

STEPHEN KING

MELANTRICH

TO

STEPHEN KING

to

MELANTRICH

Tuto knihu s vděčností věnuji svým dětem.
Moje matka a moje žena mne naučily být mužem.
Mé děti mne naučily být svobodným.

NAOMI RACHEL KINGOVÁ, čtrnáct let;

JOSEPH HILLSTROM KING, dvanáct let;

OWEN PHILIP KING, sedm let.

Děti, fikce je pravda uvnitř lži, a pravda o této fikci je
jednoduchá: *kouzla existují.*

S. K.

„Tohle známé město je můj domov co já pamatuju,
tohle město tu bude ještě dlouho po mně,
doleva, doprava, pořádně si ho prohlídni,
bylo jsi zlé, ale stále tě cítím v kostech.“

The Michael Stanley Band

„Starý kamaráde, co tu hledáš?
Po tolika letech jinde se vracíš
s představami co sis uchovával
někde pod cizími oblaky,
daleko, daleko od domova.“

George Seferis

„Pryč z jasu a do temnoty.“

Neil Young

ISBN 80-7023-148-3

ČÁST I

STÍN PŘEDTÍM

„Už začínají!
Přednosti se předvádějí,
květina rozvíjí své barevné plátky
slunci dokořán,
ale sosák včely je mjí,
klesají zpět do půdy, pláčí
– řkejme tomu pláč,
vznáší se nad nimi, chvěje,
když vadnou a mizí...“

William Carlos Williams,
Paterson

„Zrozen v městě mrtvol.“
Bruce Springsteen

KAPITOLA 1

Po povodni (1957)

1

Ty hrůzy, jež neměly ještě osmadvacet let skončit – jestli potom vůbec skončily – začaly, pokud vím či mohu říci, lodičkou z listu novin, plující strouhou, zaplněnou deštěm.

Lodička poskakovala, nakláněla se, zase vyrovnávala, kurážně se potápěla ve zrádných vírech a šinula si to dál po Witcham Street ke světlům křižovatky, rozdělující ulice Witcham a Jackson. Tři vertikální čočky na všech stranách světel semaforu byly toho podzimního odpoledne roku 1957 tmavé, jako byly tmavé i všechny okolní domy. Pršelo nepřetržitě už týden a před dvěma dny se k tomu přidal i vítr. Ve větší části města Derry přestala jít elektřina a její dodávky se zatím nepodařilo obnovit.

Vedle lodičky z novin vesele běžel malý chlapec ve žlutém přípláští a červených galoších. Déšť nepřestával, ale konečně se už trochu zmírňoval. Jeho kapky dopadaly na kapuci chlapcovy pláštěnky a ten je slyšel jako kapky deště, dopadající na střechu nějakého útulku... příjemný, skoro blažený zvuk. Chlapec ve žluté pláštěnce byl George Denbrough. Bylo mu šest let. Jeho bratr William, kterého nazývala většina dětí v základní škole v Derry (a dokonce i učitelé, kteří však tuto přezdívku nikdy neužívali před ním) Koptavým Billem, byl doma a zotavoval se z ošklivé chřipky. Onoho podzimu roku 1957, osm měsíců před tím, než začaly opravdové hrůzy a osmadvacet let před konečným dějstvím těchto hrůz, bylo Koptavému Billovi deset let.

Tu lodičku, vedle níž právě George běžel, vyrobil Bill. Vyráběl ji sedě v posteli, záda podložená několika polštáři, zatímco jeho matka hrála na piano v salónu *Pro Elišku* a déšť neustával bičovat okno chlapcovy ložnice.

Asi ve třech čtvrtinách cesty podél bloku směrem ke křižovatce a osleplým světlům semaforu byla Witcham Street zablokována pro automobilový provoz velkými plechovými značkami a čtyřmi oranžovými zábranami. Příčně k zábranám stálo auto s nápisem Dopravní podnik města Derry. Za ním vytékaly proudy vody ze strouh, neboť nemohla do kanálů ucpaných větvemi, kamením a velkými kluzkými haldami podzimního listí. Voda si nejprve udělala ve vozovce cestičky, a pak vylupovala celé velké plochy asfaltu – to všechno už od třetího dne lijáků. V poledne dne čtvrtého už velké kusy vozovky proplouvaly křižovatkou na rozhraní Jacksonu a Witchamu jako malé vory peřejemi. To už začala řada lidí v Derry dělat nervózní vtípy na archu Noemovu. Dopravním podnikům se podařilo Jackson Street udržet otevřenou, ale Witcham byl od postavených zábran až do středu města neprůjezdný.

Všichni se však shodovali na tom, že to nejhorší už přešlo. Říčka Kenduskeag se vzdala až těsně pod okraj svého koryta v Ladech a jen několik palců pod vrchol betonové hráze kanálu, spoutávajícího ji při jejím průtoku středem města. Právě teď parta mužů – Zack Denbrough, otec Billa a George mezi nimi – odstraňovala pytle písku, jež den předtím v panickém spěchu naváželi. Ještě včera se zdálo, že potopu a následné velké škody neodvrátí nic. Konečně jednou se to už stalo – záplavy v roce 1931 představovaly pohromu, která stála miliony dolarů a přes dvě desítky lidských životů. Bylo to sice už dávno, ale stále ještě toto neštěstí pamatovala řada lidí, dnes strašící ostatní. Jedna z obětí těchto záplav byla tenkrát nalezena čtyřicet kilometrů východně, v Bucksportu. Ryby tomuto nešťastníkovi vyžraly oči, tři prsty, penis a skoro celou levou nohu. Ve zbytku toho, co zůstalo z jeho paží, svíral volant svého forda.

Nyní však říčka již byla krotká a poté, co byla nad městem postavena hydroelektrárna s přehradou Bangor, nepředstavovala žádnou hrozbu. Alespoň to říkal Zack Denbrough, který byl v elektrárně Bangor zaměstnaný. Nu a další – budoucí záplavy, se nějak zvládnou. Jde o to, aby už bylo po téhle, zase se obnovily dodávky elektřiny a pak se na vše zapomnělo. Pro město Derry mělo být takové zapomenutí na tragedii a neštěstí téměř uměním, jak měl brzy Bill

Denbrough zjistit.

George se zastavil právě za zábrany na okraji hluboké prohlubně, vymleté v asfaltovém povrchu vozovky Witcham Street. Tato prohlubeň probíhala vozovkou téměř přesně diagonálně. Končila na druhé straně ulice, zhruba deset metrů napravo od místa, kde právě stál. Nahlas se smál – dětská radost zněla jako světlý záblesk v onom šedivém odpolední –, když vrtochy vodního proudu zavedly jeho papírovou lodičku do malého vodopádu, vytvořeného v trhlinách asfaltu. Prudký tok vody vyhloubil kanálek podél diagonály a tak jeho lodička putovala z jedné strany ulice na druhou, proud ji unášel tak rychle, že George za ní nestačil utíkat. Voda zpod jeho galoší vystřikovala v blátivých cákancích. Přezky galoší vesele zvonily, jak si George Denbrough běžel pro svoji podivnou smrt. A pocitem, v onom okamžiku ho prostupujícím, byla jednoznačně a jasně láska k jeho bratru Billovi... láska a snad trochu lítosti, že Bill tady nemůže být, aby to viděl a byl toho součástí. Pochopitelně by se snažil Billovi to popsat, až by přišel domů, ale věděl, že by nebyl schopen zařídit, aby to Bill *viděl*, tak jako by Bill nebyl schopen zařídit, aby *on* to viděl, pokud by se jejich úlohy vyměnily. Billovi šlo dobře čtení a psaní, ale i při *svém* mládí byl George dost chytrý na to aby věděl, že to nebyl jediný důvod, proč měl Bill na vysvědčeních samé jedničky, nebo proč se učitelům jeho písemné práce tak líbily. *Vyprávění* bylo jen částí toho. Bill uměl věci *vidět*.

Lodička svištěla strouhou, obyčejný list novin vytržený z inzertní části městských *Novin*, George si ale právě představoval, že to je torpédoborec z nějakého válečného filmu, jako byly filmy, na něž někdy chodili s Billem do kina na odpolední představení. Někjaký válečný film, kde John Wayne bojoval proti japončikům. Předek novinové lodičky rozstříkával při své plavbě na obě strany vodu a pak lodička vklouzla do strouhy na levé straně Witcham Street. V tomto místě se přes trhlinu v asfaltu přeléval jiný přítok vody a tvořil se tu poměrně velký vír, takže se zdálo, že lodička musí být zachycena a stažena dolů. Nebezpečně se naklápěla, pak George zavýskl, když se narovнала, otočila a vydala se směrem ke křižovatce. George sprintoval, aby jí stačil. Nad hlavou mu vířily pochmurné poryvy říjnového větru

korunami stromů, zbavenými již téměř úplně zátěže barevného listí bouří, jež letos řádila opravdu nemilosrdně.

2

Bill seděl v posteli, tváře měl stále ještě rozpálené (ale horečka, podobně jako řeka Kenduskeag, konečně ustupovala), a právě dodělal lodičku. Když se však George pro ni natáhl, dal ji Bill z jeho dosahu. „T–t–ted’ mi dej p–p–parafin.“

„Co to je? A kde to je?“

„Je to na p–p–polici ve sklepě, když se jde d–d–dolů,“ řekl Bill. „V krabici, na které je napsáno Gu–Gu–Gu... Gulf. Přines mi ho, a nůž, a m–m–mísu. A k–k–krabičku sirek.“

George šel poslušně tyto věci sehnat. Slyšel, jak matka hraje na piano, ne Pro *Elišku*, ale teď právě něco jiného, co neměl tak rád – něco, co znělo suše a rozháraně; slyšel, jak kapky deště dopadají monotónně na okna v kuchyni. To byly zvuky uklidňující, pomyšlení na sklep však už tak uklidňující zdaleka nebylo. Neměl sklep rád a chodil nerad dolů po sklepních schodech, protože si vždycky představoval, že tam dole ve tmě něco je. Byl to nesmysl, pochopitelně, říkali mu to otec i matka, a také, což bylo ještě důležitější, říkali to i *Bill*, ale přesto –

Nerad dokonce i otvíral dveře, aby rozsvítil, protože měl stále představu – a ta byla tak strašně hloupá, že se ani neodvažoval o ní zmínit –, že když se bude natahovat k vypínači, chytí ho nějaký strašný pařát za zápěstí... a pak ho stáhne do tmy, kde to smrdí špínou, vlhkostí a shnilou zeleninou.

Hloupost! Takové věci jako pařáty, chlupaté a se smrtelným stiskem, neexistují. Tu a tam se někdo zblázní a zabije hodně lidí – Chet Huntley občas mluvil o takových věcech ve večerních zprávách – nu a pak tu jsou ještě komouši, ale žádné takové příšery nebydlí dole v jejich sklepech. Nicméně představy přetrvávaly. V těch nekonečných chvílích, kdy se natahoval pravou rukou na vypínač (zatímco levá ruka svírala křečovitě kliku dveří), se zdálo, že pach sklepa zintenzivňuje a prostupuje celý svět. Pach špíny, vlhkosti a dávno shnilých

zelenin se sléval do jednoho nezaměnitelného pachu, jemuž nebylo možné utéci, pachu nestvůry, apoteózy všech nestvůr. Byl to pach něčeho, co nemohl nijak nazvat. Tak páchlo To, příkrčené, číhající a připravené vyskočit. Nestvůra, schopná požírat cokoli, ale zvláště hladová na chlapecké maso.

Toho rána otevřel dveře a natáhl se v nekonečném okamžiku k vypínači, s obvykle křečovitým sevřením kliky druhou rukou, oči pevně zavřené, koneček jazyka v koutku úst jako kořínek, hledající trochu vody v pouštním suchu. K smíchu? Jistě! To si pište! *Jen se na sebe podívej, Georgie! Georgie má strach ze tmy! Je to prcek!*

Zvuk píana se ozýval z místnosti, které otec říkal *obývací pokoj* a matka *salón*. Znělo to jako hudba z jiného světa, zdaleka, asi jako musí znít hovor a smích letní pláže plné lidí vyčerpanému plavci, bojujícímu se spodním proudem.

Prsty našly vypínač! Konečně!

Otočily jím –

a nic. Žádné světlo.

Ach, kruci! Elektřina!

George rychle stáhl ruku zpátky jako z pytle plného hadů. Odstoupil od otevřených sklepních dveří, srdce mu divoce bušilo. No jistě, nejde elektřina – zapomněl, že je vypnutá elektřina. Ach bože, co teď? Jít zpátky a říct Billovi, že krabici s parafinem nemá, protože je vypnutá elektřina a on má strach, že jak bude stát na schodech do sklepa, že ho chytí něco, co nebude ani komouš, ani masový vrah, ale nějaká příšera, horší než cokoli jiného? Že To jen prostě zvedne svůj hnusný pařát a chytí ho za ruku! Někdo by se možná takové hlouposti smál, ale Bill se smát nebude. Bill se naštve. Bill řekne: „Koukej už vyrůst, Georgie.... chceš tuhle lodičku nebo ne?“

Jako kdyby tuhle myšlenku slyšel, ozval se z ložnice Bill: „To jsi tam u–u–usnul, Georgie, c–c–o?“

„Ne, už to budu mít, Bille,“ zavolal okamžitě George. Třel si ramena, aby zahnal husí kůži. „Jen jsem se zašel napít vody.“

„No tak si p–p–pospěš!“

Sešel tedy čtyři schody k polici, srdce mu bušilo až v krku, vlasy v týlu zježené, oči vytřeštěné, ruce studené, přesvědčený, že každou chvíli se dveře do sklepa samy

zabouchnou, světlo přicházející z kuchyně zmizí a on pak uslyší To, to co je horší než všichni komoušové a zabijáci na světě, horší než japončiči, horší než hunský Atilla, horší než cokoliv ve stovkách strašidelných filmů. Bude to temně mručet – to mručení uslyší v pár šílených vteřinách, než na něj příšera skočí a rozepne mu kalhoty.

Pach sklepa byl dnes, vzhledem k záplavám, ještě horší. Jejich dům stál vysoko na Witcham Street, poblíž nejvyššího bodu návrší, takže nejhoršímu unikli, ale přesto dole stále ještě stála voda, prosáknuvší starými kamennými základy domu. Pach byl těžký a nepříjemný, takže se vám chtělo nadechovat se jen co nejméně.

George prosmátrával co nejrychleji krámy na polici – staré plechovky krému na boty Kiwi a hadry na čištění bot, rozbitá petrolejka, dvě skoro prázdné lahve čistícího prostředku na okna ve spreji Windex, plochá plechovka s voskem na podlahu Želva. Z nějakého důvodu ho tato plechovka zaujala, skoro půl minuty se jako hypnotizovaný díval na želvu na víku. Pak ji dal zpátky na původní místo... a konečně to našel, čtverhrannou krabici s nápisem GULF.

George ji popadl a vyběhl schody jak mohl nejrychleji, náhle si uvědomil, že má venku podolek košile a náhle si byl jist, že ten podolek ho zradí: ta věc ve sklepě ho nechá vyběhnout až skoro ven a pak ho chytí za košili, stáhne ho zpátky a –

Vyběhl do kuchyně a rychle za sebou zavřel dveře. Hlučně zabouchly. Opřel se o ně zády, oči zavřené, paže a čelo zborcené potem, v jedné ruce křečovitě sevřená krabice s parafinem.

Piano se odmlčelo a donesl se k němu matčin hlas: „Georgie, mohl bys příště bouchnout těmi dveřmi ještě trochu silněji? Možná by se ti povedlo rozbít pár talířů v kredenci, kdyby ses trochu snažil.“

„Promiň, mami,“ zavolal.

„Georgie, kde v–v–vězíš,“ ozval se z ložnice Bill. Volal tiše, aby ho matka neslyšela.

George se trochu zahihňal. Strach už byl pryč, vytratil se z něj tak snadno, jak mizí noční můra z člověka, který se probudí, celý studený a lapající po dechu, cítí už své tělo a dívá se kolem sebe, aby se ujistil, že se nic nestalo, a pak

všechno začíná zapomínat. Polovička je pryč, než se postaví na nohy, tři čtvrtiny když vyjde ze sprchy a začne se utírat a než skončí se snídání, je pryč všechno. Všechno je pryč... až do příště, kdy si – opět ve spárech noční můry – zase všechen strach připomene. *Ta želva*, přemýšlel George, když šel k zásuvce stolu, kam se ukládaly zápalky. *Kde už jsem takovou želvu jen viděl?*

Odpověď se však nedostavovala a tak to pustil z hlavy.

Ze zásuvky vytáhl krabičku zápalek, z držáku vyjmul nůž (držel ho ostřím pečlivě od těla, jak ho to naučil otec) a z příborníku v jídelně vzal malou misku. Pak se vrátil do Billovy ložnice.

„Ty jsi ale p–p–prdlouš, Georgie,“ řekl přátelsky Bill a odložil část své výbavy pacienta na stolek vedle postele: prázdnou sklenici, džbán s vodou, papírové kapesníčky, knížky, lahvičku s kapkami Wicks – jejich mentolovou vůni si po celý život Bill spojoval se zaníceným hrdlem a plným nosem. Bylo tu také malé rádio, ze kterého nezněl ani Chopin, ani Bach, ale písnička Little Richarda... ale velmi, velmi potichu, takže Little Richard byl zbaven veškeré své syrovosti a síly hlasu. Jejich matka, jež studovala na konzervatoři Juilliard klasický klavír, rokenrol nenáviděla. Ne že by se jí jen nelíbil: on se jí přímo hnusil.

„Já nejsem žádný p–p–prdlouš,“ řekl George a sedl si na kraj Billovy postele. Přinesené věci postavil na stolek.

„Ale jsi,“ řekl Bill. „Nic než velký, p–p–pomalovaný prdlouš.“

George se snažil představit si někoho, kdo by byl velký, na nohou pomalovaný prdlouš, a začal se chichotat.

„Ty máš větší prdel, než je celá *Augusta*,“ řekl Bill a také se začal hihňat.

„A ty zase máš větší prdel, než je celý tenhle stát,“ odpověděl George. Skoro dvě minuty se pak oba tomu chechtali.

Pak následoval takový hovor šeptem, kterému by mimo malých chlapců mohl porozumět jen málokdo. Šlo o názory, kdo je větší prdlouš, kdo má větší prdel, kdo ji má víc hnědou, a tak dál. Nakonec řekl Bill jedno ze zakázaných slov – obvinil George, že je velká hnědá posraná prdel – a oba se mohli pominout smíchy. Billův smích přešel do záchvatu

kašle. Když se konečně začal uklidňovat (to už měla Billova tvář fialovou barvu, což sledoval George s určitým znepokojením), opět ustala hra na piano. Oba se podívali směrem k salónu – slyšeli odsunutí pianové stoličky, slyšeli neklidné kroky jejich matky. Bill zabořil pusku do ohybu lokte, aby zdusil poslední zbytky kašle a současně ukázal prstem na džbán. George mu nalil trochu vody, kterou Bill vypil.

Piano se znovu rozeznělo – opět *Pro Elišku*. Koktavý Bill na tuto skladbu nikdy nezapomněl a i po mnoha letech mu vždy naháněla husí kůži a mrazení v zádech. Srdce mu vždy poskočilo a vzpomněl si: *moje matka ji hrála toho dne, kdy George zemřel.*

„Budeš ještě kašlat, Bille?“

„Ne.“

Bill vytáhl z krabice papírový kapesníček, odchrchlal si, hleny vyplivl do kapesníčku, zmuchlal ho a hodil do koše u postele, už plného podobných zmuchlaných kapesníků. Pak otevřel krabici s parafinem a vysypal si do dlaně jednu kostku. George ho pozorně sledoval, ale nic neříkal, ani se na nic neptal. Bill neměl rád, když se na něj při práci mluvilo, ale George už věděl, že když bude zticha, vysvětlí mu obvykle Bill, co právě provádí.

Bill si nožem odřízl malý kousek z kostky parafinu. Položil ten kousek do misky, pak rozžehl zápalku a položil ji na parafin. Oba chlapci sledovali malý žlutý plamínek, zatímco skomírající vítr občas zaháněl na okno kapky deště.

„Lodička musí být vodotěsná, jinak by se prostě namočila a potopila,“ řekl Bill. Když byl pohromadě s Georgem, koktal jen mírně – někdy nekoktal vůbec. Ve škole to však někdy bylo tak zlé, že nemohl mluvit téměř vůbec. Konverzace byla přerušena a spolužáci Billa se dívali někam jinam, zatímco Bill se držel desky lavice, tvář rudou skoro jako barvu vlasů, oči přimhouřené v úsilí vymáčkout slovo z ochrnutého hrdla. Někdy – většinou – to slovo vyšlo. Jindy hrdlo prostě vypovědělo poslušnost. Když mu byly tři roky, vrazilo do něj auto a odhodilo ho na zeď domu. Zůstal sedm hodin v bezvědomí. Maminka říkala, že koktání způsobila právě tato nehoda. George měl někdy pocit, že jeho otec – i Bill sám – si tím nejsou úplně jisti.

Kousek parafinu v misce už byl skoro úplně rozpuštěný.

Plamínek sirky se zmenšoval a modral, jak sirka dohořívala, pak zhasl úplně. Bill strčil do parafínu prst a se slabým zasyčením ho rychle vytáhl. Omluvně se na George usmál. „Pálí,“ řekl. Po několika vteřinách strčil do misky prst znovu a začal vosk nanášet na boky lodičky, kde vosk rychle tuhnul na bělavou hmotu.

„Mohu to také dělat?“ zeptal se George.

„Jo. Jenom ať se vosk nedostane na peřinu, to by tě máma zabila.“

George namočil prst do parafínu, který teď byl velmi teplý ale už ne horký, a začal ho roztírat po druhé straně lodičky.

„Nedávej ho tam tolik, ty prdlo!“ řekl Bill. „To chceš, aby se potopila při první plavbě?“

„Tak promiň.“

„To je dobrý. Jen v k–k–klidu.“

George dodělal druhou stranu a pak lodičku v rukách potěžkal. Byla trochu těžší, ne však o moc. „Paráda,“ řekl. „Jdu ven a pustím ji na vodu.“

„Jo, běž,“ řekl Bill. Vypadal náhle znaveně – znaveně a ještě ne úplně zdravý.

„Škoda, že nemůžeš jít taky,“ řekl George. Skutečně ho to mrzelo. Bill mu někdy dost poroučel, ale pořád ještě měl ty nejlepší nápady a málokdy ho bil. „Je vlastně tvůj.“

„Tvoje,“ řekl Bill. „Říkáme t–t–ta lodička.“

„Dobře, ta.“

„Taky bych rád šel,“ řekl Bill mrzutě.

„Tak...“ George přešlapoval z nohy na nohu, s lodičkou v rukách.

„Obleč se pořádně, do deště,“ řekl Bill, „nebo skončíš s chřipkou jako já. Už jsi ji stejně asi dostal od mých b–b–acilů.“

„Díky, Bille. Je to krásná lodička.“ A pak udělal něco, co neudělal už dlouho, něco, na co Bill nikdy nezapomněl: naklonil se a políbil bratra na tvář.

„Tak teď už jsi ji chytil určitě, prdlo jedno,“ řekl Bill, ale současně se zdál být potěšený. Usmál se na George. „A vrať zase všechny ty věci. Nebo se máti zjeví.“

„Jasně.“ Sebral všechny věci, lodičku položenou opatrně na krabici s parafínem a přešel pokoj.

„G–G–Georgi?“

George se otočil a podíval se na bratra.
„Bud' o-opatrný.“
„Jasně.“ Trochu se zamračil. Takové věci má říkat maminka, ne starší bratr. Bylo to stejně divné, jako když on bratra políbil. „Jasně že jo.“
Odešel. Jeho bratr ho už nikdy neviděl.

3

A teď tady utíkal za svojí lodičkou po levé straně Witcham Street. Běžel rychle, ale voda tekla ještě rychleji a lodička se mu vzdalovala. Uslyšel zvyšující se hukot a uviděl, že o padesát metrů dále pod kopcem stéká voda ze strouhy vodopádem do otevřené jímky. Na vtoku byl dlouhý půlkruhový zářez do zkruže a právě když se tam George díval, urvaná větev s temnou kůrou, lesknoucí se jako tulení kůže, zajela do ústí jímky. Chvíli se tam držela a pak vklouzla dovnitř. A právě tam mířila také lodička.

„Sakra a do háje,“ zvolal zklamaně.

Přidal na běhu a jednu chvíli se mu zdálo, že lodičku dostihne. Pak mu ale jedna noha uklouzla, upadl, uhodil se do kolena a vykřikl bolestí. Ze své nové polohy na úrovni chodníku sledoval, jak se jeho lodička dvakrát zatočila, zachycená na chvíli dalším vírem, a pak zmizela.

„Sakra a do háje,“ zvolal znovu a bušil pěstičkou do chodníku. To ale také bolelo a tak začal poňukávat. Jak hloupě o lodičku přišel!

Vstal a přešel k jímce. Sedl si na bobek a nahlížel dovnitř. Voda vydávala duté zvuky, jak dopadala do temnoty. Byl to strašidelný zvuk. Připomínalo mu to –

„Ha!“ Tento výkřik z něj bezděčně vypadl a on s leknutím uskočil.

Byly tam nějaké žluté oči: takové oči, vždy se mu zjevující, jež však nikdy dole ve sklepe doopravdy neviděl. Je to nějaké zvíře, pomyslel si zmateně, *nic jiného to není, nějaké zvíře, snad kočka, která tam spadla* –

Přesto byl připraven, že uteče – *utekl by* během jedné či dvou vteřin, až by se mu v hlavě sepnulo a vyrovnal by se s šokem, který pro něj ty dvě lesknoucí se žluté oči znamenaly.

Cítil pod prsty drsný povrch vozovky a studenou vodu, obtékající jeho prsty. Už chtěl vstát a odvrátit se, když na něj z vnitřku jímky promluvil nějaký hlas – naprosto rozumný a poměrně příjemný hlas.

„Ahoj, Georgie,“ řekl ten hlas.

George zamrkal a podíval se znova. Stěží mohl uvěřit tomu, co viděl; bylo to jako z nějakého vymyšleného příběhu, nebo z nějakého filmu, kde víte, že zvířata mohou mluvit a tančit. Kdyby byl o deset let starší, nevěřil by tomu, co vidí, ale jemu nebylo šestnáct. Bylo mu šest.

V jímce byl klaun. Světlo tam zdaleka nebylo dobré, ale stačilo na to, aby si George Denbrough byl jist tím, co vidí. Byl to nějaký klaun jako v cirkusu nebo v televizi. Vypadal vlastně jako někdo mezi Bozem a Clarabell, který (nebo která – George si nikdy nebyl jist pohlavím) vždy bavil děti svojí trumpetou v dopoledním sobotním programu „Jak to jde“ – Buffalo Bob byl asi jediný, který rozuměl Clarabell, a to vždy George zlobilo. Obličej klauna v jímce byl bílý, na obou stranách své holé hlavy měl legrační chomáče zrzavých vlasů a přes ústa namalovaný široký klaunský úsměv. Kdyby George žil ještě o rok později, jistě by myslel spíš na Ronalda McDonalda, než na Boza či Clarabell.

Klaun držel v jedné ruce svazek balóneků, různobarevných, jako krásnou kytici. Ve druhé ruce držel Georgovu lodičku.

„Chceš svoji lodičku, Georgie?“ Klaun se usmíval.

George se také usmíval. Jinak to nešlo – byl to úsměv, – na který se prostě muselo odpovědět. „Jasně že jo,“ řekl.

Klaun se zasmál. „Jasně že jo. To je *dobry!* To je *moc* dobry! A co balónek?“

„No... jasně!“ Natáhl ruku... a pak ji nerozhodně nechal klesnout. „Nesmím nic brát od cizích lidí. Tatínek mi to řekl.“

„To je od něj velmi rozumné,“ řekl klaun v jímce s úsměvem. *Jak jsem si jen mohl myslet*, přemítal George, *že má žluté oči?* Byly světle modré, stejné, jako má maminka a Bill. „Opravdu to od něj je rozumné. Proto se představím. Georgie, já jsem pan Bob Gray, také známý jako tančící klaun Pennywise. Pennywisi, seznam se s Georgem Denbroughem. Georgi, seznam se s Pennywisem. Tak a teď už se známe. Už pro tebe nejsem nikdo cizí a ty nejsi cizí pro mne. Jasňačka?“

George se zasmál. „Asi jo.“ Natáhl opět ruku... a zase ji

stáhl. „Jak jste se tam dostal?“

„Bouře mě odnesla,“ řekl Pennywise, tančící klaun.
„Odnese celý cirkus. Cítíš cirkus, Georgie?“

George se nahnul dopředu. Náhle ucítil burské oříšky!
Horké pražené burské oříšky! A majonézu! Tu bílou věc,
která se dává na brambůrky! Ucítil vůni cukroví, topinek a
slabý, ale charakteristický zápach výkalů divokých zvířat.
Cítil i koblíhy a známou vůni pilin – a přesto...

A přesto pod tím vším byl onen pach záplavy a
rozkládajícího se listí a temných stínů jímky. Tento pach byl
vlhký a hnilobný. Pach sklepa.

Ale ty ostatní pachy byly silnější.

„No jasně, že ho cítím,“ řekl.

„Chceš svoji lodičku, Georgie?“ zeptal se Pennywise.
„Ptám se znovu jen proto, že se mi zdá, že o ni moc nestojíš.“
S úsměvem ji zvedl do výše. Měl na sobě pytlovitě sametové
šaty s obrovskými oranžovými knoflíky. Blýskavá kravata,
ocelově modrá, visela přes kabátec a na rukách měl velké bílé
rukavice, takové, jako vždy nosí Myšák Mickey a Kačer
Donald.

„Ano, jasně,“ řekl George, nahlížeje do jímky.

„A jeden balónek? Mám červený a zelený a žlutý a
modrý...“

„A vznášejí se?“

„Jestli se vznášejí?“ Klaunův úsměv se rozšířil. „Ale ano, to
ano. Vznášejí se! A tady je cukroví...“

George natáhl ruku.

Klaun ho za paži chytil.

A George viděl, jak se klaunova tvář mění.

To, co potom uviděl, bylo tak strašné, že jeho nejhorší
představování si něčeho ve sklepe vedle toho vypadalo jako
krásné sny; co uviděl, ho v mžiku připravilo o rozum.

„Vznášejí se,“ zabručela zastřeným hlasem ta věc v jímce.
Držela paži George mocným a horkým sevřením, táhla
George do té strašné temnoty, kam se valila řvoucí voda,
unášející do moře svůj náklad různých úlomků a věcí. George
odtahoval krk od té konečné temnoty a počal do deště křičet,
křičet jako smyslů zbavený do světlého podzimního nebe,
klenoucího se onoho podzimního dne roku 1957 nad městem
Derry. Jeho výkřiky byly ostré a pronikavé a po celé Witcham

Street lidé přistupovali k oknům, nebo vycházeli na verandy.

„Vznášejí se,“ vrčela ta věc, „vznášejí, Georgie, a až tu budeš dole se mnou, budeš se vznášet taky –“

Rameno George narazilo na beton obrubníku a Dave Gardener, který toho dne nešel pro záplavu do zaměstnání, uviděl už jen malého chlapce ve žlutém pršiplášti, malého chlapce, zmítajícího se ve strouze, špinavá voda mu tekla přes obličej, takže jeho křik zněl bublavě.

„Tady dole se všechno vznáší,“ zašeptal ten zdušený, chraplavý hlas, a náhle se ozval zvuk trhání, poslední hrůzný výkřik a pak už George Denbrough nic nevěděl.

Dave Gardener byl první, který tam přiběhl, a přesto, že byl na místě tři čtvrtě minuty po prvním výkřiku, byl George Denbrough už mrtev. Gardener ho uchopil za pláštěnku, vynesl ho do ulice... a sám začal křičet, když obrátil tělo George. Levá strana pláštěnky teď byla jasně červená. Z potřhaného otvoru v místech, kde byla levá ruka, vytékala krev. Kloub kosti, úděsně bílý, vyčníval z roztrhané látky.

Chlapcovy oči zíraly do nebe a když se Dave obracel k dalším lidem, jak v hloučcích přibíhali ulicí, začaly se už plnit deštěm.

4

Někde dole v jímce, už skoro plné (nikdo tam dole nemohl být, křičel později na reportéra místních *Novin* šerif s bezmocným vztekem, téměř hystericky), pokračovala ve své pouti Georgova lodička z novin temnými komorami a dlouhými betonovými koryty s vířící vodou. Jednu chvíli plula bok po boku s mrtvým kuřetem, jemuž trčely ke stropu žlutavé pařáty; pak na jedné odbočce na východ od města bylo kuře vyneseno nalevo, zatímco lodička plula rovně.

O hodinu později, když matka George už dostala sedativa na pohotovosti místní nemocnice, Koktavý Bill, vyděšený, bílý a bez hlesu seděl ve své posteli a naslouchal hlasitým vzlykům otce v salónu, kde matka právě hrála na piano *Pro Elišku*, když George odcházel, prolétla lodička betonovou rourou jako kulka, opouštějící hlaveň pušky, a spěchala do nějakého dalšího bezejmenného toku. Když se o dvacet minut

později dostala do vařící se a vzduté řeky Penobscot, začaly na obloze probleskovat první ostrůvky modří. Bylo po bouři.

Lodička se nakláněla, potápěla, nabírala i vodu, ale nepotopila se; oba bratři ji naimpregnovali dobře. Ani nevím, kam nakonec doputovala, jestli vůbec doputovala. Snad dorazila až do moře a navždy tam pluje jako nějaká kouzelná loďka z pohádky. Vím jen, že když opouštěla hranice města Derry ve státě Maine, kde také navždy opouštěla tento příběh, ještě se kolébala na vlnách.

KAPITOLA 2

Po karnevalu (1984)

1

Důvodem proč Adrian nosil ten klobouk – jak řekl později policii jeho vzlykající přítel – bylo vlastně to, že ho vyhrál u stánku „Házej, dokud nevyhraješ“ na pouti v parku Bassey jen šest dní před svojí smrtí. Byl na něj pyšný.

„Nosil ten klobouk proto, že *miloval* tohle posraný město!“ křičel na policajty Don Hagarty, jeho přítel.

„No, no – není třeba hned takhle mluvit,“ říkal Hagartymu policista Harold Gardener. Harold Gardener byl jedním ze čtyř synů Dava Gardenera. Toho dne, kdy jeho otec objevil bezduché, jednoruké tělo George Denbrougha, bylo Haroldu Gardenerovi pět let. Dnešního dne, téměř o sedmadvacet let později, mu bylo dvaatřicet a začínal plešatět. Harold Gardener uznával realitu zármutku a bolesti Dona Hagartyho a zároveň ji odmítal brát vážně. Tento muž – pokud ho tak lze označovat – se maloval rtěnkou a nosil tak těsné hedvábné kalhoty, že mu téměř šlo spočítat vrásky na penisu. Zármutek nezármutek, bolest nebolest, přece jenom to byl jen teplouš. Zrovna tak jako jeho přítel, mrtvý Adrian Mellon.

„Tak si to projdeme ještě jednou,“ řekl Haroldův kolega, Jeffrey Reeves. „Tak vy dva jste vyšli z Falconu a dali jste se směrem ke kanálu. A co bylo pak?“

„Kolikrát vám to budu muset vyprávět, vy idioti?“ Hagarty stále křičel. „Zabili ho! Strčili ho přes zábradlí! Byla to pro ně jen běžná zábava v tomhleto macho-městě!“ Don Hagarty začal brečet.

„Ještě jednou,“ řekl Reeves trpělivě. „Vyšli jste z Falconu. Co bylo pak?“

Ve vyšetřovně, dál v hale, hovořili právě dva policisté z Derry se Stevem Dubayem, sedmnáctiletým mladíkem; v kanceláři notáře v prvním poschodí další dva policisté vyšetřovali osmnáctiletého Johna „Pavouka“ Gartona a v úřadovně policejního ředitele v pátém poschodí zpovídali ředitel Andrew Rademacher a asistent prokurátora Tom Boutillier patnáctiletého Christophera Unwina, který měl na sobě vyšisované džíny, umaštěné tričko, boty kanady a brečel. Rademacher a Boutillier si ho vzali na starost, protože ho celkem správně odhadli jako slabý článek řetězu.

„Tak si to projdeme ještě jednou,“ řekl Boutillier ve své kanceláři asi ve stejné chvíli, kdy to Jeffrey Reeves říkal o pár poschodí níže.

„My jsme ho nechtěli zabít,“ vzlykal Unwin. „To ten klobouk. Nevěřili jsme, že ho ještě bude mít na hlavě, víte, po tom, co mu to poprvé Pavouk řekl. My jsme ho chtěli jen postrašit.“

„Za to, co řekl,“ zasáhl ředitel Rademacher.

„Ano.“

„Johnu Gartonovi, odpoledne sedmnáctého.“

„Ano, Pavoukovi.“ Unwin znovu propukl v pláč. „Ale hned jak jsme viděli, že je v maléru, tak jsme se snažili ho zachránit... aspoň teda já a Stevie Dubay... my jsme nechtěli ho zabít.“

„Hele, Chrisi, nehraj to na nás,“ řekl Boutillier. „Prostě jste hodili toho teplouška do kanálu.“

„Ano, ale –“

„A vy tři jste přišli prostě všechno objasnit. Tady šéf i já to oceňujeme, že jo, Andy?“

„No jasně. Na takovou věc musí bejt chlap, aby se hlásil k tomu, co udělal, Chrisi.“

„Tak teď ze sebe nedělej blbečka a nelži. Chtěli jste ho tam hodit v tu chvíli, kdy jste jeho a toho jeho fámula viděli vycházet z Falconu, co?“

„Ne!“ protestoval důrazně Chris Unwin.

Boutillier vytáhl z kapsy košile balíček marlborek a jednu si vsunul do úst. Nabídl balíček Unwinovi.

„Cigaretu?“

Unwin si jednu vzal. Boutillier měl co dělat, aby mu ji zapálil, tak se Unwinovy třásly rty.

„No a kdy jste tedy uviděli, že má ten klobouk?“ zeptal se Rademacher.

Unwin zhluboka potáhl, sklopil hlavu, takže mu mastné vlasy padaly přes oči, a vypustil uhrovnatým nosem kouř.

„Jó,“ řekl, téměř neslyšně.

Boutillier se předklonil, hnědé oči mu blýskaly. Tvář měl dravou, ale hlas mu zněl měkce. „Cože, Chriši?“

„Řekl jsem ano. Myslím, že ano. Chtěli jsme ho tam hodit. Ale ne ho zabít.“ Poděšeně na ně pohlédl, zmučený a stále ještě neschopen pochopit ohromující změny, které se v jeho životě udály od chvíle, kdy odešel z domova aby se pobavil se svými dvěma kamarády na posledním večeru karnevalu Dny kanálu v Derry, včera večer v půl osmé. „Ale ne ho zabít!“ opakoval. „A ten člověk pod mostem... Pořád nevím, kdo to byl.“

„Co to bylo za člověka?“ zeptal se Rademacher, ne však s nějakým zvláštním zájmem. Tuhle část vyprávění už také slyšeli, ale ani jeden z nich tomu nevěřil – dříve nebo později přijdou lidi, co jsou obviněni z vraždy, skoro vždycky s nějakou další tajemnou osobou. Boutillier už pro to dokonce měl označení „syndrom jednorukého muže“, podle toho starého televizního seriálu *Uprchlík*.

„Ten člověk v obleku klauna,“ řekl Chris Unwin a otrásl se. „Ten člověk s balónky.“

3

Karneval Dny kanálu, který se konal od 15. července do 21. července, byl obrovský úspěch, jak se na tom shodli skoro všichni obyvatelé Derry; byla to velká věc pro morálku města, pro jeho image... a pro peněženky. Týdenní karneval se konal u příležitosti stého výročí otevření kanálu, procházejícího středem města. Právě tento kanál zpřístupnil město Derry obchodu s dřívím v letech 1884 až 1910. A byl to právě tento kanál, který stál u zrodu let rozkvětu Derry.

Město se roztáhlo od východu k západu i od severu k jihu. Výmoly, o nichž někteří obyvatelé tvrdili, že nebyly léta

spravovány, byly hezky zavezeny asfaltem a vyrovnány. Budovy v městě byly opravovány vevnitř a natírány zvenčí. Ty nejostudnější nápisy na zdech v parku Bassey – většinou jednoznačně antihomosexuální prohlášení jako ZABÍT VŠECHNY TEPLOUŠE a AIDS OD BOHA PRO ZASRANÝ HOMOŠE – byly odstraněny z laviček a dřevěných stěn zastřešeného můstku přes kanál, jemuž se říkalo Most polibků.

Ve třech prázdných průčelích obchodů ve středu města bylo instalováno Muzeum dnů kanálu, umístily se tam exponáty dodané Michaelem Hanlonem, místním knihovníkem a historikem amatérem. Nejstarší rodiny ve městě zdarma zapůjčily své téměř bezcenné poklady a během týdne trvání karnevalu zaplatilo skoro čtyřicet tisíc návštěvníků po čtvrtáku za nahlédnutí do jídelníčku místní vyvařovny z devadesátých let minulého století, pohled na dřevorubecké náčiní z osmdesátých let minulého století či prohlídku dětských hraček z dvacátých let a více než dvou tisíc fotografií a devíti cívek filmů ze života města Derry, jaký byl v posledních sto letech.

Toto muzeum sponzorovala místní dámská společnost, jež vetovala vystavení některých exponátů (jako například proslaveného křesla pro vagabundy ze třicátých let) a fotografií (mimo jiné fotografií Bradleyho gangu po jednom pochybném masakru). Všichni se ale shodli, že to byl velký úspěch a nikdo vlastně nechtěl vidět ty krví potřísněné staré věci. Mnohem lepší je zdůraznit to pozitivní a to negativní vyloučit, jak se říkalo v jedné staré písničce.

V Derry parku byl obrovský pruhovaný stan s občerstvením a každý večer tu koncertovaly orchestry. V Bassey parku byla pouť, pořádaly se kovbojské jízdy a místní usedlíci tu hráli různé hry. Historickými částmi města každou hodinu projížděla zvláštní tramvaj s konečnou v tomto živém a příjemném táboru na utrácení peněz.

A právě tady vyhrál Adrian Mellon svůj klobouk, který měl být příčinou jeho smrti, papírový klobouk s kytíčkou a prýmkou, na níž byl nápis MILUJI DERRY!

„Jsem unavený,“ řekl John „Pavouk“ Garton. Podobně jako jeho dva přátelé, byl navlečen do podvědomé imitace oblečení Bruce Springsteena, přestože pokud by byl dotázán, označil by nepochybně Springsteena za měkouše či buzíka a místo toho by projevil obdiv k takovým „parádním“ heavy metalovým skupinám jako Def Leppard, Twisted Sister či Judas Priest. Rukávy světle modrého trička měl utržené, tričko obnažovalo jeho svalnaté paže. Husté hnědé vlasy mu padaly přes jedno oko – takhle vypadal spíš jako Cougar Mellencamp než Bruce Springsteen. Paže měl modře tetované – tajemnými obrázky, které vypadaly jako nakreslené nějakým děckem. „Už se mi nechce mluvit.“

„Řekni nám jen o tom úterním odpoledni na pouti,“ řekl Paul Hughes. Hughes byl unavený, šokovaný a celou touhle špinavou záležitostí znechucený. Znovu a znovu musel myslet na to, že to vypadalo, jako by Dny kanálu měly skončit závěrečným podnikem o němž každý věděl, ale nikdo se ho neodvážil uvést do programu karnevalu. Kdyby se odvážil, vypadal by pak program následovně:

Sobota, 21:00: Závěrečný koncert, ve kterém se představí orchestr střední školy v Derry a Holičská dechovka.

Sobota, 22:00: Velký ohňostroj.

Sobota, 22:35: Rituální obětování Adriana Mellona jako oficiální ukončení Dnů kanálu.

„Seru na pout,“ odpověděl Pavouk.

„Jenom co jsi řekl Mellonovi a co on řekl tobě.“

„Ach bože,“ obrátil oči Pavouk.

„Tak dělej, Pavouku,“ řekl kolega Hughese.

Pavouk Garton obrátil oči a začal znovu.

5

Garton viděl oba, Mellona a Hagartyho, jak se objímají kolem pasu a chichotají se jako nějaké holčičky. Vlastně si nejdříve myslel, že to jsou holčičky. Pak poznal Mellona, kterého si všiml už dříve. Zrovna, když se na ně podíval, Mellon se otočil k Hagartymu... a krátce se políbili.

„Ach, bože, já se snad pobleju,“ zvolal znechuceně Pavouk.

S ním byli Chris Unwin a Steve Dubay. Když Pavouk ukázal na Mellona, řekl Steve Dubay, že má dojem, že ten druhý teplouš se jmenuje nějak jako Don, a že jednou vzal stopem kluka se střední školy a pak ho chtěl osahávat.

Mellon a Hagarty se zase začali přibližovat k naší trojici, když odcházeli od stánku Házej dokud nevyhraješ a blížili se k východu z poutě. Pavouk Garton později řekl policistům Hughesovi a Conleymu, že jeho „občanská důstojnost“ byla raněna, když spatřil, jak ten zsranej teplouš má na hlavě čepici s nápisem MILUJI DERRY. Ten klobouk byla taková přiblbllost – papírová imitace cylindru s velkou květinou nahore, kývající se do stran. Přiblbllost toho klobouku zřejmě zraňovala občanskou důstojnost Pavouka ještě víc.

Když Mellon a Hagarty přecházeli kolem nich, každý ruku kolem pasu druhého, Pavouk Garton křikl: „Měl bych tě nechat ten klobouk sežrat, ty zsranej mrdálisto!“

Mellon se otočil ke Gartonovi, vyzývavě zamrkal očima a řekl: „Kdybys chtěl něco zakousnout, zlato, našel bych něco *mnohem* chutnějšího, než je můj klobouk.“

V tuto chvíli se Pavouk Garton rozhodl, že musí něco v obličejí teplouše přearanžovat. V krajině obličej Mellona vytvoří pohoří a rozdělí kontinenty. *Nikdo* si přece nemůže dovolit mu navrhopat, že by on měl někomu kouřit péro. *Nikdo*.

Vystartoval na Mellona. Mellonův znepokojený přítel Hagarty se pokusil Mellona odtáhnout stranou, ten se však s úsměvem vzepřel na místě. Garton později řekl policistům Hughesovi a Conleymu, že si byl naprosto jist, že Mellon je něčím nadopovaný. Taký že byl, s tím Hagarty souhlasil, když se k této věci Gardener a Reeves dostali. Byl nadopovaný dvěma koblihami s medem, jediným, co pozřel za celý den poutí. Proto nebyl schopen rozeznat skutečné nebezpečí, jaké Pavouk Garton představuje.

„To byl ale celý Adrian,“ říkal Don a papírovým kapesníčkem si stíral s očí nalíčení. „Nepoužíval něco jako ochranné zbarvení. Byl to takový blázínek, který si myslel, že věci dopadnou nakonec vždycky dobře.“

Mohl ale dopadnout špatně, a to právě tady a teď, kdyby Garton právě v tu chvíli neucítil poklepání na rameno. Byl to

obušek. Otočil hlavu a uviděl poručíka Franka Machena, dalšího člena policejního sboru města Derry.

„Hele, mladej, nech toho,“ řekl Machen Gartonovi. „Hleď si svýho a nech tady hoše na pokoji. Bav se nějak jinak.“

„To jste neslyšel, co mi řek’?“ zeptal se ostře Garton. Hned u něj byli Unwin i Dubay – oba cítili malér a snažili se Gartona zklidnit, ten je však odstrčil, a kdyby to zkoušeli dál, pustil by se snad do nich pěstmi. Jeho mužnost utrpěla urážku, kterou dle jeho mínění bylo třeba pomstít. *Nikdo* si nemůže dovolit mu navrhopat, aby on kouřil někomu péro. *Nikdo*.

„Nemyslím, že ti něco řekl,“ odpověděl Machen. „Ty jsi ho oslovil jako první, mám ten dojem. Tak pokračuj, mladej. Nerad bych ti to říkal ještě jednou.“

„Řekl mi, že jsem teplý!“

„A ty máš strach, že bys mohl bejt, co?“ zeptal se Machen s předstíraným zájmem. Garton zrudl do nachova.

Během této konverzace se Hagarty snažil násilím Adriana Mellona odtáhnout pryč. Teď už konečně Mellon odcházel.

„Pá-pá, zlato,“ ozval se Adrian přes rameno.

„Zmlkni, prdelko,“ řekl Machen. „Koukej zmizet.“

Hagarty nabídl Mellonovi paži a ten se do něj zavěsil.

„Taky si můžu vzít do parády tebe, kamaráde,“ řekl Machen, „a vzhledem k tomu, jak se chováš, by to nebyl zrovna špatný nápad.“

„*Až se příště setkáme, tak ti zbourám fasádu!*“ pokřikoval Garton za odcházející dvojicí, a obě hlavy se k němu obrátily. „*Jestli budeš ještě mít ten klobouk, tak té zabiju! V tomhle městě takoví teplouši jako ty nemají co dělat!*“

Mellon, aniž by se otočil, zamával prsty levé ruky – nehty nalakované červeně – a trochu přidal do kroku. Garton opět vystartoval.

„Ještě jedno slovo a ještě jeden krok, a jdeš se mnou,“ řekl Machen mírně. „Věř mi, hochu, protože já když něco říkám, tak to taky tak myslím.“

„Hele, Pavouku,“ řekl Unwin neklidně. „Nech to bejt.“

„Vy snad máte takovýhle týpky rád?“ zeptal se Pavouk Machena, úplně ignoruje Chrise a Steva. „Co?“

„Pokud jde o homouše, jsem neutrální,“ řekl Machen. „Mně jde především o pořádek a klid, a to vy narušujete,

holobrádci. Chcete snad jít se mnou, nebo co?“

„Pojď, Pavouku, jdeme,“ řekl tiše Dubay. „Pojď, dáme si někde párky.“

Pavouk šel, přehnanými pohyby si upravoval tričko a odstraňoval vlasy z čela. Machen, který také vydal svědectví o dopoledni po smrti Adriana Mellona, řekl: „*Poslední, co jsem ho slyšel říkat, když spolu s kamarády odcházel, bylo: „Až ho příště potkám, tak mu šeredně pocuchám fasádu.“*“

6

„Prosím vás, já musím mluvit se svojí matkou,“ říkal už potřetí Steve Dubay. „Musím zařídit, aby promluvila s otčímem, nebo bude peklo, až přijdu domu, porveme se.“

„Za malou chvíli,“ řekl mu policista Charles Avarino. Jak Avarinovi, tak jeho kolegovi Barney Morrissonovi bylo jasné že Dubay dnes večer domů nepůjde, a nepůjde možná ještě mnoho dalších večerů. Chlapec si patrně vůbec neuvědomoval, do jak velké šlamastyky se dostal a Avarino nebyl ani překvapen, když se později dozvěděl, že Dubay odešel ze školy ve svých šestnácti letech. To byl ještě ve střední juniorce na Water Street. Jeho kvocient inteligence byl 68 a jak řekl Wechsler, už v sedmé třídě byl třikrát přistižen při fetování.

„Tak nám řekni, co se stalo, když jsi uviděl Mellona vycházet z Falconu,“ vyzval ho Morrison.

„Né, člověče, račí né.“

„No a proč ne?“ zeptal se Avarino.

„Stejně už sem mluvil asi moc.“

„Taky jsi přišel proto, abys mluvil, ne?“ řekl Avarino. „Nebo snad ne?“

„No... jasně... ale...“

„Poslouchej,“ řekl Morrison měkce, sedl si vedle Dubaye a zapálil mu cigaretu. „To si myslíš, že tady já a Chick máme teplouše rádi?“

„To nevím –“

„Copak vypadáme jako teplouši?“

„Ne, ale...“

„My jsme tvoji přátelé, Stevku,“ řekl Morrison vážně. „A

věř mi, ty, Chris a Pavouk budete potřebovat všechny přátele, co jen budete moci sehnat. Protože zítra, kluci, budou všichni v tomhle městě žít po vaší krvi.“

Steve Dubay vypadal trochu znepokojeně. Avarino, který skoro mohl číst v mozečku tohoto vlasatce, ho podezíral, že myslí zase na otčima. A i když Avarino neměl malou homosexuální komunitu města v nijaké oblibě – jako každý druhý policajt ve službě by raději viděl Falcon navždy zavřený – s potěšením by zavezl Dubaye domů sám. Vlastně by s potěšením držel ruce Dubaye, zatímco jeho otčím by ho mlátil přes prdel. Avarino neměl rád homosexuály, to však neznamenovalo, že by schvaloval jejich mučení a vraždění. Mellona vylovili. Když byl vytažen zpod mostu přes kanál, – měl oči široce otevřené, naplněné hrůzou. A tenhle mladík tady nemá nejmenší potuchy, k čemu se propůjčil.

„My jsme mu nechtěli ublížit,“ opakoval Steve. To bylo jeho záchranné stéblo, jehož se držel, když se dostal trochu do úzkých.

„No, a o tom nás právě musíš přesvědčit,“ řekl Avarino vážně. „Vylož nám to všechno, jak to doopravdy bylo, a možná to nebude stát ani za řeč. Co říkáš, Barney?“

„Jasný jako mlíko,“ souhlasil Morrison.

„Tak ještě jednou, co říkáš?“ pobízel ho Avarino.

„No...“ řekl Steve a pak začal pomalu vyprávět.

7

Když se Falcon v roce 1973 otvíral, myslel si Elmer Curtie, že klientelu budou tvořit hlavně pasažéři autobusů – vedlejší nádraží sloužilo pro tři různé linky: Trailways, Greyhound a místní Aroostook. Co si ale neuvědomil, to byla skutečnost, že většinu pasažérů tvořily ženy nebo rodiny s haldou dětí. A z těch zbývajících jich zase hodně mělo svoje flašky v hnědých pytlících a ti ani z autobusu nevystupovali. Obvykle vystupovali jen vojáci nebo námořníci, kteří si dali maximálně tak jedno nebo dvě piva na rychlovku – během desetiminutové zastávky ani nešlo rozjet nějaký flám.

Tyto základní pravdy už byly Curtiemu v roce 1977 jasné, to však už bylo pozdě: byl po krk v dluzích a neměl ani

potuchy, jakým způsobem se z nich vybabrat. Napadala ho i myšlenka celou hospodu zapálit a inkasovat od pojišťovny, ale to by si musel najmout nějakého profíka, protože jinak by ho určitě načapali... a stejně neměl ani ponětí, kde by takového profíka sehnal.

V únoru toho roku se rozhodl že počká ještě do 4. července – kdyby se to do té doby nemělo změnit, tak prostě vejde do sousedních dveří, sedne na greyhonda a mrkne se, jak to vypadá dole na Floridě.

V nejbližších pěti měsících si však potichu našla do podniku cestu zvláštní prosperita. Bar byl uvnitř natřen černě a zlatě a vyzdoben vycpanými ptáky (bratr Elmera Curtieho byl amatérským preparátorem, specializujícím se na ptáky, a po jeho smrti všechny tyhle věci zdědil Elmer). Náhle, místo toho aby vytočil za večer šedesát piv a naléval snad jen dvacet panáků, točil Elmer osmdesát piv a naléval stovku panáků... sto dvacet... někdy sto šedesát.

Jeho návštěvníci byli mladí, zdvořilí, a téměř výlučně to byli muži. Řada jich bývala výstředně oblečena, ale výstřední oblékání bylo v těch dobách ještě téměř běžné, a Elmer si až do roku 1981, nebo tak nějak, neuvědomoval, že jeho návštěvníky jsou téměř výlučně homosexuálové. Kdyby tohle řekl někomu z občanů Derry, tak ti by se zachechtali a prohlásili, že Elmer Curtie si určitě myslí, že jsou včerejší – byla to však čistá pravda. Jako manžel podváděný svojí ženou byl prakticky posledním, kdo to zjistil... a když to zjistil, tak už mu to bylo jedno. Bar vydělával peníze, a i když v Derry byly čtyři další výdělečné podniky, byl Falcon jediný, který jeho bujaří návštěvníci celý pravidelně nedemolovali. Nechodily sem ženské, o které by byly rvačky, a muži, kteří sem chodili, se vždy uměli diskrétně mezi sebou domluvit, což se jejich heterosexuálním protějškům nějak nedařilo.

Jakmile si uvědomil sexuální preferenci svých pravidelných návštěvníků, zdálo se mu, že ze všech stran slyší o Falconu strašidelné příběhy – ty se sice vyprávěly už léta, ale ke Curtiemu se do roku 1981 prostě nedonesly. Pak si uvědomil, že nejhrolivějšími vypravěči takových příběhů byli lidé, které by nikdo nedotáhl do Falconu ani řetězem, protože měli strach, že těmi teplouši nějak načichnou. Přesto, jak se zdá, měli monopol na informace všeho druhu.

Podle těchto historek bylo každý večer možné vidět tam muže, jak se při tanci k sobě tisknou, osahávají si penisy přímo na parketu, u baru si dávají francouzáky a na záchodech si kouří péra. Vzadu měla být místnost, kde se dalo užít si trochu radostí – byl tam velký dědek v nacistické uniformě, celou paži až k rameni namaštěnou, který se o vás rád postará...

Ve skutečnosti nic z toho nebylo pravda. Když si tam zaskočili žízňiví cestující z autobusového nádraží na pivo nebo frťana, neshledali na Falconu vůbec nic zvláštního – jistě, bylo tam hodně mužů, tím se ale nijak nelišil od tisíců dělnických nálevení po celé zemi. Klientela sice byla homosexuální, homosexualita ale nebyla synonymem blbosti. Když se chtěli trochu rozšoupnout, vydali se do Portlandu. Když se chtěli hodně rozšoupnout – ve stylu Beranidlo nebo Velký klacek – tak se vydali do New Yorku nebo Bostonu. Derry bylo provinční město a jeho malá homosexuální komunita také velmi dobře chápala stín, pod kterým existuje.

Don Hagarty chodil do Falconu asi dva nebo tři roky před březnem roku 1984, kdy se tu poprvé objevil s Adrianem Mellonem. Dřív to Hagarty zkoušel spíš různě, málokdy se objevil více než párkrát se stejným doprovodem. Ale koncem dubna začalo být jasné i Elmeru Curtiemu, o takové věci se jen pramálo starajícimu, že mezi Hagartem a Mellonem to je vážné.

Hagarty pracoval jako kreslič u jedné inženýrské firmy v Bangoru. Adrian Mellon byl spisovatel na volné noze, publikující kde to šlo a jak to šlo – v časopisech leteckých společností, náboženských časopisech, regionálních magazínech, nedělních přílohách a obskurních plátcích. Pracoval na románu, ale možná ne doopravdy – pracoval na něm totiž už od třetího ročníku na koleji, a to bylo před dvanácti lety.

Do Derry přijel, aby napsal něco o kanálu – měl na to smlouvu od časopisu *England Byways*, blýskavého dvouměsíčníku, vydávaného v nakladatelství Concord. Adrian Mellon tu smlouvu vzal proto, že časopis mu hradil třítýdenní výdaje a hezký pokoj v Městském domě v Derry, a materiál, potřebný pro článek, shromáždí za pět dní. Ve zbývajících dvou týdnech bude možná stačit nashromáždit

materiály na čtyři další regionální články.

Během těchto tří týdnů však potkal Dona Hagartyho a místo toho, aby se vrátil po třech týdnech do Portlandu, našel si na třídě Kossuth malý byt. Bydlel tam jen šest týdnů. Pak se přestěhoval k Donu Hagartymu.

8

To léto, jak vyprávěl Haroldu Gardenerovi a Jeffu Reevesovi, bylo nešťastnějším létem jeho života – mělo ho to varovat, jak říkal: mohlo mu být jasné, že Bůh podstrojuje takovým lidem, jako je on sám jen proto, aby je pak podrazil.

Jediným stínem, jak říkal, byla výstředně obdivná reakce Adriana na město Derry. Měl tričko s nápisem MAINE NENÍ ŠPATNÉ, ALE DERRY JE VYNIKAJÍCÍ! Nosil školní bundu s nápisem Derry Tigers. No a pochopitelně ten klobouk. Tvrdil, že Derry má kreativní a vitální atmosféru. Něco na tom možná bylo: poprvé téměř po roce vytáhl z kufru svůj skomírající román a pracoval na něm.

„Skutečně na něm začal zase dělat?“ zeptal se Gardener Hagartyho, ani ne proto, že by ho to opravdu zajímalo, ale protože chtěl Hagartyho udržet v hovoru.

„Ano – stránky z něj jen padaly. Říkal, že možná to bude příšerný román, ale aspoň to nebude příšerný nedokončený román. Chtěl ho dokončit do svých narozenin v říjnu. Pochopitelně nevěděl, jaké je Derry opravdu. Myslel si, že to ví, ale nebyl tu zase tak dlouho, aby do sebe nasál skutečné Derry. Pořád jsem mu to říkal, odmítal mne však poslouchat.“

„Nu, a jaké je Derry doopravdy, Done?“ zeptal se Reeves.

„Je jako chcíplá děvka s larvama, co jí lezou z píči.“

Oba policisté na sebe ohromeně pohlédli.

„Je to *špatné* místo. Je to stoka. Chcete říci, že vy dva to *nevíte*? To tu žijete celý svůj život a *nevíte to*?“

Ani jeden neodpověděl. Po malé chvíli Hagarty pokračoval.

9

Než vstoupil do jeho života Adrian Mellon, uvažoval Don o tom, že Derry opustí. Bydlel tu už tři roky, hlavně proto, že souhlasil s dlouhodobým pronájmem bytu, ze kterého byl nejfantastičtější výhled na řeku na světě, teď však pronájem už skoro vypršel a Don byl celkem rád. Už žádné dlouhé dojíždění do Bangoru a zpět. Už nikdy podivné pocity – jak jednou řekl Adrianovi, v Derry se mu vždy zdálo, že je jedna hodina po poledni. Adrian si možná myslel, že Derry je fantastické místo, Dona však děsilo. Nešlo jen o přísně homofobní postoj města, postoj, který zřetelně vyjadřovali jeho obyvatelé nápisy v parku Bassey, to však byla jedna věc, na kterou šlo ukázat prstem. Adrian se tomu smál.

„Done, v každém městě v Americe je určitá část lidí, kteří nenávidí homosexuály,“ říkal. „Neříkej mi, že to nevíš. Máme konečně éru morona Ronnieho a puťky Phyllis.“

„Pojď se mnou do parku Bassey,“ odpověděl Don, když si uvědomil že Adrian myslí to, co říká, skutečně vážně – říkal vlastně, že Derry není o nic horší než jakékoliv jiné městečko ve vnitrozemí. „Chci ti něco ukázat, lásko.“

Jeli do parku Bassey – bylo to uprostřed června, asi měsíc před vraždou Adriana, jak vyprávěl Hagarty policistům. Vzal Adriana mezi tmavé, nepříjemné stíny na Mostě polibků. Ukázal mu nápisy. Adrian musel zapálit sirku a podržet ji před nápisy, aby je mohl přečíst.

UKAŽ MI SVÝHO ČURÁKA, BUZÍKU, A JÁ TI HO UFIKNU.

„Vím, jak se lidé dívají na homosexuály,“ řekl Don tiše. „Když mi bylo patnáct, zmlátili mne v Daytonu na zastávce autobusu; v Portlandu mi zapálili střevíce před stánkem se sendviči, zatímco ten starej tlustej polda dřepěl ve svém fáru a chechtal se. Už jsem toho viděl hodně... ale nikdy jsem neviděl něco takového. Podívej se sem. Přesvědč se sám.“

Ve světle další sirky se objevil nápis **NARVAT VŠEM BUZÍKŮM DO OČÍ HŘEBÍKY (JEDNOU PROVŽDY)!**

„Kdo píše tyhle věci, musí být nějak vyšinutý. Kdybych si mohl myslet, že to je jen jeden člověk, jeden izolovaný úchyla, cítil bych se líp, ale...“ Don ukázal neurčitě na Most polibků. „Je toho tady spousta... a nemyslím si, že to všechno dělá jeden člověk. A proto se chci z Derry odstěhovat, Ade. Je to na moc místech a u mnoha lidí, tahle porucha.“

„Dobře, tak počkáme, až dopíše svůj román, platí? Prosím! Slibuji, že v říjnu, ne později. Je tady lepší vzduch.“

„Nevěděl, že pozor si měl dávat spíš na vodu,“ řekl Don Hagarty hořce.

10

Tom Boutillier a ředitel Rademacher se předklonili, ani jeden z nich nepromluvil. Chris seděl s hlavou svěšenou, monotónně mluvil do podlahy. Byla to ta část, kterou chtěli slyšet; byla to ta část, která pošle nejméně dva ty pitomce do vězení v Thomastonu.

„Ta pouť vlastně nebyla nejhorší,“ řekl Unwin. „Už zavírali všechny ty podělaný atrakce jako létající talíř a looping. Na autech už měli ceduli ‚zavřeno‘. Už nebylo otevřené nic, jen autíčka pro děti. Tak jsme šli dál na hry a Pavouk uviděl ten stánek Házej, dokud nevyhraješ, tak zaplatil padesát centů a vybral si ten klobouk, co ho měl ten teplouš, tak na něj házel, ale pořád vedle, a vždycky když znovu minul, dostával se do horší a horší nálady, rozumíte? A Steve – to je ten, co se vždycky snaží to nějak uhladit, vzít to do ztracena, teda uhladit tohle a uhladit támhleto, vždycky říká, vybodněte se na to, rozumíte? Jenomže byl ve vpravdu na houby náladě, protože si vzal tu pilulku, rozumíte? Nevím, o jakou pilulku šlo. Byla červená. Možná to bylo i něco povoleného. Jenomže furt hučel do Pavouka, až jsem si už myslel, že ten mu jednu ubalí, rozumíte. Háže, ale ten klobouk se ani vyhrát nedá. To by trvalo, než by se dal ten teploušskej klobouk vyhrát. Tak mu nakonec ta ženská dává nějakou cenu, i když ten kruh přes ní nespádl, protože se nás chtěla asi zbavit. Nevím. Možná že ne. Ale asi ano. Byla to taková ta frkačka, víte? Jak se do toho foukne, ono se to rozbalí a dělá to takové prdění, rozumíte? Taky jsem jednu takovou měl. Dostal jsem jí někdy na čarodějnice nebo na Nový rok nebo na nějaké podělané narozeniny nebo co. Byla docela pěkná, jenomže jsem ji někde ztratil. Nebo mi ji někdo vybral z kapsy na tom podělaným dvoře ve škole, rozumíte? No a tak pouť se zavírala a Steve pořád hučí do Pavouka, že nemůže vyhrát ten klobouk, rozumíte, a Pavouk nic moc neříká, a to vím, že je

špatný znamení, ale dělal jsem že nic, rozumíte? Tak jsem si myslel, že by bylo dobrý změnit řeč, jenomže jsem nevěděl jak, rozumíte? Tak když jsme přišli k parkovišti, povídá Steve: ‚Kam se pude? Domů?‘ A Pavouk povídá: ‚Nejdřív pudeme k Falconu a mrkneme se, jestli tam nebude ten buzík.‘“

Boutillier a Rademacher si vyměnili pohledy. Boutillier zvedl prst a poťukával si po čele; i když tenhle blbeček v kanadách o tom neměl ani potuchy, přemýšlel právě o vraždě prvního stupně.

„Tak říkám že ne, že musím domů, a Pavouk na to, že mám asi strach jít k tomu buzerantskýmu baru. Tak říkám, že sakra ne! Steve je pořád nadopovanej nebo co a tak říká: ‚Dem nasekat trochu teplýho masa! Dem nasekat trochu teplýho masa! Dem nasekat...‘“

11

Načasované to bylo tak, že špatně to dopadlo pro všechny. Adrian Mellon a Don Hagarty vyšli po dvou pivech z Falconu, přešli kolem autobusového nádraží a pak se chytili za ruce. Ani jeden z nich na to nemyslel; bylo to něco, co dělali běžně. Bylo deset hodin a dvacet minut. Došli na roh ulice a zahnuli doleva.

Most polibků byl z tohoto místa skoro jeden kilometr proti proudu řeky. Chtěli přejít na Main Street přes most, který nebyl tak malebný. V řece Kenduskeag byl letní nízký stav, necelý metr vody, neslyšně klouzající kolem betonových pilířů.

Když je auto s mládenci předjelo (Steve Dubay oba zahlédl, jak vycházejí z Falconu), byli právě na konci mostu.

„Zastav, zastav!“ ječel Pavouk Garton. Oba muži právě prošli pod světlem a on zahlédl, jak se drží za ruce. To ho rozběsnilo... ale ne tolik, jak ho rozběsnil ten klobouk. Velká papírová kytka se bláznivě kývala sem a tam. „Kurva, tak zastav!“

A Steve zastavil.

Chris Unwin později popíral svoji účast na tom, co následovalo, ale Don Hagarty vypovídal jinak. Řekl, že

Garton vyskočil z auta, ještě než stačilo zastavit, a že ostatní dva vyběhli hned za ním. Začal hovor. Ošklivý hovor. Adrian se ani nesnažil o nějaké flirtování či falešnou koketerii; hned poznal, že jsou v bryndě.

„Dej sem ten klobouk,“ řekl Garton. „Dej ho sem, buzíku.“

„Když ti ho dám, necháš nás na pokoji?“ Adrian se třásl strachy, téměř plakal, pohlížel z Unwina na Dubaye a Gartona poděšenýma očima.

„Dávej ho sem!“

Adrian mu ho podal. Garton vytáhl z levé přední kapsy džín kapesní nůž a klobouk rozřízl na dva kusy. Otřel si je o zadní část kalhot, pak je hodil na zem a dupal po nich.

Don Hagarty trochu poodešel stranou, zatímco pozornost ostatních byla rozdělena mezi Adriana a klobouk – řekl pak, že se rozhlížel po nějakém policajtovi.

„A teď nás nech na po–“ začal Adrian Mellon. Vtom mu dal Garton pěstí do tváře, až ho odhodil na zábradlí mostu, které bylo do výše pasu. Adrian vykřikl, rukama se chytil za ústa. Skrže prsty mu prýštila krev.

„Ade!“ vykřikl Hagarty a běžel k němu. Dubay mu nastavil nohu. Garton ho nakopl do břicha, což ho srazilo s chodníku do vozovky. Projíždělo nějaké auto. Hagarty se zvedl na kolena a křičel na něj. Auto nezpomalilo. Řidič, jak pak řekl Gardenerovi a Reevesovi, se ani neohlédl.

„Zavři hubu, buzíku!“ řekl Dubay a ze strany ho nakopl do obličeje. Hagarty padl na bok do strouhy, skoro v bezvědomí.

O pár momentů později slyšel nějaký hlas – hlas Chrise Unwina – jak mu říká, aby se koukal zdekovat dřív než dostane to, co právě dostává jeho přítel. Že mu dal takovou výstrahu, to Unwin ve své výpovědi potvrdil.

Hagarty slyšel temné údery a křik svého milence. Jak řekl na policii, Adrian křičel jako králík, chycený do oka. Hagarty se plazil zpátky ke křižovatce a světlům autobusového nádraží, a když už byl dost daleko, obrátil se, aby se podíval.

Adrian Mellon, který byl vysoký asi 170 centimetrů a vážil sedmdesát kilogramů, bezvládně poletoval mezi Gartonem, Dubayem a Unwinem. Jeho tělo poskakovalo a ohýbalo se jako hadrová panenka. Mladíci do něj bušili, mlátili, rvali ho za šaty. Právě když se Hagarty díval, Garton uhodil Adriana do rozkroku. Vlasy padaly Adrianovi do obličeje. Z úst mu

vytékala krev a zmáčela mu košili. Pavouk Garton nosil na své pravače dva těžké prsteny: jeden byl odznak střední školy v Derry, druhý si vyrobil ve školní dílně – z tohoto vyčnívaly pletené mosazné iniciály MB. Písmena značila Mrtví Brouci, což byla metalová skupina, kterou Pavouk zvláště obdivoval. Prsteny roztrhly Adrianův horní ret a obnažily mu tři horní zuby na dásni.

„Pomoc!“ křičel Hagarty. „Pomoc! Pomoc! Zabíjejí ho! Pomoc!“

Domy na hlavní třídě byly zahaleny v temnotě a tajemství. Nikdo na pomoc nepřišel – ani od jediného světelného ostrůvku u autobusového nádraží, a Hagarty nemohl pochopit, jak to je možné: byli tam přeci nějací lidé. Viděl je tam, když šli s Adem kolem. Copak nikdo nepřijde na pomoc? Vůbec nikdo?

„POMOC! POMOC! ZABÍJEJÍ HO, POMOC, PROSÍM, PRO SMILOVÁNÍ BOŽÍ!“

„Pomoc,“ zašeptl velmi potichu nějaký hlas nalevo od Hagartyho... a pak se ozvalo zachechtnutí.

„Hejbej prdelí!“ křičel teď Garton... křičel a smál se.

Všichni tři, jak řekl Hagarty Gardenerovi a Reevesovi, se chechtali, když Adriana mlátili. „Hejbej prdelí! Do stran!“

„Hejbej prdelí! Hejbej prdelí! Hejbej prdelí!“ skandoval se smíchem Dubay.

„Pomoc,“ řekl opět slabý hlas, a přestože to říkal vážně, opět se ozvalo to zachechtnutí – byl to jakoby hlas dítěte, jež není schopno pomoci si samo.

Hagarty pohlédl dolů a uviděl klauna – a od tohoto bodu už Gardener a Reeves začali pochybovat o všem, co Hagarty říkal, protože zbytek byly výplody šílence. Později však se Harold Gardener začal podívat. Když pak zjistil, že Unwin také toho klauna viděl – nebo alespoň říkal, že ho viděl – začal mít jiné myšlenky. Jeho kolega je neměl, nebo alespoň je nikdy nepřiznal.

Ten klaun, jak řekl Hagarty, vypadal jako něco mezi Ronaldem McDonaldem a tím starým televizním klaunem Bozem – alespoň zpočátku se mu tak jevil. Takové srovnání ho napadlo, když viděl ty divoké chumáče oranžových vlasů. Když o tom přemýšlel později, tak se mu už nezdálo, že klaun vypadá jako oni. Úsměv, jenž měl namalovaný na bílém

obličej, byl rudý, ne oranžový, a oči byly divně blýskavě stříbrné. Asi kontaktní čočky... ale zčásti se mu tenkrát zdálo, a i později si to myslel, že snad mohlo jít o skutečnou barvu těch očí. Měl na sobě pytlovitý oblek s velkými oranžovými knoflíky. Na rukách měl rukavice jako z kreslených filmů.

„Jestli potřebuješ pomoci, Done,“ řekl klaun, „vezmi si jeden balónek.“

A nabídl mu svazek balónků, jež držel v jedné ruce.

„Ty se vznášej,“ řekl klaun, „tam dole se vznášíme všichni; tvůj přítel se také bude brzy vznášet.“

12

„Ten klaun vás oslovil jménem,“ řekl Jeff Reeves naprosto bezvýrazným hlasem. Podíval se přes Hagartyho sklopenou hlavu na Harolda Gardenera a trochu přimhouřil jedno oko.

„Ano,“ řekl Hagarty, aniž vzhlédl. „To vím bezpečně.“

13

„Pak jste ho tedy přehodili,“ řekl Boutillier. „Prdel letěla.“

„Já ne!“ řekl Unwin a vzhlédl. Odhrnul si jednou rukou vlasy s čela a zíral na ně naléhavě. „Když jsem viděl, že to chtějí skutečně udělat, snažil jsem se Steva odtáhnout, protože mi bylo jasné, že ten teplouš může zhebnout... bylo to do vody asi tři metry...“

Bylo to sedm metrů. Jeden z policistů to už změřil.

„Ale bylo to, jako kdyby zešílel. Oba ho drželi a řvali: ‚Hejbej prdelí! Hejbej prdelí! Hejbej prdelí!‘ a zvedali ho. Pavouk ho chytil v podpaží a Steve za prdel kalhot, a... a...“

14

Když Hagarty viděl, co dělají, rychle k nim utíkal a křičel „*Ne! Ne! Ne!*“ jak jen nejhlasitěji uměl.

Chris Unwin ho odstrčil a Hagarty přistál jako hrouda na chodníku. „Chceš tam letět taky?“ zašeptal. „Ty zmizni, hošo!“

A pak hodili Adriana Mellona přes zábradlí do vody. Hagarty slyšel, jak to šplouchlo.

„Mizíme vocad’“, řekl Steve Dubay. On i Pavouk odcházeli k autu.

Chris Unwin šel k zábradlí a hleděl přes něj. Nejdříve viděl Hagartyho, jak se klouže po zarostlé a odpadky poházené stráni navigace dolů k vodě. Pak uviděl toho klauna. Klaun jednou rukou táhl Adriana na druhé straně říčky, v druhé ruce měl svoje balónky. Adrian byl zmáčený, kašlal, sténal. Klaun otočil hlavu a zašklebil se na Chrise. Chris řekl, že viděl jeho blýskavé stříbrné oči a vyceněné zuby – obrovité zuby, jak řekl.

„Teda, měl je jako lev v cirkusu“, řekl. „Myslím teda tak velký.“

Pak, jak řekl, uviděl klauna, jak si přehazuje jednu paži Adriana Mellona tak, že mu visela přes hlavu.

„A co bylo pak, Chrise?“ zeptal se Boutillier. Tahle část ho nudila. Pohádky ho nudily už od doby, kdy mu bylo osm let.

„Nevím“, řekl Chris. „To mě právě chytil Steve a narval mě do auťáku. Ale... myslím, že se mu zakousl do podpaží.“ Opět vzhlédl a nejistě se na něj podíval. „Myslím, že jo, že udělal tohle. Zakousl se mu do podpaží.“

„Jako kdyby ho chtěl sežrat, člověče. Jako kdyby mu chtěl vyžrat srdce.“

15

Ne, řekl Hagarty, když ho seznámili s výpovědí Chrise Unwina. Klaun neodtáhl Ada na druhý břeh, alespoň on to neviděl – a mohl zaručit, že on sledoval celou situaci poměrně velmi zaujatě a pozorně. Byl z toho také značně rozrušený.

Ten klaun, jak řekl, stál u druhého břehu řeky a držel v rukách Adrianovo zmáčené tělo. Pravá paže Ada visela klaunovi přes hlavu a klaun měl skutečně obličej v Adově podpaží, ale nekousal ho: usmíval se. Hagarty jasně viděl, jak vykukoval zpod Adovy paže a usmíval se.

Klaunovo sevření zesílilo a Hagarty slyšel praskání žeber.
Adrian zaječel.

„Pojď se s námi vznášet, Done,“ vyšlo z rudě pomalovaných šklebících se úst klauna, jednou rukou v bílé rukavici ukazujícího pod most.

Pod mostem se vznášely balónky – ne pár, nebo desítky, ale tisíce, tisíce červených a modrých a zelených a žlutých, všechny potištěné nápisem „MILUJI DERRY!“

16

„No, vypadá to, že tam bylo tedy hodně balónků, co,“ řekl Reeves a znovu mrkl na Harolda Gardenera.

„Já vím, jak to vypadalo,“ odvětil stejně pochmurným tónem Hagarty.

„Ty balónky jste *viděl*,“ řekl Gardener.

Don Hagarty si pomalu zvedl před obličej obě ruce.

„Viděl jsem je zrovna tak jasně, jako právě teď vidím tyhle svoje prsty. Byly jich tisíce. Nebylo ani vidět spodek mostu, tolik jich tam bylo. Trochu se pohupovaly, posunovaly nahoru a dolů. A vydávalo to takový zvuk, takové legrační skřípání, jak se o sebe otíraly. A měly provázky. Dolů visel celý les bílých provázků. Vypadalo to jako bílé cáry pavučin. Ten klaun tam Ada odnášel. Jasně jsem viděl, jak se těmi provázky prodírá. Adrian hrozně chroptěl. Vyběhl jsem za ním... a klaun se otočil. Zahlédl jsem jeho oči a okamžitě jsem pochopil, kdo to je.“

„A kdo to byl, Done,“ zeptal se Harold Gardener měkce.

„Bylo to Derry,“ řekl Don Hagarty. „Bylo to tohle město.“

„A co jste udělal potom?“ zeptal se Reeves.

„Utekl jsem, vy idioti,“ řekl Hagarty a rozplakal se.

17

Harold Gardener si zachovával klid až do 13. listopadu, což bylo jeden den před tím než měli jít John Garton a Steven Dubay před okresní soud v Derry za vraždu Adriana Mellona.

To se sebral a šel za Tomem Boutillierem. Chtěl si s ním promluvit o tom klaunovi. Boutillier o něm mluvit nechtěl – když si ale uvědomil že Gardener by mohl udělat nějakou pitomost, kdyby ho neusměrnil, souhlasil.

„Harolde, žádný klaun tam nebyl. Jedinými klauny byli tenkrát v noci tihle tři hoši. To víš stejně dobře jako já.“

„Máme dva svědky –“

„To je blbost. Unwin se rozhodl, že si vymyslí Jednorukého muže, aby mohl říkat ‚my jsme toho chudáka teplouše nezabili, to udělal ten jednoruký muž,‘ jakmile si uvědomil, že tentokrát se namočil do skutečně vážného maléru. A Hagarty byl hysterický. Stál tam a musel se dívat, jak ti kluci vraždí jeho nejlepšího přítele. Ani by mne nepřekvapilo, kdyby viděl létající talíře.“

Ale Boutilliera trápilo něco jiného. Gardener na to může mít jiný názor a finty a dotírání prokurátorova asistenta ho iritovaly.

„Neblázni,“ řekl Gardener. „Mluvíme teď o nezaujatých svědčích. Neblbni mě.“

„Tak já tě blbnu? Chceš mi snad říct, že věříš tomu, že pod mostem byl nějaký upír klaun? Tak si totiž blbnutí představuji zase *já*.“

„Ne, to přesně ne, ale –“

„Nebo že Hagarty tam viděl milióny balónků, a na každém bylo natištěno přesně to, co na klobouku toho jeho milence? Protože to *taky* je podle mne blbina.“

„Ne, ale –“

„Tak proč mne s tím otravuješ?“

„*Přestaň mne vyslýchat!*“ zaječel Gardener. „Oba to popisují naprosto stejně a ani jeden nevěděl, co říkal ten druhý!“

Boutillier seděl u svého stolu a hrál si s tužkou. Nyní tužku odložil, vstal a přešel k Haroldu Gardenerovi. Boutillier byl sice o deset centimetrů menší, ale Gardener o krok před rozhněvaným mužem ustoupil.

„Harolde, nechceš přece tenhle případ prohrát, co?“

„Ne. Pochopitelně že n –“

„A chceš, aby ti kriplové byli osvobozeni?“

„Ne!“

„Dobrý. Tak dobře. Protože se oba na tom základním

shodujeme, řeknu ti přesně to, co já si myslím. Ano, možná tam pod mostem nějaký člověk byl, tenkrát v noci. Možná na sobě měl oblečení klauna, i když podle mých zkušeností se svědky to taky mohl být prostě jen nějaký vandrák nebo úchyla ve svém oblíbeném převleku. Mohl tam klidně hledat spadlé mince nebo kus hamburgeru co mu tam upadl. Zbytek je dílem jejich očí, Harolde. Tak co, mohlo by to takhle být?“

„Já nevím,“ řekl Harold. Chtěl být přesvědčený, ale při všech přesných podrobnostech obou výpovědí... ne. Nemyslel, že by to mohlo takhle být.

„Je tady ta základní linie. Je mi úplně jedno, jestli to byl klaun Kinko nebo úchyla v převleku Strýčka Sama na procházce nebo Šťastný Hubert. Jestliže zamotáme tohohle člověka do našeho případu, okamžitě se toho chytí jejich obhájci, než budeš vůbec stačit otevřít pusu. Hned začnou vykládat, že tyhlety dvě nevinná hřbátka, čerstvě ostříhaná a v nových oblecích, neudělala nic jiného, než že z legrace strčila do toho homosexuálního Mellona a ten přepadl přes zábradlí. Budou správně říkat, že Mellon pád přežil; a k tomu budou mít svědectví jak Hagartyho, tak Unwina.“

Boutillier skončil a hleděl na Harolda.

„Jestli do toho zatáhneme tuhle historku o klaunovi, *nikdy* se nám nepovede jim to přišít. A to bys chtěl?“

„Ne, už jsem ti řekl, že ne.“

„Ten teplouš byl pošuk, ale nikomu neubližoval,“ řekl Boutillier. „A najednou, haj hou, objeví se tihleti tři kretění v kanadách a připraví ho o život. Příteli, ty já do basy dostanu, a až se dovím že se tam v Thomastonu pracají do prdele, ještě jim s gustem napíšu, že ať už je prcá kdokoliv, že doufám, že aspoň má AIDS.“

Sakra temperament, pomyslel si Gardener. A ti odsouzení se také budou dobře vyjímat ve tvých záznamech, až budeš za dva roky znovu kandidovat na šéfa.

Nic však neřekl a šel, protože i on je chtěl vidět v base.

John Webber Garton byl usvědčen ze zabití prvního stupně a odsouzen na deset až dvacet let do státního vězení v

Thomastonu.

Steven Bishoff Dubay byl usvědčen ze zabití prvního stupně a odsouzen na patnáct let do státního vězení v Shawshanku.

Christopher Philip Unwin byl souzen odděleně jako mladistvý a byl usvědčen ze zabití druhého stupně. Byl odsouzen na šest měsíců v chlapeckém nápravném zařízení v South Windhamu, s podmíněným odložením trestu.

V době, kdy je tento příběh psán, jsou všechny tři tresty už po odvolání. Garton a Dubay se denně flákají v parku Bassey a koukají po holkách nebo hrají čáru nedaleko od místa, kde bylo nalezeno roztrhané tělo Mellona, naražené na jednom pilíři mostu na Main Street.

Don Hagarty a Chris Unwin se z města odstěhovali.

Při hlavním líčení – projednávání případu Gartona a Dubaye – se o nějakém klaunovi nikdo nezmínil.

KAPITOLA 3

Šest telefonních hovorů (1985)

1

Stanley Uris se koupe

Patricia Urisová později řekla své matce, že jí mělo hned dojít, že něco není v pořádku. Stanley se totiž *nikdy* nekoupal brzy zvečera, a už proto, jak řekla, jí to mělo dojít. Sprchoval se vždy brzy ráno a někdy se naložil do vany pozdě večer (s nějakým časopisem v jedné ruce a studeným pivem v druhé), ale v sedm hodin večer, to nebyl jeho styl.

A pak tu byla ta záležitost s knížkami. Ta by ho měla potěšit, ale z nějakého záhadného důvodu, který ona neznala, ho to spíš rozzlobilo a přivedlo do deprese. Asi tři měsíce před onou hrůznou nocí Stanley zjistil, že z jednoho jeho spolužáka z dětství je spisovatel – ne *skutečný* spisovatel, jak Patricia řekla matce, nýbrž romanopisec. Na těch knížkách stálo jméno William Denbrough, ale Stanley ho někdy nazýval Billem Koktou. Propracoval se skoro všemi knížkami tohoto člověka; vlastně si i onoho večera ve vaně četl tu poslední – večer 28. května 1985. I Patty si ze zvědavosti vzala jednu z jeho starších knížek, ale odložila ji už po třech kapitolách.

Nebyl to jen tak normální román, jak později řekla matce; byl to hororový příběh. Řekla to jen tak normálně, jako by říkala třeba sexuální příběh. Patty byla hezká, milá žena, nedovedla se však zrovna přesně vyjadřovat – chtěla matce říci, že ji ta kniha vyděsila a proč ji tak rozrušila, ale nešlo jí to. „Bylo tam plno příšer,“ řekla. „Plno příšer, co honí malé děti. Byly tam vraždy, a... já nevím... ošklivé pocity a bolest.

Takovéhle věci.“ Ve skutečnosti jí knížka připadala jako téměř pornografická. To bylo slovo, jehož význam jí unikal, možná proto, že ho nikdy v životě nevyslovila, i když věděla, co znamená. „Ale Stan se choval, jako kdyby znovu objevil nějakého kámoše z dětství... Mluvil o tom, že mu napíše, mně ale bylo jasné, že nenapíše... Taky mi bylo jasné, že ty příběhy působí i na něj špatně... a... a...“

A pak se Patty Urisová rozplakala.

Tenkrát večer, bez zhruba šesti měsíců už osmadvacet let ode dne, kdy v roce 1957 se setkal George Denbrough s klaunem Pennywisem, seděli Stanley a Patty v bezpečí svého domu na předměstí Atlanty. Televize byla zapnutá, Patty před ní seděla ve svém zamilovaném křesle a rozdělovala svoji pozornost mezi hromadu šití a oblíbenou rodinnou hru v televizi, *Rodinnou hádku*. Prostě *zbožňovala* Richarda Dawsona a považovala jeho řetízek u hodinek, který pořad nosil, za strašně sexy, i když by to nikdy nepřiznala, ani kdyby to z ní páčili párem koní. Pořad se jí líbil i proto, že téměř vždy uhádla nejoblíbenější odpovědi (v pořadu *Rodinná hádka* vlastně ani žádné *správné* odpovědi neexistovaly; existovaly jen ty nejoblíbenější). Jednou se zeptala Stana, proč ty otázky, jež jí se zdály být tak snadné, obvykle rodinám v pořadu dělaly problémy. „Je to asi mnohem těžší, když tam stojíš pod těmi reflektory,“ odpověděl Stanley, a jí se zdálo, že mu přes tvář přeběhl nějaký stín. „Všechno je mnohem těžší, když to je doopravdy. Když máš srdce v hrdle. Když to je doopravdy.“

Na tom bylo asi hodně pravdy, pomyslela si. Stanley někdy vidí do povahy lidí moc dobře. Mnohem lépe, pomyslela si, než jeho starý přítel William Denbrough, který zbohatnul tím, že napsal hromadu hororů, útočících na nižší pudy lidí.

Ne že by se manželům Urisovým dařilo nějak špatně! Předměstí, kde bydleli, byla slušná čtvrť, a dům koupený v roce 1979 za 87 tisíc dolarů, by se nepochybně dnes prodal bez problémů a rychle za 165 tisíc – ne že by ho chtěli prodát, ale takové věci je dobré vědět. Když se někdy vracela z nákupního střediska svým volvem (Stanley měl naftového mercedesa – když do škádlila, nazývala auto Sedanley) a spatřila svůj dům, vkusně zasazený za nízký tisový živý plot, pomyslela si: *Kdopak tu bydlí? Nu, přeci já! Tady bydlím já,*

paní Stanley Urisová! Nebylo to ale pomyšlení šťastné dokonale; bylo smíchané s tak prudkou pýchou, že se jí z ní až někdy dělalo špatně. Jednou dávno totiž byla jedna osamělá osmnáctiletá dívka jménem Patricia Blumová, jíž byl odepřen přístup na pomaturitní večírek, konaný v jednom klubu na kraji města Glointonu ve státě New York. Přístup jí byl odepřen samozřejmě proto, že se její příjmení rýmovalo se slovem *bluma*. A to byla ona, taková hubená židácká blumička, bylo to v roce 1967, a tato diskriminace byla pochopitelně protizákonná, chachacha, a mimoto, dnes už je to pryč. S tou výjimkou, že pro část jí samotné to *nikdy* pryč nebude. Část jí samotné bude pořád odcházet zpátky k autu s Michaelem Rosenblattem, naslouchat chrastění šterku pod jejími lodičkami a jeho půjčenými svátečními střevíci, zpátky k autu jeho otce, jež si Michael pro tento večer půjčil, a které celé odpoledne leštil. Část jí samotné bude stále kráčet vedle Michaela ve vypůjčeném bílém večerním saku – jak zářilo v tom teplém jarním večeru! Ona měla na sobě světle zelenou večerní róbu, v níž, jak říkala její matka, vypadala jako mořská víla, a pomyšlení na židáckou vodní vílu bylo dost legrační, chachacha. Kráčeli s hlavami vztyčenými a ona ani nebrečela – tenkrát ne – ale bylo jí jasné, že *nekráčí* zpátky, ne, vůbec ne; oni se vlastně *plouží* zpátky, *plouží*, rýmuje se to s *louží*, oba se teď cítili mnohem židovštěji než kdykoliv jindy za celý život, cítili se jako vetešníci, jako na kozlíku vozu taženého dobyt看kem, umaštění, nosatí, se zažloutlou pokožkou; jako posmívání židáčtí icikové, toužící pociťovat zlost, avšak neschopni pociťovat zlost – ta zlost se dostavila později, když už na tom nezáleželo. V tu chvíli byla schopna cítit jen stud, jen bolest. A pak se někdo zasmál. Pronikavé zahihňání, jakoby rychlé přeběhnutí přes klávesy piana, a v autě už se mohla rozbrečet, to byste koukali, jak ta židácká mořská víla, jejíž příjmení se rýmuje s *blumou*, nespoutaně brečela. Mike Rosenblatt jí neobratně položil utěšitelskou paži kolem ramen, a ona se od ní odtáhla s pocitem studu, s pocitem špíny, s pocitem *židovky*.

Při pohledu na dům, tak vkusně zasazený do tisového živého plotu, to bylo trochu lepší... ne však *úplně* nejlepší.

Ta bolest a stud přetrvávaly a ani skutečnost přijetí do tohoto klidného a blahobytného sousedství nepomohla úplně

zapudit vzpomínku na onu nekonečnou chůzi za zvuků skřípějícího šterku pod nohama. Ani to že jsou členy místního klubu, kde je majordomus vždy vítá tiše uctivým oslovením „Dobrý večer, pane Urisi a paní Urisová“. Když dojela domů, zaparkovala své volvo z roku 1984, podívala se na dům, jak je usazen uprostřed zeleného trávníku a často – až příliš často, jak se jí zdálo – musela myslet na to pronikavé zahihňání. A jen doufala, že ta dívka, co se tenkrát tak zahihňala, bydlí někde na špinavém sídlišti s gójským manželem, který ji mlátí, že byla třikrát těhotná a vždycky potratila, že ji manžel podvádí s nakaženými ženskými a že má na svém špinavém hihňavém jazyku boláky, vředy a cysty.

Sama se za takové myšlenky nenáviděla, za takové nesociální myšlenky, a slibovala si, že se polepší – že přestane upíjet tyhle hořké žlučové a pelyňkové koktejly. Někdy přešly měsíce, kdy se jí takové myšlenky nevynořovaly. Myslela si: *Možná už je to všechno za mnou. Už nejsem ta osmnáctiletá dívka. Jsem dospělá šestatřicetiletá žena. Tou dívkou, jež slyšela nekončící skřípění a drčení šterku na příjezdové cestě, tou dívkou, vytočivší se z náruče Mika Rosenblatta, když se ji snažil utěšit, protože šlo o židovskou náruč, tou jsem byla před půlkou svého života. Ta bláznivá malá mořská víla je mrtvá. Teď už na ni mohu zapomenout a mohu být jen sama sebou. Dobře. Výborné. Perfektní. Ale pak byla někde – třeba v samoobsluze – a náhle z vedlejší uličky zaslechla to zahihňání, píchlo ji v zádech, bradavky jí ztuhly a zabořily, ruce křečovitě sevřely rukověť nákupního vozíku či jen jedna druhou, a ona si pomyslela: *Někdo právě řekl někomu jinému, že jsem židovka, že jsem jen taková nosatá icíkovská židovka, že Stanley je obyčejný nosatý židák, jasně, je to účetní, židáci to s čísly umí, pustíme je to klubu, musíme, když tenkrát v roce 1981 ten nosatej židáckej gynekolog vyhrál ten svůj proces, ale smějeme se jim, smějeme a smějeme.* A nebo jen prostě slyšela ozvěnu drceného a vrzajícího šterku a hned byla zpět *mořská víla.**

Pak se nenávist a stud vracely ve vlnách jako migrénové bolesti hlavy a ona si zoufala nejen kvůli sobě, ale i kvůli celé lidské rase. Vlkodlaci. Ta kniha od Denbrougha – ta, již se pokoušela číst a pak ji odložila – ta byla o vlkodlacích. Vlkodlaci, kruci. Co asi takový člověk může vědět o

vlkodlacích?

Většinou však mívala lepší pocity, než tyto – cítila, že má lepší pocity. Milovala svého muže, milovala svůj dům, a obvykle byla schopna milovat i svůj život a sebe. Věci byly v pořádku. Pochopitelně vždy to tak nebylo – jak to vlastně bylo? Když přijala Stanleyho zásnubní prsten, rodiče se zlobili a byli nešťastní. Setkali se spolu na nějakém klubovém večírku. On přestoupil na její školu z univerzity státu New York, kde měl stipendium. Představil je nějaký jejich společný přítel a než večírek skončil, už měla podezření, že ho miluje. Do konce semestru už si byla jistá. Když přišlo jaro, a Stanley jí nabídl malý démantový prsten tvaru sedmikrásky, přijala ho.

A nakonec, i přes skurpule, jež měli, to přijali i její rodiče. Nic jiného jim celkem nezbývalo, přestože Stanley Uris se měl vbrzku vrhnout na trh pracovních sil, přeplněný mladými účetními – a když se tam do té džungle vrhne, nebude mít žádnou rodinnou finanční podporu, jež by ho jistila, bude mít jen jejich jedinou dceru jako rukojmí blahobytu. Ale Patty bylo dvaadvacet let, byla již dospělá a sama měla brzy promovat na bakaláře umění.

„Já snad budu podporovat toho čtyřvokýho hajzla až do konce svého života,“ slyšela jednou večer Patty zahovořit otce. Otec si vyšel s matkou někam na večeři a pil trochu přes míru. „Pššt, uslyší tě,“ řekla Ruth Blumová.

Patty toho večera nemohla usnout ještě dlouho po půlnoci, oči měla suché, střídavě jí zmítala horečka a zimnice, ležela a nenáviděla je oba. Další dva roky se pokoušela zbavit se té nenávisti; bylo v ní nenávisti už příliš mnoho. Když se někdy dívala do zrcadla, viděla, co to v jejím obličejí dělá, jaké jemné linky jí to na něm kreslí. Tuto bitvu vyhrála. Stanley jí pomáhal.

Jeho rodiče měli podobné starosti, pokud šlo o svatbu. Pochopitelně nevěřili, že by jejich Stanley byl určen pro život v bídě a špíně, domnívali se ale, že „ty děti s tím moc spěchají“. Donald Uris a Andrea Bertoly se sami sice brali těsně po dvacítce, na to ale nejspíš už zapomněli.

Jen Stanley se zdál být si jist sám sebou a nezajímal se o překážky, jež jejich rodiče viděli nakladené v cestě svých „dětí“. A nakonec byly oprávněné spíš jeho jistoty než jejich

obavy. V červenci roku 1972, sotva jí oschl inkoust na diplomu, začala Patty vyučovat těsnopis a obchodní angličtinu v Traynoru, malém městě jižně od Atlanty. Když pomyslela na to, jak se k té práci dostala, vždy se jí to zdálo trochu – nu, záhadné. Udělala si seznam asi čtyřiceti pracovních příležitostí z inzerátů v učitelských časopisech, pak během pěti večerů napsala čtyřicet dopisů – každý den osm –, vyžádala si podrobnější informace o místě a o každé zažádala. Dvaadvacet odpovědí uvádělo, že místo už není volné. V jiných případech z další potřeby rozepsání požadovaných kvalifikací bylo jasné, že by to pro ni nebylo; podat žádost by bylo ztrátou času pro ni i pro ně.

Nakonec jí zůstalo tucet nabídek. Všechny se zdály být stejně zajímavé. Stanley právě vešel, když nad nimi dumala a přemítala, zda by dokázala vyplnit dvanáct přihlášek na učitelská místa, aniž by se z toho úplně zcvokla. Podíval se na kupu papírů na stole a pak poklepal na dopis od inspektora z Traynoru, na dopis, který jí se nezdál být ani slibnější, ani beznadějnější než ostatní.

„Tenhle,“ řekl.

Pohlédla na něj, udivena prostou jistotou jeho hlasu. „Ty snad víš o Georgii něco, co já nevím?“

„Ne. Já znám Georgii jen z filmů.“

Podívala se na něj se svráštělým obočím.

„*Sever proti Jihu*. Vivien Leight. Clark Gable. ‚Budu o tom přemýšlet zítra, protože zítra je taky den.‘ Mluvím, jako bych pocházel z jihu, Patty?“

„Ano. Z jižního Bronxu. Když nevíš nic o Georgii a nikdy jsi tam nebyl, tak proč –“

„Protože to je ten pravý dopis.“

„To přeci nemůžeš vědět, Stanley.“

„Ale jistě že mohu,“ řekl prostě. „*Mohu*.“ Když na něj pohlédla, viděla, že nežertuje: myslel to vážně. Pocítila trochu znepokojení, záchvěv neklidu.

„Jak to můžeš vědět?“

Nepatrně se usmíval. Pak úsměv zmizel a na chvíli se zdál být na rozpacích. Oči mu ztemněly, jako by se díval dovnitř, radil se s *nějakým* vnitřním zařízením, které tikalo a točilo se správně, ale kterému nakonec stejně nerozumí o nic víc, než průměrný člověk rozumí chodu svých náramkových hodinek.

„Ta želva nám nepomůže,“ řekl náhle. Řekl to naprosto zřetelně. Patty to slyšela. Ten pohled dovnitř – ten pohled překvapivého zamyšlení – ten mu setrval na tváři a ji začínal děsit.

„Stanley? O čem to mluvíš? *Stanley?*“

Trhl sebou. Při probírání se žádostmi jedla Patty hrušky a on rukou zavadil o talíř. Ten spadl na podlahu a rozbil se. Oči se mu zjasnily.

„Ach, sakra! Promiň.“

„To je v pořádku, Stanley – o čem jsi to mluvil?“

„Už jsem zapomněl,“ řekl. „Ale myslím si, že bychom se měli rozhodnout pro Georgii, miláčku.“

„Ale –“

„Důvěřuj mi,“ řekl, a tak tedy důvěřovala.

Pohovor proběhl bez problémů. Že má to místo, to jí bylo jasné, už když nastupovala na vlak zpátky do New Yorku. Vedoucímu obchodního oddělení se Patty okamžitě zalíbila a on zase jí; skoro slyšela, jak to klaplo. Potvrzující dopis přišel o týden později. Škola v Traynoru jí nabízela roční plat 9 200 dolarů a smlouvu na zkušební dobu.

„Umřeš hladem,“ řekl Herbert Blum, když mu dcera oznámila, že to místo chce vzít. „A budeš umírat hladem ještě s nadšením.“

„Ale hloupost, Scarlett,“ odvětil Stanley, když mu vyprávěla, co řekl otec. Měla vztek, téměř se rozplakala, ale teď se začala smát a Stanley ji vzal do náruče.

Nadšení jim nechybělo a hlady neumírali. Vzali se 19. srpna 1972. Patty Urisová přicházela na své svatební lože jako panna. Vklouzla nahá mezi chladná prostěradla výletního hotelu v Poconos, v ústech divoké a vířivé chutě – záblesky žádosti a touhy, temná mračna strachu. Když Stanley vklouzl do postele vedle ní, provazce svalů, penis jako vykřičník, zvedající se z nazrlého ochlupení, zašeptla: „Zlato, nedělej mi bolest.“

„Nikdy ti nebudu dělat bolest,“ řekl, když ji bral do náruče, a tento slib poutavě dodržoval až do 28. května 1985 – do oné podvečerní koupele.

Vyučování jí šlo dobře. Stanley dostal místo jako řidič pekařské dodávky za sto dolarů týdně. V listopadu toho roku, když se otevřelo v Traynoru nákupní středisko, dostal práci v

kanceláři správy střediska za sto padesát dolarů týdně. Dohromady činily jejich příjmy ročně 17 000 dolarů – zdálo se jim, že to je pohádkové bohatství, galon benzínu tenkrát stál třicet pět centů a krajíc bílého chleba se dal pořídit ani ne za niklák. V březnu roku 1973 bez nějakého rozruchu a fanfár přestala Patty Urisová brát antikoncepční pilulky.

V roce 1975 dal Stanley na domovní správě výpověď a otevřel si vlastní kancelář. Všichni čtyři rodiče se shodli, že to byl unáhlený krok. Ne že by Stanley nemohl mít vlastní podnik – chraň Bůh, že by mu někdo nepřál vlastní podnik! Je to ale příliš brzo, jak se všichni shodli, a pro Patty to znamená nadměrnou finanční zátěž. („Jen počkej, až jí ten frajer nabourá,“ říkal Herbert Blum temně svému bratrovi po noční pijatice v kuchyni, „pak bude chtít, abych jim to táhl já.“) Všichni příbuzní se shodli na tom, že člověk by neměl ani *pomýšlet* na to, že si otevře vlastní podnik, pokud se nedostane do trochu vážnějšího a usedlejšího věku – řekněme dokud mu není osmasedmdesát.

A Stanley se opět zdál být téměř nadpřirozeně sebevědomý. Byl mladý, příjemného zevnějšku, chytrý, schopný. Když pracoval na správě střediska, nadělal si kontakty. To všechno šlo pochopit. Ale nemohl přeci vědět, že firma Corridor Video, průkopník v oblasti nastupujícího byznysu s videokazetami, se chce usadit na obrovské ploše území, jež bylo dříve zemědělsky využíváno, necelých patnáct kilometrů od předměstí, kam se nakonec v roce 1979 Urisovi přestěhovali; ani nemohl vědět, že se firma Corridor za necelý rok po svém přesídlení do Traynoru zavede v oblasti nezávislého průzkumu trhu. A i kdyby se bývaly ke Stanovi některé z těchto informací donesly, určitě by nevěřil, že dají práci mladému obrýlenému Židovi, jenž je ještě ke všemu yankee ze severu – Židovi živé tváře, houpavé chůze, se zalíbením ve zvonových džínách pro dny volna, s ještě posledními zbytky adolescentních akné v obličeji. A přesto mu ji dali. Dali mu ji. A zdálo se, že Stan to celou dobu věděl.

Jeho práce pro firmu CV vedla k nabídce zaměstnání ve firmě na plný úvazek, s nástupním platem 30 000 dolarů ročně.

„A to je skutečně jenom začátek,“ řekl toho večera Stanley v posteli Patty. „Ti porostou jako houby po dešti, zlato. I

kdyby nikdo na světě neměl v nejbližších deseti letech prosperovat, tak oni určitě, budou tam na špičce s Kodakem, Sonyem a RCA.“

„A tak co tedy uděláš?“ zeptala se ho, ale už to věděla.

„Řeknu jim, že pro mne bude potěšením pro ně pracovat,“ odpověděl, rozesmál se, přitáhl si ji a políbil. O chvíli později už na ní ležel, a přišlo jedno vyvrcholení, dvě, tři, jako zářivé rakety, padající s nočního nebe... ale děťátko nebylo.

Při své práci pro firmu Corridor Video se dostával do styku s některými z nejbohatších a nejmocnějších lidí v Atlantě – a oba byli překvapeni, když zjišťovali, že tito lidé jsou většinou milí. Nalezli u nich jistý stupeň otevřenosti myšlení a ochoty přijímat je, která na severu země je téměř neznámou věcí. Patty si pamatovala, jak Stanley jednou napsal domů otci a matce: *Nejlepší bohatí lidé Ameriky bydlí v Atlantě – ve státě Georgia. Pomáhám některým z nich, aby byli ještě bohatší a oni zase pomáhají zbohatnout mně, a nikdo si mě nechce koupit mimo mé ženy Patricie, a protože tu už mám koupenu, odtud nebezpečí nehrozí.*

Než se odstěhovali z Traynoru, zaměstnával Stanley ve svém podniku šest lidí. V roce 1983 se jejich příjem dostal do neznámého území – do území, o němž Patty slyšela jen ty nejtemnější pověsti. Bylo to bájně území příjmů se ŠESTI NULAMI. A to všechno se stalo tak snadno, jako když člověk v sobotu ráno vklouzne do trepek. To Patty někdy děsilo. Jednou na to udělala nepodařený vtip o paktování se s ďáblem. Stanley se rozchechtal, až se zakuckal, jí to však tak moc k smíchu zase nebylo a byla přesvědčena, že ani nikdy nebude.

Želva nám nepomůže.

Někdy, naprosto bezdůvodně, se s touto myšlenkou budila jako s posledním úryvkem jinak zapomenutého snu, a pak se otáčela ke Stanleyemu, aby se ho dotkla v potřebě přesvědčit se, zda je ještě tady.

Byl to příjemný život – žádné divoké pitky, žádný sex mimo, žádné drogy, žádná nuda, žádné hádky o tom, co se bude dělat příště. Byl tu jen jeden jediný mráček. Přítomnost tohoto mráčku poprvé zmínila její matka. Že to byla právě ona, to se v retrospektivě zdálo být již dávno určenou věcí. Ten mráček se vynořil jako problém v jednom z dopisů Ruth

Blumové. Psala Patty jednou týdně a tento dopis přišel počátkem podzimu v roce 1979. Byl doslán z jejich staré adresy v Traynoru a Patty si ho četla v obývacím pokoji nového domu, plném kartonů od lihovin, z nichž čouhaly jejich věci, neupraveně, zbavené svého poslání.

Celkově to byl obvyklý dopis matky Ruth Blumové z domova: čtyři hustě popsané modravé stránky, na každé hlavička ZPRÁVA OD RUTH. Její rukopis byl téměř nečitelný a Stanley si jednou stěžoval, že není schopen přečíst ani jedno slovo z toho, co jeho tchyně píše. „No a proč bys taky měl?“ reagovala Patty.

Tento dopis byl napěchovaný obvyklými maminčinými zprávami. Pro Ruth Blumovou bylo vzpomínání jakousi širokou deltou, rozprostírající se od pohyblivého bodu v současnosti ke stále se rozšiřujícímu vějíři vzájemně propletených vztahů. Řada lidí, o nichž její matka psala, již v paměti Patty vybledla jako fotografie ve starém albu, pro Ruth však zůstávalo všechno čerstvé. Obavy o jejich zdraví a její zvědavost, týkající se všeho, co podnikali, se zdály být nevyčerpatelné, a její prognózy byly trvale úděsné. Otec měl stále problémy se žaludkem. Byl si jist, že to je dyspepsie; že by to mohl být žaludeční vřed, to ho napadlo, až když začal kašlat krev, a ani pak vlastně ne. *Znáš přece svého otce, drahoušku – dře jako mezek a taky se jako mezek někdy chová, ať mi Bůh odpustí, že to říkám.* Randi Harlengenové se zauzlila střeva, z vaječníků jí odstranili cysty velké jako golfové míčky, díky Bohu žádné nádory, ale sedmadvacet cyst, vždyť mohla umřít! Určitě to je tou vodou v New Yorku, to je jasné – vzduch v tom městě je také špatný, ale ona je přesvědčena, že jí to způsobila ta voda. To se pak ve vnitřku člověka něco usazuje. Pochybuje o tom, zda má Patty vůbec ponětí, kolikrát ona děkuje Bohu, že „vy děti“ jste na venkově, kde jsou vzduch i voda – ale hlavně voda – zdravější (pro Ruth byl venkovem celý jih Spojených států, včetně Atlanty i Birminghamu). Teta Margareta se zase už svářila s elektrickými podniky. Stella Flanaganová se znovu vdala, někteří lidé jsou nepoučitelní. Richie Huber zase vyhořel.

A uprostřed tohoto tlachání – a často i jízlivostí – v půli odstavce, bez souvislosti s ničím co bylo v dopise předtím či

poté, položila Ruth Blumová opatrně tu obávanou otázku: „Tak kdy nám se Stanem dáte vnouče? Už jsme připraveni začít ho (nebo ji) rozmazlovat. A jestli jsi si toho, Patty, nevšimla, tak nijak nemládneme.“ A pak zase dál o dceři Bruckerů, jak bydlí o blok dál, kterou poslali ze školy domů, protože neměla podprsenku a vzala si průsvitnou blůzu.

V mizerné náladě a se steskem po jejich starém domě v Traynoru, znejistělá a víc než trochu se obávající toho, co je čeká, šla Patty do místnosti, jež se měla stát jejich ložnicí, kde se natáhla na matraci (drátěnka byla ještě v garáži a matrace ležela jen tak na podlaze, kde nebyl zatím ani koberec, a vypadala jako nějaký artefakt, pohozený na divně žlutavé pláži). Zakryla si obličej rukama, ležela tam a téměř dvacet minut plakala. Stejně čekala, že plakat bude tak jako tak. Dopis od její matky to jen urychlil.

Stanley děti chtěl. Ona děti chtěla. Oba se na tom shodovali, zrovna tak jako na potěšení z filmů Woodyho Allena, svých více či méně pravidelných návštěvách synagogy, svých politických názorech, na odmítání marihuany a stovce dalších věcí, ať již bezvýznamných či důležitých. V domě v Traynoru měli jeden pokoj, který přepažili na dvě stejné poloviny. V levé půlce měl Stanley pracovní stůl a křeslo na čtení, v pravé polovině měla ona šicí stroj a stolek, kde se bavila se skládačkami. O tomto pokoji mezi nimi existovala naprosto samozřejmá dohoda, o níž se ani nemuselo mluvit – existovala prostě zrovna tak, jako jejich nosy nebo snubní prstýnky. Jednou měl ten pokoj patřit Andymu či Jenny. Ale kde bylo dítě? Šicí stroj a košíky s látkou, stolek, pracovní stůl, skládačky, všechny ty věci zaujímaly přidělený prostor a jakoby každým měsícem si jen potvrzovaly své místo v tomto pokoji a čím dál tím víc si posilovaly své nároky na něj. Tak na to myslela, i když tu myšlenku nikdy zcela nezformulovala – podobně jako slovo pornografický to byla jen určitá koncepce, pohybující se mimo prostor, jenž byla schopna pojmenovat. Pamatovala se však, jak jednou, když dostala periodu, otevřela skříňku pod umývadlem v koupelně, aby si vzala vložku; dívala se na balíček vložek a zdálo se jí, že ten se tváří nějak sebevědomě, jako by chtěl říci: *Ahoj, Patty! Jsme tvoje děti. My jsme ty jediné děti, které kdy budeš mít, a máme hlad. Nakrm nás.*

Nakrm nás krví.

V roce 1976, tři roky poté co přestala brát poslední cyklus antikoncepčních tabletek, byli v Atlantě u lékaře jménem Harkavay. „Chceme vědět, co není v pořádku,“ řekl Stanley, „a chceme vědět, jestli se s tím něco dá dělat.“

Dělali testy. Ty ukázaly, že Stanleyho spermie jsou živé, vajíčka Patty v pořádku, že všechno, co mělo být v pořádku, je v pořádku.

Harkavay, jenž nenosil žádný snubní prsten a měl příjemnou, otevřenou, ruměnou tvář a právě se vrátil ze semestrálních prázdnin, strávených lyžováním v Coloradu, jim řekl, že možná to jsou jen nervy. Řekl jim, že takový problém není nic zvláštního. Řekl jim, že v takových případech existuje určitý psychologický korelativ, který je v některých ohledech podobný sexuální impotenci – čím víc chcete, tím méně můžete. Budou se muset uvolnit. Pokud budou moci, mají zapomenout při milování na všechno, co se týká rozmnožování.

Na cestě domů byl Stanley zasmušilý. Patty se ho zeptala proč.

„Já nezapomenu *nikdy*,“ řekl.

„Na co nezapomeneš?“

„Myslet na rozmnožování, *při tom*.“

Začala se smát, i když do té chvíle se cítila trochu osaměle a měla strach. A té noci, leže v posteli, dlouho poté, co si myslela, že Stanley už dávno spí, ji poděsil, když promluvil do tmy. Měl bezbarvý hlas, ale cítila v něm slzy. „Je to ve mně,“ řekl. „Je to moje chyba.“

Obrátila se k němu, zatápala po něm a chytila ho.

„Nebud' hloupý,“ řekla. Ale srdce jí bušilo rychle – až moc rychle. Nebylo to proto, že by ji jen vyděsil. Bylo to, jako by nahlédl do jejího nitra a přečetl si tam její tajné přesvědčení, které tam našel, ale které ona to této chvíli neznala. Aniž by věděla proč, bez důvodu, měla pocit – *véděla* – že on má pravdu. Něco nebylo v pořádku a u ní to nebylo. Bylo to něco v něm.

„Nesmíš být takové nemehlo,“ zašeptala. Trochu se potil a ona si okamžitě uvědomila, že Stanley má strach. Strach z něj vycházel ve studených vlnách; jak s ním ležela nahá, bylo to náhle, jako by ležela nahá před otevřenou ledničkou.

„Nejsem ani nemehlo, ani hloupý,“ řekl stejným, zároveň bezbarvým i emocemi nabitým hlasem, „a ty to víš. Je to ve mně. Ale nevím *proč*.“

„Nic takového nemůžeš vědět.“ Její hlas byl drsný, hádavý – jako hlas její matky, když měla strach. A také teď, když ho peskovala, proběhl jejím tělem záchvěv strachu, tělo se jí prohnulo jako luk. Stanley to ucítil a sevřel ji v objetí.

„Někdy,“ řekl, „někdy si myslím, že vím proč. Někdy mám takový sen, ošklivý sen, pak se probudím a myslím si ‚teď už to vím, vím, co není v pořádku‘. Nejen to, že nemůžeš otěhotnět. Všechno, co není v pořádku s mým životem.“

„Stanley, ale s tvým životem není *nic* v nepořádku!“

„Já nemyslím vnitřně,“ řekl. „Zevnitř to je fajn. Mluvím o *vnějšku*. Něco, co by mělo být pryč a není. Z takových snů se probouzím a myslím si ‚Celý můj příjemný život není nic než oko nějakého tajfunu, který neznám.‘ Mám strach. Ale pak to prostě... vybledne. Tak, jako to u snů bývá.“

Patty bylo známo, že někdy míval neklidné sny. Několikrát ji svým zmítáním a sténáním probudil. A to jistě ještě mnohokrát spala, když ho trápily jeho temné sny. Kdykoliv se ho dotkla a zeptala se, co se mu zdá, vždy odpovídal stejně: *Nepamatuji se*. Pak se vždy natáhl pro cigaretu, posadil se v posteli a kouřil; čekal, až mu póry těla vyjdou zbytky snu jako nečistý pot.

Žádné děti. Onoho večera 28. května 1985, kdy se Stanley šel koupat, pořád ještě jejich rodiče čekali, že dostanou vnouče. Ten zvláštní pokoj stále čekal, balíčky vložek stále zabíraly svoje místo ve skříňce pod umývadlem, menstruace pravidelně přicházely. Její matka, která měla sice plnou hlavu svých vlastních záležitostí, ale zároveň nezapomněla úplně na dceřinu bolest, přestala se ptát jak v dopisech, tak při návštěvách Stanleye a Patty, když dvakrát za rok přijeli za nimi do New Yorku. Přestaly humorné narážky, zda berou či neberou vitamín E. Také Stanley se přestal o dětech zmiňovat, ale někdy, když nevěděl, že ona se dívá, zahlédla na jeho tváři takový stín. Podivný stín. Jako kdyby si úporně snažil něco vybavit.

Nebýt tohoto mráčku, byl jejich život poměrně příjemný až do chvíle, kdy večer 28. května uprostřed pořadu *Rodinná hádka* zazvonil telefon. Patty měla šest Stanových košil, dvě

svoje blůzy, šicí soupravu a krabičku s knoflíky. Stan držel v rukách nový román Williama Denbrougha, který dokonce ještě ani nevyšel v paperbackovém vydání. Na přední obálce knihy byla nějaká příšera, na zadní obálce nějaký holohlavec v brýlích.

Stan seděl blíže k telefonu. Zvedl sluchátko a řekl, „Haló – tady Urisovi.“

Poslouchal, a mezi obočím se mu usadila vráska. „*Kdo* že to je?“ Patty okamžitě pocítila strach. Později ze studu lhala, když rodičům říkala, že věděla od okamžiku zazvonění telefonu, že něco není v pořádku; ve skutečnosti jen na chvíli, na krátký moment vzhlédla od šití. Ale možná to bylo v pořádku. Možná že oba čekali, že něco je na cestě už dlouho před tím zazvoněním telefonu, něco, co se nebude hodit k tomuto hezkému domu, tak vkusně zasazenému do nízkého živého plotu z tisů, něco tak samozřejmého, že ani nebylo třeba to moc ohlašovat... že stačil ten jediný okamžik strachu jako jediný rychlý úder sekáčkem na led.

Je to snad matka? pohlédla na něj tázavě a pomyslela si, že snad její otec, který měl deset kilogramů přes váhu a už od čtyřicítky skloukl k tomu, co nazýval „pivním břichem“, měl srdeční příhodu.

Stan na ni zavrtěl hlavou, a pak se trochu usmál něčemu, co hlas v telefonu říkal. „Ty... ty! No ať se propadnu! Miku! Jak –“ Opět ztichl a poslouchal. A jak mu úsměv mizel, opět poznávala – nebo si myslela, že poznává – jeho analytický výraz, objevující se, jak někdo řekl, při řešení určitého problému, při vysvětlování náhlé změny stávající situace, či když někdo sděluje něco zvláštního a zajímavého. Asi půjde o tohle poslední, pomyslela si. Někaký nový klient? Někaký starý přítel? Možná. Obrátila svoji pozornost zase k televizi, kde nějaká žena právě ovíjela paže kolem Richarda Dawsona a bláznivě ho líbala. Pomyslela si, že Richard Dawson asi dostal za život víc políbení než posvátný kámen v Blarney. A pomyslela si také, že ani jí by nevadilo, kdyby ho mohla políbit.

Když začala hledat černý knoflíček, který by se hodil k ostatním na Stanleyově modré košili, matně si uvědomovala, že rozhovor se dostává do klidnější polohy – Stanley občas zabrumlal, a jednou se zeptal: „Víš to určitě, Miku?“

Nakonec, po velmi dlouhé pauze, řekl: „Dobře, je to jasné. Ano. Já... Ano, ano, všechno. Mám ten obrázek. Já... cože?... Ne, to vůbec nemohu *slíbit*, ale budu o tom vážně uvažovat. Ty přece víš, že... co?... Vážně?... No, to je věc! Jasně že ano. Ano... jasně... díky moc... ano. Ahoj.“ A zavěsil.

Patty na něj pohlédla a viděla, jak prázdně zírá do prostoru někde nad televizí. V jejím pořadu právě obecnstvo tleskalo rodině Ryanů, jež udělala dvě stě osmdesát bodů, z toho většinu tím, že správně uhádla odpověď obecnstva „matematika“ na otázku „Který předmět nejvíc nenávidí ve škole mladý Ryan?“ Všichni Ryanové skákali a šťastně vykřikovali. Stanley se ale mračil. Později svým rodičům řekla, že se jí zdálo, že Stanova tvář trochu zbledla, což také byla pravda, ale už zapoměla dodat, že to pustila okamžitě z hlavy, protože to také mohlo být světlem stolní lampičky se zeleným stínítkem.

„Kdo to byl, Stane?“

„Cože?“ Otočil se k ní. Zdálo se jí, že má v tváři jemnou roztržitost, snad s příměsí trochy rozmrzelosti. Až později, když si znovu a znovu přehrávala v hlavě celou tu scénu, začala věřit že to byl pohled člověka, systematicky se odpojujícího od reality, odpojujícího jednu šňůru po druhé. Byla to tvář člověka, přecházejícího z jasu do temnoty.

„Kdo to byl na tom *telefonu*?“

„Nikdo,“ řekl. „Opravdu nikdo. Myslím, že se půjdu vykoupat.“ Zvedl se.

„Cože, v sedm hodin?“

Neodpověděl, jen vyšel z pokoje. Měla se ho zeptat, zda není něco v pořádku, měla možná i jít za ním a zeptat se ho, zda mu není zle od žaludku – byl sexuálně bez zábran, ale na některé jiné věci byl podivně nedůtklivý a nebylo by nic zvláštního, kdyby řekl, že se jde vykoupat a přitom se šel ve skutečnosti odreagovat od něčeho, co ho trápilo. Právě však měla být představena nová rodina, Piscapovi, a Patty bylo prostě *jasné*, že Richard Dawson přijde na něco vtípného, co bude narážka na jejich jméno, a mimoto pořad nemohla najít ten správný černý knoflíček, i když věděla, že jich v krabičce je určitě hodně. Určitě se před ní schovávají; to je jediné vysvětlení...

A tak ho nechala odejít a už na něj nemyslela – až když šly titulky, vzhlédla a uviděla prázdné křeslo. Předtím slyšela vodu, napouštěnou nahoře do vany, pak o pět nebo deset minut později slyšela, jak ji zastavil... teď si však uvědomila, že neslyšela otvírání a zavírání dveří ledničky, a to by znamenalo, že tam nahoře je bez plechovky piva. Někdo mu zavolal, nasadil mu do hlavy brouka. A co ona, měla pro něj alespoň jediné slovo soucitu? Ne. Zkusila z něj něco o tom vytáhnout? Ne. Všimla si alespoň, že něco není v pořádku? Do třetice ne. A to všechno kvůli tomu stupidnímu televiznímu pořadu – nemůže to vlastně svádět ani na ty knoflíčky, to je jen výmluva.

Dobře – tak mu alespoň vezme nahoru plechovku piva, sedne si k němu na kraj vany, umyje mu záda, bude dělat gejšu a umyje mu hlavu, když bude chtít, zjistí o jaký problém se jedná... nebo *kdo* to byl.

Vzala z ledničky plechovku piva a šla s ní nahoru. První skutečný neklid v ní zahledal, když uviděla, že dveře koupelny jsou zavřené. Ne jen přivřené, ale úplně zavřené. Stanley si *nikdy* nezavíral dveře, když se koupal. Byl to mezi nimi takový vtíp – zavřené dveře znamenaly, že tam dělá něco, co ho naučila matka, otevřené dveře znamenaly, že by nebyl proti tomu dělat něco, co ho matka neučila, nýbrž velmi správně to nechala na jiných.

Patty zaťukala nehty na dveře, náhle si uvědomujíc zvuk, jaký to na dřevě dělalo. Konečně ťukat na dveře koupelny, klepat jako nějaký host, to jako manželka neudělala nikdy – ani tady, ani na jiných dveřích v domě.

Neklid v ní náhle začal zesilovat a vynořila se vzpomínka na jezero Carson, kam se často jako dívka chodila koupat. Prvního srpna tam byla voda teplá jako ve vaně... pak se ale dalo narazit na studené místo, o minutu později jste už plavali zase v teplé vodě a hned nato se vám zdálo, že teplota vody v hloubce od pasu dolů klesla o dvacet stupňů. Bylo to překvapivé a zábavné – a bez té zábavnosti právě takový pocit měla teď. Jako by narazila na studené místo; jenomže to místo nebylo od pasu dolů, nechladilo její dlouhé dívčí nohy v temných hlubinách jezera Carson.

Tentokrát ten chlad pociťovala u srdce.

„Stanley? Stane?“

Tentokrát už neřukala nehty, ale pořádně zaklepala. Když se jí nedostalo žádné odpovědi, zabouchala na dveře.

„Stanley?“

A srdce. To už neměla někde v hrudi. Tlouklo jí v hrdle, až nemohla dýchat.

„Stanley!“

V tichu, jež následovalo po jejím zvolání (a už jen to, že křičela tady, pár metrů od místa, kam každou noc chodila spát, ji děsilo ještě víc), uslyšela nějaký zvuk, který vybudil z hloubi její mysli zděšení, jako nějaký nevídaný host. Byl to jen takový nenápadný zvuk. Jen zvuk kapající vody. *Kap... pauza. Kap... pauza. Kap... pauza. Kap... pauza. Kap... pauza. Kap... pauza. Kap...*

Viděla ty kapky, tvořící se na konci vodovodního kohoutku, jak nabývají na velikosti, rostou a bytější a pak odpadají: *kap*.

Jen tenhle zvuk. Nic jiného. A náhle jí bylo naprosto jasné, že dnes měl srdeční příhodu Stanley, ne její otec.

Se záupněm uchopila skleněnou kouli na dveřích a otočila jí. Dveře se ale ani nepohnuly: bylo zamčeno. A Patty se náhle vynořilo rychle po sobě třikrát *nikdy*: Stanley se nikdy nekoupal brzy zvečera, Stanley nikdy nezamykal dveře, pokud nebyl na záchodě, a Stanley nikdy nezamykal žádné dveře před ní.

Je možné, přemítala zmateně, *připravovat se* na srdeční příhodu?

Patty si horečně olízla rty – v hlavě jí to zaznělo, jako kdyby smirkový papír klouzal po prkně – a znovu zavolala jeho jméno. Stále žádná odpověď, jen to monotónní, rozčilující kapání kohoutku. Podívala se na svoji ruku a zjistila, že v ní pořád ještě drží tu plechovku piva. Stupidně na ni hleděla, srdce jí v hrdle bušilo jako splašené; hleděla, jako kdyby ještě nikdy za celý svůj život neviděla plechovku piva. A skutečně měla pocit, že ji nikdy neviděla, alespoň ne takovou, jako byla tato, protože jak zamrkala očima, plechovka se změnila na telefonní sluchátko, černé a hrozivé jako nějaký had.

„Mohu vám nějak posloužit, madam? Máte nějaký problém?“ syčel na ni ten had. Patty ho hodila dolů do vidlice a poodstoupila, otírajíc si ruku, v níž ho držela. Rozhlédla se a viděla, že je zase v pokoji s televizí a pochopila, že hrůza, která se jí vynořila v hlavě jako tulák, tiše se vynořující na

schodech, je tam s ní. Vzpomněla si teď, jak upustila před dveřmi koupelny tu plechovku piva a řítila se dolů schodištěm, zoufale přemítající: *Všechno to je nějaký omyl a určité se tomu později budeme smát. Napustil si vanu a pak si vzpomněl, že nemá cigarety a tak si pro ně šel, ještě než se svlékl* –

Ano. Jenomže už měl v koupelně zevnitř zamčeno a protože se mu nechtělo dveře odmykat, otevřel prostě okno nad vanou a vyletěl z domu jako nějaká moucha. Jistě, určitě, jistě –

Opět ji přepadla hrůza – jako by hořká černá káva hrozila přetéci přes okraj šálku. Zavřela oči a snažila se proti tomu bojovat. Stála tam, naprosto nehybná, bledá socha, jíž v hrdle dívky bije srdce.

Vzpomněla si teď, jak utíkala sem dolů, zakopávala nohama o schody, utíkala k telefonu; ale ano, jistě, koho však chtěla volat?

Je to bláznivé, pomyslela si: *Mohla bych zavolat tu želvu, ale ta nám nepomůže.*

Každopádně teď už to je jedno. Vytočila už nulu a určitě řekla něco neběžného, protože telefonistka se jí ptala, zda má nějaký problém. Jistě že má problém, to ano, jak se ale dá tomu anonymnímu hlasu říci, že Stanley se zamkl v koupelně a neodpovídá jí, že tam pořád kape voda do vany a ten zvuk že jí trhá srdce? *Někdo jí přece musí pomoci. Někdo* –

Dala si do úst hřbet ruky a zakousla se do něj. Snažila se přemýšlet, snažila se *donutit* k přemýšlení.

Náhradní klíče. Svazek náhradních klíčů v kuchyňské kredenci.

Vydala se tam, jednou nohou v trepce shodila pytlík s knoflíky, ležící vedle křesla. Pár knoflíků se rozsyvalo, blýskaly se ve světle lampy jako nějaké lesklé oči. Spatřila mezi nimi nejméně půltucet černých.

Zevnitř na dvířkách kredence nad dřezem se dvěma výlevkami visela velká leštěná deska ve tvaru klíče – jeden ze Stanových klientů ji vyrobil ve své dílně a dal mu ji před dvěma lety k vánocům. Na desce ve tvaru klíče byly malé háčky a na nich se pohupovaly všechny náhradní klíče pro celý dům, na každém háčku vždy dva duplikáty. Pod každým háčkem byl nalepený štítek a na každém bylo Stanovým

malým, úhledným písmem napsáno: GARÁŽ, PŮDA, KOUPELNA DOLE, KOUPELNA NAHOŘE, PŘEDNÍ DVEŘE, ZADNÍ DVEŘE. Stranou visely duplikáty klíčů s označením M–B a VOLVO.

Patty uchopila klíč označený KOUPELNA NAHOŘE, rozeběhla se ke schodům a pak zpomalila do kroku. Když běžela, hrůza se vracela, a už tak jí bylo dost. Když půjde jen chůzí, nemůže se přece nic stát. Nebo jestli se už něco stalo, Bůh se podívá, uvidí ji kráčet a pomyslí si: *Nu dobrá, udělal jsem botu, ale mám dost času to zase vzít zpátky.*

Rozvážným krokem jako žena, odcházející na schůzi Dámského čtenářského kroužku, vyšla po schodech k zavřeným dveřím koupelny.

„Stanley?“ zvolala a současně znovu zkusila dveře, náhle s mnohem větším strachem; vlastně ani ten klíč nechtěla použít, protože jakmile ho použije, bude to už něco, co se nedá vzít zpátky, něco konečného. Jestliže to Bůh nevrátil do chvíle, kdy ten klíč použije, tak už to neudělá nikdy. Konečně, doba zázraků už pominula.

Ale dveře byly stále zamčené; umíněné *kap..., kap...* bylo jedinou odpovědí.

Ruka se jí třásla a klíč chrastil na zámku, jak se snažila najít klíčovou díрку, kam nakonec vklouzl. Otočila jím a uslyšela cvaknutí odskakujícího zámku. Sevřela skleněnou kouli. Znovu si otřela dlaň, ne proto, že dveře byly zamčené, ale tentokrát proto, že ji měla zvlhlou potem. Zesílila stisk a otočila. Strčila do dveří, aby se otevřely.

„Stanley? Stanley? St –“

Pohlédla na vanu s modrým závěsem sprchy odtáženým na konec tyče z nerezové oceli, a okamžitě zapomněla vyslovit zbytek manželova jména. Zírala prostě do vany, tvář zvažnělou jako obličej dítěte, jež je první den ve škole. Okamžitě začala křičet, sousedka Anita MacKenziiová ji uslyšela, a právě paní MacKenziiová zavolala policii, přesvědčená, že k Urisům se někdo vloupal a teď tam vraždí lidi.

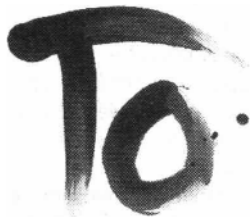
Ale teď, v tomto jediném okamžiku, tu Patty Urisová jen bezhlesně stála, ruce sevřené před sebou na tmavé bavlněné sukni, tvář zvažnělou a vytřeštěné oči. Její pohled téměř posvátné vážnosti se počal měnit. Ústa se jí stáhla do šklebu

hrůzy, oči se ještě více rozšířily. Chtěla křičet, ale nešlo to. Křik byl příliš mocný, než aby mohl prorazit.

Koupelna tonula ve světle zářivek. Byla osvětlena velmi silně. Nebyly tu žádné stíny, vše bylo vidět jasně, ať jste chtěli či ne. Voda ve vaně byla světle růžová. Stanley ležel zády opřený o konec vany. Hlavu měl zvrácenou dozadu tak, že mu prameny krátkých černých vlasů spočívaly na kůži mezi lopatkami. Kdyby jeho otevřené oči ještě viděly, dívala by se mu přímo obráceně do nich. Ústa měl dokořán otevřená. Výraz jeho tváře byl děsivý, byla v ní ztuhlá hrůza. Na okraji vany ležel balíček holicích čepelek Gillette Platinum Plus. Rozřízl si obě vnitřní strany paží od zápěstí až k ohybu lokte, a pak ještě tyto rány nařezal příčně pod oběma zápěstími, takže vznikla dvě krvavá velká písmena T. Obě řezné rány v ostrém bílém světle purpurově zářily. Obnažené šlachy jí připadaly jako kusy laciného hovězího.

Na konci lesklého chromovaného vodovodního kohoutku se tvořila kapka vody. Rostla a bytněla, dalo by se říci. Zaleskla se a ukápla. *Kap...*

Namočil ukazováček pravé ruky do vlastní krve a napsal na modravé dlaždice nad vanou jediné slovo, slovo o dvou velkých, rozkolísaných písmenech. Za druhým písmenem toho slova klikatě klesaly krvavé skvrny – viděla, že ty skvrny udělala jeho ruka, když mu padala do vany, kde teď volně plavala. Pomyslela si, že ty skvrny musel Stanley udělat – jako poslední věc na tomhle světě – než ztratil vědomí. Jako by na ni křičely:

Další kapka ukápla do vany.

Kap.

A bylo to. Patty Urisové se konečně vrátil hlas. Zírajíc do mrtvých a třpytivých očí svého manžela, začala křičet.

Richard Tozier bere roha

Než začal zvracet, myslel si Richard, že všechno zvládá.

Slyšel všechno, co mu Mike Hanlon povídal, říkal samé správné věci, odpovídal na Mikovy otázky, dokonce se sám na pár věcí zeptal. Vágně si uvědomoval, že předváděl jeden ze svých hlasů – ne snad nějaký zvláštní či drzý, jako občas v rozhlasu (Kinky Aktovka, sexuální poradce, to byl jeho speciální favorit, alespoň na čas, a pozitivní reakce posluchačů na Kinkiho byla skoro tak silná, jako reakce posluchačů na jeho naprostého favorita, plukovníka Buforda Slintu), nýbrž měkký, teplý a důvěrný hlas. Hlas jako „Jsem v klidu“. Znělo to úžasně, ale byla to lež. Stejná lež jako jeho ostatní Hlasy.

„Kolik si toho pamatuješ, Richi,“ zeptal se ho Mike..

„Moc málo,“ řekl Rich, a po chvíli: „Dost, myslím že dost.“

„Přijdeš?“

„Přijdu,“ řekl Rich a zavěsil.

Chvilí ještě seděl ve své pracovně, zaklonil se v křesle za stolem a podíval se oknem ven na Pacifik. Nějaká mládež se tam potýkala se svými surfboardy, vlastně na nich ani nejezdila. Nebyl na to příboj.

Hodiny na pracovním stole – drahé svítící digitálky, dárek od zástupce jedné nahrávací společnosti – ukazovaly 5:09 hodin odpoledne, 28. května 1985. Odkud Mike volal, tam ovšem je už o tři hodiny víc. Už je tam šero. Přišla na něj z toho husí kůže a tak ožil, začal vyřizovat věci. Nejdříve si pochopitelně dal na gramofon desku – nic nevybíral, prostě sáhl naslepo mezi tisíce desek, nahromaděných v regálech. Rokenrol byl zrovna tak součástí jeho života jako ty Hlasy, a stěží byl schopen dělat něco bez muziky – a čím hlasitější, tím lépe. Deska, kterou vytáhl, obsahovala retrospektivu nahrávek firmy Motown. Marvin Gaye, jeden z novějších členů toho, co Rich někdy nazýval Kapela všech mrtvých, zpíval píseň „Zaslechl jsem to přes vinnou révu“.

„Ááááá-áááá, nevíš, jak se mi zdáááá...“

„Není to špatné,“ řekl Rich. Dokonce se i trochu pousmál.

Bylo to špatné, a nesporně ho to silně znervózňovalo, ale měl pocit, že to bude schopen zvládnout. Bez honičky.

Začal se chystat, že vypadne. Jednu chvíli během příští hodiny ho napadlo, že to je, jako kdyby zemřel, a přesto měl možnost si ještě vyřídit své poslední obchodní záležitosti... nemluvě ani o přípravě vlastního pohřbu. Zdálo se mu, že si vede celkem dobře. Zkusil vytočit jednu pracovníkovi cestovní kanceláře, s níž spolupracoval. Napadlo ho hned, že nejspíš bude právě teď v autě na cestě domů, ale zkusit to může. Nějakým zázrakem ji zastihl. Vysvětlil jí, co potřebuje, a ona ho požádala o patnáct minut času.

„Máš je u mě, Carol,“ řekl. Za poslední tři roky se dostali od oslovení pane Toziere a paní Feenyová na Richi a Carol – skamarádili se tedy dost, když se vezme, že se nikdy osobně nesetkali.

„Dobře, zmizneš, platí,“ řekla. „Mohl bys mi udělat Kinkiho Aktovku?“

Bez jakékoliv pauzy – když si musíte udělat pauzu, abyste si našli ten správný Hlas, tak obvykle žádný nenajdete – začal Rich říkat: „Tady je Kinky Aktovka, sexuální poradce – tuhle ke mně přišel jeden chlápek a chtěl vědět, co je nejhoršího na tom, když se dostane AIDS.“ Hlas mu trochu zeslábl a jeho rytmus se současně zrychlil a uvolnil – byl to jasně americký hlas, a přesto nějak vyvolával představu blahobytného britského plantážníka, zrovna tak příjemného, jako zmatkářského. Rich neměl nejmenší představu, jaký Kinky Aktovka ve skutečnosti byl, ale určitě nosil pořád bílý oblek, četl magazín Esquire a pil drinky, přinášené ve vysokých sklenicích a vonící jako kokosový šampon. „Tak jsem mu to řekl bez obalu – když se snažíš vysvětlit své matce, jak jsi to chytil od holky z Haiti. Tak zase příště, tady je Kinky Aktovka, sexuální poradce, loučí se s vámi pozdravem ‚až mě budete dobře znát, tak vám bude pořád stát‘.“

Carol Feenyová zavýskla smíchy. „To je perfektní! Prostě perfektní! Můj hoch říká, že prostě nemůže uvěřit, že ty hlasy jen tak imitujete, říká, že to jde určitě přes nějaký hlasový filtr nebo něco –“

„To je prostě talent, zlato,“ řekl Rich. Kinky Aktovka byl pryč. Teď tady byl zase W. C. Fields, cylindr, červený nos, pumpky a tak dál. „Já jsem tak napraný talentem, že si musím

ucpávat všechny tělesné otvory, aby ze mě jen tak nezačal vytékat jako... no prostě vytékat.“

Vyprskla v další záchvat smíchu a Rich zavřel oči. Začínal cítit, jak na něj jde bolení hlavy.

„Bud' tak hodná, a podívej se, co by se dalo dělat, ano?“ požádal, pořád ještě jako W. C. Fields, a zavěsil do jejího smíchu.

Nyní musel zase hrát sám sebe, a to bylo těžké – každým rokem to bylo těžší. Je snadnější být statečný, když jste někdo jiný.

Právě se snažil vybrat si pohodlné mokasíny a téměř už se rozhodl, že si vezme tenisky, když telefon zazvonil znovu. Byla to Carol Feenyová, stihla to v rekordním čase. Okamžitě pocítil nutkání přejít na hlas Buforda Slinty, hned ho ale zapudil. Podařilo se jí sehnat mu letenku první třídy od American Airlines, přímý spoj z Los Angeles do Bostonu. Z L. A. to odlétá večer v 9:03 a v Bostonu to je asi v pět hodin ráno. V Bostonu ho vyzvedne Delta v 7:30 a vezme ho do Bangoru v Maine, kde bude v 8:30. Pak mu sehnala od Avisu limuzínu, a z mezinárodního letiště v Bangoru, od přepážky Avisu, to už je do Derry jen čtyřicet kilometrů.

Cože, jen čtyřicet kilometrů? pomyslel si Rich. *Jen tak málo, Carol? No, možná v kilometrech ano, to ano. Ale nemá ani sebemenší ponětí, jak daleko to je doopravdy do Derry, ani já to nevím. Ale Bože, můj Bože, já to poznám.*

„Ubytování jsem nezkoušela, protože jsi mi neřekl, jak dlouho tam hodláš zůstat,“ řekla. „Chceš –“

„Ne – to si zařídím,“ řekl Rich, a pak nasadil Buforda Slintu: „Ty ší ploště bloškvička, žlatíško. Nam nam bloškvička, víš.“

Pořád se ještě smála, když už zavěšoval a pak hned vytočil 207-555-1212, informace o telefonních číslech pro stát Maine. Vyžádal si telefonní číslo Městského domu v Derry. Bože, to už je dávná minulost. Na Městský dům v Derry myslel naposledy – kdy? – před deseti, dvaceti, nebo snad už pětadvaceti roky? To je komické, pomyslel si, musí to být už nejméně pětadvacet let, a kdyby Mike nezavolal, asi by si už nikdy do konce života na něj nevzpomněl. A přesto byla doba, kdy chodil kolem té velké budovy z červených cihel každý den – a jednou kolem něj dokonce utíkal, v patách

Henryho Bowerse, Krkavce Hugginse a ještě jednoho staršího kluka, nějakého Viktora, ve vzrušené honičce, všichni ječili takové malé roztomilosti jako *Počkej, až tě dostaneme, čuráku! Natrhne ti prdel! My si tě chytíme, buzerante brejlajte!*

A chytili ho vlastně potom?

Než si Rich stačil vzpomenout, zeptala se ho telefonistka na město.

„Derry, prosím vás –“

Derry, ach Bože! I to samotné slovo znělo cize a zapomenuté pro jeho ústa; vyslovit ho bylo jako políbit nějakou starožitnost.

„– měla byste číslo na Městský dům v Derry?“

„Okamžik, pane.“

Kdepak. Ten už nebude. Určitě ho srovnali se zemí při modernizaci města. Nebo z něj udělali kuželkárnu či videoprojekční centrum. Nebo jedné noci vyhořel, když šel nějaký opilý obchodní cestující do postele s cigaretou. Všechno bude fuč, Richi – jako ty brýle, kvůli kterým si z tebe Henry Bowers pořád utahoval. Jak je to v té písničce Bruce Springsteena? Dny slávy... zmizely mrknutím oka dívky. Které dívky? A Bev, jasně. Bev...

Možná že Městský dům předělali, ale zřejmě nebude srovnán se zemí, protože bezvýrazný hlas jakoby robota už byl zase na lince a odříkával: „Žádané... číslo... je... 9... 4... 1... 8... 2... 8... 2. Opakuji:... žádané... číslo... je...“

Ale Rich ho zachytil už napoprvé. S potěšením tomu monotónnímu hlasu zavěsil – dovedl si představit nějakou obrovskou celosvětovou obludu na telefonních informacích, zakopanou hluboko pod zemí, nervózně se potící a držící ve svých tisících chromových tykadlech tisíce sluchátek – jako telefonní verzi Pavoukova úhlavního nepřítele doktora Chobotnice z toho starého televizního seriálu. Každým rokem vypadal svět, v němž Rich žil, víc a víc jako jeden obrovský elektronický strašidelný dům, kde spolu žili v tísnivé koexistenci digitální duchové a poděšené lidské bytosti.

Pořád stojí. Aby parafrázoval Paula Simona, pořád stojí i po všech těch letech.

Vytočil číslo hotelu, který viděl naposledy očima svého dětství. Vytočit to číslo telefonu, 1–207–941–8282, šlo

neskutečně lehce. Držel sluchátko u ucha a díval se z panoramatického okna své pracovny. Surfisté už byli pryč; nějaká dvojice kráčela pomalu, ruku v ruce, od pláže. Ta dvojice by klidně mohla být na plakátu na zdi v cestovní kanceláři, kde pracuje Carol Feenyová, tak dokonalý na ně byl pohled. Jen s tou výjimkou, že oba měli brýle.

My si tě chytíme, ty čuráku! My ti ty brejle rozmlátíme!

Criss, napadlo ho náhle. *Jmenoval se druhým jménem Criss. Viktor Criss.* Ach Bože, to přeci nechtěl vědět, alespoň ne teď, ale ani v nejmenším to nevadilo. Něco se dělo tam dole v těch sklepech, kde měl Rich Tozier svoji vlastní sbírku starých oblíbených desek. Dveře se otvíraly.

Jenomže tam dole nejsou žádné desky, že? Tam dole nejsou žádný Rich „Elpíčko“ Tozier, oblíbený diskžokej stanice KLAD, a muž tisíce hlasů, vid’? A to, co se otevírá... to vlastně nejsou žádné dveře, že?

Snažil se setřást tyto myšlenky.

Musím myslet na to, že jsem v pořádku. Jsem v pořádku, ty jsi v pořádku, Rich Tozier je v pořádku. Dal bych si teď cigaretu, to je to celé.

Přestal kouřit před čtyřmi roky, teď by si ale jednu s chutí dal.

Nejsou to desky, ale mrtvá těla. Pochoval jsi je hluboko, teď tam ale bylo nějaké šílené zaměření a země je vyvrhne na povrch. Tam dole nejsou Rich „Elpíčko“ Tozier; tam jsi jen Richie „Brejláč“ Tozier, jsi se svými kamarády a jsi tak poděšený, že se ti z očí dělá rybízová marmeláda. Nejsou to dveře, a neotevírají se. Jsou to hrobky, Richie. Odskárají jim víka a upíři, o kterých sis myslel, že jsou mrtví, zase všichni vylézají.

Cigaretu, jen jednu. Stačila by i carltonka, pro Boha svatého.

My tě dostaneme, brejláči! A pak SEŽEREŠ tu zasranou brašnu i s knížkama!

„Městský dům,“ ozval se mužský hlas se slabým nosovým nádechem severana. Slýchal ten nádech všude po Nové Anglii, Středozápadu, i v kasinech Las Vegas.

Rich ten hlas požádal, zda mu může rezervovat apartmá v Městském domu, od zítřka. Hlas řekl, že může, a pak se zeptal na jak dlouho.

„Tak to nevím, musím –“ Krátce se zarazil.

Co vlastně přesně musí? V duchu viděl nějakého chlapce s plastickou brašnou na knížky, jak utíká před těmi drsnáky; viděl chlapce v brýlích, hubeňoura s bledým obličejem, který jako by křičel *Zmlat' mne! Pojd' a zmlat' mne!* na každého kolemjdoucího. *Tady mám rty! Rozplácni mi je na zuby! Tady mám nos! Klidně mi ho rozbij a když to půjde, přeraz mi ho! Natrhni mi ucho, aby nateklo jako meloun! Roztrhni mi obočí! A tady mám bradu, dej mi na ni direkt! Tady mám oči, jsou za těmi hnusnými, hnusnými brýlemi modré a zvětšené, za těmi brýlemi z rohoviny, jejichž jednu obroučku drží pohromadě lepicí páska. Rozbij ty brýle! Narvi mi skleněné střepy do očí a zavři je navždy! Sakra!*

Zavřel oči a řekl: „Víte, mám v Derry nějaké obchodní řízení. Nevím, jak dlouho mi bude trvat, než to vyřídím. Šlo by to zatím na tři dny s možností eventuálního prodloužení?“

„S možností eventuálního prodloužení?“ zeptal se recepční pochybovačně a Rich trpělivě čekal, než si to ten člověk přebere v hlavě. „Ach, už vím! To je v pořádku!“

„Děkuji vám, a já... hm... doufám, že nás budete v listopadu volit,“ řekl John F. Kennedy. „Jackie chce... hm... mít... hm... Oválnou pracovnu, a já už mám připravené zaměstnání pro mého... hm... bráchu Bobbyho.“

„Pane Toziere?“

„Ano.“

„Už je to dobré... někdo se nám dostal na pár vteřin do hovoru.“

To byl jen jeden starý politik z MSS, pomyslel si Rich. To je Mrtvá stará strana, kdybys náhodou nevěděl. Pusť to z hlavy. Proběhlo jím zachvění a řekl sám sobě, téměř zoufale: Jsi v pořádku, Richi.

„Také jsem to zaslechl,“ řekl Rich. „Asi se napojil jiný hovor. Tak půjde to s tím ubytováním?“

„Jo, to je bez problémů,“ řekl úředník. „Máme tady v Derry sice sezónu, ale obchody nijak nejdou.“

„Opravdu?“

„No jo,“ souhlasil úředník a Rich se opět zachvěl. Na to také zapomněl – že na severu Nové Anglie místo ano říkají *No jo*.

Dostaneme tě, kripole! zaječel strašidelný hlas Henryho

Bowser a on ucítil, jak se v něm otvírají další hrobky; puch, který ucítil, to nebyla rozkládající se těla, nýbrž rozkládající se vzpomínky, a ten byl ještě horší.

Řekl úředníkovi v Městském domě číslo své peněžní karty na American Express a zavěsil. Pak zavolal Steva Covalla, programového ředitele stanice KLAD.

„Co se děje, Richi,“ zeptal se Steve. Poslední průzkumy daly stanici KLAD na špičku kanibalistického rockového trhu stanic na VKV a Steve byl od té doby ve vynikající náladě – díky Bohu i za malou přízeň.

„Možná budeš litovat, že jsi se zeptal,“ řekl. „Beru roha.“

„Bereš –“ Slyšel ve Stevově hlasu otázku. „Myslím, že nechápu, Richi.“

„Beru si svoje toulavý boty. Mizím.“

„Co tím myslíš, mizím? Podle rozvrhu vysílání, který tady mám právě před sebou, jsi zítra živě na vysílání od dvou odpoledne až do šesti jako obvykle. Vlastně máš taky rozhovor s Clarencem Clemonsem ve studiu ve čtyři. Znáš Clarence Clemonse, Richi? Třeba tu ‚Pojď a foukej, hrdino‘?“

„Clemons si zrovna tak jako se mnou může povídat s Mikem O’Harou.“

„Clarence si nechce povídat s Mikem, Richi. Clarence si nechce povídat s Bobbym Russellem. Nechce si povídat *se mnou*. Clarence je velký fanda Buforda Slinty a Poslůčka Wyatta. Chce si povídat *s tebou*, milý příteli. A já nemám zájem na tom, aby nasranýho stovacetikilového saxofonistu, kterého jednou málem angažoval profesionální fotbalový mančaft, chytil v mém studiu amok.“

„Nemyslím, že má v lejtrech, že by ho chytal amok,“ řekl Rich. „Chci říct, že se tu bavíme o Clarenci Clemonsovi, a ne třeba o tom bláznivém bubeníkovi od Who Keithu Moonovi.“

Ve sluchátku bylo ticho. Rich trpělivě čekal.

„Nemyslíš to vážně, vid’?“ zeptal se Steve nakonec. Znělo to prosebně. „Hele, jestli ti zrovna neumřela matka, nebo jestli si nemusíš jít nechat vyříznout nějaký nádor nebo něco jiného, tak se tomu říká zahnout kramle.“

„Steve, já musím odjet.“

„Máš nemocnou matku? Nebo ti, chraň pánbů, snad umřela?“

„Umřela před deseti roky.“

„A máš nádor na mozku?“

„Ani bradavici na prdeli.“

„To není legrace, Richi.“

„Není.“

„Jsi zasranej křovák a nemám tě rád.“

„Já tebe taky ne, ale odjet musím.“

„Kam? Proč? O co jde? Sakra, *mluv* na mě, Richi!“

„Někdo mi zavolal. Někdo, koho jsem kdysi dávno znal. Jinde. A tam se tenkrát něco stalo. Něco jsem slíbil. Všichni jsme si slíbili, že se tam vrátíme, kdyby se to mělo zase začít opakovat. A myslím, že k tomu došlo.“

„O jakém něco to mluvíš, Richi?“

„To bych zatím nechtěl říci.“ *A taky by sis myslel, že jsem blázen, kdybych ti řekl pravdu: já se nepamatuji.*

„A kdy jste si dali ten slavný slib?“

„Dávno. V létě roku 1958.“

Ve sluchátku bylo znovu delší ticho, a Richovi bylo jasné, že Steve Covall se snaží zjistit, zda Rich „Elpíčko“ Tozier, alias Buford Slinta, alias Poslíček Wyatt.....atd, atd, to na něj hraje, nebo zda mu to v hlavě nějak přeskočilo.

„To jsi mohl být ještě dítě,“ řekl mdlé Steve.

„Bylo mi jedenáct. Šlo mi na dvanáct.“

Další dlouhá pauza. Rich trpělivě čekal.

„Dobře,“ řekl Steve. „Vyměním směny. Dám za tebe Mika. Mohu říci Chuckovi Fosterovi, aby vzal pár směn, to by šlo, jenom jestli najdu ten čínský restaurant, kde právě dřepí. Udělám to jen proto, že to spolu táhneme už dlouho. Nikdy ti ale neodpustím, Richi, že ses na mne vykašlal.“

„Ale nech toho,“ řekl Rich, bolesti hlavy však byly stále silnější. Věděl, co dělá; copak si to Steve opravdu neuvědomoval? „Prostě potřebuji pár dní vysadit, nic víc. Ty děláš, jako kdybych se vykašlal na celou naši jedničkovou stanici.“

„Vysadit na pár dní, ale proč? Na dýchánek tvého skautského klubu v Sračkovejch vodopádech či Prdelové Lhotě v Západní Virginii?“

„No, víš, voni vlastně Sračkový vodopády jsou v Arkansasu, hošo,“ řekl Buford Slinta svým halasným telecím hlasem, se Stevem to však nijak nehnulo.

„Protože jsi v jedenácti letech něco slíbil? Děti v jedenácti

letech nic vážného neslibují, prokrista pána! Ale o to nejde, Richi, a ty to víš taky. Nejsme tady nějaká pojišťovna, nejsme žádná advokátní poradna. Tohle je *show-business*, s prominutím, a ty to sakra dobře víš. Kdybys mi to řekl alespoň týden předem, nemusel bych v jedné ruce držet tohle sluchátko a v druhé flašku. Tlačíš mě ke zdi, to ti je jasné, tak ještě k tomu ze mě nedělej blbečka!“

Steve teď už skoro křičel a Rich zavřel oči. *Nikdy ti to neodpustím*, řekl Steve a Rich tomu věřil. Steve ale také řekl, že děti v jedenácti letech nedělají žádné vážné sliby, a to nebyla vůbec pravda. Rich si už nevzpomínal, o jaký slib šlo – nebyl si jist, zda si chce vzpomenout – ale určitě byl velmi vážný.

„Steve, já prostě musím.“

„Jo. A já jsem ti řekl, že to zvládnou. Tak můžeš. Klidně si běž, ty zahejbáku.“

„Steve, to je směš –“

Ale Steve už zavěsil. Rich položil sluchátko. Nestačil od telefonu ani odejít a ten už zase začal vyzvánět. Aniž by ho zvedl, bylo mu jasné, že to je zase Steve, a určitě ještě našťvanější. Mluvit teď s ním by nemělo žádný smysl, všechno by bylo ještě horší. Posunul spínač na boku telefonu na pravou stranu, a vyzvánění se okamžitě přerušilo.

Vyšel do patra, vytáhl ze skříně dva kufry a naplnil je bez ladu a skladu směsí oblečení, které ani moc nevybíral – džíny, košile, spodní prádlo, ponožky. Kufry odnesl dolů.

Ve výklenku zdi visela černobílá fotografie Big Suru od Anselu Adamse. Rich ji odsunul stranou a objevil se sejf. Otevřel ho a začal se prohrabávat papíry – papíry k tomuto domu, hezky posazenému na geologickém zlomu, ke dvaceti akrům lesa v Idahu – haldou akcií. Akcie kupoval úmyslně nahodile – když jeho makléř viděl, že Rich přichází, hned začal potřásat hlavou – ale během těch let všechny akcie trvale stoupaly. Byl téměř překvapen pomyšlením, že je skoro – ne zcela, ale skoro – bohatým člověkem. Za vše může děkovat rokenrolu... a svým Hlasům, pochopitelně.

Dům, les, akcie, pojišťovna, dokonce i kopie jeho poslední vůle a závěť. *Drátky, pevně poutající k mapě života*, pomyslel si.

Pocítil náhlé divoké nutkání vyndat svůj zapalovač a spálit

tu celou kurevskou kombinaci nabubřelým slohem sepsaných listin. To by nakonec vlastně udělat mohl. Všechny ty papíry v jeho sejfu pro něj náhle přestaly cokoliv znamenat.

Tehdy jím poprvé proběhla skutečná hrůza a nebylo v ní vůbec nic nadpřirozeného. Jen si uvědomil, jak snadné je odhodit svůj život. To bylo na tom tak děsivé. Prostě hodit do kamen všechno, co se celá léta shromažďovalo, a pak pod tím škrtnout. Je to snadné. Spálit to nebo hodit větrům, a pak se prostě zdejchnout.

Za papíry, které jsou stejně jen vzdálenými příbuznými peněz, byly ty skutečné. Bankovky. Čtyři tisíce dolarů v deseti, dvaceti a padesátidolarovkách.

Když si je teď strkal do kapes džin, tak přemítal, jestli vlastně věděl, co dělá, když tam ty peníze dával – padesát dolarů jeden měsíc, sto dvacet druhý měsíc, pak zase třeba jen deset dolarů, a tak dál. Jako do krysí díry. Peníze na vzetí roha.

„Tedy, je to děsivé,“ řekl, sotva si uvědomuje, že promluvil nahlas. Díval se zadumaně z velkého okna na pláž. Byla již opuštěná, surfisti byli pryč, milenci (pokud to byli) také.

Ach ano, brachu – už se ti to všechno zase vybavuje. Vzpomínáš si na příklad na Stanleye Urise? Můžeš vsadit svůj klobouk, že si vzpomínám... Vzpomínáš si, jak jsme to říkali a mysleli si, co to je za frajeřinu? Větší děti mu říkaly Stanley Čurin. „Hej, Čurine! Ty zasranej kristovrahu! Kam deš? Dostaneš od někýho svýho teplýho kámoše vyhulit péro?“

Zabouchl dveře sejfu a nasunul přes ně opět obrázek. Kdy si naposledy vzpomněl na Stana Urise? Před pěti lety? Deseti? Dvaceti? Rich s rodinou se odstěhoval z Derry na jaře roku 1960, a jak rychle všechny ty tváře vybledly, tváře členů jeho party, té bandy ubožáků, která měla dokonce svůj malý klub v divočině, jíž se říkalo Lada – dost komický název pro tak zarostlý kus země. Hráli si na badatele v džungli, mariňáky, co se zakopali na kousku země někde na pacifickém atolu a drží tam teď v šachu japončičky, hráli si na stavitele přehrad, kovboje, kosmonauty na jiných planetách, na co jste si vzpomněli. Ale ať už to bylo cokoliv, nezapomínejte, co to bylo doopravdy: bylo to schovávání se. Schovávání se před většími chlapci. Schovávání před Henry Bowersem a Viktorem Crissem a Krkavcem Hugginsem a

těmi ostatními. Byli to ale banda chudáků – Stan Uris se svým velkým židovským frňákem, Bill Denbrough, který neuměl říci ani *ahoj*, aniž by se nezakoktal tak, že vás z toho brali všichni čerti, Beverly Marshová s modřinami a cigaretami zarolovanými do límce blůzy, Ben Hanscom, který byl tak tlustý, že vypadal jako lidská verze Moby Dicka, a Richie Tozier se svými silnými brýlemi, samými jedničkami, moudrými řečmi a obličejem, který si jen říkal o to, aby mu někdo dal jiné tvary. Existuje vůbec nějaké slovo, které by popsalo, čím byli? Ale ano. Pochopitelné vždycky takové slovo existuje. *Le mot juste*. V tomto případě bylo správné slovo, *le mot juste*, slovo *slaboši*.

Jak se to vracelo, jak se to všechno vracelo... a teď tu stál ve výklenku, třásl se bezmocně jako ztracený voříšek překvapený bouří, protože ti chlapci, s nimiž byl v partě, nebyli všechno, na co si vzpomínal. Vracely se i jiné záležitosti, na něž nepomyslel celé roky, vřely těsně pod povrchem.

Krvavé záležitosti.

Temnota. Šero.

Dům na Neibolt Street a Bill, křičící: *Za-zabil si mý-mýho bráchu, ty ču-ču-čuráku!*

Pamatuje se? Stačí si přeci nechtít pamatovat, to je naprosto jasné.

Pach odpadků, pach výkalů, a pach ještě něčeho jiného. Něčeho, co je horší než ty ostatní pachy. Tak páchne ta šelma, tak páchne To, někde dole v temnotě pod Derry, kde neustále hučí stroje. Vzpomněl si na George –

To už ale bylo příliš a on se rozeběhl do koupelny, cestou vrazil do křesla a téměř upadl. Jen tak tak stačil doběhnout. Sklouzl přes kluzké dlaždice k záchodové míse po kolenou jako nějaký bláznivý break-dancer, chytil se jejího okraje a vyzvracel všechno, co měl v žaludku. A ani pak to nechtělo přestat; viděl náhle George Denbrougha, jako kdyby to bylo včera, toho George, který byl na začátku toho všeho, toho George, který byl zavražděn na podzim roku 1957. George zemřel hned po povodni, jednu ruku měl vyrvanou z ramenního kloubu a Rich si tohle všechno z paměti odblokoval. Někdy se však tyto věci vracely, ano, skutečně, vracely se, někdy se vracely.

Křeč pominula a Rich poslepu sáhl po splachovadlu. Voda zavířila. Jeho časná večere, rozmělněná na chuchvalce, odtékala spokojeně trubkami.

Do kanalizace.

Do jámky a puchu a temnoty kanalizace.

Přikryl toaletní mísu víkem, na víko položil čelo a začal plakat. Plakal poprvé od roku 1975, kdy mu zemřela matka. Aniž by pomyslel na to, co dělá, nastavil ruce pod oči a kontaktní čočky mu vypadly a ležely mu blyštivě v dlaních.

O čtyřicet minut později s pocitem, jako by byl trochu očištěný, hodil své dva kufry do zavazadlového prostoru sportáku MG a vycouval z garáže. Začínalo se stmívat. Zadíval se na svůj dům s nově zasazenými květinami, podíval se na pláž, na vodu, zářící nyní světle smaragdovým odstínem, přerušovaným jen úzkým pruhem třpytivého zlata. Zmocnilo se ho cele přesvědčení, že tohle všechno už nikdy neuvidí, že je vlastně mrtvolou na pochodu.

„Tak teď jedu domů,“ zašeptal si Rich Tozier pro sebe. „Jedu domů, pro Boha svatého, jedu domů.“

Zařadil rychlost a vyjel. Znovu ho napadlo, jak je snadné proklouznout nějakou nenápadnou trhlinou v tom, co je považováno za spořádaný život – jak snadno se lze dostat na jeho temnou stranu, přejít z jasu do temnoty.

3

Ben Hanscom si dává panáka

Pokud byste chtěli onoho večera 28. května 1985 najít muže, jehož časopis Time nazval „možná nejslibnějším mladým architektem v Americe“ („Zachování energie měst a Mladoturci“, *Time*, 15. října 1984), museli byste jet až za Omahu západně po dálnici Interstate 80. Pak vyjet u Swedholmu a dál po státní silnici 81 až do středu města Swedholm (který ostatně není nijak velký). Tam odbočit na státní silnici 92 u Buckova stánku „Cylindr“ (Naše specialita – smažené kuřecí řízky), a po krátké jízdě venkovskou krajinou znovu doprava na státní silnici 63, která se vine jako

šňůra skrze opuštěné městečko Gatlin a konečně vás zavede do městečka Hemingford Home. Oproti středu Hemingford Homu vypadá střed Swedholmu jako New York City; obchodní čtvrť tvoří osm budov, na jedné straně ulice pět a na druhé tři. Je tu holičství Čistý střih (za oknem zastrčený zažloutlý nápis, ručně psaný, nejméně patnáct let starý: „JESTLI JSI HIPÍK, TAK SE NECH OSTRÍHAT NĚKDE JINDE“), kino, kde se promítaly už dávno „jeté“ filmy, a samoobsluha s levným zbožím. Je tu pobočka Baráčnické banky státu Nebraska, benzínová pumpa firmy 76, drugstore firmy Rexall a obchod farmářskými potřebami a železářství – což je jediný krám ve městě, jakžtakž prosperující.

A na konci hlavního tahu, trochu odsazený od ostatních budov jako paria, na konci velké proluky zde stojí typická silniční hospoda – Červené kolo. Když už jste dojeli až sem, určitě nepřehlédnete na špinavém parkovišti s výmoly starý kabriolet Cadillac z roku 1968 s dvojicí antén vysílačky na občanském pásmu. Na přední poznávací značce je jen pyšné BENŮV CADDY. A uvnitř hospody, když půjdete k baru, najdete vašeho muže – štíhlého, opáleného, v lehké plátěné košili, vybledlých džínách a vysokých šněrovacích botách. V koutcích očí se mu začínají tvořit vrásky, jinde je však nemá. Vypadá snad o deset let mladší než ve skutečnosti – je mu osmatřicet let.

„Dobrý den, pane Hanscome,“ řekl Ricky Lee, a jak si Ben sedal, položil před něj na pult baru papírový ubrousek. Zdálo se, že Ricky Lee je trochu překvapen – a také byl: během týdne se v Červeném kole Hanscom ještě nikdy neobjevil. Chodíval pravidelně v pátek na dvě piva, a v sobotu večer na čtyři nebo pět. Vždy se zeptal Rickyho, jak se daří jeho třem synům, vždycky nechával při odchodu pod sklenicí pětidolarové spropitné. Jak proto, že si s ním mohl příjemně pohovořit, tak proto, že byl příjemný i osobně, byl zdaleka a bezkonkurenčně nejoblíbenější zákazník Rickyho. Deset dolarů týdně (a v posledních pěti letech nechával o vánocích pod sklenicí padesát dolarů) bylo příjemných samo o sobě, ale společnost toho muže byla ještě cennější. Příjemný společník je vždy raritou, a v takovéhle putyce, kde se vedou vždy jen kecy, se najde ještě vzácněji než slepičí zub.

I když Hanscom pocházel z Nové Anglie a na univerzitu

chodil v Kalifornii, choval se spíš jako nějaký výstřední Texasan. Ricky Lee se už spoléhal na páteční a sobotní večerní zastávky Bena Hanscoma, protože za ta léta zjistil, že se na ně *může* spoléhat. Pan Hanscom možná staví v New Yorku nějaký mrakodrap (postavil tam už tři budovy z těch, o kterých se nejvíc mluví), novou uměleckou galerii na Redondo Beach nebo obchodní středisko v Salt Lake City, ale přijde pátek večer a dveře k parkovišti se někdy mezi osmou a půl desátou otevřou a on vejde, jako kdyby bydlel někde o blok dál a rozhodl se zaskočít, protože zrovna teď není nic v televizi. Měl vlastní letadlo a soukromou přistávací plochu na své farmě v Junkinsu. Před dvěma lety byl v Londýně, kde nejprve navrhoval a pak dohlížel na stavbu nového komunikačního střediska BBC – budovy, která byla stále ještě široce diskutována v britském tisku (*Guardian*: „Možná nejkrásnější budova, jaká byla v Londýně v posledních dvaceti letech postavena“; *Mirror*: „Mimo obličej mé tchyně po flámu nejošklivější věc, jakou jsem kdy viděl“). Když pan Hanscom tuhle práci vzal, pomyslel si Ricky Lee, *No, někdy ho zase snad uvidím. Nebo možná na nás na všechny zapomene.* A skutečně, páteční večer poté, co Ben Hanscom odletěl do Anglie, proběhl, aniž se objevil, i když Ricky Lee se přistihl, že hledí ke dveřím, kdykoliv se mezi osmou a půl desátou otevřely. *Nu, někdy zase přijde. Snad.* To někdy mělo přijít příští večer. Dveře se otevřely ve čtvrt na deset a on vešel jakoby nic, ve džínách a tričku s nápisem DO ALABAMY, ve svých ochozených šněrovacích botách, vypadal, jako kdyby přišel maximálně z druhé strany ulice. A když Ricky Lee téměř radostně zvolal „Haló, pane Hanscome! Bože! Co vy tady děláte?“ vypadal pan Hanscom trochu překvapeně, jako kdyby na tom nemělo být naprosto nic nezvyklého, že tu je. Nebylo to jeho jediné vynechání; po dva roky, co se aktivně účastnil práce pro BBC, přicházel každou sobotu. Londýn opouštěl vždy v sobotu dopoledne v 11:00 Concordem, jak řekl fascinovanému Rickymu Lee, a na Kennedyho letišti v New Yorku byl v 10:15 – čtyřicet pět minut *před tím*, než odletěl z Londýna, alespoň podle hodin („Páni, to je jako cestování v čase, co?“ řekl ohromený Ricky Lee). Tam na něj čekala limuzína, aby ho vzala na letiště Teterboro v New Jersey, což trvalo v sobotu dopoledne

necelou hodinu. V kabině svého letadla byl v pohodě před polednem, v Junkinsu přistával v půl třetí. Když se pohybujete dostatečně rychle směrem na západ, tak se vám prostě zdá, že den nekončí, řekl Rickymu. Pak se na dvě hodiny natáhl, strávil hodinu se správcem farmy a půl hodiny se sekretářkou. Dal si večeři a pak rychle do Červeného kola, na hodinku a půl nebo tak nějak. Přicházel vždycky sám, sedal na baru a vždy odešel stejně, jako přišel, přestože Bůh je svědek, že v této části Nebrasky je spousta ženských, které by byly šťastné, kdyby mu mohly stahovat ponožky. Na farmě stihnul šest hodin spánku a pak zase proběhlo všechno obráceně. Ricky nikdy neměl zákazníka, na kterého by tento příběh neudělal dojem. Možná je to teplouš, řekla mu jednou nějaká žena. Ricky Lee se na ni krátce podíval, zaregistroval pečlivě upravený účes, pečlivě střižené šaty jež nepochybně měly značky známých módních návrhářů, diamantové náušnice, pohled v jejích očích, a bylo mu jasné, že ta je odněkud z východu, nepochybně z New Yorku, na krátké povinné návštěvě nějakého příbuzného tady, nebo snad staré kamarádky ze školy, a už se nemůže dočkat, až odtud vypadne. Ne, odpověděl jí, pan Hanscom není žádný buzič. Vytáhla z kabelky balíček cigaret Doral, vložila si jednu mezi rudé rty a špulila je tak dlouho, až jí zapálil. Jak to můžete vědět? zeptala se s úsměvem. Prostě to vím, řekl. A věděl to skutečně. Myslel na to, že jí řekne: Podle mě to je jeden z nejosamělejších chlapů, jaké jsem kdy v životě poznal. Ale nechtělo se mu to říkat téhle ženské z New Yorku, která se na něj dívala, jako kdyby byl pro ni nějakým novým a zábavným životním zážitkem.

Dnes večer se zdál být pan Hanscom trochu bledý, trochu roztěkaný.

„Ahoj, Ricky Lee,“ řekl, sedl si a pak si začal prohlížet ruce.

Ricky Lee věděl, že ho čeká pro příštích šest nebo osm měsíců pobyt v Colorado Springs, kde by dohlížel na stavbu Kulturního střediska horských států, což měl být komplex šesti budov, vytesaných do úpatí hory. *Až to bude hotové, budou lidé říkat, že to vypadá, jako kdyby nějaké dítě-obr nechalo rozházené hračky na schodech*, řekl Ben Rickymu Lee. *Někteří to určitě budou říkat a budou mít alespoň z*

poloviny pravdu. Já si myslím, že to vyjde. Je to největší věc, jakou jsem kdy zkoušel, a její realizace mě trochu děsí, ale myslím si, že to vyjde.

Ricky Lee si pomyslel, že je docela možné, že pan Hanscom má také trochu trému. To není ani nic překvapujícího, ani špatného. Když se člověk vypracuje tak, že si ho všímají, víc po něm pak jedou. Nebo ho zrovna venku něco bodlo. Lítá tam sakra havěti.

Ricky Lee vyndal z police pohár na pivo a natáhl se, že natočí Olympii.

„Ne, netoče nic, Ricky Lee.“

Ricky Lee se otočil, překvapený – a když Ben Hanscom vzhledl od svých rukou, dostal náhle strach. Protože pan Hanscom nevypadal, že by měl trému, nebo že by chytil nějaký virus, či něco podobného. Vypadal, jako kdyby zrovna dostal nějakou strašnou ránu a stále ještě se snažil pochopit, co ho to postihlo.

Někdo umřel. Není sice ženatý, ale každý člověk má nějakou rodinu, a v jeho rodině právě někdo zaklepal bačkorama. To bude určité ono, je to jasný, jako že hovno padá z prdele.

Někdo hodil do automatu na desky čtvrták a Barbara Mandrellová začala zpívat píseň o opilém muži a osamělé ženě.

„Jste v pořádku, pane Hanscome?“

Ben Hanscom se podíval na Rickyho Lee očima, jež najednou vypadaly o deset – ne, o dvacet – let starší než zbytek jeho obličeje, a Ricky Lee s ohromením sledoval, jak vlasy pana Hanscoma šedivějí. Nikdy předtím si u něj nevyšiml ani jediného šedivého vlasu.

Hanscom se usmál. Ten smích byl zádušní, děsivý. Bylo to jako dívat se na úsměv mrtvoly.

„Myslím, že nejsem, Ricky Lee. Ne, pane. Dnes večer ne. Vůbec ne.“

Ricky Lee odložil sklenici a přešel k místu, kde seděl Hanscom. V baru bylo prázdné, jak jen může být v pondělí ve venkovské putyce, když není ani fotbalová sezóna. V podniku nebylo ani dvacet platících zákazníků. U dveří do kuchyně seděla Annie a hrála s kuchařem karty.

„Špatné zprávy, pane Hanscome?“

„Špatné zprávy, správně. Špatné zprávy z domova.“

Pohlédl na Rickyho Lee. Hleděl skrze něho.

„To slyším nerad, pane Hanscome.“

„Děkuji vám, Ricky Lee.“

Zmlkl a Ricky Lee se ho právě chtěl zeptat, jestli by mu nemohl nějak pomoci, když Hanscom řekl:

„Jakou naléváte na baru whisky, Ricky Lee?“

„Pro všechny ostatní v téhle díře nalévám Four Roses,“ řekl Ricky Lee. „Ale pro vás by tu byla Wild Turkey.“

Hanscom se tomu trochu usmál. „To je od vás hezké, Ricky Lee. Myslím, že přece jen vezte tu sklenku. Jenomže do ní naplňte Wild Turkey.“

„Naplnit ji?“ zeptal se Ricky Lee, doopravdy zděšen. „Kriste pane, to vás budu pak muset odtud odvézt.“

Nebo *zavolat ambulanci*, pomyslel si.

„Ne dneska,“ řekl Hanscom. „Myslím, že dneska ne.“

Ricky Lee se zkoumavě podíval do očí pana Hanscoma, aby zjistil, zda třeba nežertuje, a stačil mu na to jen zlomek vteřiny, aby viděl, že skutečně nežertuje. Vyndal tedy z baru sklenici a z jedné z přihrádek dole láhev Wild Turkey. Když začal whisky nalévat, cinkalo hrdlo lahve o okraj sklenice. Fascinovaně pozoroval bublání whisky. Ricky Lee usoudil, že pan Hanscom má v sobě ještě něco víc, než jen kapku texasanství: byl to naprosto největší lomcovák whisky, který si kdo nalil nebo někdy si ještě v životě nalije.

Zavolej ambulanci, blboune. Vypije tohohle prcka a můžu zavolat do Swenholmu Parkerovi a Watersovi pro jejich pohřebák.

Nicméně vzal láhev a postavil ji před Hanscoma; jeho otec mu kdysi řekl, že jestliže je zákazník při smyslech, musí se mu přinést, co si poručí, ať to jsou chcanky nebo jed. Ricky Lee si nebyl jist, zda to je dobrá rada či není, věděl však, že jestliže si člověk obsluhou na baru vydělává na živobytí, tak mu tahle rada dost pomůže, aby se neuzíral vlastním svědomím.

Hanscom se zamyšleně zadíval na svého obřího panáka a zeptal se: „Co vám dlužím za takového panáka, Ricky Lee?“

Ricky Lee pomalu zavrtěl hlavou, oči stále upřené na plnou sklenku whisky, protože se nechtěl setkat s těma očima, zírajícíma z důlků. „Ne,“ řekl. „Tenhle je na účet podniku.“

Hanscom se opět usmál, tentokrát přirozeněji. „Ó, já vám

děkuji, Ricky Lee. Teď vám ukáži něco, co jsem se naučil v Peru, v roce 1978. Pracoval jsem tam s jedním chlapíkem jménem Frank Billings – byl jsem takový jeho zástupce, dalo by se říci. Frank Billings byl sakra nejlepší architekt na světě, mám ten dojem. Jednou dostal horečku a doktoři do něj napíchlali asi milion různých antibiotik a ani jedno nezabralo. Trápil se dva týdny a pak umřel. Co vám ukáži, to jsem se naučil od Indiánů, kteří na stavbě pracovali. Místní pálenka tam je sakra silná. Loknete si a myslíte si, jak to pěkně klouže do žaludku, bez problémů, a pak najednou máte pocit, jako kdyby vám někdo narval do huby letlampu. Ale ti Indiáni to pijí jako coca-colu a málokdy jsem viděl některého opilého, ale hlavně jsem nikdy neviděl, že by některý měl kocovinu. Neměl jsem nikdy odvalu zkusit to sám také tak. Myslím ale, že dnes by to šlo. Můžete mi podat pár támhle těch citrónových dílků?“

Ricky Lee mu přinesl čtyři a položil je před něj na čistý ubrousek vedle sklenice s whisky. Hanscom jeden z nich vzal, zaklonil hlavu jako někdo, kdo by si chtěl nakapat do očí kapky, a pak si začal vymačkávat do pravé nosní dírky surovou citrónovou šťávu.

„Ach, Bože,“ vykřikl zděšeně Ricky Lee.

Hanscomovo hrdlo pracovalo. Tvář mu zahorela... a pak Ricky Lee uviděl, jak se mu koulejí slzy po spáncích k uším. Na juke-boxu teď hráli Spinners a zpívali „Ach, Bože, nevím ani, jestli tohle ještě vydržím“.

Hanscom zatápal poslepu po pultu, našel si další dílek citrónu a vymačkával si šťávu do druhé nosní dírky.

„Kurva, vždyť se zabijete,“ šeptal Ricky Lee.

Hanscom hodil oba dílky vymačkaného citrónu na pult. Oči měl ohnivé rudé a dýchal trhaně, přerývaně. Čistá citrónová šťáva mu z obou nosních dírek vytékala ke koutkům úst. Uchopil sklenici, zvedl ji a vypil z ní třetinu. Ztuhlý Ricky Lee sledoval, jak mu ohryzek poskakuje nahoru a dolů.

Hanscom odložil sklenici, dvakrát se otfásl, a pak přikývl. Pohlédl na Rickyho a trochu se usmál. Oči už neměl rudé.

„Funguje to skoro tak, jak říkali. Sakra se staráte o svůj frňák, že vůbec ani necítíte, že by vám něco teklo hrdlem.“

„Vy jste se zbláznil, pane Hanscome,“ řekl Ricky Lee.

„Na to vsadím zimník,“ řekl pan Hanscom. „Vzpomínáte si

na tohle, Ricky Lee? To jsme říkali jako děti. „Na to vsadím zimmník.‘ Už jsem vám někdy vyprávěl, že jsem byl tlustý?“

„Ne, pane, to jste mi nikdy neříkal,“ zašeptal Ricky Lee. Byl nyní přesvědčen, že panu Hanscomovi se dostalo nějaké tak strašné inteligence, že už skutečně zešílel... nebo je alespoň dočasně zbaven zdravého rozumu.

„Byl jsem normální kulička. Nikdy jsem nehrál ani baseball, ani basketbal, vždycky mě při honičce chytili prvního. Jo, byl jsem tlustých. A v tom mém rodném městě bylo pár kluků, co po mně pravidelně jeli. Jeden s nich se jmenoval Reginald Huggins, jenomže mu všichni říkali Krkavec. Pak jeden, co se jmenoval Viktor Criss. A pár dalších. Ale mozkem všech byl jeden, co se jmenoval Henry Bowers. Jestli někdy někde po světě běhal skutečně zlý kluk, Ricky Lee, tak to byl tenhle Henry Bowers. Nepásl jen po mně, já jsem ale měl ten problém, že jsem neuměl utíkat tak rychle jako ostatní kluci.“

Hanscom si rozeplnul košili a rozhalil si ji. Když se předklonil, uviděl Ricky Lee komickou, nerovnou jizvu na břichu pana Hanscoma, právě nad pupkem. Svráštělou, bílou a starou. Viděl, že to je nějaké písmeno. Někdo vyryl do břicha toho muže písmeno H, patrně ještě dlouho před tím, než se pan Hanscom mužem stal.

„To mi udělal Henry Bowers. Asi před tisíci roky. A mohu být rád, že tam nemám vyryté celé jeho proklaté jméno.“

„Pane Hanscome –“

Hanscom vzal další dva kousky citrónu, každý do jedné ruky, zaklonil hlavu a citrónovou šťávu si nakapal jako nosní kapky. Otrásl se, položil je stranou a dal si dva loky se své sklenice. Opět se otrásl, dal si dalšího loka a pak zatápal se zavřenýma očima po hraně barového pultu. Chvíli se jí držel, jako námořník v bárce, nalehnutý na okraj plavidla v rozbouřeném moři. Pak otevřel oči a usmál se na Rickyho Lee. „Takhle by to šlo celý večer,“ řekl.

„Pane Hanscome, nechtěl bych, abyste to ještě dělal,“ řekl Ricky Lee nervózně.

Annie přišla s podnosem k výdejnímu pultu a chtěla dvě piva. Ricky Lee je natočil a šel jí je podat. V nohách cítil brnění. „Ricky Lee, je pan Hanscom v pořádku?“ zeptala se Annie. Hleděla přes Rickyho a ten se otočil, aby se podíval,

na co kouká. Pan Hanscom se právě nahýbal přes pult a opatrně vybíral kousky citrónů z podnosu, kde Ricky Lee měl přílohy k nápojům.

„Nevím,“ řekl. „Myslím, že není.“

„No tak si vyndej palec z prdele a něco s tím udělej.“ Annie, podobně jako většina ostatních žen, stranila Benu Hanscomovi.

„Teda nevím. Fotr mi vždycky říkal, že když je chlap při smyslech, že –“

„Tvůj fotr neměl ani tolik rozumu, kolik ho Bůh dal syslovi,“ řekla Annie. „Na svýho fotra zapomeň. To musíš zarazit, Ricky Lee. To ho zabije.“

Když tedy dostal pokyny, vrátil se Ricky Lee na místo, kde seděl Ben Hanscom. „Pane Hanscome, opravdu si myslím, že už jste měl do –“

Hanscom zaklonil hlavu. Vymačkal citrón. Tentokrát vlastně šťávu šňupal do nosu, jako kdyby to byl kokain. Whisky lokal, jako by to byla voda. Pohlédl temně na Rickyho Lee. „Pif-paf, viděl jsem celou tu bandu, jak si ze mě dělá srandu,“ řekl, a pak se rozesmál. Ve sklenici mu zůstalo snad na dva prsty whisky.

„To už stačí,“ řekl Ricky Lee a natáhl se po sklenici.

Hanscom ji jemně odtáhl z jeho dosahu. „Škoda se už udělala,“ řekl. „Škoda se už udělala, hochu.“

„Pane Hanscome, prosím vás –“

„Mám něco pro vaše kluky, Ricky Lee. Sakra, málem bych na to zapomněl!“

Měl na sobě vyšisovanou denimovou vestu a teď něco vytáhl z jedné z jejích kapes. Ricky Lee zaslechl tlumené cinkání.

„Můj otec zemřel, když mi byly čtyři roky,“ řekl Hanscom. Hlas neměl vůbec nijak zabarvený citem. „Nechal nám haldu dluhů a tohle. Chtěl bych, aby si je vzali vaši kluci, Ricky Lee.“ Položil na pult tři stříbrné dolary, které tam zářily v tlumeném světle. Ricky Lee zalapal po dechu.

„Pane Hanscome, to je od vás hezké, ale nemohu přece –“

„Bývaly čtyři, ale jeden z nich jsem dal Billovi Koktovi a dalšímu. Jmenoval se vlastně Bill Denbrough. Bill Kokta jsme mu jen tak říkali... jako jsme říkali jiné věci, třeba ‚Vsadím na to zimník‘. Byl to jeden z nejlepších kamarádů, jaké jsem

kdy měl – a že jsem pár kamarádů měl, i když jsem byl takový tloušťák. Z Billa Kokty je dneska spisovatel.“

Ricky Lee ho skoro neslyšel. Fascinovaně hleděl na mince. 1921, 1923 a 1924. Bůh ví, jakou dnes mají cenu, už jen to čisté stříbro, které obsahují.

„To nemůžu,“ hlesl znovu.

„Ale já na tom trvám.“ Pan Hanscom uchopil sklenici a vyprázdnil ji do dna. Už měl být dávno úplně tuhý, ale oči z Rickyho Lee nespouštěl. Měl je vodové, s krvavými žilkami. Ricky Lee však by přísahal na štos biblí, že to jsou oči střízlivého člověka.

„Trochu mne děsíte, pane Hanscome,“ řekl Ricky Lee. Před dvěma lety Gresham Arnold, známý místní notorik, přišel do Červeného kola s ruličkou čtvrtáků v ruce a dvacetidolarovkou, zastrčenou za stuhou klobouku. Ruličku dal Annie, aby je po čtyřech strkala do juke-boxu. Dvacku položil na pult a poručil Rickymu Lee, aby dal rundu pro celý podnik. Tento notorik, tento Gresham Arnold, býval kdysi dávno basketbalovou hvězdou za Hemingfordské berany, jež přivedl k jejich prvnímu (a také poslednímu) titulu mistra středních škol. To bylo v roce 1961. Zdálo se, že před mladým mužem se otevírá téměř netušená budoucnost. Z univerzity však zběhl v prvním semestru, stal se obětí chlastu, drog a celonočních večírků. Vrátil se domů, vyboural se ve žlutém kabrioletu, který od rodičů dostal jako maturitní dárek a začal pracovat jako vedoucí odbytu v otcově zastoupení firmy John Deere. Uběhlo pět let. Otec neměl to srdce ho vyhodit, tak nakonec zastoupení prodal a odešel do důchodu do Arizony, zničený a předčasně zestárlý muž, trpící nevyhnutelnou a nepochybně nevratnou degenerací svého syna. Když ještě firma patřila jeho otci a on musel alespoň předstírat, že pracuje, snažil se Arnold udržovat chlast trochu pod kontrolou; ten však nad ním později zvítězil úplně. Někdy býval hrubián, ale toho večera, co přišel se čtvrtáky a hostil všechny kolem, byl sladký jako bonbónek, každý mu zdvořile poděkoval a Annie mu hrála pořád písně Moe Bandyové, protože Gresham Arnold ji měl strašně rád. Seděl tady na baru – na stejné stoličce jako právě teď sedí pan Hanscom, jak si Ricky Lee se stále se zvyšujícím neklidem uvědomoval – a vypil tři nebo čtyři bourbony, zpíval si s

automatem, nedělal žádné problémy, odešel domů, když Ricky Lee hospodu Červené kolo zavřel, a tam se oběsil na pásku v komoře v podkroví. Oči Greshama Arnolda té noci trochu připomínaly oči, jaké měl Ben Hanscom právě teď.

„Tak já vás trochu děším, co?“ zeptal se Hanscom, a nespouštěl z Rickyho Lee oči. Odsunul sklenici a pak složil klidně ruce před oněmi třemi stříbrnými mincemi. „Asi ano. Ale vy nejste tak poděšený, jako jsem já, Ricky Lee. A modlete se k Bohu, abyste nikdy nebyl.“

„No, a o co jde?“ zeptal se Ricky Lee. „Možná –“ Olízl si rty. „Možná bych vám mohl nějak pomoci.“

„O co jde?“ zasmál se Ben Hanscom. „No, celkem o nic moc. Zavolał mi dneska jeden starý přítel. Chlápek jménem Mike Hanlon. Už jsem na něj úplně zapomněl, Ricky Lee, ale to mě tak neděsí. Byl jsem vlastně ještě dítě, když jsme se znali, a děti celkem zapomínají na některé věci, ne? Jasně že jo. Na to vsadte zimmík. Mě děsí, že když jsem byl už na půl cestě sem, uvědomil jsem si, že jsem nezapomněl jen na Mika – zapomněl jsem na všechno z doby mého dětství.“

Ricky Lee se na něj podíval. Neměl ani potuchy, o čem pan Hanscom hovoří – ten člověk je ale poděšený, jen co je pravda. O tom není žádná pochybnost. K Benu Hanscomovi to sice moc nejde, ale je tomu opravdu tak.

„Chci říci, že jsem zapomněl *naprosto na všechno*,“ řekl a pro zdůraznění zaťukal klouby o pult baru. „Už jste někdy slyšel, Ricky Lee, o tak dokonalé amnézii, že ani nevíte, že amnézii *máte*?“

Ricky Lee zavrtěl hlavou.

„Já taky ne. Ale najednou dneska večer jedu cadillakem a zčista jasna mě to napadne. Na Mika Hanlona si vzpomínám jen proto, že mi zavolał telefonem. Vzpomínám si na Derry, ale zase jen proto, že z toho města mi volal.“

„Derry?“

„To je ale *všchno*. Došlo mi, že na dobu, co jsem byl dítě, jsem už *nepomyslel* od... už ani nevím od kdy. A pak, právě takhle, se to všechno začalo vynořovat. Jako to, co jsme udělali s tím čtvrtým stříbrným dolarem.“

„Co jste s ním udělali, pane Hanscome?“

Hanscom se podíval na hodinky a náhle sklouzl se své stoličky. Trochu se zapotácel – jen nepatrně. A to bylo

všechno. „Nesmím zapomenout na čas,“ řekl. „Letím teď v noci.“

Ricky Lee se okamžitě vyděsil a Hanscom se zasmál.

„Letím, ale nepilotuji. Dneska ne. Letím s United Airlines, Ricky Lee.“

„Ach.“ Ulehčení se určitě ukázalo na jeho obličeji, nedbal však na to. „Kam máte namířeno?“

Hanscomova košile byla stále rozhalená. Zamyšleně se podíval na nerovnou linii staré jizvy na břicho a začal si přes ni zapínat košili.

„Mám dojem, že už jsem vám to říkal, Ricky Lee. Domů. Letím domů. Dejte ty mince svým klukům.“ Vyrázil ke dveřím, a něco ve způsobu jeho chůze, i způsobu, jakým si povytahoval kalhoty, poděsilo Rickyho Lee. Podobnost s mrtvým a spíše neoplakávaným Greshamem Arnoldem byla náhle tak živá, až se mu skoro zdálo, že vidí ducha.

„Pane Hanscome!“ vykřikl poplašeně.

Hanscom se otočil a Ricky Lee rychle ustoupil dozadu. Narazil zadkem do baru a sklo krátce zacinkalo, jak na sebe lahve narazily. Ustoupil proto, že byl náhle přesvědčen, že Ben Hanscom je mrtvý. Ano, Ben Hanscom ležel někde mrtvý, ve strouze, na půdě nebo někde v komoře, s páskem kolem krku a špičkami svých kovbojských holínek za čtyři sta dolarů kolébajících se pár centimetrů nad podlahou – a tato věc, která stojí u hracího automatu a zírá na něj, to je duch. Na malý okamžik – jen na tento okamžik, avšak postačující na to, aby se mu kolem bušícího srdce udělal ledový krunýř – byl přesvědčen, že vidí skrze toho člověka stoly i židle.

„Co je, Ricky Lee?“

„N–ne! Nic.“

Ben Hanscom pohlédl na Rickyho Lee očima, jež měly v pozadí temně purpurové srpky. Tváře měl rozpálené od kořalky; nos červený a podrážděný.

„Nic,“ zašeptal znovu Ricky Lee, nemohl však odtrhnout od té tváře oči – od tváře člověka, který zemřel v hlubokém hříchu a nyní stojí tady u bočních dveří.

„Byl jsem tlustý a rodiče byli chudí,“ řekl Ben Hanscom. „Teď si na to vzpomínám. A vzpomínám si, že buď jedna dívka jménem Beverly nebo Bill Kokta mi zachránili život stříbrným dolarem. Bojím se až k zešílení, na koho dalšího si

ještě vzpomenu, než dnešní večer skončí, ale už nezáleží na tom, jak jsem poděšený, protože by to přišlo tak jako tak. A už je to tady všechno, jako jedna obrovská bublina, která mi roste v paměti. Jedu však, protože všechno, co jsem kdy dostal a všechno, co dnes mám, je určitým způsobem dáno tím, co jsme udělali tenkrát a za všechno na tomhle světě se musí platit. Možná proto nás Bůh učinil nejprve dětmi a nechal nás při zemi, protože On ví, že musíte hodně padat a krvácet, než se naučíte tu jednoduchou lekci. Musíte zaplatit za to, co dostanete, máte to, za co jste zaplatil... a dřív nebo později to, co vlastníte, se k vám dostane.“

„Ale přesto se ještě vrátíte na víkend, ne?“ zeptal se Ricky Lee strnulými rty. V jeho stále se zvyšující tísní to bylo jediné, čeho se mohl zachytit. „Vrátíte se přece tento víkend jako vždy, že?“

„Já nevím,“ řekl pan Hanscom a zasmál se úděsným smíchem. „Tentokrát jedu mnohem dál než do Londýna, Ricky Lee.“

„Pane Hanscome –“

„Dejte ty mince svým dětem,“ opakoval a vyšel do tmy.

„Co se sakra děje?“ zeptala se Annie, ale Ricky Lee ji ignoroval. Zvedl přepážku pultu a běžel k jednomu z oken, obrácených na parkoviště. Viděl, jak se rozsvěcují přední světla cadillaku pana Hanscoma, slyšel tůrování motoru. Výfuk vířil na parkovišti prach, za autem se zvedala oblaka špíny. Koncová světla se vzdalovala směrem k státní silnici číslo 63, a noční vítr Nebrasky začal odnášet zvířený prach.

„Nalil se kýblem kořalky a ty ho necháš sednout do tak velkého auta a odjet,“ řekla Annie. „Má to daleko, Ricky Lee.“

„To nevádí.“

„Zabije se.“

A i když Ricky Lee si myslel totéž ještě před pěti minutami, otočil se k ní, když mu zmizela koncová světla z dohledu, a zavrtěl hlavou.

„Myslím že ne,“ řekl. „I když podle toho, jak dnes vypadal, by to pro něj asi bylo lepší, kdyby se zabil.“

„Co ti řekl?“

Potřásl hlavou. Měl to v ní ještě popletené, a všechno dohromady mu to nedávalo nic. „Na tom nezáleží. Ale

nemyslím si, že ještě někdy tohohle dobrého hosta uvidíme.“

4

Eddie Kaspbrak si bere léky

Chcete-li vědět všechno, co je třeba vědět o průměrném americkém muži či ženě ze středních vrstev ke konci tohoto století, stačí se jen podívat do jeho či její lékárničky – alespoň se to tak říká. Proboha, podívejte se ale do lékárničky, kterou otvírá Eddie Kaspbrak, a milosrdně přitom pomiňte jeho bílou tvář a velké, vytřeštěné oči.

Na horní policiče je Anacin, Excedrin, Excedrin P. M., Contac, Gelusil, Tylenol a velká modrá dóza Vicksů, lesknoucích se za sklem jako zadumané zářící hvězdy. Je tam lahvička Vivarinu, lahvička a v ní Serutan (*to je vlastně „Nature“ pozpátku*, zněla reklama, odříkávaná kdysi známým kapelníkem Lawrence Welkem, v době kdy Eddie Kaspbrak byl ještě malým prckem) a dvě lahvičky Phillipsova magnéziového mléka, jež chutná jako tekutá křída, a totéž s mátovou příchutí, chutnající jako mátová tekutá křída. Je tu velká láhev Rolaidů hned vedle lahve Tumsů. Tumsy zase stojí vedle velké lahve tablet D-Gel s pomerančovou příchutí. Všechny tři lahve vypadají jako trojice divných střídanek, místo drobných ale naplněných tabletkami.

Druhá policička a záplava vitamínů: je tady vitamín E, vitamín C, vitamín C se šípky. Vitamín B můžete mít buď samotný, jako B-komplex či ve formě B-12. Je tu L-Lysin, což má co dělat s nějakým svěděním pokožky, Lecitin, ten zase je na hladinu cholesterolu u srdce. Je tu železo, kalcium a rybí tuk. Jsou tu kombinace Jednu denně, Myadec a Centrum. A nahoře na lékárničce stojí obrovská láhev Geritolu, jen tak pro vyváženost.

Pohlédneme-li do třetí policičky, najdeme tu běžnou sestavu světových zaručených prostředků. Ex-Lax, Carterovy pilulky – tyhle dva preparáty upravovaly Eddieho trávení. Poblíž stojí Kaopektát, Pepto-Bismol a Preparát H, pro případ, že trávení by bylo příliš rychlé či s bolením. A také Energit ve

šroubovací sklenici, jen tak pro všechny případy. Na kašel tu je Formule 44, na rýmu Nyquil a Dristan, vedle velká láhev ricinového oleje. Plechovka Sucret pro případ bolení v krku a čtveřice ústních vod – Chloraseptic, Cepacol, Cepestat ve spreji a pochopitelně starý známý Listerin, tak často imitovaný, nikdy však dostihnutý. Na oči Visin a Murin. Masti Cortison a Neosporin na pokožku (druhá obranná linie, pokud by L-Lysin nezabral dle očekávání), tuba Oxy-5 a plastová lahvička Oxy-Washe (neboť Eddie určitě raději víc utratí, hlavně ať neuhrovatí) a tablety tetracyklinu.

A trochu stranou, seřazeny jako spiklenci, tři lahve sírového šamponu.

Spodní polička je téměř vyprázdněná, ale věci, které tam jsou, už něco znamenají – na takové medicíny se už dá spolehnout. Po nich vyletíte výše než tryskáč Bena Hanscoma a dopadnete tvrději, než Thurman Munson. Je tady Valium, Perodan, Elavil a Darvon komplex. Je tady ještě jedna krabice Sucret, ale Sucreti v ní žádné nejsou. Když byste ji otevřeli, najdete v ní šest Quaalud.

Eddie Kaspbrak věřil sloganu skautů: „Bud' připraven.“

Když vešel do koupelny, držel v ruce modrou plastickou tašku. Postavil ji na umyvadlo, otevřel zip a pak začal třesoucíma se rukama do ní strkat lahvičky a tuby a spreje a krabičky. Za jiných okolností by je pečlivě bral jednu po druhé, na takové jemnosti teď však čas nebyl. Jediný postup, který Eddie považoval za možný, byl stejně jednoduchý jako brutální: pořád být v pohybu, nezastavovat se či nezůstávat na jednom místě tak dlouho, že by člověk začal o tom všem přemýšlet, což by znamenalo jediné – zemřít strachem.

„Eddie?“ zavolala zdola Myra. „Eddie, co tam tropíš?“

Eddie upustil do tašky krabičku od Sucret s Quaaludy. Lékárnička už byla skoro vyprázdněná, mimo Myryina Midolu a malé, skoro vypotřebované tuby Blistexu. Na chvíli zaváhal a pak Blistex vzal. Začal zavírat zdrhovadlo tašky, opět zaváhal, nakonec tam hodil i Midol. Myra si vždy může koupit nový.

„Eddie?“ ozvalo se teď už ze schodiště.

Eddie dovřel tašku a opustil s ní koupelnu. Byl to menší člověk s bázlivým, jakoby králičím obličejem. Byl už téměř plešatý, zbytek vlasů mu zůstával na hlavě v nepravidelných

plochách. Tíha tašky ho viditelně stahovala k jedné straně.

Do druhého patra pomalu vystupovala po schodišti výjimečně tlustá žena. Eddie jasně slyšel, jak se pod ní schody s protestem prohýbají.

„Co tady TROPÍÍÍÍÍÍÍ?“

K tomu, aby se dozvěděl, že si vlastně vzal za manželku svoji matku, Eddie ani nepotřeboval psychoanalytika. Myra Kaspbraková byla obrovská. Když si ji před pěti roky Eddie bral, tak byla jen velká, někdy si však podvědomě myslel, že ten potenciál obrovitosti už tenkrát v ní viděl; jeho matka byla také obrovitá žena. Když teď Myra přicházela nahoru, zdála se být ještě obrovitější. Měla na sobě bílou noční košili, vzduťou a načechranou na prsou a v bocích. Tvář bez nalíčení byla bílá a lesklá. Hleděla značně vyděšeně.

„Musím si na chvíli odskočit,“ řekl Eddie.

„Co tím myslíš, že si musíš na chvíli odskočit? Co to bylo za telefonní hovor?“

„Nic,“ řekl a rychle letěl o patro níž do haly ke skříni. Položil modrou tašku, otevřel harmonikové dveře skříně a odsunul řadu tam visících ramínek se stejnými černými obleky k ostatním, nápadně barevným oblekům, kde se vyjímal jako bouřkový oblak. Do zaměstnání si vždy bral jeden z černých obleků. Nahnul se do skříně, z níž byly cítit naftalínové kuličky a vlna, a zezadu vytáhl jeden z kufrů. Otevřel ho a začal do něj házet obleky.

Padl na něj její stín.

„Co to má znamenat, Eddie? Co to děláš? Řekni mi to!“

„Nemůžu ti nic říct.“

Stála tam, pozorovala ho a snažila se rozhodnout, co má teď říci dalšího, nebo co má udělat. Napadla ji myšlenka, že by ho mohla prostě nacpat do té skříně, zavřít ji, opřít se o ni zády a počkat, až ho to přejde, nebyla však schopna se k tomu přimět, i když by nepochybně na to měla; byla o téměř deset centimetrů vyšší než Eddie a o padesát kilogramů těžší. Nenapadlo ji co dělat, protože Eddie se choval naprosto nezvykle. Nemohla by být více zmatená a poděšená, ani kdyby přišla do obývacího pokoje a zjistila, že jejich nová televize s velkou obrazovkou se vznáší ve vzduchu.

„Nemůžeš nikam jít,“ slyšela se říkat. „Slíbil jsi mi, že mi seženeš autogram Al Pacina.“ Bylo to absurdní – Bůh ví, že

to bylo absurdní – ale v této chvíli byla i absurdita lepší než nic.

„Ten stejně dostaneš,“ řekl Eddie. „Budeš ho muset odvézt sama.“

Ach, ke vši té hrůze, jež jí už běhala v její ubohé, zmatené hlavince, se přidala další. Unikl jí tichý výkřik. „Já nemůžu – já jsem nikdy –“

„Budeš muset,“ řekl. Ted' si prohlížel boty. „Nemá kdo jiný.“

„Ale mně už nepadne žádná uniforma! Jsou mi těsné v prsou!“

„Ať ti některou Dolores povolí,“ řekl neúprosně. Dva páry bot hodil zpátky, našel prázdnou krabici od bot a hodil do ní třetí pár. Dobré černé boty, ještě se daly docela dobře nosit, ale pro zaměstnání už byly trochu ošuntělé. Když si člověk vydělává na živobytí tím, že vozí po New Yorku boháče, z nichž je mnoho ještě navíc *slavných*, tak musí všechno být v bezvadném pořádku. Tyhle boty už nebyly úplně v pořádku... budou ale stačit pro cestu, na kterou se chystal. A k tomu, co tam všechno možná bude dělat. Možná by mohl Richie Tozier –

Pak ale zahrozila temnota a on cítil, jak se mu začíná svírat hrdlo. Se skutečným zděšením si Eddie uvědomil, že zabalil celou tu prokletou lékárnu a zapomněl přitom nejdůležitější věc ze všeho – svůj respirátor – v pokoji na stereo soupravě.

Zaklapl víko kufru a zacvakl zámky. Ohlédl se na Myru, stojící tam v hale s rukou přitisknutou ke krátkému, tlustému sloupci krku, jako kdyby astma měla ona. Zírala na něj, tvář zmatenou a poděšenou, a kdyby on sám nebyl plný hrůzy, možná by ji kvůli jejímu slabému srdci i politoval.

„Co se stalo, Eddie? S kým jsi to mluvil po telefonu? Jsi v nějakém maléru? Jsi nebo nejsi? Do čeho jsi se dostal?“

Vykročil k ní, v jedné ruce modrou tašku a ve druhé kufr. Stál teď více či méně rovně, byl teď už zatížený rovnoměrněji. Postavila se před něj, zastoupila mu cestu ke schodišti a on si na chvíli myslel, že ho nepustí. Potom, když měl jeho obličej narazit do měkké přehrady jejího poprsí, uvolnila mu cestu... poděšeně. V momentě, kdy ji míjel, aniž by zvolnil krok, propukla v zoufalý pláč.

„Já nemůžu odvézt Al Pacina!“ vzlykala. „Vždyť narazím

do značky nebo něčeho jiného, určitě! Eddie, já se bojím!“

Podíval se na hodiny na stolku u schodiště. Dvacet minut po deváté. Plechový hlas úředníka společnosti Delta mu řekl, že poslední let na sever do Maine už zmeškal – ten odlétal z letiště La Guardia v osm dvacet pět. Zavolal na Amtrak a zjistil, že jede noční vlak do Bostonu, odjíždějící z nádraží Pennsylvania v jedenáct třicet. Ten ho odveze na Jižní nádraží, kde si může vzít taxi ke kancelářím půjčovny limuzín Cape Cod na Arlington Street. Cape Cod a firma Eddieho, Royal Crest, už dlouhá léta spolupracovaly na základě užitečné a vzájemně výhodné přátelské dohody. Krátký hovor s Butchem Carringtonem v Bostonu zajistil jeho převoz na sever – Butch mu řekl, že pro něj bude připravený cadillac s plnou nádrží. Pojede tedy stylově, a ne s nějakým otrapou klientem, co by se roztahoval na zadním sedadle, smrděl svým cigárem a tahal z Eddieho rozumy, kde se dá sehnat děvka nebo pár gramů kokainu, případně oboje.

Bude to stylové, jasně, pomyslel si. Ještě stylovější by možná bylo, kdybys jel pohřebákem. Ale neměj strach, Eddie – tím se patrně budeš vracet. Jestli z tebe ale zůstane dost, aby to stálo za naložení, o to jde.

„Eddie?“

Devět dvacet. Ještě je dost času promluvit si s ní, dost času na to, být zdvořilý. Ale mnohem lepší by bylo, kdyby zrovna dnes byl den, kdy chodí hrát karty, to by se mohl klidně vytratit, jen by nechal pod jedním z magnetů na dveřích ledničky vzkaz (na dveřích ledničky nechával všechny vzkazy pro Myru, protože tam je nikdy nepřehlédla). Odcházet tímto způsobem – jako uprchlík – to není k ničemu, to je horší. Vypadá to, jako kdyby zase znovu opouštěl domov, což bylo tím horší, že to musel udělat už třikrát. *Někdy znamená domov místo, kde je tvoje srdce*, pomyslel si letmo Eddie. *Tomu já věřím. Starý Bobby Frost říkal, že domov je to místo, kde tě musí přijmout, když už tam musíš jít. Je to bohužel také místo, kde – jak už tam jednou jsi –, tě pak nechtějí nikdy nechat odejít.*

Stál u schodiště, na chvilku se zastavil, naplněný strachem, dech mu hlučně sípal při dýchání tím, co zbylo z průduchů v jeho krku a hleděl na svoji ženu.

„Pojď se mnou dolů po schodech a já ti povím, co budu

moci,“ řekl.

Eddie si položil svá obě zavazadla – v jednom oblečení, ve druhém léky – k předním dveřím v hale. Tu si vzpomněl na něco jiného... či spíše vzpomněl si za něj duch jeho matky, sice už mnoho let mrtvé, ale stále k němu často v duchu hovořící.

Ty víš, Eddie, že když se ti nohy dostanou do mokra, že vždycky dostaneš rýmu – ty nejsi jako ostatní lidé, ty máš velmi slabý organismus, musíš být opatrný. Proto si vždycky musíš do deště brát galoše.

V Derry pršívalo často a hodně. Eddie otevřel skříň u dveří haly, vyndal galoše, visící tam na věšáku v plastickém pytlíku, a přidal je do kufru s oblečením.

Tak je to správné, Eddie.

Dívali se s Myrou na televizi, když celý ten průšvih začal. Eddie šel do pokoje k televizoru a zmáčknul tlačítko, tlumící zvuk televizoru značky MuralVision – měla tak velkou obrazovku, že Freeman McNeil vypadal jako nějaká postava z Gulliverových cest, z Brobdingnagu, jak jsou na programu vždy v neděli odpoledne. Zvedl telefonní sluchátko a zavolal taxi. Dispečer řekl, že to bude trvat asi patnáct minut. Eddie řekl, že to je v pořádku.

Zavěsil a vzal si svůj respirátor, ležící na drahém přehrávači CD disků značky Sony. *Utratil jsem patnáct stovek za tenhle nejmodernější akustický systém jen proto, aby Myře neušla ani jedna zlatá nota na nahrávkách Barryho Manilowa a Největších hitech Supremes, pomyslel si, a pak ho zalila vlna studu. Nebylo to férové, a on to si to velmi dobře uvědomoval. Myra by se zrovna tak těšila ze svých starých, poškrábaných desek, jako se těší z nového přehrávače laserových desek, byla by zrovna tak spokojená, kdyby bydleli dál v malém čtyřpokojovém domku v Queens, až by byli staří a šediví (po pravdě řečeno, Eddie Kaspbrak už na hlavě trochu šedin měl). Koupil ten luxusní akustický systém ze stejného důvodu, z jakého koupil tento nízký kamenný dům na Long Islandu, kde se oni dva často cítili asi jako dvě poslední okurky ve sklenici: protože si to mohl dovolit, a protože jedině tak mohl uklidnit ten měkký, poděšený, často zmatený a vždy neúprosný hlas své matky; byl to způsob, jak říci: *Tak jsem to dokázal, mami! Podívej se na to! Povedlo se**

mi to! Budeš už teď, pro smilování Boží, alespoň na chvíli zticha?

Eddie si nacpal respirátor do úst a jako někdo, kdo předvádí sebevraždu, stiskl spoušť. Oblak s příšernou lékořicovou příchutí se mu propracovával do krku a Eddie zhluboka dýchal. Cítil, jak se mu dýchací průduchy, již téměř uzavřené, zase začínají otevírat. Sevření v prsou se začalo uvolňovat a náhle zaslechl v duchu hlasy, hlasy duchů.

Copak jste nedostal ten vzkaz, který jsem vám poslala?

Dostal jsem ho, paní Kaspbraková, ale –

Dobře, když tedy neumíte číst, pane Blacku, udělám to za vás sama. Jste připraven?

Paní Kaspbraková –

Dobře. Tak si to tedy poslechněte, z mých úst do vašich uší. Připraven? Můj Eddie nemůže chodit na tělocvik. Opakují: on NEMŮŽE chodit na tělocvik. Eddie je velmi slabý, a kdyby měl běhat... nebo skákat...

Paní Kaspbraková, mám ve svém kabinetu výsledky poslední prohlídky Eddieho – to je úřední nařízení. Tam se uvádí, že Eddie je na svůj věk trochu malý, ale jinak je absolutně normální. Zavolať jsem tedy vašemu rodinnému lékaři, jen abych se přesvědčil, a ten mi potvrdil –

Chcete mi snad říkat, že lžu pane Blacku? Ano? Dobře, jak chcete! Tady je Eddie, stojí vedle mne! Slyšíte jak dýchá? SLYŠÍTE to?

Mami... prosím tě... jsem v pořádku...

Eddie, víš co jsem ti říkala. Učila jsem tě to přece.

Neskákej do řeči dospělým.

Já ho slyším, paní Kaspbraková, ale –

Slyšíte ho? Tak dobře. Myslela jsem si, že jste snad hluchý. Zní to jako když nákladník funí do kopce na jedničku, ne? Jestli tohleto není astma –

Mami, já budu –

Bud' zticha, Eddie, neskákej mi zase do řeči. Jestli tohleto není astma, pane Blacku, tak já jsem královna Alžběta!

Paní Kaspbraková, Eddie vypadá často velmi zdravě a hodiny tělesné výchovy ho baví. Rád hraje hry a běhá celkem rychle. Při mém hovoru s doktorem Baynesem se objevilo slovo „psychosomatický“. Zajímalo by mne, zda jste zvažila možnost, že –

– že můj syn je blázen? To mi snad chcete říci? SNAŽÍTE SE MI TADY ŘÍCI, ŽE MŮJ SYN JE BLÁZEN?

Ne, ale –

Je choulostivý.

Paní Kaspbraková –

Můj syn je velmi choulostivý.

Paní Kaspbraková, doktor Baynes mi potvrdil, že nenašel vůbec nic –

„– fyzicky v nepořádku,“ doplnil Eddie. Vzpomínka na to ponižující setkání, kdy jeho matka ječela na učitele Blacka na gymnáziu v Derry, zatímco on lapal po dechu a krčil se po jejím boku a ostatní děti se shlukly kolem jednoho koše a sledovaly je, se mu dnes večer vrátila poprvé za dlouhé roky. Nebyla to jediná vzpomínka, již vybudil telefonát Mika Hanlona, to mu bylo jasné. Už cítil mnoho dalších, zrovna tak ošklivých či dokonce horších, jak se derou na povrch a strkají jako zdivočelý dav nakupujících, nahromaděný ve dveřích obchodního domu. Dveře se však brzy vylomí a vše se vyvalí. Co najdou potom ve výprodeji? Jeho duševní zdraví? Možná. Za padesát procent. Všechno se musí prodat.

„Nic fyzicky v nepořádku,“ opakoval, zhluboka nabral dech a nacpal si respirátor do kapsy.

„Eddie,“ řekla Myra. „Prosím tě, řekni mi, o co jde!“

Na jejích buclatých tvářích zářila cestička po tekoucích slzách. Ruce byly neklidně spletené jako dvojice nějakých růžových a holých zvířat. Jednou, krátce před tím než ještě navrhl, aby se vzali, vzal fotografii Myry, již mu ona dala, a postavil ji vedle fotografie své matky, zesnulé na srdeční záchvat ve věku čtyřiašedesáti let. V době před svojí smrtí dosáhla Eddieho matka váhy dvou set kilogramů, přesněji dvou set a jednoho. Byla už něčím monstrózním – její tělo už bylo jen obrovským poprsím, zadkem a břichem, nad nimiž tělu vévodil těstovitý, neustále vylekaný obličej. Ale fotografie, vedle níž si postavil fotografii Myry, byla pořízena v roce 1944, dva roky před jeho narozením (*Byl jsi velmi nemocné dítětko, šeptal mu právě do ucha duch maminky. Mokrát jsme se strachovali o tvůj život...*) V roce 1944 byla při svých necelých sto kilogramech váhy relativně štíhlá.

To srovnání patrně provedl jako poslední pokus zastavit se před spácháním psychologického incestu. Pohlížel z matky na

Myru a zase zpět na matku.

Mohly by to být sestry. Tak blízká to byla podoba.

Eddie se díval na dva téměř identické portréty a sliboval si, že neudělá takovou šílenost. Věděl, že kolegové v zaměstnání už dělali vtipy na Jacka Sardinku a jeho ženu, ale to nevěděli ještě ani polovinu. Vtipy a posměšné poznámky ještě snese, ale chce se opravdu stát klaunem v tomhle freudovském cirkuse? Ne. Nechce. Rozejde se s Myrou. Opustí ji ohleduplně, protože ona je opravdu velmi milá a měla s muži ještě méně zkušeností než on se ženami. A pak, až konečně zmizí za obzorem jeho života, začne možná chodit na lekce tenisu, jak o tom už dlouho uvažuje,

(Eddie vypadá často velmi zdravě a hodiny tělesné výchovy ho baví)

nebo se zapíše do plaveckého klubu, členství prodávají v Plaza hotelu,

(Eddie rád hraje hry)

a mimoto na Třetí avenue, naproti garáži, právě otevřeli nový Klub zdraví...

(Eddie běhá docela rychle, běhá docela rychle, když tu nejste, běhá docela rychle, když kolem není nikdo, kdo by mu připomínal, jak je choullostivý, a v jeho tváři, paní Kaspbraková, vidím, že ví i teď, kdy mu je devět let, ví, že to nejlepší, co by pro sebe mohl na světě udělat, je běžet rychle jakýmkoliv směrem, kterým nepoběžíte vy, paní Kaspbraková, nechte ho BĚŽET)

Nakonec si však Myru stejně vzal. Nakonec byly staré cesty a staré zvyky jednoduše příliš silné. Domovem se stalo místo, kde – když už jste tam musel jít – vás museli spoutat. Ach, jak rád by tloukl ducha své matky. Bylo by to těžké, ale byl si jist, že by to činil, kdyby to byla jediná postačující věc. Byla to sama Myra, která ukončila vychylování váhy od nezávislosti. Myra ho zahrnula úzkostlivou péčí, připoutala ho svým zájmem, spoutala ho svou něhou. Myra, podobně jako jeho matka, zasáhla neodvolatelně a fatálně do jeho charakteru: Eddie byl o to více choullostivý, protože někdy míval podezření, že není vůbec choullostivý; Eddie potřeboval, aby byl chráněný před představami vlastní možné statečnosti.

Za deštivých dnů brala vždy Myra jeho galoše z

plastikového pytlíku ve skříni a stavěla je ke dveřím k věšáku. Vedle jeho talíře s toastem bez másla stála každé ráno miska s něčím, co by se na první pohled zdálo být barevnou slazenou obilovinou pro děti, při bližším pohledu se však ukázalo, že jde o celou řadu vitamínů (většinu jich dnes měl Eddie ve své tašce). Myra, podobně jako jeho matka, ho chápala, a on ve skutečnosti vůbec neměl šanci. Jako neženatý člověk třikrát svoji matku opustil a třikrát se k ní zase vrátil. Pak, čtyři roky poté, co jeho matka zemřela v předním pokoji svého bytu v Queens, blokujíc dokonale svým objemným tělem dveře tak, že mládenci od sanitky (zavolali ji sousedi o poschodí níže, když zaslechli hřmotné žuchnutí, s kterým se paní Kaspbraková sesula ke konečnému odpočítání) museli vniknout do bytu přes zamčené dveře mezi kuchyní bytu a služebním schodištěm, se vrátil domů po čtvrté a naposledy. Alespoň tenkrát si myslel, že to je naposledy – *zase doma, zase doma, hou hou, zase doma, zase doma, s tlouštíkem Myrou*. Byla tlouštík, to ano, ale milý tlouštík, a on ji miloval a neměl opravdu vůbec žádnou šanci. Přitáhla ho k sobě osudovým, hypnotizujícím hadím okem pochopení.

Zase doma a navždy, myslel si tenkrát.

Ale možná jsem se mýlil, pomyslel si. Možná tohle doma není, ani nikdy nebylo – možná je doma tam, kam dnes v noci musí jet. Doma je tam, kam když jdete, musíte nakonec čelit té věci v temnotě.

Bezmocně pokrčil rameny, jako kdyby vyšel ven bez svých galoší a ošklivě se nachladil.

„Eddie, prosím!“

Opět začala plakat. Slzy byly její poslední obrana, stejně jako tomu bylo vždy u jeho matky: měkká zbraň, paralyzující, měnící něhu a citlivost na osudové štěrby v brnění.

Neznamená to, že by snad někdy vůbec nějaké brnění na sobě měl – brnění mu nikdy moc nepadlo.

Pro jeho matku znamenaly slzy víc než obranu; stávaly se zbraní. Myra své slzy tak cynicky používala jen zřídka kdy... avšak ať již cynicky či nikoli, uvědomoval si, že právě teď je tak používá... a že má úspěch.

Nemohl to dopustit. Bylo by příliš snadné myslet na to, jaké to bude osamění v sedadle nočního vlaku, řítícího se temnotou na sever k Bostonu, kufr nad hlavou a modrou tašku

plnou léků mezi nohama, se strachem sedícím na prsou jako žluklý balíček prsního mazání. Příliš snadné nechat Myro, aby ho vzala nahoru a milovala ho aspiriny a alkoholovou masáží. A položila ho do postele, kde by pak dělali či nedělali upřímnější druh milování.

Ale on to slíbil. *Slíbil.*

„Myro, poslouchej mě,“ řekl, úmyslně se snaže, aby mu hlas zněl suše, věcně.

Pohlédla na něj svýma mokřýma, postrašenýma očima.

Myslel si, že teď se vše pokusí vysvětlit – jak to půjde nejlépe; že jí poví, jak mu zavolal Mike Hanlon a řekl mu, že všechno to začalo znovu a že i většina ostatních přijíždí.

Z úst mu však vyšly mnohem rozumnější věci.

„První věc, kterou zítra ráno uděláš, je, že půjdeš do kanceláře. Promluvíš s Philem. Řekneš mu, že si беру dovolenou a že s Pacinem pojeděš ty –“

„Eddie, já prostě *nemůžu!* zaštkala. „Vždyť to je velká hvězda! Když se ztratím, bude na mě křičet, vím to, bude *křičet*, dělají to všichni, když řidič zabloudí... a... já začnu brečet... nabourám se... určitě se nabourám... Eddie... Eddie, musíš zůstat doma...“

„Pro krista pána! *Přestaň!*“

Jeho hlas ji zarazil, zabolet; i když Eddie držel svůj respirátor, nebyl schopen ho použít. Zaregistrovala to jako určité slabé místo, jež by bylo možné použít proti němu. *Můj Bože, pokud existuješ, prosím věř mi, když říkám, že nechci Myře ublížit. Ale slíbil jsem to, všichni jsme to slíbili a přísahali na svoji krev, prosím, Bože, pomoz mi, protože to musím udělat...*

„Nechci, abys na mě křičel, Eddie,“ zašeptala.

„Myro, také nejsem rád, když musím,“ řekl, a ona sebou trhla. *Jen pokračuj, Eddie, znovu jsi ji ranil. Proč jí rovnou nedáš pár facek? Bylo by to určitě jemnější. A rychlejší.*

Náhle – bylo to nepochybně pomyšlení na zřekování někoho, co způsobilo, že se mu vynořila další vzpomínka – uviděl obličej Henryho Bowerse. Bylo to poprvé, co si za celou řadu let vzpomněl na Bowerse, a nijak mu to nepřidalo na klidu myslí. Vůbec mu to nepřidalo.

Krátce zavřel oči, pak je otevřel a řekl: „Nezabloudíš, a on na tebe nebude křičet. Pan Pacino je velmi milý, velmi

chápvý.“ Nikdy před tím Al Pacina autem nevezl, spokojil se však s tím, že věděl, že při této lži je alespoň v tomto případě na jeho straně zákon průměru – podle populárního mýtu jsou celebrity většinou arogantní otrapové, ale Eddie už jich vezl dost na to, aby věděl, že to obvykle není pravda.

Existovaly pochopitelně i výjimky z tohoto pravidla – a ve velké většině byly tyto výjimky skutečné monstróznosti. Upřímně doufal, kvůli Myře, že Al Pacino mezi ně patřit nebude.

„Opravdu?“ zeptala se bázlivě.

„Ano, Je milý.“

„Jak to můžeš vědět?“

„Dvakrát nebo třikrát ho vezl Demetrios, když pracoval pro firmu Manhattan Limousine,“ řekl Eddie pohotově. „Řekl mi, že pan Pacino vždycky dává nejméně padesát dolarů spropitného.“

„Bude mi jedno, jestli mi dá třeba jen padesát centů spropitného, pokud na mě nebude *křičet*.“

„Myro, je to všechno snadné jako raz dva tři. Za prvé, vyzvedneš ho zítra v sedm večer u hotelu Saint Regis a vezmeš ho do budovy ABC. Předělávají tam tu poslední scénu, co v ní Pacino hraje – myslím, že se to jmenuje *Americký buvol*. Za druhé, vezmeš ho zpátky k hotelu Saint Regis kolem jedenácté. Za třetí, pojeděš zpátky do garáže, strčíš tam auto a podepíšeš fakturu.“

„To je všechno?“

„To je všechno. Uděláš to levou rukou, Marty.“

Obvykle se při tomto mazlivém oslovení zahihňala, teď se však jen na něj bolestně podívala s jakousi dětskou vážností.

„A co když bude chtít jet na večeri místo do hotelu? Nebo se jít někam napít? Nebo si zatancovat?“

„Myslím, že nebude chtít, ale i kdyby chtěl, tak ho prostě odvezeš. Kdyby to vypadalo, že chce jít na večírek na celou noc, tak zavoláš po půlnoci radiotelefonem Phila Thomase. To už bude mít volného řidiče na vystřídání. Nikdy bych do něčeho takového nenutil tebe, kdybych měl nějakého volného řidiče, ale dva jsou nemocní, Demetrios má dovolenou a ostatní jsou úplně zadaní. Do jedné hodiny po půlnoci už zase budeš zalezlá ve své postýlce, Marty – nejpozději, ale vyleženě nejpozději do jedné. To ti vyleženě garantuji.“

Ani při slově „vyleženě“ se nezasmála.

Odkášlal si a předklonil se do dřepu, lokty dal na kolena. Okamžitě zašeptal duch matky: *Nesedej si takhle, Eddie. Není to dobré pro tvoji páteř a mačkají se ti plíce. Máš velmi choulostivé plíce.*

Opět se narovnal, ani si nebyl vědom, že to udělal.

„Kdyby to alespoň bylo naposledy, co musím jet,“ téměř zavzlykala. „V posledních dvou letech se ze mě stala taková *kobyła*, moje uniformy teď vypadají tak *strašně*.“

„Je to naposledy, přísahám.“

„Kdo ti zavolal, Eddie?“

Jako na zavolanou sklouzly po stěně světla auta; ozvalo se zatroubení klaksonu, když taxík zatáčel na příjezdovou cestu. Pocítil vlnu ulehčení. Bavili se teď patnáct minut o Al Pacinovi místo o Derry a Miku Hanlonovi a Henrym Bowersovi, a to bylo dobře. Dobře pro Myru a dobře i pro něj. Nechtěl trávit čas přemýšlením či mluvením o takových věcech, pokud nemusel.

Eddie vstal. „Už mi přijel taxík.“

Vstala tak rychle, že zakopla o okraj noční košile a začala padat dopředu. Eddie ji zachytil, na chvílku ale nebylo jisté, zda ho nepřeváží svojí o padesát kilogramů větší tělesnou hmotností.

A znovu plačtivě začínala vyzvídat.

„Eddie, ty mi to *musíš* říci!“

„Nemohu. Není na to čas.“

„Nikdy jsi přede mnou nic neskrýval, Eddie,“ plakala.

„A neskrývám ani teď. Opravdu ne. Vůbec si to nepamatuji. Alespoň ne teď. Ten člověk, co mi volal, je starý kamarád. Je _“

„Budeš nemocný,“ řekla zoufale, následujíc jej ke dveřím v hale. „Určitě budeš nemocný. Já pojedou s tebou, Eddie, prosím, budu se o tebe starat, Pacino si může vzít taxíka nebo něco jiného, to ho nezabije, co říkáš, můžu?“ Zvyšovala hlas, stávala se hysterickou a k Eddieho zděšení začínala stále více vypadat jako jeho matka; jako vypadala jeho matka v posledních měsících před svou smrtí: byla stará, tlustá a bláznivá. „Budu ti dávat masáže a dohlédnu, abys bral pilulky... já... pomohu ti... nebudu mluvit, jestli nebudeš chtít, ty mi ale můžeš říkat všechno... Eddie... *Eddie, prosím,*

neodcházej! Eddie, prosím! Prosíím!“

Prodíral se teď k předním dveřím, šel poslepu, se skloněnou hlavou, pohyboval se, jako když jde člověk proti silnému větru. Opět začal sípat. Když zvedal svá zavazadla, zdálo se mu, že každé váží půl centu. Cítil na sobě její růžové bachraté ruce, jak se ho dotýkají, prohlížejí, tahají, s bezmocnou touhou avšak bez skutečné síly, snaží se svést ho sladkými slzami starosti, snaží se stáhnout ho zpátky.

Já to snad nedokážu! pomyslel si zoufale. Astma teď bylo horší, mnohem horší než když byl dítětem. Natáhl se po klice dveří, ale ta jako by se od něj vzdalovala, padala někam do temnoty kosmického prostoru.

„Zůstaneš-li, upeču ti kávový dort se smetanou,“ vzlykala. „Budeme mít lupínky... udělám ti tvoji zamilovanou večeři s krocánem... udělám ti ji zítra k snídani, když budeš chtít... začnu s ní hned... a drůbky... *Eddie, prosím, mám strach, hrozně moc mě děsí!*“

Chytila ho za límec a táhla ho zpátky jako vypasený policista, který právě dopadl nějaké podezřelé individuum, snažící se uprchnout. V posledním skomírajícím pokusu se Eddie pokusil dosáhnout dveří... a když už byl u naprostého konce svých sil a schopnosti vzdorovat, pocítil, že její sevření pominulo.

Vydala ze sebe poslední mohutný vzlyk.

Jeho prsty se sevřely kolem kliky – jak je požehnaně chladná! Otevřel dveře a uviděl venku stát taxíka, vyslanec z říše zdravého rozumu. Noc byla čistá. Hvězdy jasné a zářící.

Otočil se k Myře, zasípal. „Musíš pochopit, že nejde o něco, co bych *chtěl* udělat,“ řekl. „Pokud bych si mohl vybrat – kdybych si vůbec mohl vybírat – nejel bych. Prosím pochop to, Marty. Odjízďím, ale vrátím se.“

Zaznělo to ale jako lež.

„Kdy? Za jak dlouho?“

„Za týden. Nebo možná za deset dní. Určitě to nebude trvat déle.“

„Týden!“ vykřikla a chytila se za prsa jako divá v nějaké špatné opeře. „Za týden! Za deset dní! Prosím, Eddie! *Prosíím!*“

„Marty, přestaň. Rozumíš? Prostě přestaň.“

Jako zázrakem přestala: přestala a stála tu, hleděla na něj

svýma mokřýma oteklýma očima. Nehněvala se na něj, byla jen z něj vyděšená, a současně i ze sebe. A snad poprvé za celá ta léta, co ji znal, si uvědomil, že ji může bezpečně milovat. Byla to také součást odchodu? Předpokládal, že ano. Ne... škrtněte si *předpokládal*. On to *věděl*. Cítil se už, jako kdyby žil na opačném konci nějakého dalekohledu.

Ale možná to bylo v pořádku. Chtěl tohle? Že se nakonec rozhodl, že milovat ji je v pořádku? Že to je v pořádku i přesto, že vypadá jako jeho matka, když byla mladší, nebo dokonce i přesto, že chroupe v posteli sušenky a přitom se dívá na nějaké seriály v televizi a drobký vřdycky padají na jeho stranu postele, i přesto, že vůbec není hezká, a přesto, že chápe a promíjí mu jeho léky v lékárnice, protože svoje vlastní má v ledničce?

Nebo to je... ‘

Mohlo by to být...

Tyto všechny věci probíral tak či onak, tím či jiným způsobem, během svého podivně spleteného žití syna a milence a manžela; teď, ve chvíli kdy opouští domov patrně absolutně naposledy, ho napadla nová možnost a pochyby ho ovanuly jako křídlo nějakého obrovitého ptáka.

Je možné, že Myra byla *ještě více* poděšená než on?

Je možné, že tak poděšená byla i jeho matka?

Další vzpomínka na Derry vystřelila z jeho podvědomí jako zákeřně syčící raketa ohňostroje. Ve středu města na Center Street byla prodejna obuvi. Jmenovala se Shoeboat. Matka ho tam jednoho dne vzala – mohlo mu být ne více než pět nebo šest let – a řekla mu, aby seděl v klidu a byl hodný, zatímco ona si kupovala bílé střevíce na nějakou svatbu. Tak tam klidně seděl a byl hodný, zatímco jeho matka hovořila s panem Gardenerem, který byl jedním z prodavačů, ale protože mu bylo jen pět (nebo šest) let, začal se Eddie poté, co jeho matka odmítla i třetí pár bílých lodiček, jež jí nabízel pan Gardener, nudit, a odkráčel do kouta prodejny, kde si chtěl prohlédnout něco, co ho tam upoutalo. Nejprve si myslel, že tam stojí jen nějaká velká bedýnka. Když přišel blíž, tak se rozhodl že to bude nějaký stolek. Každopádně to však byl ten nejpodivnější stolek, jaký kdy viděl. Jak byl úzký! Byl vyroben ze světlého leštěného dřeva, bohatě vykládaného a zdobeného řezbou. A byly tu také tři schůdky,

vedoucí k němu, a on nikdy v životě neviděl stolek, ke kterému by vedly *schůdky*. Když se zastavil přímo před ním, uviděl, že na spodní části stolku je nějaká štěrbina, na boku má nějaký knoflík a na vršku – uchvacující – bylo něco, co vypadalo přesně jako vesmírná obrazovka Kapitána Videy, oblíbeného televizního hrdiny.

Eddie tu věc obešel z druhé strany a tam byl nějaký nápis. Muselo mu být tenkrát nejméně šest let, protože už uměl číst, a tiše si každé slovo pro sebe šeptal:

PADNOU VÁM SPRÁVNĚ BOTY?
ZKUSTE A UVIDÍTE!

Zase celou tu věc obešel, vylezl po třech *schůdcích* na plošinku a pak strčil nohu do štěrbiny na dně zkoušečky bot. *Padnou mu boty správně?* Eddie nevěděl, ale nemohl se dočkat, až si to *zkusí a uvidí*. Zasadil obličej do gumového krytu tváře a palcem stiskl tlačítko. Oči mu zaplavilo zelené světlo. Viděl, jak mu noha plave v botě, která je plná zeleného kouře. Zakýval prsty a ty prsty, na něž se díval, pohyb hned opakovaly – byly to jeho prsty, pochopitelně, jak předpokládal. A pak si uvědomil, že vidí nejen svoje prsty: vidí i svoje kosti! Vidí kosti na svojí noze! Dal si přes palec druhý prst (jako kdyby tajně zažehnával důsledky lhaní) a tajuplné kosti na stínítku vytvořily X, které nebylo bílé, nýbrž nazelenalé. Viděl, jak –

Pak začala jeho matka ječet, pronikavý zvuk zděšení prořízl poklidný obchod jako čepel sekačky, jako požární zvonec, jako zkáza na klusajícím oři. Odtrhl svoji poplašenou, vylekanou tvář od průhledu a spatřil, jak se matka k němu řítí přes celý krám, jen v punčochách, šaty vlající za ní. Převrhla židli stojící v cestě a jednu ze stoliček, kde se měří velikost chodidla. Prsa se jí dmula. Její ústa tvořila rudé O hrůzy. Její tvář dostávala stejnou barvu.

„*Eddie, okamžitě jdi odtud!*“ křičela. „*Jdi odtud pryč! Z těchhle mašinek je rakovina! Jdi odtud pryč! Eddie! Eddieeee –*“

Odskočil, jako kdyby se ta mašinka najednou rozzhavila. Při svém panickém ústupu zapomněl na tři *schůdky* za sebou. Podpatky mu přepadly za horní schod a on tu stál a pomalu

padal dozadu, divoce šermuje rukama v marném úsilí podržet si rovnováhu. A nepomyslel si s určitou bláznivou radostí *Ted spadnu! Uvidíme, jak to bude bolet, až spadnu a namlátím si hlavu! To bude paráda!...? Neměl takové myšlenky? Či je to tak, že si to myslel, či myslí dospělý muž, jen vkládající své dospělé nápady, jemu samotnému sloužící, do dětské hlavy, vždy vířící domněnkami a napůl pochopenými představami (představami, které na světle ztrácejí svůj smysl)?*

Každopádně to byla čistě akademická otázka. Nespádl. Matka přispěchala včas. Zachytila ho jeho matka. On se rozplakal, ale nespádl.

Všichni se na ně dívali. Na to si vzpomíná. Vzpomíná si, jak pan Gardener zvedl tu stoličku na měření velikosti chodidla a zkoušel malá vodítka, zda jsou v pořádku, zatímco další prodavač zvedl překocenu židli a pak spráskl rukama v pobaveném znechucení, než znovu nasadil svůj příjemně neutrální obličej prodavače. Nejvíc si ještě pamatuje zpocené tváře své matky a její horký, kyselý dech. Vzpomíná si, jak mu znovu a znovu šeptala do ucha: „To už *nikdy* nedělej, to už *nikdy* nesmíš udělat, *nikdy* to nedělej.“ Jeho matka to odříkávala, aby zahнала problémy. Totéž odříkávala rok předtím, když zjistila, že chůva vzala Eddieho jednoho horkého letního dne na veřejné koupaliště v Derry parku – bylo to v době, kdy pomalu odezníval strašák obrny počátku padesátých let. Vytáhla ho z bazénu a říkala mu, že to nesmí *nikdy, nikdy, nikdy* už udělat, a všechny děti se dívaly stejně jako teď všichni prodavači a zákazníci, a její dech měl onen stejně kyselý pach.

Vytáhla ho z obchodu, křičela na prodavače, že se uvidí u soudu, jestli se s jejím chlapcem něco stane. Po zbytek toho dopoledne poděšený pláč Eddieho střídavě pokračoval a přestával, a zvláště jeho astma bylo celý den silné. Té noci ležel beze spánku dlouhé hodiny přes čas, kdy normálně už dávno spal, přemítaje, co přesně může být rakovina, a jestli je to horší než obrna, jestli to je na umření, jak dlouho to trvá, než se umře, a jak moc to bolí, než se umře. Také ho zajímalo, zda by se po smrti dostal do pekla.

Že ta hrozba je vážná, to mu bylo jasné.

Byla hodně vyděšená. To věděl určitě.

Hodně postrašená.

„Marty,“ pravil přes tento výřez času, „políbila bys mne?“

Políbila ho a objala ho přitom tak pevně, že cítil, jak mu v zádech praští kosti. *Kdybychom byli ve vodě*, pomyslel si, *oba by nás utopila...*

„Neměj strach,“ zašeptal jí do ucha.

„Já za to nemůžu,“ vzlykala.

„Já vím,“ řekl a uvědomil si, že i když ho objímá tak pevně, až mu kosti praští, že se mu astma uvolňuje. Sípání zmizelo.

„Já vím, Marty.“

Taxikář opět zatroubil.

„Zavoláš?“ zeptala se ho rozechvěle.

„Když to bude možné.“

„Eddie, prosím tě, můžeš mi říci, o co jde?“

A co kdyby jí to řekl? Uklidnilo by ji to alespoň trochu?

Marty, zavolal mi dnes večer Mike Hanlon, chvíli jsme si povídali, ale ze všeho jsou důležité jen dvě věci. „Znovu to začalo,“ řekl Mike; a „Přijedeš?“ řekl Mike. A já teď mám horečku, Marty, jenomže na ni není žádný aspirin, a nedostává se mi dechu a ten proklatý respirátor na to není, protože to není v mém hrdle či plicích – mám to kolem srdce. Vrátím se k tobě, Marty, pokud to bude možné, ale jsem v postavení člověka, stojícího nad starou šachtou, plnou čekajících závalů, a já tu stojím a loučím se s denním světlem.

Ano – proč by ne! To ji určitě uklidní!

„Ne,“ řekl. „Myslím, že ti nemohu říci, o co jde.“

A než stačila něco říci, než mohla zase spustit lamentování (*Eddie, vystup z toho taxíku! Dostává se z nich rakovina!*), odpoutal se od ní, rychleji a rychleji. Když byl u taxíku, tak už skoro utíkal.

Myra stála bez hnutí ve dveřích, když taxík vyjel zpátky do ulice – obrovitý černý ženský stín, vyřezaný ze světla, vycházejícího z jejich domu. Zamával jí a zdálo se mu, že zvedla ruku k odpovědi.

„Kam máme dneska namířeno, příteli?“ zeptal se taxikář.

„Nádraží Pennsylvania,“ řekl Eddie, a ruka mu spočinula na respirátoru. Astma někam zmizelo, možná zalezlo sednout si ke svým nepřítelům na průdušky. Cítil se... téměř v pořádku. Potřeboval však ten respirátor více než kdy jindy o čtyři hodiny později, když se probíral z krátkého spánku jediným křečovitým zaječením, jež způsobilo, že jeho spolucestující v

úřednickém obleku přes uličku na chvíli odložil noviny a zadíval se na něj s mírně bojácnou zvědavostí.

Už jsem tady zase, Eddie! vykřikovalo astma radostně. Jsem tu zase, a nevím, nevím, tentokrát tě možná zabiju! A proč ne? Stejně někdy musím, co říkáš? Nemůžu se s tebou patlat do nekonečna!

Eddiemu se prsa dmula a trhala. Zatápal po respirátoru, našel ho, nasměroval si ho na hrdlo a stiskl spoušť. Pak se natáhl v dlouhém křesle Amtraku, celý se chvěl, čekal na uvolnění, přemýšlel o snu, z něhož se právě probudil. Snu? Proboha, jen kdyby šlo jen o sen. Obával se, že to byly spíš vzpomínky, než sen. Bylo v nich takové zelené světlo, jako tenkrát v tom rentgenu na boty, a hnijící malomocný, pronásledující křičícího chlapce jménem Eddie Kaspbrak podzemními tunely. Běžel a běžel (umí běhat docela rychle, řekl učitel *Black jeho matce a on běžel sakra rychle, když ho pronásledovala ta hnijící věc, to si pište, na to můžete vsadit zimník*)

v tom snu, kde mu bylo dvanáct let, a pak cítil něco jako smrt času, a někdo zapálil sirku, on se koukl dolů a uviděl rozpadající se obličej jednoho kluka jménem Patrick Hockstetter, kluka, který zmizel v červnu roku 1958, a byli tam červi, prolézající sem a tam jeho tvářemi a takový přišerný puch po plynu, vycházející *zvnitřku* Patricka Hockstettera, a v tom snu, jenž byl víc vzpomínkou než snem, se podíval na stranu a uviděl dvě učebnice, potažené plísní a vlhkostí: *Cesty na všechny strany* a *Jak chápeme naši Ameriku*. Byly v takovém stavu proto, že tady dole bylo hrozně vlhko („Jak jsem strávil letní prázdniny“, téma Patricka Hockstettera – „strávil jsem je mrtvý v nějakém tunelu! Moje učebnice žrala plíseň a nafoukly se, až byly jako katalogy obchodních domů!“) Eddie otevřel ústa, aby začal křičet, ale právě v tom okamžiku se mu prašivé prsty onoho malomocného zaklesly kolem lící a vnořily se mu do úst, a právě v tom okamžiku se probudil a zjistil, že není v kanálech pod Derry ve státě Maine, nýbrž v první třídě vagónu Amtraku hned za lokomotivou, unášející ho přes stát Rhode Island v noci pod velkým bílým měsícem.

Muž, sedící přes uličku trochu zaváhal, rozmýšlel se, zda má vůbec promluvit, a pak se ho zeptal: „Jste v pořádku,

pane?“

„Ach, ano,“ řekl Eddie. „Trochu jsem si zdříml a měl jsem nějaký ošklivý sen. Rozhýbalo mi to moje astma.“

„Ach tak.“ Noviny se vrátily na svoje místo. Eddie si všiml, že to byly noviny, o kterých jeho matka někdy hovořila jako o *The Jew York Times*.

Eddie vyhlédl z okna na spící krajinu, zalitou jen světlem měsíce. Tu a tam se objevovaly jednotlivé domy, někdy chomáč domů, většinou byly temné, jen v některých se svítilo. Ale ta světla se zdála být slabá a nějak falešná ve srovnání s tajemným světlem měsíce.

Myslel si, že na něj mluví měsíc, uvědomil si najednou. Henry Bowers. Pane Bože, jak ten byl praštný. Zajímalo by ho, kde je Henry Bowers teď. Je mrtvý? Ve vězení? Nebo se toulá někde po prázdných pláních uprostřed země jako nevyléčitelný virus, sedící někde v krámku u benzinové pumpy v tom ospalém čase mezi jednou a čtvrtou hodinou ráno, nebo zabíjí takové hlupáky, kteří mu zastaví na zvednutý palec, aby vyměnili peníze ve svých peněženkách za jeho?

Všechno je možné. Všechno.

Nebo je někde ve státním zaopatření? Dívá se právě na stejný měsíc, blížící se úplňku? Mluví na něj, poslouchá jeho odpovědi, které může slyšet jen on sám?

Eddiemu se zdálo, že tohle je asi nejpravděpodobnější. Otřásl se. *Konečně si vzpomínám na svoje dětství, pomyslel si. Vzpomínám si, jak jsem strávil své letní prázdniny v tom pochmurném roce 1958. Cítil, že se nyní může soustředit na jakýkoliv zážitek z onoho léta, který si bude přát, ale on nechtěl. Ach Bože, kdybych jen mohl na to všechno zase zapomenout.*

Opřel si čelo o špinavé sklo okna, respirátor volně spočívající v jedné ruce jako náboženská relikvie, a pozoroval, jak vlak uhání nocí.

Jede na sever, pomyslel si, ale neměl pravdu.

Nejede na sever. Protože to není žádný vlak. Je to stroj času. Ne na sever: zpátky. Zpátky v čase.

Zdálo se mu, že zaslechl měsíc zamručet.

Eddie Kaspbrak pevně sevřel respirátor a zavřel oči v náhlé závratí.

Beverly Roganová dostává výprask

Tom už skoro spal, když telefon zazvonil. Napůl se zvedl a začal se k němu natahovat, pak ucítil jak se mu k ramenu přitiskla jedním prsem Beverly, když se přes něj natáhla, aby telefon vzala. Padl zpět na polštář a rozmrzele přemítal, kdo jim může v tuhle pozdní hodinu volat na jejich domácí číslo, které navíc není v telefonním seznamu. Slyšel Beverly jak říká haló a pak opět upadl do spánku. Udělal při baseballu skoro dvacet piv a byl zničený.

Pak se mu do ucha jako nabroušený sekáček na led zabodl Beverlyin ostrý a zvědavý hlas – „Cožeeee?“ a on znovu otevřel oči. Pokusil se posadit a telefonní šňůra se mu zachytila o silný krk.

„Dej ten sráč ze mě, Beverly,“ zavrčel a ona rychle vstala a obešla postel, telefonní šňůru v prstech. Vlasy měla temně rudé, klesaly jí přes noční košili v přirozených vlnách až téměř k pasu. Vlasy kurvy. Oči jí nesklouzly na jeho tvář, aby tam zjistily jakou má náladu, a to se Tomu Roganovi nelíbilo. Posadil se. Hlava ho začínala bolet. Sakra, už ho asi bolela i předtím, když ale člověk usne, tak o tom ani neví.

Odešel do koupelny, vymočil se a pak se rozhodl, že když už je vzhůru, že by si měl dát ještě jedno pivo a zahnat tak hrozbu kocoviny.

Prošel cestou ke schodům ložnicí, muž v bílých trenýrkách, vlajících jako plachta pod objemným břichem, ruce jako lopaty (vypadal spíše jako nějaký přístavní rváč než jako prezident a generální manažer firmy Beverly Fashions, Inc.); pohlédl přes rameno a vyštěkl zlostně: „Jestli to je ta blbá lesba Lesley, tak ať si jde přelíznout nějakou modelku a nechá nás spát!“

Beverly krátce vzhlédla a zavrtěla hlavou, naznačujíc, že Lesley to není, a pak hleděla zase na telefon. Tom cítil, jak se mu svaly na šíji napínají. Vypadá to na odmítání. Odmítání mojí děvenkou. Mojí prcavou děvenkou. Začíná to vypadat, že se z toho ještě vyvine nějaká zajímavá situace. Možná také, že Beverly potřebuje takovou menší lekci, která by jí

připomněla, kdo je tady vlastně pánem. To bylo také možné. Někdy to potřebovala. Někdy jí to lezlo do hlavy moc pomalu.

Sešel dolů a šlapal halou do kuchyně, roztržitě se přitom drbal na zadku, a otevřel ledničku. Ruka mu však nepadla na nic, co by mělo víc alkoholu než modrý talíř se zbytkem makarónů Romanoff. Všechno pivo už zmizelo. I ta plechovka, kterou si schovával vzadu (asi jako si schovával pro pohotovostní případy složenou dvacetidolarovku za řidičským průkazem), byla pryč. Hra trvala čtrnáct směn a byla k ničemu. White Sox prohráli. Jsou to letos sráči slabí.

Oči mu zabloudily k lahvím tvrdého alkoholu na zasklené polici nad kuchyňským barem a na chvíli se už viděl, jak si nalévá panáka bourbonu na jedinou kostku ledu. Pak se ale obrátil a šel zpátky ke schodům, protože si uvědomil, že by bylo zbytečné v tom stavu, v jakém ji právě má, hlavu ještě zatěžovat dalším alkoholem. Pohlédl na ciferník starožitných kyvadlových hodin vedle schodiště a zjistil, že je po půlnoci. Tento údaj nijak nezlepšil jeho náladu, která ostatně nebývala dobrá ani v lepších denních dobách.

Vystupoval úmyslně pomalu po schodech, vědom si – až příliš – jak mu srdce usilovně pracuje. Bum–bum, bum–bum. Znervózňovalo ho, když cítil tlučení srdce v uších, v zápěstí i v prsou. Někdy, když se to dělo, představoval si své srdce ne jako pumpu, nasávající a vyvrhující, ale jako nějaký velký ciferník na levé straně prsou s jehlou zlověstně se vychylující do červeného pole. To se mu nelíbilo; to nepotřeboval. Co potřeboval, byl nerušený noční spánek.

Ale ta blbá píča, kterou si vzal, pořád ještě telefonovala.

„Miku, chápu že... ano... ano, jsem... já vím... ale...“

Delší pauza.

„Bill *Denbrough*?“ zvolala, a ten sekáček na led se mu zase zaryl do ucha.

Zůstal stát před dveřmi ložnice, dokud se mu nezklidnil dech. Srdce teď už tlouklo normálně, bušení ustalo. Krátce si představil, jak se ta jehla vrátila z červeného pole a pak tu představu zapudil. Je přeci chlap, pro kristapána, a to sakra pořádný kus chlapa, ne nějaký radiátor se špatným termostatem. Je ve vynikající formě. Je z oceli. A jestli si to ona potřebuje připomenout, rád jí to natluče do hlavy.

Vyrazil, ale pak si to rozmyslel a ještě chvíli zůstal stát na místě, kde byl; poslouchal ji – ani ho zvlášť nezajímalo s kým hovoří, ale spíše co říká – naslouchal stoupajícím a klesajícím tónům jejího hlasu. A pocítil jen starý a známý temný vztek.

Poznal ji před čtyřmi lety v jednom baru v centru Chicaga. Konverzace šla dobře, protože oba pracovali v budově Standard Brands a znali pár stejných lidí. Tom pracoval pro firmu King & Landry, public relations, na čtyřicátém druhém patře. Beverly Marshová – tak se tenkrát jmenovala – byla pomocná návrhářka u firmy Delia Fashions na dvanáctém poschodí. Delia, která měla později mírný úspěch na Středozápadě, se zaměřovala na mladé lidi – její košile, blůzy, šály a kalhoty se prodávaly především v obchodech, jež Delia Castlemanová nazývala „obchody mladých“ a Tom jim říkal „obchody feťáků“. Dvě věci o Beverly Marshové byly Tomu Roganovi jasné téměř okamžitě: byla žádoucí a byla zranitelná. Během měsíce zjistil i třetí věc: byla talentovaná. Velmi talentovaná. V jejích návrzích sportovních obleků a blůz okamžitě poznal stroj na peníze zřídka kdy viděného potenciálu.

Ale už ne v těch feťáckých obchodech, pomyslel si, ale neřekl to nahlas (alespoň ne tenkrát). Už žádné špatné osvětlení, žádné ladnosti, žádné na houby vystavování někde vzadu v krámu mezi obaly a tričky pro pubertáky. To necháme příštípkařům.

Než vůbec zjistila, že o ni má opravdový zájem, už toho o ní věděl hodně, a právě tak si to Tom přál. Hledal někoho jako Beverly Marshovou po celý svůj život, a to se pohyboval rychlostí lva, dobíhajícího antilopu. Její zranitelnost se jí nezračila v obličejí – když jste na ni pohlédli, viděli jste jen nádhernou ženu, štíhlou ale přiměřeně bujných tvarů. Boky možná neměla krásné, ale měla krásnou prdelku a nejkrásnější kozy, jaké kdy viděl. Tom Rogan byl na kozy, vždycky na ně byl, a vysoké holky měly skoro vždycky kozy na hovno. Nosily sice tenká trička a dráždily vás bradavkami, ale když jste jim pak ta tenká trička sundali, tak jste zjistili, že vlastně mají jen ty bradavky. Kozy samotné vypadaly jako knoflíky na zásuvkách v kanceláři. „Takových mi už prošlo rukama,“ říkával s oblibou kdysi jeho spolubydlící, ale pro Toma byl jeho spolubydlící jen takový idiot, co pištěl, když

lezl na ženskou.

Ach, na pohled to byla krásná ženská s pružným tělem a tou nádhernou rudou vlnitou hřívou. Ale byla slabá... nějak slabá. Jako by vysílala nějaké radiové signály, které mohl přijímat jen on. Některé věci se jí daly vytýkat – že hodně kouřila (z toho ji však už skoro vyléčil), že jí těkaly oči, nikdy nepohlédla do očí člověku s nímž mluvila, jen občas se ho zrakem dotkla a pak zase bojácně uhnula; že má zvyk třít si lokte, když je nervózní; jaké má nehty – byly totiž sice čisté, ale brutálně krátké. Toho si Tom všiml hned v průběhu jejich prvního setkání. Zvedla sklenici bílého vína, on spatřil její nehty a pomyslel si: *střihá si je takhle na krátko proto, aby si je neokusovala.*

Lvi možná nepřemýšlejí, alespoň ne tím způsobem jako lidé... ale vidí. A když antilopy odbíhají od napajedla, vyrušené pachem blížící se smrti, sledují lvi tu, jež bude ze stáda poslední, možná proto že má poraněnou nohu, možná je jen přirozeně pomalejší... nebo má méně vyvinutý smysl pro nebezpečí. A je také možné, že některé antilopy – a některé ženy – *chtějí* být lapeny.

Náhle zaslechl zvuk, jenž jej vytrhl z těchto vzpomínek – cvaknutí jejího zapalovače cigaret.

Ten temný vztek se zase vracel. Žaludek se mu plnil horkostí, jež nebyla tak úplně nepříjemná. Kouří. Tak ona kouří. Měli už jsme přeci pár zvláštních seminářů Toma Rogana, týkající se této věci. A ona najednou znovu kouří. Jistě, je trochu pomalá na učení, ale dobrým učitelům to jde s pomalými nejlépe.

„Ano,“ řekla teď. „Hmm. Dobře. Ano...“ Poslouchala a pak se krátce zasmála podivným smíchem, jaký od ní ještě nikdy neslyšel. „Když tedy chceš, tak dvě věci – rezervuj mi nějaký pokoj a pomodli se za mě. Ano, jasně... hm... já taky. Dobrou noc.“

Právě zavěšovala, když vešel do ložnice. Původně chtěl vejít našťvaně, zařvat na ni, aby to vytáhla, okamžitě to vytáhla, **TEĎ HNED!**, ale když ji spatřil, zamrzla mu slova v hrdle. Takhle už ji také dříve viděl, ale jen dvakrát nebo třikrát. Jednou před její první velkou přehlídkou, jednou před prvním soukromým předváděním pro celostátní nákupčí, a jednou když si jeli do New Yorku pro Mezinárodní cenu

návrhářů.

Přecházela dlouhými kroky ložnici, bílá krajková noční košile obepínající její tělo, cigareta mezi předními zuby (Bože, jak nesnášel pohled na ni s cigaretou v ústech), odhazující si z levého ramene krátký bílý pásek.

Zarazila ho ale hlavně její tvář, ta mu nedovolila vypustit z hrdla výtky. Srdce mu poskočilo a on sebou cukl, řekl si však, že nejde o žádný strach, ale jen o překvapení vidět ji v tomto stavu.

Byla ženou, ožívající pouze když rytmus její práce směřoval k vyvrcholení. Při každé z těchto památných příležitostí to pochopitelně bylo v souvislosti s kariérou. To byla vždy úplně jinou ženou, než jak ji tak dobře znal – ženou, jež rušila jeho citlivá tykadla divokými protuberancemi poruch. Ženou, vycházející ze stresových situací silná, avšak napnutá; nebojácnou ale nevypočitatelnou. Měla teď tváře živě zbarvené, přirozená červeň jí zaplavovala lícní partie. Oči měla rozšířené a jiskřící, nezůstala v nich ani stopa spánku. Vlasy jí vlály. Ach... tak se na to podívejme, přátelé a sousedé! Jen se na to podívejme! Nebere si náhodou ze skříně nějaký *kufř? Kufř?* Ale bože, bere!

Rezervuj mi nějaký pokoj... pomodli se za mě.

Nu, v nejbližší budoucnosti určitě žádný pokoj v nějakém hotelu potřebovat nebude, protože naše malá Beverly Roganová zůstane pěkně tady doma, moc vám děkujeme, a v nejbližších třech či čtyřech dnech bude mít tak rozsekanou prdel, že i jídlo bude muset konzumovat vestoje.

Ale je docela možné, že jedno nebo dvě pomodlení užije, než si to s ní vyřídí.

Hodila kufř do nohou postele a pak šla do svého prádelníku. Otevřela vrchní šuple a vyndala dvoje džíny a jedny kalhoty. Hodila vše do kufru. Zase se vrátila k prádelníku, kouř cigarety jí stoupal přes rameno. Chytila svetr, pár triček, jednu ze starších blúz, v níž vypadala děsně, ale odmítala se s ní rozloučit. Ať už jí volal kdokoliv, určitě to nebyl někdo z lepší společnosti. Všechno to byly hadry, nebo spíš takové víkendové oblečení, co vždycky předváděla rodina Kennedyů v televizi při svém nedělním sportování.

Ne že by ho zajímalo, kdo jí volal či kam se chystá, protože stejně nepojede nikam. To nebyly věci, které by mu strašily v

hlavě, ještě tupé a bolavé z tolika piv a nevyspání.

Šlo o tu cigaretu.

Údajně všechny zahodila. To mu ovšem lhala – důkaz měla právě teď mezi zuby. A protože ho stále ještě nezahlédla stát ve dveřích, dovolil si potěšení vzpomínky na dvě noci, jež mu zajistily jeho úplnou kontrolu nad ní.

Nechci, abys v mé přítomnosti kouřila, řekl jí jednou, když se vraceli z nějakého večírku v Lake Forest. Bylo to v říjnu. Stačí, když to svinstvo musím dýchat na večírcích a v kanceláři, a nebudu to dýchat ještě, když jsem s tebou. Víš, jaké to je? Já ti tedy řeknu pravdu – je to nepříjemné, ale je to pravda. Je to jako kdybych musel žrát něčí soply.

Myslel si, že to vzbudí nějaký alespoň chabý náznak protestu, ona se však jen na něj podívala svým plachým, prosebným pohledem. Hlas měla tichý, měkký a poslušný. *Dobře, Tome.*

Tak to zahod'.

Zahodila to. Pro zbytek toho večera byl Tom v dobré náladě.

O několik týdnů později, když vycházeli z kina, zapálila si bezmyšlenkovitě v chodbě cigaretu a kouřila po celou dobu, když přecházeli parkovištěm k jejich autu. Byl to chladný listopadový večer, vítr napadal jako posedlý každé obnažené místočko jejich postav, jaké jen mohl najít. Tom si vzpomínal, že bylo cítit jezero, jako většinou za chladných nocí – byl to bezvýrazný pach rybiny. Nechal ji kouřit tu cigaretu. Dokonce jí i otevřel a přidržel dveře, když nastupovali do auta. Sedl si za volant, zavřel dveře na svojí straně a pak řekl: *Beverly?*

Vyndala cigaretu z úst a otočila se k němu, tázvavě, a on ji silně uhodil, otevřenou rukou ji zasáhl do tváře, dost tvrdě na to, aby ho dlaň pálila, dost tvrdě na to, aby jí hlava odlétla a narazila na opěrku. Oči se jí rozšířily překvapením a bolestí... a ještě něčím jiným. Ruka jí vylétla ke tváři a ohledala napadené pálící místo. Vykřikla *Aúúú! Tome!*

Pohlédl na ni, oči zúžené, ústa nedbale se usmívající, zvědavý, co bude následovat, jak bude reagovat. Penis mu v kalhotách tuhnul, to ale teď stěží zaznamenával. To až později. Protože teď probíhalo vyučování. Přehrával si, co se právě stalo. Její tvář. Co to tam bylo za třetí výraz, objevilo se

na krátký moment a zase zmizelo? Nejdříve překvapení. Pak bolest. Pak

(nostalgie)...

vzpomínka... nějaká vzpomínka. Bylo to jen na chvíli. Pomyslel si, že asi ani nevěděla, že se jí tam objevila.

Tak: všechno to bude v té první věci, kterou neřekla. To mu bylo naprosto jasné.

Neřekla *Ty idiote jeden!*

Neřekla *Tak sbohem, pane Macho!*

Neřekla *Skončili jsme, Tome!*

Jen se na něj podívala svýma raněnýma, slzícíma gazelíma očima a řekla: *Proč jsi to udělal?* Pak chtěla říci ještě něco jiného a místo toho propukla v pláč.

Vyhod' to.

Cože? Co, Tome? Po tváři jí stékal make-up ve špinavých stružkách. Nějak se mu líbilo vidět ji v takovém stavu. Byla neupravená, ale i v tom bylo něco sexy. Kurevského. Vzrušujícího.

Tu cigaretu. Vyhod' ji.

Přichází pochopení. A s ním i vina.

Prostě jsem zapoměla! plakala. *To je všechno!*

Vyhod' to, Beverly, nebo dostaneš ještě jednu.

Stáhla okno a cigaretu vyhodila. Pak se otočila k němu, tvář bílou, poděšenou a jakoby slavnostní.

Nesmíš... neměl bys mne bít. To není dobrý základ pro... trvalý vztah. Snažila se najít správný tón, dospělý rytmus řeči, ale nedařilo se jí to. Potlačil ji. Byl v autě s dítětem. Sice velmi vzrušujícím a sexy, ale přesto jen dítětem.

Nesmíš a neměl bys, to jsou dvě různé věci, děvenko, řekl. Snažil se udržet hlas v klidné rovině, ale vnitřně byl nervózní a neklidný. *A já budu ten, který rozhodne, co tvoří trvalý vztah a co ne. Jestli se s tím smíříš, dobře. Jestli nemůžeš, vystup si. Já tě nedržím. Možná tě jednou kopnu do prdele místo dárku na rozloučenou, ale nedržím tě. Tohle je svobodná země. Co mohu říci víc?*

Možná jsi toho řekl už dost, šeptla, a on ji udeřil znovu, tentokrát silněji než předtím, protože žádná coura nebude nikdy drzá na Toma Rogana. Zfackoval by i anglickou královnu, kdyby na něj byla drzá.

Udeřila se tvář o přístrojovou desku. Ruka jí šmátrala po

klice dveří. Pak klesla. Stulila se v rohu jako králík, jednu ruku na ústech, oči vytřeštěné, mokré a poděšené. Tom se na ni krátce podíval, pak vystoupil a zadem obešel auto. Otevřel dveře na její straně. V černém větrném listopadovém vzduchu mu šla pára od úst a pach jezera byl velmi zřetelný.

Chceš si vystoupit, Bev? Všiml jsem si, že jsi hledala kliku, tak předpokládám, že chceš vystoupit. Dobře. To je v pořádku. Požádal jsem tě, jestli můžeš něco udělat, a ty jsi řekla, že ano. Pak jsi to neudělala. Takže, chceš si vystoupit? Dělej. Vystup si. No co je, sakra? Vystup si. Chceš si vystoupit?

Ne, zašeptla.

Cože? Neslyším.

Ne, nechci si vystoupit, řekla trochu hlasitěji.

Že by ti ty cigarety způsobovaly rozedmu plic? Jestli nemůžeš mluvit, seženu ti tlampač. Máš poslední šanci, Beverly. Řekneš to tak nahlas, abych to slyšel: chceš si vystoupit z tohoto auta nebo se chceš vrátit se mnou?

Chci se vrátit s tebou, řekla, a sepnula ruce na sukni jako školáčka. Nedívala se na něj. Slzy jí stékaly po tvářích.

Dobře, řekl. Príma. Ale nejdřív mi to řekneš, Bev. Řekneš: „Zapomněla jsem, Tome, že když jsem s tebou, nesmím kouřit.“

Pohlédla na něj zmučenýma očima, prosebně. Můžeš mne donutit, abych to udělala, řkaly ty oči, ale prosím – nedělej to. Nedělej to, mám tě ráda, copak na to nejde zapomenout?

Ne – nejde. Protože ona si ani vlastně nepřeje, a to je jasné jim oběma.

No, řekni to.

Zapomněla jsem, že v tvé přítomnosti nesmím kouřit, Tome.

Dobry. A teď řekni „Omlouvám se.“

Omlouvám se, opakovala apaticky.

Hořící cigareta ležela na chodníku, vypadala jako kousek zápalné šňůry. Lidé, odcházející z kina, se na ně dívali – dívali se na muže, stojícího u otevřených dveří spolujezdce posledního modelu Vegy, ženu uvnitř s vzorně sepnutýma rukama v klíně, skloněnou hlavou, světlo výbojek zlatě zvýrazňující její zvlněné dlouhé vlasy.

Zašlápl cigaretu. Rozdrtil ji podpatkem.

A teď řekneš: „Už to nikdy neudělám bez dovolení.“

Nikdy to...

Hlas jí začal zadržávat.

...nikdy... n–n–n–

Jen to řekni, Bev.

... nikdy neudělám. Bez dovolení.

Zabouchl tedy dveře a šel si zase sednout na místo řidiče. Jeli do jeho bytu ve středu města. Nikdo z nich nepromluvil. Půlka jejich vztahu byla determinována tam na parkovišti; druhá půlka měla být determinována o čtyřicet minut později v Tomově posteli.

Řekla, že se nechce milovat. Na očích a v její chůzi však viděl něco jiného, a když si svlékla blůzu, měla bradavky ztvrdlé na kámen. Zaúpěla, když jí je začal třít, a jemně vykřikla, když začal sát nejprve jednu a pak druhou, a zároveň si s nimi neklidně pohrával. Chytila ho za ruku a vsunula mu ji mezi své nohy.

Myslel jsem, že nechceš, řekl, a ona odvrátila tvář... ale nepustila jeho ruku, a kývavý pohyb jejích kyčlí se ještě zrychlil.

Položil ji na postel... a byl teď jemný, netrhal jí prádlo, nýbrž svlékal jí ho až úzkostlivě ohleduplně.

Když do ní zajel, bylo to jako kdyby zajel do jemného oleje.

Pohyboval se s ní, používal ji, ale současně se nechal používat také jí, orgasmus se jí poprvé dostavil téměř okamžitě, s výkřiky a zarytím nehtů do jeho zad. Pohybovali se společně v dlouhých, pomalých přírazech, a tehdy někdy jí přišlo znovu vyvrcholení. Tom už byl blízko, pak ale začal myslet na White Sox a na ty lidi, co ho chtějí v práci v Chesley podrazit, a zase se zklidnil. A pak ona začala zrychlovat, její pohyby konečně vyústily ve vzrušené prohnutí. Pohlédl jí do tváře – rozmazaná maskara, téměř zrušená rtěnka – a skoro okamžitě dosáhl vyvrcholení.

Přirážela kyčlemi silněji a silněji – tenkrát ještě neměl pivní mazol a jejich břicha na sebe mlaštivě narážela ve stále se zrychlujícím tempu.

Těsně před koncem vykřikla a pak se zahryzla svým drobným, stejnoměrným chrupem do jeho ramena. *Kolikrát jsi byla?* zeptal se jí, když se osprchovali. Odvrátila tvář a pak

řekla tak tiše, že to skoro nebylo slyšet. *Na takové věci by ses vůbec neměl ptát. Ne? A kdo ti to řekl? Pan Rogers?*

Vzal jí obličej do jedné ruky, palec jí zabořil do tváře, dlaní jí zaklesl bradu.

Mluv s Tomem, řekl. Slyšíš mě, Bev? Mluv s páníčkem.

Třikrát, řekla nerozhodně.

Dobry, řekl. Tak si můžeš dát jednu cigaretu.

Nevěřicně na něj pohlédla, rudé vlasy rozhozené na polštářích, na sobě nic jiného než spodní kalhotky. Pouhý pohled na ni v tomto stavu znovu zapínal jeho smysly. Přikývl. *Klidně, řekl. To je v pořádku.*

Vzali se v občanském sňatku o tři měsíce později. Jemu přišli dva kamarádi; její jediná přítelkyně jež přišla, byla Kay McCallová, o níž Tom mluvil pouze jako o „kozatý feministický děvce“.

Všechny tyto vzpomínky proběhly Tomovi hlavou během několika vteřin jako zrychlený film, když stál ve dveřích ložnice a sledoval ji. Propracovala se už ke spodní zásuvce svého „víkendového prádelníku“, jak mu říkala, a nyní házela do kufru kusy spodního prádla – ne ty věci, které on měl rád, hladké satény a jemné hedvábí; tohle bylo bavlněné prádlo, dívčí, většinou vybledlé, s lastexovými pásky. Bavlněnou noční košili, podobající se výbavě z toho filmu *Domeček na prérii*. Šmátrala až vzadu v zásuvce, zda nenajde něco, co by se jí ještě hodilo.

Tom Rogan zatím přešel po tlustém koberci k jejímu šatníku. Byl bosý a jeho pohyby byly neslyšné jako vánek. Šlo o tu cigaretu. Ta ho přiváděla skutečně ke zběsilosti. Už je to dávno, co zapomněla na tu první lekci. Od té doby byly další lekce, hodně jich bylo, a byly horké dny, o kterých nosila blůzy s dlouhým rukávem či dokonce svetry, zapnuté na všechny knoflíky až ke krku. Pošmourné dny, kdy nosila sluneční brýle. Ale ta první lekce byla tak náhlá a zásadní –

Zapomněl na telefonní hovor, jenž ho probudil, když právě začal upadat do hlubokého spánku. Šlo o tu cigaretu. Jestliže ona teď kouří, tak to asi zapomněla na Toma Rogana. Dočasně, pochopitelně, pouze dočasně, ale i dočasně je sakramentsky dlouho. Proč zapomněla, to teď není důležité. Takové věci se nesmí v jeho domě stávat ze *žádného* důvodu.

Na háčku na vnitřní straně dveří skříně visel černý kožený

pásek. Neměl žádnou přezku, ta mu chyběla už dlouho. Na konci, kde měla být přezka, byl zdvojený, a tato zdvojená část tvořila smyčku, do níž teď Tom Rogan vsunul ruku.

Tome, ty jsi zlý, říkala někdy jeho matka – vlastně slovo ‚někdy‘ není právě to správné; lepší by asi bylo ‚často‘. *Pojď sem, Tommy! Dostaneš výprask*. Jeho dětství bylo poznamenané výprasky. Nakonec unikl na kolej ve Wichitě, avšak nejspíš nic takového jako naprostý únik neexistuje, protože slýchal dál její hlas ve snech: *Pojď sem, Tommy, dostaneš výprask. Výprask...*

Byl nejstarší ze čtyř dětí. Tři měsíce po narození nejmladšího Ralph Rogan zemřel – nu, „zemřel“, to možná není to pravé slovo; možná by se to lépe vyjádřilo slovy „spáchal sebevraždu“, protože si nalil požehnané množství louhu do velké sklenice ginu a seděl na nádržce splachování na záchodě si tento ďábelský lekvar nalil do hlavy. Paní Roganová si našla práci v továrně u Forda. Tom, i když mu bylo teprve jedenáct let, se stal hlavou rodiny. A když něco zpackal – když si některé z dětí nadělalo do kalhot po odchodu chůvy a mělo v nich ještě naděláno po příchodu matky domů... když zapomněl převést Megana na rohu Braid Street a ta čůza paní Gantová to zmerčila... když se náhodou zrovna díval na televizi a Joey mezitím něco rozbila v kuchyni... když se stala některá z těchto či tisíce jiných věcí... pak večer, když menší děti už byly v posteli, objevila se rákoska a ozvala se známá věta: *Pojď sem, Tommy, dostaneš výprask*.

Lepší je výprask dávat, než ho dostávat.

Jestli se na cestě životem nenaučil nic jiného, tak tohle určitě.

Zatáhl za volný konec pásku a stáhl smyčku. Pak ji vzal do dlaně. Padla do ní. Teď se cítil jako dospělý. Pás kůže mu visel ze sevřené dlaně jako mrtvý had. Bolest hlavy zmizela.

Už našla tu poslední věc vzadu v šuplíku: byla to stará bílá bavlněná podprsenka se zpevněnými polokoulemi. Myšlenka, že tento noční telefon mohl být také od nějakého milence, ho napadla jen velmi krátce a okamžitě zase zapadla. Žena, která by se chystala na schůzku s milencem, by si nikdy nebalila takové vybledlé blůzy a bavlněné kalhotky z laciných krámů s lastexovým zdobením. A mimoto, ona by si to nikdy ani

nedovolila.

„Beverly,“ pronesl měkce, a ona se okamžitě obrátila, s leknutím, oči rozšířené, dlouhé vlasy se jí ve vlnách rozlétly. Pásek zaváhal... dokonce trochu poklesl. Hleděl na ni, opět pocítil ten záchvěv neklidu. Ano, vypadala takhle vždy před velkými přehlídkami, a to se jí nepletl do cesty, protože chápal, jak je asi naplněna směsí strachu a soutěživé agresivity, že má hlavu jakoby plnou svítiplynu: stačí jediná zápalka, a bude explodovat. Nedívala se na ty přehlídky jako na příležitost, jak se trhnout od firmy Delia Fashions, zařídit se pro sebe – či dokonce zbohatnout. Kdyby šlo jen o tohle, byla by klidná. Ale kdyby šlo jen o tohle, nikdy by nebyla tak neuvěřitelně talentovaná. Považovala ty přehlídky za jakési špičkové zkoušky, kde je známkována přísnými učiteli. Co ona při takových podnicích hlavně nacházela, bylo jakési stvoření bez obličeje. Tedy nemělo žádný obličej, ale jméno ano – tím jménem byla *Autorita*.

Všechnu tu nervozitu měla teď ve tváři. Ale ne jen tam; byla všude kolem ní, byla to téměř viditelná aura, náboj vysokého napětí, jenž ji činil svůdnější a nebezpečnější, než se mu kdy za ta léta zdála. Měl strach, protože to byla ona sama, celá ona, to právě z čeho byla ona, ne to, co chtěl Tom Rogan, aby byla, to co z ní on dělal.

Beverly se zdála být šokovaná a postrašená. Zároveň však byla i téměř bláznivě oživlá. Líce jí žhnuly, pod spodními víčky však měla bílé skvrny, téměř vypadající jako druhá dvojice očí. Čelo jí zářilo jakousi jemnou rezonancí. A cigareta jí stále trčela z úst, teď už trochu visela, jako kdyby snad byla nějaký zatracený F. D. Roosevelt. Ta cigareta! Jen se na ni podíval, a vracel se mu znovu v silných vlnách tupý vztek. Slabě, kdesi hluboko v mysli, si vzpomněl, že kdysi v noci, ve tmě, mu bezvýrazným a tichým hlasem řekla: *Ty mě jednou zabiješ, Tome. Víš o tom? Jednou to prostě přeženeš a to bude konec. Dojedeš.*

A on jí odpověděl: *Dělej, co ti říkám, Bev, a ten den nikdy nepřijde.*

Teď, když vztek přebíjel všechno ostatní, přemítal, zda ten den skutečně už nepřišel.

Ta cigareta. Telefon vzal čert, vzal čert, že se balí a že má divný výraz v obličeji. Musí si vyřídít tu cigaretu. Pak ji

ošoustá. A pak proberou zbytek. To už pak možná bude i důležité.

„Tome,“ řekla. „Tome, já musím –“

„Kouříš,“ řekl on. Hlas mu přicházel jakoby z dálky, jakoby z nějakého rádia. „Asi jsi zapomněla, děvenko. Kde jsi je měla schované?“

„Hele, cigaretu zahodím,“ řekla, a šla ke dveřím koupelny. Hodila cigaretu do klozetu – i z místa, kde stál, viděl hluboké otisky jejích zubů na filtru. Sssss. Vrátila se. „Tome, to byl jeden starý přítel. Starý, dobrý přítel. Já musím –“

„Držet hubu, to musíš!“ zařval na ni. „Drž už hubu!“ Ale strach, který chtěl vidět – strach z něj – se jí na tváři neobjevil. Byl tam strach, ten se tam ale objevil po telefonním hovoru, a odtamtud žádný strach k Beverly přicházet nemá. Skoro jako kdyby neviděla ten pásek, neviděla jeho, a Tom pocítil osten neklidu. Je vlastně tady? Hloupá otázka, ale je tady?

Tato otázka byla tak zvláštní a tak zásadní, že na chvíli pocítil nebezpečí úplného vytržení z kořenů a pak už jen volného vznášení se a kutálení, jako když klubko bodláčí létá při silném větru. Pak zase přišel k sobě. Jasně že tu je, a už taky je na jednu noc dost toho psychosraní. Je tady, je Tom Rogan, *kurva Tom Rogan*, a jestli tahle píča blbá nedá pokoj a nezačne zařezávat v nejbližší minutě nebo tak nějak, tak bude velmi brzo vypadat, jako kdyby ji vyhodila zlá železniční policie z nákladního vagónu rychle jedoucího vlaku.

„Musím ti dát výprask,“ řekl. „Trochu mě to mrzí, děvenko.“

Onu směs strachu a agresivity v její tváři už dříve často vídal, to ano. Dnes ale poprvé byla výbojná.

„Dej tu věc pryč,“ řekla. „Musím se dostat do O’Hare, a to nejrychleji, jak to půjde.“

Jsi tady, Tome? Jsi tady?

Zapudil tu myšlenku. Kožený pásek se pomalu před ním pohyboval jako nějaké kyvadlo. Oči mu zatékaly a pak se zaostřily na její tvář.

„Tome, poslouchej mě. Jsou nějaké problémy v mém rodném městě. Škaredé problémy. Měla jsem tenkrát jednoho kamaráda. Mohl třeba být mým chlapcem, ale tenkrát jsme na to ještě neměli věk. Bylo mu tenkrát jedenáct let a strašně

koktal. Dneska je z něj spisovatel. Myslím, že jsi dokonce četl od něj jednu knížku... *Černé peřeje?*“

Zpytovala jeho tvář, ale on nereagoval. Jen se před ním kýval ten pásek, tam a zpátky jako nějaké kyvadlo. Hlavu měl skloněnou a masivní nohy trochu rozkročené. Prohrábla si neklidně vlasy – roztržitě – jako kdyby musela myslet na tolik důležitých věcí, že vůbec nevidí ten pásek, a jemu se znovu a znovu vracela do hlavy ta prokletá otázka: *Jsi tady?*

Určitě tady jsi?

„Ta knížka se tu povalovala poměrně dlouho, ale nikdy jsem se k ní nedostala. Asi jsem měla, ale jsme dnes už všichni starší a na Derry jsem nemyslela už hodně dlouho. To je jedno. Každopádně, Billy měl bratra George, a George byl mrtvý ještě než jsem vlastně Billa poznala. Zavraždili ho. A příští léto –“

Tom poslouchal už dost dlouho ty blbosti horem dolem. Napřáhl na ni – ohnul pravou paži dozadu přes rameno, jako kdyby chtěl házet oštěpem. Pásek zasyčel, když si prorážel cestu vzduchem. Beverly zahlédla, jak se blíží, snažila se uskočit, ale pravým ramenem narazila na dveře koupelny, a vtom se ozvalo šřavnaté *mlask!*, jak ji pásek zasáhl na levém předloktí a okamžitě zanechal rudý pruh.

„Musím ti dát výprask,“ opakoval Tom. Hlas měl klidný, téměř omluvný, trochu však cenil zuby a jeho úsměv byl mrazivý. Chtěl v jejích očích vidět ten výraz, výraz zděšení a hanby, výraz říkající *Ano, máš pravdu, zaslouhji si to*, výraz říkající *Ano, jsi tady šéf, cítím tvoji přítomnost*. Pak zase přijde láska, a to je v pořádku a dobrá věc, protože on ji miluje. Můžou si i pohovořit – když bude chtít – o tom, kdo vlastně volal, a o co vlastně jde. To ale až později. Teď jsme ve škole, vyučuje se. Běžný postup. Nejdřív výprask, potom šukání.

„Je mi to líto, děvenko.“

„Tome, nedělej to –“

Švihnul páskem ze strany a ten se jí ovinul kolem boků. Příjemné mlasknutí oznámilo, že pásek jí přistál na půlkách.

No je to možné, vždyť ona po něm šahá! Ona ten pásek chytá!

Na chvíličku byl Tom Rogan tak ohromen tímto neočekávaným aktem porušení poslušnosti, že téměř přišel o

svoji rákosku, tedy vlastně skoro by o ni přišel, kdyby neměl smyčku pásku ovinutou kolem ruky.

Strhnul pásek zpátky.

„Nesnaž se nikdy mi něco sebrat,“ řekl chraplavě. „Slyšíš? Jestli to ještě jednou zkusíš, tak ti garantuju, že budeš měsíc chcát malinovku.“

„Tome, nech toho,“ řekla, a už jen ten tón jejího hlasu ho rozběsnil – znělo to jako kdyby domlouvala nějakému psovníkovému dítěti. „Prostě *musím* odjet. To není žádná sranda. Lidi umírají a já jsem před léty slíbila –“

Tom ji ani moc neposlouchal. Zařval a se skloněnou hlavou se na ni vrhl, naslepo zaútočil páskem. Zasáhl ji, hnál ji od dveří a podél stěny koupelny. Napřáhl ruku, uhodil ji, znovu napřáhl a uhodil, napřáhl a uhodil. Ráno pak nebyl schopen zvednout paži do úrovně očí, dokud nespokl tři tabletky kodeinu, teď si ale neuvědomoval nic jiného než fakt, že ona se pokusila mu *odporovat*. Nejenže kouřila, *ona se dokonce pokusila mu chytit pásek a sebrat mu ho*, ale lidi, přátelé a sousedé, ona si o to koledovala, a on je ochoten to odpřisáhnout před božím soudem, že si to zasloužila.

Přitlačil ji ke zdi, rozmáchl se páskem a sázel jí rány jednu za druhou. Zvedla ruce, aby si chránila obličej, tím ale obnažila zbytek těla. Pásek v jinak tiché místnosti hlasitě práskal jako bič. Ona však nekřičela jako někdy jindy, nesnažila se ho zastavit, jak obvykle činila. A co bylo nejhorší, ona neplakala jako *vždy*. Jediné co bylo slyšet, bylo svištění pásku a dýchání – jeho těžké a sípavé, její zrychlené a lehké.

Uchýlila se k posteli a toaletnímu stolku po její straně. Ramena měla rudá od švihů páskem. Vlasy divoce rozčuchané. Hnal se za ní, švihal teď pomaleji, ale silně, velmi silně.

Hrával kdysi squash, než ho před dvěma lety achillovky donutily toho nechat, a od té doby trochu přibral na tělesné hmotnosti (spíše „hodně“ než „trochu“), ale svaly stále měl, pevně uzle obalené tukem. Přesto byl trochu zneklidněn tím, jak mu dochází dech.

Dostala se až k toaletnímu stolku a on měl zato, že teď se na něj zhroutí či bude se snažit pod něj zalézt. Místo toho zatápala rukama... otočila se... a ve vzduchu bylo okamžitě

plno létajících zbraní. Házela po něm kosmetiku. Láhev kolínské ho udeřila přímo do prsou, padla mu k nohám a roztříštila se. Byl náhle zahalen oblakem ochromujícího květinového pachu.

„*Nech toho!*“ zařval. „*Nech toho, ty čubko!*“

Místo aby toho nechala, šmátraly jí ruce po desce stolku, braly tam, co pod ně přišlo a házely to po něm. Chytil se za prsa v místech, kde ho zasáhla láhev kolínské, neschopen uvěřit, že si dovolila ho něčím udeřit. Léťaly kolem něj i jiné předměty. Skleněná zátka lahve kolínské ho řízla. Nebyla to nijak velká rána, jen takové trojúhelníkové škrábnutí, ale to určitě tady máme jistou rusovlasou dámu, která se bude na východy slunce dívat z nemocniční postele, že? No jistě, tady ji máme. Jistou dámu, která –

Skleněná nádobka s nějakým krémem ho udeřila nad pravým obočím s nečekanou prudkostí. Zaslechl temný úder, nepochybně *uvnitř* hlavy. V zorném poli oka u zasaženého místa explodovalo bílé světlo a on s otevřenými ústy ustoupil o krok zpátky. Teď ho s plesknutím zasáhla tuba krému Nivea do břicha a ona – je to vlastně ona? je to vůbec možné? – ano! Ona na něj *křičí!*

„*Jedu na letiště, ty zkurvenče! Slyšíš mě? Musím něco vyřídít a jedu! Koukej mi zmizet z cesty, protože JÁ JEDU!*“

Do pravého oka mu natékala krev, páčila a byla horká. Vytíral si ji.

Chvilí stál a zíral na ni jako kdyby ji nikdy předtím neviděl. V jistém smyslu ji takto ještě neviděl. Prsa se jí dmula. Tvář, zsinálá i zrudlá, plála. Rty obnažovaly vyceněné zuby. Ale horní desku toaletního stolku už vyklidila. Zásoba zbraní byla vyčerpaná. V očích jí stále mohl číst strach... ale pořád to nebyl strach z něj.

„To oblečení vrátíš zpátky,“ řekl, snaže se přitom nelapat po dechu. To by neznělo dobře. Neznělo by to důrazně. „Pak zase dáš ten kufr tam, kde byl, a vlezeš si do postele. A když tohle všechno uděláš, tak tě možná nezmlátím tolik. Možná že pak budeš schopná vyjít z domu už za dva dny, místo dvou týdnů.“

„Tome, poslouchej.“ Mluvila pomalu. Pohled měla jasný. „Jestli se ke mně ještě přiblížíš, zabiju tě. Dovedeš to pochopit, ty škopku hnusu? Zabiju tě.“

A náhle – možná v důsledku nevýslovného odporu, zračícího se jí ve tváři, opovržení, možná proto že ho nazvala škopkem hnusu nebo možná jen z pohledu na její vzpurně se dmoucí hrud' – ho zaplavil strach. Ne pouze výhonek či poupě, ale celá velká zahrada strachu, strašlivého strachu, že není *tady*.

Tom Rogan vyrazil na svoji ženu, tentokrát bez rozpráhnutí. Letěl tiše jako torpédo, prorážející vody. Jeho úmyslem teď bylo patrně ne pouze ji zbít a zkrotit, ale donutit ji, aby udělala to, co mu právě tak rezolutně oznámila.

Myslel si, že uteče. Asi do koupelny. Možná ke schodišti. Místo toho zůstala stát. Boky se zapřela o stěnu, jak celou vahou svého těla nalehla na toaletní stolek, nadzvedla ho a naklonila směrem k němu, nehty zaryla do dřeva, když jí zpoceně dlaně klouzaly. Stolek na chvíli balancoval v určitém úhlu naklonění, pak se do něj opřela novou silou. Stolek krátce tančil na jedné noze, jeho zrcadlo zachytilo světlo a odrazilo na strop stínový roztřesený obraz celé scény, a pak se stolek převálil dopředu. Jeho přední roh narazil na Tomovy nohy nad koleny a srazil ho na zem. Uvnitř se s doprovodem třesku skla kácely a rozbíjely lahve. Zrcadlo narazilo na podlahu po jeho levici, a on rychle vystřelil paží, aby si ochránil oči. Pásek mu z ruky vypadl. Sklo se stříbrnou zadní stranou se rozprsklo po podlaze. Část střepů ho zasáhla a pořezala ho do krve.

Teď křičela ona, dýchala přerývaně, chraptivými vzlyky. Čas od času si představovala, jak ho opouští, jak opouští Tomovu tyranii, stejně jako opustila tyranii svého otce, když se v noci odplížila, balíky s osobními věcmi naházené v zavazadlovém prostoru svého auta. Nebyla žádná pitomá ženská, každopádně ne dostatečně pitomá, když teď stála nad tou neuvěřitelnou spouští kolem, aby si neuvědomovala, že Toma milovala, a určitým způsobem ho stále ještě miluje. To nijak nebránilo tomu, aby z něj neměla strach... aby ho nenáviděla... a její opovrhování sebou samou za to, že si ho z nejasných důvodů vzala, už odeznělo v dobách, jež by měly být dávno pryč. Nepukalo jí srdce; spíše se jí v prsou peklo a měklo. Bála se, že horkost srdce by jí brzy mohla zničit požářem zdravý rozum.

Ale nad tím vším, neustále znějící někde v podvědomí,

slyšela suchý, vyrovnaný hlas Mika Hanlona: *Zase je to tady, Beverly... je to zpátky... a ty jsi slíbila...*

Toaletní stolek se nadzvedl a zase klesl. Jednou. Dvakrát. Po třetí. Jako kdyby dýchal.

Pohybujíc se s obezřetnou hbitostí, koutky úst spuštěné a cukající jakoby v předeře nějaké křeče, prošla po špičkách rozbitým sklem a uchopila pásek, právě v okmažiku, kdy Tom odvalil stolek na stranu. Pak opět couvla zpátky, ruka jí vklouzla do smyčky pásku. Odhrnula si vlasy z obličeje a sledovala, co on udělá.

Tom vstal. Úlomky skla ze zrcadla ho poranily na lících. Příčně nad obočím se mu táhla tenká přímá řezná rána. Zašklebil se na ni, když se pomalu dostával na nohy, a ona uzřela na jeho trenýrkách kapky krve.

„Dej sem ten pásek,“ řekl.

Ona si jej naopak dvakrát omotala kolem ruky a vzdorně se na něj podívala.

„Nech toho, Bev. Ale okamžitě.“

„Jestli se ke mně jen přiblížíš, stáhnou ti kůži s těla.“ Tato slova jí sice vycházela z úst, nemohla ale uvěřit, že to je ona, kdo je vyslovuje. A kdo je vlastně ten jeskynní člověk, stojící před ní v zakrvácených trenýrkách? Její manžel? Její otec? Ten její milenec, jehož si vzala na kolež a který jí jednou v noci přerazil nos, nepochybně z rozmaru? *Ach bože, pomyslela si. Bože, pomoz mi teď.* A přesto její ústa hovořila dál. „A klidně to taky udělám. Jsi tlustý a pomalý, Tome. Jedu pryč, a myslím, že už zůstanu pryč. Myslím, že už je po všem.“

„Kdo to je ten Denbrough?“

„Na to zapomeň. Byla jsem –“

Skoro už pozdě si uvědomila, že ta otázka měla jen odpoutat její pozornost. Byl u ní ještě než stačila větu dokončit. Švihla páskem, ten udělal ve vzduchu oblouček a dopadl mu na ústa se zvukem zátky, vytahované z lahve.

Zaječel a chytil se rukama za ústa, oči vytřeštěné bolestí a šokem. Mezi prsty a po vnitřní straně ruky mu začala protékat krev.

„Rozbila jsi mi ústa, ty čubko!“ řval zdušeně. „Ach bože, ty jsi mi rozbila ústa!“

Opět se k ní přibližoval, sápal se na ni rukama, místo úst

mokrú rudú placka. Rty měl na dvou místech roztržené. U jednoho z předních zubů měl uraženou špičku. Právě když se mu dívala na ústa, vyplívl ji na stranu. Část její osoby se od celé té scény odvracela, bylo jí zle a sténala, chtěla zavřít oči. Ale ta druhá Beverly pocítovala jásot odsouzeného k smrti, jež byl právě nějakým zemětřesením vysvobozen. Této Beverly se to vše celkem líbilo. *Kdyby sis ho chtěl spolknout!* pomyslela si tato Beverly. *Kdyby ses s ním chtěl udusit!*

A právě tato druhá Beverly naposledy zvedla pásek – ten pásek, jenž on používal na její zadek, její nohy, její prsa. Ten pásek, jenž v posledních čtyřech letech na ni použil nesčetněkrát. Kolik ran jsi dostala, to záleželo na tom, jak moc jsi co zbabrala. Přišel Tom domů a večere byla studená? Dvakrát páskem. Pracovala Beverly v ateliéru dlouho do noci a zapoměla zavolat domů? Třikrát páskem. A podívejme se na to – Beverly dostala zase pokutu za parkování. Jednou páskem... přes prsa. Byl hodný. Zřídka kdy udělal modřiny. A ani to tolik nebolelo. S výjimkou ponížení. *To* bolelo. A co bolelo ještě víc, bylo vědomí, že část jí samotné po bolesti bažila. Bažila po ponížení.

Nakonec alespoň zaplatí za všechno, pomyslela si a švihla.

Mířila nízko, ze strany, a pásek přistál s řízným a těžkým zvukem na jeho varlatech, se zvukem, jako by se metlou klepal koberec. A to úplně stačilo. Z Toma Rogana okamžitě vyprchala veškerá bojovnost.

Vydal tenké, bezmocné zaječení a padl na kolena, jako kdyby se chtěl pomodlit. Ruce si držel mezi nohama. Hlavu měl zakloněnou. Na krku naběhlé žíly. Jeho ústa měla tragickou masku bolesti. Levé koleno mu kleslo přímo na silný, ostrý střep rozbité lahve od parfému a on se tiše převalil na bok jako velryba. Jednou rukou si pustil varlata, aby se mohl chytit za koleno, z něhož stříkala krev.

To je krve, pomyslela si. *Bože, vždyť on všude krvácí.*

Ale přežije to, odpověděla chladně ta nová Beverly, jež nepochybně byla zrozena telefonickým zavoláním Mika Hanlona. *Chlápci jako on přežijí vždycky. Jen odtud koukej zmizet dřív, než se rozhodne, že si ještě chce chvíli hrát. Nebo než si dojde do sklepa pro svoji winchestrovku.*

Odstoupila a ucítila bodnutí bolesti na chodidle, jak si stoupla na střepinu skla z rozbitého zrcadla toaletního stolku.

Sklonila se ke kufru, aby si vyndala kapesník. Vycouvala ze dveří a couvala k hale. Kufr držela oběma rukama před sebou, a ten jí při každém kroku narážel do holení. Jakmile došla ke schodišti, otočila se a rychle sešla dolů, aniž by se rozmýšlela. Měla pocit, že v ní stejně nezůstaly žádné koherentní myšlenky, alespoň ne na nějakou dobu.

Pocítila na noze slabý dotek a zaječela.

Sklonila se a zjistila, že to je jen konec pásku, který stále ještě měla omotaný kolem ruky. V temnotě vypadal víc než jindy jako mrtvý had. Hodila ho přes zábradlí, ve tváři škleb odporu. Zahlédla, jak dopadl ve tvaru S na koberec dole v hale.

U paty schodiště uchopila zkříženýma rukama límec své bílé noční košile a přetáhla si ji přes hlavu. Byla zkrvavená a už by ji nemohla mít na sobě ani o vteřinu déle, za žádných okolností. Odhodila ji a ta nalétla na umělou květinu vedle dveří do obývacího pokoje jako nějaký krajkový padák. Nahá se sehnula ke kufru. Bradavky měla studené, tvrdé jako skleněnky.

„BEVERLY, OKAMŽITĚ POJĎ SEM NAHORU!“

Zalapala po dechu, trhla sebou a pak se zase obrátila ke kufru. Jestli měl dost síly na to takhle silně zařvat, tak měla mnohem méně času než si myslela. Otevřela kufr, vybrala z něj kalhotky, blůzu a starší džíny. Všechno si na sebe nasoukala ve stoje u dveří, oči nespouštěla ze schodů. Ale na jejich horní straně se Tom neobjevoval. Ještě dvakrát vyštěkl její jméno, a ona sebou vždy při tom zvuku cukla, oči zmučené, rty obnažující zuby v nevědomém vycenění.

Jak nejrychleji mohla si pozapínala knoflíky blůzy. Dva horní knoflíky chyběly (je to ironie, jak málo si kdy něco zašila) a pomyslela si, že musí určitě vypadat jako štetka na půl úvazku, hledající ještě jednu poslední rychlovku než to pro tuhle noc zabalí – ale bude to muset stačit.

„ZABIJU TĚ, TY DĚVKO! TY DĚVKO JEDNA ZASRANÁ!“

Zaklapla kufr a zacvakla zámky. Rukáv blůzky visel ven jako přiskřípnutý jazyk. Jednou se rychle rozhlédla kolem obávajíc se, že tento dům už nikdy víc neuvidí.

Zjistila, že pomyšlení na to je úlevné, a tak otevřela dveře a vyšla ven.

Byla už o tři bloky dál, kráčela bez jakékoliv jasné představy kam jít, když tu si uvědomila, že je bosá. V pořezané noze – levé – jí tupě bodalo. Potřebuje sehnat nutně něco na nohy – a to jsou skoro dvě hodiny v noci. Peněženku i kreditní karty nechala doma. Prohledala kapsy džín a našla jen pár žmolků tkaniny. Neměla u sebe ani vindru, natož pár centů. Rozhlédla se kolem po obytné čtvrti, v níž se nacházela – hezké domy, udržované trávníky a květiny, temná okna.

A najednou se začala smát.

Beverly Roganová si sedla na nízkou kamennou zídku, kufr měla mezi svými špinavými nohama a smála se. Hvězdy svítily, a jak jasně! Zaklonila hlavu a smála se na ně, a ten divoký jásot ji znovu propíral jako příbojová vlna, jež zvedne, nese a pročistí; je to tak mocná síla, že jakákoliv vědomá myšlenka je ztracená; za ni myslí krev, a její mocný hlas k ní hovořil nějakým neurčitě toužebným způsobem, ačkoliv o jakou touhu mělo jít, to ani nevěděla, ani se o to nestarala. Stačil ten pocit horkosti, plnící ji její naléhavostí. *Touha*, pomyslela, a uvnitř ní ta příbojová vlna jásotu jakoby nabírala na rychlosti a odnášela ji dál a dál, k nějaké nevyhnutelné srážce.

Smála se na hvězdy, postrašená, ale volná, její strach byl ostrý jako bolest a blažený jako zralé podzimní jablko, a když se v ložnici domu, u něhož seděla na zídce, rozsvítilo světlo, chytila kufr a odběhla do noci, stále se smějíc.

6

Bill Denbrough odjíždí

Odjet? opakovala Audra. Pohlédla na něj, zmateně a trochu ustrašeně, a pak zvedla své bosé nohy a zasunula je pod sebe. Podlaha byla studená. Když už na to přijde, tak byla studená vlastně celá chata. Na jihu Anglie bylo výjimečně vlhké a studené jaro a Bill Denbrough stále častěji při ranních a večerních procházkách zjišťoval, že myslí na Maine... že jakýmsi překvapivě neurčitým způsobem myslí na Derry.

Chata měla mít ústřední topení – alespoň ten inzerát to

uváděl, a v malém suterénu každopádně kotel byl, zasunutý v prostoru, jenž kdysi sloužil jako uhelna. Ale měli s Audrou brzy zjistit, že britská představa ústředního topení není vůbec totožná s americkou. Britové nepochybně jsou přesvědčeni že ústřední topení funguje, pokud ráno, když přijdou do koupelny, nemusí v umyvadle rozbít škrálop ledu, aby se mohli umýt. A teď bylo právě ráno – čtvrt na osm, a Bill před pěti minutami zavěsil telefon.

„Bille, ty nemůžeš jen tak odjet. To přeci víš.“

„Musím,“ řekl. Na druhém konci pokoje byla nízká skříňka s přihrádkami. Šel k ní, vzal z horní přihrádky láhev whisky a nalil si panáka. Trochu tekutiny mu přeteklo přes okraj skleničky. „Sakra,“ zamumlal.

„Kdo ti to telefonoval? Čeho se bojíš, Bille?“

„Já se nebojím.“

„Ne? To se ti vždycky takhle třesou ruce? A to si vždycky dáváš před snídání prvního panáka?“

Přešel zase ke svému křeslu, župan na něm vlál, a posadil se. Snažil se usmát, ale byl to jen nezdařený pokus, který okamžitě vzdal.

V televizi přednášel hlasatel obvyklou ranní dávku špatných zpráv, než se dostal k fotbalovým výsledkům z předchozího večera. Když přijeli do malé předměstské osady Fleet měsíc před tím, než mělo začít natáčení, oba se podívovali nad technickou kvalitou anglické televize – na dobré značce televizního přijímače byl skutečně obraz dokonalý, jen do něj vstoupit. *Má to víc řádků nebo co*, řekl Bill. *Nevím, co to má, ale je to vynikající*, odpověděla Audra. To bylo ještě před tím, než zjistili, že program sestává hlavně z takových amerických pořadů jako Dallas a nekonečných britských sportovních podniků, od záhadných a únavných (mistrovství v házení šipek, kde všichni soutěžící vypadali jako zápasníci sumo s vysokým tlakem) až po jen únavné (anglický fotbal byl špatný a kriket ještě horší).

„Hodně jsem v poslední době myslel na domov,“ řekl Bill a usrkl ze své skleničky.

„Domov?“ řekla a zdála se být tak dokonale zmatena, až se musela zasmát.

„Ubohá Audro! Vzala jsi si toho člověka před skoro jedenácti lety a nevíš o něm ani zbla. Copak to můžeš

pochopit?“ Opět se zasmál a dopil svoji skleničku. Něco v jeho smíchu ji trochu zneklidňovalo, zrovna tak jako ji zneklidňovala ta sklenička whisky v jeho ruce v tuto ranní hodinu. Smích zněl tak, jako by měl přejít do bolestného vytí. „Jen by mne zajímalo, jestli i jiní lidé mají muže a ženy, co zjišťují, jak málo o sobě vědí. Asi to tak bude.“

„Bille, ty přece víš, že tě mám ráda,“ řekla. „Na těch jedenáct let až dost.“

„Já vím.“ Usmál se na ni – měl jemný, znavený a trochu ustrašený úsměv.

„Prosím. Prosím, pověz mi, o co jde.“

Pohlédla na něj svýma oddanýma šedýma očima z křesla v pronajmuté chatě, nohy složené pod sebou a zahalené noční košilí, žena, již miloval, oženil se s ní, a kterou pořád miluje. Chtěl by proniknout jejíma očima, aby zjistil, co ví. Snažil se dívat se na všechno jako na nějaký příběh. To mu sice šlo, ale zároveň mu bylo jasné, že ho bude těžko prodávat.

To byl jednou jeden chudý chlapec ze státu Maine, co se na stipendium dostal na univerzitu. Celý život si přál stát se spisovatelem, když se ale zapsal na literární kursy, tak zjistil, že je jako trosečník bez kompasu na nějakém neznámém a děsivém ostrově. Zde máme jednoho, co chce být Updikem. Tu zase jiného, aspirujícího na Faulknera z Nové Anglie – jenomže chce sepsovat romány o neradostném životě chudiny ve volných verších. Tady zase máme jednu dívčinu, obdivující Joyce Carol Oatesovou, avšak s pocitem, že zatímco Oatesová vyrůstá ze společnosti plné sexu, ona je „v literárním smyslu radioaktivní“. Oatesová není schopna být slušná, říká tato dívenka. Ona bude slušnější. Pak tu máte jednoho tlustého prcka, jenž neumí nebo nechce mluvit normálně, jen mumlá. A ten napsal jednu hru, kde je devět postav. Každá z těchto postav řekne jen jedno slovo. Návštěvníci představení přicházejí postupně na to, že když se tato jednotlivá slova sestaví dohromady, vyjde z toho slogan „Válka je nástrojem všech sexem posedlých obchodníků se smrtí“. A tento hoch dostává jedničky od člověka, přednášející v kursu Eh-114 (Seminář kreativního psaní). Tento učitel už publikoval čtyři knížky básní a svoji absolventskou práci, všechno v univerzitním nakladatelství. Kouří marjánku a nosí velký odznak mírového hnutí. Hru

mumlajícího hochu uvedla jedna partyzánská divadelní skupina v době stávky za ukončení vietnamské války, jež přerušila chod výuky v květnu roku 1970. Jednu z postav hrál právě tento učitel.

Bill Denbrough dosud napsal jednu povídku s námětem záhada zamčeného pokoje, tři science-fiction příběhy a několik hororových povídek, kde se nechal výrazně inspirovat Edgarem Allanem Poe, H. P. Lovecraftem a Richardem Mathesonem – v pozdějších letech pak říkal, že tyto povídky byly něco jako pohřební povoz z poloviny devatenáctého století, vybavený kompresorovým vstřikováním paliva a nalakovaný metalízkou.

Za jednu z povídek dostal dvojku.

„Tahle je lepší,“ napsal učitel na titulní stranu. *„V útoku mimozemšťanů poznáváme kruh zla, kde násilí plodí násilí; líbila se mi zvláště kosmická loď s ‚jehlovým nosem‘, jako symbol sociálně–sexuální invaze. I když tato myšlenka nese v sobě poněkud zmatený podtext, je zajímavá.“*

Ostatní práce nedostaly lepší známku než trojku.

Konečně jednoho dne ve třídě povstal poté, co už asi sedmdesát minut pokračovala diskuse o motivu z díla Bledé dívky, kde si kráva prohlíží na pustém poli zapomenutý či vyhozený blok motoru (možná to je, ale nemusí být, po nukleární válce). Bledá dívka, koufící jednu winstonku za druhou a občas si mačkající uhry, vyrážející jí na spáncích, trvá na tom, že tato scéna má sociálně–politický podtext ve stylu raného Orwella. Větší část třídy – včetně učitele – souhlasí, ale diskuse se přesto vleče dál.

Když Bill povstane, všichni na něj pohlédnou. Je vysoký a v určitém smyslu je zjevem.

Pečlivě artikuluje, bez koktání (už více než pět let nekotal) řekl: „Tomu vůbec nerozumím. Nerozumím ničemu z toho. Proč musí být nějaký příběh sociálně–tento? Politika... kultura... historie. Copak to nejsou přirozené součásti jakéhokoliv příběhu, pokud ten je vyprávěn správně? Chci říci...“ Rozhlédl se po třídě, zaregistroval nepřátelské pohledy a smutně si uvědomil, že to všichni berou jako nějaký nepřátelský útok. A možná to i je nepřátelský útok. Uvědomil si, že si možná myslí, že v jejich středu je nějaký sexem posedlý obchodník se smrtí. „Chci říci... copak

nemůžete příběh prostě nechat *příběhem*?”

Nikdo neodpověděl. Zavládlo ticho. A on tu stojí, pohlíží z jednoho studeného páru očí na druhý. Bledá dívka vyfukuje kouř a odklepává si cigaretu do popelníku, který si přinesla ve svém baťožu.

Konečně učitel, jako kdyby promlouval k dítěti, jež má bezdůvodný či nevysvětlitelný záchvat vzteku, měkce řekne: „Ty věříš tomu, že William Faulker prostě jen vyprávěl *příběhy*? Věříš tomu, že Shakespeare měl zájem jen si vydělat prachy? No prosím tě, Bille. Řekni nám, co si o tom myslíš.“

„Myslím, že to je dost blízko pravdě,“ řekl Bill po delší pauze, kdy poctivě zvažoval otázku, a v jejich očích mohl číst něco jako prokletí.

„Myslím,“ řekl učitel, pohrávaje si s perem a usmívaje se přimhouřenýma očima na Billa, „že se ještě musíš *hodně, hodně* učit.“

Odněkud ze zadních řad se ozval potlesk.

Bill odešel... ale příští týden se vrátil, rozhodnutý vydržet. Napsal mezitím povídku s názvem „*Temnota*“, příběh o malém chlapci, který objeví ve sklepě svého domu příšeru. Chlapec se jí postaví, bojuje s ní a nakonec ji zabije. Při psaní této povídky cítil cosi jako posvátné vytržení; měl dokonce pocit, že ani tak příběh *nevypráví*, ale spíš ho nechává sebou *protékat*. V jednom místě odložil pero a vzal svoji horkou a bolící ruku na studený prosincový vzduch, kde se z ní v důsledku změny teploty téměř začalo kouřit. Neklidně přecházel, zelené boty mu ve sněhu vrzaly jako panty potřebující namazat, a hlava mu praskala pod nápořem jeho příběhu; je to až děsivé, jak moc to musí z ní ven. Měl pocit, že pokud se skrze jeho horečně píšící ruku nepodaří tomu příběhu uniknout, vytlačí mu jeho potřeba vyběhnout a být konkrétní, oči z hlavy. „Vymačká mi z ní i mozek,“ sděloval větrné a mrazivé temnotě a trochu se zasmál roztřeseným smíchem. Uvědomil si, že právě přišel, jak na to – po deseti letech snažení náhle našel startovní knoflík na onom obrovském nečinném buldozeru, zabírajícím mu v hlavě tolik místa. Teď ho nastartoval. Začíná ho tůrovat. Není to nic hezkého, takový obrovský stroj. Taky nebyl vyroben proto, aby se v něm vozila děvčata na rande. Není to žádný symbol postavení. Znamená práci. Je schopen dělat rozvaliny. Nedá-li

pozor, rozvalí jeho.

Vrátil se domů a dokončil „Temnotu“ v horečném tempu. Psal do čtyř do rána a nakonec usnul nad notesem. Kdyby mu někdo řekl, že píše vlastně o svém bratru Georgovi, jistě by byl překvapen. Na George už nepomyslel dlouhé roky – alespoň byl o tom upřímně přesvědčen.

A povídka se od učitele vrátila ze známkou 5 na titulní straně. K tomu byla připsána dvě slova, velkými písmeny. Jedno vykřikovalo BRAK, druhé ŠKVÁR.

Bill vzal patnáctistránkový rukopis a otevřel dvířka kamen. Už ho téměř házel dovnitř, když mu došla absurdita jeho konání. Posadil se do své houpací židle, zahleděl na plakát skupiny Grateful Dead a začal se chechtat. Brak? No a? Tak je to brak! Všude je ho plno! Bill se rozchechtal, až se mu začaly po tvářích koulet slzy.

Přepsal titulní stranu, na níž bylo hodnocení učitele, a povídku poslal do jednoho pánského časopisu, který se jmenoval *Bílá kravata* (i když, podle toho co Bill viděl, by se měl jmenovat spíš *Nahotinky, co vypadají jako zfetované*). Jeho rozdrbaná příručka, průvodce literárním trhem *Writer's Markét*, uváděla, že tento časopis kupuje horory a ve dvou číslech, jež koupil v místní samoobsluze, skutečně našel mezi nahotinkami a inzeráty na pornofilmy a tabletkami na potenci čtyři hororové povídky. Jedna z nich, od muže jménem Dennis Etchinson, byla vlastně docela dobrá.

Povídku „Temnota“ odeslal bez jakýchkoliv opravdových nadějí – poslal už dříve do různých časopisů řadu dobrých povídek a všechny byly odmítnuty – a byl tedy na výstředně překvapen a potěšen, když mu redaktor literární části časopisu napsal, že povídku kupuje za dvě stě dolarů, splatných při publikování. Sekretář redaktora přiložil krátký dopis, kde povídku označil za „sakra nejlepší horor od doby, kdy Ray Bradbury napsal „Džbán“. Pak ještě dodal: „Škoda, že to bude číst po celé zemi jen asi sedmdesát lidí,“ ale to bylo Billovi Denbroughovi jedno. Dvě stě dolarů!

Šel si ke svému asistentovi pro výstupní list z kursu Eh-114. Asistent mu ho vypsál. Bill připnul výstupní list k blahopřejné poznámce redaktora a oboje vyvěsil na tabuli na dveřích kabinetu svého učitele. V rohu tabule zahlédl protiválečnou karikaturu, A náhle, jako by mu prsty začaly

jednat samy o sobě, vytahuje jeho ruka z náprsní kapsy pero a přepisuje přes karikaturu následující slova: *Pokud by se někdy měly fikce a politika stát navzájem zaměnitelnými, tak se zabijí, protože nevím, co bych dělal. Politika se totiž stále mění. Příběhy nikdy.* Chvilí zaváhal a pak trochu zlomyslně (ale nemohl si pomoci) doplnil: *Ještě se musíte hodně, hodně učit.*

Jeho výstupní list se mu vrátil školní poštou o tři dny později. Učitel ho podepsal. Do kolonky označené Znamka v době výstupu mu nenapsal trojku, která by tam za uplynulé období patřila, nýbrž další důraznou pětku přes celou kolonku. Pod ní bylo dopsáno: *Denbroughu, skutečně si myslíš, že peníze dokazují něco o něčem?*

„No, jistě že ano,“ řekl Bill Denbrough ke svému prázdnému bytu, a znovu se bláznivě rozchechtal.

V posledním ročníku se pak odvážil začít psát román, neboť neměl nejmenší potuchy o tom, do čeho se pouští. Prošel touto zkušeností k odřeným ušima... ale živý, a s rukopisem o téměř pěti stech stranách. Poslal ho do nakladatelství Viking Press s vědomím, že to bude první z mnoha zastávek této knihy, jež je o duchách... ale líbila se mu značka nakladatelství, tak může začít právě u něj. Ale ukázalo se, že ta první zastávka se stala zároveň i poslední. Viking knihu koupil... a pro Billa Denbrougha začal pohádkový příběh. Člověk, známý kdysi pod přezdívkou Bill Kokta, se stal ve svých třiatváceti letech úspěšným. O tři roky později a o pět tisíc kilometrů na jih od Nové Anglie si získal další zvláštní druh proslulosti, když si vzal za manželku ženu, jež byla filmovou hvězdou a pět let jeho průvodkyní hollywoodským filmovým světem.

Publicisté ze společenských sloupků novin jim dávali sedm měsíců. Jediné, o co se přeli bylo, zda jejich manželství bude ukončeno rozvodem či anulováním. Přátelé (a nepřátelé) na obou stranách měli skoro stejné argumenty. I když se nebral v úvahu věkový rozdíl, byly rozdíly mezi nimi nápadné. On byl vysoký, již plešatějící, již trochu tloustnoucí. Ve společnosti mluvil pomalu a občas i téměř nesrozumitelně. Na druhé straně byla Audra s ticiánovou hřívou, majestátní postavou a nádherným zjevem – vypadala spíše jako příslušnice nějaké polobožské nadržky než jako pozemská žena.

Byl angažován, aby napsal scénář svého druhého románu Černé peřeje (hlavně proto, že právo vypracování alespoň prvního návrhu scénáře bylo součástí práv prodeje knihy, a to i přes skučení jeho agentky, že není při rozumu), a ukázalo se, že jeho první návrh nakonec dopadl poměrně dobře. Byl pozván do městečka studia Universal, aby provedl další přepracování a účastnil se schůzí produkce.

Jeho agentkou je malá žena jménem Susan Brownová. Je vysoká přesně sto padesát centimetrů. Má úžasnou energii a také úžasné pochopení pro druhé. „Nedělej to, Billy,“ říká mu. „Vybodni se na to. Mají v tom spoustu peněz a vždycky si najdou někoho dobrého, kdo jim scénář napíše. Třeba dokonce Goldman.“

„Kdo?“

„William Goldman. Jediný dobrý spisovatel, který tam kdy jel a povedlo se mu oboje.“

„O čem to teď mluvíš, Suze?“

„Jel tam a přežil to,“ řekla. „Šance na oboje jsou asi jako šance při rakovině plic – dá se zvládnout, ale kdo by to zkusel? Dojedeš na sex a chlast. Nebo na nějaké fajnové nové drogy.“ Fascinující hnědé oči Susan na něj vmlouvavě zíraly. „A kdyby se nakonec ukázalo, že tu práci dostane nějaký pisálek a ne někdo jako Goldman, tak co? Knížka už je tady v regálu. Nemohou v ní změnit ani slovo.“

„Susan –“

„Billy, poslouvej mně! Vezmi si peníze a utíkej. Jsi mladý a silný. Zrovna jako oni. Ty tam pojedeš a oni tě nejdřív zbaví sebeúcty a pak schopnosti napsat rovně řádku od bodu A do bodu B. A konečně budou to na tebe zkoušet. Ty píšeš jako dospělý, ale jsi jen dítě s velmi vysokým čelem.“

„Musím tam jet.“

„Uprd se tu teď někdo?“ opáčila. „Musel, protože to tu sakra smrdí.“

„Já jsem se uprd. Prostě tam *musím*.“

„Ach Bože!“

„Musím odjet z Nové Anglie.“ Bojí se říci následující – je to jako vyslovit kletbu – ale musí jí to říci. „Musím odjet z Maine.“

„Proč, proboha?“

„Nevím, prostě *musím*.“

„Mluvíš o něčem reálném, Billy, nebo prostě mluvíš jako spisovatel?“

„Je to reálné.“

Během této konverzace jsou spolu v posteli. Má prsa malá jako broskvičky, sladké jako broskvičky. Miluje ji hodně, i když ne oním skutečně správným způsobem milování, jak vědí oba. Sedí s košilkou na klíně a zapaluje si cigaretu. Pláče, ale on pochybuje, zda ona ví to, co on. Jen se jí zračí v očích takový lesk. Nebylo by taktní zmiňovat se o tom, proto je zticha. Nemiluje ji tím skutečně správným způsobem, ale dělá si o ní velkou starost.

„Tak si jeď,“ říká suše, prakticky, když se k němu otáčí zády. „A zavolej mi, až budeš hotový, jestli budeš ještě mít dost síly. Přijedu, a seberu ty kousky, co z tebe zůstanou. Jestli vůbec něco zůstane.“

Filmová verze *Černých přejí* se jmenuje *Jáma černého démona* a do hlavní role je obsazena Audra Phillipsová. Ten název je strašný, film sám ale nakonec je docela dobrý. A jedině, o co v Hollywoodu přijde, je jeho srdce.

„Bille,“ říká znovu Audra a vyprošťuje jej z těchto vzpomínek. Všiml si, že vypnula televizi. Vyhlíží z okna a sleduje, jak se na sklo tiskne mlha.

„Vysvětlím ti, co budu moci,“ řekl. „To si zaslouhuješ. Ale nejdřív pro mě udělej dvě věci.“

„Dobře.“

„Nejdříve si naley ještě jeden šálek čaje a vyprávěj mi, co o mně víš. Nebo co si myslíš, že víš.“

Pohlédla na něj zmateně a přešla k prádelníku.

„Vím, že jsi ze státu Maine,“ řekla, a současně si nalévala z konvice čaj. Nebyla Angličanka, ale v hlase měla trochu anglický akcent – zbylo jí to ještě z role, kterou hrála v *Mansardě*, což byl film, který sem přijeli točit. Byl to první Billův původní scénář. Nabízeli mu také vedení režie, ale zaplat' pánbů to odmítl; kdyby teď odjel, všechno by se zkomplikovalo ještě víc. Bylo mu jasné, co by všichni říkali, celá parta. Billy Denbrough konečně ukázal, jaký je doopravdy. Jen další zasraný spisovatel, pošuk jako prdel.

Bůh je mu svědek, že právě teď se jako pošuk cítil.

„Pak vím, že jsi měl bratra, měl jsi ho moc rád a on umřel,“

pokračovala Audra. „Vím, že jsi vyrůstal v městě Derry, dva roky po smrti bratra jste se přestěhovali do Bangoru a když ti bylo čtrnáct, tak jste se přestěhovali do Portlandu. Vím, že otec ti zemřel na rakovinu plic, když ti bylo sedmnáct. Když jsi ještě byl na univerzitě, tak jsi napsal bestseller, z něhož jsi si zaplatil stipendium a pracoval jsi na poloviční úvazek v textilce. To muselo pro tebe být asi dost zvláštní... ta změna příjmů. Ve výhledu.“

Vrátila se na druhou stranu pokoje a pak to spatřil v její tváři: vědomí skrytých prostor mezi nimi.

„Vím, že jsi napsal o rok později ‚Černé peřeje‘ a pak přijel do Hollywoodu. A týden před začátkem natáčení filmu jsi se setkal s velmi zvláštní ženou jménem Audra Phillipsová, která toho trochu věděla o tom, čím jsi musel projít – jakou bláznivou dekompresí – protože ještě před pěti lety byla obyčejnou Audrey Philpottovou. A tato žena se potápěla –“

„Audro, prosím, neříkej to.“

Oči měla klidné, vydržela jeho pohled. „A proč ne? Říkám přeci pravdu. Potápěla jsem se. Dva roky před tím, než jsem poznala tebe, jsem objevila amfetamin, o rok později pak kokain, a ten byl ještě lepší. Amfetamin ráno, kokain odpoledne, večer víno a do postele valium. Audryny vitamíny. Příliš mnoho důležitých interview, příliš mnoho dobrých rolí. Tak jsem se podobala jedné postavě z románu Jacquelyny Sussanové, až je to k neuvěření. Víš, jak dnes na tu dobu myslím, Bille?“

„Ne.“

Usrkla čaje, nespustila však z něj oči a ušklíbala se. „Bylo to, jako kdybich utíkala po pohyblivém chodníku na letišti v Los Angeles. Chápeš to?“

„Ani ne, ne.“

„Je to pohyblivý pás,“ řekla. „Dlouhý asi půl kilometru.“

„Já vím, jak vypadá,“ řekl, „ale nechápu, co chceš –“

„Ty tam prostě stojíš a on tě unáší někam do prostoru výdeje zavazadel. Když ale nechceš, tak tam nemusíš jen tak stát. Můžeš po něm jít. Nebo utíkat. A zdá se ti, že prostě buď jdeš svojí normální chůzí, nebo že normálně utíkáš či klušeš – to je jedno – protože tělo zapomíná, že ty ve skutečnosti přičítáš rychlost k tomu pohybu chodníku. Proto na konci mají ty značky ZPOMAL, POHYBLIVÝ CHODNÍK. Když

jsem tě poznala, měla jsem pocit, jako kdybych právě vyběhla z konce takového pohyblivého chodníku na podlahu, která se už nepohybuje. Octla jsem se tady, tělo deset kilometrů před nohama. To pak neudržíš balanc. Dříve či později upadneš na obličej. Jenže já jsem neupadla. Protože ty jsi mne chytil.“

Odsunula šálek od sebe a zapálila si cigaretu, oči z něj stále nespouštěla. Zahlédl ve světle plamínku zapalovače, který se ohnul nejprve doleva od konce cigarety a pak doprava, než ji našel, jak se jí třesou ruce.

Zhluboka potáhla a pak vyfoukla prudce šňůru kouře.

„Co já o tobě vím? Víím, že jsi se zdál mít všechno pod kontrolou, to víím. Nikdy jsi nespěchal jít si pro další skleničku, na další schůzi či na další večírek. Zdál ses být jist tím, že ty všechny věci tam pořád budou... když se ti jich zachce. Mluvil jsi pomalu. Částečně to byla ta unylost z Nové Anglie, z Maine, jistě, ale z větší části jsi to byl prostě ty sám. Ty jsi byl první muž, odvažující se mluvit pomalu, s nímž jsem se tam poznala. Musela jsem zpomalit a naslouchat. Podívala jsem se na tebe, Bille, a hned jsem uviděla někoho, kdo by nikdy neutíkal po pohyblivém chodníku, protože mu je jasné, že ten ho tam stejně donese. Zdál ses být naprosto nedotčený napětím a hysterií. Nepronajmul sis Rollse, takže's mohl v sobotu odpoledne zajet na Rodeo Drive v nějakém autě z půjčovny. Neměl jsi tiskového agenta, co by strkal klepy do *Hollywoodského reportéra* nebo do *Variety*. Nikdy jsi nebyl v televizi v Carsonově show.“

„Oni tam ani spisovatelé nesmějí, pokud neumějí ohýbat lžice nebo dělat nějaké triky s kartami,“ řekl s úsměvem.

Myslel si, že se usměje, ona však zůstávala vážná. „Věděla jsem, že jsi po ruce, když tě potřebuji. Když jsem vylétávala z konce toho chodníku jako O. J. Simpson v té staré reklamě na Hertze. Možná jsi mne zachránil před snědením špatné tabletky, když jsem přebrala alkohol. Možná že bych to naopak zvládla sama a tohle všechno je jen jedna velká dramtizace z mojí strany. Ale... nemyslím že ano. Ne vnitřně.“

Potáhla z cigarety, teprve podruhé.

„Vím, že od té doby jsi tady. A já jsem tady pro tebe. V posteli nám to jde. Ale jde nám to i mimo ni, a tohle tady vypadá na velkou věc. Mám pocit, že s tebou mohu zestárnout

a zůstat přítom statečná. Vím, že piješ moc piva a málo cvičíš; vím, že někdy máš v noci ošklivé sny –“

Vylekal se. Ošklivě se vylekal. Téměř vystrašil.

„Nikdy nemívám žádné sny.“

Usmála se. „To můžeš říkat reportérům, když se tě ptají, odkud bereš svoje nápady. Ale není to pravda. Pokud to ovšem nejsou bolesti břicha, když začneš v noci úpět. A tomu já nevěřím, Billy.“

„Mluvím také?“ zeptal se opatrně. Na žádné sny si nevzpomínal. Vůbec na žádné, ani hezké, ani ošklivé.

Audra přikývla. „Někdy. Nikdy ti však není rozumět, co říkáš. A několikrát jsi také plakal.“

Pohlédl na ni bezvýrazně. V ústech pocítil ošklivou pachut'; táhla se mu po jazyku až do hrdla, jako když se špatně zapije aspirin. *Ted' už tedy víš, jakou má chuť strach*, pomyslel si. Asi si na tuto chuť bude muset zvykat – pokud bude žít dostatečně dlouho, aby mohl.

Vzpomínky se náhle začínaly tlačit ven. Bylo to jako by se mu v hlavě nějaký černý sak nadouval a hrozil vyplivnout jedovaté (*sny*) představy z podvědomí do mentálního zorného pole, řízeného jeho racionálním bdělým mozkem – a stalo-li by se to najednou, mohl by z toho zešílet. Snažil se je potlačit a uspěl, ale předtím ještě uslyšel nějaký hlas – jako kdyby někdo za živa pohřbený křičel zpod hlíny. Byl to hlas Eddieho Kaspbraka.

Zachránil jsi mi život, Bille. Tihle starší kluci, ti mě uštvoú. Někdy se mi zdá, že mě chtějí doopravdy zabít –

„Ruce,“ řekla Audra.

Bill se podíval na svoje ruce. Měl na nich husí kůži. Ne malé pupínky, ale obrovité zduřeliny jako vajíčka nějakého hmyzu. Oba na ně zírali, mlčky, jako kdyby si prohlíželi zajímavý muzejní exponát. Husí kůže pomalu mizela.

V tichu, jež následovalo, řekla Audra: „A vím ještě jednu věc. Dnes ráno ti někdo zavolal ze Států a řekl ti, abys mne opustil.“

Vstal, krátce pohlédl na láhev whisky, pak odešel do kuchyně a vrátil se se skleničkou oranžády. Řekl: „Víš, že jsem měl bratra, a víš, že zemřel. Nevíš ale, že byl zavražděn.“

Audra zalapala po dechu.

„Zavražděn! Ach, Bille, proč jsi mi nikdy –“

„Proč jsem ti to nikdy neřekl?“ Zasmál se – opět ten štěkavý zvuk. „Ani nevím.“

„Jak se to stalo?“

„Bydleli jsme tenkrát v Derry. Byly tam v ten čas záplavy, ale už to končilo, a George se nudil. Já jsem byl nemocný, ležel jsem v posteli s chřipkou. Chtěl po mně, abych mu vyrobil z novin lodičku. Naučil jsem se to rok předtím na letním táboře. Řekl, že ji půjde pustit do strouhy na Witcham Street a Jackson Street, protože tam bylo ještě plno vody. Tak jsem mu udělal tu lodičku a on mi poděkoval a šel ven – to bylo naposledy, co jsem svého bratra George viděl živého. Kdybych neměl chřipku, možná bych ho býval mohl zachránit.“

Na chvíli přestal mluvit, pravou dlaní si třel levou tvář, jako kdyby zkoušel, zda je zarostlý. Jeho oči, zvětšené skly brýlí, vypadaly zamyšleně... avšak nedívaly se na ni.

„Stalo se to přímo tam, na Witcham Street, ne daleko od křižovatky s Jacksonem. Ten, kdo ho zabil, mu utrl ruku asi tak, jako by školák ve druhé třídě utrl křídlo mouše. Lékařská prohlídka zjistila, že zemřel buď hrůzou nebo ze ztráty krve. Pokud jde o mne, nedal bych ani šesták na to, že v tom je nějaký rozdíl.“

„*Proboha*, Bille!“

„Dovedu si představit, že se divíš, proč jsem ti to nikdy neřekl. Pravda je, že sám ani nevím proč. Jsme spolu již jedenáct let a ty se až dnes dovídáš, co se stalo s Georgem. Já vím o tvé rodině všechno – i o tvých strýcích a tetách. Víím, že tvůj dědeček umřel v garáži v Iowa City, když se v opilosti pořezal motorovou pilou. Víím tyhle věci proto, že manželé o sobě za určitou dobu ví téměř všechno, bez ohledu na to, jak zaměstnaní jsou. Jsou-li někdy skutečně unaveni a přestanou poslouchat, nějak to stejně slyší – asi pomocí osmózy. Nebo myslíš, že to tak není?“

„Ne,“ řekla tiše. „Máš pravdu, Bille.“

„A my jsme měli stále možnost povídat si spolu, vidí? Myslím to tak, že ani jeden z nás nebyl nikdy tak otrávený, že by musela nastoupit osmóza, ne?“

„Nu,“ řekla, „až do dneška jsem si to také myslela.“

„Počkej, Audro. Víš o všem, co se přihodilo v posledních

jedenácti letech mého života. O každém kšeftu, každém mém nápadu, každé rýmě, každém příteli, každém člověku, který na mne byl zlý nebo se snažil být. Víš, že jsem spal se Susanou Brownovou. Víš, že někdy mám plačtivou opici a že si pouštím moc nahlas desky.“

„Zvlášť ty s Grateful Dead,“ řekla a on se usmál. Tentokrát mu úsměv vrátila.

„Víš také všechno o té nejdůležitější věci – o věcech, v něž doufám.“

„Ano, myslím že ano. Ale tohle...“ Udělala pauzu, potřásla hlavou a na chvíli se zamyslela. „Nakolik souvisí tenhle telefonní hovor s tvým bratrem, Billy?“

„Dovol, abych ti to řekl jinak. Nesnaž se mne zahnat doprostřed toho všeho, to bys mne zavazovala. Je to tak velké... a tak... tak bizarně hrozné... že se snažím to nějak zvládat. Víš... nikdy mne nenapadlo ti o Georgovi vyprávět.“

Pohlédla na něj se svraštěným obočím, lehce zavrtěla hlavou – *já to nechápu*.

„Audro, já se ti snažím vyložit, že já jsem na George v posledních dvaceti letech nebo tak vlastně ani *nepomyslel*.“

„Ale vždyť jsi mi přece řekl, že jsi měl bratra jménem –“

„Já jsem zopakoval určitý *fakt*,“ řekl. „To bylo všechno. Jeho jméno bylo prostě slovo. Nevrhlo mi v mysli žádný stín.“

„Myslím si ale, že možná vrhlo nějaký stín na tvoje sny,“ řekla Audra. Mluvila velice tiše.

„Myslíš to úpění? Ten pláč?“

Přikývla.

„Možná máš pravdu,“ řekl. „Vlastně máš pravdu asi určitě. Ale sny, které si člověk nepamatuje, ty se přeci nepočítají, ne?“

„Chceš mi opravdu teď říkat, že jsi na něj *vůbec nikdy nepomyslel*?“

„Ano, chci.“

Zavrtěla hlavou v jasně nevěřícím gestu. „Ani na ten strašný způsob jeho smrti?“

„Až do dneška ne, Audro.“

Pohlédla na něj a opět zavrtěla hlavou.

„Zeptala jsi se mne před naším sňatkem, zda mám nějaké bratry nebo sestry, a já jsem ti řekl, že jsem měl bratra, který

zemřel, ještě když jsem byl malé dítě. Věděla jsi, že rodiče mi zemřeli a sama máš tak velkou rodinu, že zabrala veškerou tvoji pozornost. Ale to není *všechno*.“

„Jak to myslíš?“

„Nejde jen o George v té černé dřevě. Já jsem nemyslel na *celé Derry* za posledních dvacet let. Nemyslel jsem nikdy na lidi, s kterými jsem tam kamarádil – na Eddieho Kaspbraka, ukecaného Richieho, Stana Urise, Beverly Marshovou...“ Prohrábl si vlasy rukou a nervózně se zasmál. „Je to jako mít tak silnou amnézii, že o tom ani nevíš, že ji máš. A když zavolal Mike Hanlon –“

„Kdo je Mike Hanlon?“

„To je další kluk z té naší bandy jak jsme se kamarádili – co jsem se s nimi kamarádil po smrti George. Není to pochopitelně už žádný kluk. Nikdo už nejsme. To byl Mike, co volal, kabelem přes Atlantik. Řekl, ‚Haló, dovolal jsem se do rezidence Denbroughových?‘ a já jsem řekl že ano, on řekl, ‚Bille? Jsi to ty?‘ a já jsem řekl že ano, a on řekl, ‚Tady je Mike Hanlon‘. Nic mi to neřeklo, Audro. Zrovna tak by to mohl být někdo, kdo prodává Britskou encyklopedii nebo desky Burla Ivese. Pak dodal ‚Z Derry‘. Když tohle řekl, tak to bylo, jako kdyby se někde uvnitř mne otevřely nějaké dveře a zasvítilo tam nějaké strašné světlo a já jsem si ihned vzpomněl, o koho jde. Vzpomněl jsem si na George, vzpomněl jsem si na všechny ostatní. To všechno se stalo –“

Bill luskl prsty.

„Takhle. A bylo mi jasné, že mne požádá, abych přijel.“

„Vrať se do Derry.“

„Jo.“ Sundal si brýle, protíral si oči a hleděl na ni. Nikdy v životě ještě neviděla muže, který by byl takhle postrašený. „Zpátky do Derry. Protože jsme si to slíbili,“ řekl, „a je to pravda. My všichni jsme to *slíbili*. My všichni. My, děti. Stáli jsme v tom potoku, co protéká Lady, drželi jsme se v kruhu za ruce a měli jsme kusem skla naříznuté dlaně, takže to bylo jako parta dětí, co si hraje na pokrevní bratrstvo, jenomže to bylo doopravdy.“

Obrátil k ní dlaně a ona uprostřed nich uviděla hustý žebříček bílých linek, které mohly být jizvami po ranách. Držela jeho ruce – *obě* jeho ruce – nesčíslněkrát, ale ještě nikdy si nepovšimla těchto jizev, jež měl na dlaních. Byly

sice nepatrné, ale přísahala by –

A ten večírek! Ten večírek!

Ne ten, kde se seznámili, i když tento druhý perfektně zapadal k onomu prvnímu, protože to byl večírek na rozloučenou u příležitosti ukončení natáčení filmu *Jáma černého démona*. Večírek byl hlučný a alkoholický, přesně jak bylo zvykem v daném prostředí. Byl možná méně kousavý než bývají podobné večírky v Los Angeles, na něž chodila, protože natáčení šlo lépe, než se vůbec dalo předpokládat, a všichni to věděli. Pro Audru Phillipsovou probíhal ještě lépe, protože se právě zamilovala do Williama Denbrougha.

Jak se jmenovala ta samozvaná věštkyně? Nemohla si teď vzpomenout, ví jen, že to byla jedna z asistentek maskéra. Vzpomněla si, jak si ta dívka jednu chvíli na večírku strhla blůzu (a odhalila pod ní *velmi* filmová prsa) a uvázala si ji kolem hlavy jako nějaký cikánský šátek. Byla nadopovaná a přiopilá a četla pak z ruky po zbytek večera – vlastně dokud neodpadla.

Audra si teď nevzpomínala, zda jí věštila něco příjemného nebo nepříjemného, vtipného či hloupého: sama byla toho večera dost namazaná. Ale pamatovala si ten moment, kdy ona dívka vzala ruku Billa a svoji a prohlásila, že jsou naprosto stejné. Říkala, že jsou životní dvojčata. Pamatuje si, jak s určitou žárlivostí hleděla na tu dívku, sledující čáry života na Billyho ruce exkluzivně nalakovaným nehtem – a pomyslela si, jak stupidní je to v této společnosti ztřeštěné filmové subkultury L. A., kde muži poplácávají prsa žen stejně samozřejmě, jak poplácávají muži v New Yorku jejich tváře! Ale v tom čtení z dlaně bylo něco intimního a mazlivého.

Tenkrát neměl Bill na svých dlaních žádné malé bílé jizvy.

Dívala se na celou tu šarádu žárlivým okem milenky a je si naprosto jista svou pamětí. Naprosto jista tímto *faktem*.

Rekla to teď Billovi.

Přikývl. „Máš pravdu. Tenkrát tam nebyly. A i když to nemohu odpřísáhnout na sto procent, myslím, že tam nebyly ani včera, v hospodě U pluhu a trakaře, kde jsme se zase přetlačovali o pivo s Ralphem. Myslím, že to bych si jich všiml.“

Zašklebil se na ni. Úšklebek byl suchý, bez humoru, spíš ustrašený. „Myslím, že se mi tam vrátily, jak Mike Hanlon zavolal. Jedině tak to mohu vysvětlit.“

„Bille, to přece není možné.“ Ale sáhla po balíčku cigaret.

Bill se díval na svoje dlaně. „Udělal to Stan,“ řekl. „Nařízám vám dlaně kouskem střepe z lahve od coca-coly. Pamatuji si to jasně, jako kdyby to bylo dnes.“ Pohlédl na Audru a jeho oči za skly brýlí byly bolestné a zmatené. „Pamatuji se, jak se ten kousek skla třípytil ve slunci. Byla to jedna z těch nových, čirých lahví. Předtím byly zelené, pamatuješ se?“ Zavrtěla hlavou, ale on ji neviděl. Stále ještě studoval své dlaně. „Stan, to si pamatuji, se řízl do svých dlaní jako poslední, předstíral, že si místo naříznutí dlaně podřeže žíly v zápěstí. Byl to pochopitelně jen žert, ale já jsem se k němu rozběhl... abych ho zarazil. Protože na vteřinu nebo dvě se tvářil vážně.“

„Bille, prosím, ne,“ řekla tiše. Tentokrát si musela uklidnit palmeček zapalovače tak, že si pravačku v zápěstí uchopila levou rukou, jako když si policista přidržuje při míření revolver. „Jizvy se nemohou vracet. Ty buď jsou nebo nejsou.“

„A ty jsi je snad předtím viděla, co? To mi chceš říci?“

„Byly velmi nezřetelné,“ řekla Audra ostřeji, než zamýšlela.

„Všichni jsme krváceli,“ řekl. Stáli jsme ve vodě, nedaleko od místa, kde Eddie Kaspbrak a Ben Hanscom a já jsme postavili tu přehradu, kde –“

„Nemyslíš toho architekta, že?“

„Je takový nějaký toho jména?“

„Ach bože, Bille, ten přeci postavil nové komunikační středisko BBC. Pořád ještě se přou o tom, zda to je sen nebo potrat!“

„Dobře, nevím zda to je tenhle chlápek nebo někdo jiný. Nezdá se to být pravděpodobné, ale mohlo by to tak být. Ten Ben, kterého jsem znával, ten byl dobrý na stavby. Stáli jsme tam, drželi se za ruce a já jsem levou ruku držel ve své pravou Bev Marshové a ve své pravé jsem držel levici Richieho Toziera. Stáli jsme tam ve vodě jako při jižanském křtu po návštěvě kázání ve stanu a vzpomínám si, že jsem viděl na horizontu věž vodojemu Derry. Vypadal celý bílý, jak asi jsou bílá roucha archandělů, a my jsme si slíbili, *přísahali* jsme si,

že pokud by to nemělo skončit, pokud by se to mělo začít dít znovu, že... že se vrátíme. A že to uděláme znovu. A zastavíme to. Navždy.“

„Zastavíte co?“ vykřikla, náhle naň rozzlobená. „Zastavíte co? O čem to tady do prdele *meleš*?“

„Neměla jsi se raději p-p-ptát –“ začal Bill, a pak se zarazil. Uviděla na jeho tváři výraz zmatené hrůzy, rozprostírající se na ní jako nějaká skvrna. „Dej mi cigaretu.“

Podala mu balíček. Jednu si zapálil. Nikdy ho ještě neviděla kouřit cigaretu.

„A taky jsem koktal.“

„Ty jsi koktal!“

„Ano. Tenkrát. Říkala jsi mi, že jsem byl jediný člověk v L. A., který měl odvahu mluvit pomalu. Pravdou je, že jsem se neodvažoval mluvit rychle. To nebyla reflexe. To nebyl úmysl. Nebyla to moudrost. Všichni napravení koktalové mluví velmi pomalu. Je to jeden z takových triků, který se dá naučit, jako je třeba myslet na příjmení těsně před tím, než se představuji, protože koktaví lidé mají větší problémy s podstatnými jmény než jinými slovy, a to jméno, jež jim dělá největší potíže, je jejich vlastní jméno.“

„Koktal.“ Trochu se usmála, nepatrně, jako kdyby jí někdo vyprávěl vtip a jí nedošla pointa.

„Než George umřel, koktal jsem tak středně,“ řekl Bill, a začal už v mysli slyšet slova zdvojeně, jako kdyby byly časové odděleny nekonečně malou pomlkou; slova vycházela hladce, svým běžným tempem a kadencí, ale v duchu slyšel slova jako *Georgie* a *středně* překrývané, bylo z nich Geo-Geo-Georgie a stře-středně. „Chci říci, že jsem míval ošklivé momenty – hlavně když jsem byl ve škole vyvolaný a zvláště když jsem znal odpověď a chtěl jsem ji vyslovit – ale většinou to šlo. Když George umřel, zhoršilo se mi to. A pak ve čtrnácti nebo v patnácti letech se mi to začalo zase zlepšovat. Začal jsem chodit v Portlandu na střední školu Chevrus, kde měli logopeda, paní Thomasovou, a ta byla skutečně výborná. Naučila mne pár dobrých triků. Jako třeba myslet na příjmení, než řeknu nahlas ‚Ahoj, já jsem Bill Denbrough‘. Učil jsem se francouzsky a ona mne naučila, jak přejít do francouzštiny, když se zaseknou na nějakém slově. To když člověk stojí jako největší pitomec na světě a říká znovu a znovu ‚t-t-ta kni-

kni–kniha‘ jako prasklá deska, přejde se na francouzštinu a z jazyku ti krásně vyplave ‚ce livre‘. Fungovalo to vždycky. A když už to řekneš francouzsky, vrátíš se k angličtině a naprosto bez problémů to řekneš. Když se zarazíš na slově začínajícím na s, jako stát, sedět, můžeš ho spolknout – tát, tedět. Žádné koktání.

To všechno pomáhalo, ale hlavně šlo o zapomínání na Derry a všechno, co se tam dělo. Protože tehdy začalo to zapomínání. Když už jsme bydleli v Portlandu a já jsem chodil na Chevrus. Nezapomněl jsem to všechno najednou, ale když se dnes ohlédnu, tak bych mohl klidně říci, že se to stalo za pozoruhodně krátké časové období. Možná za ani ne čtyři měsíce. Moje koktání a mé vzpomínky se vytratily společně. Někdo smyl tabuli a všechny staré rovnice zmizely.“

Dopil to, co mu zůstalo ze šťávy ve skleničce. „Když jsem se zakoktal u slova ‚ptát‘ před několika vteřinami, tak to bylo poprvé za možná jednadvacet let.“

Pohlédl na ni.

„Nejdřív jízvy, pak ko–koktání. Slyšíš t–t–to?“

„Děláš to naschvál!“ řekla, ošklivě postrašená.

„Ne. Myslím, že neexistuje způsob jak o tom někoho přesvědčit, ale je to pravda. Koktání je legrační, Audro. A takové strašidelné. Na jedné úrovni si ani nejsi vědoma, že probíhá. Ale... je to také něco, co slyšíš ve své mysli. Je to jako by část tvé hlavy pracovala o trošičku s předstihem oproti tomu zbytku. Nebo jako jeden z těch rezonančních systémů, co si mládež v padesátých letech dávala do auťáků, kdy zvuk ze zadního reproduktoru vycházel o zlomek vteřiny p–po zvuku z předního r–reproduktoru.“

Vstal a neklidně začal chodit po místnosti. Vypadal znaveně, a ona si s jistým neklidem pomyslela, že v posledních třinácti letech vlastně pracoval dost usilovně, jako kdyby chtěl dohnat či ospravedlnit prostřednost svého talentu vášnivou dřinou, téměř nonstop. Zjistila, že má velmi neklidné myšlenky a snažila se je potlačit, ale nešlo to. Co když Billův telefon byl ve skutečnosti od Ralphiho Fostera, který ho zval do hospody U pluhu a trakaře na přetlačování nebo vrhcáby, nebo možná od Freddieho Firestona, producenta *Mansardy*, že je nějaký problém?

K čemu vedou takové myšlenky?

Nu, přeci k názoru, že celá tahle záležitost s Derry a Mikem Hanlonem není nic jiného než nějaká halucinace. Halucinace, která byla způsobena počátečním stadiem nervového zhroucení.

Ale co ty jizvy, Audro – jak je vysvětlíš? Má pravdu. Nebyly tam... a teď tam jsou. To je pravda, a ty to víš.

„Pověz mi ten zbytek,“ řekla. „Kdo zabil tvého bratra George? Co jsi udělal ty a ostatní děti? Co jste si slíbili?“

Přišel k ní, poklekl před ní jako nějaký staromódní nápadník, přednášející nabídku ke sňatku, a vzal ji za ruce.

„Myslím, že bych ti to mohl říci,“ řekl měkce. „Myslím, že kdybych opravdu chtěl, že bych mohl. Větší část si nepamatuji ani dnes, ale jak začnu mluvit, tak se to vrací. Cítím ty vzpomínky... jak čekají na znovuzrození. Jsou jako mraky plné deště. Jenomže tenhle déšť bude velmi špinavý. Rostliny, které by po takovém dešti měly vyrůst, by byly monstra. Možná že tomu budu moci čelit s ostatními –“

„Oni o tom vědí?“

„Mike řekl, že jim všem zavolal. Je přesvědčen, že všichni přijedou... možná s výjimkou Stana. Řekl, že Stan mluvil do telefonu divně.“

„Pro mne to všechno zní divně. Strašně mne děsíš, Bille.“

„Je mi to líto,“ řekl, a políbil ji. Bylo to jako dostat políbek od naprostého cizince. Přistihla se, že nenávidí toho Míka Hanlona. „Myslím, že bych ti měl vysvětlit všechno, co jsem schopen; myslím si, že možná by bylo lepší odplížit se tiše do noci. Někteří z nich udělali asi právě tohle. Ale já musím odejít. A myslím si, že tam bude i Stan, ať už mluvil bůhví jak divně. Nebo možná je to jen proto, že si nedovedu představit, že já bych nejel.“

„Je to kvůli tvému bratrovi?“

Bill pomalu zavrtěl hlavou. „To bych ti mohl říci, ale byla by to lež. Měl jsem ho hrozně rád. Já vím, jak divně to musí znít poté, co jsem ti řekl, že jsem na něj nepomyslel dvacet let nebo tak nějak, ale já jsem toho kluka měl *sakra* rád.“ Trochu se usmál. „Byl to pošuk, ale já jsem ho miloval. Chápeš to?“

Audra, která měla mladší sestru, přikývla. „Chápu.“

„Ale nejde o George. Neumím vysvětlit, o co vlastně jde. Já–“

Pohlédl z okna na ranní mlhu.

„Cítím se asi tak, jak se musí cítit pták, když přichází pád a jemu je jasné... prostě nějak ví, že musí letět domů. To je instinkt, zlato... a já asi věřím tomu, že instinkty jsou pevnou kostrou veškerých našich projevů svobodné vůle. Pokud si nechceš pustit plyn, střelit se do hlavy nebo skočit do vody, nemůžeš na některé věci říci ne. Nemůžeš odmítnout si vybrat, protože není z čeho. Nemůžeš zarazit, aby se to dělo, zrovna tak jako nemůžeš v baseballu stát na domácí metě s pálkou v ruce a čekat, až tě míček napálí do hlavy. Já odjet musím. Ten slib... mám ho v hlavě zaseknutý jako rybářský há-háček.“

Vstala a šla zvolna přímo k němu; cítila se velmi křehká, jako kdyby se měla zhroutit. Položila mu ruku na rameno a otočila si ho k sobě. „Tak mne ale vezmi s sebou.“

Výraz strachu, objevivší se mu na tváři – ne strachu z ní, nýbrž strachu o ni – byl natolik upřímný, že odstoupila, teď vlastně poprvé skutečně postrašena.

„Ne,“ řekl. „Na to ani nemysli, Audro. Na to vůbec nemysli. Nepojedeš nikam pět tisíc kilometrů do Derry. Mám pocit, že na několik nejbližších týdnů bude Derry velmi ošklivým místem. Zůstaneš tady, vydržíš a vyřídíš za mne všechny omluvy, které bude třeba. A slíbíš mi to teď hned!“

„A měla bych ti to slíbit, Bille,“ zeptala se, nespouštěje z něj oči. „Měla bych, Bille?“

„Audro –“

„Měla bych? Ty jsi něco slíbil, a podívej se, do čeho jsi se dostal. Mně jsi také něco slíbil, protože já jsem tvoje žena a miluji tě.“

Jeho obrovité ruce se jí sevřely na ramenou. „Slib mi to! Slib! S–s–s–s –“

Nemohla to už vydržet, to zaseknuté slovo, zaklesnuté v jeho ústech jako chycená a zmítající se ryba.

„Tak slibuji, stačí? Slibuji to!“ Propukla v pláč. „Jsi teď šťastný? Ach, bože! Jsi blázen, celá ta věc je bláznovství, ale slibuji to!“

Dal kolem ní paži a odvedl ji ke gauči. Podal jí brandy. Trochu se napila, nechala se zklidnit.

„Kdy tedy chceš odjet?“

„Dnes,“ řekl. „Concordem. Stihnu to, jestli pojedu na letiště

Heathrow autem místo vlakem. Freddie chtěl, abych po obědě byl na place. Jdi tam před devátou, a nevíš o mně, jasné?“

Váhavě přikývla.

„Budu v New Yorku, než se to provalí. A v Derry mohu být před setměním, jestli chytну správnou p–p–přípoj.“

„A kdy tě zase uvidím?“ zeptala se měkce.

Dal jí ruku kolem ramen a pevně ji k sobě přitiskl, ale na její otázku neodpověděl.

DERRY:

PRVNÍ MEZIHRA

„Kolikero lidských očí...
se zdařilo letmo zachytit letům běhu
jejich skrytá nitra?“

Clive Barker,
Knihy krve

Úsek uvedený dále a veškeré další úseky označené *Mezihra*, jsou vzaty z rukopisu „*Derry: neautorizovaná historie města*“, od Michaela Hanlona. Jde o nepublikovaný soubor poznámek a fragmentů rukopisu (jež se čtou téměř jako deníkové záznamy), nalezených v trezoru veřejné knihovny v Derry. Uvedeným titulem je nadepsán úvodní list nesvázané složky papírů, v nichž byly tyto poznámky uloženy, než se objevily zde. Nicméně autor sám na několika místech svého díla se o něm zmiňuje jako o „*Derry: pohled zadními dveřmi pekla*“.

Lze předpokládat, že pan Hanlon tak jako tak o zveřejnění těchto záznamů uvažoval.

2. ledna 1985

Může strašit v celém městě?

Strašit tak, jako se říká, že straší v některých domech?

Ne pouze v nějaké jednotlivé budově onoho města nebo na rohu některé ulice, nebo na jediném hřišti na košíkovou v jednom jediném parku, kde koš beze dna ční v zapadajícím slunci jako nějaký obskurní a zakrvavený mučící nástroj; ne pouze v nějaké jedné oblasti – ale *vsude*. V celém městě.

Je to možné?

Slyšte:

Strašený: „Často pronásledovaný duchy nebo strašidly.“
Dle Funka a Wagnallse.

Strašící: „Neodbytně, stále se vracející na mysl; nesnadně zapuditelné.“ Také Funk a jeho přítel.

Strašit: „Často se objevovat či vyskytovat jako duch.“ *Ale* – a to poslouchejte! – „*Místo často navštěvované*: letovisko, pracovna, zapadlá knajpa...“ Kurzíva je pochopitelně moje.

A ještě jedno. A to je konečně ta pravá definice místa kde straší, definice, z níž mám opravdový strach: „*Místo, kde se krmí zvířata*.“

Zvířata jako ta, co zmlátila Adriana Mellona a pak ho hodila z mostu?

Zvíře jako to, co čekalo pod tím mostem?

Místo, kde se krmí zvířata.

Co se krmí v Derry? Co se krmí městem Derry?

To je totiž dost zajímavé – nevěděl jsem, že je možné, aby

někdo mohl být tak poděšený, jako jsem já od té doby, co se to stalo s Adrianem Mellonem, a stále to trvá a funguje. Je to jako kdybych spadl do nějakého příběhu, a přitom každému je jasné, že tento strach by měl přijít až na *konci* příběhu, kde příšera konečně vychází ven z šera lesa, aby se nasýtila... pochopitelné na *vás*.

Ale jestliže tohle je nějaký příběh, pak to není žádný z oněch klasických ječivých od Lovecrafta, Bradburyho či Poea. Nevím totiž sice všechno – ale vím toho hodně. To nezačalo dne, kdy jsem otevřel místní *Noviny* posledního dne září, přečetl si zápis z předběžného výsledku toho Unwina a uvědomil si, že ten klaun, co zabil George Denbrougha, je možná zase zpátky. Začalo to vlastně kolem roku 1980 – myslím, že to tenkrát se ve mně probudila nějaká část, jež spala... protože jí bylo jasné, že je čas, kdy To se možná zase vrací.

Která část? Myslím že ta, co má být na stráži.

A nebo to byl hlas té Želvy. Ano... spíš si myslím, že to bylo tohle. Víím, že tomu by Bill Denbrough věřil.

Zprávy o starých hrůzách jsem objevil ve starých knihách; četl jsem zprávy o starých ukrutnostech ve starých periodikách; a vždy někde v zasuté části své mysli jsem slychal, každým dnem hlasitěji jako šumění v mušli, nějakou rostoucí, sjednocující se sílu; jako by byla cítit nahofklou ozónovou příchutí blížících se záblesků. Začal jsem si dělat poznámky pro knížku, kterou téměř jistě nenapíši, protože nedožiji. A můj život současně pokračoval. Na jednom stupni své mysli jsem žil a žiji společně s nejgrotesknějšími, pitoreskními hrůzami; na dalším stupni dále žiji svůj mondénní život maloměstského knihovníka. Dávám knížky do polic, zakládám karty pro nové návštěvníky, vypínám prohlížečky mikrofilmů po zapomnětlivých lidech, žertuji s Carolou Dannerovou o tom, jak strašně rád bych s ní chtěl do postele, a ona zase žertuje se mnou, jak strašně by chtěla do postele se mnou a oba víme, že ona žertuje, zatímco já to myslím doopravdy, a oba víme i to, že ona nezůstane v takové dřívě jako je Derry na dlouho, zatímco já tu zůstanu až do své smrti, budu vyrovnávat pomačkané stránky Business Weeku, budu každý měsíc sedět na akviziční schůzi, v jedné ruce svoji dýmku a ve druhé štos Library Journals... a budu se

uprostřed noci budit s pěstmi nacpanými do úst, abych zadržel výkřiky.

Znamé gotické konvence tu vůbec neplatí. Vlasy mi nezběhly. Nejsem náměsíčný. Nezačal jsem trousit kryptické poznámky, ani nosit s sebou v kapse sportovního pláště okultní destičku.

Myslím, že se jen více směji, to je vše, a někdy asi ten smích skřípe a je podivný, protože se lidé někdy na mne dívají trochu divně, když se směji.

Jedna část mne – ta část, již by Bill nazval hlasem Želvy – mi říká, abych je všechny zavolal, ještě dnes večer. Jsem si už však – i dnes – naprosto jistý? A *chci si být naprosto jistý?* Ne – pochopitelně že ne. Ale proboha – to, co se stalo Adrianu Mellonovi, se tak strašně podobá tomu, co se stalo bratru Billa Kokty na podzim roku 1957!

Jestliže to *skutečně* zase začalo, tak je zavolám. Budu muset. Ale ještě teď ne. Ještě je příliš brzy. Naposledy to začínalo pomalu a nerozjelo se to doopravdy před létem roku 1958. Takže... počkám. A čekání vyplním slovy v tomto poznámkovém bloku a dlouhými chvílemi pohledů do zrcadla, abych viděl toho cizince, jímž se chlapec stal.

Chlapcova tvář byla knihomolská a plachá; tvář toho muže je tvář bankovního úředníka ve westernovém filmu, je to ten chlápek, co nikdy nemá předepsanou ani jednu větu, musí jen zvednout ruce a poplašeně zírat, když přijdou lupiči. A když scénář předepisuje, že jeden z úředníků bude zlosynem zastřelen, pak je to právě tento.

Pořád stejný Mike. Trochu ustrašené oči a možná i trochu opuchlé z přerušovaného spánku, ale ne zase tolik, aby si toho člověk normálně všiml, pokud by nepřišel opravdu blízko... asi tak na líbací vzdálenost, a tak blízko jsem se k nikomu nedostal už hodně dlouho. Kdo se na mne podívá zběžně, pomyslí si možná, *ten člověk čte asi moc knih*, a to je všechno. Pochybují že byste si dovedli představit jak moc musí ten člověk s tvář bankovního úředníka bojovat, jen aby vydržel, jen aby zůstal při zdravém rozumu...

Jestli jim budu muset zavolat, také to možná některé z nich zabije.

To je také jedna z věcí, s nimiž musím bojovat za dlouhých nocí, kdy spánek nepřichází, za nocí, kdy ležím v posteli ve

svém konzervativním modrém pyžamu, brýle úhledné složené na stolku vedle postele u sklenice vody, již tam vždy kladu pro případ, že se probudím uprostřed noci a mám žízeň. Ležím tam v temnotě, upíjím malými doušky vodu a přemítám o tom, kolik – a zda vůbec něco – si toho pamatují. A někdy jsem přesvědčen, že si nepamatují *vůbec* nic, protože si to pamatovat *nepotřebují*. Já jsem jediný, kdo slyší hlas té Želvy, jediný, kdo si pamatuje, protože já jediný jsem zůstal tady v Derry. A protože oni všichni jsou roztroušeni do všech světových stran, nemohou vědět nic o tom, jakými identickými stezkami se berou jejich osudy. Když je zavolám zpátky, ukáží jim ty stejné osudy... ano, to by některé z nich mohlo zabít. Mohlo by je to zabít také *všechny*.

Tak si to probírám kolem a kolem ve své hlavě, přemýšlím o nich, snažím si je znovu představit jací byli, když byli tady, a jací asi jsou dnes, snažím se zjistit, kdo z nich je nejzranitelnější. Richie „Kecal“ Tozier asi, zdá se mi někdy – na toho měli nejvíc spadeno Criss, Huggins a Bowers, i přesto že Ben byl nejtlustší. Richie se nejvíc bál Bowerse – toho jsme se nejvíc báli všichni – ale ostatní do něj vlastně vkládali i svůj strach před Bohem. Zavolám-li mu tam do Kalifornie, nebude to považovat za jakýsi Návrat mstítelů, dvou z hrobu a jednoho z blázince na Jalovcovém vrchu, kde blouzní do těchto dnů? Někdy se mi zdá, že nejslabší je Eddie, Eddie se svojí dominující matkou–mašinou a svými příšernými záchvaty astma. A Beverly? Vždycky se snažila mluvit tak srdnatě, ale strach měla stejný jako my ostatní. Bill Kokta tváří v tvář hrůzám, jež zůstávají, i když přikryje svůj psací stroj? Stan Uris?

Nad jejich životy je zavěšena čepel gilotiny ostrá jako břitva, ale čím víc o tom přemýšlím, tím více jsem přesvědčen, že oni ani neví, že ta čepel tam visí. Já jsem jediný, kdo má ruce na páce. Mohu za ni zatáhnout pouhým otevřením svého telefonního bloku a zavolat je, jednoho po druhém.

Možná to nebudu muset udělat. Budu se dál držet té pošetilé naděje, že jsem si spletl králičí pištění ve své hlavě s mocnějším, pravdivějším hlasem Želvy. Konečně co vlastně mám? Mellona v červenci. Jedno dítě našli mrtvé na Neibolt Street Ioni v říjnu, další začátkem prosince v Memorial Parku,

právě před prvním sněžením. Možná to udělal nějaký tulák, jak psaly noviny. Nebo nějaký blázen, co už dávno opustil Derry nebo se zabil výčitkami svědomí a znechucením se sebe samotného, jak uvádějí některé prameny i o Jacku Rozparovači.

Snad.

Ale to děvče Albrechtů našli přímo přes ulici naproti tomu prokletému domu na Neibolt Street... a byla zabita ve stejný den jako George Denbrough o sedmadvacet let dříve. A pak Johnsonovic chlapec, co ho našli v Memorial Parku, tomu chyběla noha až ke kolenu. V Memorial Parku je pochopitelně městský vodojem, a toho hochu našli skoro pod ním. Vodojem je, i co by kamenem dohodil k Ladům; vodojem je také tam, kde Stan Uris spatřil ty mládence.

Ty mrtvé mládence.

Přesto to všechno mohou být jen dohady a domněnky. *Mohou*. Nebo náhody. Nebo něco mezi tím – nějaké zlomyslné ozvěny. Je to možné? Mám pocit, že ano. Tady v Derry je možné *cokoliv*.

Jsem přesvědčen, že to, co tady bylo tenkrát, je tu dál i teď – ta věc, co tu byla v roce 1957 a 1958; ta věc, co tu byla v roce 1929 a 1930, kdy byla hospoda Černý flek vypálena Legií bílé mravnosti státu Maine; ta věc, co tu byla v roce 1904, 1905 a počátkem roku 1906 – než vybuchly Kitchenerovy železárny; ta věc, co tu byla v roce 1876 a 1877, ta věc, co se objevovala každých asi sedmadvacet let. Někdy to přicházelo trochu dřív, někdy trochu později... ale přišlo to vždycky. Když jde člověk dál a dál dozadu, chybí stále víc reálií, protože záznamy jsou stále neúplnější a bílá místa v historii této oblasti jsou větší a větší. Ale když se ví, kam se dívat – a *kdy* se dívat – hodně to řešení celého problému pomůže. Ono se to totiž vždycky vrací.

To.

Takže – ano: myslím, že budu muset zavolat. Myslím, že to máme být my. Nějak, z nějakého důvodu, jsme my těmi, kdo byli vybráni, aby tomu jednou provždy učinili přítrž. Slepý osud? Slepé štěstí? A nebo je to zase ta prokletá Želva? Umí dávat zrovna tak dobře příkazy, jako mluvit? Nevím. A pochybuji o tom, že na tom záleží. Před těmi všemi roky Bill řekl, *ta želva nám nepomůže*, a pokud to byla pravda tehdy,

musí to platit i dnes.

Myslím na to, jak tam stojíme ve vodě, držíme se za ruce a slibujeme si, že se vrátíme, jestliže to někdy zase začne – stojíme tam skoro jako nějakí keltští knězi v kruhu, dlaně nám krvácejí vlastním slibem, ruku v ruce. V rituálu, starém nepochybně jako lidstvo samo, nevědomý přítok do stromu vsí moci – do stromu, rostoucího na hranici mezi územím, jež všichni známe, a územím, jehož se všichni obáváme.

Ale ty podobnosti –

A já jsem tu za Billa Denbrougha, koftám znovu a znovu nad stejnými věcmi, přemílám těch několik málo faktů a haldu nepříjemných (a prchavých) domněnek, a jsem stále víc a víc posedlý každým odstavcem. To není k ničemu. Nemá to cenu. Je to dokonce i nebezpečné. Ale je také těžké čekat, až se něco stane.

Tento zápisník má být pokusem o přenesení se přes tu posedlost rozšířením záběru mého zájmu – konečně v tomto příběhu je jen šest mládenců a jedna dívka, nikdo z nich šťastný, nikdo z nich akceptovaný jimi rovnými, a všichni zabředlí jednoho horkého léta, kdy prezidentem byl ještě Eisenhower, do noční můry. Je to jen pokus vrátit kameru dle přání trochu zpátky – podívat se na to celé město, na místo, kde téměř třicet pět tisíc lidí pracuje, jí, spí a kopuluje, nakupuje, pojíždí auty a chodí pěšky do školy, do vězení a někdy mizí v temnotě.

Aby člověk poznal, jaké toto místo je, je myslím nezbytné seznámit se s tím, jaké toto místo bylo. A kdybych já osobně měl uvést den, kdy pro mě to skutečně začalo, pak bych uvedl jeden den časného jara roku 1980, kdy jsem navštívil Alberta Carsona, zemřelého loni v létě, když mu bylo jednadevadesát let. Byl starý a vážený. Ve městě byl od roku 1914 do roku 1960 hlavním knihovníkem města, což je neuvěřitelně dlouhá doba (ale on byl také neuvěřitelný člověk) a mně bylo jasné, že jestli někdo bude něco vědět o historii tohoto místa, bude to nutně on a já musím tedy začít u něj. Albert Carson je ten pravý. Položil jsem mu svoji otázku, seděli jsme přitom na jeho kanapi, a on mi dal svoji odpověď. Mluvil skřehotavě – to už zápasil s rakovinou hrtanu, která ho nakonec dostala.

„Ani jeden z nich nestojí za šesták. A to myslím sakramentsky dobře, víš.“

„A kde tedy mám začít?“

„Začít s čím, pro Boha živého?“

„Se zkoumáním historie téhle oblasti. Města Derry.“

„A jo. Nu dobrá. Začni s Frickem a Michaudem. Ti by měli být nejlepší.“

„A až si pročtu tyhle –“

„Pročítáš je? Ach, proboha, ne! Hod' je do koše! To bude tvůj první krok. Pak si přečti Buddingera. Branson Buddinger byl sakra dobrý badatel, věčný ožrala a asi dělal zásadní boty, jestli je pravda alespoň polovička toho, co jsem slyšel, když jsem byl ještě dítě, ale když přišlo na Derry, tak měl srdce na pravém místě. Většinu skutečností uvádí nesprávně, ale nesprávně s citem, Hanlone.“

Trochu jsem se usmál a Carson se svými koženými rty zašklebil – měl to být výraz dobrého rozpoložení, trochu ale z toho úšklebku šel strach. Vypadal v tu chvíli jako sup, šťastně hlídající čerstvě ulovené zvíře a čekající, až dosáhne správného stupně rozkladu, aby začal hodovat.

„A až zvládneš Buddingera, přečti si Ivese. Poznamenej si všechny osoby, s nimiž hovořil. Sandy Ives ještě pracuje na Státní univerzitě Maine. Je folklorista. Až si ho přečteš, tak se za ním rozjed'. Pozvi ho na večeři. Já bych ho vzal do Orinoka, protože tam je večeře nekonečná. Vytáhni z něj, co se dá. Napiš si všechna jména a adresy. Promluv si s pamětníky, s nimiž on mluvil – s těmi, co budou ještě na živu; je už nás jen pár, cha cha cha! – a vytáhni z nich další jména. Pak budeš mít slušný základ, jaký potřebuješ, jestli ovšem jsi alespoň způlky tak chytrý, jak se mi zdáš. Když si seženeš dost lidí, dozvíš se určitě pár věcí, co nejsou nikde zapsané. Ale možná ti pak budou rušit spánek.“

„S Derry...“

„Co je s ním?“

„S Derry není něco v pořádku, že?“

„V pořádku?“ zeptal se skřehotavým šepotem. „Co je v pořádku? Co má to slovo znamenat? Jsou ‚v pořádku‘ hezké obrázky Kenduskeagu při západu slunce, na kodaku? Jestli ano, tak Derry je v pořádku, protože je hezké na pohlednicích. Je v pořádku nějaký pitomý spolek starých škatulí, co se berou za guvernérovo sídlo nebo za umístění pamětní desky na vodojem? Jestli tohle je *v pořádku*, tak je Derry čisté jako

studánka, protože tady máme více než dost starých bab, co se pletou každému do všeho. Je v pořádku ta šeredná plastika Paula Bunyana před městským střediskem? Jo, kdybych tak měl nákladák napalmu a svůj starý zapalovač, tak bych se o *tuhle* příšernost postaral, to si piš... ale má-li člověk estetické cítění natolik široké, že zahrnuje i sochy z umělé hmoty, pak je Derry v pořádku. Otázkou ale je, co pro tebe znamená slovo v pořádku, Hanlone? Co? Vrať se víc k podstatě, co *neznamená* v pořádku?“

Mohl jsem jen zavrtět hlavou. Buď to věděl nebo nevěděl. Buď by to řekl, nebo by to neřekl.

„Máš snad na mysli ty nepřijemné řeči, co možná slyšíš nebo se dozvíš? Historie města je jako rabování starého domu, plného místností a komor a věšáků na prádlo a podkroví a všech možných či nemožných schovávaček... ani nemluvě o občasně tajné chodbě nebo dvou. Chceš-li prohledávat barák jménem Derry, můžeš také najít různé věci. Ano. A později také můžeš litovat, ale když už je jednou najdeš, tak pak už je nemůžeš ukrýt, ne? Některé místnosti taky budou třeba zamčené, ale jsou k nim klíče... klíče teda k nim jsou.“

Jeho oči mne sledovaly se stařeckou vychytralostí.

„Taky si možná budeš myslet, že jsi už narazil na ta nejhorší tajemství Derry... ale vždy existuje ještě nějaké další. A pak ještě jedno. A ještě jedno.“

„Vy –“

„Asi mne budeš už muset omluvit. Bolí mne dnes strašně krk. Už si musím vzít svoje léky a zdřímnout si.“

Jinými slovy, kamaráde, tady máš nůž a vidličku a běž se podívat, co bys s nimi mohl kde ufíknout.

Začal jsem s knihami Frickeho a Michauda. Přidržel jsem se rady Carsona a hodil jsem je do koše. Předtím jsem si je ale přečetl. Byly přesně tak špatné, jak říkal. Přečetl jsem si Buddingerovu historii a okopíroval jsem si poznámky. To už bylo lepší, ale ty poznámky pod čarou, to jsou takové zvláštní věci – jako nějaké stezky, vinoucí se divokou a zanedbanou krajinou. Rozdělují se a zase se rozdělují; a vy můžete v kterémkoliv bodě vstoupit na tu nesprávnou stezku, jež vás zavede buď někam na úplně zarostlý konec, nebo do nějaké bažiny. „Když kápnete na poznámku pod čarou,“ řekl jim

jednou ve třídě profesor knihovnictví v kursu, jenž navštěvoval, „hned jí stoupněte na krk a zašlápněte ji, než se stačí rozrůst.“

Ony se ale rozrůstají, a někdy to je dobrá věc, ale většinou tomu podle mne tak není. Ty poznámky, jež byly v Buddingerově koženě sepsané *Historii starého Derry* (Orono: University of Maine Press, 1950), se toulaly přes století zapomenutých knih a zaprášených disertačních studií z oblasti historie a folklóru, řadou článků v dávno již zaniklých časopisech a obrovskými stohy městských zpráv a úředních knih.

Moje rozprava se Sandy Ivesem byla zajímavější. Občas se jeho zdroje překrývaly s Buddingerovými, ale to bylo vše. Ives strávil značnou část svého života tím, že sbíral ústní historiky – jinými slovy vlákna – a doslovně je zapisoval, což byl postup, jenž by Buddinger nepochybně označil za přízemní.

Ives napsal seriál článků o Derry v letech 1963 až 1966. Většina pamětníků, o jejichž vyprávění se opíral, už byla v době, kdy já jsem začal s vlastním pátráním, mrtva, ale všichni měli syny, dcery, sestřenice, bratrance. A pochopitelně jednou z velkých pravd tohoto světa je, že za jednoho zemřelého pamětníka nastupuje nový pamětník. A dobrý příběh není nikdy zapomenut, ten se vždy vypráví dál. Seděl jsem na hodně lavicích a verandách, vypil jsem spousty čaje, piva, domácího piva, domácích šťáv, vody z vodovodu, minerálky. Hodně jsem naslouchal a cívky mého magnetofonu se točily.

Buddinger a Ives spolu plně souhlasí v jednom: původní počet bílých osadníků činil asi tři stovky. Byli to Angličané. Měli výsadní právo a formálně se označovali jako Derrie Company. Přidělené pozemky zahrnovaly oblast, včetně pozemků, kde dnes je Derry, větší část Newportu a malé proužky okolních měst. Ale v roce 1741 všichni z města Derry prostě zmizeli. Byli tam ještě v červnu toho roku – komunita o počtu asi tří set a čtyřiceti duší – ale přišel říjen a byli všichni pryč. Vesnička s dřevěnými domy stála mrtvá a opuštěná. Jeden z domů, stojící tenkrát zhruba v místech dnešní křižovatky ulic Witcham a Jackson, shořel do základů. V Michaudově knize se tvrdí, že všichni osadníci byli

povraždění Indiány, tato teorie však není ničím podložená, je tu jen ten jeden vyhořelý dům. To spíš někdo víc zatopil v kamnech a dům zmizel v plamenech.

Indiánský masakr? Stěží. Nezůstaly žádné kosti, žádná těla. Povodeň? V onom roce ne. Někjaká epidemie? V okolních městech o ní ani slechu.

Prostě zmizeli. Úplně všichni. Všech tři sta čtyřicet lidí. Beze stopy.

Pokud je mi známo, je jediným vzdáleně příbuzným případem v historii Ameriky zmizení kolonistů na ostrově Roanoke ve Virginii. Tu tam zná každý školák, kdo ale ví něco o zmizeních v Derry? Zřejmě ani lidé co tam bydlí. Zkoušel jsem řadu univerzitních studentů, zabývajících se historií státu Maine, ale ani jeden z nich o tom nevěděl ani špetku. Pak jsem prošel encyklopedii *Maine kdysi a nyní*. Je tam nejméně čtyřicet hesel, týkajících se Derry, většina se jich týká doby rozkvětu dřevařského průmyslu. Nic o zmizení původních kolonistů... a přesto tohle – jak bych to měl nazvat – tohle *ticho* do celé té historie vlastně docela zapadá.

Většinu toho, co se zde událo, dusí pokrývka ticha... a lidé *přesto* mluví. Myslím, že lidi nezastaví nic. Musíte jim ale naslouchat pečlivě, a to je obrovské umění. Myslím si, že se mohu pochlubit tím, že se mi to začalo v posledních čtyřech letech dařit. Pokud by se mi to nezačalo dařit, tak bych měl pro tu práci vsutku mizerné vlohy, protože praxe mi nechyběla. Jeden stařec mi vyprávěl, jak jeho žena slyšela hlasy, jež na ni mluvily z výlevky kuchyňského dřezu, tři měsíce před smrtí jejich dcery – a to bylo začátkem zimy 1957 – 1958. Ta dívka, o níž mluvil, patřila mezi jedny z prvních obětí v sérii vražd, které začaly Georgem Denbroughem a skončily až v létě příštího roku.

„Byla to celá fůra hlasů, všechny blábolily dohromady,“ řekl mi. Měl na Kansas Street benzínovou stanici a vyprávěl mi to mezi jednotlivými pomalými pochůzkami k pumpě, kde tankoval nádrže, kontroloval hladinu oleje a otíral čelní skla. „Říkala, že jednou odpověděla, i když byla vyděšená. Naklonila se nad výlevku, jak říkala, a zaječela tam: ‚Kdo sakra jste?‘, ‚Jak se jmenujete?‘ A všechny ty hlasy jí odpovídaly, jak říkala – vrčely, mumlaly, vyly, křičely a smály se a tak. A říkala, že jí povídaly, co řekl ten posedlý

muž Ježíši: „Naše jméno je Legie,“ řkaly. Dva roky se pak k tej výlevce nepřiblížila. Za ty dva roky sem já trávil denně dvanáct hodin tady, huntoval si tělo, a pak jsem musel domů a umejval jsem všechno to sakra nádobí.“

Popíjel z plechovky pepsi colu z automatu před svojí kanceláří, bylo mu dvaasedmdesát nebo třiasedmdesát let, měl na sobě vyšisované šedivé montérky a vrásky mu lemovaly koutky úst a očí.

„Vy si asi myslíte, že jsem nějaký pošuk,“ řekl, „ale já vám povím ještě něco jinýho, když ale vypnete tenhle vrčivej krám.“

Vypnul jsem svůj magnetofon a usmál jsem se na něj. „Vzhledem k tomu, co všechno jsem v posledních několik letech slyšel, byste musel ještě hodně přehánět, abyste mne přesvědčil, že jste pošuk,“ řekl jsem.

Opětoval můj úsměv, ale žádný humor v něm nebyl. „Jednou jsem takhle umejval ty talíře jako normálně, to bylo na podzim v osumapadesátým, když už se to zase uklidnilo. Moje žena nahoře spala. Betty byla jediný dítě, co nám Bůh povolil, a když ji pak zabili, tak moje žena trávila hodně času tím, že vospávala. Teda tak jsem vytáh špunt a voda začala vodtýkat. Víte přece, jak to bublá, když vodtýká fest mydlinková voda z výlevky? Je to takový cucavý zvuk. Takhle to bublalo a já jsem na to nemyslel, už sem se viděl nahoře ve svý posteli, a právě když už to přestávalo bublat, tak jsem tam dole slyšel svoji dceru. Slyšel jsem svoji Betty tam někde dole ve tmě, jak se směje. Jenomže to znělo spíš jako kdyby křičela, když ste líp poslouchal. Nebo voboje. Smála se tam a křičela dole v trubkách. To bylo jedinkrát, co sem něco takovýho slyšel. Možná se mi to jen zdálo. Ale... myslím, že ne.“

Podíval se na mne a já jsem pohlédl na něj. Světlo, dopadající skrze špinavou okenní tabulku na jeho tvář, mu ji plnilo všemi těmi roky, vypadal starý jako Metuzalém. Přesně si pamatují, jakou jsem v ten okamžik pocítil zimu; jaký strašný chlad.

„Myslíte si, že teďka vás lakuju?“ zeptal se ten stařec, jemuž v roce 1957 bylo jen asi pětáctyřicet let, stařec, jemuž Bůh nadělil jen jedinou dceru, Betty Ripsomovou. Betty našli na Outer Jackson Street po vánocích toho roku, zmrzlou, se

škaredě potřhaným tělem.

„Ne,“ řekl jsem. „Nemyslím si, že mě teď lakujete, pane Ripsome.“

„A vy ale mluvíte pravdu,“ řekl s trochou údivu. „Vidím vám to ve tváři.“

Myslím, že mi tenkrát chtěl ještě něco říci, ale zvonek nad námi se náhle ostře rozezněl, jak přes hadici na asfaltu přejelo nějaké auto k čerpadlu. Když se zvonek rozezněl, oba jsme vyskočili a já jsem slabě vykřikl. Ripsom se odbelhal k autu, otíraje si ruce do kousku pucvole. Když se zase vrátil, hleděl na mne jako na nějakého nevídaného cizince, který se sem připlétl z ulice. Rozloučil jsem se a odešel.

Buddinger a Ives se shodují i na další věci: tady v Derry věci skutečně nejsou v pořádku; v Derry věci nebyly *nikdy* v pořádku.

Alberta Carsona jsem naposledy navštívil necelý měsíc před tím, než zemřel. S hrtanem se mu to velmi zhoršilo; byl schopen už jen sípat slabým šepotem. „Pořád myslíš na to, že sepíšeš historii Derry, Hanlone?“

„Pořád si s tou myšlenkou pohrávám,“ řekl jsem, ale pochopitelně jsem nikdy neměl v úmyslu napsat historii tohoto města – ne historii v pravém slova smyslu – ale myslím si, že jemu to také bylo jasné.

„Trvalo by ti to dvacet let,“ šeptal, „a nikdo by to nečetl. Nikdo by to *nechtěl* číst. Pusť to z hlavy, Hanlone.“

Na chvíličku se odmlčel a pak dodal:

„Že Buddinger spáchal sebevraždu, to víš, ne?“

Pochopitelně že jsem to věděl – ale jen proto, že lidé hodně mluví a já je umím poslouchat. Článek v *Novinách* to označoval jako nehodu, že spadl, a pravdou bylo, že Branson Buddinger skutečně spadl. Jenomže *Noviny* se zapoměly zmínit o tom, že spadl ze stoličky v komoře a kolem krku přitom měl smyčku.

„Už víš o tom cyklu?“

Pohlédl jsem na něj vylekaně.

„Ach jo,“ zašeptal Carson. „Já vím. Každých šestadvacet nebo sedmadvacet let. Buddinger to také věděl. Ví to i hodně pamětníků, a to je právě jedna z těch věcí, o kterých nechtějí mluvit, i když do nich nalejváš kořalku. Zapomeň na to, Hanlone.“

Pozvedl jeden ze svých pařátů. Sevřel ho kolem mého zápěstí a já jsem cítil tu horkou rakovinu, cloumající mu tělem, požírající všechno, co se v jeho těle ještě dalo – ne že by toho v tu dobu ještě zůstávalo nějak moc: tělesná schránka Alberta Carsona už byla téměř vyprázdněná.

„Miku – nechci, aby ses míchal do těchto věcí. Tady v Derry jsou některé věci nebezpečné. Nech to být. *Nech to být.*“

„Nemohu.“

„Tak si ale dej pozor,“ řekl. Náhle se na mne z tváře toho umírajícího starce dívaly obrovské ustrašené oči dítěte. „*Měj se na pozoru.*“

Derry.

Můj domov. Má jméno po stejnojmenném kraji v Irsku.

Derry.

Tady jsem se narodil, v místní nemocnici; chodil jsem tu do obecné školy, pak na gymnázium na Deváté ulici, potom na střední školu na ulici Derry High. A potom na University of Maine – „ta není v Derry, ale hned za rohem“, jak říkají pamětníci – a pak jsem se zase hned sem vrátil. Do veřejné knihovny. Jsem člověk z malého města, žijící svůj maloměstský život, jeden z milionů.

Avšak.

Avšak:

V roce 1879 našla parta dřevorubců pozůstatky jiné party, jež zimovala v táboře na horním toku Kenduskeagu – tam, kde děti pořád ještě říkají Lada. Bylo jich tam devět, a všech devět roztrhaných na kusy. Povalovaly se tam hlavy... o pažích ani nemluvě... jedna či dvě nohy... a penis jednoho muže byl přibitý ke stěně srubu.

Avšak:

V roce 1851 otrávil John Markson celou svoji rodinu a pak, když si sedl doprostřed kruhu, upraveného z mrtvol, nacpal se sám bílými muchomůrkami. Smrtnou agónii mohl mít dost slušnou. Městský strážník, který ho našel, napsal do zprávy, že nejprve se mu zdálo, že mrtvola se na něj šklebí; doslova zaznamenal „Marksonův hrozný vášnivý úsměv“. U toho vášnivého úsměvu ale byla také plná huba smrtelně jedovatých muchomůrek. Markson pokračoval v debužírování, i když mu křeče a úděsné svalové stahy už

musely ničit jeho umírající tělo.

Avšak:

Na Velikonoční neděli roku 1906 majitelé Kitchenerových železáren, jež stály na místě dnes zbrusu nového nákupního střediska města, pořádali velikonoční pomlázku „pro všechny hodné děti z Derry“. Pomlázka se konala v obrovské budově železáren. Nebezpečné provozy byly uzavřené a dobrovolníci z řad zaměstnanců obětovali svůj čas a hlídali, aby žádný zvědavý chlapec či děvče se nepokoušeli podlézt bariéry a nechtěli si hrát na průzkumníky. V přístupných prostorách železáren bylo ukryto pět set čokoládových velikonočních vajíček, převázaných veselými stužkami. Podle Buddingera připadalo na každé z těchto vajíček alespoň jedno děcko.

Děti s výskotem, chichotáním a pokřikováním probíhaly ztichlými nedělními železárnami, hledaly vajíčka pod obrovitými sklopnými vanami, v zásuvkách pracovního stolu mistra, balancovaly na velkých rezatých ozubených kolech, ve formách na třetím poschodí (na starých fotografiích tyto formy vypadají jako nějaké velké formy na bábovku pro kuchyň obrů). Přítomné tři generace Kitchenerů tady sledovaly zábavu dětí a čekaly na konec pomlázky, což mělo být ve čtyři hodiny, ať už se všechna vejce najdou či ne, aby pak dětem rozdaly odměnu. Konec ale ve skutečnosti nastal o pětáctyřicet minut dříve, ve čtvrt na čtyři. To železářny vyletěly do povětří. Sedmdesát dva lidí bylo vytaženo mrtvých ze sutin ještě před západem slunce. Celkem si smrt vybrala daň jednoho sta a dvou lidí. Z toho bylo osmaosmdesát mrtvých dětí. Následující středu, když celé město bylo stále ještě zahaleno ochromujícím tichým rozjímáním nad touto tragédií, našla jedna žena hlavu devítiletého Roberta Dohaye zachycenou ve větvích jabloně na dvorku jejího domku. Na zubech chlapce byla čokoláda a ve vlasech měl krev. To byla poslední z identifikovaných obětí. Osm dětí a jeden dospělý nebyli nikdy nalezeni. Byla to nejstrašnější tragédie v historii Derry, dokonce horší než nikdy nevysvětlený požár v Černém fleku v roce 1930. Provoz ve všech čtyřech vysokých pecích železáren byl zastaven. Ne pouze utlumen, nýbrž zastaven.

Avšak:

Stupeň kriminality v Derry je šestinásobně vyšší, než

stupeň kriminality v jakémkoliv městě srovnatelné velikosti v Nové Anglii. Mé předběžné závěry z této oblasti se mi zdály být natolik neuvěřitelné, že jsem dal svoje čísla jednomu šílenci z univerzity, trávícímu zbytek času, co zrovna neseděl u svého počítače, u mě v knihovně. Ten šel o několik stupňů dál – přidal několik tuctů dalších malých měst, aby z toho byl – jak to nazval – celostátní průzkum, a dodal mi počítačem vytvořený sloupcový graf, kde Derry trčelo jako palec při autostopu. Jeho jediný komentář byl: „Tady musejí mít lidi dost horkou krev, pane Hanlone.“ Neodpověděl jsem mu. Kdybych mu odpověděl, řekl bych mu možná, že něco v Derry každopádně horkou krev má.

Tady v Derry totiž nevysvětlitelně a nezjištěně mizí děti v počtu asi šedesáti ročně. Většinou jde o teenagery. Předpokládá se, že jde o děti, utíkající z domova. Podle mne je docela možné, že některé opravdu utíkají.

A během doby, již by Albert Carson nepochybně označil za trvání cyklu, tento počet zmizelých dětí vystřeluje až někam přes obzor. Na příklad v roce 1930, kdy vyhořel Černý flek, zmizelo v Derry více než *sto sedmdesát* dětí – a to ještě byla jen taková zmizení, jež byla hlášena na policii a tedy dokumentována. *Na tom není nic překvapujícího*, řekl mi dnešní policejní šéf, když jsem mu tu statistiku ukázal. *Byla to léta deprese. Většinu těch dětí už přestalo bavit jíst jen bramboračku nebo jít spát bez jídla, tak se vydaly do světa hledat něco lepšího.*

V roce 1958 bylo v Derry registrováno sto dvacet sedm pohřešovaných dětí ve věku od tří do devatenácti let. *To byla v roce 1958 také deprese?* zeptal jsem se policejního šéfa Rademachera. *Ne, řekl. Ale lidi se hodně stěhují, Hanlone. A hlavně mladý lidi svrbí paty. Stačí, že se pohádají s rodičema kvůli tomu, že přišli pozdě z rande, a šup – jsou pryč.*

Ukázal jsem šéfovi Rademacherovi fotografii Chada Loweho, publikovanou v místních Novinách v březnu roku 1958. *To si myslíte, že tenhle taky utekl poté, co se pohádal s rodiči, když přišel pozdě domů, šéfe? Když se vypařil, tak mu bylo tři a půl roku.*

Rademacher se má mne kysele podíval a řekl, že pro něj bylo potěšením popovídat si se mnou, že ale kdybych prominul, má dost práce. Odešel jsem.

Strašící, strašený, strašit.

Často navštěvovaný duchy či strašidly, jako třeba potrubí výlevky; trvale a neodbytně, jako každých pětadvacet, šestadvacet či sedmadvacet let; místo, kde se krmí zvířata, jako v případě George Denbrougha, Adriana Mellona, Betty Ripsomové, Albrechtovic dcery a Johnsonovic syna.

Místo, kde se krmí zvířata. Ano, a to právě straší *mne*.

Jestli se ještě něco stane – cokoliv – tak zavolám. Musím. Zatím mám své domněnky, svůj narušený spánek a své vzpomínky – svoje proklaté vzpomínky. Ach, a ještě něco – mám tenhle svůj blok, ne? Svoji zeď nářků. A tak tu sedím, ruka se mi třese tak, že skoro nemohu do toho bloku psát, sedím tu v prázdné čítárně po zavírací době, naslouchám zvukům těch tmavých polic, pozoruji stíny vrhané žlutavými koulemi, sleduji, zda se nepohybují... zda se nemění.

Sedím tu vedle telefonu.

Pokládám na něj volnou ruku... ta sklouzává... už se dotýká číselníku, který by mne mohl spojit s nimi všemi, s mými starými kamarády.

Zašli jsem společně hluboko.

Zašli jsme společně do temnoty.

Budeme schopni z té temnoty vystoupit, jestliže do ní podruhé sestoupíme?

Myslím, že ne.

Bože, pomoz mi, ať je nemusím volat.

Bože, pomoz mi.

ČÁST 2

ČERVEN ROKU 1958

„Můj povrch jsem já sám.
Pod ním, jako svědek,
je pohřbené mládí. Kořeny?
Kořeny má každý.“

William Carlos Williams,
Paterson

Někdy tak dumám co teď asi provedu
ale není léku na tu letní únavu.

Eddie Cochran

KAPITOLA 4

Ben Hanscom padá

1

Těsně před půlnocí zažila jedna ze stewardek, sloužících na palubě první třídy linky z Omahy do Chicaga na letu společnosti United Airlines číslo 41, pořádný šok. Na pár okamžiků byla přesvědčená, že ten člověk v první řadě na sedadle A zemřel.

Když nastupoval v Omaze, pomyslíla si: „Ach bože, to zas bude nějaký malér. Je zpitý jak zákon káže.“ Ten pach whisky kolem jeho hlavy jí letmo připomněl obláček prachu, vždy obklopující toho ošklivého chlapečka v seriálu Peanuts jmenoval se Pig Pen. Byla tím nervóznější, protože šlo o první třídu, kde se podává alkohol dle přání. Byla si jista, že požádá o panáka – a patrně dvojitého. Pak se ona bude muset rozhodnout, zda ho obslouží či ne. A aby to nebylo tak úplně jednoduché, po celý dnešní noční let jsou hlášené bouřky a jí bylo naprosto jasné, že ten štíhlý chlapík v džínech a lehké kostkované košili začne někdy v nejméně vhodné chvíli zvracet.

Když se však vydala pro objednávky, objednal si ten vysoký muž jen sodovku, a to ještě tak zdvořile, jak jen si lze představit. Tlačítko obsluhy nezmáčkl ani jednou a tak na něj velmi brzy zapomněla, protože jinak bylo na tomto letu pořád co dělat. Let patřil mezi ty, na něž by nejraději zapomněla ihned po jeho skončení, byl prostě takový, že člověk by se chtěl zeptat – kdyby na to měl čas –, zda ho vlastně sám přežije.

Letadlo si klestilo cestu mezi ošklivými bouřkovými dírami a blesky jako dobrý lyžař, sjíždějící slalom. Povětrí bylo značně neklidné. Pasažéři vykřikují a dělají nervózní vtipy na blesky, jež se občas míhají v tlustých závějích mraků kolem

letadla. „Maminko, to si pánbíček fotografuje andělíčky?“ ptá se jeden malý klučina a jeho maminka, v obličejí celá zelená, se trhaně směje. Servis nakonec zůstává jen v první třídě, po dvaceti minutách letu se rozsvítil nápis „Připoutejte se, prosím“, a svítil až do konce letu. Stewardky zůstávají v uličkách a reagují na světýlka, jež se rozsvěcují jako provázky nějaké zápalné šňůry.

„Pro Ralpha to je dnes asi fuška,“ pomyslela si stewardka, když se posunovala uličkou; hlavní steward se právě vracel do turistické třídy s novou zásobou pytlíků pro případ nevolnosti. Je to napůl zaklínadlo, napůl vtíp: pro Ralpha to je vždycky fuška u takových neklidných letů. Letadlo se propadlo, někdo tiše vykřikl, stewardka se trochu otočila, natáhla ruku, aby získala rovnováhu, a pohlédla přímo do zírajících, prázdných očí toho muže na sedadle I–A.

Ach, proboha, vždyť je mrtvý, pomyslela si. Ten alkohol, co do sebe předtím nalil... pak to kymácení... srdce... vyděsilo ho to k smrti.

Oči štíhlého muže spočívají na stewardce, ale nevidí ji. Nepohybují se. Jsou dokonale rozostřeny. Jsou to jistě oči mrtvého člověka.

Stewardka se otáčí od toho strašného pohledu, srdce jí divoce bije v hrdle, horečně přemítá co udělat, jak postupovat, a děkuje Bohu, že ten pasažér aspoň nemá žádného souseda, který by začal ječet a udělal paniku. Rozhodne se, že nejprve bude informovat hlavního stewarda a pak muže z posádky vpředu. Možná se jim podaří zabalit ho do deky a zavřít mu oči. Pilot nechá svítit příkaz k připoutání, i kdyby se povětří zklidnilo, aby nikdo nemohl vstávat a chodit dopředu na záchod a až budou ostatní cestující vystupovat, pomyslí si, že snad jen spí –

Takové myšlenky jí probíhají rychle hlavou a ona se otáčí, aby šla vše realizovat. Mrtvé, vyhaslé oči se na ni zaostří... a pak ta mrtvola zvedá svoji skelníci sodovky a upíjí z ní.

Právě ve stejný okamžik se letadlo opět propadne, nakloní a překvapivý výkřik stewardky je přehlušen jinými, živějšími výkřiky strachu. Oči toho muže se pak pohnou – ne moc, ale stačí na to, aby pochopila, že je naživu a vidí ji. A ona si pomyslí: Je to divné, proč jsem byla přesvědčena, když nastupoval, že je mu přes padesát, není přeci ani zdaleka tak

starý, i když vlasy mu už šedivější.

Přechází k němu, přestože za sebou slyší neklidné zvonění tlačítek cestujících (Ralph měl skutečně plné ruce práce: poté, co přistáli za třicet minut bez problémů na letišti O'Hare, vynášeli stewardi více než sedmdesát použitých pytlíků).

„Je všechno v pořádku, pane?“ zeptá se s úsměvem. Cítí, že ten úsměv je falešný, umělý.

„Všechno je v naprostém pořádku, děkuji,“ řekne štíhlý muž. Pohlédne na útržek palubní karty první třídy, zasunutý do štěrbin v opěradle sedadla a vidí, že se jmenuje Hanscom. „V naprostém pořádku. Trochu to s námi ale háže, co? Máte asi spoustu práce. Se mnou si nedělejte starosti. Já jsem –“ udělá pokus o úsměv, úsměv, který jí připomene strašáky, opuštěné na sklizených listopadových polích. „Jsem v naprostém pořádku.“

„Vypadal jste...“

(mrtvý)

„trochu zmožený tím počasím.“

„Myslel jsem na staré časy,“ řekl. „Jen jsem si zvečera uvědomil, že něco takového jako staré časy existuje, alespoň pro mne.“

Další zvonění. „Buďte tak hodná, stewardko?“ volá někdo nervózně.

„Jestli tedy jste skutečně v pořádku –“

„Jen jsem přemýšlel o takové přehradě, kterou jsme s několika kamarády stavěli,“ řekl Ben Hanscom. „Byli to vůbec první kamarádi, jež jsem kdy měl, alespoň si myslím. Stavěli tu přehradu, a já –“ Zarazil se, udiveně se rozhlédl a pak se začal smát. Byl to jasný smích, téměř bezstarostný smích malého chlapce, a ve zmítajícím se letadle zněl velmi podivně „– já jsem se jim předvedl. A to téměř doslova. Ale udělali jsme s tou přehradou tenkrát pěknou paseku. Na to si vzpomínám.“

„Stewardko?“

„Omluvte mne, pane – měla bych jít zase na obchůzku.“

„Jistě, to byste měla.“

Kvačí pryč, ráda, že se zbaví toho pohledu – toho mrtvičného, téměř hypnotického pohledu.

Ben Hanscom otáčí hlavu k oknu a pohlíží ven. Mraky jsou prosvětlovány blesky a v jejich mihotavých záblescích

vypadají mračna jako nějaké obrovské průzračné mozky, naplněné špatnými myšlenkami.

Sáhne si do kapsičky košile a zjistí, že stříbrné dolary zmizely. Zmizely z jeho kapsy a přesunuly se do kapsy Rickyho Lee. Náhle pocítí lítost, že si nenechal alespoň jeden z nich. Mohl by se hodit. Pochopitelně se můžete sebrat a jít do kterékoliv banky – pokud ovšem se nezmítáte ve výšce asi deset kilometrů – a opatřit si hrst stříbrných dolarů. K ničemu se vám však nehodí ty utrápené měděné plíšky, co dnes vlada vydává za mince. Na vlkodlaky, upíry a další příšery, co se producírují ve světle hvězd, potřebujete stříbro; opravdické stříbro. Abyste zastavili příšeru, potřebujete stříbro. Potřebujete –

Zavřel oči. Vzduch kolem něj byl plný zvonění. Letadlo se kolébalo, naklánělo a propadalo a vzduch byl plný zvonění. Zvonění?

Ne... zvonků.

Byly to zvonky, byl to ten zvonek, ten zvonek všech zvonků, na nějž se čekalo celý rok. Ten zvonek, oznamující opět svobodu, apoteózu všech školních zvonků.

Ben Hanscom sedí ve svém křesle první třídy, zavěšený mezi blesky ve výšce deseti kilometrů, tvář upřenou k oknu, a cítí, jak stěna času se náhle zeslabuje; nastává jakýsi strašně nádherný peristaltický pohyb. Pomyslí si: Bože můj, jsem pohlcován vlastní minulostí.

Trhavé záblesky mu dopadají na tvář a aniž o tom ví, nastává nový den. 28. květen 1985 se stal 29. květnem 1985 nad tmavou a bouřlivou zemí, již je západní část Illinois; znavení farmáři dole spí jako zabití a sní své sny o rychlém zbohatnutí, a ví vlastně někdo, co jim může vniknout do jejich stodol a sklepů a na jejich pole v modravých záblescích a za dunění hromů? Tyhle věci neví nikdo – ví se jen to, že síly se v noci odpoutávají, a že vzduch je nabitý vysokým napětím bouře.

Jsou to ale zvonky ve výši deseti kilometrů, jak letadlo zase vyráží z bouře a jeho let se zklidňuje; jsou to zvonky; a je to ten zvonek usínání Bena Hanscoma; a ve spánku ta zeď mezi minulostí a dneškem mizí úplně a on se kutálí roky zpátky jako člověk, padající do studně – snad Wellsův Poutník časem, padající s prasklou příčkou v jedné ruce dolů a dolů

do země Morlocků, kde stroje hučí a hučí v tunelech noci. Už je rok 1981, 1977, 1969, a náhle je tady, tady v červnu roku 1958; všude kolem jasný letní den a za ospalými víčky Bena Hanscoma se mu otáčejí zornice na povel jeho snícího mozku, jenž nevidí temnotu, rozprostírající se nad západním Illinois, nýbrž jasné sluneční světlo toho červenového dne v městě Derry ve státě Maine, před sedmadvaceti roky.

Zvonky.

Ten zvonek.

Škola.

Škola je

Škola je

2

za námi!

Zvuk zvonku se zurčivě nesl chodbami školy v Derry, velkou budovou z cihel, stojící na Jackson Street, a při jeho zaznění všechny děti v páté třídě, kam chodil Ben Hanscom, povstaly ve spontánním jásotu – a paní Douglasová, obvykle nejpřísnější ze všech učitelek, se je ani nepokoušela ztišit. Bylo jí asi jasné, že by se jí to nezdařilo.

„Děti,“ zvolala, když se jásot utišoval. „Mohu vás ještě jednou poprosit o pozornost?“

Třídou se ozvala směs rozčileného šumu a několika zaúpění. Paní Douglasová držela v ruce vysvědčení.

„Doufám, že jsem prolezla!“ zašveholila Sally Muellerová k Beverly Marshové, sedící ve vedlejší řadě. Sally byla hezká, živá, upravená. Beverly byla také hezká, ale toho odpoledne se z ní živost vytratila, ať už to byl poslední den školy nebo ne. Dívala se zamyšleně na svoje tenisky. Na jedné z jejích tváří byla mizející nažloutlá modřina.

„Mně je u prdele, jestli jo nebo ne,“ řekla Beverly.

Sally pohrdlivě zafuněla. Dámy taková slova nepoužívají, říkalo to zafunění. Pak se obrátila na Gretu Bowiovou. Stejně to bylo asi jen to rozčilení ze zvonku, ohlašujícího konec dalšího školního roku, jež způsobilo, že Sally se spontánně obrátila a promluvila na Beverly, pomyslel si Ben. Sally Muellerová a Greta Bowiová byly z bohatých rodin, které

měly domy na West Broadwayi, zatímco Bev docházela do školy z jedné z řady zanedbaných budov na Lower Main Street. Obě ulice sice od sebe byly vzdálené jen asi dva kilometry, ale i takové dítě, jako je Ben, vědělo, že skutečná vzdálenost byla asi jako mezi planetou Země a planetou Pluto. Stačilo se podívat na laciný svetr Beverly, její plandavou sukni, kterou nepochybně měla z krámků od Armády spásy, kam lidé odkládali obnošené věci, a její rozšmačkané tenisky, aby si tu vzdálenost uvědomil. Ale Ben měl Beverly přesto raději – o moc raději. Sally a Greta měly krásné šaty, a asi si také každý měsíc kadeřily nebo natáčely vlasy, ale to vůbec neměnilo základní skutečnosti. I kdyby si ty vlasy natáčely každý den, tak to pořád bude jen párek domýšlivých hus.

V jeho očích byla Beverly mnohem milejší... a mnohem hezčí, i když něco takového by se jí neodvážil říci ani za milión. Ale přesto někdy, uprostřed zimy, kdy světlo venku bylo ospalé jako kočka stočená na kanapi, a když paní Douglasová uspávala výkladem matematiky (jak se dělí dlouhé číslo nebo jak se najde společný jmenovatel pro dvě různé hodnoty tak, aby bylo možné je sčítat) nebo předcítáním otázek z Blyškových mostů či vyprávěním o nalezištích cínů v Paraguayi, za takových dnů, kdy se zdálo, že škola neskončí nikdy, a kdy bylo úplně jedno, zda skončí nebo ne, protože celý venkovní svět byl rozčvachtaný... tehdy se Ben někdy pokradmu zadíval na Beverly a srdce ho zoufale zabořilo a zároveň se i nějak otevíralo. Asi byl do ní zabouchnutý, nebo vlastně zamilovaný, a proto myslel vždycky na ni, když v rádiu zpívali Penguins písničku „Anděl pozemský“ – „miláčku můj drahý / miluji tě dál a dál...“ Jo, byla to blbost, doják jako nacucaný kapesník, ale to k tomu patřilo, protože by jí to nikdy neřekl. Byl přesvědčen o tom, že tlustí chlapi mohou milovat hezké dívky jen vnitřně. Kdyby někomu řekl, co cítí (stejně nikdo takový neexistoval, komu by to mohl říci), tak by se ta osoba určitě rozchechtala tak, až by z toho měla mrtvici. A kdyby to snad někdy řekl Beverly, ta by se tomu jistě buď také smála (což by bylo špatné), nebo by dělala, že jí je znechucením na zvracení (a to by bylo ještě horší).

„Tak teď vás prosím, abyste předstupovali, jak vás budu

vyvolávat. Paul Anderson... Carl Bordeaux... Greta Bowiová... Calvin Clark... Cissy Clarková...“

Jak paní Douglasová vyvolávala jména dětí páté třídy, ty jedno po druhém předstupovaly (s výjimkou dvojčat Clarkových, jež přistoupila společně jako vždy, drže se za ruce, nerozeznatelných s výjimkou délky světle blondátých vlasů a skutečnosti, že ona měla šaty, zatímco on džíny), vyzvzdaly si žlutohnědá vysvědčení s americkou vlajkou a slibem věrnosti na přední straně a modlitbou Otče náš na zadní straně, a vycházely zklidně ze třídy... a pak se hnaly chodbou k hlavním dveřím, rozevřeným dokořán. A pak prostě vyběhly do léta a zmizely – některé na kolech, některé s poskoky, některé v sedle neviditelného oře, pobízeného rukama ve slabinách tak, aby bystře cválal, některé s rukama kolem ramen a zpěvem písně „Oči mé s radostí zří, jak nám naše škola hoří“, na melodii „Kapitán John Brown to zřel“, bojové hymny republiky.

„Marcia Faddenová... Frank Frick... Ben Hanscom...“

Povstal, naposledy toho léta pokradmu pohlédl na Beverly Marshovou (alespoň tehdy si to myslel) a šel ke stolu paní Douglasové, jedenáctiletý chlapec se zadkem velikosti asi Nového Mexika narvaným do příšerných nových džínů, na nichž se blyštěly světelné skvrny nových měděných cvočků, se šustivým zvukem o sebe se odírajících nohavic, vycpaných mohutnými stehny. Boky se mu pohupovaly jako nějaké holce. Břicho mu klimbalo ze strany na stranu. Měl na sobě vytahaný svetr, i když byl horký den. Vytahané svetry nosil skoro pořád, protože se strašně styděl za svoje prsa od prvního školního dne po vánočních prázdninách, kdy měl na sobě jednu z nových mikin od matky, a kdy Krkavec Huggins ze šesté třídy zakrákoral: „Hele, kluci! Mrkněte se, co nadělil Ježíšek Benu Hanscomovi k vánocům! Pěkně velký kozy!“ Krkavec se z jemnosti svého vtípu mohl skoro pominout. Ostatní se také smáli – také několik holek. Kdyby se právě tehdy otevřela před ním nějaká díra do podzemí, bez váhání by do ní Ben skočil... možná ještě s díky na rtech.

Od toho dne nosil svetry. Měl čtyři – jeden vytahaný hnědý, jeden vytahaný zelený a dva vytahané modré. To byla jedna z mála věcí, jež se mu podařilo si vyvzdorovat na své matce, jeden z mála zápisů do písku, které se mu podařilo za celé

jeho dětství učinit. Kdyby tenkrát zahlédl, že se s ostatními hihňá i Beverly Marshová, jistě by zemřel hanbou.

„Letos pro mne bylo potěšení mít tě ve třídě, Benjamine,“ řekla paní Douglasová, když mu podávala vysvědčení.

„Děkuji vám, paní Douglasová.“

Odněkud ze zadních lavic se ozvalo posměšné falzeto: „Těkuji fám, paní Toukglasová.“

Byl to Henry Bowers, pochopitelně. Henry chodil do páté třídy jako Ben, místo do šesté se svými kamarády Krkavcem Hugginsem a Viktorem Crissem, protože rok předtím propadl. Ben měl tušení, že Bowers letos propadne zase. Paní Douglasová ho nevyvolala, když rozdávala vysvědčení, a to znamenalo nějaké problémy. To Bena trochu zneklidnilo, protože jestliže Henry zase propadl, tak za to částečně může právě on... a Henry to věděl.

Při závěrečných písemných zkouškách před týdnem je paní Douglasová všechny nahodile rozsadila podle toho, jak vytáhla z klobouku na svém stole jejich jména na lístečcích. Ben dopadl tak, že seděl v poslední lavici s Henry Bowersem přes uličku. Jako obvykle měl Ben paži obtočenou kolem své písemky, k níž se skláněl, přičemž do žaludku ho příjemně tlačila lavice. Občas si okusoval propisku při hledání inspirace.

Když byly úterní písemné zkoušky asi v polovině, což připadlo náhodou na matematiku, dolehl přes uličku k Benovi šepot. Byl to velmi tichý, nezachytitelný a dokonalý šepot, jako když nějaký zkušený vězeň předává zprávu na vězeňském dvoře při procházce: „Podej mi to opsat.“

Ben pohlédl nalevo a setkal se přímo s černýma, zlostnýma očima Henry Bowerse. Henry byl velký i na svých dvanáct let. Paže a nohy měl svalnaté, vypracované prací na farmě. Jeho otec, údajně blázen, měl menší parcelu na konci Kansas Street, poblíž hranice s městem Newport, kde Henry týdně nejméně třicet hodin pomáhal rýt, plít, sázet, kopat kameny, vysekávat křoví a sklízet, pokud bylo co sklízet.

Henry měl vlasy zastřížené tak nakrátko, že mu prosvítala lebka. Vpředu si je natíral pomádou z tuby, již neustále nosil s sebou v zadní kapse svých džín a jeho vlasy nad čelem pak připomínaly jakoby nějaké zuby blížící se sekačky. Kolem něj se neustále vznášel pach potu a ovocné žvýkačky. Do školy

nosil růžovou motorkovou bundu s orlem na zádech. Kdysi se jeden čtvrták nerozumně jeho bundě posmíval. Henry na hošíka vyběhl jako lasička a dal mu dvakrát pěstí. Hošík přišel o tři přední zuby. Henry nesměl dva týdny chodit do školy. Ben doufal, s jakousi nezřetelnou, leč doutnajícím touhou, že Henryho vyloučí, ne že mu pouze zakáže přístup do školy na pár dní. Takové štěstí ho ale nepotkalo. Prevíta nic nezničí. Jakmile mu trest vypršel, vkráčel Henry zase pyšně na školní dvůr, ostentativně stavě na odív svoji růžovou bundu, vlasy tak příšerně napomádované, jako kdyby mu ta pomáda vyrážela odněkud přímo z lebky. Kolem obou očí měl ještě barevné stopy po výprasku, který mu jeho bláznivý otec uštědřil za to, že se „pral na školním dvoře“. Stopy výprasku nakonec zmizely; pro děti, jež musely žít v Derry s Henrym, však vzpomínka na tuto lekci nezmizela nikdy. Od té doby už se nikdo neodvážil říci Henrymu něco na jeho růžovou motorkovou bundu.

V momentě, když šeptal výhruzně Benovi, aby mu dal opsat písečku, proběhly Benovi hlavou šílenou rychlostí tři myšlenky – byly zrovna tak rychlé, jako on byl tlustý – a všechny během zlomku sekundy. První myšlenkou bylo, že paní Douglasová chytí Henryho při opisování jeho písečky a že oba dostanou pětku. Druhou bylo, že jestliže tu písečku Henrymu nedá opsat, ten si ho zcela určitě chytí po škole a pak dostane on dvakrát pěstí, přičemž jednu ruku mu bude nejspíš držet Huggins a druhou Criss.

Byly to dětské myšlenky a nebylo na nich nic překvapivého, protože on přece *byl* dítětem. Avšak jeho třetí a poslední myšlenka, ta už byla jiná – skoro dospělá.

Možná mne dostane, dobře. Ale možná se mi povede ten poslední týden školy se mu vyhýbat. To by klidně šlo, když si na tom dám záležet. A přes léto na mne zapomene. Aspoň si myslím. Jo. Je dost blbej. Když zkoušky neudělá, mohl by zase prolítnout. A když prolítne, tak budu o ročník vejš. Nebudu už s ním sedět v jedné třídě... dostanu se na střední školu dřív než on. A pak... pak bych mohl mít pokoj.

„Dávej opsat,“ zašeptal Henry znovu. Jeho černé oči ho nyní provrtávaly, vyžadovaly.

Ben zavrtěl hlavou a ovinul si svůj papír ještě těsněji.

„Počkej, tlust'ochu, to si s tebou vyřídím,“ zašeptal Henry,

ted' o trochu hlasitěji. Jeho papír byl zatím naprosto čistý, měl na něm napsané jen svoje jméno. Zuřil. Jestli písemku neudělá a zase propadne, vymlátí mu fotr mozek z hlavy. „Dáš mi to opsat, nebo špatně dopadneš.“

Ben znovu zavrtěl hlavou, tlusté tváře se mu zatřáslly. Měl strach, ale také byl odhodlaný. Uvědomoval si, že poprvé ve svém životě se vědomě odhodlává k nějakému činu, což ho také děsilo, i když nevěděl přesně proč – a mělo trvat roky, než si uvědomil chladnokrevnost svého počínání, pečlivé a pragmatické rozpočítání ceny a přilnutí k blížící se dospělosti, děsící ho ještě více než Henry. Henrymu se mu snad podaří vyhnout. Dospělost, v níž bude patrně takto muset myslet téměř pořád, ho nakonec dostane.

„Mluví tam vzadu někdo?“ řekla paní Douglasová a pak zřetelně pronesla: „Jestliže ano, tak si přeji, aby přestal, a to tak že *ted' a hned*.“

V příštích deseti minutách bylo ve třídě naprosté ticho. Hlavy dětí zůstávaly badatelsky skloněné nad stránkami zkoušky, jež byly cítit výrazným fialovým inkoustem, a pak se přes uličku opět ozval Henryho šepot, slabě, jen tak tak slyšitelně, s mrazivou jistotou svého slibu:

„Seš mrtvej, tlusťochu.“

3

Ben popadl svoje vysvědčení a zmizel, děkuje všem těm dobrým vílám, co je mohou jedenáctiletí tlusťoši mít, že Henry Bowers nemohl odejít ze třídy jako první, aby si na něj počkal venku.

Neutíkal chodbou jako ostatní děti. Mohl by utíkat, a to poměrně rychle na figuru jakou měl, ale bolestně si uvědomoval, jak směšně by vypadal, kdyby utíkal. Tak alespoň kráčel rychle, aby vyšel z chladné chodby, jež byla cítit pachem knih, do jasného červenového slunce. Na chvíli se zastavil a nastavil slunci tvář, vděčný za jeho teplo a jeho svobodu. Zářící bylo někde milión let daleko. Kalendář může sice říkat něco jiného, ale co říká kalendář, to je lež. Léto totiž bude mnohem delší než je počet jeho dní, a hlavně – bude patřit jemu. Cítil se vysoký jako vodojem a velký jako celé

město.

Někdo ho praštil – silně ho praštil. Příjemné pomyšlení na léto před ním Benovi okamžitě vypadlo z hlavy, s námahou se mu podařilo udržet na schodech rovnováhu. Stačil se chytit právě včas železného zábradlí, jež ho zachránilo před ošklivým pádem.

„Koukej mi zmizet z cesty, ty břichatino.“ Byl to Viktor Criss, vlasy načesané jako Elvis a namaštěné brilantinou. Scházel ze schodů k cestě u hlavního vchodu, ruce v kapsách džín, límec u košile frajersky napůl zvednutý, vršky šněrovacích vysokých bot plandající a odstávající.

Ben, jemuž pořád ještě divoce bušilo srdce strachem, zahlédl na cestě stát Krkavce Hugginse s cigaretou. Ten, když k němu Viktor docházel, natáhl ruku a podal mu cigaretu. Viktor z ní potáhl, podal ji zpátky Krkavcovi, pak ukázal na místo, kde stál Ben, nyní v polovině schodů. Něco si řekli a pak se oddělili. Benovi hořela tvář. Vždycky tě dostanou. To už snad je osud nebo co.

„To se ti tady tak líbí, že tu budeš stát celý den?“ ozvalo se za ním.

Ben se otočil a tvář mu zčervenala ještě víc. Byla to Beverly Marshová, její nádherné vlasy jí vlály kolem hlavy a po ramenou, oči kouzelně šedozelené. Svetr měla vyhrnutý nad lokty, u krku odrbaný a vytaháný skoro jako jeho. Jasně že moc vytaháný na to, že ještě neměla žádná prsa, ale to bylo Benovi jedno – láska před pubertou přichází ve vlnách a je tak jasná a mocná, že nikdo není schopen postavit proti ní jednoduchý imperativ, a Ben se o to ani nesnažil. Prostě to vzdal. Byl zmatený i u vytržení, a zároveň v obrovských rozpacích jako nikdy předtím... a přesto neoddiskutovatelně obšťastněn. Hlavu měl plnou trudu i radosti zároveň.

„Ne,“ zakrálkoral. „Jasně že ne.“ Mocně se zašklebil. Bylo mu jasné, že vypadá jako idiot, ale už to nešlo vzít zpátky.

„No, dobrý. Škola je za námi, že jo. Díky bohu.“

„Měj se...“ Další zaskřehotání. Musel si odkašlat, aby mu hlas zněl mužněji, a ruměncem mu ztemněl. „Měj se přes léto hezky, Beverly.“

„Ty taky, Bene. A ahoj zase na podzim.“

Sešla rychle po schodech a Ben se na ní díval svýma zamilovanýma očima: její světlá kostkovaná sukně, aura

jejích rudých vlasů na pozadí svetru, její mléčná pleť, malá jizvička na zadní straně lýtky a (z nějakého důvodu tato poslední věc způsobila, že jej zaplavila další vlna citu tak mocného, že se znovu musel zachytit zábradlí; byl to mocný cit, nejasný a milosrdně krátký, snad nějaký předsexuální signál, nic neříkající jeho tělu, v němž endokrinní žlázy pořád ještě spaly téměř beze snů, ale přesto jasný jako letní slunný den) zářící zlatý náramek, který nosila nad pravým kotníkem, vracející záblesky slunce nádherným zářením.

Mimoděk mu uniklo zaúpení – jen takový zvuk. Sešel ze schodů jako nějaký chatrný stařec a zůstal stát dole – sledoval ji, až zahnula doleva a zmizela za hustým živým plotem, oddělujícím pozemek školy od chodníku.

4

Stál tam jen chvíli, kolem utíkaly vřeštící děti, samostatně i ve skupinách. Vzpomněl si však na Henryho Bowerse a rychle spěchal pryč. Přešel dětské hřiště, rukou rozehrál řetězy, na nichž byly zavěšené houpačky. Vyšel menšími vrátky na Charter Street a dal se doleva, aniž by se jednou ohlédl na budovu, kde strávil v posledních devíti měsících většinu dnů týdne. Vysvědčení si nacpal do zadní kapsy kalhot a začal si pískat. Zdálo se mu, že kecky se mu nejméně osm bloků ani nedotýkají chodníku. Ze školy unikl kolem poledne; matka nebude doma před šestou, protože v pátek chodila z práce rovnou nakupovat. Zbytek dne mu patřil.

Na chvíli zašel do parku McCarron a posadil se pod nějaký strom, nedělal vůbec nic, jen si občas pískal „Miluji Beverly Marshovou“, a pokaždé, když to zapískal, cítil se ještě bezstarostnější a romantičtější. V jednu chvíli, když do parku vběhla parta mládenců a začala tam hrát baseball, zašeptal dvakrát slova „Beverly Hanscomová“, ale okamžitě musel skrýt tvář do trávy, aby se mu jeho hořící tváře zchladily.

Pak vstal a zamířil si to přes park ke Costello Avenue. Když půjde ještě pět bloků, tak se dostane k veřejné knihovně, kam vlastně má namířeno. Byl už skoro venku z parku, když ho zahlédl jeden šesták jménem Peter Gordon a zajechel: „Hej, kozatej, chceš si zahrát? Potřebujeme někoho

na pravou stranu!“ Ozvaly se výbuchy smíchu. Ben mizel, jak to šlo nejrychleji, hlavu skrýval mezi ramena jako želva, která se chce schovat do svého krunýře.

Ale to si pořád ještě myslel, že z toho vyvázl dobře, že měl štěstí. Jindy by ho honili, jen tak aby z toho měli legraci, nebo třeba aby upadl do bláta a oni ho viděli brečet. Dnes ale byli příliš soustředěni na hru – ani by jim nevadilo, kdyby se nehrálo podle pravidel, jen aby si zahráli. Ben je s radostí ponechal hře a šel si po svých.

O tři bloky dál na Costello Street zahlédl něco zajímavého, co by dokonce šlo možná užít, a to pod živým plotem před jedním domem. Z roztrženého papírového pytlíku na něj zablýsklo sklo. Ben nohou vyvalil pytlík na chodník. Vypadalo to, že skutečně má štěstí. Byly tam čtyři lahve od piva a čtyři velké lahve od minerálek. Ty velké lahve dají každá niklák, ty od piva po dvou centech. Čeká tu tedy osmadvacet centů pod živým plotem na nějakého kolemjdoucího chlapce, na nějakého *šťastného* kolemjdoucího chlapce, který si je vezme.

„A to jsem právě já,“ řekl Ben vesele, protože pochopitelně neměl ani ponětí, co ho ten den ještě čeká. Ožil, chytil pytlík za dno, aby se mu neprotrhl. O pár kroků dál byla velká samoobsluha, kam také Ben zamířil. Lahve vymění za peníze a peníze zase za cukroví.

A tak stojí u vitríny s cukrovím a ukazuje, které chce, jako vždy potěšený zvukem odsunujících se skleněných dvířek, klouzajících po kuličkových ložiscích. Dostal pět červených a pět černých lékořicových pendreků, deset skořicových koleček (dvě za cent), celou plachtu gumových bonbónů (v jedné řadě jich bylo pět a těch řad bylo také pět, daly se vylupovat přímo z papíru), balíček lentilek s hroznovým cukrem a celé balení cukrových tabletek Pez, které se plnily do takového vystřelovacího strojku, co má doma.

Ben vyšel z krámu s malým hnědým pytlíkem cukroví v ruce a čtyřmi centy v pravé přední kapse svých nových džínů. Pohlédl na svůj pytlík se zásobou sladkostí a najednou se mu začala vynořovat taková myšlenka

(když se budeš pořád takhle cpát, tak se na tebe Beverly Marshová nikdy už ani nepodívá),

ale byla to nepříjemná myšlenka, tak ji zapudil. Šlo to

celkem snadno; takové myšlenky se obvykle zakazovaly.

Kdyby se ho někdo zeptal, „Bene, cítíš se osamělý?“ podíval by se na něho s nelíčeným překvapením. Taková otázka ho nikdy ani nenapadala. Neměl sice žádné kamarády, ale měl přeci svoje knihy a svoje sny; měl svoje modelové stavebnice a svoji velikánskou soupravu Lincoln a mohl z nich stavět, co se mu zachtělo. Jeho matka často musela uznat, že některé domy, co Ben postavil ze stavebnice Lincoln, vypadají lépe než některé skutečné, postavené podle plánů. A měl také pěknou stavebnici Budovatel. Také doufal, že k narozeninám v říjnu dostane stavebnici Super. S tou se dají sestavit hodiny, co skoro i ukazují čas a auto s opravdovou převodovou skříní. Osamělý? opáčil by asi, navýsost zmatený. Jak? Co?

Dítě, jež je od narození slepé, o tom ani neví, dokud mu to někdo neřekne. A i potom má jen nejasnou představu, co vlastně slepota je. Ben Hanscom neměl žádnou představu, co to je být osamělý, protože nikdy jiný nebyl. Kdyby šlo o nějaký jeho nový stav, možná by to chápal, ale osamělost, jak zahrnovala jeho život, tak jej také překračovala. Ta prostě byla, zrovna tak jako jeho palec nebo taková legrační malá puklinka, co měl v předním zubu, puklinka, přes níž mu pořád přebíhal jazyk, když byl nervózní.

Beverly, to byl sladký sen; to cukroví v pytlíku, to byla sladká realita. S cukrovím se kamarádil. Proto té na povrch se dobývající myšlenky řekl, aby zalezla, a ona tiše zalezla, aniž by dělala nějaký rozruch. A tak cestou od Costello Avenue ke knihovně snědl všechno cukroví, co měl v pytlíku. Chtěl si opravdu nechat Pezy až na večer, až se bude koukat na televizi – rád si je dával do malého zásobníčku mašinky z umělé hmoty, aby si je pak jeden po druhém mohl vystřelovat, rád poslouchal to cvakání nějakého pérka vevnitř a nejvíc se mu líbilo, jak mu jedna kulička po druhé létaly přímo do pusy, jako kdyby se chtěl tím cukrovím zastřelit. Dnes večer zase dávali Vážky, kde hrál Kenneth Tobey neohroženého pilota helikoptéry a detektivku *Dragnet*, kde šlo o opravdické případy, ale měnili tam jména, aby chránili nevinné lidi, ale hlavně jeho úplně nejoblíbenější seriál o policistech *Dálniční hlídka*, kde hraje Broderick Crawford policajta na motorce Dana Mathewse. Broderick Crawford

byl Benův miláček. Broderick Crawford byl *rychlý*, Broderick Crawford byl *krutý*, Broderick Crawford od nikoho nevezal absolutně ani halíř... a co bylo nejlepší, Broderick Crawford byl tlustý.

Došel na roh Costello Street a Kansas Street, kde musel přejít ulici ke knihovně. Knihovna byla vlastně tvořena dvěma budovami – přední budova byla stará kamenná stavba, postavená za peníze dřevorubeckých baronů v roce 1890, a za ní byla novější nízká pískovcová budova, kde byla umístěna dětská knihovna. Knihovna pro dospělé vepředu a dětská knihovna vzadu byly spojeny prosklenou chodbou.

Na této straně, blíže ke středu města, byla Kansas Street jednosměrná, takže Ben se podíval jen na jednu stranu – doprava – než vstoupil do vozovky. Kdyby se byl podíval i na druhou stranu, dostal by ošklivý šok. Ve stínu obrovitého dubu, na trávníku dvora Společenského domu města Derry o jeden blok níže stáli Krkavec Huggins, Viktor Criss a Henry Bowers.

5

„Hanku, pojď, jdeme na něj.“ Viktor se téměř třásl.

Henry sledoval tlustou oběť, pospíchající přes ulici s vystrčeným břichem, kroutící zadkem v nových džínách jako nějaká holka. Odhadoval vzdálenost mezi nimi třemi tady na trávníku a Hanscomem a mezi Hanscomem a bezpečím knihovny. Pomyslel si, že asi by ho dostihli, než by stačil zaběhnout dovnitř, ale Hanscom by taky mohl začít křičet, a to by třeba zasáhl nějaký dospělý, a Henry si žádné takové zasahování nepřál. Ta baba Douglasová řekla Henrymu, že má nedostatečnou z matematiky i angličtiny. Řekla, že ho nechá projít, musí ale během léta na čtyři týdny chodit na doučování. Henry by raději propadl. Kdyby propadl, otec by ho jednou zmlátil. Když ale bude muset v největší sezóně farmy měsíc denně chodit na čtyři hodiny do školy, tak ho otec určitě zmlátí nejméně desetkrát. S touto temnou budoucností, jež ho očekávala, ho smiřovalo jen to, že se rozhodl si to všechno vynahradit dnes odpoledne na tomhle tlustoprdivi.

A s radostí.

„Jasně, dem,“ řekl Krkavec.

„Počkáme až půjde ven.“

Sledovali Bena, jak otvírá jedny ze dvou velkých dveří a vchází dovnitř, pak si sedli, zapálili si cigarety, vyprávěli si košilaté vtipy a čekali, až zase Ben vyjde.

Henrymu bylo jasné, že musí vyjít tak jako tak. A až vyjde, tak Henry to zařídí tak, aby Ben litoval, že se vůbec kdy narodil.

6

Ben knihovnu miloval.

Strašně se mu líbilo, jak je tam pořád chladno, i v těch nejparnějších dnech dlouhého, horkého léta. Miloval ticho knihovny, jen zřídka narušované občasným šepotem, tlumenými zvuky razítka knihovnice, otiskovaného do výpůjčních knížek a kartiček, nebo šustěním stránek, obrácených v čítárně, kde byli usazeni staří lidé a pročítali tam svázané ročníky starých novin. Líbilo se mu, jaké tam je světlo, odpoledne vnikající vysokými úzkými okny, nebo líné zaplavující místnosti z velkých polokoulí, zavěšených na masivních řetězech, za zimních večerů, kdy venku hvízdal vítr. Líbilo se mu i jakou vydávaly knihy vůni – trochu kořenou, trochu tajemnou. Někdy se procházel i mezi regály knih pro dospělé, pohlížel na ty tisíce svazků a představoval si, jaký asi svět žije v každé z nich, stejně jako někdy procházel svojí ulicí v zastřené záři odpoledního slunce koncem října, kdy slunce je už jen taková oranžová linka na horizontu, a představoval si život, probíhající za všemi těmi okny – jak se asi lidé smějí, hádají, starají se o květiny nebo krmí děti či kočky, nebo jejich tváře, když se dívají na televizi. Líbilo se mu i to, jak skleněný koridor spojoval starou budovu s knihovnou pro děti. Bylo tam pořád teplo, i když venku byla největší zima, pokud nebylo několik dní pod mrakem. Paní Starrettová, hlavní knihovnice, dětem vysvětlila, že to je způsobované tak zvaným skleníkovým jevem. Benovi se ta myšlenka zalíbila. Později měl postavit široce diskutované komunikační středisko BBC v Londýně a

mohou se o něm dohadovat třeba ještě tisíc let a nikdy se nedozví, že tato stavba vlastně není nic jiného než skleněný koridor městské knihovny v Derry, postavený na výšku.

Knihovna pro děti se mu také líbila, i když ta už neměla nic z onoho vznešeného šarmu, který cítil ve staré budově s jejími lustry a zdobeným litinovým zábradlím schodiště příliš úzkého pro dva lidi, aby se na něm mohli vyhnout – jeden musel vždycky ustoupit. Knihovna pro děti byla světlá a slunečná, a také trochu hlučnější, i přes nápisy PROSÍME O TICHŮ! rozvěšené všude kolem. Hluk většinou pocházel z Koutku medvídka Pú, kde si opravdu malé děti prohlížely obrázkové knížky. Když dnes odpoledne Ben přišel, právě tam začala hodina pohádek. Slečna Daviesová, krásná mladá knihovnice, předčítala pohádku „O třech kůzlátkách“.

Kdo mi to dupe na mé lávce?

Slečna Daviesová pronášela tuto větu hlubokým hlasem vlka, vžívala se do příběhu. Některé z malých dětí se držely za ústa, hihňaly se, většina jich však příběh sledovala vážně, věřily hlasu vlka, zrovna tak jako věřily hlasům svých snů, a jejich vážné oči odrážely věčné fascinování pohádkovým příběhem: bude netvor přemožen, nebo se mu dostane jeho kořisti?

Všude visely veselé plakáty. Visel tu hodný chlapec z obrázkového seriálu, který si pravidelně čistil zuby, až mu z úst vycházela pěna jako z huby vzteklého psa; byl tady ošklivý chlapec ze seriálu, který kouřil cigarety (AŽ VYROSTU, CHCI BÝT HODNĚ NEMOCNÝ JAKO MŮJ TÁTA, bylo napsáno pod obrázkem); byla tu i krásná fotografie miliónů malých světelných bodů, zářících v temnotě. Nápis pod fotografií zněl:

JEDINÁ MYŠLENKA ZAŽEHNE TISÍC SVÍČEK.

Ralph Waldo Emerson

Pak tam visely plakáty, vyzývající PŘIPOJ SE KE SKAUTŮM, další plakát propagující myšlenku DNES SE V DÍVČÍM KLUBU FORMUJÍ ZRALÉ ŽENY ZÍTRKA. Byly tam plakáty se sestavami fotbalového mužstva a plakáty s obsazením rolí v divadelních představeních Dětského divadla Společenského domu. A pochopitelné plakát zvoucí děti na

prázdninový naučný program. Když jste podepsali účast, dostali jste jako první věc mapu Spojených států amerických. Pak jste za každou přečtenou knížku, z níž jste napsali obsah, dostali nálepku jednoho státu ke vlepění do mapy. K nálepce patřily informace o počtu ptactva v onom státě, o jeho květeně, roku připojení k Unii a o prezidentech USA, z toho státu eventuálně pocházejících. A když jste měli na mapě nalepených všech osmačtyřicet nálepek, dostali jste zadarmo knížku. To byl dobrý kšeft. Ben to zamýšlel udělat zrovna tak, jak to doporučoval ten plakát: „Neváhej a podepiš ještě dnes.“

Nápadně mezi těmito barevnými a příjemnými plakáty se vyjímal jednoduchý, přísný plakát, nalepený u stolu knihovnice – nebyly na něm žádné kresby nebo obrázky, byl to jen černý tisk na bílém papíře s textem:

PAMATUJ NA POLICEJNÍ HODINU
7 HODIN VEČER
POLICEJNÍ STANICE DERRY

Už jen pohled na ten plakát způsoboval Benovi mrazení v zádech. Celé to vzrušení s vysvědčením, starostí o Henryho Bowerse, hovor s Beverly a začátek letních prázdnin, to všechno způsobilo, že úplně zapomněl na policejní hodinu a na ty vraždy.

Lidé se nemohli shodnout na tom, kolik těch vražd vlastně bylo, všichni se ale shodovali, že od poslední zimy byly nejméně čtyři – nebo pět, pokud se do toho počítala smrt George Denbrougha (mnoho lidí bylo názoru, že smrt malého chlapce Denbroughových nastala v důsledku jakési podivné a bizarní nehody). Každopádně první obětí byla Betty Ripsomová, již našli den po vánocích v prostoru mimoúrovňové křižovatky na Outer Jackson Street. Toto čtrnáctileté děvče bylo nalezeno zohavené a zamrzlé v blátivé zemi. V novinách o tom nebylo nic a ani žádný dospělý by to Benovi neřekl. Jen tak to různě zaslechl na ulici z rozhovorů lidí.

Asi o tři a půl měsíce později, ne dlouho po začátku rybářské sezóny, zasekl jeden rybář, chytající úhoře, asi třicet kilometrů východně od Derry něco, co, jak nejprve myslel,

byl klacek. Ukázalo se, že to je ruka, zápěstí a prvních deset centimetrů předloktí dívky. Jeho háček zachytil tuto hrůznou trofej za kůži mezi palcem a ukazováčkem.

Zbývající části těla Cheryl Lamonicové našla policie o sedmdesát metrů dále po proudu, zachycené na stromu, jež předchozí zimy spadl do toku řeky. Bylo jen štěstí, že tělo nebylo odplaveno do Penobscotu a pak dál do moře při jarním tání.

Lamonicovic dceři bylo šestnáct. Pocházela sice z Derry, ale nechodila tam do školy; před třemi roky se jí narodila dcera Andrea. Bydlela s ní u rodičů. „Cheryl byla někdy trochu divoká, ale měla dobré srdce,“ říkal její vzlykající otec policistům. „Andrea se pořád ptá ‚Kde je moje maminka?‘ a já nevím, co jí mám říkat.“

Pět týdnů před tím, než bylo její tělo nalezeno, byla dívka hlášena jako nezvěstná. Vyšetřování smrti Cheryl Lamonicové začalo tedy na základě dostatečně logického předpokladu, že ji zavraždil některý z jejích milenců. Měla jich spousty. Řada jich pocházela z letecké základny o kus výše v Bangoru. „Byli to ale většinou hodní chlapci,“ říkala matka Cheryl. Jedním z těch „hodných chlapců“ byl nějaký čtyřicetiletý důstojník letectva se ženou a třemi dětmi v Novém Mexiku. Dalším byl jeden mladík, v současné době bručící ve vězení v Shawshanku za ozbrojené přepadení.

Nějaký milenec, myslela si policie. Nebo možná nějaký cizí člověk. Nějaký maniak, bojovník proti sexu.

Pokud to byl nějaký bojovník proti sexu, pak bude nebezpečný nepochybně i pro chlapce. Koncem dubna jeden učitel z gymnázia na procházce přírodou s osmou třídou zpozoroval červené tenisky a modré manšestrové lacláče na mříži kanálu na Merit Street. Tato strana Merit Street byla zablokována dřevěnými kozami. Na podzim tu byl vybagrován asfalt. Silnice se tu měla křížovat i v severním směru na Bangor.

„Tělo patřilo tříletému Matthewu Clementsovi, postrádanému rodiči od předchozího dne (jeho fotografie byla na titulní straně místních *Novin* – černovlasý klučina, šklebící se přímo do fotoaparátu, na hlavě čepici se znakem baseballového mužstva Red Sox). Clementsovi bydleli na Kansas Street, na úplně opačném okraji města. Matka

chlapce, žalem zničená, řekla policii, že Matthew jezdil na tříkolce po chodníku za domem, stojícím na rohu Kansas Street a Kossuth Lane. Šla si dát prádlo do sušičky a když se zase podívala z okna, aby Mattyho zkontrolovala, byl pryč. Na trávě mezi chodníkem a ulicí zůstala jen převrhnutá tříkolka. Jedno z jejích zadních koleček se ještě pomalu otáčelo. Právě když na něj hleděla, zastavilo se.

Náčelníkovi Bortonovi to stačilo. Navrhl zavedení zákazu vycházení po sedmé hodině večer na mimořádném zasedání městské rady hned druhý den. Jeho návrh byl jednomyslně přijat a začal od následujícího dne platit. Malé děti měly být celý den pod dozorem „kvalifikovaného dospělého“, podle článku o zavedení zákazu vycházení v *Novinách*. V Benově škole byla mimořádná schůze minulý měsíc. Na stupínek vystoupil náčelník policie, palce zastrčil za opasek s pistolemi a ujistil děti, že se nemusí ničeho bát, pokud se budou držet několika jednoduchých zásad: nemluvit s cizími lidmi, nenechat se svést nikým, koho *dobře* neznají a mít stále na paměti, že policista je jejich přítel... a dodržovat zákaz vycházení.

Před dvěma týdny jeden hoch, jehož znal Ben jen od vidění (chodil do jiné třídy pátého ročníku základní školy v Derry), koukal do jednoho z kanálů na Neibolt Street a uviděl tam něco, co vypadalo, jako kdyby tam plavalo hodně vlasů. Tento chlapec, jenž se jmenoval buď Frank nebo Freddie (nebo taky Roth), byl na výpravě za poklady se svým vynálezem, který nazýval BÁJEČNÁ ŽVÝKAČKOVÁ HŮL. Když vám o ní vyprávěl, tak vám bylo jasné, že na ni myslí přesně tak, ve velkých písmenech (a snad i v neónovém provedení). Tato BÁJEČNÁ ŽVÝKAČKOVÁ HŮL byl březový klacek s velkým kusem žvýkačky nalepeným na jeho konci. Ve svém volném čase chodil Freddy (nebo Frankie) s tímto klackem po Derry a načuhoval do kanálů a různých odpadních jímek. Někdy tam zahlédl nějaké peníze – většinou pěťáky, někdy ale i desetník či dokonce čtvrták (z důvodů známých jen jemu samotnému pak o takových penězích mluvil jako o „kanálových obludách“). Jakmile zahlédl nějaký peníz, přešli Frankie či Freddy a jeho BÁJEČNÁ ŽVÝKAČKOVÁ HŮL do akce. Jedno píchnutí skrze mříž kanálu a už měl minci v kapse.

Ben slyšel fámy o Frankiem či Freddiem a jeho žvýkačkové holi už dlouho před tím, než se tento chlapec stal středem pozornosti objevením těla Veroniky Groganové. „Je to fakt hnusák,“ svěřil se jednoho dne Benovi chlapec jménem Richie Tozier. Tozier byl vychrtlý hoch v brýlích. Ben si pomyslel, že bez nich by viděl asi jako Mr. Magoo, ta skoro slepá postava z jednoho seriálu; zvětšené oči mu plavaly za tlustými čočkami brýlí s výrazem neustálého překvapení. Měl také obrovité přední zuby, podle nichž i dostal svoji přezdívku Bobr Bucky. Chodil také do páté třídy jako Freddy či Frankie. „Celý den strká ten klacek do kanálů a večer pak žvejká tu gumu co má. na jejím konci.“

„Ach fuj, to je hrozný!“ vykřikl Ben.

„Je to tak, brácho,“ řekl Tozier a odkráčel.

Frankie či Freddie strkal svoji BÁJEČNOU ŽVÝKAČKOVOU HŮL skrze mříž kanálu v přesvědčení, že našel nějakou paruku. Pomyslel si, že by ji mohl usušit a dát jí mamince k narozeninám nebo jen tak. Šťoural do ní asi pět minut a už to chtěl vzdát, když tu se z kalné vody v ucpaném odtoku vynořila tvář, obličej se shnilými listy nalepenými na tvářích a kusy bláta v jeho dokořán rozevřených očích.

Frankie či Freddie upaloval domů a ječel.

Veronika Groganová chodila do čtvrté třídy katolické školy na Neibolt Street, kterou vedli lidé, jimž Benova matka říkala „pánbíčkáři“. Veronika byla pochována v den, kdy měla mít desáté narozeniny.

Po této poslední hrůzné události vzala Arlene Hanscomová jednou večer Bena do obývacího pokoje a posadila se na gauč vedle něj. Vzala ho za ruce a dívala se mu naléhavě do očí. Ben jí pohled opětoval s trochou neklidu.

„Bene,“ řekla náhle, jsi blázen?“

„Ne, maminko,“ odpověděl Ben se zvýšeným neklidem. Neměl nejmenší ponětí, o co tu půjde. Ani si nevzpomínal, kdy naposledy viděl maminku dívat se takhle vážně.

„Ne,“ opakovala. „Také si nemyslím, že bys byl.“ Chvilí pak nepromluvila; nehleděla na Bena, nýbrž zamyšleně z okna. Ben si na chvíli pomyslel, že na něj možná úplně zapomněla. Byla to ještě mladá žena – jen dvaatřicet let stará – ale výchova malého chlapce, spočívající jen na ní, zanechávala svoje stopy. Pracovala čtyřicet hodin týdně v

prádelně Starkovy textilky v Newportu a po pracovních směnách, kdy bylo přes den prostředí dílny zvláště prašné a plné vláken, kašlala někdy tak úporně a dlouho, až Ben o ni dostával strach. Za takových nocí ležel dlouho vzhůru, díval se z okna vedle své postele do temnoty a přemítal, co by s ním bylo, kdyby zemřela. Byl by pak asi sirotkem. Možná by byl státním sirotkem (myslel si, že to znamená bydlet na farmě, kde bude muset dřít od svítání až do soumraku), nebo ho možná pošlou do sirotčince v Bangoru. Snažil se sám přesvědčit, že to je pošetilé dělat si starosti s takovými záležitostmi, ale moc to nepomáhalo. Neměl starost jen o sebe; měl starost i o matku. Jeho maminka byla tvrdá žena a většina věcí musela být po jejím, ale byla to hodná maminka. Měl ji moc rád.

„Slyšel’s o těch vraždách,“ řekla, když na něj konečně pohlédla.

Přikývl.

„Lidi si nejdřív mysleli, že to jsou...“ Zaváhala nad dalším slovem, které ještě nikdy v přítomnosti chlapce nevyslovila, ale okolnosti byly neobvyklé a to ji nutilo, „...sexuální zločiny. Možná jsou a možná nejsou. Možná už je to pryč, možná ne. Nikdo si nemůže být jistý ničím, dokud ten maniak, přepadající malé děti, je někde tady. Rozumíš mi, Bene?“

Přikývl.

„A víš co tím chci říci, když ti říkám, že to jsou možná sexuální zločiny?“

Nevěděl – alespoň ne přesně – ale zase přikývl. Kdyby s ním měla matka mluvit o takových věcech jako o ptácích a včelách, asi by umřel rozpaky.

„Mám o tebe starost, Bene. Mám starost, že tě nevychovávám správně.“

Ben se ušklíbl a neřekl nic.

„Máš hodně nezávislosti. Možná až moc, myslím si někdy. Máš –“

„Mami –“

„Buď zticha, když s tebou mluvím,“ řekla a Ben ztichl. „Musíš být opatrný, Bene. Brzy bude léto a já ti nechci kazit prázdniny, ale musíš být opatrný. Chci, abys byl doma každý den před večeří. V kolik hodin míváme večeři?“

„V šest hodin.“

„Správně. Tak poslouchej, co ti teď řeknu: jestli prostřu stůl, naleji mléko a uvidím, že tu není Ben, myjící si ruce před večeří, tak jdu rovnou k telefonu a volám na policii, abych jim nahlásila, že ses ztratil. Rozumíš tomu?“

„Ano, mami.“

„A je ti jasné, že to myslím přesně tak, jak to teď říkám?“

„Ano.“

„Možná se ukáže, že to udělám zbytečně, pokud to vůbec někdy budu muset udělat. Nejsem tak úplně hloupá, abych nevěděla, jak to s takovými kluky je. Můžete se zabrat do nějakých her nebo nějakých výprav o prázdninách – třeba si budete hrát s míčem, kopat do plechovek nebo co já vím. Docela si totiž dovedu představit, co tak asi můžeš ty a tvoji kamarádi vyvádět.“

Ben vážně přikývl a pomyslel si, že jestliže matka ani neví, že nemá žádné kamarády, tak nemůže ani vědět nic o tom, jak tráví on svůj volný čas. Ani ho však nenapadlo, aby jí něco takového říkal, ani za nic.

Vytáhla něco z kapsy svých domácích šatů a podala mu to. Byla to malá krabička z umělé hmoty. Když uviděl co je vevnitř, otevřel úžasem ústa. „Óóó!“ řekl obdivně. „Děkuji.“

Byly to hodinky značky Timex s malými stříbrnými čísly a páskem z imitace kůže. Matka je nastavila a natáhla; slyšel, jak tikají.

„Teda páni, ty jsou přesný!“ Nadšeně matku objal a mlaskavě ji políbil na tvář.

Usmála se, potěšená, že on je potěšený, a přikývla. Pak opět zvažněla. „Vezmi si je, pořád je nos, natahuj, dívej se na ně a neztrať je.“

„Jasně.“

„Když teď máš hodinky, tak už není žádný důvod, abys chodil domů pozdě. Pamatuj si, co ti říkám: jestliže nepřiđeš včas, požádám policii, aby po tobě vyhlásila pátrání. Alespoň do té doby, než chytanou toho darebáka, co tu zabíjí děti, se neodvažuj přijít ani o minutu později, nebo jdu okamžitě telefonovat.“

„Ano, mami.“

„A ještě něco. Nechci, aby ses potuloval sám. Že nemáš

brát cukroví od cizích lidí nebo se nechávat svézt, to je ti jasné – oba jsme se shodli na tom, že nejsi žádný blázen – a na svůj věk jsi dost velký. Ale dospělý člověk, zvláště nějaký maniak, vždycky přepere dítě, když bude chtít. Když půjdeš do parku nebo do knihovny, jdi vždycky s nějakým kamarádem.“

„Ano, maminko.“

Zadívala se opět z okna a povzdychla si starostlivě. „To ti dospělo pěkně daleko, když se mohou dít takovéhle věci. V tomto městě stejně musí být něco ošklivého. Vždycky jsem si to myslela.“ Pohlédla opět na Bena. „Ty jsi takový tulák, Bene. Určitě znáš skoro všechna místa v Derry, ne? Alespoň tady ve středu města.“

Ben si vůbec nemyslel, že by znal někde skoro všechna místa, ale znal jich dost. A byl tak vyvedený z míry nenadálým dárkem hodinek, že by ten večer se svojí matkou souhlasil, i kdyby navrhovala, že John Wayne by měl hrát Adolfa Hitlera v hudební komedii o druhé světové válce.

„Ty jsi nikdy neviděl nic, vid’?“ zeptala se. „Nic nebo nikoho... no, podezřelého? Něco, co by nebylo normální? Něco, co by tě postrašilo?“

A ve svém potěšení z hodinek, ve svém pocitu lásky k ní, z vděčnosti za její zájem o něj, o malého chlapce, jí skoro řekl o tom, co se mu stalo letos v lednu.

Otevřel pusu a pak něco – nějaká mocná intuice – mu ji zase zavřelo.

Co to vlastně bylo to něco? Intuice. Nic víc než to... a nic méně. I děti mohou občas cítit podvědomě lásku i složitější city a uvědomovat si, že někdy je lepší zůstat zticha. A to byl další důvod, proč Ben zavřel pusu. Bylo tu však i ještě něco jiného, něco ne už tak ušlechtilého. Jeho matka uměla být tvrdá. Uměla být velitelka. Nikdy mu neříkala, že je „tlustý“, vždycky říkala že je „velký“ (někdy to zdůraznila a řekla „velký na svůj věk“) a co zůstalo od večere, mu vždycky pak přinesla, když se díval na televizi nebo vypracovával domácí úkoly, a on pak jedl, i když nějaká nejasná část jeho samého ho nenáviděla za to, že je takový (nikdy však matku za to, že mu jídlo přinášela – Ben Hanscom by si nedovolil svoji matku nenávidět; Bůh by ho jistě potrestal, kdyby ho taková ošklivá, nevděčná myšlenka napadla třeba jen na zlomek

vteřiny). A některá ještě nejasnější část jeho samého – nejzapadlejší část, někde daleko v Tibetu jeho myšlení – zpytovala motivy, proč ho neustále krmí. Je to jen láska? Mohlo by to být také něco jiného? Jistě že ne. Ale... přemítal. Když se vrátíme k podstatě, neměla ani ponětí o tom, že on nemá žádné kamarády. Taková neznalost trochu zpochybňovala jeho víru v ni, nebyl si jist, jak by mohla reagovat na jeho příběh o tom, co se mu přihodilo v lednu. Jestli se vlastně vůbec něco přihodilo. Když bude chodit domů v šest a už nikam nepůjde, to by nakonec nemuselo být tak špatné. Bude se moci dívat na televizi, číst si,

(jíst)

něco si stavět se stavebnicemi a Budovatelem. Ale kdyby musel zůstat doma celý den, to by bylo moc špatné... a kdyby jí řekl, co viděl – nebo si myslel, že vidí – tenkrát v lednu, mohla by chtít právě to. A tak, z různých důvodů, si Ben ten příběh nechal pro sebe.

„Ne, maminko. Jen pana McKibbona, jak se hrabe v popelnicích jiných lidí.“

To ji rozesmálo – neměla ráda pana McKibbona, který byl republikán a navíc také jeden z těch „pánbíčkářů“ – a jejím smíchem se pohovor zakončil. Tu noc Ben dlouho neusnul, ale tentokrát ho netrápily žádné takové myšlenky, jako že se stane sirotkem a bude muset někde celý den dřít. Když ležel v posteli a hleděl na měsíční světlo přicházející oknem a dopadající na koberec, cítil lásku a bezpečí. Nakonec si dal k uchu svoje nové hodinky, aby slyšel jejich tikání, a přidržoval si je před očima, aby mohl obdivovat jejich tajemně zářící číselník.

Konečně usnul a zdálo se mu, že hraje s ostatními spolužáky baseball na volném plácku za parkovištěm nákladňáků. Trefil právě míč, vyskočil radostí a jeho jásající spoluhráči ho na domácí metě zavalili. Poplácávali ho po zádech a šfouchali do něj. Zvedali ho na ramena, dávali mu hobla a odnášeli ho na místo, kde měli poházené věci. Ve snu se naparoval a zářil pýchou a radostí... a pak se podíval směrem ke středovému poli, kde nízký řetězový plůtek odděloval škvárový plácek od zapleveleného pozemku, svažujícího se k Ladům. A tam v bodláčí a nízkých křovinách, téměř mimo dohled, stála nějaká postava. Držela

svazek balónků – červené, žluté, modré, zelené – v jedné ruce v bílé rukavici. Druhou rukou mávala. Neviděl té postavě do tváře, rozeznával však její pytlovité oblečení s velkými oranžovými knoflíky vepředu a žlutou zakulacenou buřinkou.

Byl to nějaký klaun.

Je to tak, brácho, souhlasil hlas přízraku.

Když se Ben druhý den ráno probudil, na ten sen se už nepamatoval, ale polštář byl na dotek vlhký... jako kdyby v noci plakal.

7

Přistoupil k hlavní přepážce knihovny pro mládež, řadu myšlenek, jež ho napadly po shlédnutí nápisu s oznámením zákazu vycházení, setřásl stejně snadno, jako když se pes oklepáním zbavuje vody poté, co si zaplave.

„Nazdar, Benny,“ pozdravila ho paní Starrettová. Stejně jako paní Douglasová ve škole měla Bena opravdu ráda. Dospělí, zvláště ti, kteří občas museli v rámci svého povolání vést děti k disciplíně, ho obecně měli rádi, protože byl zdvořilý, mluvil slušně, byl hloubavý a občas určitým způsobem i zábavný. A právě z těchto stejných důvodů jím většina dětí opovrhovala. „To už tě nebaví letní prázdniny?“

Ben se usmál. Bylo to běžné vtípkování paní Starrettové. „Ještě ne,“ řekl, „protože letní prázdniny totiž máme zatím jen“ – podíval se na své hodinky – jednu hodinu a sedmnáct minut. Ještě mi nechte jednu hodinu.“

Paní Starrettová se zasmála, zakryla si přitom rukou ústa, aby to neznělo tak nahlas. Zeptala se Bena, jestli by se nechtěl zapsat do letního čtenářského programu, a Ben řekl, že ano. Dala mu tedy mapu Spojených států a Ben jí slušně poděkoval.

Šel se zase potulovat mezi regály, tu a tam vytáhl knihu, nahlédl do ní a vrátil ji zase zpátky. Vybrat si nějakou knížku, to je vážná věc. Musíte být opatrní. Když je člověk dospělý, tak si může vzít kolik knížek najednou chce. Děti si ale mohou vybrat a odnést najednou jen tři knížky. Když si vyberete špatnou, musíte se s ní pak otravovat.

Nakonec si svoje tři vybral – *Buldozer*, *Černý hřeben*, a

jednu více méně naslepo: jmenovala se *Žhavý píst* a napsal ji jistý Henry Gregor Felsen.

„Ta se ti možná nebude líbit,“ poznamenala paní Starrettová, když mu dávala razítko. „Ta je moc krvavá. Tu bych doporučila teenagerům, zvláště těm, co právě dostali řidičský průkaz, protože by alespoň měli o čem přemýšlet. Myslím si, že některé z nich by to mohlo zarazit na celý týden.“

„Nu, tak si to alespoň prolistuji,“ řekl Ben a bral si svoje knihy jednu po druhé z Koutku medvídků Pú, kde pokračovala pohádka O neposlušných kůzlátkách.

Chvilí nahlížel do *Žhavého pístu*, a nezdálo se mu to být moc špatné. Vůbec to nebylo špatné. Bylo to o klukovi, který byl vynikajícím řidičem, ale byl tam také jeden policajt, co mu to pořád kazil, pořád chtěl, aby jezdil pomaleji. Ben zjistil, že ve státě Iowa, kde se kniha odehrávala, není žádné omezení rychlosti na silnicích. To je tedy maso.

Po třech kapitolách vzhlédl a oči mu padly na něco, čeho si zatím ještě nepovšiml. Jeden plakát na stěně (v knihovně bylo hodně plakátů) zobrazoval veselého pošťáka, jak předává nějaký dopis rozesmátému chlapci. Z KNIHOVNY SE DÁ TAKÉ NAPSAT, říkal plakát. CO KDYBYS DNES NAPSAL KAMARÁDOVI? URCITĚ HO POTĚŠÍŠ!

Pod tímto plakátem byly přihrádky, plné pohlednic už se známkami, obálky se známkami a papíry s modrou hlavičkou Veřejná knihovna Derry. Oznamkované obálky byly za pět centů, pohlednice za tři centy. Za jeden cent byly dva psací papíry.

Ben zašátral v kapse. Měl tam ještě zbývající čtyři centy z peněz za lahve. Označil si místo, kde skončil čtení ve *Žhavém pístu* a přistoupil zase k přepážce. „Mohl bych, prosím, dostat jednu tu pohlednici?“

„Jistě, Bene,“ Paní Starrettová byla jako vždy potěšena jeho vybranou zdvořilostí a trochu posmutnělá z jeho postavy. Její matka by řekla, že chlapec si nožem a vidličkou kope vlastní hrob. Podala mu pohlednici a sledovala ho, jak jde k lavičce. Byla u stolku, kde mohlo sedět šest dětí, Ben tam však byl sám. Nikdy neviděla Bena s nějakými jinými chlapci. Je to škoda, pomyslela si, protože byla přesvědčena, že v tom chlapci je skryt poklad. Mohl by je vést, laskavě a trpělivě...

kdyby jen s ním někdo kamarádil.

8

Ben vytáhl svoji propisku, vystrčil náplň a napsal jednoduše adresáta „*Slečna Beverly Marshová, Lower Main Street, Derry, Maine, Zóna 2*“. Přesné číslo jejich domu neznal, ale maminka mu říkala, že většina pošťáků zná velmi dobře všechny svoje zákazníky, pokud tam bydlí nějaký čas. Jestli pošťák, co má na starosti Lower Main Street, tuhle pohlednici doručí, bude to perfektní. Jestli ne, vrátí se prostě někam na poštu a budou to jen vyhozené tři centy. Nikdy se už určitě nevrátí k němu zpátky, protože ho ani nenapadne, aby napsal svoje jméno a zpáteční adresu.

Pohlednici obrátil adresou dolů (byl opatrný, i když neviděl kolem nikoho, koho by poznával), a šel si vzít pár čtverečků papíru z dřevěné krabičky vedle kartotéky. Nesl si je zpátky k lavici a začal škrabat, škrtat, a pak zase škrabat.

V posledním týdnu školy před závěrečnými zkouškami měli v hodinách angličtiny čtení a psaní haiku. Haiku je japonská forma poezie, stručná, přísná. Každé haiku, říkala jim paní Douglasová, musí být dlouhé přesně sedmnáct slůvek – ani více, ani méně. Soustřeďuje se obvykle na jednu jasnou představu, spojenou s jednou specifickou emocií: smutkem, radostí, nostalgií, štěstím... láskou.

Bena tato koncepce potěšila. Hodiny angličtiny ho celkem zajímaly, i když obecně jeho zájem nepřekračoval výrazně průměr. Cvičení dělal, ale obvykle ho na nich nic moc neupoutávalo. Ale v koncepci haiku přeci bylo něco, co zaujalo jeho představivost. Ta myšlenka ho velmi potěšila, zrovna tak jako ho potěšil způsob, jakým vysvětlovala paní Starrettová skleníkový jev. Haiku je dobrá poezie, protože je vytvářena jako stavba. Nemá žádná skrytá pravidla. Sedmnáct slov, jedna představa spojená s jedním citem, a je to. Výhra. Je to jasné, je to použitelné, je to soudržné a závislé na vlastních pravidlech. Líbilo se mu i to slovo samo, záchvěv vzduchu jakoby rozdělený tečkovanou linkou zvuku hlásky – *k* – někde vzadu v ústech: *haiku*.

Její vlasy, pomyslel si a hned ji viděl zase scházející po

schodech školy, vlasy vlající až na ramena. Slunce je ani tak neozařovalo, jako spíš ta záře vycházela z nich zevnitř.

Asi dvacet minut usilovně pracoval (jednou svoji práci přerušil, aby si vyzvednul další lístečky na psaní), škrtal slova příliš dlouhá, měnil, vynechával. Nakonec z toho vyšlo toto:

*Tvé vlasy jsou záblesky zimního ohně
jak v lednu řeřavé uhlíky.
Spalují tím ohněm i srdce mé.*

Nebyl z toho nijak nadšený, ale pořád to bylo to nejlepší, co byl schopen zplodit. Báł se, že když se s tím bude smolit příliš dlouho, když to bude příliš dlouho vylepšovat, že z toho nakonec vyjde něco ještě mnohem horšího. Nebo z toho nebude vůbec nic. A to nechtěl. Ta chvíle, kdy ho oslovila, byla pro Bena nezapomenutelná. Chtěl si to v paměti nějak poznačit. Beverly možná páčila za nějakým větším klukem – za nějakým šestáčkem, nebo dokonce sedmáčkem, a bude si třeba myslet, že jí to poslal ten. Potěší ji to a tak bude den, kdy pohled dostane, poznačen v její paměti. A i když se nikdy nedozví, že to byl Ben Hanscom, kdo jí ten den poznačil, nebude to nijak vadit, protože on to vědět bude.

Přepsal dokončenou báseň na pohlednici (tiskacími písny, jako kdyby přepisoval nějaký požadavek výkupného a ne milostnou báseň), propisku strčil zase do kapsy a pohlednici zastrčil dozadu do knihy *Žhavý píst*.

Pak vstal a na odchodu pozdravil paní Starrettovou.

„Na shledanou, Bene,“ řekla paní Starrettová. „Užij si hezky prázdniny, ale nezapomínej na večerní zákaz vycházení.“

„Nezapomenu.“

Procházel zaskleným průchodem mezi oběma budovami a těšil se z tepla, jež tam vládlo (*skleníkový jev*, pomyslel si domýšlivě), a následujícího chladu staré budovy. Někáký starší muž četl *Noviny* v jedné ze starožitných, pohodlně polštářovaných lenošek ve výklenku čítárny. Titulek hned pod záhlavím novin vykřikoval: DULLES POŽADUJE, ABY AMERICKÉ JEDNOTKY V PŘÍPADĚ POTŘEBY POMOHLY LIBANONU! Byla tam také fotografie prezidenta Eisenhowera, jak si v Růžové zahradě Bílého

domu potřásá rukou s nějakým Arabem. Benova maminka říkala, že kdyby se v roce 1960 povedlo zvolit prezidentem Huberta Humpreya, že by se věci možná zase začaly hýbat. Ben si neurčitě uvědomoval, že právě probíhalo něco, čemu se říkalo recese, a jeho maminka měla strach, že by ji mohli propustit.

Menší titulek ve spodní polovině stránky hlásal HONBA POLICIE NA PSYCHOPATA POKRAČUJE.

Ben strčil do velkých dveří východu z knihovny a vykročil ven.

Hned pod schody byla schránka na dopisy. Ben vytáhl z knížky pohlednici a vhodil ji do schránky. Srdce se mu trochu rozbušilo, když mu lístek vyklouzával z prstů. *A co když se nějak dozví, že to je ode mě?*

Nebud' blbej, odpověděl si hned, trochu poplašený tím, jak vzrušivá pro něj ta myšlenka je.

Kráčel po Kansas Street, stěží si uvědomoval, kam jde a ani ho to nezajímalo. V hlavě se mu začala tvořit fantastická představa. Beverly Marshová k němu přicházela, šedozelené oči rozšířené, své krásné vlasy vzadu stažené do ohonu. *Bene, chtěla bych se tě na něco zeptat*, říkala tato jeho představa dívky, *a ty mi odpřísáhneš, že to je svatá pravda. Zvedla před něj pohlednici. Napsal jsi tohle?*

Byla to strašlivá představa. Byla to nádherná představa. Chtěl, aby se vytratila. Chtěl, aby nikdy, *nikdy* nepřestávala. Tváře mu zase začínaly hořet.

Ben krácel, zasníval se a přendával si knížky z jedné ruky do druhé, dokonce si začal pískat. *Ty si asi budeš myslet, že jsem hrozná*, řekla Beverly, *ale chtěla bych tě políbit*. Rty se jí trochu rozevěřely.

Benovy rty byly náhle úplně suché, ani nemohl dál pískat.

„Myslím, že chci, abys mne políbila.“ zašeptal a usmál se chápavě okouzlejícím a bezkonkurenčně nádherným úsměvem.

Kdyby se v tu chvíli podíval na chodník, pak by uviděl, že kolem jeho stínu vyrostly tři jiné; kdyby poslouchal, slyšel by Viktorovy mlaštící podrážky, jak se s Krkavcem a Henrym blížili. Ale on ani neslyšel, ani neviděl. Ben byl někde daleko, cítil na svých ústech Beverlyiny rty a vztahoval své plaché paže, aby se dotkl matné irské záře jejích vlasů.

Jako mnoho jiných měst, malých i velkých, nerostlo Derry plánovaně – jen se prostě rozrůstalo. Architekti by nikdy nemohli lokalizovat jeho počátek. Střed města ležel v údolí, vytvořeném říčkou Kenduskeag, probíhající obchodní čtvrtí diagonálně od jihozápadu k severovýchodu. Zbytek města se rozlézal vzhůru k úbočím pahorků, jež město obklopovaly.

Údolí, do něhož přišli původní osadníci, bylo bahnitě a silně zarostlé neústrojným porostem. Pro obchodníky byly protékající říčka a tok řeky Penobscot, kam Kenduskeag vtékala, dobré, špatné ale byly pro ty, kdo blízko u nich pěstovali nějaké plodiny nebo si stavěli domy – hlavně u Kenduskeag, protože ta se rozvodňovala každé tři nebo čtyři roky. Město bylo a ještě dnes je ohrožováno záplavami, i když vydalo v posledních padesáti letech obrovské sumy peněz na odstranění tohoto problému. Kdyby byly záplavy způsobovány jen samotnou říčkou, tak by to šlo vyřešit soustavou přehrad. Byly tu ale i další faktory. Jedním z nich byly nízké břehy Kenduskeag. Nedostatečné odvodňování celé oblasti bylo dalším. Od počátku století tu došlo k řadě vážných záplav a k jedné ničivé v roce 1931. A aby všechno bylo ještě horší, byly pahorky, na nichž se Derry rozkládalo, posety řadou menších toků – jedním z nich byla bystřina Torrault, v níž bylo nalezeno tělo Cheryl Lamicové. V období silnějších dešťů se všechny tyto toky vylévaly z břehů. „Kdyby mělo pršet dva týdny, dostane celé tohle zatracené město zánět dutin,“ řekl kdysi Billův dědeček.

Kenduskeag byla na svém tříkilometrovém toku středem města sevřena betonovým kanálem. Tento kanál se nořil pod Main Street u její křižovatky s Canal Street a asi jeden kilometr tedy tvořila podzemní řeku, až se opět dostávala na povrch v parku Basse. Canal Street, na níž byla většina barů v Derry, seřazených vedle sebe jako provinilci, stojící v řadě na policejní stanici, sledovala její tok paralelně až na hranice města, a každých pár týdnů musela policie lovit auto nějakého opilce z vody, znečištěné na nejvyšší možnou míru splaškami a odpady místních továren. Občas se v kanále daly chytit i nějaké ryby, ale byli to jen nepoživatelní mutanti.

Na severovýchodní straně města – u kanálu – byla říčka

alespoň částečně regulovaná. Kvetl podél ní obchod, i přes občasně záplavy. Podél kanálu se procházeli lidé, někdy ruku v ruce (pokud váł příznivý vítr; když váł špatným směrem, pak veškerou romantiku takové procházky odvál puch z říčky), a u parku Bassey, ležícího u střední školy na druhé straně kanálu, bývalo někdy tábořiště skautů a junáci tam pořádali své slavnosti. V roce 1969 měli být občané šokováni a znechuceni zjištěním, že hippies (jeden z nich si skutečně našel na zadek kalhot americkou vlajku, ale zatkli ho dřív než bys řekl švec) tu kouřili marihuanu a prodávali si drogy. Kolem roku 1969 se park Bassey stal vlastně jakousi lékárnou pod širým nebem. Lidé říkali, *Jen počkejte, než se jim to zarazí, tak tam ještě někdo přijde o život*. A pochopitelně, nakonec také skutečně tam někdo o život přišel – vedle kanálu jednou našli mrtvé tělo nějakého sedmnáctiletého chlapce, žíly napumpované čistým heroinem. Pak se feťáci začali pomalu z parku vytrácet, a objevily se dokonce pověsti, že tam duch toho kluka straší. To byl pochopitelně nesmysl, ale trochu také pomáhal tomu, že se feťáci a potenciální zájemci o drogy tomu místu vyhýbali, tedy byl to alespoň *užitečný* nesmysl.

Na jihozápadní straně města představovala říčka ještě větší problém. Pahorky tu byly hluboce proříznuty průchodem velkého ledovce a navíc narušené nekonečnou erozí vodami Kenduskeag a sítě jejích přítoků; řečiště procházelo mnoha místy jako napůl odhalené kosti dinosaura. Staří zaměstnanci městské správy v Derry věděli, že po prvním silnějším podzimním mraze mohli začít opravovat chodníky na jihozápadní straně města. Beton se smršťoval a křehnul a pak jím náhle proráželo kamenné lože řeky, jako kdyby si země chtěla něco urvat.

V tenké vrstvě úrodné půdy, jež se tu udržela, se dařilo nejlépe rostlinám s mělkým kořenovým systémem a různým odolným odrůdám flóry – bodláčí, plevelu, různým zakrslým stromům, hustým nízkým keřům, popínavým jedovatým břečťanům a jedovatým dubům, jež rostly všude, kde se mohly kořeny zachytit. Jihozápadně odtud se krajina strmě svažovala do prostoru, v Derry známém jako Lada. Lada – jež ovšem byla úplně něčím jiným než ladem ležící zemí – byl zanedbaný prostor asi dva kilometry široký a pět kilometrů

dlouhý. Na jedné straně byl ohraničen horní stranou Kansas Street a na druhé straně sídlištěm Old Cape. V Old Cape bydleli lidé s nižšími příjmy a kanalizace tu byla v tak bídném stavu, že se vyprávěly celé příběhy o přetékajících záchodech a kanálech.

Kenduskeag pak protékala středem Lada. Město se rozrůstalo na severovýchod a do obou stran, ale tady zanechalo jako jedinou svoji stopu městskou Kanalizační stanici číslo 3 a městskou skládku. Shora vypadala Lada jako velká zelená dýka, směřující do středu města.

Pro Bena tato veškerá geografie ve spojení s geologií v zásadě znamenala jen to, že tu na pravé straně už nebyly žádné domy; pozemky tu prudce klesaly. Vedle chodníku bylo ve výšce pasu vratké bělavé zábradlí, jen jakýsi náznak ochrany. Slabě bylo slyšet tekoucí vodu; byl to zvukový záznam jeho trvajících fantazírování.

Zastavil se a pohlédl přes Lada, stále si vybavuje její oči a čistou vůni jejích vlasů.

Kenduskeag byla odtud nezřetelně vidět skrze průzory v husté zeleni. Některé děti říkaly, že tam v tuhle roční dobu jsou komáři velcí jako vrabci, jiné děti zase říkaly, že u říčky jsou pohyblivé písčky. Povídkám o komárech Ben nevěřil, ale pomyslení na pohyblivý písek ho trochu děsilo.

Trochu nalevo mohl zahlédnout hejno kroužících a prudce padajících mořských racků: tam byla skládka. Slabě k němu doléhal jejich křik. Na druhé straně cesty zahlédl Výšiny a nízké střechy domů sídliště Old Cape, blíž k Ladům. Napravo od Old Cape, tyčící se k nebi jako nějaký zavalitý bílý prst, stál městský vodojem. Přímo pod ním vystupovala ze stěny rezavá roura, z níž vytékala na úpatí svahu mihotavým čůrkem zakalená voda a mizela mezi porostem stromů a keřů.

Benovo příjemné fantazírování o Beverly bylo náhle přerušeno mnohem vážnějším: co kdyby právě teď ta rezavá trubka vyvrhla mrtvou ruku, právě v tomto okamžiku, kdy on se tam dívá? A co kdyby, až by se otočil, že se rozeběhne k telefonu, aby zavolal na policii, tam stál klaun? Někaký směšný klaun v pytlovitém oblečení s velkými oranžovými balónky místo knoflíků. Co kdyby –

Benovi dopadla na rameno nějaká ruka a on vykřikl.

Ozval se smích. Otočil se, narazil na bílé zábradlí,

oddělující bezpečný chodník Kansas Street od divoce zanedbaných Lad (zábradlí hlasitě skřípalo), a uviděl tam stát Henryho Bowerse, Krkavce Hugginse a Viktora Crisse.

„Ahoj kozatej,“ řekl Henry.

„Co chceš?“ zeptal se Ben a snažil se, aby to znělo statečně.

„Chci ti dát do držky,“ řekl Henry. Zdálo se, že si to střízlivě rozmyslí, skoro vážně. Ale běda, v jeho černých očích to jiskřilo. „Musím tě něco naučit, kozatej. To ti neuškodí. Přeci se rád učíš nové věci, ne?“

Natáhl se po Benovi. Ben ucukl.

„Kluci, podržte mi ho.“

Krkavec a Viktor ho chytili za ruce. Ben zaječel. Byl to zbabělý zvuk, mečivý a slabošský, ale nemohl si pomoci. *Probaha, hlavně ať se nerozbrečím a ať mi nerozbijí hodinky*, pomyslel si Ben zděšeně. Nevěděl jistě, zda dojde na rozbití hodinek, ale věděl jistě, že začne brečet. Bylo mu úplně jasné, že bude hodně brečet a to ještě dřív, než s ním budou hotovi.

„Já se picnu, vždyť on piští jako prase,“ řekl Viktor. Zkroutil Benovi ruku. „Že piští jako prase?“

„Jasně že jo,“ zachechtal se Krkavec.

Ben sebou škubnul nejdřív na jednu stranu, pak na druhou. Krkavec a Viktor mu trochu povolili, nechali ho škubat, a pak ho zase pevně přitáhli.

Henry ho chytil vpředu za svetr a vykasal mu ho nahoru, takže mu odhalil břicho. Viselo mu přes pásek jako nafouknutý balón.

„Mrkněte na ten bachor!“ zvolal s úžasem a znechucením Henry. „To mě tedy podržte!“

Viktor a Krkavec se dál chechtali. Ben se zoufale rozhlížel, zda neuvidí nějakou pomoc. Nikdo nebyl na dohled. Za ním, dole v Ladech, se ozývalo cvrkání cvrčků a křik mořských racků.

„Raděj toho nechte,“ řekl. Ještě nenabíral k pláči, ale už k tomu měl blízko. „Dejte si bacha!“

„Nebo bude co?“ zeptal se Henry, jako kdyby měl opravdu zájem to vědět. „Nebo se stane co, kozatej? No, co se stane?“

Ben se náhle přistihl, že myslí na Brodericka Crawforda, co hraje Dana Matthewse v *Dálniční hlídce* – ten chlápek byl *tvrdej*, ten chlápek byl *zlej*, nevzal od nikoho ani halíř – a pak se rozbrečel. Dan Matthews by tyhle kluky rovnou hnal za

plot dolů k nábreží a do šípků. Hnal by je svým břichem.

„Hele, koukněte na děťátko,“ zasmál se vítězoslavně Viktor. Krkavec se k jeho smíchu připojil, Henry se trochu usmál, ale jinak mu tvář zůstávala stále vážná. To Bena děsilo. Vypadalo to, že možná půjde o víc než jen o výprask.

Jako na potvrzení jeho předtuchy si Henry sáhl do kapsy kalhot a vytáhl odtud lovecký nůž.

V Benovi explodoval strach. Divoce trhal tělem na všechny strany; náhle se vrhl přímo dopředu. Na malou chvílku věřil, že se mu podařilo se vyprostit. Silně se potil a oba hoši, co ho drželi za paže, měli také mastné ruce. Benovi se podařilo vyprostit pravou paží, Viktora se zbavil. Další škubnutí –

Ale než to stačil, vykročil Henry a strčil do něj. Ben odletěl dozadu. Zábradlí zavrvalo ještě hlasitěji a trochu se pod jeho vahou prohnulo. Krkavec a Viktor ho zase chytli.

„A teďka ho držte,“ řekl Henry. „Je vám to jasný?“

„Jasně, Henry,“ řekl Krkavec. Znělo to trochu znepokojeně. „Už nám neuteče. Neboj se.“

Henry vykročil dopředu, až se jeho ploché břicho skoro dotýkalo Benova. Ben na něj hleděl, slzy se mu bezmocně kutálely z vytřeštěných očí. *Chytli mě! Jsem v pasti!* bědovala nějaká část jeho mozku. Snažil se to zastavit – vůbec nemohl přemýšlet, když se mu to v hlavě takhle mlelo – ale zastavit se to nedalo. *Chycený! Chycený! Chycený!*

Henry otevřel čepel nože, dlouhou a širokou, se svým jménem vyrytým uprostřed. V odpoledním slunci se její špička třpytila.

„Teďka tě vyzkouším,“ řekl Henry tímž zamyšleným hlasem. „Uděláme si zkoušku, kozatej, a koukej, ať si připravenej.“

Ben brečel. Srdce mu v hrudi zběsile tlouklo. Od nosu mu visela nudle a padala mu na horní ret. Knížky z knihovny ležely poházené u jeho nohou. Henry si stoupl na *Buldozer*, pohlédl na knížku a pak ji svojí černou kanadou odkopnul.

„Tak teď dostaneš první otázku zkoušky, kozatej. Když ti někdo při závěrečné zkoušce řekne ‚Dej mi to opsat‘, tak co máš říct?“

„Ano!“ vykřikl Ben okamžitě. „Řeknu ano! Jasně! Jo! Opiš si, co chceš!“

Špička nože se Benovi opřela o břicho. Byla studená jako

kostka ledu, právě vyjmutá z mrazáku. Ben se snažil břicho zatáhnout. Svět na chvíli zešednul. Henryho ústa se pohybovala, ale Ben nerozuměl, co říkají. Henry pro něj teď byl televizí s vypnutým zvukem a svět nějak plaval... plaval...

Ne abys omdlel! vykřikl poděšený hlas. Jestli omdlíš, může se tak rozzuřit, že tě zabije!

Svět se mu zase začal trochu zaostřovat. Uviděl, že Krkavec i Viktor se přestali smát. Vypadali trochu nervózní... skoro až postrašení. Na Bena to mělo účinek, jako kdyby dostal facku. *Najednou nevědí, co on chce udělat, nebo jak daleko až zajde. I když sis myslel, že to je zlé, je to ještě horší... a možná ještě trochu víc. Musíš něco vymyslet. Jestli jsi nic nevymyslel dřív, nebo nebudeš už nikdy nic vymýšlet, tak vymýšlej teď. Podle jeho očí mají proč být nervózní. Z jeho očí se dá vyčíst, že není normální.*

„To je špatná odpověď, kozatej,“ řekl Henry. „Jestli prostě řekne *kdokoliv* ‚Dej mi to opsat‘, tak je mi u prdele co uděláš. Jasný?“

„Ano,“ řekl Ben a břicho se mu chvělo vzlyky. „Ano, chápu to.“

„No dobře. Tak jedna odpověď špatně, ale teď přijdou ještě těžší. Jsi připraven na těžké otázky?“

„Já... myslím že ano.“

Kolem nich pomalu projíždělo nějaké auto. Byl to zaprášený ford model 51 s nějakým starým mužem a ženou na předních sedadlech, seděli tam vzpřímeně jako dvojice zapomenutých figurín ve výkladu obchodního domu. Ben zahlédl, jak se hlava starého muže pomalu otáčí směrem k nim. Henry přistoupil blíž k Benovi, aby nebylo vidět nůž. Ben cítil, jak mu jeho špička proniká kůží hned nad pupíkem. Pořád ještě byla studená. Nechápal, jak je to možné, ale bylo tomu tak.

„Jen zkus zakřičet,“ řekl Henry. „Budeš si tady potom sbírat svoje posraný sřeva z gatí.“ Byli u sebe tak blízko, že by si mohli dát pusou. Ben cítil z Henryho dechu sladkou vůni ovocné žvýkačky.

Auto projelo a pokračovalo dál, pomalu a důstojně jako vůz, udávající tempo na přehlídce při Festivalu růží.

„Dobře, kozatej, tak teď ta druhá otázka. Když ti já řeknu

„Dej mi to opsat, co ty řekneš?“

„Ano. Řeknu ano. Hned, okamžitě.“

Henry se usmál. „Tak tohle je dobře. Tuhle si řekl správně, kozatej. A teď třetí otázka: jak mám mít jistotu, že na to nezapomeneš?“

„Já... já nevím,“ zašeptal Ben.

Henry se usmál. Tvář mu zářila a na chvíli byla skoro hezká. „Já to vím, kozatej! Vyreju ti svoje jméno na tvůj velké tlustej pupek!“

Viktor a Krkavec se náhle začali znovu chechtat. Na malou chvíli Ben pocítil jakoby úlevu, pomyslel si, že přeci jen to nebude nic doopravdy, že ho straší – že se pobaví jeho strachem, že si udělají radost tím, že ho děsí k smrti. Ale Henry Bowers se nasmál, a Ben náhle pochopil, že Viktor a Krkavec se smějí, protože *oni* pocítili úlevu. Pro ně oba bylo jasné, že Henry to nemyslí vážně. Jenomže Henry to vážně *myslel*.

Nůž řezal směrem nahoru, hladce jako v másle. Na bledé Benově pokožce se objevila jasně rudá čára.

„Hej,“ zvolal Viktor. To slovo mu vyšlo z úst zdušeně, vyděšeným a sevřeným hrdlem.

„Drž ho,“ zavrčel Henry. „Koukej ho držet, jasný?“ Henryho tvář už nebyla vážná a zamýšlená; teď už to byla zkřivená tvář ďábla.

„Ježíši kryste, Henry, neřezej ho doopravdy!“ zaječel Krkavec vysokým, skoro holčičím hlasem.

Pak se všechno dělo rychle, ale pro Bena Hanscoma to bylo pomalé; byla to jakási řada momentek, jako fotoesej v časopise *Life*. Jeho panika zmizela. Náhle v sobě uvnitř objevil cosi, a protože to nemělo pro paniku pochopení, prostě to cosi tu paniku prostě zlikvidovalo.

Před prvním říznutím mu Henry svetr zvedl až k bradavkám. Z úzkého vertikálního řezu nad pupíkem mu prýštila krev.

Druhým říznutím vedl Henry nůž zase směrem dolů, operoval rychle jako nějaký zběsilý vojenský chirurg během náletu. Vytékala spousta čerstvé krve.

Zpátky, pomyslel si chladně Ben, když mu stékala po břicho krev a hromadila se mu mezi páskem kalhot a pokožkou. *Musím dozadu. To je jediný směr, kterým mohu uniknout.*

Krkavec a Viktor ho už nedrželi. I přes Henryho příkaz se odtáhli. Odtáhli se zděšením. Ale i kdyby chtěl utéci, Bowers by ho dohonil.

Při třetím říznutí Henry spojil dva svislé zářezy krátkou vodorovnou spojovací linkou. Ben cítil, jak mu krev stéká už do trenýrek, lepkavá stružka se propracovávala dolů po jeho levém stehnu.

Henry se na chvíli narovnal, vraštil tvář v zaujetí umělce, soustředujícího se na malování nějaké krajiny. *Po H přijde E*, pomyslel si Ben a to mu stačilo, aby začal jednat. Smýkl sebou trochu dopředu a Henry ho zase srazil zpátky. Ben se zapřel nohama, přidal vlastní sílu k Henryho. Narazil na bílé zábradlí mezi Kansas Street a příkopem do Lad. V tom okamžiku zvedl pravou nohu a zabořil ji Henrymu do břicha. Neměl to být žádný akt odvety, Ben chtěl tak jen zvýšit svoji zpětnou hybnost. A přesto, jak zahlédl výraz čirého překvapení na Henryho tváři, naplnilo ho to jasně zběsilou radostí – tak intenzivním pocitem, že si na zlomek vteřiny myslel, že se mu rozskočí hlava.

A pak se ozval praskot lámajícího se zábradlí. Ben zahlédl, jak Viktor a Krkavec chytají Henryho těsně před tím, než dopadl na zadek do příkopu vedle trosek knížky *Buldozer* a pak Ben padal zpátky do volného prostoru. Letěl s výkřikem, který byl napůl také smíchem.

Ben dopadl na svah na záda a na zadek, těsně pod rouru, které si stačil právě všimnout. Ještě že dopadl pod ni – kdyby přistál na ní, mohl si také klidně přerazit páteř. Ale dopadl do polštáře z kopřiv a kapradí, takže náraz ani moc necítil. Udělal kotrmelec nazad, nohy a ruce měl přes hlavu. Dopadl v sedě a sklouzával po svahu jako nějaké dítě na velké zelené skluzavce, svetr vyhrnutý až ke krku, ruce roztažené v pokusech zachytit se něčeho, a nedělo se mu nic, než že klouzal po dalších a dalších trsech kapradí a kopřiv.

Podíval se nahoru na vršek regulace (zdálo se mu nemožné, že tam jen tak mohl stát), vzdalující se mu zběsilou rychlostí kresleného seriálu. Viděl Viktora i Krkavce, vyděšené obličej, ústa dokořán, zírající na něj dolů. Měl i čas truchlit za svými knížkami z knihovny. Pak se za něco zachytil zoufalým sevřením a téměř si překousl jazyk.

Byl to spadlý strom, který zastavil Benův pád tím, že mu

téměř zlomil levou nohu. Trochu se vyšplhal nahoru po svahu, se skučením se snažil nohu si vyprostit. Strom ho zastavil asi v polovině svahu. Voda, vytékající z roury, mu zurčivě ve slabých pramíncích tekla přes ruce.

Shora se ozvalo zaječení. Ben vzhlédl a uviděl Henryho, jak skáče dolů, nůž sevřený mezi zuby. Přistál na obou nohách, tělo zakloněné dozadu, aby neztratil rovnováhu. Sbíhal dolů řadou jakoby klokaních skoků.

„*Capíchu tě, chosate!*“ řval Henry přes nůž v ústech a Ben ani nepotřeboval nějakého tlumočnicka na to, aby mu bylo jasné, že Henry řve „*Zapíchnu tě, kozatej!*“

„*Capíchu tě, chosate!*“

Svýma chladnými očima stratéga, jež poprvé nastoupily nahore na chodníku, Ben zjišťoval, co musí udělat. Pokusil se znovu postavit na nohy ještě před náletem blížícího se Henryho, teď už držícího nůž v ruce a před sebou jako bajonet. Periferně si Ben uvědomoval, že levou nohavici džíns má shrnutou a noha mu krvácí snad víc než břicho... ale to mu dodávalo kuráž, protože to znamenalo, že ji nemá zlomenou. Alespoň *doufal*, že ji nemá zlomenou.

Ben se trochu přikrčil, aby si posílil svoji nejistou rovnováhu, a jak se po něm Henry jednou rukou sápal, zatímco druhou se rozpřáhl nožem v rozmáchlém oblouku, trochu ustoupil stranou. Ztratil rovnováhu, ale jak padal, vyhodil vzhůru levou pochroumanou nohu. Henryho holeně na ni narazily a tím mu velice účinně vlastně podrazil nohy. Na chvílku Ben ohromeně zíral, všechno jeho strach a hrůza byly překonány směsí bázně a obdivu. Henry Bowers totiž přeletěl přes padlý kmen stromu, o nějž se Ben zarazil, přesně jako Superman. Ruce měl přitom rozpřážené přesně tak, jako to dělal George Reeves v televizi. Jenomže George Reeves vždycky vypadal, jako že lítat je pro něj něco tak přirozeného, jako třeba se koupat nebo večeřet na verandě. Henry spíš vypadal jako někdo, komu hoří koudel u prdele. Zavíral a otvíral ústa. Z koutku úst mu vytékaly sliny, a pokud si Ben stačil všimnout, stékaly směrem k lalůčku jeho ucha.

A pak Henry zase dopadl na zem. Nůž mu vylétl z ruky. Překulil se přes rameno, přistál na zádech a vletěl do křoví s roztaženými nohama. Ozvalo se zaječení. Pak náraz. A pak bylo ticho.

Ben seděl, hleděl na místo v křoví, kde Henry zmizel. Náhle na něj zase začaly shora padat oblázky a kameny. Podíval se nahoru. Po svahu sestupovali Viktor a Krkavec. Pohybovali se opatrněji než Henry, a tedy i pomaleji, ale mohli být u něj za půl minuty nebo ještě dřív, pokud něco nepodnikne.

Zaúpěl. Cožpak tahle šílenost nikdy neskončí?

Aniž by z nich spustil zrak, přehoupl se přes padlý kmen a začal se štrachat dolů svahem, těžce dýchaje. Na boku se zranil. Jazyk ho strašně pátil. Křoví tu bylo skoro stejně vysoké jako on a nos měl plný pachy všude kolem rostoucích divokých zelených, nepřátelských rostlin. Slyšel někde blízko zvuk tekoucí vody, bublající přes kameny a hledající si mezi nimi cestu.

Nohy mu uklouzly a už se zase válel, klouzal a narážel lokty na kameny, padal skrze bodající a trnité křoviny, vytrhávající mu chuchvalce vláken ze svetru a kousky masa z paží a tváří.

Dopadl v sedě, s nohama ve vodě. Bylo to nějaké vedlejší rameno, prodírající se skrze kořeny stromů po jeho pravici; tak tmavé, jako kdyby v něm byla nějaká jeskyně. Pohlédl nalevo a užíval Henryho Bowerse, jak leží na zádech uprostřed koryta. V jeho polootevřených očích zahlédl pouze bělmo. Z ucha mu vytékala krev a její pramínek se blížil k Benovi.

Ach bože, já jsem ho zabil! Proboha, já jsem vrah! Ach můj bože!

Nedbal na Krkavce a Viktora za sebou (či spíše chápal, že nebudou mít žádný zájem na tom, aby mu vymlátili duši z těla, až zjistí, že jejich Neohrožený Vůdce je mrtvý), a přebrodil se o pár metrů proti proudu, kde ležel Henry, roztrhanou košili, džíny nasáklé bahnem, jedna bota mu chyběla. Ben si nejasně uvědomoval, že i on už to s oblečením nemá nijak slavné, ale že jeho tělo je plné ran a modřin. Nejhorší to bylo s jeho levým kotníkem. Už mu natekl tak, že vyplňoval nasáklou nohavicí a kulhal tak silně, že to vlastně ani nebyla chůze, ale potácel se jako námořník, který se poprvé do dlouhé cestě na moři dostane na pevninu.

Naklonil se nad Henrym Bowersem. Henryho oči byly dokořán otevřené. Chytil Bena za lýtko jednou poškrábanou a zkrvavenou rukou. Ústa se mu pohybovala a i když z nich

nevycházelo nic než řada pokusů o šepot, Benovi se pořád zdálo, že říká *Zabiju tě, ty tlustoprde*.

Henry se snažil postavit na nohy, Benovu nohu používal jako oporu. Ben se s úzkostí odtahoval. Henrymu ruka sklouzla a odpadla. Ben padal nazad, mávaje rukama, a nakonec už potřetí za poslední čtyři minuty padl na zadek. A znovu se trochu kousl do jazyku. Kolem něj šplouchala voda. Na okamžik se před jeho očima vytvořila duha. Benovi byla duha úplně fuk, bylo by mu úplně fuk, i kdyby tu teď našel hrnec zlata. Už se se svým mizerným životem tloušťka vyrovnal.

Henry se převalil. Pokusil se vstát. Zase spadnul. Pokusil se postavit se alespoň na všechny čtyři. Nakonec se jakžtakž napřímil. Hleděl na Bena svými černými očima. Stál zlomeně, jako když se obilným polem přežene vítr a klasy polehnou.

Ben byl náhle rozzlobený. Ne – byl víc než to. Byl *rozběsněný*. Šel si klidně s knihami z knihovny pod pažím, měl krásný a nevinný denní sen o tom, že se pusinkuje s Beverly Marshovou, nikoho neobtěžoval. A najednou, podívejme se na to. No *podívejme se na to*. Roztržené kalhoty. V levém kotníku asi výron, každopádně ošklivě naražený. Celá noha polámaná, jazyk taky skoro překousnutý, a posraný podpis Henryho na břichu. Co s tím vším budeme dělat, kamarádi miláčci sportovci? Nejvíc ho ale asi naštvalo pomýšlení na ty knížky z knihovny, za které je on odpovědný, ale za které může Henry Bowers. Ztracené vypůjčené knížky a představa, jak se na něj bude káravě dívat paní Starrettová, až jí to řekne. Ať už pomyslel na cokoliv – ty rány, výron, nebo vodou nacucané a patrně nečitelné vysvědčení v zadní kapse jeho kalhot – nesmírně ho to štválo. Zapotácel se dopředu mělkou vodou, nacucané kecky přitom strašně čvachtaly, a prudce nakopl Henryho přímo mezi nohy.

Henry vydal strašlivý rezavý výkřik, který vyplašil všechny ptáky v okolí. Na chvíli nehnutě stál, držel se za rozkrok a nevěřícně zíral na Bena. „Áách,“ řekl tiše.

„Jasně,“ řekl Ben.

„Ááách,“ řekl Henry ještě víc potichu.

„Jasně,“ řekl znovu Ben.

Henry se pomalu zhroutil na kolena, ani tak nepadal, jako

se skládal. Pořád zíral na Bena těma nevěřícíma černýma očima.

„Ach.“

„*Sakra* jasně,“ řekl Ben.

Henry padnul na bok, stále se drže za varlata, a pomalu se začal převalovat se strany na stranu.

„Ach,“ chroptěl Henry. „Moje kulky. Ach! Ukopnul si mi kulky. Ach–á.“ Pomalu se mu začala vracet síla, a Ben začal po krocích ustupovat. Bylo mu zle z toho, co provedl, ale byl také plný pocitu spravedlivého, ochromujícího fascinování. „Ach! – můj posranej pytel – á – ACH – moje posraný KULKY!“

Ben by tu možná zůstal stát nekonečně dlouho – třeba až by se Henry trochu sebral a znovu se na něj vrhnul – ale náhle ho zasáhl nad pravým uchem kámen s tak pronikavým bodnutím, že kdyby opět nepocítil po krku mu stékající krev, myslel by si, že mu dala žihadlo vosy.

Otočil se a spatřil ty dva zbývající mučitele, jak se k němu brodí vodou. Oba měli plné ruce vodou zakulacených oblázků. Viktor hodil další a Ben slyšel jeho zasvištění kolem ucha. Rychle podřepil a druhý kámen ho zasáhl do pravého kolena a přinutil ho vykřiknout, jak ho překvapila ta bolest. Třetí se mu otřel o pravou lícní kost a oko se mu naplnilo slzami.

Doklopýtal na druhý břeh a vyšplhal se na něj, jak mohl nejrychleji, zachycuje se vyčnívajícími kořenů a trsů křovin. Podařilo se mu vylézt nahoru (poslední kámen ho zasáhl do zadku, právě když se zvedal) a krátce se ohlédl přes rameno.

Krkavec klečel vedle Henryho, zatímco Viktor stál pár metrů stranou a házel kameny; jeden o velikosti baseballového míče proletěl vysokým křovím vedle Bena. To mu stačilo – vlastně bylo to mnohem víc, než by si přál vidět. A nejhorší ze všeho bylo, že Henry Bowers se opět začal stavět na nohy. Bylo to s ním jako s Benovými hodinkami Timex – fungovaly, tikaly dál, jen se z nich musela setřít voda a bláto. Ben se otočil a hnal se klopytavě skrze křoví směrem, kde jak doufal, je západ. Kdyby se mu podařilo dostat se na tu stranu Lad, kde je Old Cape, tak by se mu mohlo podařit vyprosit si od někoho desetník a dostat se autobusem domů. A jakmile by byl doma, zamkl by za sebou dveře, tohle

potrhané a zakrvácené oblečení by svlékl, hodil do popelnice a celý ten šílený sen by potom snad konečně pominul. Ben si už představoval, jak čerstvě vykoupaný sedí na svém křesle v obývacím pokoji, na sobě svůj červený froté župan, kouká na Kačera Popletu v televizi a ucucává slámkou jahodové mléko. *Vydrž a mysli na to*, řekl si zarputile a škrabal se dál křovím.

Větve křovin ho šlehalý do obličeje. Ben se snažil je rozhrnovat. Bodaly ho trny a zůstávaly mu v kůži. Snažil se na ně nemyslet. Dostal se teď na rovný pás černé a blátivé země. Rostl tam nějaký hustý bambusovitý porost a ze země stoupal smrdutý zápach. Hlavou mu bleskla zlověstná myšlenka

(pohyblivé písky)

jako nějaký stín, když dál v tom bambusovitém porostu zahlédl záblesky stojaté vody. Tam nechtěl jít. I kdyby to nebyly pohyblivé písky, v bahně by mohl ztratit tenisky. Zatočil proto doprava před řadou těch bambusovitých keřů a konečně do normálního porostu stromů.

Stromy, většinou jedle, byly silné, rostly všude, bojovaly mezi sebou o místo a slunce, ale pod nimi bylo méně porostu, takže se mohl pohybovat rychleji. Už si nebyl úplně jistý směrem, jímž se pohybuje, byl však přesvědčen, že se pořád ještě trochu orientuje. Lada byla ze tří stran uzavřena městem a přehrazena napůl dokončenou dálniční přípojkou na čtvrté straně. Dřív nebo později bude muset *někde* vyjít.

Břicho ho děsně páliło, vyhrnul si potrhaný svetr, aby se podíval. Zasykl bolestí a natáhl přes zuby vzduch. Měl břicho jako nějakou komickou kouli z vánočního stromečku, všude červená krev a po stranách zelené šmouhy, jak letěl ze stráně. Zase si svetr spustil. Když se na ty rány díval, bylo mu na zvracení.

Odněkud teď slyšel nějaký hluboký hučivý zvuk – byl to jediný nepřerušovaný tón, právě nad spodním prahem slyšitelnosti. Někaký dospělý, který by se jen koukal už odtud dostat (komáři už si Bena našli, a i když nebyli ani zdaleka tak velcí jako vrabci, stejně byli obrovští), by si ho nevšímal, případně by ho ani nezaznamenal. Ale Ben byl chlapec a už se dostával přes svůj strach. Zahnul doleva a prodral se nějakými nízkými keři. Za nimi, trochu vystupující ze země, byla asi půl metru vysoká betonová skruž o průměru asi jeden

metr. Na vrchní straně byla uzavřená litinovým poklopem s průduchem. Na poklopu byla vyražena slova KANALIZACE MĚSTA DERRY. Ten zvuk – když už byl tak blízko, zněl spíš jako dunění než hučení – pocházel z místa někde hluboko uvnitř.

Ben přiložil jedno oko na průduch, ale neviděl nic. Slyšel to dunění, slyšel tam někde uvnitř téci vodu, ale to bylo všechno. Dal k otvoru nos a natáhl vzduch; ucítil kyselý pach hniloby a fekálií. Byla to kanalizace, nic jiného. Nebo snad kombinace kanalizace s odvodňovacím kanálem – těch bylo v Derry, ohrožovaném záplavami, spousta. Nic zvláštního. Trochu ho to ale rozechvělo. Částečně to bylo tím, že narazil v takové zanedbané džungli na stopu lidské činnosti, ale hlavně to asi bylo tvarem té věci – jakoby betonový cylindr, vyčnívající ze země. Před rokem četl Ben *Stroj času* od H. G. Wellse, nejdříve v kreslené verzi seriálu a pak celou knížku. Tato skruž s průduchem v poklopu mu připomínala studně, vedoucí do země strašlivých podzemních Morlocků.

Rychle se od kanalizace zase vzdálil a snažil se zjistit, kde je západ. Dostal se do úzkého průzoru, jímž přicházelo slunce. Otočil se tak, aby svůj stín měl přesně za sebou a pak vyrazil rovně dopředu.

O pět minut později zaslechl před sebou zase tekoucí vodu a nějaké hlasy. Dětské hlasy.

Zastavil se, aby je lépe slyšel, a vtom za sebou zaslechl zvuk lámaných větví a jiné hlasy. Ty poznal okamžitě. Patřily Viktorovi, Krkavci a samotnému velkému Henry Bowersovi.

Zdálo se, že dobrodružství ještě nekončí.

Ben se rozhlédl kolem, kam by mohl zalézt.

10

Ze svého úkrytu vylezl asi o dvě hodiny později, ještě špinavější, ale trochu osvěžený. I když se mu to zdálo být neuvěřitelné, na chvíli tam i usnul.

Když zaslechl ty tři za sebou, jak ho pořád ještě pronásledují, přiblížil se Ben nebezpečně naprostému ochromení jako nějaké zvířátko, co ho zachytí kužel světla z reflektorů přijíždějícího auta. Začala se ho zmocňovat

ochromující ospalost. Napadla ho myšlenka prostě si lehnout, stulit se do klubíčka jako ježek a nechat je, aby s ním dělali, co chtějí. Byl to sice šílený nápad, ale zdál se být zároveň i nějak podivně *výborným nápadem*.

Ale místo toho se Ben vydal směrem k tekoucí vodě a těm jiným dětem. Snažil se jejich hlasy rozeznat a zjistit, co říkají – zjistit cokoli, co by z něj setřásl to nebezpečné ochrnutí ducha. Šlo o nějaký projekt. Mluvili o nějakém projektu. Jeden nebo dva z těch hlasů se mu dokonce zdály být povědomé. Ozvalo se cákání a pak veselý smích. Ten smích plnil Bena jakousi pošetilou touhou a způsoboval, že si víc než cokoli jiného uvědomoval nebezpečné postavení, v němž se ocitl.

Jestli ho měli chytit, tak není třeba, aby svědky jeho dalšího ponížení byly tyto děti. Zahnul zase doprava. Jako hodně velkých lidí se uměl pohybovat pozoruhodně potichu. Prošel těsně za těmi kluky, viděl jejich stíny pohybovat se sem a tam mezi ním a jasnou vodní hladinou, ale žádný z nich ho ani neslyšel, ani neviděl. Postupně jejich hlasy slably.

Narazil na úzkou stezku, vyšlapanou až na holou zem. Na chvíli o ní uvažoval, pak zavrtěl hlavou. Stezku přešel a znovu se ponořil do porostu. Teď se už pohyboval pomaleji, spíše větve odhrnoval, než aby jimi probíhal. Pořád se pohyboval paralelně s říčkou, na jejímž břehu si ty děti hrály. I přes stromy a keře, zaclánějící mu ve výhledu, jasně viděl, že jde o mnohem širší tok, než do kterého s Henrym spadli.

Stěží zahlédnutelný mezi šlahouny ostružin byl další z těch betonových cylindrů, tiše si sám pro sebe bručící. Za ním začínala navigace klesat k vodě, a přes vodu tu ležel starý, pokřivený kmen jilmu. Jeho kořeny, napůl obnažené erozí břehu, vypadaly jako chumáče špinavých vlasů.

Ben zadoufal, že tam nebudou hadi nebo brouci, ale cítil už příliš velkou únavu a ochromující strach, než aby ho to zajímalo doopravdy. Prodral se těmi kořeny do úzké dutiny vespod. Jeden kořen ho píchl jako hněvivý prst. Ben ho trochu přemístil tak, aby se o něj mohl opřít.

Objevili se Henry, Krkavec a Viktor. Ben si myslel, že je možná zmate ta stezka a dají se po ní, ale žádné takové štěstí neměl. Na chvíli se blízko u něj zastavili – byli velmi blízko, a když natáhl ze svého úkrytu ruku, dosáhl by na ně.

„Vsadím se, že ti usmrkanci ho viděli,“ řekl Krkavec.

„No tak se jich zeptáme,“ odvětil Henry a všichni se začali vracet směrem, odkud přišli. O chvíli později Ben zaslechl Henryho volat: „Co to tam vyvádíte, vy blbečci?“

Něco mu odpovídali, ale Ben nerozuměl, co to bylo: děti byly příliš daleko a protože on byl moc blízko říčky – určitě to byla Kenduskeag – nic přes její šumění neslyšel. Ale mohl si s účastí domyslet, jak ustrašeně asi odpovídají.

Pak Viktor Criss zařval něco, čemu Ben nerozuměl vůbec: „To je ale blbá prckovatá přehrada!“

Prckovatá *přehrada*? Prckovatá *posraná*? Nebo Ben rozuměl špatně a Viktor říkal jen něco o posraných prccích.

„Zbouráme ji,“ navrhl Krkavec.

Následovaly výkřiky protestů a bolestné ječení. Někdo začal brečet. Ano, s tím Ben cítí. Nepovedlo se jim chytit jeho (alespoň zatím), a tak si svoji zlost teď vybíjejí na někom jiném, na nějakých jiných malých dětech.

„Jasně, zbouráme ji,“ řekl Henry.

Cákání vody. Výkřiky. Idiotské výbuchy smíchu Krkavce a Viktora. Zmučený, zoufalý pláč jednoho z malých dětí.

„A už mě víc nesar, ty jeden malej koktavej parchante,“ řekl Henry Bowers. „Dneska už mě nikdo nebude srát.“

Ozval se praskot. Zvuk tekoucí vody dole po proudu zesílil a krátce zabouřil, než se zase zklidnil na původní tiché zurčení. Ben to náhle pochopil. Prckovatá přehrada, to říkal Viktor. Ty děti – hlas dvou nebo tří mu zněl povědomě, jak se kolem nich plížil – stavěly přehradu. A Henry se svými kumpány jim ji prostě rozkopal. Ben si dokonce byl jist, že jedno z těch dětí zná. Jediným „malým koktavým parchantem“, kterého ve škole v Derry znal, byl Bill Denbrough, chodící do jiné třídy pátého ročníku.

„To jste neměli dělat,“ zapištěl další tenký a bojácný hlas, a Ben ho také znal, i když si teď právě za ním nebyl schopen vybavit žádnou tvář. „Proč jste to udělali?“

„Protože se nám *chtělo*, vy kriplíci!“ zařval Henry. Ozvalo se šřavnaté mlasknutí a po něm se rozezněl řev bolesti. Po bolestném řevu následoval pláč.

„Zavři hubu,“ řekl Viktor. „Zavři hubu a přestaň rvát, než tě chytím za uši a natáhnu ti je až pod bradu.“

Pláč se změnil na řadu zdušených vzlyků.

„Deme,“ řekl Henry, „ale než pudem, chtěl bych něco vědět. Viděl někdo z vás v posledních deseti minutách tady někde kolem nějakýho tlust’ocha? Velkýho tlustoprdá, celýho zakrvácenýho a pořezanýho?“

Zazněla nějaká krátká odpověď, nemohlo to být nic jiného než ne.

„Mluvíš pravdu?“ zeptal se Krvavec. „Nezkoušej na mě nic, mazánku.“

„Mlu-mluvím, ja-ja-jasně,“ odpověděl Bill Denbrough.

„Dem,“ řekl Henry. „Vzal to asi támhletudy.“

„Tak čau, hoši,“ zvolal Viktor Criss. „To byla fakt na houby přehrada. Bez ní vám bude líp.“

Ozvalo se šplouchání vody. Pak zase Krvavcův hlas, tentokrát už někde dál. Ben už nerozuměl, co říká, ale vlastně ani nechtěl nic rozumět. Někde blíž začal chlapec, co předtím plakal, znovu nabírat. Druhý chlapec ho utěšoval. Ben usoudil, že tam jsou jen dva, Bill Kokta a ten plačící hoch.

Napůl seděl a napůl ležel ve své skrýši, naslouchal těm dvěma hochům u řeky a vzdalujícímu se zvuku hlasů Henryho a jeho dinosauřích kumpánů, jak se prodírají na druhou stranu Lad. Sluníčko mu probleskovalo do očí a vytvářelo malé světelné záblesky na křivolakých kořenech nad ním a kolem něj. Bylo to tu všechno špinavé, ale také útulné... bezpečné. Šumění proudící vody uklidňovalo. I ten brekot kluka u řeky nějak uklidňoval. Jeho hlasitý bolestný pláč pomalu přecházel do zdušených vzlyků a zvuky od těch dinosaurů už zanikly úplně. Ještě chvíli počká, až si bude jist, že se nevrátí, a pak vystartuje.

Ben slyšel ze země dunění odvodňovacích čerpadel – dokonce ho i cítil: nepatrné, neustávající vibrace, přenášené ze země do kořenů, o něž se opíral, a z nich do jeho zad. Opět si vzpomněl na Morlocky, na jejich těla; představoval si, že jsou určitě cítit jako ten hnijjící a po fekáliích páchnoucí vzduch, co vychází z průduchů litinových poklopů na těch cylindrech. Myslel na ty jejich studně, vyvrtané hluboko do země, studně s rezatými žebříky přichycenými ve stěnách. Zamyslel se a v určitém bodě se jeho myšlenky změnilly na sen.

Nezdálo se mu ale o Morlocích. Zdálo se mu o něčem, co se mu přihodilo v lednu, ta věc, o níž nemohl vyprávět matce.

Bylo to prvního dne školy po vánočních prázdninách. Paní Douglasová požádala o nějakého dobrovolníka, který by zůstal po škole a pomáhal jí počítat knihy, jež přišly těsně před prázdninami. Ben zvedl ruku.

„Děkuji ti, Bene,“ řekla paní Douglasová a odměnila ho úsměvem tak vřelým, že ho zahřál od hlavy až k patě.

„Lezdoprdelníku,“ zasyčel Henry Bowers.

Bylo to takového běžného zimního dne v Maine, který je zároveň pěkný i ošklivý: bezmračné světlé nebe, avšak až trochu děsivě zima. Zima se vlastně zdála být o ještě několik stupňů větší, protože vál silný nárazový vítr a chlad byl tedy pořádně štiplavý.

Ben počítal knížky a vyvolával čísla; paní Douglasová je zapisovala (vůbec jeho práci nekontrolovala, ani namátkově, jak s pýchou zaznamenal) a pak oba odnášeli knížky dolů do skladiště přes chodby, kde tiše praskaly radiátory. Škola byla nejdříve plná různých zvuků: bouchaly dveře, ťukal psací stroj v kanceláři paní Thomasové, slabě se ozýval sborový zpěv, nacvičovaný ve společenské místnosti na patře, z tělocvičny se ozývalo nervózní bum – bum – bum košíkové a skřípání a vrzání tenisek, jak se hráči hnali ke košům či otáčeli se na vyleštěných parketách.

Tyto zvuky postupně utichaly, až při počítání poslední dávky knih (jedna knížka chyběla, ale to moc nevadí, snad se najde, povzdechla si paní Douglasová) už byly jedinými zvuky radiátory, tiché šustění smetáku pana Fazia, jímž postrkoval chodbou barevné piliny, a vytí větrů venku před školou.

Ben pohlédl jedním z úzkých oken knižního koutku a viděl, že světlo z oblohy rychle mizí. Byly čtyři hodiny odpoledne a soumrak už se blížil. Vločky suchého sněhu vířily mezi kládovými houpačkami, přimrzlými k zemi. Ty uvolní ze zimního krunýře definitivně až dubnové tání. Na Jackson Street neviděl vůbec nikoho. Díval se ještě chvíli, čekal, že křížovatkou s Witcham Street projede nějaké auto, ale žádné nejelo. Všichni v Derry byli možná mrtví nebo někam utekli,

mimo něj a paní Douglasové – alespoň při pohledu odtud to tak vypadalo.

Pohlédl na ni a s opravdovým záchvěvem strachu uviděl, že ona má přesně stejné pocity. Dalo se jí to vyčíst z očí. Byly hluboké a zamyšlené a někde daleko, nebyly to oči čtyřicetileté učitelky, nýbrž oči dítěte. Ruce měla složené na prsou, jako kdyby se modlila.

Mám strach, pomyslel si Ben, a ona má strach taky. Čeho se ale vlastně bojíme?

Nevěděl. Pak se paní Douglasová na něj podívala a krátce se zasmála, téměř rozpačitě. „To jsem tě ale zdržela dlouho, vid’“, řekla. „Promiň mi to, Bene.“

„To je v pořádku.“ Hleděl si na boty. Trochu ji miloval – ne takovou jednoznačnou láskou, již věnoval slečně Thibodeauové, co ho učila v první třídě... ale *přesto* ji miloval.

„Kdybys tu byla autem, tak bych tě odvezla domů,“ řekla, „ale nejsem. Vyzvedne mne kolem čtvrt na šest manžel. Kdyby sis chtěl počkat, mohli bychom –“

„Ne, děkuji,“ řekl Ben. „To už musím být doma.“ Nebyla to vlastně pravda, ale pocítil prudkou averzi k myšlence, že by se měl setkat s panem Douglasem.

„Možná by tě mohla maminka –“

„Ta také nemá auto,“ řekl Ben. „Ale to je v pořádku. Mám to domů ani ne dva kilometry.“

„Dva kilometry to není daleko, když je hezké počasí, ale v takovéhle zimě by to mohlo být velmi daleko. Zajdeš si někam do tepla, až ti bude moc zima, vid’ Bene?“

„Jo, jasně. Zajdu si do samoobsluhy na Costello Street a chvíli se tam ohřeji u kamen. Panu Gedreauovi to nevádí. A mám tlusté válenky. A taky novou šálu od Ježíška.“

Paní Douglasová už vypadala trochu uklidněné... a pak se zase zadívala z okna. „Když venku to vypadá tak strašně studeně,“ řekla. „Tak... tak inimicky.“

Neznal sice to slovo, ale přesně věděl, co jí myslí. *Něco se právě stalo - co?*

Náhle si uvědomil, že v ní vidí člověka, ne pouze učitelku, to se stalo. Viděl náhle její tvář úplně jiným způsobem, a proto to byla nová tvář – tvář znavené básnířky. Představoval si, jak jede domů s manželem, sedí vedle něj v autě se

složenýma rukama v klíně, topení vrčí a on jí povídá, co se mu přes den přihodilo. Pak ji viděl, jak připravuje večeři. Podivná myšlenka mu bleskla hlavou a ke rtům se mu drala otázka pro společenské večírky: *Máte nějaké děti, paní Douglasová?*

„V tuhle roční dobu si často myslím, že lidé by snad ani neměli žít tak daleko na sever od rovníku,“ řekla. „Alespoň ne v této zeměpisné šířce.“ Pak se usmála a část toho divného výrazu jí z tváře nebo očí zmizela – už ji zase mohl vidět, alespoň zčásti, jako jindy. *Ale tak už ji nikdy nebudeš vidět, už nikdy úplně tak*, pomyslel si rozladěně.

„Až do jara se budu cítit nějak stará a teprve pak zase omládnou. A tak je to každý rok. Jsi si jist, že dojdeš domů v pořádku, Bene?“

„Ano, buďte bez starosti.“

„Ano, myslím, že mohu. Ty jsi hodný chlapec, Bene.“

Opět sklopil oči na svoje boty a zarděl se – miloval ji víc než kdy jindy.

V chodbě mu pan Fazio řekl: „Dej pozor na omrzliny, hochu,“ aniž by vzhlédl od svých červených pilin.

„Ano, dám.“

Šel ke své skříňce, otevřel ji a natáhl si nepromokavé kalhoty. Byl ukrutně nešťastný, když ho matka donutila, aby je v zimě nosil, zvláště za takových mrazivých dnů jako byl dnešní, protože je považoval za dětské, ale dnes odpoledne byl rád, že je má. Pomalu se ubíral ke dveřím, zapínal si zip bundy, utahoval šňůru kapuce a natahoval si palčáky. Vyšel ven a zůstal chvíli stát na zasněženém horním schodě hlavního schodiště, poslouchal, jak se dveře za ním s vrzáním zavírají – a zaklapávají.

Budova školy se tyčila pod vymetenou oblohou. Vítr stále fučel. Háčky na laně vlajkového stožáru drnčely a narážely na ocelový stožár. Vítr se okamžitě zabodával do teplé a nepřipravené pokožky Benova obličejce, znecitlivoval mu tváře.

Dej pozor na omrzliny, hochu.

Zavinul se rychle do své šály tak, že vypadal jako nějaká malá karikatura Red Rydera. Temnoucí obloha v sobě měla při troše fantazie určitou nádheru, ale Ben se nezdržoval jejím obdivováním, na to bylo moc zima. Vydal se na cestu.

Nejdříve měl vítr v zádech a nevypadalo to nijak špatně; vítr mu vlastně pomáhal, postrkoval ho. Ale u Canal Street se musel dát doprava a vítr teď foukal skoro přímo proti němu. Teď ho vítr zase zastavoval... jako kdyby s ním měl co do činění. Trochu mu pomáhala šála, ale to nestačilo. Oči měl uslzené a mokrý nos mu mrznul. Nohy mu ochabovaly. Několikrát se rukavicemi plácal do podpaží, aby si zahřál ruce. Vítr ječel a honil se kolem, chvílemi jeho skučení znělo skoro lidsky.

Ben byl jak poděšený, tak rozjařený. Byl poděšený, protože nyní už rozuměl povídkám, jež četl, jako na příklad Londonově povídce „Jak rozdělat oheň“, kde lidé opravdu zemřeli zmrznutím. V noci, jaká bude dnes, by docela klidně bylo možné zmrznout, protože dnes bude určitě dvacet pod nulou.

Jeho rozjařenost se nedala vysvětlit tak snadno. Byl to takový osamělý pocit – trochu melancholický. Byl tady venku, nesený křídly větru, a nikdo z těch lidí, co jsou v bezpečí za těmi jasně ozářenými čtverci svých oken, ho nevidí. Jsou uvnitř, ve světle a teple. Nevědí, že kolem nich prochází, to ví jen on. Je to jeho tajemství.

Prudký vítr bodal jako jehličky, byl však osvěžující a čistý. Z nosu mu vyrážela dvěma tenkými proužky pára.

A právě když slunce zapadalo, když na západním obzoru zůstávala ze dne už jen poslední žlutavá linka a na nebi se začínala objevovat záře prvních hvězd, došel ke kanálu. Byl teď od domova jen tři bloky domů a už se nemohl dočkat doteku tepla na tváři, na nohách, až se mu zase rozproudí krev.

A přesto – zastavil se.

Kanál byl ve své betonové skořepině zamrzlý, povrch ledu byl hrbolatý, popraskaný a temný. Byl nehybný a přesto úplně živý v tomto přísně puritánském zimním světle; měl svoji zvláštní, jedinečnou a těžko pochopitelnou krásu.

Ben se otočil na druhou stranu – na jihozápad. Směrem k Ladům. Když se díval tímto směrem, měl vítr opět v zádech. Kalhoty se mu větrem vlnily a nadouvaly. Kanál protékal mezi betonovými stěnami rovně asi jeden kilometr; dál už beton končil a řeka se roztékala do Lad, jež v tuto roční dobu byla zmrzlým světem ledových ostružinových šlahounů a

trčících holých větví.

Dole na ledě stála nějaká postava.

Ben na ni hleděl a myslel si: *Třeba by tam i nějaký člověk mohl stát, ale copak by mohl na sobě mít to co má? To přeci není možné, ne?*

Ta postava byla oblečena do něčeho, co vypadalo jako bílý a stříbrný klaunský oblek. Vlnil se kolem ní v mrazivém větru. Na nohách měla obrovské oranžové boty. Barevně ladily s velkými knoflíky na přední straně jejího obleku. V jedné ruce držela svazek provázků, na nichž se houपालy veselé balónky, a když si Ben všiml, že balónky se vznášejí směrem k němu, zdálo se mu, že se ho zmocňuje snění. Zavřel oči, promnul si je a znovu je dokořán otevřel. Pořád se mu zdálo, že balónky letí směrem k němu.

V hlavě slyšel hlas pana Fazia. *Dej pozor na omrzliny, hochu.*

Musí to být halucinace nebo nějaká fata morgana, způsobená tím počasím. Je možné, že tam dole na ledě někdo stojí. Je i technicky možné, aby na sobě měl něco, co vypadá jako klaunský oblek. Ale balónky přece nemohou letět směrem k Benovi, proti větru. Ale zdálo se mu, že právě to se teď děje.

Bene! zvolal ten klaun na ledě. Ben si pomyslel, že ten hlas se mu jen zdá, i když ho přece slyší na vlastní uši. *Chtěl bys balónek, Bene?*

V tom hlase bylo něco zlého, něco strašného, že Ben chtěl co nejrychleji utéci, ale nohy mu jakoby přimrzly k chodníku, stejně jako ty houpačky na školním dvoře k zemi.

Vznášejí se, Bene! Všechny se vznášejí! Vezmi si jeden a uvidíš!

Klaun začal přecházet po ledě směrem k mostu přes kanál, kde Ben stál. Ben ho bez hnutí sledoval přicházet; hleděl na něj, stejně jako pták sleduje blízcího se hada. Balónky by přeci musely v tak velké zimě prasknout, ale tyhle ne; vznášely se kolem hlavy a nad hlavou toho klauna, i když by měly vlát za ním, směrem k Ladům... odkud určitě, jak Benovi našeptávala nějaká část jeho mysli, přichází především toto stvoření.

Teď si Ben všiml ještě něčeho jiného.

I když poslední paprsky denního světla vrhaly na led kanálu

narůžovělou zář, nevrhal klaun žádný stín. Vůbec žádný.

Tady se ti bude líbit, Bene, řekl ten klaun. Byl už teď tak blízko u Bena, že ten slyšel šustění jeho komických bot, jak je posuňoval po nerovném ledě. *Bude se ti tady líbit, slibuji ti to, všem chlapcům a děvčatům, co jsem je potkal, se tady líbí, protože to je jako Ostrov radosti Pinocchia a země Nikdy–Nikdy Petra Pana; nemusí nikdy vyrůst, a to přeci všechny děti chtějí! Uvidíš obrázky, vezmeš si balónek, budeš moci krmit slony, svezeš se na skluzavce! Bude se ti to líbit, Bene, a jak se budeš moci vznášet –*

A i přes svůj strach Ben zjistil, že nějaká jeho část ten balónek *chce*. Taky kdo jiný na světě ještě má balónek, který se může vznášet proti větru? Kdo jiný o takové věci vůbec jen *slyšel*? Ano... chtěl balónek, a chtěl si prohlédnout klaunovu tvář, skloněnou k ledu, jako kdyby si ji chránil před vichrem.

Co se mohlo stát, kdyby právě v této chvíli, přesně v pět hodin, se ze střechy radnice v Derry neozvalo zahoukání, Ben nevěděl... ani *nechtěl* vědět. Důležité bylo, že zahoukání se ozvalo, ostrý zvuk, zařezávající se do hlubokého zimního chladu. Klaun vzhlédl, jakoby vylekaně, a Ben uviděl jeho tvář.

Mumie! Můj bože, vždyť to je mumie! byla jeho první myšlenka, provázená téměř mrtvolnou hrůzou, jež způsobila, že se rukama divoce zachytil zábradlí mostu, aby neodmlel. Pochopitelně že to mumie nebyla, *nemohla* to být žádná mumie. Egyptské mumie, těch bylo hodně, ty znal, ale jeho první myšlenkou bylo, že šlo o *tamtu* mumii – to strašidlo, hrané Borisem Karloffem v jednom starém filmu, který viděl právě minulý měsíc, když zůstal pozdě večer vzhůru a díval se na *Divadlo hrůzy*.

Ne, nebyla to ta mumie, ta to být nemohla, strašidla z filmu nejsou opravdická, to ví každý, i malé děti. Ale –

To, co měl ten klaun na sobě, to nebyl žádný převlek. Také nebyl jen tak zabalený do nějakých obvazů. Byl ovázaný, měl obvazy hlavně kolem krku a zápěstí, vlály ve větru, ale do tváře mu Ben viděl naprosto jasně. Měla hluboké vrásky, celý obličej byl jako pergamenová svrašťelá mapa, rozcupované tváře, vyschlá pokožka. Kůži na čele měl rozpraskanou, ale bezkrevnou. Mrtvé rty lemovaly ústa, v nichž byly nakřivo zasazeny zuby jako nějaké náhrobní kameny. Dásně měl

vyžrané a černé. Oči mu Ben neviděl, ale něco daleko vzadu v důlcích zářilo jako ve vyhořelých zásuvkách, něco jako studené klenoty v očích egyptských skarabeů. A i když vítr váł opačným směrem, zdálo se mu, že cítí skořici a koření, rozkládající se rubáše ošetřované divnými léky, písek, krev tak starou, že seschla na koláče a kousky rzi...

„My všichni se tady dole vznášíme,“ zaskřehotala mumie-klaun a Ben si s novou hrůzou uvědomil, že se nějakým způsobem dostala už k mostu, že je teď přímo pod ním a natahuje svoji suchou a zkroucenou ruku, z níž odstávají šelestící šupiny kůže jako nějaké vlaječky, ruku, odhalující uvnitř nažloutlou kost jako ze slonoviny.

Jeden prst, jen kost bez masa, už laskal špičku jeho válenek. Benovo ochrnutí pominulo. Přeběhl zbývající část mostu, zatímco ječení signálu pěti hodin mu ještě znělo v uších; doznělo právě ve chvíli, když doběhl na druhý konec mostu. To musela být fata morgana, to určitě musela být nějaká fata morgana. Klaun by se prostě nemohl dostat tak blízko během těch deseti či patnácti vteřin, co houkal signál.

Jeho strach však žádnou fatou morganou nebyl. Nebyly jí ani horké slzy, stékající mu z očí a mrznoucí mu na tvářích okamžitě poté, co vyhrkly. Utíkal, vysoké boty dusaly po chodníku a za sebou slyšel tu mumii v obleku klauna, jak vylézá z kanálu, na kámen ztvrdlými nehty škrábe po kovu zábradlí, staré šlachy vrzající jako nenamazané panty. Slyšel vyprahlé hvízdání jeho dechu, natahovaného a vytlačovaného nozdrami zbavenými vlhkostí, vysušenými jako tunely pod pyramidou. Cítil závany toho koření a bylo mu jasné, že každou chvíli jeho ruce, neživotné stejně jako geometrické konstrukce, jež stavěl se svojí soupravou Budovatel, se mu sevrou kolem ramen. Otočí ho a on bude zírat do té zvrásněné, směřující se tváře. Mrtvá řeka jeho dechu ho zahálí. Ty černé vyhořelé zásuvky očí se nad ním skloní. Bezzubá ústa se rozevrou a on bude mít svůj balónek. Ach ano. Všechny balónky, které bude chtít.

Když však doběhl na roh svojí ulice, vzlykající a celý zhroucený, srdce divoce bijící a vyrážející svými údery až do uší, když se naposledy ohlédl přes rameno, byla ulice prázdná. Také obloukový most s nízkým betonovým okrajem a starodávným dlážděním byl prázdný. Neviděl už ani kanál,

ale měl pocit, že kdyby ho viděl, že by tam už stejně nikdo nebyl. Ne; jestli ta mumie nebyla halucinací nebo přeludem, jestli byla skutečná, bude čekat *pod* mostem – jako ten troll v příběhu o neposlušných kúzlátkách.

Dole. Bude se skrývat dole.

Ben uháněl domů, každých pár kroků se otáčel, dokud nebyl v bezpečí za dveřmi a nezamkl za sebou. Svoji matce – která měla za sebou zvlášť únavný den v továrně a vlastně ho ani moc nepostrádala – vysvětlil, že pomáhal paní Douglasové počítat knížky. Pak se posadil k večeři – měli špagety a od neděle zbytky krocana. Nacpal se třemi porcemi a ta mumie se mu s každou porcí zdála být vzdálenější a snovější. Nebylo to nic opravdového, takové věci nejsou nikdy opravdové, ožívují pouze mezi reklamou na nočních filmech na televizi nebo na sobotních odpoledních představeních, kde při troše štěstí můžete vidět za čtvrták dvě strašidla – a jestli máte ještě jeden čtvrták, můžete si koupit tolik popcornu, co ho jen zvládnete sníst. Ne, to nejsou opravdové věci. Příšery z televize a filmů a příšery z kreslených seriálů nejsou opravdové. Nejsou opravdové tak dlouho, dokud nejedete do postele a nemůžete usnout, dokud nesníte čtyři poslední bonbóny, zabalené do papíru a uložené pod polštář proti zlým silám noci; dokud postel sama se nezmění na jezero podivných snů a venku sténá vítr a vy se bojíte z okna vyhlédnout, protože co kdybyste tam uviděli nějakou *tvář*, starou šklebící se tvář, jež neshnila, jen se vysušila jako starý list, s očima jako potopenými diamanty zasunutými hluboko do tmavých zásuvek; dokud jste neviděli holou pařátovitou ruku, držící svazek balónků: *Uvidíš světýlka, vezmeš si balónky, budeš krmít slony, svezeš se na skluzavce! Bene, ach, Bene, jak se budeš vznášet* –

12

Ben se probudil, těžce oddychuje, stále ještě plný toho snu o mumii, poděšený těsnou, vibrující temnotou všude kolem něj. Trhl sebou a kořen ho přestal podpírat a opět ho píchl do zad, jakoby v rozhořčení.

Vyškrabal se ven na světlo. Spatřil odpolední sluníčko,

bublající říčku, a už byl zase v reálu. Bylo léto, ne zima. Mumie ho neodnesla do své krypty v poušti; Ben se prostě schoval před pár velkými kluky v písčité díře pod polovyráčeným stromem. Byl v Ladech. Henry a jeho kumpáni odešli zase do města, když se vyřídili na dvou malých chlapcích, co si hráli kousek odtud, protože nemohli najít Bena, aby se vybili na něm. *Tak čau, hoši. To byla fakt na houby přehrada. Bez ní vám bude líp.*

Ben zachmuřeně pohlédl na své poničené oblečení. Matka mu bezpochyby vyhubuje jen co se patří.

Spal jen právě tak dlouho, aby ho všechno rozbolelo. Sesunul se k řece a kráčet podél ní se silným kulháním. Byl plný ran a zhmožděnin. Cítil se, jako kdyby mu ten bluesman Spike Jones hrál kouskem střepu na všechny svaly, co má v těle. Na každém kousku jeho obnažené kůže byla zaschlá či zasychající krev. Ti kluci, co stavěli přehradu, už asi stejně jsou pryč, uklidňoval se. Nebyl si jist, jak dlouho asi spal, ale i kdyby to bylo jen půl hodiny, tak setkání Denbrougha a jeho kamaráda s Henrym a jeho přáteli je jistě přesvědčilo, že pro jejich zdraví bude nepochybně lepší jiné místo na zeměkouli, nejspíš asi Timbaktu.

Ben se zachmuřeně vlekl s vědomím, že jestli se ti starší kluci ještě vrátí, tak nebude mít žádnou šanci jim utéci. Ale moc ho to ani netrápilo.

Obešel pravoúhlý ohyb řeky a na chvíli se tam zastavil a rozhlížel. Stavitelé přehrady tam ještě byli. Jedním z nich skutečně byl Bill Kokta Denbrough. Klečel vedle druhého chlapce, opřeného o břeh řeky v sedící poloze. Hlava tohoto druhého hochy byla tak zakloněná, že mu ohryzek vyčníval jako nějaká trojúhelníková zátka. Měl zaschlou krev kolem nosu, na tvářích, na bradě a v několika pramíncích na krku. V jedné ruce něco bílého držel.

Bill Kokta se rychle rozhlížel a zahlédl Bena, jak stojí v ohybu. Ben s leknutím spatřil, že s tím hochem, opřeným o břeh, bude něco silně v nepořádku; jak to vypadalo, Denbrough byl vyděšený k smrti. Pomyslel si zoufale: *Copak tento den nikdy nebude mít konec?*

„Pro-pro-prosím tě, ne-ne-ne-mohl bys mi po-po-pomoct?“ řekl Bill Denbrough. „Je-je-jeho respirá-rátor je prá-prá-prázdný. Mo-mo-mohl by –“

Tvář mu znehybněla, zrudla. Zarazil se o to slovo, kotal jako kulomet. Kolem úst měl sliny a nejméně půl minuty ze sebe vyrážel u-u-u-u, než si Ben uvědomil, že Bill Denbrough se snaží říci, že ten druhý chlapec by mohl umřít.

KAPITOLA 5

Bill Denbrough jede s čertem o závod (I)

1

Bill Denbrough si pomyslel: Jsem už sakra blízko cestování prostorem; klidně bych také mohl být v kulce, vystřelené z pušky.

Takové pomyšlení, i když naprosto pravdivé, ale nepatří zrovna mezi ty, jež by člověk shledával zvláště uklidňujícími. Vlastně celou první hodinu po odstartování Concordu z londýnského letiště Heathrow (či spíše jeho vystřelení, což je slovo lépe opisující způsob startu) trpěl slabou klaustrofobií. Letadlo je příliš úzké – nezvykle. Jídla jsou skoro vynikající, ale stewardi se při jejich podávání musí kroutit, ohýbat a sedat si na bobek, aby je rozdali; vypadají jako skupina gymnastů. Pozorování průběhu této náročné služby Billovi trochu ubíralo na potěšení z jídla, i když na jeho souseda to zvláštní dojem nedělalo.

Ten soused, to byl další malér. Byl tlustý a ne zrovna čistý. Možná si na sebe nalil kolínskou Ted Lapidus, pod ní ale Bill cítil jednoznačně pach špíny a potu. Také si moc nedává pozor na svůj levý loket; tu a tam jím jemně štouchá Billa do žeber.

Jeho oči jsou znovu a znovu přitahovány k digitálnímu ukazateli v přední části kabiny. Ukazuje, jak rychle tento britský projektil letí. Ted, když Concord právě dosáhl své cestovní rychlosti, to je o trochu víc než dvojnásobek rychlosti zvuku. Bill vytáhl z kapsy košile propisku a její špičkou mačkal knoflíky na hodinkách s počítačkou, jež dostal k vánocům od Audry. Jestliže ten rychloměr ukazuje správně – a Bill neměl nejmenší důvod o tom pochybovat – pak se řítí rychlostí asi 32 kilometrů za minutu. Nebyl si jist, zda to je

právě to, co chtěl vědět.

Venku za okénkem, jež je malé a má silné sklo jako okénka na těch starých vesmírných lodích Mercury, vidí nebe ne modré, nýbrž tmavě purpurové, i když je právě poledne. V místě, kde se stýká moře s oblohou, vidí slabě zakřivenou linku horizontu. Sedím si tady, pomyslel si Bill, v ruce skleničku s Bloody Mary, loket špinavého tlustoucha mne šťouchá do žeber a pozoruji nakřivení Země.

Trochu se usmál, pomyslel si, že člověk, který bude muset čelit tomu, co čeká jeho, by se neměl bát ničeho. On se ale bojí, a to nejen letu rychlostí 32 kilometrů za minutu v této úzké křehké skořápce. Téměř cítil, jak se na něj řítí Derry. A to je přesně ten výraz pro to. Dvaatřicet kilometrů za minutu nebo jinak, pocit, že je naprosto nehybný, zatímco Derry se na něj řítí jako nějaká obrovská masožravá rostlina, už dlouho čekající a teď konečně vyrážející ze slupky. Derry, ach Derry! Neměla by se na Derry napsat nějaká óda? Smrad jeho továren a jeho řek? Důstojné ticho jeho ulic, lemovaných stromy? Knihovna? Vodojem? Park Bassey? Základní škola v Derry?

Lada?

V hlavě se mu rozsvěcují světla: silné reflektory. Je to, jako by seděl sedmadvacet let v nějakém ztemnělém sále divadla, čekal na něco, co se má stát, a teď to konečně začíná. Opona scény se pomalu roztahuje, reflektory jeden po druhém rozsvěcují, ale ukazuje se, že se nehraje nějaká neškodná komedie jako Arzén a stará tkanička; Billovi to připadá spíše jako Kabinet doktora Caligariho.

Jako všechny ty příběhy, jež píše, pomyslel si s jakýmsi hloupým pobavením. Jako všechny ty romány. Ty všechny mají původ v Derry; v Derry všechny pramení. Mají původ v tom, co se stalo onoho léta, a v tom, co se stalo Georgovi na podzim předtím. Při všech interview, kdy mi kladli TUHLE OTÁZKU... jsem neodpovídal pravdivě.

Loket tlustoucha ho opět šťouchl a jemu vyšpláchlo trochu nápoje. Bill už skoro chtěl něco říci, pak si to ale rozmyslel.

TOU OTÁZKOU pochopitelně bylo „Kam chodíte na svoje nápady?“ Byla to otázka, na niž musí odpovídat asi všichni spisovatelé, co píše fikci – nebo alespoň předstírat odpověď – nejméně dvakrát do týdne, ale takový člověk jako on,

vydělávající si na živobytí psaním o věcech, jež nikdy neexistovaly a nikdy existovat nebudou, ten na ni musí odpovídat – nebo předstírat odpověď – ještě mnohem častěji.

„Všichni spisovatelé mají nějaké potrubí, vedoucí do jejich podvědomí,“ odpovídal jim, ale zapomínal poznamenat, že každým rokem víc a víc pochybuje o tom, zda vůbec něco takového jako podvědomí existuje. „Ale člověk sepisující hororové příběhy má to potrubí delší, jde možná hlouběji... do pod-podvědomí, chcete-li.“

Byla to sice elegantní odpověď, ale on sám jí nikdy doopravdy nevěřil. Podvědomí? Nu, dejme tomu, že něco tam vespuďu je, ale Bill byl přesvědčen, že lidé přikládají příliš velkou důležitost nějaké funkci, jež je patrně mentálním ekvivalentem slzení očí, do nichž se dostane prach, či pouštění větrů hodinu nebo dvě po velkém jídle. Ta druhá metafora je patrně lepší, ale těžko můžete novinářům říkat takové věci, že sny a neurčité touhy a pocity jako déjà-vu nejsou vlastně ničím víc než hromadou mentálních prdů. Ale oni prostě potřebují něco, všichni ti reportéři se svými bloky a malými japonskými magnetofony a Bill se jim vždy snaží pomoci, jak to jen jde. Ví, že novinářina je těžká práce, sakra těžká práce. A není důvod jejich práci jim ještě ztěžovat tím, že by říkal: „Příteli, zrovna tak mi můžete dát otázku ‚Kdo nakrájel ten sýr?‘ a přestat s tím.“

Teď si pomyslel: Vždycky ti bylo jasné, že se ptají špatnou otázku, i před tím než zavolal Mike; teď už také víš, jak zní správná otázka. Ne kam chodíš na svoje nápady, nýbrž proč takové nápady máš. To potrubí existuje, jistě, ale není napojeno na nějaké podvědomí Freudova nebo Jungova typu; na žádný vnitřní odvodňovací systém mozku, na žádné podzemní jeskyně plné Morlocků. Na druhém konci toho potrubí není nic jiného než Derry. Jen Derry. A –

– a kdo mi to tu dup–dup dupe na lávce?

Náhle se v sedadle napřímil a tentokrát je to jeho loket, který se pohybuje; zajede na chvíli hluboko do prostoru sedadla jeho tlustého souseda.

„Dávej si bacha, kámo,“ říká tlustoch. „Šťoucháš do mě totiž.“

„Přestaňte vy šťouchat mne svým loktem, a já zkusím ne–ne–nešťouchat vás s–s–s–vým.“ Tlustoch se na něj kysele

podívá pohledem ,o čem to mluvíš, co má bejt'. Bill na něj prostě hledí tak dlouho, až se tloušťák s mumláním odvrátí.

Kdo to je?

Kdo mi to dupe na lávce?

Pohlédne opět z okna a pomyslí si: Bojujeme s čertem. V pažích a zátylku ho píchá. Hodí do sebe jedním douškem zbytek pití. Další z těch silných reflektorů se rozsvítí.

Stříbrňák. Jeho kolo. Tak mu říkal podle jednoho koně z filmu Osamělý jezdec. Velké kolo, skoro metr vysoké. „Jednou se na něm zabiješ, Bille,“ říkával jeho otec, ale neměl přítom v hlase nějakou zvláštní účast. Po smrti George ho už nic moc nezajímalo. Dřív to byl tvrdý chlapík. Pak byl takový mouchy snězte si mě. Dělal sice taková otcovská gesta, otcovské pohyby, ale to bylo všechno. Jakoby pořád poslouchal, zda se George nevrátí zpátky domů.

Bill to kolo uviděl ve výloze obchodu Jízdní kola na Center Street. Stálo na stojanu, větší než ta jiná velká kola ve výloze, matné tam, kde ostatní byla lesklá, rovné v místech, kde ostatní byla zakřivená a zakřivené tam, kde ostatní byla rovná. Před pláštěm předního kola mělo postavenou cedulku:

POUŽITÉ

Nabídněte!

Bylo to nakonec trochu jinak, Bill vešel a nabídku mu udělal majitel krámu, a Bill ji přijal. Nevěděl, jak by se měl dohadovat s majitelem krámu Jízdní kola, i kdyby na tom měl záviset jeho život, a cena – čtyřadvacet dolarů – mužem uvedená, se Billovi zdála být slušná, dokonce výhodná. Zaplatil za Stříbrňáka penězi, jež si ušetřil za posledních sedm či osm měsíců – byly to peníze od narozenin, vánoc, za sekání trávníku. To kolo hlídal ve výloze už ode Dne děkuvzdání. Zaplatil ho a vedl si ho domů hned, jak začal koncem zimy tát sníh. Bylo to trochu komické, protože ještě loni tou dobou si nemyslel nic moc o nápadu koupit si kolo. Napadlo ho to nějak z ničeho nic, možná v oněch nekonečných dnech poté, co George umřel. Co byl zavražděn.

Bill se na kole ze začátku opravdu skoro zabil. První jeho jízda skončila tak, že z něj spadl úmyslně, aby nenajel na prkenný plot na konci Kossuth Lane (ani se tolik nebál, že

narazí do plotu, jako že ho prorazí a sletí dvacet metrů dolů do Lad). Vyšel z toho s deseticentimetrovou ránou mezi zápěstím a loktem levé ruky. O necelý týden později zjistil, že není schopen včas zabrzdit a prolétl křižovatkou ulic Witcham a Jackson rychlostí snad padesát kilometrů v hodině, malý chlapec na zaprášeném šedivém obřím kole (Stříbrňák byl totiž stříbrný jen s velkým přimhouřením očí a velkou představivostí toho, kdo jej stříbrný vidět chtěl), karty v drátech předního i zadního kola pleskaly jako kulomet, a kdyby zrovna křižovatkou projíždělo nějaké auto, nezbylo by z Billa nic než mrtvé maso. Jako z George.

Postupně se během jara naučil Stříbrňáka ovládat. Ani jeden z jeho rodičů si během té doby neuvědomil, že Bill si vlastně zahrává se smrtí. Pomyslel si, že po prvních pár dnech kolo vlastně přestali úplně vnímat byl to pro ně prostě jen nějaký předmět s oloupaným lakem, který byl za deštivých dnů opřený o stěnu garáže.

Ale Stříbrňák byl přesto mnohem víc než jen nějaký zaprášený starý předmět. Ani na to nevypadal, ale jezdil jako vítr. Billův kamarád – jeho jediný opravdový kamarád – byl chlapec jménem Eddie Kaspbrak, a ten byl šikovný na mechanické záležitosti. Ukázal Billovi, jak Stříbrňáka dát do kupy – které šrouby dotáhnout a pravidelně kontrolovat, kam nakapat olej, jak natáhnout řetěz, a když píchne, jak nalepit na duši záplatu tak, aby tam držela.

„Měl by sis ho nalakovat,“ řekl jednoho dne Eddie, ale Bill nechtěl Stříbrňáka lakovat. Z důvodů, jež ani nebyl schopen vysvětlit, si přál mít kolo takové, jak bylo. Vypadalo jako nějaký nalezenec, jako kolo, jež nepořádné děti nechávají pravidelně na trávníku ležet v dešti, jako kolo už úplně rozhašené a neschopné rychlé jízdy. Vypadalo sice jako nalezenec, ale jezdilo jako vítr. To určitě –

„To vyhraje i nad čertem,“ říká nahlas a směje se. Tlustý soused se na něj ostře podívá; jeho smích trochu připomíná vytí a zpočátku Audře vždy naháněl husí kůži.

Ano, vypadal jako šmejda, s tou zašlou barvou a staromódním nosičem nad zadním kolem a opravdu starou balónkovou houkačkou z černé gumy – byla natrvalo přivařena k říditkům svorníkem o velikosti dětské pěsti. Pěkný šmejda.

Ale jezdil Stříbrňák? Jezdil? Panebože!

A to bylo také zatraceně dobře, že jezdil, protože Stříbrňák zachránil Billu Denbroughovi život ve čtvrtém týdnu června 1958 – týden poté, co se poprvé setkal s Benem Hanscomem, týden poté, co on, Ben a Eddie stavěli tu přehradu, týden poté, co Ben a Richie „Kecal“ Tozier a Beverly Marshová šli po sobotním odpoledním kině do Lad. Richie přijel s ním na nosiči Stříbrňáka, ten den, co Stříbrňák zachránil Billovi život... a tak asi zachránil vlastně život i Richiemu. A dobře si pamatuje i ten dům, od něž utíkali. To si pamatuje moc dobře. Ten prokletý dům na Neibolt Street.

Ten den jel jako o závod, aby zvítězil nad čertem, ano, to je jasná věc, pokud to ještě nevíte. Nad nějakým čertem s očima, co svítily jako staré mince. Nějakým vlasatým starým čertem s ústy plnými krvavých zubů. Ale to všechno přišlo později. Jestliže toho dne zachránil Stříbrňák Richiemu a jemu život, tak zachránil život asi i Eddiemu Kaspbrakovi toho dne, kdy Bill a Eddie se setkali s Benem u rozkopaných zbytků jejich přehrady v Ladech. Henry Bowers – vypadal tenkrát jako kdyby ho někdo protáhnul nějakou skládkou – rozmlátil Eddiemu nos a Eddie dostal silný astmatický záchvat a ukázalo se, že má prázdný respirátor. Tak toho dne také nastoupil Stříbrňák, toho dne Stříbrňák zachraňoval.

Bill Denbrough, který nejel na kole už skoro sedmnáct let, pohlédl ven z okna letadla, jež si v roce 1958 mohl někdo představovat tak maximálně v časopisech science-fiction.

Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU! pomyslel si, a musel zavřít oči před náhlým návaem bodavých slz.

Co se pak stalo se Stříbrňákem? Už si nevzpomínal. Ta část jeviště je ještě ve tmě. Ten reflektor teprve bude rozsvícen. Možná je to správné. Možná je to milosrdenství.

Hyjé.

Hyjé, Stříbrňáku.

Hyjé, Stříbrňáku

2

„DO CVALU!“ vykřikl. Vítr mu rval slova od úst zpátky přes rameno jako nějaké vlající stužky krepového papíru. Ta slova

z něj vycházela hrdě a hlasitě, v triumfálním křiku. Byla to jediná slova, která kdy takovým způsobem vykřikoval.

Šlapal si to po Kansas Street směrem k městu, zpočátku nabíral rychlost pomalu. Stříbrňák, když už se rozjel, tak rychlost držel, ale rozjet ho nebylo jen tak, to byla skutečná fuška. Sledovat ten velký šedivý bicykl jak nabírá rychlost, to bylo trochu jako dívat se na nějaké veliké letadlo, rolující po letištní ploše. Nejdřív pochopitelně ani nevěříte, že by takový obrovitý stroj byl vůbec schopen se odpoutat od země – je to absurdní myšlenka. Pak vidíte, jak jeho stín už běží pod ním a než si přeberete, zda to je či není přízrak, ten stín se ztrácí někde daleko za ním a letadlo je vysoko, prodírá se vzduchem stejně mrštně a graciózně jako sen v hlavě bez starostí.

Takový byl Stříbrňák.

Bill se dostal na rovinu trochu se svažující dolů a začal šlapat do pedálů rychleji, nohy mu pumpovaly nahoru a dolů, jak stál nad rámem kola. Velmi rychle se naučil před nasednutím na Stříbrňáka vytáhnout si trenýrky co možná nejvýš poté, co byl několikrát zahanben rámem na tom nejhorším místě, kde může chlapec být zahanben. Koncem léta poznamenal Richie, když ho sledoval, jak nasedá, že *Bill to dělá, protože si myslí, že možná by někdy chtěl mít děti. Mně to připadá jako blbost, vždyť je jeho ženě přeci za něj vždycky může udělat někdo jiný, ne?*

Spustili s Eddiem sedlo, jak šlo nejniž, a to teď Billovi naráželo a škrábalo ho do spodní části zad, když stál na pedálech. Nějaká žena, co plela kytičky na své zahradě, si zastínila oči, aby na něj viděla, jak projíždí kolem. Trochu se usmála. Ten chlapec na obrovském kole jí připomínal opici, již kdysi viděla jezdit na kole v cirkusu Barnum & Bailey. *Ten se na něm určitě zabije*, pomyslela si a vrátila se ke své zahradě. *To kolo je pro něj moc velké. Ale to není její problém.*

3

Bill měl dost rozumu na to, aby se nepokoušel odporovat těm větším klukům, co se vynořili z křoví jako špatně naladění lovci, ztratí stopu šelmy, jež jednoho z nich už pokousala.

Ale Eddie neprozřetelně otevřel pusu a Henry Bowers se na něj vrhl.

Bill věděl moc dobře, co jsou zač: Henry, Krkavec a Viktor, to byli tři nejhorší kluci na celé škole v Derry. Několikrát zmlátili Richieho Toziera, s nímž Bill kamarádil. Jak se na to díval Bill, byla to částečně i Richieho vlastní vina; ne nadarmo se mu říkalo Kecal.

Jednou v dubnu, když oni tři kolem nich procházeli na školním dvoře, pronesl Richie něco o jejich límcích. Všichni je totiž měli vyhrnuté, přesně jako Vic Morrow ve filmu *Džungle před tabulí*. Bill, sedící poblíž opřený o zeď, to vlastně ani celé neslyšel. Zrovna tak to celé neslyšel ani Henry a jeho kamarádi... ale každopádně slyšeli dost na to, aby se otočili a nastoupili na Richieho. Bill si pomyslel, že Richie chtěl říci to, co řekl – ať to bylo cokoliv – víc potichu. Jenomže problém byl v tom, že Richie vlastně ani potichu mluvit neuměl.

„Cos to říkal, ty čtyřvokej kripke?“ zeptal se Viktor Criss.

„Nic jsem neříkal,“ odpověděl Richie, a tohle popření – spolu s tváří nevinátka opravdově postrašeného a vyděšeného – mohlo celou věc uzavřít. Jenomže Richieho ústa, to byl jen napůl zkrocený kůň, který najednou z ničeho nic začne bezdůvodně vyhazovat. Náhle dodal: „Měl by sis vybrat vosk z uší, vejtahe. Nechceš trochu střelného prachu?“

Chvilí stáli a nevěřicně na něj zírali, a pak se za ním rozeběhli. Bill Kokta sledoval tu nerovnou honičku od jejího začátku až po předem jasný závěr ze svého místa u zdi budovy. Nemělo smysl míchat se do toho. Ti tři darebáci by s radostí místo jednoho zmlátili dva.

Richie běžel napříč dětského hřiště, přeskočil houpačí prkna, proběhl mezi lodičkovými houpačkami a uvědomil si, že vběhl do slepé uličky, až když narazil na drátěný plot mezi hřištěm a parkem, přiléhajícím k pozemku školy. Snažil se vyšplhat na plot, chytal se ho všemi prsty i oběma teniskami a už byl asi ve dvou třetinách, když ho Henry a Viktor Criss zase stáhli dolů. Henry ho chytil vzadu za bundu a Viktor ho chňapnul na zadku za kalhoty. Richie ječel když ho tahali s plotu dolů. Dopadl na záda na asfalt. Brýle mu spadly. Natáhl se po nich a Krkavec Huggins mu je odkopl stranou – proto měl Richie to léto jednu obroučku omotanou lepicí páskou.

Bill vyskočil a šel před budovu. Zhlédl paní Moranovou, jednu učitelku ze čtvrtého ročníku, jak už pospíchala hochy roztrhnout, ale bylo mu jasné, že než se k nim dostane, Richie už bude mít výprask za sebou a bude brečet. Bůů, bůů, mazánek, koukejte jak bulí.

Bill s nimi měl jen menší problémy. Dělal si pochopitelně legraci z jeho koktání. K posměškům se občas přidala nějaká ta krutost. Jednoho deštivého dne, když šli do tělocvičky na svačinu, vyrval Krkavec Huggins Billovi pytlík se svačinou z ruky a rozšlapal ho na placku jednou svojí vysokou šněrovací botou, všechno uvnitř rozdrtil na kaši.

„Ouvej, ouvej!“ ječel posměšně Krkavec, zvedal ruce a zakrýval si jimi tvář. „Mo-mo-moc mě to mr-mr-mrzí, s tou sva-sva-svačinou, bl-bl-blbečku!“ A odběhl dolů do chodby, kde se Viktor Criss popadal smíchy za břicho vedle fontánky na pitnou vodu u chlapeckých záchodů. To ještě nebylo to nejhorší; Bill si vyžebbral půlku sendviče u Eddieho Kaspbraka a Richie mu dal s radostí svoje jedno vařené vejce. Matka mu je balila ke svačině obden a jak tvrdil, je mu z nich na zvracení už od pohledu.

Ale člověk musel koukat být jim z cesty, a když to nešlo, tak se alespoň snažit být neviditelný.

Eddie na tohle zapomněl a tak ho zmlátili.

Dokud všichni tři byli ještě v dohledu, než přebrodili na druhou stranu a zmizeli do Lad, nebylo to s ním ještě nejhorší, i když mu z nosu tekla proudem červená. Když měl Eddie už úplně nacucaný kapesník, půjčil mu Bill svůj a donutil ho, aby si jednu ruku dal do zátylku a zaklonil hlavu. Bill si pamatoval, že právě tohle nutila maminka dělat George, protože tomu často tekla z nosu krev –

Ach, zabořelo to, když pomyslel na George.

Ale jakmile zvuky odcházející trojice, prodírající se Lady jako stádo buvolů, začaly odumírat, a krvácení z nosu se Eddiemu zastavilo, ozvalo se mu jeho astma. Začal lapat po dechu, pěsti se mu otvíraly a zavíraly jako nějaké chňapky, dech mu začal v hrdle sípat.

„Ach do háje,“ zasípěl Eddie. „Astma. To jsou volové!“

Zatápal po respirátoru a konečně ho vydoloval z kapsy. Vypadal skoro jako sprej s nějakým leštidlem. Strčil si ho do úst a mačkal na knoflík.

„Je to lepší?“ zeptal se Bill zvědavě.

„Ne. Je to prázdný.“ Eddie se podíval na Billa vyděšenýma očima, jež říkaly *Jsem v pasti, Bille! Jsem v pasti!*

Prázdný respirátor mu vypadl z ruky. Říčka si bublala dál, ani za mák se nestarala o to, že Eddie skoro nemůže dýchat. Bill zmateně pomyslel na to, že ti velcí hoši měli pravdu v jednom – ta přehrada byla skutečně jen pro prcky. Ale aspoň se bavili, sakra, a náhle pocítil strašný vztek, že to muselo takhle dopadnout.

„Za-za-zachovej k-k-klid, E-E-E-ddie,“ řekl.

Příštích asi čtyřicet minut seděl Bill vedle něj a jeho naděje, že Eddieho záchvat astmatu každou chvíli povolí, se začala postupně měnit na neklid. Když se objevil Ben Hanscom, byl už z neklidu opravdový strach. Záchvat nejenže nepovoloval, naopak se zhoršoval. A lékárna na Center Street, kde mohl Eddie dostat novou náplň, byla odtud nejméně pět kilometrů. Kdyby se vydal koupit Eddiemu lék, tak by se také mohl vrátit a našel by ho třeba v bezvědomí.

V bezvědomí nebo

(prosím tě neblbni, nemysli na takové věci)

nebo dokonce mrtvého, tlačilo se mu neúprosně na mysl

(jako George, mrtvého jako George)

Nebud' takový idiot! On neumře!

Ne, patrně ne. Ale co když se vrátí a najde Eddieho v kómatu? O kómatu věděl Bill všechno; trochu si to slovo spletl s něčím jiným a teď se domníval, že je odvozené od těch prken, co po nich dospělí klouzají po vlnách na Havaji, a to je vlastně v pořádku – vždyť co jiného je kóma než vlna, zaplavující mozek? V seriálech o doktorech jako *Ben Casey* lidé vždycky upadali do kómatu, a někdy v něm zůstávali i přes nevrly křik Bena Caseye.

Tak tu seděl, věděl, co by měl udělat, věděl, že Eddiemu nijak nepomůže tím, že vedle něj sedí, ale nechtěl ho prostě nechat samotného. Nějaké iracionální, podezřívavé části Billa bylo jasné, že Eddie upadne do kómatu v tu chvíli, kdy se Bill k němu obrátí zády. Podíval se proti proudu a uviděl tam stát Bena Hanscoma. Pochopitelně znal Bena; nejtlustší kluk nebo holka, ty ve škole znal každý. Bill chodil také do pátého ročníku, ale do jiné třídy. Bill ho někdy vídal na chodbě, jak stojí sám – obvykle někde v rohu – hledí do nějaké knížky a

žvýká svačinu z pytlíku velikosti asi tak tašky na prádlo.

Když se díval na Bena teď, zdálo se Billovi, že vypadá ještě hůř než Henry Bowers. K neuvěření, ale pravda. Bill se ani nepokoušel představovat si hroznou rvačku, do jaké se dostali. Benovy vlasy byly chomáče zježených, špinavých chlupů. Svetr – nebo co to původně bylo, i když na tom vlastně už vůbec nezáleželo – to byla nějaká matlavá ruina, potřísněná směsí krve a trávy. Kalhoty měl u kotníků potřhané.

Viděl, že Ben na něj hledí a trochu ustupuje, oči ve střehu.

„Ne-ne-nechod' p-p-pryč!“ zakřičel Bill. Volnou rukou mával ve vzduchu, dlaněmi k němu, aby ukázal, že je neškodný. „Po-po-potřebujeme nějakou po-po-pomoc.“

Ben se trochu přiblížil, stále ještě ostražitý. Šel tak, jako kdyby ho jedna noha hodně bolela... „Už jsou pryč? Bowers a ti dva další?“

„J-j-j-o, j-j-j-jasně,“ řekl Bill. „Hele, m-m-můžeš tady počkat u m-m-mého kamaráda než mu d-d-dojedu pro lék? On má a-a-a-a –“

„Astma?“

Bill přikývl.

Ben sešel k tomu, co zbývalo z přehradu a opatrně si klekl na jedno koleno vedle Eddieho, ležícího na zádech, s očima skoro zavřenýma a dmoucí se hrudí.

„Kdo ho bil?“ zeptal se Ben nakonec. Vzhlédl a Bill uviděl na tváři tloušťka tentýž zoufalý hněv, který pocítil on sám. „Byl to Henry Bowers?“

Bill přikývl.

„Pochopitelně. Jasně, běž. Já tu s ním počkám.“

„D-d-díky.“

„Prosím tě, neděkuj mi,“ řekl Ben. „Já jsem ten důvod, proč vás tu vlastně napadli. Běž. Pospěš si. Musím být doma na večeři.“

Bill odešel, aniž by něco dalšího řekl. Možná měl Benovi říci, aby si to nebral moc k srdci – co se stalo, to nebyla vina Bena o nic víc než Eddieho, neměl jim vůbec odpovídat, protože takoví kluci jako Henry a jeho kumpáni, ti jen čekají na příležitost něco provést; jsou dětskou verzí záplav, tajfunů nebo žlučových kamenů. Asi to měl říci, ale byl teď tak rozrušen, že by mu trvalo nejmíň dvacet minut než by to ze

sebe dostal, a to by Eddie už mohl upadnout do kómatu (to byla další věc, již pochytil od doktorů Caseye a Kildara; do kómatu se nikdy *nepřichází*, nýbrž *upadá*).

Běžel po proudu řeky a ještě jednou se ohlédl. Uviděl Bena Hanscoma, jak vztekle sbírá kameny na březích řeky. Na chvíli mu nedocházelo, proč to vlastně dělá, ale pak to pochopil. Připravoval si munici na obranu. Pro případ, že by se vrátili.

4

Pro Billa nepředstavovala Lada žádné tajemství. Během léta si tady často hrával, někdy s Richiem, častěji s Eddiem, někdy i sám. V žádném případě se mu nepodařilo prozkoumat celý prostor, ale trefil od řeky na Kansas Street naprosto bez problémů, jako třeba právě teď. Vyšel u dřevěného mostu, kde Kansas Street přecházela přes jeden z bezejmenných toků, opouštějících kanalizaci města Derry a připojujících se níže k řece Kenduskeag. Stříbrňáka měl přivázaného právě pod tímto mostem, řídítka svázaná lankem s jedním z nosníků tak, aby kola nepřišla do vody.

Bill odvázel lanko, strčil si ho za košili a z posledních sil vynesl Stříbrňáka na chodník. Zuřivě funěl, potil se, ztrácel rovnováhu a padal na zadek.

Konečně byl nahoře. Bill přehodil nohu přes vysoký rám.

Jako vždycky, jakmile byl v sedle Stříbrňáka, stal se někým jiným.

5

„*Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU!*“

Tentokrát zněla ta slova mužněji než jindy – skoro jako by to byl hlas dospělého muže, jímž se měl stát. Stříbrňák nabíral pomalu rychlost, zrychlující se klapání karet, připevněných tak, aby zasahovaly do drátů, dokumentovalo zvyšující se rychlost. Bill stál v sedle, ruce na řídítkách otočených zakroucením nahoru. Vypadal jako člověk, snažící se

zvednout nesmírně těžké činky. Na krku mu nabíhaly šlachy. Na spáncích mu bušily žíly. Ústa měl skloněná v úsilí vyhrát známý zápas proti hmotnosti a setrvačnosti, celým svým srdcem se snažil Stříbrňáka rozhýbat.

A jako vždy bylo jeho úsilí korunováno úspěchem.

Stříbrňák se začal pohybovat rychleji. Domy za sebou nechával plynule, nevělekl se kolem nich. Po jeho levé straně, kde se Kansas Street křížila s Jackson Street, se nespoutaná Kenduskeag stávala kanálem. Za křižovatkou vedla Kansas Street přímo k ulicím Center a Main, do obchodního centra Derry.

Ulice se tady často křížily, ale na všech byly stopky a Billy měl přednost a myšlenka, že by nějaký řidič jednoho dne mohl z takové vedlejší ulice vyrazit a udělat z něj placku, ta Billovi ani nepřišla na mysl. A je nepravděpodobné, že by byl změnil svoje zvyky, i kdyby ho něco takového napadlo. Možná je měnil později ve svém životě, toho jara a počátkem léta však prožíval zvláštní dobu. Ben by byl ohromen, kdyby se ho někdo zeptal, zda se cítí osamělý; stejně by byl ohromený Bill, kdyby se ho někdo zeptal, zda ví o tom, že si zahrává se smrtí. *J-j-jasně že n-n-ne!* odpověděl by okamžitě (a dotčeně), to však nic neměnilo na skutečnosti, že z jeho jízd Kansas Street do města se čím dál tím víc stávaly spíše nájezdy, jak se postupně oteplovalo.

Tato část Kansas Street se označovala jako Horní míle. Bill jí projížděl plnou rychlostí, skloněný nad říditky Stříbrňáka, aby kladl menší odpor větru, jednu ruku položenou má popraskané gumě balónku houkačky, varující nic netušící chodce, zrzavé vlasy vlající ve větru. Klapání karet v kolech splynulo ve stejnoměrné bzučení. Ze šklebu námahy se stala schvácená šklebící se tvář šíleného jezdce. Obytné domy na pravé straně vystřídaly obchodní budovy (většinou sklady a závody na zpracování masa). Po levé straně měl kanál. „HYJÉ, STRÍBRŇÁKU, DO CVALU!“ volal triumfálně. Stříbrňák proletěl přes první obrubník, jako skoro vždy v tomto místě, a nohy mu vypadly z pedálů. Letěl teď neovladatelně, už plně odevzdán nějakému patronovi, který má za úkol držet ochrannou ruku nad malými chlapci. Věřil se do ulice snad o dvacet kilometrů vyšší rychlostí než tam povolenou čtyřicítkou.

Ted' bylo všechno pryč: jeho koktání, dutý bolestný pohled jeho otce, procházejícího kolem dílny v garáži, hrozný pohled na zaprášené zavřené piano v obývacím pokoji – zaprášené, protože matka už na něj nehrála. Naposledy na něj hrála po Georgově pohřbu, a to tři metodistické písně. George, odcházející do deště, na sobě žlutou pláštěnku, v ruce lodičku z novin, lesknoucí se parafinem; pan Gardener, přicházející o dvacet minut později s jeho tělem, zabaleným do plachty, zbarvené krví; zoufalý křik jeho matky. To všechno ted' bylo někde pryč. Ted' byl Osamělým jezdcem, byl Johnem Wayne, byl Bo Diddleyem, byl kým chtěl, a ne nějakým ubrečeným, postrašeným mazánkem, který chtěl k ma-mamince.

Stříbrňák letěl a koktavý Bill Denbrough letěl s ním; jejich protáhly stín letěl za nimi. Sjížděli Horní míli společně; karty v drátech rachotily jako kulomet. Billovy nohy opět našly pedály a přišláply je, aby jel ještě rychleji, aby dosáhl nějaké hypotetické rychlosti, jež by prorazila bariéru bolesti. Jel jako o závod, položený na řídítkách; řtil se, aby vyhrál nad čertem.

Rychle se blížila křižovatka ulic Kansas, Main a Center. Tady byla hrozba jednosměrek a konfliktních značek a příkazů k zastavení, jež měly na sebe navazovat, ale ve skutečnosti tomu tak nebylo. Výsledkem byla, jak napsal asi před rokem šéfredaktor *Novin*, dopravní smyčka, končící v pekle.

Jako vždycky Billovy oči mrkly nalevo a napravo, bleskově, zhodnotily provoz, vyhledaly prostor k prosmýknutí. Kdyby jeho hodnocení selhalo – kdyby koktalo, dalo by se říci – tak by se mohl ošklivě zranit nebo i zabít.

Namířil si to do pomalu se pohybujícího provozu, ucpávajícího křižovatku, projel na červenou a uhnul doprava, aby se vyhnul nějakému rachotícímu rezaťmu buicku. Hodil oko přes rameno za sebe, aby se ujistil, zda prostřední jízdní pruh je volný. Pohlédl opět dopředu a zjistil, že během pěti vteřin nalítne do zadní části nějaké dodávky, která se zastavila přímo uprostřed křižovatky, zatímco starý pán za volantem kroutil krkem a snažil se rozluštit všechny ty značky, aby měl jistotu, že nezahne špatně a neskončí pak někde na Miami Beach.

Jízdní pruh napravo od Billa zabíral meziměstský autobus Derry – Bangor. Bill okamžitě vklouzl do mezery mezi ním a dodávkou, pořád ještě rychlostí nejméně šedesát kilometrů v hodině. Na poslední chvíli stačil uhnout hlavou na stranu, jako voják přehnaně reagující na povel vpravo hled', aby mu zrcátko na boku dodávky nevyrazilo zuby. Horké výfukové plyny naftového motoru autobusu mu vlétly do krku jako hlt silné kořalky. Zaslechl vysoké zaskřípání, jak se jeden z upevňovacích motýlů kola dotkl hliníkové lišty na boku autobusu. Krátce stačil zahlédnout řidiče autobusu, zbledlou tvář pod kšiltovkou s nápisem Hudson Bus Company. Hrozil na něj pěstí a něco vykřikoval. Bill pochyboval, že mu přeje hezké narozeniny.

Trojice starých dam přecházela Main Street od nábřeží na druhou stranu, kde je obchod obuví Shoeboat. Zaslechly ostré plácání karet a vzhledly. Zůstaly stát s ústy dokořán, zatímco malý chlapec na obrovském kole profičel deset centimetrů před nimi jako nějaký přízrak.

Tu nejhorší – a nejlepší – část cesty měl teď za sebou. Probíral si znovu reálnost toho, že by se zabil a znovu zjišťoval, že to není tak hrozné. Autobus ho neporazil; nezabil ani sebe ani ty tři dámy s nákupními taškami a poukázkami od sociálního pojištění; nerozplácl se o zadek dodávky s tím starým pánem. Teď bude muset šlapat zase do kopce, rychlost bude v čudu. Něco dalšího – nu, řekněme touha, nebo jak to nazvat lépe? – odejde s ní. Všechny myšlenky a vzpomínky se zase začnou vynořovat – ahoj Bille, kde jsi byl, na chvíli ses nám ztratil, ale už jsme zase tady – navěsí se na něj, vyšplhají se mu po košili a vlezou mu uchem do mozku, kam sklouznou jako malé děti, co sjíždějí tobogan. Už je cítil, jak se zabydlují na svých místech, navrájem se strkají. Hurá! Príma! Zase jsme v Billově hlavě! A budeme myslet na George! Príma! Kdo začne?

Ty moc přemýšlíš, Bille.

Ne, v tom nebyl ten problém. Problém byl v tom, že si moc představoval.

Zahnul do Richard's Alley a vyjel za pár okamžiků na Center Street. Šlapal už pomalu a byl celý zpocený. Před lékárnou na Center Street seskočil ze Střbrňáka a vešel dovnitř.

Před smrtí George by se Bill dostal bez problémů k jádru věci, když by se začal domlouvat s panem Keenem. Lékárník nebyl právě přívětivý – alespoň Billovi se to tak jevilo – ale měl trpělivost, neposmíval se mu, nedělal si z něj legraci. Teď však bylo Billovo koktání mnohem horší a měl opravdový strach, že se Eddiemu něco stane, jestli se nevykoktá včas.

A tak když pan Keene řekl: „Nazdar, Bille Denbroughu, čím ti mohu posloužit?“ vzal Bill kartičku s reklamou na nějaké vitamíny, obrátil ji a na její zadní stranu napsal: *Eddie Kaspbrak a já jsme si hráli v Ladech. Dostal silný záchvat astmatu, nemůže už vůbec dýchat. Můžete mi dát náplň do jeho respirátoru?*

Posunul, co napsal, přes skleněný pult k panu Keenovi. Ten se na Billa podíval zvědavýma modrýma očima a řekl: „Jistě. Počkej tady, a nesahej na nic, na co se nemá.“

Bill netrpělivě přešlapoval z nohy na nohu, zatímco pan Keene byl někde u zadního pultu. I když tam vzadu byl necelých pět minut, zdálo se mu to být celou věčností, než se nakonec vrátil s jednou z Eddieho lahviček z umělé hmoty. S úsměvem ji podal Billovi a řekl: „Tohle by mělo celý problém vyřešit.“

„D-d-děkuji,“ řekl Bill. „Já n-n-nemám sebou ž-ž-žádné p-p-“

„To je v pořádku, synu. Paní Kaspbraková má u mne účet. Připíši jí to tam. Určitě ti za tvoji laskavost poděkuje.“

Bill s úlevou poděkoval panu Keenovi a rychle odešel. Pan Keene vyšel až za roh, aby ho sledoval, jak odjíždí. Uviděl Billa, jak hodil respirátor do košíku nosiče a začal šplhat na kolo. *To může skutečně jet na tak velkém kole? podivoval se pan Keene. O tom pochybuji. O tom moc pochybuji.* Ale malému Billovi se nějak podařilo dostat se do sedla a kolo rozjet, aniž by spadl na hlavu. Pomalu se vzdaloval. Kolo, které se panu Keenovi jevilo spíše jako něčí karikatura na kolo, se divoce kývalo ze strany na stranu. Respirátor se kutálel v košíku sem a tam.

Pan Keene se trochu ušklíbl. Kdyby Bill to ušklíbnutí viděl, jistě by značně přispělo k potvrzení jeho názoru, že pan Keene není ani zdaleka žádný mistr světa mezi dobrými

lidmi. Byl to kyselý úšklebek člověka, který se mnoha věcem diví, ale jen pro málo nadchne. Ano – připiše Eddieho lék na astma na účet Sonie Kaspbrakové, a ona jako vždy bude překvapena – spíš podezřívavě než vděčně – jak je ten lék laciný. Jiné léky byly tak *drahé*, říkala paní Kaspbraková. Panu Keenovi bylo jasné, že ona je jedním z takových lidí, kteří nevěří, že něco, co je laciné, může vůbec pomáhat. Mohl by jí klidně za sprej HydrOx pro jejího syna pumpnout, a také měl občas cukání... ale proč by měl těžit z nerozumu té ženy? Neudělal by to, ani kdyby měl umírat hlady.

Laciný? No bodejt' by ne. HydrOx (*Užívejte dle potřeby* úhledně napsáno na samolepce, již lepil na každou lahvičku respirátoru) je úžasně laciný, ale i paní Kaspbraková musela uznat, že na synovo astma i přesto funguje dobře. Byl laciný, protože jej netvořilo nic jiného než směs vodíku a kyslíku s přídatkem kapky kafru, aby mlha byla cítit po doktorech.

Jinými slovy, Eddieho lék na astma byla normální voda z vodovodního potrubí.

7

Dostat se zpátky trvalo Billovi o trochu déle, protože musel jet většinou do kopce. Na několika místech musel z kola slézt a tlačit ho. Neměl prostě ve svalech tolik síly, aby Stříbrňáka udržel v pohybu při jízdě do prudších kopců.

Než uvázal kolo a dostal se zase zpátky k řece, bylo už deset minut po čtvrté hodině. Hlavou se mu honily ty nejčernější myšlenky. Ten Hanscomovic kluk už možná utekl a nechal Eddieho umřít. Nebo se ti pitomci zase vrátili a oba dva tam zmlátíli. Nebo... to by bylo nejhorší... je dostal ten člověk, co tady po městě zabíjí děti. Ten co také zabil George.

Věděl, že se o tom hodně povídalo a byly různé spekulace. Bill sice hodně koktal, ale nebyl hluchý – i když si to lidé někdy určitě museli myslet, protože mluvil, jen když to bylo naprosto nezbytné. Někteří lidé si mysleli, že vražda jeho bratra nemá nic společného s ostatními vraždami Betty Ripsomové, Cheryl Lamonicové, Matthewa Clementse a Veroniky Groganové. Jiní zase tvrdili, že George, Ripsomová a Lamonicová byly zavražděny jedním pachatelem, a dvě

zbývající děti si vzal na starost nějaký vrah, předchází vraždy kopírující. Třetí skupina zase byla přesvědčena, že chlapce zabil jeden člověk a děvčata zase někdo jiný.

Bill byl přesvědčen, že všichni byli zavražděni jednou osobou – jestli to vůbec *byla* osoba. O tom někdy pochyboval. Jako pochyboval o svých pocitech, týkajících se Derry tohoto léta. Byl to pořád ještě jen důsledek smrti George, že ho jeho rodiče teď tak zanedbávali, byli opravdu tak zaskočení žalem ze smrti svého mladšího syna, že nechápali prostou skutečnost, že Bill žije a možná se také trápí? Nebo s tím měly co dělat ty další věci ve spojení s dalšími vraždami? Nebo to způsobovaly hlasy, mluvící mu někdy v hlavě... šeptající mu, (a určitě nešlo o nějaké obměny jeho vlastního hlasu, protože tyhle hlasy nekotly – byly tiché, ale rozhodné) a radící mu, aby dělal jisté věci, ne však jiné? Mohly tyhle věci za to, že se mu Derry teď zdálo být nějak jiné? Nějak hrozivější, s neprobádanými ulicemi ne už vstřícnými, nýbrž jakoby se šklebícími zlověstným tichem?

Proto byly některé tváře tak tajuplné a poděšené?

Nevěděl, čím to je, ale byl přesvědčen – zrovna tak jako byl přesvědčen, že všechny ty vraždy pocházely z jednoho zdroje – že Derry se doopravdy změnilo a že smrt jeho bratra signalizovala počátek této změny. Ty černé myšlenky v jeho hlavě vycházely z číhajícího přesvědčení, že v Derry se teď může stát cokoliv. *Cokoliv.*

Ale když vyšel z poslední zákruty, všechno vypadalo dobře. Ben Hanscom tam ještě byl, seděl vedle Eddieho. Eddie už teď také seděl, ruce složené v klíně, hlavu zakloněnou a stále ještě sípal. Sluníčko se už posunulo dál k západu a vrhalo dlouhé zelené stíny přes řeku. „No teda, to byla rychlost,“ řekl Ben a vstával. „Nečekal jsem tě ještě nejméně půl hodiny.“

„Mám ry-ry-rychlý ko-ko-kolo,“ řekl Bill s trochou pýchy. Na chvíli se oba na sebe dívali ostražitě, zkoumavě. Pak se Ben váhavě usmál a Bill mu úsměv opětoval. Ten kluk je sice tlustoch, ale jinak asi bude normální. A neutekl odtud. To musí mít kuráž, protože co když se tu kolem ještě někde potulují Henry a jeho společníci.

Bill mrknul na Eddieho, hledícího na něj s němou vděčností. „Ta-ta-tady to máš, E-E-E-E-ddie.“ Hodil mu

respirátor. Eddie si ho vnořil do otevřených úst, stiskl ho a dávivě se nadechoval. Pak se zaklonil a zavřel oči. Ben ho starostlivě sledoval.

„Teda, s tím to ale bylo špatný, co?“

Bill přikývl.

„Chvilí jsem měl strach,“ řekl Ben tiše. „Tak jsem si říkal, co bych asi dělal, kdyby začal mít křeče nebo něco. Pořád jsem si nemohl vzpomenout co nám to říkali na cvičení Červeného kříže, co jsme měli v dubnu. Přišel jsem jen na jedinou věc, že se má dát do úst nějaký klacek, aby si nepřekousnul jazyk.“

„To je myslím pro e-e-epileptiky.“

„Aha, jasně. Asi máš pravdu.“

„Ž-ž-žádné k-k-křeče mít nebude, stejně,“ řekl Bill. „Ten lék ho dá d-d-dohromady. K-k-koukej.“

Eddieho sípání se začínalo zklidňovat. Otevřel oči a pohlédl na ně.

„Děkuji ti, Bille,“ řekl. „Ten mě teda fakt potrápil.“

„To ti začalo, jak jsi dostal do nosu, co?“ zeptal se Ben.

Eddie se žalostně usmál, vstal a strčil respirátor do zadní kapsy kalhot. „Na nos jsem ani nemyslel. Myslel jsem spíš na moji mámu.“

„Jo? Fakt?“ Ben se zdál být překvapený, ale ruka mu zaběhla k tomu, co zbývalo z jeho svetru, a nervózně ho uhlazovala.

„Ta se totiž podívá na moji zakrvavenou košili a půjde se mnou okamžitě na pohotovost do nemocnice.“

„A proč?“ zeptal se Ben. „Vždyť už to přestalo, ne? Já se pamatuji, jak jednou ten kluk, co jsem s ním chodil do školky, Scooter Morgan, jak mu začala téci červená z nosu, když spadnul z prolézačky, tak ho hned vzali na pohotovost, ale to jen proto, že mu pořád tekla.“

„Jo?“ zeptal se Bill se zájmem. „A u-u-umřel?“

„Ne, ale týden nechodil do školy.“

„Na tom nezáleží, jestli teče krev nebo ne,“ řekl Eddie zachmuřeně. „Ona mě tam vezme stejně. Bude si myslet, že mám něco zlomeného a že se mi nějaký úlomek kosti může dostat do mozku nebo co.“

„To se ti mů-mů-může dostat kost do moz-moz-mozku?“ zeptal se Bill. Vypadalo to na nejzajímavější konverzaci,

jakou vedl v posledních několika měsících.

„Já nevím. Kdybys poslouchal moji matku, tak by ses dozvěděl leccos.“ Eddie se obrátil zase k Benovi. „Bere mě na pohotovost tak jednou nebo dvakrát za měsíc. Já to tam nenávidím. A ten ošetřovatel tenkrát? Řekl jí, že by jim měla platit. Byla z toho úplně pať.“

„No teda,“ řekl Ben. Pomyslel si, že Eddieho matka musí být asi děsná. Ani si nebyl vědom toho, že jeho obě ruce si pohrávaly se zbytky svetru. „A proč jí prostě neřekneš, že nepůjdeš? Třeba normálně něco jako ‚Hele, mami, já jsem v pořádku, chci jen zůstat doma a koukat na *Mořské lovy*‘. Normálně.“

„Pcha,“ řekl Eddie vyhýbavě a zmlkl.

„Ty jsi Ben H-H-H-Hanscom, že jo?“ zeptal se Bill.

„Jo. A ty jsi Bill Denbrough.“

„Ja-ja-jasně. A tohle je E-E-E-E -“

„Eddie Kaspbrak,“ řekl Eddie. „Nesnáším, když mi koktáš jméno, Bille. Mluvíš jako ten pošuk Elmer Fudd v televizi.“

„Pro-pro-promiň.“

„No, tak to jsem rád, že vás oba poznávám,“ řekl Ben. Znělo to afektovaně a trochu nepřesvědčivě. Zavládlo teď mezi nimi ticho. Nebylo to nepříjemné ticho. Během něj se stali kamarády.

„Proč tě ti pitomci honili?“ zeptal se konečně Eddie.

„Vo-vo-voni pořád ně-ně-někoho ho-ho-honějí,“ řekl Bill. „J-j-já ty čuráky nenávidím.“

Ben chvíli zachovával ticho – především obdivné – poté, co Bill použil to, čemu jeho matka někdy říkala Opravdu Ošklivé Slovo. Ben zatím nikdy neřekl nahlas žádné opravdu ošklivé slovo, i když ho jednou o předminulém svátku Všech svatých napsal (velmi malými písmeny) na jeden telegrafní sloup.

„Bowerse posadili vedle mne při závěrečných zkouškách,“ řekl Ben konečně. „Chtěl po mně, abych mu dal opsat písemku. A já jsem mu ji opsat nedal.“

„Tak hochu, to asi chceš umřít mladý,“ řekl s obdivem Eddie.

Bill Kokta vyprskl smíchem. Ben se na něj ostře podíval, aby se ujistil, že to není on, čemu se směje (těžko říci jak to poznal, ale poznal to) a zašklebil se.

„Asi jo,“ řekl. „Na každý pád to dopadlo tak, že on teď“

musí přes léto chodit na doučování, a tak na mě s těmi dvěma dalšími číhal, to je celé.“

„Vy-vy-vypadáš, ja-ja-jako kdyby tě chtěli za-za-zabít,“ řekl Bill.

„Spadnul jsem sem z Kansas Street. Po svahu.“ Podíval se na Eddieho. „Když o tom tak přemýšlím, tak se asi uvidíme na té pohotovosti. Až se máma podívá na moje oblečení, tak mne tam taky šoupne.“

Tentokrát se začali smát Bill i Eddie, a Ben se k nim připojil. Když se smál, bolelo ho na břicho, ale smál se přesto, ostře a trochu hystericky. Musel si nakonec sednout na břeh a mlaskavý zvuk jeho zadku, dopadajícího do bláta, mu zvedl náladu. Líbilo se mu, jak jeho smích ladí s jejich. Byl to zvuk, který zatím nikdy neslyšel: ne společný smích – ten slýchal často – ale společný smích, kde jeho vlastní se také účastnil.

Pohlédl na Billa Denbrougha, jejich oči se setkaly, a to už stačilo, aby se znovu rozesmáli.

Bill si povytáhl kalhoty, vyroloval si límec svetru a začal se jakoby frajersky klátit a napařovačně si vykračovat. Hlas změnil na hluboký, výhružný a začal parodovat: „Tě zabiju, vole. Moc mě nesar. Jsem blbej, ale sem velkej. Můžu hlavou louskat vořechy. Chčiju vocet a seru cement. Menuju se Zlatoušek Bowers a jsem největší čurák tady v Derry a okolí.“

Eddie se smíchy zhroutil na břeh, kde se teď válel ze strany na stranu, držel se za břicho a vyl. Ben seděl na bobku, hlavu mezi kolena, z očí mu tekly slzy, z nosu visely dlouhé bílé sople a řval smíchy jako hyena.

Bill si sedl k nim a postupně se všichni tři uklidnili.

„Ale jedna věc je tedy paráda,“ řekl náhle Eddie. „Když bude muset Bowers v létě chodit do školy, tak to nemáme moc šanci, že ho budeme potkávat někde tady.“

„Vy si chodíte hodně hrát sem do Lad?“ zeptal se Ben. Taková myšlenka by ho nikdy nenapadla – při pověsti jakou Lada mají – ale teď přeci tady byl a vidí, že to není vůbec špatné. Na tomto kousku řeky s nízkým břehem bylo vlastně v pozdním odpoledním slunci velmi příjemně.

„J-j-jasně. Je tu prima. N-n-normálně n-n-nás t-t-tu nikdo n-n-neotravuje. B-B-Bowers a ti druzí k-k-kluci sem n-n-nechodí vůbec.“

„Ty a Eddie?“

„A R-R-R-“ Bill zavrtěl hlavou. Tvář se mu svažila jako mokrá utěrka, když koktal. Ben to zaznamenal a náhle mu došla jedna podivná věc: když Bill imitoval způsob mluvy Henryho Bowerse, tak se přece vůbec nezakoktal. „*Richie!*“ vykřikl Bill a po chvíli pokračoval. „Ta-taky sem něk-někdy chodí Richie T-Tozier. Ale dneska m-m-musel s tá-tátou jít vy-vyklízet p-p-p -“

„Půdu,“ přeložil Eddie a hodil do vody kámen. *Plesk.*

„Aha, toho znám,“ řekl Ben. „Ale chodíte sem často, ne?“ Tahle myšlenka ho fascinovala – a zároveň ho naplňovala nějakým hloupým pocitem touhy.

„Do-do-dost často,“ řekl Bill. „Tak p-p-přijď zí-zítří ta-ta-taky. My ta-tady s E-E-Eddiem zase bu-budeme a zkusíme po-po-postavit tu p-p-přehradu.“

Ben neřekl nic. Byl ohromen nejen tou nabídkou, ale i bezprostředností a snadností, s jakou přišla.

„Možná bychom měli zkusit něco jiného,“ řekl Eddie. „S tou přehradou to stejně nebylo tak slavné.“

Ben vstal a šel podél říčky, stíraje si přitom špínu ze svých tlustých stehen. Po obou stranách říčky zůstaly zbytky větvi, ale všechno ostatní, co do přehrady snesli, odplavila voda.

„To musíte vzít nějaká prkna,“ řekl Ben. „Sehnat prkna. postavit je napříč... proti sobě... jako když se dělá sendvič.“ Bill a Eddie na něj zmateně hleděli. Ben si klekl na jedno koleno. „Koukejte,“ řekl. „Prkna tady a tady. Zarazí se do dna proti sobě. Jasný? No a pak, než je stačí voda vyplavit, tak se prostor mezi nimi vyplní kameny a pískem -“

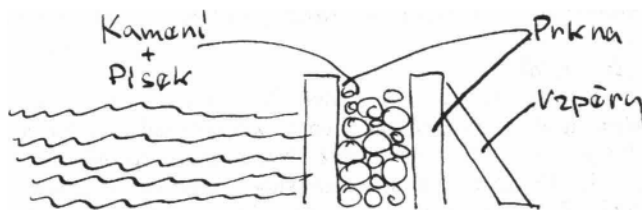
„To-to-to-“ řekl Bill.

„Cože?“

„To-to by šlo.“

„Jo,“ řekl Ben a připadal si (a bylo mu jasné že i vypadá) jako úplný blbec. Ale vůbec ho netrápilo, že vypadá jako blbec, protože se náhle cítil nesmírně šťastný. Ani si nevzpomínal, kdy se naposledy cítil takto šťastný. „Jo, to by šlo. Každopádně, musíte – musíme – to nacpat pískem a kameny a pak to vydrží. Ta deska co je výš, se opře o kameny a písek uvnitř, jak se bude voda zvedat. Ta druhá by se asi za chvíli převrátila a odplavala, ale když budeme mít třetí... hele, takhle by to bylo.“

Kreslil do bláta klacíkem. Bill a Eddie Kaspbrak se nad ním sklonili a sledovali kresbu s maximálním zájmem.

„Ty už jsi někdy *stavěl* nějakou přehradu?“ zeptal se Eddie. V jeho hlase byla úcta, téměř závist.

„Ne.“

„Tak jak m-m-můžeš v-v-vědět, že to bude f-f-fungovat?“

Ben pohlédl zmateně na Billa. „Jasně že bude,“ řekl. „Proč by nemělo?“

„No ale j-j-jak to m-m-můžeš v-v-vědět?“ zeptal se Bill. Ben podle tónu jeho otázky poznal, že nejde o sarkastickou nedůvěru, nýbrž o upřímný zájem. „J-j-jak to m-m-můžeš říkat?“

„No prostě to vím,“ řekl Ben. Pohlédl znovu na svoji kresbu v blátě, aby se ujistil. Nikdy v životě neviděl ochrannou hráz typu kofrdam, vlastně ani na obrázku, a nevěděl tedy, že právě nakreslil její přesný model.

„Do-do-dobry,“ řekl Bill a poklepal Bena po zádech. „Tak se uvidíme za-za-zase z-z-zítří.“

„V kolik hodin?“

„My tu s E-E-Eddiem bu-bu-budeme asi v půl de-de-deváté nebo tak –“

„Jestli nebudu ještě sedět s matkou na pohotovosti,“ řekl Eddie a povzdychl si.

„Já přinesu nějaká prkna,“ řekl Ben. „Ten chlápek, co bydlí vedle, jich tam má spousty. Pár mu jich štípnu.“

„Vezmi taky nějaké zásoby,“ řekl Eddie. „Něco k jídlu. Třeba sendviče, koblihy nebo tak.“

„Jasně.“

„M-m-máš n-n-nějaké z-z-zbraně?“

„Mám vzduchovku,“ řekl Ben. „Dostal jsem ji od matky k vánocům, ale vždycky šílí, když střílím v domě.“

„T-t-tak ji vezmi s-s-s-sebou,“ řekl Bill. „Možná si za-za-

zastřílíme.“

„Jasně,“ řekl šťastně Ben. „Hele, kluci, já už musím hnát domů.“

„My t-t-taky,“ řekl Bill.

Odešli z Lad společně. Ben pomohl Billovi vytlačit Stříbrňáka na chodník. Eddie se táhl za nimi, opět sípal a smutně koukal na svoji krví zřízenou košili.

Bill se s nimi rozloučil a pak se rozjel se zvoláním „Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU!“, do něhož dal maximální sílu.

„Teda ale to je *obrovský* kolo,“ řekl Ben.

„Na to můžeš vsadit zimník,“ řekl Eddie. Dal si doušek ze svého respirátoru a už zase dýchal normálně. „Někdy mě bere na nosič. Pálí to tak rychle, že ani nemáš čas mít strach. To je dobrej člen, Bill, o tom nepochybuj.“ Poslední větu řekl jen tak mimochodem, ale v očích měl zřetelný důraz. Měl je obdivné. „To víš, co se stalo s jeho bratrem, ne?“

„Ne – co s ním mělo být?“

„Loni na podzim ho někdo zabil. Někdo ho zavraždil. Utrhl mu jednu ruku, jako kdybys utrl mouše křídlo.“

„Proboha!“

„Bill koktal jen trochu. Ale teď už to má špatný. To sis všimnul, že koktá, ne?“

„No... trochu.“

„Ale v *hlavě* mu to nekotá – víš jak to myslím?“

„Jo.“

„To ti ale říkám jen proto, že jestli chceš s Billem kamarádit, tak s ním raděj nemluv o jeho mladším bratrovi. Na nic se ho neptej. Pořád je z toho vyšinutý.“

„Ty vole, to bych byl taky,“ řekl Ben. Teď si vlastně matně vzpomínal na malého kluka, co ho na podzim zabili. Zajímalo by ho, jestli jeho matka myslela na George Denbrougha, když mu dávala ty hodinky, co teď má, nebo na nějaké z těch pozdějších vražd. „To se stalo hned po těch záplavách?“

„Jasně.“

Došli na roh ulic Kansas a Jackson, kde se museli rozdělit. Pobíhaly tam děti, hrály si na babu a házely baseballové míčky. Jeden prcek ve velkých modrých kraťasech prošel kolem Bena a Eddieho, na hlavě obráceně posazenou kožešinovou kuklu s upínacími pásky, padajícími mu do očí. Hnal před sebou obruč a pokřikoval „Chtěli byste mojí obruč,

kluci, co, chtěli, že jo?“

Oba se za ním pobaveně podívali a Eddie pak řekl: „No, já už musím jít.“

„Hele, počkej,“ řekl Ben. „Mám nápad – jestli fakt nechceš, abys musel na pohotovost.“

„No jasně,“ Eddie pohlédl pochybovačně na Bena, ale přesto v naději.

„Máš pětník?“

„Mám desetník. A co?“

Ben studoval zahnědlé skvrny na Eddieho košili. „Skoč si do krámu koupit čokoládové mléko, a nalej si ho půlku na košili. A doma pak matce řekneš, že se ti na košili vylilo celé.“

Eddieho oči zazářily. Za poslední čtyři roky po smrti jeho otce se matce silně zhoršil zrak. Z určité marnivosti (a také protože neuměla řídit auto) odmítala jet k očnímu lékaři, aby jí předepsal brýle. Zaschlé skvrny od krve a skvrny od čokoládového mléka vypadaly skoro stejně. Možná...

„To by mohlo vyjít,“ řekl.

„Ale kdyby ti na to neskočila, tak ne abys řekl, že to byl můj nápad.“

„Neřeknu,“ odtušil Eddie. „Zejtra zas, sper to d'as‘.“

„Jasně.“

„Tak ne,“ řekl Eddie trpělivě. „Když já tohle řeknu, tak ty musíš odpovědět ‚Zejtra možná, to se pozná‘.“

„Jo. Zejtra možná, to se pozná.“

„Správně.“ Eddie se usmál.

„Ty, víš co ti řeknu?“ řekl Ben. „Vy jste fakt stejně frajeři.“

Eddie se na něj znepokojeně, až skoro nervózně podíval. „Bill je frajer,“ řekl, a odkvačil.

Ben ho chvíli sledoval, jak jde po Jackson Street, a pak se otočil a šel domů. O tři bloky dál na ulici uviděl na zastávce autobusu na rohu Jackson a Main Street tři až příliš známé postavy. Byly otočeny k Benovi zády, což tedy pro něj bylo štěstí k nezaplacení. Přičapl za živý plot, srdce mu divoce tlouklo. O pět minut později přijel autobus Derry-Newport-Haven, Henry a jeho společníci odhodili nedopalky na ulici a nastoupili.

Ben počkal až byl autobus z dohledu a pak spěchal domů.

Ten večer se Billu Denbroughovi přihodila strašná věc. Stala se mu už podruhé.

Jeho maminka a tatínek seděli dole v obývacím pokoji a dívali se a televizi, ani moc nemluvili, seděli každý na jednom konci gauče. Bývaly časy, kdy od dveří z pokoje, vedoucích do kuchyně, se ozýval takový řev a smích, že rodiče někdy ani neslyšeli zvuk televize. „Georgi, neřvi,“ volal Bill. „Tak mi neber popcorn a já přestanu,“ ječel zase George. „Mamí, ať mi Bill dá popcorn.“ „Bille, dej mu ten popcorn. A Georgi, neříkej mi mamí. Mamí to je jako když mečí ovce.“ Nebo otec řekl nějaký vtip a všichni se mu smáli, i maminka. George někdy vtip nepochopil, ale smál se proto, že se smáli ostatní.

Tenkrát také sedali otec s matkou každý na jednom konci gauče, ale mezi nimi sedali George a Bill. Po smrti George se snažil Bill pořád mezi ně sedat, když koukali na televizi, ale byla to marná snaha. Z obou stran na něj šel chlad a Billův odmrazovač už prostě na to nestačil. Musel odcházet, protože ho ten chlad vždy zábl na tvářích a vháněl mu do očí slzy.

„Chce-chce-chcete slyšet v-v-vtip, co jsem d-d-dneska slyšel ve š-š-škole?“ zkusil to jednou před pár týdny.

Ticho z jejich strany. Na televizi prosil nějaký zločinec svého bratra, kněze, aby ho ukryl.

Billův otec odvrátil zraky od časopisu *Doopravdy*, který právě četl, a pohlédl s mírným překvapením na Billa. Pak se zase zahleděl do časopisu. Byl tam obrázek lovce, rozplácnutého na zasněženém břehu a zírajícího na obrovského polárního medvěda s vyceněnými zuby. Název článku zněl „Potrhaný medvědem zabijákem z ledových planin“. Bill si pomyslel, *kde jsou ledové planiny, to já vím moc dobře – přímo mezi otcem a matkou tady na tom gauči.*

Jeho matka vůbec nevzhledla od televize.

„Je to o t-t-tom, k-k-kolik Francouzů musí být na zašroubování ž-ž-žárovky,“ snažil se Bill dál. Cítil, že se mu čelo pomalu rosí potem jako někdy ve škole, když si ho učitelka nevšímala, i když věděla, že ho stejně bude muset dřív nebo později vyvolat. Hlas mu zněl příliš hlasitě, nedokázal ho ale ztišit. Slova mu v hlavě zněla ozvěnou jako

nějaké popletené zvony, narážela na sebe, pletla se a znovu vycházela ven.

„V-v-víte kolik?“

„Jeden, aby držel tu žárovku, a čtyři, aby točili domem,“ řekl nepřítomně Zack Denbrough a obrátil list ve svém časopise.

„Říkal jsi něco, drahý?“ zeptala se matka a na televizi ten bratr, co byl kněz, říkal tomu bratru, co byl darebák, aby šel do sebe a modlil se za odpuštění svých hříchů.

Bill tam seděl a potil se, ale byla mu zima – strašlivá zima. Byla mu zima proto, že on nepředstavoval žádné *opravdové* spojení mezi nimi; seděl mezi nimi ještě George, jenomže teď to byl takový George, jakého neznal, George, nikdy nepožadující popcorn a nikdy neječící, když se pošťuchoval s Bilem. Tento nově vytvořený George nikdy nebyl rozjívený. Byl to jednoruký George, zamyšlený a tichý v modrobílé záři televizoru, a ten strašlivý chlad snad ani nevycházel z jeho rodičů, nýbrž z George; možná byl tím zabijákem z ledových planin vlastně George. Bill nakonec utekl od toho studeného neviditelného bratra do svého pokoje, kde se vrhl tváří na polštář na posteli a brečel a brečel.

Pokoj George zůstal ve stavu, v jakém byl toho dne, kdy zemřel. Zack dal jednoho dne asi dva týdny po pohřbu George jeho hračky do velké krabice a chtěl je odnést Armádě spásy nebo nějakému dobročinnému spolku, jak si myslel Bill. Sharon Denbroughová ho zahlédla s krabicí v náručí vycházet a ruce jí vylétly k hlavě jako vyplašení bílí ptáci a zabořily se jí do vlasů, kde se sevřely v pěst. Bill to sledoval a skácel se na zed', nohy mu náhle vypověděly poslušnost. Jeho matka vypadala stejně šíleně jako Elsa Lanchesterová ve filmu *Frankensteinova nevěsta*.

„Ani se *NEODVAŽUJ* odnést jeho věci!“ ječela.

Zack couvnul a pak odnesl krabici s hračkami zpátky do Georgova pokoje, aniž by cokoliv řekl. Dokonce je zase postavil přesně na stejná místa, odkud je bral. Bill přišel do pokoje a spatřil otce klečícího vedle Georgovy postele (tu matka pořád ještě převlékala, i když dnes jen jednou týdně místo dvakrát), s hlavou na svalnatých chlupatých pažích. Bill spatřil svého otce plakat a to jeho zděšení ještě zvyšovalo. Náhle ho napadla úděsná možnost: někdy to možná

nedopadne tak, že by se něco ošklivého stalo a pak to přestalo, někdy to možná tak zůstane a už se to jen stává horší a horší, až jde všechno do háje.

„Ta-ta-tatínku –“

„Jdi pryč, Billy,“ řekl otec. Hlas měl zdušený a chvějící se. Záda se mu zvedala a zas klesala. Bill by se ho strašně moc chtěl dotknout, možná by ten jeho dotek zklidnil jeho vzlyky. Ale neodvažoval se. „Jdi pryč, vypadni.“

Odešel a odkradl se chodbou. Z kuchyně slyšel, jak tam vzlyká zase matka. Byly to řezavé a bezmocné zvuky. Bill si pomyslel *Proč brečí tak daleko od sebe?*, a pak to pomyšlení zapudil.

9

Toho prvního večera letních prázdnin šel Bill do Georgova pokoje. Srdce mu v prsou mocně bušilo a nohy mu tuhly napětím. Chodil do Georgova pokoje často, to ale neznamenalo, že by se mu tam líbilo. Pokoj byl plný George, byl jím úplně prosycený. Vcházel a nemohl nepomyslet na to, že dveře skříně se třeba s vrzáním mohou kdykoliv otevřít a v nich se objeví mezi úhledně visícími košilemi a kalhotami George v pláštěnce plné rudých šmouh a skvrn, v pláštěnce s jedním plandavým žlutým rukávem. Georgovy oči budou prázdné a děsivé, budou to oči, jaké mají živé mrtvoly v nějakém hororovém filmu. A jak vystoupí z té skříně, budou jeho galoše vydávat mlaskavé zvuky, když bude přecházet pokoj k místu, kde sedí na jeho posteli Bill zkamenělý hrůzou.

Kdyby někdy večer, když tu sedával na Georgově posteli a díval se na jeho fotografie, pověšené všude na stěně, nebo na modely na prádelníku, vypli proud, určitě by do deseti vteřin dostal srdeční záchvat, možná smrtelný. Ale přesto tam chodil. Bojovat se strachem z ducha George pro něj byla nemá potřeba – přímo hlad –, aby se nějak dostal přes jeho smrt a našel důstojný způsob, jak žít dál. Nezapomenout na George, nýbrž najít nějak způsob, jak by mu nezůstával v paměti tak sakramentsky *příšerný*. Docela chápal, že jeho rodiče se s tím nedokázali dobře vyrovnat, a pokud se to mělo

pověst jemu, bude se o to muset přičinit *vlastními* silami.

Nechodil tam také jen kvůli sobě; chodil tam i kvůli Georgovi. Měl George moc rád a jako bratři spolu vycházeli celkem dobře. Jistě, občas se škádlili – Bill dával Georgovi indiánský ohniček, George žaloval na Billa, když se večer po zhasnutí vplížil dolů a dojedl v ledničce zbytek citrónové polevy – ale celkem spolu vycházeli. Tím horší je, že George je mrtvý. A kdyby se pro něj měl George stát nějakým přízrakem nebo monstrem... to by bylo ještě horší.

Ten prcek mu chyběl, to je pravda. Chyběl mu jeho hlas, jeho smích – chyběl mu způsob, jakým na něj Georgovy oči někdy spiklenecky mrkaly s jistotou, že bude mít pro něj požadovanou odpověď na všechno. A ještě jedna základní věc: někdy si byl jist, že ve svém strachu miluje George nejvíc, protože i ve svém strachu – své obavě, že George jako živá mrtvola vykoukne odněkud ze skříně či zpod postele – si dobře vzpomínal, jak měl rád George, když tu byl, a jak on měl rád jeho. Ve svém úsilí srovnat si tyto dva pocity – svoji lásku a svoji hrůzu – Bill cítil, že je nejbliž té konečné rovnováze.

Nebyly to věci, o kterých by mohl mluvit; tyto myšlenky pro něj byly jen takovým neuspořádaným zmatkem. Ale jeho vřelé a vstřícné srdce je chápalo, a to je hlavní.

Někdy listoval Georgovými knížkami, někdy se probíral jeho hračkami.

Do Georgova alba fotografií se nedíval od prosince.

Ted, ten večer po setkání s Benem Hanscomem, otevřel Bill Georgovu skřín (jako vždy přitom myslel na možnost, že tam uvidí samotného George, jak tam stojí ve své zakrvácené pláštěnce mezi visícím oblečením, jako vždy čekal, že možná uvidí bledou ruku s roztaženými prsty, jak vystřelí z temnoty a uchopí ho za paži) a vyndal z horní police album.

MOJE FOTOGRAFIE bylo zlatě vyraženo na deskách. Dole byla samolepicí průzračnou páskou (páska se už trochu odlepovala a byla zažloutlá) přelepena pečlivě napsaná tiskací písmena GEORGE ELMER DENBROUGH, 6 LET. Bill si vzal album k posteli, v níž spával George, srdce mu přitom bušilo víc než jindy. Nevěděl, co ho přimělo to album zase vyjmout ze skříně. Po tom, co se v prosinci stalo...

Chci se ještě jednou podívat, nic víc. Jen se přesvědčit, že

poprvé se mi to jen zdálo. Že poprvé mne jen šálila vlastní hlava.

Každopádně to byl ale divný nápad.

Možná že to i je pravda. Bill byl ale přesvědčen že to je jen tím albem. Nějak ho fascinovalo. Co viděl, nebo co si myslel, že vidí –

Otevřel album. Bylo plné fotografií, jež pořídili matka, otec, strýci a tety, a jež Georgovi dali. Georgovi bylo jedno, zda to byly fotografie lidí a míst, jež znal či ne; jeho fascinovala už jen myšlenka fotografování. Když nebyl úspěšný ve vyžebření nových fotografií od někoho, sedával se zkříženýma nohama na posteli, tam kde teď seděl Bill, opatrně obracel stránky a studoval černobílé fotografie. Byla tam jejich maminka ještě za mlada, neuvěřitelně krásná; tady zase jejich otec, sotva osmnáctiletý, jako jeden ze tří usmívajících se mladíků v džínách, stojících nad skoleným jelenem s dokořán otevřenýma očima; strýček Hoyt stojí na nějaké skále a drží ve zvednuté ruce štiku; teta Fortuna na zemědělské výstavě v Derry, pyšně klečící vedle košíku s rajčaty, jež vypěstovala; nějaký starý buick, nějaký kostel, nějaký dům, nějaká cesta vedoucí odnikud nikam. Tyhle všechny fotografie, pořízené nikdo neví kým a nikdo neví za jakým účelem, se sešly tady, v albu fotografií mrtvého chlapce.

Tady se uviděl Bill, když mu byly tři roky, sedící na nemocničním lůžku, na hlavě turban z obvazů. Obvazy měl přes obličej a pod bradu, přes zlomenou sanici. Porazilo ho auto na parkovišti na Center Street. Ze svého pobytu v nemocnici si pamatoval jen velmi málo, hlavně to, že dostával koktejly se zmrzlinou a cucal je brčkem a že ho tři dny šíleně bolela hlava. Tady byla celá rodina na trávníku před domem, Bill stojí vedle matky a drží ji za ruku, a George – ještě nemluvně – spí v otcově náručí. A tady –

Nebyl to ještě konec alba, ale byla to poslední stránka s fotografiemi, další byly už prázdné. Poslední obrázek byla školní fotografie George, pořízená loni v říjnu, ani ne deset dní před jeho smrtí. George tam má na sobě nový svetr u krku do věčka. Jindy rozčuchané vlasy navlhčené a ulízané. Křeni se a ukazuje mezeru v ústech, kam už nestačily dorůst dva nové zuby – *pokud nerostou i po smrti*, pomyslel si Bill a

otřásl se.

Nějakou chvíli se upřeně díval na tuto fotografii a už se chystal album zavřít, když tu se stalo totéž, co tenkrát v prosinci.

George na fotografii pohnul očima. Ty se zvedly a setkaly se s Billovými. Umělý thymolinový úsměv George se změnil na odporlivě poťouchlý škleb. Právě oko se trochu přivřelo do mrknutí: *Brzy na shledanou, Bille. U mne ve skříni. Možná už dnes v noci.*

Bill odhodil album na druhý konec pokoje. Ruce se mu v hrůze sevřely na ústech.

Album narazilo na stěnu a spadlo otevřené na podlahu. Jeho listy se začaly obracet, i když v pokoji nebyl žádný průvan. Samo se zase otevřelo na té hrůzné fotografii, pod níž bylo napsáno SPOLUŽÁCI 1957 – 1958.

Z fotografie začala vytékat krev.

Bill stál přimrazen k zemi, jazyk v ústech naběhlý jako nějaký dusivý roubík, po těle husí kůži, vlasy zježené hrůzou. Chtěl začít křičet, ale svedl jen slabé kvílivé zvuky, deroucí se mu namáhavě z hrdla.

Krev tekla přes otevřenou stránku a pak začala kapat na podlahu.

Bill vyběhl z pokoje a zabouchl za sebou dveře.

KAPITOLA 6

Jeden z pohřešovaných: příběh z léta roku 1958

1

Nenašli je všechny. Ne, nenašli je všechny. A čas od času se také dělaly nesprávné závěry.

2

Z *Novin* města Derry, 21. června 1958 (strana 1):

ZMIZENÍ MALÉHO CHLAPCE POTVRZUJE OBAVY

Edward L. Corcoran, bytem v Derry, Charter Street 73, byl včera večer nahlášen jako pohřešovaný svojí matkou Monikou Macklinovou a nevlastním otcem Richardem P. Macklinem. Jejich chlapci je deset let. Toto zmizení zavedlo příčinu k obavám, že děti v Derry pronásleduje nějaký zabiják.

Paní Macklinová řekla, že chlapce pohřešují od 19. června, kdy se nevrátil ze školy v poslední den vyučování před letními prázdninami.

Na otázku, proč neohlásili hochovo zmizení dříve než po více než čtyřadvaceti hodinách, odmítli pan a paní Macklinovi odpovědět. Nekomentoval to ani policejní náčelník Richard Borton, avšak ze zdrojů blízkých policejnímu ředitelství se dozvídáme, že vztah chlapce k jeho nevlastnímu otci nebyl dobrý, a že chlapec již dříve trávil noci mimo domov. Tento zdroj se dále domnívá, že zmizení chlapce by mohlo mít určitou spojitost s jeho vysvědčením. Ředitel

místní školy pan Harold Metcalf se odmítl vyjádřit ke školnímu prospěchu chlapce s poukazem na to, že jeho výsledky nejsou veřejnou záležitostí.

„Doufám, že zmizení tohoto chlapce nezavdá příčinu k neodůvodněným obavám,“ prohlásil včera náčelník Borton. „Veřejnost je pochopitelně zneklidněna, rád bych však zdůraznil, že dle našich záznamů ročně registrujeme třicet až padesát pohřešovaných osob. Doufejme, že to bude i případ Edwarda Corcorana.“

Borton také vyjádřil své přesvědčení, že vraždy George Denbrougha, Betty Ripsomové, Cheryl Lamonicové, Matthewa Clemense a Veroniky Groganové nebyly činem jedné osoby. „Každá z těchto vražd vykazuje zásadně odlišné prvky,“ řekl Borton, avšak odmítl to dále rozvést. Uvedl, že místní policie, úzce spolupracující s kanceláří státního návladního státu Maine, sleduje řadu stop. Když jsme se s ním včera večer telefonicky spojili a zeptali se, jak slibné tyto stopy jsou, odpověděl nám náčelník Borton: „Velmi slibné.“ Na otázku, zda lze v brzké době očekávat nějaké zatčení v souvislosti s některým z těchto zločínů, nám pan Borton odmítl odpovědět.

Z Novin města Derry, 22. června 1958 (strana 1):

SOD NAŘIZUJE PŘEKVAPIVOU EXHUMACI

Případ zmizení Edwarda Corcorana zaznamenal nový, překvapivý obrat. Včera ve večerních hodinách nařídil soudce okresního soudu pro Derry Erhardt K. Moulton exhumaci těla Corcoranova mladšího bratra Dorseye. Soud vyhověl společné žádosti okresního návladního a okresního úředního lékaře.

Dorsey Corcoran, který také bydlel se svojí matkou a nevlastním otcem v Charter Street 73, zemřel na následky údajné nehody v květnu roku 1957. Do nemocnice v Derry byl tehdy přivezen s četnými zlomeninami, včetně proražené lebky. Přítomen byl Richard P. Macklin, chlapcův nevlastní otec. Uvedl, že Dorsey Corcoran si hrál na štaflích v garáži a patrně z

nich spadl. Chlapec zemřel o tři dny později, aniž nabyl vědomí.

Desetiletý Edward Corcoran byl jako nezvěstný nahlášen minulou středu. Na otázku, zda ve spojitosti se smrtí mladšího chlapce či zmizením staršího jsou podezřelými pan či paní Macklinovi, odmítl náčelník Richard Borton odpovědět.

Z *Novin* města Derry, 24. června 1958 (strana 1):

MACKLIN ZATČEN ZA BITÍ S NÁSLEDKEM SMRTI

Je podezřelým v případě neobjasněného zmizení.

Náčelník policie v Derry včera svolal tiskovou konferenci aby oznámil, že Richard P. Macklin, bytem v Charter Street 73, byl zatčen a obviněn z vraždy svého nevlastního syna, Dorseye Corcorana. Tento chlapec zemřel v nemocnici v Derry na následky údajné „nehody“ loni 31. května.

„Záznam z lékařské prohlídky hovoří o tom, že chlapec byl zbitý,“ řekl Borton. I když Macklin tvrdil, že chlapec spadl ze štaflí, když si hrál v garáži, lékařská zpráva dochází k závěru, jak řekl Borton, že Dorsey Corcoran byl surově bit nějakým tupým předmětem. Na dotaz, o jaký předmět šlo, odpověděl Borton: „Mohlo to být kladivo. Pro nás je však dnes důležité, že na základě ohledání těla se dospělo k závěru, že chlapec dostával opakovaně rány nějakým předmětem natolik tvrdým, že mu zlomil kosti. Rány, zvláště na lebce, nemohly v žádném případě být způsobeny nehodou v důsledku nějakého pádu. Dorsey Corcoran byl ubit téměř k smrti, a pak odložen na pohotovostní oddělení nemocnice v Derry, aby tam zemřel.“

Na dotaz, zda lékaři, tenkrát ošetřující Corcorana, zanedbali svoji povinnost ohlásit buď případ týrání dítěte či skutečnou příčinu jeho smrti, řekl Borton: „K tomu se ještě budou muset vyjádřit, až pan Macklin přijde před soud.“

Na otázku, jaký vliv dle jeho názoru bude mít tento

vývoj na nedávné zmizení staršího bratra Dorseye Corcorana, Edwarda, jehož Richard a Monika Macklinovi nahlásili jako pohřešovaného před čtyřmi dny, odpověděl náčelník Borton: „Zdá se mi, že to vypadá vážněji, než jsme si původně mysleli, co říkáte?“

Z *Novin* města Derry, 25. června 1958 (strana 2):

UČITELKA UVÁDÍ,
ŽE EDWARD CORCORAN BYL
„ČASTO PLNÝ MODŘIN“

Paní Henrietta Dumontová, vyučující v pátém ročníku základní školy v Derry na Jackson Street, prohlásila, že Edward Corcoran, který je dnes již týden pohřešovaný, přicházel do školy často „plný modřin“. Paní Dumontová, jež vyučuje na jedné ze dvou tříd pátého ročníku této školy od konce druhé světové války, uvedla, že chlapec přišel jednoho dne asi tři týdny před svým zmizením do školy a „měl obě oči téměř zavřené, jak měl nateklý obličej. Když jsem se ho zeptala, co se mu stalo, odpověděl mi, že jeho otec si ho ‚vzal do parády‘ za to, že nechtěl večeřet.“

Na otázku, proč okamžitě neohlásila toto zřejmé kruté zacházení, paní Dumontová řekla: „Nebylo to poprvé, co jsem jako učitelka byla svědkem podobných věcí. Mívala jsem kdysi žáka, jehož otec si pletl bití s disciplínou a já jsem se snažila nějak zasáhnout. Zástupkyně ředitele, jíž tehdy byla Gwendolyn Rayburnová, mi řekla, abych se do toho nemíchala. Řekla mi také, že pokud se kdy zaměstnanci školy angažovali v případech podezření z týrání dětí, vrátilo se to školskému odboru v době daňového přiznání. Šla jsem za ředitelem a ten mi řekl, abych na to zapoměla, nebo dostanu důtku. Zeptala jsem se ho, zda se důtku, udělená z tohoto důvodu, dostane do mých osobních materiálů. Řekl, že důtku se do osobních materiálů zapisovat nemusí. Pochopila jsem.“

Na dotaz, zda takový postoj ve školním systému

města Derry přetrvává dodnes, odpověděla paní Dumontová: „Nu, a nevypadá to tak – ve světle toho, jaká je dnes situace? K tomu mohu dodat, že takto bych s vámi nemluvila, kdybych s koncem školního roku neodcházela do důchodu.“ Paní Dumontová pak dodala: „Od chvíle, kdy se to stalo, klekám každý večer na kolena a modlím se za Eddieho Corcorana s vírou, že to jen už nemohl vydržet se svým nelidským otčímem a že utekl. Modlím se, aby, až si v novinách přečte, že Macklin byl zatčen, se Eddie vrátil domů.“

V krátkém telefonickém rozhovoru Monika Macklinová rozhořčeně odmítla obvinění paní Dumontové. „Rich Dorseye nikdy nebil a nebil nikdy ani Eddieho,“ řekla. „To vám říkám, jako že je Bůh nade mnou, a až zemřu a budu stát před Božím soudem, pohlédnu Pánu do očí a řeknu mu totéž.“

Z *Novin* města Derry, 28. června 1958 (strana 2):

„OTEC SI MNE BRAL DO PARÁDY,
PROTOŽE JSEM NEPOSLOUCHAL,“
ŘEKL HOCH UČITELCE V DRUŽINĚ,
NEŽ BYL UBIT K SMRTI

Učitelka z místní družiny, jež odmítla sdělit svoji totožnost, řekla včera reportéru *Novin*, že mladý Dorsey Corcoran k ní přišel necelý týden před svou smrtí v důsledku údajné nehody v garáži do družiny, kde dvakrát týdně pečuje o děti, s ošklivě zlomeným palcem a dalšími třemi prsty pravé ruky. „To ubohé dítě to tak moc bolelo, že ani nebylo schopno vymalovat plakát o bezpečnosti silničního provozu,“ řekla učitelka. „Měl prsty naběhlé jako buřty. Když jsem se ho zeptala, co se mu stalo, řekl, že jeho otec (otčím Richard P. Macklin) mu prsty zlámal proto, že vkročil na podlahu, kterou právě jeho matka umyla a navoskovala. Řekl přesně ‚táta si mne vzal do parády, protože jsem neposlechl‘. Chtělo se mi plakat, když jsem viděla ty poničené malé prsty. Strašně si chtěl ten plakát vymalovat jako ostatní děti, tak jsem mu dala pár pilulek dětského aspirinu a nechala jsem ho

malovat, když ostatní děti měly čtení. Moc rád maloval plakáty a dnes jsem ráda, že jsem mu ten den udělala alespoň trochu radost.

Když umřel, tak mne ani nenapadlo pomyslet na to, že by šlo o něco jiného než nehodu. Asi jsem si nejprve pomyslela, že určitě spadl proto, že se nemohl tou pravou rukou dobře držet. Dnes si myslím, že jsem nejspíš nemohla uvěřit tomu, že by nějaký dospělý mohl něco takového udělat malému dítěti. Teď už vím, že to možné je, a je mi líto, že to vím.“

Z *Novin* města Derry, 30. června 1958 (strana 5):
MACKLIN VYŠETŘOVÁN V SOUVISLOSTI
SE SMRTÍ GROGANOVÉ A CLEMENTSE
Má údajně důvěryhodné alibi

Z *Novin* města Derry, 6. července 1958 (strana 1):
BORTON ŘÍKÁ, ŽE MACKLIN BUDE OBVINĚN
POUZE Z VRAŽDY
SVÉHO NEVLASTNÍHO SYNA DORSEYE
Edward Corcoran je stále nezvěstný

Z *Novin* města Derry, 24. července 1958 (strana 1):
PLAČÍCÍ NEVLASTNÍ OTEC SE DOZNÁVÁ,
ŽE UBIL NEVLASTNÍHO SYNA
Dramatický obrat zaznamenalo projednávání případu Richarda Macklina, obviněného z vraždy svého nevlastního syna Dorseye Corcorana, před okresním soudem. Macklin se během křížového výslechu státního nevládního Bradleye Whitsuna zhroutil a doznal se k tomu, že ubil čtyřletého chlapce kladivem, které pak zakopal v rohu zeleninové zahrádky své ženy den před tím, než chlapce odvezl na pohotovost nemocnice v Derry.

Soudní síň bez dechu a v ohromení naslouchala, když vzlykající Macklin, který již dříve přiznal, že oba své nevlastní syny bil „příležitostně, když si to zasloužili, a pro jejich dobro“, se ke svému činu doznal.

„Nevím, co to do mě vjelo. Viděl jsem ho, jak zase

leze na ty prokleté štafle, chytil jsem kladivo, ležící na stole, a prostě jsem ho s ním začal mlátit. Nechtěl jsem ho zabít. Bůh je můj svědek, že jsem ho nechtěl zabít.“

„Řekl něco, než ztratil vědomí?“ zeptal se Whitsun.

„Řekl ‚Tati, přestaň, nezlob se, mám tě rád‘, odpověděl Macklin.

„A přestal jste?“

„Nakonec ano,“ řekl Macklin a pak začal plakat tak hystericky, že soudce Moulton prohlásil jednání soudu za přerušené.

Z *Novin* města Derry, 18. září 1958 (strana 16):

KDE JE EDWARD CORCORAN?

Nevlastní otec Edwarda Corcorana, odsouzený za vraždu jeho čtyřletého bratra Dorseye k trestu vězení dvou let až deseti let, jež si odpykává ve státním nápravném ústavě v Shawshanku, nadále tvrdí, že nemá ani ponětí o tom, kde Edward Corcoran je. Matka Edwarda, jež podala žalobu na rozvod proti Richardu P. Macklinovi, je dle vlastního prohlášení přesvědčena, že její budoucí exmanžel lže. Je tomu tak?

„Já si myslím, že tomu tak není,“ říká Otec Ashley O'Brian, sloužící katolickým vězňům v Shawshanku. Macklin začal aktivně projevovat zájem o katolickou víru krátce poté, co nastoupil do výkonu trestu, a Otec O'Brian s ním tráví hodně času. „Upřímně lituje svého činu,“ dodává Otec O'Brian a říká, že když se zeptal Macklina, proč se chce stát katolíkem, ten odpověděl: „Slyšel jsem, že katolíci uznávají pokání a já se musím hodně kát, protože jinak bych se po smrti dostal do pekla.“

„Je si vědom toho, co tomu chlapci provedl,“ řekl Otec O'Brian. „Jestli provedl něco i tomu staršímu, tak se na to nepamatuje. Pokud jde o Edwarda, je si jist, že jeho ruce jsou čisté.“

Jak čisté jsou ruce Macklina v souvislosti s jeho nevlastním synem Edwardem, je otázkou, jež nadále zneklidňuje obyvatele města Derry, ale byl přesvědčivě zproštěn podezření z dalších vražd dětí,

kteř se zde udály. Má nezvratné alibi v případě tří prvních vražd a když bylo v červnu, červenci a srpnu spácháno sedm dalších, byl již ve vězení. Všech deset vražd zatím zůstává neobjasněných. V exkluzivním interview s reportérem *Novin* minulý týden Macklin opět uvádí, že neví naprosto nic o tom, co se stalo s Edwardem Corcoranem. „Bil jsem je oba,“ řekl ve svém bolestném monologu, často přerušovaném pláčem, „měl jsem je rád, ale bil jsem je, nevím ani proč, a ani nevím, proč mne Monika nechávala a proč mne po Dorseyho smrti kryla. Myslím, že bych Eddieho zabil asi stejně snadno, jako jsem zabil Dorseye, ale před Bohem, Ježíšem Kristem a všemi svatými přísahám, že jsem to neudělal. Víím, jak asi vypadá, co teď říkám, ale opravdu jsem to neudělal. Myslím, že prostě utekl. A jestli utekl, tak to je také jedna z věcí, za něž musím Bohu poděkovat.“

Na otázku, zda si je vědom nějakých mezer ve své paměti – mohl na příklad Edwarda zabít a odblokovat si to z paměti, odpověděl Macklin: „Žádných mezer si vědom nejsem. Odevzdal jsem svůj život Kristu a zbytek svého života se budu snažit, abych se s tím vyrovnal.“

Z *Novin* města Derry, 27. ledna 1960 (strana 1):

NEJDE O TĚLO EDWARDA CORCORANA,
SDĚLUJE BORTON

Náčelník policie Richard Borton dnes ráno sdělil reportérům, že tělo ve značném stupni rozkladu, patřící chlapci asi ve věku Edwarda Corcorana, jenž zmizel z domova v Derry v červnu 1958, s naprostou určitostí není tělo pohřešovaného mladíka. Tělo bylo nalezeno v Aynesfordu, stát Massachusetts, zahrabané ve šterkové jámě. Policie států Maine i Massachusetts se zprvu domnívala, že tělo by mohlo patřit Corcoranovic chlapci, který se mohl stát obětí nějakého vraha dětí poté, co utekl z rodinného domu na Charter Street, kde byl jeho mladší bratr bit a zavražděn.

Zkoušky chrupu prokázaly, že tělo, nalezené v Aynesfordu, nenáleží Edwardu Corcoranovi, jenž je

devatenáct měsíců pohřešovaný.

Z portlandského *Press-Heraldu*, 19. července 1967 (strana 3):

USVĚDČENÝ VRAH

SPÁCHAL SEBEVRAŽDU VE FALMOUTHU

Richard P. Macklin, odsouzený před devíti lety za vraždu svého čtyřletého nevlastního syna, byl nalezen mrtvý ve svém malém bytě ve třetím patře jednoho domu ve Falmouthu včera večer. Macklin, který v klidu žil a pracoval ve Falmouthu od svého propuštění ze státního nápravného zařízení v roce 1964, nepochybně spáchal sebevraždu.

„Dopis na rozloučenou, jenž zanechal, ukazuje na značně zmatení jeho mysli,“ řekl zástupce náčelníka falmouthské policie Brandon K. Roche. Odmítl sdělit obsah onoho dopisu na rozloučenou, ale náš zdroj na policejím ředitelství nám řekl, že ho tvoří dvě věty: „Včera večer jsem viděl Eddieho. Je mrtev.“

Oním zmíněným „Eddiem“ by mohl být také Macklinův nevlastní syn, bratr chlapce, za jehož zabití byl Macklin odsouzen v roce 1958. Právě zmizení Eddieho Corcorana vedlo k usvědčení a odsouzení Macklina za ubití Edwardova mladšího bratra Dorseye. Starší bratr je devět let pohřešován. Při krátkém soudním líčení v roce 1966 nechala matka svého syna oficiálně prohlásit za mrtvého, aby mohla disponovat jeho spořitelním účtem. Na tomto účtu byla suma sedmnácti dolarů.

3

Eddie Corcoran byl mrtev, to je pravda.

Zemřel večer 19. června, a jeho nevlastní otec s tím neměl vůbec nic společného. Zemřel, zatímco Ben Hanscom seděl doma a se svojí matkou se díval na televizi, zatímco matka Eddieho Kaspbraka úzkostlivě kladla ruku na čelo Eddieho, aby zjistila, zda nemá příznaky její oblíbené churavosti, „fantómové horečky“, zatímco nevlastní otec Beverly

Marshové – hrubián, svojí povahou pozoruhodně připomínající nevlastního otce Eddieho a Dorseye Corcoranů – nakopl dívku do zadku a řekl jí, aby „vocaď vypadla a šla utřít ty sakra talíře, jak jí máma řekla“, zatímco na Míka Hanlona pokřikovalo pár kluků z vyšších ročníků, projíždějících v nějakém starém autě kolem, když Mike plel zahrádku u malého domu Hanlonů na Witcham Road, ne daleko od farmy bláznivého otce Henryho Bowerse, zatímco Richie Tozier si tajně prohlížel obrázky polosvlečených dívek v nějakém časopise, vyhrabaném ze dna šuplíku, kde jeho otec měl spodní prádlo a ponožky, a měl přitom pěknou erekci, a zatímco Bill Denbrough právě odhazoval album fotografií svého mrtvého bratra, neschopen v hrůze uvěřit vlastním očím.

I když nikdo z nich si na to později nevzpomněl, všichni přesně v okamžiku, kdy Eddie Corcoran umíral, s úlekem vzhledli... jako kdyby zaslechli nějaký vzdálený výkřik.

Noviny měly naprostou pravdu v jedné věci: Eddieho vysvědčení bylo dost špatné na to, aby se oprávněně bál jít domů a ukázat ho svému nevlastnímu otci. Mimoto se jeho matka a její manžel tento měsíc pořád hádali. To bylo pak všechno ještě horší. Když se rozvášnili a šlo do tuhého, začala matka vykřikovat spoustu většinou nesmyslných obvinění. Jeho otčím na ně odpovídal zprvu vrčením, pak zařval, aby držela hubu a pak reagoval zuřivým řevem kance, který čenicem vyryl ježka. Přesto ho Eddie nikdy neviděl, že by ji svými rukama jako lopaty mlátil. Nešlo o to, že by se neodvažoval. Ruce si šetřil vždycky pro Eddieho a Dorseye a nyní, když Dorsey byl už mrtvý, dostával mimo svého dílu Eddie ještě i za něj.

Ten tyátr s hádkami a řevem přicházel v určitých cyklech. Bývalo to většinou koncem měsíce, když přicházely účty. Jednou nebo dvakrát, když to bylo nejhorší, dostavil se policista, jehož zavolal nějaký sused, a řekl jim, aby se zklidnili. Tím to obvykle končilo. Jeho matka měla sklon na policistu dělat neslušné posunky a provokovat ho, aby ji zatkl, ale otčím jen zřídka někdy nějak reagoval. Eddie si pomyslel, že otčím má z policistů strach. V těch obdobích stresu si chodil lehnout do postele. To bylo moudřejší. Jestli myslíte že ne, tak se jen podívejte, jak dopadl Dorsey. Eddie neznal

podrobnosti, ani o to nestál, aby je znal, ale měl na to svůj názor. Bylo mu jasné, že Dorsey byl na nesprávném místě v nesprávnou dobu: v garáži poslední den v měsíci. Eddiemu řekli, že Dorsey spadnul ze štaflí v garáži – „Kdybych mu to řekl jednou, nelez na něj, řekl jsem mu to nejméně šestkrát,“ řekl jeho otčím – ale matka se na něj ani nepodívala, jen jednou náhodou... a jak se jejich oči setkaly, zahlédl v jejích nějakou poděšenou a zbabělou zář, jež se mu vůbec nelíbila. Otčím jen tak seděl tiše u kuchyňského stolu se sklenicí piva, na nic se zpoza svého padajícího hustého obočí nedíval. Eddie se mu držel z dohledu. Když jeho otčím řval, tak to bylo většinou – ne vždycky, ale většinou – v pořádku. Když ale přestal, tak bylo třeba mít se na pozoru.

Před dvěma dny, když Eddie vstal, aby se podíval, co je na druhém programu televize, po něm hodil židli – prostě zvedl jednu hliníkovou kuchyňskou židli, švihnul jí přes hlavu a hodil ji. Zasáhla Eddieho na zadku a porazila ho. Zadek ho pořád ještě bolel, ale věděl, že to mohlo být mnohem horší: mohla to také klidně odnést jeho hlava.

Byly také večery, kdy ten magor náhle vstal a máznul Eddiemu do vlasů bramborovou kaší, jen tak z ničeho nic, naprosto bez důvodu. Jednou v září přišel Eddie ze školy a neopatrně nechal bouchnout dveře, když jeho otčím si zrovna hodil šlofik. Macklin vstal z postele ve svých pomuchlaných trenýrkách, vlasy zježené jako krysa v průvanu, na tvářích strniště dvou víkendových dnů a z dechu páchnoucí pivo dvou víkendových dnů. „Heled’ se, Eddie,“ řekl, „za to bouchnutí těma zsranejma dveřma si tě budu muset vzít do parády V bohatém Macklinově slovníku byl výraz „vzít si tě do parády eufemismem pro „vymlátit z tebe duši“. A to pak s Eddiem také provedl. Eddie ztratil vědomí, když ho ten magor hodil do předsíně. Matka tam připevnila na stěnu dva nízké věšáky, speciálně pro něj a pro Dorseye, aby si na ně mohli věšet kabáty. Z těchto věšáků se Eddiemu zabodly do spodní části zad ostré ocelové háčky, a proto ztratil vědomí. Když po deseti minutách přišel k sobě, slyšel, jak jeho matka ječí, že odveze Eddieho do nemocnice, a že on jí v tom ničím nezabrání.

„Po tom, co se stalo Dorseyovi?“ odvětil jeho otčím. „Ty snad chceš do basy, ženská?“

A to byl konec hovoru o nemocnici. Pomohla Eddiemu do jeho pokoje, kde třesoucí se ležel na posteli, čelo zborcené potem. Během následujících tří dnů pokoj opouštěl, jen když byli oba pryč. Pomalu se dobelhal do kuchyně, tiše skuče a zpod skříňky pod dřezem vytáhl láhev otčímovy whisky. Pár loků trochu otupovalo bolest. Pátý den ty nejhorší bolesti pomínuly, ale ještě dalších čtrnáct dní močil krev.

A v *garáži* to kladivo už nebylo.

Tak co říkáte *tomuhle*? Tak co říkáte *tomuhle*, přátelé a sousedé?

Jistě, řemeslnické kladivo – normální kladivo – to tam pořád bylo. Chybělo speciální kladivo s tlumičem, značky Scotti. Speciální kladivo jeho otčima, na které se Eddie ani Dorsey nesměli ani podívat. „Jestli na něj některý z vás jen šáhne, tak vám utrhnu prdel,“ řekl jim ten den, co si ho koupil. Dorsey se ho nesměle zeptal, zda bylo tak moc drahé. Ten magor mu odpověděl, že má sakra recht. Řekl, že v něm jsou kuličky a nemá žádný zpětný ráz, bez ohledu na to, jak silně se s ním tluče.

A teď bylo pryč.

Eddieho známky nebyly nejlepší, protože hodně ve škole chyběl od doby, kdy se jeho matka znovu vdala, ale v žádném případě hloupý. Myslel si že asi ví, kam se podělo speciální kladivo značky Scotti. Řekl si, že jeho otčím jím možná ubil jeho bratra Dorseye a pak ho zakopal někde na zahradě nebo ho hodil do kanálu. Takové věci se často děly ve strašidelných kreslených seriálech, jež Eddie čítal, v těch co měl položené na své skříni.

Přešel blíže ke kanálu, vlnícímu se mezi svými betonovými stěnami jako lesklé hedvábí. Světlo měsíce se třpytilo na temné hladině vody v nesčetných půlkroužcích tvaru bumerangu. Posadil se a klátil líně nohama v teniskách, nepravidelně kopal do betonové stěny. Posledních šest týdnů bylo dost sucho a hladina vody byla téměř tři metry pod sešlapanými podrážkami jeho tenisek. Když jste se však podívali na stěny kanálu pozorněji, dalo se na nich snadno zjistit, do jaké výšky v různých obdobích hladina vody vystupovala. Nad současnou úroveň hladiny byl beton zbarven do tmavohnědá. Tato temná hněď přecházela do žluté a pak do téměř bílé barvy ve výšce, kde se dotýkaly stěny podpatky

Eddieho tenisek, když do ní kopal.

Voda plynula tiše a hladce z betonového záhybu, na vnitřní straně vydlážděného, kolem místa kde seděl Eddie a pak ke krytému dřevěnému můstku pro pěší mezi parkem Bassey a střední školou v Derry. Stěny tohoto můstku a jeho prkenná podlaha – dokonce i trámy pod stříškou – byly pokryty spleť zkratk, telefonních čísel a nápisů. Vyznání lásky, oznamů, že ten a ten by chtěl „kouřit“ nebo „lízat“, prohlášení, že ti co kouří nebo lízají přijdou o předkožku nebo se jim do prdele narve tekutý asfalt. Občas se tam našly výstřední nápisy nesrozumitelného významu. Na jaře tam byl pro Eddieho záhadný nápis ZACHRAŇTE RUSKÉ ŽIDY! SBÍREJTE HODNOTNÉ CENY!

Co to přesně mělo znamenat? Znamenalo to vůbec něco? A bylo to k něčemu?

Dnes večer Eddie nešel na Most polibků; neměl žádný zvláštní důvod proč přejít na druhou stranu ke škole. Asi se vyspí v parku, možná v suchém listí pod pódiem, teď mu ale úplně vyhovovalo jen tak sedět tady. V parku se mu líbilo, chodil sem často, když si potřeboval přemýšlet. Někdy tam bývali lidé pod korunami stromů, roztroušených po parku, a dělali to spolu, ale Eddie je nechával na pokoji a oni nechávali na pokoji jeho. Na školním dvoře se vyprávěly úděsné historky o zvrhlících, co se po setmění vydávali do parku Bassey na lov, a i když o jejich opravdivosti nepochyboval, jeho samotného nikdy nikdo neobtěžoval. Park byl pokojným místem a jemu se zdálo, že nejlepší místo je právě to, kde teď sedí. Sedával tu v létě rád, v říčce bylo málo vody a ta bublala přes kameny a dělila se na jednotlivé pramínky různě se kroutící, točící a někdy zase spojující. Líbilo se mu tu koncem března a začátkem dubna, těsně po tání ledů, kdy dokázal stát na břehu kanálu (to bylo ještě moc zima na sezení, zadek by mu umrzl) hodinu či déle, vyhrnutou kapuci své staré bundy, která mu v posledních dvou letech byla už malá, ruce narvané v kapsách, ani si neuvědomuje, že se jeho hubené tělo klepe zimou. Kanál měl jeden nebo dva týdny po uvolnění ledů nějakou mocnou, neodolatelnou přitažlivost. Byl fascinován tím, jak se voda v obloucích vařila na balvanech a valila se přes ně, unášejíc větve, klacky a všechny možné lidské odpadky s nimi.

Mockrát si představoval, jak někdy v březnu kráčí podél kanálu se svým otčímem a pěkně do toho hajzla zasranýho jednou, ale pořádně, strčí. Ten zaječí a poletí, rukama se bude snažit získat zase rovnováhu, a Eddie bude stát na betonové hraně nahoře a bude se dívat, jak ho unáší proud, jeho černá hlava bude poskakovat uprostřed divokého zčeřeného toku. A on tam bude nahoře stát, ano, udělá si kolem úst rukama kornout a zařve: TO MÁŠ ZA DORSEYE, TY ZASRANEJ ČURANE! A AŽ SE DOSTANEŠ AŽ DOLŮ DO PEKLA, TAK NEZAPOMEŇ ŘÍCT ČERTOVI, ŽE POSLEDNÍ VĚC, CO JSI SLYŠEL, JSEM BYL JÁ, JAK TI ŘÍKÁM, ABY SES TAM VYTAHOVAL NA NĚJAKÉHO IDIOTA JAKO JSI TY SÁM! Pochopitelně to se nikdy nestane, ale jako fantazie to bylo absolutně vynikající. Nádherný sen, který se dal snít, když si tady člověk tak seděl u kanálu, na –

Eddiemu se kolem nohy sevřela nějaká ruka.

Hleděl přes kanál směrem ke střední škole a ospale a líně se usmíval, jak si představoval svého otčíma, unášeného mocným a bouřlivým proudem jarních vod, jak je odnášen jednou provždy. Měkké a přesto pevné sevření ho vylekalo tak, že téměř ztratil rovnováhu a skulil se do kanálu.

To bude jeden z těch úchylů, co o nich pořád mluví starší kluci, pomyslel si a pohlédl dolů. Údivem otevřel ústa. Moč mu horce stékala nohavicemi a barvila mu ve světle měsíce kalhoty do černa. Nebyl to žádný úchyla.

Byl to Dorsey.

Byl to Dorsey v oblečení, v němž byl pochován. Dorsey v modrém sáčku a šedivých kalhotách, jenomže sáčko teď bylo zablácené, z košile byly žlutavé hadry a nohavice kalhot byly nalepené na Dorseyových nohách, tenkých jako násady košťat. A jeho hlava byla úděsně zdeformovaná, jako kdyby vzadu byla vykutaná a vepředu nastavená.

Dorsey se šklebil.

„Eddieeee,“ zaskřehotal jeho mrtvý bratr, přesně tak jako jedna z těch mrtvol, co se pořád vracejí z hrobu ve strašidelných kreslených seriálech. Dorseyův škleb se rozšiřoval. Žluté zuby se mu leskly a někde hluboko v temnotě se něco jakoby svíjelo.

„Eddieeee... přišel jsem se na tebe podívat, Eddieeee...“

Eddie chtěl vykřiknout. Valily se přes něj šedivé vlny šoku

a měl zvláštní pocit, že se vznáší. Nebyl to ale sen; byl naprosto vzhůru, při vědomí. Ta ruka na jeho tenisce byla bílá jako břicho pstruha. Holá noha jeho bratra byla nějakým způsobem nalepena na betonu. Něco odkouslo jednu Dorseyovu patu.

„*Pojď sem dolů, Eddieeee...*“

Eddie nebyl schopen vydat se sebe ani hlásku. Neměl v plicích dost vzduchu na to, aby vytvořil výkřik. Vyšlo z něj komické skřípavé zaúpění. Cokoliv hlasitějšího bylo nad jeho síly. To bylo v pořádku. Za jednu či dvě vteřiny se mu mozek zablokuje a pak už nebude záležet na ničem. Ruka Dorseye byla malá, avšak nesmiřitelná. Eddieho zadek pomalu sklouzával přes okraj betonu do kanálu.

Stále chraptivě skuče natáhl ruce za sebe, chytil se okraje betonu a snažil se odsunout dozadu. Cítil, jak se ta ruka na chvíli odsunula, zaslechl hněvivé zasyčení a měl čas už jen na jedinou myšlenku: *To není Dorsey. Nevím, kdo to je, ale Dorsey to není.* Pak jeho krev zaplavil adrenalin a on se sunul dozadu, snažil se utíkat, ještě než se mu podařilo vstát na nohy. Vyrážel ze sebe krátké sípavé skřeky.

Na betonovém okraji koryta kanálu se objevily dvě bílé ruce. Ozval se mokřý mlaskavý zvuk. Z mrtvé bledé kůže stoupaly v měsíčním světle kapky vody. Nad okrajem betonového koryta se teď objevil obličej Dorseye. V jeho zapadlých očích žhnuly temně rudé uhlíky. Mokré vlasy měl přilepené k lebce. Po tvářích mu stékalo bahno jako nějaký maskovací nátěr.

Eddieho plíce se konečně uvolnily. Nabral dech a vyrazil ze sebe zaječení. Vyskočil na nohy a začal utíkat. Běžel, a přitom se ohlížel přes rameno, aby věděl, co dělá Dorsey, kde je – a to byl důvod, proč narazil do kmene mohutného jilmu.

Přišlo mu jako by někdo – třeba ten starý magor, co ho má doma – mu v levém rameni odpálil nálož dynamitu. V hlavě mu zavřily hvězdy. Padl k patě stromu jako podťatý, z levého spánku mu prýštila krev. Na chvíli upadl do vod polovědomí. Pak se mu opět podařilo postavit se na nohy. Když se pokusil zvednout levou ruku, jen bezmocně zaskučel. Nedala se ovládat, byla taková cizí a někde daleko. Zvedl tedy pravou ruku a osahával si hlavu, v níž zuřila bodavá pronikavá bolest.

Pak se upamatoval, proč vlastně naletěl v plném běhu do

toho jilmu a začal se rozhlížet.

Okraj betonového koryta kanálu tam v měsíčním světle svítil bělobou a byl rovný jako struna. Ani známka po té věci z kanálu... pokud tam vůbec nějaká taková věc předtím byla. Dál se rozhlížel, pomalu se otáčel o celých tři sta šedesát stupňů. Park Bassey byl tichý a klidný jako nějaká černobílá fotografie. Smuteční vrby skláněly své tenké, tmavé větve, a v jejich stínu může být ukryt kdokoliv, šílený a nebezpečný.

Eddie se vydal směrem od kanálu, snaže se dívat zároveň na všechny strany. V poraněném rameni mu bodala pronikavá bolest synchronizované s tlukotem jeho srdce.

Eddieeee, skučel vánek mezi stromy, copak ty se nechceš se mnou vidět, Eddieeee? Cítil, jak ho ochablé prsty mrtvoly laskají na straně krku. Otočil se, v obraně zvedl ruce. Nohy se mu zapletly a jak padal na zem, zjistil že to byly jen šlahouny vrby, pohybující se ve vánku.

Opět se zvedl na nohy. Chtěl se rozeběhnout, ale při prvním pokusu mu v rameni vybuchla další nálož dynamitu a musel se zastavit. Věděl, že se musí nějak zbavit svého strachu, nadával si do hloupého malého kluka, který se nechal ošálit nějakým odleskem nebo na chvíli zaspal, aniž by o tom věděl, a zdál se mu nějaký ošklivý sen. Srdce mu teď tlouklo tak rychle, že již nebyl schopen rozlišovat jeho jednotlivé úderu a byl si skoro jist, že se mu v nejbližších okamžicích musí rozskočit hrůzou. Utíkat nemohl, ale když vyšel ze stínu vrb, pokusil se o kulhavé poskoky.

Upřel oči na světla pouličních lamp, označující hlavní vchod do parku. Zamířil tím směrem a pokusil se pohybovat trochu rychleji. Pomyslel si, *jak se dostanu k těm světlům, bude všechno v klidu. Dostanu se k těm světlům a bude všechno v klidu. U světel se bát už nebudu, svítí celou noc, bude to v klidu –*

Něco šlo za ním.

Eddie slyšel, jak se to prodírá porostem a mezi vrbami. Kdyby se otočil, jistě to uvidí. Blížilo se to k němu. Slyšel už houpavý a čvachtavý krok, ale ohlédnout se nemohl, ne, musel se dívat dopředu, dopředu na ta světla na ulici, ta světla, to je bezpečí, bude prostě jen pokračovat za těmi světly, a už tam skoro je, skoro –

Byl to zápach, co ho donutilo, aby se ohlédl. Mocný, vše

zaplavující zápach, jako kdyby se nechaly na velké hromadě hnit ryby a v letním vedru se z nich stala mrtvolná kaše. Byl to zápach mrtvého oceánu.

Nepronásledoval ho teď Dorsey; pronásledovala ho Příšera z Černého jezera. Její rypák byl dlouhý a s řadou záhybů. Z černých otvorů na lících, z těchto jakoby vertikálních úst stékala nějaká zelená tekutina. Oči měla bílé a rosolovité. Pavoukovité ruce byly zakončeny drápy ve tvaru žiletek. Dech měla bublavý a hluboký, zněl jako špatně seřízené dýchání nějakého potápěče. Když uviděla, že Eddie se ohlédl, její černozelelé pysky se ohrnuly a obnažily v mrtvolném a prázdném šklebu obrovské sanice.

Mokrý pařát se po něm natáhl a Eddie náhle pochopil. Chce ho odnést zpátky ke kanálu, odnést ho dolů do hniající temnoty Podzemních průchodů kanálu. A tam ho sežere.

Eddie se zoufale rozběhl. Světlo sodíkových výbojek u vchodu do parku se přibližovalo. Už viděl i oblak mūr a hmyzu, kroužící kolem nich. Kolem projížděl nějaký nákladňák směrem k výpadovce na silnici číslo 2 a řidič právě řadil rychlosti. Eddieho zmučenou a zoufalou hlavou problesklo, že řidič třeba právě popíjí z papírového kelímku kávu a poslouchá nějakou písničku Buddy Hollyho v rádiu, a vůbec nemá ponětí o tom, že necelých dvě stě metrů od něj je malý chlapec, který může v nejbližších dvaceti vteřinách být už mrtvý.

A ten puch. Strašlivý zápach té příšery. Stále se zvětšoval. Byl všude kolem něj.

Přepadl přes parkovou lavičku. Postavily ji tam večer předtím neopatrně nějaké děti a pak ji tam nechaly, když utíkaly domů, aby to stihly ještě do zákazu vycházení. Její sedadlo vykukovalo trochu nad vysokou trávu, zelená na zelené, v temnotě jen trochu zaháněné měsíčním světlem téměř neviditelné. O hranu tohoto sedadla se Eddie naplno uhodil do holení. Prolétla jím drásavá a bodavá bolest. Nohy mu vypověděly službu a on sebou praštil do trávy.

Ohlédl se a uviděl Příšeru, sklánící se k němu, její bílé vypoulené oči žhnuly ve tmě, ze šupinaté kůže jí odkapával sliz barvy mořských řas, na tlustém krku se jí vzdouvaly žábry a otvory v lících se otvíraly a zavíraly.

„Ág!“ zaskřehotal Eddie. Jiný zvuk ze sebe nebyl schopen

vydat. „Ág! Ág! Ág! Ág!“

Plazil se po zemi, prsty zarýval hluboko do trávy. Jazyk mu visel ven z úst.

Sekundu před tím, než se mu rybinou páchnoucí rohovité pařáty sevřely kolem krku, mu bleskla hlavou utěšivá myšlenka: *Je to jen sen; jinak to není možné. Neexistují přece žádné opravdické příšery, žádné opravdické Černé jezero, a i kdyby existovaly, tak někde v Jižní Americe nebo ve floridských bažinách nebo tam někde jinde. Tohle je jenom sen a já se probudím doma ve své posteli nebo v listí pod tím pódiem a budu –*

Žabovité pařáty se mu sevřely kolem krku a zdusily v zárodku Eddieho chraplavý výkřik; jak si ho Příšera obracela, chitinové výrůstky, vyrážející z těchto pařátů, vyryly krvavé kaligrafické značky do jeho krku. Zíral do jejích žhnoucích bílých očí. Cítil, jak blány mezi prsty jejích pařátů mu tlačí na hrdlo jako šlahouny nějakých živých mořských řas. Jeho hrůzou zostřený zrak si povšiml ploutvovitého hřebenu, podobného kohoutímu, a něčeho jako trnovitého výrůstku, trčícího na hrbolaté a šupinami pokryté hlavě Příšery. A když se její pařáty sevřely pevně kolem jeho krku a uzavřely mu přívod vzduchu, stačil ještě zaznamenat, jak se bílé světlo sodíkových výbojek mění při pohledu skrze tento membránovitý chochol či hřeben na šedo zelené.

„Ty... nejsi... opravdové,“ zasípěl Eddie, ale všechno začínalo šednout a on si bezmocně začal uvědomovat, že tato Příšera je až příliš opravdová. A navíc ho právě zabíjela.

A přesto určitá racionálnost v něm přetrvávala až do konce: ještě když Příšera zatínala své pařáty do měkkého masa na jeho krku, když se jeho krční tepna protrhla a na šupinaté ruce Příšery začaly stékat praménky teplé krve, tápaly Eddieho ruce po zádech Příšery, zda nenajdou nějaké zdrhovadlo. Odpadly, až když mu Příšera vyrvala s temným uspokojivým zamručením hlavu z ramen.

A když se začala zatmívat Eddieho představa, jak vypadá To, začalo se To už okamžitě měnit na něco jiného.

Protože nemohl spát a byl pronásledovaný ošklivými sny, vstal chlapec jménem Michael Hanlon brzy poté, co se rozednělo v první den letních prázdnin. Světlo bylo ještě bledé, promíchané s hustou mlhou, která se zvedne s osmou hodinou a odhalí krásný letní den.

To ale mělo být později. Zatím byl svět ještě šedivý a narůžovělý, a tichý jako kočka, kráčejíci po koberci.

Mike, oblečený do manšestráků, trička s krátkými rukávy a na nohách černé vysoké kecky, sešel dolů do kuchyně, snědl talíř lupínků (vlastně lupínky ani neměl moc rád, ale chtěl vyhrát cenu, jež mohla být v kartonu – kouzelný prsten kapitána Půlnoci), nasedl na kolo a odjel do města. Protože byla mlha, jel po chodníku. Mlha vždycky změní všechno, z nejběžnějších předmětů jako požárních hydrantů a dopravních značek udělá mysteriózní objekty – věci jak podivné, tak i trochu záhadné. Bylo slyšet auta, ale nebylo je vidět, a protože mlha špatně nese zvuky, nedalo se poznat, jak daleko jsou, dokud jste je opravdu neviděli vynořovat se z mlhy s tajemnou aurou vlhkosti, zářící kolem předních světel.

Zahnul doprava na Jackson Street, vyhnul se středu města a pak zamířil přes Palmer Lane na Main Street, a během Krátkého průjezdu touto zkratkou o délce jednoho bloku domů projel kolem domu, kde měl jako dospělý pak bydlet. Nepodíval se na něj; byl to normální malý dvoupodlažní domek s jednou garáží a malým trávníkem. Nevysílal žádné zvláštní vibrace vstříc projíždějícímu chlapci, jenž pak strávil většinu svého dospělého života jako jeho majitel a jediný obyvatel.

Na Main Street se otočil doprava a jel směrem k parku Bassey, pořád ještě uvolněně, jen tak jel a těšil se z časného rána. Za hlavní branou parku seskočil s kola, postavil ho na stojan a šel směrem ke kanálu. Stále ještě mu kroky nevedlo nic jiného než prostě rozmar. Jistě ho ani nenapadlo, že ty sny, jež předchozí noci měl, by mohly mít nějakou spojitost s jeho dnešní ranní vyjížděnkou; vlastně si ani už nevzpomínal, jaké sny to byly – pamatoval si jen to, že následovaly jeden po druhém až se v pět hodin probudil, zpocení a zároveň klepající se zimou a s myšlenkou, že by se měl najíst a vyrazit na kole do města. Tady v parku Bassey měla mlha v sobě nějaký pach, který se mu nelíbil; pach moře, slaný a zatuchlý.

Takový pach pochopitelně znal – v ranních mlhách byl v Derry často cítit oceán, přestože pobřeží bylo odtud daleko. Dnes ráno však ten pach byl jakoby intenzivnější, silnější. Téměř nebezpečně.

Oči se mu o něco zachytily. Shýbl se a zvedl laciný kapesní nůž se dvěma čepelími. Na jeho boku byly vyškrábané iniciály E.C. Mike na něj chvilku zamyšleně hleděl a pak jej strčil do kapsy. Co je doma, to se počítá.

Rozhlédl se kolem. Poblíž místa, kde našel nůž, ležela převrácená lavička. Zvedl ji a zasadil její kovové nohy do děr, jež se pro ně za ty měsíce nebo léta v zemi utvořily. Za lavičkou uviděl v trávě nějaké zvalené místo... a od něj vedly trávou dvě rýhy. Polehlá tráva se už zase narovnávala, ale ty rýhy byly stále zřetelné. Vedly směrem ke kanálu.

A byla tam krev.

(vzpomeň si na toho ptáka vzpomeň si na toho ptáka)

Nechtěl si však vzpomínat na toho ptáka, a tak tu myšlenku zapudil. *Možná se tu poprali dva psi, to je to celé. Jeden z nich musel toho druhého asi hodně potrhát.* Byla to přesvědčivá myšlenka, nějak ho ale nepřesvědčovala. Vracela se mu vzpomínka na toho ptáka – toho, co viděl v Kitchenerových železárnách, toho, kterého Stan Uris nemohl ve své knížce o ptácích najít.

Přestaň. A pojed' odtud pryč.

Ale místo toho, aby šel pryč, vydal se po stopách rýh. Současně si v hlavě sestavoval takový příběh. Byl to příběh o vraždě. Je v něm malé dítě, pozdě večer venku. Přetáhlo hodinu zákazu vycházení. Dostane ho zabiják. A jak se zbaví těla? Odtáhne ho ke kanálu a hodí ho dolů, pochopitelně! Je to jako v pořadu *Alfred Hitchcock uvádí!*

Ty rýhy, co sleduje, ty přeci *mohly* udělat vlečené boty nebo tenisky, uvažoval.

Mike se otrásl hrůzou a nejistě se rozhlédl. Ten příběh začínal být nějak moc opravdový.

A co kdyby to nebyl žádný člověk, co to udělal, ale nějaká příšera. Jako z nějakého strašidelného kresleného seriálu nebo nějaké strašidelné knížky nebo nějakého strašidelného filmu nebo

(nějakého ošklivého snu)

nějaké pohádky nebo tak.

Rozhodl se, že se mu ten příběh nelíbí. Byl to hloupý příběh. Snažil se ho zapudit z hlavy, ale nešlo to. No a co? Ať si tam zůstane. Je to blbost. Jet takhle ráno do města je taky blbost. Sledovat tyhle dvě rýhy v trávě je taky blbost. Jeho otec pro něj dnes má spoustu práce v domě. Měl by jet zpátky a začít, protože odpoledne pak se mu v tom horku nebude chtít ve stodole rovnat seno. To právě totiž na něj dneska čekalo.

Jasně že čeká, pomyslel si. Chceš se vsadit?

Místo toho, aby se vrátil ke svému kolu, nasedl na něj, vrátil se domů a dal se do práce, sledoval dál ty rýhy v trávě. Tu a tam se objevovalo stále víc krve. Přesto zase ne hodně. Ne tolik, jako bylo tam na tom zvaleném místě za lavičkou, kterou musel postavit na její místo.

Mike už teď slyšel kanál, jak v něm tiše šumí voda. O chvíli později uviděl okraj betonového koryta, jak se vynořuje z mlhy.

A tady bylo zase něco na zemi v trávě. *Ach bože, dneska teda mám den na nálezy*, pomyslel si s trochou pochybné pýchy, a pak někde zakřičel racek a Mike sebou trhl, protože si zase vzpomněl na toho ptáka, jehož tenkrát viděl, tenkrát na jaře.

Ať je tam v trávě cokoliv, nechci se na to ani podívat. Ale co platno, už se sklání k zemi, ruce opřené o kolena, aby zjistil, co to je.

Utržený kousek látky s kapkou krve.

Racek opět zakřičel. Mike zíral na ten kousek zakrvavené látky a vzpomínal, co se mu přihodilo na jaře.

5

Každým rokem se farma Hanlonů během dubna a května probouzela ze zimního spánku.

Mike sám se dozvídal, že přišlo jaro ne z toho, že pod okny kuchyně vyrostly mamince krokusy, nebo že děti začaly do školy nosit žáby a housenky, nebo že washingtonští Senátoři zahajovali baseballovou sezónu (a obvykle přitom hned prohráli), nýbrž z toho, že ho otec zavolal, aby mu pomohl vytlačit ze stodoly jejich hybridní vozidlo. Přední půlku

tohoto křížence tvořila stará fordka model A, zadní část byla z nějaké dodávky a měla vzadu dveře, nějak připomínající dvířka jejich staré slepičárny. Když nebyla tuhá zima, dalo se vozidlo roztlačit na příjezdové cestě k domu. Kabina vozidla neměla žádné dveře, neměla ani čelní sklo. Sedadlo tvořila polovička starého gauče, ukořistěného Willem Hanlonem na městské skládce. Řadící páka byla zakončena skleněnou dveřní koulí.

Tlačili vůz po příjezdové cestě, každý na jedné straně, a když auto nabralo trochu rychlost, skočil Will dovnitř, zapnul zapalování, vytáhl sytič, šlápl na spojku a zařadil jedničku. Pak zavolal „Šlápni mu na hrb!“, pustil spojku a starý motor začal kašlat, dusit se, bafat, střílet do výfuku... a někdy i naskočil a začal běžet, zpočátku nepravidelně, pak si bublal už stejnoměrněji. Will s ním projel ulicí až k Rhulinovým farmám, na jejich příjezdové cestě se obrátil (kdyby se zajel obrátit na druhou stranu, mohl by mu také bláznivý otec Henryho Bowerse ustřelit hlavu puškou) a pak jel zpátky, motor pravidelně vrčel, Mike skákal nadšením, ječel radostí a jeho matka stála ve dveřích kuchyně, otírala si ruce do utěrky na nádobí a předstírala znechucení, jež ve skutečnosti vůbec necítila.

Jindy ovšem motor nechtěl naskočit a Mike musel počkat, až se otec vrátí ze stodoly s natáčecí klikou, mumlaje si něco pod fousy. Mike si byl skoro jist, že některá z mumlaných slov jsou kletby, a v těch chvílích se svého otce trochu bál. (Až mnohem později, během svých nepravidelných návštěv v nemocnici, kde Will Hanlon umíral, se měl dozvědět, že jeho otec si něco mumlal hlavně proto, že měl strach z té natáčecí kliky: jednou silně skočila zpátky, vylétla z držáku a roztrhla mu ret.)

„Ustup, Miku,“ řekl a nasadil kliku do držáku pod chladičem. A když se motor konečně rozběhl, tak řekl, že ho příštím rokem vymění za chevrolet – nikdy to však neudělal. Ta stará kombinace fordky a dodávky pořád ještě stojí vzadu za garáží, až po osy a dvířka jako od kurníku zarostlá v plevele.

A když auto už jelo a Mike seděl na místě spolujezdce, dýchaje výpary horkého oleje a kouř z výfuku, vzrušený chladným vánkem foukajícím skrze rám prostorem, kde kdysi

bylo čelní sklo, pak si pomyslel: „*Zase je tu jaro. Všichni se budíme.*“ A v duši mu bouřil radostný jásot – měl rád všechno kolem sebe, a především svého otce, který seděl vedle něj, křenil se a povykoval: „Drž se, Miku! Rozhýbeme našeho miláčka! Vyplašíme všechny ptáky!“

Pak zahrnul na příjezdovou cestu k jejich domu, zpod zadních kol fordky odletovaly kusy černého bláta a šedivé hlíny, oba skákali nahoru a dolů na gauči v otevřené kabině a chechtali se jako blázni od narození. Will projel autem přes vysokou trávu za domem, sekanou až na seno, k jižnímu poli (brambory), západnímu poli (obilí a fazole) nebo východnímu poli (hrách, dýně a tykve). Jak projížděli, vylétali z trávy před autem ptáci a poplašeně cvrlikali. Jednou vyletěla koroptev, nádherný pták hnědý jako podzimní duby, plácání jejích křídel bylo slyšet i přes vrčení motoru.

Tyto jízdy byly pro Miku Hanlona branou k jaru.

Práce každým rokem začínaly sběrem kamení. Vždy jednou týdně vzali auto a na ložnou plochu nakládali kameny, jež by mohly zlomit hřeby bran při vláčení. Někdy se nákladářček bořil do blátivé jarní zeminy a Will si něco temně mumlal pod fousy... asi další kletby, jak ho podezíral Mike. Pár slov a výrazů poznával; jiné, jako „syn děvky“, ho mátl. Narazil na to slovo v Bibli, a pokud tomu dobře rozuměl, byla děvka ta žena, co přišla z města nazývaného Babylón. Jednou už byl připraven, že se otce zeptá, ale nákladářček byl v blátě až po nápravy a otcovo čelo věštilo bouři. Rozhodl se proto, že si svoji otázku nechá na lepší dobu. Nakonec se zeptal někdy později Richieho Toziera a Richie mu řekl, že *jeho* otec mu řekl, že děvka je žena, která si nechá zaplatit za to, že má sex s muži. „Co je to mít sex s muži?“ zeptal se Mike a Richie jen odešel, drže se přitom za hlavu.

Při jedné příležitosti se Mike zeptal otce – protože kameny sbírali vždy v dubnu – proč jich příští rok v dubnu je na poli ještě víc.

Stáli na místě, kde kamení vykládali, slunce se blížilo k západu a byl to poslední den sběru kamení. Neudržovaná cesta plná výmolů, která se jen stěží vlastně dala nazvat cestou, vedla od spodní části západního pole k tomuto svahu poblíž břehu říčky Kenduskeag. Na svahu byly bez ladu a skladu vysypávány kameny, sbírané po dlouhá léta na

Willových pozemcích.

Hledě dolů na haldy kamení, jež sem navážel nejprve sám a pak za pomoci svého syna (někde pod těmi kameny jsou hnilící zbytky kmenů postupně sem navážené ještě než se začaly pozemky obdělávat), zapálil si Will cigaretu a řekl: „Můj otec mi říkával, že Bůh miluje kamení, mouchy, plevel a chudé lidi víc než celý zbytek toho, co všechno stvořil. A proto jich asi stvořil tolik.“

„Ale každým rokem jako by jich přibývalo.“

„Jo, taky se mi zdá,“ řekl Will. „Ale já to jinak neumím vysvětlit.“

Z druhé strany říčky se v přicházejícím šeru a posledních rudých záblescích slunce, vrhajících na vodu oranžově rudé odlesky, ozval křik potápky. Byl to takový osamělý křik, tak osamělý, že na Míkových upracovaných pažích naskočila husí kůže.

„Tati, mám tě moc rád,“ řekl náhle, cítě svoji lásku tak silně, až mu do očí vhrkly slzy.

„Ale, Míku, vždyť já tě mám taky moc rád,“ řekl jeho otec a pevně ho objal svojí pevnou paží. Mike pocítil na prsou drsnou tkaninu otcovy flanelové košile. „A co bys tomu teď řekl, kdybychom jeli domů? Ještě se stačíme vykoupat, než nám maminka prostře k večeři.“

„Nojó,“ řekl Mike.

„Sám jsi nojó,“ řekl Will Hanlon a oba se zasmáli, unavení, ale spokojení, paže a nohy upracované, ale zase ne udřené, ruce poškrábané od kamení, ale ne zas úplně bolavé.

Jaro je tady, pomyslel si Mike toho večera, usínaje ve svém pokoji, zatímco otec a matka se dívali na televizi. *Zase je tady jaro, děkuji ti, Bože, děkuji ti strašně moc.* A upadáje do spánku, propadáje se tam někam dolů, slyšel znovu ten křik potápky a dálka bažin se prolínala s touhou jeho snů. Jaro je čas práce, ale je to krásný čas.

Po sběru kamení Will zaparkoval nákladáček do vysoké trávy za domem a vyjel ze stodoly s traktorem. Následovalo vláčení pole branami, kdy otec řídil traktor a Mike buď seděl za ním a držel se železného sedátka, nebo kráčel vedle, sbíral kameny, které přehlédli a házel je stranou. Pak přišla setba a po ní pak letní práce: okopávání... okopávání... okopávání. Jeho matka nově vystrojila jejich tři strašáky Larryho, Moe a

Curly a Mike pomáhal otci upevnit jim na slaměné hlavy plašáky. Plašák byla plechovka s oběma víky odříznutými. Prostředkem plechovky se napnul silně navoskovaný provázek a když plechovkou profukoval vítr, ozýval se krásně strašidelný zvuk – něco jako řehťavé či vrzavé skřípání. Ptáci, co měli spadeno na úrodu, brzy poznali že Larry, Moe a Curly pro ně nepředstavují žádnou hrozbu, ale plašáky je vždycky zahnal.

V červenci už nastala sklizeň a okopávání ještě trvalo – nejdříve se sklízely lusky a ředkve, pak salát a rajčata, jež byla předpěstována v pařeništi. Pak obilí a fazole v srpnu, další fazole a kukuřice v září, pak tykve a dýně. Mezitím byly nové brambory a pak, jak se dny krátily a vzduch se stával čerstvější, sebrali s otcem plašáky (někdy během zimy zmizely a na jaře pak museli vyrábět nové). Will pak zavolał Normanu Sadlerovi (který byl zrovna tak natvrdlý jako jeho syn Moose, ale mnohem dobrsrděčnější) a Norman se dostavil se svým vyoravačem brambor.

Příští tři týdny strávili všichni vyoráváním a sběrem brambor. Will ještě někdy najímal tři nebo čtyři kluky ze střední školy, aby se sběrem pomohli, platil jim čtvrtáček za sud. Nákladáček pomalu pojížděl podél řádek jižního, největšího pole, vždycky na jedničku, zadní sajtnu spuštěnou, na ložné ploše sudy, označené každý jménem sběrače, sypajícího do něj brambory, a v závěru každého dne Will otvíral svoji starou prkenici a vyplácel každého sběrače v hotovosti. I Mike byl vyplácen, i jeho matka; byly to jejich peníze a Will Hanlon se už nikdy neptal, jak s nimi naložili. Mikovi byl přiznán v pěti letech pětiprocentní úrok z výnosu farmy – Will tenkrát prohlásil, že už je dost starý na to, aby v ruce udržel motyku a poznal, co je plevel a co fazole. Každým rokem mu připisoval další jedno procento a vždy den po svátku Děkuvzdání Will spočítal zisk farmy a odečetl Mikův podíl... ale Mike nikdy *tyhle* peníze neviděl. Byly to peníze, určené pro jeho studia a za žádných okolností se z nich nesmělo čerpat.

Konečně nastal den, kdy Norman Sadler i se svým vyoravačem brambor odjel domů. To už dny byly většinou šedivé a studené, na oranžových dýních, rostoucích u stěny stodoly, po ránu bývala jinovatka. Mike stál ve vratech do

dvora, s červenýmnosem, špinavé ruce zasunuté do kapes džíň, a sledoval otce, jak zajíždí nejdříve traktorem a pak nákladáčkem do stodoly. Pomyslel si: *A zase můžeme jít spát. Jaro... dávno pryč. Léto... za námi. Sklizeno je už všechno.* Teď už zůstávaly jen příznaky podzimu: stromy bez listí, zmrzlá země, ledový škraloup na Kenduskeag. Na polích sedaly na ramena strašáků Moe, Larryho a Curly vrány a zůstávaly tam sedět tak dlouho, jak se jim to zamlouvalo. Strašáci už nevydávali žádné zvuky, byli neškodní.

Mika vlastně ani moc nerozladilo pomyšlení na konec dalšího roku – v devíti a deseti letech byl ještě příliš mladý na to, aby přemýšlel ve smrtelných kategoriích – ještě se šlo těšit na spousty věcí: klouzačky v parku McCarron (nebo na Rhulinově kopci tady v Derrytown, ale jen jestli byl člověk dost odvážný, bylo to spíš pro větší děti), bruslení, sněhulákové boje, stavění sněhových pevností. Mohl se těšit na výpravu za vánočním stromkem se svým otcem, byl čas pomýšlet na lyže Nordica, které by se možná mohly objevit pod vánočním stromečkem. Zima byla dobrá... ale vždycky, když sledoval otce, jak zajíždí nákladáčkem do stodoly

(jaro pryč léto za námi sklizeno všechno),

bylo mu trochu smutno, stejně jako mu bývalo smutno, když sledoval hejna ptáků chystajících se k odletu na jih, jako se mu někdy chtělo úplně bez důvodu plakat, snad kvůli tomu šikmo dopadajícímu slunečnímu světlu... *Už se zase chystáme ke spánku...*

Vůbec nešlo jen o školu a dřinu, dřinu a školu. Will Hanlon pořád říkal své ženě, že chlapec potřebuje volný čas, aby si mohl zajít na ryby, i když on sám vlastně nerybařil. Když Mike přišel domů ze školy, nejdřív si položil učebnice na televizi v obývacím pokoji, pak si udělal malou svačinku (nejvíce byl zatížený na sendviče s burákovým máslem a cibulí, což byla chuť, jeho matku přivádějící k zoufalství, vlasy jí vstávaly bezmocnou hrůzou, jak jen o tom slyšela) a pak si pročetl vzkazy od otce, z nichž se dozvídal, kde Will je a jaké úkoly Mike má – které řádky je třeba vyplet, jaké košíky přinést, co je třeba sklidit, a tak dál. Ale nejméně v jednom – někdy i dvou – dnech týdne žádné pokyny neměl. A v těch dnech Mike chodil na ryby, i když vlastně na ryby vůbec nešel. To byly nádherné dny... dny, kdy nikam zrovna

nutně nemusel jít, a proto ani nemusel nikam spěchat.

Občas mu otec nechal úkoly jiného druhu: „Žádná práce,“ bylo třeba napsáno. „Jdi se podívat do Old Cape na kolejnice tramvají.“ Mike se vydal do Old Cape, našel ulice, kde ještě byly v dlažbě zapuštěné kolejnice a podívoval se nad takovými věcmi, jako byly tramvaje, jež projížděly středem ulice. Večer si potom s otcem o tom povídali a otec mu ukazoval album s fotografiemi města, když jím ještě ty tramvaje skutečně jezdily: komická tyč – kladka – vedla ze střechy tramvaje k elektrickému vedení, na boku tramvaje byly reklamy na cigarety. Jindy zase poslal Mika do parku Memorial, kde stál vodojem, aby si prohlédl ozdobné koupadlo pro ptáky, a pak jednou spolu šli do budovy soudu, aby si prohlédli příšerný přístroj, nalezený náčelníkem Bortonem někde na půdě. Toto zařízení se nazývalo křeslo pro vagabundy. Bylo z litiny a mělo pro paže a nohy zabudovaná pouta. Z opěradla a sedadla vyčnívaly nějaké kulaté knoflíky. Mikovi to připomnělo fotografii, již viděl v nějaké knížce – fotografii elektrického křesla v Sing-Singu. Náčelník Borton Mikovi dovolil, aby si do křesla sednul a zkusil si pouta.

Jakmile první pochybné vzrušení z nasazených pout pominulo, pohlédl Mike tázavě na svého otce a náčelníka Bortona, protože mu nebylo jasné, proč tohle křeslo bylo považováno za tak krutý trest pro „vágusy“ (tak jim říkal Borton), když se ve dvacátých a třicátých letech zatoulali do města. Na těch knoflících se sedělo nepohodlně, to ano, a pouta na pažích a nohách nedovolovala žádný pohyb do pohodlnější polohy, ale –

„No jo, ty jsi ještě dítě,“ řekl se smíchem náčelník Borton. „Kolik vážíš? Pětatřicet, čtyřicet kilogramů? Většina těch vágusů, co je dával v těch starých časech do křesla šerif Sully, vážila dvakrát tolik. Asi tak po jedné hodině se cítili trochu nepohodlně, po dvou nebo třech už hodně nepohodlně a po čtyřech nebo pěti už to bylo opravdu špatné. Po sedmi nebo osmi hodinách začali skučet a po šestnácti nebo sedmnácti už většinou řvali. A než jim vypršelo jejich čtyřiaadvacet hodin, tak byli ochotni přísahat na cokoliv, že kdyby je příště napadlo rozjet se do Nové Anglie, tak že se Derry vyhnou velkým obloukem. A pokud vím, tak většinou to také udělali.“

Tohle křeslo, to byla sakra dobrá domluva.“

Míkovi se náhle zdálo, že to křeslo má víc knoflíků, tlačících mu hlouběji do zadku, páteře, zad a dokonce i krku. „Mohl bych už vstát, prosím?“ řekl zdvořile, a náčelník Borton se znovu zasmál. Na chvíli, na prchavý a úděsný moment Mika napadlo, že náčelník mu jen zahoupe klíčem před očima a řekne, *Jistě že můžeš vstát... ale až ti vyprší tvých čtyřadvacet hodin.*

„Proč jsi mne tam vzal, tati?“ zeptal se na cestě domů.

„To pochopíš, až budeš starší,“ odpověděl Will.

„Ty nemáš moc rád náčelníka Bortona, co?“

„Ne,“ odpověděl jeho otec tak úsečně, že Mike se ho už ani neodvážil dál na něco ptát.

Ale Míkovi se většina míst v Derry, kam ho otec bral či posílal, obvykle líbila, a když bylo Míkovi deset let, podařilo se už Willovi převést na syna svůj vlastní zájem o různé vrstvy historie Derry. Někdy, třeba jako když přejížděl prsty po trochu nerovném povrchu plošiny v parku Memorial, na níž bylo koupadlo, nebo když si sedl na bobek, aby si pořádně mohl prohlédnout kolejnice zapuštěné do vozovky Mont Street v Old Cape, byl jakoby prostupován hlubokým smyslem pro čas... čas jako něco opravdového, jako něco, co má svoji neviditelnou váhu, zrovna tak jako neviditelnou váhu mají i sluneční paprsky (některé děti ve škole se smály, když jim o tom vyprávěla paní Greengussová, ale Mike byl tou koncepcí tak zaskočen, že se smát nemohl; jeho první myšlenkou bylo *Světlo má nějakou váhu? Ach bože, to je strašné!*)... čas jako něco, co ho nakonec zasype.

První přípis, jenž mu otec nechal na jaře v roce 1958, byl načmáran na zadní straně nějaké obálky a zatížen slánkou. Venku bylo vlaho, vzduch nádherně voněl a matka otevřela všechna okna. *Dnes žádné úkoly, stálo na obálce. Jestli chceš, zajed' si na kole do Pasture Road. Uvidíš tam spoustu rozpadajících se zděných budov a starých strojů v poli na levé straně. Porozhlédni se tam a přivez nějaký suvenýr. Nechod' blízko díry do sklepa! A koukej se vrátit před setměním. Víš přeci proč.*

Mike věděl proč, moc dobře to věděl.

Řekl matce, kam jede, a ta se trochu zamračila.

„Zkus se zastavit u Randy Robinsona, jestli by nechtěl jet s

tebou.“

„Jasně, příma. Zaskočím k němu,“ řekl Mike.

Zaskočil k němu, ale Randy jel s otcem do Bangoru nakoupit brambory na sadbu. A tak jel Mike na kole do Pasture Road sám. Bylo to dost daleko – něco přes sedm kilometrů. Mohly být asi tři hodiny, když Mike opřel kolo o starý laťový plot na levé straně Pasture Road a vlezl na pole za ním. Na průzkumy bude mít asi hodinu, pak zase musí vystartovat domů. Normálně matka nebývala rozčilená, když přišel do šesti hodin, kdy dávala na stůl večeři, ale jedna památná příhoda ho naučila, že letos tomu tak není. Jednou přišel na večeři pozdě a ona byla téměř hysterická. Vzala na něj utěrku na nádobí a švihala ho s ní, jak stál s otevřenou pusou ve dveřích kuchyně, svůj proutěný košík s duhovým pruhem uvnitř u nohou.

„*Nikdy* už mě nesmíš takhle vyděsit, rozumíš!“ ječela.

„*Nikdy* v životě! *Nikdy* v životě! *Nikdy-nikdy-nikdy!*“

Každé *nikdy* bylo zdůrazněno dalším švihnutím mokrou utěrkou. Mike čekal, že do toho vstoupí otec a zasáhne, ale otec to neudělal... Možná věděl, že kdyby se mezi ně míchal, že by matka zaměřila svoji zuřivost divoké kočky také na něj. Mike dostal na vyučenou – jeden výprask mokrou utěrkou stačil. Budu doma před setměním. Ano, milostivá, jasně.

Šel přes pole k obrovským rozvalinám, stojícím uprostřed něj. Byly to pochopitelně pozůstatky Kitchenerových železáren – jezdil kolem nich, ale nikdy ho nenapadlo, že je jednou doopravdy prozkoumá, a ani neslyšel o nikom ze školy, že by tu kdy byl. Nyní, když se zastavil, aby si prohlédl nějaké ruiny z cihel, tvořících na první pohled něco jako keltské pohřebiště, už mu bylo jasné, proč tomu asi tak je. Pole bylo nádherně zářivé, zaplavované z nebe jarním sluncem (občas, když přes slunce přeběhl nějaký obláček, postupoval přes pole pomalu obrovský chomáč stínu), ale zároveň na něm bylo i něco strašidelného – viselo nad ním ticho, přerušované jen větrem. Cítil se jako nějaký badatel, který nalezne pozůstatky nějakého nádherného ztraceného města.

Před sebou napravo viděl zaoblenou stěnu masivního válce z pálených cihel, vystupujícího nad vysokou travu. Běžel k němu. Byl to hlavní komín železáren. Nahlédl do jeho vnitřku

a otrásl se chladem. Průlez byl dost široký na to, aby jím mohl prolézt, kdyby chtěl. Ale on nechtěl; bůh ví, co za hnusy by tam mohl najít, nalepené na sazemi začerněných vnitřních cihlách, nebo jací podivní brouci nebo zvířata se tam mohli zabydlet. Zaskučel vítr. Když profukoval ústím spadlého komína, ozýval se strašidelný zvuk podobný tomu, jaký se ozýval při vibrování provázku v plašácích, jež s otcem každé jaro upevňovali na strašáky. Nervózně ustoupil a náhle si vzpomněl na film, na nějž se včera s otcem dívali na televizi. Jmenoval se Rodan a byla to velká legrace, otec se chechtal a volal „Střel toho ptáka, Miku!“ kdykoliv se na obrazovce objevil Rodan. Mike na něj střílel prstem tak dlouho, až matka začala kroutit hlavou a řekla jim, aby se zklidnili, než ji z nich rozbolí hlava.

Teď už se mu tak legrační nezdál. V tom filmu byl Rodan vysvobozen z nitra země japonskými horníky, kopajícími nejhlubší tunel na světě. A když se díval do černého vnitřku tohoto válce, šlo si snadno představit, že na druhém konci sedí příkrčený ten pták, svá jakoby kožená netopýří křídla složená na zádech, a hledí na malou, kulatou tvář chlapce, nahlízející do temnoty, zírající, zírající svýma očima se zlatavou duhovkou...

Mike se otrásl a vysunul se ven.

Šel stále podél komínu, zabořeného polovinou svého průměru do země. Zem se tu trochu zvedala a Mike vylezl nahoru na komín. Zvenku byl komín mnohem méně hrozivý, povrch měl rozpálený sluncem. Mike se po něm pohyboval ve stoje s rozpřaženýma rukama (ve skutečnosti byl jeho povrch dostatečně široký, takže se žádného pádu obávat nemusel, on ale předstíral, že je provazochodec v nějakém cirkuse), vychutnávaje vítr, čechrající mu vlasy.

Na druhém konci seskočil a začal zkoumat okolí: zkroucené konstrukce, hromady dřeva, součásti zrezivělých strojů. *Přines nějaký suvenýr*, napsal otec: chtěl nějaký pěkný.

Blížil se pomalu k zejícímu otvoru do sklepa, prohlížel si různou suť a dával pozor, aby se nepořezal o skleněné střepy. Bylo jich všude kolem spousta.

Mike měl na paměti otcovo varování, aby se příliš nepřibližoval ke vchodu do sklepa, měl na paměti i jeho vyprávění o mrtvých na tomto místě před dávnými padesáti

roky. Pomyslel si, že jestliže je v Derry někde nějaké místo, kde straší, musí to být tady. Ale přesto – nebo právě proto – byl rozhodnut zůstat tak dlouho, dokud nenajde něco skutečně pěkného, co by mohl vzít domů a ukázat otcí.

Pomalou a opatrně se přibližoval ke sklepní jámě, postupuje paralelně s jejím nepravidelným okrajem, když tu mu nějaký varovný vnitřní hlas zašeptal, že už je moc blízko, že by se mu pod nohama mohl utrhnout svah změkklý jarními dešti a mohl by ho strhnout do té díry, kde čeká bůhví kolik ostrých želez, aby se na ně napíchl jako nějaký brouk a vykrvácel tam v křečích.

Zvedl nějaký rám okna a hodil ho na stranu. Byla tu naběračka velká jako pro hostinu obrů, držadlo ohnuté a zkroucené nějakým nepředstavitelným šlehem žáru. Tady zase ležel nějaký píst, jímž nebyl schopen ani pohnout, natož ho zvednout. Překročil ho. Překročil ho a –

Co když najdu třeba lebku? napadlo ho náhle. Lebku jednoho z těch dětí, co tu byly zabity, když hledaly velikonoční vajíčka tenkrát v roce devatenáct set a tak nějak?

Rozhlédl se po sluncem zalitým, pustém poli, zaskočen nepříjemně touto myšlenkou. Vítr mu v uších šuměl jako v lastuře a přes pole letěl tiše další stín jako stín nějakého obrovského netopýra... nebo ptáka. Mike si znovu uvědomil, jak je tu ticho a jak celé pole vypadá podivně s těmi hromadami zdiva a čnějícím pokrouceným železným šrotem, povalujícím se všude kolem. Vypadalo to tu, jako kdyby tu kdysi dávno proběhla nějaká nelítostná bitva.

Nebud' takový posera, odpovídal si sám neklidně. Co se dalo najít, to tady našli už před padesáti roky. Po tom, co se to stalo. A i kdyby ne, tak určitě jiné děti – nebo dospělí – by od té doby už našli... zbytek. Nebo si myslíš, že jsi jediný člověk, co sem kdy přišel pro suvenýry?

Ne... ne, to si nemyslím. Ale –

Ale co? naléhala racionální část jeho mozku a Mikovi se zdálo, že naléhá příliš rychle a příliš nahlas. I kdyby tu něco k nalezení zůstalo, už by se to dávno rozpadlo. Takže... co?

Mike našel v trávě rozpadlou zásuvku psacího stolu. Pohlédl na ni, odhodil ji stranou a trochu se přiblížil k jámě, kde bylo takových věcí nejvíc. Tam určitě něco najde.

Ale co když tady jsou duchové? Jenže to je pořád to co

když. Co když najednou uvidím nějaké ruce, jak koukají přes okraj té díry, a co když začnou z těch ruin vylézat děti ve svátečních oblečcích, v oblečcích, jež jsou ztrouchnivělé, potřhané a pošpiněné padesáti roky jarního bahna a podzimních dešťů a zimního sněhu? Děti bez hlav (ve škole slyšel, že po výbuchu našla nějaká žena hlavu jednoho chlapce na stromě ve své zahradě), děti bez nohou, děti rozpárané jako ryby, děti jako jsem já, které se možná scházejí a hrají si... hrají si tady, když je tma... pod naklánějícími se železnými traverzami a obrovskými zrezivělými ozubenými koly...

Tak už přestaň, proboha!

V zádech ho ale mrazilo a on se rozhodl, že je čas, aby si už něco vzal – cokoliv – a rychle odtud zmizel. Sehnul se, téměř náhodně, a zvedl ozubené převodové kolečko o průměru asi patnáct centimetrů. Tužkou, již měl v kapse, rychle vyškral balení nečistoty z jeho zubů a strčil kolečko do kapsy. Teď už půjde. Ano, už musí jít –

Ale nohy ho pomalu nesly nesprávným směrem, k díře do sklepa, a s neurčitou hrůzou si uvědomoval, že se musí do ní dolů podívat. Musí ji *vidět*.

Chytil se nějakého nahnílého nosníku, vyčnívajícího ze země, a naklonil se dopředu, snaže se pohlédnout dolů a dovnitř. Nešlo to. Musel přistoupit až na dva metry ke kraji, ale ani to nestačilo, pořád ještě byl příliš daleko.

Je mi jedno, jestli uvidím na dno nebo ne. Půjdu už zpátky. Svůj suvenýr už mám. Vůbec nemusím čumět dolů do nějaké hnusné díry. Stejně mi tam otec napsal, abych se od ní držel.

Ale ta nešťastná, téměř horečnatá zvědavost, jež se ho zmocnila, ho nechtěla pustit. Po krůčcích se přibližoval k okraji jámy, vědom si toho, že dřevěný nosník už dál nedosahuje a že se nebude mít čeho přidržet. A byl si vědom i toho, že zem už je skutečně houpavá a drolicí se. Na některých místech podél okraje zahlédl prohlubně jako nějaké hroby, jež se propadly, a bylo mu jasné, že to jsou místa, kde dřívě byly dutiny.

Srdce mu v hrudi tlouklo jako ostré, odměřené údery vojenských bot, došel k okraji jámy a pohlédl dovnitř.

Pták, uhnížděný dole, k němu vzhlédl.

Mike zpočátku vůbec nechápal, co vidí. Všechny nervy a

cévy jeho těla ztuhly, včetně těch, jež zásobovaly myšlení. Nebyl to jen šok z toho, že vidí obrovského ptáka, ptáka s náprsenkou oranžovou jako náprsenka drozda a s peřím nenápadné šedi vrabce; byl to hlavně šok z něčeho tak naprosto neočekávaného. Čekal by monolity strojního zařízení, napůl ponořené ve stojaté vodě a černém bahně; místo toho zírá na nějaké obrovské hnízdo, vyplňující skoro celou jámu. Bylo postaveno z takového množství luční trávy, že by stačilo na tucet balíků sena, tato tráva však byla stříbřitá a stará. Pták seděl uprostřed hnízda, oči se světlou duhovkou měl černé jako čerstvě roztavený asfalt, a na šílený okamžik, než jeho ochrnutí pominulo, zahlédl v nich svůj odraz.

Pak se země pod ním začala náhle pohybovat a utíkat mu pod nohama. Uslyšel zvuk trhajících se kořínků a uvědomil si, že sklouzává dolů.

S výkřikem se vrhl zpátky, snaže se rukama udržet rovnováhu. Neudržel ji a dopadl tvrdě na zem plnou suti. Nějaký tvrdý, tupý kus kovu ho bolestně bodal do zad a na chvíli měl čas vzpomenout si na křeslo pro vagabundy, než zaslechl vířivý, výbušný zvuk křídla ptáka.

Pozvedl se namáhavě na kolena, ohlédl se přes rameno a spatřil ho, jak vzlétá z jámy. Jeho obrovité drápy měly temně oranžovou barvu. Jeho mávajících křídla, každé o délce nejméně tři metry, rozfoukávala kusy trávy na všechny strany podobně jako vír rotoru helikoptéry. Vydal bzučivý, krákoravý skřek. Z křídla mu vypadlo pár per a snášely se vývrtkou do jámy.

Mike opět vyskočil na nohy a dal se na útěk.

Hnal se přes pole, aniž by se ohlížel, bál se ohlédnout. Ten pták *nevypadal* jako Rodan, ale cítil, že má něco z *ducha* Rodana, jak se vznesl z jámy Kitchenerových železáren, ne nepodoben nějakému strašlivému ptáku v kleci. Klopýtl, upadl na jedno koleno, vstal a utíkal dál.

Ten podivný krákoravý bzučivý skřek se ozval znovu. Zakryl ho nějaký stín a když vzhlédl, spatřil ho: proletěl mu necelého půldruhá metru nad hlavou. Jeho zobák, špinavě žlutý, se otvíral a zavíral, obnažuje růžový vnitřek. Zatočil a zamířil zpátky na Míka. Vítr jím vířený ho udeřil do tváře. Nesl sebou suchý nepříjemný pach: půdní prach, starý nábytek, plesnivě polštáře.

Uskočil doleva a náhle zase zahlédl spadlý komín.

Rozeběhl se k němu, hnal se, jak mohl nejrychleji, paže mu v rytmu kmitaly podél boků. Pták zaskřehotal a Mike zaslechl třepot jeho křídel. Zvukem připomínal plachty. Něco ho udeřilo vzadu do hlavy. V týlu mu zažehl žhavý oheň. Cítil, jak se ten oheň rozšiřuje, když mu krev začala stékat k límcí košile.

Pták znovu zakroužil a chtěl ho uchvátit do svých pařátů a pak odnést jako jestřáb polní myšku. Odnést ho do hnízda. A tam ho sníst.

Když na něj nalétal, padaje střemhlav, své černé, úděsně živé oči na něj fixované, uskočil Mike rychle doprava. Pták ho minul – o chlup. Pach jeho křídel byl ohromující, nesnesitelný.

Běžel nyní paralelně se spadlým komínem. Už viděl, kde končí. Když stačí doběhnout na konec, skočit doleva a vlézt dovnitř, mohl by být v bezpečí. Pomyslel si, že pták je určitě moc velký, než aby mohl prolézt dovnitř. O chlup se mu to ale nepovedlo. Pták na něj opět nalétal. Jak se přibližoval, roztáhl křídla a hnal jimi před sebou vzduch, obrovité pařáty tentokrát natažené k němu a dolů. Znovu zaskřehotal a tentokrát se Mikovi zdálo, že v tom skřeku slyší triumf.

Sklonil hlavu mezi ramena, zvedl paži a vyrazil jí dopředu. Pařáty se sevřely a na chvíli ho pták držel za předloktí. Sevření bylo jako upnutí nějakými nesmírně silnými prsty, zakončenými tvrdými nehty. Zajely mu do pokožky jako zuby. Vířící křídla ptáka mu hřměly do uší; matně zaznamenával peří, padající všude kolem něj, některá pera ho šimrala na tvářích jako polibky nějakých duchů. Pták se pak začal vznášet a Mike na chvíli ucítil, že je tažen vzhůru, nejprve se napřimuje, pak je na špičkách... a na prchavý okamžik cítil, jak špičky jeho kecek ztrácejí kontakt se zemí.

„*PUSŤ MĚ!*“ zaječel na ptáka a zakroužil rukou. Pařáty ještě chvíli držely, ale pak se mu rukáv košile utrhl. Dopadl zpátky na zem. Pták zaskřehotal. Mike se opět rozeběhl, prorážeje ocasní pera ptáka a zavíraje ústa před tím suchým pachem. Bylo to, jako kdyby probíhal sprchou per.

Pořád ještě kašlal, oči ho pálily od slz a nějakého hnusného bílého prachu, co pokrýval ptákovu peří, ale podařilo se mu vlézt do spadlého komína. Teď vůbec nemyslel na to, co snad vevnitř může být. Vlétl do temnoty, jeho přerývaný dech tu

znělo plochou ozvěnou. Šel asi šest metrů zpátky a pak se zase otočil ke světlému kruhu denního světla. Hrud' se mu trhaně pohybovala namáhavým dýcháním. Náhle si uvědomil, že jestliže špatně odhadl buď velikost ptáka nebo průměr průlezu do komína, tak je mrtvý zrovna tak jistě, jako kdyby si přiložil k hlavě revolver svého otce a stiskl spoušť. Odtud není úniku. To není normální roura; to je slepá ulička. Druhý konec komína je zabořen v zemi.

Pták opět zaskřehotal a světlo na konci komína náhle ztmavlo, jak přistál na zemi před ním. Viděl jeho obrovité žluté nohy, tlusté jako lýtko člověka. Pak sklonil hlavu a nahlédl dovnitř. Mike zjistil, že zírá opět do těch ohybných lesklých očí barvy roztaveného asfaltu, s jejich zlatavými prsteny duhovky. Zobák se mu otvíral a zavíral, otvíral a zavíral, a vždy když se zaklapl, bylo slyšet zřetelné cvaknutí, takový zvuk jako slyšíte v uších, když silně sevknete zuby. *Má ho ostrý, pomyslel si. Má pěkně ostrý zobák. Asi jsem věděl, že ptáci mají ostré zobáky, ale až dodnes jsem na to vlastně nepomyslel.*

Pták opět zaskřehotal. Uvnitř v hrdle komína to byl tak silný zvuk, že Mike si musel zacpat uši.

Pták se začal drát do ústí komína.

„Ne!“ vykřikl Mike. „Ne, nesmíš!“

Světlo potemnělo ještě víc, jak se tělo ptáka dralo do průlezu (*Ach Bože, proč jsem si jen neuvědomil, že na něm je hlavně peří? Že se to může zmáčknot?*) Světla ubývalo... ubývalo... až úplně zmizelo. Uvnitř teď byla jen inkoustová temnota, dávný pach ptáka a šustivý zvuk jeho peří.

Mike padl na kolena a začal šátrat po zakřivené podlaze komína, ruce roztažené, hledající. Našel úlomek cihly, na jejích ostrých hranách cítil něco jako mech. Napřáhl rukou dozadu a hodil cihlu. Ozval se temný úder. Pták ze sebe opět vyrazil svůj krákoravý skřek.

„Vypadni odtud!“ zaječel Mike.

Bylo ticho... a pak ten šustivý, lámavý zvuk se ozval znovu, jak se pták dral do průlezu. Mike šmátral po podlaze, našel další úlomky cihel a začal je jeden po druhém házet, zasahovaly ptáka a padaly na zem, na podlahu komína.

Bože můj, Bože můj, Bože můj –

Napadlo ho, že by mohl ustupovat dozadu vnitřkem

komína. Teď je u paty komína, lze tedy předpokládat, že směrem nahoru se bude zužovat. Mohl by ustupovat, ano, a poslouchat to šustění peří, jak se pták za ním dere. Mohl by ustupovat a při troše štěstí by se mohl dostat až do místa, kde pták by nemohl pokračovat.

Ale co jestli se pták zasekl?

Jestli se to stalo, tak tady on i pták zemřou společně. Zemřou společně a shnijí společně. V temnotě.

„Bože můj!“ zakřičel a vůbec si neuvědomoval, že to křičí nahlas. Hodil další kus cihly, a tentokrát byla do hodů vložena síla – měl pocit, jak později říkal, když to vyprávěl ostatním, jako kdyby někdo stál v tu chvíli za ním a mocně mu zatlačil na ruku. Tentokrát se neozvalo žádné žuchnutí do peří. Ozval se místo toho zvuk jako plácnutí, jako kdyby dětská ruka pleskla do mísy s polotekutým pudingem. Pták tentokrát zaskřehotal ne zlostně, nýbrž bolestně. Vnitřek komína naplnilo temné víření jeho křídel; páchnoucí vzduch letěl rychlostí hurikánu kolem Míka, nadouval mu oblečení a nutil ho ke kašli a dávení, jak všude kolem vířil prach a mech.

Opět se objevilo světlo, nejprve šedivé a slabé, pak bylo jasnější a přibývalo, jak se pták vysouval ven z průlezu komína. Mike se rozplakal, opět si klekl a začal zoufale hledat další kusy cihel. Bez jakékoliv vědomé myšlenky běžel dopředu s oběma rukama plnými cihel (teď ve světle viděl, že jsou pokryty modrozeleným mechem a lišejníkem, jako bývá povrch náhrobních kamenů z břidlice), až byl skoro u ústí komínu. Měl v úmyslu nedovolit ptáku, aby se vrátil, kdyby chtěl.

Pták tam stál s hlavou dolů a na stranu, jako někdy otáčejí hlavu cvičení ptáci na bidýlku, a Mike hned uviděl, kam ho zasáhla poslední cihla. Jeho pravé oko bylo skoro pryč. Místo žhnoucí bubliny s čerstvým asfaltem tam měl kráter plný krve. Bělavě šedé svinstvo mu kapalo z koutku důlku a stékalo po straně jeho zobáku. V tomto rosolovitém výtoky se svíjeli a kroutili malí parazitující červíci.

Pták ho zahlédl a vrhl se po něm. Mike na něj začal házet kusy cihel. Dopadaly mu na zobák a hlavu. Na chvíli ho to zastavilo a pak se znovu vrhl na Míka s rozevřeným zobákem, opět odhaluje růžový vnitřek a ještě něco jiného, co způsobilo, že Mike na okamžik strnul s pusou dokořán. Jazyk

toho ptáka byl stříbrný a jeho povrch byl podivně popraskaný, jako bývá povrch ztuhlé vulkanické lávy.

A na tomto jazyku jako nějaké podivné bodláky, jež tam dočasně zakořenily, byla řada oranžových bulek.

Mike hodil poslední cihlu přímo na tuto rozevřenou tlamu a pták opět couvl, vydávaje skřeky vzteku, bolesti a frustrace. Na chvíli zahlédl Mike plazovité šupiny jeho pařátů... Pak vzduchem zašuměla křídla a pták byl pryč.

O chvíli později zvedl obličej – obličej šedohnědý nánosem špíny, prachu a kousků mechu, jež na něj napadaly při mocném mávání křídel ptáka – směrem ke zvuku klapání ptačích pařátů po cihlách. Jediné čisté plochy na Mikově obličejí byly v místech, kde mu špínu odplavily slzy.

Nad hlavou mu sem a tam chodil pták.

Mike se kousek vrátil, nasbíral si další kusy cihel a udělal z nich hromádku tak blízko ústí komína, jak se jen odvážil. Kdyby se pták měl vrátit, chtěl na něj pálit s co největší razancí. Venku bylo stále ještě jasné světlo – je květen a ještě hodně dlouho nenastane soumrak – ale co když se ten pták rozhodne vyčkávat?

Mike polkl, vysušené hrdlo se mu na chvíli slepilo.

Nad hlavou se pořád ozývalo ůukání pařátů.

Měl už teď pěknou hromádku munice. V matném světle tady vzadu v místě, kde pod úhlem dopadající slunce kreslilo v komínu stínovou spirálu, vypadala jako hromádka střepů z hliněného nádobí, smetená domácí paní. Mike si otíral dlaně svých špinavých rukou o džíny a čekal, co se bude dít teď.

Uplynul nějaký čas, než se něco začlo dít – nemohl říci, zda pět minut nebo půl hodiny. S jistotou věděl jen to, že pták mu chodí nad hlavou sem a tam jako nějaký náměsíčník, přecházející místností ve tři hodiny ráno.

Pak jeho křídla opět zašuměla. Přistál před otvorem do komína. Mike na kolenou hned vedle své hromádky munice na něj začal pálit ještě dřív, než pták strčil do otvoru hlavu. Jeden úlomek cihly ho zasáhl do pařátovité žluté nohy, z níž vytryskl pramének krve tak temné, že se zdála být zrovna tak černá jako ptákovo oko. Mike vítězně vykřikl, což byl slabý a v ptačím zuřivém skřeku téměř se ztrácející se zvuk.

„Zmizni odtud!“ křičel Mike. „Budu na tebe pálit tak dlouho, dokud nezmizíš pryč, to ti přísahám při Bohu, že

budu!“

Pták odletěl na komín a zase po něm začal přecházet. Mike čekal.

Konečně zase zašuměla křídla, jak se pták vznášel. Mike čekal, zda se zase neobjeví žluté pařáty, trochu připomínající slepičí. Neobjevily se. Cekal ještě chvíli v přesvědčení, že jde o nějaký trik, a uvědomoval si, že vlastně vůbec nečeká kvůli tomu. Ceká proto, že se bojí vyjít, má strach opustit bezpečí tohoto úkrytu.

Nevadí! Takovéhle věci nevadí! Nejsem žádný králík!

Nabral si tolik kusů cihel, kolik jich mohl pohodlně unést, další si strčil ještě za košili. Vylezl z komína, snaže se hledět současně na všechny strany a bláznivě si přeje mít oči i na zadní straně hlavy. Viděl jen pole, rozprostírající se všude kolem něj, všude poházené a ležící rezaté zbytky zařízení výbuchem rozmetaných Kitchenerových železáren. Otáčel se na všechny strany, přesvědčený, že uvidí ptáka sedět na vršku komínu jako supa, teď už jednookého supa, číhajícího na chlapce, aby se na něj naposledy vrhl svým zobákem a bodal, trhal a stahoval kůži.

Ale pták tam nebyl.

Mikovi povolily nervy.

Vyrazil ze sebe zoufalý výkřik strachu a hnal směrem k poničenému dřevěnému plotu mezi polem a silnicí, pouštěje poslední úlomky cihel z rukou. Většina ostatních mu vypadla zpod košile, jak se mu vysoukala z kalhot. Přehoupl se přes plot jednoruč, jako Roy Rogers když vyháněl Dale Ewanse při návratu z dobytčí ohrady s Patem Bradym a ostatními kovboji. Chňapnul řídítka svého kola a běžel vedle něj asi deset metrů, co zbývalo k silnici, kde na něj pak naskočil. Pak šlapal do pedálů jako zběsilý, neodvažoval se ani ohlédnout ani zpomalit, dokud se nedostal ke křižovatce Pasture Road a Outer Main Street, kde už bylo hodně sem a tam jezdících aut.

Když přijel domů, otec právě měnil trysky na traktoru. Will si povšiml, že Mike je příšerně špinavý a potrháný. Mike vteřinku váhal a pak otci řekl, že sletěl z kola na cestě domů, když se vyhýbal kanálu.

„Zlomil jsi si něco, Miku?“ zeptal se Will, pozoruje svého syna bedlivěji.

„Ne, pane.“

„Nebo vymknul?“

„Hm-ne.“

„Určitě?“

Mike přikývl.

„Vzal sis něco jako suvenýr?“

Mike sáhl do kapsy a vytáhl ozubené kolečko. Ukázal ho otci, který na něj krátce pohlédl a pak vytáhl Mikovi kousek úlomku cihly ze záhybu kůže právě pod palcem. To ho zajímalo víc.

„To je z toho starého komína?“ zeptal se Will.

Mike přikývl.

„Byl jsi vevnitř?“

Mike znovu přikývl.

„Bylo tam něco?“ zeptal se Will a pak, jako kdyby z té otázky chtěl udělat žert (přitom ale vůbec žertovně nezněla), dodal: „Třeba zakopaný poklad?“

Trochu se usmívaje, zavrtěl Mike hlavou.

„Nu dobrá, ale matce neříkej, žes tam lezl,“ řekl Will. „Zastřelila by nejdřív mne a potom tebe.“ Podíval se na svého syna ještě pozorněji. „Miku, jsi opravdu v pořádku?“

„Proč?“

„Máš trochu zarudlé oči.“

„Asi budu trochu unavený,“ řekl Mike. „Tam a zpátky to je čtrnáct nebo osmnáct kilometrů, na to nezapomínej. Chceš něco pomoci s tím traktorem, tati?“

„Ne, chci ho jen tento týden dát dohromady. Běž se umýt.“

Mike vyrazil a otec na něj ještě jednou zavolal. Mike se obrátil.

„Nechci, abys tam na to místo šel někdy znovu,“ řekl, „alespoň ne dřív, než se vyjasní ty maléry a než chytí toho člověka, co to dělá... neviděl jsi tam náhodou někoho? Nikdo tě nehonil nebo nelákal tě někam?“

„Neviděl jsem vůbec žádné lidi,“ řekl Mike.

Will přikývl a zapálil si cigaretu. „Myslím, že jsem tě tam neměl posílat. Taková zapomenutá místa... mohou být někdy nebezpečná.“

Jejich oči se na chvíli setkaly.

„To je v pořádku, tati,“ řekl Mike. „Mně se tam stejně vůbec nechce znova jít. Bylo to trochu strašidelné.“

Will opět přikývl. „Raděj o tom nemluv. A teď běž a dej se do pořádku. A řekni mamince, aby dala čtyři párky navíc.“

A to Mike s radostí udělal.

6

Na to teď nemysli, říkal si Mike Hanlon, když hleděl na rýhy, vedoucí k betonovému okraji kanálu, kde končily. *Na to nemysli, taky to mohl být jen sen, a –*

Na okraji kanálu byly skvrny zaschlé krve. Mike na ně hleděl, a pak se podíval do kanálu. Černá voda klidně plynula. U stěn kanálu byly tu a tam chomáče špinavé žlutavé pěny, někdy se utrhnávající do proudu v líných křivkách. Na chvíličku – jen na malou chvíličku – se dva chomáče pěny spojily a jakoby vytvořily obličej, dětský obličej, s očima vytřeštěnými v hrůze a agónii. V Mikovi se zastavil dech.

Pěna se roztrhla, opět byla bez významu, a v tu chvíli se po jeho pravici ozvalo zvučné šplouchnutí. Mike otočil hlavu, trochu ustoupil a na chvíli byl přesvědčen, že vidí něco ve stínech výtokového tunelu, kde kanál vycházel na povrch po své podzemní pouti středem města. A pak to zmizelo.

Náhle sáhl do kapsy a vyndal nůž, nalezený v trávě. Hodil ho do kanálu. Ozvalo se tiché šplouchnutí, zčeření zpočátku kruhovitě a pak protažené proudem do jakési šipky... a pak už nic. Nic než strach, náhle ho dusící, a hrozivá jistota, že něco tu je nablízku, něco, co ho pozoruje, hodnotí svoje šance, čeká na svůj čas.

Otočil se a chtěl krokem odejít ke svému kolu – kdyby utíkal, uctil by ten strach a znectil sebe – když tu se ten šplouchavý zvuk ozval znovu. Tentokrát byl mnohem hlasitější. Konec důstojnosti. Náhle letěl, jak mohl nejrychleji k vratům parku a kolu, patou zvedl stojan a už letěl k ulici, jak to šlo nejrychleji. Ten pach moře byl najednou nějak silný... nějak *příliš* silný. Byl všude. A voda kape z mokrých větví stromů také příliš hlasitě.

Něco se blížilo. Slyšel kradmé, houpavé kroky v trávě. Stál v sedle, šlapal, co to šlo a vystřelil na Main Street, aniž se ohlédl. Jel domů, jak mohl nejrychleji, v duchu přemítaje, co ho k čertu vlastně k tomu vedlo, že tam jel... co ho tam táhlo.

A pak se snažil myslet na úkoly, na všechny úkoly a na nic jiného než úkoly. A po chvíli se mu to skutečně podařilo.

Když pak viděl druhý den novinové titulky (ZMIZENÍ MALÉHO CHLAPCE POTVRZUJE OBAVY), pomyslel na kapesní nůž, hozený do kanálu – kapesní nůž s iniciálami E. C. vyškrabanými na boku. pomyslel na krev, viděnou v trávě.

A pomyslel na ty rýhy, končící na okraji kanálu.

KAPITOLA 7

Přehrada v Ladech

1

Viděný z rychlodráhy ve čtvrt na pět ráno vypadá Boston jako město v mrtvém zamyšlení nad nějakou tragedií své minulosti snad morem, nebo nějakou kletbou. Pach soli, přicházející z oceánu, je silný a sytý. Cáry ranní mlhy zabraňují zahlédnout jakýkoliv případný pohyb.

Eddie Kaspbrak, jedoucí na sever po rychlodráze Storrow Drive za volantem černého Cadillaku '84, půjčeného u firmy Cape Cod Limousine od Butche Carringtona, si pomyslel, jak tu je cítit starobylost tohoto města; ten pocit v Americe nemáte snad nikde jinde než právě tady. Boston je ve srovnání s Londýnem dítě, ve srovnání s Římem nemluvně, ale podle amerických měřítek je to staré město. Stálo na těchto nízkých pahorcích už před třemi sty roky, kdy o nějakých daních na čaj nebylo ani slyšet a kdy Paul Revere a Patrick Henry ještě ani nebyli na světě.

Jeho starobylost, jeho klid a ten mlžný pach moře – to všechno byly věci, jež Eddieho Kaspbraka jen znervózňovaly. A když je Eddie nervózní, sáhne po svém respirátoru, strčí ho do úst a vpustí si do krku oblaček oživující mlhy.

*Na ulicích, kolem nichž projíždí, se sem tam někdo objeví a jeden nebo dva chodci stojí na přechodech – vyvracejí jeho dojem, že snad zabloudil do nějakého Lovecraftova příběhu o strašidelných městech, dávných zlých silách a příšerách s nevyslovitelnými jmény. Tady na autobusové zastávce s cedulí **MĚSTSKÉ STŘEDISKO KENMORE SQUARE** zahlédne skupinku číšnic, ošetřovatelek a městských zaměstnanců, tváře pomačkané a oteklé ze spánku.*

*To je v pořádku, pomyslí si Eddie, když právě projíždí pod cedulí s nápisem **MOST TOBIN**. To je v pořádku, jezdit*

autobusem. Zapomeňte na podzemní dráhu. S podzemkami to je špatné; být vámi bych tam nikdy nešel. Tam dolů nikdy. Do tunelů nikdy.

Tohle je ale ošklivá myšlenka; jestli ji okamžitě nezapudí, tak bude muset brzy zase použít svůj respirátor. Je rád, že na mostě už je silnější provoz. Projíždí kolem nějakých obrovských továrních objektů. Na boku mostu čte trochu zneklidňující varování: ZPOMAL! MY POČKÁME!

A tady je zelená reflexní tabule s nápisem NA DÁLNICI 95 SMĚR MAINE, NEW HAVEN; DO VŠECH MÍST V SEVERNÍ NOVÉ ANGLII. Hledí na ni a náhle mu tělem proběhne mrazení, zasahující až do morku kostí. Rukama křečovitě sevře volant auta. Rád by věřil, že na něj jde nějaká choroba nebo snad má jednu z těch „fantómových horeček“, jež přivolávala jeho matka, ale on ví své. Je to tím městem, jež nechává za sebou, usazené v tichu na hraně probíhající mezi nocí a dnem, a těmi tabulemi, slibujícími, co čeká před ním. Je nemocný, jistě, o tom není pochyb, ale není to žádný virus nějaké fantómové horečky. Je otrávený jedem vlastních vzpomínek.

Mám strach, pomyslí si Eddie. Na dně je vždycky tohle. Normální strach. To je všechno. Ale nakonec jsme to vždycky myslím nějak obrátili. Využili jsme ho. Ale jak?

Nevzpomíná si. Zajímalo by ho, jestli si vzpomene někdo z těch ostatních. Doufá, že ve svém vlastním zájmu si vzpomenou.

Po levé straně ho předjíždí nějaký nákladák. Eddie má ještě rozsvícená světla a nyní na chvíli přepne dálková, právě když ho nákladák minul. Dělá to bezmyšlenkovitě. Je to pro něj automatický úkon, je to prostě součástí profesionálního řízení auta. Neviditelný řidič nákladáku na oplátku blikne dvakrát krátce obrysovými světly, děkuje Eddiemu za jeho zdvořilost. Jenom kdyby bylo vždycky všechno takhle jednoduché a jasné, pomyslí si.

Sleduje značky na dálnici I-95. Provoz severním směrem je slabý, ale vidí, jak jízdni pruhy v jižním směru se začínají zaplňovat i přes tuto časnou hodinu. Eddie plavně přejíždí svým velkým vozem z jednoho jízdniho pruhu do druhého, předvídá většinu směrovek a zajíždí do správného pruhu dřív než musí. Už je to léta – skutečně dlouhé roky – kdy se

naposledy zařadil nesprávně a minul svůj výjezd. Řadí se do příslušných jízdních pruhů zrovna tak automaticky, jako bliknul na toho řidiče nákladáku „dobrý, můžeš se zařadit“, zrovna tak automaticky, jako kdysi našel správnou cestu ve spleti stezek v Ladech v Derry. Skutečnost, že nikdy v životě ještě nejel autem ze středu Bostonu, což je jedno z nejspletitějších měst Ameriky pro jízdu autem, na tom ani mnoho neměnila.

Vzpomněl si náhle na něco jiného ve spojitosti s tím létem, na něco, co mu jednou řekl Bill: „T-t-ty m-m-máš v hla-hla-hlavě ko-ko-kompas, Eddie.“

Jak ho to tenkrát potěšilo! A těší ho to znovu, když jeho Cadillac Eldorado model 84 zajíždí na další mimoúrovňové křížení. Zvýší rychlost vozu na policejně povolených devadesát kilometrů za hodinu a naladí si na rádiu nějakou klidnou muziku. Asi by byl tenkrát dal za Billa život, kdyby to bylo třeba; kdyby ho o to Bill požádal, Eddie by prostě odpověděl „Jasně, Velký Bille... už víš kdy?“

Eddie se tomu zasmál nebyl to vlastně ani žádný zvuk, jen takové zachrochtnutí, ale právě z tohoto zvuku se skutečně rozesmál. V poslední době se smál jen zřídka, a každopádně nepředpokládal, že během této pochmurné jízdy narazí na moc srand (to bylo Richieho slovo, znamenalo vlastně legrace, třeba „Tak co, měl jsi dneska nějaké dobré srandy, Eddie?“). Ale stejně si myslí, že jestliže je Bůh natolik nepřející, že upírá věřícím to, co v životě chtějí nejvíc, tak by naopak mohl být zase natolik škodolibý, aby mu jednu nebo dvě srandy cestou dopřál.

„Nějaký dobrý srandy v poslední době, Ede?“ řekne nahlas a zase se zasměje. Nenáviděl, když mu Richie říkal Ede... ale na druhé straně se mu to také trochu líbilo. Zrovna tak, jako tomu přišel na chuť Ben Hanscom, když mu Richie začal říkat Slamníku. Bylo to jako... nějaké tajné jméno. Nějaký tajný kód. Způsob, jak se stát člověkem, jenž nemá nic společného s nadějami, strachem a neustálými požadavky svých rodičů. Richie by svoje milované Hlasy nedělal ani za nic, ale možná věděl, jak důležité je pro takové křiplíky, jimiž byli, stát se občas jinými lidmi.

Eddie pohlédl na drobné mince, úhledně seřazené na přístrojové desce Eldorada – takto seřadit mince, to patří k

dalším takovým automatickým obchodním trikům. Když pak přijde budka mýtného, nikdy se vám nechce šacovat, kde máte stříbrňák, nikdy nechcete zjistit, že jste se octli v pruhu pro automatický výběr a nemáte správné drobné.

Mezi mincemi jsou dva nebo tři stříbrné dolary se Susan B. Anthonyovou. To jsou mince, jež dnes najdete snad už jen v kapsách šoférů a taxikářů v oblasti New Yorku, zrovna tak jako dvoudolarové bankovky najdete ve větším množství jediné u okénka, kde se na dostizích přijímají sázky. Sám jich pár měl stále po ruce, protože automaty na výběr mýtného na mostech George Washingtona a Triboro je braly.

V hlavě se mu náhle rozsvítilo další z těch světel: stříbrné dolary. Ne ty napodobeniny, sendviče s mědí uprostřed, ale opravdové stříbrné dolary, s vyraženou sochou Svobody v její průsvitné róbě. Stříbrné dolary Bena Hanscoma. Ano, ale copak to nebyl Bill nebo Ben nebo Beverly, co kdysi použili jednu z těchto mincí pro záchranu svého života? Tím si není úplně jist, není si vlastně moc jist ničím... nebo je to tím, že si prostě nechce vzpomenout?

Byla tam tma, napadlo ho náhle. Tolik si pamatují. Byla tam tma.

Boston byl teď už daleko za ním, a mlha se začínala zvedat. Vepředu je MAINE, NEW HAVEN; DO VŠECH MÍST V NOVÉ ANGLII. Vepředu je Derry, a v Derry je něco, co mělo být už sedmadvacet let mrtvé a přesto, jak to vypadá, není. Něco, co má stejně tak moc tváří jako Lon Chaney. Co to ale je opravdu? Neviděli to náhodou pak nakonec, jaké je to doopravdy, se všemi maskami strženými?

Ach, vzpomíná si na tolik věcí... ale ne na dost.

Vzpomíná si, že měl strašně rád Billa Denbrougha. Na to si vzpomíná jasně. Bill se mu nikdy neposmíval kvůli jeho astmatu. Bill mu nikdy neřikal, že je mamincin mazánek. Měl Billa tak rád, jak by dokázal mít rád jen svého staršího bratra... nebo otce. Bill vždycky věděl, co se bude dělat. Věděl kam se vydat. Na co se podívat. Bill nikdy nebyl proti ničemu. Když jste utíkali s Billem, tak jste utíkali porazit čerta a smáli jste se... ale nikdy jste nebyli v konci s dechem. A nebýt v konci s dechem bylo nádherné, tak sakra nádherné, že Eddie to chtěl říci celému světu. Když jste utíkali s Velkým Billem, tak jste měli srandu každý den.

„Jasňačka, kucí, KAŽ-dej den,“ řekl hlasem Richie Toziera a zase se zasmál.

Byl to Billův nápad postavit tam v Ladech přehradu a v jistém smyslu to byla právě tato přehrada, která je dala všechny dohromady. Ben Hanscom jim ukázal, jak se taková přehrada dá stavět – a postavili ji tak perfektně, až měli spoustu problémů s panem Nellem, policajtem na obchůzce – byl to ale Billův nápad. A přestože všichni z nich s výjimkou Richieho zažili v Derry od začátku toho roku spoustu velmi podivných věcí – děsivých věcí – byl to Bill, kdo první našel odvahu říci něco z toho nahlas.

Ta přehrada.

Ta zatracená přehrada.

Vzpomněl si na Viktora Crisse: „Tak čau, hoši. To byla fakt na houby přehrada. Bez ní vám bude líp.“

O den později se na ně šklebil Ben Hanscom a říkal:

„Mohli bychom

„Mohli bychom zatopit

„Mohli bychom zatopit celá

2

celá Lada, když budeme chtít.“

Bill a Eddie se dívali pochybovačně nejdřív na Bena a pak na věci, jež přinesl s sebou: nějaké desky (štípnuté na dvoře panu McKibbonovi, což ale bylo v pořádku, protože pan McKibbon je patrně štípnul zase někomu jinému), palici a lopatu.

„No teda nevím,“ řekl Eddie, pohlížeje na Billa. „Když jsme to zkoušeli včera, tak to moc nešlo. Proud nám pořád klacky odplavoval.“

„Tohle bude fungovat,“ řekl Ben. Také se podíval na Billa, čekaje na konečné rozhodnutí.

„No tak to z-zkusíme,“ řekl Bill. „Vo-vo-volal jsem dnes rá-rá-ráno Richieho To-To-Toziera, přijde po-po-později,“ řekl. „Možná by on a Sta-Sta-Stanley chtěli po-po-pomoci.“

„Který Stanley?“ zeptal se Ben.

„Stanley Uris,“ řekl Eddie. Pořád se ještě díval zpytavě na Billa, který se dnes zdál být trochu jiný – byl tišší, méně

nadšený myšlenkou stavby přehrady. Bill dnes byl nějak
bledý. A vzdálený.

„Stanley Uris? Toho asi neznám. Chodí do základky?“

„Je starý jako my, ale právě vyšel ze čtvrtého ročníku,“ řekl
Eddie. „Začal chodit do školy o rok později, protože když byl
ještě malý, tak byl pořád nemocný. Jestli si myslíš, že ty jsi
včera dostal nakládačku, tak to buď rád, že nejsi Stan. Toho
pořád někdo honí a mlátí.“

„On je ži-ži-židák“ řekl Bill. „Spousta dě-dě-dětí ho nemá
rá-rá-ráda, protože je Ž-Ž-Žid.“

„Fakticky?“ zeptal se Ben, na něhož to udělalo dojem. „Tak
Žid, jo?“ Odmlčel se a po chvíli řekl opatrně: „Je to jako být
třeba Turek anebo je to spíš jako být Egyptan?“

„My-my-myslím, že je to spíš jako Tu-Tu-Turek,“ řekl Bill.
Zvedl jednu z desek, jež donesl Ben, a prohlížel ji. Byla
dlouhá skoro dva metry a široká asi jeden metr. „Můj tá-tá-
táta říká, že Židi ma-ma-mají velké no-no-nosy a hodně pe-
pe-peněz, ale S-S-S-“

„Ale Stan má normální nos a je pořád bez peněz,“ řekl
Eddie.

„Jo,“ řekl Bill a poprvé se dnes normálně zašklebil.

Ben se zašklebil.

Eddie se zašklebil.

Bill položil desku stranou, vstal a očistil si na zadku
kalhoty. Šel až k vodě a oba chlapci ho následovali. Bill si
strčil ruce do zadních kapes kalhot a zhluboka si povzdechl.
Eddie byl přesvědčen, že Bill teď řekne něco důležitého.
Hleděl z Eddieho na Bena a pak zase na Eddieho, teď bez
úsměvu. Eddie začal mít náhle strach.

Ale Bill nakonec řekl pouze „Máš svůj re-re-respirátor?“

Eddie se plácl přes kapsu. „Naládovanej jak na medvěda.“

„Hele, jak to dopadlo s tím čokoládovým mlíkem?“ zeptal
se Ben.

Eddie se zasmál. „Dopadlo to fantasticky!“ řekl. Když se na
ne podíval Bill, také se usmívající, ale zmateně, Eddie mu
řekl, o co jde, a Bill kývl hlavou a zase se křenil.

„E-E-Eddieho ma-ma-matka má strach, že se jí roz-roz-
rozbije a ona za něj ne-ne-nedostane ná-ná-náhradu.“

Eddie zavrčel a dělal, že ho chce strčit do vody.

„Na to bacha, blbečku,“ řekl Bill, napodobuje Henryho

Bowserse. „Zakroutím ti kebuli tak dozadu, že budeš moct čumět, jak si vytíráš prdel.“

Ben se mlátil smíchy. Bill na něj s úsměvem hleděl, ruce pořád v zadních kapsách džín. Také se smál, ano, ale zase byl už někde daleko. Podíval se na Eddieho a pak otočil hlavu k Benovi.

„On je na-na-natvrdej.“

„Jasně,“ souhlasil Eddie, ale trochu cítil, že dobrá nálada se jim nějak vytrácí. Bill se něčím zaobíral. Až si to v hlavě uspořádá, tak to asi řekne; teď jenom jestli to Eddie vlastně chce slyšet. „On je zaostalej.“

„Zamotanej,“ řekl Ben, stále se chichotaje.

„Tak u-u-ukážeš, jak se sta-sta-staví p-p-přehrada, nebo tu bu-bu-budeš celý den se-se-sedět na tom svém v-v-velkém z-z-zadku?“

Ben opět vstal. Nejdřív se podíval na říčku, plynoucí kolem nich průměrně rychlým proudem. Tady nahoře v Ladech nebyla Kenduskeag nijak moc široká, ale přesto stačila včera nad nimi zvítězit. Ani Eddie ani Bill nevěděli, jak ten proud přehradit. Ale Ben se usmíval, měl úsměv člověka, vymýšlejícího právě něco nového... něco co bude zábavné a ne příliš namáhavé. Eddie si pomyslel: *On ví, jak na to – fakt si myslím, že ví, jak na to.*

„Dobře,“ řekl. „Tak hoši, boty dolů, protože budete muset nožičkama do vody.“

Hlas jeho matky v hlavě okamžitě k Eddiemu promluvil, stejně přísným a příkazovacím tónem, jako hlas strážníka, řídícího provoz na křižovatce: *Neopovažuj se to udělat, Eddie! Ani se neopovaž! Mokrý nohy, to je právě jeden ze způsobů – jeden z tisíce způsobů – jak si přivodit rýmu, a z rýmy může být zápal plic, tak to nedělej!*

Bill a Ben už seděli na břehu a sundávali si tenisky a ponožky. Ben si vyhrnoval nohavice kalhot. Bill pohlédl na Eddieho. Oči měl jasné a teplé, byl v nich soucit. Eddie si náhle byl jist, že Velký Bill přesně ví, nač on myslí, a zastyděl se.

„T-t-tak jdeš?“

„Jo, jasně,“ řekl Eddie. Sedl si na břeh a začal si zouvat boty, zatímco v hlavě mu hlomozil hlas matky... ale její hlas se ozýval z čím dál tím větší dálky a s větší ozvěnou, už ho

skoro neslyšel, jako kdyby jí někdo vzadu na blůzku upnul velký hák a nyní ji od něj odtahoval nějakou velmi dlouhou chodbou.

3

Byl nádherný letní den, jeden z takových dnů, na něž se nikdy nezapomíná, kdy se všechno daří a kdy všechno září. Čerstvý vánek zaháněl většinu komárů a hmyzu. Nebe bylo jasné, zářivě modré. Teplota se pohybovala kolem pětadvaceti stupňů. V keřích a porostu zpívali a honili se ptáci. Eddie musel použít svůj respirátor jen jednou a pak se mu v prsou všechno nějak uvolnilo a hrdlo se mu nějak zázračně rozšířilo, že bylo široké jako silnice. Zbytek dopoledne byl respirátor zapomenutý v zadní kapse jeho kalhot.

Ben Hanscom, ještě včera tak ostýchavý a nejistý, se stal generálem, požívajícím důvěru všech, jakmile se plně oddal stavbě přehrady. Občas vylezl na břeh a stál tam se zablácenýma rukama vbok, prohlížeje si rozdělanou práci a něco si přitom mumlaje. Někdy si rukou projel vlasy a v jedenáct hodin je už měl komicky zježené.

Eddie se zpočátku cítil trochu neklidný, pak pocíťoval trochu radosti a nakonec cítil něco úplně jiného – bylo to něco současně zvláštního, děsivého i jásavého. Byl to pocit tak vzdálený jeho obvyklému stavu myslí, že nebyl ani schopen ho pojmenovat až do večera, když už ležel v posteli, hleděl do stropu a přehrával si celý den. Moc. To byl ten pocit. Moc. Přehrada bude fungovat, a bude fungovat tak, jak by si to on a Bill – a možná ani Ben – nedovedli představit ani ve snu.

Viděl, že i Bill začíná být strhován – zpočátku jen trochu, pořád ještě nad něčím přemýšlel, ale pak se postupně víc a víc stavbě oddával. Jednou či dvakrát poplácal Bena po jeho masitém rameni a řekl mu, že to je neuvěřitelné. Ben se pokaždé potěšeně zapýřil.

Ben nařídil Eddiemu a Billovi, aby jednu z desek postavili napříč proudem a chvíli ji tam drželi, zatímco on ji palicí usazoval do dna. „Tak, a je tam, ale teď ji musíš držet, jinak ji proud převrhne,“ řekl Eddiemu, a tak Eddie stál uprostřed říčky a držel desku, zatímco voda mu tekla po rukách a dělala

mu na nich zajímavé obrazce.

Ben s Billem umístili druhou desku o půl metru níže po proudu. Ben ji palicí opět usadil na dno a Bill ji držel, zatímco Ben začal vyplňovat prostor mezi oběma deskami písčitou zeminou z břehů říčky. Zpočátku ji voda na obou koncích desek vyplavovala a Eddie si pomyslel, že takhle to nebude vůbec fungovat, ale Ben začal přidávat kameny a bahnitý sajrajt ze dna říčky a unikání materiálu se zpomalovalo. Za necelých dvacet minut vytvořil hnědou hromadu kamení a zeminy mezi oběma deskami ve středu koryta říčky. Pro Eddieho to vypadalo jako nějaký optický klam.

„Kdybychom měl opravdický cement... místo jen... bahna a kamení, muselo by se celé město přestěhovat... už příští týden na druhou stranu do Old Cape,“ říkal Ben, když konečně odhodil lopatu a sedl si na břeh, aby zase nabral dech. Bill a Eddie se smáli a Ben se na ně šklebil. Když se šklebil, tak se mu v rysech obličeje objevoval náznak hezké tváře, kterou měl v dospělosti mít. Voda se teď začínala hromadit nad horní deskou.

Eddie se zeptal, co budou dělat s vodou, utíkající po stranách desek...

„Necháme ji být. To nevádí.“

„Nevadí?“

„Ne.“

„Proč?“

„To ti neumím přesně vysvětlit. Ale nějakou část prostě musíme nechat odtékat.“

„Jak to víš?“

Ben pokrčil rameny. Prostě to vím, říkalo to pokrčení a Eddie byl umlčen.

Když si odpočinul, vzal Ben třetí desku – nejtlustší ze čtyř nebo pěti, namáhavě dovozených do Lad z města – a opřel ji opatrně o spodní desku, jeden konec zarazil pevně do dna říčky a druhý zapřel o desku, kterou držel Bill, takže vytvořil vzpěru, jak jim ji včera kreslil.

„Dobrý,“ řekl a ustoupil stranou. Šklebil se na ně. „Tak hoši, už je můžete pustit. Bahno uprostřed mezi oběma deskami teď přebere většinu tlaků. Zbytek přebere ta vzpěra.“

„A nevyplaví ji voda?“ zeptal se Eddie.

„Ne. Voda ji naopak zatlačí ještě hlouběji.“

„A-a-ale je-je-jestli to nebude pr-pr-pravda, tak tě bu-bu-budeme muset za-za-zabít,“ řekl Bill.

„Klidně,“ řekl přátelsky.

Bill a Eddie ustoupili. Obě desky, jež tvořily základ přehrady, se trochu prohnuly, trochu naklonily... a to bylo všechno.

„Paráda!“ křičel Eddie vzrušeně.

„T-t-to je pe-pe-perfektní,“ řekl Bill a zašklebil se.

„Jo,“ řekl Ben. „Jdeme se najíst.“

4

Seděli na břehu a jedli, ani moc nemluvili a sledovali vodu, jak se hromadí před deskami a protéká kolem jejich konců. Už částečně změnili geografii obou břehů toku, jak si Eddie právě povšiml: odchýlený proud do nich vymílal dutiny. Právě když se díval, nový směr toku podemlel na protější straně břeh natolik, že způsobil malou lavinu.

Nad přehradou začínala voda tvořit zhruba kruhové jezírko a v jednom místě už skutečně přetékala přes břeh. Zurčící čůrky odtékaly do trávy a porostu. Eddie si pomalu začal uvědomovat to, co Ben věděl už od počátku: přehrada už stojí. Mezery mezi deskami a oběma břehy měly stejnou funkci jako jezové náhony. Ben to nebyl schopen Eddiemu vysvětlit, protože neznal slovo jezové pole. Nad deskami se říčka začala vzdouvat. Bublavý zvuk mělkého toku, vinoucího se přes kamení a oblázky, teď zmizel; všechny kameny nad přehradou už byly pod vodou. Tu a tam padaly do vody s plesknutím další kusy drnů a zeminy, podemleté vodou.

Pod přehradou bylo řečiště téměř prázdné; prostředkem tekly neklidně malé čůrky, ale to bylo všechno. Kamení, jež bylo pod vodou bůhví jak dlouho, nyní osychalo na slunci. Eddie se na ty osychající kameny díval s lehkým údivem... a s nějakým dalším, podivným pocitem. To udělali oni. *Oni*. Zahlédl poskakující žábu a pomyslel si, že pan Žabák se asi diví, kam se poděla voda. Eddie se hlasitě zasmál.

Ben pečlivě skládal prázdné obaly do svačínového pytlíku, přineseného s sebou. Eddie i Bill byli ohromeni objemem

jídla, jež Ben před nimi rozložil: dva velké sendviče, jeden boloňský sendvič, na tvrdo uvařené vejce (i s trochou soli ve složeném voskovaném papírku), dvě datlové tyčinky, tři velké čokoládové oplatky a jeden velký věneček.

„Co ti řekla matka, když viděla, jak jsi zřízený?“ zeptal se ho Eddie.

„Cože?“ Ben vzhlédl od rozšiřujícího se jezera nad přehradou a tiše krkl s ústy přikrytými rukou. „Jo! No, věděl jsem, že včera měla jít odpoledne nakupovat, tak se mi povedlo dorazit domů dřív. Vykoupal jsem se a umyl si vlasy. Džíny a svetr, co jsem měl na sobě, jsem zahodil. Ani nevím, jestli si všimne, že chybí. Svetr postrádat asi nebude. Těch mám spousty, ale asi bych si měl koupit nové džíny, než mi vleze do skříně.“

Pomyšlení na to, že bude muset vyhodit tolik peněz za tak nedůležitou položku, mu na chvíli zachmuřilo tvář.

„A co s t-t-tím, jak jsi byl po-po-pořezaný?“

„Řekl jsem jí, že jsem měl takovou radost z toho, že skončila škola, že jsem vyběhl ze dveří a spadnul se schodů,“ řekl Ben a vypadal trochu udiveně a dotčeně, když se Eddie a Bill začali smát. Bill, který právě žvýkal ďábelský chlebiček své matky, vyprskl chomáč nahnědlých drobků a pak dostal záchvat kašle. Eddie se chechtal a bouchal ho do zad.

„No, já jsem vlastně skoro s těch schodů spadnul,“ řekl Ben. „Ale proto, že do mě strčil Criss, ne proto, že bych utíkal.“

„J-j-já bych se po-po-potil jako b-b-blázen v ta-ta-takovým svetru jako ty,“ řekl Bill, když dojedl svůj chlebiček.

Ben chvíli váhal. Zdálo se, že neodpoví. „Je to lepší, když jsi tlustý,“ řekl konečně. „Teda myslím svetr.“

„Kvůli prsům?“ zeptal se Eddie.

Bill prskl. „Kvůli tvejm ko-ko-ko -“

„Jo, kvůli mejm kozám. A co?“

„No,“ řekl Bill mírně. „Co jako co?“

Nastala chvíle rozpačitého ticha a pak Eddie řekl: „Hele jak ta voda je špinavě černá, když teče kolem přehrady tam na straně.“

„Ach, sakra!“ Ben vyskočil na nohy. „To proud vyplavuje náplň! Sakra! Kdybych tak měl cement!“

Chyba byla rychle napravena, ale i Eddiemu bylo jasné, co

se stane, když někdo nebude skoro pořád přidávat novou náplň. Eroze způsobí, že horní deska se nakonec vyvrátí na spodní a pak se všechno zhroutí.

„Můžeme doplnit strany,“ řekl Ben. „To sice erozi nezastaví, ale zpomalí ji.“

„Když tam budeme dávat jen písek a bláto, tak se to bude vyplavovat pořád dál,“ řekl Eddie.

„Použijeme kusy drnů.“

Bill přikývl, usmál se a palcem a ukazováčkem pravé ruky udělal O. „Jdeme na to. Já je budu ko-ko-kopat a ty mi u-u-ukazuj, kam je mám dá-dá-dávat, Velký Bene.“

Ze zadu najednou nějaký zvučný a veselý hlas zavolal: „Můj bóóže, někdo tady postavil parádní bazének, to jsou mi ale novoty!“

Eddie se otočil. Všiml si, že Ben při zvuku neznámého hlasu zostrážitěl, rty se mu sevřely. Nad nimi a kousek proti proudu stáli na stezce, již včera přecházel Ben, Richie Tozier a Stanley Uris.

Richie s poskoky seběhl k říčce, se zájmem zaznamenal Bena a pak štípnul Eddieho do tváře.

„Hele, *tohle* nedělej! Nesnáším, když tohle děláš, Richie!“

„Ale, máš to rád, Ede,“ řekl Richie a zazubil se na něj. „Tak co říkáš? Máš nějaký správný srandy nebo co?“

5

Domů se všichni vydali kolem páté hodiny. Seděli mnohem výše na břehu – to místo, kde Bill, Ben a Eddie obědvali, už bylo pod vodou – a pozorovali svoje mistrovské dílo. I Ben mohl stěží uvěřit, že se tak povedlo. Pociťoval určité znavené uspokojení společně s nejasným strachem. Zjistil, že myslí na Fantazii, kde Myšák Mickey věděl, jak dát nástroje do pohybu... ale pak už je neuměl zastavit.

„Sakra paráda,“ řekl Richie Tozier tiše, a posunul si na nose brýle.

Eddie se na něj podíval, ale Richie teď nedělal jedno ze svých čísel; měl tvář zamyšlenou, téměř vážnou.

Na druhé straně toku, kde se břeh nejprve zvedal a pak zase mírně skláněl s kopce, vytvořili novou bažinu. Kapradí a

křoviska tam stály čtvrt metru ve vodě. Z místa, kde seděli, bylo jasně vidět, jak se močál novými pramínky stále rozšiřuje směrem na západ. Za přehradou se říčka Kenduskeag, ráno ještě úzká a neškodná, stala tichým, širokým pásem vody.

Ke druhé hodině zabralo rozšiřující se jezero za přehradou už takovou část svahu, že přepad na stranách byl skoro tak silný jako původní proud říčky. Všichni mimo Bena se vydali na průzkumnou expedici na skládku, aby našli další materiál. Ben zůstal u přehrady a systematicky ucpával drny netěsnosti. Naši hledači se vrátili nejen s dalšími deskami, ale přinesli i čtyři ojeté pneumatiky, rezaté dveře od Hudsona Korneta z roku 1949 a velký kus obložení z vlnitého plechu. Pod Benovým vedením vybudovali na původní přehradě dvě křídla, zabraňující unikání vody na stranách a přehrada teď fungovala ještě lépe než předtím.

„Úplně jsi to zastavil,“ řekl Richie. „Člověče, ty jsi génius.“

Ben se usmál. „To nic není.“

„Mám nějaké cigarety,“ řekl Richie. „Kdo si dá?“

Vytáhl z kapsy pomuchlaný červenobílý balíček winstonek a nechal ho kolovat. Eddie, když si uvědomil, co by cigareta udělala s jeho astma, odmítl. Stan také odmítl. Bill si jednu vzal a Ben si po chvíli přemýšlení také jednu vzal. Richie vytáhl zápalky s nápisem ROI-TAN a zapálil nejdřív Benovi a pak Billovi. Chystal se zapálit si svoji, když vtom mu Bill sfoukl zápalku.

„Moc ti děkuju, Denbroughu, ty pitomče,“ řekl Richie.

Bill se omluvně usmál. „T-t-tři z jed-jed-jedné sirky,“ řekl. „To je s-s-smůla.“

„Smůlu jste měli vy, když jste se narodili,“ řekl Richie a zapálil si cigaretu jinou zápalkou. Ležel a ruce měl zkřížené za hlavou. Cigaretu měl mezi zuby, trčela mu směrem vzhůru. „Winstonka chutná dobře, tak má chutnat správná cigareta.“ Otočil trochu hlavu a mrknul na Eddieho. „Nemám pravdu, Ede?“

Ben se díval na Richieho, jak si Eddie povšiml, se směsí bázně a ostražitosti. To Eddie chápal. Znal Richieho už čtyři roky a stále nemohl úplně pochopit, co je zač. Věděl, že Richie ve škole dostával jedničky a dvojky, ale také věděl, že z chování míval pravidelně trojky. Otec mu dával výprasky a

jeho matka plakala vždy, když Richie přinesl domů zase špatnou známku z chování, a Richie jí přísahal, že už se polepší, a někdy se i polepšil... na jedno nebo dvě čtvrtletí. Problém s Richiem byl v tom, že nevydržel v klidu ani minutu a neudržel klapačku zavřenou ani na chvíli. Tady v Ladech mu to nepřinášelo moc problémů, ale Lada nejsou země Nikdy-Nikdy a oni nejsou hochy-divočáky na dobu delší než pár hodin (pomyslení na divočáka s respirátorem v kapse Eddieho trochu pobavilo). S Lady byl ten problém, že se z nich vždycky muselo odejít. Všude jinde ale dostávaly Richieho jeho kecy do problémů – problémů s dospělými, což bylo špatné, a s kluky jako je Henry Bowers, což bylo ještě horší.

Perfektním příkladem byl jeho dnešní příchod. Ben Hanscom se právě chystal říci mu ahoj, když Richie padl na kolena u Benových nohou. Pak začala série gigantických modliteb v muslimském stylu, paže rozhozené, ruce patlající na blátivou zem břehu při každém jeho sklonění se k zemi. A zároveň začal mluvit jedním ze svých Hlasů.

Richie měl asi tucet různých Hlasů. Jeho touhou bylo, jak se jednoho deštivého odpoledne svěřil Eddiemu, když byli v malé podkrovní místnosti nad garáží Kaspbraků a prohlíželi si kreslené seriály Malá Lulu, stát se nejslavnějším břichomluvcem na světě. Řekl mu, že bude ještě slavnější než Edgar Bergen, a ten je přeci každý týden na televizi v Ed Sullivan Show. Eddie jeho ambice obdivoval, ale předpovídal, že s tím bude mít problémy. Především, všechny Richieho Hlasy zněly skoro stejně jako hlas Richieho Toziera. Navíc čas od času Richie nebyl ale ani trochu vtípný. A pokud šlo o verbální fóry a prdění nahlas, byla Richieho terminologie stejná: říkal tomu „vypustit dobráka“ a dobráky obojího typu vypouštěl skutečně často... nicméně obvykle v nevhodné společnosti. Za druhé, pokud jde o Richieho břichomluvectví, tak Richieho rty se vždy pohybovaly. Ne jen trošku, jako třeba při -p- a -b-, ale hodně, při všech zvucích. Většina jeho kamarádů ale byla natolik shovívavá – nebo i potěšená Richieho někdy zábavným, někdy únavným šarmem, že mu tyto malé nedostatky odpouštěla.

Modle se zuřivě před vyděšeným a zmateným Benem Hanscomem, mluvil Richie něčím, čemu říkal Hlas negra

Jima.

„Ach Bože, smiluj se, to je Slamník Calhoun!“ ječel Richie.
„Nechaj mně, massa Slamník, prosím! Strašně bych plakal, kdyby mě bil. Bože, smiluj se! Bože, smiluj se! Metrák venkovského masa, metr od cecku k cecku, Slamník by smrděl jako sloní bobek! Už jsem dost trpěl! Jen nechaj chudáka černýho kluka, nebijou ho!“

„N-n-nic se ne-ne-neboj,“ řekl Bill. „To je j-j-jen Richie. On je po-po-pošuk.“

Richie vyskočil na nohy. „Já jsem to slyšel, Denbroughu. Nechte mne raději na pokoji, nebo na vás pošlu tady Slamníka.“

„T-t-tu lepší č-č-část tebe t-t-tvůj táta někde v-v-vyčůral,“ řekl Bill.

„Jasně,“ řekl Richie, „ale stejně koukni, kolik dobrýho materiálu zůstalo. Jak to jde, Slamníku? Richie Tozier jméno moje, dělám Hlasy, sranda to je.“ Podával mu ruku. Úplně zmatený Ben po ní sáhl. Rich ji stáhl zpátky. Ben zamrkal. Richie se slitoval a potřásl mu jí.

„Moje jméno je Ben Hanscom, kdyby tě to náhodou zajímalo,“ řekl Ben.

„Někde jsem tě už zahlédl u školy,“ řekl Richie. Ukázal rukou na rozšiřující se vodní hladinu. „Tohle byl určitě tvůj nápad. Tihle jsou takoví nešikovné, že by prskavku nezapálili ani plamenometem.“

„Mluv za sebe, Richie,“ řekl Eddie.

„Ó – chceš snad říct, že to byl tvůj nápad, Ede? Jéžíšmarjá, tak to se omlouvám.“ Padl před Eddiem na kolena a zase se začal divoce modlit.

„Vstaň, nech toho, cákáš na mne bláto!“ křičel Eddie.

Richie podruhé vyskočil na nohy a štípnul Eddieho do tváře. „Šikula, šikula, šikula!“ vykřikoval Richie.

„Nech toho, to *nesnáším!*“

„Přiznej barvu, Ede – kdo postavil tu přehradu?“

„B-B-Ben nám to u-u-ukázal“, řekl Bill.

„Dobrá práce.“ Richie se otočil a zjistil, že za ním stojí Stanley Uris, ruce v kapsách, s klidem sleduje, jak Richie předvádí svoje šou. „Tak tohleto je Stan Uris,“ řekl Richie Benovi. „Stan je Žid. A taky zabil Krista. Alespoň mi to jednou říkal Viktor Criss. Od té doby po Stanovi jedu. Tak si

myslím, když je tak starej, tak by nám taky moh' koupit nějaký pivo, co říkáš, Stane?"

„Podle mě to musel být můj otec,“ řekl Stan tichým, příjemným hlasem, který je všechny uvolnil, včetně Bena. Eddie se smál, až mu tekly slzy po tvářích.

„To bylo dobrý!“ křičel Richie, točil se dokola s rukama nad hlavou, jako rozhodčí ve fotbalu, signalizující gól. „Stanovi se povedl dobrý fór! To půjde do čítanek! Hurá, hurá, hurá!“

„Ahoj,“ řekl Stan Benovi, skoro si vůbec nevšímaje Richieho.

„Ahoj,“ odpověděl Ben. „Ve druháku jsme byli ve stejné třídě. Ty jsi ten, co –“

„– co nikdy nic neříkal,“ dokončil za něj Stan s jemným úsměvem.

„Správně.“

„Stan by neřekl ani hovno, i kdyby jich měl plnou hubu,“ řekl Richie. „A to má často – hurá, hurá, hurá –“

„Z-z-z-zmlkni, Richie,“ řekl Bill.

„Jasně, ale nejdřív vám musím říct ještě jednu věc, i když nerad. Asi se vám protrhne přehrada. A údolí bude pod vodou, mládenci. Musíme zachránit nejdřív ženy a děti.“

A aniž by se obtěžoval vyhrnout si kalhoty – nebo si sundat tenisky – vrhl se Richie do vody a začal dávat kusy drnů ke kraji přehrady, kde vytrvalý proud zase vyplavoval výplň přehrady. Jedna obroučka jeho brýlí byla omotána lepící páskou Červeného kříže a jak pracoval, pleskal mu volný konec pásky na lícní kost. Bill zachytil Eddieho pohled, ten se trochu se usmál a pokrčil rameny. To byl prostě Richie. Dokázal člověka naštvat... ale přesto bylo dobře, že je s nimi.

Příští asi hodinu se lopotili na přehradě. Richie pracoval dle Benových pokynů – ten měl teď pod velením další dvě pracovní síly – naprosto ochotně, a přehradu plnil bleskovým tempem. Po splnění každého úkolu se hlásil u Bena a žádal další příkazy, předváděl britské salutování a srážel paty svých promáčených tenisek. Každou chvíli začínal k ostatním řečnit jedním ze svých Hlasů: německého velitele, anglického komorníka Toodlese, jižanského senátora (ten zněl jako Foghorn Leghorn, a časem se měl vyvinout do postavy Slinty Buforda) a komentátora filmového týdeníku.

Práce nejenže šla dopředu; ona přímo *letěla*. A teď, krátce před pátou hodinou, jak odpočívali na břehu, se zdálo, že Richie měl pravdu, podařilo se jim zastavit protékání vody. Druhým stupněm přehrady se stala stará dvířka, kus vlnitého plechu a ojeté pneumatiky, zapřené hromadou zeminy a kamení. Bill, Ben a Richie kouřili; Stan ležel na zádech. Někdo cizí by si mohl myslet, že se jen tak dívá do nebe, ale Eddie věděl, že je to jinak. Stan se díval do stromů na druhé straně říčky a sledoval tam jednoho nebo dva ptáky, aby si o nich mohl večer udělat poznámky do své knížky o ptácích. Eddie sám seděl se zkříženýma nohama, s pocitem příjemné únavy a trochu rozložený. V tu chvíli mu všichni ostatní připadali jako ta nejlepší parta na světě, jakou by si kdy nějaký kluk mohl přát mít. Cítili se dohromady *správnácky*, navzájem se doplňovali. Nebyl schopen si to nějak lépe vysvětlit, a protože vlastně ani nebylo třeba žádné vysvětlování, rozhodl se, že to nechá být.

Pohlédl na Bena, držícího neohrabaně svoji napůl vykouřenou cigaretu a často plivajícího, jako kdyby mu její chuť moc nevoněla. Právě když na něj Eddie pohlédl, Ben ji zhasil a dlouhý nedopalek zahrnul do země.

Ben vzhlédl, zjistil, že Eddie ho pozoruje a s rozpaky se odvrátil.

Eddie pohlédl na Billa a na jeho tváři spatřil něco, co se mu nelíbilo. Bill se díval přes vodu do stromů a keřů, oči měl šedivé a zamyšlené. Už měl zase na tváři ten zvláštní zadumaný výraz. Eddie si pomyslel, že Bill vypadá skoro, jako kdyby ho něco pronásledovalo.

Jako kdyby četl jeho myšlenky, Bill se na něj ohlédl. Eddie se usmál, ale Bill mu jeho úsměv neopětoval. Vyndal z úst cigaretu a rozhlédl se po ostatních. Dokonce i Richie byl zabrán do svých myšlenek, a to se stávalo asi tak často jako zatmění slunce.

Eddie věděl, že Billy jen zřídkakdy řekne něco důležitého, když není úplné ticho, protože se mu tak obtížně mluvilo. A on si náhle přál, aby někdo něco rychle řekl, aby Richie začal s nějakým ze svých Hlasů. Náhle byl přesvědčen, že Bill otevře ústa a řekne něco strašného, něco, co změní všechno. Eddie si automaticky sáhl pro respirátor, vytáhl ho z kapsy a držel ho v rukách. Udělal to automaticky, aniž by na to vůbec

myslel.

„Ho-ho-hoši, mo-mo-mohu vám ně-ně-něco říct?“ zeptal se Bill.

Všichni na něj pohlédli. *Udělej nějaký vtip, Richie!* pomyslel si Eddie. *Udělej nějaký vtip, řekni nějakou blbinu, přiveď ho do rozpaků, to mi je jedno, hlavně ať nepromluví. Ať je to cokoliv, nechci to slyšet, nechci, aby se něco měnilo, nechci být postrašen.*

V duchu mu nějaký temný, skřehotavý hlas šeptal: *Já to udělám za desetiák.*

Eddie se otřásl a snažil se zapudit ten hlas a s ním představu, již si náhle vybavil: ten dům na Neibolt Street, jeho čelní stranu, zarostlou plevelem, obrovité slunečnice, sklánějící se v zanedbané zahradě ke straně.

„Jasně, Velký Bille,“ řekl Richie. „O co jde?“

Bill otevřel ústa (Eddieho úzkost dosáhla vrcholu), zase je zavřel (pro Eddieho úleva), a pak je znovu otevřel (nová úzkost).

„K-k-kluci, jestli se mi bu-bu-budete smát, t-t-tak už s vámi n-n-nikdy nikam ne-ne-nepůjdu,“ řekl Bill. „P-p-přísahám, že jsem si to n-n-nevymyslel. T-t-to se o-o-opravdu s-s-stalo.“

„Nebudeme se smát,“ řekl Ben. Rozhlédl se kolem po kamarádech. „Že ne?“

Stan zavrtěl hlavou. Richie také.

Eddie chtěl říci, *To se tedy budeme smát, Billy, budeme se mlátit smíchy a řekneme ti, že jsi pitomec, raděj zavři pusku hned teď, jo?* Ale pochopitelně nic takového říci nemohl. Přeci jenom je to Velký Bill. Zničeně zavrtěl hlavou. Ne, nebude se smát. Nikdy v životě mu nebylo méně do smíchu.

Seděli tam nad přehradou, postavenou dle pokynů Bena, hleděli z Billovy tváře na stále se rozšiřující jezero a stejně se rozšiřující močál za ním a pak zase na Billa, a tiše poslouchali, když jim vyprávěl o tom, co se stalo, když otevřel Georgovo album fotografií – jak školní fotografie George otočila hlavu a zamrkala na něj a jak album začalo krváčet, když ho od sebe odhodil. Byl to dlouhý, bolestný recitál a než ho dokončil, měl Bill tvář úplně rudou a zpocenou. Eddie ho ještě nikdy neslyšel tak strašně koktat.

Ale konečně celý ten příběh dovyprávěl. Bill se po nich rozhlédl, vzdorně a současně ustrašeně. Eddie zahlédl stejný

výraz na tvářích Bena, Richieho i Stana. Byl to temný, děsivý strach. Nebyl ani trochu poznamenán nedůvěrou. Pocítil takové nutkání, nutkání vyskočit na nohy a zakřičet: *Co to je za blbinu? Snad nevěříš takovéhle blbině, a jestli jí věříš, snad si nemyslíš, že jí budeme věřit my? Školní fotky nemohou mrkat! Album nemůže krváčet! Ty si se zbláznil, Velký Bille!*

Dost dobře ale nic takového udělat nemohl, protože i na jeho tváři byl ten výraz temného strachu. Sice ho neviděl, ale zřetelně ho cítil.

Pojď sem zpátky, chlapče, zašeptal ten drsný hlas. Vykouřím tě zadarmo! Pojď sem zpátky!

Ne, zaskučel na něj Eddie. Prosím, jdi pryč, nechci na to myslet.

Pojď sem zpátky, chlapče.

A Eddie teď viděl něco jiného – ale ne na tváři Richieho, alespoň si myslel, nýbrž docela určitě na tvářích Stana a Bena. Věděl, co to je; věděl to proto, že stejný výraz teď měl i ve svém obličejí.

Poznání.

Vykouřím tě zadarmo.

Dům číslo 29 na Neibolt Street byl právě před vlakovým seřadištěm v Derry. Byl to starý dům s verandou částečně padající na zem, trávník měl naprosto zarostlý plevelem. V dlouhé trávě byla skrytá tříkolka, rezatá a převrácená, jedno její kolečko trčelo k nebi.

Ale na levé straně verandy bylo na trávníku velké holé místo, takže bylo vidět špinavá sklepní okna, zasazená do hroustících se cihlových základů domu. A v jednom z těchto oken před šesti týdny Eddie Kaspbrak poprvé spatřil tvář toho malomocného.

6

Někdy v sobotu, když Eddie nenašel nikoho, s kým by si mohl hrát, chodíval k seřadišti. Ze žádného určitého důvodu – prostě se mu chtělo tam chodit.

Na kole projel Witcham Street a pak to řízнул na severozápad po výpadovce číslo 2, křížící se s Witcham. Na rohu výpadovky a Neibolt Street pak asi po dvou kilometrech

stála církevní škola. Byla to rádobý úpravná dřevěná budova s velkýin křížem na střeše a slovy NECHTE MALIČKÝCH KE MNĚ PŘIJÍTI na dveřích hlavního vchodu půlmetrovými zlatými písmeny. Někdy o sobotách odtamtud Eddie slýchal hudbu a zpěv. Byla to náboženská hudba; ale ten, kdo jim hrál na piano, zněl spíš jako Jerry Lee Lewis než jako normální kostelní pianista. Zpěv také nezněl Eddiemu moc nábožně, i když tam byla spousta slov o „krásném Sionu“, o „umytí v krvi beránkově“ a „svého přítele máme v Ježíši“. Lidé, co tyto písně zpívali, se bezpochyby až moc bavili, než aby jen zpívali náboženské písně, jak se Eddiemu zdálo. Ale zároveň se mu ta hudba líbila – zrovna tak jako se mu líbilo, když Jerry Lee Lewis ječel svoje „Whole Lotta Shakin' Goin' On“. Někdy se na chvíli na druhé straně ulice zastavil, opřel kolo o strom a předstíral, že hledá čtyřlístky, zatímco ve skutečnosti se houpal do rytmu hudby.

Jindy byla v sobotu církevní škola zavřená a tichá, takže jel bez zastavení až k seřadišti, kde Neibolt Street končila parkovištěm s trávou, prorůstající trhlinami mezi asfaltem. Tam opřel kolo o dřevěný plot a sledoval projíždějící vlaky. V sobotu jich jezdilo hodně. Matka mu vyprávěla, že za starých časů tam bylo možné nastoupit do osobního vlaku, stálo tam tenkrát nádraží Neibolt Street, ale osobní vlaky tudy přestaly jezdit někdy v době, kdy začala korejská válka. „Když jsi sedl do vlaku směrem na sever, dojel jsi na nádraží Brownsville,“ řekla, „a v Brownsvillu se dal chytit vlak, který by tě dovezl až do Kanady, kdybys chtěl, až k Pacifiku. Vlak na jih zase jel do Portlandu a pak do Bostonu a z Jižního nádraží jsi pak už mohl, kam jsi chtěl, po celé Americe. Osobní vlaky jezdily asi tudy, co dnes vedou dráty vysokého napětí, řekla bych. Dnes už nikdo nepojede vlakem, když může hupnout do auta a jet kam chce. Asi už se vlakem nikdy nesvezeš.“

Ale dlouhé těžkotonážní nákladní vlaky přes Derry jezdily pořád. Na jih byly naložené celulózou, papírem a bramborami, na sever zbožím, vyrobeným v městech, jež lidé z Maine někdy nazývaly městy Velkého Severu – v Bangoru, Millinocketu, Machiasu, Presque Isle, Houltonu. Eddie se rád díval hlavně na automobilové plošiny, vezoucí na sever svůj náklad blýskavých fordů a chevroletů. *Takové auto si jednou*

taky koupím, sliboval si. Takové, jako jsou tyhle, nebo i lepší. Možná i cadillac!

Bylo tu celkem šest kolejí, vinoucích se do nádraží jako nějaká pavučina, zužující se ke středu; od severu vlaky společností Bangor a Velká Severní, ze západu Velká Jižní a Západní Maine, Boston a Maine od jihu a Jižní Pobřežní od východu.

Jednoho dne před asi dvěma lety, když Eddie právě stál u poslední koleje a sledoval pomalu projíždějící vlak, nějaký opilý železničář na něj hodil z krytého vagónu bednu. Eddie se příkrčil a uskočil dozadu, i když bedna přistála do škváry asi tři metry od něj. Bylo v ní něco živého, něco co se pohybovalo a mlaskalo. „Poslední runda, hochu!“ zavolal na něj ten opilý železničář. Z jedné kapsy své pracovní uniformy vytáhl placatou hnědou láhev, obrátil ji, napil se, a pak ji mrštil do škváry, kde se rozbila. Ukázal na bednu. „Vem je domů mámě! Že nechají pozdravovat vod Jižní-zasraný-Pobřežní-ubohý-Společnosti!“ Vyklonil se ven, když křičel tato poslední slova, protože vlak už nabíral rychlost, a Eddiemu se na krátký okamžik s hrůzou zdálo, že určitě vypadne ven.

Jakmile vlak odjel, šel Eddie k té bedně a obezřetně se nad ní naklonil. Báł se jí moc přiblížit. Ty věci uvnitř se šouपालy a plazily. Kdyby ten železničář křičel, že jsou pro něj, Eddie by je tam nechal, ale on řekl vezmi je domů matce, a když někdo řekl matka, tak Eddie, podobně jako Ben, hned zareagoval.

V jednom z opuštěných skladů sebral klubíčko provazu a bednu přivázal na nosič. Matka nahlížela do bedny ještě ostražitěji než Eddie sám, a pak vykřikla – ale potěšením, ne hrůzou. V bedně byli čtyři humři, obrovské kilové kousky, zaklesnuté klepety. Uvařila z nich polévku a velmi plísnila Eddieho, že ji nechtěl jíst.

„A co si myslíš, že dnes večerí Rockefellerovi ve svém domě v Bar Harboru?“ zeptala se ho rozhořčeně. „Co si myslíš, že jedí boháči v restauraci Jedenadvacet a u Sardiho v New Yorku? Chleba s burákovým máslem a marmeládou? Jedí *kraby*, Eddie, stejné jako my! Tak Eddie – alespoň ochutnej!“

Ale Eddie neochutnal tu dobrotu – alespoň jeho matka to říkala. Možná to byla pravda, ale Eddiemu se zdálo, že spíše

nemůže, než že nechce. Pořád musel myslet na to, jak se tam v bedně krabi šoupli a na ty mlaskavé zvuky jejich klepet. Matka mu stále říkala, jak je polévka výborná a o co přichází, až začal lapat po dechu a musel použít svůj respirátor. Pak ho už nechala na pokoji.

Eddie si zalezl do ložnice a četl si. Matka zavolala svoji přítelkyni Eleanor Duntonovou. Eleanor přišla a obě si pak prohlížely stará čísla magazínů *Photoplay* a *Tajemství stříbrného plátna* a chichotaly se nad sloupky klepů a pak se rozplývaly nad studeným krabím salátem. Když druhý den Eddie vstával do školy, jeho matka byla ještě v posteli, chrápala a pouštěla časté větry, znějící jako dlouhé, tlumené zvuky kornetu (vypouštěla dobráky, řekl by Richie). Na míse, kde včera byl krabí salát, nezbylo nic, jen pár kapek majonézy.

To byl poslední vlak společnosti Jižní Pobřežní, který Eddie viděl, a když později potkal pana Braddocka, výpravčího, váhavě se ho ptal, co se s ním stalo. „Společnost se položila,“ řekl pan Braddock. „Nic jiného se nestalo. Copak nečteš noviny? Po celou zemi to je stejný. A teď vocad' zmiz. Tady to není žádný plac na hraní pro malé děti.“

Eddie pak někdy chodil podél koleje 4, což bývala kolej Jižní Pobřežní, a poslouchal, jak mu v hlavě neviditelný průvodčí vyvolává jména stanic dole na jihu monotónním hlasem s východním přízvukem, ta magická jména: Camden, Rockland, Bar Harbor, Wiscasset, Bath, Portland, Ogunquit, Berwicks; šel po koleji číslo 4 východně tak dlouho, až cítil únavu, a bylo mu smutno z plevele, rostoucího mezi pražci. Jednou se podíval do nebe a uviděl mořské racky (nejspíš to byli jenom ti tlustí raci ze skládky, co moře v životě neviděli, to ho ale tenkrát nenapadlo), kroužící a křičící mu nad hlavou, a když je tak slyšel, chtělo se mu také zakřičet.

U vchodu do seřadiště bývala kdysi vrata, avšak vyvrátila je nějaká bouře a nikdo už se neobtěžoval tam dát nová. Eddie sem přicházel a odcházel, jak se mu zachtělo, i když pan Braddock by ho asi vyhnal, kdyby ho tam viděl (nebo kdyby tam viděl jakékoliv dítě). Byli tam řidiči nákladů a občas ho vyháněli (ale ne moc daleko), protože si mysleli, že se tam potuluje proto, aby něco ukradl – jak skutečně občas děti kradou.

Většinou tu však byl klid. Byla tam i budka strážného, avšak prázdná, sklo v okně rozbité kameny. Od roku 1950 to nebyly trvale strážené prostory. Ve dne vyháněl děti pan Braddock a v noci sem čtyřikrát nebo pětkrát zajel hlídač ve starém studebakeru s pátracím světlem namontovaným zvenku vedle bočního okénka, a to bylo všechno.

Přesto se tam někdy objevovali vandráci a tuláci. Jestli se Eddie něčeho v seřadišti bál, tak to byli právě tito muži - neholení, s popraskanou kůží a boláky na ruce a opary na rtech. Přijížděli sem nákladními vlaky, seskočili a pobyl nějaký čas v Derry, naskočili na další vlak a odjeli zase někam jinam. Někdy jim chyběly prsty na nohách. Obvykle byli opilí a ptali se, jestli nemá cigaretu.

Jeden z takových týpků se jednou vyhrabal zpod verandy domu číslo 29 na Neibolt Street a nabídl Eddiemu, že mu za čtvrták vykouří pind'oura. Eddie začal couvat, náhle ho mrazilo po celém těle, v ústech měl sucho. Jedna z nozder vandráka byla vyžraná. Bylo mu vidět přímo do červeného kanálku, plného svrabu.

„Já nemám čtvrták,“ řekl Eddie a couval ke svému kolu.

„Udělám ti to za desetník,“ skřehotal vandrák a blížil se k němu. Měl na sobě zašlé zelené manšestráky, kolem rozkroku ztužené zažloutlou skvrnou. Rozepnul si přiklopec a sáhl dovnitř. Pokusil se o úšklebek. Jeho nos byl červený hnus.

„Já... já nemám ani desetník,“ řekl Eddie a náhle si pomyslel: *Ach Bože, vždyť on má lepru! Jestli se mne dotkne, nakazím se!*

Pudem sebezáchovy se rozeběhl. Slyšel, jak se ten vandrák za ním dal do šoupavého běhu, staré šněrovací boty klapaly a mlaskaly na zaneřáděné ploše bývalého překladiště.

„Vrať se zpátky, kluku! Vykouřím ti ho zadarmo! Vrať se zpátky!“

Eddie naskočil na kolo, sípal a hrdlo měl sevřené. V prsou ucítil strašlivou tíhu. Šlápl do pedálů a právě se začal rozjíždět, když tu jedna vandrákova ruka zavadila o nosič. Kolo se zakymácelo. Eddie se ohlédl přes rameno a spatřil vandráka, jak běží za zadním kolem, pysky odhalovaly černé pahýly zubů ve výrazu, jenž mohl být buď zoufalstvím nebo zuřivostí.

I přes kameny, ležící mu na prsou, šlapal Eddie do pedálů

stále rychleji, stále čekaje, že se mu svrabovitá ruka vandráka sevře kdykoliv na jeho paži a strhne ho do příkopu, kde se s ním stane sám Bůh ví co. Ani se neodvažoval ohlédnout, dokud neproletěl kolem církevní školy a křižovatkou se silnicí číslo 2. Vandrák byl pryč.

Eddie si tento škaredý zážitek nechal asi týden pro sebe a pak se svěřil Richiemu Tozierovi a Billu Denbroughovi, když si jednou nad garáží zase prohlíželi kreslené seriály.

„Ten neměl žádnou lepru, blboune,“ řekl Richie. „Měl syfla.“

Eddie se podíval na Billa, aby zjistil, zda si z něj Richie zase nedělá legraci – nikdy o takové nemoci ještě neslyšel. Znělo to jako něco, co si Richie právě vymyslel.

„Existuje něco takového, Bille?“

Bill vážně přikývl. „Jenomže to je s-s-syfilis. Syfl to je pro to z-z-zkratka.“

„A co to je?“

„To je nemoc, kterou dostaneš ze šukání,“ řekl Richie. „Co je šukání, to snad víš, ne, Ede?“

„Jasně.“ řekl Eddie. Doufal, že se nečervená. Věděl, že když je člověk starší, tak jdou nějaké věci z pind'oura, když je tvrdý. Do zbytku ho zasvětil jednou ve škole Vincent Boogers Taliendo. Co se dělá, když se šuká, podle Vincenta, je, že se pind'our tře o břicho holky, až je tvrdý (pind'our, ne břicho holky). Pak se ještě chvíli tře, až začne „přicházet ten pocit“. Když se Eddie zeptal, co to znamená, Boogers jen záhadně zakroutil hlavou. Boogers řekl, že se to nedá popsat, ale že to pozná, až mu to přijde. Řekl, že se to dá zkoušet taky tak, že se lehne do vany a pind'our se tře mýdlem (Eddie to zkoušel, ale jediný pocit, co se mu dostavil, byla po chvíli potřeba močit). Každopádně až ti „přijde ten pocit“, tak tohle vychází z pind'oura. Normálně tomu kluci říkají bělina, ale jak říkal jeho starší bratr, správné vědecké slovo pro to je sperma. A když ti přichází ten pocit, tak musíš chytit pind'oura a rychle ho zaměřit tak, aby když ti to jde ven, nastříkalo sperma holce do pupíkové dírky. Jí to pak steče do břicha a udělá jí to tam dítě.

A holčám se to líbí? zeptal se Eddie Boogerse Talienda. Ten vypadal také trochu zaraženě.

No já myslím že jó, odpověděl Boogers, hledě trochu

zmateně.

„Hele, Ede, teď poslouchej,“ řekl Richie. „Některý ženský mají tuhle nemoc. Taky chlapi, ale hlavně ženský. Chlap to může chytit od ženský –“

„Nebo od jiného chla-chla-chlapa, jestli jsou t-t-teplý,“ dodal Bill.

„Jasně. Důležitý je, že syfla můžeš dostat, když šukáš s někým, kdo už ho má.“

„A co to dělá?“ zeptal se Eddie.

„Seš celej červenej,“ řekl prostě Richie.

Eddie na něj poděšeně hleděl.

„Jo, je to špatný, já vím, ale je to pravda,“ řekl Richie. „Nejdřív ti odejde frňák. Některý chlápci, co mají syfla, tak jim frňák upadne. A potom pind'our.“

„P-p-prosím tě, nech t-t-toho,“ řekl Bill. „P-p-právě jsem j-j-jedl.“

„Hele, vole, tohle je věda,“ řekl Richie.

„A jaký je rozdíl mezi leprou a syflem?“ zeptal se Eddie.

„Lepru nedostaneš ze šukání,“ řekl okamžitě Richie a propukl v hurónský smích, zanechávající Billa i Eddieho ve zmatku.

7

Od tohoto dne měl onen dům v Neibolt Street v Eddieho představitosti zvláštní postavení. Když hleděl na jeho zaplevelený dvůr, zborcenou verandu a prkna, přibíhá přes jeho okna, cítil, jak se ho zmocňuje jakási nezdravá fascinace. Před šesti týdny zaparkoval svoje kolo na šterkovém nájezdu z ulice (chodník končil o čtyři domy zpátky), a přešel přes trávník k verandě toho domu.

Srdce mu silně bušilo a v ústech opět cítil tu vyprahlost – když poslouchal ten Billův příběh o krvácející fotografii, bylo mu hned jasné, že pocit, jenž má, když se blíží k tomuto domu, je zhruba stejný jako pocit Billa, vstupujícího do Georgova pokoje. Nezdálo se mu, že se přitom kontroluje. Spíše tam byl *tlačen*.

Připadalo mu, že to se nepohybuje on; spíše se celý ten dům, pochmurný a tichý, jakoby přibližuje k místu, kde on

stojí.

Slabě slyšel motor dieselové lokomotivy ze seřadiště – a ještě kovové klapání spojovaných vagónů. Některé vagóny se posílaly na vedlejší koleje, jiné se zase přibíraly. Sestavoval se vlak.

Ruce mu sklouzly k respirátoru, ale – což bylo zvláštní – jeho astma se teď nehlásilo jako v den, kdy utíkal před tím vandrákem s uhnílym nosem. Jen tu tak stál a sledoval, jak se ten dům k němu pomalu sune, jako na nějakých neviditelných kolejnicích.

Eddie se podíval pod verandu. Nebyl tam nikdo. Nijak ho to nepřekvapovalo. Bylo jaro a tuláci se v Derry objevovali nejčastěji od konce září do začátku října. V tu dobu se dala získat nádenická práce na některé z farem, pokud dotyčný vypadal alespoň trochu slušně. Sbíraly se brambory a jablka, stavěly se sněhové zábrany (proti závějím), bylo třeba vyspravit střechy stodol, než přijde prosinec a s ním zima.

Pod verandou sice žádní tuláci nebyli, zato tam byla po nich spousta stop. Prázdné plechovky od piva, prázdné láhve od kořalky. Na cihlových základech ležel nějaký zaprášený koberec jako chcíplý pes. Byly tu chomáče pomuchlaných novin, jedna stará bota a smrad po odpadcích. A silná vrstva hnijícího listí.

Naprosto to sice nechtěl, ale nemohl si pomoci. Eddie se soukal pod verandu. Cítil, jak mu srdce buší až v hlavě a vhnání mu do zorného pole bílé skvrny světla.

Strašně to tu dole páchlo – chlast, pot a ponurý pach hnijícího listí. To listí mu pod rukama a kolena ani nepraskalo, jen trochu šustilo jako staré noviny.

Jsem tulák, pomyslel si Eddie nesouvisle. Jsem tulák a jezdím nákladníma vlakama. Takovej sem. Nemám prachy, nemám kde bejt, ale mám flašku a doláč a mám kde spát. Tendle tejdén budu česat jabka a pak zase rajčata a když zem zamrzne jako prachy v bance, co má bejt, skočím na vagón s řepou, zalezu si do kouta, přikreju se senem, když tam zrovna nějaký bude, dám si loka a dřív nebo pozdějc musím dojet do Portlandu nebo Beantownu, jestli mě nevymákne nějak ajzboňáckej hlídač, pak skočím na nějak vagón vlaku, co jede dolů na jih a až tam dorazím, budu klidně česat citróny nebo pomeranče nebo grepy. A když mě vyhoděj, tak puđu

třeba makat na silnici, co se staví pro turisty. Sakra, dyť takový věci sem už dělal, ne? Sem jen osamělej tulák, nemám žádný prachy, nemám kde bejt, ale jedno mám: mám svoji nemoc, co mě žere. Kůže mi praská, zuby mi padají z huby, a hlavně celej hniju jako nějaký jabko, jasně to cítím jak hniju, žere mě to zevnitř, žere, žere, žere mě to.

Eddie odtáhl stranou ten koberec či co to bylo, uchopil ho mezi palec a ukazovák a oškleboval se hnusem, když ho držel. Jedno z těch oken do sklepa bylo přímo pod ním, jedna tabulka rozbitá, druhá neprůhledná špínou. Natáhl se dopředu, teď už skoro hypnotizován. Přiblížil se k tomu oknu, přiblížil se té sklepní temnotě, nasával ten pach staroby, hniloby a rozkladu, stále blíže temnotě, a ten malomocný by ho nepochybně dostal, kdyby se jeho astma právě v tu chvíli neozvalo. Zaplnilo mu plíce úděsnou tíhou; okamžitě začal sípat známým a nenáviděným způsobem.

Couvnul, a v tu chvíli se objevil ten obličej. Objevil se tak překvapivě, tak náhle (ale přesto tak očekávaně), že Eddie by nebyl schopen vykřiknout, ani kdyby zrovna nemusel zápasit se záchvatem astmatu. Vykulil oči. Stál tu s pusou dokořán. Nebyl to sice ten vandrák s vyžraným nosem, ale něco měli společného; sakra společného. A přesto... tohle nemůže být člověk. Nic přeci nemůže být tak poničené a přesto zůstat naživu.

Pokožku na čele vlastně neměl. Z bělavé kosti, potažené žlutavou průzračnou membránou, zíraly jakési osleplé reflektory. Jeho nos byla obnažená chrupavka nad dvěma zanícenými průduchy. Jedno oko měl jasně modré. Druhý důlek byl vyplněný jakousi houbovitou hnědočernou matérií. Spodní ret měl ten malomocný podivně ohrnutý. Horní neměl vůbec: zuby mu prostě čouhaly ven.

Jedna ruka vytrčela rozbitou tabulkou; druhá rozrazila zbytek druhé poloviny špinavého okna, jež se roztříštilo na kousky. Jeho tápající a v pěsti se svírající ruce byly pokryty ošklivými boláky. Sem a tam se po nich plazili podivní brouci.

Sténaje a lapaje po dechu začal Eddie klopýtavě ustupovat. Stěží popadal dech. Srdce mu v hrudi bilo jako nějaký splašený stroj. Malomocný měl na sobě potrhané zbytky nějakého podivného stříbřitého obleku. V chumáčovitých

zbytcích jeho vlasů se hemžil jakýsi hmyz.

„Tak co s tím vykouřením, Eddie?“ zaskřehotalo to stvoření, šklebě se zbytky úst. Zadeklamovalo: „Bobby kouří za deset'ák, udělá to rád, kdykoliv ti bude stát.“ Zamrkal. „To jsem totiž já, Eddie – Bob Gray. A když už jsme se tedy řádně představili...“ Jednou rukou poplácal Eddieho po pravém rameni. Eddie slabě vykřikl.

„To je v pořádku,“ řekl malomocný, a Eddie sledoval s neskutečnou hrůzou, jak se souká oknem ven. Průzračnou blánou potaženou kostí nad čelem, z něhož se drolily šupiny, zlomil tenkou dřevěnou příčku mezi oběma tabulkami, kde bývalo sklo. Ruce se plazily po mechovité zemi, plné hnijícího listí. Stříbřitá ramena jeho postrojení... kostýmu... cokoli to bylo... se začala sunout otvorem ven. To jedno zirájící modré oko neopouštělo Eddieho tvář.

„Už se blížím, Eddie, to je v pořádku,“ zakrálal. „Bude se ti s námi tady dole líbit. Už tady je pár tvých kamarádů.“

Jeho ruka se znovu napřáhla a v některém koutku svého hrůzou ochromeného a skučícího mozku si Eddie náhle s naprostou a chladnou jistotou uvědomil, že jestliže se tahle věc dotkne jeho pokožky, že začne také hnít. Tato myšlenka zlomila jeho ochromení. Po rukách a kolenou začal trhaně couvat, pak se otočil a prchal k okraji verandy. Slunce, pronikající tenkými prašnými paprsky štěrbinami mezi podlahovými prkny verandy, mu čas od času osvětlovalo tvář. Hlavou prorážel silné pavučiny, jež se mu zachycovaly ve vlasech. Ohlédl se přes rameno a spatřil, že malomocný je už napůl venku z okna.

„To ti nijak nepomůže, když budeš utíkat, Eddie,“ zavolal.

Eddie už byl u konce verandy. Tady bylo dřevěné mřížoví. Slunce jím pronikalo a otiskovalo mu na tváře a čelo jiskřivé světelné body. Sklonil hlavu a bez váhání do mřížoví vletěl. Lámalo se s vrzáním rezatých hřebíků. Za ním byla spleť růžových keřů, jimiž Eddie s klopýtnutím proletěl, vůbec nezaznamenávaje trny, drásající mu paže, tváře a krk.

Narovnal se a prchal na podlamujících se nohách, zároveň vytáhl z kapsy respirátor a stříknul si do úst. To se přeci nemůže dít doopravdy? Pomyslel na toho tuláka a mozek mu... no, prostě mu

(naskočily obrázky)

ukázal nějaký film, strašidelný, jako dávají někdy v sobotu odpoledne s Frankensteinem a Vlčím mužem v kině Bijou, Gem nebo Aladdin. Jasně, nic jiného to není. A on se tak polekal! Je to ale pitomec!

Ještě měl čas nejistě se uchechtnout své neočekávaně bujně představitosti, když tu se vynořily zpod verandy hnijjící ruce, zachytávající se se zběsilou zuřivostí za silné šlahouny růžových keřů, roztahující je, lámající je a zanechávající na nich krvavé otisky.

Eddie zaječel.

Malomocný se soukal ven. Teď viděl, že má na sobě nějaký klaunský převlek – klaunský převlek s velkými oranžovými knoflíky vepředu. Pohlédl na Eddieho a zašklebil se. Zbytek toho, co kdysi bylo ústy, se rozevřel a ven mu vylezl jazyk. Eddie opět zaječel, ale v hluku dieselové lokomotivy na seřadišti by stejně bezdechý křik malého chlapce nikdo neslyšel. Malomocnému visel z úst jazyk; měl délku nejméně metr a rozvínoval se jako pouťová frkačka. Končil jakýmsi hrotem, který se teď vlekl svinstvem na zemi. Lemovala ho žlutavá a lepkavá pěna. Lezli po něm brouci.

Růžové keře, na nichž již byly známky prvního jarního rašení, když jimi prolézal Eddie, se teď změnilly na mrtvé a černé roští.

„Vykouřit,“ zašeptal malomocný, a vyskočil na nohy.

Eddie uháněl ke svému kolu. Byl to stejný úprk jako dřív, jenomže teď už to bylo spíš jako noční můra, v níž se člověk může pohybovat jen mučivě pomalu bez ohledu na to, jak rychle se snaží běžet... a v takových snech přeci vždycky slyšíte, jak se k vám něco přibližuje, jak vás To dohání. Vždy přeci cítíte ten páchnoucí dech, který Eddie cítil právě teď.

Na prchavý okamžik mu hlavou bleskla zoufalá naděje: možná to doopravdy je nějaká noční můra. Možná se probudí ve své posteli, zborcený potem, třesoucí se, možná bude i brečet... ale bude živý. *V bezpečí.* Pak tu myšlenku zapudil. Její přitažlivost byla vražedná, její chlácholivost páchla smrtí.

Nesnažil se naskočit okamžitě na kolo, místo toho s ním běžel, hlavu skloněnou, tlačil ho za řídká. Měl pocit, jako kdyby se potápěl, ne do vody, ale do vlastních plic.

„Vykouřit,“ zašeptal malomocný znovu. „Kdykoliv přijď zase, Eddie. A vezmi svoje kamarády.“

Jeho hniјící prsty se ho už jakoby dotýkaly za krkem, ale možná že to byly jen vlající cáry pavučin, jež se mu nachytaly do vlasů pod verandou a teď ho šimraly na jeho stažené pokožce. Eddie naskočil na kolo a uháněl pryč, vůbec se nestaral o svoje hrdlo, jež se mu opět úplně sevřelo, nepoužil respirátor, neohlédl se. Poprvé se ohlédl, až když už byl skoro doma, a pochopitelně to už za ním nebylo nic, jen nějaké dvě děti přecházely do parku, aby si tam hrály s míčem.

Toho večera, když ležel rovně natažený na posteli, jako kdyby spolkl pravítko, jednou rukou pevně svírající respirátor a hledící do stínů noci, zaslechl šeptání toho malomocného: *To ti nijak nepomůže, když budeš utíkat, Eddie.*

8

„No páni,“ řekl Richie s respektem. To bylo první, co kdo z nich řekl poté, co Bill Denbrough dopověděl svůj příběh. „M-m-máš ještě ci-ci-cigaretu, R-R-Richie?“

Richie mu dal poslední cigaretu z balíčku, který štípnul už skoro prázdný z otcova psacího stolu. Dokonce ji Billovi i zapálil.

„A nezdálo se ti to jenom, Bille?“ zeptal se náhle Stan.

Bill zavrtěl hlavou. „To n-n-nebyl ž-ž-žádný sen.“

„Doopravdy,“ řekl Eddie tiše.

Bill na něj ostře pohlédl. „C-c-cože?“

„Doopravdy, řekl jsem.“ Eddie se na něj podíval téměř soucítěně. „To se skutečně stalo. To bylo *doopravdy*.“ A než se dokázal zarazit – než si vůbec uvědomil, že to udělá – už vyprávěl příhodu s malomocným, co vylezl ze sklepa domu číslo 29 na Neibolt Street. V polovině svého vyprávění začal sípat a musel použít respirátor. A na konci mu vyhrkly slzy a celé jeho hubené tělo se roztrásl.

Všichni se na něj zneklidněně dívali a Stan mu pak položil ruku na rameno. Bill ho neobratně objal, zatímco ostatní se s rozpaky dívali jinam.

„To bu-bu-bude do-do-dobry, Eddie. To bude d-d-dobry.“

„Já jsem to také viděl,“ řekl náhle Ben Hanscom. Hlas měl dutý, bezvýrazný a ustrašený.

Eddie vzhlédl, na tváři stále slzy, oči zarudlé a rozostřené.

„Co jsi viděl?“

„Viděl jsem klauna,“ řekl Ben. „Jenomže nebyl takový, jak jsi říkal – alespoň ne když jsem ho viděl já. Nebyl tak celý ohnilý. Byl... byl suchý.“ Odmlčel se, pokýval hlavou a hleděl si na ruce, ležící mu na jeho sloních stehnech. „Myslím, že to byla mumie.“

„Jako ve filmu?“ zeptal se Eddie.

„Taky, ale ne jako ve filmu,“ řekl Ben pomalu. „Ve filmech vypadá mumie jako umělá. Je strašidelná, ale vždycky poznáš, že to je udělané. Všechny ty obvazy, všechno to vypadá takové moc čisté, rozumíš? Ale tenhle chlápek... vypadal, jak asi vypadá opravdická mumie, myslím si. Jako kdybys ji našel opravdu někde pod pyramidou, myslím. Mimo oblečení.“

„Ja-ja-jakého o-o-oblečení?“

Ben pohlédl na Eddieho. „Stříbrné šaty s velkými oranžovými knoflíky vepředu.“

Eddiemu poklesla čelist. Pak pusu zavřel a řekl: „Jestli kecáš, tak to řekni. Mně se... mně se o tom chlápku pod verandou pořád zdá.“

„Nekecám,“ řekl Ben a začal teď vyprávět zase svůj zážitek. Vyprávěl ho ze široka, začal s tím, jak pomáhal paní Douglasové počítat a ukládat knihy a skončil svými ošklivými sny. Mluvil pomalu, nedívaje se přítom na ostatní. Mluvil tak, jako by se hluboce styděl za svoje chování. Nezvedl hlavu, dokud neskončil s vyprávěním.

„To se ti muselo zdát,“ řekl pak Richie. Když viděl, jak sebou Ben trhnul, rychle pokračoval: „Neber to osobně, Velký Bene, ale musíš uznat, že balónky se přece nemůžou vznášet proti větru –“

„Fotky se taky nemůžou pohybovat,“ řekl Ben.

Richie hleděl zmateně z Bena na Billa. Obvinit Bena, že měl nějaký denní sen, to je jedna věc; ale obvinit Billa, to je něco jiného. Bill je jejich vůdce, k němu všichni vzhlížejí. Nikdo to neřekl nahlas, protože to nebylo třeba. Ale Bill byl ideální kluk, který dokázal vymyslet, co se bude dělat, když byla nuda, pamatoval si hry, jež ostatní dávno zapomněli. A určitým způsobem oni všichni považovali Billa za už dospělejšího – možná proto, že na něj bylo spolehnoutí, že vždycky, když je třeba, je ochoten převzít odpovědnost.

Pravdou je, že Billovu příběhu Richie věřil, ať byl jakkoliv bláznivý. A proto možná nechtěl věřit příběhu Bena... nebo Eddieho.

„Tobě se nikdy nic podobného nepříhodovalo, co?“ zeptal se Eddie Richieho.

Richie chvíli nepromluvil, pak něco začal říkat, zavrtěl hlavou a řekl: „To nejhnusnější, co jsem v poslední době viděl, to byl Mark Prenderlist, když močil v McCarronově parku. Vošklivějšího pind'oura jsem v životě neviděl.“

Ben řekl: „A co ty, Stane?“

„Ne,“ řekl rychle Stan a díval se jinam. Jeho malý obličej byl bledý, rty měl sevřené tak pevně, až mu zbělely.

„Vi-vi-viděl jsi n-n-něco, Stane?“ zeptal se Bill.

„Ne, už jsem ti to řekl!“ Stan vyskočil na nohy a kráčel k břehu, ruce v kapsách. Stál tam a sledoval vodu nad přehradou a zvedající se hladinu u druhé zdrže.

„Tak ven s tím, Stanley!“ řekl Richie ostrým falsetem. To byl další z jeho Hlasů: babička Gruntová. Když předváděl hlas babičky Grantové, pohyboval se kulhavou chůzí, pěstičku měl za zády a mluvil štěbetavě. A přesto jeho hlas zněl spíš jako hlas Richieho Toziera než někoho jiného.

„Přízněj barvu, Stanley, řekni své staré babičce o tom móóóc ošklivém klaunovi a dostaneš ode mne čokoládičku. Jen mi to hezky –“

„Zavři hubu!“ zaječel Stanley náhle a otočil se na Richieho, který v údivu o krok nebo dva ustoupil. „Prostě zavři hubu!“

„Jasně, šéfe,“ řekl Richie a posadil se. Pohlédl nevěřičně na Stana Urise. Na Stanových lících se objevily červené skvrny, pořád ještě ale vypadal spíš poděšeně než rozzuřeně.

„To je v pořádku,“ řekl tiše Eddie. „Nic si z toho nedělej, Stane.“

„Nebyl to žádný klaun,“ řekl Stanley. Oči mu těkaly z jednoho na druhého. Zdálo se, že bojuje sám se sebou.

„K-k-klidně to po-po-pověz,“ řekl Bill, také tiše. „M-m-my jsme to ta-ta-taky po-po-pověděli.“

„Nebyl to žádný klaun. Byli to –“

A právě v ten okamžik ho přerušil zvučný, kořalečně nakřápnutý hlas pana Nella, takže všichni vyskočili, jako kdyby do nich střelilo: „Pro páá-na Boha a všechny svatý! To

je pěkná spoušť! Pro páá-na Boha!“

KAPITOLA 8

Pokoj George a dům na Neibolt Street

1

Richard Tozier vypíná rádio, z něhož se vtrácí vřesťivá píseň Madonny „Jako panna“ na stanici WZON (označující se jako „Rockový AM stereo vysílač Bangor“ s poněkud hysterickou četností), stočí vůz na stranu silnice, vypne motor mustanga, půjčeného u firmy Avis na mezinárodním letišti v Bangoru, a vystoupí. Cítí, jak mu nadechování a vydechování způsobuje zaléhání v uších. Zahlédl značku jež způsobila, že mu po těle naskočily krupičky husí kůže.

Kráčí k přední části auta a pokládá ruku na kapotu. Slyší, jak motor chladne a tiše si pro sebe praská. Ozve se krátké sojčí zvolání. Všude je slyšet cvrčky. Jinak ticho neruší žádné další zvuky.

Zahlédl tu značku, přešel kolem ní a náhle se opět ocitl v Derry. Po pětadvaceti letech se Richie „Kecal“ Tozier vrací domů. Byl –

V očích se mu náhle s příšernou bolestí rozprsknou stovky jehliček a odblokují všechny jeho vzpomínky. Unikne mu mimoděk krátký výkřik a ruce mu vyletí k obličejí. Vzdáleně podobnou příšernou bolest cítil pouze při zánětu jedné oční čočky, ještě když chodil na univerzitu – a to byla ještě jen v jednom oku. Tu šílenou bolest teď ale cítí v obou očích. Než mu stačí ruce dolétnout k obličejí, bolest pomine. Ruce mu zase pomalu klesají, stojí zamýšleně a hledí na silnici číslo 7 před sebou. Minul výjezd Etna – Haven, protože z nějakého důvodu, jenž plně nechápal, nechtěl do města přijet tímto přivaděčem, který byl ve výstavbě, právě když se s rodiči rozhodli zvednout kotvy, opustit toto zvláštní městečko a usadit se někde na Středozápadě. Ne ten přivaděč by byl sice

rychlejší, nebyl by ale ten správný.

A tak jel po dálnici číslo 9 skrze spící shluk budov – to byla Haven Village. Pak zahrnul na dálnici číslo 7. Začínalo se pomalu rozednívat.

Pak přišla ta značka. Stejný typ značky označuje začátek více než šesti stovek měst ve státě Maine, ale právě tato mu zacloumala srdcem:

Okres
Penobscot,
D
E
R
R
Y
Maine

Za ní cedule zednářů; pak cedule Rotary Clubu a trojice je doplněna tabulí oznamující skutečnost, že LVI Z DERRY ŘVOU PO FONDU CHARITY! Pak už je zase cedule silnice číslo 7, pokračující rovnou čarou mezi klenoucími se korunami smrků a borovic. V tomto tichém světle rozednívajících se jitra ty stromy vypadají jako součást nějakého snu, jako modrošedý kouř cigarety, stoupající v nehybném vzduchu uzavřeného pokoje.

Derry, pomyslí si. Derry. No pomoz mi pánbů. Derry. Pane na nebi.

Přijíždí tu po silnici číslo 7, osm kilometrů dál budou – pokud je během těch všech let neodneslo nějaké tornádo – Rhulinovy farmy, kde jeho matka kupovala vždy vejce a někdy i zeleninu. O další tři kilometry dál se silnice číslo 7 mění na Witcham Road a nakonec na Witcham Street a už jsme tam, pánbů s námi a zlé pryč. A někde cestou mezi Rhulinovými farmami a městem pojedou kolem domu Bowersů a domu Hanlonů. Asi dva kilometry za Hanlonovými poprvé zahlédne Kenduskeag a první probleskující chomáče jedovaté zeleně. Ta bujná divočina se z nějakého důvodu jmenovala Lada.

Ani vlastně nevím, zda na to všechno budu mít, přemítá Richie. Tedy to si řekněme na rovinku, sousedé. Fakticky nevím.

Celá předchozí noc proběhla jako nějaký sen. Jak pokračoval v jízdě, pohyboval se dopředu, polykal kilometry, ten sen pokračoval. Teď se ale zastavil – spíš ho zastavila ta tabule – a probouzí se do podivné pravdy: ten sen je realitou. Derry je tou realitou.

Zdá se, že to vzpomínání nelze zastavit, že ho vzpomínky nakonec přivedou k šílenství a on se musí kousat do rtů a spínat pevně ruce, jako kdyby chtěl zabránit tomu, aby někam vzlétl. Cítí, že nakonec skutečně odletí, a to brzy. Zdá se, že nějaká šílená část jeho nitra se vlastně těší na to, co přijde, ale zbytek jeho nitra jen přemítá, jak nejbližších pár dní proběhne. Myslí –

Vtom je tok jeho myšlenek opět přerušen.

No silnici vejde srnec. Slyší ťukání jeho měkkých kopýtek po asfaltu.

V polovině nadechnutí zadržít Richie dech a pak zvolna nadechnutí dokončí. Ohromeně zírá a pátrá u paměti, zda již něco takového někdy na Rodeo Drive viděl.

Je to srnka („Srnka, samice srnce,“ deklamuje mu v hlavě nějaký veselý Hlas). Vyšla z lesa po pravé straně a zastavila se uprostřed silnice číslo 7, přední běhy na jedné straně přerušované bílé čáry, zadní na druhé straně. Její tmavé oči sledují Richieho Toziera. Vidí v těch očích zájem, avšak ne strach.

Pohlédne na ni zvědavě a přemítá, zda je to nějaké zlé znamení, předzvěst nebo nějaká blbina jako cikánka, co mu bude číst z ruky. A pak, naprosto neočekávaně, se mu vybavuje vzpomínka na pana Nella. Ten je tenkrát seřval, vybafnul na ně, právě když vyslechli Billův příběh, Benův příběh a Eddieho příběh! Všichni se tenkrát sakramentsky vyděsili.

Když teď hleděl na srnku, nabral Richie zhluboka dech a začal mluvit jedním ze svých Hlasů... ale poprvé za posledních snad pětadvacet let či více to je Hlas irského policajta, začleněný do jeho repertoáru po onom dávném a nezapomenutelném dni. Hřměl ranním tichem jako nějaká obrovská kuželková koule – hlasitěji a mocněji, než by Richie kdy věřil:

„Pro Boha na nebesích a u všech svatých! Co taková pěkná holka jako ty dělá tady v ty divočině? Pro Boha na nebesích!

Koukej utíkat domů, než na tebe zavolám starýho fotra Jelena!“

Ještě než stačí odeznít ozvěna, než ho šokovaná sojka začne plísnit za rušení ticha, mrskne srnka ocáskem jako nějakou vlajkou vyjednávače a zmizí v zamlžených borovicích na levé straně silnice, a zůstane po ní jen malá hromádka bobků z nichž se kouří, dokazující, že Richie Tozier je i ve svých sedmatřiceti letech schopen čas od času vypustit Dobráka.

Richie se rozchechtá. Nejdřív se jen zakucká a pak mu dojde jeho vlastní směšnost – stojí tu za svítání někde ve státě Maine, šest set kilometrů od domova a křičí tu na nějakou srnku irským přízvukem. Z jeho zakuckání se postupně stává chichotání a to přechází v řehot, z něhož se stává vytí a to nakonec končí tak, že se opírá o svoje auto, slzy se mu kutálí po tvářích a on tak trochu už malátně přemítá, zda si čůrne do kalhot nebo ne. Kdykoliv se mu povede začít se trochu ovládat, sklouzne mu zrak na tu hromádku bobků a zase se začne příšerně chechtat.

Chrochtaje a stále se směje na celé kolo, zalézá na sedadlo řidiče a startuje motor mustanga. Kolem projíždí cisterna s tekutým hnojivem, ovane ho její tlaková vlna. Richie opět vjede na silnici a rozjede se směrem na Derry. Už je mu lépe, už se trochu ovládá... nebo to je možná jen tím, že už zase jede, polyká kilometry, že už zase nastoupilo to snění.

Znovu ho napadne ten pan Nell – pan Nell a ten den, kdy se stavěla přehrada. Pan Nell měl dotaz, kdo vymyslel takovou blbost. Všech pět hochů zpočátku neklidně pohlíželo jeden na druhého, a pak nakonec vystoupil Ben, bledé tváře, oči sklopené, v obličejí silný tik, jak se snažil nikoho neshodit. Chudák si asi myslel, že dostane pět až deset let vězení v Shawshanku za to, že vyřadil z provozu kanalizaci na Witcham Street. To si Rich myslí dnes, ale tenkrát na tom byl úplně stejně jako Ben. A tím, jak Ben vystoupil, přiměl i ostatní, aby se za něj postavili. Prostě museli, protože jinak by byli špatnými kamarády. Byli by zbabělci. Byli by úplně jiní, než jejich televizní hrdinové. A to je asi definitivně spojilo v dobrém i zlém. To je nepochybně spojovalo i v posledních sedmadvaceti letech. S událostmi to někdy je jako s kostkami domina. První spadne na druhou, druhá na třetí a už se řítí všechno.

Kdy začalo už být pozdě na vracení všeho zpátky, přemítá Richie. Když se on a Stan k nim připojili a pomáhali stavět tu přehradu? Když jim vyprávěl Bill o té školní fotce, jak jeho bratr otočil hlavu a mrknul na něj? Snad... Ale Richiemu Tozierovi se zdálo, že ty dominové kostky začaly vlastně padat v momentě, kdy Ben Hanscom vystoupil a řekl „Já jsem jim ukázal,

2

jak se staví přehrada. Je to moje vina.“

Pan Nell tu jen tak stál, sevřené rty, ruce na svém vzrjícím černém koženém opasku. Hleděl z Bena na rozšiřující se jezero nad přehradou a pak zase na Bena s výrazem člověka neschopného uvěřit tomu, co vidí. Byl to statný Ir, vlasy předčasně šedivé, sčesané pod špičatou modrou čapku. Oči měl jasně modré, nos jasně červený, na tvářích malá hnízda prasklých žilek. Byl středně vysoký, ale pro pět chlapců, stojících před ním v pozoru, se zdál být nejméně dvoumetrovým pořízkem.

Pan Nell otevřel ústa, že promluví, když tu vystoupil a po bok Bena se postavil Bill Denbrough.

„By-by-by to m-m-můj ná-ná-nápad,“ podařilo se mu konečně říci. Dýchal těžce, lapal po dechu a jak tu pan Nell stál a netrpělivě ho sledoval, slunce odrážející odlesky jeho odznaku, podařilo se Billovi vykoktat zbytek toho, co chtěl říci: že Ben za to vůbec nemůže; Ben se tu prostě náhodou objevil právě v momentě, kdy potřebovali poradit, jak se dá přehrada postavit lépe, než to byli zatím schopni udělat sami.

„A můj taky,“ řekl náhle Eddie a postavil se z druhé strany vedle Bena.

„Jaký ‚můj taky‘?“ zeptal se pan Nell. „To snad je tvoje jméno a adresa, kovboji?“

Eddie se začervenal – odstín jeho pleti přecházel plynule až ke kořínkům jeho zrzavých vlasů. „Byl jsem tu s Billem, ještě než Ben přišel,“ řekl. „To jsem chtěl říct.“

Richie vystoupil a postavil se vedle Eddieho. Měl takový prchavý nápad, že jeden nebo dva Hlasy by mohly pana Nella trochu potěšit. To byla jedna prchavá myšlenka, v krátkém

sledu za ní však přišla následná (následná myšlenka, to pro Richieho byla věc poměrně nevídaná, avšak blahodárná), že jeden nebo dva Hlasy by všechno mohly také ještě víc pohnout. Pan Nell nevypadal, že by čekal na nějaké legrácky. Naopak se zdálo, že legrácky jsou ta poslední věc, na kterou právě teď čeká. A tak řekl jen „Já za to taky můžu,“ tichým hlasem, a pak se přinutil zmlknout.

„Já taky,“ řekl Stan a postavil se vedle Billa.

Tak tu teď všichni stáli vedle sebe před panem Nellem v jedné řadě. Ben se díval na jednu stranu, pak na druhou, poměrně zmateně – jejich podpora ho přivedla v úžas. Na chvíli se Richiemu zdálo, že chudák Slamník začne plakat vděčností.

„Ach bože,“ řekl znovu pan Nell, a i když to znělo značně znechuceně, jako by se mu na tváři objevil náznak úsměvu. „Takovouhle bandu pošuků sem eště teda neviděl. Kdyby jen tak vaši rodiče věděli, kde dneska jste, tak byste dostali všichni pěkně na prdele. A stejně asi přes ně dneska dostanete.“

Richie už se nedokázal udržet; ústa se mu prostě otevřela a začala se pohybovat jako ústa normálního šaška, kterého často vlastně dělal.

„Tak co je nového u vás na vsi, pane Nelle?“ vypadlo z něj. „Už vod pohledu ste takovej milej člověk, zasloužíte si dobrý –“

„A ty si zasloužíš asi tak za tři vteřiny pěkně na prdel, mladý muži,“ řekl pan Nell suše.

Bill se na něj obrátil a štěknul: „Pro b-b-boha, mů-mů-můžeš držet hu-hu-hubu, Ri-Ri-Richi?“

„To je dobrá rada, pane Williame Denbroughu,“ řekl pan Nell. „Vsadím se, že tvůj otec nemá ani potuchy o tom, že si tady v Ladech hraješ mezi sračkama, co?“

Bill uhnul očima a zavrtěl hlavou. Tváře mu červeně hořely.

Pan Nell pohlédl na Bena. „Nevzpomínám si na tvoje jméno, synu.“

„Ben Hanscom, pane,“ šeptl Ben.

Pan Nell přikývl a ohlédl se na přehradu. „To byl tvůj nápad?“

„Jo, jak ji postavit, ano.“ Benovo šeptání nebylo skoro

slyšet.

„No, stavitel jsi parádní, chlapče, ale asi víš houby o tom, jaký je kanalizační systém v Derry, co říkáš?“

Ben zavrtěl hlavou.

Poměrně ne nepřívětivě k němu pan Nell promluvil: „Celý systém má dvě části. Jedna se stará o komunální odpad – tedy lidská hovna, jestli to neuráží vaše jemné sluchy. Druhá část se stará o odpadní vodu – vodu z koupelen, z výlevků, z myček nádobí a sprch; zahrnuje také veškerou vodu, stékající do městských kanálů. Díky bohu, nijak jste nezasáhli do likvidace komunálních odpadů – ty jsou všechny napojené níže po proudu Kenduskeag. Možná o kilometr dál díky tomu, co jste provedli, schne na slunci pár velkých hoven, ale nikomu se aspoň hovna nelepí na strop.

Ale splašky... splašky nemají žádná čerpadla. Ty prostě stékají samospádem. A řekl bych, že asi víte, kde ten samospád končí, co myslíš, odborníku?“

„Tady,“ řekl Ben a ukázal na prostor nad přehradou, na prostor už z větší části zaplavený. Učinil tak, aniž by vzlédl. Pomalu se mu začaly po tvářích koulet velké slzy. Pan Nell předstíral, že je nevidí.

„Správně, můj velký mladý příteli. Všechny přítoky se samospádem napojují do horního toku Kenduskeag v Ladech. Vlastně řada takových malých přítoků jsou odpadní vody ze zdrojů, jež ani neregistrujete, tak jsou zašmodrchané v porostu. Hovna jdou jedním směrem a všechno ostatní jde jinudy, necht' je Bůh požehnan. A už vás vlastně napadlo, že jste strávili celý den babráním se ve sračkách města Derry?“

Eddie náhle začal sípat a musel použít respirátor.

„Provedli jste jenom to, že jste přehradili přívod vody do asi šesti z osmi centrálních nádrží, zásobujících Witcham, Jackson a Kansas a čtyři nebo pět ulic co jsou mezi nimi.“ Pan Nell upřel svůj suchý pohled na Billa Denbrougha. „Jedna z nich také slouží pro váš dům, mladý pane Denbroughu. Tak tu jen tak stojíme, dřezy neodtékají, pračky neodtékají, splašky tečou vesele do sklepů -“

Ben vzlyknul. Ostatní se na něj krátce podívali a pak se odvrátili. Pan Nell položil svoji velkou ruku na chlapcovo ramě. Mozolnatou a tvrdou, ale zároveň také jemnou.

„Jo, jo. Nemusíš hned bulet, mladej. Možná to ještě nebude

tak zlé, zatím možná ještě ne. Třeba trochu přeháním, ale jen proto, abys na to koukal jako já. Poslali mě sem podívat se, jestli do říčky nespádl nějaký kmen. Občas se to stává. Nikdo mimo mne a vás pěti nemusí vědět, že se to nestalo. Máme dnes v tomhle městě na starosti mnohem důležitější věci než nějakou přehrazenou říčku. Dám do své zprávy, že jsem našel spadlý kmen a že přišli nějakí hoši a pomohli mi ho odsunout. Žádný jména tam nenapíšu. A vy nebudete nikde nic vyprávět o nějaké přehradě, co jste stavěli v Ladech.“

Rozhlédl se po nich. Ben si zuřivě vytíral oči kapesníkem; Bill koukal zamyšleně na přehradu; Stan stál vedle Richieho a měl ruku na jeho rameni, připravenou, aby ji stiskl – silně stiskl – kdyby náhodou Richieho napadlo říkat něco jiného než děkujeme strašně moc.

„Kluci, ale stejně nemáte co dělat tady v téhle divočině,“ pokračoval pan Nell. „Můžete tady chytit asi tak šedesát různých nemocí. Z jedné strany je skládka, ve vodě je spousta chcanek z kanalizace, rozmatlaný odpadky, na tady tom pleveli různý brouci, můžete se zabořit do bahna... v takovémhle svinstvu nemáte co dělat. Ve městě jsou čtyři čisté parky, kde můžete celý den kopat mičudu a já na vás natrefím právě tady. No potěš pánbů!“

„N-n-nám se ta-ta-tady 1-1-líbí,“ řekl náhle Bill vzdorně. „Tady n-n-nás n-n-nikdo n-n-nebuzeruje, když si tu h-h-hrajeme.“

„Co říká?“ zeptal se pan Nell Eddieho.

„Říká, že nás tu nikdo nebuzeruje, když si tu hrajeme,“ řekl Eddie. Hlas měl tichý a šeptavý, ale zároveň zřetelně rozhodný. „A má pravdu. Když kluci jako my půjdeme někam do parku a začneme si hrát s mičudou, tak určitě hned přijdou jiní kluci a zase budeme druhý nebo třetí.“

Richie vyhrkl: „Eddie to říká naprosto správně! A...“

Pan Nell na něj ostře pohlédl.

Richie pokrčil rameny. „Promiňte. Ale Eddie má pravdu. A Bill taky. Nám se tady líbí.“

Richie si myslel, že pan Nell se zase naštve, ale ten bělovlasý policajt ho překvapil – všechny překvapil – úsměvem. „Aha,“ řekl, „tak vám se tady líbí. Mně se tady taky líbilo, když jsem byl malý kluk. Já vám nic nezakazuju. Ale teď poslouchejte, co vám řeknu.“ Zvedl ruku a postupně

na ně na všechny namířil ukazováček. „Když si sem chcete chodit hrát, tak ale chod'te vždy v partě jako dneska. Pohromadě. Je vám to jasný?“ Přikývli.

„To ale znamená vždycky pohromadě. Žádný hry na schovávanou, co se zašijete jeden sem a druhý tam. Víte přece, co se v tomhle městě děje. Já vám nezakazuju sem chodit, protože vy byste sem stejně chodili dál. Ale ve vlastním zájmu chod'te jen v partě, sem nebo jinam.“ Pohlédl na Billa. „Nebo máte jiný názor, mladý pane Bille Denbroughu?“

„N-n-ne, p-p-pane,“ řekl Bill. „Zů-zů-zůstaneme po-po-po-“

„To mi stačí,“ řekl pan Nell. „Ale ruku na to.“

Bill k němu napřáhl ruku a pan Nell jí potřásl.

Richie se vytrhl Stanovi a přistoupil k panu Nellovi.

„Jasný a bez debaty, pane Nelle, vy jste frajer mezi policajtama, to teda fakt! Fakt frajer! Fakticky frája!“ Napřáhl ruku, uchopil obrovskou tlapu Ira a zuřivě jí potřásl, šklebě se přitom. Pobavenému panu Nellovi připadal jako nechtěná karikatura Franklina D. Roosevelta.

„Děkuji ti, chlapče,“ řekl pan Nell. „Ale měl bys na sobě trochu pracovat. Zatím máš asi tak irský přízvuk jako Groucho Marx.“

Ostatní hoši se zasmáli, hlavně s ulehčením. Stan, i když se také smál, vrhl na Richieho káravý pohled: *Kdy ty už dostaneš rozum, Richie!*

Pan Nell si potřásl rukou se všemi z nich, s Benem jako posledním.

„Ty se nemáš za co stydět, jen snad za špatný odhad. A tohle... to jsi nastudoval z nějaký knížky, jak se to staví?“

Ben zavrtěl hlavou.

„To tě jen tak napadlo?“

„Ano, pane.“

„No to je tedy paráda. To jednou ještě něco dokážeš, o tom nepochybuju. Ale hlavně to zkoušej jinde než tady v Ladech.“ Zamyšleně se rozhlédl. „Tady se nic pořádného dělat ani nedá. Je to tu hnusný.“ Povzdechl si. „Tak to rozeberte, hoši. Hned to rozeberte. Já si tady zatím sednu do stínu, chvíli si odpočinu a vy můžete makat.“ Při posledních slovech pohlédl ironicky na Richieho, jako kdyby ho vybízel k nějaké další

bláznivé replice.

„Ano, pane,“ řekl Richie zdvořile, a to bylo všechno. Pan Nell spokojeně pokýval hlavou a chlapci se dali do práce, opět pod vedením Bena – ten jim tentokrát ukazoval jak nejrychleji rozebrat, co postavili. Pan Nell mezitím vylovil z bundy hnědou placatku a dal si z ní loka. Zakuckal se a pak hlasitě vydechl a hleděl se na chlapce vodovými, vlídnými očima.

„A co to máte v té láhvi, pane?“ zeptal se Richie z místa, kde stál po kolena ve vodě.

„Sakra, Richie, nemůžeš chvíli držet klapačku?“ zasyčel Eddie.

„V týhle?“ Pan Nell se trochu překvapeně podíval na Richieho a pak zase na láhev. Nebyla na ní žádná etiketa. „To je vynikající medicína na kašel, mladíku. A teď mi předved', jestli jsi při práci taky tak bystřej, jak ti to blafe.“

3

O trochu později kráčeli Bill a Richie společně po Witcham Street. Bill tlačil Stříbrňáka; poté, co nejdříve postavili a pak zase strhli přehradu, neměl ani energii na roztočení kol svého stroje. Oba chlapci byli špinaví, neupravení a značně vyčerpaní.

Stan se jich ptal, zda nechtějí jít k nim domů, že by tam hráli monopol nebo něco jiného, ale nikomu se nechtělo. Začínalo se připozdívat. Ben znaveně a otráveně prohlásil, že jde domů, jestli mu někdo třeba nevrátí knížky, půjčené v knihovně. Ještě měl naději, protože jméno a adresa vypůjčovatele se zapisovaly do kartičky, zasunuté do kapsy uvnitř desek knížky. Eddie prohlásil, že se jde koukat na televizi na rockový pořad, protože má vystupovat Neil Sedaka a on chce vidět, jestli Neil Sedaka je černocho nebo ne. Stan Eddiemu řekl že je pitomec, protože Neil Sedaka je běloch, to je jasně slyšet podle toho, jak zpívá. Eddie tvrdil, že jen podle hlasu se to poznat nedá; až do loňska byl třeba přesvědčen, že Chuck Berry je běloch, ale když ho pak viděl vystupovat v televizi, zjistil, že je černocho.

„Moje máti si pořád myslí, že je běloch, a to je dobře,“ řekl

Eddie. „Kdyby zjistila, že je černoš, tak už bych asi nesměl poslouchat jeho písničky.“

Stan se s Eddiem vsadil, že Neil Sedaka je běloch, a oba se pak vydali domů k Eddiemu, aby spor rozřešili.

A tak Bill a Richie se vlekli směrem, kde bydlel Bill, ani jednomu z nich nebylo moc do řeči. Richie přemýšlel o Billově příběhu s fotografií, co se na ní pohnula hlava a mrkla. A i přesto, že byl tak unavený, ho něco napadlo. Byla to pitomost... ale nějak ho to zaujalo.

„Hele, Bille,“ řekl. „Zastav na chvíli. Dej si klid. Jsem už mrtvej.“

„Ta-ta-takový štěstí m-m-mít ne-ne-nebudu,“ řekl Bill, ale zastavil se, opatrně položil Stříbrňáka na zelený trávník Teologického semináře a oba chlapci se posadili na široké kamenné schody, vedoucí k rozložitě viktoriánské budově z červených cihel.

„To byl teda d-d-den,“ řekl pochmurně Bill. Pod očima měl tmavé načervenalé skvrny. Obličej měl bledý a vypadal vyčerpaně. „Až p-p-přijdeme k nám, m-m-měl bys asi z-z-zavolat va-va-vašim. Aby ne-ne-nešleli.“

„Jo. Jasně. Hele, Bille, poslouchej –“

Richie se na chvíli odmlčel a přemýšlel o Benově mumii, Eddieho malomocném a o tom něčem, co jim už skoro řekl Stan. Na chvíli mu cosi blesklo hlavou, cosi ve spojitosti se sochou Paula Bunyana před Městským centrem. Ale to byl určitě jen nějaký sen, pro Kristovy rány.

Zapudil takové myšlenky a spustil.

„Jdeme k vám domů, co tomu říkáš? Mrkneme se do Georgova pokoje. Chtěl bych vidět tu fotku.“

Bill pohlédl ohromeně na Richieho. Chtěl něco říci, ale nemohl; prostě ho úplně přemohl stres. Zmohl se jen na divoké vrtění hlavou.

Richie řekl, „Slyšel jsi přeci Eddieho příběh. A Benův. Věříš tomu, co říkali?“

„Já ne-ne-nevím. Asi ně-ně-něco vidět mu-mu-museli.“

„Jo. To si také myslím. Všechny ty děti, co tu byly zavražděné, určitě měly taky takové zážitky. Jediný rozdíl mezi Benem a Eddiem a těmi ostatními dětmi je v tom, že Ben a Eddie se nenechali chytit.“

Bill zvedl obočí ale nevypadal nijak překvapený. Richie si

domyslel, že asi ho to také už napadlo. Neumí sice dobře mluvit, ale není žádný hlupák.

„Tak se nad tím trochu zamysli, Velký Bille,“ řekl Richie. „Nějaký chlápek se může převléknout do obleku klauna a zabít děti. Nevím, proč se mu chce, ale nikdo přeci neví, proč pošuci takové věci dělají, ne?“

„Ja-ja-ja-“

„Jasně. Není to přeci o moc jinší než třeba ten Joker v knížce o Batmanovi.“ Už jen slyšet nahlas svoje nápady Richieho vzrušovalo. Na chvilku se zeptal sám sebe, zda se skutečně snaží něco prokázat a nebo zda jen kolem sebe dělá kouřovou clonu ze slov, aby se dostal do toho pokoje, k té fotografii. Nakonec to vlastně vyjde nastejno. Nakonec mu možná bude stačit, když uvidí, jak Billovi vzrušením také svítí oči.

„C-c-co ale s t-t-tím má s-s-společného ta f-f-fotka?“

„Co myslíš ty?“

Tiše, nedívaje se na Richieho, Bill odpověděl, že si nemyslí, že by ta fotografie měla něco společného s těmi vraždami. „Myslím si, že to byl j-j-jen Georgův duch.“

„Duch na *fotografii*?“

Bill přikývl.

Richie se nad tím zamyslel. Proti nápadu s duchem jeho dětská mysl neměla naprosto nic. Byl si jist, že takové věci existují. Jeho rodiče jsou metodisté a Richie chodil každou neděli do kostela a ve čtvrtek večer i na shromáždění Mladých metodistů. Věděl už toho hodně o bibli a věděl i to, že v bibli se věří na různé podivné věci. Podle bible je i sám Bůh alespoň z jedné třetiny duchem, a to je ještě teprve začátek. V bibli se věří na démony, protože Ježíš jich pár z jednoho chlápka zapudil. Pěkně je hnal. A když se Ježíš toho chlápka zeptal, jak se jmenuje, démoni odpověděli a řekli, aby se dal k Cizinecké legii. Nebo tak nějak. V bibli se věří i na čarodějky, protože proč jinak by se tam říkalo „nenecháš ani čarodějkou trpět“? Některé věci byly v bibli dokonce lepší než ve strašidelných kreslených seriálech. Jak se lidi smaží na oleji nebo se věší jako Jidáš Iškariotský; nebo ten příběh o hříšném králi Ahazovi, jak spadnul s věže a přiběhli psi a lízali jeho krev; masoví vrazi dětí, co byli u narození Mojžíše i Ježíše Krista; ti chlapíci, co vylézali z hrobů a lítali

vzduchem; proroci, co viděli do budoucnosti a bojovali s příšerami. To všechno je v bibli a do posledního písmene to je pravda – alespoň to říká kazatel pan Craig, Richieho rodiče i Richie sám. Naprosto věn Billově vysvětlení, jen ho trochu mate logika celé záležitosti.

„Ty ale říkáš, že jsi měl strach. Proč by tě měl Georgův duch chtít strašit?“

Bill si dal ruku k ústům a olízl ji. Trochu se mu třásla. „M-m-možná je na m-m-mě vzteklej. Že jsem ho ne-ne-nechal zabít. T-t-to byla m-m-moje chyba. Já jsem ho p-p-poslal ven s tou lo-lo-lo -“ Nemohl se sebe to slovo dostat a tak místo toho jen kýval rukou ve vzduchu. Richie přikývl, jako že rozumí, co chce Bill říci... ale nijak nedal najevo, že by souhlasil.

„Já myslím, že to ne,“ řekl. „Kdybys ho píchnul do zad nebo zastřelil, to by bylo něco jiného. A nebo kdybys mu třeba dal otcovu nabitou pušku, aby si s ní šel hrát a on by se s ní zastřelil. Ale nebyla to přeci puška, byla to jen lodička. Nechtěl jsi mu nijak ublížit; ty jsi vlastně“ – Richie teď namířil na Billa prstem jako nějaký advokát – „chtěl jsi jen, aby se ten kluk trochu pobavil, ne?“

Bill se v myšlenkách vrátil zpátky – co mu teď Richie řekl, to mu poprvé za několik posledních měsíců trochu zvedlo náladu, když musel myslet na Georgovu smrt, ale nějaká jeho část trvala nadále na tom, že nemá žádné právo mít lepší náladu. *Pochopitelně*, že to tvoje vina je, říkala tato část; ne možná úplně, ale částečně určitě.

Kdyby tomu tak nebylo, proč je potom tady to studené místo na gauči mezi tvou matkou a otcem? Kdyby tomu tak nebylo, proč už nikdo nic neříká při večeři? Proč teď je slyšet jen cinkání nožů a vidliček, které se nedá vydržet a ty se musíš o-omluvit a odejít?

Vypadalo to spíš, že on je ten duch, bytost mluvící a pohybující se, avšak neslyšená a neviděná, neurčitě cítěná ale naprosto neakceptovaná jako realita.

Nelíbilo se mu pomyšlení, že je to jeho vina, ale jediná alternativa, již byl schopen vymyslet si jako omluvu pro jejich chování, byla ještě horší: že veškerá láska a péče, již se Billovi dostávalo od rodičů dřív, měla co dělat s přítomností George a když je teď George pryč, nezbyvá pro něj už nic... a

všechno se to stalo zbytečně, naprosto bezdůvodně. A když přiloží ucho na *ony* dveře, uslyší jen víchr šílenosti, zuřící venku.

A tak se přehoupl přes to, co dělal, pociťoval a říkal toho dne, kdy George zemřel; jedna jeho část doufala, že je pravda, co říká Richie, a další zase stejně úporně doufala, že to pravda není. Nebyl pro George žádným vzorným starším bratrem, to je jasné. Prali se, a hodně. Prali se i toho dne?

Ne. Neprali. Jedno je jasné, Bill byl toho dne ještě moc slabý, než aby byl schopen se s Georgem i jen hádat. Skoro celý den spal, něco se mu zdálo, zdálo se mu o nějakém

(o želvě)

legračním malém zvířátku, jen si nemohl vzpomenout o jakém, a vzbudil se zvukem přestávajícího deště venku a nespokojeným reptáním George v jídelně. Zeptal se George, co se mu nelíbí a ten mu odpověděl, že se snaží vyrobít si papírovou lodičku podle návodu v knížce *Nejlepší nápady*, ale pořád mu to nevychází. Bill řekl Georgovi, aby tu knížku přinesl. A když tu teď seděl vedl Richieho na schodech do semináře, jasně se mu připomnělo, jak se Georgovi rozzářily oči, když jim loďka vyšla správně, a jak ho potěšilo, že vidí tu Georgovu radost – cítil se prostě jako opravdový starší bratr.

Ta loďka sice George zabila, ale Richie má pravdu – bylo to něco úplně jiného, než kdyby dal Georgovi nabitou pušku, aby si s ní hrál. Bill přeci nemohl tušit, co se stane. Nemohl mít ani ponětí, co se stane.

Zhluboka si povzdechl a pocítil, jak mu nějaký kámen – o němž ani nevěděl, že ho tam má – padá ze srdce. Okamžitě se cítil lépe, všechno se mu zdálo být veselejší.

Otevřel ústa, aby to sdělil Richiemu a místo toho propukl v pláč.

Richie poděšeně položil Billovi ruku kolem ramen (poté, co se rychle rozhlédl, aby se přesvědčil, zda se nedívá někdo, kdo by je mohl považovat za dva teplouše).

„To bude dobrý,“ řekl. „Už je to dobrý, ne? Nech toho. Vykašli se na to.“

„*J-j-já jsem ne-ne-nechtěl, a-a-aby ho z-z-zabili!*“ vzlykal Bill. „*T-T-TO JSEM V-V-VŮBEC N-N-NECHTĚL!*“

„Ježišmarjá, Billy, to je přeci jasný, žes to nechtěl,“ řekl Richie. „Kdyby ses ho chtěl zbavit, tak jsi ho třeba shodil ze

schodů nebo tak.“ Richie poplácal chláholivě Billa po rameni a ještě ho trochu šfouchnul. „Tak už neřučkej. Jsi jako malý dítě.“

Bill pomalu přestával vzlykat. Pořád ho to bolelo, ale už to bylo jasnější, jako kdyby se říznul a vyjmul si něco, co mu uvnitř hnilo. Zůstal ten pocit úlevy.

„J-j-já jsem n-n-nechtěl, a-a-aby ho z-z-zabili,“ opakoval Bill, „a j-j-jestli n-n-někomu řekneš, že jsem b-b-brečel, d-d-dám ti d-d-do d-d-držky.“

„Neboj, neřeknu,“ odvětil Richie, „neměj strach. Vždyť to přeci byl tvůj bratr. Kdyby zabili mého bratra, tak bych si uřval celou palici, to si piš.“

„T-t-ty přeci n-n-nemáš ž-ž-žádnýho bratra.“

„Jasně že ne, ale kdybych měl.“

„F-f-fakt?“

„Jasně.“ Richie se odmlčel a fixoval Billa zkoumavým zrakem, snaže se zjistit, zda už ho to přešlo. Ještě si vytíral oči kapesníkem, ale Richie se rozhodl, že asi už to má za sebou. „Chtěl jsem jen říct, že nevím, proč by tě měl George chtít strašit. Tak proto možná ta fotka s tím má něco společného... teda s tím ostatním. S tím klaunem.“

„M-m-možná to George n-n-neví. M-m-možná si m-m-myslí.“

Richie pochopil, co se Bill snaží říci a mávl rukou. „Až zhebneš, stejně se dozvíš všechno, co si kdy o tobě lidé mysleli, Velký Bille.“ Mluvil se shovívavým tónem učitele, poučujícího venkovského balíka o základních věcech života. „Je to v bibli. Tam stojí ‚I když dnes nevidíme v zrcadle nic, po smrti jím budeme vidět jako oknem‘. Někde to tam je, teď nevím, v které části. Znamená to, že–“

„J-j-já vím, c-c-co to z-z-znamená,“ řekl Bill.

„No a co teda řekneš?“

„Č-č-čemu?“

„No jdeme tedy do jeho pokoje a mrkneme se. Možná přijdu na to, kdo tady zabíjí všechny ty děti.“

„Já m-m-mám strach.“

„Já taky,“ řekl Richie jen tak, aby Billa rozhoupal. Vtom se v něm ale něco zvrátilo a on zjistil, že to je pravda: byl náhle zelený strachy.

Oba chlapci vklouzli do domu potichu jako nějakí duchové. Billův otec byl ještě v zaměstnání. Sharon Denbroughová seděla v kuchyni a četla si u stolu v nějaké brožované knížce. Do haly zaváněla z kuchyně večeře – treska. Richie zavolal domů, aby jeho maminka věděla, že je naživu a u Billa.

„Je tam někdo?“ zvolala paní Denbroughová, když Richie položil telefon. Strnuli a hleděli na sebe provinile. Pak Bill zavolal: „T-t-to jsem j-j-já, mami. A Ri-Ri-Ri -“

„Richie Tozier, paní Denbroughová,“ zavolal Richie.

„Nazdar, Richie,“ ozvala se paní Denbroughová slabě, jako odněkud zdaleka. „Zůstaneš na večeři?“

„Děkuji moc, ale asi tak za půl hodiny si pro mne přijde maminka.“

„Tak ji ode mne pozdravuj, ano?“

„Ano paní Denbroughová, vyřídím to.“

„P-p-pojď,“ zašeptal Bill. „Nech už těch keců.“

Šli nahoru a chodbou k pokoji Billa. Byl uklizen tak, že by kterákoliv matka při nahlédnutí do něj dostala mírné bolení hlavy. Na policích byly nacpány bez ladu a skladu knížky a kreslené seriály. Víc bylo kreslených seriálů. Pár modelů autíček a hračky a na stole štos malých gramodesek. Na stole stál také starý psací stroj značky Underwood, kancelářský typ. Rodiče mu ho dali k vánocům před dvěma lety a Bill na něm někdy psal povídky. Teď po Georgově smrti psal častěji.

Na podlaze u postele byl gramofon, přes pelest postele ležela naházená hromada oblečení. Bill strčil oblečení do zásuvky skříně a vzal ze stolu stoh desek. Hrabal se jimi a několik jich vybral. Nasadil je do měniče a pustil gramofon. Fleetwoods začali zpívat písničku „Lásko pojd' blíž“.

Richie ohrnul nos.

Bill se zašklebil, i když srdce mu divoce tlouklo. „O-o-oni n-n-nemají rádi rokenrol,“ řekl. „T-t-tohle mi d-d-dali k na-na-narozeninám. A t-t-taky dvě d-d-desky od Pat B-B-Boona a Tommyho S-S-Sandse. Když tu n-n-nejsou, tak si p-p-pouštím L-L-little Richarda a S-S-Screamin Jay Hawkinse. Ale k-k-když bude slyšet mu-mu-muziku, tak si bude m-m-myslet, že jsme v m-m-mém po-po-pokoji. Pojď, jdeme.“

Georgův pokoj byl přes chodbu. Dveře byly zavřené.

Richie na ně pohlédl a olízl si rty.

„Oni je nezamykají?“ zašeptal Billovi. Náhle zjistil, že doufá, že budou zamčené. Náhle měl potíže uvěřit tomu, že to byl jeho nápad.

Bill, celý bledý, zavrtěl hlavou a otočil knoflíkem na dveřích. Vstoupil do pokoje a ohlédl se na Richieho. Richie ho po chvíli následoval. Bill zavřel dveře a zvuk desky s písničkou Fleetwoods se ztlumil. Richie sebou při cvaknutí zámku trochu trhnul.

Se směsí strachu a intenzivní zvědavosti se rozhlížel po pokoji. První věc, kterou zaznamenal, byla suchá zatuchlost vzduchu – *nikdo tu už dlouho neotvíral okna, pomyslel si. Tady už hodně dlouho nikdo nedýchal.* Trochu se při té myšlence zachvěl a opět si olízl rty.

Zrak mu spočinul na Georgově posteli a hned musel začít myslet na George, jak leží pod zemí na hřbitově Mount Hope. Jak tam hnije. Nemá ruce zkřížené, protože na to jsou potřeba dvě a George byl pohřben pouze s jednou.

Richiemu uniklo slabé záupění. Bill na něj tázavě pohlédl.

„Měl jsi pravdu,“ řekl Richie chraplavě. „Je to tu strašidelné. Teda nechápu, jak jsi tady mohl vydržet sám.“

„B-b-byl to můj b-b-bratr,“ řekl prostě Bill. „Někdy se m-m-mi chtělo.“

Po zdech visely plakáty – dětské plakáty. Na jednom z nich byl Strašlivý Tom, postava z kresleného seriálu Kapitán Klokán. Tom právě přeskakoval hlavu a sepjaté ruce Crabby Appletona. Na dalším pochodovaly sestřenice Kačera Donalda Huey, Louie a Dewie ve svých čepičkách z mývalí kůže. Na třetím, který vybarvoval sám George, byl pan Do, jak zastavuje dopravu aby mohly přejít ulici školní děti. Pod obrázkem byl nápis PAN DO ŘÍKÁ, POČKEJTE AŽ PŘEJDU!

Ten kluk prostě neuměl poslouchat, pomyslel si Richie a pak se zachvěl. Ten kluk se to tak či tak už nikdy nemůže naučit. Richie pohlédl na stůl u okna. Paní Denbroughová tu seřadila všechna Georgova vysvědčení, stála tam pootevřená. Když tam tak Richie stál, hleděl na ně a věděl, že už žádná nepřibudou, uvědomoval si, že Georgův život skončil nezvratně a provždycky a zůstalo jen pár vysvědčení z mateřské školy a prvních několika tříd, a poprvé na něj plnou

vahou dopadla ta idiotská pravda o smrti. Jako by mu do mozku pronikl nějaký těžký ocelový trezor a zabořil se do něj. *Já také mohu zemřít!* začalo mu náhle v hlavě cosi zděšeně křičet. *Každý může zemřít! Každý může zemřít!*

„No teda,“ řekl skoro šeptem. Na víc se nezmohl.

„Jo,“ řekl Bill také skoro šeptem. Posadil se na Georgovu postel. „Koukni.“

Richie sledoval směr, kam mířil Billův ukazováček, až zahlédl na zemi ležící zavřené album fotografií. Na deskách četl **MOJE FOTOGRAFIE, GEORGE ELMER DENBROUGH, 6 LET.**

Šest let! zaječelo mu něco v hlavě stejně zrádným tónem. *Navždy šest let! Každý může zemřít! Do pytle! Sakra každý!*

„Bylo o-o-otevřené,“ řekl Bill. „P-p-předtím.“

„Tak se zavřelo, no,“ řekl Richie neklidně. Sedl si na postel vedle Billa a hleděl na album. „Spousta knížek se zavře sama od sebe.“

„Možná s-s-stránky, ale ne d-d-desky. Zavřely se s-s-samy.“ Pohlédl zachmuřeně na Richieho, oči měl v unaveném obličejí velmi temné. „Ale o-o-otevřít už je m-m-musíš sám. Teda m-m-myslím si.“

Richie vstal a pomalu kráčel k albu fotografií. Leželo pod oknem, zastíněným světlou záclonou. Když vyhlédl ven, viděl jabloni na zadním dvorku domu. Větrík trochu kýval sem a tam jednou zkroucenou, černou větví.

Pohlédl opět na podlahu na Georgovo album... Nějaká kaštanově hnědá skvrna zbarvila okraje stránek na boku alba asi v jeho prostředku. Také to mohl být zaschlý kečup. Jistě – klidně si člověk mohl představit George, jak si prohlíží fotky a přitom se cpe chlebíčkem nebo hamburgrem. Ukousne si velké sousto a trochu kečupu přitom ukápne na album. Malé děti patlají vždycky podobné věci na všechno, co jim přijde pod ruku. Mohl to být kečup. Ale Richiemu bylo jasné, že to kečup nebyl.

Dotkl se krátce alba a pak zase dal ruku pryč. Desky byly chladné. Ležely tady v silném letním slunci, odstíněném jen tenkou záclonou, ležely tady celý den a přesto byly chladné.

Tak na ně prostě nesahej, pomyslel si Richie. *Stejně se do toho pitomého alba nechceš dívat, koukat na spoustu lidí, které neznáš. Možná bys měl Billovi říct, že sis to rozmyslel a*

půjdeme do jeho pokoje, prohlédneme si nějaké seriály a pak půjdeš domů, navečeříš se a půjdeš brzy do postele, protože jsi unavený, a až se zítra ráno probudíš, bude jasné, bude naprosto jasné, že to je jenom kečup. Tohle prostě uděláš a dost.

A tak otvíral album rukama, jež byly nejméně tisíc kilometrů daleko, na konci dlouhých paží z umělé hmoty, a hleděl na tváře a místa v Georgově albu, na tety, strýce, děti, domy, staré fordů a studebackery, telegrafní sloupy, poštovní schránky, ploty, vyježděné koleje s vodou v nich stojící, ruské kolo na pouti v Esty County, vodojem, ruiny Kitchenerových železáren–

Listoval stránkami stále rychleji, až najednou přišly prázdné. Otočil zpátky – nechtěl, ale nemohl si pomoci. Byl tam obrázek středu města Derry, Main Street a Canal Street kolem roku 1930, a dál pak už nic.

„Ale tady není žádná školní fotka George,“ řekl Richie. Pohlédl na Billa se směšší ulehčení a naštvání. „Proč mě taháš za nohu, Velký Bille?“

„C-c-cože?“

„Je tady fotka města ze starých dob, a ta je v albu poslední. Zbývající stránky jsou prázdné.“

Bill vstal z postele a připojil se k Richiemu. Podíval se na fotografii města, jak vypadalo před skoro třiceti lety, staromódní auta a povozy, staré pouliční lampy s několika koulemi jako velké bílé pomeranče, chodci podél kanálu zachyceni v polovině kroku spouští fotoaparátu. Otočil list a přesně jak řekl Richie, nebylo tam už nic.

Ne, moment – ne *vůbec* nic. Byl tam jeden růžek, takový, co se používá na upevňování fotografií.

„Byla t-t-tady,“ řekl a poklepal na ten růžek. „Koukni.“

„Ježkovy zraky! Kam se podle tebe poděla?“

„J-j-já n-n-nevím.“

Bill vzal od Richieho album a měl ho nyní na klíně. Listoval stránkami, hledal Georgovu fotografii. Po minutě to vzdal, ale stránky se pohybovaly dál. Otáčely se samy, listovaly se, převracely, pomalu, ale neustále, s typickými šustivými zvuky. Bill a Richie na sebe vyděšeně pohlédli rozšířenými očima, a pak znovu zírali na album.

Album se nalistovalo opět k poslední fotografii a tam se

stránky zastavily. Hleděli na sépiovou fotografii Derry, jak město vypadalo dlouho před tím, než oni se narodili.

„Hele!“ řekl náhle Richie a vzal si zase album od Billa. Už neměl v hlase strach a ve tváři se mu zračily spíše zvědavost a údiv. „Já se picnu!“

„C-c-co? C-c-co je?“

„My! To jsme my! Pro Kristovy rány, *koukni!*“

Bill si trochu přitáhl album. Oba se nad ním sklonili, pak Bill ostře sykl a Richie poznal, že to také uviděl.

Zachycení na lesklém povrchu této staré černobílé fotografie kráčejí dva chlapci po Main Street směrem ke křižovatce s Center Street – k místu, kde se kanál noří asi na dva až tři kilometry pod zem. Oba hoši se dali zřetelně rozeznat na pozadí nízké betonové stěny okraje kanálu. Jeden měl na sobě trenýrky. Druhý šaty, vypadající skoro jako námořnický oblek, na hlavě měl tvídovou čepici. Ze tří čtvrtin byli otočeni obličejem ke kameře, dívali se na něco na druhé straně ulice. Chlapec v trenýrkách byl Richie Tozier, o tom nebylo pochyb. A chlapec v námořnickém obleku a čepici byl Kockavý Bill.

Hypnotizovaně hleděli na sebe na fotografii téměř trojnásobně starší než oni sami. Richieho ústa náhle vyschla a byla hladká jako sklo. Pár kroků před oběma chlapci šel nějaký muž a držel si okraj plstěného klobouku, sako za ním vlálo v náhlém závanu větru, navždy zachyceném okem fotoaparátu. Na ulici bylo několik fordek model T, jeden pierce-arrow a chevrolety se staženou střechou.

„T-t-tomu n-n-nevěřím-“ začal Bill, a v tom okamžiku se fotografie začala pohybovat.

Fordka, jež měla navždy zůstat uprostřed křižovatky (nebo alespoň tak dlouho, dokud se chemikálie na staré fotografii úplně nerozpustí), jí projela, z výfuku se jí vyvalily obláčky kouře. Pokračovala směrem k Horní míli. Na straně řidiče se v okénku objevila malá bílá ruka a signalizovala odbočení doleva. Auto zatočilo na Court Street, přešlo bílý okraj fotografie a zmizelo ze záběru. Pierce-arrow, chevrolety, packardy – všechny se začaly pohybovat, rozjely se svými směry křižovatkou. Po osmadvaceti letech konečně cíp saka toho muže dokončil svůj pohyb. Muž si upravil klobouk a pokračoval v chůzi.

Oba chlapci dokončili otočení, nyní jim byly vidět celé obličeje, a o chvíli později spatřil Richie, na co koukali, když přes Center Street přebíhal nějaký špinavý pes. Chlapec v námořnickém obleku – Bill – si vložil do koutků úst dva prsty a zapískal. Aniž by byl schopen pohnout se či přemýšlet o tom, Richie si s ohromením uvědomil, že *slyší* to písknutí, slyší nepravidelné předení motorů aut. Ty zvuky byly slabé, jako kdyby procházely nějakým tlustým sklem, ale byly *tady*.

Pes se zastavil, pohlédl na oba chlapce a pak klusal dál. Chlapci na sebe pohlédli a začali se chechtat jako veveryky. Dali se do kroku, a pak Richie v trenýrkách chytil Billa za ruku a ukazoval mu něco směrem u kanálu. Obrátili se tím směrem.

Ne, pomyslel si Richie, *nedělej to, ne* –

Šli směrem k nízké betonové zdi a přes její okraj náhle vykoukl klaun, jako když nějaký skřítek vyskočí z krabičky, a ten klaun měl obličej George Denbrougha, vlasy ulízané dozadu, místo úst šeredný škleb plný kapajícího smíru, místo očí černé díry. V jedné ruce držel na provázku tři balónky. Druhou rukou se natahoval po chlapci v námořnickém obleku a chystal ho za krk.

„*N-n-n-NE!*“ zaječel Bill a sáhl po fotografii.

Sáhl *do* fotografie.

„*Nedělej to, Bille!*“ vykřikl Richie a chytil ho za ruku. Bylo skoro už příliš pozdě. Zahlédl, jak konečky prstů Billa procházejí povrchem fotografie do toho druhého světa. Zahlédl, jak se mu barva konců prstů mění z teple růžové živého masa na mumifikovanou krémovou barvu, přecházející do běloby starých fotografií. Současně se zmenšily a odpojily. Byl to stejný jev, jaký nastává, když strčíte ruku do skleněné nádoby s vodou: část ruky, jež je pod vodou, se zdá plavat, je jakoby oddělená, vzdálená od části, zůstávající nad vodou.

Řada diagonálních zářezů šlehla Billa přes prsty v místě, kde přestávaly být jeho prsty a staly se prsty na fotografii; jako kdyby strčil ruku do čepelí ventilátoru místo do obrázku.

Richie ho chytil za předloktí a vší silou zatáhl. Oba přepadli dozadu. Georgovo album spadlo na podlahu a samo se zavřelo se suchým klapnutím. Bill si strčil prsty do úst. V očích měl slzy bolesti. Richie spatřil krev, stékající mu po

dlani a zápěstí tenkými čůrky.

„Ukaž,“ řekl.

„B-b-bolí,“ řekl Bill. Podal ruku Richiemu, dlaní dolů. Na ukazováku, prostředníku a prsteníku měl příčné zářezy. Malíčkem se povrchu fotografie téměř nedotkl (pokud vůbec nějaký povrch měla), a i když nebyl pořezaný, řekl Bill Richiemu později, že měl čistě odstřižený nehet, jako nůžkami.

„Bože můj, Bille,“ řekl Richie. Obvaz. To bylo jediné, nač byl schopen pomyslet. Měli z pekla štěstí – kdyby se mu nepodařilo strhnout Billovi ruku, mohl přijít o prsty úplně, takhle je má jen pořezané. „Musíme to nějak zavázat. Matka by mohla –“

„M-m-matku do t-t-toho n-n-neplet,“ řekl Bill. Sáhl znovu po albu, zanechávaje na podlaze kapičky krve.

„Ne abys ho zase otvíral,“ vykřikl Richie a chytil zoufale Billa za rameno. „Pro Kristovy rány, Bille, vždyť jsi skoro přišel o prsty!“

Bill ho setřásl. Listoval stránkami alba a ve tváři měl odhodlaný úšklebek, který Richieho děsil víc než cokoliv jiného. Billovy oči měly téměř šílený výraz. Poraněnými prsty značkoval Georgovo album novou krví – teď to nevypadalo jako od kečupu, ale za chvíli už zase bude. Pochopitelně, že bude.

Nalistroval znovu tu starou fotografii města.

Fordka stála uprostřed křižovatky. Ostatní auta znehybněle stála na místech jako dřív. Muž, krácející směrem ke křižovatce, si držel okraj klobouku. Sako mu opět nehybně vlálo.

Oba chlapci zmizeli.

Nikde na fotografii už nebyli žádní chlapci. Avšak –

„Hele,“ zašeptal Richie a ukázal prstem. Dal si pozor, aby se nedotkl fotografie. Těsně nad nízkou betonovou zdí okraje kanálu bylo vidět nějaký oblouk – vršek něčeho kulatého.

Něčeho jako balónku.

se ozval hlas Billovy matky a na stěně se objevil její stín. „To jste se tam prali?“ zeptala se ostře. „Slyšela jsem nějakou ránu.“

„J-j-jenom trochu, m-m-mami.“ Bill šlehl okem po Richiem. *Ani muk*, znamenal ten pohled.

„Tak toho koukejte nechat. Málem mi spadnul strop přímo na hlavu.“

„A-a-ano, mami.“

Slyšeli, jak se vrací zase do kuchyně. Bill si krvácející ruku ovázal kapesníkem; ten okamžitě zčervenal a hrozilo, že z něj začne kapat krev. Oba chlapci odešli do koupelny, kde držel Bill ruku pod tekoucí vodou tak dlouho, až krvácení přestalo. Po očištění ruky se ukázalo, že rány jsou značně hluboké. Při pohledu na jejich bělavé okraje a červené maso uvnitř se začalo Richiemu dělat špatně od žaludku. Ovázal rány co nejrychleji obinadlem.

„B-b-bolí to jako č-č-čert,“ řekl Bill.

„A proč jsi taky, blboune jeden, tam musel tu ruku strkat?“

Bill chmurně pohlédl na proužky obinadla na prstech a pak na Richieho. „T-t-to byl ten k-k-klaun,“ řekl. „T-t-to byl ten klaun, c-c-co ze sebe d-d-dělal George.“

„To je jasný,“ řekl Richie. „Stejně jako ze sebe ten klaun dělal mumii, když ho viděl Ben. A dělal ze sebe taky toho nemocného vandráka, co ho viděl Eddie.“

„T-t-toho m-m-malomocného.“

„Jasně.“

„A-a-ale je to do-do-doopravdy k-k-klaun?“

„Je to nějaká příšera,“ řekl Richie kategoricky. „Nějaká divná příšera. Máme tady v Derry nějakou příšeru. A ta zabíjí děti.“

6

V sobotu, ne dlouho po tom incidentu s přehradou v Ladech, panem Nellem a fotografií, co se pohybovala, stáli Richie, Ben a Beverly Marshová tváří v tvář ne jedné příšěře, ale rovnou dvěma – a ještě za to zaplatili. Tedy Richie zaplatil. Tyto příšery sice naháněly strach, nebezpečné ale nebyly; lovily svoje oběti na plátně kina Aladdin a Richie, Ben a

Beverly je sledovali z balkónu.

Jednou z příšer byl vlkodlak, toho hrál Michael Landon, a ten byl perfektní, protože i když byl vlkodlak, tak vlasy měl učesané asi jako kačer na prdelce. Druhou příšerou byl ten nabouranej šílenec na motorce, kterého hrál Gary Conway. Toho oživil nějaký potomek Viktora Frankensteina, krmící tím, co mu zbylo, aligátory, jež choval ve sklepě. Na programu byl také týdeník, kde se ukazovala nejnovější pařížská móda a poslední výbuch rakety Vanguard na Cape Canaveralu. Pak dávali dvě grotesky s Kačerem Donaldem, jednu s Pepkem Námořníkem a jednu s Chilly Willym (z nějakého důvodu čepice Chilly Willyho strašně štvala Richieho) a pak byly ukázky Co uvidíte příští týden. Mezi novinkami měly být dva filmy, jež Richie okamžitě zařadil na svůj seznam věcí, jež mu nesmí v žádném případě uniknout: *Oženil jsem se s příšerou z vesmíru* a *Skvrna*.

Během promítání byl Ben úplně zticha. Chudáka Slamníka ten den už skoro zmerčili Henry, Krkavec a Viktor a Richie měl zato, že právě tohle ho trápí. Ben už však na ty tři kretény úplně zapomněl (seděli blízko u plátna v přízemí, házeli po sobě popcornem z krabic a hlučeli). Důvodem jeho tichosti byla Beverly. Její blízkost ho tak přemáhala, až skoro omdlával. Nejdříve mu naskákala husí kůže, a pak když se trochu víc pohnula na svém sedadle, mu zase začalo být strašně horko, jako kdyby dostal nějakou tropickou horečku. Když její ruka zavadila o jeho při nabírání popcornu, zachvěl se blažeností. Později si pomyslel, že tenkrát ty tři hodiny v temnotě vedle Beverly byly asi jak nejdelší, tak nejkratší tři hodiny v celém jeho životě.

Richie vůbec nezaregistroval, že Ben zapadl tak hluboko do telecí lásky. Byl v naprosté pohodě. Lepší než obrázky seriálu o Mluvícím oslu Francisovi už byly jen strašidelné filmy ve tmě kina plného dětí, jež všechny vřeštěly a ječely v nejvypjatějších okamžicích. Pochopitelně, že nespojoval děj dvou podprůměrných filmů, jež teď právě sledovali, s tím, co se dělo tady ve městě... alespoň tenkrát ještě ne.

V pátek ráno uviděl v *Novinách* reklamu na sobotní odpolední dvojprogram strašidelných filmů a téměř okamžitě zapomněl, jak špatně spal minulou noc – jak nakonec musel vstát a rozsvítit světlo na skříni, což zajisté bylo dětinství, ale

On by už nebyl schopen ani zavřít oči, kdyby to neudělal. Ale ráno se už zase všechno zdálo být normální... no, teda skoro normální. Začínal už si myslet, že snad měli s Billem společně halucinaci. Billovy pořezané prsty jistě žádnou halucinací nebyly, ale možná se jenom pořezal o hrany listů alba. Mělo dost silné listy. To by mohlo být. Snad. A mimoto nikdo přeci neříká, že je třeba teď o tom příštích deset let přemýšlet. Nebo snad ano? Jasně že ne.

A tak po zkušenosti, jež by dospělého člověka okamžitě hnala k nejbližšímu psychiatrovi, Richie Tozier vstal, dal si obrovskou snídani, v zábavné příloze *Novin* zahlédl tu reklamu na dvojici hororů, zkontroloval svoji peněžní hotovost, zjistil, že je na tom bídě (nu... ta hotovost byla spíš „neexistující“) a začal po otci loudit nějaké úkoly, jež by mu vynesly pár drobných.

Jeho otec, který přišel ke stolu už ve svém bílém zubařském plášti, odložil sportovní přílohu novin a nalil si druhý šálek kávy. Byl to příjemný muž s úzkým obličejem. Nosil brýle s ocelovými obroučkami, na temeni hlavy se mu začínala ukazovat pleš a v roce 1973 měl zemřít na rakovinu hrtanu. Pohlédl na reklamu, na niž ukazoval Richie.

„Horory,“ řekl Wentworth Tozier.

„Jo,“ řekl Richie a zašklebil se.

„Na to asi musíš jít, co,“ řekl Wentworth Tozier.

„Jasně!“

„To bys asi bídě zašel v křečích zklamání, kdyby se ti nepodařilo vidět tyhle dva škváry, co?“

„Jasně, jasně, to se ví že jo! Jasně že bych zašel! Hůůůůůůůů!“ Richie padl ze židle na podlahu, držel se za hrdlo a měl vyplazený jazyk. Byl to takový Richieho zvláštní způsob, jak předvádět šarm.

„Proboha, Richie, mohl bys toho už nechat?“ zeptala se ho matka od sporáku, kde smažila vejce, jež měla přijít po omeletě. „Heleď se, Richie,“ řekl mu otec, když si Richie zase sedl na židli, „že já jsem ti zapomněl v pondělí dát kapesné. To může být jediný důvod, proč už v pátek zase potřebuješ peníze.“

„No...“

„Došly?“

„No...“

„To je asi nadmíru náročný námět hovoru pro chlapce s tak prostým mozkiem,“ řekl Wentworth Tozier. Dal na stůl loket, podepřel si bradu dlaní ruky a sledoval svého syna silně fascinovaným pohledem. „Kam asi zmizely?“

Richie okamžitě přešel na Hlas Toodlese, anglického komorníka. „Tedy, asi jsme je nějak utratili, že, guvernére?“

Hip hip hurá! Přispíváme tím válečnému úsilí. Musíme se všichni snažit svojí troškou přispět k porážce toho krvavého psa, neníliž pravda? Stojíme si dobře, že ano? Trošku mokro v gatích, že ano? Trošku –“

„Trošku halda srágor,“ řekl Went přátelsky a sáhl po jahodové marmeládě.

„Bud' tak laskav a ušetři mne alespoň při snídani vulgarit,“ řekla Maggie Tozierová svému manželovi, když nesla na stůl Richieho vejce. A Richiemu řekla: „Stejně nevím, proč si mermomocí musíš cpát hlavu takovým příšerným svinstvím.“

„Ale mami,“ řekl Richie. Navrch byl schlíplý, uvnitř triumfoval. Měl oba rodiče přečtené jako knihu – hodně otřepanou a milovanou knihu – a už mu bylo skoro jasné, že dosáhne svého: dostane úkoly a svolení jít v sobotu na odpolední představení.

Went se naklonil k Richiemu se širokým úsměvem: „Myslím, že jsem tě dostal kam jsem chtěl,“ řekl.

„Vážně, tati?“ opáčil Richie a vrátil mu úsměv... trošku neklidně.

„Ale ano. Vidíš ten náš trávník, Richie? Znáš přeci náš trávník?“

„No pochopitelně že ano, guvernére,“ řekl Richie a opět se stával Toodlesem – alespoň se snažil. „Je trochu neupraven, že ano?“

„Ano že ano,“ souhlasil Went. „A ty Richie, tento stav napraviš.“

„Napravím?“

„Ano, napraviš. Ty ho posekáš, Richie.“

„Jistě, tati, jasnáčka,“ řekl Richie, ale náhle mu začalo v hlavě klíčit strašlivé podezření. Snad nemá, proboha, na mysli otec trávník před domem.

Úsměv Wentwortha Toziera se rozšířil až do hrozivého šklebu žraloka. „Ale celý trávník, všechno. Ó dítě mé krve, chudé duchem. Před domem. Vzadu. Po stranách. A až

skončíš, dlaně tvé budou obtěžkány dvěma zelenými papírky s portrétem George Washingtona na jedné straně a vyobrazením pyramidy s nepřetržitě tě sledujícím okem na straně druhé.“

„Nějak to nechápu, tati,“ řekl Richie, ale obával se, že chápe zcela správně.

„Dva doláče.“

„Dva doláče za celý trávník?“ zvolal Richie, bolestně zasažený. „Vždyť to je největší trávník v celém bloku! No proboha, tati!“

Otec vzdychl a zase zvednul noviny. Richie zahlédl na první straně titulek: ZMIZENÍ MALÉHO CHLAPCE POTVRZUJE OBAVY. Krátce mu hlavou blesklo pomýšlení na to divné album George Denbrougha – ale to určitě musela být nějaká halucinace... a i jestli nebyla, tak to bylo včera a dnes je všechno jinak.

„Koukám, že ani vlastně tak moc nestojíš o to vidět ty filmy,“ řekl Went za novinami. O chvíli později se jeho oči objevily nad horním okrajem stránek a zkoumavě hleděly na Richieho. Po pravdě řečeno, hleděly na něj trochu pobaveně. Hleděly způsobem, jakým pozoruje při pokeru hráč se čtyřmi kartami stejné hodnoty svého spoluhráče za vějířem karet.

„Když ho celý posekali kluci Clarkovi, tak jsi jim dal dva dolary každému!“

„To je pravda,“ připustil Went. „Ale pokud je mi známo, tak oni nechtějí zítra odpoledne do kina. Nebo jestli chtějí, tak jistě mají pro tuto příležitost k dispozici fondy v dostatečné výši, neboť se zde neobjevili, aby prozkoumali stav travnaté plochy, obklopující v poslední době naše sídlo. Na druhé straně tu jsi ty, který do kina jít chceš, avšak znamenáš nedostatek prostředků pro realizaci svého záměru. Ten tlak, jenž pociťuješ ve střední části těla, může být způsoben hmotou pěti omelet a dvou vajíček, jež jsi pozřel k snídani, Richie, anebo to je prostě jen tím, že tě mám v hrsti. Že ano?“ Wentovy oči opět zmizely za novinami.

„On mne vydírá,“ řekl Richie matce, pojidající suchý toast. Zase se snažila shodit nějaká kila. „To je normální vydírání. To je ti doufám jasné.“

„Ano, miláčku, je mi to jasné,“ řekla jeho matka. „Máš na bradě vajíčko.“

Richie si otřel vajíčko z brady. „Tři doláče, když to všechno bude hotové, než se večer vrátíš z práce?“ zeptal se novin.

Otcovy oči se opět krátce objevily nad novinami. „Dva a půl.“

„Ach bože,“ řekl Richie. „Teda ty a Jack Benny.“

„Můj idol,“ řekl otec za novinami. „Tak si to rozmysli, Richie, musím si dočíst tyhle výsledky boxu.“

„Tak platí,“ řekl Richie a povzdychl si. Když tě mají rodiče pevně v hrsti, tak to se jim to potom mačká. Když se to vezme kolem a kolem, je to vlastně velká nespravedlnost.

Během sekání trávníku si cvičil svoje Hlasy.

7

Práci skončil v pátek odpoledne ke třetí hodině – posekal trávník před domem, za domem i jeho boční pásy. Sobotu tedy mohl začít se dvěma a půl dolary v kapse džin. A to už skoro je majlant. Zavolal Billa, ten mu však otráveně sdělil, že musí jet do Bangoru a dělat tam nějakou zkoušku řeči.

Richie mu vyjádřil účast a pak tím nejlepším Hlasem Billa Kokty, který svedl, dodal: „Po-po-poser je z v-v-vejšky, Ve-Ve-Velký B-B-Bille!“

„Tak leda t-t-tvůj ksicht, T-T-Toziere!“ odvětil Bill a zavěsil.

Pak zavolal Eddiemu Kaspbrakovi, ten měl ale ještě zničenější hlas než Bill – matka pro ně pro oba koupila celodenní autobusovou jízdenku a tak pojedou navštívit Eddieho tety v Havenu, Bangoru a Hampden. Všechny tři jsou stejně tlusté jako paní Kaspbraková a všechny tři jsou neprovdané.

„A všechny tři mne budou štípat do tváří a budou mi říkat, jak jsem vyrostl,“ řekl Eddie.

„Protože vědí, že jsi címan, Ede – zrovna jako já. Věděl jsem že jsi címan hned od prvního dne, kdy jsem tě spatřil.“

„Ty ale někdy opravdu dovedeš člověka nasrat, Richie.“

„Stačí poznat jednu, Ede, a už jako kdybys znal všechny. Jdeš příští týden zase někdy do Lad?“

„Asi jo, když vy tam budete. Vezmeme si vzduchovky?“

„Taky, možná. Ale... myslím, že máme pro tebe s Billem

takový příběh.“

„Jaký?“

„Vlastně to je asi Billyho příběh. Takže ahoj. A měj se hezky u tetiček.“

„Strašná sranda.“

Třetí telefonát byl Stanoví, ten to ale měl u rodičů špatné, protože rozbil okno. S omeletníkem předváděl létající talíř a ten nabral špatný směr. Prásk. Celý víkend domácí vězení a domácí práce, a možná ještě příští víkend. Richie mu kondoloval a pak se ho zeptal, jestli půjde příští týden někdy do Lad. Stan řekl že asi ano, jestli se ovšem otec nerozhodne ho přivázat nebo něco jiného.

„Jdi do háje, Stane, vždyť je to přeci jenom okno,“ řekl Richie.

„Jasně, vole, ale pěkně velký,“ řekl Stan a zavěsil.

Richie se už chystal z pokoje odejít, když vtom pomyslel na Bena Hanscoma. Listoval telefonním seznamem a našel tam Arlene Hanscomovou. Protože byla ze čtyř žen tohoto příjmení jediná uvedená jako paní, vydedukoval si Richie, že to bude Benovo číslo, a zavola.

„Já bych šel, a rád, ale už mi došlo kapesné,“ řekl Ben. Hlas mu zněl sklíčeně a trochu se za to přiznání styděl – vydal všechny peníze za čokoládu, cukroví, limonády a bonbóny.

Richie, topící se v penězích (a taky kdo by rád chodil do kina sám), řekl: „Mám peněz jako slupek. Dáš mi to potom.“

„Jo? Fakticky? Ty bys mi půjčil?“

„No jasně,“ řekl Richie zmateně. „A proč by ne?“

„Príma!“ řekl Ben šťastně. „Príma, to bude paráda! Dva horory najednou! Říkáš, že jeden je s vlkodlakem?“

„Jasně.“

„Teda člověče, filmy s vlkodlakama, ty *miluju!*“

„Ježišmarjá Slamníku, jen si necvrkni do gatí.“

Ben se zasmál. „Tak se sejdeme u pokladny kina, jo?“

„Jasňáčka, všechno klape.“

Richie zavěsil a chvíli se zamyšleně díval na telefon. Najednou ho napadlo, že Ben Hanscom je asi osamělý. A to mu zase dodalo takový pocit hrdiny, co dělá dobré skutky. Když letěl nahoru po schodech, aby si ještě před kinem prohlédl nějaké obrázkové seriály, pískal si.

Den byl slunný, trochu větrný a bylo chladno. Richie swingoval po Central Street ke kinu Aladdin, luskal prsty a neslyšně si zpíval píseň „Rockin' Robin“. Cítil se perfektně. Vždycky, když šel do kina, tak měl dobrou náladu – zbožňoval ten magický svět, ty magické sny. Litoval každého, kdo v takový den měl nějaké povinnosti a nemohl jít – Billa s jeho terapií, Eddieho s jeho tetami, chudáka Stana, co bude muset celé odpoledne škrábat lak verandy nebo uklízet *garáž*, protože ten jeho létající talíř to vzal doleva místo doprava.

Richie měl v zadní kapse kalhot narvané svoje jo-jo, které teď vytáhl a snažil se ho rozhýbat. To bylo umění, které by si Richie rád osvojil, ale zatím mu to moc nešlo. Ta věcička ho nějak neposlouchala. Buď sjela dolů normálně ale pak vyskočila nahoru, nebo sjela dolů a už nahoru nejela vůbec, zůstala viset na konci provázku.

Na půli cesty ke kinu uviděl na Central Street nějakou holku v běžové skládané sukni a bílé blůze bez rukávů, jak sedí na lavičce před Shookovým obchodem. Jedla něco, co vypadalo jako pistáciová zmrzlina v kornoutu. Světle rudá hříva vlasů, konečky byly jakoby měděné a ve světle někdy skoro blondáté, jí visela až k lopatkám. S vlasy takového odstínu znal Richie jen jedinou holku. A tou byla Beverly Marshová.

Richiemu se Beverly líbila. Líbila se mu, ale ne tak. Obdivoval její oči (a věděl, že není sám – holky jako Sally Muellerová a Greta Bowiová Beverly nenáviděly, byly ještě moc mladé, než aby se dokázaly vyrovnat se skutečností, že všechno sice pro ně je tak snadné... ale přesto jim konkuruje nějaká holka, bydlící v některém z těch ošuntělých baráků na konci Main Street), ale hlavně se mu líbila proto, že se nedala a že rozuměla legraci. A taky obvykle měla cigarety. Krátce a stručně, líbila se mu, protože byla dobrý kamarád. Přesto se jednou nebo dvakrát přistihl, že přemítá, jakou asi má barvu spodního prádla pod svojí poměrně krátkou vybledlou sukni, a takové věci ho přeci u jiných nezajímají.

A mimoto musel Richie uznat, že je to pěkná holka.

Když se blížil k lavičce, kde seděla a lízala zmrzlinu, stáhl si Richie neviditelný pásek svého pomyslného kabátu, stáhl

do očí svůj neviditelný plstěný klobouk a předstíral, že je Humprey Bogard. Když k tomu přidá ten správný Hlas, *stane* se Humprey Bogardem – alespoň sám pro sebe. Pro ostatní bude dál trochu praštěným Richiem Tozierem.

„Nazdar zlato,“ řekl a doklouzal k lavičce, kde seděla a sledovala dopravní ruch. „Tady čekáš na autobus zbytečně. Náckové nám odřízli všechny ústupové cesty. Poslední letadlo letí o půlnoci. Tím poletíš. On tě prostě *potřebuje*, zlato. Mě taky... ale já to už nějak zvládnou.“

„Ahoj, Richie,“ řekla Beverly, a jak k němu obrátila obličej, spatřil na její pravé tváři ošklivý červenočerný škrábanec, jako stín křídla nějakého havrana. Opět ho zarazilo, jak hezké má oči... a teprve teď ho vlastně napadlo, že z ní bude krásná žena. Nikdy ho zatím ještě nenapadlo, že krásné ženy mohou existovat také jinde než jen ve filmech, a že by takovou ženu mohl znát. Možná právě ten škrábanec mu pomohl rozeznat potenciál její krásy – jako zásadní kontrast, piha na kráse, přitahující na sebe pozornost a nějak potom definující zbytek: šedomodré oči, přirozeně rudé rty, krémovou a neposkvrněnou dětskou pleť. Kolem nosu měla řídké rozhozené světlé pihy.

„Co vidíš zlatýho?“ zeptala se a pohodila prudce hlavou.

„Thebe, zhlaticko,“ řekl Richie. „Jsi jhako zhlatic Ihimburský shýr. Ale až se vrátíme z Casablanky, phůjdeš do té nejlepší nemocnice, jakou ti budu mhoci koupit. Budeš zase bílá. To ti přísahám při jméně mhójí matky.“

„Ty jsi přeci vůl, Richie. To teda vůbec nezní jako Humprey Bogard.“ Ale když to říkala, nepatrně se usmívala.

Richie se posadil vedle ní. „Jdeš do kina?“

„Nemám žádný prachy,“ řekla. „Ukaž mi svoje jo-jo.“

Podal jí ho. „Budu ho muset vrátit,“ řekl jí. „Mělo by běhat a neběhá. Asi jsem se nechal napálit.“

Prostrčila prst očkem na provázku a Richie si posunul brýle až na konec nosu, aby mohl sledovat co dělá. Obrátila ruku dlaní nahoru a jo-jo jí vběhlo hladce do prohlubně, vytvořené z dlaně. Spustila ho po ukazováčku. Doběhlo na konec provázku a dál se nehnulo. Když pohnula prsty jako v gestu ‚pojď sem‘, okamžitě se probudilo a vyběhlo jí po provázku zase do dlaně.

„No to mě podrž, koukni se na něj,“ řekl Richie.

„To umějí i děti,“ řekla Beverly. „Sleduj tohle.“ Pustila jo-jo zase dolů. Nechala ho chvíli v klidu a pak s ním předvedla řadu poskoků, až jí zase přistálo v dlani.

„Hele, nech toho,“ řekl Richie. „Nesnáším, když se někdo předvádí.“

„A co říkáš tomuhle?“ zeptala se Beverly a hezky se usmála. Vodila jo-jo dopředu a dozadu, červený dřevěný kačer na něm vypadal jako hračka Skokan Bo-Lo, kterou kdysi Richie měl. Skončila dvojnásobným zakroužením hračkou, až málem zasáhla nějakou starší paní, co se šourala kolem a dívala se na ně. Jo-jo jí opět skončilo v dlani, provázek úhledně navinutý na hřídelce. Beverly podala hračku Richiemu a zase si sedla na lavičku. Richie se posadil vedle ní, ústa dokořán v naprosto neafektovaném obdivu. Beverly na něj pohlédla a zahihňala se.

„Zavři hubu, nalítají ti do ní mouchy.“

Richie s klapnutím zavřel ústa.

„Tohle nakonec se mi náhodou povedlo jen tak se štěstím. Poprvé v životě. Poprvé se mi povedlo udělat dvě kola bez přerušení.“

Kolem nich se trousily děti, směřující do kina. Kráčel tu také Peter Gordon s Marcíí Faddenovou. Nebylo divu, že šli spolu, protože jak si Richie pomyslel, jednak bydleli vedle sebe na West Broadwayi, ale hlavně oba byli takové blumy, že jeden potřeboval podporu a pozornost toho druhého. Peter Gordon už měl v obličejí naseto uhru jako máku, i když mu bylo teprve dvanáct let. Někdy se také dával do party s Bowersem, Crissem a Hugginsem, ale nebyl zase tak statečný, aby si něco začínal sám.

Kouknul po Richiem a Beverly, sedících na lavičce, a začal deklamovat: „Beverly a Richie, na stromě se krčí! Nejdřív láska, pak procházka –“

„– a pak Richie kočárek už tlačí!“ dokončila Marcia s krákoravým smíchem.

„Můžeš mi na něj sednout, milánku,“ řekla Beverly a ukázala jim vztyčený prostředník. Marcia se znechuceně odvrátila, jako kdyby si ani nedokázala představit, že někdo může být takhle strašně neslušný. Gordon jí dal paži kolem pasu a přes rameno zavolal na Richieho: „Ještě tě možná zvětřím, brejlovče.“

„Ty možná zvětvíš tak akorát podvazky svojí mámy,“ zareagoval pohotově Richie (i když trochu nesmyslně) a Beverly se mohla potřhat smíchy. Na chvíli se musela opřít Richiemu o rameno a ten stačil zaregistrovat, že mu její dotyk a ta na chvíli nesená její váha nejsou zrovna nepříjemné. Pak se opět posadila rovně.

„To je ale párek buranů,“ řekla.

„No jo. Stejně si myslím, že Marcia Faddenová čurá růžovou vodu,“ řekl Richie a Beverly dostala znovu záchvat smíchu.

„Čurá Chanel číslo 5,“ řekla zdušeným hlasem, protože měla přes pusku obě ruce.

„To si piš,“ řekl Richie, i když neměl ani nejmenší ponětí o tom, co Chanel číslo 5 je. „Beverly?“

„Co je?“

„Ukážeš mi, jak to běhá?“

„Můžu to zkusit. Nikdy jsem to nikomu neukazovala.“

„A kdo to naučil tebe? Kdo to ukázal tobě?“

Opovrživě se na něj podívala. „Nikdo mi nic nemusel ukazovat. Prostě jsem se to naučila. To je stejný jako točit kolem dlaně hůlku. V tom jsem taky dobrá –“

„Vy jste asi dost domejšlivá rodina, co?“ řekl Richie a obrátil oči v sloup.

„No, teda já domejšlivá jsem,“ řekla. „Do žádných kursů nebo něčeho podobného ale nechodím.“

„To fakt umíš s tou hůlkou?“

„Jasně.“

„Tak to asi budeš na střední škole dělat vedoucí mažoretek, ne?“

Usmála se. Úsměv tohoto druhu u ní Richie zatím ještě neviděl. Byl vědoucí, cynický a smutný zároveň. Trochu z něj vyzařovala nějaká neznámá síla, podobně jako z té fotografie středu města v albu George, když se začala pohybovat.

„To je pro takový holky, jako je Marcia Faddenová,“ řekla. „Pro ni a pro Sally Muellerovou a Gretu Bowiovou. Pro holky, co čurají růžovou vodu. Jejich tátové jim pomůžou se sportovní výstrojí a s uniformami. Mají na to. Já nikdy žádná vedoucí ničeho nebudu.“

„Teda, Beverly, takhle bys na to neměla koukat –“

„Ale jasně že jo, vždyť to je pravda.“ Pokrčila rameny.

„Mně to je fuk. Když někdo chce dělat kotrmelce a ukazovat před miliónem lidí spodní prádlo, prosím. Hele, Richie. Tak to sleduj.“

Dalších deset minut ukazovala Richiemu, jak jo-jo funguje. Nakonec to Richie skoro už začal umět, i když ho zatím uměl nechat vyběhnout jen asi do polovičky provázku.

„Když ty nehejbeš dost rychle prstama, to je to celý,“ řekla.

Richie pohlédl na hodiny na rohu budovy Merrillova trustu a vyskočil, jo-jo strkal do zadní kapsy kalhot.

„Ježkovy voči. Musím letět, Beverly. Čeká tam na mě Slamník. Mohl by si ještě myslet, že jsem si to rozmyslel nebo co.“

„Kdo je Slamník?“

„Ale, Ben Hanscom. Já mu říkám Slamník. Znáš ho přece, Slamník Calhoun, ten zápasník.“

Beverly se na něj zamračila. „To ale není zrovna hezký. Bena mám ráda.“

„Massa Slamník, nebijou mě!“ Richie mečel svým Hlasem starého negra, koulel očima a spráskl ruce. „Nebijou mě, já budu hodnej a vděčnej paničko, já –“

„Richie,“ řekla Beverly mírně.

Richie přestal. „Já ho mám taky rád,“ řekl. „Před pár dny jsme postavili v Ladech takovou přehradu a –“

„Vy tam chodíte? Vy si tam s Benem hraje?“

„Jasně. Celá parta je nás. Tam je to paráda.“ Richie opět mrknul na hodiny. „Teda já už fakt musím letět. Ben tam čeká.“

„Jasně.“

Na chvíli se odmlčel a pak řekl. „Jestli nemáš právě co na práci, tak pojď se mnou.“

„Už jsem ti řekla, že nemám žádný prachy.“

„Lístek ti koupím. Mám pár doláčů.“

Hodila zbytek svého kornoutu od zmrzliny do poblíž stojícího odpadkového koše. Její oči, ten jasně světlý odstín modrošedé, se k němu otočily. Začala předstírat, že si upravuje vlasy a zeptala se ho: „Hele, a to jako teda mě zveš na rande, jo?“

Richie byl na malou chvíli naprosto neočekávaně vyveden z rovnováhy. Úplně cítil, jak mu tváře zaplavuje červeň. Řekl jí to tak naprosto přirozeně, zrovna jako Benovi... jenomže

Benovi taky řekl něco o navrátilovi, že? O tom ale Beverly neřekl nic.

Na chvíli měl zvláštní pocit. Uhnul očima před jejím pobaveným zrakem a uvědomil si, že když se naklonila, aby hodila do koše ten kornout, že se jí o kousek vyhrnula sukně, takže jí byla teď vidět kolena. Zvedl opět oči a nic se nedalo dělat: teď hleděl na zárodky jejích nalévajících se prsíček.

A tak se Richie, jako obvykle ve chvílích zmatku, uchýlil k absurditě.

„Ano! Na rande!“ vykřikl a vrhl se před ni na kolena a sepnul ruce. „Pojď, prosím tě! Pojď, prosím tě! Jestli řekneš že ne, tak se určitě zabiju, že jo? Co? Co?“

„Ach bože, Richie, ty ses přece jen pošuk,“ řekla a opět se zachichotala... ale nezačervenaly se jí také trochu tváře? Jestli ano, tak je ještě hezčí než kdykoliv jindy. „Vstaň, než tě zatknu.“

Vyskočil ze země a žuchnul zase sebou vedle ní na lavičku. Už se mu zase jeho rovnováha vracela. Trochu blbnutí nikdy neuškodí, když člověk neví zrovna jak dál, pomyslel si. „Tak chceš jít?“

„Jasně,“ řekla. „Děkuji ti mnohokrát. To se na to podívejme! Moje první rande. To si budu muset hned večer zapsat do svého deníčku!“ Sepnula ruce na svých pučících prsíčkách, zamrkala rychle řasami a pak se rozesmála.

„Možná bys tomu nemusela tak říkat,“ prohlásil Richie.

Povzdychla si. „Ty teda nemáš moc romantickou duši.“

„To si sakra piš, že ne.“

Ale cítil se být se sebou celkem spokojený. Všechno bylo náhle jasné, svět je k němu přátelský. Zjistil, že každou chvíli po ní pokukuje. Beverly hleděla do výkladů – na šaty a noční košile, na ručníky a hrnce, a on hleděl na její vlasy, na linii její brady. Sledoval, jak jí holé paže vycházejí z blůzky. Zahlédl kousek její košilky. To všechno ho těšilo. Nebyl by asi schopen říci, proč tomu tak je, ale to, co se přihodilo v Georgově ložnici, mu nebylo nikdy vzdálenější než právě teď. Museli už jít, museli za Benem, ale on by tam seděl jakkoliv dlouho, zatímco ona si prohlížela výklady, protože měl klid k tomu, aby se na ni díval, aby byl s ní.

Děti si kupovaly u okénka pokladny kina Aladdin po čtvrtáku lístky a pokračovaly dále do chodby. Pohledem skrze skleněné dveře Richie zjistil, že u pultu s cukrovím je tlačeniice. Stroj na výrobu popcornu jel naplno, vyplivoval bělavé chomáče, jeho mastné šoupátko létalo nahoru a dolů. Neviděl nikde Bena. Zeptal se Beverly, jestli ho někde nezahlédla. Zavrtěla hlavou.

„Možná šel už dovnitř.“

„Říkal mi, že nemá žádné peníze. A Frankensteinova dcera ho bez lístku dovnitř nikdy přece nemůže pustit.“ Richie prsty ukázal na paní Coleovou, která trhala lístky v kině Aladdin ještě dávno před tím, než film začal být zvukový. Vlasy, obarvené na jasnou červen, už měla tak řídké, že jimi prosvítala lebka. Měla obrovské vytahané rty, jež si barvila růží na švestkově fialovou barvu. Na tvářích měla nanesené divoké skvrny líčidla. Řasy měla obtažené černou tužkou. Paní Coleová byla dokonalý demokrat. Nenáviděla všechny děti bez rozdílu.

„Teda nechci jít bez něj, ale za chvíli se začne promítat,“ řekl Richie. „Kde k sakru vězí?“

„Tak mu kup lístek a nech mu ho u pokladny,“ řekla rozumně Beverly. „A až pak přijde –“

Ale právě v tu chvíli se Ben vyvalil na rohu Center Street a Macklin Street. Funěl, břicho mu pod mikinou běhalo. Spatřil Richieho a zvedl ruku, že na něj zamává. Pak zahlédl Beverly a ruka se v polovině pohybu zastavila. Oči se mu na chvíli rozšířily. Dokončil zamávání a pak pomalu kráčel k místu, kde stáli pod štítem kina Aladdin.

„Ahoj Richie,“ řekl, a pak krátce pohlédl na Beverly. Jako kdyby se obával, že při delším pohledu by se mohl začervenat, Ahoj Beverly.“

„Nazdar Bene,“ řekla a pak mezi nimi nastalo podivné ticho – nebylo ani tak podivné, ale jak se Richiemu zdálo, bylo spíše téměř mocné. A on pocítil neurčité bodnutí žárlivosti, protože mezi nimi něco proběhlo a ať už to bylo cokoliv, on z toho byl vyloučen.

„Čau, Slamníku!“ řekl. „Už jsem si myslel, žeš' na mě hodil bobek. Tyhle filmy tě tak vyděsej, že shodíš pět kilo na

váze. Taky se říká, že mužou zbělet vlasy, hochu. Až půjdeš z tohodle bijáku, tak budeš potřebovat nějakou vyvaděčku, aby tě v uličce držela, tak se budeš klepat strachy.“

Richie zamířil k pokladně a Ben ho chytil za paži. Ben začal mluvit, pohlédl na Beverly, usmívající se na něj, a začal znovu. „Já už jsem tady byl,“ řekl, „ale pak jsem zase šel ven na ulici a za roh, když přišli ti kluci.“

„Který kluci?“ zeptal se Richie, ale hned si domyslel, o koho asi šlo.

„Henry Bowers, Viktor Criss, Krkavec Huggins a ještě pár dalších.“

Richie hvízdnul. „To už jsou asi vevnitř, protože jsem je neviděl kupovat si cukroví.“

„Jo. Asi jo.“

„Bejt jima, tak neplatím za lístek na strašidelnej biják,“ řekl Richie. „Zůstal bych doma a čuměl na sebe do zrcadla. Ušetřil bych prachy.“

Beverly se tomu pobaveně zasmála, ale Ben moc ne. Když ho tenkrát minulý týden Henry Bowers pořezal, dostal se jen k začátku, nakonec ho stejně chtěl zabít. Tím si byl Ben naprosto jist.

„Hele, něco ti povím,“ řekl Richie. „My půjdeme nahoru na balkón. Vsadím se, že budou všichni sedět dole ve druhý nebo třetí řadě s nohama nahore.“

„Víš to určitě?“ zeptal se Ben. Nebyl si jist, zda si Richie vůbec uvědomuje, jak zlí ti kluci jsou... pochopitelně nejhorší z nich je Henry.

Richie, jemuž se podařilo uniknout opravdu ošklivému zmlácení od Henryho a jeho spasmatických kumpánů před třemi měsíci (unikl jim v oddělení hraček obchodního domu Freese), toho však věděl o Henrym a jeho veselé partě víc, než si Ben myslel.

„Kdybych to nevěděl určitě, tak bych tam nikdy nešel,“ řekl. „Slamníku, já ty filmy sice chci vidět, ale nejsem ochotný kvůli nim zemřít.“

„A mimoto jestli s nimi budou nějaké problémy, prostě to řekneme Foxymu a ten je vyhodí,“ řekla Beverly. Foxym myslela pana Foxwortha, hubeného, bledého mrzouta, vedoucího kina. Ted' prodával popcorn a cukroví, pořád říkal „počkejte až na vás přijde řada, počkejte až na vás přijde

řada“. Ve svém ošumělém saku a zažloutlé košili vypadal spíš jako pohřební zřízenec, jemuž nejdou dobře obchody.

Ben pohlédl pochybovačně z Beverly na Foxyho a pak na Richieho.

„Člověče, nemůžeš přece dopustit, aby takhle ovládali tvůj život,“ řekl Richie mírně. „Copak ti to není jasné?“

„Asi jo,“ řekl Ben a povzdechl si. Ve skutečnosti mu nic takového jasné nebylo... ale přítomnost Beverly trochu změnila celou rovnici. Kdyby tu nebyla, pokoušel by se přemluvit Richieho, aby do kina šli jiný den. A kdyby Richie byl neoblomný, Ben by to asi vzdal a zmizel by. Ale Beverly tu je. Nechce přeci před ní vypadat jako nějaký zbabělec. A pomyšlení na to, že bude s ní, na balkóně, ve tmě (i kdyby měl mezi nimi sedět Richie, jako že asi bude), to bylo mocné lákadlo.

„Počkáme, až zhasnou, a pak teprve půjdeme dovnitř,“ řekl Richie. Zašklebil se a plácnul Bena do ramene. „Sakra, Slamníku, ty chceš snad žít navěky?“

Ben trochu sraštil obočí a pak se zasmál. Richie se také zasmál. A Beverly, když se na ně dívala, se musela zasmát také.

Richie šel znovu k pokladně. Namalovaná paní Coleová se na něj kysele podívala.

„Dobré odpoledne, milostivá paní,“ pronesl Richie tím nejlepším Hlasem barona Buttholy, jaký svedl. „Obávám se, že jsem nanejvýš žádostiv tří lístků na vaše zlaté americké mluvící obrázky.“

„Zkrat' ty kecy a vymáčkni se, co chceš, kluku,“ štěkla na něj přes kulatý otvor ve skle zmalovaná paní Coleová, a něco ve způsobu, jakým se její zmalované obočí pohybovalo nahoru a dolů, zneklidnilo Richieho natolik, že jen strčil do štěrbin dolar a zamumlal: „Třikrát, prosím.“

Ze štěrbin se vysunuly tři lístky. Richie si je vzal. Paní Coleová za nimi vystrčila ještě čtvrtáček. „A žádné voloviny, neházet po sobě popcornem, nevykřikovat, neběhat po chodbě, neběhat v uličkách.“

„Ano, paní,“ řekl Richie a odešel k místu, kde stáli Ben a Beverly. Řekl jim: „Nic nepotěší moje srdce víc, než když poznám babiznu, jako je tahle, co má upřímně ráda děti.“

Ještě chvíli stáli venku, čekali, až se začne promítat.

Zmalovaná paní Coleová na ně ze své skleněné kukaně podezřívavě zahlížela. Richie seznamoval Beverly s celou historií kolem přehrady, předváděl svým novým Hlasem irského policajta pana Nella. Beverly se občas zahihňala, občas zasmála. I Ben se trochu šklebil, ale oči mu jen tékaly mezi skleněnými dveřmi kina a obličejem Beverly.

10

Na balkóně byli v bezpečí. Hned během prvních pár minut filmu *Byl jsem malý Frankenstein* zahlédl Richie Henryho Bowerse a ty jeho blbečky kamarády. Seděli dole ve druhé řadě, přesně jak to předpovídal. Bylo jich pět nebo šest, všichni z páté, šesté a sedmé třídy, všichni přehozené svoje vysoké šněrovací boty na sedadla řady před sebou. Foxy přišel a řekl jim, aby dali nohy dolů. Dali je dolů. Foxy odešel. Jakmile byl z dohledu, dali tam nohy zase zpátky. O pět nebo deset minut později se Foxy vrátil a celý postup se opakoval. Foxy neměl náladu dohadovat se s nimi nebo je vyhodit a oni na to hřešili. Filmy byly vynikající. Frankenstein byl skutečně odporný. Malý vlkodlak taky naháněl hrůzu... ale zároveň jako by byl trochu smutný. Co se stalo, to nebyla jenom jeho vina. Byl tam ten hypnotizér, co ho zpracovával, ale důvodem, proč se z něj stal vlkodlak, byla skutečnost, že ten kluk byl plný vzteku a nenávisti. Richie přemítal, jestli běhá po světě hodně takových lidí, co musejí skrývat takovou nenávist. Henry Bowers nenávistí jen přetěkal, ten se ale vůbec neobtěžoval ji skrývat.

Beverly seděla mezi oběma hochy, brala si od nich popcorn, ječela, zakrývala si oči, někdy se smála. Když se vlkodlak plížil k holce, co po škole cvičila v tělocvičně, přitiskla obličej na Benovu paži a Richie zaslechl, jak Ben sykl překvapením i přes ječení dvou stovek dětí kolem.

Vlkodlak byl konečně zabit. V poslední scéně jeden policajt říká zachmuřeně druhému, že tohle by snad už mělo lidi naučit nezahrávat si s věcmi, jež je lepší nechat na pánu Bohu. Opona spadla a světla se rozsvítila. Ozval se potlesk. Richie odcházel naprosto uspokojeně, jen ho trochu bolela hlava. Asi bude muset hezky brzy k očnímu lékaři, aby mu

zase dal jiné brýle. Než se dostane na střední školu, tak bude asi muset místo brýlí nosit na očích láhve od coca-coly, pomyslel si rozmrzele.

Ben ho zatahal za rukáv. „Viděli nás, Richie,“ řekl suše a rozladěně.

„Cože?“

„Bowers a Criss. Koukli se sem nahoru. Určitě nás viděli.“

„Dobrý, dobrý,“ řekl Richie. „Uklidni se, Slamníku. Normálně *klídek*. Vyjdeme bočníma dveřma. Ničeho se neboj.“

Sešli po schodech. Richie jako první, za ním Beverly a vzadu Ben, každé dva kroky se ohlížející přes rameno.

„To po tobě fakticky ti kluci tak pasou, Bene?“ zeptala se Beverly.

„Jo, asi jo,“ řekl Ben. „Poslední den školy jsem se porval s Henry Bowersem.“

„A zmlátil tě?“

„Ne tolik, kolik chtěl,“ řekl Ben. „A proto asi pořád tak šílí.“

„Ale Hank starej tank taky přišel o pár chlupů,“ zahučel Richie. „Aspoň jsem to zaslech. To ho asi taky moc nepotěšilo, mám ten dojem.“ Otevřel dveře východu a všichni tři se octli v uličce mezi kinem a Nanovou restaurací. Kočka, hrabající se v odpadcích v popelnici, na ně zasyčela a utekla do uličky, přehrazené na konci plotem z prken. Kočka se po něm vyšplhala a přehoupla se na druhou stranu. Zachrastilo víko popelnice. Beverly sebou trhla, chytila Richieho za paži a pak se nervózně zasmála. „Asi jsem ještě vystrašená z těch filmů,“ řekla.

„Neměla bys –“ začal říkat Richie.

„Nazdar, sráči,“ řekl za jejich zády Henry Bowers.

Všichni tři se polekaně otočili. Henry, Viktor a Krkavec stáli na začátku uličky. Další dva kluci stáli za nimi.

„Ach, do pytle, to mi bylo jasné, že to takhle dopadne,“ zasténal Ben.

Richie se rychle otočil, ale východové dveře kina za nimi zaklaply a zvenčí otevřít nijak nešly.

„Rozluč se se životem, sráči,“ řekl Henry a vystartoval. Co se pak stalo, zdálo se tenkrát i později Richiemu jako scéna z nějakého filmu – takové věci se prostě v opravdickém životě

nestávají. V opravdickém životě malé děti dostanou nakládačku, posbírají si zuby a jdou s pláčem domů.

Tentokrát to však takhle neproběhlo.

Beverly vykročila dopředu a na stranu, skoro jako kdyby chtěla přejít k Henrymu, třeba potřást mu rukou. Richie slyšel, jak mu klapou podkůvky na podpatcích šněrovacích bot. Za ním se blížili Viktor a Krkavec; dva zbývající hoši zůstali stát u ústí uličky a vše sledovali.

„Nech ho na pokoji,“ vykřikla Beverly. „Najdi si někoho velkého, jako jsi sám!“

„Dyť je velký jako kurva nákladák, krávo jedna,“ vybafl Henry poměrně negentlemansky. „Koukej mi zmizet z –“

Richie mu nastavil nohu. Ani to snad nechtěl udělat. Prostě noha se mu pohnula stejně bezděčně, jako mu někdy bezděčně vycházely z úst kameňáky nebezpečné pro jeho zdraví, jen tak samovolně. Henry o nohu zakopl a upadl.

Na cihlovém povrchu uličky to klouzalo, všude byly rozházené odpadky a konzervy z přetékaných popelnic u zdi restaurace. Henry letěl jako puk po ledě.

Začal se zvedat na nohy, na košili skvrny od kafe, bláto a kousky salátu. „*Teda tohleto vám neprojde, jste MRTVÍ!*“ zaječel.

Až do této chvíle stál Ben ochromený hrůzou. Teď však v něm něco luplo. Zařval a uchopil jednu z popelnic. Na chvíli, když ji zvedal a všude kolem se začalo sypat svinstvo, *skutečně* vypadal jako ten zápasník Slamník Calhoun. Tvář měl bílou a plnou vzteku. Hodil popelnicí. Zasáhla Henryho do zadku a uzemnila ho, rozplácl se znovu na zem.

„Mizíme,“ zaječel Richie.

Rozběhli se k ústí uličky. Do cesty jim skočil Viktor Criss. Ben se sehnul, sklonil hlavu a jako beran naletěl Viktorovi do břicha. „*Úúúú!*“ zaúpěl Viktor a upadl na zadek.

Krkavec chytil Beverly za vlasy a mrštil ji na zeď budovy kina. Ta se mu vytrhla, rozběhla se uličkou a zároveň si třela paži. Za ní se rozběhl Richie, cestou stačil zvednout víko popelnice. Krkavec Huggins se na něj rozpřáhl svojí obrovitou pěstí a Richie nastavil víko z pozinkovaného plechu, na které Krkavcova pěst naběhla. Ozvalo se hlasité *bonnng!* – téměř příjemný zvuk gongu. Richiemu ten náraz způsobil zabrnění v celé ruce až do ramene. Krkavec zaječel a

začal poskakovat, drže si zhmožděnou ruku, jež mu začala okamžitě opuchat.

„Můj foťák má ordinaci támhle o kus dál,“ stačil mu ještě sdělit poměrně věrohodným Hlasem Tonyho Curtise Richie a pak se rozběhl za ostatními.

Jeden z kluků na začátku uličky chytil Beverly. Ta se s ním začala potýkat. Druhý kluk začal hranou ruky zasazovat Benovi údery do ledvin. Richie švihnul nohou. Dopadla mladíkovi tvrdě zezadu mezi nohy. Ten zavyl bolestí a zhroutil se. Richie chytil jednou rukou za paži Beverly, druhou Bena.

„*Utíkáme!*“ zakřičel.

Kluk, co se pral s Beverly, ji pustil, ale stačil Richiemu ještě dát pěstí. Tomu v uchu vybuchla příšerná bolest a na chvíli ohluchl. V hlavě mu začalo znít pronikavé pískání. Jako kdyby mu nasadili sluchátka a pustili do nich pískání zpětné vazby mikrofonu.

Utíkali po Center Street. Lidé se po nich otáčeli. Benovo velké břicho se vzdouvalo nahoru a dolů, Beverlyiny vlasy byly divoce zcuchané. Richie pustil Bena a přidržoval si levým palcem brýle na čele, aby je neztratil. V hlavě mu pořád pískalo a ucho mu natékalo, cítil se ale nádherně. Začal se chechtat. Beverly se k němu přidala. Brzy se začal chechtat i Ben.

Přeběhli na Court Street a zhroutil se tam na lavičku před policejní stanicí: v tu chvíli se jim zdálo, že to je jediné místo v Derry, kde se mohou cítit trochu bezpečně. Beverly dala paže kolem krku Bena a Richieho a zuřivě je objala.

„To byla paráda!“ Oči jí jen jiskřily. „Viděli jste ty sraby? Viděli jste je?“

„Já jsem je viděl až moc dobře,“ sípal Ben. „Ale už bych je nikdy nechtěl vidět znova.“

Nato dostali znovu hysterický záchvat smíchu. Richie čekal, že Henryho parta se každou chvíli objeví na rohu a půjde po nich znova, bez ohledu na tu policejní stanicí. Ale přesto se chechtal dál jako blázen. Beverly má pravdu. Byla to paráda.

„Klub Smolařů právě vypustil dobráka!“ ječel Richie jásavě. „Hurá, hurá, třikrát hurá!“ Udělal si z dlaní kornout a nasadil hlas Bena Bernieho: „Hip, hip hurá, *děcka!*“

Z otevřeného okna v prvním patře vykoukl nějaký policista a zakřičel na ně: „Hele, děcka, koukejte vocad' zmizet! Ale hned! Dejte si vodchod!“

Richie otevřel ústa, že řekne něco brilantního – možná svým zbrusu novým Hlasem irského policajta – ale Ben ho kopl do nohy. „Drž hubu, Richie,“ řekl a okamžitě měl problém uvěřit, že vůbec něco takového dokázal vypustit z úst.

„Jasně, Richie,“ řekla Beverly a pohlédla na něj prosebně. „Prosím, prosím.“

„Dobře,“ řekl Richie. „A co teď teda chcete bando dělat? půjdeme najít Henryho Bowerse a zeptat se ho, jestli by to s námi nešel probrat nad partičkou monopolu?“

„Dej si jazyk za ucho,“ řekla Beverly.

„Cože? To má co znamenat?“

„Ale, zapomeň na to,“ řekla Beverly. „Některý kluci jsou prostě tak natvrdlí.“

Váhavě, s uzarděním, se Ben zeptal: „Bolí tě to, jak tě ten kluk tahal za vlasy, Beverly?“

Usmála se na něj mile a v ten moment měla naprostou jistotu, už to nebyla jen domněnka – tu pohlednici s krásným haiku jí poslal Ben Hanscom. „Ani ne, nebylo to zlé.“

„Pojďme do Lad,“ navrhl Richie.

A tak tam tedy šli... či spíše tam unikli. Richie si později uvědomil, že tak tomu mělo obvykle být i po zbytek léta. Lada se stala místem jejich schůzek. Beverly, podobně jako Ben v den, kdy se pral s Henrym a jeho kumpány, ještě nikdy předtím v Ladech nebyla. Kráčela mezi Benem a Richiem, když šli za sebou po cestičce mezi křovisky. Sukně se jí nádherně vlnila a Benem při pohledu na ni probíhaly vlny citu skoro tak mocně, jako když mu kručí v břiše. Na zápěstí měla svůj náramek, blýskající se v odpoledním slunci.

Překročili říčku v záhybu, kde chlapci stavěli přehradu (o asi sedmdesát metrů dál se proud rozděloval a o dalších dvě stě metrů dál, blíže k městu, se zase spojoval), našli další cestičku a nakonec se octli na břehu východní větve Kenduskeag, mnohem širší, než byla ta druhá. Jiskřila v odpoledním světle. Na levé straně Ben zahlédl dva betonové válce s poklopem. Pod nimi, částečně nad vodou, vyústovaly betonové roury o velkém průměru. Z nich vytékaly do říčky

čůrky špinavé vody. *Nahoře ve městě se někdo vysere, a tady to vyběhne*, pomyslel si Ben a vzpomněl si, jak jim pan Nell vysvětloval podstatu kanalizačního systému Derry. Pocítil jakýsi neurčitý a bezmocný vztek. Kdysi v téhle říčce musely být ryby. Šance, že dneska by se tu dalo něco chytit, jsou asi nulové. Spíš by se tu dal chytit tak použitý hajzlpapír.

„Je tady krásně,“ povzdechla si Beverly.

„Jo, není to špatný,“ souhlasil Richie. „Mšice už nejsou a když je trochu vítr, tak ani komáři neobtěžují.“ Pohlédl na ni s nadějí. „Nemáš nějaký cigára?“

„Ne,“ řekla. „Měla jsem jich pár, ale včera jsem je vykouřila.“

„Tak to je špatný,“ řekl Richie.

Ozvalo se zahoukání vlaku a všichni sledovali dlouhý nákladní vlak, sunoucí se podél břehu na protějším konci Lad směrem k seřadišti. Páni, kdyby to tak byl osobák, to by teda byl ohromný výhled, pomyslel si Richie. Nejdřív domky chudáků na Old Cape, pak bažina s bambusy na druhé straně říčky a nakonec, před výjezdem z Lad, vytěžená šterkovna, kde je teď městská skládka.

Na chvíli se přistihl, že musí zase myslet na Eddieho zážitek – na toho malomocného pod opuštěným domem na Neibolt Street. Zapudil ty myšlenky z hlavy a obrátil se k Benovi.

„Tak co se ti líbilo nejvíc, Slamníku?“

„Cože?“ Ben se k němu provinile obrátil. Jak se Beverly zasněně dívala přes říčku, zabraná do svých myšlenek, díval se na její profil... a na ten škrábanec, co měla na tváři.

„Na tom *filmu*, vole. Co se ti nejvíc líbilo?“

„No, nejvíc se mi líbilo, jak doktor Frankenstein házel ty těla krokodýlům, co je měl dole ve sklepech,“ řekl Ben. „To se mi líbilo asi nejvíc.“

„To bylo teda strašný,“ řekla Beverly a otrásla se. „Takový věci nesnáším. Krokodýly, pirani a žraloky.“

„Jo? Jaký pirani?“ zeptal se Richie s okamžitým zájmem.

„To jsou takový malý rybičky,“ řekla Beverly. „A mají takový malý zuby, ale strašně ostrý. A když vlezíš do vody, kde jsou, tak tě ožerou až na kost.“

„No páni!“

„To jsem jednou viděla nějaký film a ty domorodci chtěli

přejít přes řeku, ale lávka byla spadlá,“ řekla. „Tak strčili do vody na provaze krávu a přecházeli, zatímco ty ryby ožíraly tu krávu. Když ji vytáhli, tak z ní zbyla už jenom kostra. Tejděn se mi o tom zdálo.“

„Čoveče, pár takovejch ryb by se mi hodilo,“ řekl Richie rozzářeně. „Šoupnul bych je Henrymu Bowersovi do vany.“

Ben se začal pochechtávat. „Vždyť on se stejně nikdy nekoupe.“

„To sice není jistý, ale jistý je, že na ty kluky si budeme muset dávat většího bacha,“ řekla Beverly. Dotkla se prsty škrábance na tváři. „Můj fotr mi převčírem skoro urazil hlavu, že jsem rozbila pár talířů. Jednou tejdně vejprask, to by mohlo stačit.“

Na chvíli zavládlo ticho, ale docela zapadalo do nálady. Pak začal mluvit Richie a vyprávěl o tom, co se nejmíc líbilo jemu. To když mladý vlkodlak dostal toho zlého hypnotizéra. Povíдали si o těch filmech – a taky o dalších, co viděli na televizi v pořadu *Alfred Hitchcock uvádí* – asi hodinu nebo ještě déle. Beverly zahlédla sedmikrásky, rostoucí na břehu, a jednu utrhla. přidržela ji nejdřív Richiemu a potom Benovi pod bradou, aby zjistila, jestli mají rádi lichotky. Řekla, že oba mají. Jak jim držela kytičku pod bradou, cítili jemný dotyk jejich ramínek a vůni jejich vlasů. Její tvář byla v blízkosti Benovy jen na jeden či dva krátké okamžiky, ale tu noc snil o jejich očích, o tom jaké byly v onom prchavě nekonečném okamžiku.

Hovor umkl, když zaslechli, jak se po stezce k nim někdo blíží. Všichni se rychle tím směrem otočili a Richie si náhle uvědomil nepříjemnou skutečnost, že za zády mají říčku. Nebylo kam utíkat.

Hlasy se přibližovaly. Vyskočili na nohy. Richie a Ben se postavili trochu před Beverly, aniž si to vlastně uvědomili.

Listnatá stěna na konci cestičky se rozhrnula – a náhle se objevil Bill Denbrough. Byl s ním ještě jeden kluk, Richie ho trochu znal. Jmenoval se Bradley nebo tak nějak a strašně si šlapal na jazyk, šišlal. Asi byl s Billem také v Bangoru u toho logopeda, vydedukoval si Richie.

„Velký Bill!“ řekl, a pak pokračoval hlasem Toodlese: „Velice nás těší, že vás zase vidíme, pane Denbroughu, k službám, prosím.“

Bill na ně pohlédl a zašklebil se – a Richie si hned byl něčím jist, když ho viděl, jak se dívá z něj na Bena, na Beverly a pak zase na toho Bradleyho nebo jak se jmenuje. Beverly k nim patří. Četl to v Billových očích. Bradley nevím jak dál nepatří. Možná tu s nimi chvíli zůstane, možná s nimi ještě někdy do Lad půjde – nikdo mu nebude říkat, že nemůže, že litujeme, ale do klubu ztracenců už nepřibíráme, už tady jednoho, co si šlape na jazyk, máme – ale nepatří do něj. Nepatří k *nim*.

Toto pomyšlení v něm vzbudilo náhlý iracionální strach. Měl náhle pocit, jako když si člověk najednou uvědomí, že plave už moc daleko, že mu voda už je nad hlavu. Intuitivně mu hlavou blesklo: *Do něčeho jsme zatahováni. Vybrali nás. Nic z toho se neděje nahodile. Jsme tu vlastně ještě?*

Ale ta intuice se pak změnila na nesmyslnou změť různých myšlenek – jako když se rozprskne na kamenné podlaze skleněná tabulka. Mimoto o nic nejde. Je tady přece Bill a ten má všechno pod kontrolou. Byl z nich nejvyšší a nepochybně také nejhezčí. Stačilo se bokem podívat na Beverlyiny oči, jimiž visí na Billovi, a pak dál na oči Bena, jimiž vědoucně a nešťastně hledí na Beverly, a všechno je jasné. Bill je z nich také nejsilnější – a nejen fyzicky. A jistě v tom bylo i mnoho dalších věcí, ale protože Richie neznal ani slovo *charisma* či *kouzlo osobnosti*, ani plný význam slova *magnetismus*, pouze cítil, že Billova síla je hlubší a může se projevovat různými způsoby, včetně těch nejméně očekávaných. A Richie věděl, že kdyby Beverly chtěla s Billelem chodit, „jela“ po něm nebo říkajte tomu jak chcete, že Ben by nežárlil (*jako by naopak žárlil, pomyslel si Richie*, kdyby jela po mně); bral by to jako něco naprosto přirozeného. A ještě něco tu bylo: Bill je *hodný*. Je asi hloupé něco takového si myslet (on si to vlastně ani tak nemyslel, on to spíše *cítil*), ale je to přesně tak. Je jako nějaký kníže ze starého filmu, možná kýčovitého filmu, ale takového, co vás rozpláče a nakonec i rozesměje. Je silný a hodný. A o pět let později, když jeho vzpomínky na Derry a všechno, co se tam onoho léta a ještě předtím stalo, už začínaly blednout, mělo napadnout dospívajícího Richieho Toziera, že mu John Kennedy připomíná Billa Koktu.

Koho? Tak bude jeho paměť reagovat.

Trochu zmatený vzhledne a zavrtí hlavou. Asi *nějakého*

kluka, co jsem znal, pomyslí si, zažene slabý neklid posunutím brýlí na nose a vrátí se zase k domácímu úkolu. Nějaký kluk, kterého jsem kdysi dávno znal.

Bill Denbrough si založil ruce v bok, zašklebil se jako sluníčko a řekl: „N-n-no t-t-tak jsme t-t-tady... c-c-co budeme d-d-dělat?“

„Máš nějaký cigára?“ zeptal se Richie s nadějí v hlase.

11

O pět dní později, když se již červen chýlil ke konci, řekl Bill Richiemu, že by chtěl jít na Neibolt Street prozkoumat ten dům, kde Eddie viděl pod verandou toho malomocného.

Vrátili se právě domů k Richiemu a Bill tlačil Stříbrňáka. Větší část cesty vezl Richieho na nosiči, udělali si jásavou rychlojízdu městem, ale moudře nechal Richieho jeden blok před jejich domem sesednout. Kdyby Richieho matka viděla Billa vézt Richieho, hubovala by.

Drátěný košík Stříbrňáka byl plný šestiraňáků na hraní, dva z nich patřily Billovi, tři Richiemu. Skoro celé odpoledne byli v Ladech a stříleli. Kolem třetí hodiny se tam objevila i Beverly Marshová v odrbaných džínách se starou vzduchovkou, která už neměla skoro žádný dostřel – když se stiskla náplastí ovázaná spoušť, tak se ozval zvuk, asi jako když pšoukne sifonová bombička, než aby se ozval skutečný výstřel. Její specialitou bylo ostřelování po Japonsku. Vylezla si na strom a z výšky střílela na nic netušící dole procházející. Šrám na tváři jí už vybledl do světle žlutého odstínu.

„Co to povídáš?“ zeptal se Richie. Byl úplně šokován... ale také ho to trochu zaujalo.

„Chtěl b-b-bych to tam p-p-prozkoumat pod t-t-tou v-v-verandou,“ řekl Bill. Hlas měl umíněný, na Richieho se však nedíval. Na obou tvářích mu hořely červené skvrny. Právě došli před jejich dům. Na verandě seděla paní Tozierová a četla si v nějaké knížce. Zamávala na ně a zavolala. „Ahoj, kluci, chtěli byste trochu čaje s ledem?“

„Hned jsme tam, mami,“ řekl Richie a pak prohlásil k Billovi: „Tam nebude vůbec nic. Mohl tam vidět jedině tak nějakého vandráka a ten ho vyděsil. Znáš přeci Eddieho.“

„J-j-jasně že ho z-z-znám. Ale p-p-pamatuješ se na t-t-tu fotku v a-a-albu?“

Richie neklidně šoupal nohama. Bill zvedl pravou ruku. Obinadlo už na ní neměl, ale Richie jasně viděl na prvních třech prstech hojící se šrámy...

„Jasně, ale –“

„Hele, p-p-poslouchej mě,“ řekl Bill. Začal mluvit velmi pomalu, zraky upřené na Richieho oči. Ještě jednou probral podobnosti ve vyprávění mezi příběhem Bena a Eddieho... a spojil to s tím, co viděli na fotografii, jež se pohybovala. Znovu vyslovil domněnku, že ten klaun třeba zabil všechny ty děti, co je našli v Derry mrtvé od loňského prosince. „A m-m-možná ne j-j-jen t-t-tyhle,“ dokončil svoji řeč. „Co t-t-třeba Eddie C-C-Corcoran?“

„Běž do háje, toho přeci vyhnal otčím,“ řekl Richie.

„M-m-možná že jo, m-m-možná že ne,“ řekl Bill. „Taky jsem h-h-ho trochu z-z-znal a vím, že h-h-ho m-m-mlátil. A t-t-taky vím, že n-n-někdy v n-n-noci zůstával v-v-venku.“

„A tak myslíš, že když byl přes noc venku, že ho ten klaun mohl taky dostat,“ řekl Richie zamysleně. „Je to tak?“

Bill přikývl.

„No a co teda chceš? Jeho autogram?“

„J-j-jestli ten k-k-klaun zabil ty o-o-ostatní, t-t-tak zabil t-t-taky George,“ řekl Bill. Jeho oči se setkaly s Richieho. Byly nekompromisní, neodpouštějící. „J-j-já ho chci z-z-zabít.“

„Pro Kristovy rány,“ řekl Richie vyděšeně. „A jak to chceš udělat?“

„M-m-můj otec m-m-má pistoli,“ řekl Bill. Na rtech měl trochu slin a prskal, Richie si toho však stěžít všímal. „N-n-neví o tom, že j-j-já to vím, ale j-j-já vím, k-k-kde ji má. Je n-n-nahoře na p-p-polici ve skříni.“

„Což to by bylo vynikající,“ řekl Richie, „ale jenom kdybysme ho našli, jak tam sedí na kostech těch dětí –“

„Chlapci, nalévám vám čaj!“ zvolala vesele Richieho maminka. „Pojďte si ho vypít!“

„Jdeme hned, mami,“ zavolal znovu Richie s falešným úsměvem. Ten mu zmizel okamžitě, jak se otočil k Billovi. „Protože já nebudu hned střílet na nějakýho chlápka jen proto, že má na sobě oblek klauna, Billy. Hele, jsi můj nejlepší kamarád, ale to bych neudělal, a nenechal bych to udělat ani

tebe, kdybych ti v tom mohl zabránit.“

„A c-c-co když tam f-f-fakt bude h-h-hromada kostí?“

Richie si olízl rty a chvíli nic neříkal. Pak se zeptal Billa: „A co budeš dělat, když to nebude žádný člověk? Co když to bude nějaká příšera? Co když takové věci skutečně existují? Ben Hanscom říkal, že to je nějaká mumie a že ty balónky letěly proti větru a že tam nebyl žádný stín. A ta fotka v Georgově albu... ať už se nám to jenom zdálo, nebo jestli to byly nějaký kouzla. A musím ti teda říct, člověče, že si fakt nemyslím, že se nám to jen zdálo. Tvým prstům se to asi určitě nezdálo, ne?“

Bill zavrtěl hlavou.

„No, a tak co bys teda dělal, kdyby to nebyl žádný člověk, Bille?“

„P-p-pak bychom m-m-museli v-v-vymyslet něco j-j-jiného.“

„No jasně,“ řekl Richie. „Už to vidím. Až na něj třikrát nebo čtyřikrát vystřelíš a von na tebe půjde pořád, jako ten vlkodlak ve filmu, co jsme na něm byli s Benem a Beverly, tak na něj můžeš začít třeba střílet z praku. A když to nepomůže, tak třeba já na něj zkusím hodit trochu kýchacího prášku. A když po nás půjde pořád, tak pak si požádáme o oddechový čas a řekneme mu ‚Hele, nechte toho. Tohle nezabírá, pane Příšero. Já si o tom musím jít něco přečíst do knihovny. Sem tu hned zpátky, omluvte mně na chvíli, jo?‘ Tohle bys mu asi chtěl říct, jo, Velký Bille?“

Pohlédl na svého kamaráda, potřásaje hlavou. Částečně by uvítal, kdyby Bill trval na tom nápadu prozkoumat to pod verandou toho domu, ale zároveň také chtěl – *zoufale* chtěl – aby na to Bill zapomněl. Bylo to skoro jako kdyby měl vstoupit do jednoho z těch strašidelných filmů, co je dávají v sobotu odpoledne v Aladdinu, ale na druhé straně to bylo zase něco trochu jiného. Protože tady tohle není tak bezpečné, jako když jde jen o biograf, kde jasně víš, že všechno dopadne dobře, a i když ne, tak ti stejně nikdo neutrhne prdel. Ta fotografie v Georgově pokoji byla něco úplně jiného než biograf. Myslel si, že na to zapomene, ale to se trochu spletl, protože teď jasně viděl na Billových prstech ty jizvy. A kdyby mu nestrhl ruku –

To snad není pravda. Bill se na něj šklebí. On se fakticky

šklebí. „T-t-ty jsi chtěl, a-a-abych ti u-u-ukázal tu f-f-fotku,“ řekl. „A j-j-já teď chci jít do t-t-toho domu. Z-z-zítro ráno,“ řekl Bill, jako kdyby už to bylo ujednané.

„A co když to bude nějaká příšera?“ zeptal se Richie a nespouštěl oči z Billa. „Co když se to nedá zastavit pistolí tvého otce, Velký Bille? Co když to půjde dál?“

„V-v-vymyslíme něco j-j-jiného,“ řekl Bill znovu. „B-b-budeme muset.“ Pohodil hlavou a zasmál se jako blbeček. Richie se k němu po chvíli připojil. Jinak to ani nešlo.

Potřeštěnou chůzí společně šli na verandu. Paní Tozierová prostřela obrovské hrnky mátového čaje s ledem a talíř vanilkových vafelí.

„Ch-ch-chceš? Teda j-j-jít?“

„No nechci,“ řekl Richie. „Ale půjdu.“

Bill ho plácl po zádech, a to by mu snad mělo pomoci trochu ten strach zahnat – i když Richiemu bylo už teď jasné (a to se nemýlil), že mu večer bude trvat asi dost dlouho, než usne.

„Chlapci, chlapci, vy jste se tam tvářili, jako kdybyste vedli bůhvíjak vážné řeči,“ řekla paní Tozierová, sedajíc si s knihou v jedné ruce a hrnkem ledového čaje v druhé. Hleděla na chlapce zvědavě.

„Ale, Denbrough pořád tvrdí voloviny, že Red Sox se prý dostanou do finále první ligy,“ řekl Richie.

„M-m-my si s t-t-tátou myslíme, že m-m-mají na třetí m-m-místo,“ řekl Bill a srkal svůj čaj. „J-j-je moc d-d-dobrá, paní T-T-Tozierová.“

„Děkuji ti, Bille.“

„Ten rok, až se dostanou Soxové do finále, tak ty zase přestaneš koktat, brebto,“ řekl Richie.

„Richie!“ zvolala pohoršeně paní Tozierová. Málem jí upadl hrnek s čajem. Ale jak Richie, tak Bill Denbrough se hystericky chechtali, byli úplně mimo. Hleděla ze svého syna na Billa a zase zpátky na svého syna, naprosto zmatena.

Nechápaje ani jednoho, pomyslela si. Kam jdou, co dělají, co chtějí... nebo co z nich bude. Někdy mají tak divoké oči, někdy se o ně bojím, někdy zase mám strach z nich...

Přistihla se při myšlence, a nebylo to poprvé, že by asi bývalo hezké, kdyby měli s Wentem ještě holčičku, nějakou hezkou blondatou panenku, která by chodila v sukničkách,

měla barevné mašle a v neděli černé lakované střívků s přezkou. Hezkou holčičku, která by přišla ze školy a chtěla péci bábovku a místo knížek o břichomluvectví a modelů rychlých autíček by chtěla panenky. Hezkou holčičku, které by rozuměla.

12

„Máš to?“ zeptal se Richie dychtivě.

Vedli svá kola po Kansas Street u Lad a bylo deset hodin dopoledne následujícího dne. Nebe bylo šedivé, na odpoledne byl hlášen déšť. Richie nebyl do půlnoci schopen usnout a zdálo se mu, že Denbrough musel asi také mít dost neklidnou noc – měl pod očima pytlíky nevyspání.

„M-m-mám to,“ řekl Bill. Poplácal se po zeleném kabátu s kapucí, který měl na sobě.

„Ukaž,“ řekl Richie fascinovaně.

„Teďka ne,“ řekl Bill a pak se zašklebil. „M-m-mohl by to n-n-někdo vidět. Ale m-m-mrkní, co taky m-m-mám.“

Sáhl si dozadu pod kabát a ze zadní kapsy vytáhl prak.

„No těbůh, to jsme v maléru,“ řekl Richie a začal se smát.

Bill dělal jako že je uražený. „T-T-Toziere, to byl p-p-přeci tvůj n-n-nápad, ne?“

Bill dostal svůj speciální hliníkový prak loni k narozeninám. Přestavoval otcův kompromis mezi malorážkou, kterou chtěl Bill, a matčíným rozhodným odmítáním i jen pomyslet na to, že Bill by měl dostat do ruky nějakou střelnou zbraň. V návodu k použití se psalo, že prak může být vynikající loveckou zbraní, když se s ním naučíte správně zacházet. „Ve správných rukách je Váš prak značky Býčí oko stejně smrtelnou zbraní jako kuše nebo výkonná střelná zbraň,“ psalo se v brožuře. Dále zde bylo napsáno varování, že prak je velmi nebezpečný; jeho vlastník nesmí mířit prakem s jednou ze dvaceti ocelových kuliček, dodávaných jako jeho součástí, na žádnou osobu, zrovna tak jako se nesmí na osoby mířit nabitou pistolí.

Bill to s ním zatím tak dobře neuměl, ale docela uznával, že varování z příručky může do sebe něco mít – tenké gumičky praku se natahovaly těžko, a když zasáhl kuličkou plechovku,

udělala se v ní pěkná díra.

„Už to s ním umíš trochu lip, Bille?“ zeptal se Richie.

„T-t-trochu,“ řekl Bill. Pravda to byla jen částečně. Když si dál studoval obrázky v příručce (byly označovány jako *obří*, obr 1, obr 2 a tak dál) a trochu si cvičil v městském parku natahování, naučil se zasahovat papírový terč tak, že se mu také povedlo zasáhnout ho až třikrát z deseti pokusů. A jednou skoro trefil střed – bývá oko. Skoro.

Richie natáhl gumičky za košíček na kuličku, pustil ho a pak podal prak zase Billovi. Neřekl nic, ale osobně dost pochyboval, že by takováhle věc mohla být stejně účinná jako pistole Zacka Denbrougha, když by mělo jít o zabíjení příšer.

„Fakt?“ řekl. „Tak ty jsi vzal taky svůj prak, dobrý, to je paráda. Ale stejně to nic není. Hele, co jsem zase vzal já, Bille Denbroughu.“ A z kapsy svého kabátu vytáhl nějakou krabičku s obrázkem plešatce, dělajícího právě hep-ČČÍÍ, tváře vyboulené jako Dizzy Gillespie. KÝCHACÍ PRÁŠEK DOKTORA WACKYHO zněl nápis na krabičce. LEGRACE K UCHECHTÁNÍ!

Oba dva se na sebe chvíli dívali a pak vyprskli, ječeli smíchy a jeden druhého mlátili do zad.

„M-m-my jsme p-p-připraveni na v-v-všechno,“ řekl Bill konečně, pořád ještě se pochechtáváje a vytíraje si cípem rukávu z očí slzy.

„Teda tvůj ksicht a moje prdel, Bille Kokto,“ řekl Richie.

„Já j-j-jsem si m-m-myslel, že to je o-o-obráceně,“ řekl Bill. „Teď poslouchej. T-t-tvoje kolo schováme d-d-do Lad, tam c-c-co si dávám j-j-já Stříbrňáka, k-k-když si tam h-h-hrajeme. Tebe v-v-vezmu na n-n-nosič, kdybysme m-m-museli rychle m-m-mizet.“

Richie přikývl, vůbec neprotestoval. Jeho dvaadvacetipalcové kolo značky Raleigh (někdy mu kolena narážela na řídítka, když šlapal rychle do pedálů) vypadalo vedle štíhlé, jeřábovitě konstrukce Stříbrňáka jako nějaký trpaslík. Mimoto věděl, že Bill je silnější a Stříbrňák rychlejší.

Došli k můstku a Bill pomohl Richiemu schovat kolo pod něj. Pak se posadili a při občasném hluku dopravy nad hlavou Bill rozepnul svůj kabát a vytáhl otcovu pistoli.

„Bud' ale s-s-strašně o-o-opatrný,“ řekl Bill a podal ji Richiemu poté, co ten horlivě zakýval hlavou, jako že opatrný

bude. „Tahle p-p-pistole nemá ž-ž-žádnou p-p-pojistku.“

„Je nabitá?“ zeptal se Richie s bázňí. Pistole, waltrovka PPK, ukořistěná Zackem Denbroughem během okupace, se zdála být neuvěřitelně těžká.

„Z-z-zatím ne,“ řekl Bill. Poklepal si na kapsu. „M-m-mám sebou p-p-pár nábojů. Ale otec říká, že k-k-když člověk n-n-není opatrný, ž-ž-že se taky m-m-může nabít s-s-sama. A taky v-v-vystřelit.“ Na tváři měl nejistý úsměv říkající, že i když nevěří žádným volovinám, tomuhle věří bezezbytku.

Richie to chápal. Ta věc v sobě měla uvězněnou nějakou vražednost, kterou nikdy necítil, když měl v ruce otcovu malorážku nebo i loveckou pušku (i když puška už do sebe něco má, ne? – jak byla opřená, němá a naolejovaná v rohu garážové skříně; jako kdyby chtěla říci, *dovedu být zlá, když chci; setsakramentsky zlá, to si piš*, kdyby mohla mluvit). Ale tahle pistole, tahle waltrovka... jako kdyby byla vyrobena výlučně za účelem zabíjení lidí. Se zamrazením v zádech si Richie uvědomil, že vlastně právě z tohoto důvodu vyrobena byla. Co jiného se dá s takovou pistolí dělat? Zapalovat si cigarety?

Obrátil ji ústím k sobě, dbaje, aby měl prsty daleko od spouště. Jediný pohled do jejího černého ústí mu stačil, aby dokonale pochopil, proč se Bill tak usmíval. Vzpomněl si, jak mu otec říkal, *Když si zapamatuješ že něco takového jako nenabitá puška neexistuje, můžeš pak se zbraněmi vycházet po celý život, Richie*. Podal pistoli zpátky Billovi, rád, že se jí zbavuje.

Bill si ji opět zasunul pod kabát. Ten dům na Neibolt Street se náhle Richiemu nezdál být už tak děsivý... ale možnost, že by doopravdy došlo k prolití krve – ta naopak se mu zdála být mnohem pravděpodobnější.

Pohlédl na Billa, snad mu chtěl znovu připomenout tuto možnost, ale uviděl jeho tvář, prohlédl si ji a řekl jen: „Můžeme jít?“

Jako vždycky, když se Bill konečně odlepil i druhou nohou od země, zdálo se Richiemu, že nutně musí oba sletět a rozbít

si své bláznivé hlavy o tvrdý beton. Obrovské kolo se divoce kývalo ze strany na stranu. Karty, připnuté do drátů, přestávaly vypalovat jednotlivé rány a přecházely do kulometného rachotu. Opilá dráha kola se začala srovnávat. Richie přivřel oči v očekávání nevyhnutelného.

Pak Bill mocně zařval: „Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU!“

Kolo začalo nabírat rychlost a nakonec jeho boční kývavý pohyb zcela ustal. Richie mohl uvolnit svoje křečovitě sevření Billova pasu a místo toho se chytit přední části nosiče nad zadním kolem. Bill přešel příčně Kansas Street, řítil se jako o závod bočními uličkami nezmenšenou rychlostí, míře na Witcham. Vylétli ze Strapham Street a na Witcham druhou orbitální rychlostí. Bill sklopil Stříbrňáka nebezpečně ke straně a znovu zvolal „Hyjé, Stříbrňáku!“

„Napal to, Velký Bille,“ zařval Richie, poděšený, že si málem načůrával do džin, ale zároveň se divoce chechtající. „Šlápni mu na hrb!“

Bill to okamžitě provedl téměř doslova, vstal ze sedla, předklonil se nad řídítka a šlapal do pedálů šílenou rychlostí. Když tak Richie hleděl na Billova záda, překvapivě široká na hochy, jemuž jde na dvanáctý rok, jak pracují pod kabátem, ramena naklánějící se nejdříve na jednu a pak na druhou stranu když Bill přenáší svoji hmotnost z jednoho pedálu na druhý, byl si Richie náhle jistý, že jsou nezranitelní... že budou žít stále a na věky věků. No... možná že ne *oni*, ale Bill každopádně. Bill ani netušil, jak je pro Richieho silný, jak uklidňující a perfektní.

Řítili se ulicí, domy už trochu řídly a příčné ulice k Witcham Street přicházely po větších intervalech.

„Hyjé, Stříbrňáku!“ ječel Bill a Richie povykoval za ním ostrým a vysokým hlasem Negra Jima: „Hyjé, Stříbrňáku, massa, to je vono! Massa jede tady na tom kole! Panenko skákává! Hyjé, Stříbrňáku, do cvalu!“

Projížděli nyní kolem nezastavěných pozemků, vypadajících pod šedivým nebem ploše a mělce. Před sebou v dálce zahlédl starou cihlovou železniční budovu. Napravo stála řada bývalých skladišť. Stříbrňák přelétl nejprve přes jedny a pak přes další koleje vlečky.

A už byli na Neibolt Street, zatáčející doprava. Pod tabulkou s jménem ulice byla modrá značka s nápisem

SEŘADIŠTĚ DERRY. Značka byla rezatá a visela nakřivo. Pod ní byla mnohem větší značka, černá písmena ve žlutém poli. Vlastně téměř tvořila komentář k seřadišti: stálo na ní SLEPÁ ULICE.

Bill zabočil na Neibolt Street, přešel na chodník a spustil nohy na zem. „P-p-půjdeme odtud už p-p-pěšky.“

Richie sklouzl z nosiče se směsí ulehčení a lítosti. „Jasně.“

Kráčeli po zarostlém a křivolakém chodníku. Před nimi, někde v seřadišti, nabírala dieselová lokomotiva pomalu na obrátkách, pak se ztišila a za chvíli to začlo zase. Jednou nebo dvakrát zaslechli kovové zvuky nárazníků vagónů, jak byly spojovány.

„Bojíš se?“ zeptal se Richie Billa.

Bill, který vedl za řídká Stříbrňáka, se krátce ohlédl na Richieho a pak přikývl. „J-j-jo. A ty?“

„Jasně že jo,“ řekl Richie.

Bill řekl Richiemu, že se včera večer ptal otce na Neibolt Street. Otec mu řekl, že na tom konci města bydlelo do konce druhé světové války hodně železničářů – strojnůdců, průvodčích, posunovačů, brzdařů, nosičů zavazadel. Ulice i seřadiště chátaly, a když jí teď procházeli Bill s Richiem směrem k jejímu konci, začínaly být jednotlivé domy dál od sebe a byly stále ošuntělejší a špinavější. Poslední tři nebo čtyři na obou stranách ulice byly prázdné, okna zatlučená prkny, v zahrádkách přerostlý plevel. Na verandě jednoho z nich se volně houpal nápis NA PRODEJ. Richiemu se zdálo, že je starý nejméně tisíc let. Chodník končil a oni teď kráčeli po cestičce, vyšlapané v plevalu.

Bill se zastavil a ukázal. „T-t-tamhle j-j-je,“ řekl měkce.

Dům na Neibolt Street číslo 29 býval kdysi úhledný červený dům stejného typu jako kdysi módní domky na pobřeží Atlantiku. Richie si pomyslel, že tam možná bydlel nějaký montér, starý mládenec, co nikdy nenosil normální kalhoty ale jen džíny, a měl takové ty pracovní rukavice s velkými tuhými manžetami a čtyři nebo pět kšiltových čepic – přicházel domů na tři nebo čtyři dny za sebou jednou nebo dvakrát za měsíc, poslouchal pak rádio a kutil něco na zahrádce; mládenec, živící se především minutkami (a *žádnou* zeleninou, i když pro svoje známé nějakou možná pěstoval), a za větrných nocí myslel na dívku, již opustil.

Červená barva dnes již vybledla na narůžovělou, odlupující se v ošklivých skvrnách, připomínajících boláky. Místo oken byly slepé díry zatlučené prkny. Většina tašek na střeše chyběla. Dům byl celý obrostlý plevelem a trávník plný pampelišek. Na levé straně byl vysoký dřevěný plot, kdysi možná hezký a bílý, nyní však omšele šedivý a splývající se zataženou oblohou, opile nakloněný a zarostlý v divokém porostu. Asi v polovině tohoto plotu zahlédl Richie shluk obrovitých slunečnic – ty nejvyšší sahaly do výšky nejméně půl druhého metru či více. Vypadaly podivně vypaseně a ošklivě, vůbec se mu nelíbily. Vánek jimi šustil a ony se k sobě nakláněly a jakoby si sdělovaly: *Tak chlapci už jsou tady, no není to hezké? Další chlapci. Další chlapci. Naši chlapci.* Richie se otřásl.

Zatímco Bill opatrně opíral Stříbrňáka o kmen jilmu, prohlížel si Richie dům. Zahlédl kolo, vyčuhující z husté trávy poblíž verandy a ukázal na něj Billovi. Bill přikývl. Byla to ta převrácená tříkolka, o níž se zmiňoval Eddie.

Rozhlédli se na obě strany Neibolt Street. Ozvalo se zabafání dieselové lokomotivy a opět ustalo. Pak se ozvalo znovu. Zdálo se, že tento zvuk nějak doplňuje zatažené nebe. Celá ulice byla naprosto vylidněná. Richie občas zaslechl auta, projíždějící na silnici číslo 2, nebyla však vidět.

Dieselová lokomotiva zabafala a zmlkla, zabafala a zmlkla. Obrovité slunečnice se pokyvovaly a moudře se k sobě skláněly. *Čerství chlapci. Hodní chlapci. Naši chlapci.*

„T-t-tak co, j-j-jdeš?“ zeptal se Bill a Richie sebou trochu trhnul.

„Hele, právě mi došlo, že dneska je asi poslední den na vrácení knížek, co jsem si půjčil v knihovně,“ řekl Richie. „Asi bych měl –“

„N-n-nech si ty k-k-kecy, Richie. J-j-jdeš nebo ne?“

„Ale jdu,“ řekl Richie a bylo mu jasné, že se mu nechce, že není připraven jít, že na něco takového nebude *nikdy* připraven.

Kráčeli přerostlou trávou k verandě. „P-p-podívej se s-s-sem,“ řekl Bill.

Trochu dál nalevo neslo mřížoví verandy chomáče růží. Chlapci jasně viděli rezaté hřebíky na vytržené části mřížoví. Byly tu staré růžové keře, a zatímco keře nalevo a napravo od

vytržené části bujně kvetly, ty části keřů, jež byly přímo kolem a před vytrženou částí, byly bez květů, bez listů, jen mrtvé šlahouny.

Bill a Richie se na sebe zachmuřeně podívali. Zatím se zdálo, že všechno, co jim vyprávěl Eddie, je pravda; i po sedmi týdnech tu ještě jsou důkazy.

„Ale nechceš přece opravdu lézt pod tu verandu, že ne?“ zeptal se Richie. Skoro ho prosil.

„N-n-nechci,“ řekl Bill, „ale p-p-polezu.“

A Richie, srdce až v kalhotách, si uvědomil, že Bill to myslí doopravdy. Měl zase v očích to šedé světlo, doutnalo mu tam. V rysech obličeje měl kamenné odhodlání, činící jeho tvář nějak starší. Richie si pomyslel *Asi to bude chtít doopravdy zabít, jestli to tam ještě bude. Zabít to a uříznout tomu možná hlavu, vzít ji domů otci a říci: „Podívej se, tohle zabilo George, tak budeš už se mnou večer mluvit, stačí, když mi budeš jen říkat, jaký jsi měl den, kdo prohrál, když jste si luskali prsty, kdo bude platit ranní kávu?“*

„Bille –“ řekl, ale Bill už tam nestál. Kráčel k pravému konci verandy, kudy asi Eddie lezl dolů. Richie si musel za ním pospíšet a skoro přepadnul přes tříkolku v trávě, pomalu reznoucí a zarůstající do země.

Dostihl ho právě ve chvíli, kdy si Bill sedl na bobek a začal nahlížet pod verandu. Na tomto konci neměla veranda žádnou mřížku; někdo – nějaký tulák – ji asi už někdy dávno odtrhl, aby si zpřístupnil skryš pod verandou, úkryt před lednovým sněhem nebo studeným říjnovým deštěm nebo letní bouřkou. Richie si sedl na bobek vedle něj, srdce mu bušilo jako zvon. Pod verandou nebylo nic, jen chumáče hniječímho listí, zažloutlých novin a stíny. Nějak moc stínů.

„Bille,“ opakoval.

„C-c-co je?“ Bill opět vytáhl waltrovku svého otce. Odepnul svorku pouzdra a pak vyjmul z kapsy kalhot čtyři náboje. Jeden po druhém nabil. Richie ho fascinovaně sledoval a pak se znovu podíval pod verandu. Tentokrát uviděl něco jiného.

Rozbité sklo. Slabě se blyštící úlomky skla. Pocítil v žaludku bolestnou křeč. Nebyl žádný pitomec a okamžitě pochopil, že to je další věc, potvrzující Eddieho příběh. Úlomky skla na hniječím listí pod verandou znamenají, že

okno bylo rozbito zevnitř. Ze sklepa.

„C-c-coje?“ zeptal se Bill znovu a pohlédl na Richieho. Jeho tvář byla zachmuřená a bledá. Když Richie na tuto tvář pohlédl, všechno vzdal.

„Nic,“ řekl.

„Tak j-j-jdeš?“

„Jo.“

Vlezli pod verandu.

Pach rozkládajícího se listí obvykle nebyl Richiemu nepříjemný, ale v pachu listí tady pod verandou nic příjemného nebylo. Listí bylo pod jeho rukama a nohama houbovitě měkké a jemu se zdálo, že ta vrstva je silná nejméně půl metru. Náhle ho napadlo, co by asi dělal, kdyby se z toho listí vynořila nějaká ruka nebo pařát a uchopila ho.

Bill zkoumal rozbité okno. Sklo bylo rozházené všude kolem. Dřevěná přepážka, jež byla původně mezi oběma tabulkami skla, ležela pod schodem verandy, rozlomená na dva kusy. Horní část okenního rámu vyčnívala jako zlomená kost.

„Něco tomu kreténovi muselo dát pořádnou ránu,“ zašeptal Richie. Bill, nakukuje dovnitř – či snaže se –, jen přikývl.

Richie se připlížil blíže, aby také viděl dovnitř. V podzemí byla země rozbitých krabic a beden. Místo podlahy byla udušaná zem, vydávající, podobně jako listí, vlhké a hnilobné aroma. Vlevo byl kotel, k nízkému stropu vedly od něj roury. Za nimi, na konci sklepa, rozeznával Richie nějaké dvě přepážky, něco jako kóji. Nejprve ho napadla kóje pro koně, ale kdo by v takovémhle sklepě choval koně? Pak si uvědomil, že v tak starém domě, jako je tento, se v kotli určité topilo uhlím, ne topným olejem. Nikdo se neobtěžoval kotel přestavět, protože nikdo ten dům nechtěl. Ta věc s přepážkami sloužila pro uložení uhlí. Ještě dál vpravo zahlédl Richie schodiště, vedoucí na úroveň přízemí.

Bill si teď sedal... sunul se dopředu... a než byl Richie schopen vůbec si uvědomit, co se děje, zmizely nohy jeho kamaráda v okně.

„Bille, pro rány boží,“ zasyčel, „co to vyvádíš? Polez ven!“ Bill neodpověděl. Sunul se dovnitř, vyhrnoval si na zádech kabát a jen o chlup minul úlomek skla, který by ho mohl pořádně pořezat. O vteřinu později Richie uslyšel, jak jeho

tenisky dopadly na tvrdou zem uvnitř.

„Na hovno takováhle práce,“ mumlal si Richie zuřivě pro sebe, hledě do čtverce temnoty, v níž zmizel jeho druh. „Bille, ty jsi snad *zešlel*?“

Zdola se ozval Billův hlas: „M-m-můžeš zůstat nahoře, j-j-jestli chceš, R-R-Richie. H-h-hlídej tam.“

Ten se místo toho převalil na břicho a prostrčil nohy oknem do sklepa, ještě než mohly zareagovat jeho nervy, doufaje, že si neporeže ruce nebo břicho o střeby skla. Něco ho chytilo za nohy. Richie zaječel. „T-t-to jsem jen j-j-já,“ zasyčel Bill a o chvíli později stál Richie vedle něj ve sklepě a stahoval si košili a kabát. „K-k-kdo jsi si m-m-myslel, že to j-j-je?“

„Večerníček,“ řekl Richie a nervózně se zasmál. „T-t-ty jdi támhle tudy a j-j-já půjdu –“

„Na to zapomeň,“ řekl Richie. Jasně slyšel, jak mu tlukot srdce přechází i do řeči, jak mluví nevyrovnaně, kolísavě. „Já se budu držet tebe, Velký Bille.“

Vydali se nejdřív k uhlí, Bill trochu vepředu, v ruce pistoli, Richie v závěsu, snaže se hledět na všechny strany zároveň. Bill postál za jednou z dřevěných přepážek kóje a pak ji najednou začal obcházet, pistolí oběma rukama mířící na uhlí. Richie zavřel oči v očekávání výstřelu. Ten nepřišel. Opět obezřetně otevřel oči.

„J-j-je to jen u-u-uhlí,“ řekl Bill a nejistě se uchechtl. Richie se postavil vedle Billa a podíval se na uhlí. V zadní části kóje bylo uhlí navršené až skoro ke stropu, hromada končila u jejich nohou. Uhlí bylo černé jako křídla havrana.

„Pojďme –“ začal říkat Richie, když vtom se dveře u schodů do patra rozlétly a narazily s mocným bouchnutím na zeď, vrhající slabé paprsky denního světla na schody. Oba chlapi zaječeli hrůzou.

Richie zaslechl jakési vrčení. Byly to velmi hlasité zvuky – takové zvuky by mohla vydávat nějaká šelma, zavřená v kleci. Zahlédl, jak po schodech začínají sestupovat tenisky. Nad nimi vyšisované džíny – kývající ruce – Ale to nejsou ruce... jsou to pařáty. Obrovské, pokroucené pařáty.

„V-v-vylez na u-u-uhlí,“ vykřikl Bill, ale Richie stál přimrazeně, náhle věděl, co si to pro ně přichází, co je to přichází zabít v tomhle sklepě, kde páchne vlhká zem a laciné víno vybryndané v koutech. Věděl to, ale potřeboval to i

vidět. „*T-t-tam nad uhlím je o-o-okno!*“

Pařáty byly potaženy hustými hnědými chlupy, jež se kroutily a stáčely jako dráty; prsty byly zakončeny nehty se zubatým ostřím. Teď Richie spatřil hedvábný kabát. Byl černý s oranžovým lemováním – v barvách střední školy v Derry.

„*U-u-utíkej!*“ zaječel Bill a mocně Richieho kopl. Richie se začal šplhat na uhlí. Padalo na něj a jeho ostré hrany ho bolestně vytrhovaly z ochromení. Další kusy uhlí se mu valily na hlavu. A to šílené vrčení neustávalo.

Richieho mysl ovládla panika, sklápěla nad ním svůj poklop. Aniž by si uvědomoval, co dělá, šplhal se nahoru po haldě uhlí, sklouzával, zase se mu podařilo dostat se trochu výš a pořád přitom ječel hrůzou. Okénko nad haldou uhlí bylo zčernalé uhelným prachem a nepouštělo dovnitř téměř žádné světlo. Bylo zavřené západkou. Richie chytil za západku, měla se otočením otevřít. Pověsil se na ni celou svou vahou. Západka se ani nehнула. Vrčení se přibližovalo.

Pod ním dole vystřelila pistole. Výstřel se v uzavřené místnosti rozlehl s ohlušujícím třeskem. Richieho udeřil do nosu štiplavý pach střelného prachu. Šok z výstřelu ho zároveň přivedl trochu zpět do reality a on zjistil, že se pokouší západku otočit opačným směrem. Pověsil se na západku zase v druhém směru a ta se se skřípáním pohnula. Na ruce se mu sypal uhelný prach.

Pistole vystřelila znovu, opět s ohlušujícím třeskem. Bill Denbrough vykřikl: „*ZABIL JSI MI BRATRA, TY ČURÁKU!*“ Na okamžik se zdálo, že ta příšera, co sestoupila po schodech, se směje, že chce promluvit – jako kdyby pes, který má vzteklinu, náhle začal vyštěkávat zkomoleně slova a Richiemu se na zlomek okamžiku zdálo, že ta věc v kabátě v barvách jejich střední školy vyštěkla, *A tebe zabiju taky.*

„*Richie!*“ zaječel pak Bill a Richie zaslechl rachot a padání uhlí, jak se Bill škrábal nahoru. Vrčení a řev pokračovaly. Ozvalo se praskání dřeva. Ozvalo se štěkání a vytí – zvuky z té nejhrůznější noční můry.

Richie mocně praštil do okna, bylo mu úplně jedno, jestli se sklo rozbije a pořeže mu ruce. To už mu bylo jedno. Sklo se nerozbilo; celé okénko se vyvrátilo ven ze starého rezatého pantu. Dolů se sypal další uhelný prach, tentokrát přímo do

Richieho obličej. Vysunul se do dvorku jako úhoř, cítě čerstvý vzduch, cítě šlehy stébel dlouhé trávy na tváři. Ani si neuvědomoval, že prší. Zahlédl silné stvolý obrovitých slunečnic, zelené a chlupaté.

Waltrovka se ozvala potřetí a ta bestie ve sklepe začala primitivním zvukem čistého běsnění. Pak vykřikl Bill: „*D-d-dostal mě, Richie! Pomoc! D-d-dostal mě!*“

Richie se obrátil na kolenou a rukách a spatřil ve výřezu sklepního okna, kterým se kdysi pravidelně v říjnu do sklepa dopravovala zásoba uhlí na zimu, k smrti vyděšený ovál tváře svého kamaráda.

Bill ležel rozplácnutý na uhlí. Rukama bezmocně mával a tápal ve snaze chytit se za rám okna. Košili a kabát měl vykasané až k prsům. A sklouzával dolů... ne, byl tažen dolů něčím, co Richie pořádně neviděl. Byl to jen nějaký obrovitý pohybující se stín za Billem. Stín chrochtající, vrčící a blábolící téměř lidsky.

Richie ho nepotřeboval vidět. Viděl ho minulou sobotu na plátně kina Aladdin. Bylo to šílené, naprosto šílené, ale Richie ani na okamžik nepochyboval o tom, že je při rozumu a že je tomu skutečně tak.

Billa Denbrougha dostal mladý vlkodlak. Ale s tím rozdílem, že to nebyl ten herec Michael Landon s nalíčenou tváří a nalepenými chlupy. Tenhle byl *opravdický*. Jako kdyby to chtěl potvrdit, Bill opět vykřikl. Richie se natáhl a podařilo se mu chytit Billa za ruce. V jedné z nich měl pistoli a Richie se toho dne již poprvé podíval do jejího černého jícnu... jenomže tentokrát byla pistole nabitá.

Tahali se o Billa – Richie ho držel za ruce, vlkodlak byl zaklesnutý za jeho kotníky.

„*Z-z-zmizni odtud, Richie!*“ ječel Bill. „*Z-z-zmizni!*“

Z temnoty se náhle vynořila tvář vlkodlaka. Čelo měl nízké a vystupující nahoru, pokryté řídkými vlasy. Líce měl propadlé a pokryté srstí. Oči měl temně hnědé, naplněné nějakou příšernou inteligencí, příšernou vědoucností. Tlama se mu otvírala a ozývalo se z ní vrčení. Z koutků odulého spodního pysku mu vytékala dvěma proužky bělavá pěna a kapala z brady. Vlasy na hlavě měl sčesané dozadu v jakési kruté parodii teenagerského emana. Trhnul hlavou dozadu a burácivě zařval, nespouštěje oči z Richieho.

Bill se šplhal po uhlí. Richie ho chytil za předloktí a táhl. Na zlomek okamžiku se mu zdálo, že snad bude úspěšný. Pak vlkodlak opět chytil Billovy nohy a ten byl znovu tažen dolů do temnoty. Byl silnější. Stahoval Billa, a to znamená také Richieho.

Náhle, aniž by vůbec měl čas pomyslet na to, co dělá či proč to dělá, Richie zjistil, že mu z úst vychází Hlas irského policajta, hlas pana Nella. Nebyl to však Richie Tozier, předvádějící nějakou ubohou imitaci; nebyl to vlastně ani přesně hlas pana Nella. Byl to hlas všech irských policistů, co kdy byli na večerní obhlídce, v ruce točili obuškem, zavěšeným na kožené smyčce, a zkoušeli rolety zamčených obchodů:

„Koukej ho pustit, mladej, nebo ti urazím tu tvoji odulou palici! To si piš, jako že je Bůh nade mnou! Koukej ho pustit, nebo ti brzo naservíruju tvoji vlastní prdel na podnose!“

Příšera ve sklepe ze sebe vyrazila ječivý a uši trhající výkřik vzteku... ale Richiemu se zdálo, že v něm slyší ještě něco dalšího. Snad strach. Nebo bolest.

Ještě jednou mocně zatáhl a Bill vyletěl oknem ven a na trávu. Hleděl na Richieho temným, vyděšeným očima. Celý předeek kabátu měl začerněný od uhlí.

„R-r-rychle!“ zakvílel Bill. Skoro sténal. Chytil Richieho za košili. *„M-m-musíme –“*

Richie zaslechl, jak se opět uhlí sesypává dolů. O zlomek okamžiku později vyplnila sklepní okno vlkodlakova tvář. Vrčel na ně. Jeho pařáty se zachycovaly o trávu.

Bill stále držel pistoli – po celou tu dobu zápasu ji nepustil z ruky. Držel ji teď oběma rukama, oči přivřené až na úzké štěrbinu, a zmáčkl spoušť. Ozvala se další ohlušující rána. Richie spatřil, jak se z vlkodlakovy tváře oderval chumáč srsti a po straně mu začal stékat proud krve, zbarvující mu v oněch místech srst a vpíjející se do jeho školního kabátu. Příšera se s řevem začala soukat ven z okna. Pomalým, téměř zasněným pohybem sáhl Richie pod kabát a do zadní kapsy kalhot. Vyjmul obálku s obrázkem kýchajícího mužíčka. Roztrhl ji, zatímco řvoucí obluda vylézala ze sklepního okna, zuřivě se sápadíc ven, vyrývající svými pařáty hluboké brázdy do země. Richie balíček roztrhl a zmáčkl. *„Zalez, kam patříš, mladej!“* nařídil obludě hlasem irského policajta. Bílý

obláček foukl do tváře vlkodlaka. Ten hleděl na Richieho s téměř komickým překvapením a unikl mu dusivě sípavý sten. Jeho rudé a kalné oči zíraly na Richieho a zdálo se, že si ho jednou a provždy značkují. Pak začal kýchat.

Kýchal znovu a znovu. Z huby mu vylétaly spletence slin. Z nozder mu vylétaly zelenočerné odporné soply. Jeden z nich dopadl Richiemu na pokožku a začal ho okamžitě pálit, jako kapka kyseliny. S výkřikem bolesti a hnusu si ho Richie setřel. Stále ještě měl ve tváři výraz hněvu a vzteku, ale byla v ní i bolest – o tom nebylo pochyb. Bill ho možná zranil pistolí svého otce, ale Richie ho zranil víc... nejdříve Hlasem irského policajta a pak kýchacím práškem.

Pane bože, kdybych tak měl ještě svědící prášek a možná taky dětskou řehlačku, snad bych ho byl schopen i zabít, pomyslel si Richie a pak ho Bill chňapnul za límec kabátu a odtáhl ho dozadu.

Udělal to právě včas. Vlkodlak přestal kýchat zrovna tak neočekávaně, jako začal, a vrhl se po Richiem. A byl rychlý – neuvěřitelně rychlý.

Richie by tam jen tak seděl s prázdnou obálkou od kýchacího prášku doktora Wackyho v ruce, zíral by na vlkodlaka v jakémisi omámeném přemítání, myslel by na jeho tmavohnědou srst, na jeho jasné rudou krev, seděl by tam tak dlouho, až by se mu sevřely kolem krku jeho pařáty a jeho dlouhé drápy by mu vyrvaly hrdlo, ale Bill ho znovu uchopil a začal ho zvedat.

Richie se klopýtavě rozběhl za Billem. Obíhali dům k předním dveřím a Richie si pomyslel, *Ten už si nedovolí pronásledovat nás dál, už jsme na ulici, sem už si nás nedovolí pronásledovat, nedovolí si to, nedovolí si to -*

Ale přibližoval se jim. Slyšeli ho už těsně v zádech, jak supí, vrčí a slintá.

Na ulici stál Stříbrňák, opřený o strom. Bill na něj naskočil a otcovu pistolí hodil do koše nosiče, kde normálně vozili svoje vzduchové pistole. Richie, naskakuje na nosič, se stačil krátce ohlédnout za sebe a zahlédl vlkodlaka, jak přebíhá trávník směrem k nim, vzdálený necelých dvacet metrů. Svůj školní kabát měl potřísněný směsí krve, soplů a slin. Po stranách čenichu měl bílé skvrny kýchacího prášku. A Richie zahlédl ještě dvě další věci, jež jakoby doplňovaly celou

hrůznost jeho zjevu. Na kabátě neměl žádné zipy – místo nich tam byly velké oranžové knoflíky jako plyšové koule. Ta druhá věc byla horší. A právě tato druhá věc ho úplně oslabila, nejraději by všechno vzdal a nechal se tou příšerou zabít. Na kabátě bylo zlatou nití vyšité nějaké jméno, byla to taková ta výšivka, co vám ji za dolar udělají s textem, jaký si přejete.

Na zakrvavené levé straně prsou vlkodlakova kabátu byla vyšita sice teď znečištěná, avšak zřetelně čitelná slova RICHIE TOZIER.

Příšera se na ně řítí. „*Jed', Bille!*“

Stříbrňák se rozjel, ale pomalu – příliš pomalu. Billovi trvá tak dlouho, než ho rozjede –

Vlkodlak přeběhl vyšlapanou cestičku, právě když Bill vjel do prostředka Neibolt Street. Jeho vybledlé džíny byly celé zakrvácené a Richie, hledě na něj přes rameno, naplněný jakousi mocnou a nezrušitelnou fascinací téměř se blížící hypnóze, zaznamenal místy trhající se švy jeho kalhot a hrubou hnědou srst, deroucí se v těch místech ven.

Stříbrňák se mocně nakláněl do obou stran, Bill stál v sedle a držel řídítka zesponu, hlavu zvednutou k šedivému nebi, na zádech vyvstávající provazce svalů. Ale karty, upevněné v drátech kola, přesto zatím střílely jen jednotlivé rány.

Po Richiem se natáhl jeden pařát. Zoufale vykřikl a odtáhl se od něj. Vlkodlak vycenil zuby a zašklebil se. Byl už tak blízko, že Richie viděl žlutavé bělmo jeho očí, cítil nasládlý pach hnijícího masa z jeho dechu. Z huby mu vyčnívaly zakřivené žluté tesáky.

Richie opět zaječel, když po něm příšera znovu vztáhla svůj pařát. Zdálo se mu, že mu utrhne hlavu – ale pařát se sevřel před ní, chybělo jen pár centimetrů. Síla švihu Richiemu odfoukla zpoceně vlasy z čela.

Myje, Stříbrňáku, DO CVALU!!!“ zaječel ze všech sil Bill.

Dojeli právě na vršek menšího kopce. Nebyl nijak příkrý, ale na rozjetí Stříbrňáka stačil. Zvuky hracích karet se začínaly slévat. Bill šlapal do pedálů jako šílený. Stříbrňák se přestal kývat do stran a namířil si to rovně dolů po Neibolt Street, směrem k silnici číslo 2.

Díky bohu, díky bohu, díky bohu, říkal si Richie nesouvisle. *Díky –*

Vlkodlak zařval znovu – *ach bože, vždyť to zní jako kdyby byl HNED ZA MNOU* – a Richiemu došel dech, jak mu náhle košile a kabát začaly svírat průdušky. Vydal chroptivý, dusivý zvuk a podařilo se mu chytit Billa kolem pasu těsně před tím, než ho příšera stačila stáhnout s kola. Bill se naklonil dozadu, ale řídítko Stříbrňáka nepustil. Na okamžik se Richiemu zdálo, že jejich velký bicykl se převrátí koly nahoru a oni zůstanou ležet pod ním. Pak se jeho kabát, který už byl stejně určený k vyhození, na zádech roztrhl s hlasitým zvukem, připomínajícím komicky silné upšouknutí. Richie mohl opět dýchat.

Ohlédl se a zíral přímo do oněch vražedných očí.

„*Bille!*“ pokusil se zaječet, ale jeho výkřik neměl žádnou sílu, byl tichý.

Ale Bill ho slyšel. Šlapal do pedálů ještě mocněji, mocněji než kdykoliv jindy v životě. Cítil, jak se mu vrací odvaha. V hrdle pocítil slabou chuť krve. Oči mu vylézaly z důlků. Ústa měl široce dokořán, lapaly po vzduchu. Naplňoval ho nějaký zběsilý, nezrušitelný pocit vzrušení – něco divokého, svobodného a jen jeho. Nějaká touha. Stál na pedálech; domlouval jim; dával jim zabrat.

Stříbrňák dál nabíral na rychlosti, začínal letět. Bill ho už měl pod kontrolou.

„*Hyjé, Stříbrňáku!*“ vykřikl znovu. „*Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU!!!*“

Richie zaslechl tenisky, dopadající s rychlým bubnováním na vozovku. Otočil se. Vlkodlakův pařát ho obrovskou silou udeřil do čela a Richie si na chvíli skutečně myslel, že mu utrhl kus hlavy. Všechno se náhle zdálo být šedivé, nedůležité. Zvuky začínaly být vzdálené. Svět kolem nebarevný. Znovu se otočil, zoufale nalehl na Billa. Do pravého oka mu začala stékat pálicí horká krev.

Pařát se napřáhl znovu, tentokrát narazil na zadní blatník. Richie ucítil, jak se kolo divoce zakymácelo, jednu chvíli se zdálo, že se převrátí, pak ho Bill znovu vyrovnal a ještě jednou vykřikl *Hyjé, Stříbrňáku!*, ale to už se Richiemu také ozývalo někde daleko, jako doznívání ozvěny.

Richie zavřel oči, přitiskl se k Billovi a čekal na konec.

Také Bill slyšel zvuk je pronásledujících kroků a hned si domyslel, že klaun to ještě nevzdal, ale neodvažoval se ohlédnout a podívat se na něj. Až je chytne a udělá z nich dvě placky, pozná to. To mu bude úplně stačit.

Chlapče, pomoz mi, pomyslel si. Dej teď ze sebe všechno! Všechno, co v tobě je! Jed', Stříbrňáku, JED'!

A tak Bill Denbrough znovu jel s čertem o závod, jenomže tím čertem teď byl odporně se šklebící klaun s tváří zmalovanou bílou barvou, ústa rudou rtěnkou zformovaná do zlého upřího úsměvu, místo očí stříbrné mince. Klaun, který z nějakého šileného důvodu měl přes svůj stříbrný oblek s oranžovým lemováním a velkými oranžovými knoflíky natažené sako střední školy v Derry.

Jed', chlapče, jed' – Stříbrňáku, co tomu říkáš?

Letěli po Neibolt Street. Stříbrňák teď měl už slušnou rychlost. Ujeli už trochu těm za nimi běžícím nohám? Neodvažoval se ohlédnout, aby se přesvědčil. Richie se ho držel kolem pasu tak křečovitě, až mu bránil v dýchání a Bill mu chtěl říci, zda by nemohl to sevření trochu uvolnit, ale nechtěl plýtvat dechem ani na to.

A náhle před nimi jako nějaký nádherný sen je dopravní značka, označující křižovatku Neibolt Street se silnicí číslo 2. Po Witcham Street jezdila sem a tam auta. Ve stavu hrůzy a vyčerpání, v němž byli, to Billovi připadalo jako zázrak.

Nyní, protože bude muset chvíli brzdit (nebo dělat něco jiného a opravdu vynalézavého), risknul ohlédnutí přes rameno.

Co uviděl, to ho přimělo okamžitě obrátit směr otáčení pedálů Stříbrňáka jedním mocným dupnutím na brzdu. Stříbrňák dostal smyk, zapískala duše zablokovaného zadního kola a Richieho hlava ho bolestně udeřila pod rameno.

Ulice byla úplně prázdná.

Ale asi dvacet metrů za nimi, u prvního z opuštěných domů, tvořících jakousi smuteční alej vedoucí k seřadišti, byla nějaká jasně oranžová skvrna. Ležela poblíž kanálu u obrubníku.

„Ááááá...“

Skoro už pozdě si Bill uvědomil, že Richie padá z kola. Měl

oči obrácené tak, že Bill mu viděl jen spodní okraje duhovek pod horními víčky. Ohnutý oblouček jeho brýlí visel na stranu. Z čela mu tekla krev.

Bill ho chytil za paži, oba sklouzli doprava a Stříbrňák ztratil rovnováhu. Zřítily se na vozovku jako změt' rukou a nohou. Bill se praštil do brňavky a vyjekl bolestí. Richie při tom zvuku zamrkal očima.

„Señore, já vám teda ukážu jak se dostat k tomu pokladu, ale ten chlápek Dobbs je strašně nebezpečnej,“ řekl Richie chrochtavým sípěním. Byl to jeho Hlas Pancho Vanilky, ale plochost a malátnost toho hlasu Billa děsila. Na mělké jizvě na Richieho čele zahlédl přilepených několik silných hnědých chlupů. Byly trochu zkroucené jako chlupy, jež má jeho otec na prsou. Pohled na ty chlupy ještě zvyšoval Billovu hrůzu, a proto vlepil Richiemu silnou facku.

„*Jauvajs!*“ vykřikl Richie. Oči se mu začaly trhaně pohybovat a pak je otevřel dokořán. „Za co mne biješ, Velký Bille? Rozbiješ mi brejle. Už takhle jsou poničené, jestli sis toho ještě nevšimnul.“

„J-j-já jsem si už m-m-myslel, že u-u-umíráš,“ řekl Bill.

Richie se pomalu na zemi posadil a sáhl si rukou na hlavu. Zaskučel. „Co se sta –“ A pak si vzpomněl. Oči se mu rozšířily v náhlém šoku a hrůze a on se namáhavě zvedl na kolena, sípavě oddechuje.

„U-u-už je po v-v-všem, Richie,“ řekl Bill. „Už je p-p-pryč.“

Richie se rozhlédl po úplně prázdné ulici, kde se nic ani nepohnulo a vypukl v pláč. Bill na něj chvíli hleděl a pak mu položil ruku kolem ramen a objal ho. Richie se také zavěsil do Billa a objal ho. Chtěl říci něco chytrého třeba o tom, že Bill měl na toho vlkodlaka zkusit ještě svůj prak Býčí oko, ale nic z toho nebylo. Nic než vzlyky.

„N-n-nebul, Richie,“ řekl Bill, „n-n-n-n-“ A pak se sám rozbřečel, a tak tu klečeli na kolenou a objímali se na ulici vedle ležícího kola a slzy jim stékaly po tvářích, zčernalých od uhelného prachu.

KAPITOLA 9

Úklid

1

Někde vysoko nad státem New York, odpoledne 29. května 1985, se Beverly Roganová začíná opět smát. Dusí smích v dlaních v obavě, že si někdo bude myslet, že je bláznivá, ale není schopna přestat.

Tenkrát jsme se nasmáli až běda, pomyslí si. Je to něco jiného, další světlo v temnotě se rozsvěcuje. Celou dobu jsme měli strach, ale smát jsme se přestat nedokázali, zrovna tak jako to nedokáží teď.

Muž, sedící vedle ní na sedadle k uličce, je mladý, má dlouhé vlasy a je hezký. Od doby, kdy letadlo odstartovalo v půl třetí z Milwaukee (teď už jsou to skoro dvě a půl hodiny, se zastávkou v Clevelandu a další zastávkou ve Filadelfii), již na ni několikrát uznale pohlédl, avšak respektuje její jasné přání nevést žádnou konverzaci. Poté, co si vyměnili několik zdvořilostních frází, otevřel aktovku a vytáhl nějaký román od Roberta Ludluma.

Nyní tu knížku zavírá, drží prst na místě, kde skončil a ptá se s účástí v hlase: „Je s vámi vše v pořádku?“

Ona přikývne, snaží se o vážnou tvář a pak znovu vyprskne smíchem. On se trochu usměje, zmaten, s tázavým pohledem.

„To nic není,“ řekne ona a znovu se pokusí o vážnost, ale nejde to; čím více se snaží být vážná, tím více ji její tvář zrazuje. Přesně jako za starých časů. „Prostě jsem si najednou uvědomila, že vůbec nevím, jakou leteckou společností letím. Víím jen, že na boku letadla je nějaký ka-ka-kačer -“ Ale jen pomyšlení na něj stačí. Vybuchne záchvatem veselého smíchu. Lidé se na ni otáčejí, někteří se mračí.

„Republic,“ řekne on.

„Prosím?“

„Prorážíte vzduch rychlostí osm tisíc kilometrů v hodině díky společnosti Republic Airlines. Je to napsané v brožuře, kterou máte v kapse opěradla.“

„V brožuře?“

On vytáhne brožuru (nemá vlastně značku společnosti Republic na obálce) z kapsy opěradla. Je tam uvedeno, kde jsou nouzové východy, záchranné pásy, jak se nasazuje kyslíková maska, jakou zaujmout polohu pro případ nouzového přistání. „Brožura, Sbohem, zanech všech nadějí,“ řekne a tentokrát se rozesmějí oba.

Náhle ji napadne, je to opravdu hezoun – je to pro ni nová myšlenka, poněkud jednoznačná, jakou by člověk čekal třeba na procházce, když nemá v hlavě zmatek. Má na sobě pullover a vybledlé džínny. Svě špinavě blondaté vlasy má vzadu sepnuté kouskem surové kůže a to jí připomene ohon, jenž stále nosila v dětských letech. Pomyslí si: Vsadím se, že má slušný, hezký vocas vysokoškoláka. Dost dlouhý, aby rajcoval, ne moc tlustý, aby už bolel.

Začne se znovu smát, naprosto neschopna ten smích ovládat. Uvědomuje si, že nemá žádný kapesník, aby si otřela oči, z nichž se linou slzy, a to ji rozesměje ještě víc.

„Asi byste se měla začít ovládat, nebo vás stevardka vyhodí z letadla,“ řekne on vážně, a ona jen zavrtí hlavou a směje se dál; už jí bolí na prsou a kolem žaludku.

On jí podává čistý kapesník a ona jej použije. To jí konečně trochu pomůže, aby se začala ovládat. Stejně ji to nepřejde najednou. Smích přechází do občasného vyprsknutí a postupně se zklidňuje. Ale jak jen pomyslí na toho velkého kačera na boku letadla, opět se o ni pokouší další záchvat smíchu.

Po chvíli vrací kapesník. „Děkuji vám.“

„Proboha, dámo, co jste si udělala na ruce?“ Na chvílku jí drží ruku, zaujat.

Ona na ni pohlédne a spatří polámané nehty, o něž přišla v bitce s Tomem. Vzpomínka na ni bolí víc než nehty samy, a smích už ji přechází nadobro. Odtahuje ruku, ale jemně.

„Přirazila jsem si ji dveřmi vozu, když jsem vystupovala na letišti,“ řekne a současně myslí na všechny ty příležitosti, kdy musela lhát o zraněních, jež jí způsobil Tom, i o zraněních, způsobovaných jí kdysi jejím otcem. Je to dnes naposledy, je

to její poslední lež? To by byla nádhera... až příliš velká nádhera, než aby tomu mohla věřit. Myslí na lékaře, přicházejícího k pacientovi s rakovinou v konečném stadiu, kterému říká: Rentgen ukazuje, že nádor se zmenšuje. Nevíme vůbec proč, ale je to tak.

„To ale muselo strašně bolet,“ řekne.

„Vzala jsem si aspirin.“ Znovu otevírá časopis, ačkoliv mu musí být jasné, že už jej prolistovala nejméně dvakrát.

„Kam máte namířeno?“

Zavře časopis, pohlédne na něj a usměje se. „Jste velice milý,“ řekne, „ale mně se nechce konverzovat. V pořádku?“

„V pořádku,“ řekne a vrátí jí úsměv. Ale kdybyste si chtěla dát panáka na počest toho velkého kačera na boku letadla až přistaneme v Bostonu, tak ho platím já.“

„Moc děkuju, ale chytám tam další letadlo.“

„Ach jo, od rána mi nevychází horoskop,“ řekne a otvírá znovu svůj román. Ale když se smějete, zní to ohromně. Člověk by se i zamiloval.“

Ona otevře opět svůj časopis, ale zjišťuje, že místo článkem o krásách New Orleansu se zabývá svými poničenými nehty. Pod dvěma z nich má rudé krevní stinky. V duchu slyší Toma, jak za ní dolů křičí schodištěm: „Zabiju tě, ty děvko! Ty zasraná děvko!“ Zamrazí ji. Děvka pro Toma, děvka pro švadleny, zesměšňovaná před důležitými přehlídkami, děvka pro svého otce už dávno před tím, než se Tom či ty nešťastné švadleny staly částí jejího života.

Děvka.

Ty děvko.

Ty zasraná děvko.

Zavře na chvíli oči.

Chodidlo, pořezané střepem lahvičky od parfému při útěku z jejich ložnice, bolí víc než ty prsty. Kay jí dala obinadlo, střevíce a šek na tisíc dolarů, který Beverly okamžitě v devět hodin ráno vyměnila za hotovost u První chicagské banky na Watertower Square.

I přes protesty Kay jí Beverly napsala šek na tisíc dolarů na čistý list kancelářského papíru. „Slyšela jsem někde, že šek musí přijmout, ať je napsaný na čemkoliv,“ řekla Kay. Její hlas přicházel jakoby odněkud z dálky, možná z nějakého rádia ve vedlejším pokoji. „Jednou si prý někdo vyzvedl

hotovost na šek, napsaný na dělostřelecké nábojnici, četla jsem to v Knize o penězích, myslím.“ Odmlčela se a pak se nervózně zasmála. Kay se na ni podívala zachmuřeně, téměř nevládně. „Ale raději si ho vyzvedni rychle, než Tom zablokuje konta.“

I když se necítila být unavena (ale bylo jí jasné, že teď už ji udržují v kondici jen její nervy a černá káva od Kay), předchozí noc se jí zdála být něčím, co se jí snad opravdu jen zdálo.

Pamatovala se, jak ji sledovali nějakí tři mladíci, pokřikovali a pískali na ni, ale neodvažovali se k ní přiblížit. Pamatovala se, jak se jí ulevilo, když spatřila neónovou zář celonočně otevřeného obchodu Seven-Eleven, spásně vrhanou na chodník u nějaké křižovatky. Vešla dovnitř, nechala uhrovitého prodavače, aby si prohlédl její poničenou blůzu a půjčila si od něj čtyřicet centů na telefon. Vzhledem k tomu, jak vypadala, to ani nebyl problém.

Nejdřív zavolala Kay McCallovou, čísla volila po paměti. Telefon zazvonil asi desetkrát a ona se už začínala obávat, že Kay je v New Yorku. Rozespalý hlas Kay pak zamumlal: „Ať je to kdo chce, nechtě mě na pokoji,“ právě v okamžiku, kdy Beverly chtěla zavěsit.

„Tady je Beverly, Kay,“ řekla, zaváhala a pak dodala. „Potřebuji pomoc.“

Po chvíli ticha se Kay opět ozvala, teď už se zdálo, že je úplně probuzená. „Kde jsi? Co se stalo?“

„Jsem v krámě Seven-Eleven na rohu Streyland Avenue a nějaké ulice. Já... Kay, já jsem opustila Toma.“

Kay, okamžitě, bezprostředně a vzrušeně zvolala: „Príma! Konečné! Hurá! Jedu pro tebe! Ten idiot jeden! To hovado! Jedu pro tebe a beru tě do mercedesu! Seženu nějakou kapelu o nejmíň čtyřiceti hráčích! Vez-“

„Kay, vezmu si taxíka,“ řekla Beverly, držíc zbývající dva desetítky ve zpoceně dlani. V kulatém zrcadle na konci obchodu zahlédla, jak uhrovitý prodavač jí v hlubokém a zasněném soustředění zírá na zadek. „Ale budeš ho muset zacvaknout, až přijedu. Nemám žádný prachy. Ani cent.“

„Klidně tomu volovi dám bůra dýško,“ křičela Kay. „Tohle je kurva nejlepší zpráva od doby, co Nixon rezignoval! Už sem šoupej svoji prdelku, holka. A –“ Odmlčela se, a když

zнову promluvila, byl to vážný hlas, tak překypující laskavostí a láskou, že Beverly měla slzy na krajíčku. „Zaplať pánbů, Beverly, že jsi to konečně udělala. Myslím to vážně. Zaplať pánbů.“

Kay McCallová je bývalá návrhářka, která se vdala bohatá, rozvodem zbohatla ještě víc a vrhla se na feministickou politiku v roce 1972, tři roky před tím, než se s ní poznala Beverly. V době své největší popularity někdy poněkud kontroverzního charakteru byla obviňována, že feminismus přijala poté, co využila archaické a šovinistické zákony k tomu, aby svého manžela podnikatele obrala do posledního centu o všechno, co jí tyto zákony umožnily.

„Ale houby!“ vybafla jednou Kay na Beverly. „Lidé, co takovýchle věci říkají, ti nemuseli nikdy se Samem Chacowiczem do postele. Dvakrát hejbnout koulema a stříkat, to byla oblíbená průpovídka starýho Sammyho. Ten to vydržel déle než sedmdesát vteřin, jedině když to dělal ve vaně. Neobrala jsem ho. Jen jsem si vybrala zpětně svoje služné.“

Napsala tři knížky – jednu o feminismu a pracující ženě, jednu o feminismu a rodině a jednu o feminismu a duchovnu. První dvě byly dost populární. Asi za tři roky po napsání poslední knížky vyšla Kay trochu z módy a podle Beverly to pro ni byla i určitá úleva. Její investice si vedly dobře („díky bohu feminismus a kapitalismus se navzájem nevylučují,“ řekla jednou Beverly), a tak z ní teď byla bohatá žena s jedním domem ve městě, jedním na venkově a dvěma či třemi milenci dostatečně mužnými, aby jí vyhovovali v posteli, ne však natolik mužnými, aby ji porazili v tenise. „Když už jsou takhle dobří, tak je okamžitě zapuzuji,“ říkala, a i když to myslela jako vtip, Beverly měla podezření, že to asi skutečně tak je.

Beverly si zavolala taxíka, a když přijel, zabořila se dozadu se svým kufrem, spokojená, že zmizela uhrovatému prodávači z očí, a udala taxikáři adresu Kay.

Kay čekala u příjezdové cesty ke svému domu, na sobě kabát přes flanelovou noční košili. Na nohách měla růžové plyšové trepky s velkými bambulemi. Ne oranžovými, zaplať pánbů, to by se Beverly asi znovu s ječením rozeběhla pryč do noci. Cesta taxíkem k domu Kay byla hrozná: začaly se jí vracet vzpomínky, vybavovaly se jí věci tak rychle a tak jasně,

až to bylo děsivé. Měla pocit, jako kdyby jí někdo v hlavě nastartoval velký buldozer a začal jím hrabat v onom mentálním hřbitově, o němž ani nevěděla, že tam má. Jenomže místo těl tam vyhrabával jména, na něž nepomyslela již dlouhé roky: Ben Hanscom, Richie Tozier, Greta Bowiová, Henry Bowers, Eddie Kaspbrak... Bill Denbrough. Zvláště Bill – Bill Kokta, jak mu říkali s dětskou otevřeností, jež je někdy považována za upřímnost, někdy za krutost. Připadal jí takový vysoký, takový perfektní (ovšem než otevřel pusu a začal mluvit).

Jména... místa... věci, jež se staly.

Se střídavou horkostí a mrazením si vzpomínala na ty hlasy z umyvadla... a na tu krev. Zaječela a otec jí dal facku. Otec – Tom –

Chtělo se jí plakat... a pak Kay vyplácela taxikáře a dala mu asi slušné spropitné, protože zvolal: „Děkuji vám, paní! Oho!“

Kay ji vzala dovnitř, zavedla ji do koupelny, dala jí pak župan, udělala kafe, prohlédla jí zranění, zasypala jí porézané chodidlo a nohu zavázala. Do druhého šálku kávy nalila Beverly dávku brandy a donutila ji vypít šálek do dna. Pak připravila plátek steaku s krémovou omáčkou.

„Tak co,“ řekla. „Co se přihodilo? Zavoláme poldy nebo prostě pojeděš do Rena zařídít rozvod?“

„Já ti to všechno říct nemohu,“ řekla Beverly, „protože by ti to připadalo moc bláznivé. Ale z větší části to je moje vina.“

Kay uhodila rukou do stolu. Na vyleštěném mahagonovém povrchu stolu to zaznělo jako výstřel z dámské pistolky. Beverly sebou cukla.

„Tohle mi nepovídej,“ řekla Kay. Tváře měla rozpálené do červena a její hnědé oči jiskřily. „Jak dlouho se kamarádíme! Devět let? Deseti Jestli ještě jednou řekneš, že to je tvoje vina, tak se pobleju. Je ti to jasný? Prostě se tady pobleju. Není to tvoje vina ani teď, ani to tvoje vina nebyla naposledy nebo předtím, nebyla to tvoje vina nikdy. Copak nevíš, že většina tvých přátel je přesvědčená, že dřív nebo později ti přeláme všechny kosti nebo tě rovnou zabije?“

Beverly na ni hleděla s očima dokořán.

„A tohle by pak byla tvoje chyba, alespoň do určité míry, protože jsi u něj zůstávala a nechávala sis to líbit. Teď jsi ale

pryč. Díky bohu i za maličkosti. Ale nebudeš tady sedět s polovičkou nehtů vytrhaných, rozříznutou nohou a páskem sešvihánými rameny a říkat mi, že je to tvoje vina.“

„On mě nešvihal žádným páskem,“ řekla Beverly. Ta lež byla prostě automatická... a zrovna tak automatický byl hluboký stud, jenž jí vehnal červeň do tváří.

„Jestli jsi skončila s Tomem, měla bys skončit i s tím lhaním,“ řekla Kay tiše a pohlédla dlouze a tak jemně na Beverly, že ta musela sklopit zraky. Ucítila slané slzy v ústech. „Koho si myslíš, že tím obelžeš?“ zeptala se Kay, stále hovoříc tiše. Natáhla se přes stůl a vzala Beverly za ruce. „Tmavé brýle, blůžky ke krku a s dlouhými rukávy... možná to ošálilo jednoho nebo dva kupující. Ale ne tvé přátele, Beverly. Ne lidi, co tě mají rádi.“

A pak se Beverly rozplakala, dlouze a hořce, Kay ji držela a potom, než šly spát, Beverly vyprávěla Kay, co bylo možné: že ji zavolal jeden starý přítel z Derry ve státě Maine, kde vyrůstala, a že jí připomněl jeden starý slib, kdysi dávno daný. Řekl jí, že přišel čas ten slib splnit, ptal se, zda přijede. Ona řekla, že ano. A tím začaly problémy s Tomem.

„Co to je za slib?“ zeptala se Kay.

Beverly pomalu zavrtěla hlavou. „To ti nemohu říci, Kay. I kdybych chtěla.“

Kay se ušklíbla a pak přikývla. „Dobře. Aspoň jsi upřímná. A co si počneš s Tomem, až se vrátíš z Derry?“

A Beverly, které se stále více začínal zmocňovat pocit, že z Derry se nevrátí už nikdy, jí řekla jen: „Přijedu nejdřív k tobě a rozhodneme to společně, co říkáš?“

„V pořádku,“ řekla Kay. „A slibuješ mi to?“

„Když se vrátím,“ řekla Beverly pevně, „můžeš se na to spolehnout.“ A objala pevně Kay.

Nechala si proplatit šek od Kay a v jejích střevících nasedla na autobus a jela na sever do Milwaukee, protože se bála, že

Tom by se mohl rozjet do O'Hare a hledat ji tam na letišti. Kay, jež s ní šla do banky a na stanici autobusu, se jí to snažila rozmluvit.

„V O'Hare je plno lidí od bezpečnostních služeb,“ řekla. „Tam si s ním nemusíš dělat hlavu. Kdyby se k tobě snažil přiblížit, stačí začít ječet na plné pecky.“

Beverly zavrtěla hlavou. „Já se s ním nechci vůbec setkat.“

Tak to je.“

Kay na ni pohlédla úkosem. „Máš strach, že by ti to mohl vymluvit, že?“

Beverly myslela na to, jak jich tam sedm stálo v říčce, Stanley se střepem z rozbité láhve od coca-coly, blyštícím se v slunci; myslela na tu bolest při naříznutí dlaně, myslela na to, jak se chytili za ruce, udělali kruh a slíbili si, že se vrátí, kdyby to mělo začít znova... že se vrátí a zabijí to už navždy.

„Ne,“ řekla. „Nemohl by mi to vymluvit. Ale mohl by mi ublížit, ať už tam nějaká ochranka je nebo ne. Tys totiž neviděla, jak včera v noci vypadal.“

„Ale viděla jsem ho jindy, až dost,“ řekla Kay a trochu svraštila obočí. „Hovado, co ze sebe dělá chlapa.“

„Je to blázen,“ řekla Beverly. „Nemuseli by na něj stačit. Takhle to je lepší. Věř mi.“

„Dobře,“ řekla Kay váhavě a Beverly si s určitým povavením pomyslela, že Kay je zklamaná, že nedojde k žádné konfrontaci, k žádnému spektakulárnímu výlevu citů.

„Nech si rychle proplatit ten šek,“ řekla jí Beverly znovu, „než ho napadne zablokovat konta. A to udělá, tím jsem si jista.“

„Jasně,“ řekla Kay. „Jestli to udělá, půjdu ho navštívit s bičem a vyberu si to osobně.“

Nevyhledávej ho,“ řekla Beverly ostře. „Je nebezpečný, Kay. Věř mi to. Choval se jako –“ jako můj otec, měla už na rtech. Místo toho řekla, „Choval se jako nějaký divoch.“

„Dobře,“ řekla Kay. „Nedělej si starosti. Hlavně koukej dodržet svůj slib. A myslí také na to, co bude potom.“

„Spolehni se,“ řekla Beverly, ale byla to lež. Musela myslet na spoustu jiných věcí: například co se dělo to léto, když jí bylo jedenáct let. Například jak ukazovala Richiemu Tozierovi, co musí dělat se svým jo-jo. Například na ty hlasy z umyvadla. Na něco, co spatřila, něco tak strašného, že i teď, když naposledy objala Kay vedle pobrukujícího si stříbrného autobusu Greyhound, jí odmítal rozum si to vybavovat.

A když teď začíná letadlo s kačěrem na boku své dlouhé klesání do oblasti Bostonu, opět se jí to všechno vrací... vzpomíná na Stana Urise... a na nepodepsanou básničku, kterou jí někdo poslal na pohlednici... a na ty hlasy... a na těch pár vteřin, kdy stála tvář v tvář něčemu, co bylo snad

nekonečné, neurčité.

Vyhlédne z okna, podívá se dolů a pomyslí si, že Tomovo zlo je jen malé a zanedbatelné ve srovnání s tím zlem, co na ni teď čeká v Derry. Jestli se to nějak kompenzuje, tak snad jedině tím, že tam bude Bill Denbrough... byla doba, kdy jedenáctiletá dívka jménem Beverly Marshová milovala Billa Denbrougha. Vzpomněla si na tu pohlednici s nádhernou básničkou a vzpomněla si také, že tenkrát věděla, kdo ji napsal. Dnes už si to nepamatuje a nepamatuje si už ani, jak přesně ta básnička zněla... ale mohl to být Bill Denbrough. Ano, asi to byl Kokta Bill Denbrough.

Vzpomene si náhle, jak se chystala do postele večer toho dne, kdy ji odpoledne vzali Richie a Ben na ty dva strašidelné filmy. Na své první rande. Žertovali o tom s Richiem – v oněch časech to byla její obrana, když byla někde venku na ulici – ale nějaká část jí samotné byla pohnutá, vzrušená a trochu vyděšená. Bylo to skutečně její první rande, i když na něm s ní byli dva chlapci místo jednoho. Richie jí zaplatil lístek a všechno, přesně jako na opravdické schůzce. Pak, po kině, je honili ti starší kluci... a zbytek odpoledne strávili v Ladech... tam pak přišel Bill Denbrough ještě s nějakým klukem, už si nevzpomíná, kdo to byl, ale vzpomíná si přesně na způsob, jakým Billovy oči spočinuly na okamžik na ní, a na elektrický výboj, který pocítila... na výboj a na zardění, přehřívající její celé tělo.

Vzpomíná si, jak na tyto všechny věci myslela, když si oblékala noční košilku a šla do koupelny vyčistit si zuby a umýt si obličej. Vzpomíná si že myslela na to, že jí bude ten večer asi dlouho trvat, než usne, protože musí přeci myslet na tolik věcí... a bude na ně myslet ráda, protože se zdá, že to jsou milí kluci; kluci, s nimiž je legrace a kterým se dá i trochu důvěřovat. To by bylo prima. To by bylo... no, jako v sedmém nebi.

A přemýšlejíc o těchto věcech vzala si zinku, naklonila se nad umyvadlo, aby si pustila trochu vody a ten hlas

2

se ozval šeptem z odtokové trubky:

„Pomoz mi...“

Beverly poděšeně uskočila a suchá žínka jí spadla na podlahu. Zavrtěla trochu hlavou, jako by jí něco nebylo jasné, a pak se opět naklonila do umyvadla a zvědavě se podívala do odtoku. Koupelna byla v zadní části jejich čtyřpokojového bytu. Slyšela slabě nějaký western, který běžel v televizi. Až skončí, tak její otec asi přepne na baseball nebo nějaké zápasy a pak usne ve své lenošce.

Tapety v koupelně měly příšerný vzor – žáby na fialových kamenech. Odlepovaly se a trhaly od nerovné omítky vespodu. V některých místech na nich byly jen skvrny od vody, jinde se skutečně trhaly. Vana na sobě měla rezaté skvrny, záchodová mísa byla prasklá. V porcelánové objímce byla našroubovaná holá žárovka 40 wattů. Beverly si matně vzpomínala, že kdysi tu bylo normální světlo, nějaká koule, ta se ale před lety rozbila a nikdo ji už nevyměnil. Podlaha byla pokryta linoleem, už notně prošlapaným, s výjimkou prostoru pod umyvadlem.

Místnost nepůsobila zrovna útulným dojmem, Beverly sem však chodila dlouho a ani už jí nepřišlo, jak to tu vypadá.

Umyvadlo bylo také zašlé. Výpustní otvor tvořil jednoduchý kruh s křížovou mřížkou o průměru asi pět centimetrů. Kdysi bylo pochromované, ale to už také bylo dávno. Gumová zátka na řetízku byla ledabyle přehozena přes kohoutek. Odpadní trubka byla černá, a když se nad ni nakláněla, zaznamenala poprvé slabý, nepříjemný zápach – trochu po rybách – vycházející z odpadu. Pokrčila trochu znechuceně nosem.

„Pomoz mi –“

Zalapala po dechu. Přeci jen to je nějaký hlas. Původně si myslela, že to jsou jen šelesty z trubek... nebo snad její představivost... nějaké zbytky dojmů z těch strašidelných filmů...

„Pomoz mi, Beverly...“

Zalévaly ji střídavě mrazivé a horké vlny. Vyndala si gumičku z vlasů a rozpustila si je v zářivé kaskádě po ramenou. Cítila, jak jí u kořínek vstávají hrůzou.

Aniž by to vůbec zamýšlela, nahnula se opět nad umyvadlem a napůl zašeptala, „Haló, je tam někdo?“ Ten hlas z odtoku byl hlasem nějakého velmi malého dítěte, které se

snad právě naučilo mluvit. A i přes husí kůži, jež jí naskočila na pažích, hledal její rozum nějaké racionální vysvětlení. Tohle je řadový domek. Marshovi bydlí v zadním bytě v přízemí. Jsou tady ještě čtyři další byty. Možná je to nějaké děcko z budovy, bavící se tím, že volá do stoupačky. Nebo nějaký zkreslený zvuk...

„Je tam někdo?“ zeptala se odpadu v umyvadle, tentokrát hlasitěji. Náhle ji napadlo, že kdyby právě teď přišel do koupelny její otec, určitě by si myslel, že je bláznivá.

Z odpadu nepřišla žádná odpověď, ale zdálo se, že ten nepříjemný zápach zesiluje. Nešlo si nevzpomenout na ty bambusy v Ladech a na skládku za nimi; vyvolávalo to představy černého páchnoucího bahna, snažícího se stáhnout z nohou boty a vcucnout je někam do hlubiny.

V domě ale nebydlely žádné hodně malé děti, to především. Tremontovi mají kluka, kterému je pět let a dvě holky, tříletou a šestiměsíční, ale pan Tremont přišel o práci v továrně na obuv na Tracker Avenue, zůstali pozadu s placením nájmu a jednoho dne těsně před koncem školního roku najednou zmizeli, odjeli starým rezatým buickem pana Tremonta někam pryč. V prvním patře bydlel Skipper Bolton, tomu je ale čtrnáct let.

„*Chtěli bychom se s tebou setkat, Beverly...*“

Ruka jí vyletěla k ústům a oči se jí rozšířily hrůzou. Na malý okamžik... jen na letný okamžik... byla přesvědčena, že se tam dole něco hýbe. Náhle si uvědomila, že rozpuštěné vlasy jí teď padají přes ramena ve dvou pramenech, a že jí visí blízko – nebezpečně blízko – u toho výpustního otvoru. Někjaký zdravý instinkt ji přiměl, aby se rychle narovнала a vlasy přehodila za ramena.

Rozhlédla se. Dveře koupelny byly zavřené. Slabě slyšela zvuk televize, Cheyenne Bodie vyzýval nějakého lotra, aby dal tu bouchačku pryč, než dojde k úrazu. Byla sama. Pochopitelně mimo toho hlasu.

„Kdo jsi?“ zavolala do trubky zdušeným hlasem.

„Matthew Clements,“ odpověděl ten hlas šeptem. „Klaun mě vzal sem dolů do trubek a já jsem umřel a už brzy přijde a vezme i tebe, Beverly, a Bena Hanscoma a Billa Denbrougha a Eddieho –“

Ruce jí vyletěly ke tvářím a sevřely je. Oči se jí rozšiřovaly,

rozšiřovaly, rozšiřovaly. Cítila, jak jí tělem prochází chlad. Ten hlas zněl nyní zdušeně odněkud z dálky... a přesto na ni dotíral s jakousi zkaženou radostí.

„Budeš se tady vznášet se svými kamarády, Beverly, všichni se tady vznášíme, řekni Billovi, že ho George pozdravuje, řekni Billovi, že Georgovi se stýská, ale že se brzy uvidí, řekni mu, že George bude někdy večer ve skříni a bude mít kousek struny do piana, aby mu ji píchnul do oka, řekni mu –“

Hlas se nyní zlomil do série chraptivých škytnutí a náhle z odpadu umyvadla vydula jasně rudá bublina a praskla, rozprskávajíc krvavé skvrnky po špinavém porcelánu.

Chraplavý hlas nyní mluvil rychle, a jak mluvil, tak se současně měnil: chvíli to byl mladý hlas nějakého dítěte, jenž slyšela jako první, chvíli to byl hlas dospívající dívky, a teď to byl – příšerné – hlas jedné dívky, již Beverly znala... Veroniky Groganové. Ale Veronika je přece mrtvá, našli ji mrtvou v kanále...

„Já jsem Matthew... já jsem Betty... já jsem Veronika... jsme tady dole... tady dole s klaunem... a s příšerou... a s mumíí... a s vlkodlakem... a s tebou, Beverly, jsme tady dole s tebou, a vznášíme se, měníme se...“

Z výtokového otvoru náhle vyrazil gejzír krve, rozstříkl se po umyvadle, zrcadle a tapetě se vzorem žab. Beverly zaječela, pronikavě a ostře. Uskočila od umyvadla, narazila na dveře, odrazila se od nich, otevřela je a utíkala do obývacího pokoje, kde otec právě vstával od televize.

„Co s tebou sakra je?“ zeptal se, obočí svráštěné. Toho večera byli doma sami dva. Beverlyina matka měla od tří do jedenácti směnu v nejlepší restauraci v Derry, Greenově farmě. „Koupelna,“ křičela hystericky. „Koupelna, tati, v koupelně –“

„Někdo tě šmíroval, Beverly? Co?“ Jeho paže vystřelila a rukou ji pevně chytil za předloktí, bolestivě ji mačkaje. V obličejí měl starost, ale byla to jakási dravá starost či zájem, spíše zneklidňující než uklidňující.

„Ne... umyvadlo... v umyvadle... to... to...“ Propukla v hysterický pláč a nebyla schopna vyslovit nic víc. Srdce jí tlouklo v prsou tak silně, že se bála, že ji zadusí.

Al Marsh jí odstrčil stranou a s výrazem „Ach bože, čeho já se ještě dočkám“ ve tváři šel do koupelny. Byl tam tak

dlouho, až Beverly začal mít znovu strach.

Pak vyštěknul: „*Beverly! Pojd' sem, holka!*“ Nepřipadalo v úvahu nejtít. Kdyby oni dva stáli někde na okraji hlubokého útesu a on jí řekl, aby udělala krok dopředu – teď *hned*, holka – její instinktivní poslušnost by ji téměř jistě poslala přes okraj, dřív než by její racionální mysl stačila zasáhnout.

Dveře do koupelny byly otevřené. Stál v nich její otec, vysoký muž, jemuž v poslední době ubývaly jeho světle kaštanové vlasy, jež po něm zdědila Beverly. Měl ještě na sobě šedivé pomačkané kalhoty a šedivou košili (pracoval jako vrátný v nemocnici v Derry), a hleděl rozzlobeně na Beverly. Nepil, nekouřil, nehonil se za ženskými. *Všechny ženské, co potřebuji, mám doma*, říkal příležitostně, a když to vyslovil, přelétl mu přes tvář podivně záhadný úsměv – nijak vysvětlující, právě naopak. Hledět na ten úsměv bylo jako sledovat stín oblaku, běžícího rychle přes nějaké kamenité pole. *Staraj se o mne, a když ony potřebují, tak se postarám já o ně.*

„A teď mi řekni, co má sakra znamenat tahle blbost?“ zeptal se jí, když vešla.

Beverly měla pocit, jako kdyby měla hrdlo na zámek. Srdce jí v prsou bilo jako o závod. Zdálo se jí, že bude muset brzy zvracet. Na zrcadle byla krev, stékala v dlouhých šmouhách. Na světle nad umyvadlem byly krvavé skvrny; *cítila* tu krev, jak se připéká na žárovku. Krev stékala i po porcelánových bocích umyvadla a pleskala v tlustých kapkách na linoleum na podlaze.

„Tati...“ zašeptala chraplavě.

Otočil se, byl z ní znechucený (jako často), a začal si pečlivě umývat ruce ve zkrvaveném umyvadle. „Pro rány boží, holka. Tak mluv. Vyděsila si mě. Vysyp to ze sebe, pro rány boží.“

Myl si ruce v umyvadle, viděla jasně, jak mu krev barví šedou látku kalhot v místech, kde se otírá o hranu umyvadla, a kdyby se hlavou dotknul zrcadla (měl ji blízko), byla by krev i na jeho *pokožce*. V hrdle jí zachrčelo.

Zavřel vodu, sáhl po ručníku, na nějž dopadly dva proudy krve, a začal si utírat ruce. Sledovala ho, téměř omdlívajíc, jak si zatírá krev do kotníků na ruce a do rýh na dlani. Viděla krev jako skvrny viny pod jeho nehty.

„No? Čekám.“ Hodil zkrvavený ručník zpátky na tyč.

Je tam krev... všude je krev... *a její otec ji nevidí.*

„Tati –“ Neměla ani poněť, co by mohla říci, ale otec ji přerušil.

„Mám o tebe starost,“ řekl Al Marsh. „Ty asi nikdy nevyrosteš, Beverly. Pořád se někde touláš, doma nic neuděláš, vařit neumíš, šít neumíš. Celý čas jsi někde vysoko v oblacích, nos zabořený do nějaké knížky, a když ne, tak máš deprese a migrény. Mám o tebe starost.“

Napřáhl náhle ruku a ta dopadla bolestivě na její zadek. Vykřikla trochu a přitom z něj nespouštěla oči. V jeho hustém obočí nad pravým okem se zachytila kapka krve. *Když se budu na to dívat ještě chvíli, tak se prostě zblázním a už nebude na ničem záležet*, pomyslela si chmurně.

„Velkou starost mám o tebe,“ řekl a znovu ji udeřil, silněji, do paže nad loktem. Paže ji zabořila a pak nějak otupěla. Druhý den na ní měla velkou žlutočervenou modřinu.

„Moc velkou,“ řekl, a udeřil ji do žaludku. V poslední chvíli úder zmírnil a vyrazil tak Beverly dech jen napůl. Zlomila se v půli, do očí jí vhrkly slzy. Otec se na ni netečně podíval. Zakrvavené ruce zasunul do kapes svých kalhot.

„Budeš už muset vyrůst, Beverly,“ řekl, a měl teď milý a odpouštějící hlas. „Co myslíš?“

Přikývla. Hlava jí třesla. Plakala, ale potichu. Kdyby vzlykala nahlas – začla by s tím, čemu otec říkal „to dětské fňukání“ – mohl by jí dát lekci. Al Marsh bydlel celý život v Derry a lidem, kteří se ho na to ptali (a někdy i těm, kteří se neptali) odpovídal, že hodlá v Derry umřít – pokud možno ve věku sto deseti let. „Nevidím důvod, proč bych neměl žít navěky,“ řekl jednou Rogerovi Aurlettovi, který mu každý měsíc stříhal vlasy.

„Tak koukej mi to vysvětlit,“ řekl. „A pospěš si.“

„Byl tady –“ Polkla a bolelo to, protože v hrdle měla úplně sucho, naprosté sucho. „Byl tady pavouk. Velký, tlustý pavouk. Vylezl z výlevky a já... asi tam zase zalezl.“

„Ach!“ Trochu se na ni usmál, jako kdyby tím vysvětlením byl potěšen. „Tohle to bylo? Sakra! Kdybys mi to řekla, Beverly, nikdy bych tě neuhodil. Všechny holky mají strach z pavouků. Sakra! Tos mi to nemohla říct?“

Nahnul se nad výpustním otvorem a ona se musela

kousnout do rtů, aby varovně nevykřikla... a někde uvnitř jí promluvil jiný hlas, hluboko v ní, strašný hlas, jenž nemohl tvořit část jí samé; musel to být hlas samotného ďábla: *At' si ho to vezme, jestli ho to chce. At' ho to stáhne dolů. Sakra dobrý způsob zmizení.*

S hrůzou se od toho hlasu distancovala. Kdyby i jen na malý okamžik dovolila takové myšlence zůstat v její hlavě, určitě by se dostala do pekla.

Mžoural přímo do výpustního otvoru. Jeho ruce se patlaly v krvi na okraji umyvadla. Beverly se pokoušela polykáním uklidnit své hrdlo. V místě, kde ji otec uhodil do břicha, pociťovala bolest.

„Není vidět vůbec nic,“ řekl. „Všechny tyhle baráky jsou staré, Beverly. Mají kanalizační roury velké jako tunely, chápeš? Když jsem dělal vrátného ve staré střední škole, tak se občas objevovaly utopené krysy v toaletních mísách. Holky z toho mohly zešít.“ S potěšením se zasmál při pomýšlení na tyhle ženské hysterie a strachy. „Většinou když v Kenduskeag byl vysoký stav. Ale od doby, co je zavedený nový kanalizační systém, už se myslím tolik živočichů do kanalizace nedostane.“ Položil jí ruku kolem ramen a objal ji. „Podívej se. Běž do postele, a už na to nemysli. Platí?“ Pocítila, jak ho má ráda. *Já tě neuhodím nikdy, pokud si to nezasloužíš, Beverly,* řekl jí jednou, když plakala po nějakém nespravedlivém výprasku. A určitě to pravda byla, protože on byl schopen lásky. Někdy s ní strávil celý den, ukazoval jí, jak se co dělá, nebo jí něco jen tak vyprávěl, nebo se spolu procházeli městem a on byl tak milý, že se jí srdce tak rozpínalo štěstím, až se bála, že jí jednou praskne. Milovala ho a snažila se chápat, že ji musí často usměřňovat, protože to byl jeho Bohem daný úkol (jak říkal). *Dcery, říkal Al Marsh, potřebují víc usměřňovat než synové.* Neměl žádné syny a ona měla takový neurčitý pocit, že to je také částečně její vina.

„Ano, tati,“ řekla. „Už na to nebudu myslet.“

Šli společně do její malé ložnice. Pravá paže ji pronikavě páčila v místě, kde ji uhodil. Ohlédla se přes rameno a viděla zakrvácené umyvadlo, zakrvácené zrcadlo, zakrvácené stěny, zakrvácenou podlahu. Zakrvácený ručník, jímž se otec utíral, ležel nedbale pohozený přes tyč. Pomyslela si: *Jak se tam ještě budu moci někdy chodit umývat? Bože, prosím tě, milý*

Bože, promiň mi, že jsem měla tak ošklivou myšlenku o svém otci a můžeš mne potrestat, jestli chceš, zasluhuji si potrestání, ať upadnu a ublížím si nebo ať dostanu chřipku jako loni v zimě, když jsem kašlala tak moc, že jsem se až dávila, ale Bože, prosím tě, ať ta krev do rána zmizí, moc tě prosím, ano? Ano?

Otec jí upravil lože jako vždy a políbil ji na čelo. A pak tam jen tak chvíli stál v postoji, který ona vždy považovala za jeho způsob jak stát či vůbec být přítomen: trochu předkloněný, ruce hluboce vražené – nad zápěstí – do kapes, jasně modrýma očima ve své smutné tváři, připomínající psa baseta, shlížející na Beverly. V pozdějších letech, když už dávno přestala na Derry myslet, viděla už jen nějakého muže v autobusu nebo stojícího na rohu s kastrůlky na oběd, tvary, tvary mužů, viděné někdy *za* soumraku, někdy v pravé poledne na Watertown Square za jasného, větrného podzimního dne, tvary mužů, pravidla mužů, touhy mužů: nebo Toma, tolik připomínajícího jejího otce, když si svlékl košili a stál lehce předkloněný před zrcadlem v koupelně při holení. Tvary mužů.

„Někdy o tebe mám starost, Beverly,“ řekl, ale v hlase už neměl žádný hněv. Jemně se dotkl jejích vlasů, hladil je.

Koupelna je plná krve, tati! málem v tu chvíli vykřikla. Copak to nevidíš? Je všude! Dokonce se i přiškvaňuje na žárovice nad umyvadlem! Cožpak to NEVIDÍŠ?

Zůstala však zticha, on odešel, zavřel za sebou dveře a její ložnice se naplnila tmou. Byla ještě vzhůru, když o půl dvanácté přišla domů matka a vypnuli televizi. Slyšela, jak rodiče jdou do své ložnice a slyšela pravidelné vrzání per v posteli, když dělali tu svoji sexuální věc. Beverly jednou zaslechla Gretu Bowiovou, když vykládala Sally Muellerové, že ta sexuální věc příšerně bolí, a že žádná slušná holka by to nikdy nedělala („Nakonec ti chlap čůrá na berušku,“ řekla Greta a Sally vykřikla: „Ach ne, to já bych *nikdy* žádného chlapce nenechala, aby mi to dělal!“). Jestli to tak strašně bolelo, jak říkala Greta, tak Beverlyina matka tu bolest skrývala; Beverly sice slyšela, jak matka jednou či dvakrát tlumeně vykřikla, ale vůbec to neznělo jako výkřik bolesti.

Pomalé vrzání per se zrychlovalo do zběsilého rytmu a pak přestalo. Chvíli bylo ticho, pak se ozval tlumený hovor,

potom pleskání matčiných chodidel, když šla do koupelny. Beverly zadržela dech a čekala, zda její matka teď vykřikne či ne. Žádný výkřik se neozval. Ozval se pouze zvuk vody, natékající do umyvadla. Následovalo šplouchání vody. Pak začala s obvyklými bublavými zvuky voda z umyvadla odtékat. Teď si matka čistila zuby. O chvíli později péra postele v ložnici opět zavržala, jak si matka lehala.

Asi o pět minut později začal její otec chrápat.

Její srdce ovládl černý strach, který jí uzavřel hrdlo. Zjistila, že se bojí obrátit na pravou stranu – do své oblíbené spací pozice – protože má strach, že by uviděla, jak ji oknem něco pozoruje. A tak ležela na zádech, natažená jako pravítko, a hleděla do stropu. A o něco později – o pár minut či hodin, nedalo se to nijak určit – upadla do lehkého, neklidného spánku.

3

Beverly se vždy budila, když v ložnici jejích rodičů zazvonil budík. Musela sebou mrsknout, protože sotva začal budík zvonit, otec ho okamžitě zamáčkł. Rychle se oblékala, zatímco otec byl v koupelně. Krátce se zarazila, než pohlédla do zrcadla, aby zjistila, zda jí přes noc trochu povyroستla prsa. První známky jejich růstu objevila koncem minulého roku. Nejdřív to byla taková neurčitá bolest, která později zmizela. Měla je malinkaté – vlastně jen takové třešničky – ale měla je. Už je to tak; dětství skončí, bude z ní žena.

Usmála se na svůj obraz v zrcadle, dala si ruku za hlavu, zčechlala si vlasy a vystrčila prsa. Zachichotala se dívčím smíchem... a náhle si vzpomněla na krev, jež vytryskla včera večer z výtoku umyvadla. Chichot okamžitě přestal.

Pohlédla na svoji paži a uviděla podlitinu, jež se jí tam přes noc vytvořila – ošklivá skvrna mezi ramenem a loktem, skvrna s barevnými otisky prstů.

Ze záchodu se ozvalo spláchnutí.

Beverly si rychlými pohyby začala natahovat džíny, nechtíc, aby se na ni otec dnes ráno musel zlobit (nechtíc, aby si jí dnes ráno i jen všiml) a mikinu s nápisem Střední škola Derry. A pak, protože se to už nedalo odkládat, vyšla ze své

ložnice a šla do koupelny. V obývacím pokoji se mýjela s otcem, vracejícím se do pokoje, aby se oblékl. Modré pyžama na něm plandalo. Zabuřel na ni něco, čemu nerozuměla.

„Ano, tati,“ odpověděla přesto.

Chvilí stála před zavřenými dveřmi koupelny a snažila se duševně připravit na to, co uvnitř možná uvidí. *Ted' je alespoň den*, pomyslela si a to ji trochu uklidnilo. Ne moc, ale trochu přeci. Sáhla po knoflíku, otočila jím a vstoupila.

4

To ráno měla Beverly pilno. Přípravovala otcí snídani – pomerančovou šťávu, míchaná vajíčka, toast ve stylu Ala Marshe (horký, ale ne opečený chléb). Seděl u stolu, zabarikádovaný za novinami a cpal se.

„Kde je slanina?“

„Došla, tati. Včera jsme ji dojedli.“

„Tak mi udělej hamburger.“

„Už zůstal jen kousek, to –“

Noviny zašustily, pak je položil na stůl. Pohled jeho modrých očí na ni padl jako *závaží*.

„Co jsi to říkala?“ zeptal se měkce.

„Řekla jsem hned, tati.“

Hleděl na ni ještě chvíli. Pak se noviny opět zvedly a Beverly spěchala k ledničce vyndat maso.

Udělala mu hamburger, zbyteček mletého masa, co byl v ledničce, načechrala, jak jen to šlo, aby vypadal větší. Jedl a četl si ve sportovní příloze, zatímco Beverly si dělala svoji snídani – pár sendvičů s máslem z burských oříšků a marmeládou, velký kus koláče, přinesený matkou večer z restaurace Greenova farma a horkou kávu z termosky, silně oslazenou.

„Řekni mámě, že jí vzkazuju, aby tady dneska uklidila,“ řekl a vzal si své kastrůlky na oběd. „Je tady svinstva jako v chlívě. Sakra! Celej den musím uklízet svinstvo v nemocnici. Nepotřebuju, abych chodil domů do takovýho chlíva. Nezapomeň na to, Beverly.“

„Ano, tati. Nezapomenu.“

Políbil ji na tvář, hrubě ji objal a odešel. Jako vždy šla

Beverly k oknu své ložnice a sledovala ho, jak jde po ulici. A jako vždy pocítila kradmý pocit ulehčení, když zahrnul za roh... a nenáviděla se za to.

Umyla nádobí a pak si vzala knížku a chvíli si ji četla na zadních schodech. Lars Theramenius s dlouhými blondatými vlasy se přiloudal ze sousedního domu, aby Beverly předvedl svůj nový náklad'ák značky Tonka a nové odřeniny na koleně. Pak ji zavolala matka.

Vyměnily povlečení na obou postelích, umyly podlahu a navoskovaly linoleum v kuchyni. Její matka umývala podlahu v koupelně, což Beverly kvitovala s nesmírným povděkem. Elfrida Marshová byla malá žena se šedivějícími vlasy a zachmuřeným pohledem. Její vrásčitá tvář vypovídala světu, že už nějakou dobu žije a že ještě nějakou dobu hodlá žít... Vypovídala také o tom, že to neměla lehké a že nečeká v nějakou rychlou změnu tohoto stavu.

„Beverly, umyla bys okna v obývacím pokoji?“ zeptala se, když přišla do kuchyně. Převlékla se do své uniformy servírky. „Musím zajet do Bangoru navštívit Cheryl Tarrentovou. Zlomila si včera nohu.“

„Jo. Umyji je,“ řekla Beverly. „A co se stalo paní Tarrentové? Upadla?“ Cheryl Tarrentová byla paní, s níž Elfrida pracovala v restauraci.

„Ona a ten ňouma, co si ho vzala, měli nehodu s autem,“ řekla chmurně matka Beverly. „Byl opilý. Každý večer bys měla ve svých modlitbách děkovat Bohu, že tvůj otec nepije, Beverly.“

„Já to dělám,“ řekla Beverly. A byla to pravda.

„Ona asi přijde o místo a on si žádné neudrží.“ Nyní se do hlasu Elfridy vloudil náznak opravdového zděšení. „Asi budou muset být na podpoře.“

To byla ta nejhorší věc, na niž byla Elfrida Marshová schopna pomyslet. Přijít o dítě nebo zjistit, že člověk má rakovinu, to ji nijak neděsilo. Člověk mohl zchudnout, mohl se celý život, jak tomu říkala, „pachtit“. Ale na dně všeho, ještě pod stokou, je situace, kdy člověk musí *být na podpoře*, a za tu laskavost ještě někomu olizovat boty. A tahle vyhlídka teď, jak se jí zdálo, čekala na Cheryl Tarrentovou.

„Až umyješ ta okna a vyneseš odpadky, můžeš si jít někam hrát, jestli se ti bude chtít. Dnes večer jde otec hrát kuželky,

takže mu nemusíš dělat večeri, ale vrať se před setměním. Víš přece proč.“

„Ano, mami.“

„Můj bože, ty tak rychle rosteš,“ řekla Elfrida. Na chvíli se zahleděla na hrbolky na Beverlyině mikině. Pohled to byl láskyplný, ale také lítostivý. „Nevím, co si tady počnu, až se vdáš a půjdeš bydlet jinam.“

„Já tady zůstanu asi pořád,“ řekla Beverly a zasmála se.

Matka ji krátce objala a políbila na koutek úst svými horkými, suchými rty. „Já vím svoje,“ řekla. „Ale stejně tě mám ráda, Bevy.“

„Já mám tebe taky ráda, maminko.“

„A prosím tě, ať na těch oknech nezůstanou žádné šmouhy,“ řekla, brala si kabelku a šla ke dveřím. „Jestli ano, tak to schytáš od otce.“

„Já dám pozor.“ Když matka brala za kliku, zeptala se jí Beverly tónem, který měl být – jak doufala – bezstarostný. „Neviděla jsi něco zvláštního v koupelně, mami?“

Elfrida na ni pohlédla a trochu se zamračila. „Zvláštního?“

„No... já jsem tam včera večer viděla obrovského pavouka. Vylezl z odpadové roury. Copak ti to táta neřekl?“

„Ty jsi včera večer tátu rozzlobila, Bevy?“

„Ne! Kdepak! Řekla jsem mu, že z výlevky vylezl velký pavouk a postrašil mne, a on mi řekl, že někdy našli na záchodech staré střední školy v mísách utopené krysy. Z kanalizace. Copak ti neřekl o tom pavoukovi, co jsem ho viděla?“

„Ne.“

„Aha. No, to nevádí. Jen mne napadlo, jestli jsi ho také neviděla.“

„Žádného pavouka jsem neviděla. Škoda, že si nemůžeme do koupelny na podlahu koupit nové linoleum.“ Pohlédla na nebe, jež bylo modré a bez mráčků. „Říká se, že když zabiješ pavouka, že přivoláš déšť. Ty jsi ho nezabila, že ne?“

„Ne,“ řekla Beverly. „Nezabila jsem ho.“

Matka na ni pohlédla, rty sevřené tak pevně, že téměř nebyly vidět. „Určitě jsi tátu včera večer nerozzlobila?“

„Ne!“

„Bevy, on tě bil?“

„Cože?“ Beverly pohlédla na matku, úplně zmatená. Můj

bože, otec mě bije přeci každý den. „Nevím o čem mlu –“

„Dobře,“ řekla Elfrida krátce. „Nezapomeň na odpadky. A jestli na těch oknech budou šmouhy, tak to nemusí být otec, od koho to schytáš.“

„Neboj,

(on tě někdy bil)

nezapomenu.“

„A domů před setměním.“

„Ano.“

(má velkou starost)

Elfrida odešla. Beverly šla zase do svého pokoje a sledovala ji až k rohu jako otce. Pak, když si byla jistá, že už je na cestě k zastávce autobusu, vytáhla Beverly kbelík, leštidlo na okna a pár hadrů ze skříňky pod dřezem. Šla do obývacího pokoje a začala umývat okna. Byt se teď zdál být nějak moc tichý, pokaždé, když zavržala podlaha nebo bouchly dveře, trochu se lekla. A když u Boltonů nahoře spláchli na záchodě, skoro jí unikl výkřik.

Pořád se musela dívat na zavřené dveře do koupelny.

Nakonec to nevydržela, šla ke dveřím, otevřela je a nakoukla dovnitř. Matka tu ráno uklízela a krev, tvořící původně pod umyvadlem louži, byla pryč. Zrovna tak i krev na okrajích a bocích umyvadla. Ale přímo v umyvadle zůstávaly proužky krve, jež tam zasychala, zrovna tak skvrny na tapetách a na zrcadle.

Beverly pohlédla na svůj bledý odraz v zrcadle a s náhlou hrůzou si uvědomila, že když je na zrcadle krev, že to vypadá, jako kdyby krvácela její tvář. Znovu si pomyslela: *Co s tím mohu dělat? Copak jsem se zbláznila? To si to jen představuji?*

Ve výlevce to najednou zabublalo.

Beverly zaječela, zabouchla dveře a ještě o pět minut později se jí ruce třásly tak, že skoro upustila lahvičku s čistícím prostředkem, když umývala okna v obývacím pokoji.

Bylo kolem tří hodin odpoledne, byt byl zamčený, klíč v kapse jejích džin a Beverly Marshová náhodou zahnula do

uličky Richard's Alley, úzké spojky mezi Main Street a Center Street, kde narazila na Bena Hanscoma, Eddieho Kaspbraka a kluka jménem Bradley Donovan, jak hrají čáru.

„Ahoj, Beverly,“ řekl Eddie. „Tak co, měla jsi z těch filmů nějaké noční můry?“

„Ne,“ řekla Beverly, sedla si na bobek a sledovala hru. „Jak víš, že jsme byli v kině?“

„Slamník mi to povídal,“ řekl Eddie a ukázal palcem na Bena, který se zuřivě červenal z důvodu Beverly neznámého.

„Na jakém filmu?“ zeptal se Bradley a vtom ho Beverly poznala: přišel tenkrát před týdnem do Lad s Billem Denbroughem. Byli na nějakém kursu řeči v Bangoru. Beverly ho více či méně pustila z hlavy. Kdyby se jí někdo zeptal proč, tak by řekla že snad proto, že se jí zdál nějak méně důležitý než Ben a Eddie – méně *u toho*.

„O pár příšerkách,“ řekla na jeho adresu a přisunula se blíž, až byla mezi Benem a Eddiem. „Hážeš?“

„Ano,“ řekl Ben. Rychle na ni pohlédl a pak se podíval jinam.

„Kdo vyhrává?“

„Eddie,“ řekl Ben. „Eddie je fakt dobřej.“

Pohlédla na Eddieho, který si právě důležitě čistil nehty o košili a pak se zahihňala.

„Můžu si taky zahrát?“

„Mně to je jedno,“ řekl Eddie. „Máš měďák?“

Sáhla do kapsy a vytáhla tři.

„Pane bože, jak se odvažuješ vyjít z domu s tolika penězi?“ zeptal se Eddie. „Já bych se bál.“

Ben a Bradley Donovan se zasmáli.

„Holky taky umějí být statečné,“ řekla Beverly vážně a o chvíli později se smáli všichni.

Nejdřív házel Bradley, pak Ben, pak Beverly. Eddie, protože vyhrával, házel poslední. Házeli mince na zadní zeď samoobsluhy na Center Street. Mince někdy přistála moc blízko, někdy narazila na zeď a odrazila se zpátky. Po každém kole ten, kdo hodil nejbliž zdi, vyhrával všechny čtyři mince. O pět minut později měla Beverly čtyřadvacet centů. Prohrála jen jediné kolo.

„Holky phodvádějí,“ řekl znechuceně Bradley a vstal, že odejde. Jeho dobrá nálada byla pryč, hleděl na Beverly se

zlobou a ponížením. „Holkám bhy se nemělo dhovolit aby –“

Ben ho praštil do nohy. Bylo zvláštní teď Bena Hanscoma sledovat. „Vezmi to zpátky!“

Bradley zíral na Bena s pusou dokořán. „Cože?“

„Vezmi to *zpátky!* Ona nepodváděla!“

Bradley hleděl z Bena na Eddieho a na Beverly, která ještě klečela. Pak se zadíval zase na Bena. „Chceš nhatrhnout hubu, thy phitomče?“

„Klidně,“ řekl Ben a ve tváři se mu náhle objevil úšklebek. Něco ve výrazu jeho tváře donutilo Bradleyho, aby překvapivě ustoupil o krok dozadu. Možná v tom úšklebku spatřil prostou skutečnost, že po střetnutích s Henry Bowersem, z nichž vyšel se ctí ne jednou, ale už dvakrát, se Ben Hanscom nenechá terorizovat hubeným Bradleyem Donovanem s bradavicemi na rukách a příšerným šišláním.

„Jo, a phak se na mě vhrhne celá vhaše pharta,“ řekl Bradley a znovu couvnuv o krok. Hlas mu začal nabírat fistuli a do očí se mu draly slzy. „Celá pharta *phodvodníků!*“

„Hlavně koukej vzít zpátky, co jsi řekl o ní,“ řekl Ben.

„Nech to bejt, Bene,“ řekla Beverly. Podávala Bradleymu hrst drobných. „Vezmi si, co bylo tvoje. Stejně jsem nehrála doopravdy, abych si je nechala.“

Slzy ponížení se objevily na spodních víčkách jeho očí. Chňapnul po drobných na Beverlyině ruce a rozběhl se uličkou směrem k Center Street. Ostatní stáli a sledovali ho s ústy dokořán. Když už byl Bradley skoro v bezpečí, otočil se a zakřičel: „Sthejně si jen malá dhévka, nhic víc! Podvodnice! Podvodnice! Thvoje matka je *dhévka!*“

Beverly zasyčela. Ben se rozběhl uličkou za Bradleyem, ale podařilo se mu jen zakopnout o prázdnou bednu a upadnout. Bradley byl pryč a Ben pochyboval, zda by vůbec byl schopen ho dohonit. Obrátil se tedy k Beverly, zda je v pořádku. To slovo ho šokovalo stejně jako ji.

Uviděla starost na jeho tváři. Otevřela ústa, že mu poví, že je v pořádku, aby si nedělal starosti, že jí ublíží třeba kameny, ale nikdy ne jména... ale ta podivná otázka, kterou jí položila matka

(on tě někdy bil)

se znovu vynořila. Podivná otázka, ano – jednoduchá a

přesto nesmyslná, plná takových temných podtextů, kalná jako zkažené víno. A tak místo toho, aby řekla, že jména jí neublíží, vypukla v pláč.

Eddie se na ni zneklidněně podíval, vytáhl z kapsy kalhot respirátor a použil ho. Pak se sehnul a začal sbírat rozházené mince. Měl ve tváři rozladěný výraz.

Ben se k ní instinktivně pohnul, chtěl ji obejmout a uchlácholit, ale hned se zarazil. Byla tak krásná. Před takovou krásou se cítil bezmocný.

„Hlavu vzhůru,“ řekl s vědomím, že to určitě zní idiotsky, ale neschopný vymyslet něco vhodnějšího. Lehce se dotkl jejích ramen (dala si ruce přes tvář, aby skryla zvlhlé oči a skvrny na tvářích), hned však dal ruku zpátky, jako kdyby byla na dotek příliš horká. Byl teď tak červený studem, že vypadal jako před mrtvicí. „Hlavu vzhůru, Beverly.“

Spustila ruce s obličejem a zaječela ostrým, vzteklym hlasem: „Moje máma není žádná děvka! Je... je *servírka!*“

Reakcí bylo naprosté ticho. Ben na ni zíral s ústy dokořán. Eddie vzhlédl ze své pozice na bobku u chodníku, ruku plnou mincí. A náhle se všichni tři začali hystericky smát.

„*Servírka!*“ kuckal Eddie. Měl jen velmi nezřetelnou představu, co asi znamená slovo děvka, ale něco na tom srovnání se mu zdálo být zábavné. „Tak tohle ona je?“

„Ano! Ano, to je!“ vydechla Beverly a smála se a plakala zároveň.

Ben se smál tak vehementně, že nebyl schopen se narovnat. Dopadl zadkem těžce na nádobu s odpadky. Jeho váha zapasovala víko nádoby dovnitř a on spadl i s nádobou na bok na chodník. Eddie na něj ukázal prstem a začal výt smíchy. Beverly pomohla Benovi na nohy.

Nad nimi se otevřelo jedno okno a nějaká žena na ně začala ječet, „Hele, parchanti, koukejte zmizet! Tady bydlej lidi co musej dělat na noční směny! Koukejte vocad' zmizet!“

Bez jakéhokoliv přemýšlení se všichni tři chytili za ruce, Beverly uprostřed, a běželi směrem k Center Street. Pořád se ještě smáli.

Dali dohromady všechny svoje peníze a zjistili, že mají čtyřicet centů, což úplně stačí na dva ledové koktejly ze samoobsluhy. Protože pan Keefe byl starý mrzout a nechtěl dovolit dětem do dvanácti let, aby konzumovaly svůj nákup u fontánky s vodou (tvrdil, že hrací automaty v zadní místnosti by je mohly kazit), vzali si koktejly ve voskovaných pohárcích a šli do Bassey parku, sedli si na trávu a dali se do nich. Ben měl kávový, Eddie jahodový. Beverly seděla mezi oběma chlapci se slámkou a ochutnávala střídavě oba, jako nějaká včelka na květinách. Zase jí bylo dobře, poprvé od chvíle, kdy na ni z výlevky umyvadla vystříkl gejzír krve – byla sice stále ještě šokovaná, ale jinak v pořádku, zklidněná. Alespoň pro tuto chvíli.

„Pořád nechápu, co to je s tím Bradleyem,“ řekl konečně Eddie – byl v tom určitý omluvný podtón. „Takhle se ještě nikdy nechoval.“

„Ty jsi se mne zastal,“ řekla Beverly a náhle Bena políbila na tvář. „Děkuji ti.“

Ben opět zrudnul. „Vždyť jsi nepodváděla,“ zamumlal a prudce vyhltnul polovičku svého kávového koktejlu třemi obrovskými doušky. Následovalo krknutí tak hlasité, jako kdyby vystřelila špuntovka.

„Chceš ještě ode mě, stařešino?“ zeptal se ho Eddie, a Beverly se smála jako blázen, držíc se za břicho.

„Už nemůžu,“ chichotala se. „Bolí mě břicho. Prosím, už dost.“

Ben se usmíval. Ten večer před spaním si bude v hlavě znovu a znovu přehrávat okamžik, kdy ho políbila.

„Je to opravdu už v pořádku?“ zeptal se.

Přikývla. „Nešlo o něj. Nešlo ani o to, co řekl o mojí matce. Šlo o to, co se stalo včera večer.“ Zaváhala, hleděla z Bena na Eddieho a zase na Bena. „Já... já to musím někomu říct. Nebo někomu ukázat. Nebo tak. Já jsem brečela asi proto, že se mi zdálo, že začínám cvokatět.“

„O čem se to tady bavíte, o cvokatění?“ zeptal se nějaký nový hlas.

Byl to Stanley Uris. Jako vždy se zdál být malý, hubený a nepřírozeně upravený – až moc upravený na kluka, jemuž ještě není ani jedenáct let. Ve své bílé košili, řádně zasunuté do nových džin, s učesanými vlasy, špičkami kecek

neposkvrněně bílými vypadal spíš jako nejmenší dospělý na světě. Pak se usmál a iluze byla pryč.

Ona už neřekne to, co chtěla říci, pomyslel si Eddie, protože on nebyl u toho, když Bradley dal její matce to jméno.

Avšak po chvílce váhání to Beverly řekla. Protože Stanley byl jiný než Bradley – byl s nimi právě tak, jako Bradley s nimi nebyl.

Stanley je sice jeden z nás, pomyslela si Beverly. Ale když jim to povím, nikomu z nich tím nijak nepomůžu. Ani sobě, ani jim.

Ale už bylo pozdě. Už začala mluvit. Stan si sednul k nim, tvář měl nehybnou a vážnou. Eddie mu nabídl zbytek jahodového koktejlu, ale Stanley jen zavrtěl hlavou, nespouštěje oči z Beverly. Nikdo z chlapců ani nepromluvil.

Řekla jim všechno o těch hlasech. O tom, jak poznala hlas Ronnie Groganové. Ví, že Ronnie je mrtvá, ale stejně to byl její hlas. Řekla jim všechno o té krvi a jak její otec ji ani neviděl ani necítil, a jak ji neviděla ani její matka druhý den ráno.

Když skončila, rozhlédla se po jejich tvářích se strachem, co uvidí... ale neviděla žádnou nedůvěru. Hrůzu, to ano, ale žádnou nedůvěru.

Konečně Ben řekl: „Jdeme se na to podívat.“

7

Vešli zadním vchodem ne proto, že Beverly k němu měla klíč, ale protože řekla, že otec by ji zabil, kdyby ji paní Boltonová viděla, jak jde do bytu se třemi kluky, zatímco rodiče nejsou doma.

„Proč?“ zeptal se Eddie.

„To bys nepochopil, blbečku,“ řekl Stan. „Bud' raděj zticha.“

Eddie se chystal k odpovědi, pohlédl na Stanovu bílou, napnutou tvář a rozhodl se neříkat nic.

Dveře se otvíraly do kuchyně, plné odpoledního slunce a letního ticha. Na odkapávací se lesklo nádobí od snídaně. Stáli všichni tři u kuchyňského stolu v jednom houfu, a když někde nahoře bouchly dveře, všichni sebou trhli a nervózně se

zasmáli.

„Kde to je?“ zeptal se Ben. Šeptal.

Srdce jí bušilo ve spáncích. Zavedla je krátkou chodbou s ložnicí rodičů na jedné straně k zavřeným dveřím koupelny na jejím konci. Rozrazila je, rychle vstoupila a vytáhla zátku umyvadla na řetízku. Pak opět couvla mezi Bena a Eddieho. Krev zasychala v hnědočervených skvrnách na zrcadle, umyvadle a tapetách. Hleděla na tu krev proto, že pro ni bylo snazší dívat se na ni než na ně.

Slabým hláskem, jenž jen stěží poznávala jako svůj vlastní, se zeptala: „Vidíte to? Vidí to *někdo* z vás? Je to tady?“

Ben udělal krok dopředu a ji opět napadlo, jak jemně se pohybuje na takového tloušťka. Dotkl se jedné krvavé šmouhy; pak druhé; pak dlouhého cákance na zrcadle. „Tady. Tady. Tady.“ Hlas měl bezvýrazný.

„Krista pána! Vypadá to tady, jako kdyby tu někdo podřezával prase,“ řekl Stan, vyvedený z rovnováhy.

„A to všechno vystříklo z výtokového potrubí?“ zeptal se Eddie. Z pohledu na tolik krve se mu dělalo špatně. Dech se mu krátil. Sáhнул po svém respirátoru.

Beverly měla co dělat, aby jí znovu nevyhrkly slzy. To nechtěla, protože pak by se na ni mohli dívat zase jako na nějakou malou holku. Musela se však zachytit knoflíku dveří, jak jí proběhla tělem překvapivé silná vlna ulehčení. Až do té chvíle si neuvědomovala, jak moc vlastně byla přesvědčena o tom, že začíná cvokatět, že má halucinace nebo něco takového.

„A tvůj otec a máma to neviděli,“ podívoval se Ben. Dotkl se šplíchance krve, zasychajícího na umyvadle, pak ruku odtáhl a otřel si ji o konec košile. „No pozdrav pánbů.“

„Vůbec si nedovedu představit, jak sem budu moci chodit,“ řekla Beverly. „Umývat se, čistit si zuby, nebo... chápete.“

„No a co kdybychom to uklidili?“ zeptal se náhle Stan.

Beverly na něj pohlédla. „Uklidit to tady?“

„Jasně. Možná se nám nepovede setřít to všechno s tapet, ale zbytek by se nám mohlo podařit setřít. Máte tu nějaké hadry?“

„Pod kuchyňským dřezem,“ řekla Beverly. „Ale matka se bude divit kam zmizely, když je spotřebujeme.“

„Mám padesát centů,“ řekl Stan tiše. Nespouštěl oči z krve,

rozstříkané všude kolem umyvadla. „Očistíme to tu, jak to půjde, pak vezmeme hadry do toho pracího automatu na mince, co jsme šli kolem něj. Vypereme je tam, usušíme a budou zpátky pod dřezem, ještě než se ti rodiče vrátí domů.“

„Moje máti říká, že z látky se krev nedá dostat,“ namítl Eddie. „Říká, že se tam fixuje nebo co.“

Ben se trochu uchechtnul. „Vždyť to je úplně jedno, jestli krev z těch hadrů pustí nebo ne,“ řekl. „*Oni* ji stejně nemohou vidět.“

Nikdo z nich se nezeptal, koho myslí tím slůvkem *oni*.

„Dobrý,“ řekla Beverly. „Tak to zkusíme.“

8

Příští půl hodiny se ti čtyři činili jako skřítci, a jak krev ze stěn, zrcadla a umyvadla mizela, bylo Beverly lehčeji a lehčeji u srdce. Ben a Eddie drhli umyvadlo a zrcadlo, ona myla podlahu. Stan si vzal do práce tapety velmi vynalézavě, používal skoro suchý hadr, jímž drhnul skvrny. Povedlo se jim odstranit téměř všechnu krev. Ben nakonec vyměnil žárovku nad umyvadlem a místo ní dal novou z krabice ve špižárně. Byla jich tam spousta: Elfrida Marshová koupila zásobu na dva roky při výročním výprodeji u firmy Lions loni na podzim.

Použili Elfridin kbelík a mycí prášek a spotřebovali spoustu horké vody. Vodu ve kbelíku často vyměňovali, protože nikdo z nich do něj nechtěl znovu namočit ruce, jakmile se jednou voda zbarvila na růžovo.

Konečně Stan obhlédl koupelnu kritickým okem chlapce, pro něhož jsou čistota a pořádek věcmi nejen vštípenými, ale i vrozenými, a řekl jim: „Myslím, že jsme to udělali, jak to šlo nejlíp.“

Na tapetě stále zůstávaly slabé stopy krve nalevo od umyvadla, kde byl papír už tenký a trhal se, takže Stan se neodvažoval přitlačit. Přesto i tak pozbyla krev své barevné výraznosti; zůstal již více méně nevýrazný pastelový odstín.

„Děkuji vám,“ řekla Beverly všem. Ani si nevzpomínala, kdy a zda vůbec někomu už tak upřímně děkovala. „Děkuji vám všem.“

„To je dobrý,“ zamumlal Ben. A pochopitelně se opět červenal.

„Jasně,“ přidal se Eddie.

„Jdem vyprat ty hadry,“ řekl Stanley. Tvář měl klidnou, téměř vážnou. A Beverly si později pomyslela, že snad si tenkrát uvědomil jen Stan, že učinili další krok směrem k nějaké nevyhnutelné konfrontaci.

9

Odměřili si kalíšek pracího prostředku a nalili ho do sklenice od majonézy. Beverly našla prázdnou papírovou tašku, strčili do ní zakrvavené hadry a všichni čtyři se vydali do prádelny na rohu ulic Main a Cony. O dva bloky dál zahlédli kanál, lesknoucí se v odpoledním slunci jasnou modří.

Prádelna byla prázdná, uvnitř byla jen jedna žena v uniformě nemocniční sestřičky, čekající, až se zastaví sušička. Pohlédla na ty čtyři děti podezřívavě a pak pokračovala ve čtení své brožované knížky.

„Studenou vodu,“ řekl tiše Ben. „Moje maminka říká, že krev se musí prát studenou vodou.“

Strčili hadry do pračky, zatímco Stan si vyměnil své dva čtvrtáky za čtyři desetníky a dva pětníky. Přišel a sledoval Beverly, jak lije prací prostředek na hadry a zavírá víko pračky. Pak strčil do štěrbin dva desetníky a otočil spouštěcím knoflíkem pračky.

Beverly utratila většinu drobných, vyhraných v čáře, za koktejly, ale čtyři centy jí zůstaly hluboko v levé kapse jejích džín. Vydolovala je a nabídla je Stanovi, který se zatvářil uraženě. „Proboha,“ řekl, jednou vezmu holku na rande do prádelny a ona se hned chce revanšovat.“

Beverly se usmála: „Fakticky je nechceš?“

„Jasně že ne,“ řekl Stan svým odměřeným způsobem. „Vlastně rve mi srdce, že se těch čtyř centů musím vzdát, Beverly, ale fakticky je nechci.“

Pak si všichni čtyři šli sednout do řady plastických sedaček u stěny prádelny a tiše tam seděli. Pračka s hadry uvnitř hučela a čvachtala. Vějíř mydlinek narážel na silné sklo kruhového otvoru. Mydlinky byly zpočátku načervenalé.

Když na ně Beverly hleděla, dělalo se jí trochu špatně od žaludku, ale nemohla od *nich* odtrhnout oči. Ta krvavá pěna ji nějak fascinovala. Žena v uniformě sestřičky na ně pohlížela přes okraj své knížky stále častěji. Původně se asi obávala, že to jsou nějakí chuligáni a teď byla zase nervózní z toho, že jsou úplně zticha. Když se jí sušička zastavila, vyjmula své prádlo, složila ho, nacpala do modré tašky z plastiku a odešla; ve dveřích na ně ještě naposledy znepokojeně pohlédla.

Jakmile byla pryč, Ben řekl rychle, téměř nevrle: „Nejsi sama.“

„Cože?“ zeptala se Beverly.

„Nejsi sama,“ opakoval Ben. „Víš –“

Zarazil se a pohlédl na Eddieho, který přikývl. Pak se podíval na Stana, tvářícího se nešťastně... ale po malé chvilce pokrčil rameny a také přikývl.

„O čem to, u všech všudy, vlastně mluvíte?“ zeptala se Beverly. Unavovali ji lidé, co hovoří v hádankách. Chytila Bena za ruku. „Jestli o tom něco víš, tak mi to řekni!“

„Chceš to říci ty?“ zeptal se Ben Eddieho.

Eddie zavrtěl hlavou. Vytáhl z kapsy svůj respirátor a dal si jednoho obrovského šluka.

Ben hovořil pomalu, volil správná slova a vypověděl Beverly všechno, co se přihodilo od doby, kdy poznal Billa Denbrougha a Eddieho Kaspbraka v Ladech ten den, kdy skončila škola – bylo to už skoro před týdnem, ani se tomu nechtělo věřit. Vyprávěl jí o tom, jak stavěli v Ladech druhý den přehradu. Vyprávěl jí Billův příběh o tom, jak školní fotografie jeho mrtvého bratra otočila hlavou a zamrkala na něj. A vyprávěl jí svůj vlastní příběh o mumii, co šla po ledě kanálu za mrazu s balónky v ruce, a ty balónky se vznášely proti větru. Beverly to všechno poslouchala se stále se zvyšující hrůzou. Cítila, jak se jí oči rozšiřují, jak jí ruce a nohy chladnou.

Ben se zarazil a podíval se na Eddieho. Eddie si dal další šluk ze svého respirátoru a pak znovu vyprávěl svůj zážitek s malomocným, na rozdíl od Bena však mluvil rychle, chrлил ze sebe slova jedno za druhým, aby jim unikl. Vyprávění zakončil jakýmsi polovzlykem, tentokrát však nebrečel.

„A ty?“ zeptala se, hledíc na Stana Urise.

„Já –“

Náhle nastalo ticho; všichni sebou trhli, jako kdyby zaslechli, že někde něco vybuchlo.

„Pračka je hotová,“ řekl Stan.

Sledovali ho jak vstává – malý, úsporný, milý – a otvírá pračku. Vytáhl hadry, smotané do chumáče a začal je zkoumat.

„Zůstala tady jedna menší skvrna,“ řekl, „ale to nic není. Vypadá to jako brusinková marmeláda.“

Ukázal jim tu skvrnu a všichni vážně přikyvovali, jako kdyby to byly nějaké důležité dokumenty. Beverly pocítila ulehčení podobné tomu, když uviděla, že koupelna je zase čistá. Tu vybledlou skvrnu na odloupenuté tapetě snese, snese i načervenalou skvrnu na hadru své matky. Udělali všechno, co se dalo, všechno, co bylo třeba. Nepovedlo se jim to možná na jedničku, ale stačilo to na to, aby její duše našla zase klid, a mezi námi řečeno, to Beverly, dceři Ala Marshe, úplně stačilo.

Stan hodil hadry do jedné z bubnových sušiček a vsunul do štěrbinu dva desetníky. Sušák začal pracovat a Stan se k nim vrátil a posadil se na sedátko mezi Eddieho a Bena.

Chvilku všichni čtyři zase seděli a byli zticha, sledovali hadry, jak se otáčejí a padají, otáčejí a padají. Hučení plynem vytápěné sušičky uklidňovalo, téměř uspávalo. Kolem nedovřených dveří prádelny přešla nějaká žena s vozíkem plným zboží ze samoobsluhy. Pohlédla na ně a šla dál.

„Já jsem neviděl nic,“ řekl náhle Stan. „Nechtěl jsem o tom mluvit, protože jsem si myslel, že to je nějaký sen. Nebo že mám záchvat, jako mívá ten kluk Stavierů. Znáte ho někdo?“

Ben a Beverly zavrtěli hlavami. Eddie řekl. „Ten kluk, co má epilepsii?“

„Ano, jasné. Tak mi to připadalo. To bych si raději myslel, že mám taky něco podobného, než že jsem viděl něco... skutečně opravdického.“

„A co to bylo?“ zeptala se Beverly, ale nebyla si příliš jista, zda to vlastně chce vědět. Bylo to něco jiného než poslouchat historky o strašidlech u táboráku a přitom jíst opečené buřty v housce a ibišky na klacku, přismahnuté do černá. Seděli tu tak v té dusné prádelně a ona sledovala obrovité lapače prachu pod sušičkami (otec jim říkal duchové špíny), viděla vlákénka prachu tančící v horkých paprscích slunečního světla,

dopadajících špinavými okenními tabulemi, viděla i všechny ty odrbané časopisy s utrženými titulními stranami. To všechno byly normální věci. Normální a nudné. Ale ona byla poděšená. Strašně poděšená. Protože jasně cítila, že nic z těchto věcí nejsou vymyšlené příběhy, vymyšlené příšery. Benova mumie, Eddieho malomocný... tahle příšera, nebo obě, mohou dnes večer po západu slunce tady někde slídit. Nebo bratr Billa Denbrougha, jednoruký a nesmiřitelný, brázdící černé odpadní trubky pod městem se stříbrnými mincemi místo očí.

Přesto, když Stan okamžitě neodpověděl, se zeptala znovu: „Co to bylo?“

Stan pečlivě volil slova: „Byl jsem v parčíku u vodojemu–“

„Teda, tam se mi to fakt nelíbí,“ řekl zachmuřeně Eddie. „Jestli někde v Derry straší, tak je to tam.“

„Cože?“ řekl Stan ostře. „Co jsi to řekl?“

„Copak ty to tam neznáš?“ zeptal se Eddie. „Moje máma by mě tam nepustila ani před tím, než se začaly zabíjet ty děti. Ona... ona má o mě fakt velkou starost.“ Neklidně se ušklíbl a sevřel v klíně respirátor. „Tam totiž se pár těch dětí utopilo. Tři ze čtyřech. Ony tam – Stane? Stane, co je s tebou?“

Tvář Stana Urise dostala olověně šedou barvu. Ústa se mu pohybovala naprázdno. Oči mu plavaly a bylo vidět jen spodní část duhovky, vyběhlé pod horní víčka. Ruka mu zatápala vzduchem a pak mu bezmocně padla na stehno.

Eddie udělal jedinou věc, jež ho napadla. Natáhl se, objal svou tenkou paží Stanova ramena, nacpal mu do úst svůj respirátor a dal mu mocně šluknout.

Stan začal kašlat, dusil se a chytil se za ústa. Narovnal se na sedačce a oči se mu opět zaostřily. Kašlal si do dlaní. Nakonec mohutně kýchl a zády se pevně opřel o sedačku.

„Co to bylo?“ zmohl se konečně na otázku.

„Můj lék na astma,“ řekl Eddie omluvně.

„Teda, má to chuť jako psůvský lejno.“

Všichni se tomu zasmáli, ale byl to trochu nervózní smích. Neklidně hleděli na Stana. Tomu se do tváří začala vracet barva.

„No jo, je to dost hrozný,“ řekl Eddie s určitou pýchou.

„Jasně, ale je to košer?“ řekl Stan a všichni se znovu zasmáli, i když nikdo z nich (včetně Stana) vlastně nevěděl,

co znamená slovo „košer“.

Stan se přestal smát jako první a zadíval se zkoumavě na Eddieho. „Pověz mi všechno, co víš o vodojemu,“ řekl.

Eddie začal vyprávět a Ben i Beverly ho doplňovali. Vodojem města Derry stál na Kansas Street, asi dva kilometry západně od středu města, poblíž jižního okraje Lad. Kdysi, koncem minulého století, zajišťoval kompletně zásobování Derry vodou. Jeho kapacita byla tři a půl milionu litrů vody. Asi do roku 1930 byl vodojem, díky ochozu přímo pod jeho střechou, odkud byl pěkný výhled na město a okolní krajinu, cílem rodinných výletů. Lidé přicházeli v sobotu a neděli dopoledne do parku Memorial, když bylo hezké počasí vystoupili sto šedesát schodů vnitřkem vodojemu na ochoz a kochali se vyhlídkou. Většinou tam i rozbalili svačinu, baštili a kochali se.

Schody byly mezi vnějším pláštěm vodojemu, tvořeným bělostným obložním, a jeho vnitřním pláštěm, válcem z nerezavějící ocele o výšce dvaatřicet metrů. Schody se spirálovitě vinuly až nahoru.

Těsně pod ochozem bylo možné se dřevěnými dvířky dostat na plošinu přímo nad hladinou vody – k černé vodní hladině, osvětlované sodíkovými výbojkami, našroubovanými v reflexních krytech. Výška vodní hladiny byla přesně třicet metrů, když byl vodojem plný.

„Odkud se ta voda bere?“ zeptal se Ben.

Beverly, Eddie i Stan se na sebe podívali. Nikdo z nich nevěděl.

„No a co ty utopené děti?“

O tom věděli jen o málo víc. Zdá se, že tenkrát („za starých časů“, jak důležitě říkal Eddie, když vyprávěl on) bývaly dveře, vedoucí k plošině nad vodní hladinou, trvale odemčené. Jednoho večera pár dětí... možná jen jedno... možná také tři... prostě zjistily, že dveře dole jsou také odemčené. Vydaly se nahoru. Místo toho, aby vyšly na ochoz, dostaly se na plošinu nad vodní hladinou. Ve tmě přepadly přes zábradlí, aniž by vlastně pořádně zjistily, kam se dostaly.

„O tom mi vyprávěl Vic Crumly, a ten říkal, že to slyšel od svého otce,“ řekla Beverly, „takže to asi bude pravda. Vic říkal, že když tam někdo spadnul do vody, tak už byl

prakticky mrtvý, protože nebylo čeho se tam chytnout. Na ochoz se nedalo dosáhnout. Říkal, že ty děti tam prostě plavaly dokola, křičely o pomoc, asi celou noc. Jenomže je nikdo neslyšel, byly čím dál tím vyčerpanější, až –“

Odmlčela se, cítila, jak ji celá hrůza toho příběhu prostupuje. Představovala si ty děti ve svém nitru, ať již skutečné či vymyšlené, jak tam zoufale plavou jako topící se kořata. Hlavy se jim noří pod vodu, opět se krátce objevují nad hladinou a zoufale lapají po dechu. Se zvyšující se hrůzou kolem sebe spíš jen plácají rukama než plavou. Nacucané tenisky šlapou zoufale vodu. Prsty zoufale a zbytečně chňapají po jakémkoliv záchraně na hladké ocelové stěně pláště vodojemu. Téměř cítila chuť vody, již ty děti musely polykat. Slyšela jejich zdušené, ozvěnou se ozývající výkřiky. Jak dlouho? Patnáct minut? Půl hodiny? Jak dlouho pak asi trvalo, než jejich volání o pomoc zaniklo, a ony jen už plavaly s tvářemi pod vodou, jako nějaké zvláštní ryby, jež tam druhý den ráno objeví správce?

„Pozdrav pánbů,“ řekl Stan suše.

„Já jsem slyšel, že tam taky jedna paní přišla o dítě,“ řekl náhle Eddie. „A potom celý vodojem nadobro zavřeli. Tak jsem to alespoň slyšel. Že se tam smělo chodit, to vím. Pak se to ale stalo té paní a jejímu dítěti. Ani nevím, jak to dítě bylo staré. Stalo se to ale na té plošině, co měla být těsně nad vodní hladinou. A ta paní šla k zábradlí a držela prý dítě, a buď jí vypadlo nebo se nějak vykroutilo. Slyšel jsem, že nějaký chlap za ním skočil, aby ho zachránil. Zahrál si na hrdinu, no. Hned za ním skočil, ale už bylo pryč. Asi mělo na sobě kabát nebo něco. To když jsou šaty mokré, tak hned stáhnou tělo dolů.“

Eddie si sáhl rukou do kapsy a vytáhl malou hnědou lahvičku. Otevřel ji, vzal si dvě bílé pilulky a spolkl je na sucho.

„Co to je za pilulky?“ zeptala se Beverly.

„Aspirin. Bolí mě hlava.“ Pohlédl na ni omluvně, ale Beverly už neřekla nic.

Ben dokončil své vyprávění. Po tom incidentu s dítětem (řekl, že o tom také slyšel, že to byla asi tříletá holčička) rozhodla městská rada, že vodojem se uzamkne, obě schodiště. A nebude přístupný pro pikniky ani ochoz. A od té

doby je všechno zamčené. Občas tam chodí správce a sem tam údržbáři, jednou za sezónu se pořádá organizovaná prohlídka s průvodcem. Občané, mající zájem o prohlídku, mohou s průvodkyní z Historické společnosti vyjít po točitých schodech k ochozu nahoře, kde za nadšeného och a ach cvakají fotoaparáty, aby se pak mohli pochlubit přátelům. Ale dveře do vnitřku vodojemu jsou už zamčené navždy.

„A je pořád ještě plný vody?“ zeptal se Stan.

„Asi ano,“ řekl Ben. „Viděl jsem, jak si tam požárníci v době lesních požárů plnili cisterny. Napojovali hadici na tu rouru na spodku vodojemu.“

Stanley se znovu podíval na sušičku, sledoval hadry, jak se otáčejí a otáčejí. Celý chumáč se už rozpletl a některé hadry se vznášely jako nějaké padáky.

„Co jsi tam viděl?“ zeptala se ho Beverly jemně.

Na chvíli se zdálo, že vůbec neodpoví. Pak se zhluboka nadechl a řekl něco, co zprvu považovali za větu, vůbec se netýkající otázky. „Park Memorial dostal svoje jméno po 23. praporu z Maine ve válce Severu proti Jihu. Říkali si Derry Blues. Bývala tam také socha, ta ale za nějaké bouřky ve čtyřicátých letech spadla, tak tam místo toho postavili to koupadlo pro ptáky. Velké kamenné koupadlo.“

Všichni na něj hleděli. Stan polkl. V hrdle se mu ozvalo zřetelné mlasknutí.

„Já totiž pozoruji ptáky. Mám celé album, dalekohled Zeiss-Dton a všechno.“ Pohlédl na Eddieho. „Nemáš ještě nějaký aspirin?“

Eddie mu podal lahvičku. Stan si vzal dva, zaváhal a pak si vzal ještě jeden. Vrátil mu lahvičku a pilulky jednu po druhé spolkl, děláje grimasy. A pak pokračoval ve svém vyprávění.

10

Stanův zážitek se udal jednoho deštivého dubnového večera asi před dvěma měsíci. Oblékl si pláštěnku, do nepromokavého pytle nahoře stahovaného kalounem vložil svůj atlas ptáků a dalekohled a vydal se do Memorial parku. Obvykle tam chodil společně s otcem, ale ten musel toho večera zůstat v zaměstnání „přesčas“ a během večere zavolal,

aby se Stanem pohovořil.

Jeden ze zákazníků jeho agentury, také milovník ptáků, zahlédl dle svého přesvědčení samečka kardinála červeného – *Fringillidae Richmondena* – pít z koupadla v Memorial parku, řekl otec Stanovi. Tito ptáci se rádi krmí, pijí a koupají těsně před soumrakem. Je to velmi vzácná příležitost vidět kardinála tak daleko na sever od Massachusetts. Šel by se tam Stan podívat, možná by ho mohl určit? Sice je počasí pod psa, ale...

Stan byl hned pro. Matce musel slíbit, že bude mít pořád nasazenou kapuci pláštěnky, ale to by měl tak jako tak. Stan byl dost choulostivý chlapec. Nikdy nebylo třeba ho přemlouvat, aby v zimě nosil galoše nebo válenky.

Kráčel asi dva kilometry k parku drobným deštěm, který vlastně nebyl ani mrholením; byla to spíš neustále padající mlha. Vzduch byl dusný, ale zároveň jakoby osvěžující. I přes poslední ztrácející se hromady sněhu pod křovisky a u pat stromů (Stanovi připadaly jako nějaké hromady peří ze špinavých vykuchaných polštářů), byl ve vzduchu již pach jara, pach nového růstu. Při pohledu na větve jilmů, javorů a dubů proti olověně šedé obloze se Stanovi zdálo, že jejich obrysy jsou nějak mysteriózně tlustší. Během týdne či dvou nalité pupeny prasknou a rozvinou se jemně zelinkavé, téměř průsvitné lístky.

Vzduch je dnes cítit zelení, pomyslel si a trochu se usmál.

Kráčel rychle, protože světlo bude během necelé hodiny pryč. Stan byl stejně pečlivý, pokud šlo o jeho pozorování, jako pokud šlo o jeho návyky oblékání a studia, a kdyby už nebylo dost světla na to, aby si byl absolutně jist, pak by si nedovolil kardinála určit, ani kdyby srdcem věřil, že ho opravdu vidí.

Cestu parkem si zkrátil, šel šikmo napříč přímo ke koupadlu. Po levé straně měl bílou siluetu vodojemu. Stan na ni ani nepohlédl. Neměl naprosto žádný zájem o vodojem.

Park Memorial byla zhruba čtvercová plocha, trochu svažitá (v tuto roční dobu bílá a mrtvá), přes léto hezky udržovaná, s kruhovými květinovými záhony. Nebylo tu však žádné hřiště. Park měl sloužit spíš pro dospělé.

Na vzdálenějším konci se svažitost trochu vyrovnávala před náhlým srázem dolů ke Kansas Street a Ladům za ulicí.

Koupadlo, o němž se jeho otec zmiňoval, stálo právě na této rovnější ploše. Bylo tvořeno širokou kamennou mísou, zasazenou do zděného podstavce zbytečně velkého pro funkci, již měl plnit. Stanovi řekl otec, že původně tam měla být vrácena socha vojáka, ale pak došly peníze.

„Mně se stejně víc líbí koupadlo, tati,“ řekl Stan.

Pan Uris pokýval hlavou. „Mně taky, synu,“ řekl. „Víc koupadel a méně kulek, to je moje motto.“

Nahoře na podstavci bylo vyryto v kameni jiné motto.

Stanley ho četl, ale nerozuměl mu; z latiny znal jen klasifikaci rodu ptáků ve svém atlasu.

Apparebat eidolon senex. Plinius

zněl nápis.

Stan si sedl na lavičku, vytáhl ze svého pytle atlas ptáků a ještě jednou nalistoval kardinála, prostudoval obrázek, seznámil se s určujícími znaky. Sameček kardinála se dá stěží zaměnit za jiného ptáka – je červený jako požární auto, i když ne tak velký – ale Stan měl své návyky a konvence; takové věci mu vyhovovaly a posilovaly jeho smysl pro místo a zařazení ve světě. Proto studoval obrázek nejméně tři minuty, než knížku zase zavřel (vlhkost ve vzduchu kroutila konce listů směrem vzhůru) a zasunul do pytle. Vybábil dalekohled a přiložil ho k očím. Zaostření nebylo třeba upravovat, protože když dalekohled používal naposledy, seděl také na této lavičce a pozoroval stejný objekt – koupadlo.

Snaživý hoch, trpělivý hoch. Nevrtěl se. Nevstal a neprocházel se, nehledal dalekohledem, co by se dalo vidět jiného. Seděl bez pohnutí, dalekohled zaměřený na koupadlo, a mlha se mu na pláštěnce slévala ve velké kapky.

Neměl dlouhou chvíli. Pozoroval jakousi obdobu letecké konference. Čtyři hnědí vrabci seděli chvíli na koupadle, smáčeli si ve vodě zobáčky, kapky si házeli přes křídýlka a na záda. Pak přiletěla modrá sojka a způsobila zmatek, jako když policista vpadne mezi bandu zlodějů. Sojka se Stanovi v jeho dalekohledu zdála být velká jako dům a ve srovnání s tím znělo její hádavé krákání nezvykle potichu (když se chvíli díval dalekohledem, začali se mu ptáci zdát již ne podivně velcí, nýbrž úplně správně velcí). Vrabčáci odletěli. Nyní sojka, zabravší koupadlo, se čachtala, koupala, pak ji to přestalo bavit a odlétla. Vrabčáci se vrátili a pak museli znova

odletět, když na koupadle přistál párek drozdů, aby se vykoupal a (snad i) prodiskutoval nějaké důležité otázky. Stanův otec se smál Stanovu váhavému prohlášení, že ptáci asi spolu mluví, ale zase docela věřil otci, tvrdícímu, že ptáci nemají dostatečnou inteligenci, aby mohli mluvit – že mají moc malé závity na mozečku – ale stejně to někdy vypadalo, jako když spolu mluví. Přidal se k nim nějaký nový pták. Byl červený. Stan si spěšně ještě trochu upravil zaostření dalekohledu. Je to snad...? Ne. Byla to tangara šarlatová, dobrý pták, ale ne kardinál, po kterém touží. Připojila se k němu třepetalka, častá návštěvnice v koupadle v parku Memorial. Stan ji poznal podle potrhaného křídla – nejspíš měla debatu s nějakou kočkou, to by bylo nejpravděpodobnější vysvětlení. Přilétali a odlétali i další ptáci. Stan spatřil vlhovce, rozčepýřeného a ošklivého jako nějaký létající nákladák. Konečně byl odměněn novým ptákem – ne sice kardinálem, ale špačkem polním, jevícím se v zorném poli dalekohledu obrovským a nahlouplým. Dalekohled si položil na prsa a vytáhl z pytle znovu atlas ptáků. Doufal, že mu špaček neuletí, než si stačí ověřit svoje pozorování. Přeci jen se bude moci vrátit domů s nějakým zjištěním. Byl už čas jít, světla rychle ubývalo. Cítil zimu a vlhkost. Nalistoval špačka polního v atlasu a opět se podíval dalekohledem. Pták tam ještě byl, nekoupal se, jen stál na okraji koupadla a tvářil se přihlouple. Téměř určitě to byl špaček polní. Neměl sice žádné výrazné rozlišovací znaky – alespoň z této vzdálenosti nebyly zřejmé – a v ubývajícím světle si ani nemohl být stoprocentně jist, ale na jednu kontrolu dost času a světla ještě měl. Pohlédl na obrázek v atlasu, studoval ho maximálně soustředěně a pak znovu vzal dalekohled. Právě ho stačil zaměřit na špačka, když vtom bum! nějaká dutá rána špačka vyplašila – jestli to vůbec byl špaček – a ten vzlétl. Stan se snažil udržet si ho v zorném poli, ale věděl, jak to je těžké. Ztratil ho a znechuceně zasyčel mezi zuby. Konečně když přiletěl jednou, přiletí snad znovu. A je to nakonec jen špaček

(pravděpodobně špaček) :

ne žádný zlatý orel nebo třeba alka obrovská.

Stan vložil svůj dalekohled zpátky do pouzdra a odložil album ptáků. Pak vstal a rozhlédl se, aby zjistil, co způsobilo

tu hlučnou ránu. Neznělo to jako výstřel z pušky nebo do výfuku auta. Spíš jako zvuk rozrážených dveří v nějakém strašidelném filmu o starých hradech a kobkách... doplněný efektem hokejového echa.

Neviděl nic.

Vydal se ke svahu ke Kansas Street. Vodojem měl teď po své pravici, křídově bílý válec, jako nějaký přelud v mlze a houstnoucí temnotě. Vypadal skoro... jako kdyby se vznášel.

To byla podivná myšlenka. Asi ale vyšla z jeho hlavy – odkud odjinud by se vzala? – ale vůbec mu nepřipadala jako jeho vlastní.

Pohlédl na vodojem pozorněji a pak zahrnul směrem k němu, aniž by o tom přemýšlel. Po obvodu celé stavby byla v pravidelných intervalech spirálovitě stoupající okna a Stan musel pomyslet na válec před holičským krámkem pana Aurletta, kam se chodili s otcem stříhat. Nad každým z těch temných oken byly vybělené šindele jako obočí nad očima. *Jak tohleto asi stavěli*, pomyslel si Stan – ne s takovým zájmem, jaký by nepochybně cítil Ben Hanscom, ale přeci jen se zájmem – a právě v tu chvíli uviděl u paty vodojemu mnohem větší temnou plochu – zřetelnou výseč u kruhové paty stavby.

Zastavil se, zamračil a přemýšlel o tom, jaké to asi je podivné okno: vůbec symetricky nepadlo k ostatním. Pak si uvědomil, že *to není žádné okno. Jsou to dveře.*

To byl ten zvuk, co jsem slyšel, pomyslel si. *To byly tyhle dveře, jak je někdo rozrazil.*

Rozhlédl se kolem sebe. Stmívalo se. Světlá obloha již přecházela do tmavě purpurové, hustá mlha začala přecházet do trvalého deště, který bude asi trvat celou noc. Soumrak, mlha a bezvětrí.

No a... ty dveře se jistě neotevřely samy, někdo je musel rozrazit. Proč? Vypadá to, že budou dost těžké a ten někdo musel do rozražení vložit značnou sílu, když vydaly tak silný třesk. Musela to být velmi velká postava... možná...

Stan zvědavě přistupoval blíž, aby se podíval.

Dveře byly ještě větší než původně předpokládal – vysoké dva metry a široké přes půl metru. Fošny, z nichž byly sestaveny, byly stažené ocelovými pásy. Stan s nimi pohnul. Pohybovaly se v pantech lehce a hladce i přes svůj rozměr.

Pohybovaly se také naprosto tiše – neozvalo se jediné vrznutí. Pohnul jimi, aby zjistil, nakolik se jejich prudkým otevřením rozbily šidnele. Nebyly ale vůbec poškozené; nebyly ani škrábnuté. Divná věc, řekl by Richie.

Dobře, tak to tedy nebyly tyhle dveře, to co jsi slyšel, to je jednoduché, pomyslel si. Možná přeletěl nad Derry tryskáč z Loringu, nebo něco jiného. Dveře možná byly otevřené už předtím.

Na něco šlápnul. Stan se shýbl a spatřil, že to je visací zámek... ne. Byly to zbytky visacího zámku. Byl rozlomený. Vypadal spíš, jako kdyby ho někdo nacpal střelným prachem a pak ho odpálil. Z prostředku zámku odstávaly ostré kovové střepiny. Bylo vidět jeho vnitřní mechanismus, jednotlivé vrstvy ocele. Silná petlice visela nakřivo za jeden svorník, do tří čtvrtin vytržený ze dřeva. Tři ostatní svorníky ležely na vlhké trávě. Zkroucené jako preclíky.

Stan zachmuřeně znovu otevřel dveře a nakoukl dovnitř.

Nahoru vedlo úzké točité schodiště. Vnější stěna schodiště byla dřevěná, nesená mohutnými trámy, spojovanými kolíky místo hřebů. Stanovi se zdálo, že některé z těchto kolíků jsou tlustší než jeho paže. Vnitřní stěna byla z ocele, z níž vystupovaly obrovské nýty jako nějaké nežity.

„Je tady někdo?“ zeptal se Stan.

Žádná odpověď.

Zaváhal, pak vstoupil dovnitř, takže viděl lépe nahoru úzkým schodištěm. Nic. A bylo to tu uvnitř jako v Divousově. Jak by také řekl Richie. Otočil se že vyjde ven... a zaslechl hudbu.

Byla slabá, ale přesto jasně zřetelná.

Flašinetová hudba.

Naklonil hlavu, poslouchal a zachmuřený výraz trochu ustoupil. Flašinetová muzika, jasně, muzika poutí a venkovských trhů. Vynořovaly se mu útržky vzpomínek stejně milých jako prchavých: popcorn, cukrová vata, koblihy smažené na rozpáleném tuku, klapání řetězem poháněných kolotočů, lochneska, labutě.

Místo chmury měl teď ve tváři nezávazný úšklebek. Stan vystoupil o jeden schod, pak o dva další, hlavu stále nakloněnou. Opět se zastavil. Když ho napadla ta pout', jako by tím přivolal i její pachy; skutečně *cítit* popcorn, cukrovou

vaty, koblihy... a ještě další věci! Papričky, obložené chlebičky, cigaretový kouř a piliny. Ostrou vůni bílého octa, co se leje na smažené brambůrky dírkou ve víčku sklenice. Cítil hořčici, jasně žlutou a pálivou, co se roztírá dřevěnou špachtlí na párek v rohlíku.

To bylo něco úžasného... neuvěřitelného... neodolatelného.

Udělal další krok vzhůru a vtom uslyšel nějaký šramot, těžké kroky někde nad ním, sestupující dolů. Opět naklonil hlavu. Pout'ová muzika byla náhle mnohem hlasitější, jako kdyby měla maskovat zvuk sestupujících kroků. Už i rozeznal melodii – byla to píseň „Táborový závod“.

Kroky, ano; ale nebyly to vlastně ani normální *šoupavé* kroky. Spíš zněly nějak... čvachtavě. Byly to zvuky, jako kdyby někdo krácel v holínkách plných vody.

Táborové holky si zpívají tu píseň, dudá dudá

(čvachty, čvachty)

Trať je deset kilometrů dlouhá, dudá, dudá

(čvachty, čvachty – teď už blíž)

Pojede se celou noc

Pojede se celý den...

Náhle na stěně nad ním začaly tančit stíny.

Stanovým hrdlem až do žaludku pronikla okamžitě hrůza – jako kdyby spolknul něco horkého a příšerného, nějaký nechutný lék, okamžitě galvanizující jako elektrický výboj. Způsobily to ty stíny.

Zahlédl je jen na chvíli. Měl právě tak dost času zjistit, že jsou dva, že jsou nějaké hrbaté a nějaké neprirozené. Měl na to jen krátký okamžik, protože světla rychle ubývalo, ubývalo až moc rychle, a právě když se otáčel, těžké dveře vodojemu se s bouchnutím zavřely.

Stanley seběhl se schodů (nějakým způsobem se dostal až asi na dvanáctý schod, i když by přísahal, že vystoupil jen na druhý, maximálně třetí), teď už s poměrně velkým strachem. Bylo zde uvnitř už moc tma na to, aby něco viděl. Slyšel svůj vlastní dech, někde nad ním zněla ta pout'ová muzika (*co tady v té tmě dělá flašinet? kdo na něj hraje?*) a slyšel ty čvachtavé kroky. Blížily se k němu. Už byly u něj. Narazil na dveře předpaženýma rukama, poměrně silně, s jiskřivá bolest mu vylétla až k loktům. Předtím se pohybovaly tak lehce... a teď s nimi není schopen ani hnout. Ne... nebyla to úplně pravda.

Zprvu se o kousek pohnuly, jen tolik, aby mohl zahlédnout posměvačný proužek šedavého světla, pronikajícího vertikálně po jejich levé straně. Hned ale zmizel. Jako kdyby na druhé straně někdo byl a na dveře tlačil. Lapaje po dechu a zděšený zatlačil Stan na dveře celou svojí vahou. Cítil pásy železa, zarývající se mu do rukou. Nic.

Otočil se a zkusil to tentokrát zády a rozpřaženýma rukama. Cítil, jak mu po čele stéká mastný a horký pot. Pouťová muzika zesílila. Nesla se a zněla ozvěnou po točitém schodišti. Nebylo v ní ale už nic veselého. Změnila se. Stal se z ní jakýsi žalozpěv. Skučela jako vítr a voda, Stan si představil už jen nějakou pouť na konci podzimu, déšť a vítr se prohánějí po opuštěném prostranství, boudy se kácejí, stany se nadouvají a bortí, odlétají jako nějakí netopýři z plachet. Viděl holé kostry, tyčící se k nebi jako nějaká lešení; vítr hučí a skučí všemi směry.

Náhle pochopil, že smrt je tady s ním, že smrt si pro něj přichází z temnoty a on že jí nemůže utéci.

Po schodech náhle začala šplouchavě stékat voda. Teď už necítil popcorn a koblihy a cukrovou vatu, nýbrž vlhkou hnilobu, pach rozkládajícího se masa, konzumovaného milióny červů někde na místě, skrytém před sluncem.

„*Kdo je tam?*“ zakřičel vysokým, třesoucím se hlasem.

Odpověděl mu tichý, bublavý hlas, jakoby se zalykající bahnem a hnijící vodou.

„Mrtví, Stanley. My jsme ti mrtví. Jsme potopení, a teď se vznášíme... a ty se budeš také vznášet.“

Cítil, jak mu kolem nohou stoupá voda. Přikrčil se u dveří v agónii strachu. Byli už velmi blízko. Cítil jejich blízkost. Cítil jejich pach. Něco ho bodlo do pasu, když znovu a znovu narážel Wo dveří v zoufalém a zbytečném úsilí dostat se ven.

„Jsme sice mrtví, ale někdy se tu trochu touláme, Stanley. My někdy –“

Jeho atlas ptáků.

Aniž by přemýšlel, sáhl po něm. Měl ho zasunutý v boční kapse svého pytle a nechtěl jít ven. Jeden z *nich* byl už teď dole; slyšel, jak se sune po kamenné podlážce, kde on stojí. Už po něm skoro může sáhnout a ucítit jeho studené tělo.

Ještě jednou mocně potáhl a atlas byl venku. Držel ho před sebou jako nějaký štít, aniž by přemýšlel o tom, co činí. Byl si

však náhle nějak jist, že činí správnou věc.

„Drozdi!“ vykřikl do temnoty a ta přibližující se věc (teď už nebyla dál než na pět kroků) zaváhala – byl si téměř jist že zaváhala. A pokud se mu to nezdálo, v tu chvíli také dveře, o něž se opíral a kde se krčil, také o kousek povolily!

Ale on už se nekrčil. Narovnal se a stál tam v temnotě. Kdy se to stalo? Na to nebyl čas ani pomyslet. Stan si olízl své suché rty a začal vykřikovat: „Drozdi! Šedé volavky! Potáplice! Tangary šarlatové! Vlhovci! Datlové! Strakapoudi! Koroptve! Střízlíci! Pěli –“

S protestujícím zaskřípáním se dveře otevřely a Stan učinil obrovský krok zpět do vlhkého vzduchu. Padl jak široký tak dlouhý na starou trávu. Atlas ptáků téměř přelomil v polovině a později večer pak spatřil na jeho deskách jasné otisky svých prstů, hluboce zatlačené dovnitř, jako kdyby to byla nějaká plastelína a ne tvrdá lepenka.

Nepokusil se vstát, ale začal zarývat podpatky do země, zadkem se posunoval po kluzké trávě. Rty obnažily jeho zuby, jež byly teď vyceněné. Ve tmavém výřezu dveří spatřil dva páry nohou pod diagonálním stínem, vrhaným dveřmi, jež zůstaly napolo otevřené. Viděl konce džín, zahnilých do černavě rudé barvy. Oranžové nitě potrhaných švů z nich volně visely, z nohavic vytékala voda do louží kolem bot, tvořených nějakou shnilou, rozpadávající se hmotou, obnažující nabobtnalé, purpurové nohy v nich.

Ruce jim visely volně podél těla, příliš dlouhé, příliš voskově bílé. Na kotníku každého prstu byla malá oranžová bambule.

Drže svůj atlas ptáků před sebou, tvář zmáčenou mrháním, potem a slzami, začal Stan chraplavě monotónně šeptat: „Bažanti... hýlové... kolibříci... albatrosi... kiwi...“

Jedna z těch rukou se obrátila a bylo vidět dlaň, z níž nekonečná voda vymazala všechny linky, takže zůstalo cosi idiotsky hladkého, jako je ruka figuríny ve výloze obchodu.

Jeden prst se ohnul... a pak se zase narovnal. Bambulka poskočila a zakývala se, poskočila a zakývala se.

Ta ruka mu kynula, zvala ho k sobě.

Stan Uris, který měl zemřít ve vaně s rozřezanými pažemi sedmadvacet let později, se zvedl na kolena, pak na nohy a začal utíkat. Přeběhl Kansas Street, aniž se rozhlédl, zda něco

nejede, a zastavil se až na druhém chodníku, aby se ohlédl.

Z místa, kde stál, nemohl vidět dveře u paty vodojemu. Viděl jen vodojem samotný, mohutný a nějak majestátný, tyčící se v šeru.

„Byli mrtví,“ zašeptal k sobě Stan, stále ještě šokovaný.

Náhle se otočil a spěchal domů.

11

Sušička se zastavila. Stan skončil svoje vyprávění.

Tři ostatní na něj dlouze hleděli. Měl ve tváři zrovna tak šedivou barvu jako toho dubnového večera, o němž jim vyprávěl.

„No teda,“ řekl Ben konečně. Vydechl přerývaným, hvízdavým povzdechem.

„To je pravda,“ řekl Stan tiše. „Přisahám při Pánu Bohu, že to je pravda.“

„Já ti věřím,“ řekla Beverly. „Po tom, co se stalo u mě doma, už věřím všemu.“

Vyskočila rychle ze sedačky, téměř ji převrhla, a šla k sušičce. Začala vytahovat hadry jeden po druhém a skládala je. Byla k nim otočená zády, ale Ben se domníval, že pláče. Chtěl jít k ní, neměl však k tomu odvalu.

„Musíme si o tom promluvit s Bille,“ řekl Eddie. „Bill už bude vědět, co se dá dělat.“

„Dělat?“ zeptal se Stan a otočil se k němu. „Co tím myslíš, dělat?“

Eddie se na něj nervózně podíval. „No...“

„Já nechci nic *dělat!*“ řekl Stan. Hleděl na Eddieho tak tvrdým a divokým pohledem, že se Eddie neklidně zavrtěl na sedátku. „Já na to chci *zapomenout*. To já s tím chci *udělat*.“

„To nebude tak jednoduché,“ řekla tiše Beverly a otočila se k nim. Ben měl pravdu: žhavé paprsky odpoledního slunce, pronikající špinavými okny prádelny, odrážely lesknoucí se slzy Ra jejích lících. „Nejde jen o nás. Já jsem slyšela Ronnie Groganovou. A ten malý kluk, co jsem ho slyšela jako prvního... to mohl být ten prcek Clementsů. Ten, co zmizel ze své tříkolky.“

„No a co?“ zeptal se Stan vzdorně.

„Co když to dostane další?“ zeptala se. „Co když to dostane další děti?“

Jeho oči, temně hnědé, se setkaly s jejími modrými a odpovídaly jasně na tuto otázku, aniž by musel promluvit: no a *co když to dostane další?*

Ale Beverly očima neuhnula, sklopil je nakonec Stan... možná proto, že ona pořád ještě plakala, ale spíš proto, že její starost ji činila silnější.

„Eddie má pravdu,“ řekla. „Měli bychom to probrat s Billem. A pak možná s náčelníkem policie –“

„Jasně,“ řekl Stan. Jestliže se snažil, aby to znělo opovržlivě, tak mu to nevycházelo. Hlas mu zněl jen znaveně. „Mrtvé děti ve vodojemu. Krev, kterou vidí jen děti, dospělí ne. Po kanálu se procházejí klauni. Balónky létají proti větru. Mumie. Malomocní pod verandou. Náčelník Borton nejdřív dostane záchvat smíchu... a pak nás všechny strčí do cvokárny.“

„Kdybychom k němu šli všichni,“ řekl Ben neklidně. „Kdybychom šli všichni pohromadě...“

„Jasně,“ řekl Stan. „Jasně. Mluv dál, Slamníku. Napiš o tom třeba knížku.“ Vstal a přešel k oknu, ruce v kapsách. Vypadal rozzlobeně, rozčileně a vyděšeně. Chvilí hleděl ven. Aniž by se k nim obrátil, opakoval. „Napiš o tom nějakou přiblblou knížku!“

„Ne,“ řekl Ben tiše, „ty knížky napíše Bill.“

Stan se překvapeně obrátil a ostatní se na něj podívali. Na tváři Bena Hanscoma byl výraz šoku, jako kdyby si právě sám náhle a neočekávaně dal facku.

Beverly složila poslední hadr.

„Ptáci,“ řekl Eddie.

„Cože?“ řekli Beverly a Ben najednou.

Eddie pohlédl na Stana. „Dostal jsi se ven tak, že jsi na ně křičel jména ptáků?“

„Možná,“ řekl Stan vyhýbavě. „Nebo se ty dveře najednou uvolnily, třeba byly předtím nějak zaseknuté.“

„Aniž by ses o ně opíral?“ zeptala se Beverly.

Stan pokrčil rameny. Nebylo to žádné vzdorné gesto; chtěl jím jen říci, že prostě neví.

„Myslím, že to bylo tím, jak jsi na ně křičel ta jména,“ řekl Eddie. „Ale proč? Ve filmech musíš před sebou držet kříž...“

„Nebo odříkat Otčenáš...“ dodal Ben.

„... nebo třicátý třetí žalm,“ přisadila Beverly.

„Třicátý třetí žalm znám,“ řekl hněvivě Stan, „ale s tím křucifixem bych to asi nesvedl. Já jsem totiž Žid, rozumíte?“

Pohlédli na něj, rozpačítí buď proto, že on se tak narodil, nebo proto, že oni na to nevzpomněli.

„Ptáci,“ řekl Eddie znovu. „Kriste pane!“ Pak pohlédl provinile znovu na Stana, ten však hleděl zamyšleně z okna přes ulici na kanceláře Bangorského vodohospodářského úřadu.

„Bill bude vědět, co se dá dělat,“ řekl náhle Ben, jako kdyby konečně už také souhlasil s Beverly a Eddiem. „Klidně se vsaď. Vsaď se, o co chceš.“

„Podívejte se,“ řekl Stan a pohlédl na ně vážně. „To je v pořádku. Jestli chcete, můžeme si o tom promluvit s Billem. Ale tím to pro mne končí. Klidně můžete říkat, že jsem zbabělec nebo zrádce. Je mi to fuk. Nejsem žádný zbabělec, myslím, že to ne. Jde o to, že ty věci ve vodojemu...“

„Kdybys z něčeho takového neměl strach, asi bys ani nebyl normální, Stane,“ řekla měkce Beverly.

„Ano, měl jsem strach, ale v tom není ten problém,“ řekl Stan rozčileně. „O tom vůbec nemluví. Copak vám *není jasné* –“

Hleděli na něj v očekávání, oči měli plné starostí i trošky naděje, Stan však zjistil, že není schopen jim vysvětlit svoje pocity. Došla mu slova. Byl plný pocitů, téměř ho dusily, ale nebyl schopen je vyslovit. Ať byl jakkoliv rozumný, jakkoliv sebejistý, přece jen to byl jedenáctiletý školák, který právě vyšel ze čtvrté třídy.

Chtěl jim říci, že existují mnohem horší věci než dostat strach. Můžete třeba mít strach z takové věci, jako že vás porazí auto, když jedete na kole, nebo ještě před zavedením té vakcíny jste mohli mít strach, že dostanete neštovice. Můžete dostat strach z toho pošuka Chruščeva, nebo když budete plavat pod vodou, budete mít strach, že se utopíte. Tyhle všechny věci vás sice postraší, ale pořád ještě můžete fungovat...

Ale ty věci ve vodojemu...

Chtěl jim říci, že ti mrtví chlapeci, co tam pajdali a šmajdali po točitých schodech dolů, učinili něco ještě horšího, než že

ho poděsili: oni ho *urazili*.

Ano, *urazili*. To bylo jediné slovo, jež ho napadlo, a kdyby ho použil, jistě by se mu smáli – měli ho sice rádi, to věděl, přijali ho mezi sebe, ale přesto by se mu smáli. A zároveň existovaly věci, jež existovat neměly. Urážely smysl pro řád každého rozumného člověka, urážely základní myšlenku danou Bohem Zemi nakloněním její osy, čímž na rovníku bude svítání trvat jen dvanáct minut, zatímco se protáhne na hodinu a víc Eskymákům, stavějícím si svoje iglů tam daleko na severu.

Učinil tak On, a On pak vlastně k tomu řekl: „Dobrá, jestli chcete, vypočtete si to naklonění, vypočtete si, cokoliv je vám libo. Protože i světlo má svoji hmotnost, a když výška tónu zahvízdání vlaku poklesne, tak to je Dopplerův jev, a když letadlo překonává zvukovou bariéru, tak to třesknutí, to není nějaký potlesk andělíčků nebo pouštění větrů d'ábly, ale pouze stlačování vzduchu. Zařídil jsem to naklonění osy a teď si tu sedím a sleduji, co se děje. Nemám k tomu co dodat, mimo toho že dvě a dvě jsou čtyři, ta světla na nebi jsou hvězdy, jestli někde je krev, tak ji mohou vidět jak děti, tak dospělí, a mrtvé děti zůstávají mrtvé.“ Se strachem se dá žít, řekl by asi Stan, kdyby mohl. Možná ne navždy, ale na dlouho, na hodně dlouho. S urážkou se žít nedá, protože ta vám otvírá trhlínu do vašeho myšlení, a když skrze ni pohlédnete, zjistíte, že tam jsou živé věci, že mají malé žluté oči, jež nemrkají, a je tam dole v té temnotě smrad a po chvíli si myslíte, že tam dole také může být celý vesmír, nějaký vesmír, kde na nebi vychází čtvercový měsíc a hvězdy se smějí studenými hlasy a některé trojúhelníky mají čtyři strany a jiné zase pět, a některé z nich mají zase stran pět na pátou. V tomto vesmíru mohou růst růže, jež zpívají. Všechno vede ke všemu, řekl by jim rád, kdyby mohl. Jděte do vašeho kostela a poslouvejte tam vaše příběhy o Ježíšovi, krácejícím po vodě. Kdybych ale já zahlédl nějakého kluka, že to dělá, začal bych ječet a ječel bych a ječel bych. Protože pro mne by to žádný zázrak nebyl. Pro mne by to byla *urážka*.

Ale vzhledem k tomu, že nic z toho říci neuměl, jen opakoval. „Mít strach, v tom není ten problém. Já se jen nechci zamíchat do něčeho, co by mne nakonec dostalo do cvokárny.“

„Ale půjdeš alespoň s námi promluvit s Billem?“ zeptala se Beverly. „Poslechnout si, co tomu řekne?“

„Jasně,“ řekl Stan, a pak se zasmál. „Možná bych si měl vzít taky svůj atlas ptáků.“

Všichni se tomu zasmáli a už jim bylo lehčeji.

12

Beverly je opustila před prádelnou a hadry nesla domů sama. V bytě bylo stále ještě prázdno. Strčila hadry do skříňky pod kuchyňským dřezem a zavřela ji. Pohlédla ke koupelně.

Nepůjdu tam, pomyslela si. Budu se koukat na televizi, dávají hudební pořad. Uvidíme, jestli bych se třeba nenaučila ten nový tanec.

Šla do obývacího pokoje, pustila televizi a o pět minut později ji zase vypnula, zrovna když Dick Clark ukazoval, kolik špíny je schopen *jeden jediný polštářek Stri-Dex setřít s tváře průměrného teenagera* („*Jestli si myslíte, že se můžete umývat jen mýdlem a vodou,*“ říkal Dick, *drže špinavý polštářek před okem kamery tak, aby každý teenager v Americe na něj dobře viděl, „tak byste se měli dobře podívat na tohle.“*).

Vrátila se ke kuchyňské lince ke skřínce nad dřezem, kde měl otec náradí. Bylo tam i svinovací ocelové pásmo, co z něj vyjíždí dlouhý žlutý jazyk, dělený po centimetrech. Vzala ho svojí studenou rukou a vydala se do koupelny.

Bylo v ní nádherně čisto, ticho. Někde daleko tlumeně slyšela paní Doyonovou, jak křičí na jejích Jima, aby šel ze silnice, ale *okamžitě*.

Přistoupila k umyvadlu a zadívala se do temného ústí odpadního otvoru.

Chvilí tam stála, nohy v džínách studené jako led, bradavky vystupující a ostré tak, že by mohly řezat papír, rty suché. Čekala na ty hlasy. Žádné hlasy se neozývaly.

Trochu si povzdechla a začala do výpustního otvoru umyvadla strkat tenký ocelový pásek. Šel tam lehce – jako meč do žaludku polykače mečů na venkovské pouti. Deset centimetrů, dvacet centimetrů, pětadvacet. Pak se zarazil – patrně u kolínka pod umyvadlem, pomyslela si Beverly.

Trochu jí zahýbala a zároveň na něj jemně tlačila. Páska se po chvíli začala zase pohybovat. Byla teď už asi čtyřicet centimetrů hluboko, pak osmdesát, devadesát.

Sledovala žlutou pásku, klouzající z pochromovaného pouzdra, na stranách do černá ošoupaného velkou rukou jejího otce. Představovala si, jak se sune černou trubkou, nabírá na sebe špínu, odlupuje kousky rzi. Někde tam dole, kde nikdy nesvítí slunce, kde je pořád jen noc, pomyslela si.

Představovala si konec pásky s malou ocelovou zarážkou, ne větší než nehet na malíčku, jak klouže dál a dál do temnoty, a nějaká jiná část její mysli zoufale křičela *Co to tu provádíš?* Neignorovala ten hlas... ale cítila se neschopná poslechnout ho... Viděla konec pásky, jak se sune teď přímo dolů, do sklepa. Viděla, jak přichází do sběrné kanalizační trubky... a právě když si to představovala, páska se opět ohnula.

Znovu jí zavrtěla a tenká, ohýbající se páska vydala slabé zabzučení, jež jí připomnělo trochu zvuk pily, když se ohýbá.

Představovala si, jak konec pásky naráží někde na dno té trubky možná s černým povrchem keramiky. Představovala si, jak se ohýbá... a pak zase páska povolila a ona ji mohla zasunovat dál.

Vyběhly už dva metry. Dva a půl. Tři –

A náhle se jí začalo pásmo v ruce odvíjet samo, jako kdyby ho někdo na druhém konci vytahoval. Ne pouze vytahoval: jako kdyby s ním *utíkal*. Hleděla na vysunující se pásku, oči vytřeštěné, ústa dokořán strachem – ano, strachem, ne však překvapením. Copak to nečekala? Copak nevěděla, že se něco podobného stane?

Pásmo vyběhlo až na úplný konec, na značku šesti metrů.

Z odpadní trubky se ozvalo lehké uchechtnutí, po němž následoval tichý šepot, znějící téměř káravě: „*Beverly, Beverly, Beverly... proti nám nemůžeš bojovat... zemřeš, když se o to budeš pokoušet... zemřeš... zemřeš... Beverly... Beverly... Beverly... ly-ly-ly...*“

V pouzdře pásma něco cvaklo a páska náhle začala sama rychle běžet zpátky do pouzdra, čísla a značky se jí rozmazaně míhaly před očima. Skoro u konce – posledního půldruhého metru – se její žlutá barva změnila na tmavě rudou barvu krve. Beverly vykřikla a pouzdro pásma upustila

na zem, jako kdyby se páska náhle změnila na nějakého živého hada.

Na čistý porcelán umyvadla stříkala čerstvá krev a stékala do širokého oka odpadního otvoru. Sehnula se, strach ji ledově mrazil v žaludku, a zvedla pásma. Uchopila ho mezi palec a ukazováček pravé ruky a držíc ho před sebou, donesla ho do kuchyně. Jak ho tak držela, kapala z něj krev na vybledlé linoleum v chodbě a kuchyni.

Zarazilo ji pomyšlení na to, co by jí asi řekl otec – co by jí asi udělal – kdyby zjistil, že mu zmazala pásma od krve. Trochu se uklidnila když si uvědomila, že on ji přece nemůže vidět.

Vytáhla jeden z čistých hadrů – ještě teplý ze sušičky jako čerstvý chléb – a vrátila se do koupelny. Než začala utírat krev, ucpala gumovou zátkou to oko výpusti. Krev byla čerstvá a umývala se snadno. Setřela i velké kapky na linoleu, pak hadr vymáchala, vyždímala a dala stranou.

Vzala si druhý hadr a použila ho na vyčištění otcova pásma. Krev byla hustá, lepkavá. Na dvou místech byly přichycené malé kousky tkaniny, černé a nasáklé krví.

I když krev byla jen na posledních asi dvou metrech, očistila pásma po celé jeho délce, odstranila všechny stopy po špíně z trubek. Když práci dokončila, dala pásma zpátky do skříňky nad dřezem a vzala oba špinavé hadry k zadnímu vchodu do bytu. Paní Doyonová tam zase ječela na Jima. Hlas měla jasný, zněl skoro jako zvon v ještě horkém pozdním odpoledni.

Ve dvoře, kde byla jen špína, plevel a šňůry na prádlo, stál rezatý spalovač. Beverly do něj oba hadry hodila a pak si sedla na zadní schody. Náhle jí mocně a neočekávaně vyhrkly slzy, tentokrát se je ale ani nepokoušela potlačovat.

Dala si ruce kolem kolen, schovala do nich hlavu a plakala, zatímco paní Doyonová volala na Jima, aby šel z té silnice, cožpak chce, aby ho porazilo nějaké auto a zabilo ho?

DERRY:

DRUHÁ MEZIHRA

„Quaeque ipsa miserrima vidi,
Et quorum pars magna fui.“

Vergilius

„Nezahrávej si s nekonečnem.“
Mean Streets

14. února 1985

Den milenců

V minulém týdnu další dvě zmizení – a v obou případech děti. Právě když jsem se začal uklidňovat. Jedním byl šestnáctiletý chlapec jménem Dennis Torrio, druhým dívka teprve asi pětiletá, která sáňkovala za domem rodičů na West Broadwayi. Její hysterická matka po ní našla jen sáňky, takový ten modrý létající talíř z plastiku, ale jinak nic. Noc předtím napadlo hodně nového sněhu – asi deset centimetrů. Když jsem zavolal náčelníku policie Rademacherovi, řekl mi, že nemají vůbec žádnou stopu. Začínám ho asi pořádně otravovat. Nemusím prý kvůli tomu trpět nespavostí. Copak nemám nic závažnějšího na starosti?

Když jsem ho požádal, zda bych mohl vidět policejní fotografie, odmítl mi je ukázat.

Zeptal jsem se ho, zda stopy po děvčeti nevedou k nějakému odvodňovacímu zařízení či nějaké kanálové mříži. Následovalo delší ticho. Pak Rademacher řekl: „Začínám mít starost, zda byste neměl zajít za doktorem, Hanlone. Myslím za takovým, co by se vám podíval na hlavu. To dítě unesl jeho otec. Copak nečtete noviny?“

„Toho kluka Torriů unesl jeho otec?“ zeptal jsem se.

Další dlouhá pauza.

„Nechte to být, Hanlone,“ řekl. „Nechte mě být.“

Zavěsil.

Pochopitelně že noviny čtu – copak je sám nenosím každé ráno do čítárny veřejné knihovny? To děvčátko, Laurie Ann Winterbargerová, bylo svěřeno do výchovy své matce po značně spektakulárním rozvodovém řízení na jaře roku 1982. Policie založila vyšetřování na teorii, že Horst Winterbarger, který by údajně měl pracovat jako údržbář někde na Floridě, přijel do státu Maine unést svoji dceru. Podle jejich teorie zaparkoval auto u domu a zavolal na svoji dceru, jež k němu pak nastoupila. Proto takové zmizení beze stop. Zapomínají ale, že to děvče svého otce vidělo naposledy ve věku dvou let. Hluboké rozhořčení, rozvod Winterbargerů tenkrát doprovázející, způsobovalo obviňování ze strany paní Winterbargerové že Horst Winterbarger nejméně při dvou příležitostech dítě údajně sexuálně obtěžoval. Požádala soud, aby odepřel Winterbargerovi veškerá práva k návštěvám,

čemuž soud i přes rozhořčené popírání těchto nařčení Winterbargerem vyhověl. Rademacher tvrdí, že právě toto rozhodnutí soudu, jímž byl Winterbarger úplně odříznut od svého jediného dítěte, ho dohnalo k únosu dcery. Určitou logiku to nepochybně má, ale zeptejme se: copak by ho malá Laurie Ann po třech letech poznala a běžela k němu, když ji zavolal? Rademacher říká že ano, i když ta malá ho naposledy viděla ve svých dvou letech. A její matka uvádí, že dcera moc dobře věděla, že nemá mluvit s cizími lidmi, natož s nimi někam chodit, to se vštěpuje opakovaně všem dětem v Derry často a už delší dobu. Rademacher řekl, že požádal policii státu Florida o pátrání po Winterbargerovi, a tím že jeho odpovědnost končí.

„Otázky v souvislosti s péčí o děti jsou spíše záležitostí právníků než policie,“ citují místní *Noviny* z minulého pátku tohoto nafoukaného tlust'ocha.

Ale ten chlapec Torriů... to je něco jiného. Dokonale spořádaný rodinný život. Hrál fotbal za místní Tygry. Student s vyznamenáním. V roce 1984 získal vítězné stužky na Letní škole přežití. Žádné záznamy o požívání drog. Měl přítelkyni, do níž byl nepochybně zamilován až po uši. Měl všechno, proč žít. Všechny důvody zůstat v Derry, alespoň pro pár nejbližších let.

A stejně zmizel.

Co se mu přihodilo? Náhly záchvat tuláctví? Možná ho srazil nějaký opilý řidič, zabil ho a někde pochoval? A nebo je pořád v Derry, možná na té půlnoční straně Derry, kde dělá společnost dětem jako jsou Betty Ripsomová, Patrick Hockstetter, Eddie Corcoran a všem ostatním?

(*později*)

Jsem v tom zase. Pořád se motám na jednom místě, nedělám nic konstruktivního, jen se pořád nervuji. Vyskočím, když zaskřípají železné schody k horním regálům. Lekám se stínů, přemítám, co bych asi udělal, kdybych tam ukládal do polic knihy, tlačil před sebou svůj vozík na gumových kolech a ze dvou řad knih po mně sáhla nějaká ruka, nějaká šmátravá ruka... Zase mne odpoledne přepadla ta nepřekonatelná žádostivost začít jim všem volat. V jednu chvíli jsem se dostal už tak daleko, že jsem vytočil 404, což je předvolba pro oblast Atlanty, číslo na Stana Urise leželo přede mnou. A pak

jsem držel sluchátko u ucha a ptal se sám sebe, zda jim chci volat proto, že jsem si naprosto jist – stoprocentně jist – nebo jen proto, že jsem tak beznadějně vystrašený, že nevydržím dál samotu; proto, že musím mluvit s někým, kdo ví (nebo bude vědět), z čeho jsem tak vyděšený.

Jednu chvíli jako bych už slyšel Richieho říkat „Znaky? ZNAKY? *My přeci žádný podělaný znaky nepotřebujeme, seňore!* jeho Hlasem Pancho Vanilky, tak zřetelně, jako kdyby tu stál vedle mne... a zavěsil jsem. Protože když chcete někoho tak strašně moc vidět, jako jsem chtěl já Richieho – nebo kohokoliv z nich – tak v tu chvíli už nemůžete své motivaci důvěřovat. Nejlépe lžeme, když lžeme sami sobě. A faktem je, že si ještě pořád nejsem jist stoprocentně. Kdyby mělo dojít k ještě jednomu zmizení, tak zavolám... ale v tuto chvíli musím ještě předpokládat, že třeba Rademacher pravdu má, i když je to takový idiot. To děvče si *mohlo* tatínka pamatovat; možná mělo nějaké jeho fotografie. A mohu i uznat, že důvěryhodný dospělý může přemluvit dítě, aby k němu nastoupilo do auta, i když mu doma denně tlučou do hlavy opak.

Pronásleduje mne i strach z další věci. Rademacher naznačuje, že začínám bláznit. Nevěřím tomu, ale kdybych je zavolal teď, mohli by si oni myslet, že začínám bláznit. A co je horší, co když se na mne nebudou už vůbec pamatovat? *Mike Hanlon? Kdo? Já si na žádného Mika Hanlona nevzpomínám. Vůbec si nevzpomínám. Jaký slib?*

Jsem přesvědčen, že ta správná doba na zavolání ještě přijde... a až přijde, tak si budu jist, že to je ta správná doba. A jejich kontakty se současně také sepnou. Je to, jako kdyby se nějaká dvě obrovská ozubená kola začala dostávat do nějakého mocného záběru, kdy jedním kolem jsem já se zbytkem Derry a druhým moji kamarádi z dětství.

Až ta doba přijde, uslyší oni hlas Želvy.

A tak počkám, a dříve nebo později budu mít jistotu. Myslím, že otázka už nestojí *zda* jim zavolat či nezavolat.

Jde už jen o to, *kdy* jim zavolat.

20. února 1985 Požár v Černém fleku.

„To je perfektní příklad, jak se obchodní komora bude snažit

přepsat historii, Miku,“ řekl by mi starý Albert Carson, a patrně by přitom zakvokal. „Budou to zkoušet, a někdy se jim to i skoro povede... ale staří lidé si dobře pamatují, jak to všechno bylo. Ti si vždycky všechno pamatují. A někdy ti to i poví, když se jich správně zeptáš.“

V Derry jsou lidé, kteří tu bydlí dvacet let a přitom ani neví, že tu kdysi stála „zvláštní“ kasárna pro nebojové jednotky při Letecké základně ozbrojených sil v Derry, jež byla skoro kilometr od vlastní základny – a uprostřed února, kdy teploty klesly na třicet stupňů pod nulou a po pustých přistávacích drahách se proháněl vítr rychlostí sedmdesáti kilometrů v hodině, mohl člověk při překonávání této vzdálenosti utrpět omrzliny či dokonce zmrznout.

Sedm budov kasáren na základně bylo vybaveno olejovým topením, mělo dvojitá okna a řádnou izolaci. Tam bylo teplo a útulno. „Zvláštní“ kasárna, kde bydlelo sedmadvacet příslušníků roty E, byla vytápěna jankovitými kamny na dřevo. Dříví na topení se shánělo jak a kde se dalo – urvi kde můžeš. Jedinou izolací byly haldy borových a smrkových větví, jimiž vojáci obložili celou budovu. Jeden z mužů někde obstaral jednoho dne pro celou budovu okenice, ale téhož dne bylo všech sedmadvacet obyvatel těchto „zvláštních“ kasáren převezeno do Bangoru, aby tam pomohli s nějakou prací na místní letecké základně, a když se večer vrátili, unavení a prostydlí, byla všechna okna rozbitá. Všechna do posledního.

To bylo v roce 1930, kdy polovinu leteckého parku Spojených států ještě tvořily dvojplošníky. Ve Washingtonu stál před válečným soudem Billy Mitchell, degradovaný na kancelářského úředníka za svoji úpornou snahu o vybudování moderních leteckých sil, jež tolik iritovala jeho nadřízené, že ho odepsali. Nedlouho poté rezignoval.

Na letecké základně v Derry tak byl jen nepatrný letecký provoz, i když zde byly tři přistávací dráhy (jedna z nich dokonce betonová). Většina pracovníků základny vykonávala různé náhradní činnosti.

Jedním z vojáků roty E, jenž se vrátil do Derry po skončení své vojenské služby v roce 1937, byl můj otec. Ten mi vyprávěl následující příběh:

„Jednoho dne na jaře roku 1930 – bylo to asi půl roku před tím požárem v Černém fleku – jsem se vracel se svými čtyřmi

kamarády ze tří denního opuštěného, který jsme prožili v Bostonu.

Když jsme prošli branou, stál tam hned za závorou u kontroly takový olezlý tlustouch a šoural se v zadku. Nějaký seržant odněkud z Jihu. Vlasy *zrzavé* jako mrkev. Příšerný chrup. Uhrovatý. Něco jako opičák bez chlupů, dovedeš si to jistě představit. Takových chlápků v armádě tenkrát v období deprese byly spousty.

A tak si tam kráčíme, čtyři mladíci právě po opuštěném, pořád ještě v dobré náladě, a hned jsme mu viděli na očích, že jen kouká, za co by nás spároveň. Zasalutovali jsme mu, jako kdyby byl samotným generálem Jackem Pershingem. Možná by se nedělo nic, ale byl nádherný den koncem dubna, sluníčko svítilo a tak jsem musel otevřít hubu. „Přejeme vám hezké odpoledne, seržante Wilson, pane,“ řekl jsem a už jsem ho měl na krku.

„Dovolil jsem vám, abyste na mne promluvil?“ zeptal se.

„Ne, pane,“ povídám.

On tak koukne po ostatních – Trevoru Dawsonovi, Carlu Roonym a Henrym Whitsunovi, který se zabil na podzim při tom požáru – a povídá jim: „Tak tenhle ten negr má se mnou problém. A jestli vy ostatní přičmoudlíci nechcete dopadnout stejně, koukejte upalovat na svoji cimru, vemte si plnou polní a hlase se u denní služby? Je to jasné?“

Tak si dali odchod a Wilson za nimi zařval: „Klusem, vy hovada! Ať vidím podrážky těch vašich zsranejch dvačtyřicítek!“

Tak odklusali, Wilson mě vzal do jedné kůlny s náradím a tam mi dal rýč. Pak mě vzal na velké cvičiště, které bývalo tam, co dnes je terminál letecké společnosti Northeast Airlines. Tak tam stojí, kouká na mě, trochu se šklebí, ukazuje na zem a povídá: „Vidíš tady tu díru, černá hubo?“

Žádná díra tam pochopitelně nebyla, ale myslel jsem si, že nejlepší bude, když mu nebudu v ničem odporovat, tak jsem se podíval na zem, na místo kam ukazoval, a odpověděl jsem, že jasně, že ji vidím. A on mi dal pěstí do nosu, až jsem upadl, ležel jsem tam na zemi a krev mi tekla na poslední čistou košili, kterou jsem měl.

„Nemůžeš ji vidět, protože ji nákej zkurvenec zasypal!“ řval na mě a na tvářích měl dva velké rudé fleky. Ale pořád se

šklebil a bylo vidět, že ho to baví. ‚A tak co s tím uděláš, pane Dobré-odpoledne-vám-přeji, je to, že tu moji díru teď hned vybereš. A pohyb!‘

A tak jsem alespoň dvě hodiny kopal, až jsem v té díře byl po bradu. Posledních pár desítek centimetrů už byl jíl, a když jsem se dostal ke konci, tak jsem už stál až po kotníky ve vodě, boty totálně promočené.

‚Vylez votad‘, Hanlone,‘ řekl seržant Wilson. Seděl tam vedle na trávě a kouřil cigaretu. Nepomohl mi z té díry. Byl jsem zaprášený od hlavy až k patě, nemluvě o krvi na košili mého vycházkového stejnokroje. Vstal a začal se procházet. Ukázal na tu díru.

‚Co tam vidíš, černá hubo?‘ zeptal se mě.

‚Vaši díru, seržante Wilson,‘ říkám já.

‚No jo, jasně. Ale já jsem se rozhodl, že já ji nechci,‘ povídá. ‚Nechci žádnou díru, co ji vykopala nějaká černá huba. Nasypejte mi tam ty srágory zpátky, vojíne Hanlone.‘

Tak jsem tu díru zase zasypal, a než jsem byl hotový, slunce už zapadalo a začínalo být chladno. A on přišel, kouká, jak uplácávám tím rýčem naplocho poslední zbytky zeminy.

‚A co vidíš teď, černá hubo?‘ ptá se.

‚Hromadu země, pane,‘ povídám a on mi dal zase pěstí. Můj bože, Míku, tentokrát už jsem byl blízko toho, že vezmu ten rýč a rozseknu mu s ním hlavu. Ale kdybych to byl udělal, už bych se asi nikdy nepodíval na nebe, maximálně skrze mříž. A pořád mám chvíle, kdy si myslím, že by to bývalo za to stálo. Nicméně se mi nějak podařilo zachovat klid.

‚To není žádná hromada země, ty jedna čuračí hlavo!‘ řve na mě, prská kolem sebe sliny. ‚To je moje DÍRA, a ty uděláš nejlíp, když z ní tu zem okamžitě vybereš! Ale pohyb!‘

A tak jsem zase vybral všechnu zem z díry, pak jsem ji zase zaházel a on se mě zeptal, proč jsem ji zahazoval, když se do ní zrovna chtěl vysrat. Tak jsem ji znovu vykopal a on si sundal kalhoty, vyšpulil tu svoji špičatou červenou prdel nad díru a zatímco do ní sral, šklebil se na mě a povídá: ‚Tak jak se vede, Hanlone?‘

‚Docela to jde, pane,‘ odpovídám mu, protože jsem se rozhodl, že to nevzdám, dokud neupadnu do bezvědomí nebo dokud nechcípnu.

‚No jo, vždyť taky pro to všechno dělám,‘ povídá. ‚Vojíne

Hanlone, můžete začít tu díru zasypávat. A chci vidět trochu pohybu. Nějak se flákáte.'

Tak jsem tu díru zase zasypal a podle toho jak se šklebil, jsem viděl, že se zatím jen rozehřívá. Ale pak přes cvičiště přiběhl nějaký jeho kamarád se svítilnou a řekl mu, že byla nenadálá prohlídka a Wilson byl postrádán. Mě kamarádi kryli, já jsem byl v pořádku, ale Wilsonovi kamarádi – jestli jim tak říkal – ho krýt nemohli a tak má průser.

Tak mě nechal na pokoji a já jsem schválně čekal, jestli se jeho jméno objeví druhý den na tabuli trestů, ale pochopitelně že tam nebylo. Předpokládám, že určitě řekl plukovníkovi, že chyběl při prohlídce proto, že musel učit jednu černou hubu či že jsou všechny ty díry na cvičišti v Derry – ty, co už byly kdy vykopané i ty, co ještě nebyly. Patrně dostal medaili místo toho, aby ho dali škrabat brambory. Takové byly poměry u roty E tady v Derry."

Tento příběh mi otec vyprávěl někdy v roce 1958, to mu mohlo jít už na padesátku, i když matce tenkrát bylo teprve kolem čtyřiceti let. Tak jsem se ho zeptal, proč se do Derry vrátil, když to tu bylo takové?

„Jo jo, víš, já jsem vstoupil do armády, když mi bylo teprve šestnáct let, Miku,“ řekl. „Zalhal jsem svůj skutečný věk, abych se tam dostal. K tomu mě navedla moje matka. Byl jsem vysoký, takže proto mi to asi prošlo. Narodil jsem se a vyrůstal v Burgaw ve státě Severní Karolina, a maso jsme viděli jedině někdy v zimě, když se otci podařilo zastřelit nějakou kunu nebo vačici. Jediná hezká vzpomínka, již mám na Burgaw, to jsou kukuřičné placky, nádherně obložené kolem pečení z vačice.

A pak se otec zabil na nějakém zemědělském stroji a matka řekla, že odjedeme s Phillym Kosem do Corinthu, kde měla příbuzné. Philly Kos byl totiž miláček rodiny."

„Myslíš mého strýčka Phila?“ zeptal jsem se a usmál při pomyšlení, že se mu kdysi říkalo Philly Kos. Pracoval jako advokát v Tusconu v Texasu, v posledních šesti letech byl členem Městské rady. Když jsem byl děcko, myslel jsem si, že strýček Phil je bohatý. Na černocho v roce 1958 asi bohatý byl. Vydělával ročně dvacet tisíc dolarů.

„Ano, právě toho myslím,“ řekl otec. „Ale tenkrát to byl dvanáctiletý kluk, co nosil námořnický klobouk z rýžového

papíru, montérky s náprsenkou a neměl boty. Byl druhý nejmladší v rodině. Ostatní sourozenci byli někde pryč – dva mrtvi, dva ženatí, jeden ve vězení. To byl Howard. Ten nikdy nebyl k ničemu.

„A ty se dáš k armádě,“ řekla mi tenkrát tvoje babička Shirley. „Nevím, jestli ti budou hned od začátku dávat nějaké peníze nebo ne, ale až ti je začnou dávat, tak mi každé měsíce část žoldu pošleš. Nerada tě posílám pryč, synu, ale jestli se nepostaráš o mě a Phillyho ty, tak nevím, co s námi bude.“ Dala mi rodný list, abych ho ukázal na přijímačkách, a já jsem viděl, že v něm zřixovala rok tak, že mi bylo osmnáct.

Tak jsem šel do budovy soudu, kde bylo náborové středisko a nechal jsem se zapsat. Ten chlapík tam mi dal nějaké papíry a ukazoval mi, kde na ně mám udělat znamínko. „Ale já se umím podepsat,“ řekl jsem, a on se smál, jako že mi nevěří.

„Jasně, tak do toho, podepiš se, černej kluku,“ povídá.

„Počkejte moment,“ povídám já. „Měl bych pár otázek.“

„Tak ven s nima,“ povídá on. „Odpovím ti, na co si budeš přát.“

„Je to pravda, že v armádě je maso dvakrát týdně?“ zeptal jsem se. „Maminka říká, že ano, ale to mi možná říká jen proto, že chce, abych šel do armády.“

„Ne, maso dvakrát týdně není,“ povídá on.

„No jo, to jsem si myslel,“ povídám já a pomyslím si, že to sice je filuta, ale aspoň *upřímný* filuta.

A on pak povídá: „Maso je každý den,“ a já si lámu hlavu jak jsem si vůbec mohl myslet, že je upřímný.

„Vy si asi myslíte, že jsem úplný idiot,“ povídám já.

„To máš tedy pravdu, černej,“ povídá on.

„No jo, ale když vstoupím do armády, tak musím taky dělat něco pro mámu a Phillyho Kosa,“ povídám. „Máma říká, že jí budu muset posílat část žoldu.“

„Tohle vyplníš,“ povídá a poklepává rukou na formulář na zaslání části žoldu rodinným příslušníkům. „Tak co tě ještě trápí?“

„No,“ povídám, „mohl bych do důstojnické školy?“

Když jsem to řekl, tak trhnul hlavou a pak se začal chechtat tak, že jsem si myslel, že mu praskne břicho. A pak povídá:

„Synu, toho dne, kdy v tyhle armádě budou černoši důstojníkama, tak toho dne uvidíš Ježíše Krista tancovat

charleston v černošském lokále. A teď buď podepiš nebo nepodepiš, ale už na tebe nemám nervy. Už jsi to tu celý zasmrděl.'

Tak jsem podepsal, on mi dal razítko na ten formulář k vojenské knížce, pak jsem složil přísahu a stal jsem se vojákem. Myslel jsem, že mě pošlou do New Jersey, kde armáda stavěla mosty, protože nebyla žádná válka, do které by se šlo. Ale místo toho jsem se dostal do Derry a do roty E.'

Povzdychl si a zavrtěl se ve své židli, velký muž s krátkými kudrnatými šedinami. V tu dobu jsme měli jednu z největších farem v Derry a snad nejlepší stánek u silnice na jih od Bangoru. Pracovali jsme všichni tři tvrdě a během sklizně musel otec najímat pomocníky, ale vydělávali jsme.

Řekl: „Vrátil jsem se sem, protože jsem poznal Jih a poznal jsem i Sever, a ta nenávisť je stejná všude. O tom mě nepřesvědčil seržant Wilson. To byl jenom nějaký buran z Georgie, ten nosil Jih s sebou, ať byl kde byl. Ten ani nemusel být na jih od Mason-Dixonovy linie, aby nenáviděl negry. Ten prostě byl takový. Ne, byl to ten požár v Černém fleku, který mě o tom přesvědčil. Víš, Miku, určitým způsobem...“

Pohlédl na moji matku, jež pletla. Nevzhlédla, ale bylo mi jasné, že bedlivě poslouchá a otci to nejspíš také bylo jasné.

„Určitým způsobem to byl právě ten požár, co ze mě udělal chlapa. Uhořelo tam šedesát lidí, z toho osmnáct od roty E. Z roty vlastně po tom požáru už nikdo nezůstal. Henry

Whitsun... Stork Anson... Alan Snopes... Everett McCaslin... Horton Sartoris... všechno moji kamarádi, všichni uhořeli. A ten požár nezaložil žádný seržant Wilson a jeho kamarádi burani. Založila ho místní pobočka Legie bílé mravnosti. Otcové některých dětí, s nimiž chodíš do školy, synu, škrtlí zápalkami, jež založily ten požár Černého fleku. A to ani nemluvím o těch chudácích dětech.“

„Ale proč, tatí? Proč to udělali?“

„Nu, částečně je to prostě tímhle městem,“ řekl můj otec a zachmuřil se. Pomalu si zapaloval dýmku. „Nevím, proč se to stalo právě tady; neumím to vysvětlit; ale současně mě to ani moc nepřekvapuje.“

Legie bílé mravnosti byla seveřanská verze Ku-Klux-

Klanu, víš. Pochodovali ve stejných bílých prostěradlech, pálili stejné kříže, psali stejné nenávistné dopisy těm černým občanům, o nichž si mysleli, že zaujmají jejich místa, či že dostali práci, jež by měla být jen pro bílé. V kostelech, kde kazatelé mluvili o rovnosti černých lidí, někdy odpalovali nálože dynamitu. Ve většině historických publikací se víc dočteš o Ku-Klux-Klanu než o Legii bílé mravnosti a spousta lidí ani neví, že něco takového existovalo. Nejspíš to bude tím, že většinu těch publikací sepsali lidé ze Severu a ti se stydí.

Toto hnutí bylo nejpoblárnější ve velkých městech a průmyslových oblastech. V New Yorku, New Jersey, Detroitu, Baltimoru, Bostonu, Portsmouthu – tam všude měla Legie svoje pobočky. Snažili se organizovat také ve státě Maine, jediný větší úspěch však měli pouze v Derry. Svého času byla také silná pobočka v Lewistonu – právě v době kolem požáru v Černém fleku – ale tam ani tak nešlo o negry, co znásilňují bělošky nebo zabírají pracovní místa, co by měla patřit bělochům, protože tam skoro žádní černoši nežili. V Lewistonu si brali na paškál trampy, tuláky, vandraky a těm říkali ‚záložní armáda‘, která se snad měla spojit s ‚komunistickou chátou‘, což byli zase všichni, co neměli práci. Legie mravnosti tyto lidi šupem vykazovala za město. Někdy jim strkali do kalhot jedovatou škumpu, někdy jim zapalovali košile.

Po tom požáru v Černém fleku tu měla Legie dost silné postavení. Věci se trochu vymkly z ruky. Jako se to občas vlastně v tomhle městě děje pořád.“ Odmlčel se a zabafal z dýmky.

„Bylo to jako kdyby Legie bílé mravnosti byla takové semínko, co se tady uchytlo a dobře rostlo a prospívalo. Byl to normální klub bohatých. A po požáru prostě odložili ty svoje prostěradla, navzájem se z toho vylhali a všechno se zaretušovalo.“ Nyní z jeho hlasu zaznívalo vášnivé zaujetí, jež donutilo matku zamračeně zvednout oči od pletení. „Konečně, kdo to uhořel? Osmnáct negrů od vojska, třináct nebo čtrnáct negrů z města, čtyři negerští muzikanti... a pár lidí co se s negry přátelili. Co na tom tedy záleželo?“

„Wille,“ řekla matka měkce. „To snad stačí.“

„Ne,“ řekl jsem. „Já to chci slyšet!“

„Je čas, abys šel do postele, Miku,“ řekl otec, čechraje mi vlasy svojí velkou, tvrdou rukou. „Ještě ti povím jednu věc, ale tu myslím nepochopíš, protože si nejsem jist, zda ji chápu já sám. To, co se stalo onu noc v Černém fleku, ať už to bylo jakkoliv špatné... myslím, že se to nestalo proto, že jsme černí. Ani proto, že Černý flek byl moc blízko West Broadwayi, kde tenkrát bydleli a dodnes bydlí bohatí bílí. Nemyslím si, že se Legii bílé mravnosti vedlo v Derry tak dobře proto, že tady nenáviděli černochoy a vandráky víc než třeba v Portlandu, Lewistonu či Brunswicku. Je to asi půdou. Zdá se, že ve zdejší půdě se daří všem špatným věcem, všemu co ubližuje. Přemýšlím o tom znovu a znovu už dlouhá léta. Nevím proč je tomu tak... ale je tomu tak.“

Ale žijí tu i hodní lidé, hodní lidé tu žili i tenkrát. Když se pak konal pohřeb obětí, objevily se na něm tisíce lidí, černých i bílých. Většinu týdne měly všechny obchody zavřeno. V nemocnicích ošetřovali zdarma. Objevily se potravinové koše a kondolence, naprosto upřímné kondolence. I pomocné ruce se našly. Seznámil jsem se tenkrát se svým přítelem Deweyem Conroyem, víte přeci, že ten je sice bílý jako vanilkový cukr, ale jinak je jako můj bratr. Za Deweye bych položil život, kdyby chtěl, a i když nikdo úplně nezná srdce druhého člověka, jsem přesvědčen, že on by také položil svůj život za můj, kdyby na to přišlo.

Každopádně tedy armáda pak přesunula nás, co jsme přežili, jinam. Jako kdyby se styděla... a myslím, že nejspíš se opravdu styděla. Já jsem skončil až dole ve Fort Hoodu, kde jsem zůstal šest let. Poznal jsem tam tvoji matku a vzali jsme se v Galvestonu, v domě jejích rodičů. Ale po celou tu dobu jsem nemohl vymazat Derry ze své mysli. A po válce jsem tvoji matku vzal sem. Pak jsi se narodil ty. A tak tady bydlíme, ani ne pět kilometrů od místa, kde v roce 1930 stál Černý flek. A mladíku, je čas jít do postele.“

„Já bych chtěl ještě slyšet něco o tom požáru,“ dožadoval jsem se. „Vyprávěj mi o něm, tati!“

A on se na mne podíval takovým tím zachmuřeným pohledem, co mne vždy umlčí... možná proto, že se tak nedívá často. Většinou se usmívá. „To není žádné vyprávění pro malé děti,“ řekl. „Až jindy, Miku. Až budeme oba o pár let starší.“

Dopadlo to tak, že trvalo další čtyři roky, než jsem se dozvěděl, co se stalo té noci v Černém fleku, a to už to můj otec měl spočítané. Vyprávěl mi celý příběh z nemocničního lůžka, kde ležel nacpaný léky, vypadávaje občas z reality, jak mu ve střevech postupovala rakovina a užírala ho zevnitř.

26. února 1985

Přečetl jsem si, co jsem minule napsal do tohoto zápisníku a překvapivě mi vhrkly slzy do očí v souvislosti s mým otcem, který je už třidvacet let mrtvý. Vzpomínám na svůj žal, když zemřel – trval téměř dva roky. Když jsem pak v roce 1965 maturoval a matka na mne pohlédla a řekla, jak by asi na tebe byl otec pyšný!“ oba jsme se rozplakali a padli si do náručí. To jsem si myslel, že už bude konec, že těmi pozdními slzami jsme završili jeho pohřbívání. Ale kdo ví, jak dlouho takový zármutek vlastně trvá? Copak není možné, aby i po třiceti nebo čtyřiceti letech od smrti dítěte, bratra nebo sestry, člověk nepomyslel na tu osobu se stejnými pocity prázdnoty, s pomyšlením na ta místa, jež už nikdy nebudou navštívena... snad ani smrtí?

Z armády odešel v roce 1937 s invalidní penzí. Toho roku se armáda už válce začala přibližovat; každý, kdo nebyl úplně slepý, řekl mi jednou otec, už jasně věděl, že brzy budou zase všechny zbraně vytažené ze skladišť. Byl mezitím povýšen do hodnosti seržanta a přišel o kus levé nohy, když jeden nováček, strachy se téměř pomočující, vytáhl pojistku ručního granátu a pak ho upustil, místo aby ho hodil. Přikutálel se k mému otci a explodoval se zvukem, který popsal jako zakašlání uprostřed noci.

Větší část munice a výzbroje, s nimiž museli tehdejší vojáci cvičit, byla buď vadná nebo ležela zapomenutá tak dlouho ve skladištích, že byla k nepotřebě. Měli selhávající střelivo a pušky, jež jim někdy explodovaly v rukách při výstřelu. Námořnictvo mělo torpéda, která obvykle nedoplula, kam byla zaměřena, a když doplula, tak nevybuchla. Armádní letectvo a námořní letectvo měly letadla, jimž odpadala při tvrdším přistání křídla a v Pensacole v roce 1939, jak jsem se někde dočetl, objevil nějaký zásobovací poručík celý park nákladních automobilů, jež nešly nastartovat, protože švábi rozežrali gumové hadice a klínové řemeny ventilátorů.

A tak byl zachráněn život mého otce (pochopitelně včetně maličkosti, jež se stala poslušným a hodným chlapcem Mikem Hanlonem) kombinací nesmyslných byrokratických předpisů a vadné výzbroje. Ten granát explodoval jen napůl a otec tak přišel jen o část jedné nohy místo toho, aby ho granát roztrhal na kusy.

Z peněz invalidního důchodu si mohl vzít moji matku o rok dříve než původně plánovali. Do Derry nepřišli hned; nejprve se přestěhovali do Houstonu, kde napomáhali válečnému úsilí až do roku 1945. Otec tam pracoval jako předák v továrně, kde se vyráběla pouzdra bomb. Matka je nýtovala. Ale jak mi otec řekl onoho večera, když mi bylo jedenáct let, myšlenky na Derry ho nikdy neopouštěly. A tak přemítám, zda už tenkrát nefungovala nějaká ta slepá věc táhnoucí ho zpět, jež mne nakonec zavedla do onoho kruhu v Ladech, kde jsem se jednoho srpnového večera octnul. Točí-li se kola vesmíru správně, pak je dobro vždy kompenzováno zlem – ale i dobro může být strašné jako zlo.

Můj otec měl předplatné na *Noviny* města Derry. Pořád sledoval inzeráty na prodej pozemků. Ušetřili si trochu peněz. Konečně zahlédl inzerát na prodej farmy, vypadající slibně... alespoň na papíře. Rozjeli se oba z Texasu autobusem TraOways, podívali se na ni a téhož dne ji koupili. Banka otci vystavila desetiletou hypotéku a tak se oba v Derry usadili.

„Zpočátku jsme měli nějaké problémy,“ řekl mi otec jindy. „Existovalo pár lidí, co si nepřáli mít za sousedy černochoy. Celkem jsme to čekali – ještě jsem nezapomněl na Černý flek – a tak jsme se jen přikrčili, že to nějak přejde. Kolem se toulaly děti a házely nám do oken kameny nebo plechovky od piva. Prvním rokem jsem vyměnil snad dvacet okenních tabulek. A nebyly to jenom děti. Jednou jsem se ráno probudil a na boku kurníku byl nakreslený hákový kříž a všechna kuřata byla mrtvá. Někdo jim otrávil krmení. A to byla poslední kuřata, jež jsem se pokoušel chovat.“

Ale okresní šerif – tenkrát ještě nebyli policejní náčelníci jako dnes, na to Derry nebylo dostatečně velké město – se celou záležitostí začal zabývat a skutečně se tomu věnoval. A proto pořád říkám, Miku, že všechno špatné je k něčemu dobré. Pro toho šerifa Sullivana nebyl žádný rozdíl v tom, že barva mé kůže je hnědá a moje vlasy jsou kudrnaté. Asi

desetkrát nás navštívil, vypytał se lidí a nakonec našel toho, kdo to udělal. A kdo si myslíš, že to byl? Můžeš hádat třikrát a první dvě odpovědi ti nebudu počítat!“

„Nevím,“ řekl jsem.

Můj otec se začal smát, až měl v očích slzy. Vytáhl z kapsy velký bílý kapesník a otíral si je. „Ale prosím tě, byl to Butch Bowers, kdo jiný! Otec toho kluka, co, jak říkáš, je největší pitomec u vás ve škole. Otec hovňousek a synáček prďousek.“

„Děti ve škole říkají, že Henryho otec je blázen,“ řekl jsem mu. Myslím, že tenkrát chodil Henry do čtvrté třídy – bylo to už dost dávno na to, abych se o něj, i když spravedlivě, nějak otíral. Ale stejně... když na to dnes pomyslím, tak ty nejhnusnější pejorativní výrazy pro „černého“ nebo „negra“, jaké jsem kdy slyšel, jsem zaslechl poprvé ze rtů Henryho Bowerse v první až čtvrté třídě.

„Podívej se, něco ti povím,“ řekl, „myšlenka, že Butch Bowers je blázen, nemusí být moc od věci. Lidé říkají, že od té doby, co se vrátil z války, už nikdy nebyl v pořádku. Byl v Pacifiku u mariňáků. Každopádně šerif ho zatknul a Butch vykřikoval, že to je bouda a že všichni jsou jen banda negromilů. Že dá všechny k soudu. Myslím, že měl seznam dlouhý odtud až na Witcham Street. Pochybuji o tom, že měl jedny spodky, které by nebyly rozdrbané na zadku, ale chtěl dát k soudu mne, šerifa Sullivana, město Derry, okres Penobscot a bůhví koho dalšího ještě.“

A co bylo pak... no, přísahat, že to je pravda, nemohu, ale takhle jsem to slyšel od Deweye Conroye. Dewey říkal, že šerif zajel za Butchem do vězení v Bangoru a řekl mu: ‚Hele, Butchi, teď na chvíli zavři tu svojí hubu a trochu poslouchej. Ten černej chlápek na tebe nedává žádnou žalobu. Nechce tě poslat do Shawshanku, chce jenom náhradu za svoje kuřata. Má dojem, že dvě stě dolarů by to mohlo spravit.‘

Butch pochopitelně šerifovi řekl aby šel s celými dvěma stovkami tam kde sluníčko nesvítí, a šerif Sullivan na to povídá Butchovi: ‚Hele, tam v Shanku mají vápencovej lom, Butchi, a já ti garantuju, že až tam budeš dva roky makat, že budeš mít jazyk zelenej jako je zázvorová limonáda. Tak si vyber. Dva roky makat nebo zacálovat dvě stě doláčů.‘

‚Žádná porota ve státě Maine mě neodsoudí,‘ povídá Butch,

„ne za to, že jsem nějakému negrovi votrávil kuřata.“

„To je mi jasný,“ povídá Sullivan.

„Tak vo čem se to tu k sakru dohadujeme,“ povídá Butch.

„Měl by ses probrat, Butchi. Nepudeš do lochu za votrávený kuřata, ale za to, že si potom namaloval na tu slepičárnu hákovéj kříž.“

No, Dewey říkal, že Butchovi nato trochu poklesla čelist. Sullivan odešel a nechal ho o tom přemýšlet. Asi o tři dny Později vzkázal Butch svému bratrovi, tomu, co před pár lety zmrznul, když šel opilý na lov, aby prodal jeho nové auto, co si koupil za demobilizační peníze a ukrutně si ho taky považoval. Tak já jsem dostal svých dvě stě dolarů a Butch přísahal, že mě vyštve, že mi vypálí barák. Všude chodil a vykládal to. Tak jsem si jednou odpoledne na něj počkal. On si koupil starou předválečnou fordku, aby měl nějakou náhradu za to nové auto. Já jsem měl naši dodávku. Postavil jsem se mu do cesty na Witcham Street u seřadiště a vystoupil jsem se svojí brokovnicí v ruce.

„Hele, jedinej malej požár na mým pozemku, a přijde si pro tebe jeden rozzlobenej černoch a ustřelí ti kebuli, ty starej koni,“ povídám mu.

„Takhle se mnou nebudeš mluvit, negře jeden,“ povídá on, a byl pěkně napěněný, něco mezi vztekem a strachem. „Takhle nebudeš mluvit se žádným bělochem, vošouste jeden.“

Víš, Miku, já už jsem toho všeho měl plné zuby. A bylo mi jasné, že pokud ho jednou provždy pořádně nezastraším, tak že se ho nezbavím nikdy. Nikdo tam nablízku nebyl. Jednou rukou jsem tam po něm do toho auta sáhl a chytil jsem ho za vlasy. Opřel jsem si pažbu pušky o opasek a ústí jsem mu přiložil pěkně pod bradu. Řekl jsem mu: „Až mi příště řekneš negr nebo vošoust, tak ti garantuju, že ti bude mozek kapat tady z toho světýlka na stropě kabiny. A pamatuj si, Butchi: sebemenší vohýnek na mým pozemku, a ustřelím ti palici. A ustřelím ji taky tvój starý, tvýmu spratkovi i tvýmu zasranýmu bráchovi. Už tě mám plný zuby.“

No a on se potom rozbřečel, a mohu ti říci, že v životě jsem nic nepříjemnějšího neviděl. „To se na to vykašlu, jak daleko to tu došlo,“ povídá, „když každej ne... každej vo... každej tady může za bílýho dne vyhrožovat chudákovi udřenýmu přímo na silnici.“

„Jasně, na to by se měla udělat nějaká světová konference, když se takovýhle věci dějou,“ povídám já. „Ale to mě teď nezajímá. Mě zajímá jenom to, jestli jsme se teď tady dohodli, nebo ti mám zkusit trochu profouknout palici, abys byl chápavější?“

Nakonec z něj vypadlo, že jsme domluveni, a to bylo naposledy, co jsem měl nějaké problémy s Butchem Bowersem, možná mimo případu, kdy ti chcípnul ten pes, ale to jsme neměli žádné důkazy, že v tom měl prsty Bowers. Taky mohl sežrat něco otráveného nebo tak.

No a od toho dne máme celkem pokoj, děláme si svoje, a když tak na to koukám zpátky, ani nemám moc čeho litovat. Žili jsme si tu docela dobře, no jo, no, nikdo to nemá v životě bez pár ošklivých snů.“

28. února 1985

Už je to pěkně dávno, co jsem se rozhodl, že vypíši tu historii požáru v restauraci Černý flek, jak mi ji vyprávěl můj otec, ale ještě jsem se k tomu nedostal. Myslím že to je v *Pánu prstenů*, jedna postava tam říká něco jako „cesta tě přivede k cestě“; že můžeš vykročit tenkou pěšinkou, co nevede nikam a dopadneš líp, než když od hlavního schodiště svého domu sestoupíš na široký chodník před ním a dostaneš se... nu, kamkoliv. A stejné to je s příběhy. Jeden vede k druhému a ten zase k dalšímu; snad se vinou směrem, kterým chcete, snad jdou úplně někam jinam. Nakonec možná je zajímavější ten vyprávějí hlas než vyprávění samo.

Já si nepochybně ten hlas pamatuji: hlas mého otce, tichý a pomalý, jak někdy chraptěl, jak se smával. Přestávky, v nichž si zapaloval svoji dýmku, smrkal nebo si šel do ledničky pro limonádu. Hlas, nějakým způsobem pro mne představující ten hlas hlasů, hlas všech těch let, hlas tohoto místa – úplně jiný než jsou ostatní hlasy spojené s ubohou historií tohoto města... úplně jiný než všechny ty hlasy, co mám na svých magnetofonových cívkách.

Hlas mého otce..

Teď je deset hodin, knihovna se zavřela před hodinou, a venku začíná řádit pěkný liják. Slyším dopadání kapek na okna zde, ve staré budově, i na zasklený koridor, vedoucí ke knihovně pro děti. Slyším i jiné zvuky – vrzání a praskání

někde mimo kruh světla, v němž tu sedím a píši na linkovaný nažloutlý papír zápisníku. Říkám si, že to jsou jen zvuky staré budovy, žijící svým skrytým životem... ale vrtají mi hlavou. Zrovna tak jako mi vrtá hlavou, zda někde venku v té bouři je také ten klaun a prodává dnes večer ty svoje balónky.

Nu... ale nevdí. Myslím, že jsem konečně našel způsob, jak se dostat k poslednímu příběhu, který mi otec ještě stačil vyprávět. Vyprávěl mi ho na nemocničním pokoji necelých šest týdnů před svojí smrtí.

Chodili jsme ho s maminkou navštěvovat každý den odpoledne, když mi skončila škola, a večer jsem ještě chodil sám. Matka musela zůstat doma a dělat domácí práce, trvala však na tom, abych já chodil. Jezdil jsem tam na kole. Na ryby jsem jezdit nesměl i po čtyřech letech od doby, kdy ty vraždy přestaly.

Pro patnáctiletého chlapce to bylo krušných šest týdnů. Miloval jsem svého otce, ale ty večerní návštěvy jsem postupně začal nenávidět – musel jsem být svědkem toho, jak se scvrkává a chátrá, jak se mu po tváři šíří a prohlubují brázdy bolesti.

Někdy plakal, i když se tomu bránil. A když jsem se za soumraku vracel domů, musel jsem myslet na to léto roku 1958 a bál jsem se ohlédnout, protože co kdyby tam byl ten klaun... nebo ten vlkodlak... nebo ta Benova mumie... nebo ten můj pták. Ale hlavně jsem se bál, že bez ohledu jaký tvar to bude mít, že bude mít obličej mého otce, zruzněný rakovinou. Proto jsem šlapal do pedálů, jak jen to šlo nejrychleji, bez ohledu na to jak silné mi bilo srdce v hrudi, a domů jsem přijížděl bez dechu, rudý a zpocený a matka říkala: „Miku, proč musíš jezdit tak rychle? Vždyť si uženeš zápal plic.“ A já jsem říkal: „Chtěl jsem být brzy doma, abych ti mohl ještě pomoci,“ a maminka mne objala, dala mi pusku a já jsem byl její hodný chlapec.

Jak čas šel dál, už jsem ani nebyl schopen vymýšlet věci, o nichž bych s ním mohl hovořit. Na cestě do města jsem si v hlavě pořádal náměty ke konverzaci a hrozil jsem se chvíle, kdy už nikdo z nás nebude mít co říci. Jeho umírání mne děsilo a uvádělo v hněv, ale zároveň jsem z něj byl také rozpačitý; myslel jsem si tenkrát, a myslím si to i dnes, že když člověk odchází, mělo by se to dít rychle. Ta rakovina

dělala ještě něco víc, než že ho jen zabíjela. Ona ho degradovala, ponižovala ho.

Nikdy jsme o rakovině nemluvili, a během jednoho takového ticha jsem si pomyslel, že přeci o ní budeme muset promluvit, že nic jiného už nám nezbyde, a že nám zůstane jako Černý Petr, jako když při té hře o židle hudba přestane hrát a vždy jeden člověk si nemá kam sednout, a to mi drásalo nervy k nepříčetnosti, zuřivě jsem vymýšlel něco – cokoliv – co bych mohl vyslovit, abychom tam nezůstávali sami s nemocí právě ničící mého otce, který kdysi chytil Butche Bowerse za vlasy, narval mu ústí pušky pod bradu a požádal ho, aby už dal pokoj. Jinak bychom o ní museli mluvit a to bych zase já musel plakat. Neubráníl bych se tomu. A jsem přesvědčen, že pomyšlení na to, že se před svým otcem rozpláču, mne v patnácti letech děsilo víc než cokoliv jiného.

V jedné z těch nekonečných a děsivých přestávek jsem se ho znovu zeptal na ten požár v Černém fleku. Dali mu ten večer zvýšenou dávku léků, protože měl opravdu strašlivé bolesti a on střídavě přecházel z vědomí do bezvědomí, někdy mluvil jasně a souvisle, někdy zase takovou zvláštní řečí, již bych označil jako řeč spánku. Někdy mi bylo jasné, že mluví ke mně, ale jindy si mne zase pletl se svým bratrem Philem. Neptal jsem se ho na ten požár z nějakého určitého důvodu; prostě mi ten námět jen tak přišel na mysl a já jsem se ho chytil.

Oči se mu zaostřily a on se trochu usmál. „Na to jsi nikdy nezapomněl, vidíš, Miku?“

„Ne, pane,“ řekl jsem, a ačkoliv jsem na to už nejméně tři roky ani nepomyslel, dodal jsem větu, kterou on často říkal: „Nikdy mi to nesešlo s myslí.“

„Nu, tak já ti to tedy povím,“ řekl. „Patnáct let, to už jsi snad dost starý, a tvoje matka tu není, aby mne zastavila. A mimoto bys to měl vědět. Myslím si, že něco takového se mohlo přihodit jen v Derry, a to bys měl také vědět. Aby sis dal pozor. Vždycky se mi zdálo, že prostředí pro takové věci tu je ideální. Jsi doufám opatrný, Miku, co?“

„Ano, pane,“ řekl jsem.

„Dobře,“ řekl a hlava mu opět klesla na polštář. „To je dobře.“ Myslel jsem si, že opět upadne do bezvědomí – oči se mu zavřely – ale on místo toho začal mluvit.

„Když jsem tu sloužil v roce 1929 a 1930 na letecké základně,“ řekl, „stál tu na kopci bělošský klub, tam kde dnes je gymnázium. Bylo to hned za vojenskou prodejnu, kde se daly koupit cigarety lucky strike za sedm centů.

Ten bělošský klub to byla obyčejná velká bouda z vlnitého plechu, ale uvnitř to bylo docela hezky zařízené – na podlaze koberec, boxy podél stěn, byl tam automat na gramofonové desky – o víkendu si člověk mohl dát nealkoholické nápoje... tedy pokud ten člověk byl bílý. Skoro každou sobotu večer tam hrál nějaký orchestr a byl to celkem oblíbený podnik. V baru si člověk pochopitelně mohl dát jen limo, protože tenkrát byla prohibice, ale slyšel jsem, že když člověk chtěl, mohl dostat i něco silnějšího... a když měl na armádním průkaze takovou malou zelenou hvězdičku. To bylo něco jako tajné znamení. Většinou to bylo doma vařené pivo, ale o víkendech se dalo opatřit i něco silnějšího. Když byl člověk ovšem bílý.

My od roty E jsme se tam nesměli pochopitelně ani přiblížit. A tak jsme se procházeli městem, když jsme měli na večer vycházku. Tenkrát bylo Derry ještě něco jako dřevorubecké město a mělo asi osm nebo deset barů, většinou byly ve středu města v části nazývané Dáblova púlmíle. Nebyly to žádné podloudné nálevny alkoholu, to by bylo nadnesené. Na to nebyli zákazníci. Těm nálevnám se říkalo ‚slepá prasata‘, a to bylo celkem výstižné, protože většina zákazníků se uvnitř chovala přesně jako prasata, a když je vyhazovali, tak už byli skoro slepí. Šerif o nich věděl, policajti o nich věděli, ale celou noc v nich přesto byl řev stejný jako za dob největší dřevorubecké slávy kolem roku 1890. Také tam docházelo ke rvačkám, ale ne zase tak často jak by člověk předpokládal. V Derry se spíš lidé začínou dívat jinam. V některých těch nálevnách se čepovalo pivo i kořalka a, jak se alespoň říkalo, tak tam servírovaný alkohol byl desetkrát lepší než mizerná whisky a gin jako zubní vodička, co byl o pátcích a sobotách k máni v tom bělošském klubu. Kořalka pro nálevny ve městě se pašovala přes hranice z Kanady v nákladních s kulatinou a láhve většinou obsahovaly to, co bylo napsáno na etiketě. Dobrá kořalka byla drahá, ale dala se sehnat i spousta petroleje, z něhož se člověk mohl pěkně zřídit a přitom ho to nezabilo, a když někdo skutečně oslepl, tak ne na dlouho. Každý večer přišla chvíle,

kdy člověk musel dát hlavu pod stůl, když začaly lítat flašky. Nálevny se jmenovaly Nanova hospoda, Ráj, Wallyho lázně, Stříbrný dolar, a v jednom z nich, U rohu, mohl člověk někdy sehnat i kurvu. No, kurva se dala sehnat vlastně ve všech nálevnách a ani to nedalo moc práce – byly jich tam spousty a všechny na jedno brdo – ale pro kluky jako jsem byl já a mí kamarádi Trevor Dawson a Can Roone, bylo tenkrát pomýšlení na kurvu – *bílou* kurvu – něco, co stálo za zamýšlení a zvážení.“

Jak jsem se už zmiňoval, byl ten večer naládaný léky. Pochybují, že by takové věci říkal – natož svému patnáctiletému synovi – kdyby nebyl.

„No a právě v tu dobu se v kasárnách objevil nějaký zástupce městské rady, že prý jde za majorem Fullerem. Řekl, že s ním chce probrat, některé problémy, jež vznikají mezi obyvateli města a příslušníky ozbrojených sil a ‚vlastnické otázky‘, ale co skutečně po Fullerovi chtěli, to bylo jasné jako mlíko. Nepřáli si ve svých nálevnách žádné negry v uniformě, co obtěžují bílé ženy a chlastají pašovanou kořalku na baru, kde překázejí bělochům, co tam chtějí chlastat pašovanou kořalku.

Jasně že to všechno byla jen komedie. Ten výkvět bílého ženství, o který měli takovou starost, to byly většinou barové onuce, a že bychom snižovali úroveň mužského návštěvnictva...! No, mohu říci, že jsem nikdy žádného člena městské rady nepotkal ani u Stříbrného dolaru, ani U rohu. Muži, co v těchto nálevnách chlastali, byli dřevorubci v obrovských červenočerných kostkovaných pracovních vestách, ruce plné šrámů a jizev, některým chyběly prsty nebo oči, všem chyběla většina zubů, všichni byli cítit jehličím, pilinami a pryskyřicí. Nosili zelené flanelové kalhoty, zelené holínky a nanesli na podlahu špíny, až zčernala. Strašlivě smrděli, hlučně se pohybovali, hlučně hovořili. Byli celí hluční a velcí. Jednou večer jsem byl ve Wallyho lázních a viděl jsem tam chlapíka, který si roztrhl celý rukáv při přetahování rukou s jiným chlapíkem. Ten rukáv ne že by se prostě jen roztrhl, jak si možná myslíš, když to tak vyprávím. Ten rukáv se mu prostě rozskočil, úplně mu explodoval, rozerval se na hadry. A všichni začali hulákat a tleskat a někdo mě poplácal po zádech a řekl: ‚Tak hele, tomu se říká

přetahovací prdnutí, černej.'

No, chci ti vlastně říct, že kdyby tihle chlapi, co v pátek a sobotu večer chodili do těch nálevení, když vylezli v lesa, aby si vožrali hubu a šukali se ženskejma místo lojem namazanýma dírama vod suků, tak kdyby tihle chlapi nás tam nechtěli, tak by nás prostě chytili za prdel a vyrazili s náma dveře. Ale pravda je ta, Miku, že jsme jim nijak nevadili.

Jeden z nich si mě jednou večer vzal stranou – byl vysoký přes sto osmdesát centimetrů, a to byla tenkrát sakra vejška, opitý namol a smrděl jako kýbl měsíc shnilých švestek. Ten kdyby vystoupil ze svých šatů, tak by asi určitě zůstaly stát samy o sobě, jak byly tuhé. Koukne na mne a povídá: 'Človče, něco se tě musím zeptat, hele. Ty si černocho?'

'Jasně,' povídám já.

'*Commen' ca va!*' povídá takovou francouzštinou z údolí Svatého Jana, co zněla skoro jako cajunština, a šklebil se přitom tak, že mu byly vidět všechny čtyři zuby. 'Já sem to hned poznal, hele! Teda! Tuhle sem taky jednoho viděl v nějaký knize! Měl stejný –' a nevěděl, jak říci, co chtěl, tak zvedne ruku a brnkne mi o rty.

'Velký pysky,' povídám.

'Jo, jasně!' povídá a směje se jako dítě. 'Velký pysky! *Épais lévres!* Velký pysky! Koupím ti pivo, hele!'

'Tak kupuj,' povídám, abych ho nějak nerozzlobil.

A on se chechtá dál, mlátí mě po zádech a div mi přitom nevpíchne oči – a cpe se k barovému pultu, kde stálo snad sedmdesát chlapů a asi patnáct ženských. 'Dávej dvě piva, než ti z toho tady udělám kůlničku na dříví,' zařve na barmana, byl to takový čahoun jménem Romeo Dupree. 'Jedno pro mě a jedno *pour l'homme avec les épais lévres!*' A všichni se tomu chechtali jako blázni, ale nijak zle.

Tak dostal ty piva a jedno mi podává a povídá: 'Hele, jak se menuješ. Přece ti nebudu říkat Velkej pysku. To nezní hezky.'

'William Hanlon.'

'No tak na zdraví, Vylyjame Anlone,' povídá.

'Ne, na *tvoje* zdraví,' říkám. 'Ty jsi první bílej, co mi kdy koupil pivo.'

A to byla pravda.

Tak jsme tak popíjeli to pivo, pak jsme si dali ještě dvě a on povídá: 'Víš to určitě, že si černocho? Mimo těch *épais* pysků

mi připadáš jako běloch s hnědou kůží.““

Otec se tomu začal smát a já také. Tím, jak se rozesmál, začal ho bolet žaludek a on se za něj chytil, tvář zkřivenou bolestí, oči obrácené do stropu, horní čelistí se zakousl do spodního rtu.

„Chceš abych ti zavolał sestřičku, tati?“ zeptal jsem se.

„Ne, ne, to přejde. Nejhorší na tom je, Miku, že se člověk ani nemůže pořádně zasmát, když by zrovna chtěl. A to je ještě málokdy.“

Na pár okamžiků se odmlčel a já jsem si uvědomil, že to byla vlastně jediná chvíle, kdy jsme se trochu přiblížili hovoru o tom, co ho zabíjí. Možná by to bylo lepší – lepší pro nás oba – kdybychom se k tomu dostali častěji.

Trochu si usrkl vody a pak pokračoval.

„Každopádně vyštvat nás nechtělo těch pár ženských návštěvnic nálevení, ani ti dřevorubci, co byli jejich hlavní kunčafci. Vyštvat nás chtělo těch pět starců z městské rady, kteří byli do hloubi duše uraženi, oni a pár lidí, co stáli za nimi – taková ta stará garda Derry, rozumíš. Nikdo z nich v životě nevšročil do Ráje ani do Wallyho lázní, ti si chlastali v klubu, co tenkrát stával tam na kopci, ale měli starost, aby se žádná z těch štetek a nikdo z těch ožralů neušpinili o těch pár černočů z roty E.

A tak major Fuller povídá: ‚Tak především, já jsem je tady vůbec nechtěl. Pořád si myslím, že to je nějaké přehlédnutí a že je pošlou zase dolů na Jih, nebo třeba do New Jersey.‘

‚To není můj problém,‘ povídá mu ten starý opruz Mueller. ‚Myslím, že se jmenoval –‘

„Otec Sally Muellerové?“ zeptal jsem se vzrušeně. Sally Muellerová se mnou chodila na střední škole do stejné třídy.

Můj otec se kysele ušklíbl. „Ne, tohle mohl být tak její strýc. Otec Sally Muellerové tenkrát byl někde na univerzitě. Ale kdyby tenkrát byl v Derry, tak by tam nepochybně stál po boku svého bratra. A jestli tě zajímá, jak je tahle část příběhu pravdivá, tak ti mohu jen říci, že mi ji tlumočil Trevor Dawson, který tam toho dne v důstojnickém klubu drhnul podlahu a všechno slyšel.

‚Kam posílá vláda černočy, to je váš problém, ne můj,‘ povídá Mueller majorovi Fullerovi. ‚Mým problémem je to, kam je pouštíte o pátečních a sobotních večerech. Jestli by

měli dál chodit řádit do středu města, tak by se mohli dostat do problémů. Jistě víte, že tady ve městě máme Legii.'

„No, tady s tím ale nic moc asi neudělám, pane Muellere,“ povídá. „Nemohu je pustit do bělošského klubu. Nejenže je proti předpisům, aby černí pili společně s bílými, ale oni by tam stejně nemohli. Je to přeci civilní klub, ne? A každý z těch černých je voják ve službě.“

„Obávám se, že to také není můj problém. Já se spoléhám, že to nějak vyřešíte. Hodnost s sebou nese i odpovědnost.“ A odkrácel.

No, major Fuller to vyřešil. Letecká základna v Derry byla tenkrát sakra velký kus pozemku, i když na něm zas tak nic moc nestálo. Měla plochu snad víc než deset hektarů. Na severu končila hned za West Broadwayí, kde se plánovalo něco jako zelený pás. Tam, kde dnes stojí Memorial park, tam stával Černý flek.

Tenkrát to byl jen starý rekviziční sklad, kolem roku 1930, když se tohle všechno přihodilo, ale major Fuller nechal rotu E nastoupit a řekl nám, že to bude „náš“ klub. Dělal jako kdyby byl náš nějaký hodný táta, možná si to i myslel, i když to byla jen taková bouda. A pak dodal jako kdyby nic, že nálevny ve městě jsou pro nás tabu.

Všichni byli poměrně naštvaní, ale co jsme mohli dělat? Neměli jsme vůbec žádnou moc. A jeden mladík jménem Dick Hallorann první přišel s tím, že kdybychom opravdu chtěli, že bychom si to tam mohli docela hezky zařídit.

A tak jsme si to tam tedy zařídili. Dělali jsme, co se dalo. Když se to vezme kolem a kolem, bylo to tam docela hezké. Když jsme to tam přišli poprvé obhlédnout, dost nás to vzalo. Byla tam tma a smrad, spousta starého vercajku a papírové krabice, prokousané od myši. Dvě malá okna a žádná elektrika. Podlaha zaprášená. Can Roone se jen tak hořce uchechtl a povídá, přesně se na to pamatují: „Ten náš starej, to je ale fakt grand, ne? Daroval nám vlastní klub. *Do prdele!*“

A George Brannock, který pak na podzim také uhořel, povídá: „No jo, je to tu sakra černej flek, jen co je pravda.“ A tak ten název pak zůstal.

Ale Hallorann nás přesto rozhoupal... Hallorann, Can a já. Doufám, že nám Bůh odpustí, co jsme provedli, ale neměli jsme ani ponětí, co se z toho vyklube.

No a po čase se přidali i další. Konečně když jsme vlastně měli Derry zakázané, nic jiného se ani dělat nedalo. Tak jsme to tam vysmejčili, pospravovali a popřítloukali. Trev Dawson byl vynikající tesař a předvedl nám, jak se tam dají podélně přidělat další okna a přísahal bych, že Alan Snopes přinesl do nich různobarevné sklo – něco mezi pouťovinou a takovými barvami, co jsou vidět na kostelních oknech. ‚Kde jsi to splášil?‘ zeptal jsem se ho. Alan byl z nás nejstarší; bylo mu asi dvaadvacet, a tak jsme mu většinou říkali fotr Snopes.

Strčil si do pusy camelku a mrknul na mne. ‚Půlnoční akvizice,‘ povídá, a víc jsme z něj nedostali.

A tak to tam začalo vypadat docela k světu, asi v polovičce léta jsme ho mohli začít užívat. Trev Dawson a pár dalších kluků udělali vzadu přičku a tam zařídili kuchyňku, spíš jenom gril a pár plotýnek na smažení, takže se tam daly dělat hamburgry a smažené brambůrky, když na ně někdo dostal chuť. Po jedné straně místnosti se zřídil barový pult, ale jen tak na limonády a takové pití jako ovocné stříky – věděli jsme, co si můžeme dovolit. Věděli jsme, co se patří. Když budeme chtít chlastat fest, tak jen na vlastní pěst.

Podlaha byla pořád špinavá, ale stále jsme ji natírali olejem. Trev a fotr Snopes tam natáhli elektrické vedení – pochopitelně další půlnoční akvizice. A v červenci se tam už mohlo v sobotu večer chodit na kolu a hamburger. Bylo to tam pěkné. Vlastně jsme to nikdy nedokončili – až do požáru jsme na klubu pořád pracovali, pořád jsme ho vylepšovali. Byl to takový náš koníček... nebo snad určitý druh vypláznutí jazyka na Fullera, Muellera a celou městskou radu. Ale považovali jsme ten klub za náš, když jsem jednou v pátek s Ev McCaslinem vyvěsil velkou ceduli ČERNÝ FLEK, a pod tím ROTA E A HOSTÉ. Jako že jsme výběrový klub, víš!

Vypadalo to tam tak dobře, že bílí hošani o tom začali mudrovat a hned si začali ten svůj bílý klub vylepšovat také. Přidělali si tam ještě jednu místnost a malé bistro. Jako kdyby chtěli s námi soupeřit. Ale my jsme s nimi nechtěli.“

Otec se na mne z nemocniční postele usmál.

„Byli jsme mladí, s výjimkou Snopese, ale zase ne úplně praštění. Bylo nám jasné, že by nás nechali s nimi soupeřit, ale v momentě, kdy bychom je začli předhánět, tak by nám někdo nastavil nohu, abychom už nemohli dál utíkat. My

jsme měli, co jsme potřebovali, a to nám stačilo. Ale pak... pak se něco stalo.“ Otec umkl a zachmuřil se.

„A co to bylo, tati?“

„Zjistili jsme, že jsme schopni dát dohromady slušnou jazzovou kapelu,“ řekl pomalu. „Martin Devereaux, to byl jeden desátník, hrál na bicí. Ace Stevenson hrál na kornet. Fotr Snopes uměl slušně na piano. Nebyl sice žádný génius, ale zase nebyl jen tak nějaký brnkal. Pak ještě jeden kamarád hrál na klarinet a George Brannock uměl na saxofon. A občas se k nim přidal i někdo další z nás na harmoniku, kytaru nebo třeba jen na hřeben a kus voskovaného papíru.

Tohle všechno se nedělo najednou, chápeš, ale koncem srpna už v pátek a sobotu večer v Černém fleku hrálo parádní hot dixielandové combo. A byli pořád lepší a lepší, a i když nebyli žádní profíci – to ti vůbec nechci tvrdit – hráli tak trochu jiným způsobem... nějak s větším zanícením... to...“ Zamával svojí vyhublou rukou v pyžamu nad postelí.

„Hráli s troufalostí,“ navrhl jsem a zakřenil se.

„To je ono,“ zvolal a vrátil mi zakřenění. „Správně! Hráli dixieland s troufalostí. No a pak se začali ukazovat lidi z města v našem klubu. Dokonce i pár bílých vojáků z naší základny. A tak tam každý víkend začínalo být narváno. To také nepřišlo nijak najednou. Zpočátku se tam těch pár bílých vyjímalo jako zrnka soli v pepřence, ale časem jich začlo přicházet víc a víc.

A právě když se začali objevovat ti bílí, přestali jsme být opatrní. Oni si přinášeli vlastní alkohol v hnědých pytlících, většinou pěkně silné kořalky – vedle toho bylo pití, co se čepovalo v nálevnách ve městě, něco jako minerálky. Prostě pití bělošského klubu. Chlast bohatých. Chivas. Glenfiddich whisky. Šampaňské, co se servíruje na zaoceánských lodích v první třídě. „Sampík,“ říkal tomu jeden z nich, jako jsme my doma říkali tvrdohlavým mulám. Měli jsme to zarazit, ale nevěděli jsme jak. Oni přeci byli město! Sakra, byli přeci *bílí!*

Nu, a jak jsem už řekl, my jsme byli mladí a pyšní na to, co jsme vykonali. Podcenili jsme, kam až to může dojít. Všem nám bylo jasné, že Mueller a ti jeho kamarádi určité vědí, co se tu děje, ale asi jsme si už neuvědomili, že je to musí rozběšňovat – a to myslím doslova: *rozběšňovat*. Bydleli si v těch starých výstavných viktoriánských domech na West

Broadwayi, pár set metrů od nás, a museli poslouchat písničky jako ‚Aunt Haggat’s Blues‘ a ‚Diggin’ My Potatoes‘. A to bylo zlé. Bylo jim jasné, že k nám chodí i bílí mladí lidé a což je ještě horší, mačkají se tam mezi námi, černými. Protože koncem září k nám nechodili už jen dřevorubci a ty barové onuce. To už náš klub byl pro město určitým pojmem. Mladí lidé si mohli přijít na skleničku a zatančit na muziku toho bezejmenného jazz bandu až do jedné hodiny v noci, kdy se zavíralo. A nebyli to mladí jen z Derry. Chodili lidé z Bangoru, Newportu, Havenu, Cleaves Mills a Old Town a všech malých městeček kolem. Chodili i študáci z univerzity v Maine a stříhali figury se svými holkami ze školy a když se muzika naučila hrát ragtimovou verzi písničky ‚The Maine Stein Song‘, tak málem lítali stropem. Samozřejmě že to byl klub pro vojáky – alespoň technicky – uzavřený pro nepozvané civilisty. Ale ve skutečnosti to bylo tak, že v sedm hodin se otevřely dveře a zůstaly dokořán až do jedné. V půlce října to už vypadalo tak, že když si člověk chtěl jít zatančit na parket, že se ze všech stran na něj mačkalo šest dalších lidí. Nebylo tam už vůbec místo na tancování, tak tam člověk jen tak stál a pohupoval se... ale jestli to někomu vadilo, tak to nikdy neřekl nahlas. O půlnoci to vypadalo jako prázdný nákladní vagón, kývající se a otfásající při jízdě plnou rychlostí.“

Odmlčel se, aby se opět trochu napil vody, a pak zase pokračoval. Oči teď měl jasné, zářící.

„Jo, jo. Fuller by nám to stejně musel dřív nebo později zarazit. Kdyby to udělal dřív, nemuselo tolik lidí zemřít. Stačilo k nám poslat vojenskou policii, aby zabavila všechny flašky, co si tam lidi nosili. To by úplně stačilo – právě to jsme vlastně chtěli. Zavřeli by to tam už napořád a oprávněně. Pár lidí by šlo před vojenský soud, pár za mříže a všichni zbývající by byli převeleni jinam. Ale Fuller byl pomalý. Myslím, že se bál téhož jako někteří z nás – že by se někteří lidé z města naštváli. Mueller už za ním znovu nepřišel a já si myslím, že Fuller měl strach jít za ním do města. Vytahovat se, na to Fuller byl, na řečičky, ale jinak to byl normální strašpytel.“

A tak místo toho, aby se ten pajzl nějakým normálním způsobem nechal zavřít, což by alespoň zachránilo životy

těm, co tam pak uhořeli, zavřela ho Legie mravnosti. Přišli začátkem listopadu ve svých bílých prostěradlech a udělali si pečínku.“

Opět se odmlčel, tentokrát se nenapil, jen hleděl zadumaně do rohu pokoje, zatímco někde venku zněly měkce úderý zvonu. Kolem otevřených dveří prošla sestřička, podrážky jejích sandálů mlaštivě vrzaly po linoleu. Odněkud jsem slyšel televizi, odjinud zase rádio. Pamatuji se, že jsem slyšel zvenčí šumění větru. A i když byl srpen, zněl ten vítr nějak studeně. V televizi běžel pořad *Cainova stovka* a z rádia zněla písnička skupiny Four Seasons „Walk Like a Man“.

„Někteří z nich přišli přes ten zelený pás mezi základnou a West Broadwayí,“ promluvil znovu. „Určitě se tam museli v nějakém domě sejít, možná v nějaké garáži, aby si navlékli ty svoje prostěradla a připravili pochodně.“

Slyšel jsem, že ostatní přijeli až na základnu po silnici Ridgeline Road, to byla tenkrát hlavní přístupová cesta k základně. Také jsem slyšel – ale už nevím kde – že přijeli v úplně novém packardu, už navlečení do svých bílých prostěradel, s bílými kápěmi a pochodněmi. Ty pochodně byly značky Louisvillské svíčky, omotané velkými kusy červeného plátna, staženého dolů přes jejich silnější část červenými gumičkami, takovými jako používají hospodyně při zavařování ovoce do sklenic. Tam co se Ridgeline Road z Witcham Road oddělovala a vedla k základně, stála budka s denní službou, která toho packarda normálně pustila.

Byla sobota večer a v Černém fleku se to vařilo. Mohlo tam být tak dvě stě, tři sta lidí. A blížilo se tam asi šest nebo osm bílých z toho zeleného packardu a další přicházeli přes zelený pás, skrze stromy od těch načínčaných domů na West Broadwayi. Nebyli to mladí lidé, většina byla starších, a tak si někdy říkám, kolik z nich to asi druhý den odstonalo angínou nebo prasklým vředem. Doufám, že hodně. Hnusní, plížící se zkurvení vrahové.

Packarda zaparkovali na kopci a dvakrát blikli světlý. Vystoupili z něj asi čtyři muži a připojili se k ostatním. Pár jich mělo kanystry s benzínem na asi deset litrů, co se tenkrát daly koupit u benzínových čerpadel. Všichni měli pochodně. Jeden z nich zůstal sedět za volantem toho packarda. Mueller měl taky packarda. Ano. Zeleného.

Shromáždili se vzadu za Černým flekem a namáčeli si ty pochodně do benzínu. Možná nás chtěli jen vyděsit. Já jsem to slyšel sice jinak, ale slyšel jsem to i takhle. Raději bych věřil tomu, že nás chtěli jen vyděsit, protože ani dnes se mi nikdy nechce věřit tomu nejhoršímu.

Také to mohlo být tak, že když si namáčeli ty pochodně, tak že trochu benzínu se některým dostalo i na držadla a když si je pak zapálili, tak tihle je v panice odhodili a nekoukali kam, jen aby se jich zbavili. Každopádně tedy do té černé listopadové noci náhle zářily pochodně. Někteří je jen tak drželi v ruce a mávali jimi, kousky hořícího plátna padaly na zem. Někteří se smáli. Ale jak říkám, ostatní je začali házet dovnitř černými okny naší kuchyně. Netrvalo minutu a byl tam požár jedna báseň.

Ti muži venku už měli všichni nasazené takové ty špičaté bílé kápě. Někteří vykřikovali: ‚Vylezte ven, negři! Vylezte ven, negři! Vylezte ven, negři!‘ Někteří z nich to možná vykřikovali jen proto, aby nás zastrašili, ale rád bych i věřil, že někteří to křičeli proto, aby nás varovali – zrovna tak jako bych rád věřil, že ty pochodně, co hodili do kuchyně, se tam dostaly jen náhodou.

Ať je to jak chce, velký rozdíl v tom nebyl. Muzika hrála tak hlasitě, že by přehlušila i tovární sirěnu. Každý tam trsal a všichni se dobře bavili. Nikdo uvnitř neměl ani potuchy, že něco není v pořádku, až když Gerry McCrew, který ten večer zastupoval kuchaře, otevřel dveře do kuchyňky a plameny na něj bafly tak, že z něj málem byla hned fagule. Plameny vyšlehly na tři metry a spálily mu celou vestu. Také mu ohořely všechny vlasy.

Já jsem seděl asi v polovině u východní stěny s Trevem

Dawsonem a Dickem Hallorannem, když se to stalo, a nejdřív jsem si myslel, že v kuchyni bouchla plynová bomba. Sotva jsem vstal, srazila mne vlna lidí, deroucích se ke dveřím. Asi dvacet jich prošlo přes moje záda a myslím si, že to byly jediné momenty během celého požáru, kdy jsem měl opravdu strach. Slyšel jsem, jak lidé ječí a jeden na druhého křičí, že se musí dostat ven, že celá budova hoří. Ale kdykoliv jsem se pokusil vstát, vždy mne zase srazili zpátky na zem. Někdo mi šlápl svojí obrovskou okovanou botou přímo na zátylek a mohu ti říci, Miku, že jsem slyšel zpívat všechny

andělíčky. Nos jsem měl rozmatlaný na té zaolejované podlaze, pusu plnou svinstva a začal jsem zároveň kašlat a kýchat. Pak mi ještě někdo šlápl na zadek. Cítil jsem, jak mi dámský vysoký podpatek proniká mezi obě pülky zadku a mohu ti říci, synu, že už bych si to nikdy nepřál prožít znovu. Kdyby se mi tenkrát ty kalhoty od uniformy na zadku protrhly, tak bych tam asi ležel a krvácel až dodnes.

Dnes to zní legračně, ale já jsem tam tenkrát během toho panického úprku skoro umřel. Byl jsem tak pokopaný a pomlácený na tolika místech, že jsem nebyl do druhého dne schopn vůbec žádného pohybu. Křičel jsem tam na zemi, ale nikdo z těch lidí nade mnou mne neslyšel, nebo mi nevěnoval žádnou pozornost.

Zachránil mne Trev. Zahlédl jsem před sebou jeho velkou hnědou ruku a tak jsem se jí chytil, jako tonoucí chytí záchranný kruh. Chytil jsem se ho a on mne zvedl. A právě v ten okamžik mne něčí noha kopl do krku, právě tady –“

Masíroval si místo za čelistmi pod uchem, a já jsem přikývl.

„– a to byla tak šílená bolest, že jsem na chvíli asi omdlel. Ale Trevovu ruku jsem nepustil a on zase nepustil mne. Podařilo se mi konečně vstát právě ve chvíli, kdy přička, postavená mezi sálem a kuchyní, spadla. Udělalo to takový zvuk – *flump* – takové bafnutí, jako když zapalujete louži benzínu. Přička se rozpadala na tisíce jisker a viděl jsem, jak lidé před ní utíkali, když padala. Některým se to povedlo, některým ale ne. Jeden z našich kamarádů – myslím že to byl Hort Sartoris, zůstal pod ní a já jsem na malou chvíli zahlédl jeho ruku pod tím hořícím dřevem, jak se otvírá a zavírá. Stála tam nějaká bílá holka, nebylo jí určitě víc než dvacet let, a začaly na ní hořet vzadu šaty. Byla tam s nějakým študákem a já jsem slyšel, jak na něj volá, prosila ho o pomoc. Ten jí jen asi dvakrát plácnul na hořící místa a pak utekl s ostatními. Stála tam, křičela a šaty na ní hořely.

Tam co byla kuchyně, to vypadalo jako v pekle. Plameny byly tak jasné, že nebylo možné na ně ani pohledět. Ten žár úplně pekla, Miku, ten smažil. Úplně jsi cítil, jak se ti kůže smaží. Chlupy v nose mi zkrěhly.

„Musíme odtud rychle ven!“ ječí Trev a táhne mne podél zdi.

Pak ho chytil Dick Hallorann. Tomu bylo asi devatenáct let, oči měl vyvalené a velké jako kulečnickové koule, ale jinak to měl v hlavě sesumírovanější líp než my dva. Ten nám vlastně zachránil život. ‚Tam ne!‘ zaječel na nás. ‚Tudy!‘ a ukázal směrem k pódiu pro hudbu... k ohni, chápeš.

‚Ty jsi blázen!‘ ječí na něj zase Trevor. Měl hlas jako tur, ale v tom hučení ohně a ječení lidí ho ani nebylo slyšet. ‚Jestli chceš, tak klidně chcípni, ale já s Willym běžíme ven!‘

Pořád mne držel za ruku a začal mne zase táhnout směrem ke dveřím východu, a i když kolem nich byl takový chumel lidí, že je ani vidět nebylo. Já bych šel s ním. Byl jsem tak omlácený, že jsem ani pořádně nevěděl, co se kolem mne děje. Věděl jsem jen to, že nechci být zaživa uškvařen jako nějaký lidský krocan.

Dick chytil Treva vši silou za vlasy, Trev se otočil a Dick mu dal facku. Dodnes si pamatuji ten pohled, jak Trev vzal druhou o stěnu, asi si myslel, že Dick se zbláznil. Zařval Trevovi do tváře. ‚Jestli půjdeš tam, tak chcípneš! Ty dveře jsou ucpaný, negře blbej!‘

‚To nemůžeš vědět!‘ křičel zase na něj Trev, a vtom se ozvala silná rána, jako petarda, ale byl to buben Martyho Devereauxe, explodoval žárem. Oheň už se šířil i po stropních trámech a začal chytat i olej v podlaze.

‚Vím to!‘ křičel Dick. ‚Vím to!‘

Chytil mě za druhou ruku, a na chvíli jsem se cítil asi jako lano při přetahování. Pak se Trev naposledy podíval směrem ke dveřím a šel za Dickem. Dick nás dovedl k oknu a chytil židli, že ji oknem prohodí, když to najednou prasklo žárem. Pak chytil Treva Dawsona vzadu za prdel a strkal ho nahoru. ‚Lez!‘ křičel. ‚Lez, idiote!‘ A tak Trev lezl ven, hlavou napřed.

Pak vysadil mne a já jsem tedy lezl. Chytil jsem se rámu okna a vytáhl se nahoru. Druhý den jsem zjistil, že mám dlaně pěkně popálené; to dřevo už doutnalo. Vypadl jsem po hlavě a kdyžby mne Trev nechytil, určitě bych si zlámal vaz.

Když jsme se obrátili, viděli jsme obraz totální *zkázy*, tu nejhorší možnou noční můru, Miku. V tom okně bylo už jen běsnící žluté světlo. Na řadě míst už prorážely plechovou střechou plameny. Slyšeli jsme, jak lidé uvnitř křičí.

Zahlédl jsem v okně dvě zoufale mávajících hnědé ruce –

Dickovy. Trev Dawson mi rukama udělal stoličku, já na ni vyskočil a chytil jsem Dicka. Když jsem přebral jeho váhu a nalehl jsem břichem na stěnu budovy, bylo to jako kdybych se opřel o rozpálená kamna. Objevila se Dickova tvář a já jsem si na pár vteřin pomyslel, že tomu už se nepodaří dostat se ven. Byl celý ožehnutý a zdálo se mi, že každou chvíli omdlí. Rty měl úplně rozpraskané žárem. Košile na zádech mu doutnala.

A já jsem ho v tu chvíli skoro pustil, protože mne do nosu udeřil zápach těl, škvařících se uvnitř. Slyšel jsem říkat, že to je pach, jako když se smaží vepřová žebírka, ale tohle bylo něco úplně jiného. Je to spíš jako když se pálejí koňský koblížky. Nebo když se udělá velká hranice ze všeho možného svinstva a zapálí se. Tak takhle jsou cítit lidi, škvařící se ve vlastních šatech. A právě to jsem cítil a věděl jsem, že už to nebude dlouho trvat, tak jsem ještě jednou mocně zabral a vytáhl Dicka. Přišel o jednu botu.

Seskočil jsem s Trevových rukou. Dick padl na mne, a mohu ti říci, že ten negr měl tu svoji hlavu pěkně *tvrdou*. Vyrazil mi dech a tak jsem tam pár vteřin ležel na zemi v nějakém svinstvu, jen jsem se převaloval a držel se za břicho.

Když jsem se trochu zmátořil, zvedl jsem se nejdřív na kolena a pak na nohy. A uviděl jsem ty stíny, jak utíkají k zelenému pásu. Nejdřív jsem si myslel, že to jsou nějaké duchové, pak jsem ale viděl, že mají boty. To bylo kolem Černého fleku takové světlo od plamenů, jako kdyby byl bílý den. Uviděl jsem boty a pochopil jsem, že to jsou přestrojení lidé. Jeden z nich klopytl a trochu se za ostatními opozdil a já jsem uviděl...“

Odmlčel se a olízl si rty.

„Co jsi viděl, tati?“ zeptal jsem se.

„Ale, to je jedno,“ řekl. „Podej mi vodu, Miku.“

Podal jsem mu vodu. Vypil skoro všechnu a zakuckal se. Nějaká sestřička, co zrovna procházela kolem, nakoukla do dveří a zeptala se: „Potřebujete něco, pane Hanlone?“

„Nový střeva,“ řekl můj otec. „Nemáš nějaký po ruce, Rhodo?“

Usmála se na něj trochu nervózně a šla dál. Otec mi vrátil sklenici a já ji položil na stůl vedle jeho postele. „To by byl delší příběh a ani by za to nestál,“ řekl. „Naleješ mi pak ještě

vodu do té sklenice, než půjdeš?“

„Jistě, tati.“

„Nebude se ti zdát o tom, co ti vyprávím, Miku?“

Otevřel jsem pusku, že zalžu, ale pak jsem si to rozmyslel. A když na to dnes myslím, tak mám dojem, že kdybych býval tenkrát zalhal, že by mi už dál nic nevyprávěl. Byl už s vyprávěním sice dost daleko, ale možná ještě ne dost.

„Asi ano,“ řekl jsem.

„To není ještě to nejhorší,“ řekl mi. „Ve snech klidně může dojít i na to nejhorší. K tomu asi sny také jsou.“

Zvedl ruku, já jsem ji uchopil, a když příběh dokončoval, drželi jsme se za ruce.

„Ohlédl jsem se právě včas, abych zahlédl Treva a Dicka, jak utíkají ke vchodu do budovy. Spěchal jsem za nimi. Bylo tam snad čtyřicet nebo padesát lidí, někteří plakali, někteří zvraceli, jiní křičeli. Někteří dělali snad všechny ty tři věci najednou. Další lidé zase leželi na trávě, přiotráveni kouřem. Dveře byly zavřené a slyšeli jsme ty lidi uvnitř, jak křičí, abychom je pustili ven, pro lásku Boží, abychom je pustili, a škvařili se tam.

Byly to jediné východové dveře mimo dalších, co vedly přes kuchyň dozadu k popelnicím. Když se vcházelo dovnitř, stačilo do nich strčit. Při odchodu se musely tahem otevřít dovnitř.

Pár lidí se dostalo ven, ale pak se začali tlačit a dveře ucpali. A ty dveře se zabouchly. Ti, co byli vzadu, se pořád tlačili na dveře, aby byli dál od ohně, byla tam strašná tlačeníce. Ti, co byli vepředu, byli umačkáni. Proti váze lidí, na ně tlačících, nebylo síly, jež by dokázala ty dveře zase otevřít. Tak tam zůstali v pasti a oheň běsnil dál.

Že uhořelo jen asi osmdesát lidí místo stovky nebo i dvou set, za to lze poděkovat Trevu Dawsonovi, ale místo medaile dostal dva roky za mřížemi. Totiž právě v tom okamžiku přijel velký nákladák, a kdo jiný nebyl za volantem než můj starý přítel seržant Wilson, ten blbeček, co mu patřily všechny díry na základně.

Vystoupil a začal dávat naprosto nesmyslné rozkazy, které stejně nikdo nemohl slyšet. Trev mě chytil za ruku a utkali jsme k němu. Dick Hallorann se mi někde ztratil a uviděl jsem ho až druhý den.

„Seržante, vezmu si váš nákladák!“ zařval mu do ucha Trev.
„Zmizni vocaď, negře,“ povídá Wilson a strčí do něj až Trev upadne. A pak začne zase ječet ty svoje nesmyslné příkazy. Nikdo si ho nevšímal a stejně dlouho je křičet nestačil, protože Trevor Dawson najednou vyskočil jako čert z krabičky a jednu mu ubalil.

Trev uměl dát pěknou slupku a každý druhý chlap by zůstal ležet, ale tenhle pitomec měl kebuli tvrdou. Vstal, krev se mu hrnula z huby a frňáku a povídá: „Za tohleto tě zabiju.“ No, Trev mu ze všech sil ubalil ještě jednu do břicha, a když se Wilson skládal, dal jsem ruce k sobě a napálil jsem mu jednu do zátylku ze všech sil zase já. Bylo to ode mne sice zbabělé, bít někoho zezadu, ale v čase zoufalství se člověk musí uchýlit k zoufalým prostředkům. A kdybych ti říkal, Miku, že jsem necítil ani trochu potěšení v okamžiku, kdy jsem tomu hovadu tu ránu dával, tak to bych lhal.

Svalil se na zem jako vůl, když dostane řeznickou palicí. Trev běžely k nákladáku, nastartoval ho a otočil ho tak, že stál čelem k Černému fleku, k místu nalevo od dveří. Zařadil jedničku, pustil spojku a rozjel se.

„*Bacha tam,*“ zakřičel jsem na hlouček lidí, co tam kolem stál. „*Bacha na ten nákladák!*“

Rozprchli se, jako když do nich střelí a Trev jako zázrakem nikoho nepřešel. Napálil to do stěny klubu snad padesátkou a pěkně si rozbil obličej o volant. Viděl jsem, jak mu z nosu cáká krev, když třepal hlavou, aby přišel k sobě. Dal tam zpátečku, poodjel asi padesát metrů a znovu se na ten barák rozjel. BUM! Černý flek byl z vlnitého plechu a tímhle druhým nárazem se celá stěna urvala a padla dovnitř. Ven se s hukotem vyvalily šlehající plameny. Jak je možné, že tam vůbec ještě byl někdo naživu, to nevím, ale pravdou je, že živí lidé tam ještě byli. Lidé vydrží víc, než by se dalo věřit, Miku, a jestli tomu ty nevěříš, tak se podívej na mě. Můžu ti říct, že to tam vevnitř bylo jako ve smaltovací peci, peklo plné kouře a plamenů, ale lidé odtud vybíhali po desítkách. Bylo jich tolik, že Trev se ani neodvážil s nákladákem vycouvat, aby někoho nepřešel. Tak z něj vyskočil a utíkal ke mně, nechal ho tam stát.

Stáli jsme tam a sledovali to až do konce. Netrvalo to nejspíš déle než pět minut, připadalo nám to ale jako věčnost.

Posledních asi deset lidí, kteří vyběhli, už hořelo. Lidé se na ně vrhali a váleli je v trávě, snažili se je uhasit. Uvnitř jsme ještě viděli pár dalších, těm se však už uniknout nepodařilo.

Trev mě chytil za ruku a já jsem se ho držel jako klíště. Stáli jsme tam tak a drželi se za ruce jako já s tebou právě teď, Miku. Trev měl přeražený nos a tvář celou zkrvavenou, oči zalité krví, prostě měl krev všude. Stáli jsme a dívali se na ty lidi. To byli ti skuteční duchové, jež jsme oné noci viděli, nic než záblesky tvarované jako muži a ženy, deroucí se k otvoru, proraženému Trevem tím nákladákem. Pár jich mělo napřažené paže, jako kdyby očekávali od někoho pomoc. Další se jen tak pohybovali, ale vlastně už nikam nešli. Šaty na nich plápolaly. Tváře jim hořely. A pak jeden po druhém padali a už je nebylo vidět.

Poslední byla nějaká žena. Šaty na ní shořely a byla už jen v kalhotkách. Hořela jako nějaká svíce. Jakoby se nakonec dívala přímo na mě, a já jsem viděl, že jí hoří oční víčka.

Když ta upadla, bylo už po všem. Celý dům hořel jako věchet slámy. Než přijely hasičské vozy ze základny a další dva z hasičské stanice na Main Street, všechno už shořelo. Tak to byl požár v Černém fleku, Miku.“

Dopil zbytek vody ve sklenici a podal mi ji, abych mu do ní naplnil vodu z fontánky na chodbě. „Dneska asi pěkně promočím postel, Miku.“

Políbil jsem ho na tvář a šel jsem mu tu sklenici naplnit. Když jsem se vrátil, opět ztrácel vědomí, oči měl skelné a zádumčivé. Když jsem skleničku postavil na stolek vedle postele, jen zamumlal poděkování, nebylo mu skoro vůbec rozumět. Pohlédl jsem na budíka na jeho stolku a zjistil jsem, že už je skoro osm hodin. Byl čas, abych šel domů.

Sklonil jsem se nad ním, že ho políbím na rozloučenou... a místo toho jsem zjistil, že mu šeptám, „Co jsi to tam viděl?“

Jeho oči, téměř zavřené, se nepatrně pohnuly. Mohl vědět, že to jsem já, mohl si ale zrovna tak myslet, že to je hlas jeho vlastních myšlenek. „Co?“

„Ta věc, co jsi viděl,“ zašeptal jsem. Nechtěl jsem to slyšet, ale *musel* jsem to slyšet. Polévalo mne horko i zima, oči mi žhnuly, ruce mrzly. Ale potřeboval jsem to slyšet. Stejně jako Lotova žena se musela ohlédnout a podívat se na zničení Sodomy.

„Byl to nějaký pták,“ řekl. „Přímo nad posledním z těch Utíkajících lidí. Asi nějaký dravec. Něco jako poštolka. Ale byl obrovský. Nikomu jsem to nikdy neřekl. Mysleli by si, že jsem blázen. Ten pták měl rozpětí křídel snad dvacet metrů. Ale viděl jsem... viděl jsem jeho oči... a myslím... on mne také viděl...“ Hlava mu klesla na stranu, k oknu, odkud přicházel soumrak.

„Snesl se dolů a uchvátil toho posledního muže. Chytil ho za to prostěradlo... a slyšel jsem křídla toho ptáka... dělaly stejný hluk jako ten požár... jen tak stál ve vzduchu... a já jsem si pomyslel, ptáci se přeci nemohou zastavit ve vzduchu... ale tenhle mohl, protože... protože...“

Odmlčel se.

„Proč, tati?“ zašeptal jsem. „Proč se mohl zastavit ve vzduchu?“

„Nezastavil se,“ řekl.

Seděl jsem tam potichu, myslel jsem že tentokrát už skutečně usnul. Nikdy v životě jsem se ještě tak nebál... protože já jsem před čtyřmi roky toho ptáka viděl. Nějakým nepředstavitelným způsobem jsem na tu hrůzu už skoro zapomněl. A otec mi to teď opět vybavil.

„Nezastavil se,“ řekl. „Vznášel se. Vznášel se. Ke každému křídlu měl přivázané velké svazky balónků, a ty ho nesly.“
Můj otec usnul.

31. března 1985

Vrátilo se to. Už to vím jistě. Ještě trochu počkám, ale už to vím. Nevím, zda to zvládnou. Jako dítě jsem byl schopen se s tím vyrovnat, ale s dětmi to je jinak. Nějak zásadním způsobem to je jinak.

Včera večer jsem to všechno psal v jakési horečce – místo toho abych se sebral a šel domů. Celé Derry bylo povlečeno do silného náledí, a přestože od rána svítí slunce, nikde se nic nehýbe.

Psal jsem až skoro do čtyř hodin do rána, pero mi kmitalo rychleji a rychleji, chtěl jsem to všechno ze sebe dostat. Úplně jsem zapomněl, že jsem viděl toho obrovského ptáka, když mi bylo jedenáct let. Připomněl mi ho příběh mého otce... a už nikdy na něj nezapomenu. Ani na nic dalšího. Byl to asi jeho poslední dárek pro mne. Strašlivý dárek, řekli byste možná,

ale svým způsobem i nádherný.

Usnul jsem tam, kde jsem seděl, hlavu na pažích, přede mnou na stole můj blok a pero. Dnes ráno jsem se probudil s brnícím zadkem a bolavými zády, ale cítil jsem se nějak svobodný... očištěný od toho starého příběhu.

A pak jsem spatřil, že jsem v noci, když jsem spal, měl společnost.

Stopy, zasychající do slabě špinavých otisků, vedly od předních dveří do knihovny (které jsem zamknul; vždycky je zamykám) ke stolu, u něhož jsem spal.

Nebyly tam žádné stopy, jež by vedly zase ven.

Ať to byl kdokoliv, přišel za mnou v noci, nechal tu svůj talisman... a pak prostě zmizel.

Přivázaný k mé stolní lampě byl jediný balónek. Naplněný héliem, vznášel se v paprscích ranního slunce, pronikajících jedním z vysokých oken.

Na něm můj obličej, bez očí, z rozeklaných otvorů po nich stékající pramínky krve, ústa znetvořená šklebem zoufalého výkřiku, to vše namalované na tenké gumě nafouklého balónku.

Pohlédl jsem na balónek a zaječel. Ozvěna toho zaječení se nesla prázdnou knihovnou, vracela se vibracemi od točitého litinového schodiště, vedoucího k regálům.

Balónek s ohlušujícím třeskem praskl.

ČÁST 3

DOSPĚLÍ

„Sestup plný samých zoufalství
a nemožnosti dovršit
vede k novému probuzení:
a zoufalství
se ve svůj opak obrací.
Neboť z toho, co jsme nedovršili,
co bylo odepřeno lásce,
co jsme ztratili doufáním –
vzchází sestup,
nekonečný a nezničitelný.“

William Carlos Williams,
Paterson

„Pořád vás to ještě baví?
Pořád vás to ještě baví?
Každá boží havěť se časem znává,
pořád vás to ještě baví?
Pořád vás to ještě baví?“

Joe South

KAPITOLA 10

Opět spolu

1

Bill Denbrough si bere taxi

Zvonil telefon, probouzel ho a vytrhával z hlubokého, bezesného spánku. Hmátl po něm, aniž by otevřel oči, aniž by se probouzel víc než jen napůl. Kdyby jeho zvonění v tu chvíli přestalo, jistě by sklouzl bez problémů znovu do spánku; šlo by to tak jednoduše a snadno, jako kdysi při sáňkování na zasněžených pahorcích parku McCarron. To jste utíkali se sáňkami, pak jste na ně skočili a už to fičelo dolů – a nejspíš rychlostí zvuku. Dospělý chlap by to už dost dobře dělat nemohl, protože by si parádně narazil varlata.

Prsty mu tápaly po číselníku, sklouzly a znovu ho osahávaly. Měl nějakou temnou předtuchu, že by to mohl být Mike Hanlon, Mike Hanlon, volající z Derry, který po něm chce, aby tam přijel, chce po něm, aby si vzpomněl, říká mu, že přeci něco slíbil, Stan Uris jim přece nařídil dlaně kouskem střepe z láhve od coly a oni něco slíbili...

Jenomže to se už stalo.

Přijel včera v pozdním odpoledni – těsně před šestou hodinou. Předpokládal, že pokud byl poslední z Mikova seznamu, že museli všichni dorazit v různých časech; někteří tu možná už jsou celý den. On sám se zatím s nikým z nich neviděl, ani necítil nutkání vidět. Jen se ubytoval, šel do svého pokoje, objednal si u hotelové služby jídlo a zjistil, že ho nebude jíst už v okamžiku, kdy na něj pohlédl; pak zalezl do postele a spal až doteď.

Bill s obtížemi otevřel jedno oko a zatápal po sluchátku. Upadlo mu na stolek a on po něm chňapnul, otvíraje druhé oko. V hlavě měl naprosté prázdno, byl úplně vypnutý, jako

kdyby fungoval jen na baterie.

Konečně se mu podařilo sluchátko zachytit. Zvedl se na loket a přiložil si ho k uchu. „Haló?“

„Bill?“ Byl to hlas Mika Hanlona – alespoň v tom se jeho předtucha naplnila. Ještě minulý týden si na něj nebyl schopen ani vzpomenout, a teď již stačí jediné slovo, aby ho identifikoval. Je to zvláštní... ale nějak zlověstně zvláštní.

„Jo, Miku.“

„Asi jsem tě vzbudil, co?“

„Jo, vzbudil. Ale nic se neděje.“ Na stěně nad televizí byl nějaký příšerný obrázek s rybářem ve žluté pláštěnce a s rybářským širákem, líčícím síť na raky. Bill si hned vzpomněl, kde právě je: v Městském domě v Derry, na Upper Main Street. O necelý kilometr dál přes ulici je park Bassey... Most polibků... kanál. „Kolik je hodin, Miku?“

„Čtvrt na deset.“

„Kolikátého?“

„Třicátého.“ Mikův hlas zněl trochu pobaveně.

„Jo. Díky.“

„Zorganizoval jsem takové menší setkání,“ řekl Mike. Hlas mu teď zněl spíš pochybovačně.

„Jo?“ Ben spustil nohy s postele. „Přijeli všichni?“

„Všichni mimo Stana Urise,“ řekl Mike. Měl teď v hlase něco, čemu Bill nerozuměl. „Beverly přijela poslední. Včera pozdě v noci.“

„Proč říkáš poslední, Miku? Stan se může ukázat ještě během dneška.“

„Bille, Stan je mrtvý.“

„Co? Jakto? Jeho letadlo -“

„Nic takového,“ řekl Mike. „Podívej, jestli ti to nevadí, tak s tím počkám, až budeme všichni pohromadě. Bude lepší, když vám to řeknu všem zároveň.“

„Má to co dělat s tou věcí?“

„Ano, asi má.“ Mike se krátce odmlčel. „Určitě má.“

Bill pocítil, jak se mu zase usazuje kolem srdce ta známá tíha strachu – copak to jde, aby se v něm zase tak rychle uhnízдила? Anebo je to něco, co v sobě celou tu dobu nosil, co necítil a nač nemyslel, jako fakt nevyhnutelnosti své smrti?

Sáhl po balíčku cigaret, jednu si zapálil a prvním vydechnutím kouře zhasl zápalku.

„Včera se nesešli?“
„Ne – myslím že ne.“
„A ty jsi se už s někým z nás viděl?“
„Ne – jen jsem s vámi mluvil po telefonu.“
„Dobrý,“ řekl. „A kde je to setkání?“
„Pamatuješ si, kde bývaly ty staré železárny?“
„Jasně, na Pasture Road.“
„No, trochu jsi zaspal čas, starý brachu. Dneska to je Mail Road. Nákupní ulice. Máme tu třetí největší nákupní středisko ve státě. Osmačtyřicet různých obchodů pod jednou střechou je tu pro vás.“
„No, to zní teda sakra a-a-americky.“
„Bille?“
„Co je?“
„Jsi v pořádku?“
„Ano.“ Ale srdce mu tlouklo dost splašené, špička cigarety se mu trochu třásla. A zakoktal. Mike to slyšel.
Po chvíli ticha Mike řekl: „Hned za tím nákupním střediskem je restaurace, co se jmenuje Nefrit Orientu. Mají tam oddělené salóanky pro uzavřenou společnost. Jeden jsem včera rezervoval. Můžeme ho mít na celé odpoledne, když bude třeba.“
„Myslíš, že to bude trvat tak dlouho?“
„Tak to nevím.“
„Bude taxikář vědět, kde to je?“
„Určitě.“
„Dobře,“ řekl Bill. Zapsal si název restaurace na blok vedle telefonu. „A proč zrovna tam?“
„Asi proto, že to tam je nové,“ řekl Mike pomalu. „Zdálo se mi to jako... nevím jak...“
„Jako neutrální půda?“ zeptal se Bill.
„Ano, myslím, že ano.“
„Mají tam dobrou kuchyni?“
„To nevím,“ řekl Mike. „Jak jsi na tom s chutí k jídlu?“
Bill vyfoukl kouř, napůl se zasmál a napůl zakašlal. „Už to není co bejvalo, starý brachu.“
„Jo,“ řekl Mike. „Nakonec je to slyšet.“
„V poledne?“
„Spíš asi v jednu hodinu. Necháme Beverly ještě trochu dospat.“

Bill potáhl z cigarety. „Je vdaná?“

Mike opět zaváhal. „To se všechno dozvíme,“ řekl.

„Je to jako setkání absolventů gymnázia po deseti letech, co?“ řekl Bill. „Uvidíme, kdo ztloustnul, kdo je plešatý, kdo má d-děti.“

„To bych si jen přál, aby to tak bylo,“ řekl Mike.

„Jo. Já taky, Miku. Já taky.“

Zavěsil, dal si dlouhou sprchu a objednal snídani, kterou nechtěl a v níž se jen porýpal. Ne, s jeho chutí k jídlu to opravdu nebylo slavné.

Vytočil číslo na firmu Žluté taxi a požádal, aby ho vyzvedli ve tři čtvrtě na jednu, protože si myslel, že patnáct minut by mělo na cestu do Pasture Road stačit (zjistil, že není vůbec schopen myslet na nijako na Mail Road), ale podcenil polední provoz... a to, jak se Derry rozrostlo.

V roce 1958 bylo Děrný jen větší maloměsto, nic víc. Ve vnitřním městě žilo snad třicet tisíc lidí a dalších asi sedm tisíc bydlelo na předměstích.

Ted' se z něj však stalo už velkoměsto – ve srovnání s Londýnem či New Yorkem by to pochopitelně bylo stále jen městečko, ale podle měřítek státu Maine, jehož největší město Portland se mohlo pyšnit necelými třemi sty tisíci obyvatel, na tom bylo poměrně dobře.

Když taxík pojížděl pomalu po Main Street (*ted' jedeme nad kanálem*, pomyslel si Bill; *není vidět, ale je tam dole, teče tam tmou*), a když pak zahruli na Center Street, dalo se čekat, co ho napadne jako první věc: nakolik se to tu změnilo. Ale tato očekávaná myšlenka byla provázena hlubokým rozladěním, jež by nikdy nečekal. Na své dětství tady vzpomínal jako na nervózní dobu, plnou strachu... nejen kvůli létu roku 1958, kdy oni, těch sedm školáků, museli čelit všem těm hrůzám, ale i kvůli Georgově smrti, kvůli hlubokému snu, do něhož jeho rodiče jakoby upadli po jeho smrti, neustálým potížími kvůli svému koktání, trvalým potyčkám s Bowersem, Hugginsem a Crissem po té bitvě v Ladech

(Bowers, Huggins a Criss, ach Bože! Bowers, Huggins a Criss, ach Bože!)

i kvůli pocitu, že Derry je studené, Derry je kruté, že tomu městu je úplně jedno, jestli tu někdo z nich bude žít nebo zemře, a už vůbec fuk, jestli oni zvítězí nad tím klaunem.

Lidé z Derry žijí s tím klaunem ve všech jeho podobách už dávno... a snad ho i nějakým šíleným způsobem byli schopni pochopit. Mít ho rádi, potřebovat ho. *Milovat* ho? Možná. Ano, možná i to.

Tak proč to rozladění?

Možná jen proto, že ta změna se mu zdála být nějak neslaná nemastná. Nebo možná proto, že Derry jakoby pro něj ztratilo tu svoji zásadní tvář.

Kino Bijou zmizelo, místo něj tam stojí parkoviště (JEN PRO DRŽITELE POVOLENÍ, hlásá nápis nad vjezdem; VOZIDLA BEZ POVOLENÍ BUDOU ODTAŽENA). Obuvnictví Shoeboat a bistro pana Bailleye, dva krámky, co stávaly hned vedle, už také vzaly za své. Místo nich tam stojí pobočka banky Northern National. Velké digitální návěští, vystupující z příjemné panelové fasády, ukazuje čas a teplotu – tu jak ve stupních Fahrenheita, tak Celsia. Lékárna na Center Street, království pana Keena, kam Bill tenkrát jel Eddiemu pro jeho lék na astma, také zmizela. Z uličky Richard's se stal podivný hybrid nazývaný „ministředisko“. Když Bill do uličky nahlédl při zastavení taxíku na červenou, zahlédl prodejnu s gramodeskami, obchod s biopotravinami a hračkářství, kde právě vyprodávali **VEŠKERÉ HLADOMORNÝ A PŘÍSLUŠENSTVÍ PRO DRAKY**.

Taxík se rozjel se zapištěním pneumatik. „Bude to ještě chvíli trvat,“ řekl taxikář. „Všechny tyhle posraný banky by si měly nějak rozdělit dobu polední přestávky. Promiňte mi můj jazyk, jestli jste náhodou na některý slova háklivej.“

„To je v pořádku,“ řekl Bill. Venku bylo zataženo a na čelní sklo auta teď dopadly první kapky deště. Z rádia tlumeně znělo hlášení o uprchlém pacientovi nějaké psychiatrie, který je údajně velmi nebezpečný a pak zase o Red Sox, kteří naopak vůbec nebezpeční nejsou. Nejdřív budou přehánky, pak se vyjasní. Když začal Barry Manilow lkát o nějaké Mandy, co přišla a všechno dala, aniž si sama vzala, řidič rádio vypnul. Bill se zeptal: „Kdy to tu postavilí?“

„Cože? Ty banky?“

„J-jo.“

„Tak asi koncem šedesátých nebo začátkem sedmdesátých let, většinou,“ řekl řidič. Byl to urostlý muž se silnou šíjí. Na hlavě měl naraženou jasně oranžovou kšiltovku. Byla

zašpiněná od smíru. „Dostali ty prachy na obnovu města. Říká se tomu Podíl na obnovu. Tak to podělili tak, že nechali všechno zbourat. A nastěhovaly se sem ty banky. Asi jedině ty si mohly dovolit tady stavět. To je žrádlo, co? A tomu se říká obnova města. Nasrat a rozmazat. Promiňte mi ten jazyk, jestli jste náhodou na některý slova háklivej. Furt se mluvilo to tom, jak se střed města znovu oživí. Cha cha, pěkně ho oživil. Strhli skoro všechny starý obchody a postavili tam banky a parkoviště. A stejně nenajdete místo k parkování ani za hovno. Celou městskou radu by měli pověsit za kulky do průvanu. Mimo té Pollockové, co je tam taky. Tu bych pověsil za kozy. Ale když na ni člověk kouká, tak to vypadá, že ani žádný nemá. Ta má prsa po tatínkovi. Promiňte mi ten jazyk, jestli jste náhodou na nějaký slova háklivej.“

„To jsem,“ řekl Bill a zašklebil se.

„Tak koukejte vypadnout z mého taxíku a utíkejte do nějakýho zasranýho kostela,“ řekl taxikář a oba vyprskli smíchem.

„Bydlíte tu dlouho?“ zeptal se Bill.

„Celý život. Narodil jsem se v místní porodnici a moji posranou kostru pohřbíjí na hřbitově Mount Hope.“

„Prima vyhlídka,“ řekl Bill.

„Jo, jasně,“ řekl řidič. Odchrchl si, stáhnul okénko a odplivl obrovskou žlutozelenou slinu do deštivého vzduchu. Jeho postoj byl trochu rozporný, ale při vší zlostnosti se nesl v duchu trochu zasmušilé dobré nálady. „Kdo tenhle flusanec chytne, ten si nebude muset aspoň tejden kupovat žádnou zasranou žvejkačku. Promiňte mi můj jazyk, jestli jste náhodou na některý slova háklivej.“

„Ale všechno nepředělali,“ řekl Bill. Depresivní přehlídka bank a parkovišť zůstala za nimi, když vjeli na Center Street. Za kopcem a bankou First National začal taxík trochu nabírat rychlost. „Kino Aladdin ještě stojí.“

„Jo,“ souhlasil taxikář. „Ale jen o chlup. Ti volové ho chtěli zbourat taky.“

„Kvůli další bance?“ zeptal se Bill a nějaká část jeho nitra se bavila pomyšlením, že jiná jeho část je touto myšlenkou zděšena. Nedovedl si představit, že by někdo se zdravým rozumem chtěl zbourat ten vznešený stánek radosti s jeho křišťálovým lustrem, točitým pravým a levým schodištěm

vedoucím na balkón, jeho mamutí oponou, která ne že by se jednoduše před začátkem promítání pouze roztahovala, ona se místo toho zvedala s magickými záhyby a řasením, podsvětlená báječnými odstíny červené, modré, žluté a zelené, zatímco někde v zákulisí sténaly a vrzaly kladky. *Proboha, Aladdina ne*, vykřikla ta šokovaná část jeho nitra. *Jak může někoho třeba jen napadnout myšlenka na zbourání Aladdina kvůli nějaké BANCE?*

„Jasně že jo, kvůli bance,“ řekl řidič. „Máte sakra pravdu. Na Aladdina si brousila zuby okresní banka First Merchants z Penobscotu. Chtěli ho strhnout a postavit něco čemu říkají ‚bankovní komplex‘. Už měli od městské rady všechna povolení a Aladdin byl odepsán. Pak ale pár lidí udělalo takový výbor – lidi co tu bydlejí už dlouho – podali petice, pochodovali, demonstrovali a nakonec donutili městskou radu, aby udělala o tom zasedání a Hanlon těm čuranům vypálil rybník.“ Teď zněl řidičův hlas výrazně spokojeně.

„Hanlon?“ zeptal se s údivem Bill. „Mike Hanlon?“

„Jasně,“ řekl taxikář. Krátce se otočil, aby se na Billa podíval, odhaluje svoji kulatou, vrásčitou tvář a brýle s černými obroučkami. „Knihovník. Černej. Vy ho znáte?“

„Znával jsem ho,“ řekl Bill a hlavou mu blesklo, jak se s Míkem tenkrát v červenci roku 1958 seznámil. Zase v tom byli Bowers, Huggins a Criss... pochopitelně. Bowers, Huggins a Criss

(ach bože)

na každém rohu, s jejich nevědomými nectnostmi, ti vlastně hnali jich sedm dohromady – stále těsněji a těsněji.

„Jako děti jsme si spolu hráli. Než jsem se odstěhoval.“

„No to se na to podívejme,“ řekl taxikář. „To je v prdeli, jak je ten svět malej, promiňte mi –“

„– můj jazyk, jestli jste náhodou na některý slova háklivej,“ doplnil ho Bill.

„No to se na to podívejme,“ opakoval řidič spokojeně a chvíli jeli v tichu, než zase řekl: „Hodně se to tu v Derry změnilo, to jo, ale hodně toho taky zůstalo, jak bylo. Třeba Městský dům, kde jsem vás bral. Nebo vodojem v parku Memorial. Pamatujete se na to místo, pane? Když jsme byli dětmi, tak jsme si mysleli, že tam straší.“

„Pamatuji se na vodojem,“ řekl Bill.

„Koukněte, támhle je nemocnice. Poznáváte ji?“

Projížděli kolem nemocnice na pravé straně. Za ní plynula říčka Penobscot ke svému soutoku s Kenduskeag. Pod deštivým jarním nebem byla říčka matně šedá. Nemocnice, na niž se Bill pamatoval – bílá budova s tmavými dřevěnými trámy o dvou křídlech, vysoká tři podlaží – tam ještě stála, ale nyní byla obklopena celým komplexem budov, celkem snad deseti. Dál vlevo zahlédl velké parkoviště, kde mohlo stát snad nejméně pět set aut.

„Můj bože, tohle není přece nemocnice, vždyť to vypadá jako nějaká zasraná univerzitní kolej,“ zvolal Bill.

Řidič se uchechtнул. „Protože nejsem na některý slova háklivej, tak vám to odpouštím. Jasně, je teď velká skoro jako Eastern Maine nahoře v Bangoru. Mají tu rentgenologické oddělení, rehabilitační středisko, šest set nemocničních pokojů, vlastní prádelnu a bůhví co ještě. Stará budova sice stojí, ale jsou tam teď už jen kanceláře.“

Bill začal pociťovat něco jako dvojí vnímání, bylo to jako když poprvé sledoval trojrozměrný film. Když se přes sebe promítaly dva obrazy a nebyly úplně v zákrytu. Na chvíli se daly oči a hlava ošálit, ale jak si vzpomínal, končilo to většinou bolestí hlavy... a teď cítil, jak na něj jde také bolení hlavy. Nové Derry, v pořádku. Ale staré Derry tu stále ještě bylo, jako dřevěná budova nemocnice. Staré Derry bylo většinou zbořené pod novými stavbami... ale oči se nějak bezmocně zadržávaly a snažily se na něj hledět... najít ho.

„Seřadiště už tu asi není, co?“ zeptal se Bill.

Řidič se opět potěšeně zasmál. „Teda na to, že jste se odstěhoval jako dítě, máte paměť dobrou.“ Bill si pomyslel: *Tos mne měl potkat minulý týden, můj sprostě mluvící příteli.*

„Pořád tam stojí, ale už to jsou jen ruiny, je to celý zarostlý, koleje jsou rezatý. Nákladáky už tam ani nezastavují. Někdo chtěl ten pozemek koupit a postavit tam takový ten zábavní park u silnice – minigolf, haly s videohrama, autíčka, loopingy a co já vím co ještě – ale je ňák moc velkéj bordel v tom, komu vlastně teď ty pozemky patří. Myslím si, že to stejně nakonec dostane – je dost tvrdohlavej, ten chlapík – ale teď je to právě někde u soudu.“

„A kanál,“ zamumlal Bill, když zahнули z Outer Center Street na Pasture Road označenou – jak už mu řekl Mike –

zelenou tabulí MALL ROAD. „Kanál pořád stojí.“

„Jo jo,“ řekl řidič. „Ten tu bude stát snad na furt.“

Když nyní jeli po Mail Street, měl Bill obchody po levé ruce a znovu se mu vrátil ten pocit dvojího vidění. Když byli dětmi, táhl se tu lán pole, plný bujné trávy a obrovských kývajících se slunečnic, ohraničující severovýchodní okraj Lad. Za ním, směrem na západ, stálo sídliště Old Cape, sociální byty pro lidi s nižšími příjmy. Vzpomínal si, jak na tom poli dělali průzkumy a dávali pozor, aby nespadli do zející díry sklepa Kitchenerových železáren, jež vybuchly na Velikonoční neděli v roce 1906. Pole bylo plné různých pozůstatků a oni je vykopávali s vážným zaujetím archeologů, zkoumajících nějaké egyptské ruiny: cihel, naběraček, kusů železa s rezatými svorníky, tabulek skla, láhví plných neznámých tekutin, páchnoucích jako největší jedy světa. Taky se tu poblíž stalo něco ošklivého, ve vytěžené štěrkové jámě poblíž skládky, ale na to si nějak zatím nedokázal vzpomenout. Vzpomněl si jen na nějaké jméno, Patrick Humboldt, a mělo to co dělat s nějakou ledničkou. A vzpomínal si také na něco ve spojitosti s ptákem, co honil Mika Hanlona. Co to bylo...?

Zavrtěl hlavou. Útržky. Sláma ve větru. To bylo všechno.

Pole už tam nebylo, zrovna tak jako pozůstatky železáren. Bill si náhle vzpomněl na velký komín železáren. Zvenčí z pálených cihel, poslední asi tři metry zčernalé sazemi, ležel tam ve vysoké trávě jako nějaké obrovité potrubí. Nějak se na něj vyšplhali a kráčeli po něm, ruce rozpřážené jako provazochodci, a smáli se –

Zatřepal hlavou, jako kdyby chtěl zapudit obraz těch nákupních středisek, shluků ošklivých budov s vývěsními štíty hlásajícími SEARS, J. C. PENNEY, WOOLWORTH, CVS, YORKOVY STEAKY, KNIHY WALDEN a desítky dalších firem. Tu a tam byly výjezdy na parkoviště. Nákupní střediska však zapudit z obrazu nešla, protože nebyla žádným přeludem. Kitchenerovy železáreny byly pryč, jako bylo pryč i pole, rozkládající se kolem jejich ruin. Realitou byla ta nákupní střediska, ne vzpomínky.

Nějak tomu však nemohl uvěřit.

„Tak jsme tady, pane,“ řekl taxikář. Zajel na parkoviště budovy, podobající se nějaké obrovské pagodě z umělé

hmoty, „Sice trochu později, ale pořád lépe než nikdy, nemám pravdu?“

„To tedy máte,“ řekl Bill. Dal řidiči pětidolarovku. Drobné si nechte.“

„Sakra dobrý rito!“ zvolal řidič. „Když budete někdy potřebovat odvézt, zavolejte firmu Žluté taxi a chtějte Dava. Vyžádejte si mě jménem.“

„Já jim řeknu, že chci toho slušňáka,“ řekl Bill a zašklebil se. „Toho, co už má vybrané místo na hřbitově na Mount Hope.“

„To jste uhádl,“ řekl Dave se smíchem. „Mějte se hezky, pane.“

„Vy také, Dave.“

Na chvíli postál ve slabém dešti a sledoval odjíždějící taxík. Uvědomil si, že se chtěl taxikáře zeptat ještě na jednu věc a zapomněl na to – možná úmyslně.

Chtěl se Dava zeptat, jestli se mu *líbí* život v Derry.

Bill Denbrough se rozhodně otočil a kráčel k restauraci Nefrit Orientu.

V hale byl Mike Hanlon, seděl v široké lenošce s opěradlem jako motýl. Vstal a Bill pocítil, jak ho polévá něco hluboce nepřírozeného – jak to jím prostupuje. Pocit onoho dvojího vidění se mu vrátil, teď to ovšem bylo mnohem, mnohem horší.

Pamatoval si kluka asi půldruhého metru vysokého, hubeného a živého. Před ním stál muž vysoký sto sedmdesát centimetrů. Byl hubený. Šaty na něm jakoby visely. A vrásky v obličejí by ukazovaly na téměř padesátníka místo na muže osmatřicetiletého.

Něco z Billova šoku se mu muselo zračit ve tváři, protože Mike řekl tiše: „Já vím, jak vypadám.“

Bill se začervenál a řekl: „Tak zlé to není, Miku, jenomže já si tě pamatuji jako malého kluka. To je to celé.“

„Opravdu?“

„Vypadáš trochu unaveně.“

„Já *taky jsem* trochu unavený,“ řekl Mike, „ale já to zvládnu. Alespoň doufám.“ Pak se usmál a ten úsměv mu ozářil celou tvář. A Bill v ní spatřil tvář chlapce, jehož znal před sedmadvaceti roky. Stejně jako stará dřevěná budova nemocnice byla obestavěna budovami ze skla a panelů, tak na

tom chlapci, jehož Bill znával, viselo nezbytné příslušenství dospělosti. Na čele měl hluboké vrásky, od koutků úst mu vrásky sahaly skoro až k bradě a po obou stranách nad ušima měl vlasy šedivé. Ale zrovna tak jako ta stará nemocnice pořád stála, pořád byla vidět, i když byla obestavěná, stejně do bylo s tím klukem, jehož Bill znával.

Mike k němu napřáhl ruku a řekl: „Vítej zpátky do Derry, Velký Bille.“

Bill ruku ignoroval a Mika obejmul. Mike jeho objetí vášnivě opětoval a Bill ucítil jeho vlasy, tuhé a kudrnaté, na svém rameni a na straně krku.

„Miku, ať jde o jakýkoliv malér, zvládneme to,“ řekl Bill. Ucítil v hrdle přicházející slzy a bylo mu to jedno. „Vyhráli jsme nad tím jednou, vy-vyhrájeme z-z-znova.“

Mike se od něj odtáhl, držel ho na délku paží, a i když se stále ještě usmíval, oči mu nějak nepřírozně jiskřily. Vytáhl kapesník a oči si utřel. „Jasně, Bille,“ řekl. „To si piš.“

„Mohla bych pány poprosit, aby mě následovali?“ zeptala se hosteska. Byla to usměvavá orientálka v jemně růžovém kimonu, na němž se kroutil drak a hrál si se svým ocasem. Tmavé vlasy měla vysoko vyčesané a účes jí držely hřebínky ze slonoviny.

„Já vím kudy, Roso,“ řekl Mike.

„Výborně, pane Hanlone.“ Usmála se na ně. „Doufám, že jde o šťastné setkání.“

„Myslím, že ano,“ řekl Mike. „Tak pojď, Bille.“

Vedl ho tmavou chodbou, kolem hlavní jídelny ke dveřím, v nichž visel koráلكový závěs.

„A ostatní –?“ začal Bill.

„Všichni tu už jsou,“ řekl Mike. „Všichni, kdo mohli přijít.“

Bill na chvíli před dveřmi zaváhal, náhle dostal strach. Neměl strach z toho neznáma, z toho nadpřirozena; bylo to prostě vědomí, že je o pětatřicet centimetrů vyšší, než byl v roce 1958, a že přišel o většinu vlasů. Pocítil náhle neklid – téměř hrůzu – z toho, že by je měl všechny znovu vidět, jejich dětské tváře budou pryč, pohřbeny pod všemi různými přístavbami jako ta stará nemocnice. V hlavách jim budou na místech, kde kdysi stávaly kouzelné třpytivé paláce, stát banky.

Vyrostli jsme, pomyslel si. Nemysleli jsme na to, že se to

stane, ne tenkrát, ne nám. Ale stalo se to, a když tam vejdu, stane se to skutečností: jsme všichni už dospělí.

Pohlédl na Mika, náhle s bází a úlekem. „Jak vypadají?“ uslyšel se, jak se ptá zajímavým hlasem. „Miku... jak vypadají?“

„Pojď a uvidíš,“ řekl Mike jemně a uvedl Billa do salónku.

2

Bill Denbrough se rozhlíží

Snad to bylo jen tím šerem v místnosti, jež způsobilo onu iluzi trvající jen krátký zlomek vteřiny, ale Bill později přemítal, zda to nebylo nějaké poselství, určené výlučně pro něj: že osud může být i vlídný.

Na tu krátkou chvíli se mu zdálo, že nikdo z nich nevyrostl, že s jeho kamarády to je jako s Peterem Panem, že všichni zůstali dětmi.

Richie Tozier se houpal na židli tak, že se až opíral o zed' a právě něco vyprávěl Beverly Marshové, jež měla dlaň před ústy, aby zakryla smích; Richie měl na tváři svůj frajerský úšklebek, tak perfektně známý. Po levici Beverly seděl Eddie Kaspbrak a na stole před ním, vedle sklenice vody, stála lahvička z plastu s pistolovou rukovětí. Měla trochu modernější tvar, než si Bill vzpomínal, ale účel měla nepochybně stejný: byl to respirátor. Na konci stolu, pozoruje tuto trojici s výrazem, v němž se mísila úzkost, pobavení a soustředění, seděl Ben Hanscom.

Bill zjistil, že se mu chce zvednout ruku k hlavě a s trochou lítostivého pobavení si v ten moment uvědomil, že si už skoro poškrabal lebku, aby se přesvědčil, zda se mu nějakým zázrakem nevrátily vlasy – ta kštice zrzavých vlasů, jež mu začaly vypadávat, už když byl druhým rokem na univerzitě.

A tím ta bublina praskla. Uvědomil si, že Richie nemá brýle a pomyslel si: *Asi má kontaktní čočky určitě. Nenáviděl ty brýle.* Trička a manšestráky, jež byly jeho běžným oblečením, nahradil oblek, nevypadající na běžnou konfekci – Bill ho hodnotil na dobrých devět set dolarů, šitý na míru.

Z Beverly Marshové (pokud se pořád jmenovala Marshová) se stala úžasně krásná žena. Místo nedbale sepnutého ohonu jí vlasy – jež měly téměř přesně stejný odstín jako kdysi jeho – padaly přes ramena na bílou blůzku v pramenech jemných barevných odstínů. V tomto tlumeném osvětlení jen jemně jantarově žhnuly a Bill si představoval, jak asi musí ohnivě zářit na denním světle, i v takovém pošmourném dni jako dnes. A přistihl se, že touží zabořit do těch vlasů svoji ruku. *To je ten nejstarší příběh na světě, pomyslel si hořce. Miluji svoji ženu, ale toužím po tobě.*

Eddie – zvláštní, avšak skutečné – v dospělosti vypadá trochu jako Anthony Perkins. Tvář má předčasně zvrásněnou (i když dle mimiky se zdá být mladší než Richie nebo Ben) a ještě starší mu ji dělají brýle bez obrouček – takové brýle, jež by si člověk představil spíš na nějakém anglickém advokátovi, předstupujícím k lavici obhajoby nebo listujícím úředními listy. Vlasy má ostříhané nakrátko a učesané tak trochu staromódně, má takový ten univerzitní účes, jako mívával na přelomu padesátých a šedesátých let třeba John Kennedy. Má na sobě křiklavé sportovní kostkované sako, vypadající jako kdyby ho vytáhl z haldy nemoderního pánského oblečení někde v bazaru, co dělá totální výprodej před ukončením prodeje... ale ty hodinky na jeho zápěstí mají značku Patek Philippe, a ten prstýnek na malíčku pravé ruky je rubín. Tak příliš vulgárně velký a ostentativně na odiv kladený kámen nemůže být jiný než pravý.

Jediný, kdo se skutečně hodně změnil, byl Ben. Když na něj znovu pohlédl, pocítil Bill, jak ho lehce polévá jakýsi neklid. V obličeji zůstal stejný a vlasy, i když šedivější a delší, měl načesány do stejné zvláštní patky. Ale Ben silně zhubl. Seděl uvolněně ve své židli, koženou vestu bez jakýchkoliv ozdob rozepnutou, pod ní kostkovanou sportovní košili. Měl na sobě úzké džíny, vysoké kovbojské boty a široký kožený opasek se stříbrnými cvočky. To oblečení dobře sedělo k jeho štíhlému tělu a úzkým bokům. Na jedné ruce měl řetízek – ne zlatý, nýbrž měděný. *Bože ten zhubnul, pomyslel si Bill. Ze starého Bena zůstal jen stín, dalo by se říci... Člověk se pořád nestačí divit.*

Mezi těmi šesti lidmi se teď na okamžik rozhostilo ticho, jehož podstatu lze jen těžko popsat. Pro Billa to byla jedna z

nejpodivnějších chvil v jeho životě. Stan s nimi nebyl, ale ta sedmá postava se přesto dostavila. Zde, v tomto privátním salónku restaurantu, pociťoval její přítomnost tak intenzivně, jako kdyby tu byla osobně – ne však jako stařena v bílém rouchu s kosou na rameni. Spíš jako bílá plocha na mapě, zahrnující údobí mezi roky 1958 a 1985, plochu, již by nějaký cestovatel nejspíš označil jako Velká Neznámá. Bill přemítal, kdo to přesně je. Beverly Marshová v minisukních, odhalujících její dlouhé, štíhlé nohy, Beverly Marshová v bílých střevících nad kotníky, vlasy uprostřed rozdělené a naondulované? Richie Tozier nesoucí transparent, na jehož jedné straně je nápis STOP VÁLCE a na druhé VOJENSKÁ VÝCHOVA PRYČ Z UNIVERZITY? Ben Hanscom ve žlutém klobouku s americkou vlaječkou nalepenou vpředu, za volantem buldozeru pod plátěným slunečníkem, bez košile, s břichem, jež stále méně a méně přetékal přes pásek jeho kalhot? Ne, tato postava nosila bílé košile a vyšisované sportovní kalhoty, sedávala v čítárně University of Maine, sepisovala elaboráty o původu poznámek pod čarou a možných výhodách katalogizačních čísel ISBN při zařazování knih, zatímco venku pochodovali demonstrující studenti a Phil Ochs zpíval „Richard Nixon si našel další zemi k přivlastnění“ a mladí lidé umírali s rozpáranými břichy za vesnice, jejichž názvy ani nebyli schopni vyslovit; ale ta postava tu seděla v zaujetí nad svými papíry (Bill ji *viděl*), rozloženými v šikmo dopadajících paprscích mrazivého zimního světla, s tváří zaujatou a klidnou u vědomí, že být knihovníkem znamená přiblížit se, jak nejvíc lze, onomu povozu, směřujícímu do nekonečna. Je tato postava tím sedmým? Nebo je jím mladý muž, stojící před zrcadlem a sledující, jak mu (ne)rostou vlasy, pohlížející na hřeben plný vypadaných zrzavých vlasů, pohlížející na štos univerzitních bloků na stole, odrážející se v zrcadle, bloků, v nichž je kompletní neredigovaná verze románu s názvem *Joanna*, jenž má být vydán o rok později? Některé z nich, všechny, žádná z nich. Vlastně na tom nezáleží. Ta sedmá postava tu s nimi je a v tom prchavém okamžiku to pociťovali všichni... a snad tím i nejlépe pochopili příšernou moc té věci, jež je sem zpátky přivedla. Ta žije, pomyslel si se zamrazením Bill.

Mločí oko, dračí ocas, ruka vesmíru... ať je to cokoliv, je to

tady v Derry znovu. To.

A náhle pocítil, že tou sedmou postavou je *To*; že *To* a čas jsou nezaměnitelné, že *To* způsobilo zestárnutí jejich tváří stejně jako tisíců dalších, jež *To* vyděsilo a zabilo... a myšlenka, že *To* by mohlo *být jimi*, byla snad ta nejděsivější ze všech. *Kolik nás sem nepřišlo*, pomyslel si s náhle vzrůstající hrůzou. *Kolik z nás nikdy neopustilo kanály a jímky, kde žijeme... a kde se To živí? Proto jsme zapomněli? Protože část každého z nás neměla nikdy žádnou budoucnost, nikdy nedospěla, nikdy neopustila Derry? Je to proto?*

Nečetl jim ve tvářích žádné odpovědi... vracela se mu od nich jen jeho vlastní otázka.

Tyto myšlenky se tvořily a probíhaly během několika sekund či milisekund, vytvářely si svůj vlastní časový rámec, a to všechno proletělo Billu Denbroughovi hlavou snad v necelých pěti vteřinách.

Ale pak se Richie Tozier zhoupł v židli, opřel se o zeď, zašklebil se a řekl: „No páni, koukněte se na to – Bill Denbrough v provedení chromová poklička. Jak dlouho sis tu kebuli leštil, Bille?“

A Bill, aniž by měl sebemenší představu, co z něj vyjde, otevřel ústa a slyšel se, jak říká: „Vyser si voko i s tou kobyloou, co na ní cváláš, Kecalé.“

Nastal okamžik ticha – a pak se salónek začal otřásat smíchem. Bill k nim vykročil a začali se zdravit, potřásat si rukama. A i když v jeho pocitech teď bylo přítomno něco drásavého, bylo v nich i něco konejšivého: pocit, že se vrátil domů, už navždy.

3

Ben Hanscom hubne.

Mike Hanlon objednal pití a jako kdyby si všichni chtěli vynahradiť předchozí ticho, začali jeden přes druhého mluvit. Beverly Marshová je teď, jak se ukázalo, Beverly Roganová. Řekla, že si v Chicagu vzala vynikajícího člověka, který obrátil její život naruby a nějakými dobrými kouzly

transformoval její prostý ženský talent k šití na úspěšnou kariéru módní návrhářky. Eddie Kaspbrak má firmu na pronajímání limuzín v New Yorku. „A co já vím, možná je moje žena teď v posteli s Al Pacinem,“ řekl s mírným úsměvem, a všichni se opět rozesmáli. Všichni věděli, čemu se věnují Bill a Ben, ale Bill měl nějaký zvláštní dojem, že jejich jména – Bena jako architekta a jeho jako spisovatele – nebyla až donedávna spojována s osobami, jež znávali jako děti. Beverly měla v kabelce paperbacková vydání *Joanny* a *Černých peřejí* a požádala ho, zda by jí je podepsal. Bill tak učinil a všiml si, že obě knihy jsou v naprosto netknutém stavu – jako kdyby je koupila na novinovém stánku na letišti poté, co vystoupila z letadla.

Podobným způsobem říkal Richie Benovi, jak obdivuje komunikační středisko BBC v Londýně... ale v očích přitom měl trochu zmatku, jako kdyby nebyl úplně schopen spojit tu budovu s tímto člověkem... nebo s tím upřímným tloušťkem, který jim ukázal, jak lze zaplavit polovičku Lad několika ukradenými deskami a rezatými dvířky auta.

Richie pracuje jako disc-jockey v Kalifornii. Řekl jim, že je znám pod přezdívkou Muž tisíce hlasů a Bill jen zachrochtal. „Proboha, Richie, vždyť ty tvoje Hlasy byly vždycky tak *strašné*.“

„Pochlebováním to nikam nedotáhnete, člověče,“ odpověděl Richie pyšně.

Když se ho Beverly zeptala, zda teď nosí kontaktní čočky, řekl Richie tiše: „Pojď ke mně trochu blíž, zlato. Podívej se mi do očí.“

Beverly se k němu naklonila a potěšeně vykřikla, když Richie trochu nahnul hlavu a ona spatřila spodní okraje jeho gelových čoček Hydromist.

„V knihovně to vypadá pořád stejně?“ zeptal se Ben Mika Hanlona.

Mike vytáhl náprsní tašku a ukázal všem fotografii knihovny, záběr z ptačí perspektivy. Učinil to s pyšným gestem otce, vytahujícího obrázky svých dětí, když se ho někdo zeptá na rodinu. „Jeden kamarád to fotografoval ze sportovního letadla,“ řekl, když fotografie kolovala z ruky do ruky. „Snažím se sehnat od městské rady nebo slušného soukromého dáorce nějaké peníze, aby se to dalo zvětšit a

umístit na zeď v knihovně pro mládež. Zatím ale peníze nejsou. Ale fotografie to je dobrá, ne?“ Všichni souhlasili. Nejdéle držel obrázek Ben, upřeně se na něj díval. Konečně ukázal prstem na skleněný koridor, spojující obě budovy. „Miku, neznáš tohle odněkud odjinud?“

Mike se usmál. „To je přece tvoje komunikační centrum,“ řekl a všichni vyprskli smíchem. Donesli pití. Všichni si zase sedli.

A opět se rozhostilo náhlé, podivné a rozpačité ticho. Hleděli jeden na druhého.

„Tak co?“ zeptala se Beverly svým milým, jemně zastřeným hlasem. „Na co si přijijeme?“

„Na nás,“ řekl náhle Richie. Teď se už neusmíval. Jeho oči se setkaly s Billovými a tomu se nezadržitelně, neovladatelně vybavil obrázek jeho a Richieho uprostřed Neibolt Street chvíli poté, co ta věc, jež mohla být klaunem nebo zrovna tak vlkodlakem, zmizela, jak se objímají a pláčou. Když zvedl sklenici, ruka se mu třásla a pár kapek tekutiny ukáplu na ubrousek.

Richie pomalu vstal a ostatní ho postupně následovali: nejprve Bill, pak Ben a Eddie, Beverly a konečně Mike Hanlon. „Na nás,“ řekl Richie, a podobně jako Billovi ruka, jemu se třásl hlas. „Na Klub smolařů roku 1958.“

„Na Smolaře,“ řekla Beverly trochu pobaveně. „Na Smolaře,“ řekl Eddie. Tvář měl bledou a starou za skly svých brýlí bez obrouček.

„Na Smolaře,“ souhlasil Ben. V koutcích úst měl slabý bolestný úsměv.

„Na Smolaře,“ řekl měkce Mike Hanlon. „Na Smolaře,“ dokončil přípitek Bill. Přitukli si skleničkami. Napili se. Opět zavládlo ticho a tentokrát ho Richie nepřerušil. Tentokrát se zdálo, že to ticho je potřebné.

Chvíli tiše seděli a pak Bill řekl: „Tak to rozbal, Miku. Pověz nám, co se tady děje a co můžeme udělat my.“

„Nejdřív se najíme,“ řekl Mike. „Mluvit budeme potom.“

A tak jedli... a jedli dlouho a dobře. Je to jako ten starý vtíp o odsouzení, pomyslel si Bill, ale i on měl mnohem lepší chuť k jídlu než kdykoliv jindy v posledních několika letech... skoro byl v pokušení myslet si, že takhle mu chutnalo naposledy, když byl ještě dítě. Jídlo sice nebylo

nijak výjimečně vynikající, ale zdaleka nebylo špatné a bylo ho hodně. Všichni si navzájem začali vyměňovali různé části pokrmů – žebírka, *mu gu gai pan*, dušená kuřecí křídýlka, vaječné závitky, vodní kaštiny obalované slaninou, proužky hovězího, kousky hovězího na špízu.

Začali s mísami pu-pu a Richie si dětinsky, avšak zábavně opaloval každý kousek na flambovacím kotlíku uprostřed mísy, již měl společnou s Beverly – včetně půlky vaječného závitku a červených fazolek. „Když je *flambé* na stole, to miluju,“ řekl Benovi. „Sněd bych bobek na oplatce, kdybych si ho mohl flambovat.“

„A asi už si ho sněd, co?“ poznamenal Bill. Beverly se smála až se začala dusit a musela vyprsknout jídlo do ubrousku.

„Ach bože, já asi vrhnu,“ řekl Richie děsivě přesnou imitací hlasu populárního televizního komentátora Dona Parda a Beverly se začala smát ještě víc, obličej jí zrudl do temného nachu.

„Richie, přestaň,“ řekla. „Varuji tě.“

„Varování vzato na vědomí,“ řekl Richie. „Dobré chutnání, drahá.“

Desert jim přinesla Rose – horu pečeného pudinku Aljaška, kterou zapálila v čele stolu, kde seděl Mike.

„Další flambování,“ řekl Richie hlasem člověka, který zemřel a dostal se do nebe. „Tohle bylo snad nejlepší jídlo, co jsem v životě měl.“

„Ale ovšem,“ řekla vážně Rose.

„Když to sfouknu, splníte mi moje přání?“ zeptal se jí.

„V Nefritu Orientu vám splníme všechna přání, pane.“

Richieho úsměv náhle pohasl. „Sentiment schvaluji,“ řekl, „ale, víte, pochybuji o jeho věrohodnosti.“

Pudink spořádali skoro celý. Když si pak Bill zase sednul, břicho mu napínalo pásek kalhot a on si náhodou všiml skleniček na stole. Zdálo se mu, že jich tam jsou stovky. Trochu se zašklebil a uvědomil si, že jen on sám vypil ještě před jídlem dvě martini a bůhví kolik láhví piva k jídlu. A s ostatními to bylo podobné. Ve stavu v jakém byli, by jim patrně chutnaly stejně dobře i kousky smažených kuželek. Ale přesto se necítil opilý.

„Řekl bych, že takhle dobře jsem se naposledy najedl, když

jsem byl ještě dítě,“ řekl Ben. Pohlédli na něj a jeho tváře zbarvil jemný ruměnc. „Myslím to doslova tak. To je snad největší hora jídla, kterou jsem snědl od doby, kdy jsem byl druhým rokem na střední škole.“

„Držel jsi dietu?“ zeptal se Eddie.

„Jo,“ řekl Ben. „Držel. Svobodnou dietu Bena Hanscoma.“

„Co tě k tomu přimělo?“ zeptal se Richie.

„Přeci nechcete slyšet takovou starou historku...“

„Já tedy nevím, jak tady zbytek obecnstva, ale já bych to slyšet chtěl,“ řekl Bill. „No, Bene. Dávej. Co změnilo Slamníka Calhouna na toho manekýna, co tu teď s námi sedí?“

Richie se uchechtнул. „Správně, Slamník. Na to jsem úplně zapomněl.“

„Celkem není co vyprávět,“ řekl Ben. „Není to nijak zajímavé. Po tom létě – po roce 1958 – jsme bydleli v Derry ještě dva roky. Pak matka přišla o práci a tak jsme se přestěhovali do Nebrasky, protože matka tam měla sestru, která se nabídla, že můžeme u ní zůstat, než se zase matka postaví na vlastní nohy. Nebyla to žádná selanka. Její sestra, moje teta Jean, byla taková chudinka, co se vyžívala v tom, že nám pořád vykládala, kde je naše místo, jaké obrovské štěstí máme, že moje matka má sestru, co jí pomáhá, jaké máme štěstí, že nemusíme být na podpoře a podobné nesmysly. Já jsem byl tak tlustý, že jsem se jí hnusil. Nedala mi chvíli pokoj. „Bene, měl bys víc cvičit. Bene, jestli neshodíš kila, tak budeš mít infarkt, než se dožiješ čtyřicítky. Bene, ve světě umírají děti hladem, měl by ses za sebe stydět.““ Na chvíli se odmlčel a napil se trochu vody.

„Ovšem když jsem svůj talíř nedojedl, tak mi také předhazovala děti umírající hladem.“

Richie se zasmál a přikývl.

„Každopádně země se zrovna dostávala z krize a moje matka skoro rok hledala trvalou práci. To jsme se už odstěhovali z domu tety Jean v La Viste a bydleli jsme ve vlastním v Omaze.“

Já jsem přibral čtyřicet kilo navíc než jsem měl tady, když jste mě znali. Myslím, že jsem to dělal hlavně naschvál tetě Jean.“

Eddie hvízdнул. „To jsi mohl mít tak –“

„Asi metrák,“ řekl Ben vážně. „Takže, chodil jsem na střední školu v East Side a hodiny tělocviku byly... no, byly hrozné. Ostatní děti mi říkaly Sud. Tak si můžete představit, jak jsem asi vypadal.“

To utrpení trvalo asi sedm měsíců a pak jednoho dne, když jsme se převlékali v šatně, tak mě dva nebo tři kluci začali... něco jako plácát do zadku. Říkali tomu „naklepávání masa“. Pak se k nim přidali tři nebo čtyři další. Pak pět nebo šest dalších. A za chvíli už mě honili po šatně a chodbě skoro všichni, mlátili mne po břichu, po zadku, po zádech, po nohách. Dostal jsem strach a začal jsem křičet. Všichni se z toho mohli potřhat smíchy.

„Víte,“ řekl, nehledě na ně a upravuje si roztržitě opasek, „to bylo naposledy, co si vzpomínám, že jsem myslel na Henryho Bowerse – pak až když mi před dvěma dny zavolal Mike. Ten kluk, co to začal, to byl takový farmářský synek s rukama jako lopaty, a když mě tam tak honili, tak si vzpomínám, že jsem musel zase myslet na Henryho Bowerse, že je zpátky. Tak strašně jsem zpanikařil.“

Hnali mě chodbou kolem šaten, kde byla uložena sportovní výstroj. Byl jsem nahý a rudý jako rak. Ztratil jsem jakýkoliv smysl pro stud nebo... nebo pro vlastní důstojnost, dalo by se říci. Křičel jsem o pomoc. A oni za mnou utíkali a křičeli *„Naklepávání masa! Naklepávání masa! Naklepávání masa!“* Byla tam taková lavice -“

„Bene, nemusíš se takhle mučit,“ řekla náhle Beverly. Tvář měla popelavě bílou. Pohrávala si se skleničkou vody a téměř ji rozlévala.

„Ať to dokončí,“ řekl Bill.

Ben na něj na chvíli pohlédl a pak přikývl. „Na konci chodby byla lavice. Spadl jsem přes ni a praštil jsem se do hlavy. Ještě asi minutu nebo dvě byli kolem mne a pak nějaký hlas řekl: ‚Tak dost. To stačí. Jděte si najít něco jiného.‘“

Byl to instruktor, stál tam ve dveřích v modrých teplácích s bílými pruhy na stranách a bílém tričku. Vůbec nevím, jak dlouho tam mohl už stát. Všichni se na něj podívali, někteří se šklebili, jiní se tvářili provinile, jiní koukali jen tak hloupě. Odešli. A já jsem se rozbřečel.

Instruktor tam stál v těch dveřích, co vedly do tělocvičny, koukal na mě, koukal na toho nahatého tlustého s červenou

kůží od naklepávání masa, koukal na tlust'ocha, co řve na podlaze.

A pak povídá: „Benny, moh' bys už kurva přestat řvát?“

Byl jsem úplně šokován, že slyším učitele, jak používá takové slovo. Podíval jsem se na něj a on šel ke mně a sedl si na lavici, o niž jsem přepadnul. Naklonil se ke mně a přišťalka, co ji měl kolem krku na provázku, mu sklouzla a ťukla mne do čela. Na chvíli jsem si myslel, že mi snad dá pusku nebo co a odtáhl jsem se od něj, ale on mě chytil každou rukou za jednu kozu a zakroutil. Pak mě pustil a oťel si ruce o tepláky, jako kdyby se dotýkal něčeho hnusného.

„Myslíš si, že tě budu chlácholit?“ zeptal se mě. „Nebudu. Jim se hnusíš a hnusíš se i mně. Máme různé důvody, ale jen proto, že já jsem dospělý a oni ještě ne. Oni nevědí, proč se jim hnusíš. Já to vím. Je to proto, že já vidím, jak v té své flákotě špeků pohřbíváš pěkné tělo, které ti dal Bůh. A to je taková zanedbnost, že se mi z ní chce blít. A teď mě poslouvej, Benny, protože víckrát ti to nebudu opakovat. Trénuji fotbalové mužstvo, basketbalisty, běžce, a když mám čas, také plavce. Tak ti to řeknu jen jednou. Ty jsi tlustý tady.“ A poklepal mi na čelo přesně tam, kde mě ťukla ta jeho pitomá přišťalka. „Tam je tlustý každý. Dej tomu, co máš mezi ušima, dietu, a shodíš kila. Ale to kluci, jako jsi ty, neudělají nikdy.““

„To byl ale darebák,“ řekla Beverly rozhořčeně.

„Jo,“ řekl Ben a zašklebil se. „Ale on to nevěděl, že je darebák, tak byl blbej. Ten určitě viděl ten film s Jackem Webbem *Vojenský instruktor* nejméně šedesátkrát a asi si myslel, kdoví jakou laskavost mi nedělá. Ale podle toho jak to dopadlo, mi ji vlastně udělal. Protože mě tam hned něco napadlo. Mě tam napadlo...“

Pohlédl stranou a zamračil se – a Bill měl pocit, že ví co Ben chce říci ještě předtím, než to řekl.

„Už jsem vám říkal, že naposledy, kdy jsem si vzpomněl na Henryho Bowerse, to bylo právě, když mě ti kluci honili a nasekávali mi maso. No a když se instruktor zvedl, že půjde, tak to bylo skutečně naposledy, kdy jsem myslel na to, co jsme udělali v létě roku 1958. Pomyslel jsem si –“

Opět zaváhal, postupně se na ně na všechny podíval, zkoumavě jim nahlížeje do tváří. Opatrně pokračoval.

„Pomyslel jsem na to, jak *dobří* jsme byli, když jsme byli pohromadě. Myslel jsem na to, co jsme udělali a jak jsme to udělali a najednou mi došlo, že kdyby ten instruktor stál před něčím podobným, tak by mu vlasy nejspíš okamžitě zbělely a srdce by se mu v hrudi zastavilo jako starý budík. Pochopitelně to nebylo ode mne fér, ale on ke mně také nebyl férový. Co se stalo, bylo poměrně jednoduché –“

„Zešílel jsi,“ řekl Bill.

Ben se usmál. „Jo, máš pravdu,“ řekl. „Zavolal jsem: ‚Instruktore!‘“

On se otočil a podíval se na mě. „Říkáte, že trénujete i běžce?“ zeptal jsem se ho.

„Jasně že jo,“ povídá. „Ale to nemá s tebou co dělat.“

„Tak mě tedy poslouchejte, vy zbedněný kreténe,“ řekl jsem a jemu klesla čelist a oči vylezly z důlků. „V březnu nastoupím na běžecké závody. Co tomu říkáte?“

„Říkám, že bys raděj měl hned zavřít hubu, než se dostaneš do sakra velkých problémů,“ povídá on.

„Porazím kohokoliv, kdo bude na startu,“ řekl jsem. „Porazím i toho vašeho nejlepšího. A pak budu chtít od vás kurva omluvu.“

Sevřel pěsti a na chvíli se mi zdálo, že se vrátí a jednu mi ubalí. Pak se uklidnil a povídá: „Klidně mluv dál, tlust’ochu,“ docela mírně. „Máš hubu na motor. Ale ten den, co ty předběhneš mého nejlepšího závodníka, ten den já tady dám výpověď, seberu se a půjdu zase kopat brambory na venkov.“ A odešel.“

„No a shodil jsi kila?“ zeptal se Richie.

„Jo, shodil,“ řekl Ben. „Ale ten instruktor neměl pravdu. Nezačalo to v mojí hlavě. Začalo to mojí matkou. Přišel jsem ten večer domů a řekl jsem jí, že chci trochu zhubnout. A skončilo to tím, že jsme se strašně pohádali a oba jsme plakali. Začala zase se svojí známou písničkou: že nejsem nijak *doopravdy* tlustý, že velký chlapec, z něhož má být velký muž, musí hodně jíst, protože je ve vývinu. To byla pro ni taková... něco jako pojistka, alespoň si myslím. Bylo nad její síly, když musela sama vychovávat kluka jako já. Neměla žádné vzdělání ani žádnou kvalifikaci, měla jen ochotu tvrdě pracovat. A když mi mohla dát druhou porci... nebo když se podívala přes stůl a zjistila, že vypadám najedený...“

„Tak měla pocit, že tu bitvu vyhrává,“ řekl Mike.

„Jo.“ Ben dopil pivo a setřel si zbytek pěny z horního rtu hřbetem ruky. „Tu největší bitvu jsem nemusel bojovat se svojí hlavou, nýbrž s ní. Nepřistoupila na to, dlouhé měsíce ne. Nechtěla mi přešívát oblečení, nechtěla mi kupovat nové. V té době jsem už hodně běhal, všude jsem běhal, a někdy mi srdce tlouklo tak, až jsem si myslel, že vypustím duši. První běh na jednu míli jsem ukončil tím, že jsem začal zvracet a pak jsem omdlel. Pak jsem nějakou dobu jen zvracel. A za čas jsem si musel rukama při běhu držet kalhoty.

Vzal jsem si na starost donášku novin do pár bloků a běhal jsem s pytlím kolem krku, aby mě bouchal do prsou, zatímco jsem si držel kalhoty. Moje košile začaly vypadat jako plachty. A večer, když jsem přišel domů a snědl jen polovinu toho, co jsem měl na talíři, se matka vždy rozplakala a začala říkat, že zemřu hladu, že se zabím, že už ji nemám rád, že vůbec neoceňuji, jak tvrdě musí kvůli mně pracovat.“

„Kriste pane,“ zamumlal Richie a zapálil si cigaretu. „To jsem tedy zvědavý, jak jsi tohle zvládnul, Bene.“

„Prostě jsem měl pořád před sebou tvář toho instruktora,“ řekl Ben. „Pořád jsem si připomínal ten jeho pohled, jak se díval, když mě chytil za prsa tam v chodbě před šatnami. Tak jsem to zvládnul. Za peníze z roznášky novin jsem si koupil pár nových džín a nějaké další oblečení a jeden stařík v bytě o patro výš mi dělal nové díry do mého pásku – pokud si dobře vzpomínám, nakonec jich bylo pět. Myslím, že si vzpomínám ještě na jednu příležitost, kdy jsem si musel koupit nové džíny – bylo to, když mě Henry Bowers tenkrát hodil do Lad a málem mi rozřezal břicho.“

„Jo,“ zašklebil se Eddie. „A ty jsi mi poradil tu věc s čokoládovým mlékem, pamatuješ se?“

Ben přikývl. „Jak bych si nepamatoval,“ řekl a pokračoval. „V té době jsem ve škole začal chodit na Zdraví a výživu a zjistil jsem, že člověk může sníst kolik chce čerstvé zeleniny a nepřibere ani kilo. A tak mi jednou večer matka naservírovala hlávkový salát se špenátem, kousky jablka a snad i nějaký zbytek šunky. Teď už jsem neměl tak rád králíka, ale třikrát jsem si přidal salát a pořád jsem do matky hučel, jak je to dobré.

Tohle hodně pomohlo k vyřešení celého problému. Matka

už se tolik nestarala o to, co jím, hlavně že toho sním *hodně*. A tak mě zavalovala saláty. Jedl jsem je celé tři příští roky. Někdy jsem se musel dívat do zrcadla, abych se přesvědčil, zda mi neroste chobot.“

„No a jak to dopadlo s tím instruktorem?“ zeptal se Eddie. „Šel jsi závodit?“ Dotkl se svého respirátoru, jako kdyby mu ho pomyšlení na běh připomnělo.

„Ale ano, šel jsem běhat,“ řekl Ben. „Na dvě stě a čtyři sta metrů. To jsem shodil už pětatřicet kilo a vyrostl jsem asi o pět centimetrů, takže jsem tu zbývající váhu měl lépe rozloženou. První den kvalifikace jsem vyhrál o šest délek dvoustovku a čtyřstovku o osm délek. Pak jsem šel k instruktorovi, ten se tvářil, jako kdyby spolykal hřebíky, a řekl jsem mu: ‚Tak to vypadá, že je čas, abyste se vydal kopat ty brambory. Kdy vyrazíte do toho Kansasu?‘

Nejdřív neřekl nic – jen švihnul pravačkou a já se svalil na záda. Pak mi řekl, abych zmizel z dráhy. Že nechce mít ve svém běžeckém týmu žádného drzého smrada jako jsem já.

„Já bych v něm také nechtěl být, ani kdyby mě tam nominoval sám prezident Kennedy,“ řekl jsem mu a vytíral jsem i krev z koutku pusy. „Protože po mně nechcete, abych předběhl vašeho nejlepšího, nechci ani já po vás, abyste splnil, co jste řekl... ale až si někdy sednete k talíři s bramborami, tak mi věnujte myšlenku.“

A on mi řekl, že pokud okamžitě nezmizím, vymlátí ze mě duši.“ Ben se trochu usmál... ale v tom smíchu nebylo nic milého, každopádně nic nostalgického. „Takhle přesně to řekl. Všichni se na nás dívali, včetně těch kluků, co jsem je právě porazil. Koukali dost rozpačité. A tak jsem jen řekl: ‚Něco vám povím, instruktore. Tu jednu máte zadarmo, protože jste normální chudák, ale už moc starý na to, abyste se naučil lepšímu chování. Ale zkuste se mě ještě jednou dotknout a já udělám všechno pro to, aby vás vyrazili. Neříkám, že se mi to povede, ale budu se snažit. Zhubnul jsem a zasloužím si trochu úcty a klidu. A to jsou věci, kvůli kterým stojí za to se trochu snažit.““

Bill řekl, „Tohle všechno zní nádherně, Bene... ale jako spisovatele mne zajímá, jestli skutečně někdy nějaký kluk takhle mluví.“

Ben přikývl, pořád se trochu usmíval tím podivným

úsměškem. „Pochybuji o tom, že by nějaký kluk, co nezažil to co my, někdy tak mluvil,“ řekl. „Nicméně já jsem mu tohle řekl... a také jsem to přesně tak myslel.“

Bill o tom chvilku přemýšlel a přikývl. „Dobře.“

„Instruktor tam stál s rukama v bok na těch svých teplácích,“ řekl Ben. „Otevřel pusku a pak ji zase zavřel. Nikdo neřekl nic. Já jsem odešel a to bylo naposledy, co jsem měl co dělat s instruktorem Woodleightem. A když mi třídní podával vysvědčení za druhý ročník, někdo napsal do rubriky tělesná výchova slovo *omluven* a on to parafoval.“

„Nandal jsi mu to!“ vykřikl Richie a zamával rukama sevřenýma v pěst nad hlavou. „Jedna nula, Bene!“

Ben pokrčil rameny. „Spíš si myslím, že jsem to nandal nějaké části sebe samotného. Instruktor mne asi jen vyprovokoval... ale spíš jsem myslel na vás, a proto jsem uvěřil, že to mohu dokázat. A taky jsem to dokázal.“

Ben mile pokrčil rameny, ale Billovi se zdálo, že mu na čele vidí pár kapek potu. „A to je konec pravdivé zповědi. Asi si dám ještě jedno pivo. Z mluvení je žízeň.“

Mike zavolal servírku.

Všichni si objednali ještě jednou pití a pak se nezávazně bavili mluvením o ničem, dokud pití nepřišlo. Bill se zahleděl do svého piva, sledoval bublinky, jak se tvoří na stěnách sklenice a pak vyskakují na povrch. Pobaveně, ale i trochu udiveně si uvědomil, že čekal vyprávění o mezitím uběhnutých letech od někoho jiného jako prvního – třeba že jim bude vyprávět Beverly o tom nádherném muži, jehož si vzala (i když je určitě otravný, jako většina nádherných mužů), nebo že jim Richie Tozier poví několik zábavných historek z rozhlasového studia, nebo Eddie Kaspbrak jim bude vyprávět jaký je Teddy Kennedy doopravdy, jaké spropitné dává Robert Redford... nebo aby jim objasnil, proč Ben mohl shodit tolik kil, zatímco on je pořád ještě závislý na svém respirátoru.

Ale vypadá to, pomyslel si Bill, že každou chvíli začne mluvit Mike, a já si nejsem jist, zda chci slyšet, co bude říkat. Pravda je, že srdce mi buší trochu moc rychle a že ruce mám trochu moc studené. Pravda je, že na takový strach jsem už trochu moc starý, asi o pětadvacet let. Všichni už jsme na to moc staří. Tak někdo něco řekněte. Pojdme se bavit o

manželkách a o práci, a jaké to je koukat tady na staré kamarády dětských her a přiznejme si, že jsme čas od času dostali od života pěkně do nosu. Pojďme se bavit o sexu, baseballu, cenách benzínu, budoucnosti zemí Varšavského paktu. O čemkoliv mimo toho, kvůli čemu jsme sem přijeli. Tak někdo něco řekněte.

A také ano. Mluvit začal Eddie Kaspbrak. Ale nebylo to o tom, jaký je Teddy Kennedy doopravdy či jaké spropitné dává Robert Redford, ani proč musí stále ještě používat to, čemu za starých časů Richie říkal „Eddieho plicní cumel“. Zeptal se Mika, kdy zemřel Stan Uris.

„Předevčírem. Když jsem volal.“

„Mělo to co dělat s... s tím, proč jsme tady?“

„Mohl bych tu otázku obejít a říci, že vzhledem k tomu, že nezanechal po sobě žádný dopis na rozloučenou, to nikdo nemůže s jistotou vědět,“ odpověděl Mike, „ale protože se to stalo bezprostředně poté, co jsem mu zavolal, existuje oprávněný předpoklad, že to mělo co s tím dělat.“

„Spáchal sebevraždu, že?“ řekla bezvýrazně Beverly. „Ach Bože, chudák Stan.“

Ostatní hleděli na Mika, který dopil svoji sklenici a řekl: „Ano, spáchal sebevraždu. Podle všeho šel do koupelny krátce poté, co jsem mu zavolal, napustil si vanu, vlezl si do ní a podřezal si žíly.“

Bill se rozhlédl po stole, u něhož teď seděly postavy s otřesenými, bledými tvářemi – bez těl, jen ty tváře jako bílé ovály. Jako bílé balónky, přivázané sem nějakým starým slibem, který měl už dávno vypršet.

„Jak jsi to zjistil?“ zeptal se Richie. „Bylo to tady v novinách?“

„Ne. Nějakou dobu už odebírám noviny měst, jež jsou blíže vašim bydlištěm. Dělán si záznamy už dlouhá léta.“

„Já špión.“ Richieho tvář byla mrzutá. „Díky, Miku.“

„Je to moje práce,“ řekl prostě Mike.

„Chudák Stan,“ opakovala Beverly. Zdála se být vyděšená, neschopná se s tou zprávou vyrovnat. „Ale tenkrát byl tak statečný. Tak... odhodlaný.“

„Lidé se mění,“ řekl Eddie.

„Opravdu?“ zeptal se Bill. „Stan byl –“ Pohyboval rukama na ubruse ve snaze najít správná slova. „Byl to pořádný

člověk. Člověk, jenž musí mít knížky rozdělené v regálech dle žánrů... a pak ještě každý žánr řadí dle abecedy. Vzpomínám si na něco, co kdysi řekl – už nevím, kde jsme to byli, či co jsme dělali, alespoň teď to nevím, ale myslím, že to bylo někdy ke konci celé věci. Řekl, že snese strach, nesnese však špínu. To se mi zdá v kostce vyjadřovat celého Stana. Možná to pro něj bylo moc, když Mike zavolal. Viděl, že má na vybranou jen mezi dvěma volbami: zůstat naživu a zašpinit se nebo zemřít čistý. Možná že se lidé ani tolik nemění, jak si myslíme... možná jen tvrdnou.“

Nastala chvíle ticha a pak Richie řekl: „Dobře, Miku. Co se děje v Derry? Řekni nám to.“

„Něco vám říci mohu,“ řekl Mike. „Mohu vám na příklad říci, co se děje právě teď – a řeknu vám i něco o vás. Ale nemohu vám říci všechno, co se stalo v létě roku 1958 a myslím, že ani nemusím. Nakonec si stejně na všechno vzpomenete. A myslím si, že kdybych vám řekl příliš mnoho ještě před tím, než budete duševně připraveni si na všechno vzpomenout, že to, co se stalo

Stanovi –“

„Že by se to mohlo stát i nám?“ zeptala se tiše Beverly. Mike přikývl. „Ano. Přesně toho se bojím.“

Bill řekl: „Tak nám pověz, co můžeš.“

„Dobře,“ řekl. „Tak vám to povím.“

4

Smolaři dostávají informace

„Ty vraždy začaly znova,“ řekl Mike bezbarvým hlasem. Pohlédl na všechny u stolu a pak fixoval svůj zrak na Billa.

„První z těch ‚nových vražd‘ – pokud dovolíte, abych použil toto značné morbidní označení – začala na mostě na Main Street a skončila pod ním. Obětí byl homosexuál a trochu dítěte Adrian Mellon. Měl silné astma.“

Eddieho ruka se zachvěla a dotkla respirátoru...

„Stalo se to loni 21. července, v poslední den karnevalu Dny kanálu, to je taková oslava... takový...“

„Takový rituál města Derry,“ řekl tiše Bill. Dlouhými prsty si pomalu masíroval spánky a nebylo těžké domyslet si, že myslí na svého bratra George... George, který téměř určitě byl první, když se to dělo minule.

„Rituál,“ řekl Mike tiše. „Ano.“

Řekl jim rychle, co se stalo Adrianu Mellonovi a bez potěšení sledoval, jak se jim oči zvětšují a zvětšují. Řekl jim, o čem místní *Noviny* psaly a o čem nepsaly... sem patřila i výpověď Hagartyho a Unwina o jistém klaunovi, stojícím pod mostem jako nějaký skřítek z pohádky, o klaunovi, který dle Hagartyho vypadal jako kříženec Ronalda McDonalda a Boza.

„To byl on,“ řekl Ben chraplavým hlasem. „Byl to ten zasranej Pennywise.“

„Je tady ještě něco,“ řekl Mike a hleděl na Billa. „Jeden z vyšetřujících důstojníků – který vlastně vytáhl Adriana Mellona z kanálu – byl městský policista jménem Harold Gardener.“

„Ach, Kriste pane,“ řekl Bill slabým plačtivým hlasem.

„Bille?“ Beverly na něj pohlédla a pak mu položila ruku na jeho. V hlase měla úlek a starost. „Bille, co se děje?“

„Haroldovi muselo tenkrát být asi tak pět let,“ řekl Bill. Jeho ohromené oči hleděly tázavě na Mika a žádaly potvrzení.

„Ano.“

„O co jde, Bille?“ zeptal se Richie.

„H-H-Harold Gardener je s-s-syn Dava Gardenera,“ řekl Bill. „Dave bydlel tenkrát o kousek dál v naší ulici, když zabili George. Byl to ten člověk, co se dostal první ke G-G-... k mému bratrovi a donesl ho k nám domů, zabaleného do c-celty.“

Seděli tiše, nikdo nemluvil. Beverly si zakryla rukou oči.

„Nějak to moc dobře do sebe zapadá, co?“ řekl Mike konečně.

„Ano.“ řekl Bill tiše. „Zapadá to jedna báseň.“

„Jak už jsem vám říkal, dělal jsem si o vás šesti v posledních letech záznamy,“ pokračoval Mike, „ale až pak jsem začal chápat, proč to dělám, že to má svůj reálný a konkrétní účel. Přesto jsem se neukvapoval, čekal jsem, jak se věci vyvinou. Víte, pořád jsem měl pocit, že si musím být naprosto jistý, než vám... než vám naruším vaše životy. Ne

devadesát procent, ne pětadevadesát procent. Absolutní jistotu nese jen sto procent.

Loni v prosinci byl nalezen v Memorial parku mrtvý osmiletý chlapec jménem Steven Johnson. Podobně jako Adrian Mellon byl ošklivě zohavený, před smrtí nebo těsně po smrti, ale vypadal, jako kdyby zemřel prostě jen hrůzou.“

„Sexuální napadení?“ zeptal se Eddie.

„Ne. Jen normální zohavení.“

„Kolik jich bylo celkem?“ zeptal se Eddie, ale podle obličejů se nezdálo, že by to skutečně chtěl vědět.

„Je to špatné,“ řekl Mike.

„Kolik?“ opakoval Eddie.

„Devět. Zatím.“

„To není možné,“ vykřikla Beverly. „To bych o tom četla v novinách... viděla bych to v televizi! Když ten šílený policajt zabíjel ty ženský v Castle Rocku v Maine... a když vraždili ty děti v Atlantě...“

„Ano, vím,“ řekl Mike. „Hodně jsem o tom přemýšlel. To lze tak nejspíš srovnávat s tím, co se děje tady a Beverly má pravdu: to je skutečně záležitost pro celostátní zprávy. Určitým způsobem mne děsí nejvíc to srovnání s Atlantou. Vražda devíti dětí... to bychom tu měli mít zpravodaje televizních novin, psychiatry, reportéry z *The Atlantic Monthly* a z *Rolling Stone*, krátce celý ten novinářský cirkus.“

„Ale to se nestalo,“ řekl Bill.

„Ne,“ odpověděl Mike, „to se nestalo. Vlastně v nedělní příloze portlandského *Telegramu* o tom byl krátký článek a po posledních dvou vraždách se objevil další článek v bostonských novinách *Globe*. A v bostonském televizním pořadu pod názvem *Dobry den!* se letos v únoru objevil příspěvek o nevyřešených vraždách a jeden z odborníků se letmo zmínil i o vraždách v Derry... ale každopádně nijak nedal najevo, že by věděl o podobné dávce vražd v letech 1957 – 1958, a předchozí v letech 1929 – 1930.

Existují pochopitelně určité důvody. Atlanta, New York, Chicago, Detroit... to jsou velká města plná sdělovacích prostředků a tam když se něco semele, tak je z toho hned velké divadlo. V Derry není jediná televizní nebo rozhlasová stanice, pokud nepočítáme tu malou vysílačku na velmi krátkých vlnách, co ji provozuje střední škola na programy

angličtiny. Posledním bližším místem, pokud jde o sdělovací prostředky, je Bangor.

„Máme tady přeci místní *Noviny*,“ řekl Eddie a všichni se zasmáli.

„Ale všichni víme, že ty ve skutečnosti na svět nenavazují. Komunikační síť tu je a v určitém momentě by se měla zpráva rozšířit celonárodně. Ale nerozšířila se. A já si myslím, že důvod je následující: nechtějí, aby se to rozšířilo.“

„To,“ pronesl Bill téměř pro sebe.

„To,“ souhlasně řekl Mike. „Jestli tomu něčemu musíme říkat To, možná to bude To, co tady je už tak dlouho... at' je To cokoliv... toto To se stalo součástí Derry, zrovna tak jako součástí Derry je vodojem, kanál nebo park Bassey, nebo knihovna. S tím rozdílem, že To není dáno zeměpisně, chápete, možná kdysi to tak bylo, ale dnes To je... uvnitř. Nějak se To ostalo dovnitř. To je jediný mně známý způsob vysvětlení všech těch příšerných věcí, jež se tu udály – potenciálně vysvětlitelných jakož i naprosto nevysvětlitelných. V černošském nočním klubu Černý flek byl v roce 1930 požár. Rok předtím byla postřílena za bílého dne na Canal Street parta vyděděnců, obětí Deprese.“

„Bradleyho gang,“ řekl Bill. „Ty dostala Federální policie, ne?“

„To říkají historické záznamy, ale není to přesně tak. Pokud jsem mohl zjistit – a dal bych za to nevím co, kdybych mohl věřit, že to tak nebylo, protože já tohle město mám rád – tak Bradleyho gang, všech jeho sedm členů, postříleli ctihodní občané města Derry. O tom vám ještě někdy budu vyprávět.“

V Kitchenerových železárnách nastal při hledání velikonočních vajíček v roce 1906 výbuch. Téhož roku došlo k řadě zvířecích vražd se znetvořeními a nakonec byl jako pachatel identifikován Andrew Rhulin, prastrýc člověka, kterému dnes patří Rhulinovy farmy. Byl zřejmě ubit k smrti třemi pomocníky šerifa, kteří ho měli odvést do vězení. Ani jeden z nich nepřišel před soud.“

Mike Hanlon vyjmul z vnitřní kapsy saka malý zápisník, začal jím listovat a zároveň mluvil, aniž by od stránek zápisníku vzhlédl. „V roce 1877 došlo ke čtyřem případům lynčování uvnitř hranic města. Jedním z těch, kteří dostali provaz, byl laický kazatel metodistické církve, který nejdřív

utopil ve vaně svoje čtyři děti jako kořata a pak zastřelil svoji ženu ranou do hlavy. Vložil jí do ruky pistoli, aby to vypadalo jako sebevražda, ale nikoho tím nezmátl. Rok předtím byli nalezeni čtyři dřevorubci mrtví u srubu na řece Kenduskeag, prakticky roztrhaní. Zmizení dětí, celých rodin, to všechno je ve starých záznamech... ale v žádném veřejném dokumentu. A to jde dál a dál, ale snad vám už svítá.“

„Mně tedy svítá,“ řekl Bill. „Něco se tady děje, ale je to soukromé.“

Mike zavřel svůj notýsek, strčil ho zase do náprsní kapsy a pohlédl zachmuřeně na Billa.

„Kdybych byl místo knihovníka pojišťovákem, tak bych vám třeba nakreslil takový graf. Na něm byste viděli nezvykle vysoký počet všech násilných činů, o nichž víme, včetně znásilnění, neoprávněných vniknutí, krádeží aut, zneužívání dětí, zneužívání sourozenců, napadení.“

V Texasu je jedno město střední velikosti, kde je počet násilných činů hluboce pod mírou, jakou by bylo možné očekávat pro město takové velikosti s rasově smíšenou populací. Nezvyklá mírnost tamějšího obyvatelstva se dá připsat něčemu ve vodě... nějakému přírodnímu utišovacímu prostředku. A přesně opak platí pro Derry. Derry je plné násilí i v normálním roce. Ale každých sedmadvacet let – i když ten cyklus nebyl nikdy na rok přesný – eskaluje násilí do nebývalé výše... a *nikdy* se nestalo předmětem celonárodních zpráv.“

„Chceš nám říci, že tu řádí nějaká rakovina?“ zeptala se Beverly.

„Vůbec ne. Neléčená rakovina neodvratně zabíjí. Derry neumírá; naopak, rozvíjí se... pochopitelně svým nenápadným způsobem, nezajímavým pro sdělovací prostředky. Je to prostě středně prosperující maloměsto v relativně řídké obydleném státě, kde se ošklivé věci dějí až příliš často... a kde se každého čtvrt století nebo tak nějak dějí příšerné věci.“

„Platí to pro celou jeho historii?“ zeptal se Bill.

Mike přikývl. „Po celou jeho historii. 1715 až 1716, 1740 až zhruba 1743 – tenkrát to muselo být opravdu ošklivé – 1769-1770, a tak dál, a tak dál. Až dodnes. A mám pocit, že to je pořád horší, možná proto, že na konci každého cyklu je v

Derry vždy více obyvatel, možná z jiného důvodu. A pro rok 1958 se zdá, že ten cyklus byl nějak předčasně ukončen. Za to neseme odpovědnost my.“

Bill Denbrough se předklonil, oči se mu náhle zjasnily. „Jsi si tím jist? Víš to opravdu *jistě*?“

„Ano,“ řekl Mike. „Všechny ostatní cykly kulminovaly kolem září a pak rychle skončily. Kolem vánoc už měl život zase svůj více méně normální rytmus... maximálně nejpozději kolem velikonoce. Jinými slovy, špatný ‚rok‘ trval vždy čtrnáct až dvacet měsíců každých sedmadvacet let. Ale ten špatný rok, který začal zabitím tvého bratra v říjnu roku 1957, skončil náhle v srpnu roku 1958.“

„Proč?“ zeptal se naléhavě Eddie. Dech se mu začínal krátit; Bill se pamatoval na to pískání když Eddie inhaloval a bylo mu jasné, že brzy sáhne po svém plicním cumlu. „Co jsme vlastně *udělali*?“

Ta otázka visela v tichu. Zdálo se, že Mike na ni odpoví... ale nakonec zavrtěl hlavou. „Vy si vzpomenete,“ řekl. „Vy si včas vzpomenete.“

„A co když si nevzpomeneme?“ zeptal se Bill.

„Tak pak ať nám pomůže Bůh.“

„Devět mrtvých dětí v tomto roce,“ řekl Richie. „Kriste pane.“

„Koncem roku 1984 Lisa Albrechtová a Steven Johnson,“ řekl Mike. „V únoru zmizel chlapec jménem Dennis Torrio. Chodil na střední školu. Jeho tělo našli v polovině března v Ladech. Znetvořené. Poblíž bylo tohle.“

Ze stejné kapsy, kam zasunul notýsek, vytáhl nějakou fotografii. Nechal ji kolovat. Beverly a Eddie na ni hleděli nechápavě, ale Richie Tozier zareagoval prudce. Okamžitě ji pustil, jako kdyby se spálil. „Kriste pane, Miku!“ Vzhlédl, oči rozšířené hrůzou. O chvíli později přisunul fotografii k Billovi.

Bill na ni pohlédl a pocítil, že celý svět kolem šedne. Na chvíli byl přesvědčen, že omdlí. Uslyšel zachroptění a uvědomil si, že ten zvuk vyšel z jeho úst. Pustil tu fotografii.

„Co to je?“ slyšel otázku Beverly. „Co to má znamenat, Bille?“

„To je školní fotografie mého bratra George,“ řekl konečně Bill. „To je G-George. Fotografie z jeho alba. Ta co se

pohybovala. Ta co na mne mrkala.“

Znovu si ji podávali, zatímco Bill seděl nehybně jako socha v čele stolu, dívaje se do prázdna. Byla to ofotografovaná fotografie. Na obrázku byla potrhaná školní fotografie na nějakém bílém pozadí – usmívající se rty úst trochu pootevřené a ukazující dvě díry, kde už nikdy nevyrostly nové zuby (*jestli ti nevyrostly v rakvi*, pomyslel si Bill a otrásl se hrůzou). Na okraji obrázku pod Georgovou fotografií byla napsána slova SPOLUŽÁCI 1957-1958.

„A to se našlo *letos*?“ zeptala se opět Beverly. Mike přikývl a pak se otočil k Billovi. „Kdy jsi tu fotografii viděl naposledy, Bille?“

Smočil si rty a pokusil se odpovédět. Nešlo to. Zkusil to znovu, slyšel v hlavě ozvěnu slov a uvědomil si, že koktání se vrací, bojoval proti němu, bojoval proti té hrůze.

„Neviděl jsem tu fotografii od roku 1958. Od jara toho roku, rok po Georgově smrti. Když jsem ji chtěl ukázat Richiemu, byla p-pryč.“

Ozvalo se prudké zasyčení, jež donutilo všechny pohlédnout směrem k tomu zvuku. Eddie právě vracel respirátor na stůl a vypadal trochu rozpačitě.

„Eddie Kaspbrak zatroubil!“ zvolal Richie vesele, a pak náhle začal z jeho úst vycházet dokonale přesný hlas komentátora filmového týdeníku:

„Dnes v Derry se shromáždilo celé město, aby sledovalo Přehlídku astmatiků. Hvězdou této show je Velký Ed Smrkáč, po celé Nové Anglii známý jako –“

Náhle přestal a jedna ruka se mu zvedla k obličejí jako kdyby si chtěl zakrýt oči, a Bill si náhle pomyslel: *Ne – proto ne. Ne, aby si zakryl oči, ale aby si posunul brýle na nose. Ty brýle, jež už nenosí. Kriste pane, co se to tu děje?*

„Promiň, Eddie,“ řekl Richie. „To bylo kruté. Vůbec nevím, co mne to napadlo.“ Pohlédl vyděšeně na ostatní.

Do ticha promluvil Mike Hanlon. ‘

„Slíbil jsem si poté, co bylo nalezeno Johnsonovo tělo, že pokud se ještě něco dalšího stane – nastane-li ještě jeden takový jasný případ – že vám zavolám, ale neučinil jsem to ještě další dva měsíce. Jako kdybych byl hypnotizovaný tím, co se děje, *uvědomělostí* toho dění – jeho *záměrností*. Georgova fotografie se našla vedle spadlého kmenu necelé tři

metry od těla toho chlapce. Nebyla nijak schovaná; právě naopak. Jako kdyby ten vrah chtěl, aby byla nalezena. A já jsem přesvědčen, že on to chtěl.“

„Jak jsi se dostal k téhle policejní fotografii, Miku?“ zeptal se Bill. „Je to přece policejní fotografie, ne?“

„Ano, je to policejní fotografie. Na ředitelství policie je jeden člověk, který nemá nic proti tomu vydělat si nějaké peníze navíc. Platím mu dvacet dolarů měsíčně – víc si nemohu dovolit. Dává mi informace.“

Čtyři dny po nalezení těla chlapce Torriů se v parku McCarron našlo tělo Dawna Roye. Bylo mu třináct let. Bez hlavy.

23. dubna tohoto roku. Adam Terrault. Šestnáct let. Nahlášený jako nezvěstný, když se nevrátil domů ze zkoušky školního orchestru. Byl nalezen příštího dne vedle pěšiny, vedoucí zeleným pásem za West Broadwayí. Také bez hlavy.

6. května. Frederick Cowan. Dva a půl roku. Nalezen v koupelně v patře, utopený v toaletní míse.“

„Miku, proboha!“ vykřikla Beverly.

„Co, je to ošklivé?“ zeptal se téměř hněvivě. „A ty si myslíš, že já to nevím?“

„A policie je přesvědčena, že to jsou nějaké – no, nějaké nehody?“ zeptala se Beverly.

Mike zavrtěl hlavou. „Jeho matka věšela na dvoře prádlo. Zaslechla zvuky jakoby nějakého zápasu – slyšela křik svého syna. Okamžitě tam běžela. Když běžela nahoru po schodech, tak prý slyšela zvuky opakovaného splachování – splachování a pak někoho, jak se směje. Říkala, že ten smích zněl nelidsky.“

„A to neviděla vůbec nic?“ zeptal se Eddie.

„Svého syna,“ řekl Mike prostě. „Měl zlomený vaz a proraženou lebku. Skleněná stěna sprchového koutu byla rozbitá. Všude byla krev. Matka je teď na psychiatrickém loddělení nemocnice. Můj... můj zdroj na policejním ředitelství říká, že úplně zešílela.“

„Taky sakra není divu,“ řekl chraplavě Richie. „Máte někdo cigaretu?“

Beverly mu podala cigaretu. Rich si ji zapálil rukama, jež se mu silně třásly.

„Policejní verze je ta, že vrah přišel předním vchodem,

zatímco matka vzadu na dvorku věšela to prádlo. A pak, když utíkala po zadním schodišti, údajně vyskočil oknem koupelny do dvora, odkud ona právě odběhla, a neviděn zmizel. Ale to okénko je jen takové poloviční. Sedmiletý kluk by se jím protáhl. Mimoto je vysoko přes sedm metrů nad dlážděným dvorkem. Rademacher se o takových věcech nerad baví a nikdo od tisku – tedy pochopitelně od *Novin* – na něj vůbec netlačí, neptá se ho na takové věci.“

Mike se napil trochu vody a pak nechal kolovat další fotografii. Tentokrát to nebyla policejní fotografie; byl to další školní záběr. Na fotografii byl šklebící se hoch asi třináctiletý. Oblečený pro školní fotografování ve svátečním, čisté ruce úpravně složené v klíně... ale v očích čertovské ohýnky. Byl černý.

„Jeffrey Holly,“ řekl Mike. „13. května. Týden po vraždě chlapce Cowanů. Roztrhaný. Nalezený v parku Bassey u kanálu.“

Devět dní nato, 22. května, našli na Neibolt Street mrtvého kluka z páté třídy jménem John Feury –“

Eddie vydal pištivé zakvívání. Sáhl po respirátoru a ten mu spadl pod stůl. Sehnul se k Billovi, který mu ho podával. Eddieho tvář zežloutla, z hrdla se mu ozývalo sípání. „Dejte mu něčeho napít!“ zvolal Ben. „Dejte mu někdo –“ Ale Eddie zavrtěl hlavou. Vložil si do úst respirátor a stiskl rukověť. Prsa se mu dmula, jak lapal po dechu. Stiskl rukověť respirátoru ještě jednou a pak se posadil, oči napůl zavřené, zhluboka dýchaje.

„To bude v pořádku,“ zasípěl. „Počkejte chvílku, jsem s vámi.“

„Eddie, jsi vážně v pořádku?“ zeptala se Beverly. „Možná by sis měl na chvíli lehnout –“

„To bude v pořádku,“ opakoval umíněně. „To je jen... jen ten šok. Rozumíš. Ten šok. Já jsem už na tu Neibolt Street úplně zapomněl.“

Nikdo na to nic neřekl; nemusel. Bill si pomyslel: *Myslíte si, že to už je všechno, ale Mike pak přijde s dalším jménem, a pak ještě s dalším, jako nějaký kouzelník se svým kloboukem plným různých triků, a vy pak znovu sedíte udiveně na zadku.*

Bylo toho příliš, čemu musí čelit tak najednou, té záplavě nevysvětlitelného násilí, jež jakoby bylo zaměřeno přímo na

těchto šest lidí – alespoň se zdálo, že tak to ta Georgova fotografie naznačuje.

„Johnu Feurymu chyběly obě nohy,“ pokračoval měkce Mike, „ale ohledavač říká, že se to stalo až po smrti. Nevydrželo to jeho srdce. Zdá se, že zemřel doslova hrůzou. Nalezl ho listonoš, když zahlédl ruku, vyčnívající pod lavičkou –“

„Bylo to u čísla 29, že?“ řekl Richie a Bill na něj rychle pohlédl. Rich mu pohled opětoval, slabě přikývl a pak pohlédl znovu na Mika. „Neibolt Street číslo dvacet devět.“

„Ach ano,“ řekl Mike tím stejně klidným hlasem. „Bylo to číslo dvacet devět.“ Napil se opět trochu vody. „Eddie, jsi skutečně v pořádku?“

Eddie přikývl. Dech se mu začal zklidňovat. „Rademacher provedl den po objevení Feuryho těla zatčení,“ řekl Mike. „Náhodou téhož dne vyšel v *Novinách* úvodník, požadující jeho resignaci.“

„Po osmi vraždách?“ řekl Ben. „To byl od nich dost radikální požadavek, nemyslíte?“

Beverly chtěla vědět, kdo byl zatčen. „Jeden chlápek, co bydlí v takové boudě u silnice číslo 7, skoro za hranicemi města směrem k Newportu,“ řekl. „Takový poustevník. V kamnech si topí dřívím, co posbírá, a střechu té boudy má ze starých plechů a poklic z kol automobilů. Jmenuje se Harold Earl. Ten nejspíš nevidí dvě stě dolarů na hotovosti jak je rok dlouhý. Někdo, kdo jel kolem, ho viděl, jak stojí na dvorku a jen tak se kouká do nebe, ten den, co se našlo tělo Johna Feuryho. A na šatech měl krev.“

„Tak možná –“ začal Rich s nadějí v hlase. „Měl tam v boudě tři ulovené jeleny,“ řekl Mike. „Pytlačil v Havenu. Ta krev na jeho šatech byla jelení. Rademacher se ho zeptal, zda zabil Johna Feuryho a Earl údajně odpověděl ‚jo, já jsem zabil spoustu lidí. Většinu jsem jich postřílel ve válce.‘ Také vyprávěl, že v noci vidí v lese různé věci. Někdy modrá světla, vznášející se jen pár centimetrů nad zemí. Říkal jim světla mrtvol. A obra.“

Dali ho na psychiatrii do nemocnice v Bangoru. Podle lékařské zprávy má úplně zničená játra. Chlastal ředidlo do barev –“

„Ach bože,“ řekla Beverly.

„– a je náchylný k halucinacím. Vyšetřovali ho a ještě před třemi dny se Rademacher držel své hypotézy, že Earl je nejvíc podezřelý. Poslal do té jeho chatrče osm policajtů, všechno to tam překopali, hledali chybějící hlavy, lampičky se stínítky z lidské kůže a bůhví co ještě.“

Mike se odmlčel, hlavu skloněnou, a pak pokračoval. Hlas měl teď už chraplavější. „A já jsem čekal a čekal. Ale když přišla ta poslední vražda, tak jsem už musel zavolat. Škoda, že jsem nezavolaal dřív.“

„Tak povídej,“ řekla Beverly prudce.

„Obětí byl další školák z páté třídy,“ řekl Mike. „Spolužák kluka Feuryů ze třídy. Našli ho u Kansas Street, poblíž místa, kam si Bill dával kolo, když jsme chodili do Lad. Jmenoval se Jerry Bellwood. Byl roztrhaný. To... to co z něj zůstalo, se našlo u úpatí betonové stěny, co ji před dvaceti lety postavili podél Kansas Street, aby se nepodemířaly břehy. Tady je policejní fotografie té části stěny, kde byl nalezen Bellwood. Je to fotografováno celou půlhodinu poté, co bylo jeho tělo odneseno. Podívejte.“

Podal fotografii Richiemu Tozierovi. Ten se na ni podíval a podal ji Beverly. Krátce na ni pohlédla, šukbla sebou a podala ji Eddiemu, jenž na ni dlouze a upřeně zíral, než ji podal Benovi. Ben ji podal Billovi, aniž si ji pořádně prohlédl.

Na betonové stěně byla napsána kostrbatá písmena. Tvořila nápis:

POJĚTE DOMŮ POJĚTE DOMŮ POJĚTE DOMŮ

Bill zachmuřeně pohlédl na Mika. Byl vyděšený a postrašený; teď začínal pociťovat první záchvěvy zlosti. A byl rád. Zlost sice není žádný povznášející pocit, ale je lepší než úlek, lepší než mizerný strach. „Je to napsané tím, čím si myslím, že to je napsané?“

„Ano,“ řekl Mike. „Krví Jerryho Bellwooda.“

Mike si zase vzal svoje fotografie. Myslel, že Bill bude chtít tu školní fotografii George, ale ten nic neřekl. Uložil je do náprsní kapsy, a když je měli z očí, všichni – včetně Mika – pocítili určitou úlevu.

„Devět dětí,“ řekla Beverly tiše. „Nemohu tomu uvěřit. Tedy... věřím tomu, ale nemohu tomu uvěřit. Devět dětí a nic se nestalo? Vůbec *nic*?“

„Tak úplně to není,“ řekl Mike. „Lidé se zlobí, lidé jsou postrašení... alespoň to tak vypadá. Je ale opravdu těžké říci, kteří skutečně mají tyto pocity a kteří je jen předstírají.“

„*Předstírají?*“

„Beverly, pamatuješ se tenkrát, když jsme byli ještě děti, na toho muže, jak si jen složil noviny a vešel do svého domu, když jsi na něj volala a prosila ho o pomoc?“

Zdálo se, že na okamžik jí něco v očích blesklo a ona měla na chvíli zděšený výraz. Pak se ale jen rozpačitě podívala. „Ne... kdy to bylo, Miku?“

„To je jedno. Ještě se k tomu vrátím. Teď chci jen říci, že v Derry vypadá všechno, jak by mělo. Tváří v tvář takové hrůzné sérii vražd lidé dělají všechno, co se od nich očekává, a většinou jde o tytéž věci, jež se dělaly i tenkrát v roce 1958. Výbor Zachraňme naše děti se zase schází, jenomže tentokrát na základní škole místo na gymnáziu. Ve městě je šestnáct detektivů z úřadu generálního prokurátora státu Maine i oddíl agentů FBI – nevím kolik a Rademacher asi také přesně neví kolik, i když jako obvykle má silné řeči. Zase platí zákaz večerního vycházení –“

„Ach, ovšem. Zákaz vycházení.“ Ben se pomalu škrábal na krku. „Ten dělal v roce 1958 zázraky. Na to si dost pamatuji.“ „– a existují Hlídky matek, ty dohlízejí na to, aby každé školou povinné dítě, od kašičky až do osmého ročníku, bylo ze školy doprovázeno domů. *Noviny* dostaly jen za poslední tři týdny přes dva tisíce dopisů, požadujících nějaké řešení. A pochopitelně zase se lidé začínají stěhovat pryč. Někdy si říkám, že to je snad jediný způsob, jak se dá *opravdu* poznat, kdo to myslí vážně a chce aby to přestalo a kdo ne. Ti upřímnější dostanou strach a odstěhují se.“

„Lidé se opravdu stěhují pryč?“ zeptal se Richie.

„To se děje vždy, když ten cyklus propukne. Není možné zjistit, kolik lidí se stěhuje, protože ten cyklus nezapadal do roku 1850, nebo tak nějak, přesně do roku, kdy se provádělo sčítání obyvatel. Lidé utíkají jako děti, které zjistí, že jim v domě skutečně straší.“

„Pojďte domů, pojd'te domů, pojd'te domů,“ řekla Beverly tiše. Když vzhledla od svých rukou, nepohlédla na Mika, nýbrž na Billa. „To chtělo, abychom se vrátili my. Proč?“

„Možná nás To chce všechny mít tady,“ řekl Mike trochu krypticky. „Ovšem. *Možná* to chce. Možná chce odvetu. Konečně už jsme To jednou zahnali.“

„Odvetu... nebo jen dát věci zase do pořádku,“ řekl Bill. Mike přikývl. „S vašimi životy to také není úplně v pořádku, to je vám jasné. Nikdo z vás neodjel z Derry nedotčen... aniž by ho To nepoznamenalo. Všichni jste zapomněli na to, co se tady dělo, a vaše vzpomínky na ono léto jsou pořád ještě jen útržkovité. A pak tu je ještě jedna jemně zvláštní skutečnost, že všichni jste bohatí.“

„No počkej, počkej!“ řekl Richie. „To se dá těžko –“

„Klid, klid,“ řekl Mike, zvedl ruku a mírně se usmál. „Já vás přece z ničeho neobviňuji, já se jen snažím vyložit všechna fakta na stůl. Podle měřítek knihovníka z maloměsta, který vydělává po zdanění jen necelých jedenáct tisíc ročně, jste bohatí – souhlasí?“

Rich mrzutě pokrčil rameny ve svém drahém obleku. Ben se zdál být plně zaujatý trháním malých proužků z papírového ubrousku. Nikdo se nedíval přímo na Mika, s výjimkou Billa.

„Nikdo z vás každopádně neplatí milionářskou dávku,“ řekl Mike, „ale daří se vám dobře i dle měřítek americké vyšší střední třídy. Jsme tu všichni přátelé, takže s pravdou ven: jestli je mezi vámi někdo, kdo přihlašuje ke zdanění méně než devadesát tisíc dolarů ze svého zdanitelného příjmu na rok 1984, tak ať zvedne ruku.“

Hleděli jeden na druhého téměř pokradmu, v rozpacích, do nichž se Američané dostávají snad vždy na základě pouhé skutečnosti vlastního úspěchu – jako kdyby peníze byly na tvrdo vařená vejce a jejich nadměrná spotřeba s sebou nesla plynatost. Bill cítil, jak mu rudnou líce, a nic proti tomu nemohl dělat. Dostal zaplaceno o deset tisíc víc než Mikem uváděnou sumu jen za to, že vypracoval první verzi scénáře k

Mansardě. Dalšíh dvacet tisíc mu slíbili za každé přepsání, pokud bude třeba. A pak tu byly tantiémy... a tučné zálohy na smlouvy dvou knih, jež právě podepsal... kolik *skutečně* přihlásil za rok 1984 ke zdanění? Tak kolem osmi set tisíc dolarů, že? Každopádně dost na to, aby se to zdálo být ve světle Mikova ročního příjmu necelých jedenácti tisíc dolarů téměř monstrózním příjmem.

Tak tolik ti platí za tu službu na majáku, Miku, starý brachu, pomyslel si Bill. *Kriste pane, taky sis měl už dávno požádat o přidání!*

Mike řekl: „Bill Denbrough, úspěšný spisovatel ve společnosti, kde existuje jen pár spisovatelů a ještě méně takových, kteří jsou schopni si svým uměním vydělat na živobytí. Beverly Roganová, pracující v oboru, v němž čím více lidí se snaží podnikat, tím méně uspěje. Je dnes vlastně nejžádanější návrhářka ve středu Spojených států.“

„Ach, to ale nejsem já,“ řekla Beverly. Nervózně se zasmála a zapálila si novou cigaretu od nedopalku staré. „To je Tom. Tom je úspěšný. Bez něj bych pořád ještě někde stříhala a vroubila sukně. Já nemám ani žádný obchodní talent, to říká i Tom. To jenom... vlastně jen Tom. A štěstí.“ Hluboce potáhla z cigarety a pak ji uhasila.

„Já si myslet, že dáma neměť tolik protestovat,“ řekl ostýchavě Richie.

Rychle se otočila ve své židli a tvrdě na něj pohlédla, červená v obličejí. „Co má tohleto znamenat, Richie Toziere?“

„Nebijou mě, slečno Scarlett!“ zaječel Richie mečivým, třesoucím se hlasem – a v tu chvíli Bill spatřil přesně toho malého kluka, kterého znával; nebyla to jen jakási jeho přítomnost, prosakující zevnějškem dospělého Richieho Toziera, bylo to stvoření snad ještě reálnější než ten člověk samotný. „Nebijou mě! Já jí přinesu novou džus, slečno Scarlett! Vona si ho vypije tady na verandě, kde není takovej hic! Jenom nebijou chudáka starýho kluka!“

„Ty jsi nemožný, Richie,“ řekla Beverly chladně. „Už bys měl vyrůst.“

Richie na ni pohlédl a jeho úšklebek pomalu přecházel do nejistého výrazu. „Než jsem se vrátil sem,“ řekl, „tak jsem si to také myslel.“

„Richie, ty jsi dnes možná nejúspěšnější disc-jockey ve Spojených státech,“ řekl Mike. „Každopádně Los Angeles máš na dlani ruky. Úplně nahoře jsou dva programy, jedním je normální odpočítávání nejlepších čtyřiceti hitů a druhým pořad pod názvem *Potřeštěná čtyřicítka* –“

„Raděj si dej bacha, hošane,“ řekl Richie hrubým hlasem mafiána, ale červenal se přitom. „Taky ti můžu zařídít, že se ti hlava votočí tím kousavým dozadu. Udělám ti pěští operaci mozku. Udělám ti –“

„Eddie,“ pokračoval Mike a ignoroval Richieho, „ty máš prosperující limuzínovou službu ve městě, kde člověk musí dlouhé černé vozy odstrkovat na stranu, aby mohl přejít ulici. Ve Velkém jablku krachují každý týden dvě limuzínové firmy, ale ty prosperuješ.“

Bene, ty jsi patrně nejúspěšnějším mladým architektem na světě.“

Ben otevřel ústa, patrně k protestu, ale pak je náhle zavřel.

Mike se na ně usmál a rozpřáhl ruce. „Já nechci nikoho uvádět do rozpaků, ale chci, aby všechny karty byly na stole. Jistěže existují lidé úspěšní už v mládí a existují lidé, úspěšní ve vysoce specializovaných oborech – kdyby takoví lidé neexistovali, tak by to ostatní nejspíš vzdali. Kdyby šlo jen o jednoho nebo dva z vás, mohli bychom to přejít jako náhodu. Ale ono nejde jen o jednoho nebo dva; jde o vás o *všechny* a sem patří i Stan Uris, ten byl nejúspěšnějším mladým účetním znalcem v Atlantě... a tedy na celém Jihu. Došel jsem k závěru, že váš úspěch pochází z toho, co se stalo tady před sedmadvaceti lety. Kdybyste vy všichni tady byli tenkrát vystaveni azbestovému prachu a dnes u vás všech propukla rakovina, nebyla by ta úměrnost méně jasná či přesvědčivá. Chce mi to snad někdo z vás vyvrátit?“ Hleděl na ně. Nikdo neodpověděl.

„Všichni mimo tebe,“ řekl Bill. „Co se stalo s tebou, Miku?“

„Copak to není jasné?“ Zašklebil se. „Já jsem zůstal tady.“

„Ty jsi udržoval světlo na majáku,“ řekl Ben. Bill se otočil a s leknutím na něj pohlédl, ale Ben hleděl na Mika a Billova pohledu si nevšiml. „Z toho nemám tak dobrý pocit, Miku. Cítím to spíš jako sviňárnu.“

„Amen,“ řekla Beverly.

Mike trpělivě zavrtěl hlavou. „Nemáte se proč cítit vinni, nikdo z vás. To si myslíte, že jsem si mohl vybrat, že tu zůstanu, nebo že vy – kdokoliv z vás – si mohl vybrat, že se odstěhuje? Sakra, vždyť jsme byli dětmi. Z toho či onoho důvodu se vaši rodiče přestěhovali a vy jste se jako součást zavazadel přestěhovali také. Moji rodiče zůstali. Ale bylo to skutečně jejich rozhodnutí – kteréhokoliv z nich? Nemyslím, že ano. Jak se rozhoduje, kdo se odstěhuje a kdo zůstane? Bylo to štěstí? Osud? To? Něco jiného? Nevím. Ale my jsme to nebyli, přátelé. Tak toho nechme.“

„Ty nejsi... zatrpklý?“ zeptal se Eddie bázně. „Měl jsem tolik práce, že jsem zatrpknout nestačil,“ odpověděl Mike. „Strávil jsem spoustu času pozorováním a čekáním... pozoroval jsem a čekal asi ještě dřív, než jsem si to vůbec uvědomoval, ale v posledních tak pěti letech už jsem měl tak říkajíc pohotovost. Od konce minulého roku si vedu denní záznamy. A když člověk píše, tak se víc zamýšlí... A jednou z věcí, o níž jsem psal a přemýšlel bylo, jakou To má povahu. Jak už víme, To se mění. Myslím, že To také manipuluje a zanechává svoje stopy na lidech dle toho, jaké je – zrovna tak jako na sobě budete dlouho cítit tchoře, ať se budete koupat, jak dlouho chcete, jestliže svůj váček s ochrannou tekutinou vyprázdní blízko vás. Zrovna tak jako kobylka luční vám stříkne svoji oranžovou šťávu do dlaně, když ji chytíte do ruky.“ Mike si pomalu rozepnul košili a rozhrnul si ji. Všichni spatřili narůžovělé šrámy jizvy, táhnoucí se po hladké hnědé kůži na prsou mezi bradavkami.

„Zrovna tak jako drápy zanechávají jizvy,“ řekl.

„Vlkodlak,“ téměř zaúpěl Richie. „Ach bože, Velký Bille, ten vlkodlak! Když jsme se vrátili do Neibolt Street!“

„Cože?“ zeptal se Bill. Znělo to, jako kdyby byl vyvolán ze snu. „Cože, Richie?“

„Copak si *nevzpomínáš*?“

„Ne... ty ano?“

„Já... skoro jsem si už vzpomněl...“ Se zároveň rozpačitým i vylekaným pohledem si Richie zase sedl.

„Chceš snad říci, že ta věc není žádné zlo?“ zeptal se Eddie prudce Mika. Hleděl jako fascinovaný na ty jizvy. „Že to je prostě jen nějaká součást... přírodního řádu?“

„Není to žádná součást žádného přírodního řádu, jak my ho

chápeme nebo připouštíme,“ řekl Mike a zapínal si zase košili, „a nevidím žádný důvod, proč bychom s tím měli zacházet jiným způsobem než takovým, jenž chápeme: že To zabíjí, zabíjí děti a že je špatné. Tohle Bill pochopil dřív než kdokoliv jiný z nás. Pamatuješ se, Bille?“

„Pamatuji se, že jsem chtěl To zabít,“ řekl Bill a poprvé uslyšel, jak to podstatné jméno dostává v jeho hlase řádné postavení. „Ale neměl jsem na celou věc žádný vyhraněný tak říkajíc světový názor, jestli chápete, co tím myslím – chtěl jsem To zabít prostě proto, že To zabilo George.“

„A pořád To chceš zabít?“

Bill pečlivě zvažoval odpověď. Hleděl na svoje ruce, položené na stole a vzpomínal na George v jeho žluté pláštěnce s nasazenou kapuci a papírovou lodičkou s tenkým nátěrem parafinu v ruce.

„V-v-víc než kdy jindy,“ řekl.

Mike přikývl, jako kdyby přesně takovou odpověď očekával. „To na nás zanechalo svoji stopu. Jeho vůle na nás působila, zrovna tak jako působila na celé tohle město, každým dnem, i po ta dlouhá období, kdy To spí nebo je v hybernovaném či jakém stavu než přijdou... období oživení.“

Mike zvedl prst.

„Ale jestliže To působilo svojí vůlí na nás, pak v nějakém bodě, nějakým způsobem jsme *na* To *působili také* my. Zastavili jsme To, než skončilo svoji práci – tohle vím určitě. Oslabili jsme To? Poranili jsme To? Zabili jsme snad skoro To? Myslím že ano. Už jsme tomu byli tak blízko, až jsme si mysleli, že jsme To zabili.“

„Ale tuhle část si také nepamatuješ, vid’?“ zeptal se Ben.

„Ne. Pamatuji si naprosto jasně všechno až do 15. srpna 1958. Ale od toho data až do 4. září nebo tak nějak, jak zase začala škola, mám úplné okno. Ne že bych to měl popletené nebo nějak zamlžené: mám tam úplné prázdno. S jedinou výjimkou: zdá se, že si vzpomínám na to, jak Bill křičel něco o věci, kterou nazýval okenice.“

Billova ruka sebou křečovitě trhla. Narazila na jednu z láhví od piva, jež spadla a roztrhla se na podlaze jako bomba.

„Neříznu jsi se?“ zeptala se Beverly. Napůl povstala v židli.

„Ne,“ řekl. Jeho hlas byl chraplavý a suchý. Na rukou se mu objevila husí kůže. Lebka jako by se mu zvětšila; cítil

(*okenice*)

jak se mu tlačí na napnutou kůži obličej neustálým otupujícím tepáním.

„Já seberu ty –“

„Ne, jen sed.“ Chtěl na ni pohlédnout a nemohl. Nemohl spustit oči s Mika.

„Vzpomínáš si na ty okenice, Bille?“ zeptal se Mike měkce.

„Ne,“ řekl. V ústech měl chuť, jako když to dentista trochu přežene s novokainem.

„Vzpomeneš si.“

„Pevně věřím, že ne.“

„Ale vzpomeneš,“ řekl Mike. „Ale teď... ne. Ani já. Vzpomíná si na to někdo z vás?“

Jeden po druhém zavrtěli hlavami.

„Ale přesto, něco se nám podařilo,“ řekl Mike tiše. „V určitém bodě jsme byli schopni vykonávat cosi jako skupinovou vůli. V určitém bodě jsme dosáhli nějakého zvláštního porozumění, ať vědomě či nevědomě.“ Trochu se ošil. „Bože, jak bych si přál, aby tady s námi byl Stan. Mám pocit, že Stan se svojí uspořádanou hlavou by nám nějak poradil.“

„Možná že nám poradil,“ řekla Beverly. „Možná proto se zabil. Možná pochopil, že jestli to jsou kouzla, že to nebude dospělým fungovat.“

„Já si myslím, že i kdyby to byla kouzla,“ řekl Mike, „že by to fungovat mohlo. Protože je tady ještě další věc, společná pro nás šest. Zajímalo by mne, zda si někdo z vás uvědomil, co to je.“

Nyní zase Bill otevřel ústa a opět je zavřel.

„Klidně do toho,“ řekl Mike. „Však ty víš, co to je. Čtu ti to ve tváři.“

„Nejsem *si jistý*, zda to vím,“ odpověděl Bill, „ale *myslím si*, že jde o to, že v-všichni jsme bezdětní. Je to o-ono?“

Na chvíli se rozhostilo ohromené ticho.

„Jo,“ řekl Mike. „Je to ono.“

„Bože můj na nebesích!“ promluvil Eddie rozhořčeně. „Co u všech všudy má *tohle* společného s cenou fazolí v Peru? Proč si myslíš, že každý člověk na světě musí mít děti? To je

blbost!“

„Máte vy se ženou děti?“ zeptal se Mike.

„Jestliže nás všechny sleduješ, jak jsi říkal, tak asi moc dobře musíš vědět, že nemáme. Ale stejně si myslím, že to neznamená vůbec nic.“

„*Snažili* jste se mít děti?“

„Nepoužíváme žádné antikoncepční prostředky, jestli tím myslíš tohle,“ řekl Eddie s podivně dojemnou důstojností, ale tváře mu hořely studem. „Totiž shodou okolností moje žena má trochu... Ale houby. Má *strašnou* nadváhu. Byli jsme u doktora a ten nám řekl, že pokud něco neshodí, tak že nebude moci nikdy mít děti. A jsme snad proto zločinci?“

„Klid, Ede,“ konejšil ho Richie a naklonil se k němu.

„Neříkej mi Ede a ani se *neodvažuj* štípnout mě do tváře!“ zajechel a otočil se k Richiemu. „Víš že to nesnáším! *Vždycky* jsem to nesnášel!“

Richie ucukl a zamrkal.

„Beverly?“ zeptal se Mike. „Co ty a Tom?“

„Žádné děti,“ řekla. „A také žádná antikoncepce. Tom děti chce... a já také, pochopitelně,“ dodala rychle a krátce na ně pohlédla. Billovi se zdálo, že má oči nějak příliš zářivé, skoro jako oči herečky, která právě předvádí nějaký výstup. „Prostě se to zatím nepodařilo.“

„Byli jste na těch testech?“ zeptal se jí Ben.

„Jo, jistě,“ řekla a krátce se zasmála, skoro zahihňala. A v jednom z těch okamžiků prozření, jež někdy přicházejí k lidem, kteří jsou obdařeni jak zvědavostí, tak schopností vnitřního pohledu, pochopil Bill náhle hodně o Beverly a jejím muži Tomovi, jinak Nejúžasnějším muži na světě. Na ty testy plodnosti šla jen Beverly. Dovedl si představit, že ten Nejúžasnější muž na světě odmítl i jen chvilkové pomýšlení na to, že by mohlo být něco v nepořádku se spermiemi, produkoványými v jeho Posvátném pytlíku.

„No a co ty a tvoje žena, Velký Bille?“ zeptal se Richie. „Zkoušeli jste to?“ Všichni se na něj zvědavě zadívali... protože jeho žena byl někdo, koho znali. Audra nebyla v žádném případě nejznámější nebo nejoblíbenější herečka na světě, ale nepochybně patřila k těm celebritám, jež v druhé polovině dvacátého století vládly médiím; když si ostříhala vlasy nakrátko, objevila se její fotografie v časopise *People* a

během zvláště nudné šňůry v New Yorku (hra, kterou chtěla uvést mimo Broadway, propadla) udělala týdenní záskok na *Hollywood Squares*, i přes značné výhrady svého agenta. Byla cizinkou, jejíž milá tvář jim byla známá. Pomyslel si, že Beverly hledí zvláště zvědavě.

„Sem tam jsme to v posledních šesti letech zkoušeli,“ řekl Bill „V posledních osmi měsících ne, kvůli tomu filmu co točíme – jmenuje se to *Mansarda*.“

„To je zvláštní, my máme každý den od čtvrt na šest odpoledne do půl šesté takové zábavné vysílání,“ řekl Richie. „Jmenuje se to *Setkání s hvězdami*. A tam právě minulý týden byl pořad o tomhle filmu – ve stylu manžel pracuje šťastně se svojí ženou. Uváděla se tam obě vaše jména a mě nenapadlo dát si to do souvislosti. To je komické, že?“

„Dost,“ řekl Bill. „Každopádně Audra říkala, že by to tedy bylo úžasné štěstí, kdyby otěhotněla ještě před produkcí, musela deset týdnů v jednom kuse hrát a každé ráno zvracet. Ale děti chceme, ano. A dost jsme se snažili.“

„Dělali jste testy plodnosti?“ zeptal se Ben. „J-jo. Před čtyřmi lety, v New Yorku. Doktoři objevili Audře v děloze velmi malý neškodný nádor a říkali, že i když by jí nemusel zabránit v otěhotnění, mohl by způsobit mimoděložní těhotenství. Jinak jsme asi oba plodní.“

Eddie tvrdošjně opakoval: „To nedokazuje ani to nejmenší.“

„Ale přesto je to sugestivní,“ zamumlal Ben. „A u tebe žádné malé nehody, Bene?“ zeptal se Bill. Byl trochu překvapen a pobaven zjištěním, že mu z úst skoro vyšlo Slamníku místo Bene.

„Já jsem ženatý nebyl, vždycky jsem byl opatrný a o otcovství mne nikdo nežaloval,“ řekl Ben. „Jinak nevím, jak bych k tomu mohl něco dodat.“

„Chcete slyšet něco zábavného?“ zeptal se Richie. Usmíval se, ale v očích moc smíchu neměl.

„Jistě,“ řekl Bill. „Pokud jde o zábavu, ta s tebou byla pořád, Richie.“

„Tvůj ksicht a moje prdel, hošo,“ řekl Richie Hlasem irského policajta. Byl to *vynikající* Hlas irského policajta. *Vylepšil ses nad veškeré očekávání, Richie*, pomyslel si Bill. *Jako dítě jsi nebyl schopn irského policajta udělat, ať jsi se*

snažil, jak jsi chtěl. Jen jednou... nebo dvakrát... kdy (okenice) to bylo?

„Tvůj ksicht a moje prdel; dobře si to srovnání pamatuj, hošo můj milý.“

Ben Hanscom se náhle chytil za nos a vykřikl vysokým, chvějícím se chlapeckým hlasem: „Píp-píp, Richie! Píp-píp! Píp-Píp!“

Po chvíli se Eddie se smíchem také chytil za nos a přidal se. Pak udělala totéž Beverly.

„Dobrý! Dobrý!“ křičel Richie a rozesmál se. „Dobrý! Vzdávám se! Pro rány boží!“

„Ach bože,“ řekl Eddie. Zhroutil se zpátky do své židle, chechtal se až téměř brečel. „To jsme tě tenkrát dostali, Kecale. Pamatuješ, Bene.“

Ben se usmíval, ale vypadal trochu popleteně.

„Píp-píp,“ řekla Beverly a zahihňala se. „Na všechno jsem zapoměla. Vždycky jsme na tebe pípali, Richie.“

„Vy jste totiž, bando, nikdy nedovedli ocenit opravdový talent, to je to celé,“ řekl Richie spokojeně. Jako za starých časů. Mohli jste ho vyvést z rovnováhy, ale on byl jako ty nafukovací panenky, co mají úplně dole písek, takže se téměř okamžitě zase vzpřímí. „To byl jeden z tvých menších přínosů do Klubu smolařů, co, Slamníku?“

„Jo. Asi jo.“

„Je to pašák!“ řekl Richie chvějícím se, obřadným hlasem a pak se začal nad stolem orientálně modlit, při každém sehnutí hlavy ji málem strčil do šálku s čajem. „Je to pašák! Ó, děti moje, je to pašák!“

„Píp-píp, Richie,“ řekl Ben temně a pak vybuchl ve smích příjemným barytonem, tolik se nepodobajícím jeho chvějícímu se dětskému hlasu. „Ty jsi pořád stejný pošuk.“

„Tak bando, chcete slyšet tu moji historku nebo ne?“ zeptal se Richie. „Tedy, není to v žádném smyslu nic zvláštního. Klidně mě můžete vypípat, když budete chtít. Mě můžete urážet. Abyste věděli, tak koukáte na člověka, který jednou dělal interview s Ozzy Osbournem.“

„Tak povídej,“ řekl Bill. Pohlédl na Mika a uviděl, že ten už vypadá trochu veselejší – nebo snad klidnější – než na začátku oběda. Bylo to proto, že je svědkem téměř nevědomého proplétání minulosti s přítomností, zapadávání

do starých rolí, k němuž skoro nikdy nedochází, když se staří přátelé setkávají po letech? Asi ano, pomyslel si Bill. A pomyslel si také: *Existují-li určité předběžné podmínky pro víru v kouzla, umožňující použití těch kouzel, pak nepochybně lze tyto předběžné podmínky domluvit.* To nebyla nijak uklidňující myšlenka. Měl z ní pocit člověka, připoutaného v hlavici řízené střely.

Skutečně píp-píp.

„Nu,“ řekl Richie, „bud' to mohu udělat dlouhé a smutné, nebo to mohu servírovat ve verzi kresleného seriálu, ale udělám to tak nějak napůl. Asi rok poté, co jsem se odstěhoval do Kalifornie, poznal jsem tam jedno děvče a vážně jsme se do sebe zamilovali. Začali jsme spolu bydlet. Ona nejdřív brala pilulky, ale bylo jí z nich skoro pořád špatně. Něco říkala o tom, že si nechá zavést tělísko, ale já jsem pro to moc nebyl – tenkrát se začaly v novinách objevovat články o tom, že to nemusí být úplně spolehlivé.

Hodně jsme mluvili o dětech a celkem rozumně jsme se rozhodli, že je nebudeme chtít, i kdybychom si náš vztah nechali legalizovat. Protože by nebylo odpovědné přivést děti do takového zasraného, přelidněného, nebezpečného světa... a bla bla bla, blbi blbi blbi, jdeme a dáme bombu na pánskou toaletu Americké banky a pak zase zpátky na matraci a dáme trochu marjánky a budeme si povídat o rozdílu mezi maoismem a trockismem, je vám to asi jasné.

Možná jsem na nás oba trochu přísný. Byli jsme, sakra, přece mladí a rozumně idealističtí. Výsledkem bylo, že jsem si nechal ustříhnout dráty, jak tomu říkají s neselhávajícím vulgárním šarmem lidé z okolí Beverly Hills. Operace proběhla bez problémů a bez jakýchkoliv negativních následků. A ty být mohly, to je vám jasné. Měl jsem kamaráda a tomu kulky naběhly tak, že byly velké asi jako pneumatiky cadillaku z roku devětapadesát. Chtěl jsem mu dát k narozeninám kšandy a taková držátka – prostě na míru – ale dřív mu upadly.“

„Vyprávěno s tvým obvyklým taktem a citem pro slušnost,“ poznamenal Bill a Beverly se opět začala smát.

Richie se zeširoka a upřímně usmál. „Děkuji ti, Bille, za tvoje slova uznání. Slovo ‚zasraný‘ bylo ve tvé poslední knize použito dvě stě šestkrát. Počítal jsem to.“

„Píp-píp, Kecale,“ řekl vážně Bill a všichni se opět rozesmáli. Bill už téměř nemohl uvěřit, že se ještě jen před deseti minutami bavili o mrtvých dětech.

„Přitlač, Richie,“ řekl Ben. „Začíná se smrákat.“

„Sandy a já jsme byli spolu dva a půl roku,“ pokračoval Richie. „Dvakrát jsme už byli opravdu blízko tomu, že se vezmeme. Nakonec se ukázalo, že jsme si ušetřili spoustu trápení a všech těch volovin kolem majetku a fungování ve společnosti tím, že jsme to neudělali. V tu dobu ona dostala nabídku od jedné právnícké firmy ve Washingtonu a já zase dostal nabídku od rozhlasové stanice KLAD dělat přes víkendy disc-jockeye – sice nic moc, ale alespoň noha ve dveřích. Řekla mi, že to pro ni je velká šance a já bych musel být to nejnecitlivější mužský šovinistický prase ve Spojených státech, kdybych ji nechtěl pustit a mimoto jí se v Kalifornii nelíbilo. Tak jsem jí řekl, že pro mne to také je šance. Pak jsme to probírali horem dolem, pak jsme probrali jeden druhého horem dolem a nakonec tedy Sandy šla.

Asi o rok později jsem se rozhodl, že si zkusím nechat ty chámovody zase napojit. Neměl jsem pro to žádný zvláštní důvod a z toho, co jsem o tom četl, jsem věděl, že šance jsou vlastně mizivé, ale řekl jsme si, no a co.“

„Chodil jsi tenkrát s někým?“ zeptal se Bill.

„Ne – a to je právě ta komická část,“ řekl Richie a svrátil obočí. „Prostě jsem se jednoho dne ráno probudil a napadlo mne tohle... nevím, prostě jsem si umínil, že si to nechám vrátit.“

„To jsi musel být praštěný,“ řekl Eddie. „Celkové znecitlivění místo lokálního? Operace? Potom týden v nemocnici?“

„Jo, tohle všechno mi doktor taky říkal,“ odpověděl Richie. „Ale já jsem mu řekl, že přesto chci jít do toho. Doktor se mě ptal, zda si uvědomuji, že pooperační stav bude velmi bolestivý a výsledek není přitom vůbec jistý. Řekl jsem, že to všechno беру. Řekl, že tedy dobrá, já jsem se ho zeptal, kdy – chtěl jsem čím dříve tím lépe, znáte to. On mi povídá, uber, hochu, uber cvalu, nejdřív musíme odebrat vzorek spermatu, abychom se přesvědčili, zda je vůbec ta operace nutná. Já mu povídám: ‚Nechte toho, já mám výsledky po operaci. Bylo to v pořádku.‘ On mi řekl, že někdy se chámovod napojí

spontánně. „No pozdrav pánbů,“ povídám já. „To mi ale nikdo neřekl.“ On povídá, že šance je opravdu nepatrná – vlastně nekonečně malá – ale protože ta operace je tak závažná, musíme provést kontrolu. Tak jsem si zalezl na pány s Frederickovým katalogem Hollywoodu a nastříkal to do kalíšku –“

„Píp-píp, Richie,“ řekla Beverly.

„Jo, jasně,“ řekl Richie. „To o tom Frederickově katalogu jsem si vymyslel – u doktorů v čekárně nikdy nic tak dobrého nenajdete. Každopádně za tři dny mě doktor zavolal a zeptal se, jakou zprávu chci slyšet nejdřív, jestli tu dobrou nebo tu špatnou.“

Povídám mu „tak nejdřív ven s tou dobrou.“

„Dobrá zpráva je, že operace nebude třeba,“ povídá. „A špatná je ta, že každá, s níž jste v posledních dvou nebo třech letech vlezl do postele, vás může žalovat o otcovství.“

„Slyším dobře, co mi to tu povídáte?“ zeptal jsem se ho.

„Říkám vám, že nestřelíte slepými, a to už dost dlouho,“ povídá. „Ve vzorku vašeho spermatu jsou milióny těch mršek. Vaše dny bezstarostného juchání na ostro jsou dočasně u konce, Richarde.“

Poděkoval jsem mu a zavěsil. A pak jsem zavolal Sandy do Washingtonu.

„Richi!“ povídá mi,“ a Richieho hlas se náhle stal hlasem té dívky Sandy, kterou nikdo z přítomných neznal. Nebyla to žádná imitace nebo napodobení toho hlasu; byl to spíš zvukový obraz. „To jsem ráda, že tě slyším! Já jsem se vdala!“ „Jo? No to je prima,“ povídám. „Proč jsi mi to nezavolala? Mohl jsem ti poslat mixér.“

A ona povídá: „Pořád stejný Richie, pořád samé vtípky.“ Tak jí říkám, jasně, pořád ten stejný Richie, pořád samé ftípky. Mimochodem, Sandy, neměla jsi náhodou dítě nebo tak, po tom co jsi odjela z L.A., že ne? Nebo nějaký nečekaný potrat nebo tak?“

„No, tak tenhle vtíp není vůbec k popukání,“ povídá ona a už se mi zdálo, že je na mě dost naštvaná, tak jsem jí řekl, co se přihodilo. Začala se strašně smát, ale tentokrát opravdicky – smála se asi tak, jako jsme se smávali my spolu, bando, jako kdyby jí někdo řekl ten největší vtíp na světě. Když se trochu začala uklidňovat, tak jsem se jí zeptal, co na tom proboha je

tak k smíchu. „No to je paráda,“ povídá. „Tentokrát jsi nalítnul ty. Po všech těch letech jsi konečně na ty svoje vtípky nalítl ty sám, huba Tozier. Kolik jsi nadělal svišťů od té doby co jsem odjela na Východ, Richi?“

„Mám tomu rozumět tak, že jsi zatím ještě neokusila radosti stavu mateřského?“ zeptal jsem se jí. „Čekám dítě v červnu,“ povídá. „Ještě máš nějaké otázky?“ „Jo,“ pokračuji. „Kdy jsi změnila názor stran přivádění dětí do tohoto posraného světa?“

„Když jsem konečně potkala chlapa, kterej není posranej,“ odpoví mi a zavěsí.“

Bill se rozchechtal. Smál se, až se mu začaly po tvářích kutálet slzy.

„Jo,“ řekl Richie. „Myslím, že zavěsila tak rychle proto, aby jí zůstalo poslední slovo, jinak by visela na drátě celý den. Vím, kdy jsem byl operován. Šel jsem tedy asi za týden za tím doktorem a zeptal jsem se ho, zda by se mohl vyjádřit trochu jasněji, pokud jde o šance na tu spontánní regeneraci. Řekl mi, že mluvil o té věci s několika svými kolegy. Ukázalo se, že za tříleté období 1980-1982 uvádí kalifornská pobočka lékařské komory třiadacet případů spontánní regenerace. V šesti případech šlo prostě jen o zbodané operace. Šest dalších bylo buď vymyšlených nebo nastražených – byli to chlápci, co chtěli trochu zatnout žílu bankovním účtům doktorů. Takže... jedenáct za tři roky.“

„Jedenáct z kolika?“ zeptala se Beverly.

„Z osmadvaceti tisíc šesti set osmnácti,“ řekl Richie klidně.

Kolem stolu se rozhostilo ticho.

„A tak jsem rozdával mršky,“ řekl Richie, „a přesto se žádní svišti nepřihlásili. Pomůže ti to nějak, Eddie?“

Eddie zase začal tvrdohlavě: „Ale to *nedokazuje* –“

„Ne,“ řekl Bill, „to nedokazuje nic. Ale něco to jistě naznačuje. Otázka zní, co uděláme teď? Přemýšlel jsi o tom Miku?“

„Jistěže jsem o tom přemýšlel,“ řekl Mike, „ale nemohl jsem o ničem rozhodovat dřív, než přijedete a než si o tom promluvíme. Nemohl jsem naprosto předvídat, jak toto naše setkání proběhne, dokud skutečně neproběhlo.“

Na chvíli se odmlčel a zamyšleně na ně hleděl.

„Jeden nápad bych měl,“ řekl, „ale než vám povím jaký,

musíme se domluvit na tom, zda tu máme co dělat nebo ne. Máme se znovu pokusit o to, o co jsme se pokoušeli minule? Chceme se znovu pokusit zabít To? Nebo se prostě zase rozdělíme do šesti různých směrů a vrátíme se k tomu, co jsme dělali dosud?“

„Zdá se že –“ začala Beverly, ale Mike na ni zavrtěl hlavou. Ještě neskončil.

„Musíte si uvědomit, že žádné prognózy našich vyhlídek na úspěch neexistují. Víím, že ty vyhlídky nejsou dobré, zrovna tak jako víím, že kdyby tady s námi byl Stan, že by byly o trochu lepší. Pořád by ještě nebyly dobré, ale byly by lepší. Když chybí Stan, je ten kruh, co jsme ho tenkrát udělali, přerušený. Nemyslím si, že můžeme To zničit, nebo na nějaký čas zapudit, jako jsme to udělali minule, když dnes je ten kruh rozpojený. Myslím, že nás To zabije, jednoho po druhém, a to nejspíš nějakými zvlášť hrůznými způsoby. Jako děti jsme ten kruh udělali nějakým způsobem, který jsem dodnes nepochopil. Myslím, že pokud se dohodneme, že se do toho pustíme, že se musíme pokusit o vytvoření nějakého menšího kruhu. Nevím, zda to lze udělat. Snad by bylo možné alespoň si myslet, že jsme ho vytvořili, jen proto abychom zjistili – až už bude pozdě – nu... že už je pozdě.“

Mike na ně opět hleděl, oči zapadlé a znavené ve své hnědé tváři. „Tak si myslím, že bychom měli hlasovat. Zůstat a zkusit to znovu, nebo odjet domů. Jinou volbu nemáme. Dostal jsem vás sem na základě pouta starého slibu, aniž bych si byl jist, zda si na něj vůbec vzpomenete, ale už vás tu nemohu poutem toho starého slibu držet. To by ve svých důsledcích mohlo být ještě horší.“

Pohlédl na Billa a v ten okamžik Bill pochopil, co přijde. Děsil se toho, nebyl schopen tomu zamezit, ale pak se s tím smířil s tímž pocitem úlevy, která se dle jeho představ musí vynořit v okamžiku rozhodnutí o sebevraždě, kdy ruce opustí volant a jen se jimi zakryjí oči. Mike je sem dostal, Mike to tu před nimi vše vyložil na stůl... a nyní předává velitelské žezlo. Zamýšlí ho předat tomu, kdo ho držel v roce 1958.

„Co říkáš, Velký Bille? Polož tu otázku.“

„Než to udělám,“ řekl Bill, „chci se zzeptat, *chápe* každý tu otázku? Ty jsi chtěla něco říci, Beverly.“ Zavrtěla hlavou.

„Dobrá; m-myslím, že ta otázka zní, zůstáváme a bojujeme,

nebo na celou tu věc zapomeneme? Kdo je pro, abychom zůstali?“

Příštích pět vteřin se nikdo kolem stolu ani nepohnul a Billovi to připomnělo aukce na něž chodíval, když se cena za nějakou položku najednou vyšplhala do stratosférické výše a ti, co již nechtěli přihazovat, se téměř doslova změnili na sochy; báli se poškrabat či zahnat mouchu z nosu ze strachu, aby si vyvolavač nemyslel, že přihazují dalších pět nebo pětadvacet tisíc.

Bill myslel na George, George, který nikomu nechtěl ublížit, který chtěl jen na chvíli vyběhnout z domu, v němž byl zavřený již týden, George plného nadšení, s lodičkou v jedné ruce, druhou rukou zapínající přezky své žluté pláštěnky, George, který mu děkuje... a pak se naklání a dává mu pusu na horečkou rozpálenou tvář. *Díky, Bille. Je to krásná lodička.*

Cítil, že se v něm zase zvedá ten známý hněv, ale dnes už je starší a má širší rozhled. Teď už nejde jen o George. Hlavou mu pochodoval hrůzný zástup jmen: Betty Ripsomová, nalezena přimrzlá k zemi, Cheryl Lammonicová, vytažená z Kenduskeag, Matthew Clements, unesený ze své tříkolky, Veronica Groganová, devět let, nalezená v kanalizaci, Steven Johnson, Lisa Albertova, všichni ostatní a jen Bůh ví kolik dalších pohřešovaných.

Pomalou zvedl ruku a řekl: „Pojďme zabít To. Tentokrát pojďme To skutečně zabít.“

Na chvíli tam zůstala jeho ruka zdvižená osamoceně, jako ruka jediného školáka ve třídě, znajícího správnou odpověď, jehož ostatní děti nenávidí. Pak Richie vzdychl, zvedl ruku a řekl: „No a co. Nemůže to být horší, než dělat interview s Ozzy Osbournem.“

Beverly zvedla ruku. Do obličeje se jí už zase vrátila barva, ale ve skvrnách, jež se jí vytvořily na tvářích. Vypadala zároveň vzrušená i vyděšená k smrti.

Mike zvedl ruku.....

Ben zvedl ruku.

Eddie Kaspbrak seděl zakloněný ve své židli, tvářil se, jako kdyby se chtěl rozpustit a zmizet. Jeho tvář, hubená a zranitelná, byla plná strachu, když se podíval nejprve napravo, pak nalevo a pak zase na Billa. Na chvíli si Bill byl

jistý, že Eddie prostě odstrčí svoji židli, vstane a odkráčí ze salóňku, aniž by se ohlédnul. Pak ale jednu ruku zvednul nahoru a druhou pevně sevřel svůj respirátor.

„Jdeme na to, Ede,“ řekl Richie. „Tentokrát si fakt užijeme, to si piš.“

„Píp-píp, Richie,“ řekl Eddie chvějícím se hlasem.

6

Smolaři si dávají dezert

„Tak jaký to máš nápad, Miku?“ zeptal se Bill. Hlasování jim přerušila servírka Rose, jež přinesla mísu a na ní zákusky se štěstíčkem, nezbytnou součástí každé orientální hostiny. Hleděla na šest hostů, stojících zde s rukama zdviženýma nad hlavou, se zdvořilou zvědavostí. Rychle je spustili a dokud Rose neodešla, nikdo z nich nepromluvil.

„Je to celkem prosté,“ řekl Mike, „ale také to může být sakramentsky nebezpečné.“

„Tak to vybal,“ řekl Richie.

„Myslím, že pro zbytek dne bychom se měli rozdělit. Každý z nás by se měl vydat na ta místa v Derry, jež si pamatuje nejvíc... pochopitelně mimo Lad. Myslím si, že nikdo z nás by tam neměl chodit – alespoň zatím ne. Berte to jako takové procházky, chcete-li.“

„A jaký mají mít smysl, Miku?“ zeptal se Ben.

„Přesně to nevím. Musíte pochopit, že se řídím především intuicí –“

„Ale takhle se dá chytit rytmus a pak se podle něj může začít tancovat,“ řekl Richie.

Všichni se usmáli. Mike zůstal vážný; místo toho přikývl. „Také by se to tak dalo říci. Když člověk postupuje intuitivně, je to jako kdyby chytal rytmus a pak podle něj začal tancovat. Pro dospělé je používání intuice dost ošidná věc, a to je hlavní důvod, proč si myslím, že by to pro nás mohla být ta správná věc. Konečně děti používají až do věku čtrnácti let nebo tak nějak asi z osmdesáti procent výlučně intuici.“

„Prostě chceš říci, že bychom měli zase zapadnout do

situace," řekl Eddie.

„Asi tak. To je ovšem moje představa. Když vás nenapadne žádné určité místo, jděte prostě tam, kam vás nohy povedou, a uvidíte, kam vás dovedou. Pak se můžeme večer zase sejít v knihovně a povíme si, co se stalo.“

„Ovšem jestli se vůbec něco stane," řekl Ben.

„Nu, nějaké věci se určitě stanou.“

„Jaké věci?" zeptal se Bill.

Mike potřásl hlavou. „Nemám ani ponětí. Myslím, že ať se vám přihodí cokoli, bude to spíš něco nepříjemného. A je také docela možné, že někdo z nás večer do knihovny už nedorazí. Nemám žádný důvod si to myslet... je to zase jen ta intuice.“

Opět zavládlo ticho.

„A proč sami?" zeptala se konečně Beverly. „Pokud tu máme něčeho dosáhnout jako skupina, společně, proč bychom měli začínat jednotlivě, Miku? Zvláště když to riziko je tak velké, jak si myslíš?“

„Myslím, že na to mám odpověď," řekl Bill.

„Tak ji pověz," řekl Mike.

„Začalo to pro každého z nás jednotlivě," řekl Bill k Beverly. „Nepamatuji si všechno – zatím ještě ne – ale tohle si pamatuji určitě. Tu fotografii v Georgově pokoji, co se pohybovala. Benovu mumii. Malomocného, jehož viděl Eddie pod verandou domu na Neibolt Street. Jak Mike našel krev na trávě poblíž kanálu v parku Bassey. A toho ptáka... s tím ptákem něco bylo, vidíš, Miku?“

Mike zachmuřeně přikývl.

„Obrovský pták.“

„Ano, ale ne tak přátelský jako ten ve filmu *Sezamová ulice*.“

Richie se divoce zachechtal. „Odpověď města Derry Jamesu Brownovi – vypuť dobráka! O děcka, buďme požehnaná, buďme požehnaná!“

„Píp-píp, Richie," řekl Mike a Richie poslechl.

„Pro tebe to byly hlasy z výlevky a krev, co vystříkla z umyvadla," řekl Bill k Beverly. „A pro Richieho...“ Teď se ale v rozpacích odmlčel.

„Já asi budu ta výjimka, potvrzující pravidlo, Velký Bille," řekl Richie. „Já jsem se toho léta poprvé dostal do styku s

něčím podivným – myslím tedy skutečně prvoligově podivným – s tebou v Georgově pokoji. Když jsme spolu šli k tobě domů a prohlíželi jsme si to album fotografií. Tu fotografii Center Street u kanálu, co se začala pohybovat. Pamatuješ se na to?“

„Ano,“ řekl Bill. „Ale určitě nebylo nic předtím, Richie? Opravdu vůbec nic?“

„Já –“ Něco v Richieho očích blýsklo. Pomalu řekl, „No, jednou mě Henry a jeho kumpáni honili – bylo to ještě před koncem školního roku a já jsem se jich zbavil v oddělení hraček v obchodním domě Freese's. Šel jsem pak kolem nákupního střediska a na chvíli jsem si sednul na lavičku v parku a myslel jsem si, že vidím... ale to se mi muselo něco zdát.“

„A co to bylo? zeptala se Beverly.

„Nic,“ řekl Richie téměř úsečně. „Nějaký sen. Fakt.“ Pohlédl na Mika. „Já se klidně projdu sám. Aspoň zabiju odpoledne. Omrknu známé firmy.“

„Tak jsme domluveni?“ zeptal se Bill.

Všichni přikývli.

„A večer se sejdem v knihovně v... v kolik hodin myslíš, Miku?“

„V sedm. Když budete někdo přicházet později, tak zvoňte. Knihovna se ve všední dny zavírá v sedm hodin, než začnou prázdniny.“

„Tak v sedm,“ řekl Bill a přehlížel je zachmuřeným pohledem. „A buďte opatrní. Pamatujte pořád na to, že nikdo z nás vlastně neví, co d-d-děláme. Berte to jako průzkum. Když něco spatříte, tak s tím nebojujte, prostě utečte.“

„Já miluji, já nebojuji,“ řekl Richie zasněným Hlasem Michaela Jacksona.

„Nu, co se dá dělat, jdeme do toho,“ řekl Ben. V levém koutku úst se mu objevil nepatrný úsměv. Spíš hořký než pobavený. „I když ať se propadnu, jestli bych vám právě teď byl schopen říci, kam mne kroky povedou. Já jsem se vždycky těšil na to, že půjdu někam s vámi, bando.“ Oči mu sklouzly na Beverly, na chvíličku tam setrvaly a pak uhnuly. „Vůbec mne nenapadá nějaké místo, jež by pro mne něco zvláštního znamenalo. Nejspíš se budu pár hodin jen tak toulat, koukat po budovách a promáčím si boty.“

„Ale ty už budeš vědět kam jít, Slamníku,“ řekl Richie.
„Zajdi do některých těch známých cukráren a naláduj se.“

Ben se zasmál. „Už to není co to bývalo v jedenácti letech. Jsem už teď tak naládovaný, že mě asi budete muset odtud vykutálet.“

„No, já jsem připraven,“ řekl Eddie.

„Momentík!“ vykřikla Beverly, když se začali zvedat ze židli. „Zákusky se štěstíčkem! Nezapomenout na ně!“

„Jo,“ řekl Richie. „Už vidím ten svůj. BRZY TĚ SEŽERE VELKÁ PŘÍŠERA. PŘEJEME HEZKÝ DEN.“

Zasmáli se a Mike podal mísu se zákusky Richiemu, který si jeden vzal a posunul mísu dál po stole. Bill si všiml, že nikdo svůj zákusek neotevřel, dokud si nevezali všichni; seděli s malými zákusky ve tvaru šátečku před sebou, nebo je drželi v rukách, a když si Beverly se smíchem brala svůj, cítil Bill, jak se mu z hrdla dere výkřik: *Ne! Nedělej to, je to součást tebe, polož to zpátky, neotvírej to!*

Ale bylo už pozdě. Beverly svůj rozlomila, stejně Ben, Eddie se do svého zavrtával vidličkou a ještě před tím, než se Beverlyin úsměv změnil na grimasu hrůzy, stačil si Bill pomyslet: *Víme to, nějak to víme, protože nikdo z nás prostě do toho zákusku nekousnul. To by přeci bylo normální. Nějak si určitá část nás samotných pořád pamatuje... na všechno.*

A to nesmyslné nedocnění shledal snad nejhrůznějším ze všeho; promlouvalo mnohem plyněji, než by byl schopen Mike, o tom jak trvale a hluboce se To dotklo každého z nich... a jak ten dotek Toho na nich stále lpí.

Ze zákusku Beverly vystříkla krev jako z otevřené tepny. Pokropila jí ruce a dopadla na bílý ubrousek položený přes ubrus, jenž zbarvila na jasně červenou a šířila se dál jako nějaké roztažené růžové prsty.

Eddiemu Kaspbrakovi unikl zdušený výkřik a jeho tělo odskočilo od stolu tak náhlou křečí pohybů jeho rukou a nohou, že téměř převrhl svoji židli. Z jeho zákusku se dral ven nějaký obrovský brouk, jeho chitínové krovky byly ošklivě žlutohnědé, jako kdyby vylézal z nějakého kokonu. Svými obsidiánovými očima mžoural slepě před sebe. Jak se kymácivě šplhal na Eddieho talířek s máslem a chlebem, spadly mu ze zadní části jeho těla poslední drobky zákusku se zvukem, jenž Bill jasně registroval a jenž ho měl později toho

odpoledne, když si trochu zdříml, pronásledovat ve snu. Jakmile se úplně zbavil skořápky těsta, začal o sebe třít tenkými zadními nohama. Vydávaly suché šustivé bzučení a Bill si uvědomil, že ten brouk je nějakou příšernou mutací cvrčka. Jak se šplhal na okraj talíře, spadl na záda na ubrus.

„Ach bože!“ vydal ze sebe zdušeně Richie. „Ach bože, Velký Bille, vždyť to je nějaké oko, bože můj, je to oko, nějaké sakra oko –“

Bill otočil hlavu a spatřil, jak Richie zírá na svůj zákusek, rty obnažující zuby ve štítivém gestu. Jeden kousek jeho zákusku s polevou na povrchu se odloupl, spadl na ubrus a obnažil otvor, z něhož zírala lidská oční bulva, v jakési intenzivní kadenci dané svým rosolovitě lesklým povrchem.

Kolem světle hnědé duhovky byly rozptýlené drobký těsta, v němž spočívalo bělmo.

Ben Hanscom hodil svůj zákusek na stůl – ne nějakým zacíleným úkonem, nýbrž v reakci na leknutí člověka, který je naprosto zaskočen něčím hnusným. Zákusek se kutálel po stole a Bill spatřil v jeho vnitřku dva zuby, s kořeny zbarvenými chumáčky krve. Cvakaly o sebe jako nějaká semínka v dutém pouzdře.

Pohlédl zpátky na Beverly a spatřil, že nabírá dech k výkřiku. Očima upřeně sledovala tu věc, co se vysoukala z Eddieho zákusku, tu věc, jež teď ležela na zádech na ubruse stolu a bezmocně kopala svýma pomalu se pohybujícíma nohama.

Bill začal jednat. Nepřemýšlel, jen reagoval. *Intuice*, pomyslel si nelogicky, když vyskočil ze své židle a sevřel Beverly dlaň na ústech právě ve chvíli, kdy se z nich začínal drát výkřik. *Tak se podívejme, já tu jednám intuitivně. Mike může na mne být pyšný!*

Z Beverlyiných úst se ozvalo jen zdušené „Mmmmmmm!“

Z Eddieho vycházelo to sípání, na něž se Bill tak dobře pamatoval. Tam problém nebude, dá si pořádný šluk ze svého plicního cumlu a bude v pohodě. *V pohodě jako na tříkolce*, řekl by Freddie Firestone, a Bill se podivil – a ne poprvé – proč člověka právě v takových vypjatých okamžicích napadají tak zvláštní myšlenky.

Rozhlédl se krátce po ostatních a vydal pokyn vůbec nepřipomínající ono léto, pokyn znějící sice neskutečně

archaicky, ale zároveň naprosto akurátně: „Ani hnout! Nikdo! Ani hlásek! Prostě *ani hnout!*“

Rich si položil na ústa ruku. Mikova pleť dostala špinavě šedivý odstín, ale souhlasně na Billa kývl. Bill svůj zákusek neotevřel, ale nyní viděl, jak se jeho okraje pomalu pohybují - vydouvají a zase povolují, vydouvají a povolují – jak se jeho náplň snaží sama dostat ven.

„*Mmmmmmmmm!*“ ozvala se opět Beverly pod jeho dlaní, lechtajíc ho svým dechem.

„Ani hnout, Beverly,“ řekl a sejmul jí dlaň s úst.

Měla oči vytřeštěné, ústa zkřivená hrůzou. „Bille... Bille, viděl jsi...“ Oči jí sklouzly na cvrčka a jako hypnotizovaná na něj hleděla. Brouk patrně umíral. Jeho vrásčité oči na ni hleděly a Beverly začala opět sténat.

„Přestaň, přestaň, přestaň,“ řekl vážně. „Pojď blíž ke stolu.“

„Nemohu, Bille, nemohu se ani přiblížit k té vě –“

„Můžeš! *Musíš!*“ Zaslechl kroky, lehké a tiché, blížící se k chodbičce za závěsem. Rozhlédl se po ostatních. „Všichni! Ke stolu! Mluvte! Tvařte se přirozeně!“

Beverly na něj pohlédla prosebnými očima a Bill zavrtěl hlavou. Sedl si a přitáhl si židli, snaže se nepohlédnout na zákusek na svém talířku. Ten nabobtnal jako nějak nepředstavitelný vřed, plnící se hnisem. A stále pomalu pulzoval. *A do toho jsem málem kousnul*, pomyslel si s hnusem. Eddie si opět stříknul do hrdla dávku z respirátoru.

„No a kdo myslíš že vyhraje letos pohár?“ zeptal se Bill Mika s nepřirozeným úsměvem. *Zpoza závěsu se právě vynořila Rose*, tvář zdvořile tázavou. Koutkem oka Bill zahlédl, že Beverly se opět přisunula ke stolu. *Hodná holka*, pomyslel si.

„Já myslím že Chicagští medvědi mají šanci,“ řekl Mike.

„Všechno je v pořádku?“ zeptala se Rose.

„P-prima,“ řekl Bill. Ukázal palcem ve směru na Eddieho. „Náš přítel dostal záchvat astmatu. Vzal si lék. Už je mu lépe.“

Rose se starostí pohlédla na Eddieho. „Už je to lepší,“ zasípal Eddie.

„Přejete si, abych už sklízela?“

„Ještě chvílku,“ řekl Mike a usmál se na ni falešně.

„Chutnalo vám?“ Očima přehlížela znovu stůl, se stínem

nedůvěry v orientálním klidu. Neviděla ani cvrčka, ani oko, ani zuby, ani jakoby dýchající Billův zákusek. Podobně její oči přešly naprosto bez povšimnutí tu krvavou skvrnu na ubruse.

„Všechno bylo *velmi* dobré,“ řekla Beverly a usmála se – přirozeněji než předtím Bill a Mike. Jak se zdá, Rose její úsměv konečně upokojil a přesvědčil, že pokud tu něco nebylo v pořádku, pak že to nebyla chyba ani Rose, ani kuchyně. *Holky hodně vydržejí*, pomyslel si.

„Zákusky byly dobré?“ zeptala se Rose.

„Nu,“ řekl Richie, „nevím jak ostatní, ale můj například byl Jako poupátko.“

Bill zaslechl tiché prasknutí. Pohlédl na svůj talířek a zahlédl nějakou nohu, vyčnívající z jeho zákusku. Škrabala po talíři.

A do toho jsem málem kousnul, pomyslel si opět, ale úsměv v obličejí si udržel. „Moc dobré,“ řekl.

Richie hleděl na Billův talíř. Z bortících se zbytků zákusku se pomalu zvedala nějaká obrovitá šedočerná moucha. Slabě bzučela. Ze zákusku pomalu vytékal žlutavý hnís a kapal na ubrus. Místností se začal šířit nasládlý pach zanícené rány.

„Nu, jestli vám mohu ještě něčím posloužit...“

„Teď zrovna ne,“ řekl Ben. „Maso bylo vynikající. Velmi... Velmi zvláštní.“

„Já vás tedy opustím,“ řekla asúklonami vycouvala závěsem. Jeho korálky se ještě ani nestačily přestat pohybovat a všichni již se zase odsunuli od stolu.

„Co to je?“ zeptal se Ben chraplavě, hledě na tu věc na Billově talíři.

„Nějaká moucha,“ řekl Bill. „Mutant mouchy. S laskavým svolením jednoho spisovatele jménem George Langlaha, mám ten dojem. Napsal povídku nazvanou ‚Moucha‘. Natočil se podle toho také film – nijak zvlášť dobrý. Ale ta povídka je dost strašidelná. Další starý trik, co zkouší To. V poslední době jsem právě hodně o té povídce a o mouchách přemýšlel, protože jsem měl naplánovaný takový román – chtěl jsem ho nazvat Silniční brouci. Je mi jasné, že to zní idiotsky, ale –“

„Omluvte mne,“ řekla Beverly slabě. „Asi budu zvracet.“

Vyběhla z místnosti, než se kdokoliv z mužů stačil zvednout.

Bill rozprostřel svůj ubrousek a přehodil ho přes mouchu, velkou asi jako malý vrabec. Nic tak velkého přeci nemohlo být v malém čínském zákusku pro štěstí... ale přesto to tam bylo. Moucha pod ubrouskem dvakrát zabzučela a pak ztichla.

„Pane bože,“ řekl Eddie neslyšně.

„Pojďme okamžitě odtud,“ řekl Mike. „S Beverly se sejdeme v hale.“

Právě když se zastavovali u pokladny, vycházela Beverly z dámské toalety. Byla bledá, avšak klidná. Mike podepsal šek, políbil Rose na tvář a pak všichni vyšli do deštivého odpoledne.

„Změnilo tohle něčí názor?“ zeptal se Mike.

„Myslím že můj tedy ne,“ řekl Ben.

„Ne,“ řekl Eddie.

„*Jaký názor?*“ řekl Richie.

Bill zavrtěl hlavou a pak se podíval na Beverly.

„Já zůstávám,“ řekla. „Bille, co jsi tím myslel, když jsi řekl, že To zase zkouší své staré triky?“

„Přemýšlel jsem o tom, že napíše takový jeden příběh o broucích,“ řekl. „Ta Langlahanova povídka mi uvízla v hlavě. A tak jsem uviděl mouchu. Ty jsi tam měla krev, Beverly. Proč jsi myslela právě na krev?“

„Myslím, že to bylo kvůli té krvi ve výlevce,“ řekla okamžitě Beverly. „Té krvi co vystříkla v koupelně z výtoku umyvadla v našem bytě, když mi bylo jedenáct.“ Ale bylo to skutečně tím? Nebyla o tom přesvědčena. Protože co jí okamžitě přišlo na mysl, když jí na prsty tenkým teplým stříknutím skápla ta krev, byly ty krvavé stopy, jež po ní zůstávaly poté, co stoupla na rozbitou lahvičku od parfému.

Tom. A –

(Beverly, někdy mám o tebe velkou starost)

její otec.

„Ty jsi měl také brouka,“ řekl Bill Eddiemu. „Proč?“

„To nebyl prostě jen tak nějaký brouk,“ řekl Eddie. „Byl to cvrček. U nás v domě máme cvrčky. Dům za dvě stě tisíc dolarů a nemůžeme se zbavit cvrčků. V noci nás přivádějí k šílenství. Pár nocí před tím, než zavolal Mike, jsem měl opravdu ošklivý sen. Zdálo se mi, že jsem se probudil a postel byla plná cvrčků. Snažil jsem se jich zbavit tím, že jsem na ně

pouštěl svůj respirátor, ale když jsem ho stisknul, tak to v něm jen tak praskalo, a těsně před probuzením jsem ještě zjistil, že je také plný cvrčků.“

„Ta servírka neviděla vůbec nic z toho,“ řekl Ben. Pohlédl na Beverly. „Jako tvoji rodiče tenkrát nikdy neviděli žádnou krev, co vystříkla z výlevky, i když byla všude kolem.“

„Ano,“ řekla.

Stáli tu a hleděli jeden na druhého v jemném jarním deštičku.

Mike pohlédl na hodinky. „Během dvaceti minut přijede autobus,“ řekl, „nebo mohu vzít čtyři lidi do mého auta, měli bychom se vejít. Nebo mohu zavolat pár taxíků. Tak jak myslíte, že to uděláme.“

„Já myslím, že já odtud půjdu pěšky,“ řekl Bill. „Nevím sice, kam půjdu, ale asi nejvíc mi teď pomůže trochu čerstvého vzduchu.“

„Já si zavolám taxíka,“ řekl Ben.

„Svezu se s tebou, vyhodíš mě pak ve městě,“ řekl Richie.

„Dobře. Kam půjdeš?“

Richie pokrčil rameny. „Zatím ještě nevím.“

Ostatní se rozhodli počkat na autobus.

„Tak v sedm večer,“ připomněl Mike. „A dejte na sebe pozor.“

Ujistili ho, že na sebe pozor dají, i když Bill neměl ani ponětí, jak takový slib dodržet, když mají před sebou tak hrozivou sestavu neznámých faktorů.

Chtěl o tom promluvit, ale pak se podíval na jejich obličej a poznal, že i jim to je jasné.

Místo toho se tedy vydal na cestu, krátce jim rukou mávl na rozloučenou.

Do tváře mu padal vlhký vzduch. Cesta zpátky do města bude dlouhá, ale to nevádí. Musí přemýšlet o spoustě věcí. Byl rád, že to setkání už mají za sebou a že začala práce.

KAPITOLA 11

Procházky

1

Ben Hanscom si půjčuje knihu

Richie Tozier vystoupil z taxíku na trojcestné křižovatce ulic Kansas, Main a Center a Ben z něj vystoupil na vršku kopce Horní míle. Řidičem byl ten Billův „slušný chlapík“, ale ani Richie, ani Ben to nevěděli: Dave setrval v mrzutém tichu. Ben by dal přednost tomu vystoupit s Richiem, ale nějak se mu opravdu zdálo, že bude lepší, když každý začne sám.

Stál na rohu Kansas Street a uličky Daltrey, hleděl za taxíkem, jak se opět zařazuje do dopravního ruchu, ruce hluboko vražené do kapes, snaže se zapudit z mysli ten nechutný závěr oběda. Nešlo to; jeho myšlenky se stále a stále vracely k té šedočerné mouše, deroucí se ze zákusku na Billově talířku, svá žilkovaná křídla přilepená na zádech. Snažil se odvést své myšlenky od této nechutné představy, a když už si myslel, že se mu to daří, za pět minut zjistil, že už je zase zpátky.

Snažím se nějak to obhájit, pomyslel si a uvažoval o tom ne v nějaké morální kategorii, nýbrž v jakési matematické. Budovy se staví na základě dodržování určitých přírodních zákonů; přírodní zákony lze vyjádřit rovnicemi; rovnice musí být nějak obhájeny. Jak lze obhájit to, co se stalo před půl hodinou?

Nech to být, říkal si, a ne poprvé. *Nemůžeš to obhájit, tak to nech být.*

Moc dobrá rada; ale problém je v tom, že ji nemůže přijmout. Vzpomínal si, že toho dne, kdy viděl na zamrzlém kanálu tu mumii, běžel jeho život také naprosto normálně. Bylo mu jasné, že ať už to bylo cokoliv, skoro ho to dostalo,

ale jeho život pokračoval dál: chodil do školy, udělal písemku z matematiky, navštěvoval po škole knihovnu a jedl s obvyklou chutí. Prostě začlenil tu věc, již viděl na kanálu, do svého života, i když ho téměř zabila... nu, děti jsou skoro pořád zabíjeny. Toulají se po ulicích bez dozoru, plují po jezeře a náhle si uvědomí, že na svých gumových lodičkách už jsou dávno mimo bezpečnou hloubku a musí pádlovat zpátky, padají na zadek z prolézaček a na hlavu ze stromů.

A když tu tak stál v ustávajícím mrholení před železářstvím, kde v roce 1958 ještě byla zastavárna (Bratři Fratiové, vzpomínal Ben, za dvojitými okny bylo vždy plno pistolí a pušek a břitev a kytar, zavěšených za krky jako nějaká exotická zvířata), napadlo ho, že děti bývají blízko smrti snadno a také snadno začleňují nevysvětlitelné do svých životů. Ven implicitně na neviditelný svět. Berou v úvahu zázraky všeho druhu, ano, určitě, ale v žádném případě se svět nezastaví. Náhlý nával krásy nebo hrůzy v deset hodin dopoledne nezabrání snědení jednoho nebo dvou chlebiček navíc v poledne k obědu.

Ale když už nejste dítě, je všechno jinak. To už neležete večer s očima dokořán v posteli s jistotou, že ve skříni se něco krčí nebo někdo škrábe na okno... a když se pak něco opravdu stane, něco mimo možnost racionálního vysvětlení, jsou mozkové závity přetíženy. Nervy se žhaví. Začnete vysilovat, představy pracují na plné obrátky a nervy jsou pak úplně pocuchané. Co se stalo, nedá se začlenit mezi vaše životní zážitky. Nelze to strávit. Vaše mysl se k tomu neustále vrací, pohrává si s tím jako kotě s klubíčkem... až se pochopitelně nakonec buď zblázníte, nebo se odeberete tam, kde už nebudete fungovat.

A jestli se tohle stane, pomyslel si Ben, tak mě To dostalo. Nás. Chladnokrevně.

Vydal se po Kansas Street, neměl žádný zvláštní cíl. A náhle si pomyslel: *Co jsme to dělali s tím stříbrným dolarem?*

Pořád si nemohl vzpomenout.

Ten stříbrný dolar, Bene... Beverly ti s ním zachránila život. Tvůj... a možná i dalších... a hlavně Billův. To mi málem vyrvalo vnitřnosti, když vtom Beverly udělala... co? Co udělala? A jak to, že to fungovalo? Zadržela To a my všichni jsme jí pomohli. Ale jak?

Náhle ho napadlo nějaké slovo, slovo neznamenjící vůbec nic, ale přesto mu nahánějící husí kůži: *Chüd*.

Pohlédl na chodník; na okamžik na něm spatřil křídou nakreslený obrys želvy a svět mu před očima začal plavat. Pevně je zavřel a když je znovu otevřel, želva byla pryč; byla tam jen nakreslená osnova pro skákanou, napůl setřená deštěm.

Chüd...

Co to slovo znamenalo?

„Nevím,“ řekl nahlas a když se rychle rozhlédl, zda ho někdo neslyší, jak mluví sám se sebou, všiml si, že zahrnul z Kansas Street na Costello Avenue. Na obědě řekl ostatním, že Lada byla jediné místo v Derry, kde se jako dítě cítil šťastný... ale nebylo to tak úplně pravda, že? Ještě tu bylo jedno takové místo. Ať už náhodou či nevědomky právě k tomu druhému místu došel: městská knihovna.

Minutu nebo dvě před ní stál, stále ještě ruce v kapsách. Nezměnila se; obdivoval její linie teď stejně, jako je obdivoval, když byl ještě dítě. Jako tolik kamenných budov, jež jsou správně postaveny, úspěšně mátl případného pozorovatele svými protiklady: její kamenná solidnost byla nějak vyvážena křehkostí jejích oblouků a štíhlých sloupů; vypadala jako usazená do šířky a přesto byla taková štíhlá a čistá (ona vlastně štíhlá ve smyslu běžné městské budovy skutečně byla, hlavně v rámci budov postavených kolem přelomu století, okna s úzkým železným mřížovím měla půvabná, zakřivená do půlkruhu). Tyto protiklady ji chránily před ošklivostí a on nebyl ani trochu překvapen, že ho zalila vlna lásky k tomuto místu.

Na Costello Avenue se toho moc nezměnilo. Když se rozhlédl, zahlédl Společenský dům a zjistil, že přemítá, zda je stále ještě na svém místě tržnice tam, kde se půlkruhová avenue zase napojovala na Kansas Street.

Kráčel přes trávník knihovny, aniž by věnoval pozornost tomu, že si máčí střevice. Chtěl se podívat na ten zasklený koridor mezi knihovnou pro dospělé a knihovnou pro děti. Také se nezměnil a on mohl z místa, kde stál – těsně před k zemi se sklánějícími větvemi smuteční vrby – vidět, jak jím procházejí sem a tam lidé. Opět ho naplnila ta známá radost a teď skutečně poprvé zapomněl, co se stalo na závěr oběda při

jejich setkání. Vzpomínal, jak chodil sem na toto místo ještě jako dítě, v zimě se brodil sněhem, který mu někdy byl až po pás, a pak tu stál třeba i patnáct minut. Chodíval sem za setmění a opět to byl ten kontrast, jenž ho tam přitahoval a držel, konečky prstů mu trnuly zimou, uvnitř zelených gumáků mu tál sníh. Venku, kde stál, začínala padat tma, časné zimní stíny malovaly všechno kolem do purpurova, nebe mělo na východě barvu popelavou a jantarovou na západě. Na místě, kde stával, byl mráz snad patnáct pod nulou, a když vál mrazivý vítr ze zimních Lad – což bývalo dost často – zdál se ten chlad být ještě vlezlejší.

Ale tam, necelých čtyřicet metrů odtud, se procházeli lidé jen v košilích. Tam, necelých čtyřicet metrů od místa, kde stál, byl zářivě osvětlený průchod. Děti se tam vesele smály, školní mikiny v rukách (a když paní knihovnice viděla, že hlučí, hned je napomínala). Bylo v tom něco kouzelného, kouzelného v dobrém smyslu, že byl příliš mladý, než aby myslel na takové světské záležitosti, jako je elektřina nebo topení. To kouzlo spočívalo v zářícím půlkruhu světla a hemžení, spojujícím ty dvě temné budovy jako nějaká pupeční šňůra života, to kouzlo spočívalo v pozorování lidí, procházejících přes temné pole sněhu, nedotčeni ani tou tmou, ani tou zimou. A proto byli krásní a jakoby z jiného světa.

Nakonec pak odešel (právě jako teď) a celou budovu obešel k přednímu vchodu (právě jako teď), ale vždy se zastavil a ještě jednou ohlédl (právě jako teď), než rozměrná kamenná náruč knihovny pro dospělé zakryje pohled na tu křehkou pupeční šňůru.

Kajícně pobavený bodáním nostalgie kolem srdce, vystoupil Ben po schodech ke dveřím knihovny pro dospělé, na chvíli se zastavil na úzké verandě mezi sloupy, vždy tak vysokými a chladnými bez ohledu na to, jak horký byl den. Pak se opřel do železem pobitých dveří se štěrbinou pro vzhazování pošty a vkročil do ticha knihovny.

Když vkročil do tlumeného světla zavěšených bílých skleněných koulí, síla vzpomínek ho na chvíli téměř očarovala. Ta síla nebyla nijak fyzická – ne jako rána do zubů nebo facka. Podobala se spíš onomu zvláštnímu pocitu rozštěpení času, označovanému pro neexistenci lepšího výrazu slovem *déjà-vu*. Ben tento pocit znal, nikdy ho však

nepřepadl s takovou matoucí silou; na vteřinu nebo dvě stál ve dveřích, doslova ztracený v čase, nebyl si ani jist svým stářím. Je mu osmatřicet nebo jedenáct?

Uvnitř bylo stejné šumící ticho, přerušované jen občasným zašeptáním, tlumenými údery razítka knihovnice na výpůjční lístky, šustěním obracených stránek novin nebo časopisů. To osvětlení se mu líbilo stejně tenkrát jako dnes. Procházelo příčně vysokými okny, šedivými jako perutě holubů v tomto deštivém odpoledni, osvětlení zároveň ospalé i uspávající.

Přecházel po prostorné podlaze s již skoro úplně prošlapaným červenočerným vzorem linolea a snažil se – jako kdysi – tlumit zvuk svých kročejů. Vysoký strop knihovny přecházel uprostřed do kupole, zesilující veškeré zvuky.

Všiml si, že železné točité schody vedoucí k regálům tam stále ještě jsou, jedny po každé straně půlkruhového hlavního pultu, ale zahlédl také malou klíčku výťahu, který musel být instalovaný někdy během posledních pětadvaceti letech poté, co se s matkou odstěhovali. Byla to pro něj určitá úleva – vrazilo to jakýsi klín do onoho dusivého pocitu *déjà-vu*. Připadal si při přecházení toho prostoru jako nějaký vetřelec, jako nějaký špión z jiné země. čekal, že knihovnice za pultem zvedne hlavu, pohlédne na něj a pak ho vyzve jasným, zvučným hlasem, který vytrhne každého přítomného čtenáře ze soustředění a zraky všech se na něj upřou. „*Vy! Ano, vy! Co tady děláte? Tady nemáte co pohledávat! Vy jste Zvenčí! Vy jste z Dřívějška! Běžte, odkud jste přišel, než zavolám policii!*“

Vzhlédla, mladá hezká dívka, a na jeden prchavý absurdní okamžik se Benovi zdálo, že jeho představy se snad opravdu splní. Najednou pocítil srdce až v hrdle, když na něj pohlédly její světle modré oči. Pak z něho zase netečně sklouzly a Ben zjistil, že může klidně jít dál. Pokud je špión, nebyl odhalen.

Prošel pod závitkem jednoho z oněch úzkých a téměř sebevražedně strmých litinových schodů při cestě ke koridoru, vedoucímu do knihovny pro děti. a s potěšením si uvědomil (poté, co to provedl) že si zopakoval další kousek svého dětského chování. Pohlédl nahoru v naději – podobně jako doufal kdysi jako dítě, že spatří scházet s těch schodů nějakou dívku v sukni. Vzpomínal si (*ted'* si vzpomínal), jak tam vzhlédl jednoho dne, když mu bylo osm nebo devět let,

naprosto bezdůvodně, a pohlédl rovnou pod hedvábnou sukni nějaké krásné dívky ze střední školy a zahlédl tam růžové spodní prádlo. Podobně jako letmý záblesk náramku Beverly Marshové znamenal pro jeho srdce něco jednoduššího než lásku nebo nějaký cit, tenkrát v posledním dni školy v roce 1958, zapůsobil na něho pohled na spodní kalhotky té dívky ze střední školy; pamatuje si, jak seděl v knihovně pro děti u stolu a dumal o tom neočekávaném zážitku snad dvacet minut, tváře a čelo mu hořely, před sebou otevřenou a nečtenou knihu o historii železnice, v kalhotách ztopořený malý výrůstek, výrůstek, zasahující svými kořeny hluboko do jeho břicha. Představoval si, jak se oni dva vezmou, budou bydlet v malém domě na kraji města a budou se věnovat zálibám, jež ani v nejmenším nechápal.

Tyto pocity pominuly skoro stejně rychle jako se vynořily, ale už nikdy neprošel pod schody, aniž by se nepodíval nahoru. Stejně tam už nikdy nezahlédl nic zajímavého či poutavého (jednou nějakou tlustou dámu se supěním se deroucí dolů, v tomto případě se však rychle začal dívat jinam s pocitem viny, jako nějaký narušitel), ale ten zvyk přetrvával, a dnes ten pohled – jako dospělý – zopakoval.

Pomalou procházel skleněným koridorem a registroval další změny. Nad vypínači byla nalepena žlutá samolepka s textem OPEC TĚŠÍ, KDYŽ PLÝTVÁTE ENERGIÍ. PROTO ŠETŘTE KILOWATTY! Zarámované fotografie na protější stěně při vstupu do toho zmenšeného světa se stolky ze světlého dřeva a židlemi ze světlého dřeva, kde fontánka na pitnou vodu má výšku jeden metr, už nezobrazovaly Dwighta Eisenhowera a Richarda Nixona, nýbrž Ronalda Reagana a George Bushe – toho herce Reagana, který – jak si Ben vzpomínal – hostoval v nějaké televizní show, sponzorované firmou General Electric, právě když Ben končil pátý ročník a Georgu Bushovi tenkrát snad nebylo ještě ani třicet let. Avšak

Opět ho přepadl ten pocit *již viděného*. Nedokázal se mu ubránit a tentokrát cítil tu strnulou hrůzu člověka, který si konečně, po půlhodině bezmocného plácání se ve vodě, uvědomí, že břeh se nijak neblíží a že on se topí.

Právě probíhala hodina vyprávění pohádek a v koutě místnosti seděla skupina asi deseti prcků v půlkruhu na svých

židličkách a naslouchala: „Kdo mi to chodí po mé lávce?“ říkala knihovnice tichým a vrčivým hlasem trola z pohádky a Ben si pomyslel: *Až zvedne hlavu, tak zjistím, že to je slečna Daviesová, ano, je to slečna Daviesová, a nebude o nic starší*

Ale když hlavu zvedla, uviděl ženu mnohem mladší, než tenkrát asi bývala slečna Daviesová.

Některé děti si zakrývaly ústa rukou a chichotaly se, další ji však upřeně sledovaly a v jejich očích se zračila ona věčná fascinace pohádkou: dá se ta příšera nějak uklidnit... nebo bude třeba ji nakrmit?

„To jsem já, váš kozlíček, kdo vám dupe po lávce,“ pokračovala knihovnice a Ben, celý bledý, prošel kolem ní.

Jak je možné, že to je pořád stejný příběh? Ten naprosto stejný příběh? To snad mám věřit tomu, že jde jen o náhodu? Protože tomu bych... sakra, tomu bych prostě nevěřil!

Sklonil se k fontánce, zdálo se mu, že se musí ohnout tak hluboko jako Richie, když právě předvádí svoje orientální modlitby.

Musím s někým mluvit, pomyslel si v panice. S Mikem... Billem... s někým. Copak tady skutečně něco proplétá dohromady minulost a současnost, nebo si to jenom představuji? Protože není-li tomu tak, nejsem si jist, zda jsem s tímhle počítal. Já –

Pohlédl na pult příjmu a srdce se mu na okamžik zastavilo, aby se mu okamžitě nato rozeběhlo dvojnásobnou rychlostí. Ten plakát byl jasný, nepřehlédnutelný... a známý. Stálo na něm:

PAMATUJ NA ZÁKAZ VYCHÁZENÍ – 7 HODIN VEČER

POLICEJNÍ STANICE DERRY

A v tu chvíli, jako by se mu v hlavě rozsvítilo – a v onom hrůzyplném záblesku poznání si uvědomil, že to jejich hlasování byla jen fraška. Cesta zpátky neexistuje, nikdy neexistovala. Jsou na jakési jedné provždy určené cestě, kterou se ubírá i jejich paměť, nutící jeho například vždy vzhlednout, když prochází pod točitými schody, vedoucími k regálům. Tady v Derry existuje nějaká ozvěna, mrtvolná ozvěna, a oni jen mohou doufat, že tuto ozvěnu budou moci natolik změnit ve svůj prospěch, že se jim podaří uniknout živí.

„Kriste pane,“ zamumlal a dlaní si začal třít tvář.

„Mohu vám nějak pomoci, pane?“ zeptal se ho nějaký hlas a on sebou trochu trhnul. Byla to asi sedmnáctiletá hezká dívka, špinavě blondřaté vlasy sepnuté pinetkami. Nepochybně pomocná knihovnice, tenkrát v roce 1958 také existovala tato funkce. Byli to chlapeci a dívky ze střední školy, ukládali knihy do regálů, učili děti používat kartotéku, probírali s nimi zprávy o četbě a školní úkoly, pomáhali učitelům s poznámkami a bibliografiemi. Plat měli zanedbatelně malý, ale vždy se našli školáci, kteří o tu práci měli zájem. Práce to byla příjemná.

Když pohlédl na milý, nicméně tázavý obličej té dívky pozorněji, uvědomil si náhle, že sem už dlouho vůbec nepatří – byl tu jako nějaký obr v říši trpaslíků. Jako nějaký vetřelec. V knihovně pro dospělé pocítoval neklid, že bude spatřen a osloven, ale taky to představovalo naopak ulehčení. Když už nic jiného, tak to alespoň dokazovalo, že je dospělý, a i skutečnost, že ta dívka nemá pod svojí tenkou košilí sportovního střihu žádnou podprsenku, znamenala spíš úlevu než rozladění; pokud byl třeba nějaký důkaz, že nejde o rok 1958, nýbrž 1985, pak jím byly jasně se rýsující hroty jejích bradavek na bavlně košile.

„Ne, děkuji,“ řekl, a pak, bez jakéhokoliv důvodu, jenž by chápal, se uslyšel, jak říká: „Hledám tu svého syna.“

„Ano? Jak se jmenuje? Možná jsem ho potkala.“ Usmála se. „Většinu dětí znám.“

„Jmenuje se Ben Hanscom,“ řekl. „Ale nikde ho tu nevidím.“

„Popište mi ho a já mu případně vyřídím nějaký vzkaz, pokud budete chtít.“

„Nu,“ řekl Ben a pocítil už trochu neklidu, vyčítal si, že si něčím takovým začal, je takový silnější a vypadá v obličejích trochu jako já. Ale o nic nejde, slečno. Kdybyste ho viděla, řekněte mu jen, že se tu stavoval otec na cestě domů.“

„Vyřídím to,“ řekla a usmála se, avšak ten úsměv jí už nedošel až do očí, a Ben si náhle uvědomil, že k němu nepřišla a nemluvila s ním jen ze zdvořilosti a z nějaké ochoty pomoci.

Je pomocnou knihovnicí v dětské knihovně v Derry, ve městě, kde bylo za posledních osm měsíců zabito devět dětí.

A cizí osoba v tomto zmenšeném světě, kde se dospělý objevuje jen málokdy, možná jen když sem přivádí nebo vyzvedává svoji ratolest? Jsem podezřelý... pochopitelně.

„Děkuji vám,“ řekl, usmál se na ni podle svého přesvědčení uklidňujícím úsměvem, a pak mizel rychle pryč.

Prošel zpátky koridorem do knihovny pro dospělé a veden jakýmsi nutkáním, jež nechápal, přistoupil k pultu... ale cožpak neměli dnes odpoledne postupovat intuitivně? Nechat se unášet instinkty a sledovat, kam je dovedou?

Jmenovka na stole říkala, že krásná mladá knihovnice se jmenuje Carole Dannerová. Za ní zahlédl Ben dveře s výplní z matného skla, na nichž byla tabulka MICHAEL HANLON, HLAVNÍ KNIHOVNÍK.

„Mohu pro vás něco udělat?“ zeptala se slečna Dannerová. „Myslím, že ano,“ řekl Ben. „Tedy doufám, že ano. Rád bych si založil kartu.“

„Výborně,“ řekla a vytáhla formulář. „Bydlíte v Derry?“

„V současné době ne.“

„A jakou tedy máte adresu?“

„Rural Star Route 2, Hemnigford Home, Nebraska.“ Na chvíli se odmlčel, pobaven jejím pohledem, a pak dodal ještě směrovací číslo: „59341.“

„To má být vtip, pane Hanscome?“

„Vůbec ne.“

„Vy se budete stěhovat do Derry?“

„Neuvažuji o tom, ne.“

„Je to ale trochu daleko na půjčování knih, ne? To v Nebrasce nejsou žádné knihovny?“

„Víte, je to taková trochu sentimentální záležitost,“ řekl Ben. Myslel si, že vyprávět takovou věc někomu cizímu bude trapné, avšak zjišťoval, že tomu tak není. „Já jsem totiž v Derry vyrůstal. A dnes jsem tu poprvé od doby, kdy jsem tu byl jako malý kluk. Trochu se tu procházím, abych zjistil, co se tu všechno změnilo a co ne. A najednou mne napadlo, že jsem tu strávil deset roků života, od svých tří do třinácti let a nemám na tu dobu vlastně jedinou upomínku. Ani obyčejnou Pohlednici. Měl jsem pár stříbrných dolarů, ale jeden jsem ztratil a zbývající jsem dal jednomu příteli. Já bych asi chtěl něco jako upomínku na dětství. Už je pozdě, ale copak se neříká lépe pozdě než nikdy?“

Carole Dannerová Se usmála a ten úsměv změnil její pěknou tvář na vyloženě krásnou. „Myslím, že to je moc hezké,“ řekla.

„Kdybyste si chtěl pár minut listovat v nějakých knížkách, já vám zatím tu kartu vyplním a až se vrátíte, budete ji tu mít připravenou.“

Ben se trochu zašklebil. „Asi budu něco platit, že?“ řekl. „Jako přespolní nebo tak.“

„Měl jste u nás kartu jako školák?“

„Jistěže ano,“ usmál se Ben. „Mimo mých kamarádů byla vlastně karta knihovny tou nejdůležitější věcí –“

„Bene, mohl bys na chvíli?“ zvolal náhle nějaký hlas. Profízl ticho knihovny jako skalpel.

Otočil se, provinile sebou trhnul, jak to lidé dělají, když někdo v knihovně vykřikne... a o zlomek vteřiny později si uvědomil, že nikdo nevzhlédl ani nedal najevo žádné překvapení či pohoršení. Staří pánové dál pročítali stará čísla *Novin* města Derry, bostonských *Globe*, časopisů *National Geographic*, *Time*, *Newsweek*, *U.S. News & World Report*. Na stolech v čítárně měly nad hromadou ležet a kartiček stále hlavy dohromady dvě dívky z gymnázia. Pár návštěvníků si dál listovalo v knížkách na regálech označených POSLEDNÍ NOVINKY – VÝPŮJČKY NA SEM DNÍ. Někjaký starší muž v legrační kšiltovce a s vyhaslou dýmkou mezi zuby se probíral velkou publikací s kresbami Luise de Vargase.

Otočil se zase k mladé ženě, jež na něj zmateně hleděla.

„Něco není v pořádku?“

„Ne,“ řekl Ben s úsměvem. „Jen se mi zdálo, že něco slyším. Myslím, že na mne působí ten časový posun z letadla víc, než si připouštím. Co jsme to říkali?“

„Nu, vlastně jste říkal vy. Já jsem chtěla jen dodat, že pokud jste měl nějakou kartu, když jste tu bydleli, tak bude vaše jméno určitě ještě v kartotéce,“ řekla. „Vedeme teď všechno na mikrofiších. Něco se od té doby, co jste tu byl jako dítě, určitě změnilo.“

„Ano,“ řekl. „V Derry se změnila spousta věcí... ale spousta věcí, jak se zdá, také zůstala při starém.“

„Každopádně se mohu pokusit vám ji najít a udělat prodloužení. Zdarma.“

„To je vynikající,“ řekl Ben a ještě než stačil dodat poděkování, prořízl to posvátné ticho knihovny opět onen hlas, teď ještě hlasitěji a nějak zlověstně vesele: „*Pojď sem, Bene! Pojď sem, ty malý tlustý syčáku! Tady je Tvůj Život, Bene Hanscome!*“

Ben si odkašlal. „Moc vám děkuji,“ řekl.

„To nestojí za řeč.“ Zvedla k němu pohled. „Venku už je tepleji?“

„Trochu,“ řekl. „Proč?“

„Že se –“

„*Udělal to Ben Hanscom!*“ zaječel ten hlas. Přicházel odněkud shora – vycházel z regálů. „*Ben Hanscom zabil ty děti! Chyťte ho! Chyťte ho!*“

„– potíte,“ dokončila.

„Vážně?“ řekl idiotsky.

„Hned to pro vás vybavím,“ řekla..

„Děkuji vám.“

Přesunula se ke starému psacímu stroji na kraji stolu.

Ben pomalu odkráčel, srdce mu v hrudi bilo jako zvon. Ano, potil se; cítil jak mu čůrky potu stékají po čele, z podpaží, jak mu zvlhčují košili na prsou. Vzhlédl a spatřil klauna Pennywise, stojícího nahoře na levých točitých schodech, hledícího na něj. Tvář měl nalíčenou na bílo. Na ústech měl rudou rtěnkou namalovaný zabijácký úšklebek. Tam, kde měly být oči, zely prázdné otvory. V jedné ruce držel svazek balónků a ve druhé nějakou knihu.

Ne on, pomyslel si Ben. To. Stojím tu uprostřed haly městské knihovny v Derry, odpoledne koncem jara roku 1985, dospělý člověk, a stojím tvář v tvář největší noční můře mého dětství. Stojím tu a tam stojí To.

„Pojď sem nahoru, Bene,“ zavolal na něj klaun. „Neublížím ti. Mám pro tebe knížku! Knížku... a balónek! Pojď sem nahoru!“

Bill otevřel ústa, že na něj zavolá *Zešlel jsi, jestli si myslíš, že tam za tebou půjdu*, ale náhle si uvědomil, že kdyby to učinil, určitě by se na něj začali všichni v knihovně dívat, každý by si pomyslel *Kdo je to, ten blázen?*

„Ach, já vím, že nemůžeš odpovědět,“ zavolal na něj dolů klaun a zachechtal se. „Ale stejně jsem tě na chvíli pěkně zmátl, co? Promiňte, pane, máte Zlatého bažanta v

plechovce?... Že máte?... Tak ho chudáka raděj pusťte ven!'
'Promiňte mi, dámo, běží vám lednička?... Běží?... A neměla byste ji raději hned chytit?''

Klaun na schodech zaklonil hlavu a rozchechtal se na celé kolo. Jeho skřípavý smích se rozléhal a vracel ozvěnou z kupole rotundy jako letící šiky černých netopýrů a Ben se jen s nadlidským úsilím přiměl nezacpat si uši.

„Pojď sem nahoru, Bene,“ zavolal na něj dolů klaun. „Promluvíme si. Na neutrální půdě. Co tomu říkáš?“

Nepůjdu tam za tebou nahoru, pomyslel si Ben. Až za tebou přijdu, tak mě asi moc rád nevidíš. My tě totiž zabijeme. Klaun se opět rozchechtal. „Zabijete mě? Zabijete mě?“

A náhle se jeho hlas nějak úděsně změnil na hlas Richieho Toziera, ne na přesně *jeho* hlas, nýbrž na Richieho Hlas starého negra: „Nezabíjejí mě, massa, já být dobrá negr, nezabíjejí tady chudáka černýho, Slamníku!“ A pak se znovu rozchechtal tím skřípavým smíchem.

Chvějící se, s tváří úplně bílou, prošel Ben přes střed knihovny pro dospělé. Cítil, že brzy bude muset zvracet. Zastavil se před regálem s knihami a nahodile jednu vytáhl třesoucíma se rukama. Studenými prsty v ní začal listovat.

„Je to tvoje poslední šance, Slamníku!“ ozval se hlas za ním a nad ním. „Zmizni z města. Zmizni z města, než se setmí. Večer po tobě půjdu... po tobě a těch ostatních. Už jsi moc starý na to, abys mě zastavil, Bene. Vy *všichni* už jste moc staří. Moc staří, než abyste svedli něco víc než se nechat zabít. Zmizni odtud, Bene. Chceš večer vidět tohle?“

Pomalů se otočil, stále drže ve studených prstech tu knihu. Nechtěl nic vidět, ale nějaká neviditelná ruka jako by ho držela pod bradou a zvedala mu hlavu výš a výš.

Klaun byl pryč. Na ochozu u levých točitých schodů stál Drákula, ale nebyl to žádný filmový Drákula; nebyl to Bela Lugosi či Christopher Lee či Frank Langella či Francis Lewderer či Reggie Nalder. Stála tam nějaká pravěká věc s tváří z jakoby propletených kořenů. Měla obličej mrtvolně bílý, oči purpurově rudé, v barvě krvavých skvrn. Ústa se jí otevřela a Ben spatřil blyštící se řady žilettek, zasazených do dásní. Bylo to, jako kdyby hleděl do nějakého smrtelného zrcadlového bludiště, kde jediný chybný krok znamená, že

člověk bude přeříznut v půli.

„KŘŘŘUP!“ zakřičela ta věc a čelisti se jí s cvaknutím sevřely. Z úst jí vytékala krev v černočervených pramíncích. Kousky odpadajících pysků jí dopadaly na bílou hedvábnou košili, sklouzávaly po ní a zanechávaly za sebou svoji krvavou stopu.

„Co spatřil Stan Uris než zemřel?“ zaječel na něj ten upír se schodů, chechtaje se krvavým otvorem svých úst. „Byl to Zlatý bažant v plechovce? Byl to Davy Crockett, Král divoké hranice? Co spatřil, Bene? Chceš to také spatřit? Co spatřil? Co spatřil?“ A pak se znovu ozval ten skřípavý chechtot a Ben zjistil, že tentokrát bude muset zaječet on sám, ano, už to nejde nijak zarazit, už se z něj ten výkřik dere. S ochozu tekla v hrůzné spršce krev. Jedna kapka dopadla na artritidou pokroucenou ruku jednoho staršího pána, pročítajícího *Wall Street Journal* Stékala mu mezi kotníky, neviděná a necítěná. Ben natáhl dech s jistotou, že bude následovat výkřik, něco naprosto nepředstavitelného v tichu tohoto ospalého jarního odpoledne, něco asi tak šokujícího, jako by bylo bodnutí nožem... nebo jako ústa plná čepelí žilettek.

Místo výkřiku z něj vyšla následující slova, vyřčená třesoucím se, nestejněměrně kolísajícím hlasem, vyslovovaná jako nějaká modlitba: „Pochopitelně, že jsme z něj udělali kuličky. Stříbrný dolar jsme přetavili na stříbrné kuličky.“

Pán v řidičské kšiltovce, probírající se kresbami de Vargase, rychle vzhlédl. „Nesmysl,“ řekl. Teď ostatní čtenáři vzhlédli; někdo zasyčel na starého pána mrzutě „Psst!“

„Promiňte,“ řekl Ben tichým, třesoucím se hlasem. Slabě si uvědomoval, že jeho tvář je teď zalita potem a že se mu košile lepí na tělo. „Trochu jsem přemýšlel nahlas –“

„Nesmysl,“ opakoval ten starý pán, teď už hlasitěji. „Ze stříbrných dolarů se stříbrné kulky nedají dělat. To je obecně rozšířený blud. Ze špatné literatury. Problém je se specifickou hmotností –“

Náhle u nich byla ta mladá žena, slečna Dannerová. „Pane Brockhille, musíte být potichu,“ řekla poměrně mile. „Lidé si tu čtou –“

„Tomu člověku je špatně,“ řekl pan Brockhill příkře a vrátil se ke své knížce. „Dejte mu nějaký prášek, Carole.“

Carole Dannerová pohlédla na Benovu tvář a obličej se jí

naplnil účastí. „Je vám špatně, pane Hanscome? Já vím, že je hrozně nezdvořilé, co vám teď říkám, ale vypadáte moc špatně.“

Ben řekl: „Já... měl jsem na oběd čínské jídlo. Myslím, že mi moc nesedlo.“

„Kdybyste si chtěl na chvíli lehnout, v kanceláři pana Hanlona je kanape. Mohl byste –“

„Ne. Děkuji, ale není třeba.“ Nechtěl si lehnout, ale okamžitě utéci z veřejné knihovny města Derry. Pohlédl nahoru na ochoz. Klaun byl pryč. Upír byl pryč. Ale k nízkému litinovému zábradlí, jež ohraničovalo ochoz, byl přivázaný balónek. Na jeho vypouklé ploše bylo napsáno: PŘEJI HEZKÝ DEN! DNES VEČER ZEMŘEŠ!

„Mám pro vás tu kartu,“ řekla a dotkla se svojí rukou zkusmo jeho ramene. „Chcete ji ještě?“

„Ano, děkuji,“ řekl Ben. Zhluboka se nadechl. „Moc se vám za tu nepřijemnost omlouvám.“

„Jen doufám, že to nebude nějaká otrava z jídla,“ řekla.

„To by nefungovalo,“ řekl pan Brockhill, aniž by vzhlédl od své knihy či vyjmul z úst dýmku. „Bludy ze špatných knížek. Kulky by kmitaly.“

A Ben, aniž by si předem jakkoliv uvědomoval, že chce promluvit, opět řekl: *Broky*, ne kulky. To nám bylo hned jasné, že kulky dělat nemůžeme. Byli jsme tenkrát ještě děti. Mne napadlo –“

„*Pšššt!*“ ozval se znovu někdo.

Brockhill pohlédl na Bena trochu vyplašeně, chvíli se zdálo, že chce něco říci, pak se ale zase vrátil ke svým obrázkům.

U pultu mu Carole Dannerová podala malou oranžovou kartičku s hlavičkou VEŘEJNÁ KNIHOVNA DERRY. Ben si s pobavením uvědomil, že to je jeho první výpůjční kartička do knihovny pro dospělé za celý jeho život. Ta první, kterou měl jako dítě, měla kanárkově žlutou barvu.

„Pane Hanscome, víte určitě, že si nepotřebujete na chvíli lehnout?“

„Děkuji moc, už se cítím trochu lépe.“

„Určitě?“

Pokusil se o úsměv. „Určitě.“

„Vypadáte trochu lépe,“ řekla, ale znělo to trochu

pochybovačně, jako kdyby si uvědomovala, že je sice na místě něco takového říci, ale ve skutečnosti tomu nevěřila.

Pak vložila pod čtecí zařízení, používané k zaznamenávání výpůjček na mikrofilmy, nějakou knihu, a Ben pocítil jakési téměř hysterické potěšení. *To je ta kniha, kterou jsem náhodou vytáhl z regálu, když na mne spustil klaun tím negerským hlasem, pomyslel si. Ona si myslí, že si ji chci půjčit. Poprvé po pětadvaceti letech si tu půjčuji knížku a ani nevím jakou. Ale hlavně mi to je jedno. Hlavně ať už jsem odtud pryč, ne? Už mi to stačilo.*

„Děkuji vám,“ řekl a knihu strčil do podpaží.

„Jste kdykoliv vítán, pane Hanscome. Opravdu nechcete alespoň aspirin?“

„Ne, určitě ne,“ řekl – a pak zaváhal. „Nevíte čirou náhodou, co je s paní Starrettovou? Barbarou Starrettovou? Bývala vedoucí dětské knihovny.“

„Zemřela,“ řekla Carole Dannerová. „Před třemi lety. Byla to mrtvice, pokud vím. Je to velká škoda. Byla poměrně mladá... myslím osmapadesát nebo devětapadesát let. Pan Hanlon na ten den knihovnu nechal zavřenou.“

„Ach,“ řekl Ben a pocítil, jak se mu v srdci otvírá prázdné místo. To se stává, když se člověk vrací ke své bývalé – jako je to v té písničce. Poleva na dortu je sladká, ale to vespod je hořké. Lidé zapomenou, zemřou, nebo jim vypadají vlasy a zuby. A někdy zjistíte, že i přišli o rozum. Ach, jak to bývalo krásné být mladým. Nesmírně krásné.

„Je mi to líto,“ řekla. „Vy jste ji měl rád, že?“

„Všechny děti měly rády paní Starrettovou,“ řekl Ben a s leknutím si uvědomil, že má blízko do pláče.

„Jste –“

Jestli se mě ještě jednou zeptá, zda jsem v pořádku, tak se asi určitě už rozpláču. Nebo vykřiknu. Nebo něco jiného.

Pohlédl na hodinky a řekl: „Opravdu už musím utíkat. Děkuji vám, že jste byla tak laskavá.“

„Přeji vám hezký den, pane Hanscome.“

Jistě. Protože večer zemřu.

Ben se otočil a odcházel od pultu. Pan Brockhill na něj krátce pohlédl, ostře a podezřívavě.

Vzhlédl k ochozu nad levým točitým schodištěm. Balónek se tam stále ještě vznášel, přivázaný šňůrkou k litinovému

zábradlí. Ale nápis na něm teď zněl:

BARBARU STARRETTOVOU JSEM ZABIL JÁ!
KLAUN PENNYWISE

Sklonil hlavu a znovu pocítil to bušení v hrdle. Když vyšel před budovu, oslepilo ho sluneční světlo – mraky na obloze se protrhávaly a jimi probleskovalo teplé sluníčko konce května, dávající trávě nádherně zelenou a svěží barvu. Ben pocítil, že mu něco padá ze srdce. Zdálo se mu, že tam v knihovně zanechal nějaké nesnesitelné břemeno... a pak se podíval na knihu, kterou si tak bezděčně vypůjčil a okamžitě se mu sevřely náhlou a mocnou silou čelisti. Byla to kniha *Buldozer*, jedna z těch, jež si půjčil v knihovně toho dne, kdy zaběhl do Lad, aby se ztratil Henrymu Bowersovi a jeho kumpánům.

A když už padlo jeho jméno, je třeba poznamenat, že na deskách knihy stále ještě byl otisk podrážky jeho boty.

Třesoucí se rukou listoval knihou, až došel na její konec. Knihovna přešla na systém kontroly na mikrofilmech, to viděl. Ale uvnitř zadních desek knihy ještě byla kapsa, do níž se zasunovala kartička. V každém řádku kartičky bylo vepsané nějaké jméno a pak razítko knihovnice s datem vrácení knihy. Když se Ben podíval na tuto kartičku, spatřil následující:

JMÉNO VYPŮJČOVATELE VRÁCENO DNE

Charles N. Brown 14. května 1958

David Hartwell 1. června 1958

Joseph Brennan 17. června 1958

A na poslední řádce kartičky byl jeho vlastní podpis, kostrbatými silnými čarami tužky: Benjamin Hanscom 9. července 1958.

Příčně přes kartičku, přes předsádku knihy, přes stránky na hřbetu knihy, všude a všude, bylo natištěno mazlavou červenou razítkovou barvou, připomínající krev, jediné slovo: ZRUŠIT.

„Ach, bože můj,“ zamumlal Ben. Nenapadlo ho nic jiného, co by mohl říci, co by lépe odpovídalo situaci. „Ach, bože můj, bože můj.“

Stál tam ve slunci a náhle ho napadlo, jaké věci se asi budou dít ostatním.

Eddie Kaspbrak chytá

Eddie vystoupil z autobusu na rohu Kansas Street a Kossuth Lane. Kossuth Lane byla ulice mírně se asi půl kilometru svažující a končící jako slepá v místech, kde jejím pokračováním by byl prudký svah, padající do Lad. Neměl nejmenší ponětí, proč si vystoupil právě na téhle zastávce. Ulice Kossuth mu neříkala nic, ani neznal nikoho, kdo by na této části Kansas Street bydlel. Ale zdálo se mu, že to je správné místo. Bylo to všechno, co věděl, ale pro tuto chvíli to stačilo. Beverly vystoupila z autobusu se zamávnutím na jedné ze zastávek na Lower Main Street. Mike zajel autem ke knihovně.

Když teď sledoval odjíždějící malý a tak trochu absurdní autobus mercedes, přemítal, co tu vlastně dělá, proč stojí na rohu nějaké obskurní ulice nějakého obskurního města téměř osm set kilometrů od Myry, nepochybně teď plačící starostí o něj. Pocítil na chvíli jakousi téměř bolestnou závrať a nahmatal kapsu saka, aby zjistil, že dramamin nechal v Městském domě se zásobou svých ostatních léků. Má alespoň aspirin. Nevyšel by nikdy bez aspirinu, jako by nikdy nevyšel bez kalhot. Spolkl pár aspirinů na sucho a vydal se po Kansas Street s neurčitou myšlenkou, že by třeba mohl zajít do veřejné knihovny nebo snad přejít na druhou stranu na Costello Avenue. Začínalo se vyjasňovat a mohl by možná jít pěšky až na West Broadway a obdivovat tam ty staré viktoriánské domy, jež stojí na jediných dvou hezkých ulicích obytných čtvrtí v Derry. Chodil tam někdy i jako dítě – jen tak se procházel po West Broadwayi, jako by nic, jako kdyby byl na cestě někam jinam. Tam bydleli Muellerovi, poblíž rohu ulic Witcham a West Broadway, v červeném domě s vížkami na každé straně a živým plotem. Muellerovi mívali zahradníka, sledujícího vždy Eddieho podezřívavým pohledem, dokud mu nezmizel z dohledu.

Pak tu stál dům Bowiů, o čtyři domy dál od Muellerů na stejné straně ulice – což byl nepochybně jeden z důvodů, proč spolu v základní škole Greta Bowiová a Sally Muellerová

tolik kamarádily. Byl to dům se zelenými šindelemi a také měl vížky... ale zatímco vížky na domě Muellerů byly hranaté, na domě Bowiů byly zakončeny takovými komickými kuželovými stříškami, Eddiemu trochu připomínajícími oslovské čepice. Na trávníku vedle domu byl v létě vždy rozložen zahradní nábytek. stolek s veselým žlutým slunečníkem, proutěná křesla, provazová houpací síť natažená mezi dvěma stromy. Vzadu bylo také vždy připraveno všechno na kriket. Eddie to věděl, i když Greta ho nikdy k nim domů na kriket nepozvala. Když tak jakoby nic procházel kolem (jako kdyby měl namířeno někam jinam), slyšel Eddie někdy klapání koulí, smích a úpění někoho, komu koule „utekla“. Jednou dokonce zahlédl i Gretu, v jedné ruce nějakou limonádu a ve druhé kriketovou paličku, štíhlá a nevýslovně krásná (i její opálená ramena připadala Eddiemu, tenkrát devítiletému, neskutečně nádherná), jak jde za koulí, jež jí „utekla“; zakutálela se pod nějaký strom a tak se Greta dostala do Eddieho zorného pole.

Toho dne se do ní trochu zamiloval – zářící blonděté vlasy jí padaly přes ramena jejích tmavomodrých šátečků s kalhotovou sukni. Ohlédla se a on si na chvíli myslel, že ho zahlédla, ale nebylo tomu tak, protože když zvedl ruku, aby jí nesměle poslal pozdrav, jeho pozdravení neopětovala, nýbrž jen odpálila kouli zase na zadní trávník a rozběhla se za ní. Kráčel dál, aniž by mu nějak kazil náladu neopětovaný pozdrav (byl přesvědčen, že ho neviděla) nebo skutečnost, že nebyl nikdy pozván na sobotní turnaj kriketu; proč by také taková krásná dívka jako Greta Bowiová měla zvát kluka, jako je on? Měl propadlá prsa, trpěl záchvaty astmatu a obličej měl jako utopená ondatra.

Ano, pomyslel si, když kráčel bezcílně po Kansas Street, měl bych zajít na West Broadway a zase se na ty domy podívat... na dům Muellerů, Bowiů, doktora Haleho, Trackerů –

Při tomto posledním jménu byly jeho úvahy náhle přerušeny, neboť – my o vlku! – právě stál před autoopravnou bratrů Trackerů.

„Pořád to tu má,“ řekl Eddie nahlas a zasmál se. „Kibic jeden!“

Dům na West Broadwayi patřící Philu a Tonymu

Trackerovým, dvojici starých mládenců, byl snad nejhezčím z těch velkých domů na oně ulici, neposkvrněně bílý viktoriánský dům se zelenými trávníky a velkými záhony květin, jež hýřivě kvetly (pochopitelně vždy úpravně zastřižené) celé jaro i léto.

Příjezdová cesta k domu byla vždy na podzim opravována, takže zůstávala stále černá a hladká jako nějaké černé zrcadlo, břidličné šindele na střeše měly dokonale zelenou barvu ladící s trávníkem, a lidé se tu často zastavovali a fotografovali si okna s nakadeřenými závěsy, velmi stará a velmi malebná.

„Jestli si nějakí dva chlapi dávají práci s udržováním domu v tak načinčném stavu, tak určitě nejsou normální,“ řekla jednou Eddieho matka nesouhlasně a Eddie se neodvážil požádat o upřesnění tohoto výroku.

Autoopravna byla ale pravým opakem domu Trackerů na West Broadwayi. Byl to nízký objekt z cihel. Cihly byly staré a místy se drolicí, jejich špinavě oranžový odstín přecházel u paty budov do špinavě černého. Všechna okna bez rozdílu byla slepá špínou mimo půlkruhového prostoru na spodních tabulkách garážmistrova okna. Toto jediné okno udržovaly dokonale čisté děti, co přicházely před Eddiem i co přicházely po něm, protože garážmistr měl nad svým pracovním stolem pověšený kalendář Playboye. Nebylo kluka, který, když šel dozadu na parkoviště šmidlat baseball, by se nezastavil u okna, neočistil sklo rukavicí a neprohlédl si dívku měsíce.

Ze tří stran byla autoopravna obklopena velkými vyštěrkovanými plochami. Někdy tu neuspořádaně postávaly dálkové tahače značek Jimmy-Pete, Kenworth a Rio, pomalované nápisy BRATŘI TRACKEROVÉ DERRY NEWTON PROVIDENCE HARTFORD NEW YORK, někdy kompletní a spojené s vleky, někdy jen kabiny nebo zase jen návěsy, tiše opřené o nosné vzpěry.

Oba bratři pokud možno nenechávali nákladáky parkovat na prostoru za budovou, protože oba byli zuřivými fanoušky baseballu a byli rádi, když si tam přicházely děti hrát. Phil Tracker jezdil sám s nákladáky, takže toho děti spatřily jen málokdy, ale Tonyho Trackera, obrovitého muže s velkým břichem, starajícího se o účetní knihy a záznamy, vídal Eddie (ten nikdy nehrál – matka by ho zabila, kdyby se dozvěděla, že hraje baseball, někde tam pobíhá a nabírá si prach do svých

choulostivých plíc, riskuje zlomení nohy, otřes mozku a bůhví co ještě) dost často. Patřil k létu, jeho sytý hlas vlastně pro Eddieho představoval nedílnou součást hry: Tony Tracker, obrovitý, avšak také trochu jako duch, když v padajícím soumraku zářila jeho bílá košile, vzduchem poletovaly světlušky a on pokřikoval: „*Musíš se k tomu balónu dostat dřív než ho chytí, Rudochu! Čum na balón, Prcku! Takhle ho sakra nechytíš, když po něm nekoukáš!... Jed', Kopyto! Narvi mu podrážku kecek do ksichtu a už se na tebe nikdy nepověsí!*“

Jak si Eddie vzpomínal, nikdy na ně nevolal jejich skutečnými jmény. Vždy to bylo jen hele, Rudochu, hele, Blondáku, hele, Breljáči, hele, Prcku. Nikdy to nebyl míč, ale trždycky balón. Nikdy pálka, ale podle Tonyho Trackera vždycky jen „bacítko“, a proto „Takhle nikdy netrefíš balón, když se tím bacítkem pořádně neoženeš, Kopyto.“

Šklebě se, přistoupil Eddie trochu blíž... a pak mu najednou úšklebek z tváře zmizel. Dlouhá cihlová budova, kde se přijímaly zakázky, opravovaly nákladáky a kde byl mezisklad zboží, byla nyní temná a tichá. Štěrkem prorůstala tráva a nikde ve dvoře nestál ani jediný nákladák... jen jeden návěs, celý zrezivělý a zašlý.

Když přišel ještě blíž, spatřil v jednom okně cedulku realitní kanceláře NA PRODEJ.

Tak Trackerovi už skončili, pomyslel si a byl překvapen smutkem, jaký mu ta myšlenka přinesla... jako kdyby někdo umřel. Teď byl rád, že nešel na West Broadway. Jestliže zkrachovali bratři Trackerové – bratři Trackerové, kteří se zdáli být nesmrtelní – co se asi stalo s tou ulicí, kterou za mlada tak rád procházel? Nechtěl vidět Gretu Bowiovou se šedinami ve vlasech, boky a nohy tlusté ze samého vysedávání, jídla a pití. Je lepší – bezpečnější – to nevidět.

A to jsme měli udělat my všichni, prostě sem nejezdit. Nemáme tu co dělat. Vrátit se tam, kde člověk vyrůstal, to je jako snažit se udělat nějaký jogínský trik, strčit si nohy do úst a spolknout se tak, aby z člověka nic nezbylo; to však provést nejde a každý normální člověk je sakra rád, že to nejde... ale stejně, co se asi přihodilo bratrům Trackerovým?

Tonyho nejspíš asi ranila mrtvice; měl snad o čtyřicet kilo vyšší tělesnou hmotnost než by se patřilo. Na srdce si člověk

musí dávat pozor, musí vědět, co vydrží. Básníci mohou spřádat romance o zlomených srdcích a Barry Manilow o nich může zpívat – to je v pořádku a Eddiemu to nikterak nevádí (měli s Myrou všechny desky, jež Barry Manilow kdy nahrál), ale sám dává přednost důkladné lékařské prohlídce a EKG každým rokem. Určitě, Tonyho srdce nevydrželo. A Phil? Možná nějaká smůla na dálnici. Eddie, který si sám vydělává na živobytí za volantem (nebo spíš vydělával; dnes už vozí jen celebrity a zbytek času tráví za psacím stolem), toho ví o smůle na dálnici spoustu. Chudák Phil mohl dostat smyk někde v New Hampshire nebo v Hainesville Woods nahoře v Maine, když bylo náledí, nebo mu selhaly brzdy na nějakém dlouhém Hesání jižně od Derry, když jel v jarním dešti směrem na Haven.

O takových a dalších věcech člověk slyší v těch sračkovitých country šlágrech o řidičích nákladáků, co mají na hlavě stetsony a v hlavě kulišárny. Sedět za psacím stolem je někdy dost samotářská záležitost, ale Eddie sedával na místě řidiče už dost často, respirátor tam byl vždy s ním na přístrojové desce, jeho páčka se odrážela v čelním skle (a v přihrádce na rukavice vždy krabice léků) a tak dobře věděl, že skutečná osamělost je rozmazaně červená: jsou to koncová světla vozu před vámi, odrážející se při jízdě v dešti na čelním skle.

„Je to v háji, jak ten čas utíká,“ povzdechl si Eddie a ani si neuvědomil, že mluví nahlas.

S povzneseným a současně nějak nešťastným pocitem obcházel Eddie budovu, módní střevíce křupaly po štěrku, aby se podíval na plácek, kde se tenkrát hrával ten baseball – tenkrát, kdy se mu zdálo, že devadesát procent světa je tvořeno dětmi.

Ten prostor se nijak moc nezměnil, ale stačil jediný pohled a zjistil, že žádný baseball se tu už hodně dlouho neprovozoval – ta tradice musela někdy v letech po jeho odstěhování prostě z nějakých důvodů odumřít.

V roce 1958 byla šestíhanná hrací plocha definována ne vápnem nakreslenými čarami, nýbrž pěšinkami, vyšlapanými běžícíma nohama. Ti kluci, co tu hráli tenkrát baseball, vlastně žádné mety neměli (kluci, co byli trochu starší než Smolaři, i když Eddie si teď vzpomínal, že někdy hrával i

Stan Uris, jako pákovač byl jen průměrný, ale v poli běhal rychle a měl úžasné reflexy), nýbrž jen čtyři kusy špinavého plátna, jež se schovávaly pod nakládací rampu za dlouhou cihlovou budovou, aby se obřadně vytáhly, když se dostavilo dost kluků pro hru, a zrovna tak obřadně se tam vracely, když začaly padat večerní stíny a na hru už bylo moc tma.

Jak tu tak teď stál, neviděl žádné stopy po těch vyběhaných lajnách. V chomáčích prorůstal šterkem plevel. Tu a tam se povalovaly střepy láhví od limonád a piva; za starých časů by takové odpadky byly důsledně odstraňovány. Jediná věc, jež zůstala stejná, byl drátěný plot na konci plácku, vysoký tři metry a rezatý jako zaschlá krev. Svými kosočtverci rámoval nebe.

Tohle bylo vnitřní pole domácích mety, pomyslel si Eddie, jak tu pobaveně s rukama v kapsách stál na místě, kde před sedmadvaceti lety byla domácí meta. *Přes plot a dolů do Lad. Říkali tomu Postupka*. Hlasitě se zasmál a pak se nervózně rozhlédl, jako kdyby se to nahlas zasmál nějaký duch a ne chlápek v módních střevících za šedesát dolarů, chlápek solidní jako... nu, solidní jako... jako...

Vybodni se na to, Ede, jako by šeptal Richieho hlas. *Ty přeci vůbec nejsi solidní a v posledních několika letech bys stejně měl jen zřídka možnost nějakou solidnost projevit. Je to tak?*

„Jo, jasně,“ řekl Eddie tiše a odkopl s rachocením několik kamínků.

Viděl vlastně přes vysoký plot plácku za budovou autoopravny bratrů Trackerů přeletět jen dva míče, v obou případech je tam napálil stejný kluk: Krkavec Huggins. Krkavec byl až komicky vysoký, ve dvanácti letech skoro sto osmdesát centimetrů a vážil snad osmdesát kilogramů. Svoji přezdívku dostal proto, že byl schopen ze sebe vypouštět neskutečně dlouhé a hlasité krkání – když byl ve formě, znělo to jako něco mezi žábou a cikádou. Někdy se během krkání rychle poplácával rukou přes otevřená ústa a vydával zvuky jako nějaký ochraptělý Indián.

Krkavec byl vysoký a vlastně asi ne moc tlustý, jak si teď Eddie vzpomínal, ale zdá se, že Bůh asi nikdy doopravdy nezamýšlel stvořit nějakého tak velkého dvanáctiletého kluka. Kdyby toho léta nezemřel, určitě by dosáhl výšky nejméně

dvou metrů a musel by se učit, jak promanévrovat své obrovité tělo světem menších lidí. Eddie si pomyslel, že by se snad naučil i jemnějšímu chování. Ale ve dvanácti letech to byl jen nemotorný a zlý kluk, ne sice duševně zaostalý, ale někdy se tak choval, protože všechny pohyby jeho těla byly značně nekoordinované a trhavé. Neměl nic z vrozeného smyslu pro rytmus Stana Urise – jako kdyby Krkavcovo tělo nekomunikovalo s jeho mozkiem, ale existovalo jen ve svém vlastním zmateném vesmíru. Eddie si vzpomněl, jak jednoho večera letěl na Krkavcovo postavení dlouhý, pomalý míč – Krkavec se nemusel ani pohnout. Stál a hleděl na přibližující se míček, zvedl rukavici v téměř nezacíleném gestu a místo toho, aby míček stáhl do rukavice, ten ho zasáhl přímo do čela s dutým pink! Byl to úder, jako kdyby někdo pustil míček ze třetího patra na střechu auta. Odrasil se do výše dobrého metru a pak přistál v Krkavcově rukavici. Jistý nešťastník jménem Owen Phillips se při zvuku toho pinknutí zasmál. Krkavec k němu přistoupil a tak silně do nakopl do zadku, že Phillipsův kluk utíkal s brekem domů s kalhotami na zadku natrženými. Nikdo jiný se nezasmál... alespoň ne tam na plácku. Eddie si pomyslel, že kdyby tam tenkrát byl Richie Tozier, tak ten by se asi neudržela Krkavec by ho nepochybně poslal do nemocnice. Stejně pomalý byl Krkavec na značce. Snadno se dal prohodit, a když přihrával přízemní míček, i ti nejneohrabanější hráči na polích mezi metami neměli potíž hned ho přehodit. Když ale míček napálil, tak letěl daleko, velmi daleko. Oba míče, jež Krkavec poslal přes plot, byly zázračné. První se nikdy nenašel, i když asi deset kluků dlouho prolézalo celý svah padající do Lad a usilovně hledalo:

Nicméně ten druhý se nakonec našel. Míček patřil jinému klukovi ze šestého ročníku (Eddie si teď nebyl schopen vzpomenout, jak se doopravdy jmenoval, ví jen, že ostatní na něj volali Šnupe, protože měl pořád rýmu) a používal se tenkrát koncem jara a začátkem léta. Nebyl to tedy už ten perfektně kulatý předmět z bílé koňské kůže s červeným šitím, jako když se vybalil nový z krabice; byl potrhaný, zašpiněný od trávy a natržený na několika místech stovkami dopadů na štěrku. Šití se v jednom místě začínalo už párat a Eddie, vracející špatné balóny, když mu to jeho astma právě

dovolovalo (a těšící se z každého *Díky, mladej!* na půl úst, když vrátil míček do hry), věděl, že už brzy bude někdo muset vytáhnout roličku lepicí pásky značky Černá kočka a míček obalit tak, aby vydržel ještě nějaký ten týden.

Ale než k tomu stačilo dojít, jeden kluk ze sedmé třídy s nepravděpodobným jménem Stringer Dedham hodil vrtošivý míč „změna rychlosti“ na Krkavce Hugginse. Ten si na něj perfektně počkal (pomalé míče byly přesně jeho rychlost) a zasáhl odrbaný Šňupův balón tak tvrdě, že se jeho potah odtrhnul a dopadl jen pár kroků od druhé mety jako nějaká velká bílá mūra. Míček však pokračoval výše a výše k oslnivě osvětlenému nebi, v letu se rozplétal a všechny děti sledovaly jeho let s němým úžasem. Letěl vzhůru a přes drátěný plot, stále stoupal a Eddie si vzpomínal, jak Stringer Dedham úzkostným hlasem pronesl „Ach, do prdele!“ když si to míček mířil do nebe. Všichni sledovali, jak se rozplétá a ještě než dopadl, asi šest kluků už šplhalo na plot a Eddie se upamatoval jak Tony Tracker, smějící se jako šílenec, vykřikoval: „Ten už je určitě někde na stadiónu Yankeeů! Slyšíte mě? Ten už bude někde na tom *posraným stadiónu Yankeeů!*“

Míček pak našel Peter Gordon ne daleko od potoka, na němž měl Klub smolařů o necelé tři týdny později stavět přehradu. Zůstalo z něj snad pět centimetrů prostředku. Nějakým zázrakem se jeho pletivo neprotrhlo.

Zbytky Šňupova míčku přinesli chlapci k Tonymu Trackerovi, který ho beze slova zkoumal, obklopený podobně zamlklými kluky. Z určité vzdálenosti se ten malý kroužek chlapců, stojících kolem vysokého muže s obrovským břichem přetékajícím z kalhot, mohl zdát být svým určením téměř náboženský – jako zbožňování nějakého svatého předmětu.

Krkavec Huggins ani neoběhl mety. Stál prostě mezi ostatními jako kluk, který ani neví, kde se to ocitl. Co mu podával Tony Tracker, bylo menší než tenisový míček.

Eddie, ztracený v těchto vzpomínkách, krácel od místa, kde bývala domácí meta, přes nadhazovačův plácek (jenomže to nebyl nikdy žádný opravdový plácek, jen prostě prohlubeň, z níž byl jakžtakž odstraněn štěrk) ke konci hrací plochy. Krátce se zastavil, překvapený tichem, a pak šel dál k

drátěnému plotu. Byl ještě rezavější než dřív a zarostlý jakousi ošklivou plevelnou liánou, připomínající popínavé víno, ale pořád tam stál. Když skrze něj hleděl, viděl příkrý svah zarostlý agresivní zelení.

Lada byla ještě větší džunglí než dřív a jeho vůbec poprvé napadlo, jak je možné, že se taková zarostlá změt' jedovatých plevelů a porostů vlastně jmenuje Lada: je to všechno možné, ale žádná neplodná lada to nejsou. Proč ne třeba Divočina? Nebo Džungle? *Lada.*

To slovo zní nějak pochmurně, zlověstně, ale v mysli nevyvolává žádné představy spleti křovisek a stromů tak hustých, že spolu musí bojovat o místo na slunci; vyvolává spíš představy písečných dun, nekonečně se přelévajících, nebo neplodných šedivých břídlíčkových udusaných plání a pustin. Mike jim dnes řekl, že oni všichni jsou také neplodní, a nejspíš to je pravda. Je jich sedm, a ani jeden z nich nemá dítě. I dnes, v době plánovaného rodičovství, je to statisticky mimo průměr. Hleděl skrze zrezavělé kosočtverce plotu a slyšel vzdálené hučení aut na Kansas Street a vzdálené zurčení a šumění vody tam někde dole. Odrazy jarního slunce na její hladině občas zrcadlově probleskovaly zelení. Ten bambusový hájek tam dole stále ještě je, vypadá nějak nezdravě bíle – jako skvrny nějaké plísně mezi vší tou zelení. Za ním, v močálovitém pruhu země při Kenduskeag je údajně bažina.

Tam dole v té divočině jsem prožil nejkrásnější dobu svého dětství, pomyslel si a otřásl se.

Už se chtěl obrátit zpátky, když vtom jeho zrak upoutalo ještě něco jiného: betonový válec s ocelovým příklopem. Díry Morlocků, říkal jim Ben a smál se přitom ústy, ale ne již očima. Když člověk k některému z těch válců přišel, vyčníval ze země asi do výše pasu (malému dítěti) a na poklopu se dal přečíst půlkruhový vystupující nápis KANALIZACE MĚSTA DERRY. A zevnitř bylo slyšet hučení. Jakoby nějakých strojů. *Díry Morlocků. Tam jsme se vydali. V srpnu. Nakonec. Vlezli jsme do jedné z Benových Děr Morlocků, do kanalizace, ale za chvíli už to kanalizace nebyla. Bylo to... bylo to... co?*

Tam dole byl Patrick Hockstetter. Než si ho vzalo To, uviděla Beverly, že dělá něco ošklivého. Rozesmálo ji to, ale

přítom věděla, že to je něco ošklivého. Mělo to co dělat s Henry Bowersem, ne? Ano. Myslím, že ano. A –

Náhle se otočil a šel zpátky k prázdným skladům, už se nechtěl dívat do Lad, nezamlouvaly se mu myšlenky, jež Lada vyvolávala. Chtěl být doma s Myrou. Nechtěl být tady. Chtěl...

„Chytej, kluku!“

Otočil se za tím zvukem hlasu a přes plot směrem k němu přilétalo něco jako míček. Dopadlo to na štěrk a odskočilo. Eddie natáhl ruku a zachytil to. Ten nevědomý reflex chycení byl tak dokonalý, až byl téměř elegantní.

Pohlédl na tu věc, co měl teď v dlani a všechno v něm okamžitě ztuhlo a začalo se třást. Kdysi to mohl být baseballový míček. Teď to byla jen drátem obalená koule, protože potah byl odtržený. A od té koule se táhl zpátky přes plot jako nějaká pavoučí nit drát, končící někde v Ladech.

Ach bože, pomyslel si. Ach bože, je tady To. Je tady se mnou právě TED –

„Pojď sem dolů hrát si, Eddie,“ řekl ten hlas na druhé straně plotu a Eddie si s hrůzou uvědomil, že to je hlas Krkavce Hugginse, který byl zavražděn v tunelech pod městem v srpnu roku 1958. A teď tu byl Krkavec sám, šplhající se nahoru ze strže na druhé straně plotu.

Měl na sobě baseballový dres družstva New York Yankees s hvězdami, zašpiněný zbytky podzimního listí a zmazaný od trávy. Byl to Krkavec, ale byl to i ten malomocný, kreatura vystoupivší po dlouhých letech z mokrého hrobu. Maso na jeho vypasené tváři viselo v hnijících provázcích a výrůstcích. Jeden oční důlek měl prázdný. V jeho vlasech se hemžili nějící brouci. Na jedné ruce měl plísní porostlou baseballovou rukavici. Hnijící prsty své pravé ruky prostrčil kosočtverci drátěného plotu, a když je sevřel, Eddie uslyšel příšerný skřípavý zvuk, přivádějící ho k šílenství.

„To je ten, co byl až na stadiónu Yankeeů,“ řekl Krkavec a zašklebil se. Odporná bílá ropucha mu vyskočila z úst a svalila se na zem. „Slyšíš mě? Ten byl až na *tom posraným stadiónu Yankeeů!* A mimochodem, Eddie, nechceš vykouřit? Dělán to za desetník. Ale houby, dělám to zadarmo.“

Krkavcova tvář se změnila. Jakoby rosolovitá bambule nosu odpadla a obnažily se dva rudé kanálky, které se

Eddierrui zjevovaly ve snech. Vlasy mu zhrubly a ustoupily ze spánků, dostaly šedavou barvu pavučin. Hnijící kůže na jeho čele pukla a obnažila bílou kost potaženou jakousi špinavě houbovitou matérií, připomínající kalné čočky nějakého hledáčku. Krkavec se rozplynul; teď to byla ta věc, co se tenkrát schovávala pod verandou domu v Neibolt Street číslo 29.

„Bobby kouří za desetník,“ zaševalila ta věc a začala se soukat na plot. V křížení drátů v jednotlivých kosočtvercích zanechávala kousky hnijícího masa. Plot se pod vahou té příšery otřásal a skřípal. Kdekoliv se příšera dotkla plazícího se liánovitého plevele, ten zčernal. „Udělá ti to, kdy chceš. Patnáct centů za přesčas.“

Eddie se pokusil vykřiknout. Vyšel z něj jen jakýsi skřípavě suchý a nesmyslný skřek. Pohlédl na míček ve své ruce, z něhož náhle mezi dráty začala tryskat krev. Kapala na štěrk a stříkala mu na boty.

Odhodil ho a ustoupil o dva potácivé kroky. Oči mu vylézaly z důlků, dlaně si otíral o košili. Malomocný byl už na vršku plotu. Obrys jeho hlavy se kymácel proti obzoru, příšerná figura jako nějaká napuchlá svítící dýně, jež se nosí v předvečer svátku Všech svatých. Z úst mu volně visel asi metr či metr a půl dlouhý jazyk. Vinul se dolů po plotu jako nějaký had, vylézající z úst té příšery. Jednu chvíli tam je... a za chvíli zase zmizí. Ale nezatměl se jako nějaký duch ve filmu. Prostě mžiknutím zrušil svoji existenci. Avšak Eddie zaslechl zvuk, potvrzující jeho hmotnou přítomnost: jakési *pop!*, zvuk jako když z láhve šampaňského vystřeluje zátko. Byl to zvuk vzduchu, vnikajícího do prostoru, kde dříve stál malomocný.

Otočil se a začal utíkat, ale stačil uběhnout sotva tři metry, když vtom vyletěly ze stínů pod nakládací rampou opuštěného skladiště jakési čtyři předměty. Nejprve si pomyslel, že to jsou netopýři, zaječel a přikryl si hlavu rukama... Pak uviděl, že to jsou čtverce plátna – ty čtverce plátna, sloužící jako značky, když si tu hrávali ti větší kluci.

Vířily a kroutily se v nehybném vzduchu; musel přičapnout na bobek, aby se jednomu z nich vyhnul. Všechny najednou se náhle snesly na místa, kam patřily, odhrujíce kousky štěrku: na domácí metu, první, druhou, třetí.

Sípaje, dech se mu v hrdle krátil, proběhl Eddie kolem domácí mety, rty pevně sevřené, tvář bílou jako tvaroh. *PLESK!* Zvuk pátky, zasáhnuvší neviditelný míček. A pak – Eddie se zastavil, z nohou mu vyprchala jakákoliv síla, ze rtů se mu vydralo zachroptění. Přímkou od domácí k první metě se zem vydouvala, jako kdyby nějaký obrovský krtek rychle ryl těsně pod povrchem země. Na obě strany se *sypal* štěrk. Ta podzemní linka dosáhla mety a plátno na značce povyskočilo do vzduchu. Nadzvedlo se tak rychle a mocně, že se ozvalo prásknutí – jako když čistič bot, spokojený se svojí prací, práskne hadrem ve vzduchu. Pak se začala vydouvat zem mezi první a druhou metou, ta podzemní lajna se hnala stále dál. Druhá meta nadskočila do vzduchu se stejným prásknutím a ani se nestačila usadit na své místo, když ten podzemní krtek dosáhl třetí a začal směřovat k domácí.

Značka na domácí metě také nadskočila, ale ještě než se stačila zase usadit, vyběhla ta věc ze země, jako nějaké úděsné překvapení večírku. Tou věcí byl Tony Tracker, místo obličejů jen holou lebku, na níž ještě drželo pár zčernalých chomáčů masa, místo bílé košile změt' trouchnivějících provazců látky. Vysunul se se svíjením ze země na domácí metě až do pasu, jako nějaký příšerný červ.

„Je úplně jedno, jak se budeš ohánět tím bacítkem,“ řekl Tony Tracker skřípavým hlasem. Obnažené zuby se šklebily v jakémsi šíleném kamarádkém úsměvu. „Úplně jedno, Sípáku. Dostaneme tě. Tebe a tvoje kamarády. Budeme mít *BALÓN!*“

Eddie vykřikl a potácel se pryč. Náhle ucítil na rameni nějakou ruku. Škubl sebou, aby se jí zbavil. Ruka na chvíli zesílila stisk, pak povolila. Otočil se. Byla to Greta Bowiová. Byla mrtvá. Polovina tváře jí uhnula; v těch zbytcích rudého masa, zůstávajícího jí v obličejí, se svíjeli červi. V jedné ruce držela zelený balónek.

„Bouračka s autem,“ řekla ta zachovalejší polovina jejích úst a zašklebila se. Při tomto zašklebení se ozval jakýsi nepopsatelný trhavý zvuk a Eddie spatřil živé šlachy, pohybující se jako nějaké provazce. „Bylo mi osmnáct, Eddie. Opilá jsem projela křižovatku na červenou. Máš tady kamarády, Eddie.“

Eddie od ní couval, ruce si držel před tváří. Kráčela k

němu. Stříkala z ní krev a hned jí zasychala v dlouhých cákancích na stehnách. Na nohou měla tenisky.

A Eddie nyní za ní spatřil další hrůznou postavu: z vnějšího pole se k němu blížil Patrick Hockstetter. Také on měl na sobě dres New York Yankees.

Eddie začal opět utíkat. Greta ho znovu doběhla, trhala mu košili a za límec mu stříkala nějakou hnusnou tekutinu. Tony Tracker se vysoukával ze své obrovité krtčí díry. Patrick Hockstetter se klopýtavě a potácivě blížil z druhé strany. Eddie běžel, ani nevěděl, kde na ten běh bere dech, ale nějak se mu utíkat zatím dařilo. A jak běžel, spatřil před sebou vznášející se glova, slova napsána na tom zeleném balónku, jenž držela Greta Bowiová:

**LÉKY NA ASTMA ZPŮSOBUJÍ RAKOVINU PLIC!
HODNĚ ZDRAVÍ PŘEJE LÉKÁRNA NA CENTER
STREET**

Eddie utíkal. Utíkal a utíkal a někde poblíž parku McCarron se téměř v bezvědomí zhroutil. Spatřily ho tam nějaké děti a rychle utekly, protože vypadal jako nějaký opilec, který může mít ošklivou nemoc, věděly, že by to mohl být i nějaký zabiják, proto se domlouvaly, zda by ho neměly jít nahlásit na policii, ale nakonec tam nešly.

3

Beverly Roganová jde na návštěvu

Beverly kráčela roztěkaně po Main Street od Městského domu, kam si zašla, aby se převlékla. Vzala si džíny a světle žlutou nabíranou blůzku. Nepřemýšlela o tom, kam půjde. Myslela spíš na tu básničku:

*Tvé vlasy jsou záblesky zimního ohně
jak v lednu řeřavé uhlíky,
Spalují tím ohněm i srdce mé.*

Schovala si ji do spodní zásuvky prádelníku, pod svoje spodní prádlo. Mohla ji tam sice najít její matka, to by ale tak

moc nevadilo. Důležité bylo, že to byla zásuvka, kam se nikdy nedíval její otec. Kdyby ji tam našel, určitě by se na ni zahleděl tím svým jiskřivým, téměř přátelským a ochromujícím pohledem, a zeptal by se jí svým opět téměř přátelským hlasem: „Zase jsi provedla něco, Beverly, co jsi neměla? Dělala jsi něco s nějakým klukem?“ A ať by odpověď zněla ano nebo ne, už by tu bylo rychlé plesk-plesk, tak rychlé a tak tvrdé, že ty rány by zpočátku ani nebolely – trvalo by několik vteřin než by se vakuum rozptýlilo a namísto něj nastoupila bolest. A pak by se znovu ozval ten jeho téměř přátelský hlas: „Mám o tebe *velkou* starost, Beverly. Strašně velkou. Musíš už vyrůst, nemyslíš?“

Její otec možná stále ještě bydlí v Derry. Když od něj měla naposledy zprávy, ještě tu bydlel, ale to už je... jak dávno? Deset let? Každopádně dávno před jejím sňatkem s Tomem. Dostala od něj pohlednici, ne nějakou obyčejnou jako byla ta, na níž byla napsaná ona básnička, nýbrž příšernou tlačenou pohlednici, zobrazující sochu Paula Bunyana, stojící před Městským centrem. Ta socha byla vztyčena někdy v padesátých letech a byla jednou z jejích vzpomínek na dětství. Ale ta pohlednice od jejího otce v ní vůbec neprobudila žádnou nostalgii nebo vzpomínky; zůstala naprosto netečná, mohla to zrovna tak být pohlednice oblouku Gateway Arch v Saint Louis nebo mostu Golden Gate v San Francisku.

„Doufám, že se ti daří dobře, a že jsi zdravá, stálo na té pohlednici. „Doufám, že mi pošleš nějaké peníze, protože jsem na tom špatně. Mám tě rád, Bevy. Otec.“

Určitě ji měl rád, a měla dojem, že to nějakým způsobem souviselo s tím, proč se tak zoufale onoho dlouhého léta v roce 1958 zamilovala do Billa Denbrougha – protože ze všech těch kluků byl on jediný, z něhož vyzařovala ta autorita, již spojovala se svým otcem... ale byla to trochu jiná autorita – taková, jež budila důvěru. Ani v jeho očích, ani v jeho činech neviděla žádné příznaky toho, že by byl přesvědčen o tom, že ona *starost* jejího otce je jediný důvod existence nějaké autority... jako kdyby lidé byli nějakými mládaty, jež je třeba hýčkat a vychovávat.

Ať už důvodem bylo cokoliv, po jejich prvním setkání jako kompletní bandy v červenci toho roku, po onom setkání, kdy Bill převzal plně vedení, se šíleně, až po uši do něj

zamilovala. Říci, že šlo o pouhou školní lásku, by bylo totéž jako konstatovat, že Rolls-Royce je vozidlo se čtyřmi koly, stejně jako valník na seno. Nechichotala se a nepýřila, když se s ním setkala, ani nepopisovala jeho jménem stěny Mostu polibku a neryla ho do kůry stromů. Prostě neustále žila s jeho tváří v srdci, s marnivou a slastnou bolestí. Položila by za něj život. A zdálo se jí jen přirozené, když chtěla uvěřit, že to byl Bill, kdo jí poslal tu milostnou básničku... i když se však nikdy nedostala až tak daleko, aby skutečně přesvědčila sama sebe, že tomu tak je. Ne, nevěděla, kdo jí tu básničku poslal. A později – někdy později – se jí snad přiznal sám její autor, ne? Ano, ten jí to řekl (i když si teď ani za nic nebyla schopna vzpomenout, při jaké příležitosti či za jakých okolností to vyslovil nahlas a přestože jeho láska k ní byla zrovna tak skryta jako její (*ale tys mu to řekla, Bevy, tys mu přeci řekla že ho miluješ*) bylo to jasné každému, kdo se uměl dívat (a kdo byl dítětem – bylo to ve způsobu, jakým neustále mezi nimi udržoval určitou vzdálenost, jak zatajoval dech, když se dotkla jeho ruky či paže, jak se oblékal, když věděl, že se spolu setkají. Drahý, milý, tlustý Ben.

Nějak to pak skončilo, ten zamotaný nedospělý trojúhelník, ale právě *jak* to skončilo, to byla jedna z věcí, na něž si pořád ještě nebyla schopna vzpomenout. Ben se jí snad přiznal k autorství a odeslání té milostné básničky. Snad Billovi řekla, že ho miluje a že ho bude milovat už pořád. A tato dvě prohlášení nějak pomohla jim všem zachránit si životy... nebo snad ne? Nevzpomínala si. Tyto vzpomínky (či spíše vzpomínky na vzpomínky) byly něco jako ostrůvky, jež jsou spíše jednotlivými malými výstupky korálového útesu náhodou vyčnívajícími nad hladinu moře, oddělené a přece spojené. A přesto kdykoliv se pokusila ponořit hlouběji a prohlédnout si ten zbytek, zasáhla děsivá představa: vlhovci, vracející se každé jaro do Nové Anglie, ověšující telefonní budky, stromy, špičky střech, strkající se při hledání místa a plnící vlhký vzduch konce dubna svým chraptivým, nevlídným štěbetáním. Tato představa se jí znovu a znovu vracela, cizí a rušivá, jako nějaký silný rozhlasový signál rušící příjem programu, který si chcete naladit.

S náhlým úlekem si uvědomila, že stojí před prádelnou, kam ona, Stan Uris, Ben a Eddie přinesli onoho dne koncem

června hadry – hadry znečištěné krví, kterou byli schopni vidět pouze oni. Prádelna měla okna zamazaná vápnem a na dveřích byla přilepená ručně psaná cedulka MAJITEL PRODÁ. Když nakoukla přes šmouhy vápna dovnitř, spatřila jen prázdnou místnost se světlejšími čtverci na špinavě žluté stěně v místech, kde stávaly pračky.

Jdu se podívat domů, pomyslela si rozmrzele, ale šla. Sousedství se tu moc nezměnilo. Pár dalších stromů zmizelo, nejspíš jilmy, napadené nějakou chorobou. Domy se zdály být trochu omšelejší, rozbitá okna častější než v čase jejího dětství. V některých rozbitých oknech byla místo skla lepenka. V některých ne.

Zastavila se před domem číslo 127 na Lower Main Street. Pořád tu stál. Ta odlupující se bílá barva, na niž se pamatovala, se mezitím stala odlupující se čokoládově hnědou, ale přesto ji poznávala. A zde je okno, jímž by mělo být vidět do jejich kuchyně; vedle je zase okno do její ložnice.

(Jime, koukej jít z té silnice! Ale okamžitě – nebo chceš aby tě něco přejelo a zabilo?)

Otřásla se, založila si ruce křížem, lokty držela v dlaních.

Otec by tu vlastně ještě mohl bydlet; ano, klidně. Ten by se nestěhoval, kdyby nemusel. Konečně, pojď se podívat, Beverly. Podívej se na poštovní schránky. Tři schránky pro tři byty jako za starých časů. A když tam bude jedna s jmenovkou MARSH, tak můžeš zazvonit a za chvíli se ozve šoupání trepek chodbou, dveře se otevřou a ty se můžeš na něj podívat, na muže, jehož sperma tě stvořilo zrzavou, leváka a dalo ti schopnost kreslit... pamatuješ si, jak on kreslil? Nakreslil, co sis přála. Když měl náladu, ovšem. A tu neměl často. Asi měl plno starostí. Ale když měl náladu, tak jsi sedávala celé hodiny a pozorovala ho, zatímco on kreslil kočky, pejsky, koně, krávy, jímž z huby vycházelo BÚÚ v obláčku. Smála ses, on se smál a pak řekl A teď ty, Bevy, a když jsi držela tužku, tak ti vedl ruku a ty jsi viděla, jak se ti pod rukou rodí kráva, kočka nebo smějící se pán, zatímco jsi cítila jeho vodičku po holení a jeho teplou pokožku. Tak jdi, Beverly, zazvoň. Přejde a bude starý, v obličejí bude mít vyryté hluboké vrásky a jeho zuby – pokud mu budou nějaké ještě zbývat – budou zažloutlé, podívá se na tebe a řekne Ale, vždyť to je Bevy, Bevy se přišla podívat na svého starého tátu, tak pojď dál, Bevy, to jsem rád,

že tě vidím. Jsem rád, protože jsem o tebe měl starost, VELKOU starost.

Kráčela pomalu po pěšince a plevel, prorůstající popraskanými betonovými dlaždicemi, se jí otíral o nohy a kalhoty. Pohlédla na okna v přízemí, záclony však byly zatažené. Četla jmenovky na poštovních schránkách. Druhé patro, STARK-WEATHER. První patro, BURKE. Přízemí – dech se jí zatajil – MARSH.

Ale zvonit nebudu. Nechci se s ním vidět. Nebudu zvonit.

Konečně pevné rozhodnutí! Rozhodnutí, otevírající bránu k plnému a užitečnému životu pevných rozhodnutí! Odejít! Zpátky do města! Do Městského domu! Zabalit! Zavolat taxíka! Odletět! Říci Tomovi, aby odpálil! Žít úspěšně! Zemřít šťastně!

Stiskla zvonek.

Z obývacího pokoje zaslechla známou zvonkohru – vždycky jí zvuk těch zvonků připomínal nějaké čínské jméno: *Ching-chong!* Ticho. Nikdo neotvírá. Přeshlápla na verandě z jedné nohy na druhou, náhle se jí chtělo čůrat.

Nikdo není doma, pomyslela si s úlevou. Mohu odejít.

Místo toho zazvonila znovu: *Ching-chong!* Zase nic. Vzpomněla si na tu hezkou Benovu básničku a snažila si vzpomenout přesně, kdy a kde se přiznal k autorství, a na krátký okamžik jí na mysl přišla nějaká spojitost s její první menstruací. Kdy začala menstruovat? V jedenácti? Určitě ne, i když první brnění v prsíčkách ucítila tenkrát někdy v polovině zimy. Proč...? A pak opět zasáhl obraz tisíců vlhvců na telefonním vedení a na střeších, švitořících proti jarnímu jasnému nebi.

Teď už ale půjdu. Zazvonila jsem dvakrát; to snad stačí.

Ale zazvonila ještě jednou. *Ching-chong!*

Teď zaslechla blížící se kroky a byl to přesně zvuk, který si představovala: znavené šoupání starých trepek. V panice se rozhlížela a byla už velmi, velmi blízko tomu, že vezme do zaječích. Ještě by stačila seběhnout po betonovém chodníčku za roh, otec by si myslel, že to jen nějaké děti si dělají legraci. *Haló, pane, máte Zlatého bažanta v plechovce...?*

Náhle se prudce nadechla a pak zadržela dech, neboť byla přesvědčena, že z ní musí vyjít úlevné zasmání. Vůbec to nebyl její otec. Ve dveřích stála a pohlížela na ni vysoká žena

téměř osmdesátiletá. Měla dlouhé krásné vlasy většinou už bílé, ale ještě prokvetlé prameny čistě zlatých kadeří. Za brýlemi bez obrouček měla oči tak světle modré, jako je voda ve fjordech, od nichž nepochybně její předci přišli. Na sobě měla červené šaty z mačkaného hedvábí. Byly už obnošené, nicméně udržované a upravené. Její vrásčitá tvář měla milý výraz.

„Ano, slečno?“

„Promiňte,“ řekla Beverly. To nutkání ke smíchu ji přešlo stejně rychle, jako se objevilo. Povšimla si, že ta stará paní má na krku kamej. Nepochybně to byla pravá slonová kost, opletená tak tenkým zlatým páskem, že byl téměř neviditelný. „Asi jsem si spletla zvonky,“ *Nebo jsem si je spletla úmyslně,* zašeptalo jí něco. „Chtěla jsem zazvonit na Marshe.“

„Na Marshe?“ Čelo se jí trochu zachmuřilo.

„Ano, víte –“

„Tady žádný Marsh nebydlí,“ řekla stará paní.

„Ale –“

„Pokud... nemyslíte snad *Alvina* Marshe, nebo ano?“

„Ano!“ řekla Beverly. „Mého otce!“

Ruka staré paní se zvedla ke kameji a dotkla se jí. Pohlédla na Beverly pozorněji, a ta si v ten okamžik připadla směšně mladá, jako kdyby tu stála se skautskými sušenkami v ruce, nebo snad s nějakými přívěsky či samolepkami – podporujte baseballové mužstvo Tygrů ze střední školy. A pak se ta stará paní usmála... takovým milým úsměvem, nicméně smutným.

„Ach, proč jen jste se občas neozvala, slečno. Proč vám to mám říkat já, cizí člověk – váš otec je už pět let po smrti.“

„Ale... na zvonku...“ Znovu se na něj podívala a a vydala ze sebe zmatený zvuk. V podvědomí byla skálopevně přesvědčená, že její otec tu musí bydlet. Na zvonku však teď četla KERSH.

„Vy jste paní Kershová?“ zeptala se jí. Tou zprávou o svém otci byla otřesena, ale také ji mrzel její omyl – ta paní si bude myslet, že ani neumí číst.

„Ano, Kershová,“ souhlasila paní.

„Vy... vy jste znala mého otce?“

„Jen velice málo,“ řekla paní Kershová. Mluvila trochu jako Yoda ve filmu *Impérium se mstí* a Beverly opět pocítila to nutkání ke smíchu. Proč jí ty emoce tak zmateně

poskakují? Je pravda, že si nemůže vzpomenout na něco... ale obávala se, že to ani nebude trvat dlouho a vzpomene si. „Ten byt v přízemí pronajal. Viděli jsme se, já jsem přišla, on odešel. Přestěhoval se na Roward Lane. Znáte to tam?“

„Ano,“ řekla Beverly. Roward Lane odbočuje z Lower Main Street o čtyři bloky dál, byty tam jsou menší a ještě ošuntělejší.

„Potkávala jsem ho někdy na trhu na Costello Avenue,“ řekla paní Kershová, „a v prádelně, ještě než ji zavřeli. Občas jsme spolu prohodili pár slov. Byli jsme – děvče, vy jste nějak bledá. Moc mne to mrzí. Pojdte dál, uvařím vám trochu čaje.“

„Ne, nemohu,“ řekla Beverly slabě, ale bylo jí skutečně mdlo a cítila, jak je bledá, jako mléčné sklo, skrze něž je skoro vidět. Čaj by jí pomohl, i židle, na kterou by si sedla.

„Ale můžete a půjdete,“ řekla paní Kershová přátelsky. „To je to nejmenší, co pro vás mohu udělat, když už jsem vám musela říci tak nepříjemnou zprávu.“

Aniž by se zmožila na protest, cítila Beverly, jak je vedena tmavou chodbou do jejich starého bytu, který se jí nyní zdál být sice mnohem menší, ale zato nějak bezpečnější – bezpečnější snad proto, že téměř všechno tu bylo jiné. Místo umakartového stolu s růžovou deskou a třemi židlemi tu stál menší kulatý stůl s umělými květinami v hliněném květináči. Místo staré ledničky se zakulaceným vrškem (otec ji musel neustále opravovat, aby ji udržel v chodu), tu byla moderní chladnička Frigidaire s lakem barvy mědi. Sporák byl malý, ale vypadal výkonně. Nad ním byla mikrovlnná trouba. Na oknech visely světle modré záclony a před nimi truhlíky s květinami. Linoleum, jež bývalo na podlaze, bylo odstraněné až na původní dřevo. Několik vrstev laku mu dávalo jemný lesk.

Paní Kershová se ohlédla od sporáku, na nějž dávala konvici na čaj. „Tady jste vyrůstala?“

„Ano,“ řekla Beverly. „Ale teď je to tu úplně jiné... tak upravené a útulné... moc hezké!“

„Vy jste milá,“ řekla paní Kershová a když se usmívala, vypadala mladší. „Víte, mám nějaké peníze. Ne moc, ale když to dám dohromady s důchodem, vycházím docela dobře. Za mlada jsem žila ve Švédsku. Do této země jsem přišla v roce 1920, když mi bylo čtrnáct let a neměla jsem vůbec žádné

peníze – tak se člověk nejlíp naučí si peněz vážit, nemám pravdu?“

„Ano,“ řekla Beverly.

„Pracovala jsem v nemocnici,“ řekla paní Kershová. „Dlouhá léta – pracovala jsem tam od roku 1925. Dotáhla jsem to tam až na funkci hlavní správcové. Měla jsem od všeho klíče. Můj manžel investoval naše peníze poměrně dobře. A teď jsem doplula do toho svého přístavu. Klidně se tu rozhlédněte, slečno, než se začne vařit voda!“

„Kdepak, to bych nemohla –“

„Prosím... stejně mám pocit viny. Klidně sejděte podívat kam chcete!“

A tak se šla podívat. Ložnice jejích rodičů byla nyní ložnicí paní Kershové a rozdíl to byl výrazný. Místnost se teď zdála být světlejší a prostornější. Prádelník z cedrového dřeva s intarzovanými iniciálami R.G. vydechoval do vzduchu jakési jemné aroma. Přes postel byla přehozena obrovská vyšíváná pokrývka. Ženy na ní vytahovaly vědra vody ze studně, chlapi hnali stáda dobytka, muži stavěli stoh sena. Nádherný přehoz.

Z jejího pokoje se stala místnost sloužící švadleně. Na litinovém podstavci stála černá singrovka a nad ní silné bodové žárovky. Na jedné stěně visel obraz Krista, na druhé Johna F. Kennedyho. Pod fotografií JFK stál nádherný kousek nábytku, místo porcelánu byl plný knih, ale nijak tím netrpěl.

Nakonec se šla podívat do koupelny.

Byla celá vymalovaná do růžová, do velmi jemného odstínu, který vůbec nepůsobil křiklavě. Veškeré vybavení tu bylo nové, a přesto se přibližovala k umyvadlu s pocitem, že se jí zase zmocní ta stará hrůza noční můry; že pohlédne do toho černého oka bez víček, ozve se šepot a pak začne stříkat–

Naklonila se nad umyvadlem, v zrcadle nad ním zachytila odraz své bledé tváře a tmavých očí. Čekala na hlasy, smích, úpění, krev.

Ani nevěděla jak dlouho tam tak stojí, nakloněná nad umyvadlem, čekající na vzdechy a zvuky sedmadvacet let staré; vytrhl ji až hlas paní Kershové: „Slečno, čaj je na stole!“

Trhla sebou, vyrušena z té polohypnózy, a vyšla z koupelny. Jestliže tam dole v trubkách kdysi byla nějaká

černá magie, tak dnes už tam není... nebo spí.

„Ach, to jste nemusela!“

Paní Kershová na ni šťastně pohlédla, jemně se usmívajíc. „Ach, slečno, kdybyste jen věděla, jak málokdy má dnes člověk možnost mít nějakou společnost, tak byste to neříkala. Tomu chlapíkovi z elektrárny v Bangoru, co mi sem chodí odečítat kilowatty na elektroměru, jich peču mnohem víc! Toho přímo vykrmuji!“

Na kruhovém kuchyňském stolku stály porcelánové šálky a talířky, bílé, bez vzoru, s modrým lemováním. Na míse byly naloženy koláčky a zákusky. Vedle zákusků stál čajník, z něhož vycházela jemná vůně. Beverly si s pobavením uvědomila, že chybí snad už jen tenké sendviče s odkrojenou kůrkou: říkávala jim *tetisendviče*, vždy jedním slovem. Existovaly tři základní typy tetichsendvičů – s taveným sýrem a olivami, s řeřichovým salátem a s vajíčkovým salátem.

„Posaďte se,“ řekla paní Kershová. „Posaďte se, slečno, a nalijte si.“

„Já nejsem slečna,“ řekla Beverly a zvedla levou ruku, aby byl vidět prstýnek.

Paní Kershová se usmála a mávla rukou – *pchá!* říkalo to gesto. „Já všechny hezké mladé dívky oslovuji slečno,“ řekla. „To je takový můj zvyk. Neurážejte se proto.“

„Ne,“ řekla Beverly, „vůbec ne.“ Ale z nějakého důvodu pocítila šimrání peříčkem neklidu: v úsměvu té staré paní bylo něco, co se jí zdálo trochu... jaké? Nepříjemné? Falešné? Prohnané? Ale to je přeci směšné, ne?

„Moc se mi líbí, jak jste to tu předělala.“

„Opravdu?“ řekla paní Kershová a nalila čaj. Byl nějak tmavý, zakalený. Beverly si nebyla jista, zda se vlastně chce napít... a náhle si ani nebyla jista, zda tady vůbec chce být.

Na tom zvonku přeci bylo Marsh, zašeptalo jí náhle něco, a ona se zděsila.

Paní Kershová k ní posunula šálek s čajem.

„Děkuji vám,“ řekla Beverly. Na pohled byl čaj možná zakalený, ale voněl nádherně. Ochutnala ho. Byl vynikající. *Tak už nestraš*, pokárala sama sebe. „Ten cedrový prádelník je opravdu nádherný kousek.“

„To je starožitnost!“ řekla paní Kershová a zasmála se. Beverly si všimla, že krása té staré ženy má jedinou vadu,

běžnou u všech seveřanů. Měla velmi ošklivé zuby – vypadaly sice masivně, ale byly špatné. Žlutavé, oba přední se křížily. Špičáky měla velmi dlouhé, skoro jako nějaké kly.

Ale byly přeci bílé... když přišla otevřít a usmála se, tak sis přeci pomyslela, jak je má krásně bílé.

Náhle už nebyla jen trochu poděšená. Náhle chtěla potřebovala – být odtud pryč.

„Vzácná věc, ano!“ zvolala paní Kershová a vypila jedním hltém svůj šálek čaje s náhlým a šokujícím srknutím. Usmála se na Beverly – *zašklebila* se na ni – a Beverly zaznamenala další věc: také oči se jí změnily. Rohovky nyní měla žluté, staré, protkané kalnými rudými žilkami. Vlasy jí také ubyly; cop měla nyní chudý, jakoby zanedbaný, nebyly to už prameny stříbra se zlatem, nýbrž prosté matně popelavé šediny.

„Velmi stará,“ přemítala paní Kershová nad svým prázdným šálkem, hledíc přitom potměšile svýma žloutnoucíma očima na Beverly. Její zkažené zuby se začaly obnažovat v odporném, téměř mlsném šklebu. „Ta se mnou putovala z mé domoviny. Je tam iniciála RG, všimla jste si toho?“

„Ano.“ Hlas jí přicházel jakoby z dálky a něco uvnitř se jí snažilo chlácholit *Jestli neví, že jsi zaznamenala tu změnu, tak jsi možná zatím v bezpečí, jestli to neví, nepoznala –*

„Můj otec,“ řekla, vyslovujíc odec, a Beverly spatřila, že i šaty se jí změnily. Stal se z nich jakýsi černý hábit. Kamej se změnila na lebku, cenící své čelisti nezdravým šklebem, „se jmenoval Robert Gray, ale známější je pod jménem Bob Gray, ještě známější jako tančící klaun Pennywise. I když ani tak se nejmenoval. Ale svůj trik miloval, můj odec.“ Opět se zachechtala. Část jejích zubů už zčernala, stejně jako její šaty. Vrásky v pokožce nyní měla již hluboce vryté. Její původně narůžovělá pokožka teď dostala nezdravě žlutavý odstín. Místo prstů už měla pařáty. *Zašklebila* se na Beverly. „Vezměte si něco k zakousnutí, zlato.“ Hlas jí přešel o půl oktávy výše, ale ta oktáva byla nějak narušená, byl to zvuk skřípajících dveří hrobky, visících na pantech, ucpaných nějakou černou matérií.

„Ne, děkuji vám,“ uslyšela Beverly, jak jí říkají ústa, takovým tím dětským upejpavým hláskem ach-já-už-musím-

jít. Zdálo se jí, že ta slova se netvoří v mozku; prostě jí vycházela z úst a pak jí doléhala k uším, aniž by si uvědomovala, co vyslovila.

„Ne?“ zeptala se ta čarodějnice a ušklíbala se. Svými pařáty hrábla do talíře a oběma rukama si začala hrnout do úst tenké plátky řezů a koláčky s polevou. Její hrůzné tesáky se zarývaly do těsta a rozemílaly ho; dlouhé a špinavé nehty se do nich bořily, po kostnaté bradě jí padaly na zem drobky. Z dechu jí táhl pach nějakých dlouho mrtvých věcí, jež se náhle rozpuknou tlakem plynů, produkovaných vlastním rozpadem. Místo smíchu se ozývalo jakési mrtvolné kdákání. Vlasy jí začaly v chumáčích vypadávat, na lebce prosvítaly skvrny šupinaté, drolicí se kůže.

„Ach, ten miloval ten svůj trik, můj odec! To je trik, slečno, jestli je máte ráda: mne zplodil můj odec, ne matka. Vysral mne ze svý prdele! Ha! Ha! Ha!“

„Už bych měla jít,“ uslyšela se Beverly říkat stejným ublíženým hláskem – hláskem holčičky, hluboce něčím pohoršené na svém prvním večírku. Ale v nohách neměla vůbec sílu, aby se zvedla a odešla. Matně si začala uvědomovat, že to, co bylo v jejím šálku, nebyl žádný čaj nýbrž lejno, tekuté lejno, malý vzorek z kanalizace pod městem. A ona z něj trochu upila, ne sice moc, ale hlt přece, *bože, bože, kriste pane na nebesích, prosím, prosím* -

Ta žena se před jejíma očima scvrkávala, hubla, nyní to byla babizna s tvářičkami jako jablíčka, sedící proti ní a chichotající se pištivým skřípavým smíchem a houpající se v židli sem a tam.

„Můj odec a já jsme jedno,“ řekla, jestli je to on, jestli jsem to já, a vy, zlato, jestli máte v hlavě jen trochu rozumu, tak utečete, utečete zpátky tam, odkud jste přišla, utečete rychle, protože když zůstanete, bude to mnohem horší než smrt. Nikdo, kdo v Derry zemře, nezemře doopravdy. To už víte; teď už tomu věřte.“

Beverly pomalými, mátožnými pohyby pod sebou složila nohy. Jako kdyby se pozorovala odněkud zdálky, spatřila se vstávat a odstupovat od stolu a od té čarodějnice, se vzepjetím hrůzy a téměř nevěřicně, nevěřicně proto, že si poprvé vlastně uvědomila, že ten hezký malý kuchyňský stolek není žádný tmavý dub, nýbrž karamel. Právě když na ni pohlédla, tak ta

čarodějnice, pořád ještě se chichotající a slídívýma očima těkající po místnosti, si z něj kus uloupila a lačně si ho nacpala do obrovské černé díry své tlamy.

A šálky, jak si právě všimla, byly z nějaké bílé kůry, pečlivě ozdobené na modro zbarveným proužkem cukrové polevy. Obrázky Ježíše a Johna Kennedyho byly vytvořeny z téměř průsvitné cukrové polevy, a jak na ně hleděla, Ježíš na ni vyplázl jazyk a Kennedy na ni chlípně mrknul.

„Čekáme na tebe!“ zaječela čarodějnice a škrábala svými odporými nehty po karamelovém stole, vyrývající v jeho blyštivém povrchu hluboké rýhy. „Ano! Ano!“

Světla nad stolem tvořily koule z tvrdého cukroví. Strop byl obložen karamelovými tyčinkami. Pohlédla na podlahu a spatřila, jak její tenisky zanechávají na prknech otisky, ale nejsou to vlastně vůbec žádná prkna, nýbrž tabulky čokolády. Její pach byl až dusivý.

Ach bože, vždyť to je ta čarodějnice z pohádky o Jeníčkovi a Mařence, té jsem se vždycky bála nejvíc, protože žere děti –

„Na tebe a na tvoje kamarády!“ zaječela čarodějnice s příšerným smíchem. „Na tebe a tvoje kamarády! V kleci! Než se roztápí pec!“ Ječivě se rozesmála a Beverly se rozeběhla ke dveřím, ale běžela jakoby zpomaleně. Smích té čarodějnice jí vířil kolem hlavy a vtíral se jí do uší s nesnesitelné bodavým tlakem jako nějaké mraky plné netopýrů. V chodbě to páchlo po cukru, nugátu, karamelu a ke zvracení nutícím syntetickém jahodovém aroma. Koule na dveřích, která při jejím příchodu byla z napodobeniny křišťálového skla, se nyní změnila na jakýsi monstrózní cukrový diamant.

„Mám o tebe starost, Bevy... **VELKOU** starost!“

Otočila se, prameny jejích rudých vlasů jí vířivě zastřely obličej, a náhle spatřila svého otce, kymácivě se k ní přibližujícího chodbou, na sobě černé šaty té čarodějnice a kamej ve tvaru lebky; z tváře jejího otce viselo těstovité živé maso, oči měl obsidiánově černé, pěsti se mu svíraly a otevíraly, ústa se šklebila jakýmsi slintavým žářem.

„Bil jsem tě, protože jsem tě chtěl **ŠUKAT**, Bevy, to je to celé, chtěl jsem tě **ŠUKAT**, chtěl jsem tě **ŽRÁT**, chtěl jsem žrát tvoji **KUNDU**, chtěl jsem ti **CUCAT** tvůj **POŠTĚVÁK** mezi zuby, **ŇAM-ŇAM**, Bevy, *áááách*, **ŇAM-ŇAM TO SI DÁM**, chtěl jsem tě strčit do klece... a roztopit pec... osahávat tvoji

KUNDU....tvoji buclatou KUNDU.... a až by byla dost nakynutá, žrát ji... žrát... ŽRÁT...“

S hrůzným výkřikem vzala za lepkavou dveřní kouli a vyběhla na verandu zdobenou kopečky pralinek a s karamelovou podlahou. Někde daleko, nezřetelně, jako by jí plavaly v zorném poli, zahlédla projíždějící auta a nějakou ženu, tlačící nákupní vozík plný potravin z trhu na Costello Avenue.

Musím se odtud nějak dostat, pomyslela si poněkud nesouvisle. *Tam už je realita, hlavně abych se dostala na chodník –*

„Vůbec ti nepomůže, když budeš utíkat, Bevy,“ řekl jí otec (*můj otec*)

se smíchem. „Čekali jsme na to dlouho. Bude to legrace. Bude to *ŇAM-ŇAM*, všichni si dáme!“

Opět se ohlédla a její mrtvý otec teď měl na sobě ne už ty černé šaty čarodějnice, nýbrž převlek klauna s velkými oranžovými knoflíky. Na hlavě měl kožešinovou čepičku, zpopularizovanou v roce 1958 Fessem Parkerem v jednom Disneyho filmu o Davidu Crockettovi. V jedné ruce držel svazek balónků. Ve druhé držel nohu dítěte jako nějaké kuřecí stehno. Na každém balónku byl nápis *PŘÍSEL Z VESMÍRU*.

„Pověz svým kamarádům, že jsem poslední z vymírajícího rodu,“ řekla ta postava, šklebící se odpornou grimasou rudých úst, když se kymácivě drala po schodech za ní. „Jediný z umírající planety, který přežil. Přišel jsem okrást všechny ženy... znásilnit všechny muže... a naučit je Peppermint Twist!“

Začal předvádět šílené kroucení, v jedné ruce balónky, ve druhé utrženou nohu, z níž tekla krev. Klaunův převlek se nadouval a plápolal, ačkoliv Beverly necítila žádný vítr. Nohy se jí zapletly jedna do druhé a ona se kácela na zem, stačila ještě nastavit dlaně, aby zachytila náraz, který jí projel tělem až k ramenům. Žena, tlačící nákupní vozík, se na chvíli zastavila a nerozhodně na ni pohlédla, pak ale pokračovala dál, ještě rychleji.

Klaun se k ní začal přibližovat, utrženou nohu odhodil. Dopadla na trávnik s nepopsatelným žuchnutím. Beverly na chvíli ochromeně jen ležela na betonu, přesvědčena někde uvnitř, že se určitě už brzy vzbudí, že tohle přece nemůže být

nic opravdového, že to musí být nějaký sen –

Že to je jinak, si uvědomila až těsně před tím, než se jí dotkly klaunovy znetvořené prsty s dlouhými drápy. Je to skutečnost; může ji to zabít. Zrovna jako to zabíjí ty děti.

„*Vlhovci vědí jak se doopravdy jmenuješ!*“ vykřikla na něj najednou. Klaun sebou cukl a jí se na moment zdálo, že ten úšklebek na rtech uvnitř obrovského rudého šklebu namalovaného kolem nich snad přechází do grimasy nenávisti a bolesti... a možná i strachu. Možná to byla jen její představivost, a hlavně vůbec nevěděla, proč vyslovila právě takovou nesmyslnost, ale každopádně ta jí dala potřebnou chvíli času.

Vyskočila na nohy a rozeběhla se. Zaskřípěly brzdy a nějaký hrubý hlas, poděšený a rozzlobený zároveň, zajechel: „Čum, kam běžíš, krávo jedna pitomá!“ Rozmazaně zahlédla pekařskou dodávku, jež ji téměř porazila, když vběhla do vozovky jako nějaké dítě za míčem, a pak už stála na protějším chodníku, trhaně dýchala, v levém boku ji píchalo. Pekařská dodávka pokračovala v jízdě po Lower Street.

Klaun už tam nebyl. Ta noha také ne. Dům tam sice pořád stál, ale teď viděla, že je rozpadající se a opuštěný, okna zatlučená prkny, schody na verandu rozbité a zborčené.

Skutečně jsem tam byla, nebo se mi to všechno jen zdálo?

Ale džíny měla zašpiněné, žlutou blůzu plnou prachu.

A na prstech měla čokoládu.

Otřela si je o nohavice džín a rychle odcházela, tvář rozpálenou, záda studená jako led, oční bulvy jí pulsovaly v rytmu tlukotu srdce.

Nemůžeme porazit To. Ať To je cokoliv, neporazíme To. Dokonce nás provokuje; chce srovnat ten starý účet. Asi se nespokojí s jedním tahem. Musíme odtud zmizet... prostě odjet.

Něco se jí otřelo o lýtko, lehce, jako pacička kočky.

S vyjeknutím od toho odskočila. Pohlédla dolů a přikrčila se, s rukou na ústech.

Byl to balónek, žlutý jako její blůza. Na něm byla jiskřivě modrou barvou napsána slova SPADLA KLEC!

Jak na něj hleděla, vznášel se s poskoky těsně nad vozovkou, hnán příjemným vánkem pozdního jara.

Richie Tozier bere do zaječích

Ano, bylo to ten den, co mě Henry a jeho kumpáni honili – někdy před koncem školy...

Richie kráčet po Outer Canal Street, kolem parku Bassey. Teď se zastavil, ruce vražené do kapes, hleděl směrem k Mostu polibků, ale vlastně ho ani neviděl.

Ztratil jsem se jim v oddělení hraček obchodního domu Freese's...

Od chvíle onoho šíleného zakončení toho oběda na počest jejich opětovného setkání se jen tak bezcílně potuloval, snažil se nějak vyrovnat s těmi příšernými věcmi, co byly v jejich zákuscích... vlastně věcmi, jež se v těch zákuscích zdály být. Stejně to byla jen kupa nějakých halucinací, vyvolaných všemi těmi ohavnostmi, co se o nich bavili. Nejlepším důkazem pro toto vysvětlení přeci je skutečnost, že Rose neviděla vůbec nic. Jistě, Beverlyiny rodiče tenkrát taky neviděli tu krev, co vystříkla z umyvadla, ale to bylo přeci něco jiného.

Ano? A proč?

„Protože teď jsme už dospělí,“ zamumlal a okamžitě zjistil, že ta myšlenka nemá vůbec žádnou platnost nebo logiku; zrovna tak by mohl vyslovit nějakou nesmyslnou rýmovačku dětí pro skákání přes švihadlo.

Vyšlo dále.

Došel jsem pak k Městskému centru a sednul jsem si tam na chvíli na lavičku a zdálo se mi, že vidím...

Opět se zastavil a sraštil čelo.

Vidím co?... *ale bylo to něco, co se mi zdálo.*

Opravdu? Bylo to tak?

Pohlédl na levou stranu a spatřil tu vysokou budovu ze skla, cihel a ocele, vypadající koncem padesátých let hypermoderně, dnes však téměř ošuntěle a jen lacině efektně.

A zrovna tu stojím, pomyslel si. Přímo u toho posraného Městského centra. Tady jsem tenkrát měl tu první halucinaci. Nebo sen. Nebo co to bylo.

Ostatní se na něj dívali jako na třídního šaška, třídního

pošuka, a on zase do té role snadno a lehce zapadl. *Ach bože, my všichni jsme přeci lehce zapadli do svých starých rolí, copak to nepozoruješ?* Je v tom ale něco tak moc zvláštního? Napadlo ho, že nejspíš totéž se děje na každém školním setkání po deseti nebo dvaceti letech – třídní šašek, který na střední škole v sobě objevil talent pro předvádění se, začne po dvou panáčích téměř automaticky šaškovat; velký mozek na angličtinu, dnes jezdící s nákladáky, začne náhle ze sebe sypat moudra o Johnu Cheeverovi nebo Johnu Irvingovi; hoch, co hrával se školní kapelou o sobotních zábavách a pak se z něj stal profesor matematiky na Cornellově univerzitě, si náhle představuje, že je na pódiu s kytarou a začne ze sebe tlačit „Gloria“ nebo „Surfin’ Bird“ s jásavou opileckou vehemencí. Jak to řekl Springsteen? Žádný návrat, baby, nevzdávej se... ale starým písničkám na gramofonu se po pár panáčích a dobrém doutníku věří snadno. Richie však byl přesvědčen, že halucinací je právě ten návrat, ne současný život. Možná je dítě otcem dospělého člověka, ale otcové a synové mívají často velmi rozdílné zájmy, jen letmo se stýkají. Jsou –

Ty ale říkáš dospělí a to teď zní jako nějaký nesmysl; zní to jen jako další bla-bla. Proč, Richie? Proč? Protože nic není jen tak jednoduché, proto. Jako dítě býval normální trdlo, někdy vulgární, někdy zábavný komik, protože to byl jediný způsob, jak vycházet s dětmi jako byl Henry Bowers, aniž by ho zabily či aniž by zešílel nudou a osamělostí. Teď si uvědomoval, že hodně problémů mu způsobovala jeho hlava, v níž mu to páliło obvykle asi desetkrát či dvacetkrát rychleji než jeho spolužákům. Ti ho považovali za podivína, dokonce i sebevraha – dle typu předváděné eskapády – ale možná to byl jen jednoduchý případ mentálního přetížení, pokud lze trvalé mentální přetížení vůbec označit za jednoduchý případ.

Ale takové věci se dají za chvíli zvládnout – buď je zvládnete nebo je převedete na něco jiného, na příklad na takové postavy jako je Kinky Aktovka nebo Bufford Slinta. To Richie zjistil v prvních měsících po svém nástupu do univerzitní rozhlasové stanice, a během prvního týdne za mikrofonem se dokonale seznámil se vším, co kdy chtěl vědět. Zpočátku nebyl moc dobrý; byl příliš vzrušený, než aby mohl být dobrý. Pochopil však, že jeho potenciál není pro

tu práci jen prostě dobrý, nýbrž že je vynikající – a už jen toto vědomí mu stačilo, aby se v euforii vznesl nad oblaky. Začal zároveň chápat mocné zákony hýbající vesmírem, alespoň tou částí vesmíru, jenž má co do činění s kariérou a úspěchem: najdete toho pošuka, pobíhajícího někde uvnitř vás, který vám kurví život, zaženete si ho do kouta a tam ho čapnete. Ale nezabijete ho. Kdepak. To by se tomu darebákovi zrovna líbilo. Nasadíte mu na krk chomout a oráte s ním. A jak se jednou dostane do brázdy, tak maká jako šílenec. A čas od času vám ještě dává dobré nápady. A to je přesně ono. Přesně to stačí.

Byl zábavný, jistě, člověk se na chvíli zasmál. Ale hlavně zlikvidoval ty noční můry, jež byly tou druhou, temnou stranou onoho šaškování. Anebo alespoň si myslel, že je likviduje. Až do dnešního dne, kdy slovo *dospělí* už pro něj přestalo mít jakýkoliv smysl. Ale teď tady je něco jiného, s čím je třeba se vyrovnat nebo alespoň o tom popřemýšlet; obrovská a naprosto idiotská socha Paula Bunyana před Městským centrem.

Já asi budu ta výjimka, potvrzující pravidlo, Velký Bille.

Ale určitě nebylo nic předtím, Richie? Opravdu vůbec nic?

Tam u Městského centra... zdálo se mi, že vidím...

Už podruhé toho dne mu očima projela bodavá bolest, instinktivním pohybem mu k nim vylétly ruce a z úst se mu vydralo vyděšené zaúpění. Pak ta bolest opět pominula stejně rychle jako přišla. Ale něco jakoby cítí, ne? Něco, co tu vlastně už není, ale co tu bylo, něco, co mu připomnělo

(Jsem tady s tebou, Richie, chytني se mě za ruku, drž se mě)

Mika Hanlona. Oči ho pálily a slzely mu z *kouře*. Před sedmadvaceti roky spolu ten kouř dýchali; nakonec zůstal už jen Mike a on a spatřili –

Ale už je to pryč.

Přistoupil blíž k té soše Paula Bunyana z umělé hmoty, dnes stejně žasnoucí nad její okázalou vulgárností jako kdysi ohromovaný její velikostí. Mytický Paul se tyčil do výšky šesti metrů, dalšího půldruhého metru mu přidával podstavec. Stál tam a jásavě se usmíval na auta a chodce na Outer Canal Street z trávníku u Městského centra. Městské centrum bylo postaveno v letech 1954-55 pro jedno basketbalové mužstvo, které se pak ani nedostalo do ligy. Zastupitelstvo města Derry

pak odhlasovalo o rok později peníze na sochu. Celá věc byla vzrušeně probírána jak na zasedáních zastupitelstva, tak na stránkách místních *Novin* v rubrice Dopisy čtenářů. Spousta lidí byla přesvědčena o tom, že půjde o *kouzelnou* sochu, která se nepochybně stane atrakcí pro turisty. Jiní zase shledávali myšlenku sochy Paula Bunyana z umělé hmoty za příšernost, křiklavost a neuvěřitelnou netaktnost. Richie si vzpomíná, jak jejich učitelka výtvarné výchovy napsala do *Novin* dopis s vyjádřením, že jestliže bude taková příšernost v Derry skutečně postavená, že ji vyhodí do povětří. Richie s úšklebkem přemítal, zda by to nešlo ještě nějak dohnat.

Celá diskuse – již Richie dnes hodnotil jako typickou bouři ve sklenici vody v malém městě, hrajícím si na velkoměsto – zuřila šest měsíců a pochopitelně nebyla vůbec k ničemu; socha byla zakoupena a i kdyby městské zastupitelstvo provedlo něco netypického (zvláště pro Novou Anglii) a rozhodlo, že nepoužije věc, na niž už byly vydány peníze, kam by, u všech svatých, tu sochu vlastně *uskladnili*? A tak ta socha, vlastně vůbec ne sochaná, nýbrž prostě odlitá v některé továrně na zpracování umělých hmot v Ohiu, byla postavena na svoje místo, zahalená do plachty, jež by klidně mohla sloužit na nějaké zaoceánské jachtě. Slavnostně byla odhalena 13. května roku 1957, což měl být den stopadesátého výročí stanovení hranic města. Jedna frakce dle očekávání úpěla vzteky; ta druhá zrovna tak dle očekávání sténala nadšením.

Když byl Paul toho dne odhalen, měl na sobě pracovní kalhoty s náprsenkou a tradiční červenobíle kostkovanou košili. Vousy měl nádherně černé, nádherně mohutné a nádherně zálesácké. Přes rameno měl sekyru z umělé hmoty, něco jako Godzilu mezi všemi sekyrami z umělé hmoty a nekonečně se šklebil na nebe na severní straně, jež v den odhalení sochy bylo modré stejně jako kůže Paulova věrného průvodce (Babe však součástí odhalení nebyl; odhad nákladů na začlenění modrého voľa do obrazu tomu zabránil).

Děti, jež se zúčastnily slavnosti odhalení sochy (byly jich tam tenkrát stovky a desetiletý Richie Tozier, ve společnosti svého otce, mezi nimi), byly naprosto a nekriticky nadšeny obrem z umělé hmoty. Rodiče zvedali batolata na čtvercový podstavec na němž Paul stál, fotografovali se a pak sledovali se směsí obav a pobavení, jak děti lezou, plazí se a hrají si na

Paulových obrovských černých botách (oprava: umělohmotných obrovských černých botách).

A v březnu následujícího roku vyděšený a vyčerpaný Richie dopadl na jednu z laviček před sochou poté, co unikl – ale skutečně jen o chloupek – pánům Bowersovi, Crissovi a Hugginsovi po honičce ze základní školy přes skoro celý střed města. Nakonec se mu podařilo ztratit se jim v oddělení hraček obchodního domu Freese's.

Městská pobočka tohoto obchodního domu byla jen slabým odvarem rozlehlého obchodního domu této firmy v Bangoru, ale Richieho tohle vůbec nezajímalo. Pro něj to byl prostě jakýsi úkryt v bouři. Henry Bowers byl těsně za ním a Richie už byl na konci svých sil. Zoufale vlétl do otáčivých dveří obchodního domu. Henry, pochopitelně nechápaje fyzikální zákony, na jejichž základě taková zařízení fungují, málem přišel o konečky prstů když se snažil chňapnout Richieho, který se v nich zatočil a vpadl do obchodního domu.

Hnal dolů po schodech, podolek košile za ním vlál, a řada bouchnutí otáčivých dveří ho ujistila, že všichni ti tři miláčci po něm stále jdou. Když letěl dolů po schodech, chechtal se, ale byl to jen takový nervózní tik; byl naprosto vyděšený jako králík, chycený do drátěného oka. Tentokrát měli v úmyslu zmlátit ho opravdu pořádně (ani mu nepřišlo na mysl, že v příštích asi deseti týdnech bude mít možnost se přesvědčit, že tito tři kluci, a zvláště Henry, jsou schopni čehokoliv, snad i vraždy, a nepochybně by zbělel hrůzou, kdyby věděl, že ho v červenci čeká apokalyptická bitka s kameny jako střelivem). A hlavně byla celá ta záležitost naprosto a typicky stupidní.

Richie a ostatní kluci z páté třídy nastupovali do tělocvičny. Z ní vycházeli šestáci, jako vůl mezi kravami se sunul ven také Henry. I když chodil do páté třídy, na tělocvik chodil se staršími kluky. U stropu vedené potrubí bylo zase prasklé, kapala z něj voda a školník ještě nestačil přinést stojan s tabulkou POZOR! MOKRÁ PODLAHA! Henry uklouzl v louži a přistál na kostrči.

Než tomu Richie mohl zabránit, jeho zrádná huba zahlásila: „Pěkně ti to klouže, banánová šlupko!“

Následoval výbuch smíchu spolužáků Henryho i Richieho, ale na Henryho tváři, když se zvedal ze země, žádný úsměv nebyl – jen temně rudá barva čerstvě vypálených cihel.

„Na tebe si eště počkám, brejláči,“ zamručel a odkráčel.

Smích přestal, jako když utne. Chlapci v chodbě se začali na Richieho dívat, jako kdyby už byl mrtvý. Henry se nezastavoval, aby si ty reakce ověřil; prostě kráčel dál s hlavou sklopenou, lokty rudé jak na ně spadnul, na zadnici na kalhotách velký mokrý flek. Když se Richie na ten flek podíval, už se mu jeho sebevražedně vtipná ústa opět otvírala... ale tentokrát je zavřel tak rychle, že si skoro ukousl konec jazyka.

Stejně na to zapomene, říkal si trochu neklidně, když se převlékal na tělocvik. Jasně že jo. Starýmu Hankovi v kebuli nefunguje tolik paměťových závitů. Vždycky, když se jde vysrat, tak se musí kouknout do příručky, cha-cha,...

Cha-cha.

„Seš mrtvej, Kecale,“ řekl mu Vince Taliendo, natahující si trenýrky přes pind'our tvaru a velikosti anemické fazole. S jistým smutným respektem řekl: „Ale nedělej si starosti. Budu ti na hrob nosit kytky.“

„Kdyby sis ufíknul uši, moh' bys nosit karfióly,“ odpověděl mu Richie způsobně a všichni se zase chechtali, i Taliendo se chechtal, proč ne, oni se klidně všichni mohou chechtat. Co by si také dělali nějaké starosti? Všichni budou v klidu doma čumět v televizi na Jimmyho Dodda a jeho Mušketýry na *Klubu Myšáka Mickeyho* nebo na Frankie Lymona v pořadu *Americké pódium*, zpívajícího písničku „Nejsem žádný mladistvý delikvent“, zatímco Richie se bude plížit oddělením dámských parfémů do oddělení hraček, poteče mu po zádech studený pot do gatí mezi půlky a kulky mu zděšením zalezou někam do břicha až k pupíku. Jasně, všichni se klidně můžou chechtat. Cha cha cha cha.

Ale Henry nezapomněl. Richie vyšel dveřmi mateřské školky na konci budovy, jen tak pro všechny případy, ale Henry tam postavil na stráž Krkavce Hugginse, *taky* jen tak pro všechny případy. Cha cha cha cha.

Richie spatřil Krkavce jako první, jinak by k žádné honičce pochopitelně ani nedošlo. Krkavec čuměl směrem k parku, v jedné ruce měl nezapálenou cigaretu, druhou se zasněně šťoural v zadku. Richie tiše přešel hřiště a už byl skoro na Charter Street, když vtom Krkavec otočil hlavu a spatřil ho. Zavolal na Henryho a Viktora a honička začala.

Když Richie vpadnul do oddělení hraček, bylo naprosto a zoufale prázdné. Nevlákal se tam ani prodavač – žádný dospělý člověk jako jediná záchrana, který by snad byl schopen zakročit, kdyby došlo k nejhorsímu. Zase slyšel ty tři dinosaury z apokalypsy, jak se blíží. A už prostě nebylo kam dál utíkat. Každé vdechnutí znamenalo ostré a bolestné píchnutí v levém boku.

Zrak mu spočinul na dveřích s nápisem JEN NOUZOVÝ VÝCHOD! SPUSTÍ POPLAŠNÉ ZAŘÍZENÍ! Naděje zase na chvíli zasvítla.

Richie proběhl uličkou mezi regály, nacpanými Kačery Donaldy, americkými tanky vyrobenými v Japonsku, kapslovkami Osamělý Ranger a roboty na klíček. Doběhl k těm dveřím a ze všech sil se o ně opřel. Dveře se otevřely a vpustily dovnitř chladný dubnový vzduch. Poplašné zařízení s pronikavým vytím spustilo. Richie okamžitě skočil zpátky do vedlejší uličky, kde padl na kolena a ruce, ještě než se dveře stačily zase zaklapnout.

Henry, Krkavec a Viktor vletěli do oddělení hraček právě v momentě, kdy poplašné zařízení vyplo a dveře zaklaply. Hnali se k nim, Henry jako první, v obličeji zaujetí a odhodlanost.

Konečně se objevil prodavač, chvatně přibíhaje. Přes trýznivě ohyzdné sportovní sako měl modrý nylonový plášť.

Obroučky brýlí měl růžové jako oči angorského králíka. Richieho napadlo, že vypadá jako Wally Cox, když hraje v televizi pana Peepse, a okamžitě si musel tu svoji zrádnou hubu zacpat nadloktím paže, aby nevyprsknul smíchy.

„Hele, kluci!“ vykřikl pan Peepers. „Kluci, tam nesmíte! To je nouzový východ! Vy! Hej! Kluci!“

Viktor na něj trochu zneklidněně pohlédl, ale Henry a Krkavec běželi dál a Viktor je tedy následoval. Poplašné zařízení spustilo znovu, tentokrát na delší dobu, když vbíhali do chodby. Ještě než jeho zvuk dozněl, Richie už zase byl na nohách a klusal zpátky do oddělení parfémů.

„Kluci, počítejte s tím, že vám sem zakážeme přístup,“ zakřičel za ním prodavač.

Richie se na něj podíval přes rameno a zahučel svým hlasem babičky Grantové: „Mladý muži, už vám někdo řekl, že vypadáte přesně jako pan Peepers?“

A tak jim utekl. A skončil úplně vyčerpaný skoro o dva kilometry dál, před Městským centrem... a jak doufal, už v bezpečí. Alespoň zatím. Byl vyčerpaný. Seděl na lavičce nalevo od sochy Paula Bunyana a nepřál si nic jiného než chvíli klidu, aby se dal zase trochu dohromady. Za chvíli se zvedne a vyrazí k domovu, teď ale byl rád, že tu může na chvíli sedět v odpoledním slunci. Ráno ještě bylo zataženo a mrholilo, ale teď se zdálo, že jaro už je doopravdy na cestě.

Kousek dál zahlédl na trávníku velkou tabuli Městského centra, z níž toho dubnového dne velkými průsvitnými písmeny bylo sdělováno:

HALÓ MLÁDEŽI!
UŽ 28. DUBNA!
ROKENROLOVÉ SHOW
ARNIEHO „WOO-WOO“ GINSBERGA
JERRY LEE LEWIS
THE PENGUINS
FRANKIE LYMON AND THE TEENAGERS
GENE VINCENT AND THE BLUE CAPS
FREDDY „BUM-BUM“ CANNON
VEČER SLUŠNÉ ZÁBAVY!

To bylo představení, na něž by Richie strašně rád chtěl jít, ale bylo mu jasné, že nemá šanci. Představa jeho matky o dobré zábavě nezahrnovala Jerryho Lee Lewise, sdělujícího americké mládeži, že máme ve stodole kuřata, jaký stodole, čí stodole, my stodole. Nezahrnovala ani Freddieho Cannona, jehož Lassie z Tallahassee má hi-fi chassis. Byla ochotna připustit, že si kdysi svoje odječela na koncertech Franka Sinatry (dnes mu říká Frankie Souška) jako dívka školou povinná, ale podobně jako matka Billa Denbrougha rokenrol nenáviděla, Chuck Berry ji děsil, a když slyšela Richarda Pennimana, její desetileté ratolesti lépe známého jako Little Richarda, chtělo se jí „blít na kvadrát“.

O vysvětlení této fráze Richie nikdy nežádal.

Jeho otec byl v otázce rokenrolu neutrální a možná by se dal zviklat, Richiemu však bylo jasné, že pro podobné záležitosti je u nich doma velitelkou matka – a mělo to tak zůstat až do jeho šestnácti či sedmnácti let – kdy už, jak byla jeho matka pevně přesvědčena, rokenrolová horečka v zemi pomine.

Richie si pomyslel že v této otázce bude mít spíš pravdu skupina Dannyho Junioři, zpívající že „rokenrol, ten bude stále žít“. Sám ho miloval, i když měl vlastně jenom dva zdroje – *Americké pódium* na kanálu 7 odpoledne a bostonskou rozhlasovou stanicí WMEX večer, když už vzduch zřídnu a drsný, vášnivý hlas Arnioho Ginsberga připlouval a odplouval na rádiových vlnách jako hlas nějakého ducha, vyvolávaného na seanci. Ten rytmus ho dělal více než šťastným. Dělal ho větším, silnějším, víc *tady*. Když Frankie Ford zpíval „Mořský výlet“ nebo Eddie Cochran „Letní blues“, byl Richie doslova unášen radostí. Ta hudba měla svoji moc, spravedlivě patřila všem hubeným dětem, tlustým dětem, ošklivým dětem, zakřiknutým dětem – zkrátka všem smolařům na světě. Cítil v ní šílené a nádherné napětí, které je schopné zabít i povznášet. Jeho idoly byli Fats Domino (vedle něho vypadal i Ben Hanscom jako hubeňour) a Buddy Holly (nosící brýle stejně jako Richie). Ječící Jay Hawkins, vylézající během koncertu z rakve (alespoň tak to Richie slyšel) a skupina Dovells, která tančilo skoro tak dobře jako černoši. No, *skoro*.

On si svůj rokenrolový koncert ještě užije, když bude chtít – a byl si jist že bude na co jít, až matka nakonec povolí a pustí ho – nebude to ale 28. března 1958... ani v roce 1959... ani...

Oči mu uhnuly z tabule a pak... no... pak asi musel na chvíli usnout. To bylo jediné rozumné vysvětlení. Věc, jež se stala potom, se děje jen ve snech.

Ale teď tu stojí znovu, Richie Tozier, konečně uspokojený veškerým rokenrolem, který si kdy přál mít... a který našťástí zjistil, že to pořád ještě nestačí. Oči mu padly na velkou tabuli před Městským centrem a uviděl na ní – podívejme, jak nechutná náhoda – ze stejných modrých písmen sestavený nápis, tentokrát hlásající:

14. ČERVENCE
VEČER HEAVY METALU!
JUDAS PRIEST
IRON MAIDEN
LÍSTKY ZDE NEBO V OBVYKLÝCH
PŘEDPRODEJÍCH

Někde ve víru času se ztratila ta poslední řádka o slušné

zábavě, ale to bude, jak se mi zdá, asi jediný rozdíl, pomyslel si Richie.

L. A někde v dálce uslyšel zastřeně Dannyho a jeho Juniory, jako nějaké hlasy vycházející na konci dlouhé chodby z laciného rádijka: *Rokenrol, ten bude stále žít, a já ho budu pořád chít... Dostane se do dějin, uvidíš že pravdu dím...*

Richie se podíval zase na sochu Paula Bunyana, patrona města Derry – města, jež dle zkazek vzniklo tak, že se tu hromadily kmeny stromů, přinášené proudem řeky. Na jaře byly někdy jak Penobscot tak Kenduskeag plné kmenů od jednoho břehu až k druhému, s jejich černou kůrou blyštící se v jarním slunci. Když měl někdo mrštné nohy, mohl po kmenech přejít od krčmy Wallyho lázně na Ďáblově půlmíli na druhou stranu do Ramperovy nálevny v Brewsteru (Ramperova nálevna měla tak příšernou pověst, že se jí běžně říkalo Škopek krve), aniž by si zmáčel boty výš než nad třetí křížení tkaniček ze surové kůže. Tak se to alespoň vyprávělo, když byl Richie ještě malý, a jemu se zdálo, že ve všech těch povídačkách je také trochu Paula Bunyana.

Starý *Paule*, pomyslel si, když hleděl na tu sochu z umělé hmoty. *Jak se ti dařilo celou tu dobu, co jsem byl pryč? Prosekal jsi nějaká nová řečiště a dorazil domů utahaný, sekýru táhnoucí za sebou? Udělal jsi nějaká nová jezera, abys měl dost velkou vanu na koupání, kde bys mohl sedět s vodou až po krk? Poděsil jsi ještě hodně malých dětí jako tenkrát mne?*

A náhle si vzpomněl na všechno, jako když máte na jazyku nějaké slovo, pořád ne a ne si vzpomenout, a vtom samo vyběhne.

Seděl tady tenkrát v hřejivém březnovém sluníčku, trochu podřimoval a myslel na to, jak dorazí domů a chytne ještě poslední půlhodinku *Amerického pódia*, když tu ho náhle do tváře udeřila vlna horkého vzduchu. Smetla mu vlasy s čela. Zvedl oči a obrovská tvář Paula Bunyana z umělé hmoty byla přímo před jeho obličejem, ještě větší než jakákoliv tvář na plátně kina, vyplňovala všechno kolem. Tu vzduchovou vlnu způsobil sklánějící se Paul... ale vlastně už vůbec nevypadal jako Paul. Čelo měl teď nízké a převislé, z nosu, červeného jako frňák notorického alkoholika, mu čněly chumáče

poslantaných chlupů; oči měl zalité krví, v jednom měl jakýsi vryp.

Sekyru už neměl přes rameno, nýbrž se o její rukojeť opíral. Druhý konec sekery vyrýval prohlubeň do betonu chodníku. Pořád ještě se šklebil, ale už ve svém výrazu neměl nic veselého. Zpoza obrovitých žlutých zubů vycházel puch, jako kdyby ve vyhřátém porostu hnila nějaká malá zvířátka.

„Teď tě sežeru,“ řekl ten obr tichým, dunivým hlasem. Zněl, jako kdyby při zemětřesení na sebe narážely nějaké obrovské balvany. „Jestli mi nevrátíš moji slepici, moji harfu a moje pytle zlata, sežeru tě, a to tak že hned, syčáku jeden!“

Dechem těchto slov začala Richieho košile plápolat a vláť jako plachta v bouři. Schoulil se na lavičce, oči vyvalené, vlasy hrůzou zježené.

Obr se začal chechtat. Ruce měl položené na rukojeti sekery stejným způsobem, jako míval Ted Williams ruce na své oblíbené pálce (nebo bacítku, chcete-li), a zvedl ji z prohlubně, kterou vyryla do betonu chodníku. Sekyra se začala zvedat do vzduchu. Ozvalo se tiché osudové zasvištění. Richie náhle pochopil, že ten obr ho chce rozseknout v půlce. Cítil však, že se nemůže ani pohnout; zmocnila se ho jakási tupá apatie, byl jako omámený. Vždyť přeci o nic nejde. Jen si zdřímnul, něco se mu zdá. Stačí, když třeba nějaké auto zatroubí a on se probudí.

„Jasně,“ zachrčel ten obr, „probudíš se, ale *v pekle!*“ A právě v ten moment, když se sekera na chvíli zastavila v nejvyšším bodě náprahu, Richie pochopil, že vůbec nejde o sen... a pokud ano, tak je to sen, který zabije.

Snaže se vykřiknout, aniž by z něj vyšel jakýkoliv zvuk, odkulil se z lavičky na uhrabaný štěrk, obklopující původně sochu – teď tu vyčuhovaly ze země jen dva velké svorníky v místech, kde původně měla nohy. Zvuk padající sekery plnil vzduch depresivním svistem; obrův škleb se změnil na vražednou grimasu. Jeho rty odhalily zuby, jež se teď blyštěly v odporně rudých dásních z umělé hmoty.

Čepel sekery dopadla na lavičku v místě, kde ještě před okamžikem Richie seděl. Její ostří bylo tak nabroušené, že se neozval téměř žádný slyšitelný náraz, ale lavička byla v ten okamžik na dva kusy. Obě půlky od sebe odskočily, dřevo pod zeleným nátěrem bylo světlé a nějak mdlé bílé.

Richie ležel na zádech. Snažil se pořád ještě vykřiknout, podpatky zoufale hrabal ve šterku. Šterk se mu dostával za krkem do košile, pronikal mu i do kalhot. A nad ním se tyčil Paul, hleděl na něj očima velikosti poklopů kanálu; stál nad ním a hleděl na malého kluka, plazícího se po šterku.

Obr popošel o krok k němu. Richie ucítil, jak se zem při dopadu obrovské černé boty otřásla. Šterk se rozprskl na všechny strany v oblaku prachu.

Richie se převalil na břicho a potácivě se postavil na nohy. Ty se mu rozeběhly, ještě než nabral rovnováhu, a v důsledku toho znovu padl na břicho. Ucítil, jak si vyrazil dech z plic. Do očí mu padly vlasy. Viděl na Canal Street a Main Street jezdit sem a tam auta jako každý den a jako kdyby se nic nedělo, nikdo z těch aut buď nevidí nebo se nezajímá o Paula Bunyana, oživlého a sestoupivšího z podstavce, aby spáchal vraždu sekýrou o velikosti přívěsu k autu.

Slunce teď bylo něčím zastíněno. Richie ležel ve stínu, připomínajícím tvarem nějakého člověka.

Zvedl se na kolena, skoro spadnul na bok, podařilo se mu postavit se na nohy a rozeběhl se jak mohl nejrychleji – letěl s koleny až pod bradou, zoufale šermuje rukama. Zaslechl za sebou zase onen děsivý svist, zvuk jenž se zdál být spíš tlakem na pokožku a ušní bubínky: *Svíppppp!* -

Zem se otřásla. Horní a spodní čelist Richieho na sebe narazily a zuby mu zacvakaly, jako když při zemětřesení padají porcelánové talíře. Ani se nemusel otočit, aby mu bylo jasné, že Paulova sekýra se zabořila do betonového chodníku několik centimetrů za jeho patami.

Úplně šíleně mu v hlavě zazněla slova písničky Dovellsů: *Jo, kluci v Bristolu, ti jsou jako žiletky, když tančí Bristol Stomp...* Opět vyběhl z obrova stínu do slunce, a v tu chvíli se začal chechtat – stejným vyčerpaným smíchem, který ze sebe vyrážel, když se řítil dolů po schodišti toho obchodního domu. Sotva popadaje dech, v levém boku opět to prudké bodání, se konečně odvážil ohlédnout se přes rameno.

Stála tam socha Paula Bunyana, na svém podstavci jako obvykle, se sekýrou přes rameno, hlavu hrdě zvednutou k nebi, rty pootevřené ve věčném optimistickém úsměvu mytického hrdiny. Lavička tu stála celá a netknutá, děkujeme strašně moc. Šterk, v místě kam Dlouhý Pavlík (On je mo-óje

všecko, zpívala v Richieho hlavě Annette Funicellová) zabořil svoji obrovitou hnátu, byl uhrabán a nedotčený mimo trochu rozrytého prostoru tam, kam dopadl Richie když *(se zachraňoval před obrem)*

měl ten sen. Nebyly tu žádné otisky stop, žádné známky po dopadu sekery v betonovém chodníku. Byl tu jen malý kluk, kterého honili jiní kluci, trochu větší, a ten měl takový krátký (ale zato pěkně nabitý) sen o vraždícím kolosu... o Henry Bowersovi ve velkém rodinném balení, chcete-li.

„Do prdele,“ ulevil si Richie nejistě a vydal ze sebe rozpačité zasmání.

Ještě chvíli tam stál a čekal, zda se socha náhodou ještě nepohne – jestli třeba nemrkne, nebo nepřendá si tu sekuru s jednoho ramene na druhé, nebo snad nesleze a nepokusí se ho znovu rozseknout. Pochopitelně nic z toho se nepřihodilo.

Pochopitelně.

Co, já že bych si měl dělat starosti? Cha-cha-cha-cha.

Zdřímł si. Měl sen. Nic víc.

Ale jak Abraham Lincoln nebo Sokrates nebo někdo jiný jednou řekl, čeho je moc, toho je příliš. Už je čas jít domů a trochu se zklidnit.

A i když by bylo rychlejší stříhnout to přes pozemek Městského centra, rozhodl, že tudy nepůjde. Už se nechtěl k té soše přibližovat. Tak ji obešel a do večera na ten incident skoro zapomněl...

Až do dneška.

Tak tady sedí chlápek, přemítal, sedí tu chlápek v zelenavém sportovním saku, koupeném v jednom z nejlepších obchodů na Rodeo Drive; sedí tu chlápek s botami značky Bass Weejuns a spodním prádlem Calvin Klein na prdeli; sedí tu chlápek s pohodlnými gelovými kontaktními čočkami v očích; sedí tu chlápek, vzpomínající si na sen kluka, jehož představou nejvyšší možné elegance a módy byla švédská košile s velkým límcem a klapavé mokasíny; sedí tu dospělý člověk a dívá se na tu stejnou sochu, hej, Paule, Dlouhý Pavlíku, jsem tu, abych ti řekl, že vypadáš pořád stejně, ani o jeden zasranej den jsi nezestárnul.

To staré vysvětlení mu pořád ještě znělo pravdivě: byl to jen sen.

Asi by dokázal uvěřit na příšery, kdyby musel; příšery

nejdou zase nic tak moc extra. Copak už párkrát neseděl ve studiu a nemusel číst zprávy o takových lidech jako je Idi Amin a Jim Jones a ten chlapík, co postřílel všechny ty lidi u McDonalda jen o kousek dál v ulici? Chrlí oheň a šetří sirky, příšery jsou laciné! Kdo dnes potřebuje lístek do kina za pět babek, když si o nich může přečíst v novinách za pětatřicet centů nebo si o nich poslechnout v rádiu zadarmo? A kdyby uvěřil verzi Jima Jonese, mohl by uvěřit – alespoň na čas – i verzi Mika Hanlona. To má dokonce i svůj určitý šarm, protože To přišlo z vesmíru a za To se nikdo nemůže cítit být odpovědný. Může věřit na příšery, co mají tolik různých tváří, kolik je k dostání gumových masek v krámě s různými volovinkami (když si koupíte jednu tak si jich přeci můžete koupit rovnou celý balík, stejně od tuctu výše jsou lacinější, ne?), když už máme nějak argumentovat... ale socha z umělé hmoty, co by slezla z výšky šesti metrů a snažila se člověka rozpúlit sekyrou z umělé hmoty? To je už trochu moc. Jak řekl Abraham Lincoln nebo Sokrates nebo možná někdo jiný *taky*, žeru maso, žeru ryby, ale některé věci nežeru. Nejde jen o to –

Ta ostrá bodavá bolest v očích se opět bez varování vrátila a vyrazila z něj výkřik zděšení. Tentokrát byla nejsilnější, šla víc do hloubky a trvala déle a vyděsila ho na nejvyšší míru. Položil si na oči ruce a instinktivně si ukazováčky stáhl spodní víčka, že si vyjme čočky. *Bude to asi nějaká infekce*, pomyslel si nejasně. *Ale bolí to jako čert!*

Stáhl si spodní víčka a už byl připraven nacvičeným mrknutím čočky poslat ven (a pak dalších patnáct minut krátkozrace mžourat a hledat je ve šterku kolem lavičky, ale kdo na to má krista pána teď myslet, teď to je bolest jako když má v očích *hřebíky*), když vtom ta bolest ustala. Neodeznívala; prostě zmizela. Před okamžikem tu byla, teď je pryč. Oči mu nakrátko zaslzely a pak slzení ustalo.

Pomalou spouštěl ruce, srdce mu rychle bušilo, připravený vyjmout čočky v momentě, kdy by se ta bolest měla zase ozvat. Ale už se neozvala. Přistihl se, že právě myslí na jeden strašidelný film, který viděl jako dítě a který ho doopravdy poděsil, možná proto, že ho tak nesmírně štvaly ty jeho brýle a spousta času trávil přemýšlením o svých očích. Ten film se jmenoval *Plíživé oko* a hrál v něm Forrest Tucker. Nic

zvláštního. Ostatní děti se hystericky chechtaly, ne však Richie. Seděl ztuhlý chladem, bledý a oněmělý, nezvládal to ani jeden z jeho Hlasů, když se to rosolovité oko vynořilo z umělé mlhy nakaširované scény anglického filmu, tápající před sebou svými vlásčítými tykadly. Pohled na to oko byl velmi ošklivý, bylo to ztělesnění stovek nepřiznaných strachů a neklidů. Jednu noc, ne dlouho po jeho shlédnutí, se mu zdálo, že se dívá na sebe do zrcadla, píchá si pomalu obrovský špendlík do černé duhovky oka a cítí vodnatelnou pružnost, s jakou se mu bulva plní krví. Vzpomíná si – teď si vzpomíná – jak se probudil a zjistil, že se počůral do postele. Nejlepším měřítkem toho, o jak hrůzný sen šlo, byla skutečnost, že jeho prvním pocitem nebyl stud z pomočené postele, nýbrž úleva; teplou mokrou skvrnu zalehl svým tělem a žehnal realitě svého zraku.

„Jdi už s tím do háje,“ řekl Richie Tozier tiše hlasem, který nebyl úplně klidný, a začal se zvedat.

Vrátí se zpátky do Městského domu a trochu si zdřímne.

Jestliže tohle byla Stezka vzpomínek, tak to má raději dálnici v Los Angeles v dopravní špičce. Ta bolest v očích je nepochybně jen znamením únavy a časového posunu, a k tomu ještě stresu z poledního setkání, je toho na jedno odpoledne už dost. A vůbec se mu nelíbí, jak mu mysl skáče z jednoho subjektu na druhý. Jak se jmenuje ta písnička Petera Gabriela? „Vyděsit opici“. Nu, ta opice už je vyděšená dost. Už je na čase dát si šlofíka a pak snad koukat zase trochu dopředu.

Když vstával, padl mu zrak znovu na tu velkou tabuli před Městským centrem. Okamžitě ho opustily všechny síly a on zase dopadl na lavičku. Tvrdě.

**RICHIE TOZIER, MUŽ TISÍCE HLASŮ VRACÍ SE DO
DERRY, ZEMĚ TISÍCE TANCŮ.**

**NA POČEST KECALOVA NÁVRATU MĚSTSKÉ
CENTRUM SI DOVOLUJE OZNÁMIT
KONÁNÍ ROCK SHOW „VŠECH MRTVÝCH“**

RICHIEHO TOZIERA

**BUDDY HOLLY, RICHIE VALENS, THE BIG BOPPER,
FRANKIE LYMON, GENE VINCENT, MARVIN GAYE.**

DOPROVÁZÍ SKUPINA:

JIMI HENDRIX – PRVNÍ KYTARA

JOHN LENNON – DOPROVODNÁ KYTARA
PHIL LINOTT – BASOVÁ KYTARA
KEITH MOON – BICÍ
ZVLÁŠTNÍ HOST – JIM MORRISON.
VÍTEJ DOMA, RICHIE! JSI UŽ TAKÉ MRTVÝ!

Měl pocit, jako kdyby mu někdo vyrazil dech... a pak uslyšel znovu ten zvuk, tlačící mu na pokožku a ušní bubínky, to vražedné zasvištění – *Svípppp!* Skulil se s lavičky na štěrk s myšlenkou *Tak jestli tohle je věc označovaná jako dějà-vu, tak už ji znáš, už se nikdy nebudeš muset nikoho ptát –*

Dopadl na rameno, otočil se a pohlédl na sochu Paula Bunyana – jenomže už to nebyl Paul Bunyan. Místo něj tam stál klaun, zářivě jasný, v provedení z umělé hmoty až neskutečně fantastický, šest metrů luminiscenčních barev, zmalovaná tvář nad kosmicky komickým krezlíkem. Vpředu na stříbrném obleku měl místo knoflíků oranžové bambule velikosti volejbalového míče, odlité z umělé hmoty. Místo sekýry držel obrovský svazek balónků z umělé hmoty. Na každém z nich byly vyryty dva nápisy: PRO MNE TO JE POŘÁD ROKENROL a ROCK SHOW „VŠECH MRTVÝCH“ RICHIEHO TOZIERA.

Plazil se dozadu, zarýval do štěrku podpatky a dlaně rukou. Vzadu mu do kalhot zalézal štěrk. Slyšel, jak se mu trhají švy v podpaží saka koupeného na Rodeo Drive. Překulil se, postavil se kymácivě na nohy a ohlédl se. Klaun se na něj díval. Oči se mu převalovaly v důlcích.

„Copak, poděsil jsem tě, dobrý muži?“ ozvalo se dunivě.

A Richie uslyšel, jak jeho ústa odpovídají, naprosto nezávisle na jeho ochrnutém mozku: „Laciný triky na zadním sedadle mého autáku, hošo. Nic víc.“

Klaun se zašklebil a přikývl, jako kdyby nic jiného nečekal. Krvavě rudé rty se trochu rozevřely a obnažily zuby podobné tesákům, zakončené ostrou špičkou. „Mohl jsem tě dostat teď, kdybych tě chtěl dostat teď,“ řekl. „Ale bude to mnohem větší sranda.“

„Pro mě to taky bude sranda,“ uslyšel Richie svoje ústa. „Ale vůbec největší sranda bude, až ti přijdeme ufiknout tu tvoji zasranou kebuli, šašku.“

Klaunův škleb byl širší a širší. Zvedl jednu ruku v bílé rukavici a Richie pocítil, jak mu vítr, tím pohybem

způsobený, odvál vlasy s čela, přesně jako tenkrát před sedmadvaceti lety. Klaunův ukazováček byl na něj namířen. Byl tlustý jako nějaké poleno.

Tlustý jako pól –, pomyslel si Richie a pak ho opět přepadla ta bolest. Zarážela mu do měkkých očních bulv rezavé hřebíky. Zaječel a chytil se za obličej.

„Než vyjmeš smítko z oka sousedova, vyjmi břevno z oka svého,“ zadeklamoval klaun dunivým a vibrujícím hlasem a Richie opět ucítil z jeho dechu nasládlý pach zdechlin.

Vzhlédl a rychle ucouvnul asi o desek kroků. Klaun se skláněl, obě ruce v bílých rukavicích měl na kolenou vesele pomalovaných kalhot.

„Tak co, Richie, budeme si hrát ještě dál? Co kdybych ti ukázal na pind'oura a zařídil ti třeba rakovinu prostaty? Nebo ti můžu ukázat na hlavu a dostaneš spolehlivě mozkový nádor – i když někteří lidé budou určitě říkat, že tam jen přibude další k tomu, který už tam je. Můžu taky ukázat na tvoji hubu a z toho tvýho idiotskýho plandavýho jazyku bude jen matlavý hnis. To mohu zařídít, Richie. Chceš to vidět?“

Jeho oči byly větší a větší a v těch černých panenkách, každé velké jako fotbalový míč, zahlédl Richie šílenou temnotu, jež musí existovat někde za hranicemi vesmíru; zahlédl tam nějakou škodolibou radost a cítil, že ta by ho přivedla k šílenství. V tu chvíli si uvědomil, že To může udělat kteroukoliv z těch věcí a ještě řadu dalších.

A přesto znovu uslyšel svoje ústa, tentokrát to však nebyl jeho hlas, ani žádný z jím vytvořených Hlasů, minulých či současných; byl to nějaký Hlas, který nikdy ještě neslyšel. Později měl ostatním váhavě říkat, že to znělo tak trochu jako hlas Čímána Negra, hlasitý a vychloubačný, sebeparodující a skučivý. „Zmizni mi z cesty, vobludo jedna voškubaná!“ vykřikl a náhle se už zase chechtal. „Ani hovno ani blesk, hošo! Budu blafat, budu chodit a pind'ourem tě eště umlátím! Já mám čas a taky mám plán, a když se ti nebude chtít srát, budeš muset a eště rád! Slyšíš mě, ty votoku s bílým ksichem?“

Richiemu se zdálo, že klaun sebou trochu škubnul a couvnul, ale nezdržoval se tím, aby to podrobně zkoumal. Rozběhl se, šermuje rukama, sako za ním vlálo, nedbal, že nějaký tatík, právě zastavivší, aby jeho frocek mohl obdivovat

sochu Paula, na něj vyděšeně zírá jako na nějakého šílence. *Když to vezmeme kolem a kolem, panstvo, pomyslel si Richie, já jsem asi fakt zešilel. Bože můj, kéž by. Tohle byla snad nejdebilnější imitace nějakého Hlasu v historii, ale zdá se, že to nějak zabralo*

A pak hlas klauna za ním zahřměl. Otec toho robátka ho neslyšel, ale prckova tvář se náhle zkřivila a on začal bulet. Otec ho zvedl a začal ho celý zmatený chlácholit. I přes vlastní zděšení sledoval Richie pozorně tuto scénu mimo hlavní dění. Hlas klauna byl snad hněvivě potěšený, snad jen hněvivý: *„Máme tu dole to oko, Richie... slyšíš mě? To co se plíží. Jestli nechceš odletět, nechceš se rozloučit, přijď sem dolů pod město pěkně pozdravit to pěkné oko! Kdykoliv se sem na něj přijď podívat. Kdykoliv budete chtít. Slyšíš mě, Richie? Vezmi s sebou svoje jo-jo. A Beverly ať si vezme širokou sukni a patery spodničky. Na krku může mít prsten svého manžela! Eddie ať si vezme svoje boty do sedla! Zahrajeme si vypalovačku, Richie! Zahrajeme si VŠECHNY VELKÝÝÝ FLÁKY!*

Když Richie došel k chodníku, odvážil se ohlédnout přes rameno, a co uviděl, to ho ani v nejmenším neuklidnilo. Paul Bunyan tam pořád nebyl a teď už tam nebyl ani ten klaun. Na jeho místě teď stála šestimetrová socha Buddy Hollyho z umělé hmoty. Na jedné úzké klopě svého sportovního saka měl placku s nápisem ROCK SHOW „VŠECH MRTVÝCH“ RICHIEHO TOZIERA.

Jedna obroučka Buddyho brýlí byla ovázána lepicí páskou.

Malý chlapeček stále hystericky brečel; jeho otec rychle kráčel zpátky do města s plačícím dítětem v náručí. Obloukem se Richiemu vyhnul.

Richie také vykročil

(nohy mne teď nesou)

snaže se nemyslet na to

(zahrajeme si VŠECHNY VELKÝÝÝ FLÁKY!)

co se právě stalo. Byl ochoten myslet jen na jedinou věc, a to na velkého panáka whisky, kterého si dá v Městském domě u baru před tím, než si půjde zdřímnout.

Už jen pomyšlení na takového panáka – jen obyčejného panáka – mu trochu zlepšilo náladu. Ještě jednou se ohlédl přes rameno a skutečnost, že Paul Bunyan tam už zase stál se

sekerou z umělé hmoty přes rameno a šlebil se k nebi, mu zvedla náladu ještě víc. Richie přidal do kroku, vlastně bral do zaječích. A právě začal zase přemýšlet o možnosti, že to byly jen halucinace, když vtom ho opět přepadla ta úděsná bolest očí, hluboká a ochromující, a přinutila ho chraplavě zaúpět. Nějaká krásná mladá dívka, kráčící zasněně před ním a hledící na protrhávající se mraky, se na něj ohlédla, zaváhala, a pak k němu přikročila.

„Promiňte, pane, jste v pořádku?“

„To jen ty moje čočky,“ řekl s námahou. „Moje zatracené kontaktní čo –

ach bože, to je příšerná bolest!“

Tentokrát mu vylétly ukazováčky k očím tak rychle, že si je téměř vypíchl. Stáhl si spodní víčka a pomyslel si, *nepovede se mi je vyloupnout, určitě se mi to nepovede, nedostanu je ven a bude to bolet a bolet a bolet až z toho oslepu, oslepu, osl –*

Ale jedním mrknutím se mu to povedlo, jako obvykle. Ostrý a zaostřený svět, kde barvy zůstávaly uvnitř obrysů a tváře byly zřetelné a rozeznatelné, jednoduše zmizel. Místo nich nastoupily pastelové šmouhy. A i když s tou dívkou, snaživou i starostlivou, prohledávali nejméně čtvrt hodiny chodník, nenašli ani jednu čočku.

Richiemu se zdálo, že někde vzadu v hlavě slyší klaunův smích.

5

Bill Denbrough vidí ducha

Bill to odpoledne nespátřil Pennywise – ale přesto spatřil ducha. Opravdového ducha. O tom byl tenkrát Bill přesvědčený a nic z toho, co se stalo potom, ho nepřimělo ke změně tohoto přesvědčení.

Kráčel po Witcham Street a na chvíli se zastavil u kanálu kde skončil George svůj život toho deštivého říjnového dne roku 1957. Přičapl na bobek a nahlížel do kanálu, vyseknutého do kamenného obrubníku chodníku. Srdce mu

sice mohutně bušilo, ale přesto do toho kanálu nahlížel.

„Polez ven, proč neležeš,“ řekl tiše a napadla ho ne úplně šílená myšlenka, že jeho hlas se nese někde temnými a mokkými průchody, nedoznívá, nýbrž pokračuje dál a dál, odráží se od mechem porostlých kamenných sten a strojního zařízení už dlouho zahálejšího. Nese se nad nehybnými a temnými vodami a možná tiše vychází současně ze stovek jiných kanálů v dalších částech města.

„Polez odtud ven, nebo tam vlezeme a d-dostaneme tě.“

Neklidně čekal na nějakou reakci, skloněný nad kanálem, s rukama mezi koleny jako přihazovač při baseballu mezi hrou. Nic se neozvalo.

Právě se chystal zvednout, když vtom na něj padl nějaký stín.

Bill rychle vzhlédnul, dychtivě, v očekávání čehokoliv... ale byl to jen nějaký malý kluk, snad desetiletý nebo jedenáctiletý. Měl na sobě vybledlé skautské šortky, odhalující rozbitá kolena. V jedné ruce měl nanuk a v druhé laminátový skateboard, pošramocený skoro jako ta kolena. Nanuk měl zářivě oranžovou barvu, skateboard původně zářivě zelenou barvu.

„To vždycky mluvíte do kanálů, pane?“ zeptal se hoch.

„Jen v Derry,“ řekl Bill.

Na chvíli se na sebe vážně podívali a pak oba najednou vyprskli smíchem.

„Chtěl bych se tě zeptat na takovou b-blbost,“ řekl Bill.

„Klidně,“ řekl kluk.

„Ty jsi nikdy z nějakého kanálu nic neslyšel?“

Kluk pohlédl na Billa jako kdyby ten spadl s měsíce.

„D-dobře,“ řekl Bill, „zapomeň, že jsem se ptal.“

Vykročil a dostal se snad o deset kroků dál – směřoval na kopec, nejasně zvažuje možnost, že se půjde podívat na dům, kde vyrůstal – když se ten kluk ozval. „Pane?“

Bill se otočil. Svě sportovní sako držel na ukazováčku a měl ho přehozené přes rameno. Límeček košile měl rozepnutý, kravatu povolenou. Chlapec ho bedlivě sledoval, jako kdyby už teď litoval, že ho znovu oslovil. Pak pokrčil rameny, jako kdyby chtěl říci *A co, vzal to čert.*

„Jo.“

„A co říkal?“

„Nevím. Mluvil nějakou cizí řečí. Slyšel jsem ty hlasy, jak vycházejí z jedné z těch přečerpávacích stanic dole v Ladech. Z jedné z těch přečerpávacích stanic, co vypadají jako potrubí, co leze ze země –“

„Vím, které myslíš. A slyšel jsi dětský hlas?“

„Nejdřív dětský, ale pak už byl jako dospělý.“ Chlapec se odmlčel. „Trochu mě to vyděsilo. Běžel jsem domů a řekl jsem to tátovi. Ten mi řekl, že to mohla být nějaká ozvěna nebo tak, že to mohlo potrubím přicházet z některého domu.“

„A ty tomu věříš?“

Chlapec se usmál odzbrojujícím úsměvem. „Já jsem četl ve své knížce *Věř tomu nebo ne*, že taky byl jeden kluk, kterému hrály zuby. Jako rádio. Měl plomby jako malá rádia. Myslím, že když mám věřit tomuhle, že můžu věřit už všemu.“

„J-jo,“ řekl Bill. „Ale *věřil* jsi tomuhle?“

Chlapec váhavě zavrtěl hlavou.

„A slyšel jsi ty hlasy pak ještě někdy?“

„Jednou když jsem se koupal,“ řekl chlapec. „A to byl hlas holky. Jen brečela. Neříkala žádná slova. Bála jsem se pak vytáhnout špunt, protože jsem si myslel, že bych ji mohl utopit, rozumíte.“

Bill zase přikývl.

Chlapec teď hleděl na Billa s důvěrou, oči mu žhnuly a byly okouzlené. „Vy o těch hlasech něco víte, pane?“

„Slyšel jsem je,“ řekl Bill. „Už je to dávno. Strašně dávno. Znal jsi některé z těch dětí, co tady byly zavražděny, chlapče?“

Přes chlapcovy oči přeletěl stín; pak se v nich objevila nedůvěra a neklid. „Můj táta říká, že nemám mluvit s cizími lidmi. Říká, že tím vrahem může být kdokoliv.“ Odstoupil od Billa a vkročil do skvrnitého stínu jilmu, do něhož před sedmadvaceti lety Bill narazil svým kolem. Sletěl z něj a ohnul o strom řídítka.

„Já ne, chlapče,“ řekl. „Já jsem byl v posledních čtyřech měsících v Anglii. Do Derry jsem přijel až včera.“

„Ale stejně s vámi nesmím mluvit,“ odpověděl kluk.

„To je v pořádku,“ souhlasil Bill. „Tohle je svobodná země.“

Chlapec chvíli mlčel a pak řekl: „Trochu jsem se kamarádil s Johnnym Feurem. Byl to dobrý kluk. Brečel jsem,“

dokončil chlapec prozaicky svoji řeč a zhltnul zbytek svého nanuka. Pak vyplázl jazyk, teď jasně oranžový, a olízal si ruku.

„Drž se od kanálů a různých výpustí,“ řekl Bill tiše. „Vyhýbej se prázdným prostorům a opuštěným místům. Nechoď k seřadišti. Ale hlavně se nepřibližuj ke kanálům.“

Lesk z očí chlapce zmizel a delší dobu byl zticha. Pak řekl: „Pane? Chcete slyšet něco legračního?“

„Jistě.“

„Znáte ten film jak tam ten žralok požíral lidi?“

„Jistě, ten zná každý. *Č-č-čelisti*.“

„No, a já mám jednoho kámoše, rozumíte? Jmenuje se Tommy Vicananza, ale je trochu divnej. Straší mu asi na věži, chápete, jak to myslím?“

Jo.“

„No a ten si myslí že takovýho žraloka viděl v kanále. Byl u něj jednou sám v parku Bassey před pár týdny a říkal, že tam zahlíd tu ploutev. Povídal, že je asi dva nebo tři metry dlouhá. Teda jen ta *ploutev* je tak dlouhá, chápete? Povídá mi: ‚Tohleto zabilo Johnnyho a ty druhý děti. Byly to Čelisti, já to vím, protože jsem je viděl.‘ A já mu povídám: ‚Ten kanál je tak špinavý, že v něm nežije vůbec nic, ani střevle. A ty mi budeš vykládat, že jsi tam viděl žraloka. Tobě straší ve věži, Tommy.‘ A Tommy říkal, že pak se vynořil z vody jako na konci toho filmu a chtěl ho kousnout, a že stačil tak akorát uniknout. To je dost legrační, že, pane?“

„No, dost,“ souhlasil Bill.

„Musí mu strašit ve věži, co?“

Bill zaváhal. „Synu, drž se dál i od kanálu. Rozumíš?“

„Chcete říct, že tomu *věříte*?“

Bill zaváhal. Chtěl pokrčit rameny. Místo toho přikývl.

Chlapec ze sebe vydal tichý syčivý zvuk. Sklonil hlavu, jako kdyby se zastyděl. „Jo. Někdy si myslím, že haraší *mně*.“

„Já ti rozumím.“ Bill přistoupil k chlapci, který se na něj vážně podíval, ale tentokrát už neodstoupil. „Na tom prkně si zničíš kolena, chlapče.“

Kluk se podíval na svoje rozbitá kolena a zašklebil se. „Jo. Asi jo. Taky si to někdy myslím.“

„Mohl bych to také zkusit?“ zeptal se Bill náhle.

Chlapec na něj pohlédl nejprve s otevřenými ústy a pak se smíchem. „To tedy bude sranda,“ řekl. „Nikdy jsem neviděl dospělého na skateboardu.“

„Dám ti čtvrták,“ řekl Bill.

„Ale tatínek říká –“

„Nikdy neber od cizích lidí peníze nebo cukroví. Dobrá rada. Ale já ti přesto dám č-čtvrťák. Co tomu říkáš? Jen na roh J-Jackson Street.“

„O ten čtvrták nejde,“ řekl kluk. Opět se rozesmál – veselým a nekomplikovaným smíchem. Takovým čerstvým smíchem. „Já váš čtvrták nepotřebuju. Mám dva doláče. Já jsem prakticky bohatej. Rád se na to kouknu. Ale nesvádějte to na mě, jestli si něco polámete.“

„Neboj,“ řekl Bill. „Já jsem pojištěný.“ Otočil prstem jedním z omláčených koleček skateboardu, líbila se mu lehkost s jakou se otáčí – jako kdyby v něm byl milión kuličkových ložisek. Líbil se mu i zvuk toho otáčení. Vyvolával v něm něco dávného. Nějakou touhu, vřelou jako potřebu, milou jako lásku. Usmál se...

„Tak co tomu říkáte?“ zeptal se chlapec.

„Že bych se asi z-zabil,“ řekl Bill a chlapec se zasmál.

Bill postavil skateboard na chodník a stoupl si na něj jednou nohou. Zkusil jím popojet trochu dopředu a dozadu. Chlapec ho sledoval. V duchu se Bill viděl, jak se řítí po Witcham Street k Jackson Street na avokádově zeleném prknu toho chlapce, šosy sportovního saka se mu nadouvají, pleš se mu leskne ve slunci, kolena má ohnutá jako začátečníci v prvním dnu kursu lyžování. A z takového postoje je jasné, že vlastně už padá na hlavu. Vsadil by se, že ten kluk na skateboardu takhle nejezdí. Vsadil by se, že jezdí

(s čertem o závod)

jako kdyby neexistoval žádný zítřek.

Ten nadšený pocit v něm pohasínal. Představoval si až příliš zřetelně to prkno, jak mu vyjíždí zpod nohou, řítí se neřízené po ulici, svítivě zelené, což je barva, již může mít rádo snad jen dítě. Už se viděl, jak padá na zadek, možná na záda. Obraz se mění, jsme teď v soukromém pokoji nemocnice v Derry, podobném tomu, v němž ležel Eddie, když měl zlomenou ruku a chodili tam za ním. Bill Denbrough v sádrovém krunýři, jednu nohu na kladce a

drátech. Přichází doktor, pohlédne na tabulku, pohlédne na tebe a pak řekne: „Způsobil jste si to dvěma zásadními chybami, pane Denbroughu. Prvním bylo špatné zvládnutí skateboardu. A druhým skutečnost, že jste zapomněl na blížící se čtyřicítka.“

Shýbl se, zvedl zase skateboard a podal ho zpátky klukovi. „Raději to nebudu zkoušet,“ řekl.

„Zbabělče,“ řekl chlapec, nezdvořile.

Bill předvedl bojácnou slepici – strčil si palce do podpaží, zamával lokty a zakvokal.

Chlapec se zasmál. „Heleďte, já už musím domů.“

„Tak ale jed' opatrně,“ řekl Bill.

„Na skateboardu se nedá jezdit opatrně, člověče,“ odpověděl chlapec, a pohlédl na Billa, jako kdyby on byl právě tím, komu straší na věži.

„Jasně,“ řekl Bill. „V pořádku. Jak říkáme my od filmu, vím o tobě. Ale drž se dál od kanálů. A drž se pohromadě s kamarády.“

Chlapec přikývl. „Mám to domů kousek.“

Můj bratr to také měl domů kousek, pomyslel si Bill.

„Stejně už bude brzy po všem,“ řekl Bill chlapci.

„Fakt?“ zeptal se kluk.

„Myslím, že ano,“ řekl Bill.

„Dobře. Takže zatím... zbabělče!“

Chlapec si stoupl jednou nohou na prkno a druhou se odrazil. Jakmile se rozjel, došlápl na prkno i druhou nohou a páčil to ulicí rychlostí, jež se Billovi zdála být sebevražedná. Ale páčil to přesně jak Bill předpokládal: s nedbalou elegancí. Bill toho kluka miloval, potěšil ho, přál si *být* tím klukem a zároveň se za něj bál. Ten kluk se řtil ulicí, jako kdyby neexistovalo nic takového jako smrt nebo stárnutí. Zdál se být ve svých khaki skautských kraťasech a odrbaných teniskách nějak věčný a nevyvratitelný, kotníky omlácené a zapatlané celodenní špínou, vlasy vlající za jeho křehkou figurou.

Dávej pozor, mladej, nevybereš ten roh! vyděsil se Bill, ale kluk se zhoupnul v bocích, jako kdyby předváděl figuru break-dance, nohy mu na zeleném prknu tančily a mířil nezadržitelně za roh a na Jackson Street v prosté víře, že tam zrovna nikdo nepůjde po chodníku. *Milý hochu*, pomyslel si Bill, *vždycky to tak nebude.*

Šel dál k domu, kde kdysi bydleli, ale nezastavil se u něj; jen zpomalil na procházkovou chůzi. Na trávníku byli lidé – nějaká paní v zahradním křesle se spícím batoletem v náručí dohlížela na další dvě děti, snad osmi nebo desetileté, hrající badminton na trávníku, dosud vlhkém po dešti. Mladší z obou dětí, chlapec, smečoval přes síť a ta paní pochvalně zvolala: „Výborně, Seane!“

Dům měl stejnou tmavě zelenou barvu a nad dveřmi stále, měl takový světlík ve tvaru vějíře, ale matčiny truhlíky na květiny už tam nebyly. Stejně tak zmizela prolézačka, kterou otec postavil za domem z různě posbíraných trubek. Jasně si vzpomíná na ten den, kdy George z ní slítnul a urazil si zub. Ten ječel!

Jak tak hleděl na ten dům, napadlo ho, že by mohl přijít k té paní, co má v náručí spící děcko. Řekl by jí *Dobrý den, jmenuji se Bill Denbrough, já jsem tu kdysi bydlel*. A ta paní by řekla, *No to je hezké*. A co dál? Měl by se jí zeptat, jestli ten obličej, který kdysi pracně vyryl do jednoho z trámů na půdě – kdysi tam s Georgem házeli šipky – tam pořád ještě je? Nebo by se jí měl zeptat, zda její děti někdy spávají o zvlášť horkých letních nocích na síti zakryté zadní verandě a tiše si povídají, když sledují na horizontu tanec červánků? Asi by se jí měl na něco z toho zeptat, ale měl pocit, že by začal přílišně koktat, kdyby se snažil být milý... a vůbec, zajímají ho vlastně odpovědi na některou z těchto otázek? Poté, co George zemřel, stal se ten dům pro něj mrtvým, a ať se vrátil do Derry kvůli čemukoliv, určitě ne kvůli tomuto domu.

A tak šel dál až na roh ulice a zahrnul doprava, aniž by se ohlížel.

Octl se na Kansas Street a mířil zase do středu města.

Na chvíli se zastavil u plotu vedle chodníku a hleděl do Lad. Byl to stejný chatrný dřevěný plot, natřený vyšisovanou bílou barvou, i Lada vypadala stejně... možná ještě trochu divočeji. Jediný na první pohled zřetelný rozdíl představovala nepřítomnost skvrny špinavého kouře, vždy označující místo městské skládky (místo skládky město teď má moderní spalovnu odpadků), a přes divokou zeleň se pnul betonový had, nadjezd přípojky na dálnici. Jinak bylo všechno stejné, jako kdyby Lada viděl naposledy třeba loni v létě: plevel a křoviska po svahu dolů k bažinaté plošině nalevo a hustému

mlází náletových stromů napravo. Zahlédl i místo, kde rostou stříbřitě bílé stvoły vysoké asi tři metry, kterým říkali bambusy. Vzpomněl si, jak Richie jednou zkoušel kouřit jejich listy, tvrdil, že je kouří jazzoví hudebníci, aby se dostali do transu. Richiemu z nich bylo jen špatně.

Bill slyšel zurčení vody, protékající v mnoha pramenech tou divočinou, viděl odrazy slunce na širší části toku Kenduskeag. A ten pach také zůstal stejný, i když už tam není skládka. Těžká vůně zeleně v jarním rozpuku nestačila úplně zamaskovat pach splašků a lidských výkalů. Nebyl sice silný, nicméně zřetelný a nezaměnitelný. Pach hniloby; závaný podzemí.

Tak tam to tenkrát končilo, a tam to také bude končit tentokrát, pomyslel si Bill a zachvěl se hrůzou. Tam dole... pod městem.

Ještě chvíli tam postál v přesvědčení, že přeci musí spatřit něco – nějaký projev – z toho zla, jež do Derry přijeli potřít. Ale nespátřil nic. Slyšel zurčivý a živý zvuk tekoucí vody, připomínající mu přehradu, kterou tenkrát tam dole postavili. Viděl stromy a keře pohupující se v mírném vánku. Nic jiného. Ani známku něčeho zvláštního. Šel dál a v chůzi si z rukou oprašoval stopy bílého nátěru plotu.

Kráčel směrem do středu města, trochu vzpomínal, trochu fantazíroval. Proti němu šlo další dítě – tentokrát holčička asi desetiletá v manšestrácích a vybledlé červené blůzičce. Jednou rukou si pohrávala s míčem, ve druhé držela za blondáté nylonové vlásky nějakou panenku.

„Hej,“ oslovil ji Bill.

Vzhlédla. „Co je?“

„Který je nejlepší obchod v Derry?“

Zamyslela se. „Pro mě nebo pro všechny?“

„Pro tebe,“ řekl Bill.

„Bazarová růže, bazarové šaty,“ řekla bez jakéhokoliv zaváhání.

„Promiň prosím?“

„Prosíte o co?“

„No, chci říci, tak se ten obchod jmenuje?“

„Jasně,“ řekla a pohlédla na Billa, aby zjistila, zda nemá nějak dlouhé vedení. „Bazarová růže, bazarové šaty. Maminka říká, že to je vetešnictví, mně se ale líbí. Mají tam

staré věci. Jako desky, o kterých ani nevíte, že existovaly. A taky pohlednice. Je to tam cítit jako na půdě. Já už musím domů. Nashle.“

Šla dál, aniž by se ohlédla, plácala do míče a táhla panenku za vlasy.

„Hej,“ křikl za ní.

Ohlédla se otráveně. „Prosím promiňte?“

„Ten obchod! Kde to je?“

Znovu se ohlédla. „Jděte pořád za nosem. Je to pod Horní mlí.“

Bill pocítil, že se minulost hlásí sama, že ho začíná ovládat. Nechtěl se přeci té holčičky vůbec na nic ptát; ta otázka z něj jen tak vylétla jako zátka z láhve šampaňského.

Šel dál po Horní mlí dolů směrem ke středu města. Sklady a balírny, jež si pamatoval z dětství – pochmurné cihlové budovy se špinavými okny, jimiž vycházely různé masové pachy – tu už většinou nebyly, i když balírna masa Armour a Star tu ještě stojí. Ale pryč je firma Hemphill, místo ní tu stojí drive-in banka a místo firmy Eagle – hovězí a košer maso, tu je zase nějaké pekařství. A o kousek dál, kde býval přístavek firmy Bratři Trackerovi, visí cedule, na níž je staromódními písmeny napsáno přesně co říkala ta holčička, BAZAROVÁ RŮŽE, BAZAROVÉ ŠATY. Červené cihly byly přemalovány na žlutou barvu, která před takovými deseti či dvanácti roky mohla být veselá, ale dnes byla už značně zašlá – Audra takové barvě říkala močová žlut.

Bill pomalu kráčet k té budově a zdálo se mu, že na něj opět padá ten pocit již viděného. Později ostatním řekl, že mu bylo jasné, jakého ducha uvidí ještě před tím, než ho skutečně spatřil.

Výklad obchodu Bazarová růže, bazarové šaty byl více než jen zašlý; byl přímo zaprášený. Nebylo to žádné městské starožitnictví s načinčnými staromódními postelemi a vykládanými skříňkami a soupravami skla ze třicátých let, důmyslně osvětlovanými skrytými bodovými lampami; byl to obchod, jaký by jeho matka opovržlivě označila za „yankeeské vetešnictví“. Jednotlivé předměty byly ve výkladu naházené jeden přes druhý v bezúčelných haldách. Šaty s ramínek padaly. Kytary byly zavěšené za krky jako popravení zločinci. V jedné krabici byly malé desky na 45

otáček – 100 KUS, zněla cenovka. DVANÁCT ZA DOLAR. ANDREWS SISTERS, PERRY COMO, JIMMY ROGERS A DALŠÍ. Byly tam dětské oblečky, příšerně odrbané boty a před nimi cedulka NOŠENÉ, ALE JINAK DOBRÉ! PÁR ZA 1,00 \$. Stály tam dva televizory, asi rozbité. Třetí byl zapnutý a pouštěl do ulice rozmazaný obraz pořadu *Bradyho parta*. Krabice starých paperbacků, většinou s potrhanými obálkami (2 ZA ČTVRŤÁK, 10 ZA DOLAR. DALŠÍ VEVNITŘ, NĚKTERÉ „PIKANTNÍ“), stála na velkém rádiu ve špinavé skříni z bílé umělé hmoty a s ladícím knoflíkem o velikosti budíku. Ze špinavých váz na omláceném a oprýskaném jídelním stole trčely umělé květiny.

Všechny tyto věci viděl Bill jako chaotické pozadí věci, jež okamžitě upoutala jeho zrak. Stál tu a zíral na ni nevěřícíma očima. Po těle mu okamžitě naskočila husí kůže. Čelo měl horké, ruce studené a na chvíli se mu zdálo, že všechny dveře někde uvnitř hlavy se mu otevrou dokořán a on si vzpomene na všechno.

Napravo ve výkladě stál Stříbrňák.

Stojan mu pořád chyběl a přední i zadní blatník prokvétal rzí, ale na řídítkách stále ještě měl to mačkácí troubítko, gumový balóněk už popraskaný stářím. Kovová část troubítka, kterou Bill vždy udržoval bezvadně vyleštěnou, byla matná a podřobaná rezavými skvrnami. Na zadním blatníku byl nosič, na němž se tak často vozil Richie, avšak ohnutý a držel na jediném šroubu. Někdo potáhl sedlo imitací tygří kůže, jež byla už odřená a roztřepená tak, že jednotlivé pruhy byly velmi nezřetelné.

Stříbrňák.

Bill bezmyšlenkovitě zvedl ruku, aby setřel slzy, koulejší se mu po tvářích. Pak je řádně otřel kapesníkem a vkročil do krámu.

Vzduch v krámu Bazarová růže, bazarové šaty páchl stařinou. Jak ta holčička říkala, bylo to tu cítit půdou, ale ne tak přátelským pachem jako na některých půdách. Tohle nebyl pach leštěnky, vtírané s láskou do dřeva starých stolů nebo vůně staré plyše a sametu. Tady bylo cítit pach trouchnivějších knih, pach špinavých polštářků z umělé hmoty, napůl upečených horkým sluncem minulých let, pach prachu a myšiny.

Z televizoru ve výkladu kdákala a chrchlala Bradyho parta. Odněkud zezadu jeho zvuk přehlušoval hlas nějakého disc-jockeye z rádia, ohlašujícího se jako „váš kámoš Bobby Russell“ a slibujícího nové album od Prince tomu, kdo mu zatelefonuje jméno herce, co hrál ve filmu *Nechte to bobrovi*. Bill to jméno znal – byl to kluk jménem Tony Dow – ale o nové album Prince zájem neměl. To rádio stálo vysoko na polici mezi řadou portrétů z devatenáctého století. Dole pod nimi seděl majitel, asi čtyřicetiletý muž ve džínách a síťovém tričku s krátkými rukávy. Vlasy měl ulízané dozadu a byl hubený až k vychrtlosti. Nohy měl položené na stole, zarovnaném do výšky šanony, jemuž ovšem dominovala stará zdobená krámská pokladna. Četl paperback, který asi nikdy nebyl nominován na Pulitzerovu cenu. Jmenoval se *Stavební kolíky*. Na podlaze před stolem stála holičská pruhovaná tyč, její pestrobarevný proužek se odvíjel nahoru a nahoru do nekonečna. Odrbaná šňůra se od ní vinula po podlaze k zásuvce jako znavený had. Cedulka před tímto předmětem říkala: VZÁCNOST! 250 \$.

Když zacinkal zvonek nad dveřmi, označil si muž za stolem místo v knížce, kam dočetl, a vzhlédl. „Posloužím?“

„Ano,“ řekl Bill a otevřel ústa, že se zeptá na to kolo ve výkladu. Ale než stačil promluvit, zaplavila mu náhle mysl jediná neodbytná věta, slova, jež zatlačila do pozadí veškeré ostatní myšlenky:

Tlačí pěstmí na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy.

Co proboha?

(tlačí)

„Máte speciálně o něco zájem?“ zeptal se majitel. Hlas měl sice zdvořilý, nicméně hleděl na Billa trochu podezřívavě.

Kouká na mě, pomyslel si Bill, trochu pobavený i přes svoje rozrušení, jako kdyby si myslel, že jsem kouřil něco takového, z čeho jsou jazzoví muzikanti v transu.

„Ano, měl bych z-z-zájem o-o-o –“

(pěstmí na ty sloupy)

„– o ten s-s-sloup –“

„Myslíte tu holičskou tyč?“ V očích majitele se teď objevilo něco, co si Bill i při svém zmatku pamatoval a nenáviděl z dětství: úzkost osoby, jež musí poslouchat koktavého člověka, nutkání rychle mu skočit do řeči a

dokončit myšlenku. *Já ale nekotám! Překonal jsem to. JÁ SAKRA PŘECE NEKOKTÁM! JÁ-*

(a přesto tvrdí)

Ta slova mu v hlavě zněla natolik jasně, že se mu zdálo jako by mu je tam někdo jiný vyslovoval, jako by byl posedlý démony z biblických dob – přepadený nějakými tvory z vesmíru. Přesto však ten hlas poznával a věděl, že je jeho vlastní. Cítil, jak mu na obličejí vyráží pot.

„Mohl bych vám dát

(vidí duchy)

na tu tyč slevu,“ řekl majitel. „Popravdě řečeno, za dvě stě padesát ji neudám. Dal bych vám ji za sto sedmdesát pět, co tomu říkáte? Je to jediná skutečná starožitost v tomhle krámu.“

(tyt),

„TYČ,“ téměř zakřičel Bill a majitel sebou trochu cuknul. „O tu tyč zájem nemám.“

„Jste v pořádku, pane?“ zeptal se majitel. Starostlivý tón jeho hlasu byl doprovázen výrazem ostražitosti v jeho očích a Bill spatřil, jak mu levá ruka mizí z desky stolu. Pochopil spíše deduktivně než intuitivně, že pod deskou, kam on nevidí, je otevřená zásuvka a majitel v ní téměř určitě položil ruku na nějakou pistoli. Možná měl obavy z přepadení, možná má jen strach. Konečně s největší pravděpodobností je homosexuál a toto je město, kde místní mladiství zločinci uspořádali pro Adriana Mellona smrtelnou koupel.

(tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy)

Ta slova vytlačila veškeré myšlenky; bylo to jako kdyby zešílel. Odkud se ta slova berou?

(tlačí)....

Opakují se a opakují.

S náhlým titanským úsilím je Bill napadl. Provedl to tak, že donutil svůj mozek přeložit tu podivnou větu do francouzštiny. Stejným způsobem překonával koktání jako výrostek. Jak ta slova procházela jeho myšlenkovým polem, měnil je... a najednou ucítil, že stisk koktavosti pominul.

Uvědomil si, že majitel něco řekl.

„P-p-promiňte?“

„Říkal jsem, že jestli budete mít nějaký záchvat, tak abyste si to odbyl venku na ulici. O nic takového tady nestojím.“

Bill se zhluboka nadechl.

„Zkusme to z-znova,“ řekl. „Jako kdybych právě teď v-
vstoupil.“

„Dobře,“ řekl majitel, poměrně souhlasně. „Tak jste právě
vešel. A co dál?“

„To k-kolo ve výkladě,“ řekl Bill. „Kolik chcete za to
kolo?“

„Dvacet babek.“ Znělo to už klidněji, ale ta levá ruka se na
stůl nevracela. „Myslím, že to kdysi byla značka Schwinn,
teď už to ale je kříženec.“ Očima si Billa změřil. „Je to velké
kolo. Může být pro vás.“

Bill si vzpomněl na zelený skateboard toho kluka a řekl,
„Myslím, že dny mého ježdění na kole už mám za s-s-sebou.“

Majitel pokrčil rameny. Jeho levá ruka se konečně zase
objevila. „Máte synátora?“

„A-ano.“

„Jak je starý?“

„J-j-jedenáct let.“

„Je to dost velké kolo na jedenáctiletého kluka.“

„Berete cestovní šeky?“

„Jestli nejsou o víc než deset dolarů nad cenou nákupu.“

„Mohu vám dát dvacku,“ řekl Bill. „Směl bych si
zatelefonovat?“

„Ano, když to nebude meziměsto.“

„Nebude.“

„Račte.“

Bill zavolal do knihovny. Mike tam byl.

„Kde jsi, Bille?“ zeptal se a hned dodal: „Jsi v pořádku?“

„Úplně. Mluvil jsi s někým z ostatních?“

„Ne. Uvidíme je večer.“ Po krátké pauze řekl: „Tedy
alespoň doufám. Co pro tebe mohu udělat, Velký Bille?“

„Kupuji kolo,“ řekl Bill klidně. „Chtěl bych se tě zeptat,
zda bych ho mohl dovézt k tobě domů. Máš garáž nebo něco,
kam by se dalo uskladnit?“

Na druhém konci bylo ticho.

„Miku? Jsi –“

„Jsem tady,“ řekl Mike. „Je to Stříbrňák?“

Bill pohlédl na majitele. Zase si četl tu svoji knížku... a
nebo do ní jen koukal a bedlivě naslouchal.

„Ano,“ řekl.

„Kde jsi?“
„Jmenuje se to tu Bazarová růže, bazarové šaty.“
„Aha,“ řekl Mike. „Já bydlím na Palmer Lane číslo 61. Musíš na Main Street –“
„To najdu.“
„Dobře. Počkám tam na tebe. Dáme si něco k večeři?“
„To by bylo prima. A ty se můžeš uvolnit z práce?“
„Bez problémů. Carole to za mě vezme.“ Mike opět trochu zaváhal. „Říkala, že asi hodinu před mým návratem tu byl nějaký chlapík. Vypadal prý, jako kdyby viděl duchy. Nechal jsem si ho popsat. Byl to Ben.“
„Určitě?“
„Jo. A teď to kolo. To do toho také patří, že?“
„Nebylo by divu,“ řekl Bill a znovu pohlédl na majitele, který se zdál být pohroužený do své knížky.
„Takže sejdeme se u mě,“ řekl Mike. „Číslo 61. Nezapomeň to.“
„Nezapomenu. A děkuji, Miku.“
„Hodně štěstí, Velký Bille.“
Bill zavěsil. Majitel okamžitě zavřel knihu. „Sehnal jste si plac na uložení toho kola, příteli?“
„Jo.“ Bill vytáhl šekovou knížku a podepsal dvacetidolarový šek. Majitel zkoumal podpisy s pečlivostí, jež by Billovi za méně podivného duševního rozpoložení připadala jistě téměř urážlivá.
Majitel konečně podškrábl stvrzenku a zastrčil šek do své staré pokladny. Vstal, dal si ruce na zadek, poškrábal se a vydal se k výkladu. Prodíral se kolem hromad haraburdí a veteše s roztržitou jemností, jež Billa fascinovala.
Zvedl kolo, otočil ho a posunul ke konci výkladu. Bill ho vzal za řídítka, aby mu pomohl a znovu jím proběhlo zamrazení. Stříbrňák. Znovu. Držel v rukách Stříbrňáka a *(tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy)* musel zapuzovat tu myšlenku, protože ho oslabovala a vnukala mu divné pocity.
„Zadní duše je trochu měkká,“ řekl majitel (ve skutečnosti byla prázdná a jako placka). Přední duše byla nahuštěná, ale sjetá až na kord.
„Nevadí,“ řekl Bill.
„Zvládnete ho odtud převést?“

(Zvládal jsem ho perfektně; teď ale nevím)

„Snad ano,“ řekl Bill. „Děkuji vám.“

„Jasně. A kdybyste se chtěl domluvit o té holičské tyči, klidně zase přijďte.“

Majitel mu přidržel dveře. Bill kolo vyvedl, zahrnul doleva a vydal se směrem k Main Street. Lidé hleděli pobaveně a zvědavě na muže s holou hlavou, tlačícího obrovské kolo s prázdnou zadní duší a balónkovou houkačkou, vyčnívající nad rezavým nákupním košíkem, ale Bill jejich pohledy ani nezaznamenával. Podívoval se, jak jeho ruce dospělého bezvadně padnou na gumové návleky řídítek, vzpomínal si, jak chtěl pořádkem do otvorů v každém návleku namotat nějaké proužky bužírky různé barvy, aby vlály ve větru. Nikdy se ale k tomu nedostal.

Zastavil se na rohu ulic Center a Main před knihkupectvím. Na chvíli kolo opřel o budovu, aby si sundal sako. Tlačít takové kolo na prázdné pneumatice je fuška a teď odpoledne už bylo dost horko. Sako hodil do košíku a tlačil kolo dál.

Řetěz je rezavý, pomyslel si. Ať měl to kolo kdokoliv, moc se o

(něj)

to nestaral.

Na chvíli se zastavil, zamračil se a snažil si vzpomenout, co se vlastně se Stříbrňákem tenkrát stalo. Prodal ho? Odložil ho? Nebo ho snad ztratil? Nevzpomínal si. Místo toho se ta idiotská věta

(pěštní na ty sloupy, a přesto tvrdí)

tlačila znovu a znovu, tak nepatřičná a podivná jako lenoška na bitevním poli, gramofon v krbu nebo řada tužek, vystupujících z betonového chodníku.

Bill zavrtěl hlavou. Ta věta se rozpadla a rozplynula jako kouř. Tlačil Stříbrňáka k Mikovu domu.

6

Mike Hanlon objasňuje

Nejdřív ale připravil večeři – hamburgry se žampionovou

omáčkou a cibulí a špenátový salát. To už měli za sebou práci na Stříbrňákovi a těšili se na jídlo.

Bydlel v hezkém domku, natřeném na bílo, se zelenými konturami. Mike právě přijížděl, když Bill dotlačil Stříbrňáka na Palmer Lane. Seděl za volantem starého forda s rezavými dveřmi a prasklým zadním oknem a Bill si připomněl skutečnost, již Mike už tak jemně zmínil: z těch šesti členů Klubu smolařů, kteří opustili Derry, už není nikdo smolařem. Mike tady ale zůstal a zůstal i smolařem.

Bill zavedl Stříbrňáka do Mikovy garáže, stejně uklizené jako celý dům. Na věšácích náradí, světla se stínítky připomínala osvětlení kulečnickových stolů v herně. Bill opřel Stříbrňáka o zeď. Oba se na sebe beze slova podívali, ruce v kapsách.

„Jo, je to Stříbrňák,“ řekl konečně Mike. „Myslel jsem jsi, že se třeba taky pleteš. Ale je to on. Co s ním budeš dělat?“

„Ať se picnu, jestli mám poněť. Máš pumpičku na kolo?“

„Jo, a myslím, že tu mám i soupravu na lepení duší. Má galusky?“

„No, míval je.“ Bill se sklonil a prohlížel prázdnou gumu.

„Jo, galusky.“

„Budeš na něm zase jezdit?“

„J-jasně že ne,“ řekl Bill ostře. „Prostě se mi nelíbí na něj koukat, že má p-p-prázdnou duši.“

„Jak řekneš, Velký Bille. Ty jsi tady šéf.“

Bill se rychle otočil, když uslyšel takovou reakci, Mike však už odcházel na konec garáže a ze zdi bral hustilku. Z jednoho šuplíku vyndal soupravu na lepení duší a podal ji Billovi, který si ji zvědavě prohlížel. Stejná věc, jakou si pamatoval z dětství: malá plechová krabička asi stejného rozměru jako mají kuřáci na balení cigaret, jenomže víčko měla lesklé a zdrsnělé – používalo se k obroušení duše kolem díry před nalepením flastru. Celá krabička vypadala jako úplně nová a měla na sobě nalepenou cenovku obchodního domu Woolworth s cifrou 7.23 dolaru. Zdálo se mu, že když byl ještě malý, byly takové soupravy asi tak za dolar a pětadvacet centů.

„To tu nemáš dlouho,“ řekl Bill. Nebyla to otázka.

„Ne,“ souhlasil Mike. „Koupil jsem to minulý týden. V nákupním středisku.“

„Ty máš svoje kolo?“

„Ne,“ řekl Mike a pohlédl na Billa.

„Prostě jsi tu soupravu jen tak koupil, co?“

„Prostě se mi chtělo ji koupit,“ neodporoval Mike, stále sleduje Billa. „Probudil jsem se a pomyslel si, že by se mohla hodit. Celý den se mi to připomínalo. Tak jsem... prostě tak jsem tu krabičku koupil. A tobě se teď hodí.“

„Jo, a mně se teď hodí,“ přikývl Bill. „Ale jak se říká v knížkách, co tím chtěl autor říci?“

„To se můžeš zeptat ostatních,“ řekl Mike. „Dnes večer.“

„Co myslíš, budou tam všichni?“

„Tak to nevím, Velký Bille.“ Odmlčel se a pak dodal:

„Podle všeho nepřijdou všichni. Jeden nebo dva se rozhodnou, že z města prostě zmizí. Nebo...“ Pokrčil rameny.

„A co budeme dělat, když se to stane?“

„To nevím.“ Mike ukázal na soupravu. „Zaplatil jsem za to sedm babek. Budeš s tím něco dělat nebo se na to budeš jen koukat?“

Bill vyndal z košíku kola svoje sako a pověsil ho pečlivě na volný háček na zdi. Pak obrátil Stříbrňáka koly nahoru, takže stál na sedle a řídítkách, a začal opatrně otáčet zadním kolem. Nelíbilo se mu, jak píská nenamazaná osička a vzpomněl si na téměř neslyšné cvakání kuličkových ložisek na skateboardu toho kluka. *Pár kapek strojního oleje to spraví, pomyslel si.*

A když se namaže i řetěz, také mu to neuškodí. Je příšerně rezavý... A kartičky do kol. Potřebuje karty do drátů. Mike určité nějaké karty bude mít. Pěkně tuhé. Bicyklové s celuloidovým potahem, takové ty tuhé a klouzavé, když se poprvé míchají, tak vypadnou z rukou. Jasně, karty, a kolíčky na prádlo na jejich upevnění

Náhle všeho nechal.

Pro krísta pána, na co to vlastně pořád myslí?

„Něco není v pořádku, Bille?“ zeptal se Mike měkce.

„Všechno klape.“ Prsty nahmatal něco malého, kulatého a tvrdého. Strčil pod to nehty a tahal. Vytáhl z duše malý cvoček. „A máme v-v-viňka,“ řekl, a v myslí mu náhle nastoupil opět ten podivný, nežádaný a mocný hlas: *Tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy.* Tentokrát však byl ten hlas jeho hlas, doprovázený hlasem jeho matky,

říkajícím: *Zkus to znovu, Bille. Tentokrát se ti to skoro povedlo.*

Otřásl se...

(ty sloupy)

Zavrtěl hlavou. *Nejsem schopen to vyslovit, bez zakoktání ani ted'*, pomyslel si a na chvíli měl pocit, že snad už ničemu nerozumí. Ten pocit však hned zmizel.

Otevřel soupravu na opravu duší a dal se do práce. Trvalo mu dlouho, než si s tou dírou poradil. Mike se opřel o zeď v paprscích večerního slunce, rukávy košile vyhrnuté, kravatu povolenou, pískající si nějakou melodií, v níž nakonec Bill poznal písničku „Oslepila mne vědou“.

Zatímco čekal, až lepidlo na záplatě trochu zaschne, namazal Bill – jen aby měl co dělat, jak si říkal – Stříbrňákovi řetěz, ozubené kolo a všechny osičky. Kolo sice nevypadalo lépe, ale když zatočil koly, zjistil, že pískání se už neozývá, a to mu zvedlo náladu. Stříbrňák by tak jako tak nikdy žádnou soutěž elegance nevyhrál. Jeho jedinou předností bylo, že se uměl řídit jako modrý blesk.

Tou dobou, kolem půl šesté, už skoro zapomněl, že tam je také Mike; tak se ponořil do drobné, leč plně uspokojující práce s údržbou Stříbrňáka. Našrouboval hadičku hustilky na ventilík zadního kola a sledoval jak se duše nafukuje, správný tlak hodnotil od oka a zmáčknutím pneumatiky. Potěšilo ho, že záplata drží dobře.

Když už to vypadalo, že duše je správně nafouknutá, odšrouboval hadičku a chystal se Stříbrňáka zase obrátit, vtom však za sebou zaslechl rychlé pleskání karet. Rychle se otočil, málem Stříbrňáka převrhl.

Stál tam Mike s paklíkem modrých bicyklových karet v ruce „Chtěl jsi karty?“

Z Billa vyšlo dlouhé vzdychnutí. „A předpokládám že máš i kolíčky, co?“

Mike vytáhl z kapsy košile čtyři kolíčky a podával mu je.

„Jen tak náhodou je máš u sebe, c-c-o?“

„Jo, tak nějak,“ řekl Mike.

Bill si vzal karty a snažil se je nějak upevnit. Ruce se mu třásly a karty mu v rukách klouzaly. Vypadly mu na podlahu... ale jen dvě přistály lícem vzhůru. Bill se na ně podíval, a pak hned na Mika. Mikův zrak byl jako přibitý na

rozházených kartách. Ústa měl pootevřená a trochu cenil zuby.

Obě lícem otočené karty byla piková esa.

„To není možné,“ řekl Mike. „Ten balíček jsem právě teď otevřel. Podívej se.“ Ukázal na plechovku na odpadky u dveří garáže a Bill spatřil celofánový obal. „Jak v jednom balíčku karet mohou být dvě piková esa?“

Bill se shýbl a obě karty zvedl. „A jak je možné, že když mi upadne celý balíček karet, že se lícem otočí jen dvě?“ zeptal se. „To je ještě větší pra–“

Otočil obě esa, podíval se na ně, a pak je ukázal Mikovi. Jedna karta měla modrou zadní stranu, druhá červenou.

„Ach bože, Miku, co to vyvádíš?“

„Co s nimi budeš dělat?“ zeptal se Mike dutě.

„No co, prostě je přidělám,“ řekl Bill a náhle se začal smát. „Na to také jsou, ne? Existují-li určité předběžné podmínky pro používání kouzel, tyto podmínky se nevyhnutelně upraví samy. Je to tak?“

Mike neodpověděl. Sledoval Billa, jak upevňuje karty na zadní kolo. Ruce se mu ještě třásly a chvíli trvalo, než se mu to povedlo. Zhluboka se nadýchl, zadržel dech a zadní kolo roztočil. Karty začaly v tichu garáže hlasitě plácát o dráty staccatem kulometné střelby.

„Tak už pojď,“ řekl Mike měkce. „Jdeme dovnitř, Velký Bille. Uděláme si něco k zakousnutí.“

Zdolali hamburgry, seděli tu s cigaretou a sledovali, jak na Mikově dvorku přechází soumrak do tmy. Bill vytáhl svoji náprsní tašku, vyjmul nějakou navštívenku a na její zadní stranu napsal větu, pronásledující ho od chvíle, kdy ve výkladu toho krámu Bazarová růže, bazarové šaty spatřil Stříbrňáka. Ukázal ji Mikovi, který si ji přečetl, rty sevřené.

„Říká ti to něco?“ zeptal se Bill.

„Tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy.“ Přikývl. „Ano, vím co to je.“

„Tak mi řekni, co to je. Nebo mi zase začneš povídat ty n-n-nesmysly, abych na to přišel sám?“

„Ne,“ řekl Mike. „Myslím, že v tomto případě ti to klidně mohu říci. Ta věta patří do hodin angličtiny. Je to jazykolam, používaný jako řečové cvičení pro ty, co šišlají a koktají. Tvoje matka se snažila naučit tě to tenkrát v létě. V létě roku

1958. Pořád jsi chodil a mumlal sis to pro sebe.“

„Opravdu?“ řekl Bill, a pak si pomalu sám na tu otázku odpověděl...

„Asi ano.“

„To jsi ji asi chtěl hodně potěšit.“

Bill, kterému najednou bylo trochu do pláče, jen přikývl. Neodvažoval se promluvit.

„Nikdy jsi to nesvedl,“ řekl mu Mike. „To si pamatuji. Snažil jsi se jako ďábel, ale jazyk se ti pořád pletl.“

„Ale přesto jsem to jednou svedl,“ odpověděl Bill. „Nejméně jednou.“

„Kdy?“

Bill uhodil pěstí do desky jídelního stolku, až ho to zabolelo. „*Nevzpomínám si!*“ křikl. A pak tupě opakoval: „Prostě si nevzpomínám.“

KAPITOLA 12

Tři nezvaní hosté

1

Den poté co Mike telefonoval, začal Henry Bowers slyšet hlasy. Mluvily na něj celý den. Nějakou dobu si Henry myslel, že přicházejí z měsíce. Pozdě odpoledne, když vzhlédl z místa na zahradě, kde okopával hrách, uviděl na modrém denním nebi měsíc, malý a bledý. Stín měsíce.

A proto byl vlastně přesvědčen, že to na něj mluví měsíc. Jen takový stínový měsíc by mohl mluvit takovými stínovými hlasy – hlasy starých kamarádů a hlasy těch dětí, co si tenkrát dávno hrávaly v Ladech. Tyto hlasy a ještě jeden... ten se ani neodvážil pojmenovat.

Nejdřív mluvil z měsíce Viktor Criss. *Vracej se, Henry. Všichni se vracej, brácho. Vracej se do Derry.*

Pak mluvil z měsíce Krkavec Huggins, asi z jeho odvrácené strany. *Jsi už jediný, Henry. Jediný z nás co zůstal. Musíš je dostat, i za mě a za Viktora. Žádný malý děti nás nemůžou takhle štvát. Jednou jsem přece napálil u Trackerů balón a Tony Tracker mi řek' že ten balón dolít' snad až na Yankee stadión.*

Kopal a koukal na ten stínový měsíc na nebi a za chvíli přišel Fogarty, dal mu ze zadu ránu za krk a pak pěstí do obličeje.

„Vykopáváš ten hrách i s plevelem, idiote jeden.“

Henry se narovnal a otřel si s tváře a vlasů špínu. Před ním stál Fogarty, obrovitý chlap v bílém kabátě a bílých kalhotách, břicho vyvalené před sebou. Strážce (tady v Juniper Hillu se jim říkalo „vychovatelé“) měly zakázáno nosit obušky, a tak hodně z nich – Fogarty, Adler a Koontz byli nejhorší – nosilo po kapsách ruličky čtvrtáků. A skoro vždycky jimi praštili do stejného místa, přímo za krk. Proti

čtvrťákům žádný předpis nebyl. Čtvrťáky nebyly považovány za smrtelnou zbraň v Juniper Hillu, zařízení pro duševně choré zločince, stojícím na okraji Augusty, poblíž města Sydney.

„Moc toho lituju, pane Fogarty,“ řekl Henry a předvedl přátelský škleb, při kterém se mu obnažila nepravidelná řada žlutých zubů. Vypadaly přesně jako plaňky na plotu u domu, kde straší. Henrymu začaly vypadávat zuby už někdy ve čtrnácti letech.

„Jasně že toho lituješ,“ řekl Fogarty. „A budeš toho litovat ještě víc, jestli tě ještě jednou nachytám, Henry.“

„Ano, pane Fogarty.“

Fogarty odkráčel, jeho černé boty zanechávaly velké hnědé otisky v prachu zahrady West Garden. Protože Fogarty byl teď k němu zády, dovolil si Henry na okamžik se pokradmu porozhlédnout. Vyhnali je všechny z Modrého pavilónu na okopávání, hned jak se začaly protrhávat mraky – do Modrého pavilónu se umísťovali původně velmi nebezpeční chovanci, dnes považovaní jen za středně nebezpečné. Vlastně všichni chovanci v Juniper Hillu byli považováni za středně nebezpečné; bylo to zařízení pro kriminálníky s duševní poruchou. Henry Bowers se sem dostal, protože byl usvědčen z vraždy svého otce koncem léta roku 1958 – byl to slavný rok, pokud šlo o vraždu, jen co je pravda. Pokud jde o vraždu, rok 1958 zářil.

Jenomže pochopitelně si nemysleli, že zabil jen svého *otce*; kdyby šlo jen o jeho *otce*, nemusel by Henry trávit ve Státní psychiatrické klinice Augusty dvacet let, většinu té doby pod psychickou a chemickou léčbou. Ne, ne pouze svého *otce*; úřady byly přesvědčeny, že je zabil všechny, nebo alespoň většinu z nich.

Bezprostředně po rozsudku uveřejnily *Noviny* na první straně redakční článek s titulkem „Konec dlouhé noci města Derry“. V něm znovu připomněly všechny nápadné skutečnosti: pásek v Henryho pokoji, patřící pohřešovanému Patricku Hockstetterovi; hromadu školních učebnic, některé s podpisem pohřešovaného Krkavce Hugginse a jiné pohřešovaného Viktora Crisse, dvou známých kamarádů Bowersovic kluka, v Henryho skříní. A nejzávažnější nález ze všech, spodní kalhotky zasunuté do škvíry mezi Henryho

matracemi, jež dle značky pro prádelnu byly identifikované jako kalhotky zavražděné Veroniky Groganové.

Jak uváděly *Noviny*, tou příšerou, pronásledující celé město na jaře a v létě roku 1958, byl Henry Bowers. Když však *Noviny* ohlásily na své titulní straně vydání ze šestého prosince konec dlouhé noci města, i takovému idiotovi jako Henrymu Bowersovi bylo jasné, že v Derry ta noc *nikdy* neskončila.

Mučili ho otázkami, stáli kolem něj v kruhu, ukazovali na něj prsty. Policejní šéf mu dal dvakrát obrovskou facku a jeden detektiv jménem Lottman ho praštil do břicha a řekl mu, aby zpíval, a to hezky rychle.

„Venku je spousta lidí, Henry, a nemají dobrou náladu,“ řekl mu tenhle Lottman. „V Derry se sice už hodně dlouho nelyňovalo, to ale neznamená, že by se zase nemohlo.“

Bylo mu jasné, že ho tu budou držet co možná nejdéle, ne snad proto, že by některý z policajtů opravdu věřil tomu, že dobří lidé z Derry se vlámou na policejní stanici, vynesou Henryho a pověsí ho na nejbližší plané hrušce, ale protože už zoufale potřebovali uzavřít záznamy o vraždách a hrůze onoho léta; ty však Henry nespáchal. Chtěli, aby doznal všechno, jak brzy pochopil. Henrymu to bylo celkem jedno. Po všech těch hrůzách v kanálech, po tom, co se stalo Krkavci a Viktorovi, už mu nic moc nevadilo. Ano, řekl, že zabil svého otce. To je pravda. Ano, zabil Viktora Crisse a Krkavce Hugginse. To je taky pravda, alespoň v tom smyslu, že je zavedl do tunelů, kde pak byli zavražděni. Ano, zabil Patricka. Ano, Veroniku taky. Ano na jednu vraždu, ano na všechny. Není to sice pravda, ale to nevádí. Na někoho se to hodit musí. Možná proto byl také on ušetřen. A kdyby odmítl to na sebe vzít...

S tím páskem Patricka to chápal. Jednou ho na něm vyhrál ve skatu, zjistil, že mu nepasuje a pohodil ho ve svém prádelníku. Chápal to i s těmi učebnicemi – sakra, všichni tři se kamarádili a už vůbec je nezajímaly nějaké učebnice, dalo by se říci, že je zajímaly méně než loňský snůh. Ve skříních těch kluků mohly být zase třeba jeho učebnice, a policajti to možná taky věděli.

A ty spodňáry... ne, to tedy nechápe, jak se mohly mezi jeho matrace dostat spodní kalhotky Veroniky Groganové.

Ale možná by věděl kdo – nebo co se o to postaralo.

O takových věcech je lepší být zticha.

Nejlepší je dělat ze sebe blbce.

A tak ho poslali do Augusty a pak ho v roce 1979 přemístili do Juniper Hillu a tam se dostal do maléru jen jednou a nikdo nejdřív nechápal vlastně proč. Nějaký chlápek se snažil zhasnout Henryho noční světýlko. Tím nočním světýlkem byl Kačer Donald se svojí námořnickou čepičkou. Donald ho měl chránit, když zapadlo slunce. Kdyby nesvítilo žádné světlo, přicházely by věci. Nezastavily by je žádné zámky na dveřích nebo drátěné sítě. Přicházely by jako nějaká mlha. Věci. Mluvily a smály se... a někdy po něm šmataly. Zarostlé věci, holé věci, věci s očima. Ty věci, které vlastně zabily Viktora a Krkavce, když všichni tři tenkrát pronásledovali tu bandu v tunelech pod Derry v srpnu roku 1958.

Když se teď rozhlížel, viděl i ostatní chovance z Modrého pavilónu. Byl tu George DeVille, který jedné zimní noci roku 1962 zabil svoji ženu a své čtyři děti. Georgova hlava byla plně skloněná, bílé vlasy mu pohlávaly ve vánku, z nosu mu vesele tekla nudle a jak úporně kopal, poskakoval mu a lítal velký dřevěný krucifix. Byl tu Jimmy Donlin, který podle papírů zabil svoji matku v Portlandu během léta roku 1965, ale už v nich nebylo zaneseno, že Jimmy taky zkoušel nový způsob likvidace těla: než přišla policie, Jimmy už snědl polovinu své matky, včetně jejího mozku. „Po něm jsem teď dvakrát tak chytřejší,“ svěřil se jednou po večerce Henrymu.

V řádku za Jimmym zuřivě kope a zpívá si pořád dokola jedinou sloku jako vždycky mrňavý Francouz Benny Beaulieu. Benny tu je za požáry – je pyroman. Kope a zpívá pořád tu sloku z písničky od Doors: „Ať ta noc hoří, ať ta noc hoří, ať ta noc hoří, ať –“

Po chvíli to leze na nervy.

Za Bennym je Franklin Cruz, který znásilnil asi padesát ženských, než ho chytili v Bangoru v parku s kalhotami na půl žerdi. Věk jeho obětí se pohyboval od tří do jednaosmdesáti. Frank není nic zvláštního. Kousek za ním je Arlen Weston, víc zasněně sledující svoji motyku než s ní pracující. Fogarty, Adler a John Koontz nejdřív zkoušeli na Westonovi svoje ruličky čtvrtáků v pěsti, aby ho přesvědčili, že má pracovat trochu svižnějším tempem, a jednoho dne ho

Koontz asi praštil trochu silněji, protože Arlenu Westonovi začala téci krev nejen z nosu, ale i z uší a večer pak měl křeče. Ne silné; jen takové mírné. Ale od té doby se Arlen propadal hlouběji a hlouběji do své vnitřní temnoty a byl už beznadějným případem, téměř úplně odpojený od světa. Za Arlenem je –

„Koukej sebou hejhat nebo ti pomůžu, Henry!“ vyštěkl na něj Fogarty a Henry začal zase kopat. Nechtěl, aby měl křeče, aby skončil jako Arlen Weston.

Ty hlasy se brzy ozvaly znovu. Tentokrát to však byly hlasy těch druhých, hlasy těch dětí, které především ho sem dostaly, šeptaly na něj z toho stínového měsíce.

Bowersi, ty nejsi schopný chytit ani tlusťocha, šeptal jeden z nich. Já jsem teď bohatý a ty kopeš hrách. Dobře ti tak, hovado jedno!

B-B-Bowersi, ty b-b-bys n-n-nebyl schopen chytit ani r-r-rýmu! Četl jsi n-n-nějaké d-d-dobré knihy od t-t-té doby c-c-co tam-j-ji? Já j-j-jsem jich n-n-napsal h-h-hromady! Já j-j-jsem b-b-bohatý a ty v Juniper Hillu! D-d-dobře ti t-t-tak, t-t-t-y h-h-hovado jedno!

„Držte hubu,“ zašeptal Henry na ty stínové hlasy a kopal rychleji. Začal vykopávat vedle plevele i mladé rostlinky hrášku. Po tvářích mu tekla pot v proudech jako slzy. „Měli jsme vás dostat. To jsme teda měli.“

Zamkli jsme tě tam, ty jedno hovado, zachechtal se další hlas.

Honil jsi mě a nemohl jsi mě dohonit, a já jsem teď taky bohatý! Pěkně se klouzej, banánová šlupko!

„Držte hubu,“ mumlal Henry a kopal ještě rychleji. „Jen držte hubu!“

Chtěl by ses mi dostat do kalhotek, Henry? začal ho dráždit zase jiný hlas. Máš smůlu! Všichni mi to mohli dělat, byla jsem sice jen coura, ale teď jsem taky bohatá a jsme zase všichni pohromadě a dělali jsme to zase, ale ty bys nebyl schopen mi to udělat, ani kdybych tě nechala, protože by se ti nepostavil, a dobře ti tak, Henry, to je vono –

Kopal jako šílenec, létala kolem hlína, plevel i rostlinky hrášku; ty stínové hlasy ze stínového měsíce teď byly velmi hlasité, zněly mu v hlavě ozvěnou a odrážely se tam, Fogarty k němu s řevem přibíhal, Henry ho však slyšet nemohl.

Protože měl plnou hlavu těch hlasů.

Ty nejsi schopný chytit ani takového negra, jako jsem já, vid'? rozezněl se mu v hlavě další ječící stínový hlas. *Zničili jsme vás při té bitvě s kamením! Sakra jsme vás zničili! A dobře vám tak, hovada! To je vono!*

A pak začaly mluvit jeden přes druhého, chechtaly se mu, nadávaly mu do banánové šlupky, ptaly se ho, jak se mu líbila ta léčba elektrickými šoky, co mu zařídili, když přišel do Červeného pavilónu, ptaly se ho, jak se mu líbí tady na J-J-Juniper Hillu, ptaly se a chechtaly, chechtaly se a ptaly a Henry odhodil motyku a začal ječet na ten stínový měsíc na modrém nebi, nejdřív řval vztekem, a pak se ten měsíc nějak změnil a byl z něj obličej toho klauna, tvář hnilobně bělavou a podřobanou, místo očí černé díry, z jeho krvavě rudého úšklebku se stal úsměv tak jednoznačně obscénní, že to nebylo k vydržení a Henry pak začal řvát už ne vzteky, ale smrtelným strachem a hlas toho klauna teď na něj z toho stínového měsíce promluvil a říkal mu *Musíš se vrátit, Henry. Musíš se vrátit a dokončit svoji práci. Musíš se vrátit do Derry a všechny je zabít. Za mě. Za –*

Pak Fogartyho, stojícího poblíž a už téměř dvě minuty ječícího na Henryho (zatímco ostatní chovanci stáli ve svých řádkách, drželi v rukách motyky jako nějaké komické pyje, s výrazy ani ne tak zájmu jako spíš *zamyšlení*, jako kdyby chápali, že to je všechno nějaká součást mystérie, jež je sem uvrhla, že náhlý ječivý amok Henryho Bowerse ve West Garden je zajímavý i z jiného než technického hlediska), už unavilo křičet na něj a dal mu svými čtvrtáky pořádnou ránu za krk. Henry padl k zemi jako fůra cihel a hlas klauna ho provázel do toho strašlivého temného víru, říkal mu znovu a znovu:

Všechny je musíš zabít, Henry, všechny zabít, všechny zabít, všechny zabít.

2

Henry Bowers ležel s otevřenýma očima.

Měsíc zapadl a on mu za to byl silně vděčný. V noci byl měsíc méně stínový, byl opravdovější, a kdyby měl spatřit tu

příšernou klaunovu tvář, vznášející se nad obzorem, nad poli a lesy, určitě by zemřel hrůzou.

Ležel na boku a zíral na svoji noční lampičku. Kačer Donald už vyhořel; nahradili ho myšáci Mickey a Minnie tančící polku; ty pak nahradila zelená zářící tvář Oskara ze *Sezamové ulice* a Oskara loni nahradil Méd'a Béd'a. Henry měřil léta svého uvěznění vyhořelými nočními lampičkami místo vypitými šálky kávy.

Přesně ve dvě hodiny a čtyři minuty ráno 30. května jeho noční lampička vyhořela. Uniklo mu tiché zaúpění – nic víc. Službu v Modrém pavilónu měl dnes Koontz – a Koontz byl z nich všech nejhorší. Byl ještě horší než Fogarty, který ho odpoledne tak strašně praštil, že ještě teď nemůže otáčet hlavou.

Kolem něj spali ostatní chovanci Modrého pavilónu. Benny Beaulieu spal ve svěrací kazajce. Měl povoleno dívat se na opakování *Pohotovosti* v televizi ve společenské místnosti, když se vrátili z okopávání, a kolem šesté hodiny sebou začal škubat a bez přestání ječet „Ať ta noc hoří! Ať ta noc hoří! Ať ta noc hoří!“ Dostal sedativa, ta mu stačila tak na čtyři hodiny a když kolem jedenácté hodiny přestal Elavil účinkovat, začal onanovat tak vehementně, až krvácel, a zároveň ječel „Ať ta noc hoří!“ Tak dostal znovu prášky a svěrací kazajku. Teď spal, svoji poďobanou tvář měl ve slabém světle mrtvolně bílou.

Z prostoru kolem své postele slyšel Henry tiché chrápání, hlasité chrápání a občas zvuky vypouštěných větrů. Slyšel dýchat Jimmyho Donlina; to rozeznal zřetelně, i když Jimmy spal o pět postelí dál. Rychlé a tiché pískání, Henryho vždycky přitom napadl zvuk šicího stroje. Od dveří vedoucích do chodby slabě slyšel zvuk Koontzovy televize. Věděl, že Koontz kouká na noční filmy na kanálu 38, popíjí pivo a dlabe svačinu. Koontz měl rád sendviče s nahrubo mletým burákovým máslem a cibulemi. Když to Henry zjistil, otrásl se hrůzou a pomyslel si: *A to se říká, že všichni šílenci už jsou za mřížemi –*

Tentokrát ten hlas nepřišel z měsíce.

Tentokrát přicházel zpod postele.

Henry ten hlas poznal okamžitě. Byl to Viktor Criss, kterému utrhli hlavu někde v kanálech pod městem před

sedmadvaceti roky. Utrhla mu ji nějaká příšera jako Frankenstein. Henry se na to díval, a pak spatřil, jak se oči té příšery stáčejí na něj a ucítil na sobě její žlutavě vodnatý zrak. Ano, Viktora zabila nějaká příšera jako Frankenstein, potom zabila i Krkavce, ale teď to byl jasně Viktor, vracející se jako nějaká repríza na černobílém programu z padesátých let, kdy prezident byl plešatý a buicky měly ploutve.

A když se to teď stalo, když se ozval ten hlas, zjistil Henry, že je klidný, že se nebojí. Je dokonce uvolněný. „Henry,“ řekl Viktor.

„Viktore!“ zvolal Henry. „Co tam dole děláš?“ Benny Beaulieu ve spánku zachrochtal a něco zamumlal. Jimmyho nosové svištění dechu se na chvíli zastavilo. V chodbě se zvuk Koontzovy malé televize ztlumil a Henry si představoval, jak Koontz má hlavu trochu na stranu, naslouchá, jednu ruku na knoflíku zvuku televize, prsty druhé ruky nahmatává váleček čtvrtáků, napínající mu pravou kapsu bílých kalhot.

„Nemusíš mluvit nahlas, Henry,“ řekl Viktor. „Slyším tě, i když jen přemýšlíš. A oni mě neslyší vůbec.“ Co chceš, Viktore? zeptal se Henry.

Dlouho se neozvala žádná odpověď. Henry si pomyslel, že Viktor už zase zmizel. Za dveřmi zvuk televize zase zesílil. Pak se pod postelí ozvaly jakési šmátravé zvuky; pera jemně zavržala, když se jimi prodíral nějaký temný stín. Hleděl na něj Viktor a šklebil se. Henry se na něj neklidně také zašklebil. Chudák Viktor vypadal trochu jako tenkrát ta příšera podobná Frankensteinovi. Kolem krku měl jizvu jako od utaženého provazu. Henry si pomyslel, že v těch místech mu asi znovu našili hlavu. Jeho oči měly divnou šedo zelenou barvu a duhovky mu jakoby plavaly v nějaké vodnaté mazlavé matérii. Viktorovi bylo pořád dvanáct let. „Chci totéž co ty,“ řekl Viktor. „Chci se jim pomstít.“ Pomstít se jim, řekl Henry Bowers zasněně. „Ale ty budeš muset odtud vypadnout, aby se to povedlo,“ řekl Viktor. „Musíš zpátky do Derry, potřebuji tě, Henry. Všichni tě potřebujeme.“

Tobě ublížit nemohou, řekl Henry s vědomím, že nemluví jen k Viktorovi.

„Nemohou mi ublížit, když budou jen napůl věřit,“ řekl Viktor. „Ale máme už špatné zkušenosti, Henry. Tenkrát jsme

si také nemysleli, že nad námi mohou zvítězit. Ale ten tlust'och ti tenkrát v Ladech utekl. Ten tlust'och, ten držkatej a ta cuchta nám utekli večer po tom kinu. A ta bitva s kamením, když zachránili toho negra –“

Nemluv o tom! zařval Henry na Viktora a v tu chvíli byla v jeho hlase ta veškerá panovačná tvrdost, jež z něj kdysi udělala vůdce. Hned se přikrčil, protože si myslel, že Viktor mu nějak ublíží – může určitě udělat, co chce, protože je duch – ale Viktor se jen zašklebil.

„Mohu si je vzít na starost, když budou jen napůl věřit,“ řekl, „ale jsou živí, Henry. Ty je můžeš dostat, ať už věří, věří jen napůl nebo nevěří vůbec. Můžeš je dostat všechny najednou nebo jednoho po druhém. Můžeš se jim pomstít.“

Pomstít se jim, opakoval Henry. Pak se ale znovu pochybovačně podíval na Viktora. Já se ale odtud nedostanu, Viktore. Na oknech jsou mříže a u dveří dnes slouží Koontz. Koontz je z nich nejhorší. Možná zítra v noci...

„O Koontze neměj starost,“ řekl Viktor a vstal. Henry si všiml, že má ještě pořád na sobě ty stejné džíny jako tenkrát, a že na nich pořád ještě je napatlaný zaschlý sliz z kanálů. „Koontze si беру na starost já.“ Viktor natáhl ruku.

Henry ji po chvílice váhání uchopil. Kráčeli spolu ke dveřím Modrého pavilónu, ke zvuku televize. Už byli skoro u nich, když vtom se probudil Jimmy Donlín, který snědl mozek svojí matky. Jeho oči se rozšířily hrůzou, když spatřil Henryho nočního návštěvníka. Byla to jeho matka. Kombiné jí ze sukně vykukovalo asi o centimetr, jako vždycky. Horní část hlavy jí chyběla. Její oči, ohavně rudé, se k němu otočily, a když se zašklebila, spatřil Jimmy na jejích žlutavých koňských zubech šmouhy od rtěnky. Jimmy začal ječet. „*Ne, mami! Ne, mami!*“

Televize okamžitě zhasla a ještě než se kdokoliv v místnosti stačil pohnout, rozrazil Koontz dveře a řekl: „Dobře, hovado jedno, drž si kebuli, protože ti ji okamžitě urazím.“

„*Ne, mami! Ne, mami! Prosím, mami! Ne, mami!*“

Koontz vrazil dovnitř. Nejdřív spatřil Bowerse, jak stojí hubený a směšný ve svém pyžamu, ve světle přicházejícím z chodby vypadala jeho obnažená pokožka jako nějaké těsto. Pak pohlédl trochu doleva a vyrazil ze sebe dva výkřiky. Vedle Bowerse stála nějaká věc v klaunském oblečení. Byla

vysoká snad metr. Obleček měla stříbřitý, vepředu s řadou velkých oranžových bambulí. Na nohách měla velké komické boty. Neměla však hlavu klauna ani člověka, nýbrž hlavu dobrmana, jediného zvířete na celém širém světě, jehož se John Koontz bál. Oči měla rudé. Morda odhalovala obrovité bílé zuby.

Váleček čtvrtáků vypadl Koontzovi z ochromených prstů a kutálel se po podlaze až do rohu místnosti. Druhý den ho tam našel Benny Beaulieu, který celý výstup zaspal, a schoval si ho do skříňky. Čtvrtáky pro něj pak celý měsíc znamenaly cigarety.

Koontz nabral dech, že znovu zaječí, když vtom klaun k němu vykročil. „Uděláme si menší cirkus,“ zavrčel klaun a na Koontzova ramena dopadly ruce v bílých rukavicích.

Jenomže ty ruce v oněch rukavicích byly spíš pařáty.

3

Toho dne už potřetí – toho dlouhého, velmi dlouhého dne – šla Kay McCallová telefonovat.

Tentokrát se dostala dál než při prvních dvou příležitostech. Tentokrát počkala až na druhé straně někdo telefon zvedl a rozšafný hlas irského policajta řekl: „Policejní stanice na Šesté ulici, seržant O'Bannon, čím vám mohu posloužit?“ a pak zavěsila.

No ty děláš pokroky, jen co je pravda. Až to bude poosmé či podeváté, už snad budeš i mít odvahu říci mu své jméno.

Odešla do kuchyně a namíchala si slabou skotskou se sodovkou, i když ji hned napadlo, že na ty prášky to není zrovna dobrý nápad. Vzpomněla si na jednu sloku z nějaké lidové písničky, která se hrávala po kavárnách v době, kdy chodila na univerzitu – *Mám hlavu plnou vizoura, břicho plný ginu. Doktor říká, že mě to zabije, ale neříká, kdy zhyne* – a nepřírozně se zasmála. V horní části baru bylo zrcadlo. Zahlédla tam svůj odraz a smích ji okamžitě přešel.

Co to je za ženskou?

Jedno nateklé oko skoro zavřené. *Co to je za zmlácenou ženskou?*

Nos barvy opilého Krále Ječmínka po třiceti letech služby,

napuchlý do komické velikosti.

Co to je za zmlácenou ženskou, která vypadá jako ty, co se nakonec doplží do ženských domovů, když už dostanou konečně dost strachu či odvahy nebo už konečně zešílí natolik, že opustí muže, který je mlátí, který je systematicky mlátí týdny a týdny, měsíce a měsíce, roky a roky?

Dlouhý šrám na jedné tváři.

Kdo to je, Kay?

Jedna ruka v pásce.

Kdo? Jsi to ty? Je to možné, že to jsi ty?

„Tady ji máme... Miss Ameriku,“ zazpívala a pokusila se o tvrdý a cynický hlas. Začala tak, ale hned po prvním slovu se jí hlas zlomil. To nebyl žádný tvrdý hlas. Byl to postrašený hlas. Věděla to; už to mívala i dřív a vždy to překonala. Ale tentokrát jí to potrvá asi déle, než a zda to vůbec překoná.

Doktor, který se jí ujal v malé místnosti vedle příjmu první pomoci u Milosrdných sester necelý kilometr odtud, byl mladý a docela hezký. Za jiných okolností by možná líně (nebo možná i trochu živěji) zvažovala možnost zatáhnout ho k sobě domů a vzít ho na sexuální cestu kolem světa. Ale tentokrát neměla vůbec náladu. Bolest se nějak neslučovala se sexuální náruživostí. Ani strach.

Jmenoval se Geffin a ji nechával úplně lhostejnou jeho upřený pohled. Ze skříňky vyndal bílý papírový pohárek, do poloviny ho naplnil vodou, ze zásuvky svého pracovního stolu vytáhl balíček cigaret a nabídl jí.

Jednu si vzala a nechala si ji zapálit. Chvilí mu trvalo, než dohonil konec cigarety sirkou, tak se jí třásly ruce. Zápalku uhasil v papírovém pohárku. Sssss. „Perfektní zvyk,“ řekl. „Co?“

„Orální fixace,“ odpověděla Kay.

Přikývl a pak na chvíli zavládlo ticho. Pořád se na ni díval. Měla pocit, že čeká, až začne plakat, což ji silně štvalo, protože k tomu opravdu měla dost blízko. Nechtěla však být emocionálně prohlédnuta, a především ne mužem. „Přítel?“

„Raději bych o tom nemluvila.“

„Aha.“ Kouřil a hleděl na ni.

„To vás maminka neučila, že není zdvořilé na někoho takhle koukat?“

Chtěla, aby to znělo tvrdě, místo toho to však znělo jako

prosa: *Přestaňte se na mě dívat, vím, jak vypadám, viděla jsem se.* Po této myšlence následovala další, která asi musela její přítelkyni Beverly napadat dost často, totiž že to nejhorší na výprasku se děje uvnitř, kde člověk trpí něčím, co by se dalo nazvat vnitroduchovní krvácení. Jistě že věděla, jak vypadá. Navíc věděla, jak se cítí. Cítí se pod psa. A to není povznášející pocit.

„Povím to jen jednou,“ řekl Geffin. Měl tichý a příjemný hlas. „Když sloužím na pohotovosti – když to na mě vyjde – tak vidím dejme tomu deset nebo dvacet zmlácených ženských týdně. A na interně ošetří dalších dvacet. Takže podívejte – tady na stole je telefon. Je to na můj účet. Zavolejte na Šestou ulici a udejte vaše jméno a adresu, řekněte jim, co se stalo a kdo vám to udělal. Pak zavěsíte a já vytáhnu tu flašku bourbonu, co tady mám ve skříni – pochopitelně pouze pro lékařskou potřebu – a dáme si panáka. Protože náhodou si myslím – a to je jen můj soukromý názor – že jedinou nižší formou živé bytosti pod mužem, mlátícím ženu, je už jen syfilitická krysa.“

Kay se mdle usmála. „Děkuji za tu nabídku,“ řekla, „ale neberu. Alespoň ne dneska.“

„Aha,“ řekl. „Ale až přijдете domů, tak se laskavě, paní McCallová, na sebe dobře podívejte do zrcadla. Ať vám to udělal kdokoliv, odvedl dobrou práci.“

Rozplakala se. Nemohla si pomoci.

Tom Rogan jí zavolal kolem poledne den poté, co bezpečně vyprovodila Beverly, a chtěl vědět, zda se s ní Beverly spojila. Podle hlasu byl klidný, rozumný a vůbec ne rozčilený. Kay mu řekla, že Beverly neviděla už skoro dva týdny. Tom jí poděkoval a zavěsil.

Kolem jedné hodiny někdo zazvonil, právě když něco psala v pracovně. Šla ke dveřím.

„Kdo je to?“

„Květiny Kragin, paní,“ ozval se dětský hlas a ona jako blbec nepoznala, že to je Tom špatně předvádějící falzeto, jako blbec uvěřila, že Tom se tak snadno vzdá, jako blbec sundala ze dveří řetízky a otevřela.

Vletěl dovnitř a ona stačila říci jen: „Koukej odtud z–“ když vtom odněkud vyletěla Tomova pěst, dopadla jí na pravé oko, zbavila ho vidění a vnesla jí bodavou bolest do celé

hlavy. Potácivě couvala halou, snažíc se zachycovat předmětů, jež by jí pomohly udržet se na nohách: porcelánové vysoké vázy, jež se roztrhla na dlaždicích, věšáku, který se skácel. Zamotaly se jí nohy a upadla právě v momentě, kdy Tom za sebou zavřel dveře a kráčel k ní.

„Zmizni odtud!“ zaječela na něj.

„Až mi povíš, kde je,“ řekl Tom a blížil se k ní. Matně si uvědomovala, že Tom nevypadá zrovna dobře – tedy vlastně že vypadá příšerně, to by asi bylo lepší slovo – a pocítila, jak jí probíhá jemná, nicméně jásavá radost. Ať už provedl Tom Beverly cokoliv, zdá se, že mu to vrátila i s úroky. Určitě byl alespoň na den vyřazen z provozu a pořád ještě vypadá tak, že by patřil spíš do nemocnice. Vypadá ale i velmi zle a rozzlobeně.

Kay se namáhavě postavila na nohy a ustupovala, nespouštějíc z něj oči, asi jako by nespouštěla oči z nějaké divoké šelmy, která unikne ze své klece.

„Rekla jsem ti, že jsem se s ní neviděla, a to je pravda,“ řekla. „A teď odtud okamžitě vypadni, než zavolám policii.“

„Viděla jsi se s ní,“ řekl Tom. Jeho nateklé rty se pokusily o úšklebek. Všimla si, že zuby má nějak nezvykle rozeklané. Pár předních bylo přeražených. „Já ti volám, říkám ti, že nevím, kde Beverly je. Ty mi řekneš, že jsi ji neviděla už čtrnáct dní. A žádná otázka. Ani žádná urážka, i když sakra dobře vím, jak ti ležím v žaludku. Takže kde je, ty píčo jedna blbá? Mluv!“

Kay se otočila a rozeběhla se do chodby, chtěla utéci do obývacího pokoje, zatáhnout za sebou posuvné mahagonové dveře a zastrčit západku. Doběhla sice před ním – kulhal – ale než stačila dveře zatáhnout, nacpal do nich svoje tělo. Mocně zabral a protlačil se dovnitř. Opět se pokusila utéci; chytil ji za šaty a trhnul tak silně, až jí odtrhl celou jejich zadní část až k pasu. *Ty šaty šila tvoje žena, kreténe jeden*, pomyslela si nepřipadně, když byla otáčena čelem k němu. „*Kde je?*“

Kay zvedla ruku a zasadila mu tvrdou ránu, po níž mu hlava odlétla dozadu a šrám na levé tváři mu opět začal krváčet. Chytil ji za vlasy a trhnul jí hlavou, jež mu nalétla na pěst. Na chvíli měla pocit, že se jí nos rozskočil.

Vykřikla, nadechla se, že vykřikne znovu, a začala kašlat krev. Byla nepředstavitelně vyděšená. Vůbec by jí nepřišlo na

mysl, že tak šílená hrůza může existovat. Ten zkurvysyn ji chce zabít.

Zaječela, zaječela znovu a pak se jí do břicha zaryla jeho pěst, vyrazila z ní všechn dech a ona se zhroutila na zem a jen neslyšně sípala. Začala zároveň kašlat a lapat po dechu, a na jeden hrůzný okamžik si myslela, že se určitě zadusí.

„Kde je?“

Kay zavrtěla hlavou. „Neviděla... jsem jí,“ zasípala. „Policie... půjdeš do basy... hovado...“

Škubnutím ji postavil na nohy a ona ucítila, jak jí v rameni něco ruplo. Prolétla jí další vlna bolesti až k omdlení. Otočil ji, stále ji držel za paži, kterou jí zkroutil za záda a ona se kousla do spodního rtu a zařekla se, že už nebude křičet bolestí.

„Kde je?“

Kay zavrtěla hlavou.

Opět jí škubl paží, škubl tak mocně, že slyšela jak přitom zamručel. Jeho horký dech jí funěl do ucha. Ucítila, jak jeho pravá sevřená pěst jí dopadá nad levou lopatku a opět musela vykřiknout, když jí v rameni ruplo ještě víc.

„Kde je?“

„... vím...“

„Cože?“

„*Já NEVÍM!*“

Pustil ji a dal jí další ránu. Zhroutila se k zemi, vzlykající, z nosu jí vytékala směs smrkanců a krve. Ozval se téměř muzikální třesk a když se ohlédla, spatřila Toma, sklánějícího se nad ní. Urazil vršek další vázy, tentokrát z waterfordského křišťálu. Držel ji za spodek, její rozeklané hrdlo jen pár centimetrů od jejího obličeje. Zírala na něj jako hypnotizovaná.

„Něco ti povím,“ řekl a slova z něj vycházela v krátkých zadýchaných štěcích, „buď mi řekneš, kam jela, nebo si budeš moct posbírat držku tady na podlaze. Máš na to tak tři vteřiny, možná míň. Když jsem nasranej, tak mi čas utíká rychlejc.“

Zničí mi obličej, pomyslela si, a to nakonec zapůsobilo tak, že se vzdala... či spíš povolila, chcete-li: přimělo ji k tomu pomýšlení na to, že tahle příšera jí rozřeže tím zubatým ostřím waterfordské vázy obličej na cucky.

„Jela domů,“ zavzlykala Kay. „Do města, kde se narodila.“

Derry. Jmenuje se to Derry, je to v Maine.“

„Jak se tam dostala?“

„Jela autobusem do Milwaukee. Odtamtud chtěla letět.“

„Píča jedna zkurvená!“ zařval Tom a narovnal se. Chodil dokola v jakémisi půlkruhu a rukama si divoce prohraboval vlasy, jež se mu ježily v komických chumáčcích. „Ta *kunda*, ta *píča*, ta chromovaná *chcapka!*“ Vzal jemnou dřevěnou sošku milující se dvojice – měla ji od svých dvaadvaceti let – a mrštil jí do krbu, kde se roztránila na třísky. Zahlédl svůj obraz v zrcadle nad krbem a chvíli před ním stál se široce otevřenými očima, jako kdyby se díval na nějakého ducha. Pak se opět otočil k ní. Vytáhl něco z kapsy svého sportovního saka a ona s jakýmsi stupidním překvapením uviděla, že to je nějaký paperback.

Skoro celou obálku měl černou, mimo rudých vystupujících písmen názvu a obrázku skupiny mladých lidí, stojících na okraji vysokého výběžku nad nějakou řekou. *Černé peřeje*.

„Kdo je ten čurák?“

„Co? Kdo?“

„Denbrough. Denbrough.“ Zatřásl jí tou knížkou netrpělivě před očima a pak ji náhle s ní uhodil. Tvář se jí zbarvila do červena. „Kdo je to?“

Už začala chápat.

„Byli kamarádi. Když byli děti. Oba vyrůstali v Derry.“

Opět ji uhodil knížkou, tentokrát z druhé strany.

„Prosím,“ vzlykla. „Prosím, Tome.“

Vzal si jednu ze stylových židlí s jemně vyřezávanými kroucenými nohama, obrátil ji opěradlem dopředu a sedl si na ni. Nad opěradlem na ni shlížela jeho rozběsněná tvář.

„Poslouchej,“ řekl. „Poslouchej svého hodného strýčka Toma. Svedeš to, ty jedna kozatá krávo?“

Přikývla. V hrdle měla chuť krve, horkou a kovovou. Rameno ji nesnesitelně pálilo. Modlila se, aby bylo jen vykloubené, aby tam neměla nic zlomeného. Ale to ještě nebylo nejhorší. *Moje tvář, chtěl mi rozřezat tvář –*

„Jestli zavoláš na policii a řekneš jim, že jsem tady byl, popřu to. Nedokážeš mi ani hovno. Služebná dnes má volno a byli jsme tu sami dva. Pochopitelně mě třeba taky zatknou, možné je všechno, ne?“

Zjistila, že opět přikyvuje, jako kdyby měla hlavu na

nějakém provázku.

„Jasně že jo. Ale já složím kauci a hned se sem vrátím. Ty tvoje kozy pak najdou na kuchyňském stole a oči v akváriu. Rozumíš? Slyšíš svého hodného strýčka Toma?“

Kay se opět rozplakala. Ten provázek, co měla přivázaný k hlavě, opět zafungoval; zakýval jí hlavou nahoru a dolů.

„Proč?“

„Co? Já... nevím...“

„Kurva, probud' se! Proč tam jela?“

„Já nevím!“ téměř vykřikla Kay.

Pohrozil jí rozbitou vázou.

„Já nevím,“ řekla už tišeji. „Prosím. Neřekla mi to. Prosím, neubližuj mi.“

Hodil vázu do odpadkového koše a vstal.

Odešel, aniž by se ohlédl, hlavu skloněnou, obrovitý poraněný medvěd.

Běžela za ním a zamkla dveře. Utíkala do kuchyně a zamkla dveře i tam. Po chvilce se dobelhala po schodech do patra (tak rychle, jak jen jí ta bolest v žaludku dovolovala) a zamkla tam balkónové dveře vedoucí na horní verandu – mohlo by ho klidně napadnout vylézt po některém ze sloupů, kdyby se rozhodl, že se ještě vrátí. Je sice poraněný, ale také šílený.

A tehdy šla k telefonu poprvé: avšak ještě než na něj jen položila ruku, připomněla si, co jí říkal.

Ale já složím kauci a hned se sem vrátím... kozy na kuchyňském stole a oči v akváriu.. Stáhla rychle ruku zpátky.

Pak šla do koupelny a prohlédla si rozbitý nos, z něhož jí kapala krev, prohlédla si oko, nateklé a černající. Neplakala; na ten hluboký pocit hanby a hrůzy by slzy nestačily. *Ach, Beverly, dělala jsem, co jsem mohla,* pomyslela si. *Ale obličej... řekl, že mi rozřeže obličej... V lékárnice byly darvon a valium. Rozhodovala se mezi nimi a nakonec spolkla od každého jeden. Pak se šla nechat ošetřit k Milosrdným sestrám a tam našla toho milého doktora Geffina, právě teď asi jediného muže, na něhož je schopna pomyslet, aniž by si současně přála jeho zmizení s povrchu zemského. A od něj zase domů, zase domů, krok-sun-krok. V ložnici se postavila k oknu a vyhlédla ven. Sluníčko už bylo nízko nad obzorem. Na Východním pobřeží už bude svítat – v Maine*

bude k sedmé hodině.

Pokud jde o policajty, to si můžeš rozhodnout později. Ted' je důležité varovat Beverly.

Taky by mi sakra dost pomohlo, pomyslela si Kay, kdybys mi bývala řekla, kde tam budeš bydlet, Beverly, láska moje. Ale asi jsi to sama nevěděla.

I když s kouřením přestala už před dvěma lety, měla pořád v zásuvce stolku pro případ nouze balíček cigaret Pall Mall. Vytáhla jednu a s ošklibnutím si ji zapálila. Naposledy z toho balíčku kouřila někdy kolem prosince roku 1982 a tak byly vyčichlejší než zvětralé pivo. Ale přesto ji dokouřila, přivírajíc před kouřem jedno oko, druhé přivížené díky Tomu Roganovi. Levou rukou pracně – to hovado jí vykloubilo pravačku – vytočila informace státu Maine a požádala o jména a čísla všech hotelů a motelů v Derry.

„Paní, to ale bude trvat dost dlouho,“ řekla slečna na informacích pochybovačně.

„Možná ještě déle, slečno,“ řekla Kay. „Budu si to totiž muset psát špatnou rukou. Tu dobrou mám mimo provoz.“

„Ale my normálně –“

„Poslouchejte, slečno,“ řekla Kay zdvořile. „Já volám z Chicaga a snažím se nějak vystopovat svoji kamarádku, která právě utekla od manžela a vrátila se do Derry, kde se narodila. Její manžel už ví, že tam jela. Tu informaci dostal ode mne a to tak, že mi málem vyrazil duši z těla. Je to psychopat. Ona musí vědět, že je na cestě.“

Nastala delší pauza, a pak slečna na informacích řekla znatelně lidštějším hlasem: „Myslím, že by vám spíš stačilo jen číslo policejní stanice v Derry.“

„Jasně. To si také ráda vezmu. Ale ona musí být nějak varována,“ řekla Kay. „A –“ Pomyslela na Tomovy pořezané tváře, roztržené čelo, ránu na spánku, jeho kulhání, jeho příšerně napučené rty. „A vědět že se blíží, to bude stačit.“ Nastala další dlouhá pauza. „Jste tam, slečno?“ zeptala se Kay.

„Motel Arlington,“ řekla spojovatelka, „643-8146. Hotel Bassey, 648-4083. Motel Bunyan –“

„Promiňte prosím vás, mohla byste trochu pomaleji?“ poprosila ji, horečně škrábajíc. Rozhlédla se po popelníku, žádný neviděla a tak zamáčkla cigaretu na pijáku na psacím

stole. „Prosím, už zase můžete.“

„Hotel Clarendon –“

4

Při pátém telefonu měla téměř štěstí. Beverly Roganová byla ubytovaná v Městském domě. Štěstí měla jen téměř, protože Beverly právě byla někde mimo. Nechala tam svoje jméno a číslo se vzkazem, aby, hned jak se vrátí, ji okamžitě volala, bez ohledu na to, jak je pozdě.

Recepční opakoval její vzkaz. Kay šla nahoru do koupelny a vzala si další valium. Lehla si a čekala na spánek. Spánek se nedostavoval. *Je mi to líto, Bevy*, pomyslela si a hleděla do tmy, odnášená prášky do spánku. *To, co řekl, že mi udělá s obličejem... to jsem prostě nevydržela. A zavolej brzy, Beverly. Prosím tě moc, zavolej brzy. A dej si pozor na to šílené hovado, co sis vzala za muže.*

5

To šílené hovado, co si Beverly vzala za muže, mělo lepší spojení než Beverly den předtím, protože odletělo z letiště O'Hara, křižovatky komerčního leteckého provozu ve Spojených státech. Během letu si Tom znovu a znovu četl krátkou poznámku o autorovi na konci románu *Černé peřeje*. Psalo se tam, že William Denbrough pochází z Nové Anglie a je autorem tří dalších románů (jež lze také zakoupit v paperbackové řadě vydavatelství Signet, jak se v poznámce dodávalo). Se svojí ženou, herečkou Audrou Phillipsovou, žije v Kalifornii. V současné době pracuje na novém románu. Když zaznamenal, že paperbackové vydání *Černých peřejí* je z roku 1976, pomyslel si Tom, že ten chlápek od té doby jistě napsal už pár dalších románů.

Audra Phillipsová... tu přeci viděl v pár filmech, ne? Moc si hereček nevšímal – Tomova představa dobrého bijáku byla detektivka, gangsterka nebo nějaký film o příšerách – ale na tuhle křehuli občas myslel, všiml si jí hlavně asi proto, že

byla hodně podobná Beverly: dlouhé rusé vlasy, zelené oči a parádní kozy.

Narovnal se trochu v sedadle, paperback si položil na kolena a snažil se ignorovat bolest hlavy a úst. Ano, je to tak. Audra Phillipsová je přeci ta rusovláska s prima kozama. Viděl ji v jednom filmu s Clintem Eastwoodem a pak asi o rok později v nějakém hororu, jmenoval se snad *Hřbitovní měsíc*. Byli na tom tenkrát s Beverly, a když odcházeli z kina, svěřil se jí, že ta herečka vypadá trochu jako ona. „Myslím že ne,“ řekla Beverly. „Já jsem vyšší a ona je hezčí. A taky má tmavší vlasy.“ To bylo všechno. Od té doby na to nemyslel, až teď.

Se svojí ženou, herečkou Audrou Phillipsovou...

Tom měl trochu ponětí o psychologii; konečně používal ji k manipulování svojí ženou po celá ta léta jejich manželství. A teď ho začala bodat jakási nepříjemná předtucha, spíš pocit než myšlenka. Točila se kolem skutečnosti, že Beverly si s tímhle Denbroughem jako dítě hrála a že Denbrough si pak vzal za manželku ženu, která vypadá podezřele stejně jako žena Toma Rogana.

Co to bylo za hry, co spolu Beverly a ten Denbrough asi hráli? Tichou poštu? Flašku?

Nebo snad nějaké jiné hry?

Tom se zase natáhl v sedadle, poklepával si tou knížkou po noze a cítil, jak mu ve spáncích začíná bušit tep.

Když přistáli na mezinárodním letišti v Bangoru a on šel k pultům půjčovny aut, tak ty dívky tam – některé ve žlutých, některé v červených a některé v irsky zelených uniformách – nervózně hleděly na jeho poničený a nebezpečně vypadající obličej a říkaly mu (ještě nervózněji), že moc litují, ale bohužel žádná auta právě nemají k dispozici.

Tom šel ke stánku s novinami a koupil si nějaké místní noviny. Nalistoval inzeráty, nevšímaje si pohledů, jimiž ho častovali kolemjdoucí, a zatrhl si tři slibně vypadající. Na druhé zavolání byl úspěšný.

„Čtu tady v novinách, že máte na prodej dodávku ze šestasedmdesátého. Za čtrnáct set babek.“

„Jo, to odpovídá.“

„Něco vám povím,“ řekl Tom a dotkl se náprsní tašky v kapse saka. Byla nacpaná bankovkami – šest tisíc dolarů v

hotovosti, přivezte ten auťák sem na letiště a uděláme ten kšeft tady na místě. Vy mi dáte auťák a stvrzenku o koupi a techničák. A já vám dám ty prachy v hotovosti.“

Chlápek s dodávkou na prodej se na chvíli odmlčel a pak řekl. „Musím si sundat poznávací značky.“

„Jasně, v pořádku.“

„A jak vás poznám, pane –“

„Pan Barr,“ řekl Tom. Hleděl na ceduli u východu, kde byl nápis LETECKÁ SPOLEČNOST BAR HARBOR VÁM NABÍZÍ NOVOU ANGLII – A SVĚT! „Budu stát u těch vzdálenějších dveří haly. Byli jsme včera se ženou na kolečkových bruslích a ošklivě jsem si namlátil. Mohlo to *být* taky horší, ale nic jsem si nezlomil, jen mám příšerně rozmlácený obličej.“

„A sakra, to je mi moc líto, pane Barre.“

„To bude zase v pořádku. Hlavně přivezte ten auťák.“

Zavěsil, přešel ke dveřím haly a vyšel do teplého a vonného májového večera.

Chlápek s dodávkou se objevil o deset minut později, vynořil se z jarního soumraku. Byl to ještě kluk. Domluvili obchod; kluk mu podškrábl potvrzení o koupi, jež Tom lhostejně zasunul do kapsy saka. Pak stál a čekal, až kluk odšroubuje poznávací značky státu Maine.

„Za ten šroubovák vám dám tři dolary,“ řekl Tom, když kluk byl hotový.

Ten se na Toma na chvíli zamyšleně podíval, pak pokrčil rameny, podal mu šroubovák a vzal si tři dolarové bankovky, jež Tom vytáhl z peněženky. *Co je mi do toho*, mělo znamenat to pokrčení rameny a Tom si pomyslel: *Ani nevíš, jak máš pravdu, můj mladý příteli*. Tom počkal, až kluk odjede taxíkem a pak si sedl za volant fordky.

Byla to pěkná šunka: převodovka skučela, kardan pískal, karoserie rachotila a brzdy prokluzovaly. Nic z toho mu nevadilo. Přejel k parkovišti pro dlouhodobé parkování, vzal si lístek a zajel dovnitř. Postavil se vedle nějakého subaru, jež vypadalo, že už tu nějaký čas stojí. Šroubovákem od toho kluka odšrouboval ze subaru poznávací značky a přišrouboval je na svoji dodávku. Při práci si pobrukoval.

V deset hodin večer už jel po silnici číslo 2, na sedadle spolujezdce otevřenou silniční mapu státu Maine. Zjistil, že

rádio nefunguje, jel tedy v tichu. To bylo v pořádku. Měl o čem přemýšlet. Například o všech těch krásných věcech, jež provede Beverly, až na ni kápne.

V srdci si byl jist, naprosto jist, že Beverly je už někde blízko.

A kouří.

Děvenko moje drahá, to jsi vyjebala s nesprávným chlapem, když jsi vyjebala s Tomém Roganem. A otázka zní – co přesně s tebou provedeme?

Ford se kodrcal nocí a než Tom dojel do Newportu, už to věděl. Našel u hlavního tahu otevřený krám. Zastavil, vešel dovnitř a koupil si kartón camelek. Majitel mu popřál hezký večer. Tom mu popřál totéž.

Kartón cigaret hodil vedle sebe na sedadlo a jel dál. Jel pomalu po silnici číslo 7 a sledoval, kde bude jeho výjezd. A už tu byl – silnice číslo 3 s cedulí HAVEN 38 DERRY 27.

Zatočil a rozjel se trochu rychleji. Pohlédl na kartón cigaret a trochu se usmál. V zeleném světle přístrojové desky vypadala jeho pořezaná a nateklá tvář strašidelně.

Mám pro tebe nějaké cigarety, Bevy, pomyslel si Tom, když se dodávka řítí asi stovkou mezi řídkým porostem smrků a borovic směrem k Derry. Zlatíčko moje. Celý kartón. Jen pro tebe. A až se setkáme, tak tě donutím je všechny do posledního sežrat. A jestli ten chlápek Denbrough bude potřebovat trochu usměřit, tak to taky můžeme zařídít. To nebude problém, Bevy. Vůbec žádný problém.

A poprvé od chvíle, kdy ho ta hnusná děvka tak zřídila a utekla, se Tom začal cítit zase dobře.

6

Audra Denbroughová letěla do Maine první třídou letadla DC-10 společnosti British Airways. Londýnské letiště Heathrow opustili večer deset minut před šestou a od té doby pronásledovali slunce. Slunce však vítězilo – vlastně už zvítězilo – ale na tom ani nezáleželo. Jakousi božskou prozřetelností řízenou šťastnou náhodou zjistila, že let číslo 23 společnosti British Airways z Londýna do Los Angeles má jedinou zastávku na čerpání paliva... na mezinárodním letišti

v Bangoru.

Celý den byl jako jedna velká noční můra. Freddie Firestone, producent *Mansardy*, pochopitelně jako první věc chtěl Billa. Byl totiž nějaký rozruch kolem kaskadérky, jež měla spadnout místo ní ze schodiště. Zdá se, že kaskadéři mají také svoje odbory a tato žena už měla svoji týdenní kvótu úkonů vyčerpanou nebo něco podobného. Odbory teď žádaly, aby Freddie Firestone jí buď podepsal smlouvu o zvýšení platu, nebo na ten trik najal jinou kaskadérku. Problém ale byl v tom, že nikde kolem nebyla k dispozici žádná žena podobné stavby těla jako Audra. Freddie řekl šéfovi těch odborů, že by na to mohli přeci najmout chlapa, ne? Nebude přeci padat v podprsence a kalhotkách. Dostane správnou paruku a kostyměrky mu dají vycpaná prsa a boky. I zadek, bude-li třeba.

Jo, to nepůjde, mistře, řekl ten šéf odborů. Je proti odborové chartě nasazovat muže místo žen. Sexuální diskriminace.

Freddieho nervy byly ve filmovém průmyslu legendou, ale v ten moment mu povolily. Řekl tomu šéfovi odborů, tlustřochovi příšerně páchnoucímu potem, aby šel do prdele. Šéf odborů Freddiemu řekl, aby si dal pozor na hubu, nebo už nebude mít při filmování *Mansardy* k dispozici vůbec žádné kaskadéry. Pak si promnul palec a ukazováček v gestu *budeš muset připlatit*, jež Freddieho rozběsnilo. Šéf odborů byl velký chlap, ale měkota; Freddie, který pořád ještě hrál fotbal, kdykoliv mu to čas dovolil, a který jednou při kriketu udělal stovku, byl taky velký, ale houževnatý. Šéfa odborů vyhodil ven, vrátil se do kanceláře meditoval a za dvacet minut zase vyšel a začal shánět Billa. Chtěl celou scénu nechat přepsat tak, aby ten pád se dal škrtnout. A Audra musela Freddiemu říci, že Bill teď už není v Anglii.

„Cože?“ řekl Freddie. Stál s ústy dokořán. Hleděl na Audru v přesvědčení, že se musela zbláznit. „Co mi to tady povídáš?“

„Že byl odvolán zpátky do Států – to ti tady povídám.“

Freddie udělal pohyb, jako kdyby ji chtěl zaškrtit a Audra ustrašeně uskočila. Freddie pohlédl na svoje ruce, pak si je strčil do kapes a jen se na ni díval.

„Moc mne to mrzí, Freddie,“ řekla tiše. „Opravdu.“

Šla si nalít šálek kávy ze skleněné konvice na Freddieho vařiči a povšimla si, že se jí ruce trochu chvějí. Když si sedala, uslyšela Freddieho zesílený hlas ze studiových reproduktorů, oznamující každému, aby šel domů nebo do hospody, tento den se točit nebude. Audra sebou trhla. Minimálně deset tisíc liber je spláchnutých v záchodě.

Freddie vypnul mikrofon, vstal a také si nalil kávu. Zase se posadil a nabídl jí ze svého balíčku cigarety.

Audra zavrtěla hlavou.

Freddie si jednu vytáhl, zapálil si a pohlédl na ni skrze kouř. „Něco vážného, že?“

„Ano,“ řekla, snažíc se zachovávat klid.

„Co se stalo?“

A protože měla Freddieho skutečně ráda, a protože mu skutečně důvěřovala, řekla mu Audra všechno, co věděla. Freddie jí vážně naslouchal. Netrvalo jí to dlouho; když končila, ještě bouchaly dveře a startovala auta na parkovišti.

Freddie byl chvíli zticha a hleděl z okna. Pak se k ní otočil. „Nějak se asi nervově zhroutil.“

Audra zavrtěla hlavou. „Ne. Tak to není. Vůbec nic takového se nestalo.“ Polkla a dodala: „Škoda že jsi u toho nebyl.“

Freddie se křivě usmál. „Především si uvědom, že dospělí muži jen málokdy cítí nutnost brát vážně sliby, které učinili jako malí kluci. A četla jsi přece Billovy knihy; víš, kolik toho tam je o dětství, a jsou to skutečně dobré pasáže. Myšlenka, že zapomněl na všechno, co se mu tenkrát přihodilo, je absurdní.“

„A co ty jizvy na dlaních,“ řekla Audra. „Ty tam nikdy předtím neměl. Až dnes ráno.“

„Blbost! Prostě sis jich až do dnešního rána nevšimla.“ Bezmocně pokrčila rameny. „Určitě bych si jich všimla.“ Viděla, že tomu pořád nevěří.

„Co bude s natáčením?“ zeptal se jí Freddie a ona mohla opět jen pokrčit rameny. Freddie si zapálil další cigaretu od nedopalku první. „S tím odborovým šéfem to nějak sfouknu,“ řekl. „Možná že ne já sám; teď by mě poslal do háje a ne že by mi dal nějakého kaskadéra. Pošlu za ním Teddyho Rowlanda. Teddy je sice pošuk, ale je schopen přemluvit ptáky, aby slezli se stromů. Ale co potom? Zbývají nám ještě

čtyři týdny natáčení a ten tvůj mužíček je někde v Massachusetts –“

„V Maine –“

Mávl rukou. „To je jedno. A jak budeš ty tady přežívat bez něj?“

„Já –“

Předklonil se v židli. „Audro, já tě mám rád. Opravdu rád. A mám rád i Billa – i přes tenhle jeho kopanec. Asi budeme moci i dál točit. Když bude třeba udělat nějakou úpravu ve scénáři, tak ji udělám já. Taky jsem si toho kdysi užil až až, Bůh je mi svědek... Když se mu nebude líbit, jak to dopadne, nebude z toho moci vinit nikoho jiného než sebe. Bez něj se obejdu, neobejdu se ale bez tebe. Nemohu potřebovat, abys mi utíkala do Států za manželem, potřebuji tě tu zapraženou na plný plyn. Svedeš to?“

„Já nevím.“

„Já také ne. Ale zamysli se nad tímhle. Nějaký čas můžeme všechno držet pod pokličkou, třeba až do konce natáčení, jestli se budeš chovat jako profík a budeš dělat co máš. Ale jestli vysadíš, neudržíme pod pokličkou nic. Možná jsem starý despota, ale v žádném případě nemám mstivou povahu a nebudu ti říkat, že se postarám, aby sis u filmu už nikdy neškrtla. Měla bys ale vědět, že jak se o tobě jednou rozkřikne, že jsi náladová, že na to taky můžeš dojet. Mluvím k tobě trochu jako nějaký strýček z venkova. Nevadí ti to?“

„Ne,“ řekla neslyšně. Vlastně na to ani tak moc nemyslela. Myslela jen na Billa. Freddie je sice slušný člověk, ale Freddie nic nechápe; ten má v hlavě jen jedinou věc, a to co bude s tímhle filmem. Neviděl ten pohled v Billových očích... ani ho neslyšel koktat.

„Dobře.“ Vstal. „Pojď se mnou do hospody. Oběma mám neuškodí panák.“

Zavrtěla hlavou. „Panák je to poslední, co teď potřebuji. Pojedu domů a promyslím si všechno.“

„Zavolám ti auto.“

„Ne, pojedu vlakem.“

Pohlédl na ni upřeně s jednou rukou na telefonu. „Ty chceš jet za ním,“ řekl Freddie, „ale já ti říkám, že to bys udělala velkou chybu, děvče. Má teď hlavu v pejru, ale nohy má v klidu. Vyřídí si to a pak se zase vrátí. Kdyby chtěl, abys jela s

ním, jistě by ti to řekl.“

„Ještě jsem se nerozhodla,“ řekla s vědomím, že ve skutečnosti už rozhodla všechno; rozhodla to ještě před tím, než ji ráno vyzvedávalo auto.

„Bud' opatrná, zlato,“ řekl Freddie. „Nedělej něco, čeho bys později mohla litovat.“

Cítila, jak na ni tlačí silou své osobnosti, jak chce, aby se vzdala, aby dělala svoji práci, slíbila, čekala až se Bill vrátí... nebo až zase zmizí do oné díry minulosti, z níž se vynořil.

Přistoupila k němu a lehce ho políbila na tvář. „Zatím na shledanou, Freddie.“

Odjela domů a zavolala British Airways. Řekla úřednici, že by se potřebovala dostat do malého města v Maine jménem Derry, je-li to nějak možné.

Chvilí bylo ticho, jak úřednice její přání konzultovala s počítačovým terminálem... a pak uslyšela tu zprávu, jako nějaké znamení nebes, že let číslo 23 British Airways má přistání v Bangoru, vzdáleném necelých 90 kilometrů od Derry.

„Mám vám ten let rezervovat, paní?“

Audra zavřela oči a spatřila Freddieho ostře řezanou, příjemnou a vážnou tvář a slyšela ho, jak říká: *Bud' opatrná, zlato. Nedělej něco, čeho bys později mohla litovat.*

Freddie nechtěl, aby jela; Bill nechtěl, aby jela; tak proč na ni srdce tak úpěnlivě volá, že *musí jet!* Zavřela oči. *Kriste pane, já v tom mám zmatek –*

„Paní? Jste tam ještě?“

„Rezervujte mi to,“ řekla Audra a pak váhala. *Bud' opatrná, zlato...* Možná by se na to měla vyspat; získat nějaký odstup mezi sebou a tím šílenstvím. Začala se prohrabovat v kabelce, hledala svoji kartu American Express. „Na zítřek. První třídu, jestli ještě máte, ale beru cokoliv.“ *A když si to rozmyslím, tak tu rezervaci odvolám. Asi ano. Probudím se v pořádku a všechno bude jasné.*

Ale ráno nebylo jasné nic, srdce ji stále stejně silně vzývalo, aby jela. Její spánek byla jediná pestrá paleta divokých snů. Zavolala Freddiemu – ne proto že by chtěla, ale protože cítila, že se to sluší. Nedostala se moc daleko – snažila se koptavě mu vysvětlit, že cítí, jak ji Bill asi moc potřebuje – když vtom se na Freddieho straně ozvalo tiché

cvaknutí. Zavěsil, aniž řekl jediné slovo mimo haló na ohlášení.

Ale Audra si pomyslela, že to cvaknutí svým způsobem řeklo všechno, co bylo třeba říci..

7

Letadlo přistálo v Bangoru v 7:09 východního času. Audra byla jediným vystupujícím pasažérem a ostatní se na ni dívali se zkoumavou zvědavostí, patrně jim vrtalo hlavou, jak může vůbec někoho napadnout tady vystupovat, v takové díře. Audra si pomyslela, co kdyby jim řekla *Já tu hledám svého manžela, proto vystupuji. On se totiž vrátil do jednoho malého města nedaleko odtud, protože mu jeden jeho kamarád z dětství zavolal a připomněl mu slib, na který on se už moc nepamatoval. A ten telefonát mu také připomněl, že už přes dvacet let nemyslel na svého mrtvého bratra. A ještě něco: také se mu vrátilo koktání... a takové komické jízvy na dlaních.*

A pak by ten celník, co stojí dole na letištní ploše, asi zavolal muže v bílých pláštích, pomyslela si.

Vzala své jediné zavazadlo – vypadalo značně osamoceně, jak přijíždělo po zavazadlovém páse – a šla k pultům pronájmu aut, kam Tom Rogan přišel asi o hodinu později. Měla větší štěstí než on; firma National Car Rental měla jednoho datsuna.

Dívka za pultem vyplnila formulář a Audra jí ho podepsala.

„Hned jsem si myslela, že jste to vy,“ řekla dívka, a pak plaše dodala: „Dala byste mi, prosím, autogram?“

Audra se jí podepsala na rub formuláře a pomyslela si: *Jen si ho užij, dokud to jde, děvče. Jestli má Freddie Firestone pravdu, tak za pět let ten podpis nebude mít cenu ani pětáček.*

S jistým pobavením si uvědomila, že už po patnácti minutách na americké půdě začala myslet zase americky.

Vzala si silniční mapu a ta dívka, zasažená přítomností velké hvězdy tak, že téměř nebyla schopna mluvit, jí pomohla najít nejlepší trasu do Derry.

Za deset minut už byla Audra na cestě a na každé křižovatce si znovu připomínala, že jestli pojedou po levé

straně, budou ji brzy škrabat z asfaltu.

A jak tak jela, pomalu si uvědomovala, že takhle vyděšená, jak je dnes, nebyla ještě nikdy v životě.

8

Jednou z podivností osudu nebo prostě jen shodou okolností, k níž může dojít (a k níž, popravdě řečeno, v Derry může dojít častěji), si Tom vzal pokoj v motelu Koala na Outer Jackson Street a Audra v Holiday Inn; oba motely stály vedle sebe, jejich parkoviště bylo rozdělené jen zvýšeným betonovým chodníkem. A čistě jen náhodou stály pronajatý datsun Audry a Tomova koupená dodávka zaparkovány čelem k sobě, oddělené jen tím chodníkem. Oba už spali, Audra pokojně na boku, Tom Rogan na zádech a chrápal tak silně, až se mu jeho nateklé rty třepaly.

9

Henry strávil ten den skrýváním se – skrýváním se v houštích podél silnice číslo 9. Někdy i usnul. Někdy jen ležel a sledoval policejní auta, projíždějící kolem jako slídící psi. A když Smolaři obědvali, Henry naslouchal hlasům z měsíce.

Když se setmělo, vylezl na okraj silnice a zvedl palec.

Za chvíli mu nějaký blázen zastavil a naložil ho.

DERRY:

TŘETÍ MEZIHRA

„Pták slétl z pěšinky
a aniž tušil oka divákova
rozpůlil žízalu
a sněd ji, chudáka, za syrova.“

Emily Dickinson
„Pták slétl z pěšinky“

17. března 1985

K vypálení Černého fleku došlo koncem podzimu v roce 1930. Pokud jsou mé poznámky správné, pak tímto požárem – který můj otec přežil jen o chlup – skončil cyklus vražd a zmizení, k nimž docházelo v letech 1929-30, podobně jako výbuchem v Kitchenerových železárnách se zakončil podobný cyklus asi pětadvacet let předtím. Jako kdyby ke konci každého cyklu bylo třeba nějaké obludné oběti pro utišení oné strašlivé moci, jež tu běsní... aby To na další asi čtvrtinu století usnulo.

Jestliže ale na ukončení každého cyklu je nutná nějaká taková oběť, zdá se, že podobná oběť je třeba i na uvedení každého takového cyklu do pohybu.

A tím se dostávám k Bradleyho bandě.

K jejich zmasakrování došlo na křižovatce ulic Canal, Main a Kansas – vlastně jen kousek od míst, zachycených na fotografii, jež se Billovi a Richiemu tenkrát v červnu roku 1958 začala pohybovat – asi třináct měsíců před požárem v Černém fleku, v říjnu 1929... ne dlouho před Černým pátkem, kdy došlo ke krachu na newyorské burze.

Podobně jako v případě požáru v Černém fleku mnozí obyvatelé Derry předstírají, že si vůbec nepamatují, co se toho dne stalo. Případně byli mimo město, na návštěvě příbuzných. Nebo si odpoledne toho dne zdímlí a neměli ani tušení o tom, co se stalo, dozvěděli se to až večer ze zpráv v rádiu. Nebo se prostě člověku podívají přímo do tváře a lžou.

Policejní záznamy z onoho dne uvádějí, že náčelník Sullivan ani nebyl ve městě (*Jasně že si na to pamatuji*, řekl mi Aloysius Nell ze svého křesla na terase Paulsonova domova důchodců v Bangoru. *To jsem byl prvním rokem ve službě, tak bych si to měl pamatovat. Byl v západním Mainu, na lovu kachen. Než se vrátil, už byli zabalení do prostěradel a odvezeni. Mohla ho z toho klepnout pepka, našeho Jima Sullivana*), ale na fotografii v referenční knize o gangsterech, nazvané *Dopisy psané krví a zlosynové*, ukazuje nějakého šklebícího se muže, stojícího vedle kulkami prostříleného těla Ala Bradleyho v márnici, a jestli tohle není náčelník Sullivan, tak to může být už jen jeho dvojník.

Nakonec jsem se dle mého názoru pravdivou verzí celého příběhu dozvěděl od pana Keena – pana Norberta Keena, od

roku 1925 do roku 1975 majitele lékárny na Center Street. Hovořil se mnou poměrně ochotně, ale podobně jako otec Betty Ripsomové mne donutil vypnout magnetofon, než se doopravdy rozpovídal. Ne že by mi na tom nějak záleželo; ještě teď mám v uších jeho skřípavý hlas – další a capella pěvec v onom prokletém sboru, jímž je toto město.

„Není důvod proč bych ti o tom nevyprávěl,“ řekl. „Stejně to nikdo neotiskne, a i kdyby to někdo otiskl, nikdo tomu nebude věřit.“ Nabídl mi cukroví ze starodávné lékárnické sklenice. „Lékořicovou tyčinku? Pokud si vzpomínám, měl jsi vždycky rád ty červené, Miku.“

Jednu jsem si vzal. „Byl toho dne náčelník Sullivan ve městě?“

Pan Keene se zasmál a vzal si také jednu tyčinku. „Tak tohle by tě zajímalo, co?“

„Zajímalo,“ přikývl jsem a žvýkal červenou lékořicovou tyčinku. Naposledy jsem ji měl někdy jako dítě, když jsem podával svoje šesťáky mnohem mladšímu a křepčímu panu Keenovi, Ale chutnala teď stejně dobře jako tenkrát.

„Ty jsi moc mladý, než abys pamatoval, když hrál Bobby Thomson za Giganty ve finále baseballové ligy v roce 1951,“ řekl pan Keene. „To ti mohly být tak čtyři roky. O pár let později byl jednou v novinách o tomhle utkání článek a snad milión lidí z New Yorku tvrdilo, že ten den tam na stadiónu u toho byli.“ Pan Keene převalil v ústech svoji lékořicovou tyčinku a v koutku úst se mu objevil slabý tmavý čůrek. Pečlivě si ho otřel kapesníkem. Seděli jsme u něj v kanceláři za krámem, neboť pan Norbert Keene, i když mu bylo už pětáosmdesát let a před deseti lety odešel do důchodu, stále do obchodu docházel a vedl svému vnukovi účetní knihy.

„Ale když jde o Bradleyho bandu, tak je to přesně naopak!“ zvolal pan Keene. Usmíval se, ale nebyl to nijak příjemný smích – byl cynický, chladně revokující. „Ve středu města Derry tenkrát bydlelo tak dvacet tisíc lidí. Main Street a Canal Street už byly čtyři roky vydlážděné, ale Kansas Street byla pořád ještě prašná ulice – tedy v létě. To se na ní zvedala oblaka prachu, když bylo sucho, v březnu a listopadu se zase měnila na bažinu. Každý rok na svátek Čtvrtého července držel starosta řeč a mluvil o tom, jak se Kansas Street vydláždí, ale došlo k tomu až v roce 1942. To už... ale o čem

vlastně mluvím?“

„Že ve středu města žilo asi dvacet tisíc lidí,“ doplnil jsem rychle.

„Aha. Jo. No, a z těch dvaceti tisíc snad polovička už umřela, možná i víc – padesát let je dlouhá doba. A lidé tu v Derry mají takový komický zvyk umírat mladí. Možná to je tím vzduchem. Ale stejně mám dojem, že mezi těmi, co jsou ještě naživu, nenajdeš víc než tucet pamětníků, kteří by přiznali, že byli v Derry toho dne, kdy Bradleyho banda odešla do věčných lovišť. Možná Butch Rowden, co má řeznictví, by ti něco řekl – má na stěně fotografii jednoho z aut, co ta banda měla. Když se na ni díváš, ani nepoznáš, že to je auto. Něco se snad dozvíš od Charlotty Littlefieldové, když se ti podaří dostat ji do sdílného rozpoložení; učí na střední škole a i když tenkrát jí mohlo být maximálně tak deset nebo dvanáct let, vsadil bych se o co chceš, že si toho pamatuje spoustu. Can Snow... Aubrey Stacyová... Eben Stampnell... a ten starý pošuk, co kreslí takové matlaniny a celé večery pochlastává u Wallyho – myslím že se jmenuje Pickman – ti si to určitě budou pamatovat. Ti tady u toho všichni byli...“

Odmlčel se a hleděl na lékořicovou tyčinku, již držel v ruce. Chtěl jsem ho pobídnout k dalšímu hovoru, pak ale jsem ho nechal přemýšlet.

Konečně řekl: „A zbytek, ten bude o tom lhát, zrovna tak jako lžou lidé, co tvrdí, že byli na tom zápase Bobbyho Thomsona, to je jasné. Tihle lidé lžou, protože na tom zápase chtěli být. Ale lidé v Derry budou lhát, že ten den v Derry nebyli, protože si přejí, aby tu bývali nebyli. Rozumíš mi, synu?“ Přikývl jsem.

„A víš určitě, že chceš slyšet i ten zbytek?“ zeptal se mne pan Keene. „Vypadáte trochu vyvedený z míry, pane Miku.“

„Nejsem,“ řekl jsem, „ale asi bych měl být, co?“

„Tak dobře,“ řekl mírně pan Keene. Měl jsem den vzpomínek; když mi nabídl tu tyčinku, vzpomněl jsem si náhle na jeden rozhlasový pořad, který poslouchávali moji rodiče, když jsem byl malý: jmenoval se *Pan Keene, hledač zmizelých osob*.

„Pochopitelně že tady ten den šerif byl. Původně měl jet střílet kachny, ale velmi rychle si to rozmyslel, když přišel Lal Machen a řekl mu, že právě ten den odpoledne čeká Ala

Bradleyho.“

„A jak ten se to dozvěděl?“ zeptal jsem se. „Nu, to je taky příběh sám o sobě,“ řekl pan Keene a ten cynický úsměv se mu opět vrátil do tváře. „Bradley nebyl nikdy na čelném místě seznamu nebezpečných osob FBI, ale přesto po něm páslí – asi od roku 1928 nebo tak nějak. Snad aby si dokázali, že vůbec ještě na něj stačí. Al Bradley se svým bratrem Georgem udělali šest nebo sedm bank na Středozápadě a pak unesli jednoho bankéře a chtěli výkupné. Výkupné dostali – třicet tisíc dolarů, to byla na tu dobu velká částka – ale toho bankéře pak stejně zabili.

To už začínaly podobné bandy mít na Středozápadě trochu horkou půdu, a tak Al a George a jejich kumpáni se rozhodli změnit působiště a vydali se na severovýchod. Pronajali si velkou farmářskou usedlost hned za Newportem, nedaleko od místa, kde dnes jsou Rhulinovy farmy.

Bylo to někdy kolem těch strašně parných dnů v létě roku 1929, snad v červenci nebo srpnu, snad začátkem září... teď už nevím přesně kdy. Bylo jich osm – Al Bradley, George Bradley, Joe Conklin a jeho bratr Gal, jeden Ir jménem Arthur Malloy, kterému říkali ‚Plíživý Kristus‘ Malloy, protože byl krátkozraký, ale za živého boha odmítal nasadit si brýle, pokud vyloženě nemusel, a Patrick Caudy, jeden mladík z Chicaga údajně posedlý zabíjením, nicméně krásný jako Adonis. Byly s nimi také dvě ženské: Kitty Donahueová, družka George Bradleyho, a Marie Hauserová, která patřila Caudymu – ale občas si ji půjčovali, alespoň podle řečí, co jsme pak všichni slyšeli.

Když se tady objevili, v jedné věci se přepočítali, synu – mysleli si, že jsou už dost daleko od Indiany, že tu jsou v bezpečí. Na chvíli dali pokoj, pak se ale začali nudit a rozhodli se, že se vydají na lov. Měli spoustu zbraní, ale s municí na tom byli už hůř. A tak se sedmého října vydali všichni ve dvou autech do Derry. Patrick Caudy vzal ženské na nákupy a ostatní chlapi šli do Machenova obchodu, tam se prodávaly různé sportovní potřeby a střelivo. Kitty Donahueová si v obchodním domě Freese's koupila šaty a o dva dny později v nich zemřela.

Lal Machen byl v krámě osobně. Umřel v roce 1959. Byl strašně tlustý. Vždycky byl strašně tlustý. Ale oči měl v

pořádku – Ala Bradleyho poznal v okamžiku, kdy vešel do krámu, jak řekl. Poznal i ostatní, jen u Malloye si nebyl jist do okamžiku, kdy Malloy si nasadil brýle, aby si prohlédl sadu nožů ve skleněné vitrině.

Al Bradley k němu přistoupil a řekl: ‚Chtěli bychom koupit nějaké střelivo.‘

‚No,‘ povídá Lal Machen, ‚tak to jste tady správně.‘

Bradley mu podal papír a Lal si ho pročetl. Ten papír se někde ztratil, alespoň pokud já vím, ale Lal mi říkal, že z něj tuhla krev v žilách. Chtěli pět set kusů osmatřicítkových nábojů, osm set pětačtyřicítkových, šedesát padesátkových – ty už se nevyrobějí, to byly nábojnice plněné sekaným olovem – a po tisíci malorážkových krátkých a i dlouhých. A k tomu – dávej pozor – šestnáct tisíc pětačtyřicítkových nábojů do samopalů.“

‚No sakra,‘ řekl jsem.

Pan Keene se opět cynicky ušklíbl a znovu mi nabídl cukroví. Nejdřív jsem zavrtěl hlavou, ale pak jsem si vzal ještě jednu tyčinku.

‚To teda je seznam jedna báseň,‘ povídá Lal.

‚Jdeme, Ale,‘ povídá Plíživý Kristus Malloy. ‚Říkal jsem ti, že v tyhle prdeli to neseženeme. Jedem do Bangoru. Tam sice taky budou mít hovno, ale aspoň si uděláme výlet.‘

‚Pánové, nepráskajte do koní,‘ povídá Lal s klidným obličejem. ‚Tohle je sakra dobrá objednávka a já bych ji nechtěl nechat těm židákům v Bangoru. Ty malorážkový vám dám okamžitě, i padesátky. Můžu vám dát taky po stovce osmatřicítek a pětačtyřicítek. A zbytek můžete mít...‘ A teď Lal přivřel oči a škrabal se na bradě, jako kdyby to počítal, ‚...do pozejtří. Šlo by to?‘ Bradley se zašklebil tak, že kdyby neměl uši asi by se šklebil kolem celé hlavy, a řekl, že není o čem mluvit. Cal Conklin řekl, že přesto chce jet do Bangoru, ale ostatní ho přehlasovali. ‚Ale jestli na to nestačíte, tak to raci řekněte teď hned,‘ povídá Al Bradley Lalovi, ‚protože já jsem dobrák, ale když se naštvu, tak vám nepřeju, abyste se mnou měl co do činění. Je vám to jasný?‘

‚Ale ano,‘ povídá Lal, ‚budu mít pro vás všechnu tu munici co chcete, pane –?‘

‚Rader,‘ povídá Bradley. ‚Richard D. Rader, k vašim službám.‘ Natáhl ruku a Lal mu jí zapumpoval, a křenil se

jako měsíček. ‚Opravdu mě moc těší, pane Radere.‘

Bradley se ho tedy zeptal, kdy by bylo nejlíp, aby se s kamarády pro to střelivo zastavil a Lal Machen povídá, co takhle ve dvě odpoledne. Řekli, že to je bezvadné. Pak odešli. Lal za nimi hleděl. Venku na chodníku se potkali se dvěma ženami a Caudym. Caudyho Lal také poznal.

A tak co si myslíš,“ řekl pan Keene a pohlédl na mne chytrými očima, „co si myslíš, že pak Lal udělal? Že zavolal policajty?“

„Myslím že ne,“ řekl jsem, „alespoň podle toho, jak to dopadlo. Já bych si asi zlomil nohu, zrovna kdybych běžel k telefonu.“

„No, možná že ano, možná že ne,“ řekl pan Keene se stejným cynickým úsměvem a jáj sem se otrásl, protože mi bylo jasné, co tím chtěl říci... a on také věděl, že mi to je jasné. Jakmile se začne kutálet něco těžkého, nedá se to už zastavit; prostě se to kutálí tak dlouho až si to najde nějakou dost dlouhou rovinu, kde pak ten pohyb odumře. Můžete se před tu věc postavit a nechat se převálcovat... ale stejně ji nezastavíte.

„Možná že ano, možná že ne,“ opakoval pan Keene. „Ale já ti klidně řeknu, co Lal Machen udělal. Po zbytek dne a pak celý druhý den, když přišel někdo, koho znal – nějaký chlap – no tak všem vyprávěl, že ví, kdo tu v lesích mezi Derry a Newportem střílí jeleny, tetřevy a bůhví co ještě opakovačkami z Kansas City. Bradleyho banda. Ví to, protože je poznal. A všem říkal, že se Bradley se svými muži vrátí druhý den kolem druhé hodiny, aby si vyzvedli zbytek objednávků. Říkal jim, že Bradleymu slíbil všechnu municí, kterou bude chtít, a že ten svůj slib hodlá splnit.“

„Kolika?“ zeptal jsem se. Byl jsem jakoby fascinovaný jeho třpytícíma se očima. Náhle mne ty suché pachy a vůně v té zadní místnosti – pachy léků a různých prášků, kapek do nosu, sirupů proti kašli a kloktadel – všechny ty pachy mne náhle začínaly dusit... ale nebyl jsem už schopen odejít, seděl jsem tam dál, i kdybych se jimi měl udusit.

„Kolika lidem to Lal řekl?“ zeptal se pan Keene.

Přikývl jsem.

„To přesně nevím,“ řekl pan Keene. „Nestál jsem tam a nehlídal to. Řekl to nejspíš všem těm, jimž mohl důvěřovat.“

„Jimž mohl důvěřovat,“ řekl jsem zadumaně. Hlas jsem měl trochu chraptivý.

„Jo,“ řekl pan Keene. „Lidem z Derry. Já jsem se tam zastavil kolem desáté hodiny den poté, co se u Lala Bradley ukázal poprvé. Nejdřív mi celý příběh pověděl a pak se mě zeptal, co potřebuji. Já jsem se zastavil, jen abych zjistil, jestli už mám vyvolanou poslední roličku filmu – Machen tenkrát vedl i filmy a fotoaparáty Kodak – ale když jsem dostal ty fotografie, tak jsem také řekl, že by se mi hodilo pár nábojů do mé winchestrovky.

„Půjdeš si zastřílet na vysokou, Norbe?“ ptá se mě Lal, když mi podává náboje.

„Možná si vyjdu na nějakou škodnou,“ povídám a chvíli jsme se tomu oba chechtali.“ Pan Keene se zasmál, plácal se po hubených nohách, jako kdyby udělal nevím jak povedený vtip. Předklonil se a plácl mne do kolena. „Chci jen říci, synu, že se to normálně rozkřiklo. To víš, malé město. Když chceš něco rozhlásit, stačí to říci těm pravým lidem a máš to jisté... chápeš mne? Ještě jednu lékořicovou tyčinku?“ Vytáhl jsem si ochromenými prsty tyčinku. „Ztloustneš po nich,“ řekl pan Keene a zakuckal se. Vypadal staře... nekonečně staře. Brýle mu klouzaly po špičatém nose, svráštělou suchou kůži obličej měl prorostlou vráskami.

„Druhý den jsem si vzal do krámu pušku a můj příručí Bob Tanner, nejpilnější ze všech, které jsem kdy měl, si také přinesl ten svůj starý krám. Kolem jedenácté se zastavil pro zažívací sodu Gregory Cole a ať visím, jestli neměl za pasem zastrčenou pětačtyřicítku kolt.

„Jen aby sis s tím neustřelil kulky, Gregu,“ povídám. „Táhnu se sem pro to až z lesa od Milfordu a mám sakra kocovinu,“ povídá Greg. „Mám dojem že někomu teda kulky ustřelím, než zapadne slunce.“

Kolem půl druhé jsem na dveře dal takovou malou cedulku s nápisem HNED SE VRÁTÍM, PROSÍM O STRPENÍ, vzal jsem pušku a zadem jsem vyšel na Richard's Alley. Ptal jsem se Boba Tannera, jestli nechce jít se mnou, a on mi řekl, že zatím dodělá recept pro paní Emersonovou a pak že přijde. „Nechte mi jednoho živého, pane Keene,“ řekl a já jsem mu odpověděl něco jako že mu nemůžu nic slíbit.

Na Canal Street nebyl skoro žádný provoz, ani auta, ani

chodci. Jen občas tudy projelo nějaké nákladní auto, ale to bylo asi tak všechno. Na druhé straně ulice jsem zahlédl Jaka Pinnetta, v každé ruce měl pušku. Potkal se s Andym Crissem a kráčeli k jedné z laviček, co tenkrát stávaly tam, co je Památník války – tam, jak se kanál noří pod zem.

Na schodech budovy soudu seděli Petie Vanness, Al Nell a Jimmy Gordon, jedli sendviče a z tašek tahali ovoce, měnili si mezi sebou, co se druhému zdálo být lepší, jako to dělají děti na školním dvoře. Všichni byli ozbrojeni. Jimmy Gordon měl springfieldku z první světové války, vyšší než on sám.

Koukám, že k Horní míli jde nějaký kluk – mám dojem že to byl Zack Denbrough, otec toho tvého kamaráda, toho, co se z něj stal spisovatel – a Kenny Borton mu povídá z okna čítárny Christian Science: ‚Koukej vocad‘ zmizet, mladej, tady se bude střílet.‘ Zack na něj jen kouknul a hnal pryč jako blázen.

Všude kolem byli muži, muži s puškami, stáli ve dveřích, seděli na schodech a koukali z oken. Greg Cole seděl ve dveřích kousek níž v ulici, na kolenou měl svoji pětačtyřicítku a vedle sebe srovnané asi dva tucty nábojů jako nějaké cínové vojáčky. Bruce Jagermeyer a ten Sved, Olaf Theramenius, stáli ve stínu pod markýzou kina Bijou.“

Pan Keene se díval na mě, skrze mě. Oči teď neměl zaostřené; byly zastřené vzpomínkami, změkklé jako oči člověka, vzpomínajícího na nejlepší léta svého života – na svoji první branku ve fotbale, na prvního uloveného pstruha, dost velkého, aby se nemusel vracet zpátky do vody, nebo na den, kdy poprvé byl s dívkou.

„Pamatuji si, jak jsem slyšel vítr, synu,“ řekl zasněně. „Pamatuji si, jak jsem slyšel vítr a pak zvon na budově soudu, odbíjející druhou. Za mnou se vynořil Bob Tanner a já jsem byl tak napnutý, že jsem mu málem ustřelil hlavu.“

Jen na mne kývl a přešel naproti do Vannockova obchodu textilem.

Možná si myslíš, že když bylo dvě deset a nic se nedělo, pak dvě patnáct, pak dvě dvacet, že se lidé prostě sebrali a rozešli, co? Ale nic takového se nestalo. Ti lidé prostě zůstávali na svých místech. Protože –“

„Protože věděli, že Bradley musí přijít, ne?“ zeptal jsem se. „O tom přeci nebylo vůbec pochyb.“

Rozzářil se jako učitel, jehož potěší studentova odpověď. „Správně!“ řekl. „Věděli jsme to. Nikdo o tom nemusel mluvit, nikdo nemusel říkat, ‚no, tak počkáme do dvou dvaceti a když se neobjeví, tak já jdu zase zpátky do práce‘. Všichni zůstali v klidu a asi pět minut před půl třetí začala z Horní míle sjíždět dvě auta, jedno červené a jedno tmavomodré, a přijela do křižovatky. Jedno auto byl chevrolet a druhé La Salle. V tom chevroletu byli bratři Conklinové, Patrick Caudy a Marie Hauserová. Bradleyové byli s Malloyem a s Kitty Donahueovou v La Salle.

Křižovatkou ještě projeli v pořádku, ale pak Al Bradley dupnul na brzdy té La Salle tak náhle, že Caudy do něj skoro naboural. Ulice byla podezřele klidná a Bradley věřil. Byl jen zvíře, ale jako zvíře hned vycítil, že je zahnaný do kouta, zvláště když už čtyři roky byl naháněn jako lasička v obilí.

Otevřel dveře auta, na chvíli se postavil na stupátko. Rozhlédl se a pak udělal na Caudyho rukou gesto ‚jed‘ zpátky. Caudy povídá: ‚Co je, šéfe?‘ Slyšel jsem to naprosto jasně, a byla to jediná tři slova, co jsem toho dne slyšel kohokoliv z nich říci. A také se pamatuji na záblesk slunce. Pocházel od zrcátka pudřenky. Marie Hauserová si pudrovala nos.

A pak z krámu od Machena vyběhl Lal Machen se svým prodavačem Biffem Marlowem. ‚Zvedni pracky nad hlavu, Bradley, jste obklíčeni!‘ vykřikl Lal a než stačil Bradley vůbec k němu otočit hlavu, začal Lal pálit. Prvním výstřelem se netrefil, druhým však zasáhl Bradleyho do ramene. Z rány okamžitě začala stříkat krev. Bradley se chytil sloupku dveří auta a zasunul se dovnitř. Ještě stačil zařadit rychlost a v tu chvíli začali všichni pálit.

Bylo po všem během čtyř nebo snad pěti minut, ale když se to dělo, zdálo se to být mnohem delší. Petie, Al a Jimmy Gordon prostě seděli na schodech soudu a sázeli kulky do chevroletu zezadu. Zahlédl jsem Boba Tannera, jak klečí na jednom kolenu, pálí a lomcuje závěrem té své staré pušky jako šílenec. Jagermeyer a Theramenius stříleli zpod markýzy kina na pravý bok La Salle a Greg Cole stál v příkopu, oběma rukama držel svoji automatickou pětáčtyřicítku a mačkal spoušť, jak nejrychleji to šlo.

Určitě muselo střílet najednou snad padesát nebo šedesát mužů. Když bylo po všem, vydlobal Lal Machen z

cihlových zdí svého krámu šestatřicet kulek. A to bylo o tři dny později, už poté, co každý posera z města, co chtěl suvenýr, si přišel vydloubnout svoji kulku kapesním nožem. Když byla střelba v nejlepším, znělo to jako bitva na Marně. Všude kolem Machenova krámu byla vystřílena okna.

Bradley stačil La Salle napůl otočit, nebyl pomalý, ale v mžiku měl všechny pneumatiky prostřílené. Oba reflektory byly rozstřílené, čelní sklo bylo pryč. Plíživý Kristus Malloy a George Bradley byli u zadních oken a stříleli z pistolí. Viděl jsem, jak jedna kulka vzala Malloye do krku a roztrhla mu ho. Stačil ještě dvakrát vystřelit a pak se zhroutil ven z okna, obě ruce mu visely ven.

Caudy se pokusil otočit chevrolet, ale jen narazil do Bradleyho La Salle. No a to byl jejich konec, synu. Přední nárazník chevroletu se zaklesl do zadního nárazníku La Salle a tím byla zmařena jakákoliv možnost, že by se jim snad podařilo ujet.

Joe Conklin vystoupil z auta a stál tam uprostřed křižovatky, v každé ruce pistolí, a začal pálit. Střílel na Jaka Pinnetta a Andyho Crisse. Oba sletěli z lavičky, na níž seděli a přistáli v trávě. Andy Criss ječel pořád dokola ‚Zabili mě! Zabili mě!‘, i když nebyl ani škrábnutý; ani jeden z nich nebyl škrábnutý. Joe Conklin stačil vystřelit obě pistole, než ho něco vážněji zasáhlo. Kabát mu vlál a kalhoty sebou cukaly, jako kdyby mu je nějaká neviditelná švadlena právě zašívala. Na hlavě měl slaměný klobouk a ten mu uletěl, takže bylo vidět, jak má vlasy učesané na pěšinku uprostřed. Jednu z pistolí si zastrčil do podpažního pouzdra a druhou se snažil nabít, když vtom ho někdo trefil do obou nohou, takže se sesypal. Později tvrdil Kenny Borton, že to byl on, ale to se nedá prokázat. Mohl to být kdokoliv.

Conklinův bratr Cal vyběhl krátce poté, co klesl Joe k zemi a sesypal se jako fůra cihel s dírou v hlavě.

Pak vyšla Marie Hauserová. Možná se chtěla vzdát, to nevím. V pravé ruce ještě měla tu pudřenku, s níž si pudrovala nos. Asi ječela, ale v tom rámusu to nebylo slyšet. Kulky létaly všude kolem ní. Jedna jí vyrazila tu pudřenku. Obrátila se zpátky k autu, ale dostala zásah do boku. Nějak se jí ještě podařilo zalézt do auta.

Al Bradley vytůroval La Salle do maximálních otáček a

podářilo se mu auto zase uvést do pohybu. Táhnul chevrolet za sebou snad tři metry, než z něj urval nárazník.

Hoši do něj sázeli olovo. Všechna okna byla vystřelena. Jeden blatník ležel na ulici. Malloy visel mrtvý z okna, ale oba bratři Bradleyové ještě byli na živu. George pálil ze zadního sedadla. Jeho ženská byla mrtvá vedle něj, jedno oko měla vystřelené.

Al Bradley dojel k velké křižovatce, tam jeho auto narazilo na obrubník a zastavilo se. Vyskočil od volantu a rozeběhl se směrem ke Canal Street. Rozstříleli ho jako řešeto.

Patrick Caudy vylezl z chevroletu, na chvíli se zdálo, že se chce vzdát, pak vytáhl z podpažního pouzdra osmatřicítku. Stačil asi třikrát zmáčknout kohoutek, střílel jen tak naslepo, a pak mu odlétla rozervaná košile s těla. Sesunul se po boku chevroletu a dosedl na stupátko. Ještě jednou vystřelil a pokud je mi známo, právě to byla jediná kulka, která někoho zasáhla; od něčeho se odrazila a pak sklouzla Gregu Colovi po paži. Zanechala jizvu, kterou Greg pak, kdykoliv se opil, ukazoval, až si ho pak jednou někdo – myslím že Al Nell – vzal stranou a vysvětlil mu, že možná bude lepší, když si nebude pouštět hubu na špacír o tom, co se stalo s Bradleyho bandou.

Marie Hauserová vyšla z auta a tentokrát nebylo žádných pochyb o tom, že se chce vzdát – měla ruce nahoře. Možná ji nikdo ani zabít nechtěl, ale vstoupila přímo do křížové palby.

George Bradley doběhl až k lavičce u Památníku války a pak mu někdo uštělil zadní část hlavy brokovnicí. Padl mrtvý k zemi s prochcánými kalhotami...“

Aniž bych si uvědomoval, co dělám, vzal jsem si další lékořicovou tyčinku.

„Pak ještě asi minutu nebo dvě pálili do obou aut, než palba začala pomalu ustávat,“ řekl pan Keene. „Když se chlapi rozohní, tak se uklidňují jen těžko. A právě teď jsem se ohlédl a spatřil jsem za Nellem a ostatními na schodech budovy soudu šerifa Sullivana, jak pálí do toho zuboženého chevroletu ze svojí remingtonky. Ať ti nikdo neříká, že šerif tam nebyl; před tebou stojí Norbert Keene a říká ti, že tam byl.“

Když skončila palba, tak se ta auta už ani autům nepodobala – byly to prostě kusy šrotu se sklem všude kolem.

Pak se k nim muži vydali. Nikdo nemluvil. Bylo slyšet jen ten vítr a boty, skřípající při chůzi mezi tím sklem. To už se začaly dělat fotografie. A to bys také měl vědět, synu: když se někde začnou dělat fotografie, tak už je po všem.“

Pan Keene se zhoupł ve své židli, papuče pleskaly o podlahu a hleděl na mne.

„Ale v *Novinách* města Derry o tom nic nebylo,“ bylo jediné, co mne napadlo říci. Titulek z onoho dne zněl STÁTNI POLICIE A FBI ZASTŘELILY ČLENY BRADLEYHO BANDY. S podtitulkem „Místní policie byla nápomocná“.

„Jistě že ne,“ řekl pan Keene a potěšeně se zachechtal. „Viděl jsem vydavatele, Macka Laughlina, jak to dvakrát sám napálil do Joa Conklina.“

„Kriste pane,“ zamumlal jsem.

„Měl jsi dost tyčinek, synu?“

„Ano, dost,“ řekl jsem a olízl jsem si rty. „Pane Keene, jak se dá taková věc... tak velká věc... jak se to dá zakamuflovat?“

„To nebylo žádné kamuflování,“ řekl a vypadal opravdu překvapený. „Jen se prostě o tom nikdo moc nebavil. A vlastně koho to zajímalo? Nebyl přeci ten den zastřelen prezident Hoover s manželkou. Nešlo o nic jiného než o zastřelení pár vzteklých psů, kteří by mohli pokousat a zabít lidi, kdyby k tomu měli příležitost.“

„Co ale ty ženy?“

„Prostě dvě štětky,“ řekl lhostejně. „A krom toho, stalo se to v Derry a ne v New Yorku nebo Chicagu. Důležitost zprávy je daná zrovna tak místem, kde se to stane jako tím, co se vlastně stane, synu. Proto jsou větší titulky, když zemětřesení v Los Angeles zabije dvanáct lidí, než když někdo zabije tři tisíce lidí v nějaké pohanské zemi na Středním východě.“

A krom toho, stalo se to v Derry.

To už jsem dříve také slyšel – a pokud budu pokračovat ve své práci, nejspíš to budu slyšet znovu a znovu... a znovu. Říkají to, jako kdyby mluvili trpělivě s nějakým duševně zaostalým pacientem. Říkají to stejným způsobem, jako by říkali, *Protože je přitažlivost*, kdyby odpovídali na otázku jak to, že člověk při chůzi zůstává u země. Říkají to tak, jako

kdyby to byl nějaký zákon přírody, který by měl každý normální člověk chápat. A nejhorší na tom je, že já to chápu. Pro Norberta Keena jsem měl ještě jednu otázku. „Viděl jste toho dne vůbec někoho, koho jste hned po započetí přestřelky nepoznal?“

Odpověď pana Keena přišla velmi rychle a srazila mi teplotu krve nejméně o deset stupňů, alespoň jak se mi zdálo.

„Myslíš toho klauna? Jak jsi se o něm dozvěděl, synu?“

„Ale, někde jsem už o něm slyšel,“ řekl jsem.

„Toho jsem jen zahlédl. Jak to začalo být horké, staral jsem se už jen o sebe. Jednu chvíli jsem se ohlédl a spatřil jsem ho nahoře v ulici za těmi Švédy pod markýzou kina Bijou,“ řekl pan Keene. „Neměl na sobě ten klaunský oblek nebo něco podobného. Byl oblečený do farmářských plátáků s bavlněnou košilí vespod. Ale na obličejí měl to bílé líčidlo, co používají, a měl přimalovaný velký rudý úsměv klauna. A také měl ty chomáče vlasů na stranách hlavy. Oranžové. Dost srandovní.“

Lal Machen ho neviděl, ale Biff ano. Jenomže Biff to měl asi trochu popletené, protože se mu zdálo, že ho zahlédl v jednom z oken bytu kousek nalevo, a když jsem se jednou ptal Jimmy Gordona – ten byl zabitý v Pearl Harboru, šel ke dnu se svojí lodí, myslím že to byla *California* – tak ten zase říkal, že ho viděl někde u Památníku války.“ Pan Keene zavrtěl hlavou a trochu se usmál. „Je to legrační, jak se lidé chovají během takové události, a ještě legračnější je, co si z toho pamatují, když už je po všem. Můžeš poslouchat šestnáct různých verzí a nenajdeš dvě, které by byly stejné. Vezmi třeba tu pušku, co měl ten klaun –“

„Pušku?“ zeptal jsem se. „On také střílel?“

„Jo,“ řekl pan Keene. „V tu chvíli když jsem ho zahlédl, se mi zdálo, že má winchestrovku, a až potom mne napadlo, že jsem si to určitě myslel proto, že jsem ji měl já. Biff Marlow si zase myslel, že má remingtonku, protože tu měl zase on. A když jsem se na to ptal Jimmyho, tak ten zase říkal, že ten chlápek střílel starou springfieldkou, jakou měl on. Je to sranda, co?“

„No, je,“ podařilo se mi odpovědět. „Pane Keene... a to vám nikomu nebylo divné, co tam má sakra co pohledávat nějaký klaun, ještě k tomu ve farmářském oblečení?“

„Ale jistě že bylo,“ řekl pan Keene. „Celkem o nic nešlo, že, ale jasně že nám to bylo divné. Ale většina z nás se shodla na tom, že to byl někdo, kdo se chtěl té trachtace účastnit, ale nechtěl přitom být poznán. Třeba nějaký člen městské rady. Možná Horst Mueller nebo dokonce Trace Naugler, ten byl tenkrát starostou. Nebo to byl někdo s váženým povoláním, kdo nechtěl být poznán. Někjaký lékař nebo právník. V takovém postrojení bych nepoznal ani svého vlastního otce.“ Zasmál se a já jsem se ho zeptal, proč se směje. „Taky je docela možné, že to byl opravdový klaun,“ řekl. „Tenkrát ve dvacátých a třicátých letech se konala venkovská pouť v Esty dřív než dnes, a právě v týdnu, kdy Bradleyho banda našla v Derry svůj konec, se tam pouť konala. Tam bylo plno klaunů. Možná se některý z nich nějak dozvěděl, že chystáme vlastní malý karneval, a přijel na něj.“

Suše se na mne usmál.

„Už jsem ti skoro všechno pověděl,“ řekl, „ale řeknu ti ještě jednu věc, protože se zdá, že tě to opravdu zajímá a že posloucháš napjatě. Asi o šestnáct let později mi řekl něco Biff Marlow, když jsme seděli na pivu u Pilota v Bangoru. Řekl to jen tak z ničeho nic. Řekl, že ten klaun se vykláněl z okna tak daleko, že Biff nemohl pochopit, jak je možné, že *nevypadne*. Někoukala mu jen hlava, ramena a paže; Biff říkal, že byl venku až po kolena, visel tam ve vzduchu a střílel na Bradleyho auťáky, na obličejí ten obrovský rudý škleb. ‚Byl vystrčený jako nějaký panák na péru,‘ takhle to Biff říkal.“

„Jako kdyby se vznášel,“ řekl jsem.

„Jo,“ souhlasil pan Keene. Biff říkal, že tam bylo ještě něco, co mu pěkně vrtalo hlavou ještě dlouho poté, ale zaboha nemohl přijít na to, co to je. Jako nějaká věc, co už ji máš na jazyku, ale nemůžeš ji vyslovit, nebo něco, co ti svítí na kůži jako nějaký pupenec. Říkal, že na to přišel až jednou v noci, když musel vstát a jít si cvrknout do mísy. Tak tam stál, čuměl do záchodu a nemyslel na nic, když najednou se mu rozsvítilo o jakou záhadu jde: to střílení začalo ve dvě hodiny dvacet pět minut odpoledne, slunce svítilo, ale ten klaun nevrhal žádný stín. Vůbec žádný stín.“

ČÁST 4

ČERVENEC ROKU 1958

„Ty ospalko, co mě očekáváš, čekáním
rozohňuješ,
svého služebníka, rozechvělého Tvou krásou,
otřeseného Tvou krásou.
Otřeseného.“

W.C.Williams
Paterson

„Nu, narodil jsem se nahatý, panečku,
doktor mě plácal po zadečku
a říkal – ty budeš jistě něco zvláštního
a ještě k tomu pěkné ječidlo –“

Sidney Simien
„Moje ječidlo“

KAPITOLA 13

Apokalyptická bitka

1

Bill tam je první. Sedí v jednom z pohodlných křesel v čítárně hned za dveřmi a sleduje Mika, vyřizujícího pár posledních čtenářů toho večera – starší dámu s několika detektivkami v paperbackovém vydání, nějakého muže s tlustou knihou o historii války Severu proti Jihu a hubeného kluka, čekajícího na zapsání nějakého románu s přelepku výpůjčky na sedm dní v horním rohu přebalu z plastické hmoty. Bill shledává bez jakéhokoliv překvapení či pocitu neočekávaného štěstí, že to je jeho poslední román. Cítí, že všechna překvapení už má za sebou a to neočekávané štěstí je realitou, jež je nakonec přeci jen snem.

Nějaká hezká dívka v kostkované sukni, sepnuté velkou zlatou přezkou (Pane bože, takovou přezku jsem neviděl už léta, že by se zase vracely?), zastrkuje čtvrtáky do kopírovacího stroje a kopíruje si nějaký tisk, jedním okem přitom sleduje kyvadlové hodiny za stolem příjmu. Všechny zvuky v knihovně jsou uklidňující a měkké: vrzání podrážek a podpatků po červeno-černém linoleu podlahy; pravidelné tikání kyvadlových hodin, odkrajující vteřiny; předení kopírovacího stroje.

Chlapec si bere svůj román od Williama Denbrougha a jde k dívce u kopírovacího stroje, právě dokončující kopírování a začínající skládat okopírované listy.

„Ten tisk můžeš klidně nechat na stole, Mary,“ říká Mike. „Já to pak zařadím.“

Vyšle k němu vděčný úsměv. „Děkuji vám, pane Hanlone.“

„Dobrou noc. Dobrou noc, Billy. A jděte oba rovnou domů.“

„Příšera tě sežere jestli si... nedáš... pozor!“ zadeklamuje

Billy, ten hubený kluk, a položí vlastnický paži na dívčin útlý pas.

„No, myslím, že po takových škaredkách, jako jste vy dva, by snad ani netoužil,“ řekl Mike, „ale stejně si dejte pozor.“

„My si dáme pozor, pane Hanlone,“ odpovídá vážně Mary a plácne kluka jemně po rameni. „Tak pojď už, ty škaredko,“ řekne a zachichotá se. A když to udělá, mění se z hezké, středně žádoucí středoškolačky na nevycválanou a ne úplně hloupou jedenáctiletou dívku, jíž bývala Beverly Marshová... a když ho mívá, je Bill až otřesen její krásou... a pocítí strach; chce se mu k tomu chlapci jít a vážně mu vyložit, že musí jít rovnou domů osvětlenými ulicemi, a když na něj někdo promluví, že se nesmí obrátit.

Na prkně nemůžete být opatrný, pane, říká mu v hlavě nějaký fantómový hlas a Bill se usměje lítostivým úsměvem dospělého.

Sleduje toho hochu, jak otvírá své dívce dveře. Vcházejí do vestibulu a Bill by klidně vsadil autorské honoráře za knihu, kterou hoch jménem Bill drží pod paží, že ji políbil, ještě než jí otevřel venkovní dveře. Tak by byl blázen, kdybys to neudělal, příteli Bille, pomyslí si. Ale hlavně ji bezpečně doprovod domů. Pro smilování boží, hlavně ji bezpečně doprovod domů!

Mike na něj volá: „Hned budu u tebe, Velký Bille. Jen tu ještě něco vyplním.“

Bill přikývne a dá si nohu přes nohu. Papírový pytlík, který má na klíně, trochu zachrastí. Má v něm malou láhev whisky a řekl by, že se snad nikdy v životě ještě nepotřeboval tolik napít jako právě teď. Mike snad bude mít vodu, možná i led – a v rozpoložení, v jakém se právě teď nachází, asi ani moc vody nebude potřebovat.

Myslí na Stříbrňáka, opřeného o zed' v Mikově garáži na Palmer Lane. A od něj se pochopitelně jeho myšlenky nesou k onomu dni, kdy se setkali v Ladech – všichni mimo Mika – a každý znovu vyprávěl svůj příběh: malomocní pod verandami, mumie kráčející po ledě, krev z výlevek, mrtví chlapci ve vodojemu, fotografie, jež se pohybují a vlkodlaci, pronásledující malé chlapce po opuštěných ulicích.

Vzpomíná si teď, že se dostali hlouběji do Lad než toho dne před svátkem Čtvrtého července. Ve městě byla výšeň, ale ve

stínu spleti křovisek na východním břehu říčky Kenduskeag bylo příjemně. Vzpomíná si na jeden z těch betonových válců poblíž, jak si pro sebe předl, jako předl před chvílí kopírovací stroj té hezké dívky. Vzpomíná si na to a vzpomíná si i jak na něj ostatní pohlédli, když byly všechny ty příběhy dovyprávěny. Chtěli po něm, aby jim řekl, co by teď měli dělat, jak by měli postupovat, ale on to prostě nevěděl. Plnilo ho zoufalstvím, že to neví.

Když se teď díval na Mikův stín, rýsující se na tmavé obložené stěně čítárny, uvědomil si s náhlou jistotou, že to tenkrát nevěděl proto, že když se onoho třetího července odpoledne setkali, nebyli kompletní. Kompletní byli až potom, v opuštěné jámě štěrkovny za skládkou, kde se snadno dalo z Lad vylézt buď na jednu stranu na Kansas Street nebo na druhou stranu na Merit Street. Vlastně přesně tam, kde dnes je dálniční nadjezd. Ta jáma štěrkovny neměla žádné jméno; byla tam už dlouho, její svahy byly zarostlé křovisky a plevelem. Přesto tam pořád ještě byla spousta střeliva – víc než dost kamení pro tu apokalyptickou bitku.

Ale tenkrát předtím, na břehu Kenduskeag, vůbec nevěděl, co vlastně má říci – co chtějí, aby řekl? A co chtěl on říci? Vzpomíná si, jak se díval z jedné tváře na druhou – na Benovu, Beverlyinu, Eddieho, Stana, Richieho. A vzpomíná si na tu hudbu. Na Little Richarda. „Tutu Frutti...“

Na hudbu. Tichou. A na záblesky světla. Na ty světelné paprsky se pamatuje dobře, neboť

2

Richie pověsil svůj tranzistorák na nejnižší větev stromu, o nějž se opíral. I když byli ve stínu, slunce se odráželo od povrchu Kenduskeag na chromovaný povrch rádia a odtud Billovi do očí.

„D-d-dej to p-p-pryč, Richie,“ řekl Bill. „Vždyť z toho o-o-oslepnu.“

„Jasně, Velký Bille,“ řekl Richie okamžitě, bez jakéhokoliv reptání, a rádio z větve sundal. A také ho vypnul, Bill by ale byl raději, kdyby ho nechal puštěné; zavládlo nezvyklé ticho, přerušované jen zurčením vody, nezřetelné hučení těch strojů

v kanalizaci teď bylo mnohem silnější. Jejich oči ho sledovaly a on by jim rád řekl, aby se dívali někam jinam, co si vlastně myslí, že je, snad něco *zvláštního*?

Pochopitelně to však říci nemohl, protože oni čekají, že jim řekne, co mají dělat dál. Dospěli k určitému strašlivému poznání a potřebují, aby jim řekl, jak s ním naložit. *Proč zrovna já?* chtěl na ně vykřiknout, ale vlastně to věděl. Protože – ať se mu to líbí či ne – je k tomu určený. Protože on je ten, kdo má vždy nápady, protože jeho To připravilo o bratra, ale především proto, že nějakým obskurním způsobem, jehož logiku nikdy úplně nepochopil, se stal Velkým Billem.

Pohlédl na Beverly a okamžitě musel zrakem uhnout před tou tichou důvěrou v jejích očích. Když se díval na Beverly, pociťoval někde hluboko v žaludku takové legrační šimrání. Vzrušení.

»N-n-na policii jít n-n-nemůžeme,« řekl nakonec. Jeho hlas zněl chraptivě i pro jeho uši, byl nějak zbytečně hlasitý. „N-n-nemůžeme to říci a-ani r-rodicům. Možná...“ Pohlédl s nadějí na Richieho. „J-j-jedině snad t-t-tvému otci a m-m-matce, b-b-brejláči? Ti se přeci z-z-zdají být dost n-n-normální, ne?“

„Dobrý muži,“ řekl Richie svým Hlasem komorníka Toodlese, „vy phatrně vhelmi málo znáte moji mhatku a otce. Jhinak –“

„Richie, mluv americky,“ řekl Eddie ze svého posazení vedle Bena. Vedle Bena seděl prostě proto, že mu zajišťoval dostatečně velký stín. Tvář měl drobnou, podřobanou a znavenou – byla to tvář starce. V pravé ruce držel respirátor.

„Ti jsou přesvědčeni, že jsem zralý pro blázinec,“ řekl Richie. Dnes měl své staré brýle. Včera jeden kamarád Henryho Bowerse jménem Gard Jagermeyer se postavil za Richieho, když vycházel ze Zmrzlinového baru s kornoutem pistáciové zmrzliny. „Máš babu!“ zaječel tenhle Jagermeyer, který měl nejméně o dvacet kilo víc než Richie, a praštil ho vší silou oběma rukama do zad. Richie spadl z chodníku a ztratil zmrzlinu i brýle. Levé sklo brýlí se rozbilo, jeho matka se na něj proto strašlivě rozzlobila a jakákoliv jeho vysvětlení odmítala považovat za věrohodná.

„To jsou všechno jen samé voloviny,“ řekla. „Richie, prosím tě, to si vážně myslíš, že máme na zahradě nějaký strom, co na něm rostou brýle, a že si vždycky utrhneme

nové, když ty staré rozbiješ?“

„Ale mami, ten kluk do mě strčil, přišel zezadu, rozumíš, je to kluk jako hora, prostě do mě strčil –“ Richie se tenkrát skoro rozbřečel. Ta neschopnost vysvětlit celou věc matce bolela ještě víc než skutečnost že ho Gard Jagermeyer shodil s chodníku – byl to takový pitomec, že už se ani neobtěžovali ho posílat na letní školu.

„Už o tom nechci slyšet ani slovo,“ řekla Maggie Tozierová kategoricky. „Ale až příště uvidíš, že tvůj otec je unavený, když tři dny za sebou musí pracovat až do večera, tak se trochu zamysli, Richie. Zamysli se nad tím.“

„Ale mami –“

„Už jsem řekla, ani slovo.“ Její hlas byl úsečný a kategorický – a co horšího, také jí bylo do pláče. Odešla z místnosti a pak bylo slyšet nahlas televizi. Richie zůstal sedět sám u kuchyňského stolu a cítil se pod psa.

Proto teď Richie znovu zavrtěl hlavou. „Moji rodiče jsou normální, ale něčemu takovému by nikdy neuvěřili.“

„C-c-což to říci n-n-nějakým jiným d-d-dětem?“

A jak si pak po letech Bill vzpomněl, všichni se začali rozhlížet, jako kdyby hledali někoho, kdo tu není.

„Komu?“ zeptal se Stan pochybovačně. „Nenapadá mě nikdo, komu bych mohl důvěřovat.“

„M-m-mne také n-n-ne...“ řekl Bill ustaraně a zavládlo mezi nimi ticho, zatímco Bill přemýšlel, co řekne dál.

3

Kdybyste se ho zeptali, řekl by vám Ben Hanscom, že Henry Bowers nenávidí nejvíc ze všech ostatních členů Klubu smolařů právě jeho, a to kvůli tomu, co se stalo toho dne, kdy on a Henry sletěli do Lad z Kansas Street, kvůli tomu, co se stalo toho dne, kdy on, Richie a Beverly jim utekli u kina, ale hlavně proto, že tím, jak tenkrát nenechal Henryho při pásemce opisovat, zapříčinil, že Henry musí chodit do letní školy, zapříčinil hněv jeho otce, údajně šíleného Butche Bowerse.

Kdybyste se ho zeptali, řekl by vám Richie Tozier, že Henry Bowers nenávidí jeho víc než ostatní kvůli tomu, jak

ho s jeho dvěma kumpány napálil tenkrát v obchodním domě Freese's.

Stan Uris by vám řekl, že Henry nenávidí nejvíc jeho, a to především proto, že je Žid (když byl Stan ve třetí třídě a Henry v páté, Henry jednou drhnul Stanovi tvář sněhem tak dlouho, až mu začala krváčet a on hystericky řval bolestí a strachem).

Bill Denbrough byl přesvědčen, že Henry nenávidí nejvíc jeho, protože je vytáhlý, protože koktá a protože se rád hezky obléká („K-k-koukejte na tu p-p-posranou ŠLAJFKU!“ volal Henry, když se ve škole v dubnu slavil Den povolání a Bill přišel s kravatou; než toho dne slunce zapadlo, kravatu mu utrl a zahodil do nějakého křoví na Charter Street).

Ano, opravdu nenáviděl všechny čtyři, ale v Henryho osobním žebříčku nenávisti byl na prvním místě jeden kluk z Derry, který onoho třetího července do Klubu smolařů ještě vůbec nepatřil. Byl to jeden černý kluk jménem Michael Hanlon, který bydlel necelého půl kilometru od hranice pozemku farmy Bowersů.

Henryho otcem, šíleným přesně tak jak se o něm říkalo, byl Oscar „Butch“ Bowers. Butch Bowers spojoval svůj finanční, fyzický a duševní úpadek s rodinou Hanlonů obecně a s Mikovým otcem především. Will Hanlon, jak s oblibou říkal svým pár přátelům a svému synovi, ho nechal zavířt do okresního vězení, když všechna jeho, tedy Hanlonova, kuřata pochcípala. „Aby moh' vymáčknot z pojišť'ovny prachy, to je jasný,“ říkal Butch a měřil své posluchače zlým, svárlivým pohledem kapitána Billyho Bonese, který jako by říkal ‚máte na to snad jiný názor?‘ „Domluvil se s pár kamarády, aby ho podrželi, a proto jsem pak musel prodat svůj auťák.“

„A kdo ho podržel, tati?“ zeptal se jednou Henry, když mu bylo osm let, tváře rozpálené z nespravedlnosti, jež postihla jeho otce. Těšil se, že až bude dospělý, že si ty darebáky najde, namaže je medem a bude je hnát přes mraveniště, jak to vídal v některých těch westernových filmech, co se promítaly v sobotu odpoledne v kině Bijou.

A protože jeho syn byl neúnavný posluchač, zásoboval Bowers senior jeho uši litaniemi nenávisti a krutosti. Vysvětlil svému synovi, že zatímco všichni negři jsou idioti, někteří z nich jsou k tomu ještě vychytralí – a hluboko ve

svých nitrech nenávidí všechny bílé a chtějí znásilňovat bílé ženy. Možná že ani nešlo o ty peníze od pojišťovny, říkal Butch; možná se Hanlon jen rozhodl hodit na něj vinu za ta mrtvá kuřata proto, že Butch tenkrát měl u silnice prodejní stánek hned vedle jeho. Každopádně to ale udělal, to je stejně jisté, jako že se hovno drží prostěradla. Udělal to a pak si zajistil podporu pár bílých negrů, kteří vyhrožovali Butchovi vězením, jestli tomu negrovi nezaplatí. „A proč taky ne?“ ptal se Butch svého tichého syna s vyvalenýma očima a špinavým krkem. „Proč ne? Já jsem přece jen takovej chudák, co bojoval za tuhle zemi proti japončákům. Takovejch nás byla spousta, ale *von* byl jedinej negr na vokrese.“

Po případu s kuřaty přišla na přetřes jedna pohroma za druhou – na jeho traktoru se utrhla klikovka, na severním poli se mu zlomily dobré brány, na krku se mu udělal nežit, který se zanítil, musel být vyříznutý, pak se zanítil znovu a on musel jít na operaci; ten negr začal svými podvodně vylákanými penězi kazit Butchovi ceny, takže ztratili zákazníky.

V Henryho uších zněla jediná neustávající litanie: ten negr, ten negr, ten negr. Všechno byla vina toho negra. Ten negr měl hezký bílý dům s poschodím a olejovým topením, zatímco Butch se svojí ženou a synem žili v domě jen o trochu lepším, než je bouda z térového papíru. Když Butch nebyl schopen farmařením vydělat dost peněz a musel jít na čas pracovat do lesa, byla to zase vina toho negra. Když jim v roce 1956 vyschla studna, byla to také vina toho negra.

Někdy později v témže roce Henry, jemuž tenkrát bylo deset let, začal krmit Míkova psa Chipse starými kostmi a smaženými brambůrky. A když už byl pes navyklý na Henryho a jeho dobroty, předložil mu jednoho dne Henry obrovský karbanátek, nacpaný jedem proti hmyzu. Našel ho někde ve stodole; aby mohl koupit to maso, musel na něj tři týdny šetřit.

Chips sežral půlku karbanátku a pak přestal. „Dělej, sežer to celý, Negropse,“ řekl Henry. Chips vrtěl ocasem. Protože Henry na něj volal takhle od začátku, považoval to za svoje druhé jméno. Když mu začaly bolesti, přinesl Henry kus šňůry a přivázal ho k zábradlí, aby nemohl utéci domů. A pak tam seděl na rozpáleném placatém kameni, hlavu si položil do

dlaní a sledoval, jak pes umírá. Trvalo to sice dlouho, ale Henry to nepovažoval za ztracený čas. Ke konci začal Chips zvracet a z mordy mu vytékala řídká zelená pěna.

„Tak jak se ti to líbí, Negropse?“ zeptal se Henry. Pes stočil svoje umírající oči za zvukem Henryho hlasu a pokusil se zavrtět ocasem. „Chutnalo ti žrádýlko, bestie jedna prašivá?“

Když pes chcípnul, odvázal Henry šňůru, šel domů a řekl svému otci, co provedl. Oscar Bowers býval tenkrát někdy příšerný; o rok později ho měla jeho žena opustit poté, co ji téměř ubil k smrti. Henry také měl strach ze svého otce a někdy ho strašně nenáviděl, ale také ho měl rád. A tenkrát odpoledne, když mu řekl, co udělal, zjistil, že konečně našel klíč k citům svého otce, protože otec ho poplácal po zádech (tak silně, že Henry téměř upadl), vzal ho do pokoje a dal mu pivo. Bylo to první pivo, co Henry vůbec pil, a po zbytek svého života měl chuť piva spojovat jen s nějakými pozitivními emocemi: vítězstvím a láskou.

„Tak na dobře vykonanou práci,“ řekl tenkrát Henryho šílený otec. Cvakli o sebe hnědými lahvemi a vypili piva. Pokud bylo Henrymu známo, nepřišli ti negři nikdy na to, kdo jim psa otrávil, ale podezření asi měli – Henry alespoň doufal, že ho měli.

Ostatní z Klubu smolařů znali Mika od vidění – ve městě, kde byl jediným černošským děckem, by bylo divné, kdyby ho neznali – ale to bylo všechno, protože Mike nechodil do základní školy. Jeho matka byla zanícená baptistka a Mika proto posílala do církevní školy na Neibolt Street. Mezi zeměpisem, angličtinou a matematikou měl i studium Bible, přednášky s takovými náměty jako Význam desatera přikázání v bezbožném světě a diskusní kroužky, řešící zvládnutí každodenních morálních problémů (když třeba vidíte někoho krást nebo když učitel bere slovo Boží nadarmo).

Mike považoval církevní školu za normální. Někdy se mu trochu nejasně zdálo, že o něco přichází – možná o bližší styk s dětmi svého věku – ale klidně byl ochoten si počkat na střední školu. Do budoucna hleděl trochu nervózně kvůli své hnědé kůži, ale matka i otec byli ve městě přijímáni vlídně, alespoň jak byl schopen posoudit, a Mike byl přesvědčen o tom, že se lidé k němu budou chovat slušně, bude-li se i on chovat slušně k nim.

,Pochopitelně že výjimkou z toho pravidla byl Henry Bowers.

I když se snažil dávat to co nejméně najevo, měl Mike z Henryho neustálou hrůzu. V roce 1958 byl Mike štíhlý a dobře stavěný, vyšší než Stan Uris ale ne tak vysoký jako Bill Denbrough. Byl rychlý a živý, a to ho několikrát zachránilo před výpraskem od Henryho. A pochopitelně chodil do jiné školy. Z tohoto důvodu a pro věkový rozdíl mezi nimi se jejich cesty jen zřídka křížily. Mike se usilovně snažil, aby to tak zůstávalo. Takže ironií bylo, že i když Henry nenáviděl Mika Hanlona nekonečně víc než jakékoliv jiné děcko v Derry, trpěl Mike z nich ze všech nejméně.

Ale taky si svoje schytil. Na jaře poté, co otrávil Mikova psa, vyskočil jednoho dne Henry z křoví, když Mike šel do města do knihovny. Bylo to koncem března, už bylo dost teplo na to, aby mohl jet na kole, ale tenkrát bývala Witcham Road za Bowersovými ještě plná bláta, téměř bažinatá – a to není pro kolo dobré.

„Ahoj negře,“ řekl Henry, když se s úšklebkem vynořil z křoví.

Mike couvl, očima zatěkal doleva a doprava, zvažoval šance na útek. Bylo mu jasné, že kdyby se mu povedlo Henryho oběhnout, ten by ho nejspíš nechytil. Henry byl sice velký a silný, ale také pomalý

„Udělám si térovýho panáka,“ řekl Henry a přibližoval se k menšímu chlapci. „Nejsi sice dost černej, ale to nějak upravím.“

Mike střelil očima doleva a škubnul tělem tím směrem. Henry zabral na návnadu a skočil také tím směrem – příliš rychle a příliš daleko, než aby se stačil vrátit. Lehce a přirozeně skočil Mike opačným směrem (na střední škole pak hrál za výběr školy ve fotbale na zadním křídle a v překonání rekordu všech dob v počtu dosažených branek mu zabránila jen zlomená noha, která ho na půl sezóny vyřadila). Kdyby silnice nebyla rozblácená, snadno by Henrymu proklouzl. Bláto bylo mastné a Mike uklouzl a spadl na kolena. Než se stačil zvednout, byl Henry u něj.

„*Negřenegřenegře!*“ ječel Henry v jakémsi svatém vytržení, když mrskl Mikem do bahna. Bláto mu zalezlo za košili a do kalhot. Cítil, jak mu teče do bot. Ale brečet začal,

až když mu Henry začal pleskat bahno na tvář, když mu jím ucpal obě nosní dírky.

„Tak teď už černej seš!“ ječel Henry jásavě a plácal Mikovi bahno na vlasy. „Teď už seš teda *FAKTICKY* černej!“ Vyhrnul Mikovi popelínovou bundu a tričko pod ní a plesknul mu na holé břicho placku bahna. „Teď si černej jako *půlnoc v TUNELU*.“ křičel triumfálně a pleskal hrstě bahna Mikovi na uši. Pak se postavil, zahákl zaprášené ruce za opasek a vykřikl: „*Zabil sem tvýho psa, cikorko!*“ Mike to však přes bahno na uších a své zoufalé vzlykání neslyšel.

Henry naposledy ještě kopl na ležícího Mika cákanec bahna a pak se otočil a kráčel domů, aniž by se ohlédl. Mike se zvedl a udělal totéž, stále ještě plačící.

Jeho matka pochopitelně běsnila; chtěla, aby Will Hanlon zavolal náčelníka Bortona a donutil ho přijít k Bowersům ještě před západem slunce. Mike ji slyšel, jak říká: „Trápil přeci Mika už i dřív.“ Seděl ve vaně a rodiče byli v kuchyni.. To už byla vana napuštěná podruhé; ta první zčernala snad okamžitě, když do ní vlezl a posadil se. Ve svém rozčilení přecházela jeho matka do silného texaského nářečí *patois*, jemuž Mike stěží rozuměl. „Dáš je k soudu, Wille Hanlone! Oba, toho psa i toho parchanta! Slyšíš mě, dáš je k soudu!“

Will slyšel, ale neudělal, co chtěla jeho žena. Když se pak konečně uklidnila (to bylo až v noci a Mike už dvě hodiny spal), připomněl jí realitu života. Náčelník Borton není šerifem Sullivanem. Kdyby byl Borton šerifem v době toho incidentu s otrávenými kuřaty, nedostal by Will nikdy svých dvě stě dolarů a musel by se smířit s realitou. Někdo se holt za vás postaví, někdo zase ne; Borton patří mezi ty druhé. Je vlastně měkota. „Mike už s tím klukem měl problémy dřív, to je pravda,“ řekl Jessice. „Ale ne zas nějak velké, protože si na něj dává pozor. Tak teď bude alespoň ještě opatrnější.“

„To chceš říct, že to necháš jen tak plavat?“

„Předpokládám, že Bowers svému synovi vyprávěl příběhy o tom, jak měl se mnou co do činění,“ řekl Will, „a jeho syn nás proto všechny tři nenávidí, a asi také proto, že mu řekl, že negří se mají nenávidět. K tomu se to všechno pořád vrací. A já nemohu na skutečnosti, že náš syn je černý, změnit vůbec nic. S tím se bude muset vyrovnávat po celý svůj život, zrovna tak jako jsem se s tím musel vyrovnávat já a musela jsi

se s tím vyrovnávat i ty. Zrovna v té církevní škole, kam jsi ho zapsala, tam jim učitelka řkala, že černí jsou horší než bílí, protože syn praotce Noa Ham se podíval na svého otce, když ten byl opilý a nahý, zatímco jeho dva druzí synové své zraky odvrátili. A proto je synům Hama navždy souzeno jen tahat dříví a vodu. A Mike říká, že když to dětem vyprávěla, že se dívala přímo na něj.“

Jessica pohlédla na svého manžela, němě a zoufale. Z každého oka jí po tváři pomalu stékala velká slza. „Copak se toho nikdy nezbavíme?“

Jeho odpověď byla mírná, avšak jednoznačná; bylo to v době, kdy ženy věřily svým mužům a Jessica neměla žádný důvod o svém Willovi pochybovat.

„Ne. Neexistuje způsob, jak se zbavit toho slova negr, ne teď, ne ve světě, v němž je nám souzeno žít, tobě i mně. Venkovští negři v Maine jsou prostě negry. Někdy si myslím, že důvod, proč jsem se vrátil do Derry, je ten, že neexistuje lepší místo, kde si to lze připomínat. Ale s hochem si promluví.“

Druhý den zavolal Mika ze stodoly. Will seděl na pluhu a ukázal Mikovi na místo vedle sebe.

„Koukej se držet z cesty tomu Henry Bowersovi,“ řekl.

Mike přikývl.

„Jeho otec je cvok.“

Mike znovu přikývl. Už to slyšel z více stran. A když pak párkrát pana Bowerse zahlédl, jen to jeho přesvědčení posílilo.

„Myslím tím, že není jen tak trochu cvok,“ řekl Will, zapálil si ručně smotanou cigaretu a pohlédl na svého syna. „Ten je úplně mimo. Vrátil se už v tom stavu z války.“

„Já si myslím, že Henry je také cvok,“ řekl Mike. Jeho hlas byl tichý avšak pevný, a to Willovo srdce potěšilo... i když se zpěchoval – přes všechny strasti svého života, mezi něž lze zařadit i takové zážitky jako téměř upečení za živa v nálevně nazývané Černý flek – uvěřit tomu, že by dítě jako Henry Bowers už také mohlo být cvokem.

„No to víš, moc poslouchal svého otce, ale to je jen normální,“ řekl Will. Přesto byl jeho syn blízko pravdě. Z Henryho Bowerse, ať už vlivem neustálé přítomnosti jeho šíleného otce nebo v důsledku něčeho jiného – něčeho uvnitř

něj – se skutečně pomalu ale jistě začínal také stávat šílenec.

„Nechtěl bych, aby sis založil kariéru na tom, že budeš utíkat,“ řekl jeho otec, „ale protože jsi černý, tak si to budeš muset vyzkoušet asi často. Chápeš, jak to myslím?“

„Ano, tati,“ řekl Mike a pomyslel na Boba Gautiera ve škole, který se Mikovi snažil vysvětlit, že slovo *negr* nemůže znamenat nic ošklivého, protože jeho otec ho říká pořád. Bob vlastně naprosto vážně Mikovi řekl, že to je správné slovo. Když nějaký boxer v pátek večer v televizi dostával nakládačku a přesto se udržel na nohách, říkal jeho otec, „Ten má hlavu tvrdou jako *negr*,“ a když se někdo skutečně pilně věnoval práci v továrně (což pro pana Gautiera byla továrna *Beef Star* ve městě), říkal jeho otec „Ten chlap maká jako *negr*.“ Jo, můj otec je také křesťan jako tvůj,“ ukončil svůj výklad Bob. Mike si vzpomíná, že když hleděl na bílý, upřímný a podřobaný obličej Boba Gautiera, rámovaný ručně pletenou čepicí přes uši s kožešinovou vložkou, že nepocíťoval žádný hněv, jen strašlivý smutek, až se mu chtělo plakat. Viděl na Bobově tváři upřímnost a dobrý úmysl, ale co cítil, byla osamělost, dálka, obrovská plocha té pustiny mezi ním a tím druhým chlapcem.

„Asi chápeš, jak to myslím,“ řekl Will a pohladil svého syna po vlasech. „Ale vždycky si musíš rozmyslet, jaký postoj zaujmeš. Vždycky se sám sebe zeptej, zda Henry Bowers za ty potíže vůbec stojí. Stojí za ně?“

„Ne,“ řekl Mike. „Ne, myslím, že ne.“ Přesto nemělo trvat dlouho a on svůj názor změnil; stalo se to vlastně onoho 3. července roku 1958.

4

Zatímco Henry Bowers, Viktor Criss, Krkavec Huggins, Peter Gordon a jeden trochu zaostalý hoch ze střední školy jménem Steve Sadler (známý pod jménem Los, podle jedné postavy v seriálu Archie) naháněli uštvaného Mika Hanlona přes seřadiště směrem k Ladům asi o kilometr dál, seděli Bill a ostatní členové Klubu smolařů stále ještě na břehu Kenduskeag a probírali svůj problém s živými nočními můrami.

„J-j-já asi vím, kde to j-j-je,“ přerušil nakonec Bill ticho.

„V kanalizaci,“ řekl Stan a všichni sebou trhli při náhlém chrčivém zachrastění. Eddie se omluvně usmál a zastrkoval si do kapsy respirátor.

Bill přikývl. „J-j-já jsem se na ty kanály před p-p-pár dny p-p-ptal svého o-o-otce.“

„Tady všude kolem původně byly bažiny,“ řekl Zack svému synovi, „a otcům města se podařilo založit dnešní střed města právě v nejhorsí části těch bažin. Ten kus kanálu, co teče pod ulicemi Center a Main a vytéká v parku Bassey, není vlastně nic jiného než kanalizační svod, vyrovnávající Kenduskeag. Větší část roku jsou ty tunely prázdné, ale důležitou úlohu mají při jarním tání sněhu nebo když nastanou nějaké záplavy...“ Odmlčel se na chvíli a snad si v tu chvíli připomněl záplavu z loňského podzimu, kdy ztratil svého mladšího syna, „... protože tam jsou čerpadla.“

„Č-č-čerpadla?“ zeptal se Bill a trochu naklonil hlavu, aniž by si to uvědomil. Když se zakoktal na nějaké ražené souhlásce, trochu prskal sliny.

„Odvodňovací čerpadla,“ řekl jeho otec. „Jsou v Ladech. Betonové skruže, vyčnívající asi metr nad zem –“

„B-B-Ben Hanscom jim říká d-d-díry Morlocků,“ řekl Bill a zašklebil se.

Zack se na něj také zašklebil... ale byl už to jen stín bývalé přátelské grimasy. Seděli v Zackově dílně, kde otec celkem bez zájmu vytáčel spojovací kolíky k nohám židlí. „Jsou to normální sací pumpy, hochu,“ řekl. „Jsou v těch skružích v hloubce asi tři metry a přečerpávají splašky v místech, kde je rovina nebo jen malý spád. Jsou to už staré stroje, město už dávno mělo koupit nové, ale městská rada vždycky tvrdí, že nemá peníze, když se ten bod dostane na program zasedání rozpočtového výboru. Kdybych tak dostal alespoň čtvrtáček, vždycky když tam musím vlézt a po kolena ve svinstvu převíjet některý z těch motorů... ale to tě přeci nemůže zajímat, Bille. Proč se nejdeš dívat na televizi? Myslím že dneska je *Cukrová stopa*.“

„Ale j-j-já to *opravdu* chci s-s-slyšet,“ řekl Bill, a to nejen proto že dospěl k přesvědčení, že někde pod Derry musí být něco strašlivého.

„No a proč chceš slyšet zrovna o nějakých odvodňovacích

čerpadlech?“ zeptal se Zack.

„Na r-r-referát do š-š-školy,“ plácl Bill naslepo.

„Vždyť škola už skončila.“

„N-n-na příští rok.“ ‘

„No to je ale pěkně hloupý námět,“ řekl Zack. „Nejspíš dostaneš od učitele pětku za to, že ho uspíš. Podívej se, tady je Kenduskeag“ – nakreslil rovnou čáru do jemného nánosu pilinového prachu na stole, v němž měl zapuštěnou pásovou pilu – „a tady jsou Lada. No a protože střed města je níž než okrajové obytné čtvrti – třeba Kansas Street, Old Cape nebo West Broadway – musí být větší část splašků ze středu města přečerpávána do řeky. A splašky z okrajových čtvrtí tečou do Lad samospádem. Jasně?“

„A-a-ano,“ řekl Bill a přitiskl se blíž k otci, aby viděl na čáry, dotýkal se ramenem otcovy paže.

„Jednoho dne se přestanou čerpat nečištěné splašky do řeky a to bude znamenat konec celého systému. Ale zatím tu máme ta čerpadla... jak jim to ten tvůj kamarád říká?“

„Díry Morlocků,“ řekl Bill bez jakékoliv známky zakoktání; ani on ani jeho otec si toho nepovšimli.

„Jo. Tak na to jsou tedy čerpadla v těch dírách Morlocků, každopádně fungují celkem dobře, pokud moc neprší a jímky nejsou přeplněné. Protože i když samospádné odvodňování a kanalizace s čerpadly jsou vlastně oddělené systémy, různě se kříží. Vidíš to?“ Nakreslil řadu křížení, vystupujících od přímků představujících Kenduskeag, a Bill přikývl. „No, jediné co bys měl o těch splašcích vědět je to, že si tečou kam chtějí. Když se zvýší hladina, plní se jak samospádné kanály, tak kanalizace napojená na čerpání. A když se hladina zvýší tak, že dosáhne až k čerpadlům, tak je zaplaví. A z toho pak mám já problémy, protože je musím opravovat.“

„Tati, j-jak velké jsou ty k-k-kanály a tunely?“

„Myslíš jaký mají průměr?“ Bill přikývl.

„Ty hlavní větve mají průměr asi půldruhého metru. Ty sekundární přítoky z obytných čtvrtí mají průměr asi tři čtvrtě metru až metr. Některé jsou trochu větší. Ale jednu věc ti musím říci, Bille, a pověz to také svým kamarádům: nikdy nechodte do žádného z těch tunelů, ani když si budete hrát nebo se předvádět jak jste odvážní, prostě ze žádného důvodu.“

„Proč?“

„Stavělo je tučet různých městských správ od roku 1885 nebo tak nějak. V letech Deprese nechal pracovní úřad vybudovat celý sekundární odvodňovací systém a terciální odvodňovací systém, tenkrát bylo na veřejné práce k dispozici hodně peněz. Ale projektant, který celý ten systém stvořil, ten zahynul ve druhé světové válce a asi o pět let později se zjistilo, že většina plánů celého systému se někde ztratila. V letech mezi roky 1937 a 1950 tedy zmizely asi čtyři kila plánů. A tak si myslím, že dnes už nikdo neví, kudy všechny ty tunely a roury vedou a proč.“

Když fungují bez problémů, tak je to každému jedno. Ale když ne, tak přijdou tři nebo čtyři smutní muži od kanalizace a snaží se zjistit, která čerpadla vysadila nebo kde se co ucpalo. A když tam pak sestupují dolů, udělají si vždycky pěkně vydatnou svačinu. Je tam tma, smrdí to tam a jsou tam krysy. A to všechno jsou dostatečně pádné důvody k tomu, aby se tam člověk nevydával, nejpádnější ovšem je ten, že se tam člověk klidně může ztratit. A to už se taky stalo.“ *Ztracen pod Derry. Ztracen v kanálech. Ztracen v temnotě.* V tom pomyšlení bylo něco tak ponurého a mrazivého, že Bill byl na chvíli umlčen. Pak řekl: „A to tam nikdy n-n-neposlali někoho to zmapovat –“

„Musím dodělat tyhle kolíky,“ řekl náhle Zack, obrátil se a odtáhl. „Běž dovnitř a podívej se, co je v televizi.“ „A-a-ale t-t-tati –“

„Běž, Bille,“ řekl Zack a Bill opět pocítil ten chlad. Ten chlad, kvůli němuž pro něj večery byly utrpením, kdy otec listoval časopisy o elektřině (doufal, že příští rok ho povýší), kdy matka četla další z nekončící řady anglických detektivek. Jídlo bylo tím chladem zbaveno jakékoliv chuti – jako kdyby jedl nějaké zmražené jídlo, jež předtím nebylo vloženo do trouby. Někdy pak šel do svého pokoje, lehl si na postel, držel se za sevřený žaludek a hlavou mu běhalo: *Tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy.* Myslel na tu větu po Georgově smrti stále víc a víc, i když matka ho naučila memorovat ji už před dvěma roky. Přestavovala pro něj něco jako talisman: toho dne, kdy bude schopen přijít ke své matce a tu větu vyslovit, aniž by se přitom zakoktal nebo přeřekl, toho dne ten chlad roztaje, oči se jí rozzáří, obejmeme ho a

řekne: „Vynikající, Billy. Jsi pašák! Ty jsi ale pašák!“

Pochopitelně tohle nikomu neřekl. Nevypáčil by to z něj nikdo ani párem volů; nic na světě by ho nedonutilo, aby se té tajné fantazie, zabydlené hluboko v jeho srdci, vzdal. Kdyby dokázal vyslovit tu větu, kterou ho matka trpělivě učila jednou v sobotu dopoledne, když se s Georgem dívali na Guy Madisona a Andy Devina v *Dobrodružství Divokého Billa Hickoka*, znamenalo by to něco podobného jako polibek, který probudil Šípkovou Růženku z jejího studeného snu do teplého světa princovy pohádkové lásky.

Tlačí pěstmi na ty sloupy, a přesto tvrdí, že vidí duchy. Nic z toho neřekl ani svým kamarádům onoho třetího července – ale zato jim vyprávěl všechno, co mu otec řekl o kanalizačním systému Derry. Byl chlapcem s bohatou a přirozenou představivostí (někdy si snadněji vymýšlel než mluvil pravdu) a tak obraz, který jim líčil, byl něčím úplně jiným, než co slyšel: řekl jim, že s otcem prohlíželi plány tunelů společně a pili přitom kávu.

„Tvůj otec tě nechá pít kafe?“ zeptal se Eddie.

„J-j-jasně,“ řekl Bill.

„No teda,“ řekl Eddie. „To moje máma by mne nikdy nenechala ani napít. Říká, že v tom je kofein a ten je nebezpečný.“ Odmlčel se a po chvíli řekl: „Ale stejně, sama ho pije.“

„Můj otec mi klidně dá kafe, když ho chci,“ řekla Beverly, „ale kdyby věděl, že kouřím, tak by mne zabil.“

„Proč si jste tak jisti, že to je v kanálech?“ zeptal se Richie a hleděl z Billa na Stana a pak zase na Billa.

„V-v-vede tam v-v-všechno,“ řekl Bill. „Ty hlasy, c-c-co slyšela Beverly, p-p-přicházely z kanálů. A krev. Když n-n-nás honil ten k-k-klaun, tak ty oranžové k-k-knoflíky ležely u k-k-kanálové mříže. A George –“

„To nebyl klaun, Velký Bille,“ řekl Richie. „Už jsem ti to říkal. Víím, že to zní bláznivě, ale byl to vlkodlak.“ Pohlédl na ostatní. „Čestné slovo. Já jsem ho viděl.“

Bill řekl: „Byl to vlkodlak pro *t-t-tebe*.“

„Cože?“

Bill řekl: „Copak ti to n-n-není jasné? Pro tebe to byl v-v-vlkodlak, protože jsi v-v-viděl ten b-b-blbý film v Aladdinu.“

„To nechápu.“

„Já myslím, že to chápu,“ řekla Beverly tiše.

„Šel jsem d-d-do knihovny a n-n-našel jsem si to,“ řekl Bill. „Myslím, že To je p-p-p“ – odmlčel se, hrdlo sevřené, a pak to slovo ze sebe vyrazil – „přelud.“ Seznámil je s tím heslem v encyklopedii a obsahem jedné kapitoly, kterou si přečetl v knížce nazvané *Pravda noci*. Přelud je galsky glamour a je to jméno té příšery, jež pronásleduje Derry; jiné národy a jiné kultury v jiných dobách pro ni mají různá jiná jména, ale všechna znamenají jednu věc. Indiáni z náhorních planin jí říkají manitou a někdy na sebe bere podobu horského lva, orla nebo losa. Tíž Indiáni věří, že duch manitou do nich může někdy vstoupit a pak si mohou sami tvarovat mraky do představ těch zvířat, podle nichž jsou nazvány jejich příbytky. Obyvatelé Himalájí jí říkají *tallus* nebo *taelus*, což znamená zlé kouzelné stvoření, které umí číst myšlenky a pak na sebe bere podobu toho, čeho se nejvíc bojíte. Ve střední Evropě se jí říká *ejlak*, jejím bratrem je *vurderlak* neboli upír. Ve Francii to je *le loup-garou* neboli ten kdo mění kůži, což se dá zhruba přeložit jako vlkodlak, ale – jak jim sděloval Bill – *le loup-garou* (což vyslovoval „le lup garú“) na sebe může vzít podobu čehokoliv: vlka, havrana, ovce, nebo i brouka.

„A píše se v některém z těch článků také o tom, jak se dá proti přeludu bojovat?“ zeptala se Beverly.

Bill přikývl, ale jeho výraz moc naděje nevěstil. „Himalájci m-m-mají takový rituál, j-j-jak se ho z-z-zbavit, je to ale dost p-p-příšerné.“

Hleděli na něj, nechtěli to slyšet, nicméně potřebovali to slyšet.

„Říkalo se t-t-tomu Rituál *Chuh-Chiid*,“ řekl Bill a začal vysvětlovat co to je. Jste himalájský svatý člověk a narazíte na *taelus*. *Taelus* vyplázne jazyk. Vy vypláznete *váš*. Oba jazyky se překryjí a pak oba do nich kousáte, až se do sebe celé zalisují, to všechno, když se díváte navzájem do očí.

„Kriste pane, já asi budu zvracet,“ řekla Beverly a otočila se. Ben jí chláholivě poklepal po zádech a pak se rozhlédl, aby zjistil, zda si toho někdo nevšiml. Nevšiml si toho nikdo, protože všichni fascinovaně sledovali Billa.

»A potom?“ zeptal se Eddie.

»N-n-no,“ řekl Bill, „zní to jako p-p-pitomost, ale v té k-k-knížce se píše, že pak si z-z-začnete povídat vtipy a h-h-

hádanky.“

„Cože?“ zeptal se Stan.

Bill přikývl, ve tváři měl výraz posla, který vám chce říci – aniž by to chtěl vyslovit – že on za tu zprávu nemůže, že on ji jen tlumočí. „J-j-jo. Nejdřív j-j-jednu přišera taelus, pak z-z-zase řeknete jednu v-v-vy a tak se d-d-dál střídáte –“

Beverly si zase sedla, kolena pod bradou, pažemi si držela lýtka. „To tedy nechápu, jak mohou lidi mluvit se spojenými jazyky,“ řekla.

Richie okamžitě vyplázl jazyk, chytil si ho prsty a pronesl: „Můj otec pracuje ve sračkárně!“ Na chvíli je to rozesmálo, i když to byl opravdu jen dětinský vtip.

„M-m-možná to má být n-n-nějaká telepatie,“ řekl Bill. „Každopádně k-k-když se člověk zasměje první i přes tu b-b-b –“

„Bolest?“ zeptal se Stan.

Bill přikývl. „– pak ho *taelus* z-z-zabije a s-s-sežere. Jeho duši, myslím. Ale k-k-když člověk zařídí, a-a-aby se zasmál jako p-p-první ten taelus, tak ten pak m-m-musí na sto let o-o-odejít.“

„A píše se tam taky odkud se taková věc vynoří?“ zeptal se Ben.

Bill zavrtěl hlavou.

„Ty něčemu z toho věříš?“ zeptal se Stan a znělo to, jako kdyby se chtěl posmívat, ale nemohl k tomu v sobě najít dost odvahy.

Bill pokrčil rameny a řekl, „S-s-skoro ano.“ Zdálo se, že chce říci ještě něco, pak ale zase zavrtěl hlavou a zůstal zticha.

„To vysvětluje hodně,“ řekl Eddie pomalu. „Toho klauna, toho malomocného, toho vlkodlaka...“ Pohlédl na Stana. „A asi také ty mrtvé chlapce, řekl bych.“

„Zní to jako nějaký vtip pro Richarda Toziera,“ řekl Richie hlasem komentátora filmového žurnálu. „Muže tisíce vtipů a šesti tisíc hádanek.“

„Kdybychom tam poslali tebe, abys to udělal, tak by nás to všechny zabilo,“ řekl Ben. „Pomaloučku a ve velkých bolestech.“ Všichni se tomu zase zasmáli.

„Tak co s tím budeme dělat?“ naléhal Stan, a Bill mohl opět jen zavrtět hlavou... a mít pocit, že to už skoro ví. Stan se

zvedl. „Pojďme někam jinam,“ řekl. „Začínám být nějak divně znavený.“

„Mně se tu líbí,“ řekla Beverly. „Je tu stín a příjemně.“ Pohlédla na Stana. „Předpokládám, že chceš dělat něco *dětinského*, jako třeba jít na skládku a rozbítet tam láhve kamením.“

„Já docela rád rozbívám láhve kamením,“ řekl Richie a postavil se vedle Stana. „To ta divokost ve mně, zlato, víš?“ Vyhrnul si límec a začal si vykračovat jako James Dean ve filmu *Rebel bez příčiny*. „Oni mi *ubližují*,“ řekl chmurně a škrabal se na prsou. „Chápeš, strašně. Moji rodiče. Škola. Společnost. Všichni. Je to tlak, zlato. Je to –“

„Je to sračka,“ řekla Beverly a zívla.

„Já mám pár petard,“ řekl Stan, a když vytáhl z kapsy balíček petard značky Černá kočka, hned všichni zapomněli na manitou, příšery a Richieho nepovedenou imitaci Jamese Deana. Udělaly dojem i na Billa.

„K-k-kriste pane, Stane, k-k-kde jsi k tomu p-p-přišel?“

„Mám je od toho tlust'ocha, co s ním občas chodím do synagogy,“ řekl Stan. „Vyměnil jsem je s ním za pár knížek se Supermanem a Malou Lulu.“

„Tak jdeme, odpálíme je!“ vykřikl Richie, nadšením téměř na prahu záchvatu mrtvice. „Jdeme je odpálit, Stane! Slibuju ti, že už nikdy nebudu nikomu říkat, že ty a tvůj otec jste zabili Krista, to ti slibuju, co říkáš? Budu všem říkat, že máš *malý* nos, Stane! A všem budu říkat, že nejsi obřezaný!“

A to už se Beverly smíchy neudržela, zdálo se, že se snad smíchy rozsype, zakryla si obličej rukama a celá se otřásala. Bill se rozesmál, Eddie se rozesmál a po chvíli se k nim přidal i Stan. Zvuk jejich smíchu se nesl nad širokým a mělkým proudem Kenduskeag den před svátkem Čtvrtého července. Byl to takový letní zvuk, jasný jako sluneční paprsky, zrcadlí se na hladině vody, a nikdo z nich nezahlédl oranžové oči, zírající na ně ze spleti zplanělého ostružiní a maliní po jejich levici. Ta křovinatá ostnatá změť zabírala na asi třiceti metrech celý břeh, a v jejím středu byla jedna z těch děr Morlocků. A právě z té vystupující betonové skruže na ně zíraly ty dvě oči, vzdálené od sebe více než půl metru.

Důvodem, proč se Mike téhož dne dostal do konfliktu s Henry Bowersem a jeho ne zrovna zábavnou bandou, byla skutečnost, že druhý den byl slavný Čtvrtý červenec. Církevní škola měla orchestr, v němž Mike hrál na trombón. Čtvrtého července vždy orchestr pochodoval ve slavnostním průvodu a hrál „Bojovou hymnu republiky“, „Jen dál, vojáci Kristovi“ a „Ameriko krásná“. A to byla událost, na niž se Mike těšil už déle než měsíc. Na zkoušku šel pěšky proto, že na kole měl přetržený řetěz. Zkouška měla začít až v půl třetí, z domova však odešel už v jednu hodinu, protože si chtěl trombón, který byl uložený ve škole v hudebním kabinetu, ještě naleštit. I když jeho hraní na trombón nebylo o moc lepší než Richieho imitování Hlasů, byl na ten nástroj pyšný a kdykoliv ho přepadl smutek, stačila půlhodinka hraní Sousových pochodů a vlasteneckých melodií a opět dostal lepší náladu. V jedné kapse své khaki košile s krátkými rukávy měl Saddlerův leštící prášek a v zadní kapse džín dva nebo tři čisté flanelové hadry. Pomyšlení na Henryho Bowerse bylo to poslední na světě, co by ho trápilo.

Kdyby jen krátce mrknul za sebe, když se blížil k Neibolt Street a Církevní škole, okamžitě by mu naskočily jiné myšlenky, protože Henry, Viktor, Krkavec, Peter Gordon a Los Sadler šli v rozestupu po silnici za ním. Kdyby vyšli z domu Bowersů o pět minut později, Mike už by byl z dohledu za dalším kopcem; ta apokalyptická bitka ve šterkovně a všechno, co pak následovalo, by proběhlo jinak a možná by neproběhlo vůbec.

Ale byl to právě Mike, který mnohem později dospěl k přesvědčení, že možná nikdo z nich tenkrát onoho léta nebyl úplně pánem svého vlastního chování; pokud tenkrát ve hře byla jen náhoda a svobodná vůle, pak jejich úlohy byly dost vymezené. Měl pak uvést ostatním řadu takových podezřelých náhod na jejich setkání při obědě, ale nejméně jednu takovou náhodu si neuvědomil. Jejich setkání v Ladech se uskutečnilo v den, kdy Stan Uris přinesl petardy Černá kočka a Klub smolařů se ubíral ke skládce, kde je hodlal odpálit. A Viktor, Krkavec a ostatní přišli na farmu Bowersů proto, že Henry měl petardy, pak bouchací kuličky, kterým se

říkalo podle jejich tvaru a barvy třešňovky, a speciální dělbuchy M-80 (jejich vlastnictví se mělo o pár let později už posuzovat jako trestný čin). A kluci se rozhodli zajít na seřadiště vlaků a v uhelné jámě tam Henryho poklady odpálit.

Za normálních okolností nikdo z nich, ani Krkavec, na Bowersovu farmu nechodil – především kvůli Henryho šílenému otci, ale také proto, že to vždycky končilo tím, že pomáhali Henrymu s jeho úkoly: plení, nekonečným sbíráním kamenů, štípáním dříví, nošením vody, obracením sena nebo sklízením čehokoliv, co zrovna dozrálo – hrachu, okurek, rajčat, brambor. Ti kluci ani nebyli nijak alergičtí na práci, ale měli sami dost práce na vlastním a nechtělo se jim potit se pro Henryho trhlého otce, kterému bylo jedno, koho praštit (jednou přetáhl Viktora Crisse plaňkou, protože upustil kbelík rajčat, který vlekl ke stánku u silnice). Dostat výprask březovým klackem není samo o sobě nic příjemného, ale ještě méně příjemné je, když Butch Bowers přitom povykuje: „Zabiju všechny japončičky! Zabiju všechny japončičky!“

Hezky to řekl blbeček Krkavec Huggins Viktorovi jednoho dne před dvěma roky: „Na pošuky já seru.“ Viktor se zasmál a odsouhlasil mu to.

Ale lákadlo všech těch petard bylo příliš silné, než aby odolali.

„Víš, co ti povím, Henry,“ řekl Viktor, když mu ten den ráno v devět hodin Henry zavolal a pozval ho k nim. „Budu tam u ty uhelný jámy kolem jedny hodiny, co tomu říkáš?“

„Klidně kolem jedny u ty uhelný jámy bejt můžeš, ale nebudu tam já,“ odpověděl Henry. „Mám moc úkolů. Kdybys přišel k ty jámě tak kolem třetí, tak to já už tam budu. A ten první dělbuch vlítne přímo do tvýho špinavýho ksichtu.“

Viktor chvíli váhal, a pak souhlasil, že přijde a pomůže mu s úkoly.

Ostatní přišli také, všichni kluci jako hory, pracovali jako ďábli a časně odpoledne měli všechno hotové. Když se pak Henry zeptal otce, zda už může jít, Bowers starší na svého syna jen mávl lhostejně rukou. Butch už byl na odpoledne usazen na zadní verandě, v půllitrové láhvi od mléka vedle své houpací židle měl zvlášť vynikající šřávičku, na zábradlí verandy měl malé přenosné rádio (k večeru měli hrát Red Sox s Washington Senators, z čehož by i ten, kdo není blázen,

mohl mít už teď příjemné lechtání v žaludku). Přes kolena měl Butch položený japonský meč bez pochvy, válečný suvenýr, který – jak Butch říkal – odepnul jednomu umírajícími japončkovi na ostrově Tarawa (ve skutečnosti ho vyměnil za šest lahví piva a tři marihuanové cigarety v Honolulu). V poslední době když pil, vytahoval Butch ten meč skoro pořád. A protože všichni hoši, včetně Henryho, byli v duchu přesvědčeni, že dřív nebo později ho na někom vyzkouší, bylo nejlepší zmiznout co nejdál, když se meč objevil Butchovi na klíně.

Sotva hoši vylezli na ulici, zaznamenal Henry Mika Hanlona, kráčejícího před nimi. „To je ten negr!“ řekl a oči se mu rozsvítily jako malému dítěti, jež pomyslí na blížící se příchod Ježíška na Štědrý večer.

„Ten negr?“ Krkavec Huggins koukal zmateně – někoho od Hanlonů vídal jen zřídkakdy – a pak mu jeho kalné oči zasvítily. „Jo tak! Ten negr! Tak jdeme na něj, Henry!“

Krkavec se hřmotně rozeběhl. Ostatní se chystali ho následovat, když vtom Henry chytil Krkavce na rameno a stáhl ho zpátky. Henry měl s pronásledováním Mika Hanlona víc zkušeností než ostatní a věděl, že *chytit* ho se snadněji řekne než udělat. Ten cikorka sebou uměl mrsknout.

„Nevidí nás. Trochu přidáme do kroku, než nás uvidí. Zkrátíme vzdálenost.“

A tak přidali do kroku. Kdyby je někdo pozoroval, jistě by se pobavil: těch pět kluků vypadalo, jako kdyby chtěli vyhrát nějaký zvláštní závod v chůzi. Značně velké břicho Losa skákalo nahoru a dolů v tričku s nápisem Střední škola v Derry. Krkavcovi se lil pot po tváři, jež rychle zrudla. Ale vzdálenost mezi nimi a Mikem se zkracovala – dvě stě metrů, sto padesát, sto – a ten malý černý Sambo se zatím ještě ani neohlédl. Slyšeli, jak si píská.

„Co s ním provedeš, Henry?“ zeptal se tiše Viktor Criss. Ptal se tónem, jako že ho to jen zajímá, ve skutečnosti však už měl starost. Henry mu v poslední době začínal dělat víc a víc starostí. Celkem by mu nevařilo, kdyby Henry chtěl, aby toho kluka Hanlonů zmlátili, nebo mu i roztrhali košili nebo hodili kalhoty a trenýrky někam na strom, ale nebyl si jist, zda má Henry v úmyslu jen to. Letos už došlo k několika nepříjemným střetnutím s dětmi ze základní školy, o nichž

Henry mluvil jako o „hovňouscích“. Henry byl zvyklý ty hovňousky ovládat a terorizovat, ale teď od března už ho několikrát vypekli. Jednoho z nich, toho brejlatýho kluka Toziera, tenkrát zahnali do obchodního domu a někde ho tam ztratili, když už bylo skoro jisté, že ho mají. A pak poslední den školy ten tlust'och Hanscom –

Ale na to Viktor nechtěl myslet.

Obavy měl prostě z toho, že Henry by mohl zajít PŘÍLIŠ DALEKO. A co by mělo být tím PŘÍLIŠ DALEKO, na to už Viktor nechtěl myslet... ale proto se také vlastně ptal.

„Chytíme ho a zatáhneme ho tam do ty jámy,“ řekl Henry. „Myslím, že mu narveme pár těch petard do bot a koukneme se, jak tancuje.“

„Ale ty dělbuchy ne, vid', Henry?“

Kdyby Henry měl mít v úmyslu něco podobného, tak by Viktor raději koukal zmizet. Dělbuch v botě by tomu negrovi utrhł nohu a to už by se to dostalo trochu moc PŘÍLIŠ DALEKO.

„Mám jenom čtyři,“ řekl Henry a nespouštěl přitom zraky ze zad Mika Hanlona. Teď už zkrátily vzdálenost na sedmdesát metrů a on mluvil potichu. „To si myslíš, že bych dva z nich obětoval na nějakýho prašivýho negra?“

„Ne, Henry. Jasně že ne.“

„Strčíme mu do tenisek dvě Černé kočky,“ řekl Henry, „pak ho svlíknem do naha a hodíme mu šaty do Lad. Doufám, že až si pro ně poleze, že se popálí o ty jedovaté břečťany.“

„Taky ho můžeme vyválet v uhlí,“ řekl Krkavec a jeho původně kalné oči mu teď zářily. „Co říkáš, Henry? To bude hlína, ne?“

„Jasně že to bude hlína,“ řekl Henry tím nedbalým způsobem, který se Viktorovi moc nelíbil. „Vyválíme ho v uhlí, jako jsem ho já tenkrát vyválil v blátě. A...“ Henry se ušklíbl a ukázal zuby, které se mu už teď, ve věku dvanácti let, začínaly kazit. „A já mu něco musím říct. Tenkrát, když jsem mu to řekl, to asi neslyšel.“

„A co to bude, Henry,“ zeptal se Peter. Petera Gordona to prostě jen zajímalo a byl vzrušený. Pocházel z jedné z „dobrých rodin“ ve městě; bydlel na West Broadwayi a za dva roky ho rodiče pošlou do přípravky do Grotonu – alespoň tenkrát 3. července byl o tom přesvědčen. Byl sice chápavější

než Viktor Criss, ale nechodil s nimi dost dlouho, aby stačil pochopit, jak hluboce narušený už Henry je.

„Uvidíš,“ řekl Henry. „Teď buďte zticha. Jsme už blízko.“

Byli dvacet metrů za Mikem a Henry právě otvíral ústa, že dá povel k útoku, když vtom odpálil Los Sadler první petardu toho dne. Chudák Los snědl den předtím k večeři tři talíře fazolí a jeho upšouknutí zaznělo téměř stejně hlasitě jako výstřel z pušky.

Mike se ohlédl. Henry spatřil, jak se mu oči rozšiřují.

„Na něj,“ zaječel Henry.

Mike na chvíli znehybněl; pak vyrazil a běžel, aby si zachránil život.

6

Smolaři se prodírali bambusovým křovím v Ladech v tomto pořadí: Bill, Richie, za ním Beverly – štíhlá a hezká v modrých džínách a bílé blůzce bez rukávků, na nohách sandály. Pak Ben, snažící se moc nefunět nahlas (i když toho dne bylo sedmadvacet stupňů, měl na sobě jednu ze svých pytlovitých mikin), pak Stan, a průvod zakončoval Eddie, kterému z pravé přední kapsy kalhot vyčuhoval vršek respirátoru.

Bill se ponořil do hry na „safari džunglí“, jak se mu stávalo často, když procházel touto částí Lad. Bambus byl vysoký a bílý a na stezku, kterou se prodírali, bylo špatně vidět. Zem tu byla černá a čvachtavá, s promáčenými místy, jež bylo třeba přeskakovat, pokud si člověk nechtěl nabrat bláto do bot.

Louže stojaté vody měly podivně duhově zbarvenou hladinu. Vzduchem se nesl pach napůl připomínající skládku a napůl hniijící vegetaci.

Za jednou zatačkou se Bill otočil k Richiemu. „P-p-před námi je t-t-tygr, Toziere.“

Richie přikývl a obrátil se k Beverly. „Tygr,“ zašeptal.

„Tygr,“ řekla Benovi.

„Lidojed?“ zeptal se Ben, zadržuje dech, aby nefuněl.

„Je celý od krve,“ řekla Beverly.

„Tygr lidojed,“ zamumlal Ben na Stana, který tu zprávu poslal Eddiemu, jehož hubená tvář hořela vzrušením.

Rozptýlili se do porostu a černá zem vyšlapané cestičky zůstala magicky opuštěná. Tygr přecházel před nimi a všichni ho téměř viděli: velký, asi dvěstěkilový, pohyboval se majestátně a mohutně ve své sametové pruhované kůži. Téměř viděli jeho zelené oči a skvrny krve kolem jeho čumáku, nepochybně z poslední kořisti, jíž byli domorodí bojovníci, sežraní zaživa.

Bambus slabě zašustil, byl to zároveň muzikální i děsivý zvuk, a pak opět zavládlo ticho. Možná to byl jen dech letního vánku... ale mohl to být také nějaký africký tygr, přebíhající Lada směrem k Old Cape.

„Už je pryč,“ řekl Bill. Vypustil zadržovaný dech a vstoupil zase na stezku. Ostatní ho následovali.

Richie jako jediný přišel ozbrojený: měl pistoli na kapsle s ošoupaným držadlem. „Kdybys nestál v dráze střely, mohl jsem ho dostat čistým výstřelem, Velký Bille,“ řekl zachmuřeně. Posunul si brýle na nose hlavní své pistole.

„V-v-všude kolem tu j-j-jsou Watusové,“ řekl Bill. „Nemůžeš riskovat v-v-výstřel. Chceš aby n-n-nás dostali?“

„Aha,“ řekl Richie, už přesvědčený.

Bill mávl paží v gestu jdeme dál a postupovali zase stezkou, která se u konce bambusové křoviny zužovala. Octli se na břehu Kenduskeag, v jejímž toku byla položena řada kamenů, přes něž se dalo přejít na druhou stranu. Ben jim ukázal, jak se pokládají. Zvedne se velký kámen, mrskne se do vody a pak se vezme druhý kámen a mrskne se do vody před ten první, na němž člověk zatím stojí, pak se vezme třetí a mrskne se do vody před ten druhý a tak dál, až se člověk dostane suchou nohou na druhou stranu řeky (která tu, v tuto roční dobu, byla hluboká jen asi dvacet centimetrů a místy se objevovaly nad hladinou ostrůvky hnědé naplaveniny). Celý ten trik byl tak jednoduchý, že to až hraničilo s infantilitou, ale nikdo z nich ho neznal, dokud jim ho Ben neukázal. Na takové věci byl přeborník a když jim je předváděl, člověk nikdy neměl pocit, že je nějaký hlupák.

Postupovali v zástupu ke břehu a začínali přecházet po suchém povrchu kamenů, jež položili do proudu říčky.

„Bille,“ zvolala Beverly naléhavě.

Bill okamžitě znehybněl, neohlédl se, ruce rozpražené. Kolem něj zurčela a klokotala voda. „Co je?“

„Jsou tam pirani! Viděla jsem, jak před dvěma dny ohlodali celou krávu. Minutu poté, co spadla do řeky, z ní zůstaly jen kosti. Nespadni tam!“

„Jasně,“ řekl Richie. „Člověče, dej si bacha.“ Přešli po kamenech na druhou stranu. Nad náspem projížděl nákladní vlak a právě když Eddie Kaspbrak byl v polovině přechodu, vyvedlo ho náhlé zapískání lokomotivy z rovnováhy. Pohlédl do vody a na jeden prchavý okamžik skutečně zahlédl mezi záblesky slunce, dopadajícími mu jako světelné šípky do očí, pod hladinou hemžící se pirani. Nebyli žádnou součástí té Billovy hry na safari v džungli; tím si byl naprosto jist. Ryby, jež viděl, vypadaly jako zvětšené zlaté rybky s obrovitými ošklivými tlamami, jako mají sumci. Mezi tlustými pysky vyčuhovaly jehličkové zuby a podobně jako zlaté rybky byly oranžové. Oranžové přesně jako ty bambule, co mívají na svých oblecích cirkusoví klauni.

Kroužily pod hladinou v mělké vodě a cenily zuby. Eddie zamával ve vzduchu rukama ve snaze získat zase rovnováhu. *Padám do vody*, pomyslel si. *Padám do vody a ty ryby mne sežerou zaživa*

Pak ho Stan Uris pevně chytil za zápěstí a vrátil mu rovnováhu.

„To bylo o fous,“ řekl Stan. „Kdybys tam spadnul, matka by ti dala co proto.“

Pomyšlení na matku, to teď bylo to poslední, co by Eddiemu přicházelo na mysl. Ostatní už byli na druhé straně říčky a počítali vagóny u toho nákladního vlaku. Eddie vyděšeně zíral Stanovi do očí a pak se znovu podíval do vody. Viděl tam jen nějaký sáček od smažených brambůrků, točící se v proudu, nic víc. Podíval se znovu na Stana. „Stane, já jsem viděl –“

„Co?“

Eddie zavrtěl hlavou. „Asi nic,“ řekl. „Asi trochu nejsem *(ale stejně tam byly, ano, byly tam, a sežraly by mne zaživa)* ve své kůži. To bude tím tygrem. Jdeme dál.“ Tady na západním břehu Kenduskeag – na břehu, kde je Old Cape – vždycky bývala po deštích a na jaře blátivá bažina, ale v Derry už dva týdny nebo déle nezapršelo a břeh vyschl na podivnou popraskanou planinu, z níž vystupovalo několik betonových válců, jež vrhaly krátké stíny. Asi o dvacet metru

dál ústila nad říčkou betonová roura a pouštěla do ní tenký proud ošklivě vypadající nahnědlé tekutiny.

Ben tiše řekl „je to tu strašidelné,“ a ostatní přikývli. Bill je vedl po suchém břehu zpátky do hustého porostu, kde bzučel hmyz a skákaly písečné blechy. Každou chvíli se ozvalo hlasité zaplácání křídel nějakého vyplašeného ptáka. Jednou jim přeběhla cestu veverka a asi o pět minut později, když se blížili k nízkému zvrásněnému náspu, přehrazujícímu slepou stranu skládky, přeběhla před Billem velká krysa s kouskem celofánu zachyceným ve vousech, a pokračovala ve svém tajemném běhu svým vlastním mikrokosmem divočiny.

Pach skládky teď byl už zřetelný a pronikavý; k nebi se zvedal sloup černého kouře. I když zem byla stále ještě zarostlá zelení – mimo úzkou cestičku, po níž kráčeli – všude se začaly objevovat poházené odpadky. Bill řekl, že to je „odpad skládky“ a Richiemu se to líbilo, strašně se tomu smál. „To bys měl zapsat, Velký Bille,“ řekl, „to je fakt dobrý.“

Ve větvích zachycené papíry se třepetaly a pleskaly jako nějaké praporky; stříbrné paprsky letního slunce se odrážely od haldy cínových plechovek, ležících v zeleni; další prasátka vrhala rozbitá láhev od piva. Beverly zahlédla dětskou panenku, barva její pokožky z umělé hmoty byla tak jasně růžová, jako kdyby byla vařená. Zvedla ji a okamžitě ji s výkřikem odporu odhodila, když spatřila šedavě bílé brouky, vylézající zpod zahnívajících sukénky a rozpadajících se nohou. Otřela si prsty o kalhoty.

Vyšplhali se na vršek náspu a hleděli dolů do skládky. „No sakra,“ řekl Bill a zastrčil ruce do kapes, zatímco ostatní se shromáždili kolem něj.

Dnes se spalovala severní strana skládky, ale tady na jejich konci správce skládky (byl jím svobodný mládenec Armando Fazio, pro přátele Mandy, bratr školníka ze základní školy v Derry) pojížděl s vysloužilým buldozerem z druhé světové války a hrnul odpadky na hromadu, kde se pak měly spalovat. Byl svlečený do půl těla a pod plátěným slunečníkem nad sedadlem buldozeru měl velké přenosné rádio, z něhož se ozývaly úvodní ceremonie před zápasem Red Sox-Senators.

„Tak tam dolů nemůžeme,“ konstatoval Ben. Mandy Fazio byl celkem dobrák, ale když zahlédl na skládce nějaké děti,

tak se na ně okamžitě obořil – kvůli krysám, kvůli jedům, které pořád všude sypal, aby se krysy tolik nerozmnožovaly, kvůli nebezpečí poranění, pádů a popálení... ale především proto, že byl přesvědčen o tom, že skládka není v žádném případě místo vhodné pro děti.

„Copak nevíte, co se sluší?“ křičel na děti, jež vlezly na skládku s malorážkami, aby střílely na láhve (nebo na krysy, nebo na racky) nebo z okouzlení „rabováním“ na skládce: třeba najdou nějakou hračku, která ještě funguje, židli, která se dá spravit a ještě bude sloužit v klubovně, nebo nějakou vyhozenou televizi s dobrou obrazovkou – když se prohodí kamenem, ozve se velmi uspokojivý výbuch. „Copak vy nevíte, co se sluší?“ křičel Mandy (křičel ne proto, že by se zlobil, ale protože byl nahluchlý a nenosil žádné naslouchátko). „To vás rodiče neučili slušnosti? Slušní kluci a holky si nehrajou na skládce! Běžte do parku! Běžte do knihovny! Běžte ho Společenského domu a něco si tam zahrajte! Chovejte se slušně!“

„Nepřipadá v úvahu,“ řekl Richie. „Skládka je asi mimo.“

Na chvíli si sedli a sledovali Mandyho, jak pracuje s buldozerem, v naději, že toho nechá a půjde někam pryč, ale moc tomu nevěřili. Když měl na stroji rádio, tak to tu zůstane celé odpoledne. Tohle by nasralo i mrtvého, pomyslel si Bill. Lepší místo než skládka, kam by se dalo jít s petardami, prostě neexistuje. Dají se strčit pod plechovky a pak je sledovat, jak vyletí, když petarda vybuchne, nebo se zapálí třešňovky, strčí se do láhví a pak už člověk utíká rychle pryč. Láhve nemusí vždycky prasknout, ale většinou se krásně rozletí.

„Jo, kdybychom tak měli pár dělbuchů,“ povzdychl si Richie, aniž by tušil, že nebude trvat dlouho a jeden dělbuch M-80 mu poletí na hlavu.

„Moje matka říká, že člověk má být spokojený s tím, co má,“ řekl Eddie tak vážně, že se všichni rozesmáli.

Když smích odezněl, podívali se všichni zase na Billa.

Bill chvíli přemýšlel a pak řekl, „V-v-věděl bych o jednom m-m-místě. Na konci Lad je u s-s-seřadiště jáma po šterkovně–“

„Jasně!“ vyskočil Stan. „Tam to znám! Bille, ty jsi génius!“

„Tak jdeme, ne?“ řekl Richie.

Všech šest Smolařů – do magické sedmičky jeden chyběl – kráčelo po úpatí kopce, obklopujícího skládku. Mandy Fazio jednou vzhlédl od stroje a zahlédl je, jak se rýsují proti modrému nebi jako nějací Indiáni na válečné stezce. Uvažoval, zda na ně má zavolat, že v Ladech nemají co dělat, ale pak se vrátil ke své práci. Konečně nejsou na jeho části skládky.

7

Mike Hanlon prolétl kolem Církevní školy, aniž by se zastavil, a hnal dál po Neibolt Street k seřadišti vlaků. Škola sice měla svého vrátného, ale pan Gendron už byl velmi starý a ještě nedoslýchavější než Mandy Fazio. A hlavně v létě nejraději většinu dne prospal ve sklepě vedle na léto odstaveného tichého kotle, natažený v odrbané lenošce s novinami v klíně. Mike by klidně mohl bouchat na dveře a křičet na stařka, aby mu otevřel, zatímco Henry Bowers by ho doběhl a urazil by mu hlavu.

A tak Mike běžel dál.

Neběžel však nějak bezhlavě; snažil se dostat dech pod kontrolu, nevydat všechny síly najednou. Henry, Krkavec a Los Sadler nepředstavovali žádný problém; i když byli odpočatí, běhali jako ranění bizoni. Ale Viktor Criss a Peter Gordon byli mnohem rychlejší. Když Mike probíhal kolem domu, kde Bill a Richie tenkrát viděli toho klauna – nebo vlkodlaka – krátce se ohlédl a s hrůzou zjistil, že Peter Gordon ho téměř dobíhá. Peter se vesele šklebil úsměvem lovce či překážkového běžce, hip hip hurá úsměvem, a Mike si pomyslel: *Jsem zvědavý, zda by se takhle šklebil, kdyby věděl, co by se se mnou stalo, kdyby mne chytili... Myslí si snad, že až mne doběhnou, že jen řeknou „Máš babu“ a utečou?*

Když se před ním objevila vrata seřadiště s nápisem – SOUKROMÝ POZEMEK – ZÁKAZ VSTUPU POD POKUTOU – byl Mike donucen sáhnout na dno sil. Neměl žádné bolesti – dýchal sice rychle, ale stále měl rezervu – ale bylo mu jasné, že kdyby měl takové tempo držet delší dobu, že by ho pak začalo bolet všechno.

Vrata byla napůl otevřená. Naposledy mrknul za sebe a spatřil, že se Peterovi zase trochu vzdálil. Viktor byl asi deset kroků za Peterem a ostatní čtyřicet nebo padesát metrů za nimi. I při tom krátkém ohlédnutí zahlédl vzteky brunátnou tvář Henryho. Proklouzl pootevřenými vraty, otočil se a vrata zabouchl. Uslyšel cvaknutí západky. O chvíli později na vrata naletěl Peter Gordon a hned za ním i Viktor Criss. Peter se už neusmíval. Místo toho měl ve tváři mrzutý a zklamaný výraz. Hledal západku, žádná tam ale pochopitelně nebyla, protože vrata měla západku zevnitř.

Vyšlo z něj něco neuvěřitelného: „Co blbneš, kluku, otevři ty vrata. To není fér.“

„A co si představuješ, že fér je?“ zeptal se udýchaně Mike. „Pět na jednoho?“

„Není to fér,“ opakoval Peter, jako kdyby Míka vůbec neslyšel. Mike pohlédl na Viktora a spatřil v jeho očích něco zneklidňujícího. Začal mluvit, ale to už k vratům dorazili i ostatní.

„Votevři to, negre,“ štěkl Henry. Začal vraty škusbat s takovou zuřivostí, že na něj Peter vyděšeně pohlédl. „Votevři! *Okamžitě* votevři!“

„Neotevřu,“ řekl Mike tiše.

„Votevři!“ zařval Krkavec. „Votevři to, ty jeden zsranej černej hajzle!“

Mike odstoupil od vrat, srdce mu bušilo až v hrdle. Nebyl snad ještě nikdy tak poděšený, tak *rozrušený*. Seřadili se tam na druhé straně vrat a vykřikovali na něj všechny možné nadávky pro černochoy, o nichž se mu ani nesnilo, že mohou existovat – bakeliťák, černá hadice, dehták, šůviks, černá svině a další. Jen nezřetelně zaznamenal, že Henry něco vytahuje z kapsy a že zapaluje o nehet palce fosforovou zápalku – a pak přes plot přeletělo něco červeného a kulatého a on instinktivně uskočil, když nalevo od něj explodovala bouchací kulička, zviřujíc obláček prachu.

Rána výbuchu je na chvíli umlčela – Mike na ně nevěřicně zíral skrze plot a oni zírali na něj. Peter Gordon se zdál být naprosto šokovaný a dokonce i Krkavec hleděl ohromeně.

Ted' už z něj mají strach, pomyslel si náhle Mike a nějaký nový hlas v něm promluvil, snad poprvé, nějaký hlas už

znepokojivě dospělý. *Mají strach, ale to je nezastaví. Musíš rychle zmizet, Miku, nebo se něco stane. Všichni možná nechtějí, aby se to stalo určitě ne Viktor a možná to nechce ani Peter Gordon – ale stane se to tak jako tak, protože Henry prosadí svou. Tak koukej mizet. A to tak že rychle.*

Ustoupil o další dva nebo tři kroky a pak Henry Bowers řekl: „Toho psa jsem ti zabil já, negre.“

Mike znehybněl, jako kdyby dostal kuželkovou koulí přímo do břicha. Zíral Henrymu Bowersovi do očí a pochopil, že Henry mu říká prostou pravdu: zabil Chipse.

Onen moment pochopení se Mikovi zdál být téměř věčný – když se díval do Henryho šílených očí nalitých krví a jeho vztekem brunátné tváře, zdálo se mu, že poprvé chápe spoustu věcí, a skutečnost že Henry je mnohem šílenější, než by si Mike kdy pomyslel, byla jen tou zanedbatelnější z nich. Uvědomil si především to, že svět není žádným přívětivým místem, a právě tohle ho donutilo vyrazit ze sebe výkřik: „Ty špinavej vesnickej kriplo!“

Henry ze sebe vydal skřek vzteku a vrhl se na plot, šplhal se na něj jako opice s brutální agresivitou, vzbuzující hrůzu. Mike se ještě krátký okamžik ani nepohnul, chtěl si ověřit, zda onen dospělý hlas, který v něm promluvil, má pravdu. A běda, měl pravdu: po malém zaváhání se začali na plot šplhat i ostatní členové bandy.

Mike se otočil a opět začal utíkat, sprintoval přes seřadiště, jeho stín se mu třepetal u nohou. Nákladní vlak, který Smolaři zahlédli při průjezdu Lady, byl už dávno pryč a vzduchem se nesl jen zvuk Mikova dechu a zvonění drátů, jak Henry a ostatní přelézali plot.

Mike přeběhl troje koleje, od tenisek mu odletovala škvára při běhu v prostoru mezi kolejemi. Při přebíhání druhých kolejí klopýtnul, dopadl na koleno a krátce ucítil bodnutí v kotníku. Vyskočil a opět utíkal dál. Zaslechl žuchnutí, jak Henry za ním dopadl na zem, už na jeho straně plotu. „*Jdu na tebe a utrhnu ti prdel, negre,*“ hulákal Henry.

Mikovi něco napovědělo, že jedinou záchranu pro něj představují Lada. Jakmile se tam dolů dostane, vždycky se může schovat někde v křoví, v bambusech... nebo když bude úplně nejhůř, zaleze do jedné z těch kanalizačních trubek a nějak to v ní přečká.

To všechno by možná mohl udělat... ale v prsou mu jiskřily blesky vzteku, jež neměly nic společného s jeho racionálně uvažující částí osobnosti. Dovedl pochopit, že Henry ho pronásleduje, když k tomu má možnost, ale jak k tomu přijde ten chudák Chips?... proč zabil toho chudáka Chipse? *Můj pes nebyl žádný negr, ty kříple ubohej*, pomyslel si Mike, když utíkal, a ten zoufalý vztek v něm narůstal.

Teď uslyšel další hlas, tentokrát hlas svého otce. *„Nechtěl bych, aby sis založil kariéru na tom, že budeš utíkat... ale vždycky si musíš rozmyslet, jaký postoj zaujmeš. Vždycky se sám sebe zeptej, zda Henry Bowers za ty potíže vůbec stojí...“*

Mike utíkal přímo přes seřadiště k budovám skladišť z vlnitého plechu. Za nimi odděloval další plot z drátěného pletiva seřadiště od Lad. Původně chtěl doběhnout k tomu plotu, přelézt ho a skočit na druhou stranu. Místo toho uhnul ostře doprava k jámě štěrkovny.

Až do roku 1935 nebo tak nějak byla tato jáma po štěrkovně používaná na uhlí – nabíraly ho tu vlaky, projíždějící nákladovým nádražím v Derry. Pak nastoupila éra diesellových a elektrických lokomotiv. Několik let poté, co uhlí zmizelo (větší část zbývajících zásob rozkradli lidé, kteří měli doma kamna na uhlí), tu jeden místní podnikatel těžil štěrk, avšak v roce 1955 zkrachoval a od té doby byla jáma opuštěná. Jedna kolej stále ještě vedla obloukem k jámě a pak zpátky k výhybkám, ale byla už rezavá a mezi trouchnivějšími pražci rostl plevel. Tentýž plevel rostl i v jámě, soupeřil o prostor se zlatobýlem a slunečnicemi. Mezi tou vegetací byly pořád ještě kusy hlušiny – lidé jim kdysi říkali „simky“.

Jak Mike přibíhal k jámě, stáhl ze sebe tričko. Doběhl k okraji jámy a ohlédl se. Přes koleje se blížil Henry, jeho kumpáni byli rozptýleni kolem něj. Zatím to vypadalo dobře.

Pohybuje se co nejrychleji a používá tričko jako uzlík na sběr, nabral si Mike několik hrstí tvrdých kusů hlušiny. Pak doběhl k plotu s uzlíkem v ruce. Místo aby lezl na plot, otočil se, takže plot měl za sebou. Vysypal z trička hlušinu, sehnul se a nabral si pár kusů do rukou.

Henry uhlí neviděl; viděl jen toho negra, chyceného u plotu. S řevem se na něj řítit.

„Tohle máš za mýho psa, kříple jeden!“ vykřikl Mike, aniž

si uvědomil, že křičí. Hodil po Henrym ze všech sil jedním kusem hlušiny. Letěla krásnou přímkou. Narazila na Henryho čelo s hlasitým *pink!* a odrazila se do vzduchu. Henry padl na kolena. Ruce mu vylétly k hlavě. Mezi prsty mu okamžitě začala protékat krev jako nějaké překvapení kouzelníka.

Ostatní z party se okamžitě zastavili, ve tvářích měli všichni stejný nevěřící výraz. Henry ze sebe vydal ječivý výkřik bolesti a pak se opět postavil na nohy, stále se drže za hlavu. Mike po něm hodil další kus hlušiny. Henry se sehnul. Vykročil proti Mikovi, a když ten po něm hodil třetí kus uhlí, Henry sundal jednu ruku z poraněného čela a odrazil jí hroudu uhlí téměř nedbale na stranu. Šklebil se.

„Ááá, mám pro tebe takový překvapení,“ řekl. „Takový – *ACH PROBOHA!*“ Henry se pokusil ještě něco říci, ale z úst mu vyšly už jen neartikulované chraplavé zvuky.

Mike vypálil další kus hlušiny a zasáhl Henryho tentokrát do krku. Henry opět klesl na kolena. Peter Gordon jen zíral. Los Sadler vraštil obočí, jako kdyby se snažil vyřešit nějaký složitý matematický úkol.

„*Kurva, na co čekáte?*“ vyrazil ze sebe nakonec Henry. Mezi prsty mu protékala krev. Hlas měl skřípavý a nějak cizí. „*Chyťte ho! Chyťte toho čuráka!*“

Mike nečekal, aby se přesvědčil, zda ho poslechnou či ne. Pustil tričko a skočil na plot. Když už byl skoro nahofe, ucítil Jak ho za nohu chytají nějaké dravé ruce. Pohlédl dolů a spatřil zkřivenou tvář Henryho Bowerse, zmazanou krví a uhlím. Mike trhnul nohou vzhůru. Teniska mu zůstala v Henryho rukách. Kopnul vši silou bosou nohou Henryho do obličejů a uslyšel nějaké křupnutí. Henry opět zaječel a zhroutil se dolů, drže se teď za nos, z něhož mu stříkala krev.

Další ruka – Krkavce Hugginse – ho krátce chytila za nohavici džin, ale vyškubl se. Přehodil jednu nohu přes plot, když vtom ho něco oslepující silou udeřilo ze strany do tváře. Něco dalšího ho uhodilo do pasu, předloktí a do stehna. Stříleli na něj jeho vlastní municí.

Na chvíli visel za ruce a pak se pustil dolů a dvakrát se překulil. Zarostlá zem se tu prudce svažovala dolů, a to nepochybně zachránilo Mikovi zrak nebo i život. Henry opět přistoupil k plotu a přehodil teď přes něj jeden ze svých dělbuchů M-80. Explodoval s ohlušujícím třeskem,

vracejícím se násobnou ozvěnou, a vypálil v trávě velkou skvrnu.

Mike se zalehnutýma ušima udělal kotoul a vyskočil na nohy. Byl teď ve vysoké trávě na kraji útesu do Lad. Osahal si pravou tvář a zjistil, že mu z ní teče krev. Ta krev ho nijak zvlášť neznepokojovala – vlastně ani nečekal, že vyvázne bez šrámu. Henry po něm hodil další bouchací kuličku, ale Mike ji spatřil a včas uskočil.

„Jdeme na něj, chytíme ho,“ zařval Henry a začal lézt na plot.

„Kriste pane, Henry, já teda nevím –“ Pro Petera Gordona tohle bylo už moc – nikdy předtím se nedostal do situace, která by se vyvíjela tak divoce. Věci nemají končit krvavě – alespoň ne pro vaše družstvo, zvlášť když všechny výhody jsou ve váš prospěch.

„Rači bys teda měl vědět,“ řekl Henry a ohlédl se z poloviny výšky plotu na Petera. Visel na něm jako nějaký jedovatý pavouk v lidské podobě. Jeho vyboulené oči zíraly na Petera; tvář měl celou zakrvavenou. Mikovo kopnutí mu přerazilo nos, i když ještě nějaký čas si to Henry neměl ani uvědomovat. „Rači bys teda měl vědět, protože jinak si chytím tebe, kreténe jeden zasranej.“

Ostatní se začali šplhat na plot, Peter a Viktor trochu váhavě, Krkavec a Los stejně zuřivě jako dřív.

Mike už na nic nečekal. Otočil se a rozběhl se do křovísk. Henry za ním řval: „*Já si tě najdu, negre! Najdu si tě!*“

8

Smolaři došli až k zadnímu konci jámy bývalé štěrkovny, jež byla dnes už jen velkým, plevelem zarostlým kráterem. Poslední fúru štěrku odtud vyvezli před třemi roky. Všichni stáli shromážděni kolem Stana, dychtivě hleděli na balíček petard Černá kočka, když vtom uslyšeli první explozi. Eddie sebou trhnul – pořád ještě byl fascinován pomyslením na pirani, jež viděl (vůbec nevěděl, jak *skutečná* piraňa vypadá, ale bylo mu jasné, že určitě ne jako velká zlatá rybka s vyceněnými zuby).

„Chlapec Eddie se uklidnit,“ řekl Richie, předváděje Hlas

čínského kuli. „To být jen jiná chlapec pálit svoje vlastní petalda.“

„T-t-ty ale máš p-p-postřeh, Richie,“ poznamenal Bill. Ostatní se zasmáli.

„No snažím se, Velký Bille,“ řekl Richie. „Mám pocit, že když se budu hodně snažit, že bych si jednoho dne mohl zasloužit trochu tvé lásky.“ Začal vysílat do vzduchu roztomilá gesta pusinkování. Ben a Eddie stáli vedle sebe a pobaveně se křenili.

„Ach jsem tak mlád a ty tak znalá,“ dal se náhle do zpěvu Stan, předváděje děsivě přesnou imitaci Paula Anky v Dianě, „tak mi to každý poznat dává –“

„On umí *zpívat!*“ zapitvořil se Richie dětským hláskem. „No pro krista pána, on ten klučík umí zpívat!“ A pak, Hlasem komentátora filmového žurnálu pokračoval: „Chtěl bych, chlapče, abys tu smlouvu podepsal hned teď, tady na té řádce.“ Richie položil Stanovi ruku kolem ramen a obdařil ho širokým jásavým úsměvem. „Necháme ti narůst vlasy, chlapče. Dáme ti *kytá-áru*. Dáme ti –“

Bill poklepal Richieho dvakrát po paži, rychle a lehce. Všichni se už těšili na vyhlídku odpalování petard. „Tak je rozbal, Stane,“ řekla Beverly. „Sirky už mám.“ Opět se shromáždili kolem Stana, který opatrně rozbaloval petardy. Na černém obalu byly exotické čínské znaky a v angličtině strohý návod, který Richieho opět rozesmál. „Nedržte v ruce po zapálení knotu,“ uvádělo se v návodu.

„Ještě že mi to tam píšou,“ řekl Richie. „Já jsem je vždycky po zapálení držel v ruce. Myslel jsem si, že to je nejlepší způsob jak se zbavit záděr.“

Stan pomalu, téměř obřadně sejmul červený celofán a rozložil blok lepenkových trubiček, modro-červeno-zelených, na dlani své ruky. Jejich knoty byly spletené do čínského copu.

„Rozpletu –“ začal říkat Stan, když vtom se ozvala mnohem silnější exploze. Její ozvěna se pomalu nesla přes Lada. Ve východní části skládky se s křikem zvedlo hejno racků. Tentokrát sebou cukli všichni. Stan leknutím petardy upustil a teď je sbíral.

„To byl dynamit?“ zeptala se Beverly nervózně. Hleděla na Billa, který teď stál z hlavou zvednutou a rozšířenými očima.

Pomyslela si, že ještě nikdy se jí nezdál být tak hezký – ale v nastavení jeho hlavy bylo něco příliš ostražitého, příliš napjatého. Jako kdyby jelen věřil ve vzduchu lovce.

„To byl dělbuch M-80, mám ten dojem,“ řekl Ben potichu. „Loni na Čtvrtého července jsem byl v parku a tam bylo pár kluků ze střední školy a pár jich měli. Jeden strčili do kovové popelnice. Udělalo to takovýhle zvuk.“

„Hele, a udělalo to do té popelnice díru?“ zeptal se Richie.

„Ne, ale pěkně ji to vyboulilo. Vypadala, jako kdyby tam vevnitř někdo byl a vytlačil to. Utekli od ní.“

„Teď to bylo blíž,“ řekl Eddie. Také se díval na Billa.

„Tak chcete, abychom jednu tu petardu odpálili nebo ne?“ zeptal se Stan. Asi deset petard rozbil a zbytek pečlivě zase zabalil do voskovaného papíru na později.

„Jasně,“ řekl Richie.

„S-s-schovej je.“

Pohlédli na Billa tázavě, s trochou strachu – spíš kvůli tomu příkrému tónu než kvůli tomu, co řekl.

„S-s-schovej je, p-p-povídám,“ opakoval Bill, tvář zkřivenou v úsilí vyslovit co chtěl. Trochu prskal sliny. „N-n-něco se stane.“

Eddie si olízl rty, Richie si palcem posunul brýle po zpceném nose a Ben se trochu přitiskl k Beverly, aniž by si to uvědomil.

Stan otevřel ústa, že něco řekne, když vtom se ozvala ještě jedna menší exploze – další třešňovka.

„K-k-kameny,“ řekl Bill.

„Cože, Bille?“ zeptal se Stan.

„K-k-kamení. *M-m-munici*.“ Bill začal sbírat kameny a cpal si je do kapes, až je měl nadité. Ostatní na něj zírali, jako kdyby najednou zešílel... a pak Eddie pocítil, jak mu na čele vyráží pot. Okamžitě mu bylo jasné, že jde o záchvat malárie. Něco podobného pocítil už toho dne, kdy se s Billem seznámili s Benem (jenomže Eddie, podobně jako ostatní, už na Bena myslel spíš jako na Slamníka), toho dne, kdy mu Henry Bowers jen tak mimochodem rozbil nos – jenomže tentokrát to bylo horší. Tentokrát se zdálo, že tu v Ladech dojde k nějaké nové Hirošimě.

Pak začal sbírat kameny Ben, potom Richie, rychle a bez jakýchkoliv řečí. Brýle mu spadly na zem a zacinkaly o

oblázky. Roztržitě je složil a zastrčil si je do kapsy košile.

„Proč to děláš, Richie?“ zeptala se Beverly. Její hlas zněl teď zakřiknutě, vystrašeně.

„Ani ti nevím, holka,“ řekl Richie a dál si cpal kapsy kamením.

„Ty, Beverly, možná bys měla na chvíli zajít zpátky na skládku a počkat tam,“ řekl Ben. Ruce měl plné kamenů.

„Na to seru,“ řekla. „Na to všechno seru, Bene Hanscome.“ Shýbla se a začala také sbírat kameny.

Stan na ně zadumaně hleděl, jak sbírají kameny jako nějací náhle zešlevší farmáři. Pak se sehnul a začal je také sbírat, rty sevřené do nedůtklivé grimasy.

Eddie pocítil známý tlak svírajícího se hrdla.

Sakra, hlavně ne teď, napadlo ho náhle. Ne teď, když mě kamarádi potřebují. Jak to řekla Beverly, teď na všechno seru.

A začal také sbírat kameny.

9

Henry Bowers vyrostl ve velkého kluka příliš rychle, než aby za normálních okolností mohl být rychlý nebo mrštný, ale dnešní okolností nebylo možno nazvat normálními. Šílel bolestí a vztekem a tyto pocity mu krátkodobě propůjčily netušené fyzické schopnosti. Jeho vědomé myšlení bylo potlačeno; mysl mu zatemnila rudá barva a kouř stepního požáru. Hnal se za Mikem jako býk za červeným hadrem. Mike sledoval sotva zřetelnou klikatou cestičku vyšlapanou podél obrovské jámy, jež vedla nakonec ke skládce, ale Henry se vůbec nezdržoval takovou nicotností jako je nějaká cestička; hnal se křovím a ostružiním po přímce, necítil ani zabodávající se trny, ani šlehance větví ve tváři, na krku, na rukách. Na tom mu vůbec nezáleželo; záleželo mu jedině na kudrnaté hlavě toho negra, jíž se přibližoval. Henry měl v pravé ruce další dělbuch, v levé ruce fosforovou zápalku. Až toho negra chytí, tak škrtne zápalkou, zapálí doutnák a narve mu tu věc poklopcem přímo do gatí.

Mike věděl, že Henry ho dobíhá a že ostatní jsou jen kousek za ním. Snažil se zvýšit tempo. Byl teď už hodně

vyděšený, paniku potlačoval jen silou vůle. Podvrkl si kotník při přebíhání kolejí vážněji, než si původně myslel, a teď už silně kulhal. Praskot a dusání, provázející Henryho postup křovisky, v něm vyvolávaly nepříjemné představy, že je pronásledován nějakým loveckým psem nebo medvědem lidožroutem.

Stezka před ním náhle končila a Mike spíše spadl než vběhl do štěrkové jámy. Skulil se na dno, vyskočil na nohy a rozběhl se přes její dno, když tu zaregistroval šestici dětí, jež tam stály.

Byly rozestavěny jako v rojnici a pohled na jejich tváře byl takový zvláštní. Až později, když měl čas utřít si své myšlenky a zážitky, si Mike uvědomil, co bylo tak podivného v tom pohledu: stáli tam, jako kdyby na něj čekali.

„Pomoc,“ vyrazil ze sebe Mike, když k nim dokulhával. Instinktivně mluvil na toho vysokého zrzavého kluka. „Kluci... velký kluci –“

Vtom se do jámy vrátil Henry Bowers. Spatřil stojící šestici a na místě zabrzdil. Na chvíli se mu v obličejí objevila nejistota a ohlédl se přes rameno. Spatřil svoje mužstvo, a když se podíval zase na Smolaře (Mike teď stál stranou a kousek za Billem Denbroughem, popadáje dech), zdobil už jeho tvář škleb.

„Tebe znám, kluku,“ řekl, mluvě k Billovi. Pak pohlédl na Richieho. „A tebe taky. Kde máš brejle, čtyřvokej?“ A než stačil Richie zareagovat, spatřil Henry Bena. „No do prdele! Ten židák a tlustoprde jsou tady taky! To je tvoje holka, tlustoprde?“

Ben sebou škubl, jako kdyby ho něco štíplo.

A pak se Peter Gordon postavil vedle Henryho. Dorazil Viktor a postavil se vedle Henryho z druhé strany; Krkavec a Los Sadler dorazili jako poslední. Postavili se vedle Petera a Viktora, takže obě skupiny tu teď proti sobě stály skoro vzorově postavené v řadách.

Henry promluvil zadýchaně a znělo to spíš jako hučení nějakého býka: „Se spoustou z vás si mám co vyřizovat, ale na to se dneska vykašlu. Chci toho negra. Tak vy ostatní hovňousci odpalte.“

„Jasně,“ dodal Krkavec inteligentně.

„Voň mi zabil psa,“ vykřikl Mike, hlas měl chraptivý a

lámal se mu. „Sám mi to řekl!“

„Koukej sem hned jít,“ řekl Henry, „a možná tě ani nezabiju.“

Mike se třásl, ale nepohnul se.

Jasně a zřetelně Bill pronesl: „L-l-lada jsou naše. A vy odtud k-k-koukejte zmizet.“

Henryho oči se rozšířily. Bylo to, jako kdyby neočekávaně dostal facku.

„A kdo mě donutí?“ zeptal se. „Snad ne ty, kopyto jedno?“

„M-m-my,“ řekl Bill. „Rozbijeme ti d-d-držku, Bowersi. Z-z-zmizni vocad.“

„Ty jeden koktavej kripole,“ řekl Henry. Sklonil hlavu a vyrazil do útoku.

Bill měl plnou ruku kamenů; všichni měli zásoby s výjimkou Míka a Beverly, ti drželi jen jeden. Bill začal pálit po Henrym, nijak s palbou nespěchal, ale házel tvrdě a poměrně přesně. Prvním kamenem se netrefil; druhým se trefil Henrymu do ramene. Pokud by se netrefil třetím, Henry by už na Billa skočil a srazil by ho na zem, ale tentokrát se Bill trefil. Henry dostal ránu přímo do své skloněné hlavy.

Vykřikl bolestí a překvapením, zvedl hlavu... a v tu chvíli dostal další čtyři zásahy: dvojicí oblázků do prsou od Richieho Toziera, od Eddieho zásah do klíční kosti, od Stana Urise do holeně a Beverlyin jediný kámen ho zasáhl do břicha.

Nevěřicně na ně pohlédl a vzduch byl náhle plný hvízdajících střel. Henry padl na zem, v očích stále ten nevěřicný výraz a bolest. „*Tak pojďte, kluci!*“ zařval. „*Pomozte mi!*“

„Na ně,“ řekl tiše Bill a aniž by čekal, zda ho budou následovat či ne, vyběhl dopředu.

Vyběhli za ním a přitom pálili už ne pouze po Henrym, nýbrž i po ostatních. Druhá strana začala na zemi sbírat munici, ale než si stačili něco nabrat, byli zasypáni kamením. Peter Gordon vykřikl, když ho Benem hozený kámen zasáhl do lící kosti a vytryskla mu krev. Ustoupil o pár kroků, chvíli zaváhal, pak nedůrazně hodil jeden nebo dva kameny... a pak se obrátil na útěk. Měl už toho dost; takovýmhle způsobem věci na West Broadwayi neprobíhaly.

Henry uchvátil divokým gestem hrst kamení. Naštěstí pro

Smolaře to byly jen malé oblázky. Jeden větší hodil po Beverly a zasáhl ji do paže. Vykřikla bolestí.

Ben se přikrčil a rozběhl se na Henryho Bowerse, který se sice včas otočil a spatřil ho, jak se blíží, nestačil však už uskočit na stranu. Henry ztratil rovnováhu; Ben vážil sedmdesát, skoro pětasedmdesát kilogramů, a tak o výsledku nebylo pochyb. Henry nepadal, nýbrž letěl. Přistál na zádech a ještě se po nich kousek vezl. Ben se na něj znovu rozběhl, ani neregistruje teplou bolest v uchu, kam ho Henry stačil zasáhnout kamenem velikosti golfového míčku.

Henry se mátoživě začal zvedat na kolena, když vtom k němu doběhl Ben a vši silou ho kopl teniskou do levého boku. Henry těžce padl na záda. Žhnoucíma očima sledoval Bena.

„Na holky se kamení nehází!“ křičel Ben. Už si ani nevzpomínal, kdy byl naposledy tak rozvášněný. „Nesmíš –“

Pak zahlédl nějaký záblesk, jak Henry zapaloval sirku s fosforovou hlavičkou. Dotkl se jí tlusté zápalné pojistky dělbuchu a ten pak hodil Benovi do tváře. Ben zareagoval bez přemýšlení, odpálil dělbuch dlaní jako se odpaluje raketou badmintonový košíček. Dělbuch padal zpátky. Henry sledoval, jak na něj letí. Oči se mu rozšířily hrůzou a s řevem se odkulil na stranu. O zlomek vteřiny později dělbuch explodoval, začernil Henrymu košili a kus mu jí odtrhl.

O chvíli později Bena zasáhl Los Sadler. Ben padl na kolena. Zuby mu scvakly a kousl se do jazyka, z něhož mu okamžitě vytryskla krev. Omámeně se rozhlédl. Los se k němu blížil, ale než došel k místu, kde Ben klečel, vynořil se zezadu Bill a začal Lose zasypávat kamením. Los se otočil a přikrčil.

„Zasáhl jsi mne zezadu, posero!“ ječel Los. „Zkurveneš zbabělče!“

Začal se chystat k útoku, ale vtom se k Billovi přidal i Richie a začal na Lose pálit. Na Richieho neudělala žádný dojem Losová rétorika, co je nebo co není chování, jež by se dalo označit za zbabělé: byl svědkem toho, jak jich pět pronásleduje jednoho vyděšeného mladšího kluka, a tím se tedy do pozice Krále Artuše a rytířů kulatého stolu nedostali. Jeden z Richiem vypálených kamenů zasáhl Lose do levého obočí a roztrhl mu je. Los zavyl bolestí.

Eddie a Stan se přesunuli, aby se přidali k Billovi a

Richiemu. Beverly je následovala, paže jí krvácela, ale oči měla rozšířené vzrušením. Kameny létaly na všechny strany. Krkavec Huggins zaječel, když dostal kamenem do brňavky. Začal poskakovat na jedné noze a držel se za loket. Henry se začal zase zvedat na nohy, košile na zádech mu visela v cárech, kůže vespod jako zázrakem byla bez jediného škrábnutí. Než se stačil otočit, Ben Hanscom ho opět poslal ranou do hlavy na kolena. Vlastně nejvíc škod nadělal Smolařům toho dne Viktor Criss, částečně proto, že byl docela dobrý sportovec, ale hlavně – což byl paradox – protože byl nejméně ze všech emocionálně zainteresovaný. Stále víc a víc tu nechtěl být. Když lidé po sobě hází kameny, může dojít k ošklivým zraněním; někomu se může rozbít hlava, někomu se mohou vyrazit zuby, někdo může i přijít o oko. Ale když už tu je, tak holt už tu je. Tak holt jim taky naservíruje pár dobrotek.

Ten klid mu umožnil nabrat si během půl minuty hrst správně velkých kamenů. Jeden vypálil na Eddieho, když Smolaři zase zaujali postavení v rojnici, a zasáhl ho do brady. Eddie s výkřikem padl na zem, okamžitě mu začala téci krev. Ben k němu vykročil, ale Eddie se už zase začal zvedat, krev na jeho bělavé pokožce jasně zářila, oči měl přivřené.

Viktor hodil další kámen po Richiem, kterému se odrazil od prsou. Richie vypálil zpátky po něm, Viktor se však včas přikrčil a ještě stačil vypálit z boku na Billa Denbrougha. Bill cuknul hlavou dozadu, ne však dost rychle, takže kámen ho zasáhl do tváře a roztrhl mu ji.

Bill se otočil k Viktorovi. Jejich zraky se setkaly a Viktor spatřil v očích toho koktavého kluka něco, co ho poděsilo. Na rty se mu absurdně drala slova *Omlouvám se ti!*... jenomže nic takového tomu menšímu klukovi říci nemohl. Nemohl, pokud nechtěl, aby se na něj vrhli jeho vlastní kamarádi.

Bill teď vykročil k Viktorovi, a Viktor se vydal k Billovi. A současně, jako na nějaký skrytý signál, po sobě začali házet kamení a stále se k sobě přibližovali. Bitva kolem nich ustala, protože ostatní se otočili a sledovali je. I Henry otočil hlavu.

Viktor se krčil a uhýbal, ale Bill nic takového nedělal. Kameny, házené Viktorem, mu dopadaly na prsa, ramena, břicho. Jeden zásah mu roztrhl ucho. Jakoby neotřesen těmito zásahy házel Bill jeden kámen za druhým, sázel je s

vražednou silou. Třetí kámen zasáhl Viktora do kolena s tříštivým zvukem a ten ze sebe vydal zdušené zaúpění. Byl už bez střeliva. Billovi zůstal poslední kámen. Byl hladký a bílý, žíhaný křemen velikosti a tvaru kachního vejce. Viktoru Crissovi se zdál být velmi tvrdý.

Bill se octl necelých pět metrů od něj.

„K-k-koukej odtud okamžitě z-z-zmizet,“ řekl, „nebo ti r-r-rozbiju tu tvoji k-k-kebuli. A m-m-myslím to t-t-tentokrát vážně.“

Když mu Viktor pohlédl do očí, uvědomil si, že by to skutečně byl schopen udělat. Beze slova se otočil a vydal se směrem, kterým zmizel Peter Gordon.

Krkavec a Los se začali nejistě rozhlížet. Z koutku úst Lose vytékala krev a Krkavci zase tekla krev po tváři z rány na hlavě.

Henryho ústa se pohybovala, avšak nevycházel z nich žádný zvuk.

Bill se k němu otočil. „Z-z-zmizni vocad,“ řekl.

„A když ne?“ Henry se snažil, aby to znělo tvrdě, ale Bill mu v očích viděl něco jiného. Henry má strach a půjde. Bill by měl teď mít dobrý pocit – snad i triumfu – ale místo toho cítil jen únavu.

„K-k-když nezmizíš,“ řekl Bill, „d-d-dostaneš nakládačku. M-m-myslím, že nás šest s-s-s-tačí na to, aby ses d-d-dostal do nemocnice.“

„Sedm,“ řekl Mike Hanlon a postavil se k nim. V každé ruce držel kámen velikosti tenisového míčku. „Klidně to na mě můžeš zkusit, Bowersi. Klidně.“

„Ty jeden zasranej NEGŘE!“ Henrymu se zlomil hlas a byl blízko pláče. Ten hlas vzal Losovi a Krkavci poslední zbytky bojovné nálady; začali couvat, zbývající kameny jim vypadly z ochablých rukou. Krkavec se začal rozhlížet, jako kdyby zjišťoval, kde se to vlastně octl.

„Zmizni z našeho prostoru,“ řekla Beverly.

„Ty drž hubu, ty píčo,“ řekl Henry. „Ty –“ Okamžitě vyletěly čtyři kameny a zasáhly ho na čtyřech různých místech. Zaječel a začal se plazit dozadu přes plevelem porostlou zem, cáry košile vlály kolem něj. Hleděl ze zasmušilých, jakoby předčasně dospělých tváří těch dětí na vyděšené obličejy Krkavce a Losy. Od nich se žádné pomoci

nenaděje; vůbec žádné pomoci. Los se v rozpacích odvrátil.

Henry se postavil na nohy, vzlykaje a frkaje rozbitým nosem. „Stejně vás všechny zabiju,“ řekl a najednou se rozběhl po cestičce. O chvíli později zmizel v porostu.

„K-k-koukej zmizet,“ řekl Bill Krkavci. „Běž. A už se sem n-n-nikdy nevracej. Lada p-p-patří nám.“

„Ještě budeš litovat, že jsi se Henrymu nevyhnul obloukem,“ řekl Krkavec. „Pojď, jdeme, Losi.“

Obrátili se a odcházeli se sklopenými hlavami, neotáčeli se.

Našich sedm hrdinů tam stálo v půlkruhu, každý někde krvácel. Ta apokalyptická bitka trvala snad čtyři minuty, ale Bill se cítil, jako kdyby prodělal tažení druhou světovou válkou na obou frontách a bez jediného opuštěného.

Ticho přerušil Eddie Kaspbrak, kašlající a lapající po dechu. Ben se k němu sehnul a ucítil, jak se mu v žaludku bouří tři koláčky a čtyři pišingry, které snědl cestou do Lad, takže stačil jen proběhnout kolem Eddieho do křoví, kde zvracel, jak mohl nejlépe potichu.

K Eddiemu se sklonili Richie a Beverly. Beverly ho vzala kolem pasu, zatímco Richie mu vydoloval z kapsy respirátor. „Nastav, Eddie,“ řekl a Eddie potáhl hluboce spásnou mlhu, když Richie stiskl mačkátko uzávěru.

„Díky,“ podařilo se mu nakonec ze sebe dostat.

Ben se vrátil z křoví, zarudlý v obličejí, a utíral si hřbetem ruky pusou. Beverly k němu přistoupila a vzala obě jeho ruce do svých.

„Děkuji ti, že jsi se mne zastal,“ řekla.

Ben přikývl a podíval se na svoje zaprášené tenisky. „Kdykoliv, holka.“

Jeden po druhém se teď otáčeli a hleděli na Mika. Na Mika s jeho tmavou barvou kůže. Hleděli na něj zvědavě, obezřele, hloubavě. Mike takovou zvědavost už znal zdřívějška – a hleděl na ně upřímným pohledem.

Bill se podíval z Mika na Richieho, Richie mu pohlédl do očí. A Bill jakoby v ten okamžik téměř zaslechl nějaké cvaknutí – jako kdyby nějaká poslední součástka zapadla na své místo do nějakého stroje neznámého určení. Pocítil mrazení v zádech.

Ted' už jsme všichni pohromadě, pomyslel si a ta myšlenka byla tak silná, tak správná, že si na chvíli myslel, že ji snad

vyslovil nahlas. Ale pochopitelně nebylo vůbec třeba vyslovovat ji nahlas; zahlédl ji v očích Richieho, Bena, Eddieho, Beverly i Stana.

Ted' už jsme všichni pohromadě, pomyslel si znovu. Ach, bože, pomoz nám. Ted' to začne doopravdy. Bože, prosím, pomoz nám.

„Jak se jmenuješ, kluku?“ zeptala se Beverly.

„Mike Hanlon.“

„Chceš si odpálit pár petard?“ zeptal se Stan a výmluvnou odpovědí mu bylo Mikovo zašklebení.

KAPITOLA 14

Album fotografií

1

Jak se ukázalo, není Bill jediný; všichni přinášejí nějaký alkohol.

Bill má bourbon, Beverly vodku a krabici pomerančového džusu, Richie šest piv v dárkovém balení, Ben Hanscom láhev whisky Divoký krocán a Mike má šest piv v malé ledničce v místnosti pro personál.

Poslední přichází Eddie Kaspbrak s hnědým papírovým pytlíkem.

„Co tam máš, Eddie,“ ptá se Richie. „Vitacit nebo šumáky?“

Eddie se nervózně zasměje a vyndá nejprve láhev ginu a pak láhev ovocné šťávy.

V nastalém tichu řekne Richie potichu: „Zavolejte někdo zřízenec v bílých pláštích. Eddie Kaspbrak konečně překonal sám sebe.“

„Gin s ovocnou šťávou je náhodou velmi zdravé pití,“ říká Eddie defenzivně... a pak se všichni divoce rozesmějí, ozvěna jejich veselí se nese a vrací tichou knihovnou, odeznívá ve skleněném koridoru mezi knihovnou pro dospělé a knihovnou pro děti.

„Tak to otevři,“ říká Ben a utírá si slzící oči. „Začni s tím, Eddie. Vsadím se, že nasadíš laťku vysoko.“

Eddie se smíchem plní do tří čtvrtin papírové pohárky šťávou a pak dolévá trochu ginu.

„Ach, Eddie, jak tě mám ráda,“ říká Beverly a Eddie vzhledne, udivený, avšak smějící se. Beverly pohlédne na všechny kolem stolu. „Mám vás ráda všechny.“

Bill říká: „M-m-my máme tebe taky rádi, Beverly.“

„Jo“ říká Ben. „Máme tě rádi.“ Oči se mu trochu rozšíří a

zasměje se. „Stejně se asi pořád máme všichni rádi... Dovedete si představit, jak je to dnes už vzácné?“

Nastane chvíle ticha a Mika ani nepřekvapí, když vidí, že Richie má brýle.

„Čočky mě začaly najednou příšerně pálit, tak jsem si je vyndal,“ řekne Richie stručně, když se ho Mike ptá. „Možná bychom mohli přejít k věci?“

Všichni pohlédnou na Billa, jako tenkrát v té šterkové jámě, a Mike si pomyslí: Hledí na Billa, když potřebují vůdce, na Eddieho, když potřebují navigátora. Přejít k věci, co to je za hloupou frázi. Mám jim snad říci, že těla těch dětí, co byla tenkrát i teď nacházena, nebyla sexuálně zneužita ani přesně řečeno ne zohavená, nýbrž částečně snědená? Mám jim snad říci, že u mne v domě jsou uloženy havířské přilby, ty se silným elektrickým světlem vepředu, sedm jich mám, jedna je pro hochu jménem Stan Uris, který už se neobjeví? Nebo bude stačit, když jim řeknu, aby šli domů a dobře se vyspali, protože to navždy skončí zítra nebo pozítří – buď pro To nebo pro nás? Nic z toho se možná nemusí vyslovit, a důvod proč se to nemusí vyslovit, už byl řečen: pořád ještě se mají navzájem rádi. Hodně věcí se v posledních sedmadvaceti letech změnilo, nějakým zázrakem toto však ne. A to je, pomyslí si Mike, naše jediná skutečná naděje.

Jediná věc, která ještě skutečně zbývá, je dokončit ten úkol, dokončit to naroubování minulosti na současnost tak, aby jejich zkušenost vytvořila jakési napůl smontované kolo. Ano, pomyslí si Mike. Tak to je. Dnes večer máme za úkol sestavit to kolo; zítra si ověříme, zda se dá ještě roztočit... jako když jsme tenkrát vyhnali ty větší děti ze šterkové jámy a z Lad. „Už sis vzpomněl na ten zbytek?“ ptá se Mike Richieho. Richie se napije trochu piva a zavrtí hlavou. „Pamatuji si, že jsi nám říkal něco o tom ptáku... a o komínu.“ Přes Richieho tvář přelétne úšklebek. „Vzpomínám si, jak jsme sem jednou v noci s Beverly a Benem přišli. To tedy byla kurva hororová záležitost –“

„Píp-píp, Richie,“ říká Beverly s úsměvem.

„No jo, no,“ říká, stále se šklebí a posunuje si ukazováčkem brýle na nose gestem děsivě přesně připomínajícím toho starého Richieho. Mrkne na Mika. „Ty a já, nemám pravdu, Miku?“ Mike se zasměje a přikývne.

„Slečno Scavlett! Slečno Scavlett!“ piští Richie svým Hlasem ublíženého děcka. „V udívně začíná být tvochu hovko, slečno Scavlett!“

Bill se smíchem řekne: „Další inženýrský a architektonický triumf Bena Hanscoma.“

Beverly přikývne. „Kopali jsme si podzemní klubovnu a ty jsi přinesl do Lad album fotografií svého otce, Miku.“

„Ach, proboha,“ řekne Bill a náhle se posadí zpříma. „A ty fotografie.“

Richie chmurně přikývne. „Zase ten stejný trik jako v Georgově pokoji. Jenomže tentokrát jsme to viděli všichni.“

Ben říká: „Já jsem si vzpomněl, co se stalo s tím stříbrným dolarem navíc.“

Všichni na něj pohlédnou.

„Zbývající tři jsem dal jednomu svému příteli, než jsem se vydal sem,“ řekl Ben tiše. „Pro jeho děti. Na existenci čtvrtého jsem si matně pamatoval, nemohl jsem si ale zaboža vzpomenout, co se s ním stalo. Ted' už jsem si vzpomněl.“ Pohlédl na Billa. „Udělalí jsme si z něj přeci stříbrné kuličky, ne? Ty, já a Richie. Nejdřív jsme chtěli udělat stříbrnou kulku—“

„Ty jsi byl naprosto přesvědčený, že to jde,“ souhlasí Richie.

„Ale nakonec—“

„Nakonec jsme stejně měli s-s-sevřené p-p-půlky,“ přikyvuje pomalu Bill. Paměť se mu přirozeně zapojuje na správném místě a on zaslechne tiché, avšak zřetelné cvaknutí, jak se zapojuje. Začínáme se přibližovat, pomyslí si.

„Šli jsme zpátky na Neibolt Street,“ říká Richie. „My všichni.“

„A ty jsi mi zachránil život, Velký Bille,“ řekne Ben náhle a Bill zavrtí hlavou. „Ale ano, zachránil,“ trvá na svém Ben a tentokrát už Bill hlavou nezavrtí. Připouští, že to možná udělal, i když si ted' nepamatuje jak... a byl to on? Také to mohla být Beverly... ale to neví. Zatím ještě ne.

„Omluvte mne na moment,“ řekne Mike. „Skočím si do ledničky pro pivo.“

„Dej si jedno z mých,“ říká Richie.

„Hanlon nepít pivo od bílý muž,“ odpovídá Mike. „Zvlášť ne od tebe, Kecale.“

„Píp-píp, Miku,“ říká Richie vážně a Mike odchází na teplých vlnách jejich smíchu pro pivo.

Rozsvítí světlo v neútulném malém pokojíku s ošuntělými židlemi, tabulí se starými vyhláškami a informacemi o platech a několika vystřihanými vtipy z New Yorkeru, již zažloutlými a s kroutícími se rohy. Otevře malou ledničku a je náhle hluboce zasažen, až do morku kostí zasažen ledovým šokem. Z lednice se valí proudem ven modré a oranžové vznášející se balónky, jsou jich desítky, balónky jako na silvestrovském večírku, a do toho jeho zděšení se mu neústrojně vynoří myšlenka Ještě tu schází sladký hlas Guy Lombarda, lkajícího nějakou vánoční píseň. Balónky mu plují kolem obličeje a stoupají ke stropu místnosti. Pokouší se vykřiknout, ale není schopen vykřiknout, když spatří, co je za těmi balónky, když vidí, co tam na něj nalíčilo To vedle jeho piv jako nějaký zákusek na konec, až jeho zbyteční přátelé vypoví všechny své zbytečné příběhy a budou se vracet do svých pronajatých postelí v tomto jejich domovském městě, jež jim už dávno není domovem.

Mike o krok ustoupí, ruce mu vyletí k obličeji, snaží se zapudit tu vizi. Zakopne o jednu ze židlí, téměř upadne a sejme ruce s očí. Je to tam pořád; oddělená hlava Stana Urise vedle Mikovy šestice piv značky Budweiser, ne hlava dospělého člověka, nýbrž jedenáctiletého chlapce. Ústa má otevřená do bezhlesého výkřiku, Mike však nevidí ani zuby ani jazyk, protože ta ústa jsou ucpána peřím. Jednotlivá pera mají světle hnědou barvu a jsou nevyslovitelně obrovitá. Ví dobře, odkud ta pera pocházejí. Ano. Ano, jistě. Toho ptáka viděl v květnu roku 1958 a pak počátkem srpna roku 1958 ho viděli všichni a pak o několik let později, když byl navštívit svého umírajícího otce, zjistil, že Will Hanlon ho také jednou viděl, když se mu podařilo uniknout z požáru v Černém fleku. Ze Stanova otevřeného krku skapává krev a tvoří na spodní přihrádce ledničky louži rudé sraženiny. Tmavočerveně se leskne a světélkuje v ostrém světle žárovky ledničky.

„Áá... áá... áá...“ vyráží ze sebe Mike, jiný zvuk ze sebe není schopen vydat. Vtom hlava otvírá oči a jsou to jasné stříbrné oči klauna Pennywise. Ty oči se otáčejí za ním a rty té hlavy se začínají pohybovat v záplavě ptačích per. Snaží se promluvit, snad se snaží vyslovit nějaké proroctví jako

orákulum z řeckých her.

Jen mne tak napadlo, že se k vám přidám, Miku, protože beze mne nemůžete vyhrát. Beze mne nemůžete vyhrát a ty to víš, že? Možná byste nějakou šanci měli, kdybych se objevil já celý. Vám šesti teď už zbývá jen poplakat si trochu nad starými časy a pak se sami zabít. Tak jsem si myslel, že vás předejdu.

Předejdu vás, chápeš to, Miku? Chápeš to, starý kamaráde?

Chápeš to, ty jeden zasranej smradlavej negře?

Ty nejsi skutečný, křičíš, avšak z úst mu nevychází žádný zvuk; je jako televize s úplně vypnutým zvukem.

K tomu všemu ta hlava na něj zamrká.

Jsem skutečný, věř tomu. Skutečný jako kapky deště. A ty přeci víš, o čem mluvím, vid', Miku? To, co chce vás šest teď provést, je, jako kdybyste chtěli odletět s tryskovým letadlem bez možnosti zase přistát. Nemá přeci žádný smysl vzlétat, když nemůžete zase přistát, ne? A zrovna tak nemá ani smysl přistávat, když už pak nemůžete vzlétnout. Vy si nikdy nevymyslíte ty správné hádanky a vtípy. Mne nikdy nerozesmějete, Miku. Už jste všichni zapomněli, jak se dá obrátit škleb vzhůru nohama, aby z něj byl úsměv. Píp-píp, Miku, co tomu říkáš? Vzpomínáš na toho ptáka? Obyčejný vrabec, ale všechna čest, byla to paráda, co? Velký jako stodola, velký jako nějaká z těch ubohých příšerek z japonských filmů, co tě tak děsily, když jsi byl malý chlapec. Ty doby, kdy jsi věděl, jak toho ptáka zahnat od svých dveří, ty jsou už dávno pryč, a navždy. Věř tomu, Miku. Jestli jen trochu umíš myslet hlavou, zmizíš odtud, zmizíš z Derry, a to tak že hned teď. A jestli jí myslet neumíš, tak skončíš právě jako tahle hlava tady. Dnes ti ukazatel na cestě životem jasně říká, použij ji, než o ni přijdeš, můj milý příteli.

Hlava se překulí na obličej (pera, jež má v ústech, vydávají příšerný chrastivý zvuk) a vypadne z ledničky. Spadne na podlahu a kutálí se k němu jako nějaká příšerná kuželková koule, krví zborcené vlasy se střídají se šklebící se tváří; kutálí se k němu a nechává za sebou lepkavou krvavou stopu a kousky ptačích per, kolem chumáče perí v ústech se jí stále neslyšně pohybují rty.

Píp-píp, Miku, zaječí hlava když Mike od ní zděšeně couvá, ruce před sebou v gestu odstup satane. Píp-píp, píp-píp, píp-

sakra-píp!

Náhle se ozve hlasité lupnutí – jako zvuk zátky z umělé hmoty, vyletujícím z láhve laciného sektu. Hlava zmizí (No jasně, pomyslí si znechuceně Mike; v tom lupnutí není vůbec nic nadpřirozeného; je to jen zvuk, s jakým se vzduch vrací do náhle uprázdněného prostoru... no jasně, jasně). Pár kapiček krve se vznese z louže a opět dopadne zpátky. Stejně se nebude muset v místnosti uklízet, protože Carole tak jako tak neuvidí nic, až zítra přijde, i kdyby se k vařiči musela prodírat lesem balónků, až si půjde dělat ranní kávu. To je šikovné. Chraptivě se zachechtá.

Vzhlédne, a hle – balónky tam stále ještě jsou. Na modrých je napsáno: *NEGŘI Z DERRY CHYTAJÍ PTÁKA. Na oranžových SMOLAŘI STÁLE PROHRÁVAJÍ, ALE STANLEY URIS SE DOSTÁVÁ DO VEDENÍ.*

Nemá přeci žádný smysl vzlétat, když nemůžete zase přistát, ujišťuje ho ta mluvící hlava. To mu opět připomíná havířské helmy, jež má doma. A byla to vůbec pravda? Náhle myslí na první den, kdy šel do Lad po té bitce ve štěrkové jámě. Bylo to šestého července, dva dny poté, co pochodoval v průvodu na oslavách Čtvrtého července... dva dny poté, co poprvé na vlastní oči spatřil klauna Pennywise. A jeden den po své návštěvě Lad, kdy poslouchal jejich příběhy a pak váhavě vyprávěl svůj vlastní, kdy šel domů a požádal otce, zda by si mohl prohlédnout obrázky v jeho albu.

Proč vlastně šel do Lad onoho šestého července? Věděl snad, že je tam najde? Zdá se, že ano – a věděl nejen, že tam budou, ale i kde budou. Domlouvali se o nějaké klubovně, jak si vzpomíná, ale jemu se zdálo, že se o tom domlouvají proto, že tu je něco jiného, o čem nevědí jak se domluvit.

Mike pohlédne na balónky, ale ani je už nevidí, spíš si snaží vybavit si přesně, jak to onoho dne vlastně všechno bylo, onoho horkého, žhavého letního dne. Náhle považuje za velmi důležité vzpomenout si, jak se to všechno seběhlo, na každou jednotlivost, když už je v takovém rozpoložení.

Protože právě tehdy se všechno začalo dít. Předtím sice všichni mluvili o tom, že je třeba To zabít, ale nic se nehýbalo dopředu, nebyl žádný plán. Když mezi ně přišel Mike, ten kruh se uzavřel, to kolo se začalo otáčet. Právě toho dne odpoledne šli Ben a Richie a Bill do knihovny a začali s

vážným zkoumáním myšlenky, již Bill vyslovil den nebo týden nebo měsíc předtím. To se všechno začalo –

„Miku?“ volá Richie z čítárny, kde jsou ostatní shromážděni. „Neumřel jsi nám tam?“

Skoro, pomyslí si Mike když pohlédne na balónky, krev a peří v ledničce.

Zavolá na ně: „Možná byste se sem mohli přijít podívat.“

Slyší šoupání židlí, hlučení jejich hlasů; slyší, jak Richie říká: „Kriste pane, co se zase děje?“ a jiným uchem, uchem své paměti, slyší Richieho říkat něco jiného, a náhle se upomíná na to, co hledá; a dokonce i chápe, proč se mu to tak vyhýbá. Reakce ostatních, když vstoupil na tu mýtinu v porostu nejtemnější, nejhustší a nejzarostlejší části Lad... nebyla vlastně žádná. Žádné překvapení, žádné otázky jak je našel, žádné velké vzrušení. Jak si vzpomíná, Ben se cpal nějakým pišingrem, Beverly a Richie kouřili, Bill ležel na zádech s rukama za hlavou a díval se do nebe. Eddie a Stan stáli a pochybovačně hleděli na řadu proutků zapíchaných do země tak, že tvořily čtverec o straně asi půl druhého metru.

Žádné překvapení, žádné otázky, žádné velké vzrušení. Prostě se objevil a byl přijat. Jako kdyby na něj čekali, aniž by to vůbec věděli. A tím třetím uchem, uchem paměti, teď jasně slyší Richieho předvádět jeho Hlas ublíženého děčka, stejně jako ho předváděl teď před chvílí: „Hej hej helou, Marylou

2

ten černoušek už je tu zas! Pro krista pána, to já teda nevím jak k tomu ty Lada vůbec přídou! Koukni tady na toho ošklivého Prcka, Velký Bille!“ Bill se ani neohlédl; jen dál zasněně hleděl na načechrané letní obláčky, plující po nebi. Právě zvažoval jednu velmi důležitou otázku. Richie však tím nedostatkem pozornosti uražen nebyl. Předváděl se dál, „Jenom když se kouknu na toho ošklivého prcka, tak už vím, že si asi musím dát ještě jedno limo. Dám si ho na verandě, tam je přeci jen trochu chladnějc –“

„Píp-píp, Richie,“ řekl Ben s pusou plnou pišingru a Beverly se krátce zasmála.

„Ahoj,“ řekl Mike nejistě. Srdce mu bušilo trochu víc než normálně, byl ale odhodlaný pokračovat. Dlužil jim poděkování a otec ho učil, že dluhy se mají vždy vyrovnávat – a to co možná nejdříve, než z nich začnou běžet úroky.

Stan se ohlédl. „Ahoj,“ řekl, a pak se znovu zadíval na čtverec z proutků, jimiž byl vytyčen prostor uprostřed mýtiny.

„Bene, jsi si jistý, že to bude fungovat?“

„Jasně že to bude fungovat,“ řekl Ben. „Ahoj, Miku.“

„Chceš cigaretu?“ zeptala se Beverly. „Mám ještě dvě.“

„Ne, děkuji.“ Mike nabral dech a řekl: „Chtěl bych vám všem ještě jednou poděkovat, že jste mi tuhle pomohli. Ti kluci by mi určitě šeredně ublížili. A je mi líto, že to pár z vás chytilo za mě.“

Bill mávl rukou v gestu nech to plavat. „S t-t-tím si nedělej s-s-starosti. My s n-n-nimi máme p-p-problémy pořád.“ Posadil se a podíval se na Mika s náhlým zájmem. „M-m-můžu se tě na něco z-z-zeptat?“

„Klidně,“ řekl Mike. Nesměle se posadil. Takovou otázku občas slyšel. Ten kluk Denbroughů se ho chce zeptat, jaké to je být černochem.

Ale Bill místo toho řekl: „Když chytil L-L-Larsen ten n-n-nechytateľnej balón ve finále baseballové ligy před d-d-dvěma roky, m-m-myslíš si, že to bylo jen š-š-štěstí?“

Richie zhluboka zatáhl z cigarety a začal kašlat. Beverly ho dobrosrdečně plácala po zádech. „Jsi holt ještě začátečník, Richie, musíš se ještě hodně učit.“

„Já teda myslím, že se to propadne, Bene,“ řekl Eddie ustaraně, hledě na vytyčený čtverec. „Nevím, jestli mám být nadšený pomyšlením, že budu zaživa pochovaný.“

„Vůbec zaživa pochovaný nebudeš,“ řekl Ben. „A jestli ano, tak si tam budeš prostě cucat ten svůj přiblblý respirátor, než tě někdo vytáhne.“

Tato replika přišla Stanovi obzvlášť vtípná. Zvrátil hlavu k nebi a chechtal se tak strašně, až ho Eddie musel kopnout do holeně a požádat ho, aby přestal.

„Štěstí,“ řekl konečně Mike. „Já si myslím, že u nechytateľných balónů to je vždycky spíš štěstí než umění.“

„J-j-já taky,“ řekl Bill. Mike čekal na nějaké pokračování, ale Billovi to patrně stačilo. Zase se natáhl na zem, založil si ruce za hlavu a znovu začal sledovat plující obláčky.

„Co bude tohle?“ zeptal se Mike, hledě na čtverec z proutků.

„Ale, to je Slamníkův grandiózní nápad týdne,“ řekl Richie.

„Když naposledy zatopil polovinu Lad, tak to byla paráda, ale tentokrát to fakt je propadák. Tenhle měsíc se to jmenuje Vykopeme si vlastní klubovnu. Příští měsíc –“

„Co p-p-pořád Bena shazuješ,“ řekl Bill, stále pozoruje oblohu. „B-b-ude to fungovat, n-n-neboj se.“

„Bože můj, Bille, vždyť jen tak kecám.“

„N-n-někdy ale kecáš až m-m-moc, Richie.“

Richie přijal výtku bez jakéhokoliv komentáře. „Já to pořád ještě nechápu,“ řekl Mike.

„No, je to jednoduché,“ řekl Ben. „Oni původně chtěli takovou boudu na stromě, to by se dalo udělat, ale lidi mají takový hloupý zvyk lámat si kosti, když padají se stromů –“

„Chlapečku... chlapečku... půjč mi tvoji kostičku,“ řekl Stan! a opět se rozesmál, zatímco ostatní na něj zmateně hleděli. Stan neměl moc smyslu pro humor, a když už udělal nějaký vtip, tak byl takový trochu zvláštní.

„Seňórrre, trochu ti to šíbe,“ řekl Richie. „To bude tím chóórkem a tím chmyzem, mám ten dojem.“

„No zkrátka,“ řekl Ben, „chceme vykopat asi půl druhého metru do hloubky tady ten čtverec, co jsem vytyčil. Víc do hloubky asi jít nemůžeme, protože bychom narazili na spodní vodu. A budeme muset zapažit stěny, aby se nesesypaly.“ A teď se podíval významně na Eddieho, ale ten se tvářil starostlivě.

„No a pak?“ zeptal se Mike se zájmem. „Pak zakryjeme vršek.“

„Cože?“

„Položíme přes tu díru nějaká prkna. Můžeme do nich dát třeba nějaký poklop nebo padací dveře nebo něco jiného aby se dalo chodit, kdykoliv budeme chtít, můžeme tam udělat třeba i okna –“

„Budeme potřebovat nějaké p-p-panty,“ řekl Bill a stále hleděl do nebe.

„Ty se dají koupit v železářství u pana Reynoldse,“ řekl Ben. „Vám se to říká, v-v-vy máte svoje k-k-kapesné,“ řekl Bill. „Já mám pět dolarů,“ řekla Beverly. „Ušetřila jsem si je za hlídání.“

Richie se okamžitě k ní začal po kolenou a rukách plížit.

„Miluji tě, Bevy,“ řekl a dělal na ni psí oči. „Vezmeš si mne za muže? Budeme bydlet v domě, sroubeném z borových kuláčů –“

„V čem?“ zeptala se Beverly, zatímco Ben je sledoval s podivnou směsicí úzkosti, pobavení a soustředění.

„V domku, skuleném z borových sroubáčů,“ řekl Richie. „Pět doláčů nám bude stačit, zlato, tobě, mně a děťátku –“

Beverly se zasmála, zrudla a odtáhla se od něj.

„O v-v-výdaje se p-p-podělíme,“ řekl Bill. „Proto přeci máme klub.“

„No a až se tedy ten vršek zakryje prkny,“ pokračoval Bill, „natřou se takovým tím lepidlem pro izolaci a navrch se zase dají drny. A třeba se to všechno ještě posype jehličím. Můžeme pak být tam dole a lidi – lidi jako Henry Bowers – ty můžou chodit třeba přímo nad námi a nebudou o nás vědět.“

„A to jsi vymyslel ty?“ zeptal se Mike. „Teda páni, to je paráda!“

Ben se usmál. Teď bylo na něm, aby se začervenal.

Bill se náhle posadil a pohlédl na Mika. „Chceš nám p-p-pomoci?“

„No... jasně,“ řekl Mike. „Bude to legrace.“

Ostatní si vyměnili pohledy – Mike to cítil i zahlédl. Tak je nás tu sedm, pomyslel si, a z neznámého důvodu se zachvěl.

„A kdy se pustíte do země?“

„Už b-b-brzy,“ řekl Bill a Mikovi bylo jasné – věděl to – že Bill nemluví jen o Benově podzemní klubovně. Ben to také věděl. Podobně i Richie, Beverly a Eddie. Stan se přestal usmívat. „Už se do toho p-p-projektu p-p-pustíme brzo.“

Pak nastala pauza a Mike si náhle uvědomil dvě věci: že chtějí něco říci, říci jemu... a nebyl si tak úplně jist, zda to vůbec chce slyšet. Ben si vzal nějaký klacík a začal jím bezcílně šťourat v zemi, tvář mu zakrývaly vlasy. Richie si okusoval své čerstvě okousané nehty. Jenom Bill se díval přímo na Mika.

„Něco není v pořádku?“ zeptal se Mike neklidně.

Bill začal mluvit velmi pomalu. „M-m-my jsme takový k-k-klub. Jestli chceš, m-m-můžeš taky být v tom k-k-klubu, ale budeš m-m-muset umět d-d-držet tajemství.“

„Myslíš o tom klubu?“ zeptal se Mike, teď zneklidněný

ještě víc. „No, jasně –“

„Máme ještě jiné tajemství, hochu,“ řekl Richie, stále ještě nehledě na Mika. „A jak Velký Bill říká, musíme letos v létě udělat ještě něco mnohem důležitějšího než vykopat si podzemní klubovnu.“

„A má taky pravdu,“ dodal Ben.

Ozvalo se náhlé pískavé zasyčení. Mike nadskočil. Byl to jen Eddie se svým respirátorem. Eddie pohlédl omluvně na Mika, pokrčil rameny a pak přikývl.

„No,“ řekl konečně Mike, „tak už mě nenapínejte. Tak už mi to řekněte.“

Bill se podíval na ostatní. „Je tu n-n-někdo, kdo by ho n-n-nechtěl do k-k-klubu?“

Nikdo ani nepromluvil ani nezvedl ruku.

„K-k-kdo mu to chce říci?“ zeptal se Bill.

Nastala další dlouhá pauza a Bill ji tentokrát nepřerušil. Konečně Beverly vzdychla a pohlédla na Mika.

„Ty děti, co byly zabitě,“ řekla. „Víme, kdo to dělá a že to není člověk.“

3

Jeden po druhém mu všechno vyprávěli: klaun na ledě, malomocný pod verandou, krev a hlasy z výlevky, mrtví chlapci ve vodojemu. Richie vyprávěl, co se stalo, když se s Billem vydali do Neibolt Street, a nakonec vyprávěl Bill o školní fotografii, která se začala pohybovat a o fotografii do níž strčil ruku. Skončil vysvětlením, že ta věc zabila jeho bratra George a že Klub Smolařů se rozhodl tu příšeru zabít... ať už tou příšerou je cokoliv.

Mike si později pomyslel, když se večer vracel domů, že měl poslouchat spíš s nedůvěrou, jež by přerůstala do hrůzy, a nakonec měl odtamtud co nejrychleji utéci a ani se neohlížet, v přesvědčení, že buď si těch pár bílých dětí, co asi nemají rády černochoy, z něj dělá legraci, nebo že je v přítomnosti šesti zcela jasných šílenců, kteří to šílenství nějak chytili jeden od druhého, stejně jako děti ve stejné třídě mohou jedno od druhého dostat infekční chřipku.

Ale on neutekl, protože i přes tu hrůzu cítil jakési

podivně uspokojení. Uspokojení a ještě něco jiného, něco elementárnějšího: pocit, že je v bezpečí. *Je nás tu sedm*, pomyslel si znovu, když Bill končil s výkladem.

Otevřel ústa, nevěděl přesně, co chce říci.

„Já jsem toho klauna viděl,“ řekl.

„Cože?“ zeptali se Richie a Stan zároveň a Beverly k němu otočila hlavu tak rychle, až jí ohon vlasů přeletěl z levého ramena na pravé.

„Viděl jsem ho na svátek Čtvrtého července,“ řekl Mike pomalu, mluvě hlavně na Billa. Bill na něm visel svým zaostřeným a soustředěným zrakem, žádajícím ho, aby pokračoval. „Ano, na Čtvrtého července.“ Na chvíli se zamyslel: *Ale to už jsem ho znal. Znal jsem ho, protože to nebylo poprvé, co jsem ho viděl. A nebylo to poprvé, co jsem viděl něco... něco, co nebylo v pořádku.*

A pak pomyslel na toho ptáka. Bylo to poprvé od května, kdy se odvážil na něj pomyslet – jindy než v ošklivých snech. Měl někdy pocit, že začíná bláznit. Zjištění, že neblázní, pro něj představovalo úlevu... ale byla to úděsná úleva. Zvlhčil si rty.

„Tak pokračuj,“ řekla Beverly netrpělivě. „Pospěš si trochu.“

„No, já jsem totiž byl v průvodu. Já –“

„Já jsem tě viděl,“ řekl Eddie. „Hrál jsi na saxofon.“

„No, vlastně to byl trombón,“ řekl Mike. „Hraji v orchestru Církevní školy. No a tak jsem toho klauna viděl. Na té křižovatce tří ulic dole ve městě rozdával dětem balónky. Vypadal přesně tak, jak to popisuje Ben nebo Bill. Stříbrné šaty, oranžové bambule, na tváři bílou barvu a velký rudý úsměv. Nevím, jestli to byla rtěnka nebo nějaká barva na tělo, ale vypadalo to jako krev.“

Ostatní vzrušeně přikyvovali, jen Bill pořád Mika bedlivě sledoval. „A o-o-oranžové chomáče vlasů?“ zeptal se Mika, napodobuje je nevědomky prsty na vlastní hlavě.

Mike přikývl.

„Když jsem ho tam viděl... poděsilo mne to. A zrovna když jsem se na něj díval, otočil se a zamával mi, jako kdyby mi četl myšlenky nebo pocity, říkejte tomu, jak chcete. A to mne... vyděsilo jsem se ještě víc. Nevím proč, ale strašně mne to vyděsilo, na pár vteřin jsem ani nebyl schopn hrát na ten

trombón. A v ústech mi nějak vyschlo a já jsem cítil...“

Krátce pohlédl na Beverly. Pamatoval si to naprosto jasně, jak se mu slunce náhle až nesnesitelně blýskalo na mosazi nástroje, na chromu aut, hudba byla nějak příliš hlasitá, nebe nějak příliš modré. Ten klaun zvedl jednu ruku v bílé rukavici (druhou měl plnou provázků od balónků) a pomalu mu mával, jeho rudý úsměv byl širší a širší, jako nějaký škleb naruby. Pamatoval se jasně, jak mu naskočila husí kůže, jak se mu útroby náhle uvolnily a pálily, jako kdyby si měl náhle pustit do gatí. Nic z toho ovšem před Beverly nemohl říci. Takové věci se prostě před holkami neříkají, i když to jsou takové holky, před kterými se mohou říkat slova jako „kurva“ a „hajzl“,

„...cítil jsem strašný strach,“ dokončil s pocitem, že to není přesné, ale jinak to říci neuměl. Ale oni pokyvovali hlavami, jako že chápou, a Mike pocítil, jak jím probíhá vlna úlevy. Když se ten klaun na něj podíval a zamával mu, usmíval se tím rudým úsměvem a jeho ruka v bílé rukavici se pomalu kývala tam a zpátky... bylo to nějak horší než mít v patách Henryho Bowerse s celou jeho partou. O moc horší.

„A pak jsme prošli kolem,“ pokračoval Mike. „Pochodovali jsme na kopec na Main Street. A tam jsem ho viděl znova, zase rozdával balónky dětem. Jenomže tentokrát si jich hodně ty balónky nechtělo brát. A ty menší děti brečely. Nemohl jsem přijít na to, jak se tam mohl tak rychle dostat. Vím, že jsem si myslel, že asi musí ti klauni být *dva*, rozumíte, oba oblečení stejně. Že jsou nějaká parta. Ale pak se otočil a zase mi zamával a mně bylo jasné, že to je on. Byl to stejný člověk.“

„To není žádný člověk,“ řekl Richie a Beverly se otřásla. Bill jí na chvíli položil ruku kolem ramen a ona se na něj vděčně podívala.

„Zamával mi... a pak na mě mrknul. Jako kdybychom měli nějaké společné tajemství. Nebo jako kdyby... jako kdyby věděl, že jsem ho poznal.“

Bill spustil ruku z Beverlyiných ramen. „Ty jsi ho p-p-poznal?“

„Asi ano,“ řekl Mike. „Ještě si ale musím něco ověřit než to řeknu s určitostí. Můj otec má nějaké obrázky... On je sbírá... Hele, bando, vy si tady hodně hrajete, že?“

„Jasně,“ řekl Ben. „Proto si tu taky chceme postavit klubovnu.“

Mike přikývl. „Já si to zkontroluji, jestli mám pravdu. A jestli ano, tak vám ty obrázky přinesu ukázat.“

„S-s-staré obrázky?“ zeptal se Bill.

„Ano.“

„A co j-j-ještě?“ zeptal se Bill.

Mike otevřel pusu a pak ji zase zavřel. Nejistě se rozhlédl kolem sebe a pak řekl, „Vy si asi myslíte, že jsem pošuk. Že jsem pošuk nebo že vám lžu.“

„M-m-myslíš si, že p-p-pošuci jsme my?“

Mike zavřel hlavou.

„To si piš, že nejsme,“ řekl Eddie. „Já sice dělám různé ptákoviny, ale pošuk určitě nejsem.“

„Ne,“ řekl Mike. „Já si nemyslím, že jste pošuci.“

„No a m-m-my si taky nemyslíme, že t-t-ty jsi p-p-pošuk,“ řekl Bill.

Mike se po nich podíval, odkašlal si a řekl: „Já jsem viděl nějakého ptáka. Je to pár měsíců, asi tři měsíce, co jsem viděl nějakého ptáka.“

Stan Uris pohlédl na Mika. „Jakého ptáka?“

Velmi nerozhodně Mike začal říkat: „Vypadal jako vrabec, skoro jako, ale taky jako třeba drozd. A měl oranžovou náprsenku.“

„No a co je na takovém ptáku zvláštního?“ zeptal se Ben. „V Derry je spousta ptáků.“ Ale pocítil jakýsi neklid, a když pohlédl na Stana, byl si už naprosto jist, že Stan myslí na to, co se mu přihodilo u vodojemu a jak úplně náhodou se mu podařilo to zastavit vyvoláváním jmen jednotlivých druhů ptáků. Ale na to všechno zapomněl, když Mike opět promluvil. „Ale tenhle pták byl větší než obytný přívěs k autu,“ řekl. Hleděl na jejich šokované a udivené obličeje. Čekal, že se mu budou smát, ale žádný smích se neozval. Stan se díval, jako kdyby ho někdo praštil cihlou. Obličej mu zbledl tak, že měl barvu zastřeného listopadového slunce.

„Přísahám, že to je pravda,“ řekl Mike. „Byl to obrovský pták, jako nějaký pták z těch filmů o příšerách co mají jako být z pravěku.“

„Jo, jako z *Obřího parátu*,“ řekl Richie. Pomyslel si, že pták v tom filmu vypadal trochu uměle, ale než se dostal do

New Yorku, byl už Richie tak rozrušený, že sypal popcorn přes zábradlí balkónu v kině Aladdin. Pan Foxworth ho chtěl vyvést, ale film už byl stejně u konce.

„Ale tenhle vůbec nevypadal jako z pravěku,“ řekl Mike. „A nevypadal ani jako ty obludy, bůhví jak se jim říká, co o nich měli pověsti Řekové a Římani.“

„Jako t-t-třeba Roch z T-t-tisíce a jedné n-n-noci?“ navrhl Bill.

„Jo, asi jo. Nic takového. Byla to prostě taková kombinace vrabce a drozda. Prostě těch dvou nejběžnějších ptáků co známe.“ Trochu hystericky se zasmál.

„K-k-kde-“ začal Bill.

„Tak vyprávěj,“ řekla Beverly prostě a Mike po chvíli, když si trochu uspořádal myšlenky, začal vyprávět. A jak jim celou historii vyprávěl, viděl v jejich tvářích zájem i strach, ne však nedůvěru nebo posměch a cítil, jak mu z prsou padá obrovská tíha. Podobně jako Ben s tou mumíí nebo Eddie s tím malomocným a Stan s utopenými chlapci, viděl věci, jež by dospělého dohnaly k šílenství ne prostě jen hrůzou, ale i onou vzrušující mocí nadreálna, příliš mocnou, než aby se dala vysvětlit, nebo v případě neexistence jakéhokoliv racionálního vysvětlení prostě ignorovat. Eliášovu tvář spálilo světlo Boží lásky, alespoň tak to Mike někde četl; avšak Eliáš byl starý člověk, když se mu to stalo a v tom je možná ten rozdíl. Cožpak další z těch biblických postav, ta, co byla ještě dítětem, vlastně nebojovala nerozhodně s andělem?

Ale on to viděl a jeho život pokračoval: začlenil tu vzpomínku do svého pohledu na život. Byl ještě dost mladý a tento pohled měl obrovskou šíři. Ale to, co se onoho dne stalo, se nicméně honilo temnými komnatami jeho mysli a i ve snech utíkal od onoho podivného ptáka, který přes něj rozprostíral svůj obrovitý stín. Některé z těch snů si pamatoval, některé ne, ale byly tu jako nějaké samovolně se pohybující stíny.

Jak málo toho zapomněl a jak moc ho to trápilo (když žil svůj obvyklý každodenní život: pomáhal otcí, chodil do školy, jezdil na kole, dělal matce poslíčka, čekal na ostatní, když se po škole chodilo na *Americké pódium*), se dalo poměřovat jen jediným způsobem – mírou úlevy, již pocítil, když se mu dostalo možnosti svěřit se někomu jinému. A když to teď

učinil, uvědomil si, že je dokonce schopen poprvé od té doby pomyslet na ty podivné rýhy, jež tenkrát brzy ráno spatřil u kanálu... a na tu krev.

4

Mike jim vyprávěl příběh o ptákovi ve starých železárnách a jak musel utéci do komína, aby se zachránil. Později odpoledne se tři ze Smolařů – Ben, Richie, Bill – odebrali do Veřejné knihovny města Derry. Ben a Richie dávali pozor, zda se někde neobjeví Bowers se svými společníky, ale Bill hleděl jen na chodník, čelo svraštělé, zahloubaný do myšlenek. Asi hodinu poté, co jim dovyprávěl svůj příběh, je Mike opustil, řekl jim, že ho otec čeká ve čtyři hodiny, že jdou sbírat hrách. Beverly musela ještě udělat nějaký nákup a připravit otci večeři, jak řekla. Eddie i Stan si potřebovali něco zařídit. Ale ještě než se rozešli, začali kopat jámu, jež se měla – pokud bude mít Ben pravdu – stát jejich podzemní klubovnou. Pro Billa (a Bill byl přesvědčen, že pro všechny) se kopání země zdálo být téměř symbolickým aktem. Začali. Ať už měli jako skupina jako jednotka dělat cokoli, právě to dělat začali.

Ben se zeptal Billa, zda věří Mikovu příběhu. Procházeli právě kolem Společenského domu a knihovna byla před nimi, kamenné průčelí příjemně zastíněné jilmý sto let starými, dosud nedotčenými holandskou chorobou jilmů, jež je měla později zdecimovat, takže značně prořídly.

„Jo,“ řekl Bill. „M-m-myslím, že to je p-p-pravda. Je to b-b-bláznivé, ale určitě to je p-p-pravda. Co ty si m-m-myslíš, Richie?“

Richie přikývl. „Jo. Nerad tomu věřím, rozumíš, ale věřím tomu. Pamatujete si, co říkal o jazyku toho ptáka?“

Bill i Ben přikývli. Že na sobě měl oranžové chmýří.

„To je ta lichá karta,“ řekl Richie. „Jako to je u těch ničemů v kreslených seriálech. Lexe Luthora nebo Jokera z Batmana. Vždycky po sobě nechávají nějaké znamení.“

Bill vážně přikývl. To skutečně bylo jako z nějakého kresleného seriálu. Protože se na to tak dívají? Protože na to tak myslí? Ano, asi ano. Jsou to záležitosti pro děti, ale zdá

se, že ta věc se na tom živí – na záležitostech pro děti.

Přešli ulici na druhou stranu, ke knihovně.

„P-p-ptal jsem se Stana, jestli n-n-někdy o takovém p-p-ptáku slyšel,“ řekl Bill. „Ne n-n-nutně o takovém o-o-obrovském, ale prostě s-s-s -“

„O nějakém *opravdickém*?“ zeptal se Richie.

Bill přikývl. „Řekl, že takový p-p-pták by snad mohl žít n-n-někde v Jižní Africe n-n-nebo Jižní Americe, ale n-n-ne někde tady.“

„Tak tomu tedy nevěří?“ zeptal se Ben.

„V-v-věří tomu,“ řekl Bill. A pak jim řekl něco jiného, co vyslovil Stan, když šel s Billem k místu, kde stálo Stanovo kolo. Stan je toho názoru, že než jim Mike řekl ten příběh, nemohl toho ptáka vidět nikdo jiný. Něco jiného možná, ale ne tohohle ptáka, protože ten je osobní příšerou Mika Hanlona. Ale teď... no teď už je ten pták vlastnictvím celého Klubu Smolařů, ne? Teď už ho může vidět *kdokoliv* z nich. Možná nebude vypadat přesně stejně; Billovi se může jevit jako vrána, Richiemu jako jestřáb, Beverly třeba jako zlatý orel – ale To už teď pro ně všechny může být ptákem. Bill Stanovi řekl, že jestli to je pravda, tak teď už kdokoliv z nich může vidět toho malomocného, tu mumii a třeba i ty mrtvé hochy.

„A to znamená že budeme hodně rychle muset něco udělat, pokud vůbec něco chceme udělat,“ odpověděl Stan. „To ví –“

„C-cože?“ zeptal se Bill ostře. „Ví v-v-všechno co my?“

„Človče, jestli To ví všechno, tak jsme v háji,“ odpověděl Stan. „Ale piš si taky, že To ví, že *my* víme o něm. Myslím, že se pokusí nás dostat. Pořád myslíš na to, o čem jsme včera mluvili?“

„Ano.“

„Chtěl bych jít s tebou.“

„P-p-půjdou se mnou Richie a Ben. Ben je dobře a R-R-Richie taky, když z-z-zrovna neblbne.“

Když teď stáli před knihovnou, zeptal se Richie Billa, co přesně teď chce udělat. Bill jim to řekl, mluvil pomalu, aby tak strašně nekoktal. Ta myšlenka mu vířila v hlavě už asi dva týdny, ale teprve teď, po Mikově příběhu s tím ptákem, vykryštovala.

Co uděláš, když se chceš zbavit nějakého ptáka?

Docela účinné je zastřelit ho.

A co uděláš, když se chceš zbavit nějaké příšery?

Nu, ve filmech se doporučuje docela účinný způsob – zastřelit ji stříbrnou kulkou.

Ben a Richie s respektem naslouchali. Richie se pak zeptal, „A kde vezmeš stříbrnou kulku, Velký Bille? Objednáš si ji na dobírku?“

„Strašná s-s-sranda. Budeme si ji m-m-muset udělat.“

„Jak?“

„Proto asi máme knihovnu, abychom to zjistili, ne?“ řekl Ben. Richie přikývl a posunul si na nose brýle. Oči pod nimi měl zaostřené a zamyšlené... ale pochybovačné, pomyslel si Bill. Sám také cítil určité pochybnosti. Ale v Richieho očích! tentokrát nebylo ani stopy po jeho bláznivých a alespoň to je krok správným směrem.

„Máš na mysli waltrovku tvého otce?“ zeptal se Richie. „Tu co jsme měli s sebou v Neibolt Street?“ „Ano,“ řekl Bill.

„I kdybychom fakt dovedli udělat stříbrnou kulku,“ řekl Richie, „kde bychom vzali na ni stříbro?“

„To klidně nech na mě,“ řekl Ben tiše.

„No... dobře,“ řekl Richie. „Klidně to necháme na Slamníkovi. A co potom? Zase do Neibolt Street?“

Bill přikývl. „Z-z-zase do Neibolt Street. A tu jeho z-z-zasranou hlavu mu tam u-u-ustřelíme.“

Všichni tři tam ještě chvíli postáli na schodech, zachmuřené po sobě koukali a pak vešli do knihovny.

5

„Jasný jako facka, to je zase ten černej chlápek,“ halasil Richie svým Hlasem irského policajta.

Uplynul týden; byla už skoro polovina července a podzemní klubovna už byla téměř hotová.

„Hezký poledne přeju, pane O’Hanlone, sire. Bude krásnej, krásnej den, brambory porostou jedna báseň, jak mi moje stará matka –“

„Pokud vím, Richie, polednem končí dopoledne,“ řekl Ben, vyčuhuje z jámy, „a to bylo tak před dvěma hodinami.“ Usazoval s Richiem pažení na stěny jámy. Ben si ten den

sundal mikinu, protože bylo strašné horko a práce to byla těžká. Tričko měl propocené a lepilo se mu na prsa a vyboulené břicho. Nějak pozoruhodně si ani neuvědomoval, jak při práci vypadá, ale Mike si byl jist, že kdyby slyšel přicházet Beverly, že by měl na sobě svoji vytahanou mikinu, než bys stačil říci švec.

„Nebud' tak akurátní – mluvíš jako Stan Puntičkář,“ řekl Richie. Vylezl z jámy před pěti minutami, protože – jak řekl Benovi – byl čas na cigaretu.

„Myslím, že jsi říkal, že žádné cigarety už nemáš,“ řekl Ben.

„To nemám,“ odpověděl Richie, „ale princip zůstává stejný.“

Mike měl v podpaží album obrázků svého otce. „Kde jsou všichni?“ zeptal se. Věděl, že Bill tu někde musí být, protože nechal svoje kolo pod mostem vedle již tam stojícího Stříbrňáka.

„Bill šel s Eddiem pro další prkna na skládku asi před půl hodinou,“ řekl Richie. „Stan šel s Beverly do železářství pro ty panty; a co dělá náš fachman Slamník tam dole, to nevím, ale asi nic moc užitečného to nebude. Ten kluk pořád potřebuje mít za zadkem někoho, kdo by na něj dával pozor, rozumíš? A mimochodem, dlužíš mi třiadvacet centů, jestli chceš zůstat v Klubu. Tvůj podíl na pantech.“

Mike si přendal album z pravé ruky do levé a zalovil v kapse. Odpočítal třiadvacet centů (celý desetník mu ještě zůstal) a podal je Richiemu. Pak přešel k jámě a pohlédl do ní.

Jenomže to už dávno nebyla jen tak nějaká jáma. Stěny měla krásně zarovnané a všechny byly zapažené. Prkna sice původně byla každý pes jiná ves, ale Ben, Bill a Stan je celkem úspěšně zarovnávali nářadím, půjčeným z dílny Zacka Denbrougha (a Bill měl velkou honičku zajistit, aby každý večer byl každý kus nářadí vrácen na své místo v neporušeném stavu). Ben a Beverly stloukali příčné vzpěry mezi nosníky. Eddie byl z jámy přeci jen ještě trochu nervózní, ale to prostě byla jeho nátura. Na jedné straně byly úhledně uloženy čtverce drnů, které měly nakonec přijít nad strop.

„Pánové, předpokládám, že víte, co děláte,“ řekl Mike.

„Jasně,“ řekl Ben a ukázal na album. „Co to máš?“

„To je album obrázků Derry mého otce,“ řekl Mike. „On sbírá staré fotografie a výstřižky, týkající se města. Je to jeho koníček. Některé jsem si před pár dny prohlížel – říkal jsem vám přeci, že mám pocit, že toho klauna už jsem někde viděl. A taky že jo. Tady v tom albu. A tak jsem ho přinesl.“ Příliš se styděl, než aby dodal, že se otce zapomněl dovolit, zda si album může odnést. Protože se bál otázek, k nimž by taková žádost nepochybně vedla, vyplížil se s albem z domu jako zloděj, když otec pracoval na bramborovém poli a matka věšela prádlo vzadu na dvoře. „Tak jsem si myslel, že se budete taky chtít podívat.“

„Tak jdeme na to,“ řekl Richie.

„Já bych raději počkal, až tu budou všichni. To bude lepší.“

„Jasně.“ Richie vlastně ani nebyl tak žhavý na další fotografie města Derry, ať už v tomhle či jiném albu. Ne po tom, co se tenkrát přihodilo v Georgově pokoji. „Chceš zatím pomoci mně a Benovi se zbytkem toho pažení?“

„Jasně že jo.“ Mike opatrně odložil album svého otce dostatečně daleko od jámy, aby na něj nepadaly kusy létající hlíny, a vzal si Benovu lopatu.

„Kopej přesně tady,“ řekl Ben a ukázal Mikovi kde. „Jdi do hloubky asi třiceti čísel. Já tam pak vsadím prkno a budu ho držet v zákrytu, zatímco ty tam za něj zase nahážeš tu hlínu.“

„To je dobrý plán, člověče,“ řekl Richie moudře z místa, kde seděl na okraji výkopu, teniskami kýval ve vzduchu.

„A co je s *tebou*?“ zeptal se Mike.

„Já mám v noze kost,“ řekl Richie nenuceně.

„Jak vypadá ten váš projekt – ty s Billem?“ Mike si sundal košili a teď právě začínal kopat. Bylo tu horko, i když byli ve stínu. Cvrčci líně cvrkali, jako kdyby nahrazovali nějaké letní hodiny.

„No... jde to,“ řekl Richie a Mikovi se zdálo, že vyslal k Benovi varovný pohled. „Aspoň myslím.“

„Proč nepustíš rádio, Richie?“ zeptal se Ben. Zasunul prkno do prohlubně kterou vykopal Mike a držel ho tam. Richieho tranzistorák byl zavěšený na obvyklém místě, na silné větvi blízkého keře.

„Baterie jsou vybité,“ řekl Richie. „Zabrali jste mi mých posledních pětadvacet centů na panty, to si už nepamatujete,

co? Je to kruté, Slamníku, velmi kruté. Po tom všem, co jsem pro vás udělal. Mimoto jediná stanice, co se tady dole dá chytit, hraje jen kytičkový bigbít.“

„Cože?“

„Slamník si totiž myslí, že Pat Boone a Tommy Sands zpívají rokenrol,“ řekl Richie, „protože totiž von je vadnej. Elvis zpívá rokenrol. Ernie K. Doe zpívá rokenrol. Caři Perkins zpívá rokenrol. Bobby Darin. Buddy Holly. „O-ooo Peggy... má Peggy Sjú-u-ú...ú.“

„Richie, prosím,“ řekl Ben.

„Mimoto,“ řekl Mike, opíraje se o lopatu, je tu taky Fats Domino, Chuck Berry, Little Richard, Shep a Limelights, LaVerne Bakerová, Frankie Lemon a jeho Teenagers, Hank Ballard a Midnighters, Coasters, Isley Brothers, Crests, Chords, Stick McGhee –“

Zírali na něj s takovým ohromením, že se rozesmál. „Po Little Richardovi jsem tě už nestačil sledovat,“ řekl Richie. Little Richarda sice měl rád, ale jestli byl tohle léto někdo jeho tajným rokenrolovým miláčkem, tak to byl Jerry Lee Lewis. Jeho matka náhodou přišla do pokoje, právě když na *Americkém pódiu* vystupoval Jerry Lee Lewis. A přišla právě ve chvíli, kdy Jerry Lee vylezl na piano, hrál na něj s hlavou dolů a vlasy mu padaly do tváře. Zpíval právě písničku „Tajnosti střední školy“. Richie byl na chvíli přesvědčen, že jeho matka omdlí. Sice neomdlela, ale byla tak šokovaná tím, co viděla, že při večeři mluvila o tom, že na zbytek léta asi bude nejlepší, když se Richie pošle do nějakého letního tábora vojenského typu. Richie si teď setřásl vlasy přes oči a začal zpívat: „Pojď sem zlato, všichni frájové teď vařej na škole –“

Ben se začal v jámě potácet, chytal se za svůj obrovský pupek a předstíral, že začíná zvracet. Mike se držel za nos, ale chechtal se, až mu z očí vyhrkly slzy.

„Co je?“ dožadoval se vysvětlení Richie. „Ale fakt, vo co de, pánové? Vždyť to byla paráda! Teda fakt, úplná paráda!“

„Teda člověče,“ řekl Mike a teď už se chechtal tak, že vůbec nebyl schopen mluvit. „To bylo k nezaplacení. Fakt, to bylo úplně bez konkurence.“

„Černoši nemají žádný vkus,“ řekl Richie. „Myslím, že to je i v bibli.“

„Jasně, mami,“ řekl Mike a chechtal se ještě víc. Když se

ho Richie zeptal, už skutečně vyvedený z míry, co *tohle* má znamenat, Mike bezmocně dosedl na zem, kýval se sem a tam a držel se za břicho.

„Ty si asi myslíš, že žálím,“ řekl Richie. „Ty si asi myslíš, že já chci bejt černochem.“

Ted' už se neudržel ani Ben a začal se nezřízeně chechtat. Celé tělo se mu třáslo a povážlivě kymácelo. Oči mu lezly z důlků. „Richie, proboha, přestaň už,“ vyrazil ze sebe. „Nadělám si do gatí. Jestli nepřestaneš, máš mě na svědomí–“

„Já nechci být černochem,“ řekl Richie. „Kdopak by chtěl nosit růžové kalhoty, bydlet v Bostonu a kupovat si pizzu po plátkách? Já chci být Žid jako Stan. Chci být majitelem zastavárny a prodávat lidem vyskakovací nože, psí blivajzy a ohrané kytary.“

Ben s Mikem ted' už opravdu skučeli smíchem. Jejich smích se nesl zelení a celou tou zarostlou roklí, nějakým omylem pojmenovanou Lada, přiměl ptáky poplašeně vzlétat a veverka na větvích na chvíli přerušit jejich rej větvemi stromů. Nesl se jako zvuk mládí, živý, vše pronikající, nekomplikovaný a svobodný. Téměř každé živé stvoření v jeho dosahu na ten zvuk nějak zareagovalo, ale ta věc, jež byla vyplavena z široké betonové roury do horního toku Kenduskeag, nebyla už živým stvořením. Den předtím odpoledne se strhla nečekaně bouřka (budoucí klubovně to však nijak moc neublížilo, protože od chvíle, kdy začaly zemní práce, přikrýval každý večer Ben jámu pečlivě kusem dehtové lepenky, kterou sbalil vzadu za hospodou Wallyho lázně; odporně páchla, ale svému účelu posloužila) a kanalizační svody pod městem byly asi dvě nebo tři hodiny plné vody. A právě tento náhlý příliv vody vyplavil ono nemilé břemeno na slunce, kde si ho našly mouchy.

Tím břemenem bylo tělo devítiletého chlapce jménem Jimmy Cullum. Z obličeje mu zůstal jen nos. Místo obličeje ted' měl jen nepopsatelnou změť rozervaného masa. V syrovém mase byly tmavé důlky, jež by byl schopen identifikovat snad jen Stan Uris: byly to rány po klovancích. Klovancích, jež způsobil nějaký hodně veliký pták.

Přes zabahněné kalhoty Jimmyho Culluma se přelévaly vlnky. Jeho bílé ruce se vznášely u hladiny jako nějaké leklé ryby. I ty ruce byly oklované, i když ne tolik jako obličeje.

Pestrobarevná košile se mu nadouvala a splaskávala, nadouvala a splaskávala jako nějaký měchýř.

Bill a Eddie, obtěžkáni prkny, jež vydolovali na skládce, přecházeli po kamenech říčku necelých čtyřicet metrů od toho těla. Slyšeli, jak se Richie, Ben a Mike smějí, sami se také zasmáli a prošli kolem neviděného zbytku toho, co zůstalo z těla Jimmyho Culluma, aby zjistili, co tak směšného se událo.

6

Pořád ještě se smáli, když Bill a Eddie, zpocení pod nákladem prken, došli na mýtinu. I Eddie, který obvykle býval bílý jako křída, měl zčervenalou tvář. Hodili nová prkna na téměř vyprázdněnou zásobní hromadu. Ben vylezl z jámy, aby je prohlédl.

„Dobrá práce,“ řekl. „Paráda. Perfektní.“

Bill se zhroutil na zem. „M-m-má mne ranit m-m-mrtvice teď nebo mám ještě p-p-počkat?“

„Ještě počkej,“ řekl Ben roztržitě. Přinesl si dnes do Lad svoje vlastní nářadí a teď pečlivě opracoval prkna, vytahoval hřebíky a odstraňoval šroubky. Jedno prkno odložil stranou, protože bylo naštíplé. Když poklepával na další, nejméně ve třech místech se ozval dutý zvuk trouchniviny a tak ho dal také stranou. Eddie seděl na hromadě hlíny a sledoval ho. Když Ben vytahoval druhou, rozeklanou stranou kladiva z prkna rezavý hřebík, dal si šluk ze svého respirátoru. Hřebík vrzal jako nějaké malé nepříjemné zvířátko, když se mu šlápne na ocas a jemu se to nelíbí.

„Taky můžeš dostat tetanus, když se poraníš o rezavý hřebík,“ informoval Bena Eddie.

„Fakt?“ řekl Richie. „Co to je, tetynuš? To zní jako nějaká ženská nemoc.“

„Ty jsi přeci vůl,“ řekl Eddie. „To je tetanus, žádný tetynuš, a to ti ztuhne čelist. To jsou takové zvláštní mikroby, co rostou v rezi, víš, a když se řízneš, tak se ti můžou dostat do těla a tam ti pak napadnou nervy.“ Eddieho tvář ještě více zčervenala a on si stříkl ještě jednu dávku z respirátoru.

„Ztuhlá čelist, to mi povídej,“ řekl Richie, na něhož to patrně udělalo dojem. „To je asi dost šeredný.“

„To si piš. To ti čelist ztuhne tak, že vůbec nemůžeš otevřít pusku, ani aby ses najedl. Musí ti vyříznout díru do tváře a krmit tě trubičkou tekutou stravou.“

„Jdi do háje,“ řekl Mike, stojící v jámě. Oči měl vyvalené, bělmo mu v jeho hnědé tváři zářilo jako dvě světla. „Fakt, jo?“

„Mně to povídala matka,“ řekl Eddie. „Pak se ti úplně zablokuje hrdlo a už nemůžeš vůbec jíst a zemřeš hladu.“

Tiše o té hrůze uvažovali.

„A není na to žádný lék,“ dorazil je Eddie.

Další ticho.

„Jo,“ řekl Eddie. „Já si vždycky dávám pozor na rezavé hřebíky a podobné věci. Jednou jsem musel dostat protitetanovou injekci a přišerně to bolelo.“

„Tak proč jsi teda chodil s Billem na skládku a táhnul jsi sem tenhle sajrajt?“ zeptal se Richie.

Eddie krátce pohlédl na Billa, který si teď prohlížel jámu, a v tom krátkém pohledu byla všechna ta láska a zbožňování vůdce a hrdiny, onu otázku vysvětlující. Ale Eddie řekl tiše: „Některé věci se prostě musí udělat, i když v tom je určité riziko. To je první důležitá věc, na kterou jsem přišel sám a kterou nemám od své matky.“

Nastalo další ticho, ne úplně nepříjemné. Pak začal Ben zase vytahovat rezavé hřebíky a po chvíli se k němu přidal i Mike Hanlon.

Richieho tranzistorák, neschopný vydávat jakékoliv zvuky (alespoň teď dočasně, než Richie dostane kapesné nebo než si najde nějaký trávník na posekání), se lehce kýval na větví v mírném větříku. Bill měl čas na přemýšlení o tom, jak je to vlastně všechno divné, jak je to divné a přitom perfektní, že tu teď v létě mohou být všichni spolu. Znal děti, které jely k příbuzným. Děti, které jely na prázdniny někam do Disneylandu v Kalifornii nebo na Cape Cod, nebo v případě jednoho kamaráda do místa s nepředstavitelně vzdáleně znějícím a něco zvláštního evokujícím názvem Gstaad. Děti jezdí na církevní tábory, na skautské tábory, na tábory bohatých dětí, kde se mohou naučit plavat a hrát golf, na tábory, kde je učí říkat „Krásné eso!“ místo „Jdi do hajzlu!“ když protivník pošle nechyatelný servis, co kolem vás jen prosviští. Zná děti, které rodiče prostě vzali PRYČ. To Bill

chápe. Zná pár dětí, které chtěly jet PRYČ ze strachu před tou příšerou, co letos Derry sužuje, ale stejně si myslí, že z té příšery mají větší strach rodiče. Lidé, co si letos plánovali dovolenou doma, se náhle místo toho

(Gstaad? Je to ve Švédsku? V Argentině? Ve Španělsku?) rozhodli odjet PRYČ. Je to něco podobného jako strach před epidemií obrny v roce 1956, kdy čtyři děti, co se koupaly v O'Brienově koupališti, tu nemoc dostaly. Dospělí – pro Billa to slovo bylo naprostým synonymem pro matky a otce – se tenkrát, podobně jako teď, rozhodli, že PRYČ bude lepší. Bezpečnější. Kdo mohl odjet, odjel. Bill chápal, co to je PRYČ, a musel přemítat nad tím zvláštním a magickým slovem Gstaad, ale v tom přemítání byla ve srovnání s touhou spousta chladu; Gstaad znamená PRYČ; Derry znamená touhu.

A z nás nikdo neodjel PRYČ, pomyslel si, když sledoval Bena a Mika, jak narovnávací použité hřebíky, jež vytahali z prken, Eddieho, odcházejícího za křoví vymočít se (má se chodit hned jak člověk ucítí tlak, aby nedošlo k vážnému poškození měchýře, řekl jednou Billovi, ale také se musí přitom dávat pozor na jedovatý břečťan, protože kdo by stál o to, aby se mu ten jed dostal na pind'oura). *My jsme tady, v Derry. Žádný tábor, žádní příbuzní, žádné PRYČ. Tady a v pohodě. Přítomní a započtení.*

„Jsou tam dole taky nějaké dveře,“ řekl Eddie, zapínaje si poklopec, když se vrátil z křoví.

„Doufám, že jsi se oklepal, Ede,“ řekl Richie. „Když se pokaždé neklepeš, můžeš dostat rakovinu. Povídala mi to moje matka.“

Eddie vypadal vyplašeně, trochu mu to udělalo starost, ale pak zahlédl Richieho úšklebek. Opětoval mu ho (alespoň se o to pokusil) pohledem no jo, dětičky se musí nějak bavit, a pak řekl: „Pro nás dva byly moc těžké. Ale Bill říkal, že kdybychom tam pro ně šli všichni, že bychom je unesli.“

„Pochopitelně, nikdy se nemůžeš oklepat úplně,“ pokračoval Richie. „Chceš vědět, co mi jednou řekl jeden moudrý člověk, Ede?“

„Nechci,“ řekl Eddie, „a nechci, abys mi ještě někdy říkal Ede. Ale fakt, teď to myslím vážně. Já ti taky neříkám Ryšáku, tak nevím proč –“

„Tak tenhle moudrý člověk,“ řekl Richie, „mi řekl tohle: ‚Můžeš se kroutit a klepat jak chceš, poslední dvě kapky ti stejně jdou vždycky do gatí.‘ A proto je na světě tolik rakoviny, víš, Eddie, lásko moje.“

„Příčinou toho, že na světě je tolik rakoviny, jsou zabedněnci, jako jsi ty a Beverly, co kouří cigarety,“ řekl Eddie.

„Beverly není žádný zabedněnec,“ řekl Ben výhružným hlasem. „Dej si pozor na to co říkáš, plkale.“

„Píp-píp, m-mládenci,“ řekl Bill roztržitě. „A když už mluvíme o B-B-Beverly, tak ta má s-s-sílu. Mohla by nám p-p-pomoci s těmi d-dveřmi.“

Ben se zeptal, jaké ty dveře jsou. ...

„M-m-mahagonové, m-myslím.“

„To někdo vyhodil *magahonové dveře*?“ zeptal se Ben překvapeně, ne však nedůvěřivě.

„Lidi vyhazují *všechno*,“ řekl Mike. „Ta skládka? To šílím, když tam přijdu. To fakt *šílím*.“

„Jo,“ souhlasil Ben. „Spousta věcí se dá snadno opravit. A přitom v Číně a Jižní Americe jsou lidi, co nemají nic. To zase říká moje matka.“

„Milý hochu, lidi co nemají vůbec nic, jsou i tady v Maine,“ řekl Richie trpce.

„C-c-co je t-t-tohle?“ zeptal se Bill, když si povšiml alba, jež přinesl Mike. Mike mu řekl, o jaké album jde, a že jim chce ukázat obrázek toho klauna, až přijde Stan s Beverly a přinesou ty panty.

Bill a Richie si vyměnili pohledy.

„Něco není v pořádku?“ zeptal se Mike. „To kvůli tomu, co se stalo v pokoji tvého bratra, Bille?“

„J-jo,“ řekl Bill a dál už nepromluvil.

Střídali se na práci v jámě, až konečně dorazili Stan a Beverly, každý s hnědým pytlíkem, v němž byly panty. Zatímco Mike vyprávěl, seděl Ben se zkříženýma nohama a vyráběl okénka bez skel, jež se budou ve dvou dlouhých prknech otvírat a zavírat. Snad jen Bill si povšiml, jak Benovi rychle a lehce kmitají prsty; jak je šikovný a obratný. To Bill obdivoval.

„Otec říká, že některé z těch fotografií jsou staré až sto let,“ řekl jim Mike, drže album na klíně. „Kupuje je na těch

výprodejích, co lidé pořádají ve svých garážích, nebo v obchodech s veteší. Někdy je také mění s jinými sběrateli.

Některé jsou stereoskopické – to jsou dvě fotografie vedle sebe, skoro stejné, a když se na ně díváte takovými brýlemi, tak se složí do jednoho obrázku, jenomže trojrozměrného. Třeba jako byly ty filmy *Pavilón voskových figur* nebo *Příšera z černého jezera*.“

„A proč se mu líbí právě takové věci?“ zeptala se Beverly. Měla na sobě normální džíny, ale nohavice si na konci obšila pestrou hedvábnou tkaninou, takže připomínaly kalhoty nějakého rozmarného námořníka.

„Jo,“ řekl Eddie. „Vždyť Derry je skoro pořád strašně nudné.“

„No, já tedy nevím přesné, ale myslím, že to je proto, že se tady nenarodil,“ řekl Mike ostýchavě. „Je to jako – já tedy nevím – jako kdyby to tu pro něj bylo pořád nové, nebo jako když přijdeš do kina a film už je v prostředku –“

„J-j-jasně, tak chceš v-v-vidět začátek,“ řekl Bill.

„Jo,“ řekl Mike. „Derry je plné historie. Mne také zajímá. A myslím si, že něco z toho má co dělat s tou věcí – s tímhle To, jestli tomu chcete tak říkat.“

Pohlédl na Billa a ten přikývl, oči měl zamyšlené.

„Tak jsem si to album prohlížel po průvodu na Čtvrtého července, protože jsem věděl, že jsem toho klauna už někde viděl. Věděl jsem to. A koukněte.“

Otevřel album a listoval jím, pak ho podal Benovi, sedícímu po jeho pravici.

„N-n-nedotýkej se těch s-s-stránek!“ řekl Bill a měl v hlase takovou naléhavost, že sebou všichni škubli. Richie zahlédl, jak sevřel v pěst tu ruku, již strčil do Georgova alba. Sevřel ji do pevného, ochranného uzlu.

„Bill má pravdu,“ řekl Richie a ten pokorný, Richieho normálnímu hlasu naprosto nepodobný tón, jímž to řekl, na ně mocně zapůsobil. „Buďte opatrní. Je to tak, jak to říkal Stan. Když už jsme viděli, jak se to stalo, může se to stát i vám.“

„Osahejte si ho,“ dodal Bill zachmuřeně.

Album šlo z ruky do ruky, každý ho bral do ruky s bázni, drželi ho za okraje, jako kdyby bylo plné dynamitu.

Vrátilo se k Míkovi. Ten ho otevřel na jedné z prvních stránek.

„Táta říká, že u tohodle obrázku se nedá nijak odhadnout, jak je starý, ale bude nejspíš ze začátku nebo poloviny osmnáctého století,“ řekl Mike. „To jednou opravil někomu pásovou pilu za krabici starých knih a obrázků. Tohle byl jeden z nich. Může prý mít cenu čtyřicet dolarů nebo ještě víc.“

Ten obrázek byl dřevoryt o velikosti asi pohlednice. Když se dostal Bill na řadu, aby se podíval, zjistil s úlevou, že Mikův otec má album, kde obrázky jsou zasunuty pod ochrannou fólii z umělé hmoty. Fascinovaně na obrázek pohlédl a pomyslel si: *Tady je. Dívám se na něj – nebo na To. Opravdu To vidím. Je to tvář nepřítele.*

Obrázek ukazoval šaška, žonglujícího s velkými kuželkami uprostřed nějaké zablácené ulice. Po obou stranách ulice byly roztroušeny jednotlivé domky a také pár budek, kde – jak se Bill domníval – mohly být obchody nebo nějaké výměnné krámy či jak se tomu tenkrát říkalo. Kdyby tam nebyl kanál, vůbec by to nevypadalo jako Derry. Ale ten tam byl, oba břehy úhledně obložené kameny. Kousek dál vzadu zahlédl Bill na nějaké stezce řadu mul, obložených břemeny.

Kolem toho šaška byla shromážděna skupina asi sedmi dětí. Jedno z nich mělo na hlavě slaměný klobouk. Další mělo obruč a klacek na její pohánění. Ne takový klacek, co se k obruči dá koupit dnes v každém obchodním domě; prostě jen klacek z větve nějakého stromu. Bill na něm jasně viděl suky v místech, kde byly ořezány menší větve nožem nebo sekyrkou. Tenhle klacek nebyl vyroben na Tchaj-wanu nebo v Koreji, pomyslel si Bill, fascinovaný tím hochem, jímž mohl být i on, kdyby se narodil o několik generací dříve.

Ten šašek měl na tváři velký škleb. Neměl obličej namalovaný žádnou barvou (až na to, že Billovi se celá jeho tvář zdála být namalovaná) a byl plešatý, s výjimkou dvou chomáčů vlasů, jež mu trčely nad ušima jako nějaké rohy a Bill bez problémů poznal jejich klauna. *Před dvě stě nebo ještě více lety, pomyslel si, a náhle jím proběhla děsivá vlna hrůzy, hněvu a vzrušení. O sedmadvacet let později, když seděl ve Veřejné knihovně města Derry a vzpomínal, jak poprvé nahlédl do alba Mikova otce, si uvědomil, že tenkrát poprvé měl ten pocit, jaký asi má lovec, když konečně naráží na čerstvou stopu starého tygra lidojeda. Před dvěma sty*

roky... tak dávno, a jen Bůh asi ví, jak dlouho ještě předtím. Napadlo ho, jak dlouho tu v Derry asi už sídlí ten duch klauna Pennywise – ale zjistil, že tu myšlenku ani nechce dál sledovat.

„Dej to sem, Bille!“ řekl Richie, ale Bill držel album ještě chvíli, zíral upřeně na ten dřevoryt v přesvědčení, že se začne pohybovat: kuželky (jestli to ovšem byly kuželky), s nimiž si ten šašek pohazuje, vylétnou do vzduchu a budou padat, děti se budou smát a tleskat (možná však že *všechny* se nebudou smát a tleskat; některé místo toho začnou křičet a utěčou), průvod mul se svým nákladem přejde někam mimo obrázek.

Ale nic z toho se nestalo a on podal album Richiemu.

Když se album vrátilo zase k Mikovi, nalistoval nějakou další stranu. „Tady je to,“ řekl. „Tenhle obrázek je z roku 1856, čtyři roky před zvolením Lincolna prezidentem.“

Album opět začalo kolovat. Ten obrázek byl barvitý, stylově byl něco jako karikatura – a zobrazoval hlouček opilců stojících před nějakou nálevnou, zatímco nějaký politik s císařským vousem držel řeč z plošiny, postavené mezi dvěma dřevěnými kozami. V jedné ruce držel napěněný žejdlík piva. Plošina, na níž stál, se pod jeho vahou povážlivě prohýbala. Z určité vzdálenosti sledovala se znechucením tuto směs komediantství a opilství skupina dam v čepcích. Titulek pod obrázkem uvádí: **POLITIKA V DERRY JE PRÁCE, PŘI KTERÉ JE ŽÍZEŇ, ŘÍKÁ SENÁTOR GARNER!**

„Táta říká, že takové obrázky byly asi dvacet let před válkou Severu proti Jihu hodně populární,“ řekl Mike. „Říkalo se jim ‚žertovné pohlednice‘ a lidé si je navzájem posílali. Byly asi něco jako teď vtipy v časopisech.“

„S-s-satira,“ řekl Bill.

„Jo,“ řekl Mike. „Ale podívejte se dolů do rohu tohoto obrázku.“

Další obrázek byl podobný, ale měl víc detailů a jednotlivých vedlejších scének. Stojí tu šklebící se tlustoch, nalévající sklenici piva psovi do krku. Vedle zase nějaká žena, která upadla na zadek do louže bláta. Dva uličníci zastrkávají fosforové zápalky blahobytně vypadajícímu obchodníkovi do bot a nějaká dívka se houpe na větví jilmu tak, že jí jsou vidět spodní kalhotky. Ale i přes tuto přesycenost detaily nemusel Mike nikomu z nich toho klauna

ukazovat. Oblečený do kostkovaného oděvu bubeník hraje skořápky s hloučkem opilých dřevorubců. Mhouří oko na nějakého dřevorubce, který – soudě dle otevřených úst a výrazu překvapení ve tváři – si vybral nesprávnou skořápku. Bubeník či klaun si od něj bere minci.

„Zase on,“ řekl Ben. „Kdy... o sto let později?“

„Asi tak,“ řekl Mike. „A tady je obrázek z roku 1891.“

Byl to výstřižek z titulní strany *Novin* města Derry. HURÁ! jása titulek. ŽELEZÁRNY SE OTVÍRAJÍ! A hned pod tím: „*Město je jedna velká slavnost.*“ Na obrázku je kresba obřadného přestřihávání pásky Kitchenerových železáren; jeho styl Billovi připomněl rytiny Curriera a Ivese, jež má matka v obývacím pokoji, i když tato novinová kresba nebyla ani zdaleka tak propracovaná. Někjaký chlapík ve svátečním obleku a cylindru drží velké rozevřené nůžky nad páskou Železáren, a dav asi pěti set lidí ho sleduje. Vlevo stojí nějaký klaun – jejich klaun – a metá kozelce pro skupinu dětí. Kreslíř ho zachytil právě hlavou dolů, úsměv má obrácený do šklebu.

Podal album rychle Richiemu.

Dalším obrázkem byla fotografie, pod níž Will Hanlon vepsal: 1933: *Zrušení prohibice v Derry*. I když nikdo z chlapců nevěděl nic moc o tomto zákonu i o jeho zrušení, z fotografie byla všechna důležitá fakta zřejmá. Fotografie byla pořízena ve Wallyho lázních na Ďáblově půlmíli. Nálevna je doslova narvaná až po střechu muži v bílých košilích s rozhalenkami, se slamáky, v dřevorubeckých košilích, tričkách i úřednických oblecích. Všichni vítězně zvedají nad hlavu sklenice a láhve. V okně visí dva velké nápisy. Na jednom je VÍTEJ DOMA, KRÁLI JEČMÍNKU! a na druhém DNES PIVO ZDARMA. Klaun, oblečený jako ten největší švihák na světě (bílé střevíce, psí dečky, gangsterské nohavice), stojí jednou nohou na hracím automatu a pije šampaňské z dámského střevíčku.

„A tady, rok 1945.“ řekl Mike.

Opět *Noviny*. Titulek: JAPONCI SE VZDÁVAJÍ – JE PO VŠEM! DÍKY BOHU JE PO VŠEM! Po Main Street se jako had vine směrem k Horní míli průvod. A v pozadí je klaun ve svém stříbrném obleku s oranžovými bambulemi, zachycený v síti teček novinové fotografie ve výrazu, který jakoby říkal (alespoň Billovi) že nic není skončené, nikdo se nevzdal, nic

se nevyhrálo, nula od nuly pošla, a především říká, že všechno se stále ještě prohrává.

Bill pocítil mrazení, sucho v ústech a strach.

Náhle tečky z fotografie zmizely a obrázek se začal pohybovat.

„To je to co –“ začal říkat Mike.

„K-k-koukejte,“ řekl Bill. To slovo mu vyšlo z úst jako napůl rozteklá kostka ledu. „V-v-všichni se na to k-k-koukejte!“

Shromáždili se kolem něj.

„Ach, bože,“ zašeptala Beverly úzkostně.

„*To je TO!*“ téměř vykřikl Richíe, v rozčilení šťouchl Billa do zad. Ohlédl se na Eddieho bílý propadlý obličej a na ztuhlou tvář Stana Urise. „Přesně to jsme viděli v Georgově pokoji. *Přesně to jsme...*“

„Pšššt,“ řekl Ben. „Poslouchejte.“ A téměř vzlykavě dodal: „Slyšíte je přeci, ne – kriste pane, slyšíte je?“

A v tichu, narušovaném jen slabým šuměním letního vánku, si všichni uvědomili, že slyší z fotografie zvuky. Kapela hrála nějaký slavnostní pochod, zněl tlumeně a plechově – snad to je tou dálkou... nebo uplynulým časem... nebo bůhví čím. Jásání davů znělo, jako kdyby přicházelo z nějaké špatně vyladěné rozhlasové stanice. Slabě se ozývalo i jakési praskání, jako tlumené luskání prsty.

„Rachejtle,“ zašeptala Beverly a promnula si oči rukama, jež se jí třásly. „To jsou rachejtle, ne?“

Nikdo jí neodpověděl. Všichni sledovali fotografii, oči jim vylézaly z důlků.

Průvod se pohyboval směrem k nim, ale těsně před tím, než pochodující přišli až úplně do popředí fotografie – do místa, odkud by mohli už jen vystoupit z fotografie do světa, který je o třicet let dál – mizeli z dohledu, jako kdyby se někam propadali. Nejprve vojáci z první světové války, obličejů podivně i staré pod svými helmami, nesoucí transparent s nápisem VETERÁNI I. SVĚTOVÉ VÁLKY Z DERRY VÍTAJÍ DOMA NAŠE STATEČNÉ HOCHY, po nich skauti, zdravotníci, pochodová kapela Křesťanské školy, pak vojáci z Derry, kteří se účastnili druhé světové války a za nimi orchestr střední školy v Derry. Davy se pohybovaly a přesunovaly. Z oken v prvním a druhém poschodí domů podél

ulice létaly konfety a papírové pestrobarevné pásky. Po straně průvodu poskakoval klaun, dělal kotouly a hvězdy, předváděl pantomimicky střelce, předváděl salutování. A Bill si teď poprvé všimnul, že lidé se od něj odvracejí – ale ne jako kdyby ho neviděli; spíš jako kdyby z něj něco táhlo, jako kdyby cítili něco ošklivého. Jen děti ho skutečně viděly a ty ho obcházely. Ben natáhl ruku k fotografii, jako Bill tenkrát v Georgově pokoji.

„N-n-n-NE!“ vykřikl Bill.

„Já myslím, že to je v pořádku, Bille,“ řekl Ben. „Podívej.“ Položil na chvíli ruku na ochrannou fólii na fotografii a pak jí zase dal zpátky. „Kdybys ale odkryl tu fólii –“

Beverly zaječela. Když Ben odtáhl ruku, přestal klaun dělat ty svoje kašpařiny. Rozběhl se k nim, jeho barvou zmalovaný obličej se šklebil a chechtal. Bill sebou škubl, ale album nepustil, protože si pomyslel, že tím by zmizel celý průvod, pochodující kapely, skauti a cadillac se stahovací střechou, v němž se vezla Miss Derry 1945.

Ale klaun nezmizel v místě, kde ta neviditelná křivka definovala okraj staré existence. Místo toho se vyšplhal s děsivou a mrštnou elegancí na stožár pouliční lampy, stojící na fotografii úplně vlevo vepředu. Šplhal se na něj jako nějaká opice na tyč – a náhle byla jeho tvář nalepená na tuhou fólii z umělé hmoty, kterou Will Hanlon překryl všechny obrázky ve svém albu. Beverly opět zaječela a tentokrát se k ní přidal i Eddie, i když jeho zaječení bylo slabé a bezdeché. Fólie z umělé hmoty se vyboulila – později se na tom všichni shodli. Bill spatřil, jak se klaunovi bambule červeného nosu na té fólii rozplácla, podobně jako se vám rozplácne nos, když ho přitisknete na okenní sklo.

„Všechny vás zabiju!“ Klaun se chechtal a ječel. „Zkuste mne zastavit a všechny vás zabiju! Nejdřív z vás udělám šílence a pak vás zabiju! Mě nezastavíte! Jsem příšera z Lochnesky! Jsem Syn vlkodlaka!“

A na chvíli se To skutečně změnilo v Syna vlkodlaka, jeho lykantropicky stříbřitě modravý obličej na ně vyčuhoval z límce jeho stříbrného obleku, bílé zuby vyceněné.

„Mě nezastavíte, já jsem ten malomocný!“

Teď na ně zírala zase tvář toho malomocného, odporná a hníjící, s odpadávajícími kusy živého masa, zírala očima živé

mrtvoly.

„*Mě nezastavíte, já jsem ta mumie!*“

Tvář malomocného začala stárnout a pokrývat se svrašťenými a prasklinami. Z kůže se mu loupaly tlející cáry obvazů. Ben se odvrátil, obličej měl bílý jako tvaroh, jednu ruku si položil na krk a ucho.

„*Mě nezastavíte, já jsem ti mrtví chlapci!*“

„Ne!“ vykřikl Stan Uris. Oči měl vyvalené hrůzou a na kůži mu naskočily jakési pupence – *šokovaná kůže*, napadlo Billa, a tento výraz pak o dvanáct let později použil v jednom svém románu, aniž by si uvědomil, kde ho napadl poprvé. Prostě ho použil, jako mají spisovatelé dar používat správná slova na správných místech, dar z onoho jiného světa, odkud někdy správná slova přicházejí.

Stan mu vytrhl album z rukou a zaklapl ho. Držel ho zavřené oběma rukama, na zápěstí a předloktí mu naběhly a zbělely šlachy. Rozhlížel se po ostatních očima, jež byly téměř šílené. „Ne,“ řekl rychle. „Ne, ne, ne.“

A Bill náhle zjistil, že mu větší starost dělá toto Stanovo opakované odmítání než klaun sám a pochopil, že přesně tohle je reakce, kterou chce klaun vyprovokovat, protože... *protože To se nás možná bojí... možná se poprvé opravdu bojí, poprvé za svůj dlouhý, dlouhý život.*

Chytil Stana a dvakrát jím zatřásl, silně, drže ho za ramena. Stanovi o sebe cvakaly zuby a upustil album. Mike ho zvedl a rychle ho odložil stranou, po tom, co viděl, neměl moc chuti se ho dotýkat. Ale přeci jen patřilo jeho otci a on intuitivně chápal, že otec v něm nikdy neuvidí to, co právě viděli oni.

„Ne,“ řekl Stan měkce.

„Ano,“ řekl Bill.

„Ne,“ řekl Stan znovu.,

„Ano. *M-m-my všichni* –“

„Ne.“

„– jsme to v-v-viděli, Stane,“ řekl Bill. Pohlédl na ostatní.

„Ano,“ řekl Ben.

„Ano,“ řekl Richie.

„Ano,“ řekl Mike. „Ach bože, ano.“

„Ano,“ řekla Beverly.

„Ano,“ vyrazil Eddie na poslední chvíli z hrdla, jež se mu rychle svíralo.

Bill pohlédl na Stana, očima ho prosil, aby se na něj také podíval.

„N-n-nesmíš d-d-dopustit, aby se tě to z-z-zmocnilo, Stane,“ řekl Bill. „V-v-viděl jsi to t-t-taky.“

„Ale nechtěl jsem,“ vzlykal Stan. Na čele mu vyvstal mastný pot.

„A-a-ale v-v-viděl jsi to.“

Stan se podíval na ostatní, na jednoho po druhém. Prohrábl si svůj krátký účes a vydal ze sebe hluboké, nešťastné vzdechnutí. Z očí mu začal mizet onen závoj šílenství, který tak znepokojil Billa.

„Ano,“ řekl. „Ano. Dobře. Ano. Tohle tedy chceš? Ano.“ Bill si pomyslel: *Ještě jsme pohromadě. Nezastaví nás to. Pořád ještě můžeme zabít To. Pořád ještě můžeme zabít To... budeme-li stateční.*

Bill se rozhlédl po ostatních a v očích každého zahlédl část té Stanovy hysterie. Ne sice v takové míře, ale přeci jen tam byla.

„A-a-ano,“ řekl a usmál se na Stana. Stan se po chvíli usmál na něj a z tváře mu začal mizet ten výraz hrůzy. „T-t-to chci, ty p-p-posero.“

„Píp-píp, Ušatče,“ řekl Stan a všichni se rozesmáli. Byl to trochu hysterický smích, ale pořád je to lepší, než kdyby se nesmáli vůbec, pomyslel si Bill.

„P-p-pojďte,“ řekl, protože někdo musel něco říci. „Doděláme t-t-tu klubovnu. Co vy n-n-na to?“

Zahlédl v jejich očích vděčnost a pocítil radost, že vůbec existují... ale ta jejich vděčnost měla jen malý vliv na zahrnutí jeho vlastní hrůzy. V té jejich vděčnosti vlastně bylo něco, co ho nutilo do nenávisti vůči nim. Cožpak nebude nikdy schopen vyjádřit svou vlastní hrůzu, aniž by narušil ona křehká pouta, jež je stmelují? A aniž by si myslel, že to vlastně není vůbec fér? Protože alespoň v určitém smyslu je využívá – využívá své přátele, riskuje jejich životy – aby vyrovnal skóre za svého mrtvého bratra. A je to vlastně už dno? Ne, protože George je mrtvý, a pokud vůbec bude moci pomsta být vykonána, tak se Bill obává, že to bude pouze na úkor dalšího života. A co To z něj dělá? Sobeckého prečka, mávajících papírovým mečem a snažícího se vypadat jako král Artuš?

Ach bože, zasténał v duchu, jestli tohle jsou věci, o nichž musí přemýšlet dospělí, tak nikdy nechci být dospělým.

Jeho rozhodnutí pořád ještě mělo sílu, ale bylo to hořké rozhodnutí.

Hořké.

KAPITOLA 15

Kouřová díra

1

Richie Tozier si posune brýle na nose (má to gesto perfektně zažitě, i když v posledních dvaceti letech nosí kontaktní čočky) a s trochou úžasu si pomyslí, že atmosféra v místnosti se změnila ve chvíli, kdy se Mike zmínil o onom incidentu s tím ptákem u železáren a připomněl jim album fotografií svého otce a ten obrázek, který se pohyboval.

Richie pocítil jakousi šílenou, povzbudivou energii, narůstající v místnosti. V posledních několika letech zkusil asi desetkrát kokain – většinou někde na různých večírcích; kokain je věc, kterou člověk zrovna nechce mít doma, zvlášť když je populární disc-jockey – a ta nálada v místnosti byla teď podobná, i když ne přesně stejná. Dnes byl ten pocit nějak čistší, bezelstnější. Zdálo se mu, že si ho pamatuje z dětství, kdy ho pociťoval každý den a bral to prostě jako samozřejmou věc. Domníval se, že pokud by vůbec kdy pomyslel na ten nevyčerpatelný zásobník energie, jenž míval, když byl ještě dítě (a nezpomínal si, že na něj kdy vůbec pomyslel), prostě by ho bral jednoduše jako součást života, jako něco, co tu je napořád, jako třeba barva jeho očí nebo jeho nechutně ploché nohy.

Nu, dopadlo to ale jinak. Ta energie, kterou jako dítě mohl tak marnotratně plýtvat a o níž myslel, že je nevyčerpatelná, ta se někam vytratila, když mu bylo mezi osmnácti a čtyřicet let a místo ní nastoupilo něco mnohem méně zábavného, něco jako náhražka oné kokainové radosti: něco účelovějšího či snad snaživějšího – říkejte si tomu jak chcete. A nešlo přitom o nějakou ceremonii; ta energie nezmizela najednou, s prásknutím dveří. A to na tom bude, pomyslel si Richie, asi to nejuděsnější. Když člověk nepřestane být

dítětem v jednu určitou chvíli, doprovázenou oním hlasitým prásknutím jako když se propíchne klaunův balónek. Ten rozjívený kluk z vás náhle vyšumí jako vzduch z pneumatiky. Jednoho dne se podíváte do zrcadla a zjistíte, že se na vás dívá nějaký dospělý. A klidně dál můžete nosit džíny, chodit na koncerty Springsteena a Segera, můžete si barvit vlasy, ale ta tvář dospělého už na vás bude z toho zrcadla zírat navždy. Možná se to všechno stalo, právě když jste spali, možná přišla nějaká návštěva z planety Mars.

Ne, pomysli si. Žádná návštěva z planety Mars. Spíš návštěva z planety Čas.

Zasměje se nahlas bujnosti své fantazie, a když na něj Beverly zkoumavě pohlédne, jen mávne rukou. „Nic se neděje,“ řekne. „Jen si tak přemýšlím.“

Ale ona energie se teď nějak vrací. Zatím ještě ne všechna – každopádně zatím ještě ne ale vrací se. A ne pouze jemu; cítí, jak začíná vyplňovat celou místnost. Mike se Richiemu zdá být poprvé od onoho příšerného oběda v té restauraci v pořádku. Když Richie vešel do haly a spatřil tam Mika sedícího s Eddiem a Benem, pomyslel si s hrůzou: Tak tohle je ten člověk, co zešlel, co je možná těsně před sebevraždou. Ale tenhle obraz už někam zmizel. Ne že by se jen nějak přetvořil – prostě zmizel. Richie tu sedí a sleduje, jak mu poslední zbytky té beznaděje mizí z tváře, když se svěřuje se svými zážitky s tím ptákem a tím albem. Zase se mu vrací energie. A tak je to s nimi se všemi. Je to znát na jejich tvářích, na jejich hlasech, na jejich gestech.

Eddie si nalévá další gin s ovocnou šťávou. Bill do sebe hází bourbon a Mike si zase otvírá další pivo. Beverly zírá na balónky, jež Mike přivazuje k projekčnímu přístroji poblíž příjmového pultu a dopijí urychleně třetího panáka. Všichni pijí se značnou chutí, nikdo však není opilý. Richie neví, odkud se ta energie vůbec bere, každopádně však ne z těch lahví alkoholu. **NEGŘI Z DERRY CHYTAJÍ PTÁKA. Modrý balónek. SMOLAŘI STÁLE PROHRÁVAJÍ, ALE STAN URIS SE DOSTÁVÁ DO VEDENÍ. Oranžový balónek.**

Kriste pane, pomyslí si Richie, když si otvírá další pivo. Jako kdyby nestačilo, že To se může přetělovat v jakoukoliv příšeru chce, a jako by nestačilo, že se pase na našem strachu. Ke všemu ještě začíná dělat špatné vtipy.

Ticho přeruší Eddie. „Kolik si myslíte, že toho To ví o tom, co teď děláme,“ zeptá se. „Ono tady přeci bylo, ne?“ řekne Ben. „Nemyslím, že to zrovna něco moc znamená,“ říká Eddie. Bill přikývne. „To jsou jen přeludy. Nemyslím si, že To nás může vidět či může vědět, k čemu se chystáme. My taky vidíme hlasatele v televizi a on nás ne.“

„Ale tyhle balónky přeci nejsou jen přeludem,“ říká Beverly a ukazuje na ně přes rameno. „Ty přeci jsou skutečné.“

„Jenže to stejně není pravda,“ říká Richie a všichni na něj pohlédnou. „Přeludy jsou skutečné. Jasně že ano. Jsou –“

Vtom mu v hlavě sepne něco dalšího; sepne to tak mocně, až mu vylétnou ruce k uším. Oči za brýlemi se mu rozšíří.

„Ach bože,“ vykřikne najednou. Chytí se za stůl, napůl se zvedne a pak s temným žuchnutím opět dopadne do židle. Natáhne se pro pivo a převrhne si plechovku, stačí ji ještě zachytit a dopít zbytek jejího obsahu. Pohlédne na Mika, zatímco ostatní hledí na něj, znepokojeně a vyděšeně.

„To pálení!“ téměř vykřikne. „To pálení v očích! Miku! To pálení v očích–“

Mike přikývne a trochu se usměje.

„R-R-Richie?“ zeptá se Bill. „C-co se děje?“

Ale Richie ho neslyší. Přítal vzpomínek jím teď cloumá jako příboj, střídavě ho polévá horko a mrazení a on náhle chápe, proč se mu ty vzpomínky vracejí jedna po druhé. Kdyby si totiž vzpomněl na všechno najednou, působilo by to na něj jako psychologická střela do spánku. A uštělila by mu nejspíš celý vršek hlavy.

„Že jsme viděli To přicházet?“ říká Mikovi. „Viděli jsme, jak To přichází na Zemi, ne? Ty a já... nebo jsem to byl jen já?“ Chytí Mikovu ruku, ležící na stole. „Miku, viděl jsi To taky, nebo jsem to byl jen já? Viděl jsi To? Viděl jsi ten lesní požár? A ten kráter?“

„Všechno jsem to viděl,“ říká Mike tiše a stiskne Richiemu ruku. Richie na okamžik zavře oči a pomyslí si, že snad nikdy v životě necítil tak příjemnou a mocnou vlnu úlevy, ani snad když jednou letadlo z Los Angeles do San Franciska, kterým letěl, sjelo z přistávací plochy a stačilo tak tak zabrzdit – nikdo nebyl zabit ani zraněn. Z prostoru nad hlavami cestujících vypadlo několik zavazadel, a to bylo snad všechno.

Skočil na žlutou nouzovou skluzavku a pomohl nějaké ženě z letadla. Ta žena si pak vyvrkla kotník na nějakém pahrbku, ukrytém ve vysoké trávě. Smála se a pořád říkala: „Naprostě nechápu jak je možné, že nejsem mrtvá. To prostě vůbec nechápu.“ A tak Richie, jednou rukou tu ženu téměř nesoucí a druhou mávající na hasiče, kteří zuřivými gesty pobízeli cestující, aby si pospíšili s vyklížením letadla, řekl: „No dobře, tak jste mrtvá, jste prostě mrtvá, už je vám líp?“ a oba se rozesmáli. Tenkrát to také byl úlevný smích... ale tato úleva je větší. „O čem to vy dva mluvíte?“ ptá se Eddie a hledí z jednoho na druhého.

Richie pohlédne na Mika, ten však zavrtí hlavou. „Jen to řekni, Richie. Já jsem už toho dnes navyprávěl dost.“

„Vy ostatní to asi nevíte, nebo se nepamatujete, protože jste už odešli,“ říká jim Richie. „Já a Mike jsme v té kouřové díře zůstali jako dva poslední Mohykáni.“

„Kouřová díra,“ přemítá Bill. Oči má někde daleko, zamýšlené.

„To pálení v očích,“ říká Richie, „pod kontaktními čočkami, to jsem pocítil poprvé těsně poté, co mi Mike zavolal do Kalifornie. Tenkrát jsem nevěděl co to je, ale teď už je mi to jasné. Je to kouř. Kouř starý sedmadvacet let.“ Pohlédne na Mika. „Asi bys řekl, že to je nějaká psychologická záležitost. Nebo psychosomatická? Něco z podvědomí?“

„Já bych řekl, že ne,“ odpovídá Mike tiše. „Já bych řekl, že to, co jsi cítil, bylo zrovna tak reálné, jako jsou tyhle balónky nebo ta hlava, co já jsem ji viděl v lednici, nebo mrtvola Tonyho Trackera, kterou viděl zase Eddie. Jen jim to pověz, Richie.“

Richie říká: „Bylo to asi pět nebo šest dní nato, co Mike přinesl album svého otce do Lad. Řekl bych, že to bylo tak někdy po polovině července. Klubovnu jsme už měli hotovou. Ale ta kouřová díra, to byl tvůj nápad, Slamníku. Měl jsi to z nějaké knížky.“

Ben se trochu usmívá a přikyvuje.

Richie si pomyslí: Toho dne bylo zataženo. Žádný vánek. Ve vzduchu visela bouřka. Jako toho dne asi o měsíc později, když jsme tam stáli v kruhu v říčce a Stan nám nařezával dlaně tím střepem z láhve od coca-coly. Ten vzduch tam přímo seděl, jako by čekal, že se něco stane a Bill nám pak

řekl, že proto se to tam tak rychle začoudilo, protože tam nebyl vůbec žádný tah.

Sedmnáctého července. Ano, to byl den té kouřové díry. Sedmnáctého července roku 1958, skoro měsíc po začátku letních prázdnin a po vytvoření prvního zárodku Smolařů – Billa, Eddieho a Bena – u té přehrady v Ladech. Najděte mi předpověď počasí pro ten den před téměř sedmadvaceti lety, pomyslí si Richie, a řeknu vám přesně, co v ní je, aniž bych ji musel číst: já, Richie Tozier, alias Velký Génius. „Horko, vlhko, s možností bouřek. A pozor na vidiny, jež mohou nastávat při pobytu v zakouřeném prostoru...“

Bylo to dva dny po objevu mrtvoly Jimmyho Culluma, den poté, co do Lad přišel znovu pan Nell a seděl přímo nad klubovnou, aniž by tušil, že tam je, protože to už ji měli zakrytou, když předtím Ben osobně dohlížel na pečlivé nanášení lepidla a ukládání drnů. Pokud si někdo neklekl a nezkoumal pečlivě půdu, nemohl v žádném případě nic poznat. Stejně jako tenkrát ta přehrada, i klubovna se stala dalším obrovským Benovým úspěchem, ale tentokrát se to pan Nell neměl dozvědět.

Vyptával se jich podrobně, oficiálně, jejich odpovědi si zaznamenával do svého černého notýsku, ale moc mu toho nebyli schopni říci – alespoň ne o Jimmym Cullumovi – a tak pan Nell zase šel, když jim předtím ještě jednou připomněl, aby si do Lad chodili hrát jen pohromadě... když už tam vůbec chodí. Richie se domníval, že pan Nell by jim jednoduše řekl, aby z Lad zmizeli, kdyby někdo na policejní stanici byl přesvědčen, že Jimmy Cullum (nebo některé jiné dítě) byl zabitý v Ladech. Ale oni věděli svoje: jeho ostatky se tu našly jen v důsledku komplikovaného systému kanalizace a odvodňování.

Pan Nell přišel šestnáctého, ano, to byl také horký a vlhký den, ale také svítilo slunce. Sedmnáctého bylo zataženo.

„Tak povíš nám to nebo ne, Richie,“ ptá se Beverly. Trochu se usmívá, plně rty má slabě naružovělé, oči jí svítí.

„Já jen přemýšlím odkud mám začít,“ říká Richie. Snímá si brýle, čistí si je o košili, a najednou ví odkud začne: od chvíle, kdy se pod nimi s Billem otevřela země. Pochopitelně o klubovně věděl – i Bill – ale přesto ho vyděsilo, když spatřil, jak se náhle pod ním země otvírá do nějaké černé díry. P

Vzpomíná si, jak ho Bill vezl na Stříbrňákově k jejich obvyklému místu na Kansas Street, a jak potom schovávali Stříbrňáka pod mostek. Vzpomíná si, jak spolu šli cestičkou k mýtině, někdy se museli vyhýbat bujně rostoucímu křoví – léto vrcholilo a Lada byla v nejvyšším rozkvětu. Vzpomíná si, jak odháněli komáry bzučící jim kolem uší; dokonce si vzpomíná, jak Bill řekl (jak zřetelné to slyší, zřetelněji než kdyby se to stalo včera, spíš jako kdyby se to dělo právě teď): „P-p-počkej chví-

2

li, Richie. M-m-máš na zádech jednoho p-p-parádního.“

„Ach, sakra,“ řekl Richie. Nenáviděl komáry. Jsou to vlastně jen takoví malí létající upíři. „Zavraždí ho, Velký Bille.“

Bill plácl Richieho po zádech.

„Au!“

„V-v-vidíš ho?“

Bill podržel před Richieho obličejem dlaň, v níž měl rozplácnutého komára uprostřed rozpatlané skvrny krve. *Mojí krve*, pomyslel si Richie, *prolité za vás za všechny*. „Fuj,“ řekl.

„Žádné s-s-strachy,“ řekl Bill. „Tahle m-m-mrcha už dosála.“

Kráčeli dál, plácali komáry a odháněli mraky mušek, jež přitahovalo něco v jejich potu – něco, co později melo být identifikováno jako „feromony“.

„Bille, kdy řekneš ostatním o těch stříbrných kulkách?“ zeptal se Richie, když se blížili k jejich mýtině. V tomto případě byli „ostatními“ myšleni Beverly, Eddie, Mike, Ben a Stan – i když Richie si byl skoro jist, že Stan stejně dobře ví, co v knihovně studovali. Stan byl chápavý – občas až moc chápavý, říkal si Richie někdy. Když tenkrát přinesl Mike do Lad album svého otce, Stan téměř odpadl. Richie byl vlastně skoro přesvědčený, že Stan už nikdy nepřijde a že z Klubu Smolařů se stane sexteto (to bylo slovo, jež se Richiemu moc líbilo, vždy kladl přízvuk na první slabiku). Ale Stan druhý den přišel a Richie si ho od toho dne vážil ještě víc. „Řekneš

„jim to dnes?“

„D-d-dnes ne,“ řekl Bill.

„Ale nevěříš, že to bude účinkovat, nebo ano?“

Bill pokrčil rameny a Richie, který rozuměl Billu Denbroughovi víc než kdokoliv jiný (než se v jeho životě objevila Audra Phillipsová), měl pocit, že nebýt koktání, jež Billovi znesnadňovalo vyjadřování, by teď nejspíš řekl, že děti, vyrábějící si kulky ze stříbra, to jsou jen nesmysly z klukovských knížek a kreslených seriálů... Jedním slovem kecy. Nebezpečné kecy. Zkusit to mohou, to jo. Ve filmu to možná funguje. Ale...

„Co?“

„Měl bych n-n-nápad,“ řekl Bill. „Něco jednoduššího. Ale j-j-jen kdyby Beverly –“

„Kdyby Beverly co?“

„Ale, z-z-zapomeň na to.“

A Bill už k tomu víc neřekl.

Přišli na mýtinu. Když se člověk podíval zblízka, mohlo se mu zdát, že tráva tam je v jednom místě nepatrně temnější – jako trochu podupaná. Dokonce se mohla zdát i trochu jako umělá – jako kdyby na ní bylo to listí a jehličí naaranžované. Bill zvedl ze země obal od oplatky – nejspíš Benovy – a roztržitě si ho dal do kapsy.

Oba hoši přicházeli doprostřed mýtiny... a náhle se pod nimi otevřel pruh země o délce asi pětadvaceti centimetrů a šířce asi deseti centimetrů, se strašidelným zavržením pantů, a z temnoty na ně hleděly nějaké oči. Richieho na chvíli zamrazilo v zádech. Ale byly to jen oči Eddieho Kaspbraka, a Eddie, jehož pak měl o týden později navštěvovat v nemocnici, zaintonoval dutě: „Kdo mi to tu dupy dupy dupe po látce?“

Zespoda se ozvalo chichotání a problesklo světlo baterky.

„To jsou jen domorodci, señore,“ řekl Richie, přičapl na bobek, nakrucoval si neviditelné kníry a hovořil svým Hlasem Pancho Vanilky.

„Jo?“ zeptala se Beverly zespodu. „Tak nám ukažte vaše odznaky.“

„Znaky?“ vykřikl potěšeně Richie. „My přeci žádný podělaný *znaky* nepotřebujeme!“

„Tak jdi do háje, Pancho,“ odpověděl Eddie a přibouchl

dvířka průzoru. Zezdola se ozvalo další přidušené chichotání.

„*Koukejte všichni pěkně vylézt, a s rukama nahoře,*“ zvolal Bill hlubokým, velitelským hlasem dospělého. Kráčel sem a tam po drny zakrytém příklopu klubovny. Zem se pod jeho kroky trochu prohýbala, ale ne moc. Postavili si ten úkryt skutečně solidně. „*Nemáte vůbec žádnou šanci,*“ pokračoval stejným tónem a připadal si v tu chvíli jako neohrožený policista z toho televizního seriálu o policii v Los Angeles. „*Koukejte odtamtud vylézt, výtržníci! Nebo vás VYSTŘÍLÍME!*“

Ještě jednou na strop dupnul, aby svá slova zdůraznil. Zdola se ozývaly výkřiky a chichotání. Bill se smál a neuvědomoval si, že Richie na něj zadumaně hledí – nedívá se na něj jako jedno dítě na druhé, nýbrž – na krátký moment – jako se na dítě dívá dospělý.

On neví, že nebude dítětem napořád, pomyslel si Richie.

„Pusť je dovnitř, Bene, než prorazí strop,“ řekla Beverly. O chvilku později se padací dveře zvedly jako poklop ponorky. Ben vyhlédl ven. V obličejí byl červený. Richie si okamžitě domyslel, že Ben seděl vedle Beverly.

Bill a Richie se protáhli dveřmi a Ben je za nimi opět zavřel. Seděli tu teď všichni, nalepeni na stěny z prken, tváře se jim nezřetelně rýsovaly ve světle Benovy baterky.

„T-t-tak co se d-d-děje?“ zeptal se Bill.

„Nic moc,“ řekl Ben. Skutečně seděl vedle Beverly a tvář měl červenou a šťastnou. „Jen jsme –“

„Jen jim to řekni, Bene,“ přerušil ho Eddie. „Řekni jim, co se děje. Uvidíme, co tomu řeknou.“

„Stejně to ale nebude nic pro tvoje astma,“ řekl Eddiemu Stan takovým tím hlasem „někdo tu musí promluvit rozumně“.

Richie seděl mezi Mikem a Benem, kolena si držel sepnutýma rukama. Tady dole bylo příjemně chladno. Sleduje světlo baterky, putující z jedné tváře na druhou, zapomněl na chvíli na to, co ho venku před malou chvilkou tak poděsilo. „O čem to mluvíte?“

„Ale, Ben nám vyprávěl takový příběh o jednom indiánském obřadu,“ řekla Beverly. „Ale Stan má pravdu, to by nebylo dobré pro tvoje astma, Eddie.“

„S tím si ty nemusíš dělat starosti,“ řekl Eddie, a znělo to – alespoň pro Richieho uši – jen trochu zneklidněné. „To se mi

obvykle stejně ozývá jen když se rozčlím. A stejně bych to chtěl zkusit.“

„Z-z-zkusit co?“ zeptal se ho Bill.

„Obřad kouřové díry,“ řekl Eddie.

Kužel světla Benovy baterky sklouzla vzhůru a Richie jej sledoval. Během Benova výkladu se bezcílně pohyboval po dřevěném stropu jejich klubovny. Klouzal po ohoblovaných, rýhovaných prknech mahagonových dveří, které sem všichni přitáhli před třemi dny ze skládky. Richie si v souvislosti s Jimmym Cullumem, tichým prkem, který také nosil brýle, pamatoval, že ve dnech, kdy přšelo, rád hrával takovou tu hru, co se sestavují z kostek slova. *Už si ji nikdy nezahraje*, pomyslel si Richie a trochu se oťásl. Ve tmě nikdo to zachvění nezpozoroval, ale Mike Hanlon, namáčkutý na něj ze strany, naň zvědavě pohlédl.

„No, minulý týden jsem si půjčil v knihovně jednu knížku,“ začal Ben. „Jmenuje se *Přízraky Velkých planin* a je to o indiánských kmenech, žijících na západě před sto padesáti roky. Komanči, Pejutové, Kiowové a Otoové. Fakt dobrá knížka. Jednou bych se rád podíval do těch míst, kde žili. Do Iowy, Nebrasky, Colorada, Utahu...“

„Prosím tě, zmlkni už a povídej o tom Obřadu kouřové díry,“ šfouchla do něj loktem Beverly.

„Jasně,“ řekl. „Hned.“ A Richie si pomyslel, že jeho reakce by byla stejná, i kdyby Beverly do něj šfouchla loktem a řekla mu: „Bene, vypij už ten jed, jo?“

„Totiž všichni tihle Indiáni měli jeden zvláštní obřad a tahle naše klubovna mi ho připomněla. Kdykoliv se potřebovali k něčemu důležitému rozhodnout – třeba jestli se mají přestěhovat za stádem bizonů nebo jít hledat pitnou vodu nebo jestli se mají vydat na válečnou stezku – tak vždycky vykopali do země velkou díru a zakryli ji větvemi, jen uprostřed nechali otvor na ventilaci.“

„K-k-kouřovou díru,“ řekl Bill.

„Tvůj postřeh mne znovu a znovu udivuje, Velký Bille,“ řekl Richie vážně. „Měl bys jít do televize do toho soutěžního pořadu *Jednadvacet*. Určitě bys vyhrál i nad starým Charlie Van Dorenem.“

Bill udělal pohyb, jako že praští, Richie sebou cuknul a pořádně se bouchnul do hlavy o výztužnou lať.

„Au!“

„Dobře ti t-t-tak,“ řekl Bill.

„Zabiju tě, ty jeden gringo smradlavej,“ řekl Richie. „My tu nepotřebujeme žádnýho smradlavýho –“

„Kluci, nechte toho, jo?“ požádala je Beverly. „Tohle je *zajímavý*.“ A vyslala směrem k Benovi tak hřejivý pohled, že Richie byl přesvědčen, že Slamníkovi začne každou chvíli z uší funět pára.

„Dobře, B-B-Bene,“ řekl Bill. „P-p-pokračuj.“

„Jasně,“ řekl Ben. To slovo z něj vyšlo jako zakokrhání. Musel si odkašlat a pak pokračoval. „Když byla kouřová díra hotová, tak se v ní rozdělal oheň. Používali čerstvé dříví, takže to fakt čudilo. A pak všichni odvážní si tam dolů vlezli a sedli si kolem toho ohně. Všechno tam bylo vyplněné tím kouřem. V té knížce psali, že to byl náboženský obřad, ale také to bylo něco jako zkouška odvahy, rozumíte? Asi po půl dni většina odpadla, protože to tam v tom kouři už nemohli vydržet a zůstali tam jen dva nebo tři. A ti pak měli mít vidiny.“

„No jasně, když bych dejchal kouř pět hodin, tak bych taky měl vidiny jedna báseň,“ řekl Mike a všichni se zasmáli.

„No a ty vidiny měly celému kmenu napovědět, co mají dělat,“ řekl Ben. „Já teda nevím, jestli tahle část je pravdivá nebo ne, ale v té knížce píší, že většinou jim ty vidiny pomohly.“

Zavládlo ticho a Richie pohlédl na Billa. Uvědomoval si, že všichni pohlédli na Billa a měl znovu pocit, že ten Benův příběh o kouřové díře je něco víc než jen to, o čem se člověk dočte v knížce a pak si to chce sám vyzkoušet, jako třeba nějaký chemický pokus nebo nějaký kouzelnický trik. To mu bylo jasné, a bylo to jasné i ostatním. Nejlíp to asi věděl sám Ben. Takové věci přeci museli vědět.

A pak měli mít vidiny... Většinou ty vidiny jim pomohly.

Richie si pomyslel: *Vsadím se, že kdybychom se ho zeptali, Slamník by nám vykládal, že ta kniha mu prostě skočila do ruky. Jako kdyby něco prostě chtělo, aby si přečetl právě tuhle knihu a aby nám pak vyprávěl o tom obřadu kouřové díry. Protože tady vládne kmenové právo, ne? Ano. My. Jasně, myslím že potřebujeme vědět co se teď stane.*

A tahle myšlenka ho dovedla k další: *Mělo se tohle stát?*

Od té chvíle, kdy Bena napadlo vybudovat místo klubovny na stromě klubovnu pod zemí, mělo se právě tohle stát? Kolik z toho všeho si vymýšlíme sami a kolik je toho za nás vymyšleno?

Takovou myšlenku považoval svým způsobem za téměř uklidňující. Je hezké představovat si, že někdo mocnější než vy, někdo *chytřejší* než vy za vás myslí, jako dospělí, kteří vám připravují jídelníček, kupují vám šaty a vládnou vaším časem – a Richie byl přesvědčen, že ta síla, která je svedla dohromady, která použila Bena jako posla, jenž jim měl přinést myšlenku kouřové díry – že tato síla je jiná než ta, co zabíjí děti. Musí to být nějaká její protiváha... něco stojící na druhé straně než...

(no můžeš to přeci klidně vyslovit)

To. Ale zároveň se mu nelíbilo, že není vládcem svých činů, že ho někdo řídí, že jím někdo manipuluje.

Všichni se dívali na Billa; všichni čekali, co Bill řekne.

„N-n-no,“ řekl, „zní to fakt z-z-zajímavě.“

Beverly si povzdychla a Stan se neklidně zavrtěl... to bylo všechno.

„F-f-fakt zajímavě,“ opakoval Bill, prohlížel si ruce a možná to bylo jen tím špatným osvětlením z Benovy baterky, možná se mu to jen zdálo, ale Richie si pomyslel, že Bill je trochu blbý a že má strach, i když se usmívá. „M-m-možná bychom mohli p-p-p-použít ty vidiny, aby n-n-nám řekly, co m-m-máme dělat s tím n-n-naším problémem.“

A jestli někdo tu vidinu bude mít, pomyslel si Richie, tak to bude Bill. Ale v tom se měl mýlit.

„No jo,“ řekl Ben, „možná to taky funguje jen u Indiánů, možná je blbost to zkoušet.“

„Jasně že je to blbost,“ řekl Stan chmurně. „Nejspíš všichni z toho kouře omdlíme a pak se zadusíme. Je to blbost jedna báseň.“

„Ty to teda nechceš, Stane?“ zeptal se Eddie.

„Ale jo,“ řekl Stan. Povzdechl si. „Vy ze mě stejně jednou uděláte pošuka, je vám to jasný?“ Podíval se na Billa. „Kdy to uděláme?“

Bill řekl: „N-n-no, asi nejlepší by b-b-bylo teď hned, n-n-ne?“

Nastalo ohromené ticho. Pak Richie vstal, otevřel padací

dveře a vpustil do klubovny tlumené světlo klidného letního dne.

„Já mám s sebou sekyrku,“ řekl Ben, vylézaje za Richiem.
„Kdo mi pomůže nasekat nějaké zelené větve?“

Nakonec pomáhali všichni.

3

Všechno připravit jim trvalo asi hodinu. Nasekali asi čtyři náruče slabších zelených větví, jež Ben zbavil olistění. „Ty budou kouřit jedna báseň,“ řekl. „Jenom nevím, zda se nám je vůbec podaří zapálit.“

Beverly a Richie se vydali ke břehu Kenduskeag a vrátili se se zásobou kamenů v Eddieho bundě (jeho matka mu vždy nakazovala, aby si bral bundu, i když se teploty blížily třiceti stupňům – mohlo by třeba začít pršet, říkala paní Kaspbraková, a když budeš mít na sobě bundu, tak nepromokneš). Na zpáteční cestě ke klubovně řekl Richie Beverly: „Ty se ale zúčastnit nemůžeš, Beverly. Ty jsi holka. A Ben říkal že do kouřové jámy mohou jen odvážní muži, ne žádné squaw.“

Beverly se zastavila a pohlédla na Richieho se směsí pobavení a podráždění. Z ohonu jí vyklouzl pramínek vlasů; našpulila spodní ret a odfoukla si ho z čela.

„Tebe přeperu, kdy já budu chtít, Richie. A ty to víš.“

„Kriste pane, nedělej to, slečna Scavlett!“ řekl Richie, kouleje očima. „Voni sou eště teprv holka a voni pořád budou jen holka. Voni nejsou žádnéj statečnej Indián!“

„Tak budu statečná Indiánka,“ řekla Beverly. „Poneseš ty kameny ke klubovně nebo ti jich mám pár naházet na tu tvoji hlavu skopovou?“

„Pro smilování boží, slečna Scavlett, já přeci nemít žádná skopová hlava v moje lebka,“ skučel Richie a Beverly se začala tak chechtat, že pustila svoji stranu Eddieho bundy a všechny kameny z ní vypadly. Celou dobu, co je sbírali, Richieho hubovala a Richie žertoval, pítvořil se různými Hlasy a sám pro sebe si říkal, jak je ta Beverly krásná.

I když Richie to zřejmě nemyslel vážně, když mluvil o vyloučení Beverly z toho obřadu z důvodu jejího pohlaví, Bill

Denbrough to vážně myslel.

Stála proti němu, ruce v bok, tváře rozpálené hněvem. „Takový řeči si klidně nech a strč si je víc kam, Bille Kokto! Já v tom jedu taky, nebo snad už nejsem členem toho tvýho všivýho klubu?“

Bill trpělivě říkal: „T-t-tak to není, Beverly, a t-t-ty to přeci v-v-víš. Někdo tu n-n-naoře přeci zůstat *m-m-musí*.“

„Proč?“

Bill se pokusil odpovědět, ale už byl zase zablokovaný. Pohlédl na Eddieho, zda by mu nepomohl.

„Je to, jak to povídá Stan,“ řekl jí tiše. „S tím kouřem. Bill říká, že se to fakt může stát – že tam dole omdlíme. A pak se zadusíme. Bill říká, že právě tohle se většinou stane lidem při požárech v bytech. Neuhoří. Prostě se udusí kouřem. Jsou -“

Otočila se k Eddiemu. „Dobře, dejme tomu. On tedy chce, aby naoře někdo zůstal pro případ že by byly nějaké komplikace?“

Eddie zmučeně přikývl.

„Dobře, a co takhle kdybys naoře zůstal *ty*? Ty přeci máš to astma.“

Eddie nic neřekl. Obrátila se zase k Billovi. Ostatní postávali kolem, ruce v kapsách, prohlíželi si tenisky.

„Je to proto, že jsem holka, co? Že je to tak, vid’?“

„B-B-Ben -“

„Nemusíš mluvit,“ štěkla na něj. „Jenom hejbej hlavou jestli ano nebo ne. *Hlava* ti snad nekotká, nebo jo? Je to proto, že jsem holka?“

Bill váhavě přikývl.

Na chvíli se na něj dívala, rty se jí chvěly a Richie si myslel, že se rozpláče. Místo toho vybuchla.

„Tak to tedy *jdi do prdele!*“ Obrátila se, aby pohlédla na ostatní. Ucukli před jejím pohledem, jako kdyby je jeho horkost páčila. „A klidně jděte do prdele vy *všichni*, co si to myslíte taky.“ Otočila se zase na Billa a začala rychle mluvit, odsekávala jednotlivá slova. „Tohle je totiž něco jiného než jen dětská hra na babu nebo na strážníky a zloděje nebo na schovávanou, a *ty to víš*, Bille. To bychom *měli* vědět. To k tomu patří. A ty mě z toho nevyloučíš jen proto, že jsem holka, rozumíš? Raděj teda tomu koukej rychle rozumět, protože jinak okamžitě jdu. A jestli odejdu, tak budu pryč.“

Napopřád. Rozumíš?“

Odmlčela se. Bill na ni hleděl. Zdálo se, že se mu zase vrací rozvaha, ale přesto se Richie trochu bál. Cítil, že jejich šance na vítězství, na nalezení cesty, jak se zbavit té věci, co zabila George Denbrougha a ty ostatní děti, jak chytit To a zabít To, jsou nyní na vážkách. *Sedmička*, pomyslel si Richie, *to je šťastné číslo. Musí nás být sedm, tak to prostě musí zůstat.*

Někde zatrylkoval pták. Pak se odmlčel a po chvíli se zase ozval.

„D-d-dobře,“ řekl Bill a Richie si oddychl. „Ale n-n-někdo nahoře zůstat m-m-musí. Kdo tu chce z-z-zůstat?“

Richie si pomyslel že Eddie nebo Stan se dobrovolně přihlásí, Eddie však neřikal nic. Stan tu stál bledý, zamyšlený a tichý. Mike měl palce zastrčené za opaskem jako Steve McQueen ve filmu *Hledá se živý nebo mrtvý*, stál bez pohnutí, jen oči mu těkaly.

„T-t-tak kdo?“ řekl Bill a Richie si uvědomil, že s jakýmkoliv předstíráním už je konec; dosvědčovala to Beverlyina vášnivá promluva a Billova vážná, zasmušilá tvář. Je to nebezpečné, možná zrovna tak jako jeho a Billova výprava do toho domu na Neibolt Street. A všichni si to uvědomovali... a nikdo neustoupil. Richie na ně byl náhle pyšný, byl pyšný, že je tu s nimi. Po všech těch letech, co se s ním nikde nepočítalo, se s ním najednou počítá. Konečně se s ním počítá. Ještě nevěděl, zda vůbec jsou nebo nejsou smolaři, ale věděl, že jsou spolu. A jsou kamarádi. Sakra dobří kamarádi. Richie si sundal brýle a zuřivě si je otíral do podolku košile.

„Já vím, jak to uděláme,“ řekla Beverly a vyndala z kapsy krabičku sirek. Na ní byly, tak malinké, že by si člověk musel vzít lupu, aby se na ně mohl pořádně podívat, fotografie letošních kandidátek na královnu krásy. Beverly jednu sirku zapálila a pak ji hned sfoukla. Vytáhla dalších šest a přidala k nim tu vypálenou. Otočila se k nim zády a když se zase otočila zpátky, vykukovaly jí ze sevřené pěsti bílé konce všech sirek. „Tahej,“ řekla a podávala sirky Billovi. „Kdo si vezme tu vyhořelou sirku, ten zůstane tady nahoře a ostatní pak bude tahat ven, až odpadnou.“

Bill na ni pohlédl. „T-t-tak takhle to chceš?“ Usmála se na něj a ten úsměv jí rozzářil celý obličej. „Jasně, truhlíku jeden,

takhle to chci. Tak co?“

„Já tě m-m-miluju, Beverly,“ řekl a jí zčervenaly tváře. Bill si toho snad ani nevšiml. Prohlížel si konce sirek, vykukující jí z ruky a jednu si vytáhl. Hlavičku měla modrou, nevyhořelou. Obrátila se k Benovi se šesti zbývajících.

„Já tě taky miluju,“ řekl Ben chraptivě. Obličej mu hořel, zdálo se, že každou chvíli musí omdlít rozrušením. Nikdo se mu však nesmál. Někde dál v Ladech se opět ozval ten pták. *Stan určitě ví, co to je za ptáka*, napadlo Richieho nesouvisle.

„Děkuji ti,“ řekla s úsměvem a Ben si vytáhl sirku. Hlavičku neměla vyhořelou.

Nabídla teď sirky Eddiemu. Eddie se usmál takovým plachým a milým úsměvem, tak zranitelným, až to srdce trhalo. „Já tě asi taky miluju, Beverly,“ řekl a pak si naslepo vytáhl jednu sirku. Měla modrou hlavičku. Beverly teď nabídla vějíř čtyř zápalek Richiemu. „Já ji moc milovat, slečna Scavlett!“ zaječel Richie a přehnanými gesty jí posílal pusinky. Beverly se na něj jen podívala, trochu se usmála, a Richie se náhle zastyděl. „Já tě taky miluju, Beverly,“ řekl a dotkl se jejích vlasů. „Seš perfektní.“

„Děkuji ti,“ řekla.

Vytáhl si sirku a podíval se na ni v přesvědčení, že si vytáhl vypálenou. Ale nebyla vypálená.

Napřáhla sirky ke Stanovi. „Miluji tě,“ řekl Stan a vytáhl jí z ruky jednu zápalku. Nevypálenou.

„Tak teď ty a já, Miku,“ řekla a napřáhla k němu dvě zbývajících sirky.

Popošel o krok k ní. „Já teda tě tak moc neznám, abych tě mohl milovat,“ řekl, „ale přesto tě miluju. Umíš ječet víc než moje matka, řekl bych.“

Všichni se zasmáli a Mike si vytáhl sirku. Hlavičku měla nevypálenou.

„Tak asi t-t-to stejně zůstane na t-t-tobě, Beverly,“ řekl Bill. Znechuceně – tolik povyku a pro nic – Beverly otevřela dlaň. Hlavička poslední sirky byla také modrá, nevypálená.

„T-t-ty jsi švindlovala,“ obvinil ji Bill.

„Ne, nešvindlovala.“ V hlase teď měla nehněvivý protest – jak by se dalo očekávat – nýbrž nefalšované překvapení. „Čestné slovo, že jsem nešvindlovala.“

Pak jim ukázala dlaň. Všichni na ní spatřili skvrnu po

vypálené hlavičce sirky.

„Bille, přísahám na smrt svojí matky!“

Bill na ni na chvíli hleděl a pak přikývl. Aniž by se domlouvali, dali všichni své sirky Billovi. Bylo jich sedm, všechny měly hlavičky naprosto neporušené. Stan a Eddie si klekli a začali hledat na zemi v trávě, ale žádná vypálená sirka tam nikde nebyla.

„*Nešvindlovala jsem*,“ řekla Beverly znovu, jen tak pro sebe.

„Co tedy uděláme?“ zeptal se Richie.

„P-p-půjďme dolů všichni,“ řekl Bill. „P-p-protože to asi t-t-tak má být.“

„A co když tam všichni omdlíme?“ zeptal se Eddie.

Bill pohlédl znovu na Beverly. „Jestli Beverly m-m-mluví pravdu, a já m-m-myslím, že mluví, tak n-n-neomdlíme.“

„Jak to můžeš vědět?“ zeptal se Stan.

„P-p-prostě to v-v-vím.“

Ten pták se ozval znovu.

4

Jako první vlezli dolů Ben a Richie, ostatní jim podávali po jednom kameny. Richie je dával Benovi, který z nich na podlaze uprostřed klubovny sestavoval kruh.

„Dobrý,“ řekl. „To stačí.“

Dolů pak sestoupili i ostatní, každý s náručí klacků, nasekaných Benovou sekyrkou. Jako poslední sestoupil Bill. Zavřel padací dveře a otevřel průzor. „T-t-to bude díra pro k-k-kouř. M-m-máme něco na podpal?“

„Klidně si vezmi tohle, jestli chceš,“ řekl Mike a vytáhl ze zadní kapsy kalhot odrbaný sešit s kreslenými příběhy zrzka Archieho. „Už to mám přečtené.“

Bill po jednom ze sešitů vytrhával listy, pracoval pomalu a vážně. Ostatní seděli kolem stěn, nalepeni na sebe, mlčky ho sledovali. Napětí se zvyšovalo.

Na papír položil Bill tenčí větvičky a pak pohlédl na Beverly. „S-s-sirky máš ty,“ řekl.

Beverly jednu sirku rozškrtla, zazářila do šera žlutým plamínkem. „Tohle stejně nechytne,“ řekla trochu chvějícím

se hlasem a na několika místech papír podpálila. Když se jí plamínek přiblížil k prstům, hodila sirku doprostřed hranice.

Plamínky žlutě zářily, ostře vykreslovaly jejich rysy, a Richiemu v ten moment nedělalo vůbec žádné potíže uvěřit tomu Benovu příběhu o Indiánech. Pomyslel si, že to určitě tenkrát tak probíhalo, v těch starých časech, kdy bílí muži se vyskytovali jen v pověstech, kdy Indiáni táhli za stády bizonů tak obrovskými, že pokrývala zem od horizontu k horizontu, tak obrovskými, že když přecházela, otřásala se zem jako při zemětřesení. V tu chvíli si Richie představoval ty Indiány dole v jejich kouřových děrách, jak tam sedí namačkání na sebe, sledují mihotavé plameny zakusující se do syrových větví, naslouchají syčení páry vycházející z vlhkého dřeva a čekají, až k nim sestoupí vidina.

Ano. Když tu takhle sedí, věří tomu všemu... a když se dívá na zachmuřené tváře ostatních, jak sledují plameny požírající jednotlivé listy Mikova sešitu o Archiem, vidí, že tomu věří i oni.

Větve už chytaly. Klubovna se jim začínala plnit kouřem. Část toho kouře, bílého jako dýmové signály ve filmech promítaných v sobotu odpoledne, kde hrají Randolph Scott nebo Audie Murphy, unikala otevřeným průhledem. Ale protože venku se vzduch nehýbal a nevytvořil se tedy žádný tah, většina kouře zůstávala uvnitř. Byl štiplavý, pátil v očích a škrabal v krku. Richie uslyšel Eddieho dvakrát zakašlat – byl to takový suchý zvuk, jako kdyby o sebe plácala dvě polínka. *Neměl by tu dole být*, pomyslel si... ale to něco jiného na to zřejmě mělo jiný názor.

Bill přihodil na doutnající oheň další hrst větviček a zeptal se tiše, trochu změněným hlasem: „M-m-máte někdo n-n-nějakou vidinu?“

„Já mám vidinu, že tady nejsem,“ řekl Stan. Beverly se tomu zasmála, ale smích jí přešel do dusivého kašle.

Richie se hlavou opřel o stěnu a zahleděl se do průzoru, kterým pronikal do klubovny trojúhelník nažloutlého světla. Vzpomněl si na sochu Paula Bunyana toho dne v březnu... ale to byla určitě jen nějaká halucinace, nějaká

(vidina)

„Ten kouř mě zabije,“ řekl Ben. „Ach jo.“

„Tak vylez ven,“ zamumlal Richie, aniž by spustil oči z

průzoru. Cítil, že něco na něj začíná přicházet. Zdálo se mu, že je lehčí o pět kilo. A klidně by vsadil hovno proti libře šterlingů, že jejich klubovna je teď větší. O tom se nedá pochybovat. Seděl přeci vedle Bena Hanscoma, jeho tlusté stehno měl nalepené na své levé noze a zprava do ho paže tlačilo kostnaté rameno Billa Denbrougha. Teď se nedotýkal ani jednoho z nich. Pohlédl líně doprava a doleva, aby si ověřil pravdivost tohoto pocitu, a skutečně tomu tak bylo. Na levé straně byl Ben vzdálen asi pětadvacet centimetrů. Po pravé straně Bill byl ještě dál.

„Začíná se to tu nějak zvětšovat, přátelé milí,“ zahlásil. Zhluboka se nadechl a rozkašlal se. V prsou ho zabořilo, palčivě zabořilo jako při kašli, když má člověk chřipku nebo angínu. Na chvíli se mu zdálo, že to snad vůbec nepřejde; že bude kašlat tak dlouho, až ho budou muset vytáhnout ven. *Pokud ještě toho budou schopni*, napadlo ho, ale ta myšlenka ho kupodivu ani moc netrápila.

Pak ho začal Bill plácát po zádech a záchvat kašle ho přešel.

„To ani nevíš, že to neděláš pořád,“ řekl Richie. Stále ještě se díval ne na Billa, nýbrž na ten průzor. Jaké tam je světlo! I když zavřel oči, ten trojúhelník viděl pořád, vznášel se v temnotě, ale byl zelený, ne žlutobílý.

„C-c-co m-m-myslíš?“ zeptal se Bill.

„Koktání.“ Odmlčel se, slyšel někoho jiného kašlat, ale nepoznal kdo to je. „Ty bys měl dělat Hlasy, Velký Bille, ne já. Měl bys –“

Kašlání bylo hlasitější. Klubovna byla náhle zaplavena denním světlem, tak náhlým a bodavě jasným, že Richie musel zamhouřit oči. Stačil ještě zahlédnout Stana Urise, plazícího se ven.

„Omlouvám se,“ vyrazil ze sebe Stan mezi jednotlivými záchvaty kašle. „Omlouvám se, ale už nemůžu –“

„To je v pořádku,“ zaslechl se Richie říkat. „Nepotřebuješ žádný podělaný znaky.“ Hlas mu zněl, jako kdyby vycházel z nějakého úplně jiného těla.

O chvíli později se padací dveře zase zabouchly, ale dovnitř stačilo vniknout trochu čerstvého vzduchu, takže se mu v hlavě trochu vyjasnilo. Než se Ben trochu posunul, aby vyplnil uprázdňný prostor po Stanovi, uvědomil si Richie

opět jeho nohu, nalepenou na své. Jak na to vlastně přišel, že klubovna se zvětšuje?

Mike Hanlon přihodil na kouřící oheň další klacky. Richie znovu začal dýchat jen lehce a dál sledoval otvor, kterým vycházela část kouře. Ztratil pojem o čase, ale nejasně si uvědomoval, že mimo toho kouře je v klubovně teď také pohodlné a teplo.

Rozhlédl se, pohlížel na své přátele. Téměř nebyli vidět, napůl pohlceni ve stínech kouře. Beverly se hlavou opírala o kus výdřevy, ruce měla na kolenou, oči zavřené, po tvářích jí stékaly slzy směrem k ušním lalůčkům. Bill seděl se zkříženýma nohama a bradou na prsou. Ben –

Ale Ben náhle vyskočil na nohy a padací dveře se opět otevřely.

„Ben mizí,“ řekl Mike. Seděl po indiánsky přímo naproti Richiemu, oči měl červené jako králík.

Opět je ovanul poměrný chlad. Vzduch se provětral, když dveřmi unikla část kouře. Ben kašlal a na sucho se dával. Vysoukal se z klubovny za Stanovy pomoci a ještě než někdo z nich stačil dveře zase zavřít, potácivě se postavil na nohy Eddie, tvář smrtelně bledou. Jeho hubená prsa se dmula v křečích. Mátožně zatápal po západce dveří a byl by spadl dolů, kdyby ho Ben nechtyl za jednu ruku a Stan za druhou.

„Omlouvám se,“ zasípěl Eddie nezřetelným šepotem a nechal se vytáhnout ven. Padací dveře se zase zabouchly.

Pak bylo delší dobu ticho. Kouř houstnul, v klubovně se vytvořila neprůhledná mlha. *Zdá se mi, že jde o zpropadeně hustou mlhu, milý Watsone*, napadlo Richieho a na chvíli si představil sebe jako Sherlocka Holmese (takového Holmese, který se hodně podobal tomu spisovateli Basilu Rathbonovi a byl v zásadě úplně černý a bílý), kráčejičího rozhodně po Baker Street; někde poblíž je Moriarty, kočár čeká a hra je rozehrána.

Ta představa byla obdivuhodně jasná, obdivuhodně hmatatelná. Jako by měla téměř svoji tíhu, jako kdyby to nebyl žádný z těch nepatrných denních snů, jež míval každou chvíli (třeba že je baseballovým šampiónem, překonávajícím všechny rekordy historie), nýbrž takový, který je skoro *opravdový*.

Ale asi mu stále ještě zbývalo dost jasného rozumu, protože

si pomyslel, že pokud by z toho všeho měl mít jen vidinu Basila Rathbona jako Sherlocka Holmese, pak je celá ta myšlenka vidin dost přitažená za hlavu.

Pochopitelně ale s tím rozdílem, že tam venku není Moriarty. Je tam To, – nějaké To – a je opravdové. To –

Pak se padací dveře znovu otevřely a ven se s kašlem škrábala Beverly, ruku na ústech. Ben ji chytil za jednu ruku, Stan ji vzal za druhou v podpaží. Napůl tažena, napůl soukající se vlastní silou, zmizela a dveře zase zaklaply.

„F-f-fakt to tu je v-v-větší,“ řekl Bill.

Richie se rozhlédl. Viděl kruh z kamenů s doutnajícím ohněm, z něhož stoupaly obláčky kouře. Naproti sobě viděl Mika, sedícího se zkříženýma nohama jako nějaký bůžek vyřezaný z mahagonu, hledícího na něj přes oheň svýma ohněm zarudlýma očima. Jenomže Mike byl nejméně dvacet metrů od něj a Bill byl ještě dál, po Richieho pravici. Jejich podzemní klubovna teď měla rozměry tanečního parketu.

„To nevadí,“ řekl Mike. „Přijde to už brzy. Něco určitě přijde.“

„J-j-jo,“ řekl Bill. „Ale j-j-já -“

Začal kašlat. Pokusil se to potlačit, ale naopak se to ještě zhoršovalo, bylo to takové suché štěkání. Richie nejasně zahlédl, jak se Bill potácivě zvedá na nohy, šmátrá po padacích dveřích a otvírá je.

„H-h-hodně š-š-štěs -“

A pak zmizel, jak jej ostatní vytáhli.

„Vypadá to, že tu jsme už sami, milý brachu,“ řekl Richie a pak začal sám kašlat. „Vsadil bych se, že Bill tu zůstane -“

Kašel se mu zhoršoval. Přelomil se v půli, lapal po dechu a nebyl schopen se nadechnout. Hlava mu třeštila – bodalo mu v ní, byla jako nějaká dýně naplněná krví. Za skly brýlí mu z očí tekly slzy.

Odněkud zdaleka slyšel Mika, jak říká: „Jestli už nemůžeš, tak vylez nahoru. Nenič se. Nemusíš se přeci zabít.“

Zvedl ruku a zakýval jí na Mika

(žádný podělaný znaky)

v záporném gestu. Postupně se mu dařilo kašláni potlačovat. Mike měl pravdu; něco se stane, a to tak že brzy. A on u toho chtěl být, až se to stane.

Zaklonil hlavu a zase hleděl do průzoru. Ten záchvat kašle

mu v hlavě nějak odlehčil a jemu bylo, jako kdyby se vznášel na nějakém vzduchovém polštáři. Byl to příjemný pocit. Snažil se dýchat zlehka a pomyslel si: *Jednoho dne ze mne bude rokenrolová hvězda. Jasně že jo. Budu slavný. Budu natáčet desky a filmy. Budu mít černé sportovní sako, bílé boty a žlutý cadillac. A až se vrátím do Derry, všichni budou pukat závistí, i Bowers. Nosím sice brýle, ale co má být? Buddy Hollyje taky nosí. Budu řídit jako šílenec. Budu vůbec první rokenrolová hvězda ze státu Maine. Budu –*

Dál mu ta myšlenka už někam uplavala. Na tom nezáleží. Zjistil, že už nemusí dýchat opatrně a zlehka. Plíce se už přizpůsobily. Může se teď nadýchat kouře kolik chce. Možná přichází z planety Venuše.

Mike hodil na oheň další klacky. Aby nezůstal pozadu, přihodil Richie také hrst větví.

„Jak se cítíš, Richie?“ zeptal se Mike.

Richie se usmál. „Líp. Skoro dobře. A ty?“

Mike přikývl a usmál se na něj. „Já jsem v pořádku. Už tě napadaly nějaké srandovní myšlenky?“

„Jasně. Na chvíli se mi zdálo že jsem Sherlock Holmes. Pak se mi zase zdálo že bych mohl tancovat s tou skupinou Dovells. Ty máš tak strašně červené oči, že tomu ani nemůžu věřit, víš o tom?“

„Ty taky. Jsme tu jako dva angoráci, přesně takové máme oči.“

„Fakt?“

„Fakt.“

„Chceš říct, že všechno klape?“

„Jasně, všechno klape. Myslíš, že už se to blíží?“

„Už to skoro mám, Miku.“

„Jasně, příma.“

Šklebili se na sebe chvíli a pak si Richie opět opřel hlavu o stěnu a zadíval se na průzor. Brzy se začal vzdalovat někam pryč. Ne... ne pryč. Nahoru. Začal se *vznášet*. Jako (*všichni se tu vznášíme*) balónek.

„K-k-kluci, jste v p-p-pořádku?“

„Průzorem se k nim nesl Billův hlas. Přicházel z Venuše. Byl ustaraný. Richie pocítil jak zase dopadá zpátky na zem, do sebe.

„V pořádku,“ uslyšel svůj hlas, vzdálený a podrážděný.

„Říkáme že v pořádku, tak nás nech na pokoji, Velký Bille, už se to blíží, už to budeme mít.“

Klubovna se ještě zvětšila a byla obložená nějakým leštěným dřevem. Kouř už byl tak hustý, že by se dal krájet, a na oheň skoro nebylo vidět. A ta podlaha! No potěš nás pánbů! To byla plocha jako taneční parket ve filmech MGM, kde se předvádějí výstřední tance. Z druhé strany na něj hleděl Mike, byl jen nezřetelným obrysem, ztrácejícím se v té mlze. *Tak dobrý, starý brachu? V Jsem tu s tebou, Richie. Pořád všechno klape? Jasně... ale chytني mne za ruku... můžeš mne chytit? Snad ano.*

Richie natáhl ruku, a přestože Mike byl někde na druhé straně toho obrovského sálu, ucítil, jak se mu na zápěstí svírají ty silné hnědé prsty. A byl to příjemný dotyk, dobrý dotyk – dobrý nalezením touhy v klidu, klidu v touze, nalezením substance v kouři a kouře v substanci –

Zaklonil hlavu a zadíval se na průzor, světlý a maličký. Byl teď mnohem výš. Kilometry výš. Někde na nebi planety Venuše.

Už se to dělo. Začal se vznášet. *Tak pojd',* pomyslel si a začal stále rychleji stoupat tím dýmem, tou mlhou, tím kouřem – či co to vlastně bylo.

5

Už nebyli uvnitř.

Stáli s Mikem někde uprostřed Lad a bylo tam skoro šero. Byla to ta Lada, jak je oba znali, ale všechno tu vypadalo nějak jinak. Vegetace byla bujnější, hustší, divočejší. Byly tu stromy, které ještě nikdy neviděli, a Richie si uvědomil, že to, co považuje za stromy, jsou ve skutečnosti nějaké obrovité kapradiny. Bylo slyšet hučení tekoucí vody, ale nějak mnohem silněji – to nebyl poklidný tok říčky Kenduskeag, spíš podle zvuku by si člověk představil tok řeky Colorado, prodírající se Velkým kaňonem.

A bylo tu také vedro. V Maine bývá v létě vedro i vlhko, takže člověk je někdy celý ulepený, když se za horkých nocí převaluje v posteli, tady ale bylo větší vedro a větší vlhko, než kdy za celý život zažil. U nohou obou chlapců se válel

nějaký hustý dým. Byl štiplavě cítit po pálicím se syrovém dřevě a zelených listech.

Aniž by promluvili, vydali se s Míkem za zvukem tekoucí vody, prodírali se hustým porostem. Mezi některými stromy visely silné liány jako nějaké obrovité pavoucí sítě a Richie v jednu chvíli zaslechl, jak s praskotem vyrazilo z křoví nějaké velké zvíře, podle zvuku určitě větší než jelen.

Na chvíli se zastavil, aby se zorientoval. Rozhlížel se po obzoru. Tam kde se měla tyčit tlustá věž vodojemu, nestálo nic. Nebyla tam ani ta železniční trať, vedoucí k seřadišti na konci Neibolt Street, ani sídliště Old Cape – v místech kde by mělo stát, probleskovaly obrovitým kapradiním a borovicemi nějaké nízké útesy a skály z červeného pískovce.

Před nimi se ozval nějaký plácavý zvuk. Chlapci přičapli na bobek a nad nimi proletěla letka obrovských netopýrů. Byli to bez konkurence největší netopýři, jaké kdy Richie viděl a na chvíli byl ještě vyděšenější než tenkrát, když se snažili s Billem rozjet Stříbrňáka a slyšeli, jak je dobíhá ten vlkodlak. Bylo to tu hrozivě tiché a nepřátelské, ale ještě hrozivější zároveň bylo, jak úděsně *povědomá* jim ta místa jsou.

Není třeba mít strach, řekl si. Musíš si uvědomit, že to je jen sen, vidina, nebo říkej si tomu jak chceš. Jsem s kamarádem Míkem dole v klubovně, načuchaný kouře. Velký Bill bude brzo nervózní, že neodpovídáme, a sleze s Benem dolů, aby nás vynesli. Jak to říká ten zpěvák Conway Twitty – je to jen tak jako.

Ale přitom zřetelně zahlédl, že jeden z těch netopýrů měl potřhané křídlo, jeho cáry probleskovalo slunce. A když procházeli pod jednou z těch obrovitých kapradin, spatřil nějakou vypasenou žlutou housenku, jak se plazí přes její vějířovité listoví a zanechává za sebou tmavou stopu. Na těle housenky se hemžily a skákaly obrovité blechy. Jestli tohle je sen, tak je to ten naprosto nejzřetelnější sen, jaký se mu kdy zdál.

Šli dál za zvukem té vody a Richie si nebyl jist, zda se v té husté mlze, jež teď byla až po kolena, ještě jeho nohy dotýkají země či ne. Přišli do míst, kde mlha i zem končily. Richie nevěřicně zíral. Tohle přeci není Kenduskeag – a přesto to je ona. Proud vody se valil a vařil v úzkém korytu, probíhajícím v zářezu oněch skal, jež probleskovaly mezi stromy – na

druhé straně toku bylo vidět ve skále vymleté jednotlivé vrstvy věků, červené, oranžové a pak zase červené. Přes tuhle řeku se nedá přejít po kamenech; tady by byla potřeba mít provazový most, a kdyby z něj člověk spadl, byl by okamžitě pohlcen proudem. V tom dunění vařící se vody se ozýval jakýsi vztek a hněv a právě když Richie s otevřenou pusou zíral na vodu, vymrštila se neuvěřitelným obloukem nad hladinu nějaká stříbrorůžová ryba a chňapla po hejnu hmyzu, rojícího se nad vodou. Opět zajela pod hladinu, Richie ji jen tak tak stačil zaregistrovat a uvědomit si, že takovouhle rybu nikdy v životě ještě neviděl – ani na vlastní oči, ani v nějaké knížce.

Po nebi se proháněli s chraptivými skřeky nějakí ptáci. Ne pouze několik ptáků nebo několik desítek; jednu chvíli se jimi nebe tak černalo, až zastíňovali slunce. V křoviskách zase něco zapraskalo, a pak znovu a znovu. Richie se rychle otočil, srdce mu v hrudi mocně bilo, a stačil zahlédnout nějaké pádící zvíře, připomínající antilopu.

Něco se stane. A oni to věděli.

To hejno ptáků přeletělo, nejspíš se celé někam přesunovalo, možná někam dál na jih. Kolem proběhlo nějaké další zvíře... a za ním ještě jedno. A pak už bylo ticho, ozývalo se jen stále šumění Kenduskeag. V tom tichu bylo nějaké očekávání, bylo nabito něčím, co se Richiemu nelíbilo. Cítil, jak mu vlasy vstávají hrůzou a chytil zase Mika za ruku.

Víš, kde to jsme? křičel na Mika. Chápeš to?

Jasně že jo, zakřičel Mike. Chápu to! Tohle je tenkrát, Richie! Tenkrát!

Richie přikývl. Tenkrát, jako kdysi dávno, někdy velmi, velmi dávno, tenkrát, kdy všichni žili v lesích a jinde život nebyl. Octli se v Ladech, jaké byly před bůhví kolika tisíci roky. Byli v nějaké nepředstavitelně vzdálené minulosti před dobou ledovou, kdy Nová Anglie byla tam, kde je dnes Jižní Amerika... pokud vůbec nějaké dnes ještě existuje. Rozhlédl se nervózně, čekal, že k nebi zvedne svůj jeřábovitý krk nějaký brontosaurus a začne si je prohlížet s hubou plnou bahna a visících kořenů vytrhaných rostlin, nebo že se na ně vynoří z houští nějaký tygr se zakřivenými tesáky v tlamě.

Ale nestalo se nic z toho, všude vládlo jen to ticho, které o pět nebo deset minut předchází ničivé zemětřesení, kdy se na

nebi kupí purpurové mraky, všude se rozprostře purpurově žlutavé příšeří, vítr úplně ustane a ve vzduchu je cítit silný pach, podobný pachu baterií, nabíjených přes svoji kapacitu.

Jsmo v minulosti, možná o milión let zpátky nebo o deset miliónů nebo o osmdesát miliónů, ale jsme tady a něco se stane, nevím sice co, ale něco to bude, mám strach a chci, aby to už skončilo, chci už zase být zpátky, Bille, prosím tě, Bille, vytáhni nás už, je to jako kdybychom se dostali do filmu, do nějakého filmu, pomoz nám, prosím –

Mikovo sevření na jeho ruce zesílilo a on si uvědomil, že něco teď to ticho narušilo. Zaznamenal nějaké tiché vrčení – spíš ho cítil, než slyšel, dotíralo mu na bubínky, rozeznávalo v něm kosti, rezonující tím chvěním. A stále to nabývalo na intenzitě. Neprojevovalo se to žádným tónem; prostě to existovalo:

(to slovo, na začátku bylo slovo, svět)

zvuk bez tóniny, bez ducha. Chytil se stromu u něhož stáli, dotýkal se ho rukou, sledoval dlaní křivku jeho kmene a cítil i v něm ty vibrace, tu rezonanci. A ve stejný okamžik je ucítil v nohách, neustávající bodání, stoupající mu klouby a lýtky až ke kolenům, šlachy se mu měnily na ladičky.

A narůstalo to.

Přicházelo to z oblohy. Aniž by chtěl, avšak aniž by byl schopen tomu zabránit, zvrátil Richie tvář k obloze. Slunce se mu jevilo jako nějaká roztavená mince, hořící ve svatozáří vlhkostí nabitých, nízko zavěšených mraků. A pod tím tise spočívající zelená džungle Lad. Richie si pomyslel, že asi už ví, o čem bude tahle vidina: měli spatřit, jak To přichází.

K onomu chvění se teď přidal i zvuk – dunivé burácení, přecházející do ničivého zvukového crescenda. Zakryl si dlaněmi uši, začal křičet, ale neslyšel se. Mike vedle něj dělal totéž a Richie si povšiml, že Mikovi teče z nosu krev.

Oblaka na západní straně se teď zbarvila do ruda. Hnala se přímo na ně, rozšiřovala se na obloze z malého pramínku do říčky, pak širokého proudu zlověstného zabarvení, a nakonec, když nějaký obrovitý a padající hořící předmět prorazil mraky, přinesl s sebou i vichr. Žhavý a vysušující, dusivý. Ta věc na obloze byla jako nějaká obrovitá hořící hlavička sirky, spalující zrak. Vyzařovaly z ní elektrické výboje, modravé záblesky prorážely nebe se zvukovým doprovodem hřmění.

Vesmírná loď! vykřikl Richie, padl na kolena a zakryl si oči. *Ach bože, vždyť to je nějaká vesmírná loď!* Ale přitom byl přesvědčen – a později se to snažil ostatním i vysvětlit – že to žádná vesmírná loď nebyla, i když to možná vesmírným prostorem nějak připutovalo. Ať už onen den tenkrát dávno na Zemi přistálo cokoliv, muselo to připutovat z míst mnohem vzdálenějších, než je jakákoliv jiná hvězda či jiná galaxie, a pokud ho jako první napadla slova vesmírná loď, bylo to možná jen proto, že jeho mysl nebyla schopna jinak pochopit či strávit to, co vidí jeho oči.

A pak se ozval nějaký výbuch – dunivý zvuk, doprovázený ořesy, které je smetly na zem. Tentokrát uchopil Richieho za ruku Mike. Ozvala se další exploze. Richie otevřel oči a spatřil, jak k nebi stoupá ohnivý oblak a sloup kouře.

To! vykřikl na Míka, vybičovaný hrůzou – nikdy v životě, ať už předtím nebo potom, už nic tak hluboce neprožíval, už nikdy ho city tak nepřemohly. *To! To! To!*

Mike mu pomohl na nohy a běželi pak spolu podél břehu mladé řeky Kenduskeag, aniž by si uvědomovali, jak blízko srážnému břehu jsou. Mike jednou klopýtl a sklouzl na kolena. Pak zase upadl Richie, narazil si holeň a roztrhl kalhoty. Vítr zesiloval a přinášel k nim pach hořícího lesa. Kouř houstl a Richie si nejasně povšiml, že už s Mikem neběží sami. Utíkala s nimi také různá zvířata, prchala před tím kouřem, před tím požárem, před smrtí v tom požáru. Možná utíkala před Tím.

Richie začal kašlat. Slyšel, jak Mike vedle něj také kašle. Kouř ještě zhoustnul, už smýval ze všech okolních předmětů barvy. Mike opět upadl a Richie ztratil jeho ruku. Snažil se ji opět zachytit, ale nemohl ji najít.

Miku! křičel v panice a kašlal. *Miku, kde jsi? Miku! MIKU!*

Ale Mike tu nebyl; Mike byl někde pryč.

Richie! Richie! Richie!

(!!PLESK!!)

„Richie! Richie! Richie, jsi

Otevřel oči a spatřil Beverly, klečící vedle něj a otírající mu kapesníkem pusou. Ostatní – Bill, Eddie, Stan a Ben – stáli za ním, obličejem vážné a vyděšené. Richieho jedna tvář příšerně pálila.

Snažil se na Beverly promluvit, vyšlo z něj však jen jakési zaskrehotání. Pokusil se vyčistit si hrdlo, ale téměř začal zvracet. Hrdlo i plíce měl úplně spálené kouřem.

Nakonec se mu podařilo vyrazit ze sebe: „Ty jsi mi dala facku, Beverly?“

„Nic jiného mne nenapadlo udělat,“ řekla.

„Plesk,“ zamumlal Richie.

„Já jsem se jen bála, že se neprobereš, nic víc,“ řekla Beverly a náhle se rozplakala.

Richie ji chabě poklepal po paži a Bill jí položil ruku na rameno. Beverly ho za ni okamžitě uchopila a sevřela ji.

Richie se pokusil posadit. Svět mu před očima plaval ve vlnách. Když se trochu zklidnil, spatřil Mika, opřeného o strom. V obličejí, teď šedivě popelavém, měl výraz naprostého omámení.

„Poblil jsem se?“ zeptal se Richie Beverly.

„Přikývla, stále ještě v pláči.“

Skřehotavým, zadrhujícím hlasem irského policajta se zeptal: „A ono to na tebe stříkalo, miláčku?“

Beverly se skrze slzy zasmála a zavrtěla hlavou. „Obrátila jsem tě na bok. Já jsem se bála... b-b-bála jsem se, že se u-u-udusíš těmi zvratky.“ Opět se rozbřečela na celé kolo.

„T-t-to není fér,“ řekl Bill, stále ji drže za ruku. „N-n-na koktání jsem t-t-tady já.“

„Paráda, Velký Bille,“ řekl Richie. Snažil se postavit na nohy a opět těžce dosedl na zem. Svět před ním pořád ještě plaval. Začal kašlat a stačil odvrátit hlavu v obavě, že začne znovu zvracet jen okamžik před tím, než skutečně začal. Dával ze sebe nějakou zelenou pěnu a husté sliny, jež z něj vytékaly v dlouhých provázcích. „Chce někdo okoštovat?“

„Ale *hovno*,“ vykřikl Ben zároveň znechuceně i se smíchem.

„Mně se teda zdá, že to jsou spíš zvratky,“ řekl Richie, i když oči měl stále ještě zavřené. „Hovno obvykle vychází na druhém konci, aspoň teda mně. Ale fakt nevím, jak je to u tebe, Slamníku.“ Otevřel oči a spatřil ve vzdálenosti necelých

dvaceti metrů jejich klubovnu. Průzor i dveře měla dokořán. Zespoda stále ještě vycházela oblaka kouře.

Teď už byl Richie schopen se postavit na nohy. Na chvilku se mu zdálo, že začne buď znovu zvracet nebo omdlí, nebo oboje. „Plesk,“ zamumlal a sledoval, jak mu svět plave před očima. Když ho ten pocit přešel, opět se obrátil k Mikovi. Mike měl pořád ještě oči červené jako angorák a podle mokrých skvrn na jeho nohavicích Richie usoudil, že se asi také svezl na tom kolotoči, co se z něj zvrací.

„Tak na bělocha sis vedl dost dobře,“ zaskřehotal Mike a poplácával Richieho chabě po rameni.

Richie nebyl schopen na to najít odpověď – byl ve stavu pro něj velmi výjimečném.

Přišel k nim Bill a za ním i ostatní.

„Ty jsi nás vytáhl?“ zeptal se Richie.

„J-j-já a Ben. K-k-křičeli jste. Oba jste k-k-křičeli. Ale –“ Pohlédl na Bena.

Ben řekl: „To určitě ten kouř, Bille.“ Ale moc přesvědčivosti v hlase neměl.

Richie se chabě zeptal: „Myslíš si taky to co já?“

Bill pokrčil rameny. „A c-c-co, Richie?“

Mike odpověděl. „Ale předtím jsme tam přeci nebyli, ne? Vlezli jste dolů, protože jste nás slyšeli křičet, ale my jsme tam předtím nebyli, ne?“

„No, bylo tam fakt strašně zakouřeno,“ řekl Bill. „Když jsme slyšeli, jak oba křičíte, tak jsme se dost polekali. Ale pravda je, že ten křik... znělo to... no...“

„Znělo to jako o-o-odněkud z-z-zdaleka,“ řekl Bill. S příšerným koktáním jim vyprávěl, jak když slezli s Benem dolů, vůbec neviděli ani Mika ani Richieho. V panice tam šmátrali kolem sebe v začouzené klubovně ve strachu, že pokud nebudou jednat rychle, že oba se tím kouřem třeba mohou otrávit. Konečně Bill našmátral něčí ruku – Richieho. Zaječel a z kouře se vynořil Richie, téměř v bezvědomí. A když se Bill otočil, spatřil Bena, objímajícího medvědími sevřením Mika, oba se otfásali dusivým kašlem. Ben vystrčil Mika nahoru padacími dveřmi.

Ben poslouchal a kýval hlavou.

„Já jsem tam jen tak šmátral kolem sebe, rozumíš? Vlastně jsem tam jen tak chodil s nataženou rukou, jako kdybych si

chtěl s někým potřást rukou. A ty jsi mě za ni chytil, Miku. Už jsem si myslel, že tam nikde nejste.“

„Teda, pánové, vy o té naší klubovně vyprávíte jako o nějakém velkém sále,“ řekl Richie. „Jak jste se tam potáceli, šmátrali a tak dál. Vždyť je tam jen půldruhého metru na každé straně.“

Na chvíli bylo ticho a všichni hleděli na Billa, který v soustředění vraštil obočí.

„Fakt *b-b-byla* větší,“ řekl konečně. „Ž-ž-že jo, Bene?“ Ben pokrčil rameny. „Taky se mi to zdálo. Ale to bylo asi tím kouřem.“

„To vůbec nebylo tím kouřem,“ řekl Richie. „Těsně před tím než se to stalo – než jsme se dostali *ven* – si pamatují, jak jsem si říkal, že to tam je velké jako taneční parket v nějakém filmu. Jako v nějakém muzikálu. Jako ve filmu *Sedm nevěst pro sedm bratrů*, nebo tak. Mika na druhé straně jsem skoro neviděl.“

„Než jste šli *ven* zeptala se Beverly.“

„No... teda myslím... jako...“

Chytila Richieho za ruku. „Tak se to stalo, jo? Fakt se to stalo! Měli jste vidinu, jak se o tom píše v té Benově knize!“ Tvář jí zářila. „Fakt se to *stalo*!“

Richie si prohlédl nejdřív sebe, potom Mika. Mike měl na jednom kolenu manšestráky roztržené, na jeho džínách byla roztržená obě kolena. Skrze ty díry viděl, jak má obě kolena rozbitá a krvácející.

„No jestli to byla nějaká vidina, tak už o žádnou podobnou nestojím,“ řekl. „Nevím teda jak tady kamarád Cikorka, ale já, když jsem lezl dolů do klubovny, jsem na kalhotách žádné díry neměl. Tohle byly prakticky úplně nové džíny, sakra práce. Pěkně to od matky schytám.“

„A co se stalo?“ zeptali se zároveň Eddie a Ben.

Richie a Mike na sebe pohlédli a Richie pak řekl: „Beverly, neměla bys cigaretu?“

Měla dvě, zabalené do kousku papíru. Richie si jednu strčil do pusy a když mu ji zapálila, s prvním šluknutím začal tak úděsně kašlat, že jí cigaretu vrátil. „Nemůžu,“ řekl. „Omlouvám se.“

„Byla to minulost.“

„Ale hovno,“ řekl Richie. „Kdyby to byla jen minulost.“

Bylo to tenkrát.“

„Jo, jasně. Byli jsme v Ladech, ale Kenduskeag se řítila tak rychlostí kilometr za minutu. Byla pěkně hluboká. A kurva *divoká*. Omlouvám se, Beverly, ale fakt to tak *bylo*. A byly v ní ryby. Asi lososi.“

„Můj otec říká, ž-ž-že v Kenduskeag n-n-nejsou ryby už d-d-dlouho. Kvůli té k-k-kanalizaci.“

„Jasně, ale tohle bylo strašně dávno,“ řekl Richie. Nejistě se po nich rozhlédl. „Řekl bych tak před miliónem let, přinejmenším.“

Reakcí bylo ohromené ticho. Přerušila ho nakonec Beverly.

„Ale co se *stalo*?“

Richie ta slova cítil v hrdle, ale musel je násilím ze sebe dolovat. Bylo to skoro, jako kdyby se mu zase chtělo zvracet. „Viděli jsme, jak přichází To,“ řekl konečně. „Aspoň teda *myslím*, že tohle jsme viděli.“

„Kriste pane,“ zamumlal Stan. „Ach, kriste pane.“

Ozvalo se ostré zasyčení, jak Eddie použil respirátor.

„Přišlo z oblohy,“ řekl Mike. „Už nikdy v životě bych něco takového nechtěl vidět. Zářilo to tak jasně, že se vlastně na to vůbec nedalo pohledět. A vysílalo to elektrické výboje a dunělo.“

(To hřmění...“ Zavrtěl hlavou a pohlédl na Richieho. „Jako kdyby byl konec světa. A když to dopadlo, tak začal ten les hořet. A to byl už konec.“

„Nebyla to nějaká vesmírná loď?“ zeptal se Ben.

„Byla,“ řekl Richie.

„Nebyla,“ řekl Mike.

Pohlédli na sebe.

„No, aspoň si teda *myslím*, že byla,“ řekl Mike a Richie současně řekl: „Ne, to žádná *vesmírná loď* nebyla, totiž –“

Opět se odmlčeli, zatímco ostatní na ně v rozpacích zírali.

„Tak to pověz ty,“ řekl Richie Mikovi. „Asi *myslíme* oba totéž, ale neumíme to říct.“

Mike si odkašlal a pak téměř omluvně pohlédl na ostatní. „Já prostě nevím, jak to říct.“

„Tak to n-n-nějak z-z-zkus,“ řekl Bill netrpělivě.

„No, *přišlo* to z oblohy,“ opakoval Mike, „ale žádná *vesmírná loď* to vlastně nebyla. Ani žádný meteor. Bylo to spíš jako... no... něco jako Archa úmluvy z Bible, co měla

přinášet božího ducha... jenomže v téhle nebyl Bůh. Stačilo jen cítit To, jen se dívat jak To přichází a už vám bylo jasné, že To znamená zlo, že *To je zlem*.

Pohlédl na ně. Richie přikývl. „Přišlo to odněkud... z *vnějšku*. Aspoň jsem to tak cítil. Z *vnějšku*.“

„Z *vnějšku* čeho, Richie?“ zeptal se Eddie.

„Z *vnějšku* všeho,“ řekl Richie. „A když To přistálo... udělalo snad největší díru do země, co jsem kdy viděl. Udělalo z toho kopce normální koblíhu. Přistálo přesně tam, kde dneska je střed Derry.“

Pohlédl na ně. „Chápete to?“

Beverly upustila napůl vykouřenou cigaretu a zašlápla jí sandálem.

Mike řekl: „To tady je pořád, už od počátku času... dávno před tím, než se vůbec objevil člověk, i když někde v Africe už možná pár lidí tenkrát žilo, lezli po stromech nebo bydleli v jeskyních. Ten kráter tam teď už není, v době ledové se to údolí nejspíš rozšířilo a kráter se něčím vyplnil... ale To tam bylo, nejspíš spalo a čekalo, až ten led roztaje, čekalo, až přijdou lidé.“

„A proto používá kanalizaci a odvodňovací roury,“ řekl Richie. „Asi to jsou pro To něco jako dálnice pro lidi.“

„Neviděli jste, jak To vypadá?“ zeptal se Stan prudce trochu chraplavým hlasem.

Zavrtěli hlavami.

„Můžeme to porazit?“ zeptal se do ticha Eddie. „Můžeme nad něčím takovým zvítězit?“

Nikdo neodpověděl.

KAPITOLA 16

Eddieho ošklivá zlomenina

1

Když Richie končí s vyprávěním, všichni pokyvují hlavami. Eddie pokyvuje hlavou s nimi, vzpomíná s nimi, když vtom mu náhle levou paží probíhá bodavá bolest. Probíhá? Ne. Prodrává se: má pocit, jako kdyby si mu tam někdo ostrčil na kosti nějakou rezavou pilu. Zkřiví obličej a sáhne do kapsy svého sportovního saka, probere se řadou lékovek a vytáhne excedrin. Spolkne dvě pilulky a zapije je hitem ginu s ovocnou šťávou. Ta paže ho pobolívá už skoro celý den. Nejdřív si toho snažil nevšímat, mohl se mu třeba ozývat zánět kloubů, to se mu někdy za vlhkého počasí dělo. Ale když byl Richie asi v polovině svého vyprávění, vyplouvaly další a další vzpomínky a on už tu bolest poznával. Tahle silnice po které se vezeme, to už dávno není žádná Třída paměti, pomyslí si; stále víc a víc to připomíná dálnici na Long Island.

Před pěti lety, při pravidelné prohlídce (na pravidelné prohlídky Eddie chodil vždy po šesti týdnech) mu doktor řekl věcně: „Tady máš nějakou starou zlomeninu, Eddie... Spadl jsi jako dítě s nějakého stromu?“

„Tak nějak,“ souhlasil Eddie a ani se neobtěžoval vykládat doktoru Robinsonovi, že jeho matku by nepochybně okamžitě ranila mozková mrtvice, kdyby viděla – nebo jen slyšela že Eddie leze po stromech. Pravdou však bylo, že vůbec nebyl schopen upamatovat se, jak přesně došlo k tomu, že si tu ruku zlomil. Ani se mu to nezdálo být nějak důležité (i když už ten nezáměr, napadá teď Eddieho, už ten nedostatek zájmu sám o sobě je velmi zvláštní – je přeci člověkem, přisuzujícím důležitost každému kýchnutí a i té sebemenší změně v barvě své stolice). Ale byla to nějaká stará zlomenina, maličkost, stalo se to někdy dávno v dětství, ani se na to už nepamatuje a

ani si to nepotřebuje vyvolávat. Trochu ho ta ruka pobolívala, když musel za deštivých dnů delší dobu řídit. Spravilo to pár aspirinů. Prostě maličkost.

Ale teď už to není jen tak nějaká maličkost; teď si tam nějaký šílenec ostří svoji rezavou pilu, přehrává mu tou pilou na kostech celou stupnici, a Eddie si teď už vzpomíná, jak ho ta ruka bolela, když byl v nemocnici, zvláště v noci, první tři nebo čtyři dny po tom, co se mu to stalo. Ležel tam na posteli, potil se v letním vedru, čekal, až mu sestřička přinese pilulky, po tvářích mu tiše stékaly slzy a on si říkal: Bolí to, jako kdyby si tam někdo brousil pilu.

Jestli tedy tohle je ta Třída paměti, pomyslí si Eddie, tak ji klidně vyměním třeba za nádor na mozku.

Aniž by si uvědomoval, že chce promluvit, říká: „Mě pak zlomil ruku Henry Bowers. Pamatujete se na to?“

Mike přikývne. „Bylo to těsně před zmizením Patricka Hockstettera. Ale přesné datum si nepamatuji.“

„Já ano,“ řekne mldle Eddie. „Bylo to dvacátého července. Že se pohřešuje Patrick Hockstetter bylo v novinách... kdy? triadvacátého?“

„Dvaadvacátého,“ říká Beverly Roganová, ale už jim neříká, proč si tak je tím datem jista: viděla totiž tenkrát To, odnášející Hockstettera. Neříká jim ani to, že byla tenkrát přesvědčena – a je o tom přesvědčena i teď – že Patrick Hockstetter je blázen, snad ještě větší blázen než Henry Bowers. Řekne jim to, ale teď je na řadě Eddie. Ona bude mluvit po něm, a pak jim nepochybně Bill bude vyprávět, jak ty červencové události vyvrcholily... bude jim vyprávět o té stříbrné kulce, kterou vlastně nikdy nevyrobili. Pěkně šiléná bilance, pomyslí si – ale to bláznivé vytržení stále přetrvává. Kdy se naposledy cítila tak mladá? Stěží vydrží sedět v klidu.

„Dvacátého července,“ přemítá Eddie a kutálí si po stole respirátor z jedné ruky do druhé. „Tři nebo čtyři dny po té naší kouřové díře. Zbytek léta jsem měl ruku v sádře, vzpomínáte si?“

Richie se plácne do čela v gestu, na které se všichni z těch starých časů dobře pamatují a Bill si pobaveně a zároveň neklidně pomyslí, že v tu chvíli mu Richie připomíná tu figurku milého Bobra Vobra. „No jasně, pochopitelně! Když jsme se vydali do toho domu na Neibolt Street, tak jsi měl

ruku v sádře, že? A pak... tam v té tmě...“ A tady Richie v rozpacích trochu zavrtí hlavou.

„A p-pak co, Richie?“ zeptá se Bill.

„Tak to si ještě nevzpomínám,“ přiznává Richie. „Ty ano?“ Bill pomalu zavrtí hlavou.

„Ten den byl Hockstetter s nimi,“ říká Eddie. „A to bylo taky, naposledy, co jsem ho viděl živého. Možná měl fungovat jako náhrada za Petera Gordona. Myslím, že Henry Bowers už Petera do party nechtěl, protože tenkrát při té bitce ve šterkovně utekl“

„Zemřeli pak všichni, že?“ ptá se Beverly tiše. „Po Jimmym Cullumovi už umírali jen kamarádi Henryho Bowerse... nebo jeho bývalí kamarádi.“

„Všichni mimo Bowerse,“ potvrzuje Mike a pohlíží na balónky, přivázané k projekčnímu přístroji na mikrofilmy. „A ten je v Juniper Hillu. To je soukromé sanatorium pro duševně choré v Auguste.“

Bill říká: „J-j-jak to bylo, když ti zlomili tu ruku, E-E-Eddie?“

„To koktání se ti nějak zhoršuje, Velký Bille,“ říká vážně Eddie a dopíjí jedním douškem zbytek svého nápoje.

„Toho si nevšímej,“ říká Bill. „Povídej.“

„Povídej,“ opakuje Beverly a pokládá lehce ruku na jeho paži. Ta bolest se mu v ní opět ozývá.

„Dobře,“ říká Eddie. Nalévá si nový pohárek pití, chvíli ho studuje a pak říká: „Bylo to pár dní po mém návratu z nemocnice a vy jste přišli k nám domů a ukazovali jste mi ty stříbrné kuličky do ložisek. Pamatuješ se, Bille?“

Bill přikyvuje.

Eddie pohlédne na Beverly. „Bill chtěl, abys je střílela ty, kdyby bylo potřeba... protože jsi měla nejlepší mušku. A myslím, že ty jsi říkala, že je střílet nebudeš... že asi budeš mít strach. A říkala jsi nám ještě něco, ale teď si nemohu vzpomenout, co to bylo. Něco jako – „Eddie trochu vystrčí jazyk a škrabe se na něm, jako kdyby na něm měl něco nalepeného. Richie i Ben se šklebí. „Snad něco o Hockstetterovi?“

„Ano,“ říká Beverly. „Až to dopovíš, vysvětlím vám to. Tak povídej.“

„Potom co jste odešli, přišla moje matka a strašně jsme se

pohádali. Chtěla, abych se s vámi se všemi přestal okamžitě stýkat. A skoro se jí povedlo mě k tomu donutit – ona to uměla, ta na mně dovedla zapracovat...“

Bill opět přikyvuje. Pamatuje se na paní Kaspbrakovou, obrovitou ženu s podivně schizofrenickým obličejem, který dokázal být zároveň netečný, vzteklý, lítostivý i poděšený.

„Ano, málem se jí to povedlo,“ pokračuje Eddie. „Ale ten den, kdy mi Henry Bowers zlomil ruku, se stalo ještě něco jiného. Něco, co mne opravdu vyděsilo.“

Unikne mu zasmání a pomyslí si: Pořádně mě to vyděsilo, jen co je pravda... A to řekneš jen tohle? A má vůbec smysl abys něco vykládal, když ani nejsi schopen pořádně vysvětlit svoje skutečné pocity? Kdyby to bylo v nějaké knize nebo v nějakém filmu, tak to, co se stalo předtím, než mi Henry Bowers zlomil tu ruku, by změnilo můj život jednou provždy a nic by se nestalo tak, jak se to nakonec stalo... v knížce nebo ve filmu by mne to vysvobodilo. Kdyby to bylo v knížce nebo ve filmu, tak bych nikdy neměl ve svém pokoji v Městském domě kufr plný pilulek, nikdy bych se neoženil s Myrou, nikdy bych neměl pořád s sebou tenhle pitomý respirátor. V žádné knize ani v žádném filmu. Protože –

Najednou, před očima všech, se začne Eddieho respirátor po stole kutálet sám od sebe. A jak se kutálí, ozývá se takový suchý, chrastivý zvuk, trochu jako rumba-koule, trochu jako kosti... a trochu jako smích. Když se dokutálí na druhou stranu stolu, mezi Richieho a Bena, vyskočí náhle sám od sebe do vzduchu a spadne na podlahu. Richie se v úleku pokusí ho zachytit, ale Bill ostře zvolá, „N-n-nedotýkej se toho!“

„Balónky,“ vykřikne Ben a všichni se otočí.

Na obou balóncích, přivázaných k projektoru, je teď napsáno: LÉKY NA ASTMA ZPŮSOBUJÍ RAKOVINU! A pod tím sloganem jsou šklebící se lebky.

Oba balónky s prasknutím explodují.

Eddie na ně hledí, v ústech má sucho, do plic se mu začíná zase plížit ten známý dusivý pocit, jako kdyby mu plíce začaly stahovat nějaké svorníky.

Bill na něj opět pohlédne. „Co ti kdo řekl?“

Eddie si olízne rty, chtěl by si vzít svůj respirátor, ale neodvažuje se. Kdo ví, co v něm asi teď bude?

Myslí na ten den, na dvacátý červenec, na to, jak bylo vedro, jak mu matka dala šek, na němž bylo vyplněno všechno mimo částky, a dala mu také jeden dolar na hotovosti – jeho kapesné.

„Pan Keene,“ říká a jeho hlas teď zní nějak vzdáleně, slabě a bezmocně. „Byl to pan Keene.“

„Ne zrovna ten nejpříjemnější člověk v celém Derry,“ říká Mike, ale Eddie je ponořený do vzpomínek a neslyší ho.

Ano, toho dne bylo velké vedro, ale v lékárně na Center Street byl příjemný chládek, u dřevem obloženého stropu se líně otáčela velká vrtule ventilátoru a příjemně to tu bylo cítit obvyklou vůní léků a medicín. Tady se prodávalo zdraví – to bylo jeho matkou sice nevyřčené, avšak jasně na odív dávané přesvědčení. Eddie tenkrát neměl ani tu nejmenší příčinu pochybovat o tom, že snad jeho matka nemá v tomto ohledu – či v jakémkoliv jiném – pravdu.

Nicméně pan Keene tomu měl udělat konec, pomyslel si nyní s jakousi slastnou zlostí.

Vzpomíná si, jak tam stál u stojanu se sešity kreslených seriálů a líně jím otáčel, zda náhodou neobjeví nějakého nového Batmana, Superboys nebo svého největšího oblíbence, Péráka. Matčín seznam (jeho matka ho posílala nakupovat do lékárny stejně samozřejmě, jako jiné matky posílaly své syny nakupovat do samoobsluhy) a šek dal panu Keenovi; ten připraví požadované léky, pak vypíše do šeku částku a potvrzení dá Eddiemu, aby si ji matka mohla odečíst z účtu. To všechno byl pro Eddieho běžný postup. Tři různé předpisy pro matku a k tomu ještě lahvičku geritolu, protože jak se mu matka tajuplně svěřila, „Eddie, v tom je spousta železa, a ženy potřebují víc železa než muži.“ Pak vitamíny pro něj, lahvičku Dětského elixíru doktora Swetta... a pochopitelně jeho lék na astma.

Vždycky to bylo stejné. Pak se vždy zastavil se svým dolarem kapesného na trhu na Costello Avenue, kde si koupil dvě čokoládové tyčinky a pepsí-colu. Snědl tyčinky, vypil limonádu a cestou domů si cinkal drobnými v kapse. Ale onen den měla přijít změna; onen den měl skončit v nemocnici – což nepochybně změna byla – ale ta změna vlastně začínala už ve chvíli, kdy ho pan Keene zavolal. Protože místo toho, aby mu podal velký bílý sáček s léky a potvrzením, vyzval ho,

aby potvrzení uložil do kapsy a neztratil ho, zamysleně na něj pohlédl a řekl: „Pojď“

2

se mnou na chvíli do kanceláře, Eddie. Chtěl bych si s tebou promluvit.“

Eddie se na něj na chvíli podíval, zamrkal a trochu dostal strach. Hlavou mu blesklo, že si pan Keene snad myslí, že v krámě něco štípnul. Na dveřích lékárny byla cedulka, kterou si Eddie pokaždé četl. Bylo na ní obviňujícími černými písmeny – tak velkými, že by je byl schopen přečíst i Richie bez brýlí – napsáno: KRÁDEŽ V OBCHODĚ NENÍ ŽÁDNÉ „VZRŮŠO“, ŽÁDNÁ „PARÁDA“, ŽÁDNÁ „PAŤÁRNA“! KRÁDEŽ JE ZLOČIN, KTERÝ BUDEME HLÁSIT!

Eddie nikdy v životě nic neukradl, ale ten nápis v něm vždycky vzbuzoval pocity nějaké viny – zdálo se mu, že pan Keene o něm možná ví něco, co o sobě neví ani on sám.

Pak ho pan Keene zmátl ještě víc, když se ho zeptal: „Co takhle zmrzlinový pohár, nedal by sis?“

„No –“

„Ne, to bude na můj účet. Touhle dobou si také vždycky dávám pohár. Má sice kalorie, ale když si nemusíš hlídat váhu – a to ani jeden z nás nemusí – tak přijde k chuti. Moje žena říká, že vypadám jako vycpaný drát. Ten tvůj kamarád, Ben Hanscomů, ten by si měl dávat pozor na váhu. Tak s jakou příchutí, Eddie?“

„Víte, ona mi maminka říkala, abych se vrátil, hned jak –“

„Ty vypadáš, že bys mohl být na čokoládu. Tak si dáme čokoládový, ne?“ Panu Keenovi šelmovsky zablýsklo v očích, ale bylo to takové suché zablýsknutí, jako odraz slunce na slídových skalách v poušti. Eddiemu, nadšenému obdivovateli takových autorů příběhů z Divokého západu jako byli Max Brand a Archie Joceylen, takhle to zablesknutí alespoň připadalo.

„Jasně,“ podvolil se Eddie. Něco ve způsobu, jakým si pan Keene posunoval brýle po svém hubeném nose, ho dráždilo, zrovna tak jako to, jak se pan Keene zdál být trochu nervózní a zároveň jakoby niterně potěšený. Nechtělo se mu do

kanceláře pana Keena. Tady nejde o žádnou zmrzlinu. Kdepak. A ať už jde o cokoli, stejně si Eddie myslel, že nic moc tak důležitého to asi nebude.

Možná mi chce říct, že mám rakovinu nebo jinou takovou nemoc, napadlo náhle Eddieho s hrůzou. Že mám dětskou rakovinu. Leukémii. Kriste pane!

Ježíšmarjá, nebud' takový idiot, pokáral se, snaže se v duchu, aby to znělo, jako kdyby to říkal Bill Kokta. Bill Kokta totiž nahradil Jocka Mahoneye, který hrál každou sobotu dopoledne v televizi Osamělého jezdce, velkého hrdinu Eddieho života. I přes skutečnost, že nemohl pořádně mluvit, byl Velký Bill pro něj velký vzor. *Tenhle chlápek přeci není doktor ale lékárník, krucifix!* Ale Eddie byl přesto nervózní.

Pan Keene zvedl průchod pultem a kýval na Eddieho kostnatým prstem. Eddie sice šel, ale zdráhavě.

Ruby, děvče, co panu Keenovi dělalo příručí, seděla za pokladnou a četla si časopis *Hvězdy stříbrného plátna*. „Ruby, prosím tě, mohla bys nám udělat dva zmrzlinové poháry?“ zavolal na ni pan Keene. „Jeden čokoládový a jeden kávový.“

„Jasně,“ řekla Ruby, poznačila si rozečtené místo v časopise staniolovým obalem od žvýkačky a vstala.

„Přines nám je do kanceláře.“

„Jasně.“

„Tak pojd', hochu. Já tě nekousnu.“ A pan Keene na něj mrknul, což Eddieho už úplně vyvedlo z míry.

Nikdy ještě nebyl na druhé straně pultu a tak zíral se zájmem na všechny ty lahvičky, tabletky a nádobky. Kdyby bylo po jeho, ještě by se trochu zdržel prohlížením všech těch hmoždířů a paliček, vah a závaží a misek plných ampulek, ale pan Keene ho směřoval do své kanceláře a zavřel za nimi dveře. Při zvuku zaklapujících dveří se Eddiemu v plicích ozvalo varovné sevření, jež se snažil potlačit. V pytlíku, který bude odnášet domů, bude mít také čerstvou náplň do respirátoru a tak si dá pořádného sluka hned, jak odtud vypadne.

V rohu pracovního stolu pana Keena stála nádobka s lékořicovými tyčinkami. Pan Keene mu jednu nabídl.

„Ne, děkuji,“ řekl Eddie zdvořile.

Pan Keene se posadil do otáčivé židle za stůl a vzal si jednu

tyčinku. Pak vytáhl jedno šuple a něco z něj vyndal. Položil to vedle nádoby s tyčinkami a Eddie pocítil skutečný záchvěv strachu. Byl to respirátor. Pan Keene se zaklonil v židli, až se hlavou téměř dotýkal kalendáře, visícího na stěně za ním. Na obrázku v kalendáři byly zase nějaké léky. A –

– a v tom jediném kratičkém momentu, kdy pan Keene otevřel ústa a chystal se promluvit, vzpomněl si Eddie na příhodu v tom obchodě s botami, tenkrát když byl ještě opravdu malým klukem, jak na něj tenkrát matka ječela, když strčil nohu do toho rentgenového přístroje. V tomto kratičkém momentu Eddieho napadlo, že pan Keene řekne: „Eddie, devět z deseti doktorů je toho názoru, že léky na astma způsobují rakovinu, podobně jako ty rentgenové přístroje, co je mají v tom obchodě s botami. Pravděpodobně už ji máš. A tak si myslím, že bys to měl vědět.“

Ale co pan Keene skutečně řekl, bylo tak zvláštní, že Eddieho nenapadlo nic, co by mohl odpovědět. Jen tam tak seděl na rovné dřevěné židli naproti panu Keenovi jako pecka.

„Už se to táhne dost dlouho.“

Eddie otevřel ústa a pak je zase zavřel.

„Kolik je ti let, Eddie? Jedenáct, ne?“

„Ano, pane,“ pípнул Eddie. Dech už měl skutečně dost přiškrcený. Ještě to sice nebylo to známé pískání čajové konvice (proto také Richie vždycky říkal: *Vypněte už někdo Eddieho! Už se nám vaří!*), ale může to přijít každou chvíli. Pohlédl toužebně na respirátor na stole pana Keena, ale protože se po něm něco žádalo, řekl: „V listopadu mi bude dvanáct.“

Pan Keene přikývl, předklonil se jako nějaký lékárník v televizní reklamě a sepnul ruce. Brýle se mu v silném světle zářivek blýskaly. „Víš, co to je placebo, Eddie?“

Eddie nervózně odpověděl dle svého nejlepšího svědomí: „To jsou ty věci u krav, co z nich teče mléko, ne?“

Pan Keene se zasmál a zhoupl se v židli. „Ne,“ řekl a Eddie se začervenal až ke kořínkům svých na kanadský trávník přistřížených vlasů. Už začínal slyšet, jak se mu do dechu plíží to syčení. „Placebo –“

Byl přerušen zaklepáním na dveře. Aniž by čekala na odpověď, vstoupila Ruby, v každé ruce staromódní pohár se zmrzlinou. „Tvoje bude určitě ta čokoládová,“ řekla Eddiemu

a ušklíbala se na něj. Vrátil jí úšklebek, jak dokázal nejlíp, ale jeho zájem o zmrzlinu teď dosáhl snad nejnižšího bodu za celý jeho dosavadní život. Měl teď strach, který byl jak neurčitý, tak specifický. Takový strach míval, když seděl v trenýrkách na vyšetřovacím stole doktora Handora a čekal, až doktor přijde, a věděl, že venku v čekárně sedí jeho matka, zabírá skoro celé jedno kanape a drží si u očí jako zpěvník nějakou knihu (nejspíš od Normana Vincenta Pealeho *Moc pozitivního myšlení či Lidový léčitel*). Bez oděvu a bez možnosti bránit se připadal si mezi těmi dvěma jako lapený do klece.

Když Ruby vyšla z místnosti, vzal si trochu zmrzliny, aniž by vnímal její chuť.

Pan Keene počkal, až Ruby za sebou zavře dveře, a pak se znovu usmál tím suchým, slídovým úsměvem. „Uvolni se, Eddie. Já tě ani neukousnu, ani ti neublížím.“

Eddie přikývl, protože pan Keene byl dospělý a člověk má s dospělými souhlasit za všech okolností (to mu říkala matka), ale pro sebe si pomyslel: *Pche, takovýhle kecy jsem už slyšel mokrát*. Přesně tohle totiž vždycky říkal doktor, když otvíral sterilizátor a z něj se vyvalil štiplavý pach alkoholu. To byl pach injekcí a pach těch keců, sbíhající se v jednom jediném: když říkají, že to bude jen takové slabé bodnutí, že to nebude ani cítit, tak to znamená, že to bude sakramentsky bolet.

Znovu ucucnul slámkou z poháru, ale nepomohlo to; celé svírající se hrdlo teď potřeboval jen na nadechnutí se, na zásobování plic. Pohlédl na respirátor na stole, chtěl si o něj říci, avšak neodvažoval se. Napadla ho taková zvláštní myšlenka: že pan Keene možná ví, že on ten respirátor potřebuje a bojí se o něj požádat, že pan Keene ho možná

(mučí)

trápí. Jenomže to je dost hloupá myšlenka, ne? Dospělí – hlavně dospělí *rozdávající zdraví* – by malé dítě takhle nikdy netrápili, ne? Jistě že ne. Na to se nemá ani myslet, protože když se na něco takového i třeba jen myslí, může se to přivolat, alespoň tak to Eddie chápal.

Ale respirátor tu byl, měl ho tak blízko a přece tak daleko, jako když je voda mimo dosah žízní umírajícího v poušti. Stál tu na stole pana Keena, hned pod jeho slídově se usmívajícíma očima.

Eddie si teď ze všeho nejvíc přál, aby byl dole v Ladech se svými přáteli kolem sebe. Pomyšlení na nějakou nestvůru, nějakou obrovskou nestvůru, čhající pod městem, kde se narodil a kde vyrostl, přesunující se kanály a tunely z místa na místo – to bylo děsivé pomyšlení. A pomyšlení na to, že tu příšeru bude vlastně třeba zničit, bojovat s ní, bylo ještě děsivější... ale tohle tady bylo nějak ještě horší. Jak můžete bojovat proti nějakému dospělému, který vám říká, že vám neublíží, když víte, že vám ublíží? Jak můžete bojovat proti nějakému dospělému, který vám dává takové srandovní otázky a říká takové hrozivé věci jako *Už se to táhne dost dlouho?*

A tak téměř mimochodem, jako na nějakou vedlejší myšlenku, přišel Eddie na jednu z velkých pravd svého dětství. *Skutečnými příšerami jsou dospělí*, pomyslel si. Nebyla to nijak významná myšlenka, jež by se objevila v doprovodu světelných reflektorů a ohlašovala se fanfárami. Prostě se objevila a zase zapadla, pochována jinou, všemu dominující myšlenkou: *Chci svůj respirátor a chci odtud pryč.* „Uvolni se,“ opakoval pan Keene. „Většina tvých problémů, Eddie, pochází z toho, že jsi pořád tak napnutý a neuvolněný. Tak třeba to tvoje astma. Podívej se.“

Pan Keene otevřel jednu zásuvku stolu, chvíli se v ní přehraboval a pak vyndal balónek. Zhluboka nabral dech do svých hubených prsou (kravata se mu přitom kývala jako lodička na vlnách) a balónek nafoukl. Byly na něm nápisy LÉKÁRNA NA CENTER STREET. PŘEDPISY, BYLINKY, LÉKY. Pan Keene balónek zavázal a držel ho před sebou. „A teď budeme chvíli dělat, jako že to jsou tvoje plíce,“ řekl. „Tvoje plíce. Pochopitelně bych měl nafouknout balónek dva, ale protože mi z vánočního výprodeje zůstal jen jeden –“

„Pane Keene, mohl bych si teď vzít svůj respirátor?“ Eddiemu začínala třesit hlava. Cítil, jak se mu *zavírá* přívod vzduchu. Puls se mu zvyšoval, na čele mu vyvstal pot. Jeho čokoládový pohár stál na kraji stolu, třesně na povrchu zmrzliny se pomalu propadala šlehačkou.

„Za chvíli,“ řekl pan Keene. „Dávej pozor, Eddie. Já ti chci pomoci. Už je na čase, aby ti někdo pomohl. Jestli k tomu nemá odvahu Russ Handor, tak to zůstává na mně.“

Tvoje plíce jsou jako tenhle balónek, jenomže jsou ještě zabaleny ve svalovině; a ta svalovina, to je něco jako paže člověka, který obsluhuje měchy, rozumíš? U zdravého člověka ty svaly slouží tomu, aby se plíce mohly správně rozpínat a smršťovat. Ale jestliže ten, kdo má takové zdravé plíce, je neustále napnutý a svaly má tuhé, pak začnou pracovat proti těm plicím, místo pro ně. Podívej se!“

Pan Keene obepjal balónek kostnatýma rukama s jaterními skvrnami na pokožce a zmáčkl ho. Nad a pod jeho dlaněmi se balónek vyboulil a Eddie přimhouřil oči v očekávání prasknutí. Současně pocítil, že dýchání se mu už úplně zastavilo. Natáhl se přes stůl a chňapnul po respirátoru. Ramenem zavadil o těžký pohár se zmrzlinou. Ten se převrátil, sletěl se stolu a rozprskl se na podlaze jako nějaká bomba.

Eddie to slyšel jen nezřetelně. Držel respirátor a cpal si jeho trysku do úst, mačkaje přitom zoufale spoušť. Zhluboka se nadechl, myšlenky mu v panice těkaly, jako vždycky v okamžicích jako je tento: *Maminko, prosím pěkně, já se dusím, já nemohu DÝCHAT, ach bože, bože, křiste pane, já nemohu DÝCHAT, prosím, prosím, já nechci umřít, nechci umřít, prosím, prosím –*

Pak mu mlha z respirátoru začala kondenzovat na naběhlých stěnách hrdla a on opět mohl dýchat.

„Moc se omlouvám,“ řekl téměř v slzách, „moc se omlouvám za ten rozbitý pohár... já to tu uklidím a zaplatím ho... jen to, prosím vás, neříkejte mojí matce, ano? Je mi to moc líto, pane Keene, ale já jsem už nemohl *dýchat* –“

Opět se ozvalo zaklepání na dveře a dovnitř strčila hlavu Ruby. „Je všechno –“

„Všechno je v pořádku,“ řekl pan Keene ostře. „Nech nás.“

„Tak teda promiňte!“ řekla Ruby. Obrátila oči v sloup a zavřela dveře.

Eddiemu začal opět sípat dech. Ještě jednou si natáhl šluk z respirátoru a pak znovu začal ze sebe sypat omluvy. Přestal, až když viděl, že pan Keene se na něj směje – zase tím podivným suchým smíchem. Balónek ležel na stole. Eddieho něco napadlo; snažil se to zapudit, ale nešlo to. Pan Keene se díval tak, jako kdyby mu Eddieho záchvat astmatu chutnal líp než jeho zmrzlinový pohár.

„Nedělej si starosti,“ řekl. „Ruby to pak uklidí a jestli chceš něco vědět, tak jsem docela rád, že jsi ten pohár rozbil. Protože já ti slíbím, že nikdy neřeknu tvou matce, že jsi ten pohár rozbil, když ty mi zase slíbíš, že matce neřekneš nic o tomhle našem rozhovoru.“

„Jo, to vám slibuji,“ řekl Eddie ochotně.

„Dobře,“ řekl pan Keene. „Hlavně že si rozumíme. A už se cítíš líp, ne?“

Eddie přikývl.

„Proč?“

„Proč? No... protože jsem měl svůj lék.“ Pohlédl na pana Keena stejným způsobem, jako se ve škole díval na učitelku paní Caseyovou, když si nebyl jist správností odpovědi.

„Ale ty jsi žádný lék *neměl*,“ řekl pan Keene. „Ty jsi měl *placebo*. Placebo, Eddie, to je něco, co *vypadá* jako lék a *chutná* jako lék, ale *není* to žádný lék. Placebo žádný lék není, protože nemá žádné aktivní složky. Nebo jinak – pokud to je lék, tak je to lék velmi zvláštní povahy. Psychologický lék.“ Pan Keene se usmál. „Chápeš to, Eddie? *Psychologický lék*.“

Eddie to chápal, jasně; pan Keene mu tady říká, že je cvok. Ale přesto řekl: „Ne, nechápu to.“

„Podívej, já ti teď povím takový příběh,“ řekl pan Keene. „V roce 1954 proběhla řada lékařských pokusů na pacientech se žaludečními vředy na univerzitě DePaul. Sto pacientů se žaludečními vředy dostávalo tabletky. Všem se řeklo, že to jsou tabletky, které jim vředy vyléčí, ale padesát z té stovky pacientů dostalo ve skutečnosti placebo... prostě to byl nějaký prášek se stejným růžovým povlakem.“ Pan Keene se podivně uchechtнул – smíchem člověka, který vypráví spíš nějaký vtip, než popisuje lékařský experiment. „Z té stovky pacientů uvedlo třiadvadesát pacientů, že pocítují výrazné zlepšení, u jedenaosmdesáti výrazné zlepšení nastalo. A co si tedy myslíš? K jakému závěru z takového experimentu bys došel, Eddie?“

„Já nevím,“ řekl slabě Eddie.

Pan Keene si poklepal na hlavu. „Většina nemocí začíná tady, to si myslím já. Já už v tomhle oboru pracuji hodně dlouho a o placebech jsem toho věděl spoustu už dávno před tím, než ti doktoři na DePaulově univerzitě dělali tenhle pokus. Obvykle to jsou staří lidé, kteří končí braním placeb.

Nějaký starý mládenec nebo stará dáma jdou k doktorovi a jsou přesvědčeni, že mají srdeční vadu nebo cukrovku nebo bůhví co za nemoc. Ale ve většině případů to vůbec není pravda. Necítí se dobře prostě proto, že jsou už staří, tím to je. Ale co může doktor udělat? Říci jim, že jsou prostě jako hodiny s vytahaným pérem? Ne! Nejspíš ne. Doktoři mají rádi svoje honoráře, moc rádi.“ A na tváři pana Keena se teď zračilo něco mezi úsměvem a úšklebkem.

Eddie tam jen tak seděl a čekal, až bude po všem, až bude po všem, až bude po všem. *Ty žádný lék nemáš*: ta slova mu zvonila v uších.

„Doktoři jim to pochopitelně neřeknou, a já jim to taky říkat nebudu. Proč někomu přidělovat starosti? Někdy takový starý paprika přijde s receptem, kde to je přímo napsané: *Placebo*, nebo *25 gramů modrého z nebe*, alespoň starý doktor Pearson to takhle psal.“ Pan Keene si krátce odkašlal a pak usrkl z poháru.

„No a co na tom je špatného?“ zeptal se Eddieho, a když ten jen dál seděl a nic neříkal, pan Keene si sám na svoji otázku odpověděl.

„Nic! Vůbec nic! Alespoň tedy... obvykle nic.“

Placeba jsou pro staré lidi požehnáním. A pak tu jsou další případy – lidé co mají rakovinu, lidé s degenerativními srdečními vadami, lidé s ošklivými nemocemi, jimž dodnes nerozumíme a někdy sem patří i děti jako ty, Eddie! Když v takových případech placebo pomůže pacientovi, aby se cítil lépe, tak je to něčemu na škodu? No řekni, Eddie, je to něčemu na škodu?“

„Ne, pane,“ odpověděl Eddie a hleděl na podlahu, na cákanec zmrzliny, šlehačky a rozbitého skla. Uprostřed toho všeho ležela třešně jako nějaká usvědčující krvavá skvrna z kriminálního příběhu. Jak se na tu spoušť díval, začínala se mu prsa opět svírat.

„Tak to jsme tedy jako Petr a Pavel! Máme na to stejný názor! Před pěti lety, když měl Vernon Maitland rakovinu hrtanu – to je strašně bolestivá forma rakoviny – a doktoři už nevěděli, co by mu proti těm bolestem naordinovali, zašel jsem za ním do nemocnice a přinesl jsem mu lahvičku cukrových pastilek. Byl to můj nejlepší přítel, rozumíš. A řekl jsem mu, Verne, tohle jsou takové speciální experimentální

pilulky proti bolesti. Tihle doktoři nevědí, že ti je dávám, tak probiha dej pozor, aby se to nedozvěděli. Možná nezaberou, ale myslím si, že spíš zaberou. Neber ale víc než jednu denně, a jenom když budeš mít opravdu velké bolesti.' Děkoval mi se slzami v očích. *Se slzami v očích*, Eddie! A zabraly mu! *Ano!* A byly to jen cukrové pastilky, ale potlačily mu bolesti... protože ta bolest, ta je tady."

A pan Keene si s vážným výrazem opět poklepal na hlavu.

Eddie řekl: „Takhle zabírá i můj lék.“

„Já vím, že zabírá,“ odpověděl pan Keene a usmál se tím spokojeným úsměvem dospělých. „Na tvoje plíce ti to ale *zabírá* jen proto, že ti to zabírá na tvoji hlavu. Tvůj lék, HydrOx, Eddie, je jen voda s troškou kafru, aby to mělo vůni léku.“

„Ne,“ řekl Eddie. Opět začal sípat.

Pan Keene si vzal trochu zmrzliny, zamíchal roztékající se krém a pečlivě si ubrouskem otřel bradu, zatímco Eddie opět použil svůj respirátor.

„Já už bych chtěl jít,“ řekl Eddie.

„Dovol, abych to dokončil, prosím tě.“

„Ne! Já už chci jít, vy už máte peníze a já už chci jít domů!“

„Počkej, já to domluvím,“ řekl pan Keene tak panovačně, že Eddie zůstal sedět v židli. Dospělí jsou někdy s tou svou panovačností nesnesitelní. Úplně nesnesitelní.

„Částečně je problém v tom, že tvůj doktor, Russ Handor, je slaboch. A částečně je problém v tom, že tvoje matka si umanula, že jsi nemocný. A ty, Eddie, se plácáš uprostřed toho.“

„Já nejsem žádný cvok,“ zašeptal Eddie, ta slova z něj vycházela v jakémsi suchém chrapotu.

Židle pana Keena zavržala jako nějaký obludný cvrček. „Cože?“

„Říkám, že nejsem žádný cvok!“ vykřikl Eddie. Okamžitě se mu po tváři rozšířil ruměncem hanby.

Pan Keene se usmál. Mysli si, co chceš, říkal ten úsměv. Mysli si, co ty chceš, a já si budu myslet taky svoje.

„Já ti jenom chci říci, Eddie, že ty fyzicky vůbec nejsi nemocný. Ty nemáš *na plicích* žádné astma; ty ho máš v *hlavě*.“

„Chcete prostě říct, že jsem cvok.“ Pan Keene se předklonil a pozorně se na něj zadíval.

„Nevím,“ řekl měkce. „Jsi cvok?“

„To je lež!“ vykřikl Eddie, překvapený tím, jaká silná slova vycházejí z jeho slabých plic. Myslel na Billa, jak ten by asi reagoval na taková ohromující obvinění. Bill by věděl co odpovědět, koktání nekotání. Bill umí být statečný. „To všechno je velká lež! Já mám astma! Mám!“

„Ano,“ řekl pan Keene a jeho suchý úsměv teď přešel do podivného úšklebku kostlivce. „Ale kdo ti ho dal, Eddie?“

Eddiemu vířily hlavou myšlenky. Ach, jak je mu špatně, jak moc je mu špatně.

„Před čtyřmi lety, v roce 1954 – ve stejném roce kdy byly prováděny ty pokusy DePaulovy univerzity, to je ale náhoda – ti začal doktor Handor předpisovat ten HydrOx. To je označení vodíku a kyslíku, dvou prvků tvořících vodu. Od té doby kryji tento podvod, ale už ho dál krýt nehodlám. Tvůj lék na astma zabírá spíš na tvoji hlavu než na tvoje tělo. Tvoje astma je důsledek nervového namáhání bránice, řízeného tvým mozkiem... nebo tvou matkou. Ty nemocný nejsi.“ Zavládlo nepřijemné ticho.

Eddie seděl v židli, hlavou mu vířily tisíce myšlenek. Na chvílku zvažoval možnost, že pan Keene třeba mluví pravdu, ale ta myšlenka v sobě nesla tolik důsledků, že se neodvážil ji přijmout. Ale vlastně proč by pan Keene měl lhát, a ještě k tomu v tak vážné věci?

Pan Keene seděl a usmíval se svým suchým, bezcitným, pouštním úsměvem.

Já přece mám astma. Mám ho. Toho dne, kdy mi dal Henry Bowers do nosu, toho dne, kdy jsme se s Billem snažili postavit v Ladech přehradu, jsem skoro umřel. To si snad mám myslet, že si to moje hlava jen... že si to všechno jen vymýšlela?

Ale proč by lhal? (A pak, po mnoha letech, si měl v knihovně položit obłudnější otázku: Proč by mi říkal pravdu?)

Nejasně slyšel, jak mu pan Keene říká: „Eddie, já už tě delší dobu sleduji. Tohle všechno ti říkám nejen proto, že už jsi dost starý na to, abys to pochopil, ale i proto, že jsem si všiml, že sis konečně našel pár kamarádů. Jsou to dobří

kamarádi, vid'?"

„Ano,“ řekl Eddie.

Pan Keene se zaklonil v židli (opět příšerně zavržala) a přivřel jedno oko, což mohlo, ale i nemuselo znamenat mrknutí. „A vsadil bych se, že tvoje matka je moc ráda nemá, co?“

„Má je celkem ráda,“ řekl Eddie a pomyslel na odsuzující hodnocení Richieho Toziera, vyslovené jeho matkou (*má falešná ústa... a je z něj něco cítit, Eddie... asi kouří*), její napomenutí, aby nepůjčoval žádné peníze Stanu Urisovi, protože to je Žid, a jak od první chvíle neměla ráda Bena, protože je to „takový tlust'och“.

Opakoval panu Keenovi: „Náhodou je má moc ráda.“

„Opravdu?“ řekl pan Keene a dál se usmíval. „No, možná máš pravdu, možná ne, ale každopádně alespoň už máš nějaké kamarády. Možná bys s nimi mohl promluvit i o svých problémech. O téhle... téhle mentální slabosti. Možná ti k tomu něco zajímavého řeknou.“

Eddie na to neřekl nic. Rozhodl se, že s panem Keenem už mluvit nebude; je to bezpečnější. A taky se bál, že pokud se mu nepodaří odtud brzy odejít, že se opravdu rozbřečí.

„No jo!“ řekl pan Keene a vstal. „Myslím, že to asi bude všechno, Eddie. Jestli jsem tě rozzlobil, je mi to líto. Jen jsem se snažil splnit svoji povinnost, jak jsem ji cítil. Já –“

Ale než stačil ještě něco říci, Eddie uchvátil svůj respirátor a bílý pytlík s léky a utekl. Jednou nohou uklouzl na zmrzlinové kaši na podlaze a téměř upadl. A pak běžel, vystřelil z lékárny na Center Street i přesto, že ošklivě sípal. Ruby na něj jen s otevřenou pusou zírala zpoza svého časopisu.

A Eddiemu se zdálo, že cítí pohled pana Keena, stojícího ve dveřích kanceláře lékárny a sledujícího jeho neslavný ústup přes pult, vyzábělý, upravený, zamyšlený a usmívající se. Usmívající se tím suchým pouštním úsměvem.

Venku se zastavil na křižovatce ulic Kansas, Main a Center. Dal si pořádný šluk z respirátoru, sedě na nízké kamenné zídce u autobusové zastávky. V hrdle už měl určitě z toho svého léku povlak

(není to nic jiného než voda s troškou kafry)

a Eddie si pomyslel, že jestli bude muset dnes ještě jednou

svůj respirátor použít, že se už asi pozvrací.

Zastrčil ho do kapsy a sledoval provoz na ulici. Snažil se nemyslet na nic. Slunce pánilo. Každé projíždějící auto mu do očí vrhlo sluneční prasátka a ve spáncích mu opět začínalo bušit. Na pana Keena se nevydržel hněvat, ale nedělalo mu vůbec žádné potíže být rozzlobený na Eddieho Kaspbraka. Ten Eddie Kasbrak ho fakt strašně štvál. Bylo mu jasné, že Bill Denbrough asi nikdy neplýtvá časem litováním sebe sama, ale Eddie si prostě nemohl pomoci.

Úplně nejvíc ale chtěl udělat právě to, co mu doporučoval pan Keene: jít do Lad a povědět všechno svým kamarádům a poslechnout si, co by tomu řekli, zjistit, jak by mu odpovíděli na jeho otázky. Ale to teď udělat nemohl. Doma čeká matka, že přinese léky

(tvým mozkiem... nebo tvou matkou) a kdyby nepřišel včas, *(tvoje matka si umanula, že jsi nemocný)* bylo by zle. Hned by si myslela, že zase byl s Billem nebo s Richiem nebo s tím „židákem“, jak říkala Stanová (trvala na tom že ho tím nijak neshazuje, že jen „hraje otevřenými kartami“ – což byl její výraz pro upřímnost v ošemetných situacích). A jak tu tak stál na rohu, snaže se bezúspěšně srovnat si v hlavě svoje roztěkané myšlenky, docela si dovedl představit, co by asi říkala, kdyby se dozvěděla, že dalším jeho kamarádem je černoš a pak ještě jedna holka – holka už dost stará na to, aby jí rostla prsa.

Vydal se pomalu nahoru k Horní míli, což v tomto vedru byla cesta skoro úmorná. Vedro bylo tak příšerné, až se mu zdálo, že na rozpáleném chodníku by se dala smažit vejce. A poprvé se přistihl při tom, že si přeje, aby už zase začala škola, aby byl v nové třídě, měl novou učitelku. Aby tohle příšerné léto už skončilo.

Zastavil se v polovičce kopce, nedaleko od místa, kde měl o sedmadvacet let později Bill Denbrough znovu objevit svého Stříbrňáka, a vytáhl z kapsy respirátor. *HydrOx spray*, bylo napsáno na etiketě. *Používat dle potřeby*.

Hlavou mu blesklo ještě něco. *Používat dle potřeby*. Pořád byl ještě dítě, pořád ještě mu teklo mléko po bradě (jak mu matka někdy říkala, když právě „hrála otevřenými kartami“), ale i jedenáctiletý kluk už chápal, že není možné někomu dát opravdový lék a napsat přitom na něj *Používat dle potřeby*.

Kdyby to byl opravdový lék, pak by se jím člověk mohl klidně zabít, kdyby ho užíval, jak by se mu zamlouvalo. Takhle by se člověk přece mohl zabít třeba i jen obyčejným aspirinem. Zíral jak hypnotizovaný na respirátor, aniž by si všiml starší dámy, která na něj zvědavě hleděla, procházející kolem něj směrem k Main Street s nákupní taškou přes rameno. Cítil se být podveden. A v jednu chvíli už skoro byl rozhodnut hodit tu láhev z umělé hmoty do škarpy – ale lepší bude, pomyslel si, když ji hodí rovnou do kanálu, skrze mříž. Jasně! A proč ne? Ať si ji tam vezme To do těch svých tunelů a stok. Klidně si vem placebo, ty kříple jeden o sto ksichtech! Zachechtal se a skoro to učinil. Ale zvyk nakonec přeci jen zvítězil. Strčil respirátor zase zpátky do kapsy kalhot a kráčel dál, aniž by vnímal občasné troubení aut nebo houkání autobusu, jedoucího do parku Bassey, který ho míjel. A zrovna tak si ani neuvědomoval, jak brzy se má seznámit s bolestí – se skutečnou bolestí.

3

Když o půl hodiny později vyšel z krámku na Costello Avenue s pepsi-colou v jedné ruce a dvěma čokoládovými tyčinkami v druhé, byl Eddie nepříjemně překvapen. Spatřil Henryho Bowerse, Viktora Crisse, Lose Sadlera a Patricka Hockstettera, klečící na štěrku nalevo od krámku. Na chvíli si Eddie pomyslel, že hrají kostky; pak si všiml, že skládají peníze na Viktorovo baseballové tričko. Jejich učebnice pro letní školu byly pohozeny kousek dál na jedné hromadě.

Kdyby to bylo v některý normální den, Eddie by prostě jen tiše zapadl zpátky do krámu a poprosil by pana Gedreaua, zda by nemohl zmizet zadním vchodem, ale dnes nebyl žádný normální den. Eddie místo toho zůstal stát kde byl, jednu ruku stále ještě na síťových dveřích s reklamami na cigarety (CIGARETA WINSTON CHUTNÁ DOBŘE, JAK MÁ CIGARETA CHUTNAT, JEDNADVACET DRUHU TABÁKU DÁVÁ JEDNADVACET ZÁŽITKŮ, poslíček vykřikující VOLÁME PHILIP MORRIS), ve druhé ruce svíral hnědý pytlík z cukrárny a bílý pytlík z lékárně.

Viktor Criss ho zahlédl a šťouchl loktem do Henryho.

Henry vzhlédl, po něm pak Patrick Hockstetter. Los, kterému to zapalovalo pomaleji, ještě asi pět vteřin počítal peníze, než mu začalo být nápadné to ticho a vzhlédl také.

Henry vstal, oklepávaje si prach ze štěrku na kolenou kalhot. Nos měl zafačovaný a hlas trochu nakřáplý. „No at' se propadnu,“ řekl. „Támhle máme jednoho z těch, co umějí tak krásně házet šutry. Kde máš svý kámoše, hovňousku? Vevnitř?“

Eddie beze slova zavrtěl hlavou, a v tu chvíli si uvědomil, že právě udělal další chybu.

Henryho úsměv se rozšířil. „No prima,“ řekl, „vůbec mi nevadí, když si vás zmáknou jednoho po druhém. Pojď sem ke mně, hovňousku.“

Vedle Henryho stál Viktor; za nimi vykukoval Patrick Hockstetter a usmíval se svým přihlouplým způsobem, jak to Eddie dobře znal ze školy. Los se teprve zvedal ze země.

„No pojď, hovňousku,“ řekl Henry. „Pohovoříme si o házení šutrů. Trochu si o tom popovídáme, co tomu říkáš?“

Nyní, když už bylo příliš pozdě, rozhodl se Eddie, že bude moudřejší zajít zpátky do krámu. Zpátky do krámu, kde je dospělý člověk. Ale jak začal couvat, Henry vyrazil dopředu a chytil ho. Chytil Eddieho pevně za paži a jeho úsměv se změnil na škleb. Odtrhl Eddieho od dveří a stáhl ho se schodů. Eddie by upadl do štěrku, kdyby ho Viktor nezachytil za podpaží. Eddiemu se podařilo udržet se na nohou, ale Viktor jím dvakrát zatočil. Stál teď před těmi čtyřmi kluky na vzdálenost asi dvou metrů. Henry stál trochu vepředu a usmíval se. Na vlasech mu vzadu odstával kačer.

Kousek za Henrym, po jeho levici, stál Patrick Hockstetter, skutečně úděsný zjev. Až do dnešního dne ho Eddie s nikým neviděl. Byl to tlouštík, kterému přetévalo břicho přes pásek s přezkou, na níž byla silueta legendárního motorkového hrdiny Red Rydera. Tvář měl dokonale kulatou a obvykle bledou jako odstředěné mléko. Teď byl trochu opálený. Nejvíce na nose, který se mu loupal, ale opálení se mu jako nějaká křídla rozšiřovalo i na tváře. Ve škole Patrick rád svým zeleným celuloidovým pravítkem zabíjel mouchy. Schovával si je pak do penálu. Občas ukazoval svoji sbírku much nějakému novému spolužáku vzadu na školním hřišti, jeho tučné rty se přitom usmívaly. Když ukazoval své mrtvé mouchy, nikdy

nemluvil, ať už mu ten nový kluk říkal cokoliv. Podobný výraz měl ve tváři teď.

„Tak jak se vede, Štroune?“ zeptal se Henry a vykročil k Eddiemu. „Máš sebou nějaký šutráky?“

„Nech mě na pokoji,“ řekl Eddie třesoucím se hlasem.

„Nech mě na pokoji,“ opičil se po něm Henry a mával rukou v předstírání strachu. Viktor se zasmál. „A co uděláš, když tě na pokoji nenechám, Štroune? No?“ Ruka mu neuvěřitelně rychle vystřelila a přistála se zvučným mlasknutím Eddiemu na bradě. Eddiemu odlétla hlava dozadu. Z levého oka mu vytryskly slzy.

„Moji kamarádi jsou tam uvnitř,“ řekl Eddie.

„Moji kamarádi jsou tam uvnitř,“ zapištěl Patrick Hockstetter. „Búúú! Búúú. Búúú.“ Začal se zprava přibližovat k Eddiemu.

Eddie se tím směrem právě začal otáčet, když vtom Henryho ruka vylétla znovu a tentokrát ho začala pálit druhá tvář.

Jenom nebreč, pomyslel si, právě to chtějí, ale nebreč, Eddie, Bill by taky nebrečel, Bill by nebrečel, tak nebreč, nebo...

Viktor k němu přikročil a dal mu ránu do prsou. Eddie se zapotácel půl kroku zpátky a přepadl přes Patricka, který mu nastavil kozu. Dopadl do štěrku a odřel si ruce. Ozvalo se zadunění, jak si vyrazil dech.

O chvíli později na něm seděl Henry Bowers, koleny přišpendlil Eddiemu ruce, zadkem mu seděl na břichu.

„Tak co, máš nějaký šutráky, Štroune?“ Henry na něm klečel a Eddieho víc děsily ty záblesky šílenství v jeho očích než bolest, kterou cítil v rukách, či nemožnost nadechnout se. Henry byl cvok. Někde opodál se pochechtával Patrick.

„Chtěl bys házet šutráky? Jo? Tak dostaneš šutráky! Tumáš! Tumáš pár šutráků!“

Henry si nabral hrst štěrku a vrhnul ho Eddiemu do obličeje. Vtíral mu štěrku do kůže, poškrabal mu tváře, rty, oční víčka. Eddie otevřel ústa a začal křičet.

„Chceš šutráky? Tak je dostaneš! Tumáš šutráky, Štroune! Chceš šutráky? Tak tumáš! Tumáš! Tumáš!“

Mrštil mu štěrku do otevřených úst. Kamínky mu trhaly dásně, skřípaly o zuby. Cítil, jak mu odírají plomby. Opět

začal křičet a vyplivoval štěrku.

„Ešte chceš šutráky? Jo? Este dáme pár? A co takhle -“

„Přestaň s tím! Hej, hej! Přestaň s tím! Hele, kluku! Nech ho být! Ale hned! Slyšíš mě? Nech ho být!“

Přes svoje slzami zalité oči a poraněná víčka zahlédl Eddie nějakou velkou ruku, chytající Henryho za límec a pravou kšandu jeho kalhot s náprsenkou. Ta ruka zatáhla a Henry byl odtržen. Přistál na štěrku a vyskočil. Eddie se zvedal mnohem pomaleji. Snažil se namáhavě postavit, ale nějak mu to nešlo. Sípal a plival z úst kousky štěrku s krví.

Byl to pan Gedreau ve své dlouhé bílé zástěře a vypadal dost rozzlobeně. Neměl ve tváři žádný strach, i když Henry byl o několik centimetrů vyšší a nejméně o dvacet kilo těžší. Neměl ve tváři žádný strach proto, že on je dospělý a Henry je dítě. Jenomže tentokrát, pomyslel si Eddie, to také nemusí nic znamenat. Pan Gedreau to nechápal. Nechápal, že Henry je cvok.

„Koukej odtud zmizet,“ řekl pan Gedreau a pokročil k Henrymu, až stál těsně před tím vytáhlým klukem se zachmuřeným obličejem. „Zmizni odtud a raděj se sem už nikdy nevracej. Nesnáším surovce. A nesnáším, když jsou čtyři na jednoho. Co by tomu řekly vaše matky?“

Setřel ostatní svým blýskavým, rozhněvaným zrakem. Los a Viktor uhnuli pohledem a začali si prohlížet tenisky. Patrick jen zíral dál na pana Gedreaua a skrze něj tím svým prázdňným pohledem šedozelených očí. Pan Gedreau se otočil na Henryho a stačil říci jen: „Vezměte si svoje kola a -“ když vtom dostal od Henryho tvrdě pěstí.

Panu Gedreauovi se ve tváři objevil výraz překvapení, který by za jiných okolností byl komický. Odletěl dozadu, podpatky rozhrnoval štěrku. Zakopl o schody a tvrdě na ně dosedl.

„No co si -“ začal.

Dopadl na něj Henryho stín. „Dovnitř,“ řekl.

„Ty -“ řekl pan Gedreau, a tentokrát se odmlčel sám. Pan Gedreau to konečně spatřil, uvědomil si Eddie – spatřil to světlo v Henryho očích. Rychle vstal, zástěra mu vlála. Vyběhl po schodech, na druhém klopýtł a krátce spadl na koleno. Okamžitě se zvedl, ale to klopýtnutí, i když to byl jen krátký okamžik, ho nejspíš zbavilo zbytku jeho autority dospělého. Nahoře se otočil a zakřičel: „Volám policii!“

Henry udělal pohyb, jako že se na něj chce rozběhnout a pan Gedreau zapadl do krámu. A to je konec, uvědomil si Eddie. I když se to zdálo nemožné, neuvěřitelné, neexistovala už pro něj žádná záchrana. Už to měl spočítané.

Zatímco Henry stál u paty schodů a zíral na pana Gedreaua a zatímco ostatní hypnotizované sledovali (trochu ustrašeně, s výjimkou Patricka Hockstettera) onu náhlou porážku autority dospělého, využil Eddie šanci, jež se mu naskytla. Otočil se, vzal nohy na ramena a pelášil pryč.

Byl už v polovině bloku když se Henry otočil, oči planoucí vztekem. „*Chyťte ho!*“ zaječel.

Astma neastma, Eddie toho dne běžel na výbornou. Na některých úsecích ani nevěděl, zda se mu kecky vůbec dotýkají chodníku. Na chvíli si dokonce zahrával s povzbudivou myšlenkou, že ho možná nedohoní.

Ale pak, právě když už se blížil ke Kansas Street a tedy k možnému bezpečí, vjel náhle Eddiemu do cesty nějaký malý kluk na tříkolce. Eddie se ho snažil oběhnout, ale protože byl moc rozběhnutý, bývalo by asi lepší, kdyby ho přeskočil (jméno toho kluka bylo Richard Cowan – když vyrostl, měl se oženit a stát se otcem kluka jménem Frederick Cowan, který měl být utopen v záchodové míse a pak částečně sněden nějakou věcí, jež vylezla ze stoupačky jako černý dým a vzala pak na sebe nějakou nepředstavitelnou podobu), nebo alespoň se o to pokusil. Jedna Eddieho noha brknula o zadní stupačku, na které ten malý dobrodruh mohl jednou nohou stát a druhou se odstrkovat jako na koloběžce. Richard Cowan, jehož ještě nenarozeného syna mělo To zavraždit o sedmadvacet let později, zůstal bezpečně v sedle své tříkolky, ale zato Eddie letěl. Dopadl ramenem na chodník, vyskočil, opět upadl a asi tři metry se klouzal po chodníku, sdíraje si kůži na loktech a kolenou. Pokusil se povstat, když vtom dostal od Henryho Bowerse ránu jako pancéřovou pěstí, po které se nadobro rozplácl. Eddieho nos tvrdě narazil na beton chodníku. Začala mu téci krev.

Henry se hbitě odkulil na stranu jako nějaký parašutista a opět záutočil. Chytil Eddieho za krk a pravé zápěstí. Jeho dech, chrčící dírkami nateklého a rozbitého nosu, byl horký a vlhký.

„Tak co, chceš šutráky, Štroune? Jo? Nasrat!“ Zkroutil

Eddiemu ruku za záda. Eddie zaječel. „Šutráky pro Šttrouna, co, Šttroune?“ Zkroutil Eddiemu ruku ještě víc. Eddie křičel. Nejasně slyšel, jak se blíží i ostatní a jak ten malý kluk na tříkolce začíná bulet. *Jen pojd' do party, mladej*, pomyslel si, a i přes tu bolest, přes ten strach a přes ty slzy z něj vyšlo hýkavé zasmání.

„Tak tobě to je *k smíchu*?“ zeptal se Henry a zdálo se, že je spíš překvapený než rozzuřený. „Tak tobě to je *k smíchu*?“ A není on Henry Bowers také trochu *postrašený*? O léta později, když si na to Eddie vzpomněl, měl si pomyslet *Ano, postrašený, byl postrašený*.

Eddie protočil ruku v Henryho sevření. Měl ji kluzkou, jak byl zpocený, a téměř se mu podařilo se vyprostit. A možná proto Henry tentokrát zkroutil Eddiemu ruku výš než předtím. Eddie v ruce ucítil nějaké prasknutí, jako když se v zimě zlomí větev, obtěžkaná sněhem. Bolest, jež mu vyšlehla právě zlomenou rukou, byla příšerná. Zaječel, ale bylo to jako odněkud zdálky. Svět mu začal před očima šednout, barvy mizely, a když ho Henry pustil a strčil do něj, zdálo se mu, že k chodníku plave. Trvalo mu dost dlouho než k tomu chodníku doplaval. Jak se k němu blížil, jasně si uvědomoval každou jeho prasklinu. Měl čas obdivovat odrazy slunce na kouscích slídy v tom chodníku. Měl čas zaznamenat nějakou už hodně starou mřížku pro nebe, peklo, ráj, nakreslenou na tom chodníku růžovou křídou. A pak, jen na chvilku, se nějak změnil a vypadal úplně jinak. Vypadal jako nějaká želva.

Možná by v tu chvíli omdlel, ale uhodil se do své čerstvě zlomené ruky, a tahle nová bolest byla ostrá, rezavá, příšerná. Cítil, jak se rozštípnuté špičaté konce té zlomeniny o sebe třou.

Kousl se do jazyka a ucítil nasládlou chuť krve. Převalil se na záda a spatřil nad sebou Henryho, Viktora, Lose a Patricka. Zdáli se mu neuvěřitelně vysocí a neuvěřitelně vysoko, jako pohřební zřízenci, nahlízející do hrobu.

„Tak jak se ti to líbí, Šttroune?“ zeptal se Henry. Jeho hlas se k němu nesl odněkud z dálky, nesl se na oblacích bolesti. „Líbí se ti to, Šttroune? Líbí se ti masáž?“ Patrick Hockstetter se zahihňal.

„Tvůj otec je cvok,“ uslyšel se Eddie říkat, „a ty jsi taky cvok.“

Henrymu zmizel s tváře úšklebek jako mávnutím nějakého kouzelného proutku. Napřáhl nohu ke kopnutí... a pak se v horkém a tichém odpoledni ozval zvuk policejní sirény. Henry zaváhal. Viktor a Los se začali znepokojeně rozhlížet.

„Henry, možná bysme měli rači zmizet,“ řekl Los.

„Tak já například mizím úplně určitě,“ řekl Viktor. Jak daleko byly ty jejich hlasy! A jako ty klaunovy balónky, vznášely se. Viktor vystartoval směrem ke knihovně, zaběhl do McCarronova parku, aby zmizel z ulice.

Henry ještě chvíli váhal, možná doufal, že to policejní auto jede někam jinam a že on bude moci dál dávat masáže. Ale siréna se ozvala znovu, tentokrát blíž. „Máš štěstí, sráči,“ řekl. On a Los se rozběhli za Viktorem.

Patrick Hockstetter se ještě chvíli zdržel. „Tady máš něco speciálně ode mne,“ šeptl chraplavě. Nadechl se a plivnul do Eddieho potem zalité a zakrvavené tváře velký zelený flusanec. „Jestli nechceš, nemusíš ho sníst najednou,“ řekl Patrick, usmívaje se svým útrpným, těkavým úsměvem. „Můžeš si taky nechat něco na potom.“

Pak se pomalu obrátil a také odešel.

Eddie se pokusil otřít si to plivnutí svojí zdravou rukou, ale i ten malý pohyb mu přivodil další bolest.

To když jsi se dnes vydal do lékárny, nenapadlo tě ani ve snu, že tu budeš ležet na chodníku na Costello Avenue se zlomenou rukou a soplem Patricka Hockstettera na obličejí, co? Ani sis nestačil vypít tu pepsi-colu. Život je plný překvapení, vid'?

Ač se to zdá být neuvěřitelné, opět se zasmál. Byl to sice takový ubohý zvuk a jeho zlomenou ruku to bolelo, ale dělalo mu to dobře. A bylo tu i něco dalšího: po astma ani památky. Dýchání měl v pořádku, alespoň zatím. A to je také dobrá věc. Stejně by nebyl schopen teď odněkud vydolovat respirátor. Ani ve srandě.

Ta policejní siréna už byla někde blízko, houkala a houkala. Eddie zavřel oči a pod víčky viděl rudě. Ta rudá barva se pak změnila na černou, jak na něj padl nějaký stín. Byl to ten malý kluk na tříkolce.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se kluk.

„Vypadám snad, že jsem v pořádku?“ zeptal se Eddie.

„Ne, vypadáš příšerně,“ řekl ten malý kluk, jel dál a zpíval

si nějakou pitomost.

Eddie se začal chechtat. A už tu bylo policejní auto; slyšel skřípání brzd. Přistihl se, že si nějak neurčitě přeje, aby v něm byl pan Nell, i když věděl, že pan Nell je pochůzkář.

Proboha, proč se chechtáš?

Nevěděl, jako nevěděl ani to, proč cítí přes všechnu tu bolest tak intenzivní úlevu. Je to snad tím, že zůstal naživu, že z toho vyvázl jen se zlomenou rukou? Tenkrát si to tak vysvětlil, ale o mnoho let později, když seděl ve Veřejné knihovně města Derry se skleničkou ginu a ovocné šťávy před sebou a s respirátorem položeným vedle, řekl ostatním, že byl přesvědčen, že v tom je ještě něco jiného; už byl dost starý na to, aby to něco jiného cítil, avšak ne dost starý aby to byl schopen pochopit či definovat.

Myslím, že tenkrát to byla první opravdová bolest, jakou jsem kdy v životě pocítil, říkal ostatním. *A vůbec nebyla taková, jak jsem si ji představoval. Nijak mne jako člověka nezdeptala. Spíš si myslím... myslím, že mi dala určitý základ pro srovnání, dala mi poznání, že člověk může existovat dál i v bolesti, i přes bolest.*

Eddie otočil hlavu doprava a spatřil velké černé pneumatiky značky Firestone, oslepující chromované puklice kol a blikající modrá světla. Pak uslyšel hlas pana Nella, jasně irský, neskutečně irský, spíš jako Richieho Hlas irského policajta než opravdový hlas pana Nella... ale možná to bylo tou dálkou:

„No pro krista pána, to je přeci ten Kaspbrakovic kluk!“

A v ten okamžik Eddie upadl do bezvědomí.

4

A dost dlouho, s jednou výjimkou, v něm zůstal.

Nakrátko se k vědomí probral v ambulanci. Spatřil pana Nella, sedícího naproti němu, jak si právě dává doušek ze své hnědé lahvičky a čte si nějakou knížku s názvem *Já, porota*. Dívka, vymalovaná na obálce, měla snad největší prsa, jaká kdy Eddie viděl. Oči mu sklouzly z pana Nella dopředu na řidiče. Řidič k Eddiemu obrátil obličej s širokým zlomyslným úšklebkem, pokožku měl natřenou nějakým mastným líčidlem

a zapudrovanou, oči se mu leskly jako zbrusu nové stříbrné mince. Byl to Penny wise.

„Pane Nelle,“ řekl Eddie chraplavě.

Pan Nell vzhlédl a usmál se. „Tak jak ti je, chlapče?“

„Ten řidič... ten řidič...“

„Ano, budeme tam cobydup,“ řekl pan Nell a podal mu svoji hnědou lahvičku. „Napij se trochu. Udělá ti to dobře.“

Eddie se napil něčeho, co chutnalo jako tekutý oheň. Zakašlal a ruka ho zabořila. Opět se podíval dopředu a spatřil toho řidiče znovu. Byl to ale jen nějaký chlap v uniformě nemocničního zřízence. Žádný klaun.

Opět upadl do bezvědomí.

Mnohem později se probral na sále pohotovosti, když mu sestřička stírala s obličeje krev a špínu a plivanec a kamínky. Pálilo to sice jako čert, ale současně se cítil nádherně. Slyšel, jak jeho matka venku řádí, a chtěl sestřičce říci, aby ji nepouštěli dovnitř, ale nevyšlo z něj ani slovo, ať se snažil sebevíc.

„...jestli umírá, chci to vědět!“ ječela jeho matka. „Slyšíte mě? Já mám právo to vědět a mám právo ho i vidět! Mohu vás dát k soudu! Mám známé právníky, spoustu právníků! Moji nejlepší známí jsou právníci!“

„Nesnaž se mluvit,“ řekla sestřička Eddiemu. Byla to mladá dívka a Eddie cítil, jak mu její prsa tlačí na paži. Na chvílku měl takový prchavý a bláznivý dojem, že ta sestřička je Beverly Marshová, a pak opět ztratil vědomí.

Když zase přišel k sobě, jeho matka už byla v pokoji a hovořila s doktorem Handorem, slova se z ní sypala šílenou rychlostí. Sonia Kaspbraková byla obrovitá žena. Její nohy, uvězněné ve zdravotních punčochách, byly jako dva kmeny stromů, avšak podivně hladké. V obličeji byla bledá, s výjimkou zářících rudých skvrn z rozčilení.

„Mami,“ podařilo se Eddiemu říci, „...v pořádku... já jsem v pořádku...“

„Ne, ty *nejsi*, *nejsi* v pořádku,“ zaštkala paní Kaspbraková. Sepnula ruce. Eddie slyšel, jak jí praská v kloubech. Cítil, jak se mu dech krátí, když se na ni podívá, když vidí, v jakém je stavu, když vidí, jak ji tenhle jeho poslední nerozvážný kousek trápí. Chtěl jí říci, aby si z toho nic nedělala, protože by z toho mohla mít srdeční příhodu, ale nemohl. Měl v krku

úplně sucho. „Ty nejsi v pořádku, ty jsi měl vážný úraz, *velmi vážný* úraz, ale ty *budeš* v pořádku, to ti slibuji, Eddie, ty *budeš* v pořádku, i kdybych ti měla sehnat ty nejlepší specialisty, ach, Eddie... Eddie... chudák tvoje *ruka*...“

Začala hýkavě vzlykat. Doktor Handor jen koktal: „Sonio... prosím tě, Sonio... Sonio...?“ Byl to hubený chlapík schlíplého vzhledu s knírkem pod nosem. Ten mu narostl dost mizerně – byl to takový knírek paraguajského podvodníka – a ještě ke všemu si ho zastříhl nakřivo, levou stranu měl delší než pravou. Vypadal dost nervózně. Eddie si vzpomněl, co mu dopoledne říkal pan Keene a bylo mu doktora Handora trochu líto.

Doktor Handor v sobě konečně našel odhodlání a řekl: „Když se neumíš ovládat, Sonio, tak budeš muset odejít.“

Otočila se na něj a on o krok ustoupil. „Nic takového neudělám! To ať tě ani nenapadá! Tady leží v agónii můj *syn!* Tady na této posteli leží v bolestech můj *syn!*“

Eddie je všechny překvapil, když promluvil. „Já chci, abys šla pryč, mami. Jestli mi budou dělat něco, co bude bolet a já budu křičet, a to asi budu, tak bude myslím lepší, když půjdeš pryč.“

Obrátila se k němu, ohromená... a dotčená. Když spatřil ten výraz ublíženosti v její tváři, opět se mu plíce začínaly svírat. „To v žádném případě *nepůjdu!*“ vykřikla. „Co to vůbec povídáš, Eddie! Vždyť jsi v deliriu! Ty vůbec nevíš co říkáš, jediné tak se to snad dá vysvětlit!“

„Já tedy nevím, jak se to dá vysvětlit a je mi to i dost jedno,“ řekla sestřička. „Já jenom vím, že tady jen tak stojíme a nic neděláme, zatímco bychom měli dávat vašemu synovi do pořádku ruku.“

„Chcete snad říci –“ začala Sonia, hlas se jí zvýšil do tóniny, kterou používala, když byla nanejvýš rozčilená.

„Sonio, prosím tě,“ řekl doktor Handor. „Nebudeme se tu přeci hádat. Musíme pomoci Eddiemu.“

Sonia ustoupila, ale její jiskřící oči – oči matky medvědice, jejíž mládě je v ohrožení – slibovaly té sestřičce, že si to s ní později ještě vyřídí. Možná u soudu. Pak jí oči zvlhly a ty jiskry uhasily, nebo alespoň zakryly. Vzala Eddieho za nezraněnou ruku a stiskla mu ji tak bolestně, až sebou trhl.

„Já vím, je to ošklivé, ale brzy to bude zase v pořádku,“

řekla. „Brzy to bude v pořádku. To ti slibuji.“

„Jasně, mami,“ zasípal Eddie. „Dala bys mi můj respirátor?“

„Jistě,“ řekla. Sonia Kaspbraková pohlédla vítězně na sestru, jako kdyby se jí právě podařilo prokázat nějaké závažné obvinění kriminálního charakteru. „Můj syn má astma,“ řekla. „Je to dost vážné, ale vyrovnává se s tím *nádherně*.“

„Výborně,“ řekla sestra bezbarvě.

Matka mu přidržela respirátor, aby mohl inhalovat. O chvíli později začal doktor Handor ohledávat Eddieho zlomenou ruku.

Postupoval velmi ohleduplně, ale bolest to i přesto byla obrovská. Eddie chtěl křičet, zatnul zuby, aby to potlačil. Báł se, že kdyby začal křičet, že by jeho matka křičela také. Na čele se mu ve velkých kapkách začal perlit pot.

„Vy mu ubližujete,“ řekla paní Kaspbraková. „Já to *vím*, že mu ubližujete! To přeci není potřeba! Nechte toho! Nemusíte mu přeci zbytečně ubližovat! Je velmi choulostivý, takovou bolest nevydrží!“

Eddie zahlédl, jak se vzteklé oči sestry setkaly s unavenýma, utrápenýma očima doktora Handora. Zahlédl, jak mezi nimi proběhla neslyšná konverzace: *Doktore, pošlete tu příšernou ženskou pryč. A v jeho očích jen: Nemohu. Neodvažují se.*

Uvnitř té bolesti byl jakýsi jas (i když po pravdě řečeno, nechtěl by Eddie ten jas zažívat moc často, protože cena za něj je příliš vysoká) a Eddie během té neslyšné konverzace pochopil všechno, co mu pan Keene řekl. Jeho HydrOx respirátor byl naplněný jen obyčejnou vodou s kafrovou vůní. Astma neměl v krku nebo v plicích, nýbrž v hlavě. S touto pravdou se bude muset nějak vyrovnat.

Pohlédl na svoji matku, viděl ji ve své bolesti jasně: každou kytičku na jejích šatech, propocené skvrny v podpaží, kde měla potem nasáklé vycpávky, každou okopanou skvrnu na jejích střevících. Viděl, jak malé má oči, zasazené do kapes masa, a náhle ho napadla téměř šílená myšlenka: ty oči jsou téměř kořistnické jako oči toho malomocného, co se vysoukal ze sklepa domu číslo 29 na Neibolt Street. *Už jsem tady, už se blížím... to ti nijak nepomůže, když budeš utíkat, Eddie...*

Doktor Handor položil ruce na Eddieho zlomenou paži a zakroutil jí. Bolest explodovala.

Eddie omdlel.

5

Dali mu vypít nějakou tekutinu a doktor Handor zlomeninu fixoval. Slyšel, jak doktor Handor říká matce, že jde o čistou zlomeninu, že nejde o nic vážného. „Taková zlomenina se dětem běžně přihodí třeba když spadnou se stromu,“ řekl a Eddie zaslechl, jak matka rozčileně odpovídá: „Eddie na stromy *neleze!* Řekni mi pravdu! Jak je to vážné?“

Pak mu sestra dala nějakou pilulku. Opět pocítil její prso na rameni a byl za ten příjemný dotyk vděčný. I přes závoj bolesti viděl, jak je sestra rozzlobená a tak chtěl říci, *Ona není žádný malomocný, prosím nemyslete si to, ona se o mne tolik stará jenom proto, že mne miluje*, ale asi neřekl nic, protože rozzlobený obličej sestry se nezměnil.

Pak si nejasně uvědomoval, jak ho někam vezou chodbou na pojezděném lůžku a v dálce dozníval hlas jeho matky: „Co tím chcete říci, *návštěvní hodiny?* Nevykládejte mi nic o nějakých *návštěvních hodinách*, je to přeci můj syn!“

Dozníval. Byl rád, že doznívá a mizí. Bolest už pominula a s ní pominul i ten jas. Nechtělo se mu přemýšlet. Chtěl se vznášet. Cítil, že pravou ruku má nějak těžkou. Přemítal, zda mu ji už dali do sádry, ale ani se nechtěl podívat. Uvědomoval si, jak v pokojích hrají rádia, nezřetelně viděl pacienty, připomínající ve svých nemocničních pláštích duchy, šourající se sem a tam chodbami, a cítil horko... strašné horko. Když ho zavezli do jeho pokoje, viděl slunce, zapadající jako nějaká oranžová koule plná vařící se krve a pomyslel si nesouvisle: *Jako nějaký obrovský knoflík klauna.*

„Ale jdi, Eddie, chodit přece můžeš,“ říkal nějaký hlas a on zjistil že chodit opravdu může. Pak ležel mezi chladnými prostěradly. Ten hlas mu říkal, že v noci možná bude mít trochu bolesti, že si ale nemá zvonit pro prášek, pokud to nebude opravdu potřeba. Eddie požádal o vodu. Dostal ji se slámkou, která měla uprostřed takovou harmoniku, takže se dala ohýbat. Voda byla chladná a dobrá. Vypil všechnu.

V noci měl bolesti, dost silné. Ležel a nespál, levou rukou držel zvonek na sestru, ale nestiskl ho. Venku byla bouřka a vřdycky, když se modrobíle zablesklo, odvrátil hlavu od okna, protože se bál, že by mohl spatřit tvář nějaké příšery, šklebící se z těch elektrických výbojů na obloze.

Konečně usnul a měl sen. V něm viděl Billa, Bena, Richieho, Stana, Míka a Beverly – své kamarády – jak za ním přijeli na kolech do nemocnice (Bill vezl Richieho na Stříbrňákovi). S překvapením zaregistroval Beverly v šatech – krásně zelených, v barvě Karibiku, jako na příloze časopisu National Geographic. Vůbec si nemohl vzpomenout, zda ji už někdy viděl v šatech; vždy bývala jen ve džínách, tříčtvrtečních kalhotách a takové té „školní soupravě“: sukni a blůzce, obvykle bílé s kruhovým límečkem, sukni měla obvykle hnědou, skládanou a do půli lýtek, aby jí nebylo vidět na rozbitá kolena.

V tom snu je viděl, jak přicházejí přesně ve dvě hodiny odpoledne, když začínají návštěvní hodiny, a jeho matka, která trpělivě čekala už od jedenácti, na ně křičí tak hlasitě, že se všichni otáčejí a dívají se na ni.

Jestli si myslíte, že tam dovnitř půjdete, tak na to zapomeňte! křičela Eddieho matka a vtom klaun, který také seděl celou tu dobu v čekárně (ale vzadu v rohu a až dosud si držel před obličejem otevřený časopis *Look*), vyskočil a pantomimicky předváděl potlesk, rychle o sebe plácal rukama v bílých rukavicích. Poskakoval, tančil, dělal hvězdy a krásná salta nazad, zatímco paní Kaspbraková pérovala Smolaře, a ti se jeden za druhým začali schovávat za Billa, který jediný zůstával klidně stát čelem k ní, ruce hluboko zasunuté do kapes (možná proto, aby nikdo, ani Bill sám, neviděl, zda se mu třesou nebo ne). Toho klauna neviděl nikdo, jen Eddie... i když nějaké mimino, které doposud klidně spalo své matce v náručí, se probudilo a začalo usedavě plakat.

Už jste nadělali dost škody! křičela Eddieho matka. *Já moc dobře vím, co jsou zač ti kluci! Měli problémy ve škole, a teď budou mít problémy s policií! A to, že mají něco proti vám, není vůbec důvod k tomu, aby měli také něco proti němu. Řekla jsem mu to, a on se mnou souhlasí. Chce, abych vám řekla, že máte jít pryč, už s vámi skončil a už vás nikdy nechce vidět. A už nikdy nechce mít takové tak zvané kamarádství! S*

nikým z vás! Mně bylo hned jasné, že to špatně dopadne, a také že ano! Můj Eddie je teď v nemocnici! Takový choulostivý chlapec jako on...

A klaun tančil, poskakoval, dělal stojky na jedné ruce. Jeho úsměv už teď byl skutečný a Eddie si v tom snu uvědomil, že právě tohle pochopitelně ten klaun chtěl, chtěl mezi ně vrazit pěkně velký klín, rozdělit je a rozbít jakoukoliv šanci na podniknutí společné akce proti němu. V jakési odporné extázi provedl klaun dvojitý kotoul vzad a přiskočil políbit matku na tvář.

T-t-ti kluci, c-c-co to u-u-udělali – začal Bill.

Neodmlouvej! zaječela paní Kaspbraková. Nepokoušej se odmlouvat! Jasně ti říkám že s vámi skončil! Skončil!

Pak příběhla do čekárny vrchní sestra a řekla Eddieho matce, aby buď byla zticha, nebo okamžitě opustila nemocnici. Klaun začínal mizet, začínal se vymazávat a přitom se měnil. Eddie spatřil malomocného, mumii i toho ptáka; pak spatřil vlkodlaka a upíra, který měl místo zubů žiletky zasazené tak, že se blýskaly jako zrcadla v pout'ovém zrcadlovém bludišti; spatřil Frankensteina, nějakou obludu a něco matlavého v ulitě, co se otvíralo a zavíralo jako ústa; spatřil tučet dalších příšerností, stovku příšerností. A těsně předtím, než klaun zmizel úplně, spatřil tu nejpříšernější věc ze všech: tvář své matky.

Ne! pokusil se vykřiknout. Ne! Ne! Ona ne! Ne moje matka!

Ale nikdo se neohlédl, nikdo ho neslyšel. A v tom prchavém snu si uvědomil s jakousi mrazivou hrůzou, že ho přeci slyšet nemohou. Je mrtvý. Zabilo ho To. Je duch.

6

Sladkokyselý triumf paní Kaspbrakové ze zapuzení Eddieho tak zvaných kamarádů pominul téměř okamžitě, když vstoupila druhý den, 21. července odpoledne, do Eddieho pokoje. Nedokázala přesně říci, proč ten pocit vítězství tak pominul, či proč ho měl nahradit neurčitý strach; způsobilo to něco v bledé tváři jejího syna, v níž už nebyla bolest či úzkost, nýbrž výraz, který na ní ještě nikdy předtím neviděla. Určitá strohost a hněv.

Ke konfrontaci mezi Eddieho kamarády a Eddieho matkou nedošlo v čekárně, jak se Eddiemu zdálo; věděla, že přijdou – Eddieho „kamarádi“, kteří ho nepochybně učili kouřit cigarety i přes jeho astma, jeho „kamarádi“, kteří na něj měli tak nechutný vliv, že když přišel domů, dokázal se celý večer bavit jen o nich, jeho „kamarádi“, kteří mu zlomili ruku. Tohle všechno vyprávěla paní Van Prettové ze sousedství. „Ale přišel čas,“ řekla paní Kaspbraková zasmušile, „aby se vyložily karty na stůl.“ Paní Van Prettová, která měla hrozné problémy s pokožkou a na niž bylo téměř vždy spolehnutí, že bude nadšeně souhlasit se vším, co paní Kaspbraková říká, tentokrát nerozvážně nesouhlasila.

Já si myslím že můžete být ráda, že si našel nějaké kamarády, řekla paní Van Prettová, když brzy ráno věšely prádlo na dvorku, než odejdou do práce. *A když je s jinými dětmi, je víc v bezpečí, paní Kaspbraková, nemyslíte? Když se tu v městě teď dějí takové věci, když se tu teď zabíjejí ty děti, ne?*

Jedinou odpovědí paní Kaspbrakové bylo hněvivé zafunění (ve skutečnosti ji hned nenapadla žádná vhodná odpověď, i když později jich vysypala z rukávu spoustu – a některé z nich dost ostré), a když jí pak večer paní Van Prettová zavolala, zda s ní jako obvykle půjde na večeři do města do restaurace Svatá Marie, paní Kaspbraková jen chladně odpověděla, že ten večer zůstane doma a bude odpočívat.

Nu, doufala, že paní Van Prettové se alespoň trochu rozbřeskne. Doufala, že paní Van Prettová si uvědomí, že jediné nebezpečí v Derry nepředstavuje ten sexuální maniak, který zabíjí malé děti a nemluvnata. Je tu přeci také její syn, ležící v bolestech v nemocnici, který už možná nikdy nebude moci hýbat pravou rukou – slyšela, že se takové věci stávají, nedej bože, nějaká štěpina z té zlomeniny se může dostat do krevního oběhu a jím do srdce, propíchnout ho a to ho zabije, ale Bůh snad nedovolí, aby se mu takového něco stalo, nicméně slyšela, že takové věci se mohou stát, a to znamená, že Bůh by mohl něco takového připustit. V určitých případech.

A tak stála na dlouhé verandě nemocnice a čekala až se objeví, jednoznačně rozhodnuta udělat jednou provždy konec tomu tak zvanému „kamarádství“, tomu kamarádství, jež

končí zlámanýma rukama a nemocničními lůžky.

Konečně se blížili, přesně jak čekala, a ke svému zděšení spatřila, že jedním z nich je nějaký *negr*. Ne že by měla něco proti negrům; byla přesvědčena, že mají mít plné právo sedět, kde chtějí v autobusech tam na jihu, jíst v restauracích pro bílé a neměli by být donucováni sedět na zvláštních místech v kinech, když neobtěžují bílé

(ženy)

občany, ale také pevně věřila něčemu, co nazývala teorií ptáků: černí kosi létají společně s jinými černými kosi, ne s drozdy. Rýhovci létají zase s rýhovci; nemíchají se s modrými salašníky ani slavíky. Svůj k svému bylo její motto, a když viděla Mika Hanlona, šlapajícího do pedálů s ostatními, jako kdyby k nim patřil, její odhodlanost, jakož i její hněv a rozladění, se přitvrdily. Pomyslela si káravě, jako kdyby tu Eddie byl a slyšel ji: *Nikdy jsi mi neřekl, že jedním z těch tvých „kamarádů“ je také nějaký negr.*

Nu, pomyslela si o dvacet minut později, když vstupovala do nemocničního pokoje, kde ležel její syn s rukou v sádře připnutou k prsům (srdce ji bolelo jen jak to viděla), vyřídila to s nimi, než bys řekl švec... bez velkých řečí. Stejně jí nikdo z nich, mimo toho kluka Denbroughů, co tak *příšerně* koftá, nebyl schopen moc odpovídat. Ta holka, bůhví jak se jmenovala, párkrát po Sonii loupla pěkně škaredě očima – *ta určitě bydlí na Lower Main Street nebo někde v ještě horší čtvrti*, byl názor Sonie Kaspbrakové – ta alespoň rozumně byla zticha. Kdyby se odvážila třeba jen pípnout, Sonia by jí to pěkně vytmavila; hezky by jí řekla svůj názor na holky, co se takhle tahají s klukama. Pro ty existuje označení, a ona by byla velice nerada, kdyby její syn byl s takovými holkami jakkoliv spojován, ať už teď či kdykoliv jindy.

A ostatní tam jen tak stáli a koukali do země. Nic jiného také nečekala. Když řekla co chtěla, nasedli na svoje kola a odjeli. Ten kluk Denbroughů vezl Tozierovic kluka na nosiči svého velkého, nebezpečně vypadajícího kola. Paní Kaspbrakovou s hrůzou napadlo, kolikrát asi na tom nebezpečném kole jel Eddie, vydával v nebezpečí svoje ruce, nohy, vaz, život.

Udělal jsem to kvůli tobě, Eddie, říkala si, když vcházela s hrdě zvednutou hlavou do nemocnice. *Vím, že zpočátku budeš*

možná mít trochu pocit zklamání, to je jen přirozené. Ale rodiče vědí nejlépe, co je dobré pro jejich děti; důvodem proč Bůh stvořil rodiče, bylo především to, aby vedli, radili... a ochraňovali. Po tom prvním zklamání to jistě pochopí. A když teď pociťovala určitou úlevu, tak pochopitelně jen kvůli Eddiemu, ne kvůli sobě. Jedině úlevu přeci může rodič pociťovat, když se mu podaří zachránit syna před špatnou společností.

Jenomže tento její pocit úlevy byl teď trochu kažen určitým neklidem, který pociťovala, když hleděla do Eddieho tváře. Nespala, jak si původně myslela. Místo léky naordinovaného spánku, z něhož by se probudil dezorientovaný, otupený a psychologicky zranitelný, setkala se s tím ostrým, přemýšlivým pohledem, tolik se lišícím od obvyklého Eddieho měkkého a poslušného pohledu. Stejně jako Ben Hanscom (i když tohle Sonia nevěděla), byl Eddie ten typ kluka, který rychle pohlédl druhému do tváře, jako kdyby si chtěl ověřit jaké emocionální povětrí tam vládne, a pak stejně rychle svůj pohled stočil. Ale teď na ni hleděl vytrvale (*možná jen medituje, pomyslela si, jistě, určitě. To budu muset konzultovat s doktorem Handorem, tohle jeho meditování*) a tentokrát to byla ona, kdo cítil potřebu stočit pohled stranou. *Dívá se, jako kdyby na mne čekal*, pomyslela si, a právě tahle myšlenka jí opět zvedla náladu – syn, čekající na svoji matku, je zcela jistě jedním z nejmilejších Božích stvoření –

„Ty jsi poslala pryč moje kamarády.“ Slova z něj vycházela bezbarvě, jako konstatování, nebyly v nich žádné pochyby ani otázka.

Škubla sebou téměř provinile, a první myšlenka, která jí probleskla hlavou, vlastně provinilá *byla – Jak to vůbec ví? To přeci nemůže vědět!* – a téměř okamžitě se začala hněvat sama na sebe (i na něj), že má takové pocity. Proto se na něj usmála.

„Tak jak se ti dnes vede, Eddie?“

To byla správná reakce. Někdo – nějaký ubohý donašeč, možná dokonce ta neschopná a antagonistická sestra ze včerejška – si pouštěl ústa na špacír. Někdo.

„Jak se cítíš?“ zeptala se znovu, když neodpovídal. Pomyslela si, že ji třeba neslyšel. Nikde se sice v žádné ze

svých lékařských knih nedočetla, že zlomenina kosti by měla vliv na schopnost slyšení, ale i to se může stát, možné je přece všechno.

Eddie stále neodpovídal.

Přesunula se o pár kroků dál. Nesnášela ten nejistý, téměř bojácný pocit, který teď měla, nedůvěřovala mu, protože nikdy dřív se v Eddieho blízkosti podobně necítila. A cítila také hněv, i když byl teprve ve stavu zrodu. Jakým právem jí sugeruje takové pocity po tom všem, co pro něj dělá, po tom všem, jak se pro něj obětuje?

„Mluvila jsem s doktorem Handorem a ten mne ubezpečil, že budeš zase v naprostém pořádku,“ řekla Sonia úsečně, sedajíc si na židli s opěradlem vedle postele. „Pochopitelně pokud by se měla objevit sebemenší komplikace, budeme muset za nějakým specialistou do Portlandu. Nebo do Bostonu, bude-li to třeba.“ Usmála se, jako kdyby mu právě sdělila nějakou velmi příjemnou zprávu. Eddie její úsměv neopětoval. A pořád neodpovídal.

„Eddie, slyšíš mě?“

„Ty jsi poslala pryč moje kamarády,“ opakoval.

„Ano,“ řekla a opustila taktiku předstírání. Nic k tomu nedodala. Mohou tu hru hrát přeci oba. Dívala se na něj.

Ale stalo se něco podivného; vlastně něco strašného... Eddieho oči jakoby... rostly, nějak se zvětšovaly. Ty hnědé skvrny v nich se začaly pohybovat jako honící se bouřkové mraky. Náhle si uvědomila, že on není jen rozmrzlý nebo otrávený, nýbrž že je na ni navztekáný... a Sonia náhle dostala strach, protože se jí zdálo, že s ní tady v pokoji je ještě něco jiného mimo jejího syna. Sklopila oči a otevřela kabelku. Začala hledat papírový kapesníček.

„Ano, poslala jsem je pryč,“ řekla a zjistila, že má hlas dostatečně silný a pevný... pokud se na něj nedívá. „Měl jsi ošklivý úraz, Eddie. Teď nepotřebuješ žádné návštěvy mimo tvé vlastní matky, a takové návštěvy jako jsou oni, ty už vůbec ne. Nebýt *jich*, tak bys teď mohl být doma a koukat na televizi, nebo by sis mohl stavět v garáži závodní káru.“

To byl Eddieho sen – postavit si závodní káru z bedniček na mýdlo a jít závodit do Bangoru. Kdyby tam zvítězil, vyhrál by zájezd do Akronu ve státě Ohio, kde se každoročně koná Národní derby v závodech kár z bedniček na mýdlo. Sonia

naprosto nic proti tomuto snu neměla, pokud ovšem dokončení té káry, jež se sestavovala z oranžových bedniček a koloběžkových koleček, zůstávalo v kategorii snů. Rozhodně neměla v úmyslu nechat Eddieho riskovat život v takové nebezpečné ptákovině, jako jsou nějaké závody, a to ani v Derry, ani v Bangoru, a už vůbec ne v Akronu, což by znamenalo (jak ji Eddie informoval) přepravu letadlem a sebevražednou jízdu s prudkého kopce v oranžové bedýnce na kolečkách bez jakýchkoliv brzd. Ale jak její matka říkávala, co člověk neví, to ho nebolí (její matka říkala také „Mluv pravdu a zahanbíš ďábla“, ale pokud šlo o její výběr aforismů, tak byl pozoruhodně selektivní, ostatně jako u mnoha lidí).

„Moji kamarádi mi tu ruku nezlomili,“ řekl Eddie stejně bezbarvým hlasem. „To jsem už včera řekl doktoru Handorovi a řekl jsem to dnes i panu Nellovi. Tu ruku mi zlomil Henry Bowers. Kdybych byl se svými kamarády, tak se mi to nikdy nemohlo stát. Stalo se mi to proto, že jsem byl sám.“

To Sonie připomnělo poznámku paní Van Prettové o tom, že je bezpečné mít kamarády, a to ji opět rozběsnilo jako nějakou tygřici. Zvedla hlavu. „To s tím nemá nic společného, a ty to víš! Co si vlastně myslíš, Eddie? Že tvoje matka včera spadla s višně? To si snad myslíš? Já vím moc dobře, proč ti Henry Bowers zlomil tu ruku. Ten natvrdlý policajt byl i u nás doma. Ten velký kluk ti zlomil ruku proto, že ho ti tvoji ‚kamarádi‘ nějak podrazili. A teď mi hlavně řekni, jestli by se to mohlo stát, kdybys mne poslechl a nechodil s nimi?“

„Nemohlo – já si myslím, že se mohlo stát ještě něco mnohem horšího,“ řekl Eddie.

„Eddie, to přeci nemyslíš vážně.“

„To tedy myslím,“ řekl a ona pocítila tu sílu, přicházející z něj, vycházející z něj ve vlnách. „Bill a ostatní moji kamarádi se vrátí, mamí. To vím přesně. A až se vrátí, tak ty je necháš na pokoji. Ty jim neřekneš ani slovo. Jsou to moji kamarádi – a ty mne nebudeš připravovat o kamarády jenom proto, že máš strach být sama.“

Zírala na něj, ohromená a vyděšená. Oči se jí naplnily slzami a tyjí začaly stékat po tvářích, smáčely jí tam pudr. „Tak takhle se mluví s vlastní matkou,“ řekla mezi vzlyky, „takhle asi ti tvoji ‚kamarádi‘ mluví se svými rodiči. To jsi se

asi naučil od nich.“

Ve svých slzách se cítila v bezpečí. Vždy když plakala, plakal většinou Eddie také. Někdo by snad řekl, že to jsou trochu laciné způsoby, ale copak když jde o ochranu vlastního syna, lze nějaké způsoby označit za laciné? Byla přesvědčena, že ne.

Vzhlédla, z očí se jí hrnuly slzy, cítila se nekonečně smutná, trpící, zrazená... a jistá. Eddie nebude nikdy schopen vzdorovat takové záplavě slz a zármutku. Ten studený a ostrý pohled mu z tváře zmizí. Snad začne lapat po dechu a trochu sípat, a to bude znamení (jako vždycky to bylo znamení), že už je po boji, a že ona si může připsat další vítězství... v jeho zájmu, pochopitelně. Vždycky jen v jeho zájmu.

Když viděla v jeho obličejí stále ten stejný výraz – pokud se změnil, tak snad jen prohloubil – překvapilo ji to tak, že vzlykání okamžitě přerušila. V tom jeho výrazu bylo i trochu lítosti, ale i to ji děsilo; připadala jí ta lítost nějakým způsobem dospělá, a pomyšlení na Eddieho jako na dospělého v jakémkoliv ohledu vždy způsobilo, že to ptáčátko v mysli jí okamžitě začalo vyděšeně pípat. Tak jí bylo při oněch nečetných příležitostech, když přemítala, co si počne, jestli Eddie nebude chtít chodit na obchodní akademii v Derry nebo na univerzitu v Oronu či Bangoru, aby se každý den po vyučování mohl vracet domů, co si počne, jestli Eddie potká nějaké děvče, zamiluje se, bude se chtít oženit. *Kde v tom všem bude místo pro mne?* začal vždy ten poděšený ptáček pípat, když ji někdy napadaly takové podivné, téměř děsivé myšlenky. *Kde budu mít já místo v takovém životě? Já tě přeci miluji, Eddie! Já tě miluji! Já se o tebe starám a já tě miluji! Ty přeci neumíš ani vařit, ani si povlékni postel, ani si prát spodní prádlo! A proč taky bys to měl umět? Takové věci za tebe přeci umím já! Umím je, protože tě miluji!*

Řekl to teď sám. „Já tě mám rád, mami. Ale mám rád i své kamarády. Myslím si... myslím si, že se do toho pláče nutíš.“

„Ach, Eddie, ty mi tak ubližuješ,“ šeptla a na tvářích se jí objevily čerstvé slzy, jejich tok se zdvojnásobil, ztrojnásobil. Jestli ty její slzy před pár okamžiky byl vykalkulované, tak tyto už nebyly. Svým zvláštním způsobem byla tvrdá – uložila manžela do hrobu, aniž by se zhroutila, našla si práci v podmínkách krize, kdy bylo těžké práci najít, vychovala

svého syna a kdykoliv bylo třeba, bila se za něj. Teď to byly její první naprosto neafektované a nevykalkulované slzy prolévané za dlouhá léta, snad od doby, kdy Eddie dostal v pěti letech bronchitidu a ona byla přesvědčena, že zemře, když ho viděla ležet v bolestech v posteli, rozpaleného horečkou, svíjejícího se, kašlajícího a lapajícího po dechu. A teď plakala kvůli jeho tak hrozně dospělému, nějak *odcizenému* výrazu v obličeji. Bála se kvůli němu, ale také se nějak bála i *jeho*, bála se té aury, jež jakoby ho obklopovala... jež jakoby po ní něco požadovala.

„Nenuť mě, mami, abych si musel vybrat mezi tebou a svými kamarády,“ řekl Eddie. Hlas mu kolísal, byl trochu napnutý, ale pořád ještě ho ovládal. „Protože to není fér.“

„Ale to jsou *špatní* kamarádi, Eddie!“ vykřikla téměř hystericky. „Já to vím. Já to cítím srdcem, s těmi budeš mít jen trápení a hoře!“ A nejstrašnější ze všeho byla skutečnost, že ona to *skutečně* všechno tak cítila. Nějak intuitivně to vyčetla z očí toho kluka Denbroughů, který před ní stál s rukama v kapsách, zrzavé vlasy mu v letním slunci hořely. A měl oči tak vážné, tak zvláštní a vzdálené... jako je teď má Eddie.

A neměl kolem hlavy také takovou auru jako teď má Eddie? Stejnou, ale ještě silnější? Zdálo se jí, že ano.

„Mami –“

Vstala tak překotně, že skoro převrhla židli. „Vrátím se večer,“ řekla. „To je ten šok, ten úraz, bolest, tyhle věci, proto tak mluvíš. Je mi to jasné. Ty... ty...“ Tápala a pak hbitě našla svůj základní text. „Měl jsi ošklivý úraz, ale brzy budeš úplně v pořádku. A uvidíš, že mám pravdu, Eddie. Jsou to špatní kamarádi. Nehodí se pro tebe. Nejsou jako ty. Rozmysli si to a pak se sám sebe zeptej, jestli ti tvoje matka někdy špatně radila. Rozmysli si to a... a...“

Utíkám! pomyslela si s bolestným zděšením. *Utíkám od svého vlastního syna! Ach, Bože, prosím, nedopusť to!*

„Mami.“

Jednu chvíli chtěla skutečně utéci, bála se ho, ach ano, už to nebyl ten její Eddie; cítila v něm i něco jiného, jeho „kamarády“ a ještě něco, co je i mimo ně, a měla strach, že se to může obrátit proti ní. Jako kdyby byl v sevření něčeho, nějaké strašlivé horečky jako kdysi, když mu bylo pět let a

když skoro umřel, když byl v sevření bronchitidy.

Zastavila se s rukou na klíče, ani nechtěla slyšet, co možná řekne... a když to řekl, bylo to něco tak neočekávaného, že v první chvíli to vlastně ani nepochopila. Když k ní význam toho, co říká, pronikl, bylo jí, jako kdyby se na ni vysypala fůra písku, a na chvíli myslela, že omdlí.

Eddie řekl: „Pan Keene mi řekl, že můj lék na astma je jen voda.“

„Cože? Cože?“ Otočila na něj své vyděšené oči.

„Jen voda. A něco k tomu přidává, aby to vonělo jako lék. Řekl mi, že to je placebo.“

„To je lež! Nic jiného než obyčejná lež! Proč by ti pan Keene měl říkat takovouhle lež? Konečně máme tu v Derry i jiné lékárny. Myslím si –“

„Já už jsem měl čas o tom přemýšlet,“ řekl Eddie tiše a nesmířitelně, nespouštěl z ní oči, „a já jsem přesvědčen, že mi říkal pravdu.“

„Eddie, a já ti zase říkám, že to není pravda!“ Už zase se vrátila ta panika.

„Já si myslím,“ řekl Eddie, „že to musí být pravda, protože jinak by na té láhvi bylo nějaké upozornění, že když toho člověk vezme víc, že ho to může zabít, nebo že se mu alespoň udělá špatně. I –“

„Eddie, tohle nechci poslouchat!“ zaječela a zacpala si uši. „Nejsi... nejsi... *prostě nejsi při sobě, a proto tohle povídáš!*“

„I když je něco, co si prostě můžeš jít koupit bez předpisu, tak je u toho přiložený návod,“ pokračoval, aniž by zvyšoval hlas. Jeho šedé oči na ní spočívaly a ona nebyla schopna uhnout pohledem. „I když to jsou třeba jen kapky proti kašli... nebo ten tvůj geritol.“

Na chvíli se odmlčel. Ruce jí klesly s uší; jako by je měla příliš těžké, jako by je tam už nebyla schopna udržet.

„A já myslím... ty jsi to také určitě věděla, mami.“

„Eddie!“ zahořekovala.

„Protože,“ pokračoval, jako kdyby nic neřekla – ale teď už se mračil, soustřeďoval se na ten problém, „protože vy dospělí přeci máte o lécích přehled. Já třeba použiji respirátor pětkrát, někdy šestkrát denně. A ty bys mě přeci nenechala to dělat, kdyby mi to mělo škodit nebo tak. Protože ty mě přeci

máš chránit, to já vím, protože mi to pořád říkáš. A tak... věděla jsi to, mami? Věděla jsi, že to je jenom voda?“

Neodpověděla. Rty se jí chvěly. A jako kdyby se jí chvěl celý obličej. Už neplakala. Měla příliš velký strach, než aby plakala.

„Protože jestli jsi to věděla,“ řekl Eddie, stále se mračne, jestli jsi to věděla, tak bych chtěl vědět proč. Na něco mohu přijít sám, ale nevím, proč by moje maminka chtěla, abych si myslel, že voda je lék... nebo že mám astma tady“ – ukázal si na prsa – „když pan Keene říká, že ho mám jenom *tady*“ – a ukázal si na hlavu.

V tu chvíli si pomyslela, že mu všechno vysvětlí. Vysvětlí mu to všechno klidně a logicky. Jak se bála, že umře, když mu bylo pět let, a jak málem zešílela, když dva roky předtím ztratila Franka. Jak došla k poznání, že svoje dítě si uhlídá jen péčí a láskou, že dítě se musí pěstovat, jako se pěstuje zahrada, hnojí se, pleje a občas také, ano, občas se přistříhuje a prostřihává, i když to bolí. Vysvětlí mu, že pro dítě je někdy lepší – a zvláště pro tak choulostivé dítě jako je Eddie – aby si *myslelo*, že je nemocné, než aby nemocné skutečně *bylo*. A vysvětlení ukončí promluvou o nezměrné pošetilosti doktorů a nádherné moci lásky; řekne mu, že *věděla*, že má astma, a vůbec nezáleží na tom, co si myslí doktoři nebo co mu na něj dají. Řekne mu, že lék může být tvořen i něčím jiným než jen tím, co vysype lékárník ze svého hmoždíře. *Eddie*, řekne mu, *je to lék, protože lékem ho činí láska tvé matky, a tak to může být tak dlouho, dokud budeš chtít a dovolíš mi to. To je ta láska, jež je Bohem dána milujícím a pečujícím matkám. Prosím, Eddie, prosím, při lásce mého srdce, musíš mi věřit.*

Ale nakonec neřekla nic. Měla příliš velký strach.

„Možná o tom nemusíme vůbec mluvit,“ pokračoval Eddie. „Pan Keene si možná ze mě dělal jen legraci. Dospělí někdy... víš, rádi si dělají z dětí legraci. Protože děti jim skoro všechno věří. Legraci by si měly dělat spíš děti, ale někdy si ji dělají dospělí.“

„Ano,“ řekla Sonia Kaspbraková dychtivě. „Oni si někdy dělají legraci, a někdy to jsou takové hloupé žerty... ošklivé, a... a...“

„Takže já budu raději dál kamarádit s Billem a ostatními,“ řekl Eddie, „a budu dál používat svůj lék na astma. To bude

asi nejlepší, nemyslíš?“

Až teď, když už bylo příliš pozdě, si uvědomila, jak snadno – a jak krutě – se chytla. On ji přeci vlastně téměř vydírá, ale co jí zbývá? Chtěla se ho zeptat, jak může být tak vypočítavý, tak jí manipulovat. Už otevřela ústa, aby se ho zeptala... a pak je zase zavřela. Bylo jí jasné, jak asi by jí ve své stávající náladě odpověděl.

Ale jedna věc byla jasná. Ano. Jedna věc byla jistá: už nikdy, *nikdy* v životě nevkročí do lékárny toho pana Všetěčky Keena.

Její myšlenky přerušil Eddieho podivně plachý hlas. „Mami?“

Vzhlédla a podívala se na něj, už *zase jen* Eddieho, a vděčně k němu šla.

„Mohla bys mne obejmout, mami?“

Objala ho, ale opatrně, dávala pozor, aby neublížila jeho zlomené ruce (nebo aby nepohnula nějakými štěpinami z té zlomené kosti, jež by se mohly dostat ho krevního oběhu a jím pak do srdce, propíchnout ho, a to by ho mohlo zabít – a která matka by chtěla zabít svého syna láskou?), a Eddie jí to objetí vrátil.

7

Pokud šlo o Eddieho, tak jeho matka odešla právě včas. Během té úděsné konfrontace s ní cítil, jak mu dech v plicích stoupá výš a výš, zvedá se mu k hrdlu, nehybný a neobměňující se, hrozící otrávit ho.

Zadržoval dech dokud za ní dveře nezaklaply, a pak začal lapat po dechu a sípat. Čerstvý vzduch mu na jeho sevřené hrdlo působil, asi jako kdyby mu v něm někdo jezdil nahoru a dolů rozžhaveným pohrabáčem. Sáhl po svém respirátoru, ruka ho zabořila, ale nic na to nedbal. Stříkl si do hrdla dlouhý doušek. Zhluboka se nadechl kafrové příchutě a pomyslel si: *Úplně mi je jedno, jestli to je nebo není placebo, na slově přeci nezáleží, hlavně že mi pomáhá.*

Ležel na polštáři, oči zavřené a poprvé od chvíle, kdy vešla do pokoje, dýchal naprosto volně. Měl strach, velký strach. Ty věci, které jí řekl, způsob, jakým jednal – to sice byl on,

ale přítom to vůbec nebyl on. Něco pracovalo v něm uvnitř, pracovalo to skrze něj, byla to nějaká neznámá moc... a jeho matka to určitě také tak pociťovala. Viděl jí to na očích a chvějících se rtech. Nezdálo se mu, že by ta moc byla jakkoliv zlá, ale z její nezměrné síly šel strach. Bylo to, jako když si v zábavním parku sednete na horskou dráhu, která je opravdu nebezpečná, a teprve pak si uvědomíte, že nebudete moci vystoupit, dokud nedojedete na konec, ať se děje co se děje.

Hlavně se neotáčet, pomyslel si Eddie, cítě horkou, bodavou tíží sádrového obvazu na své zlomené ruce. *Nikdo z nás nebude mít klid, dokud nedojdeme až na konec. Ale bože můj, já mám takový strach, já mám takový strach.* A uvědomil si, že hlavním důvodem, proč trval na tom, aby ho neoddělila od jeho kamarádů, bylo něco, co by jí nikdy nemohl říci: *Nedokáží tomu vzdorovat sám.*

Uniklo mu krátké zaúspěšné, a pak pomalu upadal do neklidného spánku. Zdálo se mu o temnotě, v níž nějaké stroje – čerpadla – hučely a hučely.

8

K večeru toho dne, když Bill a ostatní Smolaři přišli do nemocnice, se schylovalo k bouřce. Eddie ani nebyl překvapen, když je viděl přicházet. Věděl, že se vrátí.

Celý den bylo velké vedro – všichni se později shodli na tom, že ten třetí týden v červenci bylo největší vedro za celé to výjimečně horké léto – a kolem čtvrté hodiny odpoledne se začaly tvořit bouřkové mraky, purpurově černé a obrovité, plné deště, nabitě elektřinou. Lidé si vyřizovali svoje záležitosti rychle a dost neklidně, jedním okem stále sledovali oblohu. Většinou se sázeli, že do večera pořádně zaprší, že se alespoň trochu vyčistí vzduch. Parky a hřiště ve městě, odkud během léta hodně lidí odjíždělo někam na prázdniny, byly kolem šesté hodiny večer naprosto prázdné. Nicméně ještě nepršelo a větve stromů visely bez pohnutí v podivně mdlém odpoledním světle. Z dálky se ozývalo hřmění – a to hřmění, pak nějaký štěkající pes a tlumený šum dopravy na Outer Main Street, to byly jediné zvuky, jež k Eddiemu pronikaly

otevřeným oknem před příchodem Smolařů.

První se objevil Bill, po něm Richie. Za nimi Stan a Beverly, pak Mike. Poslední Ben, zdál se být značně nesvůj v bílém svetru ke krku.

Blížili se k jeho posteli, všichni s vážnými obličejí. Dokonce ani Richie se neusmíval.

Ty jejich tváře, pomyslel si Eddie fascinovaně. *Kriste pane, ty jejich tváře!*

Vnímal je stejně, jako je vnímala jeho matka ten den odpoledne: jako podivnou kombinaci moci a bezmoci. V onom bouřkovém přišší, jež jejich obličejům dávalo žlutavý nádech, vypadaly jejich tváře jako obličej duchů, zjevujících se v dále ve stínových obrysech.

Přecházíme, pomyslel si Eddie. *Přecházíme někam jinam – a právě stojíme na hranici. Ale co je na druhé straně? Kam vlastně jdeme? Kam?*

„N-n-nazdar, Eddie,“ řekl Bill. „J-j-jak se v-v-vede?“

„Jde to, Velký Bille,“ řekl Eddie a pokusil se o úsměv.

„Ale včera jsi asi měl den, co?“ řekl Mike. Jeho hlas doprovázelo zahřmění. V Eddieho pokoji nesvítily ani lustr, ani lampička u postele, a tak se mu kamarádi občas ztráceli ze zorného pole. Eddie pomyslel na všechna světla, právě teď zářící nad městem, osvětlující McCarronův park, prosvětlující dřevou střechem Mostu polibků křížícími se světelnými paprsky, v jejichž záři Kenduskeag připomíná hada, plazícího se svou soukromou stezkou skrze Lada; pomyslel na houpačky, osiřelé za budovou školy; pomyslel na tenhle žlutavý soumrak a na ten klid, jako kdyby celé město náhle usnulo... nebo zemřelo.

„Jo,“ řekl. „To teda byl den.“

„M-m-moji rodiče jdou pozítří do k-k-kina,“ řekl Bill. „Když se m-m-mění program. Tak je můžeme udělat. Ty s-s-s-“

„Ty stříbrný kuličky,“ řekl Richie.

„Já jsem si myslel –“

„Takhle to bude lepší,“ řekl Ben tiše. „Ale stejně si myslím, že bychom měli vyrobit kulky, ale jen myslet asi nestačí. Kdybychom byli dospělí –“

„No jasně, svět by byl senzační, kdybychom byli dospělí,“ řekla Beverly. „Dospělí si můžou dělat, co chtějí, ne? Dospělí“

totiž at' dělají cokoliv, vždycky dopadnou dobře.“ Zasmála se trochu nervózně. „Bill chce, abych To zastřelila já. Dovedeš si to představit, Eddie? Klidně mi říkej Beverly Tellová.“

„Nějak nechápu, o čem vlastně mluvíte,“ řekl Eddie, ale pomyslel si, že asi ví – každopádně už se dostával do obrazu.

Ben začal vysvětlovat. Roztaví jeden z jeho stříbrných dolarů a udělají z něj dvě stříbrné kuličky, o trochu menší než kuličky do ložisek. A potom, jestli skutečně v tom domě na Neibolt Street číslo 29 žije ten vlkodlak, narve mu Beverly tu stříbrnou kuličku do hlavy Billovým prakem značky Býčí oko. Sbohem, vlkodlaku. A jestli je to pravda, že jde o jednu příšeru o mnoha tvářích, tak sbohem To.

Na Eddieho tváři se asi musel objevit nějaký divný výraz, protože Richie se zasmál a přikývl.

„Člověče, mně je úplně jasné, co si myslíš. Mně se také zdálo, že Bill přišel o poslední zbytky rozumu, když začal mluvit o tom, že střílet se bude prakem a ne osmatřicítkou jeho otce. Ale dnes odpoledne –“ Odmlčel se a odkašlal si. *Dnes odpoledne, když nás tvoje máti tak hezky zapudila*, chystal se pokračovat, ale to by asi nebyl dobrý postup. „Dnes odpoledne jsme šli na skládku. Bill s sebou vzal prak. Koukej.“ Ze zadní kapsy vytáhl zplacatělou plechovku, v níž kdysi byl ananasový kompot. Uprostřed měla rozřepenou díru o průměru asi pět centimetrů. „Takhle ji prostřelila Beverly kamenem, ze šesti metrů. To je pro mě díra jako z osmatřicítky. Kecal je přesvědčen. A když je Kecal přesvědčen, tak je *Kecal přesvědčen*.“

„Střílet na plechovky je jedna věc,“ řekla Beverly. „Kdyby to bylo něco jiného... třeba něco živého... Bille, měl bys to raději být ty, fakt.“

„N-n-ne,“ řekl Bill. „Zkoušeli jsme to v-v-všichni. Viděla jsi, j-j-jak to dopadlo.“

„Jak to dopadlo?“ zeptal se Eddie.

Bill mu to vysvětloval, pomalu a s přestávkami, zatímco Beverly koukala z okna, rty stisknuté tak pevně, až je měla bílé. Z nějakých důvodů, jež nebyla schopna vysvětlit ani sobě, měla strach – více než strach: byla na strašných rozpacích z toho, co se dnes stalo. Cestou sem teď večer je opět přemlouvala, že by se měli přeci jen pokusit vyrobít ty kulky... ne proto, že by snad byla přesvědčenější než Bill

nebo Richie, že budou fungovat líp, až přijde jejich čas, ale proto, že až by v tom domě mělo k něčemu dojít, byla by zbraň v rukách

(*Billových*).

někoho jiného.

Ale fakta jsou fakta. Každý vystřelil z praku značky Býčí oko deseti kameny na deset plechovek na vzdálenost šest metrů. Richie měl jeden zásah z deseti (a to ještě bylo jen takové škrábnutí), Ben dva, Bill čtyři a Mike pět.

Beverly střílela téměř nedbale a jim se zdálo, že ani moc nemíří, ale zasáhla devět z deseti plechovek přímo do prostředku. Desátá se převrhla, když ji vypálený kámen zasáhl do okraje.

„Ale n-n-nejdřív si musíme v-v-vyrobít tu m-m-munici.“

„Pozití? To už by mě mohli pustit,“ řekl Eddie. Jeho matka bude protestovat, že... ale vlastně po dnešním odpoledni asi ani moc protestovat nebude. Ne po tom, co jí dnes odpoledne řekl.

„Bolí tě ta ruka?“ zeptala se Beverly. Měla na sobě růžové šaty (ne ty, které viděl ve snu; ty ale možná měla dnes odpoledne, když je jeho matka vykázala) s kytičkami. A hedvábné nebo nylonové punčochy; vypadala velmi dospěle, ale také velmi dětsky, jako holčička, která si hraje na velkou dámu. Ve tváři měla takový zasněný a vzdálený výraz. Eddie si pomyslel: *Vsadil bych se, že takhle vypadá, když spí.*

„Ani moc ne,“ řekl.

Ještě chvíli si povídali, jejich hlasy doprovázelo hřmění. Eddie se jich neptal, co se přihodilo, když přišli odpoledne k nemocnici, a nikdo z nich se o tom nezmiňoval. Richie vytáhl svoje jo-jo, jednou nebo dvakrát ho natočil a pak ho zase strčil do kapsy.

Konverzace vážla, a v jedné z těch přestávek se ozvalo nějaké krátké cvaknutí, které přinutilo Eddieho rozhlédnout se. Bill něco držel v ruce, a Eddiemu se na chvíli srdce rozběhlo jako splašené. Na moment se mu zdálo, že Bill má v ruce nůž. Ale pak Stan v pokoji rozsvítil velké světlo, jež zaplašilo to šero a Eddie spatřil, že to je jenom propiska. Na světle teď už zase vypadali přirozeně, doopravdy, byli to jen jeho kamarádi.

„Myslím, že bychom se ti měli podepsat na sádku,“ řekl

Bill. Pohlédli zpřímá na Eddieho.

Ale teď nejde jen o podpis na sádru, pomyslel si Eddie náhle trochu poplašeně. Je to podpis smlouvy. Je to smlouva, vid', Velký Bille, teď máme k sobě úplně nejbliž. Měl strach... a pak se zastyděl a rozzlobil se na sebe. Kdyby si zlomil ruku, než začalo tohle léto, kdo by se mu asi podepsal na sádru? Kdo ještě mimo jeho matky a možná doktora Handora? Snad jeho tety v Havenu?

Tohle jsou jeho kamarádi a matka nemá pravdu: nejsou to špatní kamarádi. Možná, pomyslel si, ani něco takového jako dobří a špatní kamarádi neexistuje – možná existují prostě jen kamarádi, lidé, kteří za vámi stojí, když je vám nejhůř, a kteří vám pomáhají překonávat samotu. A pro ně asi stojí za to mít strach, doufat a žít. A možná také i za ně zemřít, když je to třeba. Žádní dobří kamarádi. Žádní špatní kamarádi. Jen lidé, které chcete, s nimiž potřebujete být; lidé, kteří se zabydlí ve vašem srdci.

„Jasně,“ řekl trochu chraplavě. „Jasně, to bude paráda, Velký Bille.“

A tak se Bill naklonil nad postel a napsal své jméno na nerovný povrch sádry, svírající Eddieho hojící se ruku, velkými a nakloněnými písmeny. Richie se podepsal rozmáchně. Benovo písmo bylo nízké a široké, písmena se mu trochu kácěla zpátky. Zdálo se, že při sebemenším zatlačení musí všechna přepadnout dozadu. Mikovo písmo bylo velké a kostřbaté, protože byl levák a podepisoval se ve špatném úhlu. Podepsal se Eddiemu nad loket a svoje jméno zakroužkoval. Když se nad ním naklonila Beverly, ucítil slabou vůni nějakého květinového parfému. Podepsala se krasopisnými, kulatými písmeny. A jako poslední k němu přistoupil Stan, vepsal své jméno hustě sraženými písmenky na Eddieho zápěstí.

Pak všichni ustoupili, jako kdyby si uvědomovali, co právě udělali. Venku opět silně zahřmělo. Dřevěnou budovu nemocnice omývalo krátkými záblesky modravé světlo.

„To je všechno?“ zeptal se Eddie.

Bill přikývl. „P-p-přijď k nám p-p-pozítří p-p-po večeri, jestli b-b-budeš moci, jo?“

Eddie přikývl a tím byla věc uzavřena.

Ještě chvíli pokračovala těkavá, téměř nezávazná

konverzace. Bavili se o tom, co se právě teď v létě dělo v Derry – o soudu s Richardem Macklinem pro krvavé ubití svého nevlastního syna Dorseye a o zmizení staršího Dorseyho bratra, Eddieho Corcorana. Macklin se nechtěl přiznat, plakal, byl vyslýchán ještě další dva dny, ale všichni Smolaři se shodovali na tom, že Macklin asi nebude mít prsty v Eddieho zmizení. Ten kluk buď utekl... nebo ho dostalo To.

Odešli asi ve čtvrt na sedm a déšť stále ještě nespádl. Déšť byl na spadnutí i ještě dlouho poté, co přišla Eddieho matka, odbyla si svoji návštěvu a odešla domů (byla zděšená podpisy na Eddieho sádře, a ještě více zděšená byla Eddieho rozhodnutím druhý den odejít z nemocnice – představovala si, že tu zůstane nejméně týden v absolutním klidu, aby se oba konce zlomené kosti mohly „sesadit“, jak říkala).

Konečně se bouřková mračna protrhala a vítr je odvál. V Derry nespádl ani kapička deště. Vlhkost ve vzduchu zůstala, lidé tu noc spali na verandách a ve spacích pytlech na trávnicích na zahrádkách.

Déšť se dostavil druhý den nedlouho poté, co Beverly viděla, jak se Patricku Hockstetterovi stalo něco strašného.

KAPITOLA 17

Další z pohřešovaných: smrt Patricka Hockstettera

1

Eddie dokončuje své vyprávění a nalévá si další pohárek rukou, která se mu trochu třese. Pohlédne na Beverly a řekne: „Ty jsi přeci viděla To, ne? Viděla jsi, jak odnáší Patricka Hockstettera den poté, co jste se mi podepsali na sádru.“

Ostatní se předkloní.

Beverly si odhrne své rusé vlasy s čela. Tvář má strašidelně bledou. Vyklepe z balíčku cigaretu – poslední – a cvakne zapalovačem. Nemůže plamínkem dohnat konec cigarety. Po chvíli jí Bill přidrží zápěstí a plamínek dovede tam, kam je třeba. Beverly na něj vděčně pohlédne a vyfoukne obláček modrošedého kouře.

„Jo,“ řekne. „To jsem tedy viděla.“

Otřese se.

„Byl to p-p-pošuk,“ řekne Bill a pomyslí si: Už skutečnost, že Henry se to léto poflakoval s takovým pakem jako byl Patrick Hockstetter... už to o něčem vypovídá, ne? Henry buď začínal ztrácet něco ze svého šarmu, něco ze své přitažlivosti, nebo už jeho vlastní idiotství pokročilo tak daleko, že se mu ten kluk Hockstetterů zdál být vhodným kumpánem. V obou případech to ale svědčilo o stejné věci – o Henryho pokračující... co? Degeneraci? Je to to správné slovo? Ano, ve světle toho co se s ním pak stalo, kde skončil, to asi bude to správné slovo.

A ještě něco podporuje tento závěr, říká si Bill, ale zatím se na to pamatuje jen velmi nejasně. On a Richie a Beverly byli jednou u bratrů Trackerů bylo to někdy začátkem srpna a letní škola, která je držela mimo Henryho dosah po větší část prázdnin, už měla právě končit – a přišel k nim přeci tenkrát

Viktor Criss, ne? Velmi poděšený Viktor Criss. Ano, bylo to tak. Věci se už nezadržitelně valily ke konci a Bill je teď přesvědčen, že to tenkrát cítilo už každé dítě v Derry – nejvíc ovšem Smolaři a ta Henryho parta. To ale bylo později.

„To bezesporu, v tom máš pravdu,“ říká Beverly bezbarvé. „Patrick Hockstetter byl pošuk. Žádná holka ve škole nechtěla před ním sedět. To prostě normálně sedíš, píšeš úkol z matematiky nebo nějakou kompozici, a najednou cítíš jeho ruku... lehkou jako pírkó, ale horkou a zpocenou. Mastnou.“ Polkne a v hrdle jí trochu zaškrundá. Ostatní ji vážně sledují. „Cítíš ji na boku, na prsou. Ne že bychom tenkrát měly nějaká prsa. Ale to bylo Patrickovi jedno.“

No a ty cítíš ten... to šmatání, tak se odtáhneš, otočíš se, a tam sedí Patrick, šklebí se těmi svými tlustými pysky. Měl penál –“

„Plný much,“ řekne náhle Richie. „Jasně. Zabíjel je svým zeleným pravítkem a pak si je strkal do penálu. Dokonce si pamatuji, jak ten penál vypadal – byl červený a měl takové bílé víčko z plastické hmoty, které se dalo odšupovat.“

Eddie přikyvoval.

„A tak se odtáhneš, on se šklebí a pak na tebe otevře ten penál, abys viděl ty mrtvé mouchy uvnitř,“ říká Beverly. „A nejhorší věc – strašná věc – byl ten způsob, jakým se usmíval a nic přitom neříkal. Paní Douglasová to věděla. Greta Bowieová to na něj řekla, a myslím že i Sally Muellerová jednou něco žalovala. Ale... myslím si, že paní Douglasová z něj tenkrát také měla strach.“

Ben se houpe na zadních nohách židle, ruce má založené. Beverly stále ještě nemůže uvěřit, že je tak štíhlý. „Vtom máš asi pravdu,“ říká Ben.

„A c-co se s ním s-s-stalo, Beverly,“ ptá se Bill.

Opět polkne, snaží se ze sebe setřást tu hrůzu, kterou spatřila onoho dne v Ladech, když přes rameno měla svázané svoje kolečkové brusle, jedno koleno krvácející a bolestivé po pádu v uličce Saint Crispin, další z těch krátkých příčných uliček lemovaných stromy a končících zaslepením v místech, kde se zem prudce svažovala (a dodnes svažuje) do Lad. Vzpomíná si (ach, tyhle vzpomínky, když se už vynoří, jsou tak jasné a tak mocné), že toho dne měla na sobě džínové šortky – měla je vlastně až příliš krátké, končily jí těsně pod okrajem

spodních kalhotek. V posledním roce si začínala trochu víc všímat svého těla – vlastně v posledních šesti měsících, jak se začínala zaoblovat a stávala se více ženskou. Jedním důvodem tohoto většího zájmu pochopitelně bylo zrcadlo, avšak nebyl to důvod hlavní; hlavním důvodem bylo, že její otec byl v poslední době ještě podrážděnější, stále častěji ji bil otevřenou rukou nebo i pěstí. Byl nějak neklidný, jako kdyby byl zavřený v nějaké kleci, a ona se stále více bála prodlévat v jeho přítomnosti, být mu terčem. Jako kdyby se mezi nimi tvořil nějaký pach – pach, který, když byla doma sama, tam nebyl, pach, který tam ale dřív nebýval, až teprve letos v létě. A když matka byla pryč, bylo to ještě horší. A jestli takový pach existoval, nějaký pach, tak on si to nejspíš také uvědomoval. Jak běželo léto, vídala ho méně a méně, částečně proto, že byla v plném proudu letní kuželkářská liga, částečně proto, že pomáhal svému příteli Joe Tammerlymu opravovat auta... ale je přesvědčena, že to bylo částečně i kvůli tomuto pachu, který se mezi nimi tvořil, nikdo z nich si ho nepřál, ale asi se proti tomu nedalo nic dělat, podobně jako se nedá v červenci nic dělat proti tomu, aby se člověk nepotil.

A opět zasáhne ta představa ptáků, stovek a tisíců, sedících po střechách domů, na telefonních drátech, na televizních anténách.

„Jedovatý břechťan,“ řekne nahlas.

„C-c-cože?“ zeptá se Bill.

„Něco o jedovatém břechťanu,“ řekne pomalu, hledíc na něj.

„Ale nebyl to. Jen vypadal jako jedovatý břechťan. Miku –?“

„To je jedno,“ říká Mike. „To přijde. Řekni nám, co si pamatuješ, Beverly.“

Pamatuji si ty modré šortky, řekla by jim, a jak už byly vyšisované; a jak mi byly těsné kolem boků a na zadku. V jedné kapse jsem měla půlku balíčku cigaret a ve druhé prak značky Býčí oko –

„Pamatuješ se na Býčí oko?“ ptá se Richieho, ale přikyvuji všichni.

„Bill mi ho dal,“ říká. „Nechtěla jsem ho, ale to... on...“
Usměje se na Billa, trochu znaveně. „Velkému Billovi se prostě nedalo říci ne, to je to celé. Tak jsem prostě ten prak měla, a proto jsem také ten den byla venku sama. Abych se

cvičila ve střelbě. Pořád ještě jsem si nebyla jistá, zda budu mít odvalu použít ho až bude třeba. S výjimkou... Ten den jsem ale odvalu měla. Musela jsem ji mít. Zabila jsem jednu z nich... jednu z částí Toho. Bylo to příšerné. I dnes na to nerada myslím. A jedna z těch dalších částí mě skoro dostala. Podívejte se.“

Zvedá paži a otáčí ji tak, aby všichni viděli vrásčitou jizvu na oblé části předloktí. Vypadá, jako kdyby jí tam někdo přitiskl na kůži nějaký kulatý předmět velikosti asi doutníku. Je trochu zapuštěná, a když na ni Mike Hanlon pohlédne, zamrazí ho. Je to jedna z těch pěti částí příběhu, jež podobně jako Eddieho rozhovor mezi čtyřma očima s panem Keenem – pouze tušil, ale nikdy je neslyšel vyprávět.

„V jedné věci jsi měl pravdu, Richie,“ říká. „Totiž že ten prak je zabiják. Já jsem se ho bála, ale také jsem si ho trochu zamilovala.“

Richie se zachechtá a poplácá ji po zádech. „Ale hovno, to jsem přeci věděl už tenkrát, holka blbá.“

„Fakticky? Doopravdy?“

„Jasně, fakticky,“ říká. „Stačilo se ti kouknout na oči, Beverly.“

„Chci říci, že vypadal sice jako nějaká hračka, ale fungoval fantasticky. Tím se daly dělat díry do čehokoliv.“

„A ty jsi ten den s ním do něčeho díru udělala,“ poznamená Ben.

Přikývne.

„Byl to Patrick co...“

„Ne, proboha ne!“ řekne Beverly. „Byl to ten jiný... moment.“ Zamáčkne cigaretu, napije se z pohárku a snaží se opět uklidnit. Konečně je klidná. Nu... není. Ale lepší to dnes asi už nebude, pomyslí si. „Byla jsem na kolečkových bruslích, pak jsem spadla a pěkně jsem si rozbila koleno. Tak jsem se rozhodla, že zajdu do Lad procvičit se ve střelení z praku. Nejdřív jsem se šla podívat ke klubovně, jestli tam náhodou nejste. Nebyli jste tam. Jen to tam strašně páchlo po tom kouři. Pamatujete si vůbec, bando, jak hrozně dlouho to tam po tom kouři smrdělo?“

Všichni přikývují a usmívají se.

„Vlastně se ten smrad už nikdy nepodařilo vyvětrat, ne?“ říká Ben.

„Tak jsem si to namířila ke skládce,“ říká, „protože tam jsme měli tu naši... zkušební střelnici, tak jste tomu myslím říkali, a mimoto tam byla spousta věcí, na které se dalo střílet. Třeba i na krysy, ne?“ Odmlčí se. Na čele se jí teď perlí jemné kapičky potu. „Na ty jsem vlastně chtěla střílet,“ řekne konečně. „Na něco co je živé. Ne na racky – to mi bylo jasné, že ty bych těžko trefovala – ale na krysy... Chtěla jsem si to zkusit.“

Měla jsem štěstí, že jsem přišla od Kansas Street, ne z druhé strany od Old Cape, protože tam podél železniční tratě nebylo kde se krýt. To by mě hned spatřili a bůhví, co by se pak stalo.“

„Kdo by tě s-s-spatřil?“

„Oni,“ říká Beverly. „Henry Bowers, Viktor Criss, Krkavec Huggins a Patrick Hockstetter. Byli na skládce a –“

K překvapení všech se najednou začíná chichotat jako malé dítě, tváře se jí barví do červena. Směje se, až má v očích slzy.

„Co se sakra děje, Beverly,“ říká Richie. „Řekni nám taky ten vtip.“

„To tedy byl vtip jedna báseň,“ říká. „Byl to sice parádní vtip, ale kdyby věděli, že jsem je viděla, asi by mě zabili.“

„Už si vzpomínám,“ vykřikne Ben a začíná se také smát. „Vzpomínám si, jak jsi nám to vyprávěla!“

Beverly se nevázaně směje a říká: „Měli kalhoty dole a zapalovali si prdy.“

Po krátkém okamžiku ohromujícího ticha se rozlehne knihovnou hlasitý smích.

Když myslí na to, jak jim nejlépe vyprávět o smrti Patricka Hockstettera, soustředí se především na popis přístupu k městské skládce od Kansas Street. Bylo to jako procházet nějakým podivným pásem asteroidů. Z Kansas Street vedla do Lad špinavá cesta s vyježděnými kolejiemi (vlastně to byla jedna z městských ulic; dokonce měla i svůj název – jmenovala se Old Lyme Street), a to byl vlastně jediný přístup do Lad cestou pro auta – jezdily tudy popelářské vozy města. Beverly kráčela poblíž Old Lyme Street, ne však po ní. Byla teď už opatrnější – a patrně i všichni ostatní – od doby, kdy Eddiemu ti kluci zlomili ruku. A zvláště když byla sama.

Prodírala se hustým porostem, obcházela jedovatý břečťan s jeho načervenalými olejnatými listy, cítila nahnílý pach

kouře ze skládky, slyšela chechtající se racky. Po levé straně viděla občasnými průzory v zeleni Old Lyme Street.

Všichni na ni hledí a čekají. Probírá se svým balíčkem cigaret a zjišťuje, že je prázdný. Richie jí beze slova vyklepe cigaretu ze svého balíčku.

Zapálí si, podívá se po nich a řekne: „Když jsem se blížila ke skládce ze strany od Kansas Street, bylo to trochu jako kdybych procházela

2

nějakým podivným pásem asteroidů. Skládkoidů. Nejdřív tam nebylo nic, jen porost, deroucí se z měkké, houbovitě země pod nohama, a pak už přišel první skládkoid: rezavá plechovka, obsahující kdysi špagetovou omáčku značky Prince, nebo plechovka od nějaké limonády, obalená brouky, jež přitahovaly lepkavé zbytky sladké tekutiny. Občas se zableskl kousek hliníkové fólie, zachycený ve větvích stromů. Tu a tam se povalovala péra z kanape (když člověk nedával pozor, mohl o ně snadno zakopnout), nebo kost, kterou odněkud vytáhl pes, ohlodal ji a nechal být.

Sama skládka nebyla v nějak výrazně špatném stavu – Beverly ji vlastně považovala za dost zajímavou. Hnusný (a trochu husí kůži nahánějící) byl způsob, jakým se roztahovala. Jak vytvářela tento pás skládkoidů.

Byla teď už blízko skládky; stromy tu byly mohutnější, většinou tu rostly borovice a křovinatý porost řídl. Vzduchem poletovali raci a chechtali se svými rezavými hlasy. Ve vzduchu páchla spálenina.

Po Beverlyině pravici teď stála, opřená o kmen smrku, rezavá lednička značky Amana. Beverly na ni pohlédla a nejasně si připomněla jednoho policistu, který k nim kdysi přišel do školy, když chodila do třetí třídy. Vykládal jim, že takové věci jako staré ledničky jsou nebezpečné – na příklad děti si hrají na schovávanou a jedno si vleze dovnitř a udusí se tam. I když tedy neví, proč by měl někdo lézt do takové staré rezavé –

Uslyšela nějakou ránu, bylo to tak blízko, až sebou trhla, následovanou smíchem. Beverly se ušklíbala. Tak přeci jen

tam jsou. Odešli z klubovny kvůli tomu kouřovému smradu a přesunuli se sem. A teď tu rozbíjejí láhve kamením, možná tu jen tak slídí po nějakých pokladech.

Přidala trochu do kroku, na to rozbité koleno skoro zapoměla, tak už se těšila, že je uvidí... že uvidí jeho, s jeho zrzavými vlasy, tolik podobnými jejím, že se na ni usměje takovým tím zvláštním způsobem, jednou polovinou úst. Věděla, že je moc mladá na to, aby už mohla milovat nějakého kluka, moc mladá na něco jiného než „zabouchnutí se“, ale Billa přesto milovala. A tak proto teď přidala do kroku, kolečkové brusle se jí na rameni divoce houpaly, vidlice Billova praku Býčí oko ji tlačila na levou půlku zadku.

Téměř do nich narazila, ale včas si uvědomila, že to není jejich parta, nýbrž Bowersova.

Vyšla ze stínu keřů a asi sedmdesát metrů před ní ležela nejstrmější strana skládky, pestrá lavina odpadků, spadajících hluboko do štěrkové jámy. Nalevo stál buldozer Mandyho Fazia. Mnohem blíže k ní byla divočina automobilových vraků. Koncem každého měsíce byly lisovány a odváženy do Portlandu jako šrot, ale teď už jich tu bylo nejméně deset, některé sedící na ráfcích kol, některé na boku, jedno nebo dvě na střechách jako chcípí psi. Byly navezeny ve dvou řadách a Beverly procházela uličkou mezi nimi, plnou odpadků, a líně přemítala, zda by neměla Býčím okem prostřelit čelní sklo jednoho z těch aut. V jedné z kapes svých šortek měla malé kuličky do ložisek, které jí měly posloužit jako cvičné střelivo.

Ty hlasy a smích přicházely zpoza vraků aut, kousek nalevo, od konce skládky. Beverly obešla poslední vrak, studebaker, jemuž chyběl celý předek. Pozdrav jí zmrzl na rtech. Ruka, kterou už měla připravenou k zamávání, jí pomalu klesala.

Její první zmatenou myšlenkou bylo: Proboha, proč jsou všichni nahatí?

Okamžitě poté si s hrůzou uvědomila, o koho vlastně jde. Znehybněla před tím studebakerem, stín jí přišpendlily tenisky.

Na tento krátký okamžik ji všichni mohli naprosto zřetelně spatřit, kdyby kdokoliv z nich čtyřech vzhlédl z kruhu, v němž se krčili, nemohli by ji přehlédnout, dívku středně

vysokou, s kolečkovými bruslemi přes rameno, jedním kolenem rozbitým a krvácejícím, pusou dokořán a rudými tvářemi.

Než zaletěla zpátky za studebaker, stačila si ještě povšimnout, že přeci jen nejsou úplně nazí; měli na sobě trička a trenýrky měli stažené až úplně dolů k botám, jako kdyby se chystali jít na nočník (Beverly si nějak automaticky vzpomněla na svá léta nemluvněte) – jenomže kdo kdy slyšel o tom, že by tak velcí kluci chodili na nočník, navíc aby se na něj chystali všichni čtyři najednou?

Jakmile jim byla zase z dohledu, bylo její první myšlenkou zmizet – co nejrychleji zmizet. Srdce jí bušilo jako zvon, krev jí ztěžkla adrenalinem. Ohlédla se a zaznamenala skutečnost, jež jí při příchodu sem unikla, když byla přesvědčena, že ty hlasy patří jejím kamarádům. Řada těch vraků po její levici byla dost řídká – každopádně auta nebyla přiražena úplně k sobě, jako tomu bude za týden nebo tak, až přijede drtič a změní je na velké bloky blyštícího se kovu. Když přicházela k místu, kde stojí teď, mohli jí několikrát v průzorech mezi auty zahlédnout. Podobně když se teď bude vracet, opět bude viděna, a tentokrát ji třeba zahlédnou.

A mimoto pocítila jakousi ostudnou zvědavost: co to tam, u všech všudy, vlastně mohou vyvádět?

Opatrně vykoukla zpoza studebakeru.

Henry a Viktor Criss byli obličejem obráceni více méně do jejího směru. Po Henryho levici stál Patrick Hockstetter. Krkavec Huggins k ní byl obrácen zády. Zaznamenala skutečnost, že Krkavec má strašně velký, strašně chlupatý zadek a z úst se jí náhle dralo hysterické zachichotání. Musela si oběma rukama zacpat pusy a zase se schovat za studebaker, kde se snažila to chichotání potlačit.

Musíš odtud okamžitě zmizet, Beverly. Kdyby tě chytili –

Ohlédla se do uličky mezi vraky, pusy si stále držela oběma rukama. Ulička byla široká asi tři metry a byla posetá plechovkami a střepy skla, zarůstajícími plevelem. Kdyby způsobila sebemenší šramot, mohli by ji zaslechnout... zvláště poté, co jejich zaujetí tou podivností, kterou vyvádějí, pomine. Když si uvědomila, jak bezstarostně sem přišla, mrazilo ji v žilách. A také...

Co to tam, u všech všudy, vlastně mohou vyvádět?

Opět vykoukla a tentokrát stačila zahlédnout víc podrobností. Poblíž nich byly na hromadě nedbale pohozené učebnice a sešity. Byli na cestě z letní školy, které většina dětí říkala škola blbců nebo nalejvárna. A protože Henry a Viktor k ní byli otočeni čelem, spatřila ty jejich věci. A byly to první takové věci, které v životě viděla, když se nepočítají ty obrázky v ušmudlané knížce, kterou jí loni ukazovala Brenda Arrowsmithová, a na těch obrázcích se stejně nic moc vidět nedalo. Beverly teď viděla, že ty jejich věci jsou takové malé válečky, visící jim mezi stehny. Henryho váleček byl malý a bez ochlupení, zato Viktor ho měl dost velký a nad ním měl chumáček tmavých chloupků.

Bill má taky takový, pomyslela si, a náhle celé tělo jako by jí začalo hořet – horko jí polévalo ve vlnách, nohy jí slábly a téměř se jí udělalo špatně od žaludku. V tu chvíli měla téměř stejný pocit jako Ben Hanscom v ten poslední den školy, když se díval na její náramek a sledoval, jak se blýská ve slunci... ale on přitom necítil onu příměs hrůzy jako Beverly teď.

Ještě jednou se ohlédla za sebe. Teď se jí zdála ta cestička mezi vraky, vedoucí do úkrytu Lad, mnohem delší. Neodvažovala se pohnout. Kdyby věděli, že viděla ty jejich věci, nepochybně by jí ublížili. A ne jenom trochu. Ublížili by jí pořádně.

Krkavec Huggins najednou zaječel, až sebou trhla, a Henry vykřikl: „Devadesát čísel! Ale fakt, Krkavče! To bylo devadesát čísel! Nemám pravdu, Viktor?“ Viktor souhlasil a všichni se chechtali jako blázni. Beverly znovu opatrně vykoukla zpoza vraku studebakeru. Patrick Hockstetter se napůl otočil a napůl přikrčil, takže zadek teď měl téměř u Henryho obličeje. Henry měl v ruce nějaký stříbřitý, lesklý předmět. Po chvílce rozeznala zapalovač.

„Myslím, že jsi říkal, že ho cítíš, jak už jde,“ řekl Henry. „Jasně že jo,“ řekl Patrick. „Řeknu ti, až to bude. Připrav se!... Připrav se, už bude! Pozor... teď!“

Henry cvakl zapalovačem. Ve stejnou chvíli se ozval ten nezaměnitelný zvuk skutečně dobrého uprnutí. O povaze toho zvuku nebylo pochyb; Beverly ho často slychávala u nich doma, většinou v sobotu večer, po fazolích. Fazole si obvykle přidával její otec. Když Patrick vypálil a Henry cvakl zapalovačem, uviděla něco, z čeho jí zůstala pusa dokořán.

Přímo z Patrickova zadku vyšlehl jasně modrý plamen. Beverly připomínal věčný plamínek na plynové karmě.

Hoši opět spustili svůj bláznivý chechtot a Beverly se stáhla za auto, opět na ni přišel hysterický záchvat smíchu. Smála se ne proto, že by byla pobavená. Svým způsobem to sice legrační bylo, to ano, ale smála se hlavně proto, že cítila nějakou prudkou změnu, doprovázenou strachem. Smála se, protože neznala žádný jiný způsob, jak se vyrovnat s tím, co viděla. Mělo to co dělat s tím, že viděla věci těch kluků, ale v žádném případě tohle nečinilo hlavní díl jejích pocitů. To konečně věděla, že kluci mají tyhle věci, zrovna tak jako věděla, že holky mají zase jiné věci; teď si to jen potvrdila na vlastní oči. Ale zbývající část toho, co dělali, byla tak podivná, tak směšná a zároveň tak nechutně primitivní, že i přes to nutkání smíchu musela v zoufalství sahat až na dno svých sil.

Přestaň, pomyslela si, jako kdyby to byla nějaká odpověď, přestaň, uslyší tě, no tak přestaň, Beverly!

Ale to bylo nemožné. Maximum, co byla schopna učinit, bylo smát se bez zapojení hlasivek, takže ty zvuky z ní vycházely jako řada téměř neslyšitelných krknutí, ruce měla nalepené na ústech a tváře měla červené jako panenská jablíčka, oči se jí koupaly v slzách.

„Ach do pytle, to bolí!“ vyjekl Viktor.

„Tři metry!“ zařval Henry. „Přísahám bohu, Viktor, tři metry, kurva! Přísahám ti při mému mý matky!“

„Na to ti kašlu, jestli to bylo kurva tři metry, spálil jsi mi prdel!“ ječel Viktor a nato se ozval ještě hurónštější smích; Beverly, stále se dusící smíchy za vrakem auta, si teď vzpomněla na jeden film, co viděla v televizi. Hrál v něm Jon Hall a bylo to o nějakém kmeni v džungli, měli svůj tajný obřad, a když ho někdo nezasvěcený viděl, byl obětován tomu jejich bohu, což byl takový obrovský kamenný bůžek. Ani to však její smích nezastavilo, jen mu to přidalo ještě trochu hysterie. Stával se z něj už jen tichý křik. Břícho ji bolelo. Po tvářích jí stékaly slzy.

Důvodem, proč Henry, Viktor, Krkavec a Patrick Hockstetter skončili ono horké červencové odpoledne vzájemným zapalováním svých pšouků na skládce, byla Rena Davenportová.

Henrymu bylo známo, jaké důsledky má konzumace nadměrného množství vařených fazolí. Tyto důsledky byly snad nejlépe vyjádřeny v jedné rýmovačce, kterou se naučil na otcových kolenou, když ještě nosil posrávačky: *Fazole, fazole, luštěnina hlučná! Čím víc jich sníš, tím víc pak zníš! Když tak troubíš, hlad dostaneš, znovu si pak dáš dlabanec!*

Rena Davenportová a jeho otec spolu chodili už asi osm let.

Byla to tlustá čtyřicátnice, většinou špinavá. Henry předpokládal, že Rena s jeho otcem občas spí, i když si nedovedl představit, že by někdo byl ochoten si na Renu Davenportovou lehnout.

Fazole byly pýchou Reny. V sobotu večer je namočila a pak je na mírném ohni dusila celou neděli. Henrymu celkem chutnaly – něco si přeci člověk do pusy musel naházet a požvýkat tak jako tak – ale po osmi letech přeci jen něco na svém kouzlu ztratily.

Rena se totiž nespokojila s tím, že by navařila jen pár fazolí; vařila je po kotlích. Když se v neděli k večeru objevila ve svém starém zeleném auťáku (na zadním okně visela za krk svlečená gumová panenka a vypadala jako nejmladší oběť lynčování na světě), obvykle přivázela v padesátilitrové várnici z nerez, dýmající na sedadle spolujezdce, pro Bowersovy fazole. Všichni tři pak večer dlabali fazole (Rena pořád básnila o svém kuchařském umění, bláznivý Butch Bowers chrochtal a hltal omáčku, zakusuje ještě chlebem, nebo na ni prostě vrčel, aby držela kušnu, když byl v rádiu zrovna baseball, a Henry jen jedl, zíral z okna a hlavou se mu honily různé myšlenky – právě nad nedělním talířem fazolí ho napadla myšlenka otrávit Chipse, psa Mika Hanlona), a Butch jich pak druhý den většinu zase ohříval. V úterý a ve středu si jich Henry bral do školy plnou pikslu. Ve čtvrtek a v pátek se už Henry ani jeho otec na ně nemohli ani podívat. Obě ložnice v domě páchly větry, i když okna byla permanentně otevřená. Zbytek fazolí Butch přimíchal do šlichty Bipovi a Bopovi, jejich dvěma prasatům. Rena se možná stejně v neděli objevil s dalším kouřícím se kotlem fazolí a celý cyklus

začne znovu.

Toho rána Henry nabral obrovské množství zbývajících fazolí a všichni čtyři je v poledne snědli na hřišti, ve stínu velkého starého jilmu. Dlabali a dlabali, naprali se k prasknutí.

Pak Patrick navrhl, aby šli na skládku, kde by uprostřed pracovního týdne v létě mohl být klid. Než tam došli, začaly fazole už silně pracovat.

4

Beverly se pomalu začínala zase uklidňovat. Bylo jí jasné, že odtud musí zmizet; pokusit se o ústup bude nepochybně bezpečnější než zůstat tu. Byli zabráněni do své činnosti a i kdyby došlo k nejhorsšímu, tak bude mít náskok (a v hloubi mysli se rozhodla, že kdyby došlo k nejhorsšímu, mohlo by na zastrašení stačit pár výstřelů z Býčího oka).

Právě když se rozhodla, že se odplíží zpátky, řekl Viktor: „Já už musím jít, Henry. Otec chce, abych mu dneska odpoledne ještě pomohl s kukuřicí.“

„Ale hovno,“ řekl Henry. „Však to zvládne sám.“

„Kdepak, je na mě našťvaný. Kvůli tomu co se stalo tenkrát.“

„Ať jde do háje, když nerozumí srandě.“

Beverly zbystřila sluch, protože co kdyby třeba šlo o tu záležitost, která skončila Eddieho zlomenou rukou.

„Ne, fakt, já už musím jít.“

„Vona ho asi bolí prdel,“ řekl Patrick.

„Dej si bacha na hubu, vole,“ řekl Viktor. „Taky bys přes ní moh’ dostat.“

„Já budu taky už muset jít,“ řekl Krkavec.

„Taky po tobě otec chce, abys mu pomoh’ s kukuřicí?“ zeptal se Henry zlostně. Henrymu ovšem ušla taková maličkost: Krkavcův otec už nežil.

„Ne. Ale mám práci, musím roznést noviny. A to ještě dnes večer.“

„Co to je za blbost, roznášet noviny?“ zeptal se Henry, a teď už jeho hlas zněl podrážděně i zlostně.

„To je práce,“ řekl Krkavec značně trpělivě. „Tak vydělám

peníze.“

Henry znechuceně zavrčel a Beverly se odvážila ještě jednou vykouknout zpoza svého vraku. Viktor a Krkavec už stáli a zapínali si právě pásky u kalhot. Henry a Patrick byli pořád ještě na bobku se staženými trenýrkami. V Henryho ruce se blýskal zapalovač.

„Ty snad nemizíš, nebo jo?“ zeptal se Henry Patricka.

„Ne,“ řekl Patrick.

„Nemusíš na kukuřici nebo za nějakou kravskou prací?“

„Ne,“ řekl Patrick znovu.

„No,“ řekl Krkavec nejistě, „tak zas někdy, Henry.“

„Jasně,“ řekl Henry a plivnul směrem k jedné z Krkavcových bot.

Viktor a Krkavec se vydali ke dvěma řadám vraků... ke studebakeru, za kterým se choulila Beverly. Nejprve se jen příkrčila, ztuhlá strachy jako nějaký králík. Pak se po levé straně vraku zasunula do mezery mezi ním a dalším vrakem, nějakým potlučeným fordem bez dveří. Na chvíli znehybněla, naslouchala, jak se blíží. Zaváhala, v ústech měla úplné sucho, záda zpcená a hlavou jí nesmyslně blesklo, jak by asi vypadala s rukou v sádře, jako ji má Eddie, s podpisy všech Smolařů na ní. Pak sebou mrskla do forda na místo spolujezdce. Schoulila se na špinavé rohožce podlahy, snažila se učinit co možná nejmenší. Bylo tu uvnitř příšerné vedro, páchlo to tu prachem, trouchnivějším čalouněním a myšimi bobky, které ji nutily ke kašlání a kýčání. Slyšela, jak Krkavec a Viktor v tichém hovoru procházejí poblíž. Pak bylo ticho.

Třikrát rychle a potichu kýchla do sevřených dlaní.

A teď, když bude opatrná, by snad mohla odejít. Nejlepší bude překulit se na místo řidiče, vyplížit se do uličky a pak rychle zmizet. Zdálo se jí, že by to snad svedla, ale šok z toho, že ji téměř objevili, ji zbavoval odvahy, alespoň pro nejbližší chvíle. Tady v tom fordu se cítila bezpečněji. A možná když Krkavec a Viktor už odešli, že tihle dva brzy půjdou také. A ona by pak šla zpátky ke klubovně. Všechno zájem o střelbu na terče ji už opustil.

A také se jí chtělo čurat.

Tak polez, pomyslela si. Dělej, vylez a zdrhej, vylez a zdrhej, prošitím!

Chvilí později zaslechla Patricka zaječet smíchy i bolestí.

„Dva metry!“ křičel Henry. „Skoro jako pochodeň! Přísahám bohu!“

A bylo chvíli ticho. Po zádech jí stékal pot. Slunce jí skrze rozbité čelní sklo pražilo přímo na krk. Močový měchýř ji tlačil.

Henry teď zařval tak mocně, že Beverly, která i přes veškerou nepohodlnost své pozice skoro začínala dřímat, téměř vykřikla. „Do prdele, Hockstettere! Spálil si mi prdel! Co blbneš s tím zapalovačem?“

„Tři metry,“ zahihňal se Patrick (už jen z toho zvuku Beverly mrazilo a chtělo se jí zvracet, jako kdyby spatřila červa, soukajícího se jí ze salátu). „Vo kousek to byly tři metry, Henry. Jasně modrej. Fakt vo fous tři metry. Přísahám bohu!“

„Dej to sem,“ zavrčel Henry.

Tak dělej, dělej, ty blbá, vyskoč a zmizni, rychle!

Když Patrick znovu promluvil, bylo to tak potichu, že Beverly stěží rozuměla, co říká. Nebýt toho že to parné odpoledne se vítr ani nepohnul, nerozuměla by vůbec nic.

„Hele, něco ti ukážu,“ řekl Patrick.

„Co?“ zeptal se Henry.

„No prostě něco.“ Patrick se odmlčel. „Bude se ti to líbit.“

„Co?“ zeptal se Henry znovu.

Nastalo ticho.

Já se nechci koukat, vůbec se nechci koukat, co tam teď dělají, a mimoto, mohli by mě vidět, nejspíš ano, protože dneska už sis všechno svoje štěstí vybrala, děvenko. Tak klidně tady zůstaň zalezlá. Nevyčuhuj...

Ale nad zdravým rozumem zvítězila zvědavost. V tom tichu bylo něco podivného, něco trochu děsivého. Kousek po kousku začala zvedat hlavu, až viděla skrz rozbité čelní sklo fordu. Nemusela si ale vůbec dělat starosti, že ji zahlédnou. Oba hoši byli soustředěni na to, co dělal Patrick. Vůbec nechápala, co vlastně vidí, ale bylo jí jasné, že to je něco hnusného... i když u Patricka, který byl sám takový hnusák, ji to vůbec nepřekvapovalo.

Měl jednu ruku mezi Henryho stehny a druhou mezi svými. Jednou rukou jemně třel tu Henryho věc; druhou si třel tu svoji. Jenomže on ji vlastně ani netřel – on ji jako... mačkal.

natahoval a pak zase pouštěl.

Co to provádí? přemítala Beverly vyděšeně.

Nevěděla přesně, co provádí, ale děsilo ji to. Tak vyděšená nebyla snad od té doby, co v koupelně vystříkla z výlevky ta krev a všechno tam kolem postříkala. A něco hluboko v ní jí říkalo, že kdyby přišli na to, že ona tohle vidí, ať už to je cokoliv, že by jí provedli něco víc, než jen ublížili; že by jí vlastně mohli i zabít.

Ale přesto se nemohla odtrhnout.

Viděla, jak ta Patrickova věc se trochu prodloužila, ale ne o moc; pořád se mu klátila mezi stehny jako nějaký had bez páteře. Ale Henryho věc vyrostla hodně. Stála mu teď mezi stehny rovná a tuhá, skoro až k pupíku. Patrickova ruka se pohybovala nahoru a dolů, nahoru a dolů, někdy se na chvíli zastavila, aby zmáčkla a polechtala ten podivný těžký pytlík pod Henryho věcí.

To jsou ty jeho kulky, pomyslela si Beverly. *To s nimi musí kluci pořád chodit? Tak z toho bych se zbláznila! A pak jí opět něco zašeptalo: Bill je má taky.* Úplně samovolně si začala představovat, jak mu je drží, jak je má v dlani, jak zkouší jejich strukturu... a opět jí proběhla ta horkost a tvářejí znovu zalila sytá červeň.

Henry zíral na Patrickovu ruku jako hypnotizovaný. Jeho zapalovač ležel na kameni vedle něj a leskl se v odpoledním slunci.

„Chceš abych si ho strčil do pusy?“ zeptal se Patrick. Jeho tlusté, masité rty se spokojeně usmívaly.

„Cože?“ zeptal se Henry, jako by se probouzel z nějakého hlubokého snu.

„Strčím si ho do pusy, jestli chceš. Nevadí mi –“

Henrymu vystřelila ruka, napůl sevřená v pěst. Patrick se rozplácl na zemi. Hlavou se praštil o kamení. Beverly opět zapadla dolů, srdce jí v prsou divoce bušilo, zuby měla pevně stisknuté, aby jí neuniklo zaúpění. Když Henry srazil Patricka, otočil se a jí se zdálo, že na chvíli, těsně předtím, než stačila zapadnout do svého úkrytu před sedadlem spolujezdce vedle krytu kardanové hřídele, ji Henry zahlédl.

Ach bože, snad jsem byla proti sluníčku, modlila se. *Bože můj, odpusť, že jsem je šmírovala. Odpusť mi to, prosím.*

Na chvíli zavládlo naprosté ticho. Svoji bílou blůzku měla

přilepenou potem k tělu. Na opálených pažích se jí perlily velké kapky potu. Močový měchýř ji bolestně tlačil. Cítila, že už brzy si asi počůrá kalhoty. Čekala, že v místě, kde ford míval dveře, se každou chvíli objeví Henryho rozběsněná tvář, byla přesvědčena, že k tomu dojde – je možné, že by ji nezahlédl? Vytáhne ji ven a ublíží jí. Určitě –

Náhle ji napadla nová, ještě děsivější myšlenka, a okamžitě musela vši silou bojovat proti tomu, aby se skutečně nepočůrala do kalhot. Co kdyby jí udělal něco tou svojí věcí? Co kdyby chtěl, aby si ji někam do sebe strčila? Věděla, že by to mohlo jít, to ano; to poznání jí náhle naplno blesklo hlavou. A pomyslela si, kdyby Henry se pokusil strčit do ní tu jeho věc, že by snad zešlela.

Proboha ne, prosím, Bože, prosím, že mě neviděl, prosím, že ne?

Pak se ozval Henryho hlas, a k jejímu ještě většimu zděšení to bylo odněkud mnohem blíže k ní. „Na takovýhle prasečiny nejsem.“

Odněkud z větší vzdálenosti se ozval Patrick. „Ale líbilo se ti to.“

„*Nelíbilo se mi to!*“ křikl Henry. „A jestli někomu řekneš, že jo, tak tě *zabiju*, ty jeden zrasanej buzíku!“

„Měl jsi ho tuhej,“ řekl Patrick. Znělo to, jako kdyby se usmíval. I když Henryho Bowerse se bála, nijak by Beverly nepřekvapilo, kdyby se Patrick skutečně usmíval. Byl totiž cvok, ještě možná větší cvok než Henry, a takhle praštění lidé se nebojí ničeho. „Viděl jsem to.“

Po šterku zachrastily kroky – přicházely blíž a blíž. Beverly vzhlédla, oči vyvalené. Oknem fordu teď viděla Henryho zátylek. Díval se teď na Patricka, ale kdyby se otočil –

„Jestli to někomu řekneš, tak já každému řeknu, že kouříš čuráky,“ řekl Henry. „A pak tě zabiju.“

„Mně strach nenaženeš, Henry,“ řekl Patrick a uchechtnul se. „Ale kdybys mi dal dolar, možná bych to nikomu neřek’.“

Henry se neklidně ošil. Trochu se pootočil; z jedné čtvrtiny teď viděla už jeho profil místo zátylku. Bože, prosím, Bože, prosím, modlila se zoufale a v močovém měchýři ji začlo silně píchat.

„Jestli to někomu povíš,“ řekl Henry, mluvil teď tiše a odhodlaně, „tak řeknu, co děláš s kočkama. A taky se psama.“

A řeknu jim vo tvý ledničce. A víš, co se stane potom, Hockstettere? Přijdou si pro tebe, vodvezou a šoupnou tě pěkně do cvokárny.“

Patrick byl zticha.

Henry poklepával prsty po kapotě fordu, v němž se Beverly ukrývala. „Slyšíš mě?“

„Jo, slyším tě.“ Patrickův hlas teď zněl dutě. Dutě a trochu postrašeně. Vybuchl: „A stejně se ti to líbilo! Měl si ho tuhej! Ještě nikdy sem tak tuhej neviděl!“

„Jo, a řek' bych, že si jich viděl už haldu, co, buzíku jeden zasranej. Ale dobře si pamatuj, co sem ti řek' vo tý ledničce. Tvojí ledničce. A až tě příště zase potkám, tak ti urazím kebuli.“

Opět ticho.

Henry odcházel. Beverly otočila hlavu a spatřila ho procházet kolem řidičovy strany forda. Kdyby se jen trošičku podíval doleva, musel by ji zahlédnout. Ale nepodíval se. O chvíli později ho slyšela jít směrem, kudy odešli i Krkavec a Viktor.

Zůstal tu teď už jen Patrick.

Beverly čekala, ale nic se nedělo. Uběhlo pět minut. Její potřeba vyčůrat se už byla nesnesitelná. Vydrží ještě tak dvě nebo tři minuty, ale v žádném případě už ne déle. A mimoto si nebyla jista, kde přesně asi teď je Patrick.

Vyhlédla opět oknem fordu a spatřila ho, jak tam jen tak sedí. Henry tu zapomněl svůj zapalovač. Patrick si naházel učebnice zpátky do malého plátěného chlebníku, který si pověsil na krk – jako ho nosí chlapi, roznášející noviny – ale trenýrky a kalhoty měl pořád ještě spuštěné. Hrál si se zapalovačem. Točil jeho kolečkem, zapaloval plamínky, jež byly v jasném odpoledni téměř neviditelné, opět zapalovač zaklapl a pak znovu zažehl. Jako kdyby byl hypnotizovaný. Z koutku úst mu na bradu stékal proužek krve a na pravé straně úst mu trochu natékaly rty. Zdálo se, že si toho ani nevšiml, a Beverly znovu pocítila tu nutkavou křeč. Patrick je cvok, o tom není pochyb; ještě nikdy v životě nechtěla od někoho tak strašně utéci.

Pohybujíc se velmi opatrně, propížíla se přes kryt hřídele u fordu a zasunula se pod volant. Spustila nohy na zem a plížila se k zadní části fordu. Pak vyskočila a rychle utíkala směrem,

odkud přišla. Když doběhla k borovicím za vraky automobilů, ohlédla se přes rameno. Nikdo tam nebyl. Skládku zalévalo slunce. Pocítila, jak se jí to napětí kolem prsou a žaludku uvolňuje, a jak z těch všech nepříjemných pocitů zůstává jen potřeba vyčůrat se, tak mocná, až se jí z toho dělalo špatně.

Popoběhla ještě kousek po cestičce a pak skočila napravo. Šortky měla rozepnuté dřív, než se za ní stačilo křoví zavřít. Krátce se rozhlédla, aby se ujistila, že poblíž není žádný jedovatý břechťan; pak si sedla na bobek. Aby neztratila rovnováhu, chytila se kmene nějakého keře.

Opět si natahovala šortky, když vtom ze směru od skládky zaslechla blížící se kroky. Skrz křoví probleskovala modř džín a vybledlé kostky školní košile. Byl to Patrick. Přikrčila se, že počká, až přejde směrem ke Kansas Street. Teď byla v mnohem lepší pozici. Byla schovaná dobře, nechtělo se jí už čůrat a Patrick byl někde daleko ve svém světě pošuků. Jak přejde, napálí to zpátky přímo ke klubovně.

Ale Patrick nepřešel. Zastavil se na cestičce téměř přímo proti ní a hleděl na reznoucí ledničku značky Amana.

Beverly mohla Patricka bez potíží skrze křoviska sledovat, aniž by on měl nějakou šanci ji zahlédnout. Teď když se jí po všech stránkách ulevilo, zjistila, že je zase už zvědavá – a i kdyby ji snad Patrick zahlédl, byla si téměř jista, že by mu klidně utekla. Nebyl sice tak tlustý jako Ben, ale trochu otlý byl. Stejně ale pro jistotu vytáhla ze zadní kapsy Býčí oko a pár ocelových kuliček. Ať už je cvok nebo ne, jeden slušný zásah do kolena by snad Patricka Hockstettera rychle umravnil.

Na tu ledničku se pamatovala. Na skládce bylo hodně vyhozených ledniček, ale náhle si uvědomila, že tohle je jediná lednička, kterou Mandy Fazio neodstrojil tím, že by s ní buď strhnul zavírací mechanismus se západkami, nebo prostě utrl celou dveře.

Patrick začal před tou rezavou starou ledničkou bzučet a svíjet se dopředu a dozadu, a Beverly opět pocítila, jak jí prochází zamrazení. Byl jako postava z nějakého hororového filmu, která se snaží vyvolat mrtvolu z krypty.

Co bude zase tohle?

Ale kdyby třeba jen tušila, co se stane, až Patrick ukončí ten svůj soukromý rituál a otevře rezavé dveře té vyhozené

ledničky značky Amana, upalovala by odtud, jak by nejrychleji uměla.

5

Nikdo – dokonce ani Mike Hanlon – neměl nejmenší ponětí, jak velký pošuk vlastně Patrick Hockstetter je. Bylo mu dvanáct let, otec byl obchodník s barvami. Jeho matka byla devotní katolička, která měla zemřít na rakovinu prsu v roce 1962, čtyři roky poté, co Patricka sežrala nějaká temná příšera, existující v Derry a pod ním. I když jeho kvocient inteligence byl ve spodní části normálu, propadl Patrick ve škole již dvakrát, v první a třetí třídě. Letos chodil do letní školy proto, aby nemusel opakovat i pátou třídu. Učitelé ho označovali za apatického (alespoň několik jich to napsalo do šesti řádek, jež byly na vysvědčení ze základní školy v Derry vyhrazeny pro POZNÁMKY UČITELE) a také značně rušivého žáka (to ovšem nenapsal žádný – jejich pocity byly příliš vágní, příliš těkavé, nedaly by se vyjádřit ani na šedesáti řádcích, natož na šesti). Kdyby se narodil o deset let později, nepochybně by byl poslán k dětskému psychologovi, který by možná (ale také možná že ne; Patrick byl totiž mnohem chytřejší, než naznačovaly jeho výsledky testu inteligence) odhalil hrůzné hlubiny za tou mdlou a bledou tváří jako měsíček.

Patrick byl sociopat, a onoho horkého července roku 1958 z něj možná už byl i čistý psychopat. Už si ani nepamatoval na časy, kdy ještě byl přesvědčený, že jiní lidé – nebo spíš jiná živá stvoření – jsou „opravdová“. Byl přesvědčen, že on je skutečným stvořením, možná jako jediný ve vesmíru, ale v žádném případě nebyl přesvědčen, že to by ho činilo „opravdovým.“ Neměl vlastně žádný cit pro bolest, ať již rozdávanou nebo přijímanou (dobrým příkladem může být jeho netečnost, když ho uhodil tam na skládce Henry do obličeje). Ale zatímco realitu považoval za naprosto bezvýznamnou koncepci, koncepci „pravidel“ chápal perfektně. A tak i když všichni jeho učitelé ho považovali za podivína (jak paní Douglasová, která ho měla v páté třídě, tak paní Weemsová, vyučujícího ho ve třetí třídě, věděly o jeho

penálu s mrtvými mouchami, a i když ani jedna z nich nepodceňovala úplně možné dopady, měly obě na starosti dalších dvacet až osmadvacet žáků, z nichž každý také měl nějaké svoje problémy), žádný z nich s ním neměl vážnější disciplinární problémy. Někdy vracel papíry k testům úplně prázdné – nebo prázdné s výjimkou velkého, ozdobného otazníku – a paní Douglasová zjistila, že nejlepší je držet ho dál od dívek kvůli jeho šmátravým rukám, ale zase byl potichu, tak potichu, že někdy mohl být považován spíš za velký kus hlíny, vymodelované zhruba tak, aby připomínala kluka. Bylo snadné zapomínat na Patricka, když se musela soustředovat na takové žáky jako Henryho Bowerse nebo Viktora Crisse, kteří trvale vyrušovali a byli drzí, kluky, kteří kradli peníze na mléko nebo klidně ničili školní majetek, kdekoliv k tomu měli příležitost, popřípadě na děvčata jako na tu nešťastnici jménem Elisabeth Taylorová, epileptičku, jejíž pár mozkových buněk fungovalo jen sporadicky, a které se muselo na dvoře školy říkat, aby si nevyhrnovala šaty a neukazovala svoje nové spodní kalhotky. Jinými slovy, základní škola v Derry byla typicky zmatenou vyučovací poutí, cirkusem s tolika šašky, že Pennywise by se mezi nimi ztratil. Ale určitě žádný z Patrickových učitelů (a v tomto případě ani jeho rodiče) by ho nepodezřival, že ve věku svých pěti let zavraždil svého malého bratra Averyho.

Patrickovi se vůbec nelíbilo, když matka přijela s Averym z porodnice. Bylo mu úplně jedno (alespoň si to zpočátku říkal), jestli budou jeho rodiče mít dvě děti, pět dětí nebo třeba padesát, pokud mu ovšem nebudou narušovat jeho vlastní program. Ale zjistil, že Avery mu ten program narušuje. Jídla byla pozdě. Dítě v noci brečelo a budilo ho. Zdálo se mu, že rodiče se pořád sklánějí nad jeho postýlkou, a často, když se pokoušel upoutat jejich pozornost, zjistil, že to nejde. A tehdy Patrick dostal strach, v jednom z těch řídkých okamžiků svého života. Napadlo ho, že jestliže rodiče přivezli z porodnice jeho, Patricka, a jestliže on je „opravdový“, pak možná bude Avery tedy také „opravdový“. Možná to znamená také to, že až Avery vyroste a bude mluvit a chodit, že bude otci nosit noviny od vchodových dveří a bude podávat matce hrníčky při pečení, a možná se pak rozhodnou Patricka se zbavit úplně. Nešlo o to, že by měl strach, že

Averyho milují víc (i když Patrickovi bylo zřejmé, že oni ho opravdu milují víc, a v tomto úsudku se nejspíš vůbec nemýlil). Jeho trápilo především (1) že od doby, kdy přišel Avery, se pravidla nedodržují nebo se mění, (2) že Avery je možná opravdový a (3) že existuje možnost, že by mohli zapudit jeho ve prospěch Averyho.

Jednou odpoledne kolem půl třetí, když ho před domem vysadil autobus ze školky, zašel Patrick do Averyho pokoje. Bylo to v lednu. Venku právě začínal padat sníh. McCarronovým parkem se proháněl vítr a cloumal okenicemi v prvním patře. Jeho matka spala ve své ložnici; Avery celou předchozí noc proplakal. Otec byl v práci. Avery spal na bříšku, hlavu měl otočenou na stranu.

Patrick, s netečným výrazem se své kulaté tváři, otočil Averymu hlavičku tak, aby směřovala přímo do polštáře. Avery zafuněl a otočil hlavičku opět na stranu. Patrick to sledoval a přemýšlel o tom, zatímco na žlutých galoších mu tál sníh a na podlaze se tvořila louže. Uplynulo snad pět minut (rychlé přemýšlení nikdy nebylo Patrickovou specialitou), načež otočil Averymu hlavičku opět přímo do polštáře a chvíli mu ji tam přidržel. Avery se mu pod rukou kroutil, kladl odpor. Byl to ale slabý odpor. Patrick ho zase pustil. Avery si opět otočil hlavičku na stranu, vydal ze sebe chrochtavé zakňourání a spal dál. Vítr venku zuřil, dorážel na okna. Patrick chvíli čekal, zda to zakňourání nevzbudí jeho matku. Nevzbudilo.

Cítil teď velké vzrušení. Snad poprvé před ním stál jasně celý svět. Jeho emocionální vybavení bylo vážně narušené a v tu chvíli se cítil asi tak, jak by se cítil barvoslepý člověk, kdyby mu dali injekci, umožňující mu na krátkou chvíli vidět barvy. A to bylo pro něj něco nového. Ani nevěděl, že něco takového existuje.

Velmi jemně opět zabořil Averymu obličej do polštáře. Tentokrát se Avery bránil. Patrick ho nepustil. Vtiskl mu tvářičku do polštáře ještě silněji.

Nemluvně teď trvale dušeně kňouralo a Patrickovi bylo zřejmé, že už je vzhůru. Nejasně ho napadlo, že kdyby teď přestal, že by to mohl Avery žalovat matce. Tlačil mu hlavičku dál do polštáře. Dítě se zmítalo. Patrick nepovolil. Konečně se přestalo hýbat. Patrick mu ještě asi pět minut

hlavičku držel, ten pocit vytržení v něm kulminoval a pak začal opadat; ta injekce přestala působit, svět začínal být zase šedivý.

Patrick sešel dolů, vzal si z talíře koláče a nalil si sklenici mléka. Asi o půl hodiny později přišla dolů jeho matka a řekla, že ho ani neslyšela přijít, že je tolik unavená (už nebudeš, mami, pomyslel si Patrick, neměj strach, už jsem to zařídil). Sedla si k němu, snědla také jeden koláček a zeptala se ho, jaké to bylo ve školce. Patrick řekl, že to dnes bylo prima a ukázal jí svoji kresbu domečku a stromu. Na výkresu byla nesmyslná mazanice černou a hnědou pastelkou. Matka mu řekla, že to je moc hezké. Patrick nosil domů podobné mazanice černou a hnědou pastelkou každý den. Někdy říkal, že to je krocan, někdy zase vánoční stromek, někdy nějaký kluk. A matka mu vždycky řekla, že to je moc hezké... i když občas nějaká její část tak hluboko, že si ji skoro neuvědomovala, pociťovala obavy. Bylo něco zneklidňujícího v oné stále stejné temnotě černých a hnědých čmáranic.

Averyho smrt zjistila až skoro v pět hodin, když už se jí zdálo, že spí nějak dlouho. To už se Patrick na jejich malé televizi díval na seriál Králík Křížák a díval se na ni dál i během toho zmatku, co nastal. Právě vysílali Vážky, když přiběhla paní Henleyová ze sousedství (jeho křičící matka držela mrtvolu nemluvněte v otevřených dveřích kuchyně, nějakým zoufalým způsobem přesvědčena, že studený vzduch by ho snad mohl vzkřísit; Patrickovi začala být zima a musel si jít vzít svetr ze skříňe v přízemí). Když se vrátil domů z práce pan Hockstetter, byl v televizi právě oblíbený pořad Bena Hanscoma, *Dálniční hlídka*. A když pak dorazil doktor, začínal v televizi právě *Večer se science-fiction*, uváděný Trumanem Bradleyem. „Kdo ví, jaké divné věci v sobě vesmír skrývá?“ kladl otázku Truman Bradley, zatímco Patrickova matka hořekovala a plakala v náručí svého manžela v kuchyni. Doktor zaznamenal Patrickův hluboký klid a netečný pohled a došel k závěru, že ten chlapec je v šoku. Chtěl, aby si Patrick vzal nějaký prášek. Patrick nic nenamítal.

Diagnóza zněla úmrtí ve spánku z nejasných příčin. Kdyby se to stalo o několik let později, jistě by se objevily nějaké pochybnosti o takové příčině smrti. Tenkrát však ta smrt byla

prostě zaznamenána a tělo bylo pochováno. Patrick s uspokojením zaznamenal, že jakmile se rozruch kolem té smrti uklidnil, že zase dostával jídlo včas.

V tom zmatku onoho odpoledne a večera – lidé probíhali domem, na stěnách se odrážela červená světla majáku nemocniční ambulance, paní Hockstetterová plakala a bědovala a odmítala jakékoliv utěšování – se jen otec Patricka trochu přiblížil na stopu pravdě. Stál němě u Averyho postýlky asi dvacet minut poté, co odvezli tělo, jen tam tak stál, neschopen pochopit nic z toho, co se stalo. Pohlédl dolů a na lesklé dřevěné podlaze spatřil dvojici stop. Zůstaly tam po roztálem sněhu z Patrickových žlutých galoší. Hleděl na ně a krátce mu hlavou probleskla děsivá myšlenka jako světýlko z hluboké šachty. Ruka mu pomalu stoupala k ústům a oči se mu rozšířily. V hlavě se mu začínal skládat obrázek, než však stačil nabýt na obrysech, vyšel z místnosti a zabouchl za sebou dveře tak silně, až se naštípl jejich rám.

Nikdy se Patricka na nic nezeptal.

Patrick už nikdy potom nic podobného neudělal, i když není vyloučeno, že by to udělal, kdyby se mu k tomu naskytla příležitost. Nepocítoval žádnou vinu, neměl žádné ošklivé sny. Ale jak plynul čas, stále více si uvědomoval, co by se mu bývalo stalo, kdyby ho tenkrát chytili. Existují přece nějaká pravidla. Člověku se mohou stát nepříjemné věci, když se jimi neřídí... nebo když ho chytí při jejich porušování. Pak ho zavřou nebo posadí do elektrického křesla.

Ale na ten pocit se pamatoval – na to vnímání barev a to vzrušení – ten byl prostě příliš silný a příliš nádherný, než aby se dal úplně zapomenout. Patrick zabíjel mouchy. Nejdřív je mlátil matčinou plácačkou na mouchy; později zjistil, že je může docela účinně zabít celuloidovým pravítkem. A také objevil radosti mucholapky. Dlouhý lepkavý pás se dal koupit za dva centy na Costello Avenue a Patrick někdy vydržel stát v garáži i dvě hodiny a sledovat mouchy – jak se chytí a pak se snaží osvobodit, ústa dokořán, netečné oči tentokrát jiskřící vzrušením, na tváři pot, stékající v čůrkách po jeho tučném těle. Patrick zabíjel brouky, ale pokud to bylo možné, nejdřív je chytil. Někdy vzal matce z jejího šicího polštářku dlouhou jehlu, nabodl na ni brouka a seděl s nohama přes sebe na zahradě, pozoroval jeho umírání. V těchto chvílích měl

výraz chlapce, čtoucího nějakou zajímavou knížku. Jednou objevil nějakou zaběhlou kočku, umírající ve strouze na Lower Main Street, a tak seděl a sledoval ji, jak umírá, až pak ho spatřila nějaká stará paní, jak do toho svíjejícího se a mňoukajícího zvířete kope botou. Pohrozila mu koštětem, kterým právě zametala chodník. Koukej utíkat domů! křičela na něj. Jsi snad cvok nebo co? Patrick šel domů. Nijak se na tu paní nezlobil. Přistihla ho, jak porušuje pravidla, to je to celé.

Pak jednou loni (a Mika Hanlona ani další Smolaře by jistě nepřekvapilo, kdyby se dozvěděli, že to bylo týž den, kdy byl zavražděn George Denbrough) objevil Patrick rezavou ledničku značky Amana – jeden z největších skládkoidů v tom páse, obklopujícím vlastní skládku.

Stejně jako Beverly slýchal ta upozornění, jak nebezpečné mohou být takové vyhozené předměty a kolik tisíc miliónů blbečků se v nich každým rokem udusí. Patrick stál a dlouho na tu ledničku zíral a líně se šoural na pind'ouru. To vzrušení se zase vracelo, bylo ještě silnější než kdykoliv dřív s výjimkou toho dne, kdy to tak zařídil s Averym. To vzrušení se vrátilo proto, že v tmavých záhybech jeho mozku se zrodil nápad.

O týden později začali Luceovi, kteří bydleli tři domy od Hockstetterů, postrádat svého kocoura Bobbyho. Jejich děti, které tvrdily, že jejich kocour nikdy ještě neutekl, strávily celé hodiny pročesáváním sousedství. Dokonce mezi sebou vybraly peníze a daly do místních *Novin* inzerát do rubriky Ztráty a nálezy. Nikdo se na něj neozval. A i kdyby toho dne kdokoliv z nich zahlédl Patricka, naditého do naftalínem načichlého zimního kabátu (po těch záplavách v roce 1957 se najednou dost ochladilo) a nesoucího lepenkovou krabici, stejně by ho asi nic nenapadlo.

Engstromům, bydlícím o blok dál téměř přímo za domem Hockstetterů, se ztratilo jejich štěně kokršpaněla asi deset dní před Dnem díkůvzdání. I jiným rodinám se v posledních šesti nebo osmi měsících ztráceli psi a kočky. Pochopitelně že všechny je pochytil Patrick, už ani nemluvě o nejméně deseti zaběhlých zvířatech z oblasti Ďáblovy púlmíle.

Strkal je do rezavé ledničky Amana poblíž skládky, jedno zvíře po druhém. Kdykoliv tam přinášel další zvíře, srdce mu

v hrudi divoce tlouklo, oči měl horké a vlhké, čekal, že najde ledničku s panty utrženými krumpáčem Mandyho Fazia. Ale Mandy se této ledničky nikdy ani nedotkl. Možná ani nevěděl, že tam je, možná ho k ní nepouštěla Patrickova síla vůle... nebo možná nějaká jiná síla.

Engstromů kokršpaněl vydržel nejdéle. I když teploty se pohybovaly kolem nuly, byl naživu, ještě když Patrick přišel po třech dnech, nicméně ztratil veškerou svoji živost (když ho Patrick vytahoval z krabice a cpal do ledničky, zuřivě vrtěl ocáskem a olizoval mu ruce). Když přišel druhý den poté, co ho strčil do ledničky, málem mu štěně uteklo. Utíkal za ním až skoro ke skládce, než se mu povedlo po něm skočit a chytit ho za jednu zadní nohu. Štěně Patricka kouslo svými ostrými zoubky, ale tomu to nevadilo. Vzal kokra zpátky k ledničce a strčil ho tam. Když to dělal, měl erekci. To nebylo nic neobvyklého.

Druhý den se štěně zase snažilo utéci, ale už se pohybovalo moc pomalu. Patrick ho strčil zpátky, zabouchl dveře ledničky a opřel se o ně. Slyšel, jak štěně na ně škrabe. Slyšel jeho tlumené skučení. „Hodnej pejsek,“ řekl Patrick Hockstetter. Oči měl zavřené a dýchal rychle. „Moc hodnej pejsek.“ Třetí den, když otvíral dveře ledničky, štěně už k němu jen obrátilo oči. Boky se mu pohybovaly rychlým a slabým dechem. Když se Patrick vrátil následující den, byl už pes mrtvý, u huby měl zmrzlý koláč pěny. To Patrickovi nějak připomnělo čokoládového nanuka, a tak se s chutí zasmál, když vytahoval tu zmrzlou mrtvolu ze své skříně na zabíjení a házel ji do křoví.

Letos v létě byl přísun obětí (když na ně Patrick myslel, tak vždycky jen jako na „zkušební zvířata“) slabý. Odhlédnuto od reality, měl pud sebezáchovy vyvinutý dobře, intuici vynikající. Předpokládal, že je v podezření. Kdo ho podezřívá, to nevěděl určitě: Pan Engstrom? Snad. Pan Engstrom se tuhle na jaře v obchodě na něj obrátil a dlouze se na něj zkoumavě zahleděl. Pan Engstrom si kupoval cigarety a Patricka poslali pro chleba. Paní Josephsová? Možná. Občas sedává v obývacím pokoji s dalekohledem a podle paní Hockstetterové je to pěkná všetečka. Pan Jacubois, který má na zadním nárazníku svého auta samolepku Společnosti pro ochranu zvířat? Pan Nell? Někdo jiný? Patrick to nevěděl

určitě, ale jeho intuice mu říkala, že v podezření je, a on na svoji intuici nikdy nedal dopustit. Konečně, sebral jen pár zaběhnutých zvířat z těch rozpadajících se činžáků na Ďáblově půlmíli, ale vybíral si přeci vždycky jen taková, která se zdála být buď oslabená nebo nemocná, to bylo všechno.

Nicméně zjistil, že ta rezavá lednice u skládky nad ním získala jakousi zvláštní moc. Když se ve škole nudil, obvykle ji začal kreslit. Někdy se mu o ní v noci zdálo a ve snech byla Amana vysoká snad dvacet metrů, bělavý náhrobek, chmurná krypta v mrazivém měsíčním světle pokrytá jiskřícím ledem. V těch jeho snech se její obrovské dveře otevřely a on spatřil nějaké velké oči, zírající na něj. Budil se splavený studeným potem, ale shledal, že není schopen se plně vzdát potěšení té ledničky.

A dnes konečně přišel na to, kdo ho podezřívá. Bowers. Vědomí, že Henry Bowers disponuje tajemstvím jeho skříně na zabíjení, v Patrickovi vzbudilo téměř paniku. Vlastně ne úplně paniku, ale přesto pociťoval – ne zrovna strach, ale takový duševní neklid – dusivý a nepříjemný. Henry to věděl. Věděl, že Patrick někdy porušuje pravidla.

Jeho poslední obětí byl holub, kterého objevil před dvěma dny na Jackson Street. Toho holuba srazilo nějaké auto a nemohl létat. Patrick šel domů, vzal z garáže svoji krabici a vložil do ní holuba. Holub ho několikrát klovl do hřbetu ruky, zanechávaje na ní krvavé skvrny. Patrickovi to nevadilo. Když přišel druhý den zkontrolovat ledničku, byl už holub mrtvý, ale Patrick ještě jeho mrtvolu neodklidil. Ale teď, když Henry vyhrožoval, že bude mluvit, se rozhodl, že bude lepší, když se mrtvého těla toho holuba zbaví hned. Možná by měl vzít i kbelík s vodou a hadr a vnitřek té lednice umýt. Páchlo to tam příšerně. Kdyby to Henry někde řekl a pan Nell si to přišel zkontrolovat, hned by mu bylo jasné, že tu něco – několikrát něco – chcíplo.

Jestli to někomu řekne, pomyslel si Patrick, když stál ve stínu borovic a hleděl na tu rezavou ledničku, tak já zase řeknu, že zlomil ruku Eddiemu Kaspbrakovi. Pochopitelně že to možná už vědí, ale zatím to nemohou nijak dokázat, protože všichni vypověděli, že ten den si hráli na dvoře u Bowersů, a Henryho pošuk fotr je podržel. Ale jestli někde

něco kecne, tak jim to klidně řeknu. Něco za něco.

Ale to teď vzal čert. Teď je jen třeba zbavit se toho ptáka. Nechá dveře ledničky dokořán a pak se vrátí s hadrem a vodou a umeje ji. Jasně. Patrick otevřel dveře ledničky a tím dveře ke své vlastní smrti.

Zpočátku byl prostě jen zmatený, nijak si nemohl srovnat v hlavě, co to vlastně vidí. Vůbec nic mu to neříkalo. V žádné souvislosti. Patrick prostě jen tak zíral, hlavu nakloněnou na stranu, oči vypoulené.

Z holuba zůstala jen kostra, obalená pocuchaným peřím. Nezůstalo na něm vůbec žádné maso. A kolem něj, nalepené na vnitřních stěnách ledničky, visící pod prostorem pro hluboce zmrazené potraviny, zavěšené na drátech polic byly desítky nějakých předmětů v barvě čerstvého masa, jež vypadaly jako nějaké velké těstovinové mušličky. Patrick spatřil, že se nepatrně pohybují, chvějí se, jakoby ve větru. Jenomže žádný vítr přeci nebyl. Zamračil se.

Náhle jedna z těch mušlovitých věcí rozvinula křídla, podobná hmyzím. Než stačil Patrick tuto skutečnost vůbec zaregistrovat, přeletěla ta věc prostor mezi ledničkou a Patrickovou levou rukou. Ozval se nějaký mlaštivý zvuk. Paži mu proběhla horkost. Pak pominula a on už zase necítil nic zvláštního... ale bledá barva té mušlovité kreatury se změnila nejprve na růžovou, a pak náhle na narudlou.

I když Patrick se nebál skoro ničeho v běžném slova smyslu (těžko se bát věcí, jež nejsou „opravdové“), existovala alespoň jedna věc, naplňující ho hrůzou. Když mu bylo asi sedm let, vrátil se jednoho horkého srpnového dne od rybníku v Brewsteru a zjistil, že má na břichu a nohách přísáté čtyři nebo pět pijavic. Ječel tak dlouho, dokud mu je otec nesundal.

A nyní si v jakémsi smrtelném prozření uvědomil, že to jsou nějaké podivné létající pijavice. Usadily se mu v lednici.

Patrick začal křičet a mlátit do té věci na své paži. Naběhla mu tam do velikosti téměř tenisového míčku. Při třetí ráně se protrhla s odporným zvukem prasknutí. Paži mu zaplavila krev – jeho vlastní krev – a stékala mu od lokte k zápěstí, avšak ta rosolovitá věc bez očí se stále držela v místě, kde se zakousla. Vypadala trochu jako úzká ptačí hlava zakončená nějakým zobákovitým útvarem, avšak ten zobák nebyl špičatý ani plochý; byl spíš kruhovitý a otevřený jako sosák komára.

A tento sosák teď byl zabořen v Patrickově paži.

Stále křiče, chytil tu rozplácnutou věc do prstů a pokusil se ji vytáhnout. Sosák se vynořil z rány, z níž okamžitě začala vytékat řídká krev s jakousi vodnatelnou žlutobílou tekutinou, připomínající hnis. Do paže měl vykousán otvor velikosti desetníku.

A ta kreatura, i když praskla, se mu v prstech stále ještě kroutila a svíjela.

Patrick ji odhodil, otočil se... a z ledničky vyletěly další, napadly ho, když se natáhl po držadle dveří lednice. Přistávaly mu na pažích, na krku. Jedna mu přistála na čele. Když Patrick zvedl ruku, aby ji strhl, spatřil, že na ruce má další čtyři, nepatrně se chvějící a měnící barvu nejprve na růžovo a pak na rudo.

Necítil žádnou bolest... jen takový úděsný pocit odtékání. S ječením se otáčel, plácal se do hlavy a do krku rukama, na nichž byly přisáté pijavice. V hlavě mu něco zoufale kňučelo: *To přeci není opravdové, to je jen nějaký ošklivý sen, neměj strach, není to opravdové, nic není opravdové –*

Ale ta krev, jež stříkala z rozmáčknutých pijavic, ta jako opravdová vypadala. A zrovna tak ten bzučivý zvuk jejich křidel se zdál být dost opravdový... a konečně i jeho hrůza byla opravdová.

Jedna z těch věcí se mu dostala pod košili a usadila se mu na prsou. Zatímco se snažil ji rozmačkat a zíral na krvavou skvrnu šířící se z místa, kde se mu přisála k tělu, přistála mu další na pravém oku. Patrick ho zavřel, ale nepomohlo to. Pocítil krátký šleh horkosti, jak mu sosák té věci pronikl víčkem a začal mu vysávat vnitřek oční bulvy. Patrick ucítil, jak se mu oko v důlku hroutí a opět zaječel. Přitom mu vletěla jedna pijavice do úst a přisála se mu na jazyk.

To všechno nebylo doprovázeno téměř žádnou bolestí.

Patrick se klopýtavě a vrávoravě rozběhl cestičkou směrem k vrakům aut. Byl celý ověšený těmi parazity. Někteří se nacucali jeho krví, až byli úplně plní a praskali pak jako balónky; když praskl jeden z větších, zaplavilo Patricka snad půl litru jeho vlastní horké krve. Cítil, jak se mu nadouvá ta pijavice v ústech a otevřel je dokořán, protože jedinou souvislou myšlenkou, kterou cítil, bylo, že mu tam nesmí prasknout; nesmí, nesmí.

Ale praskla. Z Patricka vystříkl proud krve a zvratků se zbytky těla parazita. Padl na zem do štěrkového prachu a začal se po ní válet, stále křiče. Ale síla jeho křiku se zeslabovala.

Těsně před tím, než ztratil vědomí, spatřil, jak k němu od posledního vraku přichází nějaká postava. Patrick si nejprve pomyslel, že to je nějaký člověk, možná Mandy Fazio, a že bude zachráněn. Ale jak se ta postava přibližovala, spatřil, že má místo obličeje rozteklý vosk. Chvílemi tuhnul a obličej něco připomínal – nebo někoho – ale pak se znovu roztekl, jako kdyby se nemohl rozhodnout kým nebo čím chce být.

„Tak ahoj a sbohem,“ řekl nějaký bublavý hlas zevnitř onoho tekutého vosku té postavy, a Patrick se pokusil opět vykřiknout. Nechtěl zemřít; jako jediný „opravdový“ člověk by přeci neměl zemřít. Jestliže zemře, zemřou s ním všichni ostatní na světě.

Ta postava ve tvaru člověka ho chytila za jeho pijavicemi pokryté paže a táhla ho pryč, směrem k Ladům. Jeho kreví nasáknutá brašna s učebnicemi byla tažena s ním, její pásek se mu kroutil kolem krku. A Patrick, stále se pokoušeje křičet, ztratil vědomí.

Probral se jen jednou: když v jakémisi temném, smradlavém a mokrém pekle bez jediného záblesku světla se To začínalo krmit.

6

Beverly si zpočátku vůbec nebyla jista, co vidí, nebo co se vlastně děje... viděla pouze, jak se Patrick Hockstetter začal kroutit a svíjet a křičet. Zaujala obezřetný postoj, prak v jedné ruce a dvě kuličky do ložisek v druhé. Slyšela, jak Patrick prchá po stezce a přitom strašně řve. V tu chvíli Beverly vypadala přesně jako ta krásná ženská, kterou se měla stát, a kdyby zrovna byl někde poblíž Ben Hanscom, asi by měl potíže vyrovnat se s tím.

Stála vzpřímeně, hlavu nakloněnou trochu doleva, oči navrch hlavy, vlasy stažené do čůpků dvěma malými červenými beruškami, kousky za desetník v krámě u pana Dahlia. Její postoj vyjadřoval naprostou soustředěnost a

obezřetnost; byl to postoj šelmy, postoj rysa. Přesunula těžiště těla na levou nohu, trochu předkročenou, tělem se pootočila, jako kdyby chtěla utíkat za Patrickem, nohavice vyšisovaných kraťasů se jí vyhrnuly tak vysoko, že bylo vidět lem žlutých bavlněných spodních kalhotek. Nohy měla už teď hezky tvarované, byly už teď krásné i přes všechny ty škrábance, jizvy a koláče špíny.

To bude nějaký trik. Viděl tě a je mu jasné, že normálně by tě asi nedoběhl, tak se snaží tě vylákat. Ne aby ses nechala nachytat, Beverly!

Ale zase něco jiného jí říkalo, že v jeho křiku je až moc bolesti a strachu. Ráda by viděla, co asi se Patrickovi mohlo stát – jestli se mu vůbec něco děje – zřetelněji. A vůbec nejraději by byla, kdyby dnes do Lad přišla jinudy a vůbec nebyla svědkem všech těch příšerností.

Patrickovy výkřiky ustaly. O chvíli později slyšela Beverly někoho promluvit – ale bylo jí jasné, že to určitě je jen její představitost. Slyšela, jak její otec říká: „Tak ahoj a sbohem.“ Ale její otec toho dne v Derry vůbec nebyl; v osm hodin ráno odjel do Brunswicku. Měli tam s Joem Tammerlym vyzvednout nějaký nákladák. Zatřepala hlavou, aby se jí v ní udělalo trochu jasno. Ten hlas se už znovu nezval. Nepochybně to byla jen její představitost.

Vyšla z křoví na cestičku, připravená utéci v momentě, kdy by spatřila Patricka, že snad na ni vybíhá, na nejvyšší míru ostražitá. Pohlédla na zem a oči se jí rozšířily hrůzou. Byla tam krev. Spousta krve.

Nějaká náhražka, uklidňovalo ji něco. Za devětačtyřicet centů se toho dá koupit v krámě u pana Dahliea celá láhev. Dej si pozor, Beverly!

Poklekla a krátce se dotkla krve prsty. Pozorně ji prohlédla. To není žádná nepravá krev.

Náhle jí levou paží proběhl záblesk horkosti, těsně pod loktem. Podívala se tam a spatřila něco jako klíště. Ne – to nebude žádné klíště. Klíšťata se přeci nesvíjejí a netřepou křídly. A tahle věc byla živá. O chvíli později si uvědomila, že ji ta věc kouše. Praštila ji silně hranou pravé ruky, a ta věc se rozplácla, vystříkla z ní krev. Ustoupila o krok, že vykřikne, když už teď je po všem... pak si ale uvědomila, že vůbec není po všem. Beztvará hlava té věci byla stále přísátá

na její paži, sosák zabořený do masa.

S výkřikem hnusu a strachu tu věc vytáhla a spatřila, jak se jí z paže vysunuje její sosák jako nějaká malá dýka, z níž skapává krev. Teď už chápala, odkud se vzala ta krev na cestě, ano, a oči jí mimovolně sklouzly na tu ledničku.

Její dveře sice byly zavřené, ale několik těch parazitů zůstalo venku a teď zmateně létali kolem rezavějícího smaltu. Právě když se Beverly tím směrem podívala, jeden z nich rozvinul svá membránovitá muší křídla, a vystartoval přímo na ni.

Reagovala bezmyšlenkovitě, do praku vložila kuličku z ložiska a natáhla gumu. Jak se jí svaly levé paže natahovaly, spatřila krev, tryskající jí z rány, kterou jí způsobila ta věc. Přesto vypálila, stačila na tu nalétající věc zamířit jen podvědomě.

Sakra! Vedle! pomyslela si v okamžiku, kdy kulička vyletěla. Blyštěla se v odpoledním slunci. A později ostatním Smolařům říkala, že si byla naprosto jistá, že se netrefila, zrovna tak jako hráči kulečníku je jasné, že úder je špatný už ve chvíli, kdy kouli odpálí. Pak ale spatřila, jak se ta kulička uhnula. Stalo se to ve zlomku vteřiny, ale viděla to naprosto jasně: uhnula se. Zasáhla tu letící věc a rozplácla ji na kaši. Na cestičku před ní se snesla sprška žlutavých kapiček.

Beverly nejprve pomalu couvala, oči nevěřičně vytřeštěné, třesoucí se rty, tvář šedobílou šokem. Očima fixovala rezavou lednici a čekala, jestli ještě nějaká další ta věc ji ucítí nebo zaregistruje. Ale paraziti jen kolem ní pomalu poletovali jako mouchy, otupené podzimním chladem. Konečně se otočila a utíkala.

Myšlenky jí zatemňovala panika, ale nechtěla se jí plně poddat. V levé ruce držela prak a občas se ohlédla přes rameno. Na cestičce byla stále spousta krve, i na listech některých keřů lemujících ji, jako kdyby se Patrick při běhu potácel ze strany na stranu.

Beverly opět vyběhla do prostoru s vraky automobilů. Před ní byl jeden mnohem větší cákanec krve, začínající se vsakovat do šterkovité zeminy. Prostor kolem byl rozhrabaný, tmavší pruhy hlíny byly střídány světlým povrchem sluníčkem vybělených kamínků. Jako kdyby tu došlo k nějakému zápasu. Vedly odtud dvě rýhy, vzdálené od sebe asi

půl metru. Beverly se zastavila. Podívala se na svoji paži, a s úlevou spatřila, že krev už jí tolik neteče, i když celé předloktí a dlaň měla plné lepkavé krve. A začínalo jí to teď bolet. Ta bolest byla podobná, jako když hodinu po návštěvě zubaře přestává účinkovat injekce novokainu a pusa začne brnět a bodat.

Opět se ohlédla, neviděla nic. Pak si znovu prohlížela ty rýhy, vedoucí od vraků automobilů, ze skládky pryč a do Lad.

Ty věci byly v ledničce. Přisály se mu všude na tělo – určitě, jen se podívej na tu spoustu krve tady všude kolem.

Doběhl až sem, a pak

(ahoj a sbohem)

se stalo něco dalšího. Co?

Obávala se, že ví co. Ty pijavice jsou částí Toho, a zahnavy Patricka k jiné části Toho, zrovna tak jako hrůzou ohromený býk běží ohradou přímo k řezníkovi s porážkovou pistolí. *Zmizni odtud, Beverly! Okamžitě odtud zmizni!* Místo toho sledovala ty rýhy na zemi, držíc prak pevně v potíci se ruce. *Nebo alespoň sežeň, ostatní! Seženu... ale za chvíli.*

Kráčela dál, sledovala ty rýhy až ke svahu, kde byly mělčí. Sledovala je dál, zase do husté zeleně. Někde se hlasitě ozvala cikáda. Na zkrvavenou ruku jí sedali komáři. Odháněla je. Zuby měla pevně stisknuté.

Na zemi před ní zase něco leželo. Zvedla to a prohlédla si to. Byla to ručně vyrobená taštička na peníze, třeba jako vyrábějí děti v kursech ručních prací ve Společenském domě. Až na to, že Beverly bylo na první pohled jasné, že to dítě, které vyrábělo tuto, žádným velkým řemeslníkem nebylo. Široké stehy se už trhaly a prostor pro papírové peníze měl špatně udělané zavírání. V prostoru na drobné našla čtvrták. Jinak tam byla už jen průkazka do knihovny, vystavená na jméno Patrick Hockstetter. Odhodila tašku, průkazku i čtvrták. Otfela si prsty o šortky.

Asi o deset metrů dál našla jednu tenisku. Porost tu byl teď už příliš hustý, než aby mohla sledovat ty rýhy v zemi, ale stopa se dala snadno sledovat podle krvavých šmouh a kapek krve na listech porostu, k tomu člověk ani nemusel být žádný průzkumník.

Stezka se vinula dolů do hluboké rokle. Beverly jednou uklouzla a popíchala se o nějaké trní. Na stehně se jí objevily

čerstvé krvavé škrábance. Dýchala teď rychle, vlasy měla zpocené a přilepené k hlavě. Krvavá stezka se napojovala na jednu z cestiček, prošlapaných v Ladech. Kenduskeag byla už blízko.

Na cestičce tu ležela druhá Patrickova teniska, tkaničku měla zakrvácenou.

Blížila se k řece, gumu praku napůl nataženou. Na zemi byly opět zřetelné ty rýhy. Byly teď už mělčí – *protože už neměl ani jednu tenisku, pomyslela si.*

Prošla posledním záhybem cestičky a stála u řeky. Rýhy vedly ke břehu a pak k jednomu z těch betonových válců – jedné z těch přečerpávacích stanic. Litinový příklop na válci byl trochu odsunutý.

Jak tam nad ním stála a hleděla dolů, vyšlo náhle odtud jakési bublavé, příšerné zachrochtání.

A to bylo už příliš. Ta panika, hrozící se jí zmocnit, náhle uhodila naplno. Beverly se otočila a utíkala směrem k jejích mýtině a klubovně, zakrvavenou levou paží si chránila tvář před větvemi, jež ji šlehalý ze všech stran.

Já mám také někdy starost, tati, pomyslela si zmateně. Někdy mám také starost, a VELKOU.

7

O čtyři hodiny později se všichni Smolaři mimo Eddieho krčili v křoví poblíž místa, kde předtím byla schovaná Beverly a odkud sledovala Patricka Hockstettera, jak jde k ledničce a otvírá ji. Nebe se zatáhlo těžkými bouřkovými mraky a ve vzduchu byl zase cítit déšť. Bill držel v ruce konec dlouhé prádelní šňůry. Vybrali mezi sebou své poslední peníze a koupili prádelní šňůru a pro Beverly soupravu pro první pomoc. Bill teď starostlivě přikládal gázový polštářek na krvavou díru v paži.

„Rodičům řekneš, ž-ž-že si se p-p-poškrábala, když jsi upadla na k-k-kolečkových bruslích,“ řekl Bill.

„Moje brusle,“ zvolala Beverly rozladěně. Úplně na ně zapomněla.

„Tady jsou,“ řekl Ben a ukázal na ně. Ležely kousek opodál a než se stačili Bill nebo Ben nabídnout, došla si pro ně. Teď

si vzpomněla, že si je tam odložila, když šla čurat. Nechtěla, aby tam někdo z nich šel.

Bill se s koncem prádelní šňůry v ruce přibližoval k ledničce, ostatní stáli ve střežbě poblíž, připraveni utéci při jakémkoliv známce nějakého pohybu. Beverly chtěla prak vrátit Billovi, on ale trval na tom, aby ho měla ona. Nakonec se ale ukázalo, že tam není nic, co by se pohybovalo. I když prostor na cestičce před ledničkou byl plný cákanců krve, paraziti tam už žádní nebyli. Asi někam uletěli.

„Mohli bychom sem přivést náčelníka Bortona a pana Nella a stovku dalších policajtů a stejně by to nebylo nic platné,“ řekl Stan Uris hořce.

„Ne. Neviděli by ani ťuk,“ souhlasil Richie. „Co dělá tvoje ruka, Beverly?“

„Bolí.“ Odmlčela se, hleděla z Billa na Richieho a pak zase na Billa. „Myslíte, že otec nebo matka uvidí tu díru, co tam mám?“

„M-m-myslím, že ne,“ řekl Bill. „P-p-připravte se utéct. Budu to u-u-uvazovat.“

Přehodil konec prádelní šňůry kolem narezlého pochromovaného držadla na dveřích lednice, pracoval opatrně jako pyrotechnik, zneškodňující nějakou nevybuchlou bombu. Udělal námořnický uzel a pak začal ustupovat, rozmotávaje šňůru.

Když byl už kousek dál od lednice, zašklebil se nejistě na ostatní. „Ho ho,“ řekl, jsem r-r-rád, že to je za n-n-námi.“

Nyní, v bezpečné (jak alespoň doufali) vzdálenosti od ledničky, jim Bill znovu řekl, aby se připravili na útěk. Přímo nad nimi silně zahřmělo, až všichni leknutím poskočili. Začaly padat první velké kapky.

Bill zatáhl vši silou za šňůru. Smyčka s námořnickým uzlem sklouzla s držadla, předtím ale stačila šňůra otevřít dveře lednice. Vyvalila se z ní záplava oranžových bambulek. Stanu Urisovi uniklo bolestné zaúpění. Ostatní jen zírali s ústy dokořán.

Rozpršelo se teď víc. Opět nad nimi zarachotil hrom a donutil je přikrčit se. Šlehl purpurově modrý blesk a dveře lednice se rozlétly dokořán. První to spatřil Richie a zaječel jakoby bolestí. Ostatní byli zticha.

Na vnitřku dveří lednice byla zasychající krví napsána

následující slova:

HNED PŘESTAŇTE, NEŽ VÁS VŠECHNY
ZABIJI
MOUDRÁ RADA OD VÁŠEHO PŘÍTELE
PENNKWISE

K nárazům deště se teď přidaly i kroupy. Dveře lednice se ve zvedajícím se dešti otvíraly a zavíraly, jednotlivá namalovaná písmena pomalu skapávala a stékala, nápis začínal vypadat jako nějaký omšelý zlověstný plakát na strašidelný film.

Beverly si neuvědomila, že Bill vstal, dokud ho nespátřila, že přechází cestičku a blíží se lednici. Mával oběma pěstmi. Voda mu stékala po tváři a přilepovala mu kořili k tělu.

„M-m-my tě z-z-zabijeme!“ vykřikl Bill. Ozvalo se křaplavé, ohlušující zahřmění. Zablesklo se tak jasně, až bylo ten blesk cítit, a někde poblíž se ozval praskavý zvuk padajícího stromu.

„Bille, pojd' zpátky,“ ječel Richie. „Pojd' zpátky, vole!“ Začal se zvedat, ale Ben ho stáhl zpátky.

„Zabil jsi mého bratra George! Hajzle jeden! Zkurvenče! Zmrde! Ukaž se nám! Ukaž se nám!“

Snesla se sprška krup, bodajících je i přes silný kryt listoví. Beverly zvedla ruku, aby si ochránila obličej. Na Billově zmáčené tváři zahlédla rudé skvrny.

„Bille, vrať se!“ vykřikla zoufale, a další prásknutí hromu ji umlčelo; jeho ozvěna se nesla po Ladech pod nízkými černými mraky.

„Tak se nám ukaž, křiple jeden!“

Bill začal zuřivě kopat do hromady bambulek, jež se vysypaly z lednice. Otočil se a kráčel k nim zpátky se svěřenou hlavou. Zdálo se, že ani necítí ty kroupy, ačkoliv teď už pokrývaly zemi, jako kdyby napadl sněh.

Vrazil do křoví a Stan ho musel chytit za ruku, aby nešel do

trní. Plakal.

„To bude v pořádku, Bille,“ řekl Ben a položil mu ruku kolem ramen.

„Jasně,“ řekl Richie. „Nedělej si starosti. My z toho nevykouváme.“ Hleděl z jednoho na druhého, oči v jeho zmáčené tváři měly zuřivý výraz. „Nebo snad někdo z toho chce vycouvat?“

Zavrtěli hlavami.

Bill vzhlédl, otíral si oči. Všichni byli promočeni na kůži a vypadali jako štěňata, která se právě přebrodila přes řeku. „To se n-n-nás b-b-bojí, rozumíte,“ řekl. „C-c-cítím to. Přísahám bohu, že to c-c-cítím.“

Beverly vážně přikývla. „Asi máš pravdu.“

„P-p-pomozte mi,“ řekl Bill. „P-p-prosím. P-p-pomozte mi.“

„Pomůžeme,“ řekla Beverly. Objala Billa. Ani si neuvědomila, jak snadno se její paže kolem něj ovinuly, jak je hubený. Cítila, jak mu pod košilí tluče srdce, cítila ho vedle svého. Pomyslela si, že nikdy ještě necítila tak příjemný a pevný dotek.

Richie položil svoje paže kolem obou a hlavu dal Beverly na rameno. Ben udělal totéž z druhé strany. Stan Uris objal pažemi Richieho a Bena. Mike chvíli váhal a pak prostrčil jednu ruku kolem Beverlyina pasu a druhou položil na Billova chvějící se ramena. Stáli tu tak, objímali se, kroupy přešly do lijáku, tak silného lijáku, že se zdálo, jako by voda prostě padala v proudech. Blýskalo se a hřmělo. Nikdo nemluvil. Beverly měla oči pevně zavřené. Stáli tu v dešti v úzkém kroužku, navzájem se objímali a poslouchali šumění lijáku na listech a větvích keřů. A to si pamatovala nejlépe: šumění deště, jejich vzájemně sdílené ticho a trochu nejasnou lítost, že tu s nimi teď nemůže být Eddie. Na tyhle věci se dobře pamatuje.

Pamatuje se, jak se cítila velmi mladá a velmi silná.

KAPITOLA 18

Býčí oko

1

„Tak Slamníku,“ říká Richie, „ted' je řada na tobě. Tady zrzka už vykouřila všechny svoje cigarety a taky většinu mých. A doba už taky dost pokročila.“

Ben pohlédne na hodinky: *Ano, je už pozdě – skoro půlnoc. Čas tak na ještě jeden příběh, pomyslí si. Ještě jeden příběh do půlnoci. Aby nám nebyla zima. A co by to mělo být? To je pochopitelně jen takový vtíp, a ani ne moc dobrý; zůstává už jen jeden příběh (alespoň na který se pamatuje on), a to je příběh o stříbrných kuličkách – jak je vyráběli v dílně Zacka Denbrougha večer třiadvacátého července a jak je pak použili pětadvacátého.*

„Já mám taky jizvy,“ řekne. „Pamatujete se?“

Beverly a Eddie zavrtí hlavami; Bill a Richie přikývnuou. Mike sedí tiše, ve znavené tváři má pozorné oči.

Ben vstane a rozepne si košili, rozhalí ji na prsou. Má tam starou jizvu ve tvaru písmena H. Její obrysy jsou roztřesené – když ta jizva vznikala, bylo břicho mnohem větší – ale ten tvar je stále zřetelný.

Hlubší jizva kousek stranou pod příčnou čarou písmena H je mnohem zřetelnější. Vypadá jako zakroucené bílé laso, od něhož byla odříznuta smyčka.

Beverly si zakryje ústa rukou. „Vlkodlak! Tam v tom domě! Ach, kryste pane!“ A otočí se k oknu, jako kdyby se chtěla přesvědčit, zda se tam v temnotě někde nepotlouká.

„Přesně tak,“ říká Ben. „A víte, co je komické? Tahle jizva tam před dvěma dny ještě nebyla. Ta stará Henryho navštívenka ano; vím to úplně přesně, protože tu jsem ukazoval jednomu svému příteli, barmanovi jménem Ricky Lee v Hemingfordu. Ale tahle –“ Zasměje se hořce a opět si

začne košili zapínat. „Ta se prostě vrátila.“

„Jako ty jizvy na našich dlaních.“

„Ano,“ říká Mike, když si Ben zase zapíná košili. „Ten vlkodlak. Tenkrát jsme všichni vnímali To jako vlkodlaka.“

„Protože přesně t-t-tak ho viděl Richie p-p-předtím,“ zakoktá Bill. „Je to tak, ne?“

„Ano,“ říká Mike.

„To už jsme si byli dost blízko, že?“ říká Beverly. V hlase má jemný úžas. „Dost blízko na to, abychom si mohli navzájem číst myšlenky.“

„Ten starej chlupačour z tebe málem udělal fašírku, Bene,“ říká Richie a ani se přitom neusmívá. Posune si brýle na nose a tvář pod nimi má bílou, ztrhanou a trochu náměsíčnou.

„Tobě zachránil kůži Bill,“ řekne náhle Eddie. „Tedy chci říci, Beverly nás sice zachránila všechny, ale nebýt tebe, Bille –“

„Ano,“ souhlasí Ben. „zachránil jsi nás. Já jsem byl jako ztracený někde v bludišti.“

Bill krátce ukáže na prázdnou židli. „Mně nějak pomohl Stan Uris. Ale zaplatil za to. Možná kvůli tomu zemřel.“

Ben Hanscom zavrtí hlavou. „Tohle neříkej, Bille.“

„Ale je to p-p-pravda. A jestli to je t-t-tvoje vina, tak je to t-t-taky vina moje a n-n-nás všech tady, protože jsme v tom pokračovali. I po smrti Patricka a po tom, co bylo napsáno na té l-l-ledniče jsme pokračovali. A především to je asi m-m-moje chyba, protože já jsem chtěl p-p-pokračovat. K-k-kvůli Georgovi. A možná dokonce proto, že jsem si myslel, když zabiji to, co zabilo George, že mě moji r-r-rodice budou zase m-m-m -“

„Že tě budou zase mít rádi?“ ptá se Beverly jemně.

„Ano, jistě. Ale n-n-nemyslím si, že to byla n-n-něčí vina, Bene. Stan byl prostě takový.“

„Nedokázal se tomu postavit,“ říká Eddie. Myslí na odhalení pana Keena stran jeho léku na astma a jak se ho přesto nedokázal vzdát. Myslí na to, že se možná mohl vzdát toho zvyku být nemocný; byl to zvyk věřit, že není schopen být zdravý. Ale podle toho jak se pak věci vyvinuly, možná právě ten zvyk mu zachránil život.

„Ale tenkrát byl fantastický,“ říká Ben. „Stan se svými ptáky.“

Proběhne jimi určité pobavení a pohlédnou na židli, kde by Stan seděl, pokud by svět byl normální a spravedlivý a správný chlápce by v něm jen vyhrávali. Chybí mi, pomyslí si Ben. Ach bože, jak moc mi chybí! Řekne, „Richie, pamatuješ se, jak jsi mi tenkrát řekl něco o tom, že jsi někde slyšel, že zabil Krista, a Stan s naprosto vážnou tváří odpověděl „Myslím, že to byl můj otec?“

„Pamatuji,“ říká Richie potichu, téměř neslyšně. Ze zadní kapsy vyjme kapesník, sejme brýle, otře si oči a brýle si znovu nasadí. Skládá kapesník, a aniž by od něj vzhlédl, řekne: „Proč už to normálně neřekneš, Bene?“

„Bolí to, co?“

„Jo,“ řekne Richie dutým hlasem. „No jasně. Bolí to.“

Ben se po nich rozhlédne a pak přikývne. „Tak dobře. Ještě jeden příběh do půlnoci. Aby nám nebyla zima. Bill a Richie měli nápad s těmi kulkami –“

„Ne,“ namítne Richie. „Bill si to vymyslel jako první a taky z toho byl první nervózní.“

„Já jsem jen začal mít s-s-starost –“

„To je snad teď jedno, ne,“ řekne Ben. „Prostě my tři jsme tenkrát v červenci strávili spoustu času v knihovně. Snažili jsme se tam někde vyčíst, jak se dělají stříbrné kulky. Já jsem měl stříbro; čtyři stříbrné dolary od mého otce. Pak začal být Bill nervózní, když si uvědomil, co by z nás také mohlo zůstat, kdyby nám nějaká ta příšera šla po krku a my se netrefili. A když jsme pak viděli, jak je Beverly dobrá s tím jeho prakem, tak jsme z toho jednoho stříbrného dolaru vyrobili místo toho kuličky. Když jsme měli všechno, co jsme potřebovali, šli jsme všichni k Billovi domů. Eddie, ty jsi tam byl také –“

„Řekl jsem matce, že budeme hrát monopoly,“ říká Eddie. „Ruka mě strašně bolela a musel jsem tam jít pěšky. Tak na mě byla naštvaná. A kdykoliv jsem za sebou na chodníku někoho uslyšel, otočil jsem se jako čamrda, jestli to není Bowers. Můžete si představit, jak to ruce prospívalo.“

Bill se zašklebí.

„A pak jsme tam všichni jen stáli kolem Bena a sledovali ho, jak vyrábí municí. Stejně si myslím, že Ben by klidně ty stříbrné k-k-kulky vyrobil i bez nás.“

„No, to si nejsem tak úplně jistý,“ říká Ben, i když si jistý je. Vzpomíná si, jak venku se už stmívalo (pan Denbrough jim

slíbil, že je všechny rozveze domů), jak v trávě řádili cvrčci a za okny začaly blikat první světlušky. Bill na podlaze jídelny pečlivě rozložil monopol, aby to vypadalo, že hra už běží hodinu nebo déle.

Tohle si pamatuje, a pak jasný kužel žlutého světla, dopadající na pracovní stůl Zacka. Pamatuje si, jak Bill říká, „Musíme být o-o-

2

opatrní. Nesmí tu zůstat žádný n-n-nepořádek. Otec by se p-p-p-“ Vyrážel ze sebe řadu „p“, až se mu konečně podařilo říci „posral“.

Richie teatrálně předváděl, že si otírá tvář. „Servíruješ k tomu prskání taky ubrousky, Koktavý Bille?“

Bill udělal pohyb, jako že ho chce praštit. Richie se přikrčil a zaječel svým Hlasem ublíženého děcka.

Ben si jich moc nevnímal. Sledoval Billa, vytahujícího jeden po druhém různé nástroje a nářadí. Částečně myslel na to, že jednoho dne by chtěl mít také takový krásný pracovní stůl, jako je tenhle. Hlavně se ale soustřeďoval na práci, která ho čekala. Vyrobit kuličky sice nebude tak obtížné, jako kdyby se pokoušeli z toho stříbra vyrobit kulky pro střelbu pistolí, ale přesto bude muset odvést pečlivou práci. Odbývat řemeslo se nevyplácí. To ho nemusel nikdo učit nebo mu to říkat, to prostě věděl.

Bill trval na tom, aby kuličky vyrobil Ben, zrovna tak jako trval na tom, že prak bude mít Beverly. Takové věci se měly a daly prodiskutovat, ale až po sedmadvaceti letech, když ten příběh vyprávěl, si Ben uvědomil, že nikdo tenkrát ani nezmínil možnost, že stříbrná kulka nebo stříbrná kulička třeba tu příšeru vůbec nezastaví – zdálo se jim, že na své straně mají váhu snad tisíce strašidelných filmů, v nichž stříbrné kulky fungují.

„Dobře,“ řekl Ben. Promnul si ruce, zapraskaly mu klouby a pak pohlédl na Billa. „Máš ty formy?“

„Co?“ Bill sebou trochu trhnul. „T-t-tady.“ Sáhł do kapes kalhot a vytáhl kapesník. Položil ho na pracovní stůl a rozbálil. Měl v něm dvě matné ocelové kuličky, každou s

malou dírkou. Byly to formy na kuličky do ložisek.

Když se rozhodli, že vyrobí místo kulek kuličky, zašli Bill s Richiem zase do knihovny a hledali něco o výrobě kuličkových ložisek. „Teda kluci, vy ale máte napilno,“ řekla paní Starrettová. „Jeden týden kulky a další týden ložiska! A to jsou letní prázdniny!“

„Chceme zůstat chytří,“ řekl Richie. „Nemám pravdu, Bille?“ Ukázalo se, že vyrobit kuličky do ložisek je sranda, pokud máte formy. Problémem tedy už bylo jen kde ty formy opatřit. O to se postaralo Billových pár nenápadných otázek Zacku Denbroughovi... a nikdo ze Smolařů ani nebyl moc překvapen zjištěním, že jediné místo v Derry, kde by se daly sehnat, je firma Přesné nástroje a formy Kitchener. Její majitel byl pra-pra-prasynovec bratří, jimž patřily Kitchenerovy železárny.

Bill a Richie tam šli spolu se všemi penězi, jež byli narychlo schopni dát dohromady – deseti dolary a devětapadesáti centy v Billově kapse. Když se Bill zeptal, co by asi stály dvě formy na kuličky do dvoualcového ložiska, Carl Kitchener – vypadal jako vysloužilý opilec a páchnul jako stará koňská houně – se zeptal, na co potřebují takové dva kluci formy na kuličky do ložiska. Richie nechal mluvit Billa v přesvědčení, že tak by to mohlo jít jednodušeji. Děti si z Billova koktání dělaly legraci, dospělé uvádělo do rozpaků. A to někdy překvapivě pomáhalo.

Bill se dostal asi do poloviny příběhu, který si s Richiem na cestě sem připravili – něco o modelu větrného mlýnu pro technickou výchovu v příštím školním roce – když Kitchener na něj mávnul, aby zmlkl a vyslovil neuvěřitelnou cenu padesáti centů za jednu formu.

Nemoha uvěřit jaké mají štěstí, začal Bill soukat z kapsy dolarovou bankovku.

„Ale nemyslete si, že vám na ně dám pytlík,“ řekl Caří Kitchener, pohlížeje na ně svými krvavými očima s pohrdáním člověka, který je přesvědčen, že viděl už všechny divy světa, většinu z nich dvakrát. „Žádný pytlík nedostanete, jestli nepřidáte nejmíň pět doláčů.“

„T-t-to je v p-p-pořádku, pane,“ řekl Bill.

„A neflákejte se mi tu před krámem,“ řekl Kitchener. „A taky byste voba potřebovali pořádně vostříhat.“

Venku Bill řekl: „Už sis n-n-někdy všimnul, Richie, že d-d-dospělí ti neprodají n-n-nic mimo cukroví a k-k-knížek s kreslenými seriály nebo lístků do k-k-kina, aniž by n-n-nejdřív chtěli vědět, na co t-t-to chceš?“

„Jasně,“ řekl Richie.

„A p-p-proč? Proč to d-d-dělají?“

„Protože si myslí, že jsme nebezpeční.“

„J-j-jo? Fakt si to m-m-myslíš?“

„Jasně,“ řekl Richie a zachechtal se. „Pojď se mu tam trochu flákat před krámem, nechceš? Vyhrneme si límce, budeme vrčet na lidi a necháme si ještě víc narůst vlasy.“

„Jdi do p-p-prdele,“ řekl Bill.

3

„Dobry,“ řekl Ben, prohlížeje si formy. „Príma. A teď –“ Udělali mu trochu víc místa, hleděli na něj s nadějemi, stejně jako člověk, kterému zlobí motor a on se v autech vůbec nevyzná, hledí na mechanika. Ben si jejich výrazů nevšímal. Soustředoval se na práci.

„Podej mi tu střepinu,“ řekl, „a letlampu.“

Bill mu podal střepinu ve tvaru misky. Byl to válečný suvenýr. Zack si ho opatřil pět dní poté, co s Pattonovou armádou přešli nějakou řeku do Německa. Kdysi dávno, když Bill byl malý a George ještě v plenkách, ji otec používal jako popelník. Pak ale nechal kouření a střepina někam zmizela. Bill ji našel před týdnem za garáží.

Ben vložil střepinu do Zackova svěráku, upnul ji a pak si vzal od Beverly letovací lampu. Sáhl do kapsy, vyndal stříbrný dolar a hodil ho do připraveného tyglíku. Dutě zazvonil.

„Ten ti dal otec, ne?“ zeptala se Beverly.

„Ano,“ řekl Ben, „ale už se na něj moc nepamatuji.“

„Chceš to opravdu udělat?“

Pohlédl na ni a usmál se. „Ano,“ řekl.

Také se usmála. A to Benovi stačilo. Kdyby se na něj usmála dvakrát, klidně by nadělal tolik stříbrných kuliček, že by se jimi dala postřílet celá četa vlkodlaků. Rychle se podíval jinam. „Dobry. Tak jdeme na to. Žádný problémy. Je

to jistý jako mlíko, ne?“

Váhavě přikývli.

Po letech, když na to všechno vzpomínal, měl si Ben pomyslet: *Dneska může děcko prostě jít a koupit si propanovou letovací lampu... nebo ji jeho otec má v dílně.*

Ale v roce 1958 takové vymoženosti ještě neexistovaly; Zack Denbrough měl tlakovou letovací lampu, a Beverly z ní byla trochu nervózní. Ben to cítil, chtěl jí říci, aby se nebála, ale nemohl, protože se bál, že se mu bude třást hlas.

„Neboj se,“ řekl Stanovi, který stál vedle ní.

„Cože?“ řekl Stan, pohlédl na něj a zamrkal.

„Aby ses nebál.“

„Já se nebojím.“

„Mně se zdálo že jo. Tak ti chci jen říct, že všechno je perfektně bezpečný. Kdyby ses náhodou to. Myslím bál.“

„Co je to s tebou, Bene?“

„Paráda,“ zamumlal Ben. „Dávej sirky, Richie.“

Richie mu podal krabičku sirek. Ben pootočil ventilkem nádržky a přidržel zapálenou sirku u ústí trysky. Ozvalo se bafnutí a zazářil modrooranžový plamen. Ben ho seřídil do modrého klínku a začal nahřívat spodek střepiny.

„Máš tu nálevku?“ zeptal se Billa.

„T-t-tady,“ řekl Bill a podal mu nálevku, kterou Ben vyrobil už dřív. Malá dírka na jejím spodku zapadala téměř přesně do dírky na formě. Ben ji vyrobil, aniž by cokoliv poměřoval. Billa to udivilo a překvapilo – ale nevěděl, jak to Benovi říci, aniž by ho přivedl do rozpaků.

Ponořený do práce mohl Ben na Beverly mluvit – a mluvil se strohou precizností chirurga, hovořícího se sestrou.

„Beverly, ty máš neklidnější ruce. Nasad' nálevku na tu dírku. Vezmi si nějaké rukavice, aby ses nepopálila.“

Bill jí podal otcovy pracovní rukavice. Beverly nasadila nálevku na formu. Nikdo nemluvil. Syčení letovací lampy teď bylo velmi hlasité. Sledovali ji přimhouřenýma očima.

„P-p-počkej,“ řekl Bill náhle a odběhl do domu. Za chvíli se vrátil s lacinými slunečními brýlemi, které už přes rok zahálely v zásuvce kuchyňského stolu. „Raděj si je v-vezmi, Slamníku.“

Ben je vzal, zašklebil se a nasadil si je.

„Sakra, vypadá jako Fabián,“ řekl Richie. „Nebo jako

Frankie Avalon, nebo jinej z těch Taliánů, co vystupují v tom pořadu *Americké pódium*.“

„Jdi do prdele, Kecale,“ řekl Ben, ale musel se uchechtnout. Představa, že by měl vypadat jako ten rokenrolový ulízanec Fabián nebo někdo jemu podobný, byla přeci jen moc nezvyklá. Plamen se začal třepat a on se přestal smát; opět se soustředil na práci.

O dvě minuty později podal letovací lampu Eddiemu, který ji opatrně vzal do zdravé ruky. „Už to bude,“ řekl Billovi. „Podej mi tu druhou rukavici. Rychle! Rychle!“

Bill mu ji podal. Ben si ji natáhl a rukou v rukavici uchopil střepinu, zatímco druhou rukou povolil svěrák.

„Beverly, drž to pevně.“

„Já jsem připravená, na mě čekat nemusíš,“ odsekla mu.

Ben naklonil střepinu nad nálevkou. Ostatní napjatě sledovali, jak proud roztaveného stříbra přetéká mezi oběma nádobkami. Ben naléval přesně; ani kapka nevytekla vedle. A v tu chvíli byl jako elektrizovaný. Jako by všechno viděl zvětšené skrze oslňující bílý žár. Na tu chvíli se ani necítil být obyčejným chudákem Benem Hanscomem, co musí nosit mikiny, aby zakryl břicho a prsa; cítil se být bohem hromy Thorem, pracujícím s hromy a blesky na své božské kovadlině.

A pak ten pocit pominul.

„Dobry,“ řekl. „Musím to stříbro zase přihřát. Protáhněte někdo hřebík nebo nějaký drát tou nálevkou, než v ní zatuhne to svinstvo.“

Stan to provedl.

Ben opět upnul střepinu do svěráku a vzal si od Eddieho letlampu.

„Príma,“ řekl. „A teď druhou.“

4

O deset minut později byla hotová druhá kulička.

„A co teď?“ zeptal se Mike.

„Teď budeme hodinu hrát monopoly.“ řekl Ben, „kuličky zatím budou ve formách tvrdnout. Pak se vyloupnou a je hotovo.“

Richie se neklidně podíval na popraskané sklíčko svých hodinek Timex, jež sice utrpěly už řadu šrámů, ale pořád ještě tikaly. „Kdy se ti vrátí rodiče, Bille?“

„N-n-ne dřív než v d-deset nebo půl j-j-jedenácté,“ řekl Bill. „V Aladdinu d-d-dnes večer mají d-d-d -“

„Dvojprogram,“ řekl Stan.

„Jo. A pak se zastaví ještě na p-p-pizzu. Skoro v-v-vždycky se na ni s-s-staví.“

„Tak máme spoustu času,“ řekl Ben.

Bill přikývl.

„Tak pojdte dovnitř,“ řekla Beverly. „Já chci zavolat domů. Slíbila jsem to. Ale nikdo přitom nemluve. Myslí si, že jsem ve Společenském domě a že mě odtamtud přivezou domů.“

„A co když bude otec chtít přijet a vyzvednout tě dřív?“ zeptal se Mike.

„Tak potom budu v pěkném průšvih,“ řekla Beverly.

Ben si pomyslel: *Já tě budu chránit, Beverly.* V mysli se mu odvíjel krátký denní sen končící tak krásně, až se zachvěl. Beverlyin otec ji začal hubovat; štěkal na ni a tak dál (ani ve svém denním snu si nedokázal představit, jak daleko se Al Marsh může dostat). Ben se vrhl před ni a řekl Marshovi, aby odprejsknul.

Jestli se chceš dostat do problémů, tlust'ochu, tak jen klidně dál chraň moji dceru.

Hanscom, obvykle tichý chlapec typu knihomola, se může změnit na zuřícího tygra, pokud ho rozzlobíte. Práví Alu Marshovi úplně popravdě: *Jestli se k ní chcete dostat, budete to muset vzít nejdřív přes mě.*

Marsh vyrazí dopředu... ale pak ho ty ocelové záblesky v Hanscomových očích zaráží.

Toho budeš ještě litovat, procedí mezi zuby, ale je jasné, že nálada na rvačku ho opustila. Je to přeci jen papírový tygr.

Tak o tom si dovolím trochu pochybovat, řekne Hanscom s tvrdým úsměvem Garyho Coopera, a Beverlyin otec se odplazí.

Co se s tebou stalo, Bene? vykřikne Beverly, ale oči jí září a jsou plné hvězdiček. *Ty bys snad byl schopen ho zabít!*

Zabít ho? řekne Hanscom a ten úsměv Garyho Coopera mu stále prodlévá na rtech. *Ani nápad, zlato. Trochu bych ho možná pocuchal, ale to stejně jen proto, že když slyším, jak na*

tebe někdo mluví hrubě, trochu se mi zvedne teplota. Chápeš? Obezne ho svými pažemi a políbí ho (na rty! na RTY!). Miluji tě, Bene! vzlykne. Cítí hroty jejích prsou, přitisknuté pevně k jeho hrudi a –

Trochu se zachvěje, snaže se zapudit tu jasnou, strašlivě jasnou představu. Ve dveřích stojí Richie a ptá se ho, jestli jde; a Ben si uvědomuje, že je v dílně už sám.

„No jasně,“ řekl a vyrazil. „Jasně že jdu.“

„Slamníku, začínáš nám nějak senilnět,“ řekl Richie, když Ben prošel dveřmi, ale poplácal ho po rameni. Ben se zašklebil a krátce zaháknul kolem Richieho krku loket.

5

S otcem Beverly žádný problém nebyl. Beverly mluvila s matkou, a ta jí řekla, že otec přišel z práce pozdě, usnul u televize, a když se probрал, šel si rovnou lehnout.

„Někdo tě přiveze domů, Beverly?“

„Ano. Otec Billa Denbrougha nás vezme domů všechny.“

Paní Marshová najednou zbystřila. „Beverly, doufám, že nejsi na rande, nebo ano?“

„Ne, pochopitelně že ne,“ řekla Beverly a hleděla klenutým průchodem mezi ztmavlou chodbou, kde stála, a jídelnou, kde seděli ostatní u monopolů. *Ale raději bych byla, to je jasné.* „Dole je takový podpisový arch a každý večer odváží děti domů jiný táta nebo máma.“ Tohle sice byla pravda, ale ostatní, co říkala, byla lež jako věž a cítila, jak se v té tmě červená studem.

„No dobře,“ řekla její matka. „Jen mě to tak zajímá. Protože kdyby tě otec chytil, že ve svém věku chodíš někam na rande, tak by tě přetrhl.“ A téměř okamžitě dodala. „A já taky, pochopitelně.“

„Jo, je mi to jasné,“ řekla Beverly a koukala dál do jídelny. Je jí to sice opravdu jasné, ale přesto je tady ne s jedním, ale se šesti kluky, v domě, kde právě nejsou žádní rodiče. Viděla, jak Ben na ni úzkostně hledí a tak mu s úsměvem zamávala. Zapýřil se, ale zamávání jí opětoval.

„Máš tam také nějaké kamarádky?“

Jaké kamarádky, mami?

„No, je tady Patty O’Harová. A asi taky Ellie Geigerová. Hraje dole kuželky.“ Snadnost, s jakou jí všechny ty lži plynuly ze rtů, ji zahanbovala. Raději by mluvila se svým otcem; to by sice měla větší strach, ale nestyděla by se tolik. Asi opravdu nebude žádná hodná holka.

„Mám tě ráda, mami,“ řekla.

„Já tebe taky, Bevy.“ Matka se krátce odmlčela a pak řekla: „Bud’ opatrná. V novinách se píše, že možná je další oběť. Nějaký kluk, jmenuje se Patrick Hockstetter. Je pohřešovaný. Znála jsi ho, Beverly?“

Zavřela na chvíli oči. „Ne, mami.“

„No... tak zatím.“

„Zatím.“

Vrátila se k ostatním ke stolu a asi hodinu hráli monopol. Všechno vyhrával Stan.

„Židé umějí dělat peníze,“ řekl Stan, umíst’uje jeden hotel na Atlantic Avenue a dvě další novostavby na Ventnor Avenue. „To je všeobecně známo.“

„Ach bože, já bych chtěl být Žid,“ řekl okamžitě Ben a všichni se zasmáli. Ben byl skoro na mizině.

Beverly se občas dívala přes stůl na Billa, všímala si jeho čistých rukou, jeho modrých očí, jeho krásných rezavých vlasů. Když posunoval po desce malou stříbrnou botu, kterou používal jako značku, pomyslela si, *Kdyby mne teď vzal za ruku, asi bych štěstím umřela.* V hrudi jí na chvilku jakoby zazářilo takové teplé světýlko a ona se jen tak tajně pro sebe usmála.

6

Vyvrcholení toho večera bylo skoro prozaické. Ben vzal z police jedno ze Zackových dlát a kladivem pak obě formy rozloupl. Šlo to lehce. Vypadly dvě malé stříbrné kuličky. Na jedné se dala rozluštit část letopočtu: 925. Na druhé Beverly zvlněné linie trochu připomněly vlasy té dámy na soše Svobody. Chvíli na ně beze slova hleděli, a pak Stan jednu vzal do ruky.

„Dost malá,“ řekl.

„Zrovna tak malý byl ten kámen, co ho měl v praku David,

když šel na Goliáše,“ řekl Mike. „Mně se tedy zdají být v pořádku.“

Ben zjistil, že přikyvuje. Jemu se také zdály být v pořádku.

„Už t-t-teda je konec?“ zeptal se Bill.

„Jasně, už je konec,“ řekl Ben. „Hele,“ hodil druhou kuličku Billovi, který byl tak překvapený, že ji skoro nechytit.

Obě kuličky kolovaly. Všichni si je pečlivě prohlíželi, obdivovali jejich kulatost, váhu, realitu. Když se vrátily k Benovi, sevřel je v dlani a pohlédl na Billa. „A co s nimi uděláme teď?“

„D-d-dej je Beverly.“

„Ne!“

Pohlédl na ni. Tvářil se poměrně příjemně, ale mluvil vážně. „Beverly, už jsme to p-p-přeci p-p-probrali, a-“

„Udělám to,“ řekla. „Klidně ty mrchy zastřelím, až přijde čas. Jestli vůbec přijde. Nejspíš bude moje vina, že nás To všechny zabije, ale udělám to. Nechci si je ale brát domů. Některý můj

(otec)

rodič by je mohl najít. A to bych pak byla v maléru.“

„A to nemáš nějakou tajnou schovku?“ zeptal se Richie. „To tě teda upozorňuju, že já mám jen samý schovky.“

„No, jedno takové místo snad mám,“ řekla Beverly. Měla takovou malou škvíru na dně skříně, kam si někdy schovávala cigarety, sešity kreslených seriálů a v poslední době i časopisy o filmu a módě. „Ale nic, kam bych mohla schovat něco takového. Nech si je u sebe, Bille. Alespoň do doby, než je budeme potřebovat, nech si je u sebe.“

„Dobře,“ řekl Bill mírně, a právě v ten okamžik zazářily na příjezdové cestě k domu reflektory auta. „No p-p-pozdrav pánbů, d-d-dneska tu jsou ale brzo. Mizíme odtud.“

Tak tak se stačili usadit kolem hry, a už Sharon Denbroughová otvírala dveře do kuchyně.

Richie protočil oči a předvedl, jako že si stírá pot s čela; ostatní se srdečně zasmáli. Richie totiž vypustil Dobráka.

Za chvilku vešla matka do místnosti. „Otec čeká v autě, Bille, že odveze tvoje kamarády.“

„P-p-príma, mami,“ řekl Bill. „My stejné p-p-právě končíme.“

„A kdo vyhrál?“ zeptala se Sharon, usmívajíc se na Billovy

přátele. Z toho děvčete asi bude moc hezká holka, pomyslela si. A napadlo ji, že za rok nebo dva bude asi potřeba i ty kluky trochu sledovat, pokud by se měly objevovat i party takových děvčat, ne pouze chlapců. Ale pořád ještě je asi dost času cpát mu do jeho ošklivé hlavy sexuální výchovu.

„V-v-vyhrál Stan,“ řekl Bill. „Ž-ž-židi umějí totiž m-m-moc dobře dělat p-p-peníze.“

„Bille!“ Vykřikla, zděšená a červenající se... a pak se po nich s údivem rozhlédla: všichni se totiž strašně smáli, včetně Stana. Její zděšení se začalo měnit skoro na strach (i když svému manželovi později v posteli neřekla nic). Ve vzduchu byl nějaký pocit, něco jako statická elektřina, jenomže tentokrát nějak mnohem silnější, mnohem děsivější. Měla pocit, že pokud by se kohokoliv z nich jen dotkla, že by dostala ránu. *Co se to s nimi stalo?* pomyslela si zděšeně, a dokonce snad otevřela ústa, že se v tomto smyslu vyjádří. Pak ale Bill řekl, že se omlouvá (ale v očích měl pořád ty šelmovské záblesky), a Stan řekl, že to je v pořádku, že to je jen takový vtíp, co od nich tu a tam slyší, a ona zjistila, že je příliš zmatená, než aby jim byla schopna na to něco říci.

Ale když pak všichni odjeli a její občas záhadný koktající syn byl bezpečně ve svém pokoji a zhasl tam světlo, pocítila úlevu.

7

Dnem, kdy Klub smolařů konečně spatřil To při boji tváří v tvář, dnem, kdy To téměř udělalo z Bena Hanscoma fašírku, byl pětadvacátý červenec roku 1958. Bylo horko, vlhko a úplně bezvětří. Ben si to počasí pamatuje úplně jasně; byl to poslední den, kdy bylo tak horko. Po tomto dni přišla dlouhá řada chladných a podmračených dnů.

K domu na Neibolt Street číslo 29 dorazili kolem desáté hodiny dopoledne. Bill vezl Richieho na Stříbrňákově, Benovi přetékaly půlky bachratého zadku přes sedlo jeho kola značky Raleigh. Beverly přijela do Neibolt Street na dámském kole značky Schwinn, rusé vlasy stažené s čela zelenou stužkou. Vlály za ní. Mike přišel pěšky a asi o pět minut později dorazili společně Eddie a Stan.

„Co dělá t-t-tvoje ruka, Eddie?“

Není to tak zlé. Bolí, když s ní ve spánku pohnu. Máš to?“

V koši Stříbrňáka byl plátěný uzlík. Bill ho vyndal a rozbil. Pak podal Beverly, která se sice trochu ušklíbala, když si ho brala, ale neřekla nic. V uzlíku byla také plechová krabička od bonbónů. Bill ji otevřel a ukázal jim dvě stříbrné kuličky. Tiše na ně hleděli, stáli v hloučku na zasychajícím trávníku domu číslo 29 na Neibolt Street – na trávníku, kde rostl snad už jen plevel. Bill, Richie a Eddie ten dům už znali; ostatní ne, zvědavě na něj zírali.

Ta okna vypadají jako nějaké oči, pomyslel si Stan a ruka mu sklouzla k brožované knížce v zadní kapse kalhot. Nosil ji s sebou skoro všude – byl to *Průvodce ptáky Severní Ameriky* od M. K. Handeye. *Vypadají jako nějaké špinavé, slepé oči.*

Smrdí to tu, pomyslela si Beverly. *Jasně to cítím – ale ani ne tak nosem.*

Mike si pomyslel, *Je to tu jako tenkrát tam u Železáren. Je to tu stejně cítit... jako kdyby nás něco vyzývalo vkročit tam.*

Tak tohle je jedno z míst kde sídlí To, pomyslel si Ben. *Jedno z těch míst jako jsou díry Morlocků, kde To vychází a zase se tam vrací. A To ví, že tu teď stojíme před domem. Čeká, až vejдемe dovnitř.*

„Chcete j-j-ještě pořád v-v-všichni?“ zeptal se Bill.

Pohlédli na něj, bledí a vážní. Nikdo neřekl, že nechce. Eddie vytáhl z kapsy respirátor a dal si dlouhý šluk.

„Dej mi taky cvaknout,“ řekl Richie.

Eddie na něj překvapeně pohlédl, čekaje na pointu.

Richie natáhl ruku. „Beze randy, burane. Můžu si cvaknout?“

Eddie pokrčil zdravým ramenem – byl to takový podivně nesouměrný pohyb – a podal mu respirátor. Richie stiskl jeho spoušť a zhluboka vdechnul. „To jsem potřeboval,“ řekl a podal ho zpátky. Trochu se zakuckal, ale oči se mu zklidnily.

„Mohu také?“ zeptal se Stan.

A tak jeden po druhém použili Eddieho respirátor. Když mu ho vrátili, nacpal si ho Eddie do zadní kapsy kalhot, jeho vrchní část vyčuhovala. Zase se obrátili k domu.

„Bydlí tu vůbec někdo, tady na té ulici?“ zeptala se Beverly tichým hlasem.

„Ne na tomhle konci,“ řekl Mike. „Už ne. Jenom se tu

občas zdržují vandráci na nějakou dobu, než vlezou na nákladák a jedou dál.“

„A ti stejně nevidí nic,“ řekl Stan. „Ti jsou v bezpečí. Alespoň většina jich je v bezpečí.“ Pohlédl na Billa. „Mohou vlastně vidět To také nějakí dospělí, co myslíš, Bille?“

„To n-n-nevím,“ řekl Bill. „Určitě ale aspoň *n-n-někteří* ano.“

„Škoda že takového neznáme,“ řekl Richie pochmurně. „Tohle přeci není práce pro děti, rozumíte mi, ne?“

Bill rozuměl. Kdykoliv se dostali do potíží Hardyho hoši, objevil se Fanton Hardy a dostal je z toho. A totéž dělal otec Ricka v Dobrodružstvích Ricka Branta. Sakra, i ta Nancy Drewová má otce, který se stačí vždycky včas odněkud vynořit, když ji ti lumpové svážou a hodí do opuštěného dolu nebo jinak jí ubližují.

„Nějaký dospělý by tu měl být,“ řekl Richie, hledě na zavřený dům s olupujícím se nátěrem, špinavými okny a zprohýbanou verandou. Unaveně si vzdychl. Ben cítil, jak jejich odhodlání na chvíli polevilo.

Pak Bill řekl: „P-p-pojďte sem. Koukněte se na t-t-tohle.“

Přešli na levou stranu verandy, kde bylo odtržené dřevěné mřížoví. Ty zplanělé růže tam stále ještě byly... a kde se jich ten Eddieho malomocný dotkl, když se odtamtud sápal, byly stále ještě zčernalé a zaschlé.

„To se jich jen dotkl a stalo se tohle?“ zeptala se s hrůzou Beverly.

Bill přikývl. „Tak co, b-b-bando, pořád ještě si jsme *tak jisti?*“

Chvíli nikdo neodpověděl. Vlastně si nebyli jisti; i přesto, že dle výrazu Billova obličeje jim bylo jasné, že by šel i bez nich, si jisti nebyli. Jak jim už jednou řekl, George nebyl jejich bratr. *Ale co všechny ty ostatní děti*, pomyslel si Ben. *Betty Ripscomová, Cheryl Lamoniová, ten kluk Clementsů, Eddie Corcoran (možná), Ronnie Grogan... konečně i Patrick Hockstetter. Zabíjí to děti, k sakru, děti!*

„Já jdu, Velký Bille,“ řekl.

„Sakra, jasně,“ řekla Beverly.

„Jasně že jo,“ řekl Richie. „Nebo si snad myslíš, že vyžereš všechnu srandu sám, prskale?“

Bill na ně pohlédl, ohryzek se mu pohyboval, a pak přikývl.

Podal plechovou krabičku Beverly.

„Jsi si úplně jistý, Bille?“

„Jsem.“

Přikývla, náhle ochromená odpovědností a vylekaná jeho důvěrou. Otevřela krabičku, vyjmula kuličky a jednu zastrčila do pravé přední kapsy džin. Druhou vložila do gumového váčku Býčího oka a celý prak za ten váček nesla. Cítila, jak jí ta kulička spočívá v sevřené pěsti, nejprve studená a pak se ohřívající.

„Tak jdeme,“ řekla ne úplně pevným hlasem. „Jdeme, než se podělám.“

Bill přikývl a pak se ostře podíval na Eddieho. „M-m-můžeš jít, Eddie?“

Eddie přikývl. „Jasně že jo. Minule jsem tu byl sám. Tentokrát tu jsem s kamarády, ne?“ Pohlédl na ně a trochu se ušklíbl. Měl plachý, křehký výraz, docela milý.

Richie ho poplácával po zádech. „Jasná věc, seňorre. A když ti bude někdo chtít ukrást respirátor, tak ho zavraždíme. Ale budeme ho vraždit pěkně pomalu.“

„Ty jsi děsnej, Richie,“ řekla Beverly a zahihňala se.

„P-p-pod verandu,“ řekl Bill. „Všichni z-z-za mnou. A pak do s-s-sklepa.“

„Když půjdeš první a ta věc na tebe vyskočí, tak co mám dělat já?“ zeptala se Beverly. „To mám střílet skrz tebe?“

„Když budeš m-m-muset,“ řekl Bill. „Ale d-d-doporučuji ti, abys m-m-mě nejdřív o-o-obešla.“

Richie se tomu divoce zachechtal.

„Projdeme to t-t-tam celé, když b-b-bude třeba.“ Pokrčil rameny. „M-m-možná také n-n-nenajdeme nic.“

„Tomu věříš?“ zeptal se Mike.

„Ne,“ řekl Bill úsečně. „Je to t-t-tam.“

Ben byl přesvědčen že má pravdu. Ten dům na Neibolt Street číslo 29 vypadal jako zabalený do nějakého jedovatého obalu. To sice není vidět... ale To je cítit. Olízl si rty.

„Tak p-p-připraveni?“ zeptal se jich Bill.

Všichni na něj pohlédli. „Připraveni, Bille,“ řekl Richie.

„Tak j-j-jdeme,“ řekl Bill. „Drž se b-b-blízko za m-m-mnou, Beverly.“ Poklekl a protáhl se růžovým keřem pod verandu.

Lezli za ním v pořadí Beverly, Ben, Eddie, Richie, Stan, Mike. Listí pod verandou šustilo a uvolňoval se z něj nějaký kyselý starý pach. Ben pokrčil nosem. Cítil už někdy, aby spadané listí takhle páchlo? Zdá se mu, že ne. A pak ho napadla taková nepříjemná myšlenka. To listí páchne tak, jak si představuje, že by asi páchla mumie v momentě, kdy by objevitel otevřel její rakev: prachem a svíravě po starém taninu.

Bill se dostal až k rozbitému oknu do sklepa a díval se dovnitř. Beverly se připlížila k němu. „Vidíš něco?“

Bill zavrtěl hlavou. „Ale t-t-to neznamená n-n-nic. Koukni: t-t-támhle je ta hromada uhlí, c-c-co jsme se p-p-po ní dostali v-v-ven.“

Ben, který se díval dovnitř mezi nimi, ji uviděl. Začínal být vzrušený a zároveň i dostával trochu strach. Vzrušení vítal, protože ho instinktivně poznával jako pomocníka. Vidět tu hromadu uhlí bylo trochu jako vidět nějaký významný mezník, o kterém zatím jen četl nebo slyšel od jiných.

Bill se obrátil a protáhl se oknem dovnitř. Beverly dala Benovi Býčí oko, ruku mu přidržela na váčku s kuličkou. „Podáš mi ho v momentě, jak budu dole,“ řekla. „Ale hned v tom *momentě*.“

„Rozumím.“

Sjela dolů hladce a lehce. Jediný okamžik, kdy se Benovi na chvíli zastavilo srdce, nastal, když se jí vytáhla blůzka ze džín a on spatřil její ploché bílé břicho. A pak její ruce na jeho, když jí podával prak...

„Dobrý. Mám ho. Polez.“

Ben se obrátil a začal se soukat do okna. Co se stalo, to mohl předvídat; nic jiného se ani nedalo čekat. Zasekl se. Zadek se mu v pravoúhlém oknu zmáčkl a on nemohl dál. Začal se vysunovat ven, s hrůzou však zjistil že to by možná šlo, ale nejspíš by si stáhnul kalhoty – a možná také trenýrky – až ke kolenům. A byl by tu s holým, obrovským zadkem prakticky u obličeje své milované.

„Dělej,“ řekl Eddie.

Ben zatlačil oběma rukama. Ještě chvíli se ani nepohnul, ale pak mu začal zadek oknem prolézat. Kalhoty se mu

vysoukaly bolestivé do rozkroku, mačkaly mu tam pytlík. Košili měl vytaženou až do podpaží. Teď zase visel za břicho.

„Zasuň se, Slamníku,“ řekl Richie a hystericky se pochechtával. „Zasuň se, nebo budeme muset poslat Mika pro otcovu kladku, abychom tě mohli zase vytáhnout.“

„Píp-píp, Richie,“ procedil Ben skrze sevřené zuby. Stáhnul břicho jak to šlo nejvíc. Pohnul se o kousek dál, pak se zase zastavil.

Otočil hlavu jak mohl nejdál, bojoval s panikou a klaustrofobií. Jeho tvář byla jeden velký zpcený a rudý flek. Ten kyselý pach mu v nosních dírkách těžknul a dusil ho. „Bille! Můžete mě stáhnout?“

Cítil, jak ho Bill bere za jeden kotník, Beverly za druhý. Zastrčil znovu břicho a o chvíli později propadl oknem. Bill ho zachytil, oba málem upadli. Ben se nedokázal podívat na Beverly. Nikdy v životě ještě nebyl tak na rozpacích jako v tu chvíli.

„J-j-ysi v pořádku, člověče?“

„Jo.“

Bill se nejistě zasmál, Beverly se k němu přidala a pak se trochu zasmál i Ben, i když mělo trvat ještě mnoho let, než v tom, co se právě stalo, začal nacházet něco alespoň vzdáleně zábavného.

„Hej!“ zavolal dolů Richie. „Eddiemu musíme pomoci, jo?“

„J-j-jasně.“ Bill a Ben zaujali postavení pod oknem. Eddie se sunul po zádech. Bill ho chytil za nohy nad koleny.

„Dávej trochu bacha,“ řekl Eddie hádavým, nervózním hlasem. „Já jsem lechtivý.“

„Ramon být strašně lechtivý, seňórrre,“ ozval se shora Richieho hlas.

Ben chytil Eddieho kolem pasu, snaže se nedotýkat sádry a pásky. Protáhli s Bille Eddieho oknem do sklepa jako nějakou mrtvolu. Eddie vykřikl jen jednou a dost.

„E-E-Eddie?“

„Jo,“ řekl Eddie, „dobrý. Žádná velká sláva.“ Ale na čele měl velké kapky potu a dýchal krátce a sípavě. Oči mu tékaly po sklepe.

Bill opět odstoupil. Beverly stála u něj, prak teď držela v poloze připravené ke střelbě. Očima stále mapovala sklep. Oknem se protáhl Richie, po něm Stan a Mike, všichni se

pohybovali s jakousi jemnou elegancí, kterou jim Ben záviděl. Byli tu teď dole všichni, dole ve sklepech, kde Bill a Richie viděli To před necelým měsícem.

Bylo tu přítomné, ne však tma. Matné světlo přicházelo okny a zachycovalo se na špinavé podlaze. Benovi se ten sklep zdál být velký, až trochu příliš velký, jako kdyby právě prožíval nějaký optický klam. Nad hlavou se mu křížily zaprášené krokve. Trubky topení byly rezavé. Někjaký špinavý světlý hadr visel v chuchvalcích a pásech z vodovodních trubek. A ten pach tu byl stejný. Pach špíny a něčeho podezřelého. Ben si pomyslel: *Je tu To, ano. Jasně.*

Bill vykročil ke schodům. Ostatní ho v závěsu následovali. U paty schodů se zastavil a pohlédl na zem. Natáhl jednu nohu a něco nabral na špičku tenisky. Beze slova se na to dívali. Byla to původně bílá rukavice klauna, nyní zmazaná špínou a prachem.

„N-n-nahoru,“ řekl.

Vyšli po schodech nahoru a octli se ve špinavé kuchyni. Uprostřed na hrbolatém linoleu stála opuštěně jedna židle s opěradlem. V jednom rohu byly prázdné láhve od kořalek. Ve špižírny zahlédl Ben další. Bylo to tu cítit po alkoholu – hlavně po vínu – a po cigaretovém kouři. Tyto pachy převládaly, ale byl tu přítomný i ten další pach. A pořád zesiloval.

Beverly šla ke kredenci a otevřela ho. Pronikavě zaječela, když velká černohnědá krysa jí vyběhla skoro přímo do obličeje. S plesknutím narazila na polici a zírала na ně odtamtud svými černými očima. Stále ječíc, zvedla Beverly prak a natáhla gumu.

„NE!“ vykřikl Bill.

Otočila se k němu, bledá a vyděšená. Pak přikývla a povolila gumu praku, stříbrná kulička zůstala nevypálená – ale Ben si pomyslel, že už byla velmi, velmi blízko. Pomalu couvala, vrazila do Bena, klopýtla. Položil jí ruku na rameno.

Krysa proběhla kredencem, skočila na podlahu, vběhla do špižírny a byla pryč.

„To chtělo, abych na ni střelila,“ řekla tiše Beverly. „Abych na ni vyplýtvala polovinu naší munice.“

„Ano,“ řekl Bill. „To je j-j-jako výcvik FBI v Quanticu. P-p-pošlou tě takovou ulicí a u-u-ukazují ti t-t-terče. A když z-

z-zastřelíš místo těch d-d-darebáků také nějaké c-c-ctihodné občany, tak ztrácíš b-b-body.“

„Tak tohle nemůžu, Bille,“ řekla. „Já to zkazím. Na. Vezmi si to.“ Podávala mu Býčí oko, Bill ale zavrtěl hlavou.

„Ty m-m-musíš, Beverly.“

Z druhého kredence se ozývalo nějaké pištění.

Richie k němu vykročil.

„Nechod' moc blízko!“ štěkl Stan. „Mohlo by –“

Richie nahlédl dovnitř a na tváři se mu objevil výraz znechucení. Zabouchl kredenc s prasknutím, jež se dutě rozléhalo po prázdném domě.

„Svinstvo.“ Richieho hlas zněl jako kdyby mu bylo zle od žaludku. „Největší svinstvo jaké jsem kdy viděl... spíš než *kdokoliv* kdy viděl. Hřbetem ruky si přejel přes ústa. „Jsou jich tam *stovky*.“ Pohlédl na ně, ústa trochu stáhnutá k jedné straně. „Ocas... mají je úplně propletené, Bille. Svázané dohromady.“ Ušklíbl se. „Jako hadi.“

Pohlédli na kredenc. To pištění teď bylo tlumené, ale stále ho slyšeli. Krysy, pomyslel si Ben, hledě na Billovu bílou tvář a přes Billovo rameno na Mikovu popelavě šedou. *Krys se bojí každý. A To to ví moc dobře.*

„J-j-jdeme,“ řekl Bill. „Tady n-n-na Neibolt Street asi s-s-sranda nikdy n-n-nekončí.“

Šli přední chodbou. Tady to bylo cítit nepříjemným pachem plesnivějící omítky a staré moči. Špinavými okenními tabulkami viděli na ulici, kde stála jejich kola. Beverlyino a Benovo na svých stojanech. Billův Střbrňák byl opřen o kmen javoru. Benovi se zdálo, že ta kola jsou někde tisíc kilometrů daleko, jako když se člověk na něco dívá obráceným dalekohledem. Opuštěná ulice, výmoly v asfaltu, nezřetelné vlhké nebe, neustálé *dum-dum-dum* lokomotiv, přejíždějících přes výhybky... všechny ty věci se mu zdály být nějakým snem, halucinacemi. Skutečná je tahle chodba se všemi svými pachy a stíny.

V jednom rohu ležely střepy hnědého skla – láhve od kořalky.

Ve druhém rohu, mokrý a nabotnalý, ležel nějaký erotický časopis. Na jeho obálce byla žena ohýbající se přes židli, sukni měla vzadu vyhrnutou tak, že jí bylo vidět konec síťových punčoch a černé spodní kalhotky. Benovi se ten

obrázek nezdál být nějak zvlášť sexy, ani ho neuvádělo do rozpaků, že Beverly se na něj také dívá. Vlhkost způsobila, že pokožka té ženy zežloutla a obálka zkrabatila tak, že ta žena teď měla obličej plný vrásek. Její chlípný pohled se změnil na zlomyslný pohled staré štetky.

(O léta později, když to Ben připomínal, Beverly náhle vykřikla, až se všichni vylekali – spíš než aby ten příběh poslouchali, znovu ho prožívali. „To byla *ona!*“ vykřikla Beverly. „Paní Kershová! To byla *ona!*“)

Právě když se Ben díval, ta mladá-stará štetka na obálce erotického časopisu na něj mrkla. Zavrtěla na něj zadkem v obscénním lákajícím gestu.

Celý studený a přesto se potící Ben se odvrátil.

Bill strčil do dveří nalevo a všichni ho následovali do pokoje připomínajícího hrobku, který kdysi býval salónem. Přes objímku žárovky, visící ze stropu, byly hozené roztrhané zelené spodky. Podobně jako sklep, zdála se tato místnost Benovi nějak příliš velká, dlouhá jako nákladník. Nějak moc dlouhá na dům, který zvenčí vypadá tak malý –

Ano, ale to bylo zvenčí, promluvil v něm nějaký nový hlas. Byl to nějaký rozmarný, kňourající hlas, a Ben si s náhlou jistotou uvědomil, že slyší samotného Pennywise; že Pennywise k němu mluví nějakým bláznivým duševním rádiem. *Zvenčí se věci vždycky zdají být menší než jsou ve skutečnosti, vid', Bene?*

„Jdi pryč,“ zašeptal.

Richie se otočil a pohlédl na něj, obličej měl stále ještě bílý a napnutý. „Říkáš něco?“

Ben zavrtěl hlavou. Ten hlas byl pryč. A to je důležitá věc, moc dobrá věc. A přesto

(zvenčí)

pochopil. Tento dům je zvláštní místo, něco jako zastávka, jedno z míst v Derry, možná jedno z mnoha míst, odkud se To může vydávat do světa nad kanály. Tento páchnoucí a trouchnivější dům, kde je všechno nějak špatné. Nejen že se tu všechno zdá být příliš velké; i *úhly* jsou špatné, perspektiva nereálná. Ben stál ve dveřích mezi salónem a chodbou a ostatní se od něj vzdalovali přes prostor, který se mu zdál být téměř tak rozlehlý, jako je park Bassey... ale jak se vzdalovali, stále se zvětšovali, místo toho aby se zmenšovali.

Podlaha se začínala naklánět a –

Mike se otočil. „Bene!“ zavolal a Ben spatřil na jeho tváři úlek. „Poběž! Ztrácíme tě!“ Poslední slovo už skoro neslyšel. Zaniklo, jako kdyby byli odváženi nějakým rychle jedoucím vlakem. Náhle se poděsil a začal utíkat. Dveře se za ním zabouchly s tlumeným prásknutím. Zaječel... a těsně za ním jakoby vzduchem něco prolétlo, zavadilo mu o košili. Ohlédl se, ale nebylo tam nic. Nicméně nijak to nezměnilo jeho přesvědčení, že něco tam přeci jen být muselo.

Doběhl k ostatním. Byl udýchaný, sotva popadal dech, a přísahal by, že běžel nejméně půl kilometru... ale když se ohlédl, vzdálenější stěna salónu byla necelé tři metry od něj.

Mike ho chytil pevně za rameno, až ho to zabořilo.

„Teda poděsil si mě, člověče,“ řekl. Richie, Stan a Eddie hleděli na Mika tázavě. „Vypadal strašně malinký. Jako kdyby byl kilometr daleko.“

„Bille!“

Bill se ohlédl.

„Musíme zůstat všichni pohromadě,“ vyřázel ze sebe Ben udýchaně. „Tohle místo je... je něco jako bludiště na pouti nebo tak. Můžeme se ztratit. Já si myslím, že To *chce*, abychom se ztratili. Abychom zabloudili, abychom se oddělili.“

Bill na něj chvíli hleděl rty sevřené.

„Dobře,“ řekl. „Musíme z-z-zůstat pohromadě. Žádné p-p-potulování se.“

Přikývli, vyděšení, drželi se v hloučku před dveřmi chodby. Stan se rukou dotkl své knížky o ptácích v zadní kapse, Eddie držel v jedné ruce respirátor, zvedal ho a zase spouštěl, pak zase zvedal a spouštěl, jako kdyby se nějaký borec v muší váze snažil vypracovat si svaly tenisovým míčkem.

Bill otevřel dveře a tam byla další, užší chodba. Ze zvětralé omítky odpadala v pružích tapeta se vzorem růží a trpaslíků v zelených čepičkách. Po stropě byly rozsety zažloutlé skvrny od vody. Špinavým oknem na konci chodby sem pronikal mdlý pruh světla.

Náhle se zdálo, že chodba se prodlužuje. Strop se zvedal a začal se nad nimi scvrkat jako nějaká podivná raketa. Dveře rostly se stropem, vytahovaly se jako žvýkačka. Tváře trpaslíků se prodlužovaly a dostávaly nepřátelský výraz, místo

očí jim zely černé díry.

Stan zaječel a zakryl si oči.

„*To n-n-není o-o-OPRAVDOVÉ!*“ vykřikl Bill.

„Je!“ vykřikl Stan, své malé sevřené pěsti vražené do očí.
„Je to *opravdové*, a ty *víš*, že to je tak, ach bože, já zešlím, to je *šílené, tohle je šílené* -“

„*P-P-PODIVEJ!*“ zařval Bill na Stana, na ně na všechny, a Ben sledoval jak se Bill ohnul, přikrčil a náhle vyskočil do výšky. Sevřenou levou pěstí nenarazil na nic, vůbec na nic, ale ozval se hlasitý trhavý zvuk. Z místa, kde doposud nebyl žádný strop, padal prach z omítky... a strop už tam zase byl zpátky. Chodba už zase byla normální chodbou – úzkou, s nízkým stropem, špinavou, ale stěny se už neprodlužovaly do nekonečna. Stál tam jen Bill, hleděl na ně a hladil si zraněnou ruku, zabílenou prachem z omítky. Nad hlavou bylo jasně vidět místo, kde pěstí prorazil měkkou omítku stropu.

„N-n-není to opravdové,“ řekl Stanovi, jim všem. „Je to jen f-f-falešná fasáda. Jako m-m-masky o čarodějnicích.“

„Možná pro *tebe*,“ řekl Stan bezbarvě. V obličeji se mu zračil šok a hrůza. Rozhlížel se kolem sebe, jako by si už ani nebyl jist, kde vlastně je. Když na něj hleděl a cítil kyselý pach, vycházející mu z pórů, ozval se v Benovi, potěšeném teď Billovým vítězstvím, opět strach. Stan byl blízek zhroucení. Brzy začne být hysterický, začne možná křičet, a co se stane potom?

„Pro *tebe*,“ opakoval Stan. „Ale kdybych to zkusil já, nestalo by se nic, protože... protože ty máš alespoň svého bratra, Bille, ale já nemám nic.“ Rozhlédl se – nejprve se podíval zpátky do salónu, který teď vypadal celý nějak hnědý, vzduch tam byl hustý a trochu neprůhledný, že skoro nebylo vidět dveře, jimiž vešli sem do chodby – světlé, ale teď nějak ztmavlé, zašpiněné a celkově podivné. Na rozpadající se tapetě skotačili trpaslíci mezi růžemi. Na konci chodby dopadalo na okenní rámy slunce a Ben věděl, že kdyby šli k oknu, viděli by tam mrtvé mouchy... další rozbité sklo... a pak co? Rozestoupená podlahová prkna, jimiž by propadli do té mrtvé temnoty, kde by je chytily nějaké chamtivé pařáty? Stan měl pravdu; proč se proboha vydali na toto území, kde vládne To, vybaveni jen dvěma pitomými stříbrnými kuličkami a dětským prakem?

Viděl, jak Stanova panika postupně přeskakuje z jednoho na druhého – jako stepní požár hnaný horkým větrem, zrcadlila se v Eddieho očích, protáhla Beverlyina ústa, nutila Richieho posunovat si brýle oběma rukama a zoufale se rozhlížet, jako kdyby byl někde blízko za ním nepřítel.

Byli přesně na hraně útěku, na Billovo varování, že musí zůstat pohromadě, téměř zapomněli. Naslouchali bouřkovým větrům paniky, zuřícím jim v hlavě. A jako ve snu slyšel Ben hlas slečny Daviesové, pomocné knihovnice, jak předčítá dětem: *kdo mi to tu dup-dup dupe po mé lávce?* A viděl ty děti, prcky, jak se předklánějí, tváře mají nehybné a vážné, v očích se jim zračí ona věčná fascinace pohádkovým příběhem: bude ta bestie přemožena... nebo bude To nakrmeno?

„Já nemám nic,“ zaštkal Stan a zdál se být velmi malý, téměř tak maličký, že by mohl propadnout některou z těch škvír mezi prkny podlahy v chodbě jako nějaký lidský dopis. „Ty máš svého bratra, člověče, ale já nemám nic!“

„M-m-máš!“ zakřičel na něj Bill. Chytil Stana a Ben si byl jistý, že mu jednu ubalí a v duchu zaúpěl. *Ne, Bille, takhle to dělá Henry, jestli to uděláš, zabije nás To teď hned!*

Ale Bill Stana neuhodil. Hrubě ho otočil a vyrval mu ze zadní kapsy kalhot jeho knížku.

„Dej to sem!“ vykřikl Stan a začínal nabírat k pláči. Ostatní ohromeně stáli, odstupovali od Billa, jemuž teď oči přímo hořely. Čelo mu zářilo jako lampa a knížku držel před Stanem jako kněz, držící před sebou kříž, kterým chce zahnat ďábla.

„Ty m-m-máš svoje p-p-p -“

Zvedl hlavu, žíly na krku mu naběhly, ohryzek vyhřezl jako hlavice nějakého šípů. Ben cítil strach i lítost za svého přítele Billa Denbrougha; ale i silný pocit nádherné úlevy. Jak mohl o Billovi pochybovat? Jak kdokoliv z nich mohl pochybovat? *Ach, Bille, proboha, tak už to řekni!*

A Billovi se to nakonec podařilo. „Ty máš svoje P-P-PTAKY! Svoje P-P-PTÁKY!“

Podával knihu Stanovi. Stan si ji vzal a němě hleděl na Billa.

Na tvářích se mu leskly slzy. Držel knihu tak pevně, až mu klouby zbělely. Bill se na něj podíval, pak se podíval po ostatních.

„T-t-tak jdeme,“ řekl.

„A budou ti ptáci fungovat?“ zeptal se Stan. Mluvil tiše, chraplavě.

„Ve vodojemu přece fungovali, ne?“ zeptala se ho Beverly. Stan na ni nejistě hleděl.

Richie ho poklepal po rameni. „No tak, Staníčku,“ řekl. „Jsi chlap nebo jsi králík?“

„Určitě jsem chlap,“ řekl Stan třesoucím se hlasem a otíral si hřbetem levé ruky slzy. „Protože pokud vím, tak králíci si neserou do gatí.“

Zasmáli se a Ben by přísahal, že pocítil, jak se ten dům od nich odtahuje, jak se odtahuje od toho smíchu. Mike se otočil. „Ten velký pokoj. Co jsme skrz něj přišli. Podívejte se!“

Podívali se tam. Salón byl teď téměř černý. Nebyl to žádný kouř, ani žádný plyn; byla to prostě černota, téměř hmatatelná černota. Vzduch byl prostě zbaven světla. Ta černota se jakoby valila a prohýbala, když na ni hleděli, přetvářela se do nějakých obličejů.

„T-t-tak jdeme,“ řekl znovu Bill.

Otočili se od té černoty a šli dál chodbou. Byli na ní troje dveře, dvoje se špinavými knoflíky z bílého porcelánu, na třetích byla v místě, kde měl být knoflík, jen díra. Bill vzal za knoflík prvních dveří, otočil jím a strčil do dveří. Beverly se tlačila vedle něj, Býčí oko v pohotovosti.

Ben sebou cukl zpátky a všiml si, že ostatní udělali totéž, tlačili se za Billem jako postrašené křepelky. Byla to ložnice, úplně prázdná mimo jediné špinavé matrace. Do žlutavého potahu matrace byly obtisknuté rezavé otláčeniny po pérech drátěnky. Před jediným oknem této místnosti se kývaly slunečnice.

„Není tady nic –“ začal říkat Bill, a pak se matrace začala rytmicky nadouvat a zase vyfukovat, pulsovala. Náhle se přesně uprostřed protrhla. Začala z ní vytékat nějaká černá lepkavá tekutina, nejprve jí celá matrace nasákla a pak začala přetékat na podlahu a valila se ke dveřím. Táhla se v dlouhých provazcovitých výhoncích.

„Zavři to, Bille!“ vykřikl Richie. „Zavři ty zasraný dveře!“ Bill dveře přibouchl, ohlédl se na ně a přikývl. „Jdeme dál.“ Ještě se ani nestačil dotknout knoflíku na druhých dveřích – tentokrát na druhé straně úzké chodby – když se za tenkou

dřevěnou přepážkou ozval bzučivý jekot.

9

Dokonce i Bill ucukl před tím zesilujícím, nelidským jekem. Ben cítil, jak ho ten zvuk přivádí k šílenství; představoval si za těmi dveřmi nějakého obrovitého cvrčka jako z nějakého filmu, kde po ozáření se všichni brouci zvětší – možná *Začátek konce* nebo *Černý škorpión*, nebo ten o mravencích v kanalizaci Los Angeles. Nebyl by schopen utéci, ani kdyby ten bzučivý, krabatý děs prorazil dveře a začal se o něj otírat svými obrovitými chlupatými nohama. Nejasně si uvědomoval, že Eddie vedle něj začíná lapat po dechu.

Ten jekot teď zvyšoval tóninu, zůstávalo v něm však i bzučení, ten hmyzí prvek. Bill ustoupil ještě o krok, ve tváři už neměl ani kapku krve, oči měl vykulené, rty jako rudou skvrnu pod nosem.

„Zastřel to, Beverly,“ uslyšel se Ben křičet. „Zastřel to přes dveře, zastřel to, než nás to dostane!“ A slunce dopadalo tím špinavým oknem na konci chodby těžkými, horečnými paprsky.

Beverly začala zvedat Býčí oko jako ve snu, zatímco ten bzučivý zvuk byl hlasitější a hlasitější a hlasitější –

Ale než stačila natáhnout gumu, začal Mike křičet: „Ne! Ne! Nestřílej, Beverly! Ach, bože! Já se picnu!“ A ač to bylo k neuvěření, Mike se začal smát. Vyběhl, vzal za knoflík dveří, otočil jím a otevřel dveře dokořán. Vypadly ze ztrouchnivělých pantů s krátkým zavráním. „To je plašák! Normální plašák, nic víc, tím se plaší vrány!“

Místnost byla prázdná. Na podlaze ležela velká plechovka s oběma konci odříznutými. Prostředkem měla protažený voskovaný provázek, upevněný v dírkách, proražených v boku plechovky. I když v místnosti nebyl žádný průvan – jediné okno bylo zavřené a dost nepořádně zatlučené prkny, takže světlo sem přicházelo jen skrz štěrbinu v těch prknech – nebylo pochyb o tom, že bzučení vychází z té plechovky.

Mike k ní došel a pořádně ji nakopl. Bzučení přestalo a plechovka se dokutálela do vzdálenějšího kouta.

„Prostě plašák,“ řekl ostatním, jako kdyby se omlouval.

„Vždycky je instalujeme, když potřebujeme plašit vrány. Nic to není. Je to jen takový laciný trik. Já ale žádná vrána nejsem.“ Pohlédl na Billa, už se nesmál, jen se trochu usmíval. „Já mám pořád ještě strach z Toho – myslím že to asi my všichni – ale To má z nás strach taky. Věřte mi, mám dojem, že z nás má parádní strach.“

Bill přikývl. „J-j-já si to taky m-m-myslím,“ řekl.

Šli ke dveřím na konci chodby, a Ben sledoval Billa, jak zahákl prst do díry po knoflíku dveří; za těmi dveřmi už na něj nebude čekat nějaký laciný trik – pochopil, že tam to bude končit. Ten pach byl nyní ještě intenzivnější a jeho pocit, že kolem nich se točí nějaké dvě mocné a protichůdné síly, zesílil. Pohlédl na Eddieho, jednu ruku v pásce a ve druhé respirátor. Pohlédl na druhou stranu na Beverly. Byla bledá, prak před sebou držela jako nějakou vidlicovou ptačí kost, která když se púlí, tak splní přání tomu, komu připadne její větší část. A pomyslel si: *Kdybychom museli utíkat, tak se pokusím tě chránit, Beverly. Přísahám, že se pokusím.*

Možná něco z jeho myšlenek pocítila, protože se k němu otočila a trochu se na něj usmála. Ben jí úsměv opětoval.

Bill otevřel dveře. Závěsy dveří dutě zaskřípaly a pak bylo ticho. Byla to koupelna... ale něco na ní nebylo v pořádku. *Někdo tady něco rozbil, napadlo jako první věc Bena. Ale tentokrát to nebyla láhev kořalky... co to bylo?*

Všude ležely rozházené bílé střípky, slabě se blýskající. Pak to pochopil. Byl to vrchol šílenosti. Začal se smát. Richie se k němu připojil.

„Někdo ji teda musel chudinku pořádně proprdět,“ řekl Eddie. Mike se začal chechtat a přikývl. Stan se usmál jen trochu. Jen Bill a Beverly zůstávali vážní.

Ty bílé střípky, všude kolem rozházené, byly úlomky porcelánu. Toaletní mísa explodovala. Nádržka stála nakloněná s louží vody, nepřevrhla se jenom proto, že toaleta byla umístěna v rohu místnosti a nádržka přistála v koutě.

Tlačili se za Bilem a Beverly, boty jim skřípaly na kouscích keramiky. *Ať už to bylo cokoliv*, pomyslel si Ben, *pěkně to tu chudinku mísu rozebralo na prvočísla*. Dokázal si představit tak Henryho Bowerse, jak do mísy narval dva nebo tři svoje dělbuchy M-80, přiklopil dekl a pak rychle utekl. Nedovedl si představit nic jiného – s výjimkou dynamitu – co

by mohlo způsobit takovou pohromu. Bylo tu také pár větších střepů, ale jen velmi málo; v převážné většině z mísy zůstaly jen malé ostré střípky. Tapety (šlahouny růží a skotačící trpaslíci, stejně jako v chodbě) byly po celé místnosti posety malými otvory. Vypadaly jako rány po výstřelech z brokovnice, ale Benovi bylo jasné, že to je zase jen další porcelán, který pronikl do zdí silou exploze.

Stála tam také vana na ozdobných nohách, s generacemi špíny mezi prsty toho litinového odlitku. Ben do ní nahlédl a spatřil na dně škraloup špinavé sedliny a písku. Shora shlížela rezavá hlavice sprchy. Bylo tam umyvadlo a nad ním lékárníčka, vystavující na odív prázdné poličky. Na poličkách byla malá kolečka rzi v místech, kde kdysi stávaly lahvičky.

„Být tebou tak bych k tomu nechodil tak blízko, Velký Bille!“ řekl Richie ostře a Ben se ohlédl.

Bill se právě blížil k ústí odtokového potrubí v podlaze, na němž kdysi byla usazena toaletní mísa. Naklonil se nad něj... a pak se otočil k ostatním.

„Slyším t-t-ty čerpadla... přesně j-j-jako v Ladech!“

Beverly popošla blíž k Billovi. Ben je následoval. Také to zaslechl, ano: známé hučení. Jenomže jak se odráželo v potrubí, neznělo už ani jako zvuk nějakých strojů. Připomínalo spíš něco živého.

„T-t-tady odtud p-p-přišlo,“ řekl Bill. Tvář měl stále ještě bílou, ale oči mu již hořely vzrušením. „Odtamtud To p-p-přišlo tenkrát a odtamtud To přichází *vždycky!* Z kanalizace!“

Richie přikývl. „My jsme tenkrát byli ve sklepě, ale tam To není – přišlo po schodech. Protože tudyhle může vylézat.“

„A *tohle* udělalo To?“ zeptala se Beverly.

„Asi m-m-mělo naspěch, m-m-mám ten dojem,“ řekl vážně Bill.

Ben nahlédl do potrubí. Mělo průměr asi čtyřicet centimetrů a byla v něm tma jako v důlní šachtě. Na vnitřním keramickém povrchu potrubí byla usazena nějaká hmota, kterou ani nechtěl zkoumat. To dunivé hučení působilo nějak hypnoticky... a on náhle něco spatřil. Neviděl to fyzicky, očima, zpočátku ne, ale viděl to vnitřním okem, zasazeným někde hluboko v hlavě.

To se k němu blížilo, pohybovalo se rychlostí expresního

vlak, vyplňovalo průměr toho temného potrubí ze všech stran; bylo teď ve své původní formě, ať jí bylo cokoliv; jakmile sem dorazí, pomůže mu jejich mysl vzít na sebe nějaký tvar. To se blížilo, vystupovalo ze svých páchnoucích doupat a černých katakomb tam někde v podzemí, oči mu zářily divoce zelenožlutě, blížilo se, blížilo se; To se blížilo.

A pak, zpočátku jako nějaké uhlíky, spatřil dole v té temnotě nějaké oči. Začaly se formovat – byly hněvivé a zlomyslné. Přes dunivý zvuk těch čerpadel nyní Ben slyšel nějaký nový zvuk – *Húúúúúúúú...* Z rozeklaného ústí potrubí se vyvalil smrdutý pach a on odskočil, kašlal a dusil se tím pachem.

„To se blíží,“ vykřikl. „Bille, viděl jsem To. Blíží se.“

Beverly zvedla Býčí oko. „Dobry,“ řekla.

Z potrubí něco vybuchlo. Ben, snaže se později rekonstruovat toto první střetnutí, si vybavil jen něco stříbrooranžového, měnícího tvar. Nebyl to žádný přelud; bylo to skutečné, a cítil za tím nějaký jiný tvar, něco ze skutečnosti, nějaký konečný tvar... ale nebyl schopen očima přesně zaregistrovat, co vlastně vidí.

Richie klopýtavě couval, tvář znetvořenou hrůzou, vykřikoval znovu a znovu: „Vlkodlak! Bille! To je ten vlkodlak! Syn vlkodlaka!“ A náhle se tvar té věci zhmotnil, pro Bena i pro ostatní.

Nad ústím potrubí stál vlkodlak, na každé straně potrubí, nad nímž kdysi byla toaletní mísa, mel jednu chlupatou nohu. Z jeho divokého obličejce na ně zářily zelené oči. Čenich se rozevřel a mezi zuby mu začala vytékat žlutobílá pěna. Příšera ze sebe vydala nervy drásající zavrčení. Její paže vystřelily směrem k Beverly, z rukávů bundy se znaky střední školy se vysunuly chlupaté paže. Táhl z ní horký, syrový a vražedný pach.

Beverly zaječela. Ben ji chytil za blůzku a strhnul ji k sobě tak silně, až se mu švy její blůzky v ruce rozerval. Jeden drápotivý pařát prolétl vzduchem právě v místě, kde stála jen okamžik předtím. Beverly letěla klopýtavě až ke stěně, o níž se zarazila. Stříbrná kulička jí z váčku Býčího oka vypadla. Na chvilku zasvítla ve vzduchu. Mike, rychlejší než blesk, ji zachytil a podal ji zpátky Beverly.

„Zastřel To, zlato,“ řekl. Hlas měl dokonale klidný, téměř

obřadně klidný. „Zastřel To, teď hned.“

Vlkodlak, s čenichem zvednutým ke stropu, ze sebe vydal příšerný řev, zavytí, při němž stydla krev v žilách.

Zavytí se změnilo na příšerný chechtot. To skočilo po Billovi, právě když se otáčel k Beverly. Ben ho strhl na stranu a Bill se rozplácl na zemi.

„Zastřel To, Beverly!“ zaječel Richie. „*Proboha, zastřel To!*“

Vlkodlak skočil dopředu a Benovi bylo naprosto jasné tenkrát i později, že To dobře vědělo, kdo z nich je tu vůdce. To šlo po Billovi. Beverly natáhla gumu a vystřelila. Kulička vyletěla, rána šla mimo, ale tentokrát nedošlo k žádnému spásnému zahnutí kuličky. Netrefila se o víc než dvacet čísel, jen prorazila díru do tapety nad vanou. Bill, paže poseté kousky porcelánu a krvácející na desítkách míst, jen bezmocně zaječel nějakou kletbu.

Vlkodlakova hlava se teď otočila; svítící zelené oči se zaměřily na Beverly. Aniž by přemýšlel, Ben si před ní stoupl, zatímco Beverly lovila v kapse druhou stříbrnou kuličku. Džíny, které dnes měla, jí byly dost těsné. Vzala si je, aniž by chtěla nějak provokovat; zrovna tak jako když měla na sobě ty kraťasy ten den s Patrickem Hockstetterem a ledničkou – byl to prostě jen loňský model. Nahmatala prsty kuličku, ta jí ale vyklouzla. Znovu ji chytila a tentokrát jí Už nevyklouzla. Vytáhla ji, kapsu si obrátila naruby, na podlahu se vysypalo čtrnáct centů, dva utržené lístky do kina Aladdin a spousta smetí.

Vlkodlak skočil po Benovi, stojícím před Beverly a chránícím ji... a blokujícím jí zorné pole. Hlava příšery se naklonila do pravého úhlu, čelisti jí zacvakaly. Ben se po ní naslepo rozehnal. Zdálo se, že teď v jeho reakcích neexistuje žádná korektura – prostě cítil jednoznačný vztek, spojený se zmatkem a s pocitem, že nějak už je nejvyšší čas všechno to skrečovat. Obě ruce mu zajely do tuhých, hustých chlupů – *kůže*, pomyslel si, *držím To za kůži* – a pod tou kůží cítil pevnou kost lebky té příšery. Vrhł se na tu vlčí hlavu celou svojí hmotností i silou, ale i když měl nějaká kila, nijak mu to nepomohlo. Kdyby nebyl odražený zpět a nenarazil na zeď, příšera by mu svými tesáky rozerval a krk.

To se po něm vrhlo. Žlutozelené oči mu žhnuly, každé jeho

vydechnutí bylo doprovázeno zavrčením. Dech mu páchnul kanálem a ještě něčím jiným, nějakým divokým a nepříjemným pachem hniјících ořechů. Jeden z jeho obrovitých pařátů se zvedl a Ben se snažil uskočit. Ten pařát, zakončený tlustými drápy, protřhl tapetu a zaryl se do omítky pod ní. Ben nejasně slyšel, jak Richie něco vykřikuje, jak Eddie křičí na Beverly, aby zastřelila To, zastřelila To. Ale Beverly nestřelila. Měla už jen druhou, poslední šanci. Ale to bylo celkem jedno: stejně to bude už ta jediná šance, kterou potřebuje. Zrak jí zaplavil naprosto jasný chlad, jaký zatím ještě nikdy nepocítila. Všechno v něm bylo úplně zřetelné; snad už nikdy nebude schopná vidět trojrozměrnou skutečnost tak jasně definovanou. Viděla teď vše v odpovídajících barvách, odpovídajících úhlech, odpovídajících vzdálenostech. Strach zmizel. Už pociťovala jen prostou touhu lovce po jistotě a dovedení do konce. Tep se jí zklidňoval. Ten hysterický třas, který měla, když natahovala Býčí oko, pomínil, ruku už měla pevnou. Zhluboka nabrala dech. Zdálo se jí, že snad plíce nikdy nenaplní úplně. Odněkud z dálky nejasně slyšela nějaké praskavé zvuky. Ale je úplně jedno, co to je za zvuky. Ustoupila trochu doleva a klidně čekala, až ta neskutečná hlava vlkodlaka jí vstoupí do vidlice nataženého praku.

Vlkodlakovy pařáty se znovu přiblížily. Ben se snažil pod nimi proběhnout, ale náhle se octnul v sevření příšery. Ta ho zvedla do vzduchu, jako kdyby nebyl nic víc než pouhá hadrová panenka. Opět otevřela čelisti.

„Kurvo jedna –“

Narval jí palec do jednoho oka. Příšera zařvala bolestí a jeden její pařát s drápy na konci se po něm ohnal a rozerval mu košili. Ben zatáhl břicho ale příšera mu tím svým pařátem stačila sklouznout po hrudi. Začala mu téci krev a stříkala mu na kalhoty, tenisky, na podlahu. Vlkodlak jím mrštil do vany. Ben se praštil do hlavy, viděl všechny svaté, podařilo se mu posadit a spatřil svůj zakrvavený klín.

Vlkodlak se otočil. Ben s tou stejnou náměsíčnou jasností zjišťoval, že To má na sobě vyšisované džíný značky Levi Strauss. Švy se mu na nich trhaly. Z jedné ze zadních kapes mu visel konec smrkanci zaneřádného velkého červeného kapesníku. Vzadu na černé a oranžové bundě měl napsána

slova VRAŽEDNÝ TÝM STŘEDNÍ ŠKOLY V DERRY. Pod ním bylo jméno PENNYWISE. A uprostřed číslo: 13.

Vrhl se teď po Billovi. Ten vstal a postavil se zády ke stěně. Hleděl klidně na To.

„*Střel ho, Beverly!*“ zaječel Richie znovu.

„Píp-píp, Richie,“ uslyšela se odpovídat jako z dálky tisíce kilometrů. Vlkodlakova hlava se náhle octla uprostřed vidlice praku. Zakryla váčkem jedno zelené oko příšery a pustila gumu. Ruce se jí vůbec netřásly; vypálila naprosto hladce a přirozeně, jako páčila po plechovkách na skládce toho dne, kdy se všichni střídali v palbě, aby zjistili, kdo je nejlepší.

V tom okamžiku si Ben pomyslel, *Ach, Beverly, jestli tentokrát mineš, tak je po nás po všech, a já nechci umřít v téhle zasviněné vaně, nemohu ale z ní vylézt.* Jenomže Beverly se tentokrát trefila. Jakési kulaté oko – ne zelené, nýbrž černé – se náhle objevilo uprostřed mordy příšery: Beverly mířila na pravé oko a minula ho snad o centimetr.

Řev příšery – téměř lidský řev překvapení, bolesti, strachu a vzteku – byl ohlušivý. Benovi z něj zalehlo v uších. Pak ta kulatá díra na čenichu příšery zmizela, nahradil ji příval čerstvé krve. Ta krev nevytékala, nýbrž stříkala z rány pod vysokým tlakem. Její příval postříkal Billovi obličej a vlasy. *To vůbec nevaří, pomyslel si Ben hystericky. Neměj strach, Bille. Tu krev stejně nikdo neuvidí, až se odtud dostaneme. Jestli se odtud dostaneme.*

Bill a Beverly přistoupili k vlkodlakovi a za nimi ječel Richie hystericky: „*Střel To znovu, Beverly. Zabij To!*“

„*Zabij To!*“ křičel Mike.

„*Jasně, zabij To!*“ přidal se Eddie.

„*Zabij To!*“ vykřikl Bill. Ústa měl dokořán, sanice se mu třásla. Ve vlasech měl žlutobílý nános prachu z omítky. „*Zabij To, Beverly, nenech To odejít!*“

Už nemáme žádnou municí, pomyslel si Ben, už jsme bez kuliček. Jak to chcete udělat, zabít To? Ale pohlédl na Beverly a pochopil. Kdyby jí před tímto okamžikem už jeho srdce dávno nepatřilo, jistě by hned teď k ní uletělo. Opět natáhla gumu praku. Prsty sevřela nad váčkem praku, skrývající jeho prázdnotu.

„*Zabij To!*“ vykřikl Ben a chytil se za okraje vany. Kalhoty a spodní prádlo měl krví nalepené na tělo. Naprosto neměl

představu, jak vážně je zraněný. Po palčivé bolesti, v momentu kdy ho zasáhly drápy příšery, už moc bolesti nepocíťoval, ale určitě krvácí hodně.

Vlkodlakovy zelené oči po nich těkaly, byly teď plné nejistoty a bolesti. Po bundě mu stékala v proudech krev.

Bill Denbrough se usmál. Byl to milý, téměř příjemný úsměv... ale až do očí mu nepronikl. „Neměl jsi začít s mým bratrem,“ řekl. „Pošli toho hajzla do pekla, Beverly.“

Ta nejistota teď oči příšery opustila – To uvěřilo. Pružně a mrštně se To obrátilo a vklouzlo do potrubí. A jak mizelo, měnilo se. Bunda střední školy v Derry se proměnila na srst a její barvy zmizely. Tvar lebky příšery se také změnil, prodlužovala se, jako kdyby byla z vosku, který teď začal měknout a roztékat se. Tvar celé příšery se změnil. Na krátký moment byl Ben přesvědčen, že už skoro vidí, jaký tvar má To doopravdy, a srdce se mu v hrudi zastavilo, zalapal po dechu.

„*Všechny vás zabiju!*“ zaduněl nějaký hlas z vnitřku potrubí. Byl sytý, divoký a ani v nejmenším lidský. „*Všechny vás zabiju... všechny vás zabiju... všechny vás zabiju...*“ Ta slova odeznívala, vytrácela se, byla jakoby smývána, zněla z velké dálky.... až nakonec splynula s hučivým vrčením čerpacích strojů, nesoucím se trubkami.

Dům se teď s jakýmsi téměř neslyšitelným žuchnutím srovnal. Ale vlastně se nesrovnal, uvědomil si Ben; nějakým podivným způsobem se smršťoval, všechno se vracelo do normálních rozměrů. Ať již To pomocí jakýchkoliv kouzel učinilo dům číslo 29 na Neibolt Street větším, ta kouzla teď přestala působit. Dům se smrští, jako kdyby byl gumový. Teď to byl jen obyčejný dům páchnoucí vlhkostí a hnilobou, dům bez jakéhokoliv nábytku, kde se občas zastavili tuláci a opilci, popili, poklábosili a prospali déšť.

To zmizelo.

Po jeho zmizení se ticho zdálo být velmi hlasité.

10

„M-m-musíme odtud z-z-zmizet,“ řekl Bill. Přistoupil k vaně, v níž se snažil Ben postavit, a chytil ho za ruku. Beverly stála

u potrubí. Podívala se na sebe a její klid byl okamžitě nahrazen ruměncem, který se jí rozlil snad po celém těle, teď hořícím studem. Příšera musela nepochybně mít pořádně silný dech. Ty praskavé zvuky, které nejasně slyšela, byly trhající se knoflíčky na její blůzce. Všechny do posledního byly pryč. Blůzku měla rozhalenou a její malá prsíčka byla obnažena. Okamžitě se zahalila.

„R-R-Richie,“ řekl Bill, „pomoz mi s B-B-Benem. Je –“

Richie mu pomohl, pak i Stan a Mike. Všichni čtyři postavili Bena na nohy. Eddie přistoupil k Beverly a položil jí zdravou ruku kolem ramen. „Byla jsi perfektní,“ řekl a Beverly vyhrkly slzy.

Ben dvěma dlouhými kroky doklopýtal ke zdi a opřel se o ni, než stačil znovu upadnout. Hlavu měl nějak lehkou. Barvy okolí mu vypadávaly a zase naskakovaly. Každopádně mu bylo na zvracení.

Pak ucítil na rameni Billovu ruku, silnou a uklidňující.

„Je t-t-to moc zlé, S-S-Slamníku?“

Ben se přinutil podívat se na svoje břicho. Zjistil, že k provedení dvou jednoduchých úkonů – ohnutí krku a rozepnutí košile – potřebuje víc odvahy, než potřeboval ke vstoupení do tohoto domu. Obával se, že uvidí, jak mu z břicha visí útroby jako nějaká groteskní vemená. Místo toho zjistil, že krev mu teče už jen malým čůrkem. Vlkodlak ho sice škrábnul hluboko, v žádném případě to ale není nijak vážné poranění.

Richie k němu přistoupil. Pohlédl nejprve na ránu, táhnoucí se Benovi klikatě přes prsa a končící mu nad vypouklinou břicha, a pak vážně Benovi do tváře. „Je ti jasný, že si To spletlo tvoje břicho s věšákem, Slamníku?“

„Neříkej, brepto,“ řekl Ben.

Dlouze a zkoumavě na sebe s Richiem hleděli, a pak se oba ve stejném okamžiku hystericky rozchechtali, navzájem se přitom poprskali. Richie Bena objal a poplácával ho po zádech. „Porazili jsme To, Slamníku! Porazili jsme To!“

„N-n-neporazili jsme To,“ řekl chmurně Bill. „J-j-jen jsme měli š-š-šťestí. Mizíme, než se To r-r-rozhodne, že se v-v-vrátí.“

„Kam?“ zeptal se Mike.

„D-d-do Lad,“ řekl Bill.

Beverly k nim přistoupila, stále ještě si držela blůzku. Tváře měla červené. „Do klubovny?“

Bill přikývl.

„Můžete mi někdo půjčit košili?“ zeptala se Beverly a červenala se teď ještě víc. Bill na ni pohlédl a do obličeje se mu znenadání vrazila krev. Rychle uhnul očima, ale v témže okamžiku Benem proběhlo poznání a žárlivost. V tomto okamžiku, v tomto zlomku vteřiny ji Bill začal vnímat způsobem, jakým ji doposud vnímal jen Ben.

I ostatní se na ni podívali a pak uhnuli očima. Richie si odkašlal do ruky. Stan zčervenal. A Mike Hanlon o krok nebo dva couvl, jako kdyby byl skutečně vyděšený tou malou vypouklinou jednoho jejího malého prsíčka, prosvítajícího jí dlaní ruky.

Beverly pohodila hlavou, setřásla si rozčuchané vlasy s čela. Stále ještě se červenala, ale ve tváři měla docela milý výraz.

„Já nemůžu za to, že jsem holka,“ řekla, „nebo za to, že mi začínají růst prsa... Tak půjčíte mi někdo tu košili?“

„J-j-jasně,“ řekl Bill. Přetáhl si svoje bílé tričko přes hlavu, obnažuje úzký hrudník, žebra a opálená pihovatá ramena. „Na.“

„Děkuji ti, Bille,“ řekla a na krátkou chvíli se jejich zraky setkaly. Tentokrát Bill očima neuhnul. Jeho pohled byl pevný, dospělý.

„N-n-není zač,“ řekl.

Mnoho štěstí, Velký Bille, pomyslel si Ben a odvrátil se. Ten pohled ho bolel, bolel ho někde mnohem hlouběji, než kam by byl jakýkoliv upír nebo vlkodlak vůbec schopen dosáhnout. Ale zároveň tu existovalo i něco jako způsobnost. To slovo neznal, jeho koncepce mu však byla naprosto jasná. Dívat se na ně, když oni se dívají na sebe, by bylo stejnou nezpůsobností jako dívat se jí na prsa ve chvíli, když pustila blůzku, aby si mohla navléci přes hlavu Billovo tričko. *Když je to tedy tak. Ale stejně ji nikdy nebudeš milovat tak jako já. Nikdy.*

Billovo tričko jí bylo skoro až ke kolenům. Kdyby jí pod koncem trička nebyly vidět džíny, vypadala by, jako když má na sobě nějaké krátké kombiné.

„Tak j-j-jdeme,“ opakoval Bill. „Nevím t-t-tedy jak vy, ale

j-j-já toho pro d-d-dnešek už m-m-mám dost.“
Nakonec toho měli mít dost všichni.

11

Za necelou hodinu už zase byli v klubovně, průzor i padací dveře nechali dokořán. Uvnitř byl příjemný chlad a Lada toho dne byla pozhnaně tichá. Seděli a ani moc nemluvili, každý z nich byl ponořen do svých vlastních myšlenek. Richie a Beverly kouřili dohromady jednu cigaretu. Eddie si krátce srkl z respirátoru. Mike několikrát kýchl a omlouval se. Řekl, že se asi o něj pokouší rýma.

„Tak to je jediná věc, která by se o vás mohla pokoušet, seňorre,“ řekl Richie rozmarně, a to bylo vše.

Ben stále čekal, že ta šílená epizoda v tom domě na Neibolt Street na sebe vezme podobu nějakého snu. *Zalezl a rozpadne se na kusy, pomyslel si, stejně jako jiné zlé sny. Člověk se probudí celý zpocený a lapající po dechu, ale za čtvrt hodiny si už nevzpomene, o čem vlastně ten sen byl.*

To se ale nestalo. Všechno, co se přihodilo od chvíle, kdy se propasíroval tím oknem do sklepa, až do chvíle, kdy Bill tou židlí, co stála v kuchyni, vyrazil okno, aby se dostali ven, zůstávalo naprosto jasně a zřetelně zafixováno v jeho paměti. Nemohl to ani žádný sen být. Ta rozeklaná jízva na prsou a břichu není žádný sen, a vůbec už nezáleží na tom, jestli ji jeho matka uvidí nebo ne.

Konečně vstala Beverly. „Já už musím jít domů,“ řekla. „Chci se převléci ještě než přijde matka domů z práce. Kdyby mě viděla v klukovském tričku, asi by mě zabila.“

„Zabije vás, seňorrito,“ souhlasil Richie, „ale bude vás zabíjet pomalu.“

„Píp-píp, Richie.“

Bill na ni vážně hleděl.

„To tričko ti vrátím, Bille.“

Přikývl a mávl rukou, jako že to není důležité.

„Budeš z toho mít malér? Když přijdeš domů bez něj?“

„N-ne. Ti si m-m-mě stejně ani n-n-nevšimnou, když p-p-přijdu.“

Přikývla, kousla se do spodního rtu, jedenáctileté děvče,

vysoké na svůj věk a prostě krásné.

„Co budeme dělat dál, Bille?“

„N-n-nevím.“

„Ale není ještě po všem, že ne?“

Bill zavrtěl hlavou.

Ben řekl: „To teď po nás půjde mnohem víc než kdy jindy.“

„Tak další stříbrné kuličky?“ zeptala se ho. Zjistil, že téměř není schopen vydržet její pohled. *Miluji tě, Beverly... dovol, ať to tak zůstane. Můžeš mít Billa, nebo celý svět, nebo cokoliv chceš. Jen dovol, ať to takhle zůstane, dovol mi dál tě milovat, to mi snad bude stačit.*

„To nevím,“ řekl Ben. „Mohli bychom, ale...“ Nejistě se odmlčel a pokrčil rameny. Nedokázal říci, co cítí, nějak nebyl schopen to vyslovit – že to je jako být v nějakém filmu s příšerami, ale jinak. Ta mumie přeci vypadala v něčem jinak... v něčem, co potvrzovalo její zásadní opravdovost. Totéž platilo pro toho vlkodlaka – na to mohl přísahat, protože ho zažil z nechutné blízkosti, jakou mu nezajistí žádný film, ani trojrozměrný, držel ho rukama za chlupatou kůži, viděl v jednom z jeho zelených očí nějaký malý, zlověstně oranžový ohnivý bod (jako nějakou bambulku!). Tyhle věci byly... no... byly snem, přešlým do skutečnosti. A jakmile se jednou sny stanou skutečností, unikají tomu, kdo si je vysnil, z moci a osamostatňují se, dostanou schopnost fungovat nezávisle. Ty stříbrné kuličky byly účinné jen proto, že oni všichni se sjednotili na víře, že účinné budou. Ale oni To nezabili. A To se jim příště zjeví v jiné podobě, nad kterou už stříbro možná nebude mít moc.

Moc, moc, pomyslel si Ben, hledě na Beverly. Teď je to v pořádku; její oči se znovu setkaly s Billovými a dívali se na sebe, jako kdyby byli ztraceni. Byla to jen krátká chvíle, ale Benovi připadala jako věčnost.

Vždycky se to vrací k moci. Já miluji Beverly Marshovou a ona má nade mnou moc. Ona miluje Billa Denbrougha a tak on má moc nad ní. Ale – myslím si – on ji brzy bude také milovat. Třeba kvůli tomu jejímu obličejí, jak vypadal ve chvíli, když říkala, že si nemůže pomoci, že je holka. Možná proto, že viděl na chvíli její prso. A možná prostě proto, jak někdy vypadá, když je správné světlo, nebo kvůli jejím očím. To je jedno. Ale jak ji začne milovat, začne mít ona moc nad

ním. Superman má moc, když zrovna není poblíž Kryptonit. Batman má moc, i když nemůže létat nebo vidět skrze zdi. Moje matka má nade mnou moc a její šéf v továrně má zase moc nad ní. Každý má nějakou moc... možná mimo malých dětí a nemluvnat.

A pak si pomyslel, že i malé děti a nemluvnata mají moc; umějí brečet tak dlouho, až člověk musí něco udělat a utišíť je.

„Bene?“ zeptala se Beverly, pohlížejíc na něj. „Zasekl se ti jazyk?“

„Cože? Ne. Jen jsem tak přemýšlel o moci. O moci těch kuliček.“

Bill se na něj pozorně zadíval.

„Přemýšlel jsem odkud ta jejich moc pochází,“ řekl Ben.

„T-t-t-“ začal Bill a pak zavřel pusou. V obličeji se mu objevil zadumaný výraz.

„Já už fakt musím jít,“ řekla Beverly. „Tak se zase uvidíme, ne?“

„Jasně, přijď sem zítra,“ řekl Stan. „Budeme Eddiemu lámat druhou ruku.“

Všichni se zasmáli. Eddie udělal pohyb, jako že chce po Stanovi hodit respirátor.

„Tak ahoj,“ řekla Beverly, vylezla a byla pryč.

Ben se podíval na Billa a spatřil, že Bill se k jejich smíchu nepřipojil. Ve tváři měl stále ten zadumaný výraz a Benovi bylo jasné, že by ho musel dvakrát nebo třikrát zavolat, než by odpověděl. Bylo mu jasné, o čem Bill teď přemýšlí; sám o tom měl v nadcházejících dnech také přemýšlet. Ne pořád, to ne. Taky bude potřeba pomáhat mamince, hrát si v Ladech a v deštivých dnech začátkem srpna hrát různé hry doma u Richieho, zatímco venku bude hustě pršet. Matka mu měla sdělit, že je přesvědčena o tom, že Pat Nixonová je nejkrásnější žena Ameriky a měla být šokována Benovou odpovědí, že on dává přednost Marilyn Monroe (byl přesvědčen, že Beverly vypadá přesně jako Marilyn Monroe, ovšem s výjimkou barvy vlasů). Měl spořádat cukroví, oplatek a sladkých tyčinek kolik mu jich jen přišlo pod ruku, měl sedat na verandě za domem a trávit čas četbou knížky *Lucky Star a měsíce Merkuru*. Na všechny ty věci měl být čas, zatímco jizvy na prsou a břichu se mu hojily a strupy ho

svědily, protože život šel dál a v jedenácti letech, i když byl rozumný a bystrý, neměl ještě ten správný smysl pro perspektivu. Mohl klidně žít s tím, co se přihodilo v tom domě na Neibolt Street. Konečně, svět je přece plný zázraků.

Ale přece jen byly takové podivné chvíle, kdy ty otázky nastoloval a znovu je zkoumal: *Moc stříbra, moc stříbrných kuliček – odkud ta moc přichází? Odkud vlastně přichází jakákoliv moc? Jak se získává? Jak se používá?*

Zdálo se mu, že jejich životy na takových otázkách závisí. Jednou večer, když usínal a děšť bubnoval na střechu a stékal po skle oken, ho napadlo, že pak tu je ještě jiná otázka, možná *jediná* otázka. *To* přeci má nějaký skutečný tvar; on už *To* skoro viděl. Vidět jeho tvar znamená spatřit ono tajemství. Platí to také pro moc? Snad ano. Cožpak není pravda, že moc, podobné jako *To*, neustále mění svůj tvar? Je to nemluvně, plačící uprostřed noci, je to atomová bomba, je to stříbrná kulička, je to Beverly dívající se na Billa a způsob, jakým se Bill dívá na ni.

Co vlastně, co přesně vlastně je moc?

12

V následujících dvou týdnech se nic moc nepříhodilo.

DERRY:

ČTVRTÁ MEZIHRA

„Vobčas musíš taky prohrát,
nemůžeš furt vyhrávat.
Vobčas musíš taky prohrát,
nemůžeš furt vyhrávat, ne?
Však už vidím, holka, malér,
však už vidím, jak se trable válej.“

John Lee Hooker,
„Vobčas musíš taky prohrát“

6. dubna 1985

Tak vám něco povím, přátelé a známí – dnes večer jsem opilý. Mám ji pěknou. Vizour. Zašel jsem si k Wallymu a tam jsem to načal. Pak jsem si zašel ke stánku na Center Street půl hodiny před tím, než měli zavírat, a ještě jsem si tam koupil sedmičku žitné. Víím, co mi sedne. Dneska chlastej laciný, zítra budeš mít na drahý. A tak tu ve veřejné knihovně po zavírací hodině sedí opilý negr, před sebou má otevřený tenhle blok a po své levici má láhev s Old Kentucky. „Mluv pravdu a zahanbíš ďábla,“ říkala moje máma, ale zapoměla mi říci, že někdy člověk toho s kopytem nezahanbí, když je střízlivý. Irové tohle vědí, ale to jsou pochopitelně takoví boží bílí negři, a také jsou možná už trochu napřed.

Chci psát o chlastu a ďáblu. Pamatujete se na knížku *Ostrov pokladů*? Na toho starého mořského vlka na Admirálu Benbowovi. „Jacky, eště jim to ukazem!“ Vsadil bych se, že tomu i věřil. Když je člověk plný rumu – nebo žitné – tak věří všemu.

Chlast a ďábel. Nu dobrá.

Někdy mne pobaví, když si pomyslím, jak dlouho bych asi tak mohl existovat poté, co bych opravdu publikoval něco z toho, co tu po nocích píš. Kdybych vytáhl na světlo některé z těch koster ve skříni města Derry. Knihovna má Správní radu. Ta má jedenáct členů. Jedním je sedmdesátiletý spisovatel, který před dvěma lety prodělal záchvat mrtvice a teď často nemůže najít svoji židli při zasedáních Rady (a taky bývá viděn, jak si z chlupatého nosu vydlobává obrovské suché holuby a strká si je opatrně do uší, jako kdyby si je tam schovával na horší časy). Dalším členem je jedna agresivní dáma, která se přistěhovala s manželem lékařem z New Yorku, a která od té doby neustále vede fňukavý monolog o tom, jak je Derry provinciální, jak tu nikdo nechápe ŽIDOVSKOU ZKUŠENOST a jak člověk musí jet až do Bostonu, když si chce koupit sukni, ve které by se nemusel stydět ukázat. Naposledy se mnou ta nechutná ženská mluvila – aniž by použila služeb nějakého prostředníka – na vánočním večírku asi před půl druhým rokem. To už měla vypito poměrně dost ginu a ptala se mě, jestli vůbec někdo v Derry chápe ČERNOŠSKOU ZKUŠENOST. Já jsem už v sobě také něco ginu měl a tak jsem jí odpověděl: „Paní Gladryová, Židé

možná představují nějaké velké mystérium, ale negři jsou celkem jasní, po celém světě.“ Málem se udusila svým drinkem a otočila se ode mne tak rychle, až jí byly na chvíli pod rozevlátou sukní vidět spodní kalhotky (nic zajímavého pro oči – kdyby to tak byla Carola Dannerová!), a tak skončil můj poslední neoficiální rozhovor s paní Ruth Gladryovou. O nic moc nepřicházím.

Dalšími členy správní rady jsou potomci dřevobaronů. Jejich podpora knihovny je akt zděděného pokání: plundrovali lesy a teď mají zájem o ty knížky asi takový, jako když se nějaký stárnoucí libertín rozhodne trochu se postarat o své nemanželské děti, hříchy svého mládí. To jejich pradědové a dědové ničili ty lesy severně od Derry a Bangoru a znásilňovali ty zeleně oděné panny svými sekerami a pilami. Prostě jen sekali, řezali, odkorňovali a nikdy se neohlíželi. Protrhávali panenskou blánu těch hlubokých lesů, když prezidentem byl Grover Cleveland a zkázu dokonávali, když nastupoval Woodrow Wilson. Tito oprýmkovaní chvastouni znásilňovali lesy, zaplňovali je blátem a stromovými odpady a Derry změnili z ospalého malého města, kde se stavěly lodě, na jednu velkou hospodu, která se nikdy nezavírala a kde štětky měly co dělat celou noc. Jeden starý dřevorubec, Egbert Thoroughgood, kterému je dnes třiadvadesát let, mi vyprávěl, jak měl jednou štětku v nějaké boudě na Baker Street (což je ulice, která už dnes neexistuje; dnes na místě, kde se kdysi vařila a pulsovala Baker Street, stojí v klidu úpravné domy střední třídy).

„Až když jsem si na ní ukojil svoji vášeň, jsem si uvědomil, že leží v louži semene, bylo ho tam snad na centimetr. Úplně to tam rosolovatělo. ‚Sakra, holka,‘ povídám, ‚to na sebe vůbec nedbáš?‘ Vona se koukne a povídá: ‚Jestli chceš ještě jednou, tak dám třeba nový prostěradlo, v chodbě by snad ještě nějaký měly bejt. Je mi jasný, v čem ležím tak do devíti nebo do deseti, ale po půlnoci už mám píču tak vojetou, že mi je všechno fuk.‘“

Tak takové bylo Derry ještě prvních asi dvacet let v tomto století: konjunktura, chlást a tancovačky. Penobscot a Kenduskeag byly plné plovoucích kmenů od prolomení ledů v dubnu až do jejich zamrznutí v listopadu. Konjunktura začala ve dvacátých letech opadat a v letech krize veškerá

dřevorubecká činnost ustala. A dřevobaroni vložili svoje peníze do těch bank v New Yorku nebo Bostonu, které přežily krach na burze a ponechali Derry svému osudu, ať si žije – nebo umírá – jak chce. Zalezli do svých okouzlujících domů na West Broadwayi a posílali své děti do soukromých škol v New Hampshire, Massachusetts a New Yorku. A žili z úroků a politických konexí.

Z jejich nadřazenosti asi sedmdesát let poté, co si Egbert Thoroughgood užíval za dolar svoji štetku na nějaké zaprášené posteli v Baker Street, zůstaly vypleněné lesy v okresech Penobscot a Aroostook a velké viktoriánské domy, táhnoucí se ve dvou blocích West Broadwaye... a pochopitelně moje knihovna. Jenomže tito dobří lidé z West Broadwaye by mi tuto „moji knihovnu“ sebrali v tom okamžiku, kdy bych publikoval cokoli o Legii mravnosti, požáru Černého fleku, vyhlazení Bradleyho gangu... nebo o případu Clauda Heroux a Stříbrného dolaru.

Stříbrný dolar byla hospoda a v září roku 1905 tam došlo snad k nejpodivnější masové vraždě v celé historii Ameriky. V Derry stále ještě žije pár pamětníků, kteří tvrdí, že si na to vzpomínají, ale já věřím jen Thoroughgoodově verzi. Když se to stalo, bylo mu osmnáct let.

Thoroughgood nyní žije v Paulsonově starobinci. Je bezzubý a mluví s tak silným přízvukem z údolí Svatého Jana na východním pobřeží, že kdyby jeho řeči byly zapisovány foneticky, byl by jim schopen porozumět snad jen nějaký další stařec z oblasti Maine. Moje audiopásky mi pomohla překládat Sandy Ivesová, folkloristka z univerzity v Maine, o níž jsem se už na těchto neuspořádaných stránkách jednou zmiňoval.

Claude Heroux byl dle Thoroughgooda „kurva zlej kanuckej hajzl s vokem ve ksichtu, co na tebe merkovalo, jako meloun dyš se smrkne“.

(Překlad: „Zlý darebák, původem Kanadčan, jehož jedno oko mu v obličejí svítilo jako měsíc ze šera.“)

Thoroughgood řekl, že byl přesvědčen – jako ostatně každý, kdo s Herouxem pracoval – že ten chlap je pěkně zálužný... což činí jeho otevřené vystoupení se sekerou ve Stříbrném dolaru tím otřesnější. Neměl takové věci v povaze. Dřevorubci v Derry byli do té doby přesvědčeni, že

Herouxovy schopnosti jsou omezeny maximálně tak na to zakládání lesních požárů.

Léto v tom roce 1905 bylo dlouhé a žhavé a provázela ho celá řada lesních požárů. K tomu nejrozsáhlejšímu se později Heroux nechal slyšet, že ho založil prostě položením zapálené svíčky doprostřed hromady odřezků a chrastí ve Velkých indiánských lesích v Havenu. Shořelo osm tisíc hektarů nejlepších listnáčů a kouř požáru bylo cítit v šedesát kilometrů vzdáleném Derry, když tam stoupaly koňmi tažené vozy na Horní míli.

Na jaře toho roku se trochu mluvilo o zavedení odborů. Organizováním se zabývali čtyři dřevorubci (nebylo celkem moc co organizovat; pracující v Maine byli tenkrát většinou proti odborům, jako jsou konečně proti odborům dodnes) a jedním z nich byl Claude Heroux, který nepochybně považoval svoji odborářskou činnost za příležitost mít velké řeči a trávit spoustu času popíjením v pajzlech na Baker Street a Exchange Street. Heroux a ti tři ostatní si říkali „organizátoři“, dřevobaroni jim zase říkali „agitátoři“. Ve všech vyvažovacích v dřevorubeckých táborech od Monroe až po Haven Village a od Sumner Plantation do Millinocketu visely vyhlášky informující dřevorubce, že kdokoliv bude přistižen, že verbuje k odborům, bude okamžitě vyhozen z práce.

V květnu toho roku proběhla v Trapham Notch krátká stávka, a i když byla velmi brzy zlomena jak stávkokazy tak „městskými strážníky“ (a to je dost zajímavé, rozumíte, protože tam bylo skoro třicet „městských strážníků“ co mávali topírky seker a mlátili po hlavách, i když před oním květnovým dnem v Trapham Notch nebyl jediný strážník – při sčítání lidu v roce 1900 tam žilo devětasedmdesát lidí – alespoň nikdo tenkrát o žádném nevěděl), Heroux a jeho přátelé organizátoři ji považovali za velké vítězství své věci. A tak přijeli do Derry, aby se opili a zařídili nějaké další „organizování“... nebo „agitování“, podle toho, z které strany jste se na to koukali. Ale byla to určitě žízňivá práce. Prolezli skoro všechny bary na Ďáblově půlmíli a skončili u Ospalého stříbrného dolaru, drželi se kolem ramen, totálně zlití, a zpívali střídavě odborářské písně a dojáky typu „Oči matičky mé hledí z nebe“, i když osobně si myslím že pokud by se

nějaká matička z nebe podívala a spatřila tam svého synáčka v takovém stavu, že by jí nikdo nezazlíval, kdyby se hned odvrátila.

Podle Egberta Thoroughgooda byl jediným důvodem, který snad vysvětloval, proč je Heroux vůbec v tom hnutí, Davey Hartwell. Hartwell byl hlavní „organizátor“ či „agitátor“, a Heroux ho miloval. A nebyl jediný; skoro všichni chlapi, co v tom hnutí byli, milovali Hartwella hluboce a vášnivě, tou hrdou láskou, kterou si muži šetří pro jiné muže s darem magnetismu, blížícího se božství. „Davka Arwellů to byl čímés, co si to moch lajnovat, jako dyby mu patřila půlka bobule a druhou měl zmáknutou,“ řekl Thoroughgood.

(Překlad: „Davey Hartwell byl člověkem, jenž si vykračoval, jako kdyby mu patřila půlka zeměkoule a tu druhou půlku měl pod palcem.“)

Heroux prostě šel do toho organizování odborů s Hartwellem stejně jako by za ním šel, kdyby Hartwell rozhodl, že půjdou do loděnic v Breweru nebo Bathu stavět mosty do Vermontu nebo – kdyby na to přišlo – že sem ze západu přeloží Pony Express. Heroux byl záludný a zlý jako postava z nějakého románu, jež nemá žádné pozitivní vlastnosti. Ale někdy se může stát, že když člověk prožije život v nedůvěře a nedůvěřuje, v osamělosti (nebo ve smůle), ať už z vlastního rozhodnutí nebo v důsledku toho, jaký si na něj udělá názor společnost, najde si přítele nebo milence a pro tu osobu pak žije, na tu se upne jako pes na svého pána. A takový byl nejspíš vztah mezi Herouxem a Hartwellem.

Každopádně byli čtyři, kteří tu noc přespali v hotelu Brentwood Arms, kterému tenkrát dřevorubci říkali Plavací čubka (proč právě tak, to je už dávno zahaleno temnotou, konečně jako ten hotel sám). Přihlásili se čtyři; neodhlásil se ani jeden. Jednoho z nich, Andyho DeLessepse, už nikdo nikdy nespátřil. Sice se vypráví, že zbytek svého života si možná užíval v pohodě někde v Portsmouthu, o tom ale silně pochybuji. Další dva „agitátory“, Amsela Bickforda a Daveyho Hartwella našli, jak plavou tváří dolů v Kenduskeag. Bickfordovi chyběla hlava; někdo mu ji odseknul jediným švihnutím tesařské širočiny. Hartwellovi chyběly obě nohy a ti lidé, kteří ho našli, přísahali, že ještě nikdy v životě neviděli na lidské tváři výraz tak šílené bolesti a hrůzy. Něco mu

roztáhlo ústa dokořán a vycpalo tváře a když ho jeho objevitelé obrátili a roztáhli mu rty, vypadlo mu z nich do bláta sedm prstů. Někteří byli přesvědčeni, že o tři zbývající prsty přišel za ta léta práce v lese, jiní se zase domnívali, že je spolkl, ještě než zemřel.

Vzadu na košili měli oba přišpendlený papír se slovem ODBORY.

Za to, co spáchal Claude Heroux ve Stříbrném dolaru večer 9. září 1905, nešel nikdy před soud, a nelze si tudíž přesně ověřit jak se mu podařilo oné květnové noci uniknout osudu ostatních. Můžeme se domnívat – dlouho žil jako samotář a měl rychlé reakce, možná měl takový ten čuch, co ho mají někteří podvraťáci, že se vypaří, ještě než jde do tuhého. Proč ale potom s sebou nevezal i Hartwella? Nebo ho také zatáhli do lesa se zbytkem „agitátorů“? Možná si ho nechávali nakonec a jemu se podařilo uniknout, zatímco tmou se rozléhaly Hartwellovy výkřiky (když mu nacpali do úst jeho prsty, zněly už asi trochu dušeněji) a plašily hnízdící ptáky. To už se asi nikdy nedozvíme s jistotou, ale tahle domněnka mi připadá nejpravděpodobnější.

Claude Heroux se stal přízrakem. Jednou se objevil v dřevorubeckém táboře v údolí Svatého Jana, postavil se v kantýně do řady na jídlo s ostatními dělníky, dostal talíř polévky, snědl ji a zmizel, aniž si kdo uvědomil, že nepatří k táboru. O pár týdnů později se pak objevil v jedné hospodě ve Winterportu, držel řeč o odborech a přísahal, že se pomstí těm, kdo zavraždili jeho kamarády – nejčastěji zmiňoval Hamiltona Trackera, Williama Muellera a Richarda Bowieho. Ti všichni bydleli v Derry a jejich lomenicové mansardové domy s věžičkami stojí dodnes na West Broadwayi. O pár let později oni a jejich potomci měli zapálit Černý flek.

Že šlo v každém případě o lidi, kteří by velmi rádi viděli Clauda Herouxe odklizeného z cesty, o tom nebylo žádných pochyb zvláště poté, co v červnu toho roku začaly ty lesní požáry. Ale i když Heroux byl vídán dost často, byl rychlý a měl zvířecí čuch na nebezpečí. Pokud se mi podařilo zjistit, nebyl na něj nikdy vydán žádný oficiální zatykač a policie po něm nikdy nepátrala. Možná také převládl strach z toho, co by mohl Heroux vypovídat, kdyby se octl před soudem pro zhářství.

Každopádně lesy kolem Derry a Havenu hořely po celé to horké léto. Děti mizely, bylo víc rvaček a vražd než obvykle a nad městem visel oblak strachu, stejně opravdového jako ten kouř, který bylo cítit z vršku Horní míle.

Konečně prvního září zapršelo a lilo celý týden. Střed Derry byl pod vodou, což ovšem nebylo nic zvláštního, ale ty velké domy na West Broadwayi ležely dost vysoko a v některých z nich určitě zněly úlevné vzdechy. Ať se ten bláznivý Kanuck schovává v lesích třeba celou zimu, když se mu chce, říkali si možná. Letos už má po šichtě a než oschnou meze do příštího léta, určitě ho dostaneme.

A pak přišlo 9. září. Nemohu vysvětlit, co se stalo; ani pan Thoroughgood to nemůže vysvětlit; pokud vím, nemůže to vysvětlit nikdo. Mohu pouze dávat dohromady události, jež nastaly.

Putyka Ospalý stříbrný dolar byla plná dřevorubců, popíjejících pivo. Kenduskeag byla vzdušná a stříbřitě šedá, vyplňovala svoje koryto od břehu ke břehu a podle Egberta Thoroughgooda už vál podzimní vítr, takový severák, co je schopný „prorazit gatě a vofouknout ti prdel“. Ulice města byly jedna bažina. Vzadu v rohu místnosti se u jednoho stolu hrály karty. Seděli tam hlavně muži Williama Muellera. Mueller byl spolumajitel železniční tratě GS & WM a vlastník statisíců hektarů lesů s těžebním dřívím, a ti chlapi, co seděli v putyce a hráli tam poker, byli na polovinu úvazku dřevorubci, na polovinu úvazku železniční dělníci a na plný úvazek rváči a darebáci. Dva z nich, Tinker McCutcheon a Floyd Calderwood už za sebou měli basu. S nimi tam byl Lathrop Rounds (jeho přezdívka, stejně obskurní jako hotel Plavací čubka, byla El Katook), David Stugley Grenier a Eddie King – vousáč, který měl stejně tlusté brýle jako panděro. Byli to nejspíš alespoň někteří z těch mužů, kteří v posledních dvou a půl měsících hledali Clauda Heroux. A nejspíš byli zrovna tak v té partě, co v květnu oddělala Hartwella a Bickforda, i když pochopitelně pro to neexistuje naprosto žádný důkaz.

Jak říkal Thoroughgood, byla putyka narvaná; tísnily se tam desítky lidí, kteří popíjeli pivo, brali si na baru různé pokroutky a trousili je na pilinami posypanou špinavou podlahu.

Dveře se otevřely a vešel Claude Heroux. V ruce držel zálesáckou sekyru s oboustranným ostřím. Přistoupil k baru a lokty si u něj udělal místo. Egbert Thoroughgood stál po jeho levici; říkal, že Heroux páchl jako tchoř. Barman mu přinesl tuplák piva, dvě vejce natvrdo v misce a slánku. Heroux mu zaplatil dvoudolarovkou a drobné, co dostal nazpátek – dolar pětadesát – si strčil do kapsy kabátu. Vejce si osolil a snědl je. Pak si osolil pivo, vypil ho a krknul si.

„Jde toho z tebe víc než do tebe, Claude,“ řekl Thoroughgood, jako kdyby polovina severního Maine po Claudovi celé léto nepásla.

„Ty, a víš že tohle je pravda,“ řekl Heroux, jenomže protože byl Kanuck, tak to asi znělo mnohem víc huhlavě.

Objednal si ještě jeden tuplák, vypil ho a zase si krknul. Řeči na baru pokračovaly. Pár lidí na něj zavolalo, Claude jim kývnul nebo zamával, ale neusmíval se. Thoroughgood řekl, že vypadal jako člověk, který napůl spí. U stolu vzadu se dál hrál poker. El Katook měl bank. Nikdo se neobtěžoval hráčům sdělit, že Claude Heroux je v místnosti... i když vzhledem k tomu, že jejich stůl byl od baru jen snad šest metrů a lidé, co Clauda znali, vyslovili několikrát jeho jméno, je těžko vysvětlitelné, že jen tak hráli dál a nevěděli vůbec o jeho potenciálně vražedné přítomnosti. Ale bylo to tak.

Když dopil ten druhý tuplák piva, omluvil se Heroux Thoroughgoodovi, vzal svoji sekeru a odešel ke stolu, kde Muellerovi muži hráli poker. Pak začal sekat.

Floyd Calderwood si právě nalil skleničku žitné a pokládal láhev zase na stůl, když tam Heroux dorazil a usekl Calderwoodovi ruku v zápěstí. Calderwood se podíval na svoji ruku a začal křičet; ruka stále ještě držela láhev, ale náhle už nebyla s ničím spojena, končila chrupavkou a krvácejícími žilami. Na chvíli ta useknutá ruka sevřela láhev ještě pevněji, ale pak odpadla a ležela na stole jako nějaký mrtvý pavouk. Ze zápěstí mu stříkala krev.

Na baru si někdo objednával další pivo a někdo jiný se zase ptal barmana jménem Jonesy, jestli si pořád ještě barví vlasy. „Nikdy jsem si je nebarvil,“ zavrčel na něj Jonesy, který byl na své vlasy jaksepatří pyšný.

„U báby Courtneyové je jedna štetka co říká, že co ti roste vokoło pind'oura je bílý jako sníh,“ řekl ten dobrák.

„Tak pěkně kecá,“ odpověděl Jonesy.

„Sundej si kalhoty a mrkneme se,“ řekl jeden dřevorubec jménem Falkland, se kterým Egbert Thoroughgood popíjel, než přišel Heroux. Vzbudilo to všeobecnou veselost.

Za nimi ječel Floyd Calderwood. Několik mužů, kteří se opírali o barový pult, se stačilo nenápadně otočit právě včas, aby zahlédli, jak Claude Heroux zabořil svoji sekyru do hlavy Tinkera McCutcheona. Tinker byl obrovitý chlap s černým, šedivějším plnovousem. Napůl povstal, po tváři mu stékala krev, a zase se posadil. Heroux mu vytáhl sekeru z hlavy. Tinker se začal zase zvedat a Heroux mu zařal sekyru ze strany do zad. Jak řekl Thoroughgood, udělalo to zvuk, jako když padne pytel prádla na prostěradlo. Tinker přepadl přes stůl, karty mu vypadly z ruky.

Ostatní hráči ječeli a řvali. Calderwood, stále křiče, snažil se levou rukou si zvednout useknutou pravou, zatímco z pahýlu pravé paže mu stříkala krev. Stugley Grenier měl pistoli v podpažním pouzdru a snažil se jí neúspěšně vytáhnout. Eddie King se pokusil postavit a spadl ze židle přímo na záda. Ještě než se stačil postavit, stál nad ním Heroux, sekyru napřaženou nad hlavou. King ječel a obě ruce měl před sebou v prosebném gestu.

„Prosím tě, Claude, před měsícem jsem se oženil!“ řval King.

Sekyra zasvištěla a její čepel skoro celá zmizela ve velkém Kingově břichu. Krev vystříkla až na trámy stropu hospody. Eddie se začal plazit po podlaze. Claude z něj vytáhl sekyru způsobem, jakým správný dřevorubec vytahuje sekyru z jehličnatého stromu, trochu jí pokývá dopředu a dozadu, aby se uvolnilo sevření šťavnatého dřeva. Jakmile ji vyprostil, opět ji zvedl nad hlavu. Ještě jednou uhodil a Eddie King přestal ječet. Claude Heroux však s ním ještě nebyl hotový; začal Kinga osekávat jako kdyby připravoval dříví na podpal.

U baru se konverzace teď točila kolem toho, jakou asi lze očekávat zimu. Vernon Stanchfield, farmář z Palmyry, tvrdil, že bude mírná – podzimní deště vyčerpají zimní sněhy, bylo jeho rčení. Alfie Naugler, který míval farmu na Naugler Street v Derry (dnes už tam není; místem, kde Alfie Naugler kdysi pěstoval svoje fazole, hrách a řepu, dnes prochází patnáctikilometrová přípojka mezistátní šestiproudové

dálnice), s tím nesouhlasil. Alfie tvrdil, že nastávající zima bude sakra tuhá. Na některých mohérových housenkách viděl až osm prstenců, což je naprosto neslýchaný počet. Další chlapík tvrdil, že budou tuhé mrazy, jiný zase že bude bláto. Někdo připomněl sněhovou bouři v roce 1901. Jonesy nosil tupláky piva a posílal misky s natvrdo vařenými vejci po desce barového pultu. Za nimi pokračoval řev a tekly dál potoky krve.

V tomto místě mého zpovídání Egberta Thoroughgooda jsem vypnul svůj magnetofon a zeptal jsem se ho: „Jak se to vlastně stalo? Chcete říci, že jste nevěděli, že se to děje, nebo jste to věděli a nechali jste tomu volný průběh?“

Brada mu poklesla až k hornímu knoflíku jeho jídlem umatlané vesty. Svrástil obočí. Ticho v jeho pokoji, malém a přečpaném předměty, kde bylo silně cítit různé léky, se protahovalo tak dlouho, že už jsem se chystal svoji otázku zopakovat, když mi odpověděl: „Ale jistě, že jsme o tom věděli. Ale nějak na tom nezáleželo. Bylo to trochu jako politika. Jo, přesně tak. Jako ty kšefty ve městě. Nejlepší je nechat lidi, co rozumějí politice, aby se starali o politiku, a lidi, co rozumí městským kšeftům, aby se starali zase o ně. A to se dělá nejlíp, když se do toho dělníci nepletou.“

„A to mi to takhle klidně říkáte a přitom nejste ochoten vystoupit a říci to veřejně,“ zeptal jsem se náhle. Ta otázka ze mě jen tak vyhrkla a vůbec bych nečekal že Thoroughgood, který už byl starý, pomalý a nevzdělaný, na ni odpoví... ale on na ni odpověděl, ani ho nepřekvapila.

„Jo,“ řekl. „Asi nejsem.“

Zatímco chlapi u baru se vybavovali o počasí, Claude Heroux dál sekal. Stugley Grenierovi se konečně povedlo vytáhnout pistoli. Sekyra právě znovu padala na Eddieho Kinga, který už byl na kusy. Kulka, kterou Grenier vypálil, zasáhla sekyru a s jiskrami a zasvištěním se od ní odrazila.

El Katook vstal a začal couvat. Pořád ještě měl v ruce pakl karet, z něhož rozdával; z jeho spodku karty jedna po druhé padaly na podlahu. Claude se za ním hnal. El Katook zvedl ruce. Stugley Grenier vypálil další ránu, minul Heroux asi o půl metru.

„Claude, přestaň,“ řekl El Katook. Thoroughgood říkal, že Katook se dokonce pokusil o úsměv. „Já jsem s nima nebyl.

Já jsem s tím neměl vůbec nic společného.“

Heroux jen zavrčel.

„Byl sem v Millinocketu,“ řekl El Katook a hlas mu začal přecházet do ječení. „*Byl sem v Millinocketu, přísahám při méně své matky! Můžeš se zeptat koho chceš, estli mi nevěříššš...*“

Claude zvedl sekyru a El Katook mu hodil zbytek paklu karet do obličej. Sekyra s hvizdem prolétla vzduchem. El Katook se přikrčil. Sekyra se zaryla do dřeva zadní stěny Stříbrného dolaru. El Katook se pokusil utéci. Claude vytáhl sekyru ze stěny a zasekl mu ji nad kotník. El Katook se rozplácl na zemi. Stugley Grenier na Herouxe vystřelil ještě jednou, tentokrát měl trochu větší štěstí. Mířil šílenému dřevorubci na hlavu; kulka ho nicméně zasáhla do masité části stehna.

El Katook se mezitím plížil ke dveřím, vlasy mu padaly přes obličej. Heroux švihnul sekyrou, vrče a něco huhlaje, a o chvíli později se Katookova useknutá hlava kutálela po pilinami posypané podlaze, jazyk bizarně vystrčený mezi zuby. Zarazila se o holínku jednoho dřevorubce jménem Varney, který ten den byl v Dolaru už od rána a byl tak zřízený, že ani nevěděl, zda je na lodi nebo na pevnině. Hlavu odkopnul, aniž se vůbec podíval na zem, co to je, a zavolal na Jonesyho, aby mu donesl pivo.

El Katook se plížil ještě další metr, z krku mu tryskala v proudech krev, než tělu došlo, že je mrtvé a zhroutilo se. Zůstal už jen Stugley. Heroux se otočil a hledal ho, Stugley však vyběhl na záchod a zamkl dveře.

Heroux se do něj prosekal, něco ječel, mumlal a koktal, z úst mu vytékala pěna. Když se dostal do záchodu, Stugley tam nebyl, ačkoliv ta studená, těsná místnost neměla žádná okna. Heroux tam chvíli postál, hlavu sklopenou, mocné paže zmazané krví, a pak s řevem jediným švihnutím sekyry roztříštil sedací prkno latríny se třemi děrami pro zadky. Stačil jen zahlédnout, jak Stugleyho holínky mizí za odtrhnutým prknem vnější stěny záchoda. Stugley Grenier s řevem utíkal po Exchange Street, obalený lejny od hlavy až k patě, vykřikuje, že je vražděn. Výsek ve Stříbrném dolaru přežil – jako jediný – ale po třech měsících, během kterých musel poslouchat nekončící vtipkování o své metodě úniku,

opustil navždy oblast Derry.

Heroux vyšel ze záchodu a zastavil se před ním jako býk po útoku, hlavu skloněnou, sekyru před sebou. Funěl, zhluboka oddychoval, od hlavy až k patě byl pokrytý zasychající krví.

„Zavři dveře, Claude, ty sračky příšerně páchnou,“ řekl Thoroughgood. Claude postavil sekyru na zem a udělal, oč byl požádán. Kráčel ke stolu, kde předtím hrály jeho oběti karty, cestou odkopnul jeden kus odseknuté nohy Eddieho Kinga. Pak si prostě sedl a složil hlavu do dlaní. Pití a konverzace u baru pokračovaly. O pět minut později dorazili další chlapi, mezi nimi tři ze čtyř zástupců šerifa (ve službě byl také otec Lal Machena, který když spatřil tu krvavou spoušť, dostal srdeční záchvat a odvezli ho do ordinace doktora Shratta). Clauda Heroux odvedli. Nijak se přitom nevzpíral, jako by byl v polospánku.

Hned během večera se zpráva o tom masakru roznesla po všech pajzlech na ulicích Baker a Exchange. Vybičoval se spravedlivý opilecký hněv a když hospody zavíraly, více než sedmdesát mužů se vydalo do středu města k vězení a budově soudu. Měli pochodně a lucerny. Někteří z nich si nesli střelné zbraně, někteří sekyry, další dřevorubecké háky.

Okresní šerif dorazil z Bangoru až druhý den k polednímu, takže ten tu opravdu nebyl, a Kačer Machen ležel na ošetřovně doktora Shratta se srdečním záchvatem. Dva šerifovi zástupci, kteří seděli v kanceláři a mastili karty, se okamžitě, jak slyšeli dav přicházet, vypařili.

Opilci se vlámali dovnitř a vyvlekli Clauda Heroux z jeho cely. Ani se moc nebránil: byl jakoby omámený, duchem někde daleko.

Nesli ho na ramenou jako nějakého fotbalového hrdinu; donesli ho až ke Canal Street a tam ho oběsili na starém jilmu, sklánějícím se nad kanálem. „Byl tak úplně mimo, že sebou cuknul jen asi dvakrát,“ řekl Egbert Thoroughgood.

Byl to údajně jediný případ lynčování, k jakému kdy došlo v této části státu Mamě. A ani není třeba dodávat, že v *Novinách* města Derry o tom nebyla ani zmínka. Řada lidí, co nezúčastněně dál chlastali, zatímco Heroux si vyřizoval svoje účty ve Stříbrném dolaru, ale už byla na půlnočním večírku, kde byl pověšen. Do půlnoci se jejich nálada prostě trochu změnila.

Pak jsem položil Thoroughgoodovi svoji poslední otázku: zda ten den, kdy se udaly všechny tyhle násilnosti, náhodou neviděl někoho, koho by neznal? Někoho, kdo by mu byl nápadný, nepatřící tam, legrační, třeba nějaký šašek? Někoho, kdo třeba popíjel odpoledne v hospodě a pak se přidal k těm propagátorům lynče, když večer pokračoval a nálada se změnila?

„Jo, možná sem někoho takovýho viděl,“ odpověděl Thoroughgood. To už byl unavený, odpadal, byl zralý na svůj odpolední šlofik. „Už je to strašně dávno, panáčku. Moc a strašně dávno.“

„Ale přece si ještě na něco vzpomenete,“ řekl jsem.

„Vzpomínám si, jak jsem myslel na to, že v Bangoru asi musí bejt nějaká pout,“ řekl. „Dal jsem si ten večer taky pivo u Krvavýho kýble. To bylo asi vo šest baráků vod Stříbrnýho dolaru. A tam byl takovej chlápek... takovej dost srandovní... dělal hvězdy a kotrmelce... žongloval se sklenicema... dělal různé triky... postavil si na čelo čtyři desetníky a nespady mu... takový randy, rozumíte...“

Brada mu zase spadla na prsa. Usínal tu přímo přede mnou. V koutku úst se mu začaly tvořit bubliny.

„Vobčas ho vod ty doby vídám,“ řekl Thoroughgood. „Asi se mu to tenkrát večer ňák fest líbilo... že se rozhod k nám přidat.“

„Jo. Potlouká se tu už hodně dlouho,“ řekl jsem.

Jeho jedinou reakcí bylo slabé zachrání. Usnul ve svém křesle u okna, na parapetu seřazené všechny svoje léky a medicíny jako přehlídku vojska stáří. Vypnul jsem svůj magnetofon a jen jsem tak chvíli seděl a hleděl na něj, na toho zvláštního cestovatele časem od roku 1890 nebo tak nějak, který si ještě pamatoval časy, kdy neexistovala žádná auta, žádná elektrická světla, žádná letadla, žádný stát Arizona. Ale Pennywise už tu byl, a vedl je k další okázalé oběti – prostě jen k další v té dlouhé historii okázalých obětí v Derry. Tato oběť zapadla do intenzivnějšího období hrůz, zahrnujících i ten velikonoční výbuch v železárnách v následujícím roce.

Ale vyvstávají tu určité zajímavé (ale především zásadně důležité) otázky. Čím se, například, To vlastně živí? Vím, že některé z těch dětí byly částečně snědeny – každopádně nesly známky ohlodám – ale možná k tomu doháníme To právě my.

Každopádně nás všechny už od nejranějšího dětství učili, že každá příšera jako první věc, kterou udělá, když vás chytí někde v hlubokém lese, vás sežere. To je totiž snad to nejstrašnější, co jsme jako děti schopny pochopit. Ale příšery se spíš živí vírou, ne? Docházím k nezvratnému závěru: potrava možná znamená život, ale zdrojem moci je víra, ne potrava. A kdo je víc schopen aktu totální víry než dítě?

Je tu ale jeden problém: děti dorůstají. V každé církvi je moc prodlužována a obnovována pravidelnými ritualistickými akty. Je možné, že To se chrání prostou skutečností, že jak děti dospívají, buď přestávají být schopny věřit nebo jejich víra je ochromena určitou duchovní a imaginativní atritidou?

Ano. Jsem přesvědčen, že to tajemství je právě tady. A když jim zavolám, kolik si toho tak asi budou pamatovat? A hlavně, nakolik tomu budou věřit? Natolik, aby ty hrůzy už jednou provždy skončily, nebo jen natolik, aby je to zabilo? Každopádně ale vyvolávání jsou – tolik ještě chápu. Každá vražda v tomto novém cyklu je zavolání. To jsme skoro zabili dvakrát, nakonec jsme To zahnali hluboko do jeho bludišť tunelů a páchnoucích prostor někde pod městem. Jsem ale přesvědčen o tom, že To zná nějaké další tajemství: To sice je možná nesmrtelné (nebo skoro nesmrtelné), ale my nejsme. Stačilo mu jen počkat si na dobu, kdy ony činy z přesvědčení, činící nás potenciálními obludobijci, již nejsou možné, kdy zdroje naší moci již vyschly. Sedmadvacet let. Možná doba spánku pro To, krátkého a osvěžujícího, jako je odpolední zdřímnutí pro nás. Ale když se pak To probudí, je stejné, jenomže nám mezitím uteče už třetina našich životů. Naše vyhlídky se zhoršily; naše víra v kouzla, umožňující jim působit, vybledla jako lesk na nových botách po celodenní namáhavé chůzi.

Proč nás To volá zpátky? Proč nás nenechá prostě zemřít? Protože jsme To téměř zabili, protože jsme To postrašili, myslím si. Protože To teď chce odvetu.

A teď, teď když už nevěříme na Ježíška, na pohádky o zubaté, o Jeníčkovi a Mařence nebo o trolech pod lávkou, je na nás To připravené. *Tak pojďte, říká To, vraťte se, abychom ty naše záležitosti v Derry uzavřeli. Vezměte si sebou vaše kuličky, vaše žolíky, vaše jo-ja! Budeme si hrát! Přijďte a uvidíme, zda si ještě vzpomenete na tu nejjednodušší věc ze*

*všeho: jaké to je být dětmi, spoléhajícími se na víru a tedy
majícími strach ze tmy.*

A alespoň v tomhle zatím vítězím na celé čáře: mám strach.
Mám příšerný strach.

ČÁST 5

RITUÁL CHÜD

„Nebude to dokonáno. Hnilobné průsaky
už rozežraly záclonu. Rozpadá se
i se svou osnovou. Odpoutej se, tělo,
od stroje, spal všechny mosty.
Jaké povětrí tě ponese,
chceš-li spojit kontinenty? Ať slova
padají jak líbo – možná se střetnou s láskou.
Ale pak půjde o vzácné setkání. Chtějí zachránit
příliš mnoho,
povodeň však už své dílo dokonala.“

William Carlos Williams,
Paterson

Pohled' a pomni. Pohled' na tu krajinu.
Daleko za továrny i zeleň.
Jistě, nechají tě tam projít.
Ale pak promluv a ptej se lesů i lánů.
A co slyšíš? Co sděluje ta krajina?
Tato zem je obsazená: nebude domovem tvým.

Karl Shapiro,
„Poučení exulantům“

KAPITOLA 19

Za nočního bdění

1

Veřejná knihovna Derry, 1:15 v noci

Když Ben Hanscom dokončil příběh o stříbrných kuličkách, chtěli si ještě povídat dál, ale Mike jim řekl, že by byl raději, kdyby se všichni šli trochu vyspat. „Měli jste toho dneska už dost,“ řekl, ale byl to právě on, kdo vypadal, že toho má dost; tvář měl unavenou a vyčerpanou a Beverly se zdálo, že je určitě nějak fyzicky nemocný.

„Ale ještě nejsme na konci,“ řekl Eddie. „Co ten zbytek? Pořád si ještě nevzpomínám -“

„M-M-Mike má pravdu,“ řekl Bill. „Bud' si vzpomeneme nebo ne. Myslím si, že si v-vzpomeneme. Vzpomeneme si na všechno, co bude p-potřeba.“

„Možná to tak bude i lepší,“ poznamenal Richie.

Mike přikývl. „Sejdeme se zase zítra.“ Pak pohlédl na hodiny. „Chci říci dneska.“

„Tady?“ zeptala se Beverly.

Mike zavrtěl pomalu hlavou. „Navrhuji, abychom se sešli na Kansas Street. Tam, co Bill schovával svoje kolo.“

„A půjdeme do Lad,“ řekl Eddie a náhle se otrásl.

Mike opět přikývl.

Nastalo ticho, navzájem na sebe hleděli. Pak Bill vstal a ostatní se také začali zvedat.

„Ale prosím vás, buďte všichni po zbytek noci opatrní,“ řekl Mike. „To už tady bylo; může být všude, kde budete vy. Ale stejně je mi po téhle naší schůzce lépe.“ Pohlédl na Billa. „Řekl bych, že to přeci jen snad půjde, co myslíš, Bille?“

Bill pomalu přikývl. „Ano. Myslím, že to přeci jen půjde.“

„Tohle ví i To,“ řekl Mike, „a bude dělat všechno pro to, aby situaci zvrátilo ve svůj prospěch.“

„Co budeme dělat, když se To objeví?“ zeptal se Richie.
„Zacpeme si nos, zavřeme oči, třikrát se otočíme a budeme myslet na něco hezkého? Foukneme mu do obličeje nějaký kouzelný prášek? Zazpíváme mu nějakou starou písničku Elvise Presleyho? No?“

Mike zavrtěl hlavou. „Kdybych ti na tohle mohl odpovědět, tak by bylo po problémech, ne? Vím jenom to, že je tu také nějaká další síla – alespoň tu byla, když jsme byli dětmi – která chce, abychom zůstali naživu a ten úkol dokončili. Možná tu stále ještě je.“ Pokrčil rameny. Bylo to unavené gesto. „Byl jsem přesvědčen, že dva nebo tři z vás zmizí ještě před touto naší schůzkou dnes večer. Že budou pohřešováni nebo mrtví. Už jen to, že jste přišli všichni, je pro mne důvod k naději.“

Richie pohlédl na hodinky. „Čtvrt na dvě. Jak ten čas letí, když je sranda, vid', Slamníku?“

„Píp-píp, Richie,“ řekl Ben a unaveně se usmál.

„Vrátíme se k Městskému domu s-s-spolu, Beverly?“ zeptal se Bill.

„Dobře.“ Oblékala si kabát. Knihovna se teď zdála být velmi tichá, plná stínů, tajemná. Bill cítil, jak tyto dva poslední dny mu náhle dávají zabrat, padají mu na hřbet jako nějaký náklad. Kdyby to byla jen únava, bylo by to v pořádku, ale šlo o něco víc: o pocit, že se nějak láme, že sní, že má nějaké paranoické představy. A pocit, že je sledovaný. *Možná vůbec nejsem tady, pomyslí si. Možná jsem na psychiatrické klinice u doktora Sewarda, vedle toho rozpadajícího se baráku, přes chodbu leží Renfteld se svými mouchami, no a já mám zase ty svoje příšery, oba jsme přesvědčeni, že večírek už je v plném proudu a jsme na něj řádně vycvičeni, nemáme sice na sobě smokingy, ale zato máme svěrací kazajky.*

„Půjdeš s námi, R-Richie?“

Richie zavrtěl hlavou. „Já se nechám domů odvést Slamníkem a Kaspbrakem,“ řekl. „Co tomu říkáte, hoši?“

„Jasně,“ řekl Ben. Krátce pohlédl na Beverly, stojící poblíž Billa, a znovu pocítil tu bolest, na niž už skoro zapomněl. Někaká nová vzpomínka se mu ozvala, už ji skoro měl v hrsti, pak znovu ulétla.

„A ty, M-M-Miku?“ zeptal se Bill. „Chceš jít také se mnou

a s Beverly?“

Mike zavrtěl hlavou. „Já musím –“

Vtom Beverly zaječela, klid knihovny prořízl ostrý zvuk. Zachytila ho klenutá kupole a nesl se ozvěnou jako poplašná protiletická siréna, točil se kolem nich.

Bill se k ní otočil; Richie pustil sako, které si právě bral z opěradla židle; ozval se zvuk tříštícího se skla, jak Eddie srazil paží na podlahu prázdnou láhev od ginu.

Beverly od nich pomalu odstupovala, ruce držela před sebou, tvář měla bílou jako křídový papír. Oči v zarudlých důlcích měla vypoulené. „Moje ruce!“ Ječela. „Moje ruce!“

„Co –“ začal Bill a pak spatřil, jak jí mezi třesoucími se prsty pomalu protéká krev. Vykročil k ní a náhle pocítil na vlastních rukách jakousi bolestnou horkost. Nebyla to žádná ostrá bolest; spíš taková, jakou člověk občas cítí ve staré, dávno zahojené ráně.

Ty staré jizvy na dlani, jež se mu na ni vrátily v Anglii, se otevřely a krvácely. Pohlédl na stranu a spatřil Eddieho, hledícího ohromeně na svoje vlastní ruce. Také mu krvácely. Zrovna tak Mikovi. I Richiemu a Benovi.

„Vydržíme až do konce, že?“ řekla Beverly. Začala plakat. I tento zvuk byl tichou prázdnotou knihovny zesilován, celá budova jako by plakala s ní. Bill si pomyslel, že pokud by měl ten pláč poslouchat dlouho, že by určitě zešílel. „S pomocí Boží vydržíme až do konce.“ Vzlykala, z jedné nosní dírky jí začala vytékat nuda. Otřela si ji hřbetem chvějící se ruky a na podlahu dopadly další kapky krve.

„R-r-rychle!“ řekl Bill a chytil Eddieho za ruku.

„Co –“

„Rychle!“

Natáhl druhou ruku a Beverly ji po chvíli uchopila. Pořád ještě plakala.

„Ano,“ řekl Mike. Vypadal popleteně – jako kdyby byl pod vlivem nějakých prášků. „Ano, je to tak, ne? Začíná to znovu, vid', Bille? Všechno to zase začíná znovu.“

„A-a-ano, m-m-myslím že –“

Mike chytil za ruku Eddieho a Richie uchopil Beverly za druhou ruku. Ben se chvíli na ně jen díval, a pak jako někdo ve zlém snu rozpažil svoje zakrvácené ruce a vstoupil mezi Mika a Richieho. Chytil je za ruce. Kruh se uzavřel.

(Ach Chiid, tohle je rituál Chiid a ta Želva nám nepomůže)
Bill chtěl vykřiknout, ale nevyšel z něj žádný zvuk. Spatřil, jak Eddie zaklání hlavu, na krku mu vyvstávaly žíly. Beverly dvakrát divoce trhla kyčlemi, jako kdyby jí proběhl orgasmus, krátký a ostrý jako zásah z pistole. Míkovi se nějak divně pohybovala ústa, jako kdyby se zároveň smál a šklebil. V tichu knihovny se začaly ozývat zvuky otevírajících se a zabouchávaných dveří, zvuky připomínající valící se kulečnickové koule. V oddělení časopisů létaly magazíny v bezvětví nějakého hurikánu. V kanceláři Carole Dannerové se probudil elektrický psací stroj značky IBM a začal psát: *tlačí... pěstmi na ty sloupy a přesto tvrdí že vidí duchy tlačí pěstmi na ty...* Hlavice stroje se zasekla. Stroj zasyčel a začal vydávat hlasité elektronické zvuky, jak všechny jeho útroby byly přetížené. Ze stojanu číslo 2 začaly náhle vypadávat okultní knihy, všude se sypali Edgar Cayce, Jasnovidec, Charles Fort a Apokryfy.

Bill pocítil jakousi povznášející sílu. Nejasně si uvědomoval, že má erekci a že se mu ježí všechny zbývající vlasy na hlavě. Ten pocit síly z uzavřeného kruhu byl úžasný.

Všechny dveře v knihovně se náhle naráz zabouchly.

Staré hodiny nad výdejním pultem jednou odbily.

A pak bylo po všem, jako kdyby někdo otočil vypínačem.

Pustili svoje ruce a ohromeně na sebe hleděli. Nikdo nic neřikal. A jak z něj prchal ten pocit síly, začal Bill cítit, že se ho začíná zmocňovat něco příšerně chmurného. Pohlédl na jejich bílé, ztrhané obličejce, a pak na svoje ruce. Byly zkrvavené, ale ty rány, které mu tam udělal v srpnu roku 1958 kouskem střepu láhve od coca-coly Stan Uris, se opět zavřely, zůstaly mu tam jen takové klikaté bílé čáry jako zauzlené provázky. Pomyslel si: *To bylo naposledy, kdy nás sedm bylo pohromadě... toho dne, kdy nám Stan nařídil v Ladech dlaně. Stan tady není, ten je mrtvý. A tohle je zase naposledy, co je pohromadě nás šest, vím to, cítím to.*

Beverly se k němu přitiskla, celá se třásla. Bill jí položil paži kolem ramen. Všichni na něj hleděli, oči vytřeštěné a svítící v šeru, dlouhý stůl, u něhož předtím seděli, plný prázdných lahví, skleniček a nedopalky přetékačích popelníků, tam zářil jako nějaký ostrůvek světla.

„Tak to by mohlo stačit,“ řekl Bill chraplavě. „To už je dost

zábavy pro jeden večer. Taneček už si necháme na příště.“

„Já už si vzpomínám,“ řekla Beverly. Pohlédla na Billa, oči vyděšené, tváře mokré. „Vzpomínám si na *všechno*. Jak můj otec přišel na to, že s vámi chodím. Jak jsem utíkala. Na Bowerse, Crisse i Hugginse. Na ten tunel... na ptáky... na To... *Vzpomínám si na všechno*.“

„Jo,“ řekl Richie. „Já už taky.“

Eddie přikývl. „Na tu přečerpávací stanici –“

Bill řekl: „A jak Eddie –“

„Nechme toho,“ řekl Mike. „Musíme si odpočinout. Už je pozdě.“

„Pojď s námi, Miku,“ řekla Beverly.

„Ne. Musím zamknout. A potřebuji napsat pár věcí... záznam ze schůze. Nebude to trvat dlouho. Jděte napřed.“

Vydali se ke dveřím, moc přitom nemluvili. Bill a Beverly šli spolu, za nimi Eddie, Richie a Ben. Bill podržel Beverly dveře a ta mu tiše poděkovala. Když vkročila na široké žulové schody, pomyslel si Bill, jak vypadá mladě, jak zranitelně... Rozladěně mu blesklo hlavou, že by se mohl do ní znovu zamilovat. Snažil se pomyslet na Audru, ta se ale zdála být někde daleko. Ta bude teď spát v jejich domě ve Fleetu, slunce tam právě vychází a mlékaři rozvážejí mléko.

Nebe nad Derry se opět zatáhlo a prázdnými ulicemi se honila oblaka husté mlhy. O kousek dál se tyčil v temnotě Společenský dům, úzká, vysoká viktoriánská budova. Bill si pomyslel *At' už vešlo do Společenského domu cokoliv, vešlo to tam samo*. Musel v sobě potlačit divoké zahýkání. Jejich kroky teď zněly velmi hlasitě. Beverlyina ruka se dotkla jeho a Bill ji vděčně uchopil.

„Začalo to, ještě než jsme na to byli připraveni,“ řekla.

„Byli j-j-j jsme vlastně vůbec n-n-někdy připraveni?“

„Ty jsi každopádně byl, Velký Bille.“

Ten dotyk její ruky byl náhle jak nádherný, tak potřebný. Podruhé v životě ho napadlo, jaké by to asi bylo dotknout se jejích prsou, a domníval se, že než skončí tato dlouhá noc, že by to mohl vědět. Dnes to bude jistě plnější, zralejší pocit... a když se jeho ruka sevře na jejím vzrušeném Venušině pahorku, ucítí tam ochlupení. Pomyslel si: *Miloval jsem tě, Beverly... miluji tě. Ben tě miloval... miluje tě. Tenkrát jsme tě milovali... milujeme tě i teď. Lépe, protože to zase začíná.*

Teď se nedá couvnout.

Ohlédl se a spatřil o půl bloku vzadu budovu knihovny. Richie a Eddie byli na horním schodu; Ben stál dole a díval se za nimi. Ruce měli v kapsách, ramena stažená, a když se na ně díval přes ty čočky valící se mlhy, bylo to skoro, jako kdyby mu bylo zase jedenáct let. Kdyby mohl Benovi poslat nějakou myšlenku, poslal by mu tuto: *To není něco, na čem záleží, Bene. Záleží na lásce, na starosti... vždy to je touha, nikdy čas. A možná jen tohle si s sebou ponese, až vyjdeme z jasu do temnoty. Možná slabá útěcha, ale pořád lepší než žádná.*

„Můj otec se to dozvěděl,“ řekla Beverly náhle. „Jednou jsem přišla domů z Lad a on to prostě už věděl. Řekla jsem ti někdy, co mi říkal, vždycky když šlel?“

„Co?“

„Mám o tebe starost, Beverly.“ Tohle říkával. „Moc velkou starost.“ Zasmála se a zároveň se otřásla. „Myslím, že mi chtěl ublížit, Bille. Myslím... ubližoval mi už i předtím, ale naposledy to bylo jiné. Byl to... nu, byl to v mnoha ohledech zvláštní člověk. Měla jsem ho ráda. Měla jsem ho moc ráda, ale –“

Pohlédla na něj, snad chtěla, aby to dořekl za ni. Nemohl; bylo to něco, co musela říci sama, dřív nebo později. Lži a sebeklamy se staly balastem, který si už nemohli dovolit.

„Ale také jsem ho nenáviděla,“ řekla a sevřela na chvíli pevně Billovu ruku. „To jsem ale nikdy nikomu neřekla. Bála jsem se, že mě snad Bůh potrestá, když to řeknu nahlas.“

„Tak to řekni ještě jednou.“

„Ne, já –“

„Klidně to řekni. Bude to bolet, ale možná už to tam je zanícené dost dlouho. Řekni to.“

„Nenáviděla jsem svého otce,“ řekla a začala bezmocně vzlykat. „Nenáviděla jsem ho, bála jsem se ho, nenáviděla jsem ho, nikdy jsem nedokázala být hodnou dcerou, jak by si přál, a nenáviděla jsem ho, ale také jsem ho měla ráda.“

Zastavil se a pevně ji sevřel. Jeho paže ji v panice sevřely. Její slzy mu smáčely krk. Velmi jasně si uvědomoval její tělo, zralé a pevné. Trochu se od ní trupem odtáhnul, aby necítila, jak dostává erekci... ale ona se k němu opět přitiskla.

„Strávili jsme tam dopoledne,“ řekla, „a hráli jsme si tam

na babu nebo něco podobného. Něco *neškodného*. Ani jsme snad ten den nemluvili o Tom, alespoň ne dopoledne... i když většinou každý den byla příležitost zmínit se o Tom. Pamatuješ se?“

„Ano,“ řekl. „P-příležitost byla, to se pamatuji.“

„Bylo zataženo... a horko. Hráli jsme si skoro celé dopoledne. Domů jsem přišla asi v půl dvanácté. Myslela jsem si, že se osprchuji, dám si sendvič a trochu polévky, a pak že se vrátím a budeme si hrát dál. Oba rodiče měli být v práci. Ale on tam byl. Byl doma.“

2

Lower Main Street, 11:30 dopoledne

Mrštil jí přes místnost, ještě než stačila pořádně zavřít dveře. Z úst se jí vydral vyděšený výkřik, opět zaražený, jak tvrdě ramenem dopadla na stěnu. Zhroutila se na jejich prosezené kanape a vyplašeně se rozhlížela. Dveře do chodby se s prasknutím zabouchly. Před nimi stál její otec.

„Mám o tebe starost, Beverly,“ řekl. „Někdy o tebe mám *velkou* starost. A ty to víš. Říkám ti to přeci, ne? To si piš, že ti to říkám.“

„Tati, co –“

Pomaloučku k ní přes obývací pokoj kráčel, obličej měl zamýšlený, smutný, mrtvolný. Nechtěla se na něj dívat, ale byl tam jako nějaká špinavá skvrna na stojaté vodě. Zamýšleně si hryzal kotník pravé ruky. Měl na sobě zelené pracovní kalhoty a když se podívala dolů, spatřila, že jeho vysoké boty nechávají na matčině koberci špinavé stopy. *Budu muset vytáhnout vysavač, pomyslela si zmateně. Vyluxovat to. Jestli mě k vysavači pustí. Jestli –*

Bylo to bahno. Černé bahno. V hlavě jí poplašeně blesklo. Byla v Ladech s Billem, Richiem, Eddiem a ostatními. A tam je takové černé, mazlavé bahno, jako má teď otec na botách, tam na té bažině v Ladech, tam v tom močálovitém háji šustivých bělavých stromů, jak jim Richie říká bambusy. Když fouká vítr, jejich stvoly o sebe dutě chrastí, je to jako zvuk nějakých čarodějných dřívěk, a že by její otec byl v Ladech? Že by otec –

PLESK!

Ruka mu s širokým rozmáchnutím vystřelila a dopadla jí na tvář. Hlavou narazila na zeď. Zahákl palce za opasek a díval se na ni s tím výrazem nezúčastněné mrtvolné zvědavosti. Cítila, jak jí z roztrženého spodního rtu stéká pramínek krve.

„Viděl jsem tě, jak si hraješ na velkou,“ řekl a ona čekala že ještě něco dodá, ale zatím to mělo asi být všechno.

„O čem to mluvíš, tati?“ zeptala se tichým, třesoucím se hlasem.

„Jestli mi budeš lhát, tak tě umlátím, Beverly,“ řekl, a ona si s hrůzou uvědomila, že se nedívá na ni; díval se na obrázky nad její hlavou, visící na stěně nad pohovkou. V hlavě jí opět poplašené bliklo a byly jí čtyři roky, seděla ve vaně se svojí modrou lodičkou z umělé hmoty a svým barevným mýdlem, a její velký, milovaný otec klečel vedle vany, na sobě šedivé domácí kalhoty a vytahané tričko, v jedné ruce zinku a v druhé skleničku oranžády, mydlil jí záda a říkal, *A teď vezmeme ouška, Bevy, maminka potřebuje nudličky do polévky. A slyšela se chichotat, pohlížela na jeho neopatrně vrásčitou tvář, která se jí tenkrát zdála být věčnou.*

„Já... já nebudu lhát, tati,“ řekla. „Co se stalo?“ Jeho obraz se jí začínal pomalu rozplývat, jak se jí plnily oči slzami.

„Ty jsi byla dole v Ladech s tou partou kluků?“

Srdce jí poskočilo; oči jí opět sklouzly na ty jeho blátem mazané boty. Na to černé, mazlavé bahno. Když do něj člověk neopatrně stoupl, měl okamžitě promočenou celou tenisku... a Richie i Bill byli přesvědčeni, že kdyby se tam zašlo hlouběji, že to bahno by mohlo člověka stáhnout dolů.

„Já si tam chodím něk –“

Plesk! a ta ruka s polštářky ztvrdlé kůže opět vystřelila. Vykřikla bolestí, strachem. Ten pohled v jeho tváři jí děsil, a děsilo ji to, jak se na ni vůbec vlastně nedívá. Něco s ním není v pořádku. Je čím dál tím víc zlý... A co když ji chce zabít? Co když

(proboha přestaň, Beverly, je to přeci tvůj OTEC a OTCOVÉ přeci nezabíjejí svoje DCERY)

se přestane ovládat? Co když –

„Co jsi je nechala, aby s tebou dělali?“

„Dělali? Co –“ Neměla ani potuchy co má na mysli.

„Sundej si kalhoty.“

Její zmatek se zvýšil. Slova, jež říkal, dohromady nedávala žádný smysl. Když se snažila ho pochopit, dělalo se jí špatně od žaludku... skoro jako kdyby měla mořskou nemoc.

„Cože... proč...?“

Jeho ruka se zvedla; ucukla. „Sundej si je, Beverly. Chci se přesvědčit, zda jsi nedotčená.“

Teď jí hlavou bleskla zase jiná představa, ještě bláznivější: viděla se, jak si sundává džíny a s jednou nohavicí jde i jedna její noha. Otec ji honí po pokoji, ona před ním na jedné noze uskakuje. Otec křičí: *Hned mi bylo jasné, že nejsi nedotčená! Věděl jsem to! Věděl jsem to!*

„Tati, já nevím co –“

Ruka dopadla, tentokrát však neudeřila, nýbrž ji chytila. Zabořila se jí divokou silou do ramene. Vykřikla. Zvedl ji a poprvé se jí podíval přímo do očí. Když spatřila, co v nich je, opět zaječela. Bylo tam... *nic*. Její otec zmizel. A Beverly si náhle uvědomila, že v bytě tam s ní je To, je tam s ním sama v tom ospalém srpnovém poledni. Necítila však ten vše prostupující pocit moci a jednoznačného zla jako před deseti dny v tom domě na Neibolt Street – To bylo dnes nějak zředitelné či oslabené lidskou podobou jejího otce – ale To tady bylo, pracovalo skrze něj.

Mrštil jí na stranu. Narazila na kávový stolek, převrhla ho a s výkřikem se rozplácla na podlaze. Tak takhle se to děje, pomyslela si. *Musím to říci Billovi, aby to pochopil. To je v Derry všude. To prostě... To prostě vyplňuje všechny duté prostory, tak je to.*

Překulila se. Otec se k ní blížil. Odsunovala se od něj po zadku kalhot, vlasy jí padaly do obličeje.

„Vím, že jsi tam byla,“ řekl. „Pověděli mi to. Nevěřil jsem tomu. Nevěřil jsem, že by se moje Beverly tahala s partou kluků. Není jí ještě ani dvanáct a už se tahá s partou kluků!“ Toto pomyšlení ho patrně naplnilo novým vztekem; jakoby ho znovu nabilo elektřinou. „*Ještě jí není ani dvanáct let!*“ křičel a kopl ji ho stehna, až vykřikla bolestí. Čelisti mu z té skutečnosti či představy, či co to pro něj znamenalo, cvakaly jako čelisti hladového psa, usilujícího o kus čerstvého masa. *Ani dvanáct! Ani dvanáct! Ani DVANÁCT!*“

Kopal. Beverly se plížila pryč. Dostali se teď až do prostoru kuchyně. Nakopl svou pracovní botou skříňku pod sporákem,

všechny hrnce a pánve v ní zachrastily.

„Nesnaž se přede mnou utíkat, Beverly,“ řekl. „Nesnaž se utíkat, nebo to bude pro tebe ještě horší. To mi věř. Věř svému otci. Tohle je *vážná* věc. Tahat se s klukama a nechat je, aby s tebou dělali bůhví co – a to ti ještě není ani *dvanáct* – to je *vážná* věc, to mi věř.“ Chňapl po ní a zvedl ji za rameno na nohy.

„Jsi hezká holka,“ řekl. „Spousta lidí je ráda, když jim podrží hezká holka. A spousta hezkých holek zase ráda podrží. Podržela jsi těm klukům, Beverly?“

Konečně pochopila, co mu To vložilo do hlavy... ale něco jí říkalo, že ta myšlenka mu tam musela ležet už dlouho předtím; že To možná jen použilo nástroje, které už tam dávno byly, které jen čekaly, až se jich někdo chopí.

„Ne, tati. Ne, tati –“

„*Viděl jsem tě kouřit!*“ zařval na ni. Tentokrát ji uhodil dlaní ruky, byl to tvrdý úder a ona odletěla na kuchyňský stůl, rozplácla se na něm, bolestivě se uhodila o jeho hranu do zad. Slánka a pepřenka sletěly na podlahu. Pepřenka se rozbila. Před jejíma očima z ní vykvetly a hned zmizely nějaké černé květy. Všechny zvuky se teď zdály být nějak nezvykle zřetelné. Spatřila jeho tvář. Díval se jí na prsa. Náhle si uvědomila, že blůzka se jí rozepla a že nemá podprsenku – vlastnila zatím jen jednu podprsenku. Vrátila se vzpomínkou do onoho domu na Neibolt Street, když jí Bill dával svoje tričko. Uvědomovala si, jak se jí pod tenkou bavlněnou látkou rýsují prsa, ale jejich občasné krátké pohledy ji neznepokojovaly; zdály se jí naprosto přirozené. A *Billův* pohled byl víc než přirozený – byl teplý a těšil ji.

Pocítila teď ve svém strachu i trochu provinění. Že by se otec tak moc nemýlil? Nemyslela třeba na

(podržela jsi jim)

to? Na něco ošklivého? Na něco takového, o čem teď mluví, ať už je to cokoliv?

Ale tohle je něco jiného! Tohle je něco jiného, ten způsob jakým

(podržela jsi jim)

se teď na mě dívá! Něco jiného!

Stáhla si blůzku.

„Beverly?“

„Tati, my si jen hrajeme. To je všechno. Hrajeme si... my... my neděláme nic jiného... nic špatného. My –“

„Viděl jsem tě kouřit,“ řekl znovu a kráčel k ní. Oči mu sklouzly přes její prsa a úzké, zatím ještě nezaoblené boky. Náhle začal deklamovat vysokým hlasem školáka, který jí poděsil ještě víc: „*Holka, co žvejká, bude kouřit! Holka, co kouří, bude pít! A každému je jasné, co takováhle holka bude dělat!*“

„*JÁ JSEM NEUDĚLALA NIC!*“ zaječela na něj, když jí jeho ruce spočinuly na ramenou. Teď ji nespíral ani jinak jí nedělal bolest. Jeho ruce byly jemné. A to bylo nějak nejděsivější ze všeho.

„Beverly,“ řekl s onou nevyvratitelnou, šílenou logikou totálně posedlého člověka, „viděl jsem tě s klukama. A teď chci, abys mi řekla, co může holka dělat s klukama tam v tom křoví, když ne to, co holky dělají vleže na zádech?“

„*Nech mě být!*“ zaječela na něj. Z nějaké hlubiny, o které vůbec nevěděla, že existuje, jí vyrazil na povrch hněv. Ten hněv jí zahořel v hlavě žlutomodrým plamínkem. Prostoupil její myšlení. Otec jí pořád jen děsil, pořád jí jen bil; pořád jí jen ubližoval. „*Nech mě na pokoji!*“

„Takhle nemůžeš mluvit se svým otcem,“ řekl a znělo to překvapeně.

„*Nic takového, co říkáš, jsem nedělala! Nikdy!*“

„Možná. Možná že ne. Podívám se a přesvědčím se. Já vím jak. Sundej si kalhoty.“

„Ne!“

Oči se mu rozšířily, kolem tmavomodré duhovky se mu objevilo žlutavé bělmo. „Cos to řekla?“

„Řekla jsem ne.“ Jeho oči teď upřeně hleděly do jejích a on tam možná zahlédl ten zuřivý hněv, ty záblesky rodící se vzpoury. „Kdo ti to řekl?“

„Beverly –“

„Kdo ti řekl, že si tam hrajeme? Byl to někdo cizí? Byl to člověk oblečený v oranžových a stříbrných šatech? Měl rukavice? Vypadal jako klaun a nebo to přímo byl klaun? Jak se jmenoval?“

„Beverly, ty přestaneš –“

„Ne, ty přestaneš,“ řekla mu.

Opět napřáhl, tentokrát však ne už otevřenou rukou, nýbrž

pěstí, jako by jí chtěl něco zlomit. Beverly se rychle sehnula. Jeho pěst jí zasvištěla nad hlavou a narazila do stěny. Zavyl a pustil ji, pěst si dal k ústům. Rychle od něj odskočila.

„*Okamžitě sem pojd'!*“

„Ne,“ řekla. „Ty mi chceš ublížit. Já tě mám ráda, tati, ale když děláš tohle, tak tě nenávidím. Už to nesmíš nikdy dělat. Tebe k tomu nutí To, ale ty jsi To k sobě pustil.“

„Nevím, co to tu meleš,“ řekl, „ale raději sem ke mně okamžitě pojd'. Nehodlám to už opakovat.“

„Ne,“ řekla a opět začala plakat.

„Nechtěj po mně, abych si pro tebe šel, Beverly. Jestli mě k tomu donutíš, tak toho budeš sakra litovat. Pojd' sem.“

„Řekni mi, kdo ti o tom povídal,“ řekla, „a já k tobě půjdu.“

Skočil po ní s tak bleskovou kočičí prudkostí, že i když podobný pohyb očekávala, málem ji chytil. Hmátla po knoflíku kuchyňských dveří, pootevřela dveře, aby se jimi mohla protáhnout, a utíkala chodbou k hlavním dveřím vchodu, utíkala jako v nějakém hrůzném snu, stejně jako měla o sedmadvacet let později utíkat před paní Kershovou. Za ní naletěl na dveře Al Marsh, opět je přibouchl a v polovině je rozštípl.

„*OKAMŽITĚ SE SEM VRÁTÍŠ, BEVERLY!*“ zavyl, rozrazil dveře a rozběhl se za ní.

Přední dveře byly zamčeny na západku; domů přišla zadem. Jednou třesoucí se rukou otáčela západkou a druhou marně otáčela knoflíkem dveří. Za ní otec opět zavyl zvukem nějakého

(sundej ty kalhoty, čubko)

zvířete. Podařilo se jí otočit západkou a dveře se konečně otevřely. V hrdle jí pulsoval horký dech. Ohlédla se přes rameno a spatřila ho těsně za sebou, jak se po ní natahuje, ve tváři úděsný škleb, své žluté koňské zuby zuřivě vyceněné.

Beverly rozrazila síťové dveře a ucítila, jak mu jeho prsty sklouzly na zádech po blůzce, aniž by ji zachytily. Vylétla na schody, ztratila rovnováhu a přistála na betonovém chodníku s oběma koleny odřenými.

„*OKAMŽITĚ SE SEM VRÁTÍŠ, BEVERLY, NEBO TI STÁHNU KŮŽI S TĚLA!*“

Přibíhal po schodech a ona se sbírala na nohy, džíny na obou kolenou roztržené,

(sundej ty kalhoty)

obě česky zalité krví, obnažené konečky nervů pálily jako čert. Když se ohlédla, opět ho spatřila, jak se na ni řítí – Al Marsh, vrátný a správce, šedovlasý muž v montérkách a pracovní košili se dvěma náprsními kapsami, na opasku připevněný řetízkem kroužek s klíči, vlasy rozčuchané. Ale v očích neměl sebe – neměl tam toho člověka, který jí umýval záda a bil ji, a oboje dělal proto, že o ni měl starost, měl o ni *velkou* starost, toho člověka, co se jí kdysi, když jí bylo sedm let, snažil uplést cop, nepovedlo se mu to a oba se pak smáli tomu, jak vypadá, toho člověka, který v neděli připravoval vaječné noky se skořicí, chutnější než cokoliv, co se dalo za čtvrtáček koupit v mléčném baru, otec-muž, zosobněná mužnost jejího života, nesoucí všechna poselství toho druhého pohlaví. Nic z toho však teď v očích neměl. Viděla tam jen jasnou vraždu. Viděla tam To.

Utíkala. Utíkala a za ní běželo To.

Pan Pasqual polekaně vzhlédl z místa, odkud zaléval svůj kostrbatý trávník a poslouchal přitom z přenosného rádijka, postaveného na zábradlí verandy, baseballový zápas Red Sox. Kluci Zinermanovi se obrátili od svého starého hudsonu, který koupili za pětadvacet dolarů a téměř každý den ho umývali. Jeden držel hadici, druhý kbelík plný mydlinek. Oba měli pusy dokořán. Z okna svého bytu v prvním patře vyhlédla paní Dentonová, na klíně měla šaty jedné ze svých šesti dcer, v košíku na podlaze další prádlo na správký, pusy plnou špendlíků.

Malý Lars Theramenius rychle odtáhl svoje červené autíčko z popraskaného chodníku na zasychající trávník Buckyho Pasquala. Propukl v usedavý pláč, když kolem něj proletěla Beverly, která mu letos na jaře skoro celé dopoledne trpělivě ukazovala, jak se zavazují tkaničky u tenisek tak, aby vydržely zavázané, křičící a s vytřeštěnými očima. O chvíli později kolem něj proletěl její otec, a Lars, kterému tenkrát byly tři roky a měl zemřít o dvanáct let později při motocyklové nehodě, spatřil v obličeji pana Marshe něco nelidského a strašného. Ještě tři týdny poté se mu o tom zdálo. Viděl ve snech pana Marshe, jak se mění v šatech na pavouka.

Beverly utíkala. Bylo jí úplně jasné, že možná utíká, aby si

zachránila život. Kdyby ji otec teď chytil, nic by nepomohlo ani že jsou na ulici. Lidé dělají v Derry někdy šlené věci; ani nemusela číst noviny nebo znát podivnou historii toho města, aby si to uvědomila. Kdyby ji teď chytil, mohl by ji škrtit, mlátit nebo kopat. A až by bylo po všem, někdo by přišel a odvedl ho, a on by pak seděl ve vězení, jako tam sedí nevlastní otec Eddieho Corcorana, tupě a nechápavě.

Běžela do středu města a mýjela stále víc a víc lidí. Zírali – nejdřív na ni, pak na muže, který ji pronásledoval – a vypadali překvapeně, někteří dokonce udiveně. Ale co se jim zračilo na tvářích, dál nepřešlo. Podívali se a pak si zase šli po svých. Vzduch, obíhající jí v plicích, jí tam začínal těžknout.

Přeběhla přes kanál, nohy jí dopadaly na beton chodníku, zatímco po její pravici rachotila auta na silných dřevěných fošnách vozovky mostu. Nalevo viděla kamenný oblouk v místech, kde se kanál nořil pod střed města. Přeběhla náhle přes Main Street, nedbajíc houkajících klaksonů a skřípajících brzd aut. Přeběhla doprava proto, že tím směrem leží Lada. Bylo to pořád ještě asi půldruhého kilometru a jestli tam má doběhnout, bude se mu muset nějak vzdálit na tom ukrutném stoupání Horní míle (nebo na některé z ještě strmějších pněných ulic). Ale nic jiného se nedalo dělat.

„VRAŤ SE OKAMŽITĚ ZPÁTKY, ČUBKO JEDNA, VARUJI TĚ!“

Jakmile dosáhla chodníku na druhé straně ulice, znovu se krátce ohlédla, rúse vlasy jí přitom přeletěly na druhé rameno. Otec přebíhal ulici, zrovna tak nedbaje dopravního ruchu jako ona, obličej rudý a zpocení.

Zahnula do uličky, která se táhla za řadou skladišť. Byl to zadní trakt budov firem, jejichž čela byla na Horní míli: Hovězí Star, Balírna masa Armour, Sklady Hemphill, Hovězí a košer maso Eagle. Ulička byla úzká, vydlážděná kočičími hlavami a ještě víc ji zužovaly přetékající popelnice a nádoby na odpadky, všude tam rozestavěné. Dlažební kostky byly místy pomatlané bůhví jakým svinstvím a blivajzy. Nesla se tu směs pachů, některé mdlé, jiné ostré, další zase prostě úděsné... ale všechno to byly pachy jatek a masa. V hejnech tu létaly masařky. Zevnitř budov slyšela zvonivé kňučení cirkulárek, řezajících kostí, při němž mrzla krev v žilách. Nohy jí klopýtalý po kluzkých kostkách. Bokem narazila na

zinkovou popelnici a z té vypadl svazek střev, zabalených do novin, jež se rozevřely a obnažily svůj obsah jako nějaké obrovité masité květy džungle.

„OKAMŽITĚ SEM SAKRA POJĎ, BEVERLY! ALE TEĎ UŽ VÁŽNĚ! NEDELEJ SI TO HORŠÍ, NEŽ UŽ TO JE!“

Dva muži seděli na nakládací rampě Kirshnerových balíren a žvýkali své tlusté sendviče, vedle sebe otevřené svačinové krabice. „Ses na tom nák bídne, holka,“ řekl jeden z nich líně. „Vypadá to, že běžíte s fotrem do lesního úkrytu.“ Druhý se zasmál.

Začínal ji dohánět. Slyšela dusot jeho kroků a těžké oddychování už téměř za sebou; když se podívala doprava, spatřila, jak černé křídlo jeho stínu letí po vysokém laťkovém plotě.

Pak vykřikl překvapením a vztekem, když mu uklouzla noha a on upadl na dlažbu. O chvíli později byl zase na nohách, už nevykřikoval žádná slova, nýbrž jen nesouvisle řval vztekem, zatímco oba muži na rampě se hlasitě chechtali a plácali po ramenou.

Ulička zahýbala doleva... a Beverly rychle zabrzdila, ústa dokořán zděšením. V ústí uličky stálo zaparkované auto městských popelářů. Na každé straně bylo necelých dvacet centimetrů místa. Motor velkého vozu běžel naprázdno. V jeho bublání nezřetelně slyšela rozmlouvající hlasy z jeho kabiny. Další polední pauza. Do dvanácté mohly chybět tři nebo čtyři minuty; hodiny na věži soudní budovy brzy odbijí celou.

Slyšela, jak se zase blíží, jak ji dobíhá. Mrskla sebou na zem a začala se plížit po loktech a zraněných kolenech pod auto. Pach výfuku a nafty se tu mísil s pachem zahrňávajícího masa a ona cítila úporné nutkání vyzvracet se. Pod autem už nešlo postupovat dopředu tak snadno: klouzala po nánosech šlemu a špíny. Sunula se dál, jednou moc zvedla zadek a dotkla se jím horkého výfukového potrubí auta. Vykřikla bolestí.

„Beverly? Jsi tam dole?“ Každé slovo bylo oddělené od předchozího zasípáním, jak mu docházel dech. Ohlédla se a spatřila jeho oči, jak je sehnuté a nahlíží pod auto.

„Nech... mě na pokoji!“ vyrazila ze sebe.

„Ty *čubko*,“ odpověděl chraplavým, slinami zdušeným

hlasem. Lehl si na zem, klíče zazvonily, a začal se plížit za ní, používaje k posunu po dlažbě komické pohyby, jako kdyby plaval.

Beverly se doplížila až pod kabinu auta, chytila se jedné z jeho obrovských pneumatik – prsty se jí zabořily do jejího vzorku až po druhý článek – a vysunula se ven. Praštila se do kostrče o přední nárazník a pak už zase utíkala, teď směrem k Horní míli, blůzku i džíny příšerně zaprášené a páchnoucí na sto honů. Ohlédla se a uviděla otcovy ruce a pihovaté paže vysunující se zpod kabiny popelářského vozu jako chapadla nějaké příšery z dětských snů, sunoucí se zpod postýlky.

Aniž by moc přemýšlela, namířila si to rychle do prostoru mezi budovu skladiště firmy Feldman a garáže bratrů Trackerových. Tento prostor, tak úzký, že se nedal dost dobře nazvat ani uličkou, byl plný rozbitých beden, plevele, slunečnic a pochopitelně odpadků všeho druhu. Beverly zaletěla za hromadu beden a přikrčila se tam. O pár okamžiků později proběhl otec kolem ústí uličky směrem ke kopci Horní míle.

Beverly vyskočila a hnala se na druhý konec uličky. Byl tam drátěný plot. Vyšplhala se jako opice nahoru, přelezla a spustila se druhou stranou dolů. Byla teď na pozemku Teologického semináře v Derry. Běžela po upraveném trávníku za budovou a za roh. Slyšela, jak uvnitř někdo hraje na varhany. Tóny té hudby se jakoby zařezávaly do nehybného vzduchu.

Mezi seminářem a Kansas Street rostl dlouhý živý plot. Hleděla skrze něj a spatřila na druhé straně ulice svého otce, těžce oddychujícího, na pracovní košili pod paží velké tmavé fleky potu. Rozhlížel se kolem sebe, ruce založené v bok. Kruh na klíče se mu blýskal ve slunci.

Beverly ho sledovala, také těžce oddychujíc, srdce jí splašeně tlouklo až v hrdle. Měla strašnou žízeň a dělalo se jí špatně z toho, jak páchne. *Kdybych byla nakreslená v nějakém kresleném seriálu, pomyslela si zmateně, tak by všude kolem byly namalované takové ty vlnovky smradu, vycházející ze mě.*

Otec pomalu přecházel ulici směrem k semináři.

V Beverly se zastavilo srdce.

Panebože, já už nemůžu utíkat. Prosím tě, pomoz mi. Ať mě

nenajde.

Al Marsh došel pomalu na chodník přímo proti místu, kde ho z druhé strany živého plotu sledovala jeho dcera.

Pane bože, vždyť on mne ucítí!

Ale neucítil ji, možná proto, že po tom pádu v uličce a plížení se pod popelářským autem páchl Al stejně jako jeho dcera. Kráčel dál. Sledovala ho až dolů pod kopec Horní mile, kde se jí pak ztratil z dohledu.

Beverly se pomalu narovnal. Všude na oblečení měla špínu, tvář měla příšerně zmazanou, na zadku, kde se spálila o výfuk, jí páliho. Ale všechny tyto fyzické pocity bledly ve světle zmatku v její duši – zdálo se jí, že už seběhla pryč ze světa, že už je v prostoru, kde neplatí žádné normální způsoby chování. Nedokázala si představit, že by se měla vrátit domů; nedokázala si ale ani představit, že by se neměla vrátit domů. Vzдорovala svému otci, ona mu *vzdorovala* –

Musela tu myšlenku potlačit, protože ji oslabovala a roztrásala, dělalo se jí z ní špatně od žaludku. Měla svého otce ráda. Cožpak neříká jedno z Deseti přikázání „Cti otce svého a matku svou...?“ Ano. Ale on nebyl sám sebou. To nebyl její otec. Byl to vlastně někdo úplně jiný. Nějaký vetřelec, podvodník. To –

Náhle ji polil chlad, protože ji napadla taková šílená myšlenka: děje se tohle také ostatním? Nebo něco podobného? Měla by je varovat. Oni poranili To a teď možná To podniká kroky, které mu mají zajistit, aby ho už nikdy nebyli schopni zranit. A kam jinam by vlastně měla jít? Byli to přece jediní kamarádi, které má. Bill. Bill už bude vědět, co dělat. Bill jí řekne, co má dělat, Bill jí řekne, co bude dál.

Zastavila se v místě, kde se chodník semináře napojoval na chodník Kansas Street a vykukla skrze živý plot. Její otec byl opravdu pryč. Otočila se doprava a šla po Kansas Street směrem k Ladům. Možná tam teď nikdo z nich nebude; možná budou doma, na obědě. Ale vrátí se. Mezitím by mohla jít do chladné klubovny a pokusit se dát trochu dohromady. Nechá otevřený ten malý průzor, aby měla světlo, a možná se jí povede si i zdímnout. Její znavené tělo a zmučená mysl se té myšlenky okamžitě chopily. Ano, spánek, to by jí pomohlo.

Když se sunula podél posledních pár domů, než se půda

začala svažovat a padat do Lad – do těch Lad, kde ji otec, ač se jí to zdálo být neuvěřitelné, sledoval a špehoval,- otočila hlavu na stranu.

Neslyšela za sebou žádné kroky. Ti kluci si dávali velký pozor, aby je nebylo vůbec slyšet. Už jednou jim utekla a tak tentokrát chtěli být úspěšnější. Pořád se jí přibližovali, plížili se jako kočky. Krkavec a Viktor se šklebili, Henryho tvář však byla prázdná a zasmušilá. Vlasy měl rozčuchané, oči stejně rozostřené jako je měl Al Marsh v bytě. Když se přiblížili z dvaceti na deset metrů, přiložil si na rty prst v gestu psst.

Po celé léto Henry neodvolatelně přecházel přes duševní propast, přecházel ji po nemilosrdně užší a užší látce. Toho dne, kdy nechal Patricka Hockstettera, aby ho laskal, se látka zúžila na pouhé natažené lano. A dnešního rána se to lano přetrhlo. Vyšel do dvora, nahý, s výjimkou svých rozervaných, zažloutlých spodků, a zadíval se na nebe. Bledý měsíc z právě prošlé noci stále ještě byl na nebi, a jak se na něj díval, změnil se náhle na šklebící se tvář kostlivce. Henry před tou tváří padl na kolena, přemožený hrůzou i radostí. Z měsíce přicházely hlasy. Ty hlasy se měnily, někdy splývaly dohromady do tichého bublám, téměř nesrozumitelného... ale on pochopil skutečnost, že všechny ty hlasy jsou vlastně jediným hlasem, jedinou inteligencí. A ten hlas mu řekl, aby sehnal Krkavce a Viktora a šli kolem poledne na roh Costello Avenue a Kansas Street. Ten hlas mu řekl, že pak už uvidí, co bude dál. No a jasně, objevila se tu tahle píča. Čekal, jestli mu ten hlas řekne, co má dělat teď. Odpověď dostal, když se k ní přiblížili. Ten hlas tentokrát nepřicházel z měsíce, nýbrž vycházel z mříže kanálu, kolem kterého právě procházeli. Byl to tichý, ale zřetelný hlas. Krkavec a Viktor na mříž hleděli jako omámení, téměř jako hypnotizovaní, pak zase pohlédli na Beverly.

Zabij ji, řekl ten hlas z kanálu.

Henry Bowers sáhl do kapsy svých džin a vytáhl z ní nějaký štíhlý, asi dvacet centimetrů dlouhý předmět, vykládaný po stranách imitací slonoviny. Na jednom konci tohoto dubiózního *object d'art* se třpytil malý pochromovaný puntík. Henry ho stiskl. Ze škvíry na konci držadla vyskočila šest palců dlouhá čepel. Položil si čepel do dlaně. Zrychlil

krok. Viktor a Krkavec, stále ještě jako omámení, také přidali do kroku, aby mu stačili.

Přesně řečeno, Beverly je *neslyšela*. Proto hlavu neotočila, když se k ní Henry Bowers blížil. Sehnutý až ke kolenům, plížící se s nehybnou tváří, byl Henry neslyšný jako Indián. Ne; měla jen takový pocit, příliš jasný a mocný než aby ho šlo potlačit, že

3

Veřejná knihovna v Derry, 1:55 v noci

ho někdo pozoruje.

Mike Hanlon odložil pero, pohlédl na kupoli hlavní místnosti knihovny, plné stínů. Viděl ostrůvky světla, vrhané zavěšenými koulemi; viděl knihy, mizející ve tmě; viděl litinové schody, vinoucí se svým půvabným mřížovím zábradlí nad regály. Neviděl nic, co by sem nepatřilo.

Ale zároveň nevěřil, že tu je sám. Už ne.

Když ostatní odešli, Mike dělal pořádek s pečlivostí jemu vlastní. Byl zapnutý na automatického pilota, jeho mysl byla milión kilometrů – a sedmadvacet let – daleko. Vysypal všechny popelníky, vyhodil prázdné láhve od pití (v popelnici přes ně dal vrstvu odpadků, aby se Carole nevyděsila) a vratné plechovky naházel do krabice za svým pracovním stolem. Pak si vzal smeták a zametl střepey láhve od ginu, kterou Eddie rozbil.

Když byl stůl čistý, šel do oddělení periodik a posbíral rozházené časopisy. Když prováděl tyto jednoduché úkony, probíral si v hlavě příběhy, které si vyprávěli – a soustředoval se hlavně na to, co možná vynechali. Byli přesvědčeni, že si už vzpomínají na všechno; Bill a Beverly si opravdu vzpomínají už skoro na všechno. Ale bude toho ještě víc. To všechno se jim ještě vrátí... ovšem pokud jim To k tomu dá čas. V roce 1958 nebyl žádný čas na přípravu. Jen si donekonečna vyprávěli – jejich vyprávění bylo přerušeno pouze tou bitkou štěrkem a oním aktem skupinového hrdinství, jímž byla návštěva domu na Neibolt Street číslo 29 – a nakonec by snad nedělali už nic jiného, než že by si vyprávěli. Ale pak přišel 14. srpen a Henry se svými

kumpány je prostě zahnal do kanálů.

Možná jsem jim to měl říci, pomyslel si, ukládaje poslední časopisy na své místo. Ale něco se v něm postavilo silně proti tomu – asi hlas Želvy, pomyslel si. Možná to také k tomu patřilo, a možná k tomu patřil i ten pocit uzavřenosti. Možná se to poslední dějství mělo také v nějaké vylepšené, zmodernizované podobě opakovat. Na zítřek má připravené baterky a hornické přilby; má tam v komoře i kopie plánů kanalizačních a odvodňovacích systémů města, úhledně stočené a stáhnuté gumičkami. Ale když byli dětmi, tak všechny jejich řeči a všechny jejich plány, ať už byly šité horkou jehlou či ne, stejně nebyly nakonec k ničemu; stejně byli nakonec jen nahnáni do kanálů a donuceni ke konfrontaci, jež následovala. Mělo by se to stát znovu? Došel k přesvědčení, že víra a moc jsou vzájemně zastupitelné. Je konečná pravda ještě prostší? Že žádný akt víry není možný, dokud člověk není prostě brutálně vhozený do středu dění, jako je novorozeně nemilosrdně vystrčené z matčiny dělohy? Když už padá, tak musí věřit na nějakou pomoc, ne?

Kriste pane, to je jako to televizní kázání biskupa Fultona Sheena naruby, pomyslel si Mike a trochu se usmál.

Mike poklízal, umýval a přemýšlel si, zatímco jiná část jeho mozku předpokládala, že už toho nechá a bude unavený, půjde domů a pár hodin se prospí. Ale když úklid dokončil, zjistil, že je pořád ještě čilý. Šel do uzavřeného oddělení za kanceláří, odemkl mřížové dveře klíčem ze svého svazku a vešel dovnitř. Toto oddělení, údajně ohnivzdorný prostor, když klenuté dveře jsou zavřené a zamčené, obsahovalo cenná první vydání knížek, knihy s podpisy svých autorů, dávno již mrtvých (mezi těmito podepsanými knížkami byla i *Bílá velryba* a *Whitmanova Stébla trávy*), historické dokumenty týkající se města a osobní poznámky několika z mála spisovatelů, kteří žili a pracovali v Derry. Mike doufal, že se mu podaří – pokud tohle všechno skončí dobře – přemluvit Billa, aby věnoval všechny svoje rukopisy veřejné knihovně v Derry. Když kráčel kolem třetího regálu pod svítidly se stínítky a nasával ten známý pach plísně, prachu a skořice, pach stárnoucího papíru, pomyslel si: *Až zemřu, tak mě nejspíš najdou s výpůjční kartou v jedné ruce a razítkem UPLYNULÁ VÝPŮJČNÍ LHŮTA ve druhé. Konečně jsou*

ještě horší způsoby smrti.

Uprostřed třetího regálu se zastavil. Jeho zápisník s odrbanými stránkami, obsahující poznámky k historii Derry a záznam jeho trampot při jejich shromažďování, byl zastrčen mezi Frickeho knížkou *Staré Derry* a Michaudovou *Historií Derry*. Zastrčil zápisník tak hluboko, že ho skoro nebylo vidět. Nikdo na něj nemohl náhodou narazit, pokud nestál přímo před ním.

Mike ho vytáhl a vrátil se ke stolu, kde byli předtím shromážděni, ještě předtím zhasnul světla ve zvláštním oddělení a zamkl mřížové dveře. Sedl si ke stolu a listoval stránkami, které popsal a myslel na to, jaká podivná, zmrzačená výpověď to je: zčásti historie, zčásti skandální historicky, zčásti deník, zčásti zpověď. Od 6. dubna neučinil žádný záznam. *Brzy si budu muset pořádit nový zápisník*, pomyslel si, když listoval těmi pár zbývajících nepopsanými stránkami. Pobaveně pomyslel na první verzi *Jihu proti Severu* Margaret Mitchellové, napsanou rukou do stohů a stohů školních sešitů. Pak rozšrouboval pero a vepsal datum 31. května o dva řádky níže pod konec posledního záznamu. Potom se rozhlédl po prázdné knihovně a začal zapisovat všechno, co se udalo v posledních třech dnech. Začal svým telefonním hovorem se Stanem Urisem.

Asi patnáct minut klidně psal, pak ale začal být roztěkaný. Častěji a častěji dělal přestávky. Stále se mu vnucoval obraz hlavy Stana Urise v ledničce, zkrvavené hlavy Stana Urise s ústy dokořán a plnými peří, padající z lednice a kutálející se po podlaze směrem k němu. Násilně ten obraz potlačil a psal dál. O pět minut později se napřímil a rozhlédl, přesvědčen, že spatří, jak se ta hlava kutálí po černých a červených dlaždicích podlahy, s očima lesklýma a třpytícíma se jako oči jelena.

Nebylo tam nic. Žádná hlava, žádný zvuk, jen tlumený tlukot jeho srdce.

Trochu se vzpamatuj, Miku. Jsou to jen nervy. Nic jiného v tom není.

Ale nepomáhalo to. Slova od něj utíkala, myšlenky mu vyklouzávaly. V týle cítil nějaký tlak, který zesiloval.

Někdo ho pozoruje.

Odložil pero a vstal od stolu. „Je tu někdo?“ zvolal, a jeho

hlas se ozvěnou vracel z kopule knihovny. Olízl si rty a zeptal se znovu. „Bille?... Bene?“

Bil-le... Ben-n-ne...

Náhle se Mike rozhodl, že chce jít domů. Zapisník si prostě vezme s sebou. Natáhl se pro něj... a zaslechl tichý, klouzavý krok.

Opět vzhlédl. Ostrovy světla obklopené jazyky stínů. Nic víc... alespoň nic, co by bylo vidět. Cekal, srdce mu divoce bilo.

Opět ten krok zaslechl, tentokrát byl schopen ho lokalizovat. Prosklený koridor, spojující knihovnu pro dospělé s dětským oddělením. Tam. Někdo. Něco.

Pomalou se přesunuje, přešel Mike k výdejnímu pultu. Dvojitě dveře, vedoucí do koridoru, přidržovaly v otevřené poloze dřevěné kolíky, a tak viděl skrze ně dál. Zahlédl tam něco, co vypadalo jako noha, a s náhlým záchvěvem hrůzy ho napadlo, že Stan možná přece jen přišel, že to možná dělá Stan ten krok ze tmy se svojí encyklopedií ptáků, bledou tváří, rudými rty, zápěstí a předloktí rozřezané. *Konečně jsem dorazil. Trochu mi to trvalo, řekne Stan, protože jsem se musel vytáhnout z díry v zemi, ale konečně jsem dorazil...*

Uslyšel další krok a teď už spatřil s určitostí boty – boty a rozdrbané nohavice modrých džin. Z jejich švů padaly vybledlé modré nitě na kotníky bez ponožek. A v temnotě, téměř šest stop nad těmi kotníky, spatřil žhnoucí uhlíky očí.

Zašmátral po půlkruhovém výdejním pultu a posunul se k jeho kraji, aniž by spustil zrak z těch očí. Prsty nahmatl okraj dřevěné krabice – karty vypůjčených knížek. Pak tam byla menší krabice – výstřižky a gumičky. Pak nahmatl něco kovového a uchopil to. Byl to nůž na otvírání dopisů, který měl na rukověti vyražený nápis JEŽÍŠ SPASÍ. Taková maličkost, jež přišla v poště od baptistů jako součást jejich kampaně získávání příspěvků. Mike už patnáct let nechodil na bohoslužby, ale byla to církev jeho matky, proto jim poslal pět dolarů. Původně chtěl ten nůž vyhodit, ale nakonec zůstal na jeho straně stolu v různém haraburdí, které tam měl (Carole na druhé straně stolu měla ve svých věcech vždy dokonalý pořádek).

Pevně nůž sevřel a hleděl do tmavé chodby.

Ozval se další krok... a ještě jeden. Rozdrbané kalhoty teď

byly vidět až po kolena. Spatřil i postavu, již ty nohy patřily: vysoká, rozložitá. Ramena měla zaoblená. Byla zarostlá, trochu připomínala opici.

„Kdo jste?“

Ta postava tam jen tak stála a pozorovala ho.

I přesto, že stále ještě měl strach, opustil Mike tu hloupou myšlenku, že by to mohl být Stan Uris, který by vystoupil z hrobu, přivolaný těmi jizvami na dlaních nějakým magnetismem jako živá mrtvola ze strašidelného filmu. Ať už to byl kdokoliv, Stan Uris to nebyl, protože ten i v dospělosti byl o hodně menšího vzrůstu.

Postava se posunula o další krok a světlo z koule, která byla nejbliž chodbě, dopadlo na v pase zapnuté kalhoty bez opasku.

Náhle Mike tu postavu poznal. Poznal ji ještě než promluvila.

„Ahoj, negře,“ řekla ta postava. „Tak co, házel si šutráky? Chceš vědět, kdo ti votrávil toho tvýho prašivýho psa?“

Postava udělala ještě jeden krok a světlo teď dopadlo na obličej Henryho Bowerse. Byl odulý a prověšený; pokožka měla nezdravý nahnědlý odstín; líce měl zarostlé strništěm. Po stranách čela nad hustým obočím měl tři hluboké rýhy. Další rýhy mu tvořily jakési závorky v koutcích masitých rtů. Oči měl malé a zlé, zapadlé ve vybledlých pytlících – podlité krví a zamyšlené. Byl to obličej předčasně zestárlého člověka, člověka, kterému je devětatřicet až třiasedmdesát let. Zároveň to ale byla také tvář dvanáctiletého kluka. Henryho oblečení bylo zmazané zelení křovin, v kterých se přes den skrýval.

„To mě ani nepozdravíš, negře?“ zeptal se Henry.

„Ahoj, Henry.“ Nejasně ho napadlo, že poslední dva dny neposlouchal rádio a vlastně ani nečetl noviny, což jinak je pro něj skoro rituál. Děje se toho prostě moc. Má toho moc. A to je špatné.

Henry vystoupil z koridoru, spojujícího knihovnu dospělých s dětským oddělením a teď tam stál, pozoruje Míka svýma prasečímá očkama. Rty se mu otevřely do nepopsatelného úšklebku a odhalily černé zuby zaostalého venkovana.

„Hlasy,“ řekl. „Slyšíš někdy hlasy, negře?“

„Jaké myslíš hlasy, Henry?“ Dal si obě ruce za záda jako

školák, který je vyvolaný k recitaci nějaké básničky, a přesunul nůž z levé ruky do pravé. Obrovské staré hodiny, které knihovně věnoval v roce 1923 Horst Mueller, pochmurně tikaly do knihovního jezera ticha.

„Z měsíce,“ řekl Henry. Vsunul si ruku do kapsy. „Vozejvaj se z měsíce. Spousty hlasů.“ Odmlčel se, trochu se zamračil a pak potřásl hlavou. „Ale asi to bude jen jeden. Hlas *Toho*.“

„Viděl jsi To, Henry?“

„Jo,“ řekl Henry. „Frankenstein. Utrhnul Viktorovi hlavu. Měl si to slyšet. To byl zvuk jako dyž se votvírá nákej velkej zip. Pak To vystartovalo po Krkavci. Ten se pral.“

„Vážně?“

„Jo. Proto sem stačil utéct.“

„Nechal jsi ho zemřít.“

„*Tohleto neříkej!*“ Henryho tváře zaplavila temná červeň. Pobošed o dva kroky dopředu. Čím blíž přicházel od spojovacího prostoru do knihovny pro dospělé, tím mladší Mikovi připadal. Viděl v Henryho tváři stejnou tupost, viděl tam ale i něco jiného: obličej dítěte, které vychovával bláznivý Butch Bowers na dobré farmě, již časem přivedl na buben. „*Tohleto neříkej! Zabilo by mě taky!*“

„Nás nezabilo.“

V Henryho očích to blesklo jakýmsi odporným humorem. „Ešte ne. Ale zabije vás. Jedině že bych pro To nikoho z vás nenechal.“ Vytáhl ruku z kapsy. Měl v ní nějaký štíhlý, asi dvacet centimetrů dlouhý předmět, vykládaný po stranách imitací slonové kosti. Na jednom konci tohoto dubiózního *objet d'art* se třpytil malý pochromovaný puntík. Henry ho stiskl. Ze škvíry na konci držadla vyskočila šest palců dlouhá čepel.

Položil si čepel do dlaně a začal se přibližovat k výdejnímu pultu.

„Koukni, co sem našel,“ řekl. „Věděl sem, kde hledat.“ Mrknul odporně jedním krví podlitým okem. „Řek mi to ten chlápek na měsíci.“ Henry znovu vycenil zuby. „Dneska sem se schoval. Večer sem vzal stopa. Starej chlápek. Dal sem mu ránu. Asi sem ho zabil. Auťák sem nechal v příkopu v Newportu. A zrovna když sem přišel k Derry, slyšel sem ten hlas. Kouknul sem do kanálu. Byly tam tyhle hadry. A tahle

kudla. Moje stará kudla.“

„Na něco zapomínáš, Henry.“

Henry, šklebě se, jen zavrtěl hlavou.

„My jsme unikli a ty jsi taky unikl. Jestli To chce nás, chce i tebe.“

„Ne.“

„Já si myslím že ano. Vy blbečci jste mu sloužili, ale ono To s vámi nehrálo právě na rovinu, co? Dostalo oba tvoje kamarády, a když se s ním Krkavec pral, tak ty jsi utekl. Ale teď jsi zpátky. Já si myslím, že ty jsi jen součást jeho nedokončené práce, Henry. Nic jiného.“

„Ne.“

„Možná uvidíš Frankensteina. Nebo snad vlkodlaka? Upíra? Klauna? Nebo, Henry! – *možná uvidíš, jak To vypadá doopravdy*, Henry. My jsme To viděli. Mám ti to říci? Chceš abych –“

„Drž hubu!“ zaječel Henry a vrhl se na Mika.

Mike uskočil na stranu a nastavil mu nohu. Henry se přes ni skácel na prošlapanou dlažbu jako padající kuželka. Hlavou se uhodil o nohu stolu, u něhož večer seděli Smolaři a vyprávěli své příběhy. Na chvíli byl omráčený; nůž mu ležel volně v dlani.

Mike po něm skočil a vrhl se po noži. V tu chvíli mohl Henryho zabít – klidně mohl zapíchnout nůž na otvírání dopisů s nápisem JEŽÍŠ SPASÍ, který přišel poštou od církve, již vzývala jeho matka, a pak zavolat policii. Nejspíš by bylo trochu oficiálního rozruchu, ale zase ne tak moc – ne v Derry, kde takové divné a násilné činy zase nebyly něčím tak úplně výjimečným.

Ale zastavilo ho, že si v jakémisi snad úplně nevědomém zablesknutí rozumu uvědomil, že pokud by zabil Henryho, dělal by nepochybně práci za To, stejně jako ji dělá Henry, když se pokouší zabít jeho. A bylo tu ještě něco: ten nějaký další pohled, který viděl v Henryho očích, unavený a vyděšený pohled zneužívaného dítěte, které je z nějakého neznámého důvodu navedené na špatnou dráhu. Henry vyrůstal ve znečištěném okruhu mozku Butche Bowerse; ten nepochybně patřil k Tomu, ještě než mu vůbec došlo, že To existuje.

A tak místo toho aby vrazil nůž na otvírání dopisů

Henrymu do krku, Mike si klekl a chytil Henryho nůž. Ten se mu v ruce otočil – jakoby sám od sebe – a prsty se mu sevřely na jeho ostří. Necítil nějakou okamžitou bolest; jen mu do dlaně s jizvami začala stékat z prvních tří prstů rudá krev.

Pustil ho. Henry se převálil a opět nůž pevně uchopil. Mike klečel a oba se teď na sebe dívali, oba krváceli: Mike z prstů, Henry z nosu. Henry zatřásl hlavou a kapky krve odlétaly do temnoty.

„Mysleli ste si, kdovíjaký frajeři že nejste!“ křičel chraplavě. „Všichni ste byli zkurvený měkřejší! Ve férový rvačce byste dostali na prdel!“

„Polož ten nůž, Henry,“ řekl Mike měkce. „Já zavolám policii. Přijedou a odvezou tě zase do Juniper Hillu. Budeš pryč z Derry. Budeš v bezpečí.“

Henry se pokusil promluvit, ale nemohl. Nemohl říci tomuhle odpornému černému ksichtovi, že on nebude bezpečný ani v Juniper Hillu, ani v Los Angeles, ani v pralesích někde v Timbuktu. Dřív nebo později vyjde měsíc, bílý a studený, a ty hlasy duchů zase začnou mluvit, tvář měsíce se změní a bude to tvář Toho, bude žvanit, smát se a nařizovat. Polkl krev s lepkavými hleny.

„Nikdy ste nebyli férový!“

„A vy ano?“ zeptal se Mike.

„Ty jeden zkurvenej černej zasranej hovadskej idiotskej přičounskej čurane!“ zaječel Henry a vrhl se znovu na Mika.

Mike se zaklonil, aby se vyhnul jeho ráně, překvapivě prudké, ztratil rovnováhu a padl na záda. Henry se opět uhodil o stůl, zvedl se, otočil a chytil Mika za paži. Mike švihl otvůrkem dopisů a zarazil ho Henrymu hluboko do předloktí. Henry vykřikl, ale místo aby ho pustil, jeho sevření ještě zesílilo. Přitahoval se k Mikovi, vlasy v obličejí, přes tlusté rty mu tekla krev z rozbitého nosu.

Mike se pokusil zabořit nohu do Henryho boku a odstrčit ho. Blyštivým obloukem se snesl Henryho nůž. Celá délka jeho čepele se zabořila Mikovi do stehna. Zabořila se tam bez jakéhokoliv odporu jako do hroudy másla. Henry nůž vytáhl, kapala z něj krev, a Mike ho s řevem bolesti namáhavě odstrčil. Pokusil se postavit na nohy, ale Henry byl rychlejší. Mike se s vypětím všech sil pokusil vyhnout se novému Henryho útoku. Cítil, jak mu stříká krev po noze a stéká mu

do boty. *Zasáhl mne asi do stehenní tepny. Ach bože, to jsem to chytil. A té krve všude. Celá podlaha zakrvácená. A boty zničené, sakra, koupil jsem si je ani ne před dvěma měsíci –*

Henry zaútočil znovu, funěl a chrčel přitom jako rozzuřený býk. Mike zavrával ke straně a opět ho bodl svým nožem. Prořízl mu potrhanou košili a píchl ho hluboko do žeber. Henry zachroptěl, když ho Mike opět odkopl.

„Ty jeden zákeřnej negre špinavěj!“ Zaúpěl. „Podívej se, co si udělal!“

„Polož ten nůž, Henry,“ řekl Mike.

Za nimi se ozvalo nějaké zahihňání. Henry se ohlédl... a zaječel šilenou hrůzou, sevřel si dlaněmi tváře jako uražená stará panna. Mike pohlédl ke stolu. Ozvalo se hlasité, vibrující *pinkkk!* a zpoza stolu vyskočila hlava Stana Urise. Do useknutého krvácejícího krku měla zašroubovanou pružinu. Obličej měl nabílený líčidlem. Na každé tváři měl červenou skvrnu. Z míst, kde měl mít oči, se tlačily velké oranžové bambulky. Tato groteskní hlava Stana Urise jako čertíka v krabici se na konci pružiny kývala sem a tam jako jedna z těch obrovitých slunečnic u domu na Neibolt Street. Ústa se otevřela a vyšel z nich skřehotavý, smějící se hlas, který začal skandovat: „*Zab ho, Henry! Zab toho negra, zab tu sviní černou, zab ho, zab ho, ZAB HO!*“

Mike se otočil k Henrymu a nejasně přemítal, čí hlavu asi na konci té pružiny vidí Henry. Stanovu? Viktora Crisse? Nebo snad svého otce?

Henry zaječel a vrhl se na Mika, čepel nože se pohybovala nahoru a dolů jako jehla šicího stroje. „*Tumáš, negre!*“ řval Henry. „*Tumáš, negře! Tumáš, negře!*“

Mike uskočil dozadu a noha, do které ho Henry bodl, se pod ním okamžitě zhroutila a strhla ho k zemi. Téměř vůbec nic v té noze necítil. Byla jakoby studená a vzdálená. Když se podíval dolů, viděl že jeho béžové kalhoty jsou teď jasně červené.

Henryho nůž mu zasvištěl před nosem.

Jak Henry napřahoval k další ráně, bodl Mike svým nožem *JEŽÍŠ SPASÍ* a Henry na něj naběhl jako brouk na špendlík. Na Mikovu ruku vytryskla teplá krev. Ozvalo se nějaké prasknutí a když Mike stáhl ruku zpátky, držel v ní jen polovinu svého nože na otvírání dopisů. Zbytek trčel

Henrymu z břicha.

Jíáááá! Negře!“ zaječel Henry a chytil se rukou za vyčnívající kus nože. Krev mu protékala mezi prsty. Hleděl na ni vyvalenýma, nevěřícíma očima. Hlava na konci vrzající, poskakující pružiny zakňourala a zasmála se. Mike, kterému se dělalo špatně a současně byl v jakémsi vytržení, se na ni ohlédl a spatřil hlavu Krkavce Hugginse jako lidskou zátku od šampaňského, s baseballovou čepicí New York Yankees s kšiltlem obráceným dozadu. Hlasitě zachroptěl a ten zvuk se ozval odněkud zdaleka a zazněl mu v uších ozvěnou. Uvědomoval si, že sedí v louži teplé krve. *Jestli si okamžitě něčím nestáhnou cévy, vykrvácím.*

„*Aáááááá! Neeeggrrrrr!*“ ječel Henry. Jednou rukou se držel za krvácející břicho, ve druhé měl vystřelovací nůž, potácel se od Mika směrem ke dveřím knihovny. Opile se kýval ze strany na stranu, postupoval prostorem hlavní místnosti knihovny jako nějaká kulička v elektronické hře. Narazil na jednu pohovku a převrhl ji. Tápající rukou smetl na podlahu stojan s časopisy. Natáhl se po dveřích, jednu jejich polovinu rozrazil a vypoťácel se do tmy.

Mike začal pomalu ztrácet vědomí. Prsty, v nichž neměl téměř žádný cit, se snažil povolit si pásek. Konečně se mu podařilo ho rozepnout a vytáhnout ho z poutek kalhot. Obepnul si jím nohu těsně pod slabinou a utáhl ho co nejtěsněji. Jednou rukou ho přidržoval, zatímco pomocí druhé se začal plížit ke stolu. Na něm stál telefon. Nevěděl, jak na něj dosáhne, ale zatím na tom nezáleželo. Hlavní je dostat se tam. Svět kolem něj plaval, viděl ho rozmazaně, ve vlnách mu začínal šednout. Vystrčil jazyk a divoce se do něj zakousl. Bolest se dostavila okamžitě a byla šílená. Svět se opět zaostřil. Uvědomil si, že stále ještě drží v ruce zlomenou polovinu nože na otvírání dopisů a odhodil ho. Konečně byl u stolu, vysokého jako Mount Everest.

Mike skrčil pod sebe svoji zdravou nohu a vysunul se nahoru, rukou v níž nedržel pásek se zaháknul o desku stolu. Ústa měl rozevřená v divoké grimase třasu, oči přivřené do nejnutenější škvíry. Konečně se mu podařilo vysunout se nad úroveň desky stolu. Stál tam jako čáp a podařilo se mu přitáhnout k sobě telefon. Na jeho boku byla nalepena tři čísla: na hasiče, na policii a do nemocnice. Jedním chvějícím

se prstem, který měl snad deset kilometrů daleko, vytočil Mike nemocnici: 555-3711. Když začal telefon zvonit, zavřel oči... a pak je otevřel dokořán, když na druhé straně se ozval hlas klauna Pennywise.

„Nazdárek, negře!“ křičel Pennywise a pak se Mikovi zařízal do ucha jeho smích, ostrý jako skleněné střepy. „Tak co tomu říkáš? Jak se vede? Myslím, že jsi mrtvý, co říkáš? Myslím, že Henry to zvládnul! Chtěl bys balónek, Miku? Chtěl bys balónek? Jak jsi na tom? Tak haló!“ Mikovy zraky se stočily ke starým hodinám, k hodinám od Muellera, a naprosto bez překvapení zaregistroval, že jejich ciferník nahradil obličej jeho otce, šedivý a rozrytý rakovinou. Oči měl obrácené v sloup, bylo vidět jen jejich bělmo. Náhle jeho otec vyplázl jazyk a hodiny začaly bít.

Mikovi vyklouzla deska stolu z křečovitého sevření ruky. Na chvíli balancoval na zdravé noze a pak se opět svalil na zem. Na konci šňůry se nad ním kývalo sluchátko jako nějaký mesmerický amulet.

„Tak haló, Amosi!“ křičel Pennywise vesele z kývajícího se sluchátka. „Tady je Šéfínek! Tady je Šéfínek celého Derry, jasná věc, co tomu říkáš, mladej?“

„Jestli tam někdo jste,“ zachroptěl Mike, „nějaký opravdový hlas za těmi zvuky co já slyším, tak mi, prosím, pomozte. Jmenuji se Mike Hanlon a jsem ve veřejné knihovně v Derry. Asi vykrvácím. Jestli tam někdo jste, neslyším vás. Nemohu vás slyšet. Jestli tam někdo jste, prosím, pospěšte si.“

Ležel na boku, nohy skrčil tak, že spočíval téměř v plodové poloze. Omotal si pásek dvakrát kolem pravé ruky a snažil se ho držet, zatímco svět kolem něj se začal vzdalovat v jakýchsi rozcupovaných, balónových mracích šedi.

„Tak ahoj tam, tak jak to de?“ křičel Pennywise z kývajícího se sluchátka. „Tak jak to de, negře jeden špinavej? Tak hej

4

Kansas Street, 12:20 odpoledne
...tam,“ řekl Henry Bowers. „Tak jak se vede, píčo jedna?“

Beverly zareagovala okamžitě, pokusila se rozběhnout. Byla to rychlejší reakce, než kdokoliv z nich očekával. Krásně by jim vlastně utekla... nebýt ovšem jejích vlasů. Jak po ní Henry chňapnul, zachytil svazek dlouhého pramene a přitáhl si ji. Šklebil se jí do obličeje. Dech měl těžký, horký a páchnoucí.

„Tak jak to de?“ zeptal se jí Henry Bowers. „Kam si to sereš? Deš si zase hrát se svejma pitomečkama kámošema? Asi ti ufiknu frňák a nechám tě ho sežrat. Co tomu říkáš?“

Snažila se mu vyškubnout. Henry se zachechtal a škubal jí za vlasy hlavou sem a tam. Jeho nůž se v srpnovém slunci nebezpečně blyštěl.

Náhle se ozvalo zatroubení auta – dlouhé zatroubení.

„Hej, vy tam! Co to děláte, kluci? Hned to děvče pusťte!“

Byla to nějaká starší paní za volantem dobře udržované fordky z roku 1950. Natahovala se přes potahem pokryté sedadlo spolujezdce a volala na ně z otevřeného okna na pravé straně auta. Při pohledu na její rozhněvanou upřímnou tvář poprvé opustil oči Viktora Crisse ten zmatený výraz a on pohlédl neklidně na Henryho. „Co –“

„Prosím vás!“ vykřikla Beverly chraplavě. „On má nůž! Nůž!“ Hněv té starší paní se nyní změnil na obavu, překvapení a zároveň i strach. „Co to děláte, kluci? Pusťte ji!“

Na druhé straně ulice – Beverly to zahlédla naprosto jasně – vstal z lehátka na verandě Herbert Ross, přistoupil k zábradlí a pohlédl k nim. Tvář měl stejně bezvýraznou a prázdnou jako Krkavec Huggins. Složil noviny jež četl, otočil se a beze slova zašel do domu.

„Pusť ji!“ vykřikla stará paní rezavým hlasem. Henry vycenil zuby a náhle se rozběhl k autu, za vlasy za sebou táhl Beverly. Klopýtla, padla na jedno koleno, byla vlečena. Bolest, kterou cítila na hlavě, byla omračující, příšerná. Cítila, jak jí vytrhává vlasy.

Stará paní zaječela a začala překotně zavírat okno. Henry švihnul nožem a jeho čepel sklouzla po skle. Paní sjela noha s pedálu spojky a stará fordka se třemi velkými přískoky odlepila od okraje chodníku, kam s ní paní zajela a popojela po Kansas Street, načež jí zhasl motor. Henry se hnál k autu, stále táhl Beverly za sebou. Viktor si olízl rty a rozhlédl se kolem sebe. Krkavec si posunul baseballovou čepici New

York Yankees trochu výš po čele a v rozpačitém gestu se začal škrabat v uchu.

Beverly zahlédla na malou chvíličku vyděšenou bledou tvář té staré paní, zahlédla, jak se zoufale natahuje k zámkům dveří, nejprve na straně spolujezdce a pak na straně řidiče. Motor fordky zakašlal a pak naskočil. Henry napřáhl jednu svoji kanadu a prokopl jí koncové světlo.

„Koukej vocad' zmizet, píčo jedna stará vyschlá!“ Pneumatiky zapískaly, jak stará paní vyrazila do vedlejšího jízdního pruhu. Přijíždějící malý náklad'ák se zakymácel, jak se jí snažil vyhnout; jeho řidič rozzlobeně na paní zatroubil. Henry se otočil k Beverly a začal se zase usmívat, když vtom ho nohou v tenisce ze všech sil kopla mezi nohy.

Počínající úsměv v Henryho obličejí se změnil na zoufalou grimasu. Vystřelován nůž mu vypadl z ruky a zacinkal po betonu chodníku. Druhou rukou pustil její vlasy (ještě jednou jimi přitom příšerně škubl) a klesl na kolena, snaže se křičet, oběma rukama se teď držel za rozkrok. Spatřila, že na rukách má její rezavé vlasy, a v tom okamžiku se všechn její strach změnil na prudkou nenávist. Zhluboka se nadechla a poslala mu na hlavu obrovitý plivanec.

Pak se otočila a rozběhla.

Krkavec se za ní asi na tři kroky rozběhl a pak se zastavil. Přistoupil s Viktorem k Henrymu, ten je odstrčil a kymácivě se postavil na nohy, stále si drže rozkrok; nebylo to toho léta poprvé, co tam byl nakopnut.

Shýbl se a zvedl vystřelovací nůž. „...deme,“ zasípál.

„Cože, Henry?“ řekl Krkavec s úzkostí v hlase.

Henry se k němu otočil obličejem, který měl tak přetékaající potem bolesti a zuřivé nenávisti, až Krkavec o krok ustoupil. „Řek sem... deme!“ vyrazil ze sebe s námahou a začal se potácivě pohybovat po chodníku směrem za Beverly, drže se současně za rozkrok.

„Tu už teď nechytíme, Henry,“ řekl Viktor neklidně. „Sakra, dyť ani nemůžeš pořádně jít.“

„Ale chytíme,“ sípal Henry. Horní ret se mu třesavě ohrnoval a zase klesal v nevědomém cenění zubů vlčáka. Na čele se mu rosil pot a v čůrcích stékal po jeho rozpálených lících. „Jasně že ji chytíme. Protože já vím kam běží. Běží do Lad, tam má ty svoje zasraný

Městský dům v Derry, 2:00 v noci

kamarády,“ řekla Beverly.

„Hmmm?“ Bill na ni pohlédl. Myšlenkami byl daleko. Šli spolu, drželi se za ruce a to ticho mezi nimi bylo příjemné a trochu nabitě vzájemnou přitažlivostí. Zachytil jen poslední slova jejího vyprávění. O blok před nimi prozařovaly přízemní mlhu světla Městského domu.

„Říkám, že jste byli moji nejlepší kamarádi. Vlastně jediní kamarádi, které jsem tenkrát měla.“ Usmála se. „Skamarádit se s někým, to asi nebyla nikdy moje silná stránka, i když v Chicagu jednu dobrou kamarádku mám. Jmenuje se Kay McCallová. Asi bys ji měl rád, Bille.“

„Asi ano. Ale já jsem se také nikdy nekamarádil rychle.“ Usmál se. „Tenkrát jsme se všichni p-p-potřebovali.“ Zahlédl, že ve vlasech má kapičky vlhkosti a líbilo se mu, jak ta světla jí dělají kolem hlavy svatozář.

„Teď hned něco potřebuji,“ řekla.

„A c-co?“

„Potřebuji, abys mne políbil,“ řekla.

Pomyslel na Audru a vůbec poprvé ho napadlo, jak moc je podobná Beverly. Přemítal, zda náhodou tato podobnost nepůsobila celou tu dobu, zda vlastně nebyla důvodem, proč v sobě přeci jen našel dost odvahy pozvat Audru na schůzku ke konci toho hollywoodského večírku, na kterém se seznámili. Pocítil bodnutí nešťastné viny... a pak vzal do náruče Beverly, svoji kamarádku z dětství.

Její polibek byl pevný, teplý a příjemný. Prsa přitiskla na jeho rozepnuté sako a přitlačila se k němu kyčlemi... pak je odtáhla a opět se přitlačila. Když se odtáhla kyčlemi podruhé, zabořil jí obě ruce do vlasů a přitiskl se k ní. Ucítla jeho erekci, zasténala a položila mu ze strany tvář na šíji. Cítil, jak mu po krku stékají její slzy, horké a skryté.

„Pojď,“ řekla. „Rychle.“

Vzal ji za ruku a tak spolu šli zbytek cesty k Městskému domu. Halu měl staromódní, plnou květin, bylo zde cítit zbytky jistého šarmu. Výzdoba byla ve stylu dřevorubeckého devatenáctého století. V tuto hodinu zde nebyl nikdo mimo recepčního, nejasně spatřili jeho siluetu uvnitř kanceláře,

nohy měl na stole a díval se na televizi. Bill stiskl puntík třetího poschodí výtahu prstem, který se mu trochu třásl – vzrušením? nervozitou? vinou? nebo vším dohromady? Ach, a pochopitelné, takovou téměř bláznivou radostí a zároveň i strachem. Tyto pocity do sebe nijak příjemně nezapadaly, ale zdály se být nutné. Vedl ji halou ke svému pokoji, nějak zmateně rozhodnutý, že pokud už má být nevěrný, tak že půjde o akt naprosté nevěry, provedený v jeho pokoji a ne v jejím. Přistihl se, že myslí na Suzan Brownovou, svou první literární agentku a v jeho necelých dvaceti letech i první milenku.

Podvádím. Podvádím svoji ženu. Snažil se zpracovat si to v hlavě, ale připadalo mu to zároveň skutečné i neskutečné. Naprosto nejsilnější v něm teď byla touha po místech dětství: staromódní pocit, že sem zapadá. Audra už je asi vzhůru, dělá si kávu, sedí v županu v kuchyni a čte si scénář nebo možná nějakou knížku od Dicka Francise.

Klíče zarachotily v zámku dveří pokoje číslo 311. Kdyby bývali šli do Beverlyina pokoje na pátém poschodí, zjistili by, že na telefonu jí bliká světýlko vzkazů: ten recepční, co se dole díval na televizi, by jí vyřídil vzkaz, že má volat svoji přítelkyni Kay v Chicagu (po třetím hysterickém telefonátu Kay konečně nezapomněl a vzkaz zapsal), a všechno by nejspíš probíhalo úplně jinak: nemuselo jich všech pět prchat před městskou policií ještě než se rozednilo. Ale šli do jeho pokoje – jako kdyby to tak bylo naaranžované.

Dveře se otevřely. Byli uvnitř. Pohlédla na něj, oči jasné, tváře hořící, prsa se jí rychle zvedala a klesala. Vzal ji do náručí a zaplavil ho pocit správnosti – pocit, že ten kruh mezi minulostí a přítomností se triumfálně uzavírá bez jakékoliv známky po nějakém švů v místě spoje. Jednou nohou nemotorně zabouchl dveře a ona se mu svým horkým dechem zasmála do úst.

„Moje srdce –“ řekla a položila si jeho ruku na levé ňadro. Ucítil ho pod tou pevnou, téměř poblouzňující měkkostí, dusající jako lokomotiva.

„Tvoje s-s-srdce –“

„Moje srdce.“

Byli na posteli, stále ještě oblečení, líbali se. Ruka jí vklouzla do jeho košile, pak zase vyjela. Sledovala prstem

řadu knoflíků, u pasu se zastavila... a pak tentýž prst sklouzl níže, pohladil jeho tuhý penis. Ve slabinách se mu s křečí sevřely nějaké svaly, o kterých ani nevěděl. Přerušil políbení a odsunul se od ní tělem.

„Bille?“

„Musím n-n-na chvíli p-p-přestat,“ řekl. „Jinak si stříknu do gatí jako malý kluk.“

Opět se zasmála, měkce, a podívala se na něj. „Opravdu? Nebo máš jen jiné myšlenky?“

„Jiné myšlenky,“ řekl Bill. „Já je m-m-mám vždycky.“

„Já ne. Já ho nenávidím.“

Pohlédl na ni, z tváře jí mizel úsměv.

„Neuvědomovala jsem si to až do předvčerejška,“ řekla. „Jistě, věděla jsem to – někde uvnitř – asi celou tu dobu. Bije mne a dělá mi bolest. Vzala jsem si ho, protože... asi protože můj otec měl pořád o mě starost. Ať jsem se snažila, jak jsem chtěla, on měl starost. A mně asi bylo jasné, že Toma by mi schválil. Protože Tom měl o mě také pořád starost. *Velkou starost*. A pokud bude někdo mít o mě starost, budu v bezpečí. Víc než v bezpečí. Budu *opravdová*.“ Vážně na něj pohlédla. Blůzka se jí v pase vysoukala z kalhot a obnažil se jí bílý pás břicha. Chtěl ho políbit. „Ale nebylo to nic opravdového. Byla to celé noční můra. Provdat se za Toma bylo jako vrátit se do noční můry. Jak to, že to někdo může udělat, Bille? Jak to, že někdo je schopen z vlastní vůle se vrátit do noční můry?“

Bill řekl: „Jediný d-d-důvod který mě n-n- napadá je ten, že se lidé v-v-vracejí proto, aby se n-n-našli.“

„Ta noční můra je tady,“ řekla Beverly. „Tou noční můrou je Derry. Ve srovnání s tímhle městem je Tom nicka. Teď už do něj vidím lépe. Proklínám se za ta léta, co jsem s ním strávila... Nedovedeš si představit... co mi dělal, a já jsem ještě byla ráda, že mi to dělá, protože měl o mě starost. Brečela bych... ale je v tom už moc hanby. Rozumíš?“

„Nerozumím,“ řekl tiše a položil svoji paži na její. Pevně ji stiskla. Oči měla lesklé, ale slzy jí netekly. „Každý d-d-dělá chyby. Ale není to ž-ž-žádný test. Prostě tím p-p-plaveš, jak nejlíp umíš.“

„Já ti chci jen vysvětlit,“ řekla, „že se nijak nemstím Tomovi, že se nesnažím využít tebe, abych se dokázala k

němu obrátit zády. Pro mě to je něco jako... něco přirozeného, normálního a hezkého. Ale nechci ti ublížit, Bille. Nebo tě nutit do něčeho, čeho bys později mohl litovat.“

Přemýšlel o tom, přemýšlel o tom naprosto a hluboce vážně. Ale začala se mu vracet znovu a znovu ta stará mnemotechnická pomůcka – *tlačí pěstmi*, a tak dál – pletla se mu do myšlenek. Mají za sebou dlouhý den. Mikův telefonát a oběd v Orientu mu připadaly, jako kdyby se staly někdy před stovkami let. Od té doby se toho tolik stalo. Tolik vzpomínek se objevilo jako fotografie v tom Georgově albu.

„Přátelé se p-p-přeci navzájem k n-n-ničemu nemusí nutit,“ řekl a přitiskl se k ní na posteli. Jejich rty se dotkly a on jí začal rozepínat blůzku. Jednou rukou se přidržovala jeho krku, zatímco druhou si rozepnula kalhoty a pak si je stáhla. Na chvíli měl ruku na jejím teplém břichu; pak byla najednou bez kalhotek; a pak ji hledal a ona ho vedla.

Když se do ní vnořil, prohnula se v jemném vypnutí proti němu a zašeptala, „Bud' mi přítelem... miluji tě, Bille.“

„Já tě také miluji,“ řekl jí s úsměvem do nahého ramene. Začali se pomalu pohybovat a on cítil, jak mu z pokožky začíná téci pot, zatímco ona pod ním zrychlovala svoje pohyby. Jeho vědomí se začínalo přesunovat dolů, stále silněji a silněji se zaměřoval na jejich spojení. Jejich póry se otevřely a vydávaly příjemný pižmový pach.

Beverly cítila, jak se jí blíží vyvrcholení. Pomáhala mu, pracovala na něm, nepochybovala, že se dostaví. Její tělo se náhle zajíklo a přeskočilo někam nahoru, ne k orgasmu, nýbrž někam vysoko, mnohem výš než kam se kdy dostala s Tomem nebo s těmi dvěma milenci, jež měla před Tomem. Uvědomila si, že tentokrát to nebude jen prosté vyvrcholení; bude to výbuch atomové pumy. Začala se trochu bát... ale její tělo opět zachytilo rytmus. Cítila, jak Billovo tělo proti ní tuhne, celé tělo měl náhle tvrdé jako tu jeho část, co byla v ní, a v témže okamžiku dosáhla vrcholu – *dosahovala* vrcholu; pocit tak nádherný, až se blížil agónii, v ní zvedl nějaká netušená stavidla a aby zdusila výkřik blaženosti, zakousla se mu do ramene.

„Ach bože,“ hlesl Bill, a i když později si tím nebyla jista, zdálo se jí, že pláče. Odtáhl se a ona si pomyslela, že chce od

ní odejít – snažila se připravit na tu chvíli, která vždy představovala chvíli nevysvětlitelné, prchavé ztráty a prázdnoty – ale pak k ní opět mocně přilnul. Okamžitě měla druhý orgasmus, něco o čem by neřekla, že je u ní vůbec možné, a to okno v paměti se jí opět otevřelo a ona spatřila ptáky, tisíce ptáků, sedících na každé střeše, na každém telefonním vedení a na všech drátech v Derry, tisíce jarních ptáků na bílém dubnovém nebi, a ozvala se v ní bolest s jakýmsi blahem – ale oba pocity byly jen slabé. Slabá bolest se slabým fyzickým blahem a nějaký bláznivý pocit potvrzení. Krvácela... ona... ona...

„S vámi se všemi?“ vykřikla najednou, oči rozšířené ohromením.

Odtáhl se a tentokrát z ní vyšel, ale ona v náhlém šoku z prozření to téměř nezaznamenala.

„Cože? Beverly? Jsi v p-po -“

„S vámi se všemi? Já jsem se milovala s vámi se všemi?“

Spatřila na Billově tváři údiv a překvapení, nechápavě otevřená ústa... a pak náhlé pochopení. Nebylo to však z jejího prozření; to viděla i ve svém šoku. Bylo to jeho vlastní prozření.

„My -“

„Bille? Co je?“

„To byl t-t-tvůj způsob jak nás z toho d-d-dostat,“ řekl a oči mu nyní plály tak jasně, až se toho děsila. „Beverly, copak to n-n-nechápeš? To byl t-t-tvůj způsob jak nás z toho d-d-dostat! My všichni... ale byli jsme...“ Náhle se díval postrašeně, nejistě.

„Vzpomínáš si teď už i na ten zbytek?“ zeptala se.

Pomalou zavrtil hlavou. „Ne na p-p-podrobnosti. Ale...“ Pohlédl na ni a ona viděla, že je opravdu zděšený. „K čemu opravdu d-d-došlo bylo, že jsme si p-p-přáli dostat se z toho. A n-nejsem si jist... Beverly, nejsem si jist, zda dospělí to dokáží.“

Chvíli na něj mlčky hleděla, pak se posadila na okraj postele, sebevědomí z ní vyprchalo. Tělo měla hladké a krásné, v přítomnosti téměř nebylo vidět linii její páteře, když se sehnula, aby si stáhla nylonové podkolenky. Vlasy jí ve svazku padaly přes jedno rameno. Pomyslel si, že před svítáním ji bude chtít ještě jednou a opět se mu vrátil ten pocit

provinění, trochu zmírněný jen hanebnou pohodou vědomí, že Audra je někde za oceánem. *Vlož do toho automatu další desetník, pomyslel si. Zahraje ti tu známou písničku „O čem neví, to ji nebolí“. Ale někde to bolí. Možná někde v prostoru mezi lidmi.*

Beverly vstala a rozesílala postel. „Pojď si lehnout. Potřebujeme se vyspat. Oba.“

„J-j-jasně.“ Protože to jasné *bylo*, jasné jako facka. Ze všeho nejvíc právě teď potřeboval spát... ale ne sám, ne dnes v noci. Ten poslední šok v něm odezníval, možná až příliš rychle, ale cítil se už velmi znavený, velmi opotřebovaný. Realita přítomných okamžiků se mu jevila už jako sen a i přes ten pocit provinění, který se v něm ozýval, cítil, že je v bezpečí. Chce to chvíli se tu prospat v jejím náručí. Potřeboval její teplo a její přátelskost. Oba sice byli sexuálně nabiti, ale spánek ani jednomu z nich teď neuškodí.

Sundal si ponožky a košili a vklouzl k ní. Přitiskla se k němu, prsa měla teplá, dlouhé nohy studené. Ben ji držel v náručí a uvědomoval si všechny rozdíly – tělo měla delší než Audra, v prsou a bocích byla plnější. Ale bylo to příjemné tělo.

Měl tu s tebou být Ben, zlato, pomyslel si ospale. Tak to vlastně mělo být. Proč to nebyl Ben?

Protože jsi to tenkrát byl ty a jsi to ty i teď, tím to je. Protože jak ty se chováš k ostatním, tak se ti to zase vrátí. Myslím, že to řekl Bob Dylan... nebo možná Ronald Reagan. A možná že jsem to proto teď já, protože dámu prostě nedoprovázel domů Ben.

Beverly se k němu opět přitiskla, ne nijak žádostivě (přestože i když už upadal do spánku, cítila, jak podvědomě jí hladí nohu a byla ráda), pouze toužíc po jeho teple. Sama už napůl spala. Štěstí z toho, že tu je po všech těch letech s ním, bylo skutečné. Uvědomovala si to právě kvůli tomu hořkému podtextu. Cítila ho právě teď v noci a bude ho cítit možná ještě ráno. Pak půjdou do kanálů jako tenkrát a najdou tam to jejich To. A ten kruh se sevře ještě těsněji, jejich současné životy hladce splynou s jejich dětskými životy; stanou se jakýmsi stvořeními na nějakém bláznivém nekončícím Möbiově pásu.

Buď tohle, nebo tam někde dole zemřou.

Otočila se. Vsunul jí ruku mezi bok a paži a jemně jí sevřel prso. Jak upadala do spánku, začaly se jí myšlenky rozbíhat na všechny strany. Jako obvykle začala vidět zářící květinové vzory, běžící přes obzor – byly jich spousty a spousty, blýskaly se na pozadí modré oblohy. Pak zmizely a nastoupil pocit padání – stejný pocit, který ji v dětství někdy budil a způsoboval, že se potila a plakala. Ale dětské sny s padáním, jak se dočetla ve skriptech psychologie na univerzitě, jsou běžné.

Ale tentokrát se neprobudila; cítila teplou a příjemnou tíhu Billovy paže, jeho ruku s láskou spočívající na jejím prsu. Pomyslela si, že když už bude padat, nebude alespoň padat sama.

Pak dopadla a začala běžet: tento sen, ať už znamenal cokoliv, se pohyboval rychle. Běžela za ním, pronásledovala spánek, ticho a snad i čas. Roky se rychle měnily. Roky utíkaly. Když se člověk otočí a běží proti času za svým dětstvím, musí se sakra snažit a zapnout naplno. Devětadvacet let, tenkrát si nechala udělat přeliv (*rychleji*). Dvaadvacet, tenkrát se zamilovala do jednoho fotbalisty jménem Greg Mallory, který ji po jednom studentském večírku málem znásilnil (*rychleji, rychleji*). Šestnáct, se dvěma svými kamarádkami se opila ve vyhlídkové restauraci v Portlandu. Čtrnáct... dvanáct...

...rychleji, rychleji, rychleji...

Upadala do spánku, doběhla do dvanácti let, chytila je, prorazila bariéru paměti, kterou To postavilo kolem všech z nich (v jejích namáhavě dýchajících plicích snu to bylo jako proběhnout oponou studené mlhy), utíkala do svých dvanácti let, utíkala, utíkala s čertem o závod, teď se ohlédla, ohlédla se

6

Lada, 12:40 odpoledne

přes rameno, zda spatří někoho z nich, když klouzala dolů po náspu. Nic nenasvědčovalo tomu, že ji pronásledují, alespoň prozatím. Skutečně mu to „pořádně nandala“, jak někdy říkal její otec... a jen samo pomyšlení na otce způsobilo, že ji

zaplavila další vlna provinění a sklíčenosti.

Podívala se pod dřevěný můstek v naději, že tam spatří opřené kolo, ale Stříbrňák tam nebyl. Byly tam jen schované vzduchovky, které se už ani neobtěžovali tahat domů, nic víc. Vydala se po cestičce, ohlédla se... a spatřila je, Krkavec a Viktor podpírali mezi sebou Henryho, stáli nahoře nad náspem jako indiánská hlídka ve filmu s Randolphem Scottem. Henry byl úděsně bledý. Ukazoval na ni. Viktor a Krkavec mu pomáhali při sestupu. Zpod podpatků se jim hrnula hlína a štěrk.

Beverly na ně dlouze hleděla, téměř jako hypnotizovaná. Pak se otočila a proběhla vodou, protékající pod mostem, ignorujíc Benovy kameny pro přechod. Letěla po cestičce, v hrdle ji páliło. Cítila, jak se jí nohy začínají podlamovat, nezbyvalo jí už mnoho sil. Klubovna. Jestli se jí podaří doběhnout až tam, mohla by být v bezpečí.

Běžela po cestičce, švihající větve jí přidávaly do tváří další červeň, jedna větev jí šlehla do oka a to se jí zaplavilo slzami. Zahnula doprava, prodírala se křovisky, vyběhla na jejich mýtině. Jak zamaskované dveře, tak okénko průzoru byly otevřené; zevnitř se nesl rokenrol. Vyplašen zvuky jejího příchodu vykoukl z klubovny Ben Hanscom. V jedné ruce měl krabičku mátových bonbónů, ve druhé sešitek kreslených příběhů jeho miláčka Archieho.

Hleděl na Beverly a ústa se mu údivem otevřela dokořán. Za jiných okolností by to bylo téměř směšné. „Beverly, co to *proboha* –“

Ani se neobtěžovala odpovědět. Za ní, ne příliš daleko, už bylo slyšet praskání a lámání větví; také tlumeně vykřikované kletby. Zdálo se jí, že Henry už trochu ožil. Běžela k otvoru padacích dveří, její vlasy, teď propletené zelenými listy, větvičkami i špínou z odpadků pod popelářským autem, za ní vlály.

Ben spatřil, že se k němu řítí jako přistávající letadlo a zapadl dovnitř stejně rychle jako předtím vykoukl. Beverly skočila dolů a on ji neohrabaně zachytil.

„Všechno zavři,“ oddechovala zoufale. „Dělej, Bene, pro Krista pána! Už jsou blízko!“

„Kdo?“

„Henry a jeho kamarádi! Henry zešílel, má nuž –“

To Benovi stačilo. Pustil krabičku s bonbóny i sešit s Archiem. Se zafuněním spustil padací dveře. Shora byly překryté drny. Lepidlo je drželo pozoruhodně spolehlivě. Pár čtverců drnu se sice trochu uvolnilo, ale to bylo všechno. Beverly stála na špičkách a zavírala průzor. Octli se ve tmě.

Zatápala po Benovi, našla ho a s panickým strachem se na něj pověsila. Po malé chvíli ji Ben také objal. Oba klečeli. S náhlou hrůzou si uvědomila, že někde ve tmě tu pořád hraje Benův tranzistorák: Little Richard právě zpíval „Ta holka za to nemůže“.

„Bene... rádio... uslyší ho.“

„Ach, sakra!“

Narazil do ní tučným bokem a málem ji ve tmě porazil. Zaslechla jak rádio padá na zem. „Ta holka za to nemůže, že když jde po ulici působí to na muže,“ informoval je Little Richard se svým obvyklým chraplavým nadšením. „Za to nemůže!“ potvrzovala doprovodná skupina, „Ta holka za to nemůže!“ Ben už také funěl. Oba vydávali zvuky jako dvě parní lokomotivy. Náhle se ozvalo prasknutí... a bylo ticho.

„Do prdele,“ řekl Ben. „Já jsem ho rozšláp. Richie se z toho posere.“ Natáhl se ve tmě po ní. Ucítla, jak se jednou rukou dotkl jejího prsa a ucukl, jako kdyby se spálil. Natáhla se po něm, chytila ho za košili a přitáhla ho k sobě.

„Beverly, co –“

„Psst!“

Zmlkl. Seděli ve tmě, objímali se pažemi a hleděli nahoru. Tma nebyla úplná; na boku padacích dveří prosvítala úzká štěrbina světla a také průzor byl vymezený třemi nepatrnými škvírami, jimiž trochu světla probleskovalo. Jedna z těch škvír byla trochu širší, takže do klubovny mohlo proniknout pár paprsků slunce. Modlila se, aby si toho nevšimli.

Slyšela, jak se blíží. Nejprve nerozuměla, o čem mluví... pak už je slyšela zřetelněji. Chytila Bena ještě křečovitěji.

„Jestli šla tam do bambusů, tak ji vystopujeme snadno,“ říkal Viktor.

„Hrajou si někde tady,“ odpověděl Henry. Hlas měl trochu nepřírozený, slova z něj vycházela s hekáním, jako kdyby ho to stálo značné úsilí. „Řek mi to Boogers Taliendo. A tenkrát jak sme po sobě házeli ty šutrčky, tak šli votamtad’.“

„Jasně, mají tam vzduchovky a tak,“ řekl Krkavec.

Náhle jim zazněly šlápoty přímo nad hlavou; drny pokryté dveře se začaly prohýbat. Na vzhůru obrácený obličej se Beverly sypala hlína. Jeden, dva, možná všichni tři stáli přímo nad klubovnou. Žaludek se jí křečovitě sevřel; musela se kousnout, aby jí neunikl výkřik. Ben jí přiložil svoji velkou ruku na tvář a přitiskl jí obličej do své paže. Hleděla nahoru a s úzkostí čekala, zda je objeví... nebo možná už o nich vědí a jen to tak protahují.

„Voni maj takovej ňákej plac,“ říkal Henry. „Aspoň Boogers to povídá. Nákou boudu na stromě nebo tak. Říkaj tomu klub.“

„Tak jestli někde mají klub, uděláme tam na ně kuk,“ řekl Viktor. Krkavec se tomu hýká ve zasmál.

Dup, dup, dup, ozvalo se jim nad hlavou. Dveře se tentokrát prohýbaly trochu víc. Toho si přeci musí všimnout, normálně se zem přeci takhle nehoupe.

„Deme se kouknout dál po řece,“ řekl Henry. „Vsadím se, že tam bude.“

„Jasně,“ řekl Viktor.

Dup, dup. Odcházeli pryč. Beverly unikl skrze sevřené zuby úlevný výdech... a pak Henry řekl: „Ty tu zůstaň a hlídej cestu, Krkavče.“

„Samo,“ řekl Krkavec a začal přecházet sem a tam, někdy opustil mýtinu, někdy přešel přes padací dveře. Do klubovny se sypala další hlína. Ben a Beverly na sebe hleděli napjatými, špinavými obličejí. Beverly si začala uvědomovat, že v klubovně je teď cítit ještě něco jiného než jen kouř – nasládlý pach odpadků. *To jsem cítit já*, pomyslela si s odporem. I přes to jak páchla, tiskla se k Benovi ještě pevněji. Jeho objemné tělo jí náhle bylo vítané, upokojovalo ji, byla ráda, že je toho tolik, co může objímat. Když končila škola, byl možná jen normální poděšený tlust'och, ale teď už byl jiný; změnil se, konečně jako oni všichni. Kdyby je teď tady Krkavec objevil, mohl by ho Ben klidně něčím překvapit.

„Jestli někde mají klub, uděláme na ně kuk,“ řekl Krkavec a uchechtнул se. Krkavec Huggins se chechtal potichu, jako nějaký skřítek. „Jestli někde mají klub, uděláme na ně kuk. To je dobrý. To je moc dobrej fór.“

Povšimla si, že horní část Benova těla se pohybuje v krátkém trhaném cukání; vzduch nadechoval do plic a

vypouštěl přerušovaně, v jakýchsi dávkách. Na chvíli si s úlekem pomyslela, že začne křičet, ale pak se podívala pozorně na jeho obličej a uvědomila si, že se snaží potlačit smích. Jeho oči, zalité slzami, se na chvíli setkaly s jejíma a okamžitě se odvrátily. Ve slabém světle, pronikajícím sem štěrbínami kolem okénka průzoru a padacích dveří, spatřila, že má obličej celý rudý z námahy smích zadržet.

„Uděláme kuky kuk, jestli někde maj ten klub,“ říkal si Krkavec a pak si sedl přímo doprostřed na padací dveře. Tentokrát se strop zatřásl povážlivěji a Beverly zaslechla tiché, avšak zlověstné prasknutí z místa, kde byla jedna z podpěr. Dveře měly nést vrstvu drnů, jež je maskovaly... ale ne už dalších osmdesát kilo váhy Krkavce Hugginse.

Jestli nevstane, tak nám brzy přistane na klíně, pomyslela si Beverly a začal se jí také zmocňovat hysterický záchvat smíchu jako Bena. Snažil se z ní vyrazit ven. V duchu se viděla, jak otvírá škvíru v průzoru, prostrkuje ven ruku a pořádně štípe Krkavče, sedícího tam v pálicím odpoledním slunci, něco mumlajícího a pochechtávajícího se, do zadku. Zabořila tvář do Benových prsou v posledním pokusu zamezit tomu výbuchu smíchu.

„Pšššt,“ zašeptal Ben. „Proboha tě prosím, Beverly –“

Prrrask. Tentokrát slyšitelněji.

„Vydrží to?“ zašeptala.

„Mohlo by, jestli nezačne prdět,“ řekl Ben a jen o malou chvíli později se Krkavec skutečně uprdnul – hlasitě a dlouze, snad na tři vteřiny. Přitiskli se k sobě ještě těsněji, navzájem si dusili hysterické vzlyky. Beverly bolela tak příšerně hlava, až si myslela, že ji snad raní mrtvice.

A pak slabě slyšeli Henryho, volajícího na Krkavce.

„Cože?“ zařval Krkavec a zvedl se s dusnutím, které opět zasypalo Bena s Beverly hlínou. „Cože, Henry?“

Henry na něj něco zavolal; Beverly byla schopna rozeznat pouze slova *břeh a křoví*.

„Jasně!“ štěkl Krkavec a naposledy přešel přes padací dveře. Ozvalo se poslední prasknutí, tentokrát už velmi hlasité a Beverly dopadla do klína velká tříška. Očarovane ji zvedla.

„Ještě tak pět minut,“ řekl Ben tichým šepotem. „Děle by to už určitě nevydržely.“

„Slyšel jsi to, jak ho pustil?“ zeptala se Beverly a začala se

zase chichotat.

„To bylo, jako když začíná třetí světová válka,“ řekl Ben a rozesmál se.

Ulehčilo se jim, když teď mohli smíchu dát průchod, a tak se divoce chechtali, snažili se ovšem být přítom alespoň trochu zticha.

Nakonec, ani si neuvědomujíc, že chce něco říci (a hlavně to nemělo vůbec žádnou spojitost s jejich stávající situací), Beverly řekla: „Děkuji ti za tu básničku, Bene.“

Ben se okamžitě přestal smát a pohlédl na ni vážně, ostražitě. Vytáhl si ze zadní kapsy kalhot špinavý kapesník a pomalu si jím otíral tvář. „Básničku?“

„Tu haiku. Tu haiku na pohlednici. Poslal jsi ji přeci, ne?“

„Ne,“ řekl Ben. „Já jsem ti žádnou haiku neposlal. Protože kdyby kluk jako já – tlust'och jako já – něco takového udělal, každá holka by se mu nejspíš vysmála.“

„Já jsem se nesmála. Mně se zdála být překrásná.“

„Já bych nikdy nenapsal nic krásného. Možná Bill, ale já ne.“

„Bill bude psát,“ souhlasila. „Ale nikdy nenapíše něco takhle krásného. Můžeš mi půjčit kapesník?“

Podal jí ho a ona si začala otírat obličej z nejhorší špíny.

„Jak to víš, že jsem to byl já?“ zeptal se konečně.

„Nevím,“ řekla. „Prostě jen tak.“

Benovi se svíralo hrdlo. Podíval se na svoje ruce. „Já jsem tím nic nemyslel.“

Vážně se na něj podívala. „To snad ani neříkej,“ odpověděla. „Jestli to je tak, vážně mi to zkaží zbytek dne, a mohu ti říci, že doteď to se mnou šlo už tak jako tak dost s kopce.“

Díval se pořád na svoje ruce, a když nakonec promluvil, tak mu skoro nebylo rozumět. „No, víš, Beverly, já tě miluju, ale nechci, abych tím něco zkažil.“

„Nic nezkažíš,“ řekla a objala ho. „Já právě teď potřebuji, aby mě někdo měl rád.“

„Ale ty bys radši Billa.“

„Možná že ano,“ řekla, „ale na tom nezáleží. Kdybychom byli dospělí, možná by na tom trochu záleželo. Ale já vás mám ráda každého. Vy jste jediní kamarádi, které mám. A tebe mám taky ráda, Bene.“

„Děkuji ti,“ řekl. Odmlčel se, zkusil to a pak to řekl načisto. A dokonce se mu podařilo dívat se jí přitom do očí. „Napsal jsem tu básničku.“

Chvilí tam seděli, aniž by mluvili. Beverly se cítila v bezpečí. Je o ni postaráno. Představy obličeje jejího otce a Henryho nože už nebyly tak živé a hrozivé, když tu tak seděli při sobě. Ten pocit, že je chráněna, se dal těžko definovat a ona se o to ani nesnažila, i když mnohem později si uvědomila zdroj té její víry: byla v náručí muže, který byl ochoten bez váhání za ni položit život. Byla to skutečnost, která jí byla jasná; byla to skutečnost daná pachem, vycházejícím z jeho pórů, něčím tak naprosto primitivním, že její žlázy na to musely reagovat.

„Ale ostatní se sem mají vrátet,“ řekl Ben náhle. „Co když se tu potkají?“

Probrala se, uvědomila si, že téměř dřímala. Došlo jí, že Bill pozval Mika Hanlona k nim na oběd, Richie zase šel domů se Stanem na sendviče. A Eddie slíbil, že přinese hru Člověče, nezlob se. A měli přijít už každou chvíli, aniž by měli potuchy o tom, že v Ladech je Henry se svými kumpány.

„Musíme je varovat,“ řekla Beverly. „Henry nejde jen po mně.“

„Ale když vylezeme a oni se vrátí –“

„Jasně, ale my alespoň víme, že tu jsou. Bill a ostatní to nevědí. A Eddie nemůže s tou zlomenou rukou ani utíkat.“

„Pro krista pána,“ řekl Ben. „Tak se zdá, že to budeme muset zkusit.“

„Jo.“ Polkla a podívala se na hodinky. V tom šeru těžko poznávala, kolik je hodin, ale zdálo se jí, že může být něco po jedné. „Bene...“

„Co je?“

„Henry ale fakt zešílel. Je už jako ten kluk ve filmu *Džungle před tabulí*. Normálně mě chtěl zabít a ti dva by mu v tom klidně pomáhali.“

„Ale houby,“ řekl Ben. „Henry sice je cvok, ale ne zase takovýhle. Je jenom...“

„Jenom co?“ řekla Beverly. Vzpomněla si na Henryho a Patricku tam na tom vrakovišti a pak na odlesk slunce v těch Henryho prázdných očích.

Ben neodpověděl. Přemýšlel. Všechno se trochu změnilo,

ne? A když je člověk uvnitř těch změn, tak je hůř posuzuje. Musí trochu odstoupit, aby na ně viděl... musí se o to alespoň pokusit. Když škola končila, sice se Henryho bál, ale jen proto že byl větší, a protože byl takový pitomec – kluk, který je schopný chytit nějakého prvňáka, udělat mu indiánský ohníček a plačícího ho pak pustit. Pak Benovi porejsal břicho. Pak při té bitce kamením házel Henry po lidech dělbuchy. Mohl tím přece někoho zabít. Tím se dá klidně zabít. A také začal jinak vypadat... skoro strašidelně. Člověk aby si na něj už začínal dávat pozor pořád, jako si člověk musí dávat pozor na tygry nebo na jedovaté hady, když je v džungli. Ale také si na to člověk zvykne; zvykne si na to tak, že mu to už ani nepřipadá nijak neobvyklé, prostě tak to je. Ale Henry přece byl vždycky cvok, ne? Ano. Benovi to bylo jasné ode dne, kdy skončila škola, jenom tomu odmítal věřit nebo na to zapomínal. To jsou totiž věci, kterým člověk nechce věřit ani si je pamatovat. A náhle mu hlavou bleskla myšlenka – myšlenka tak silná, že se téměř okamžitě proměnila v jistotu, myšlenka studená jako říjnové bláto. *To využívá Henryho. Ostatní možná také, ale To je používá skrze Henryho. A jestli to tak je, tak má Beverly nepochybně pravdu. Ted' už nejde jen o indiánské ohníčky, žďuchance do zad při vyučování ke konci dne, kdy paní Douglasová sedí u svého stolu a čte z knížky, nebo nastavování nohy na hřišti, aby pak člověk upadl a rozbil si kolena. Jestli ho využívá To, pak Henry nepochybně ten svůj nůž použije.*

„Jedna stará paní viděla, jak mě chce mlátit,“ řekla Beverly. „A Henry vystartoval i po ní. Prokopnul jí koncová světla na autě.“

To Bena vyděsilo víc než cokoli předtím. Instinktivně chápal jako většina dětí, že žijí pod úrovní pohledu a tedy i pod úrovní myšlení většiny dospělých lidí. Když si to nějaký dospělák šine po ulici a má ty svoje dospělácké myšlenky o práci a schůzích a o kupování autáků či o něčem podobném, tak si nikdy nevšimá dětí, hrajících si na schovávanou, na babu, na skákanou nebo čáru. A idioti jako Henry pak klidně mohou dětem ubližovat, když jsou trochu opatrní a zůstávají pod tou úrovní pohledu dospělých. Maximálně kolemjdoucí dospělák řekne něco jako „Nechtěli byste toho nechat?“ a jde klidně dál, aniž by čekal, zda ten idiot toho nechá nebo ne. A

ten idiot prostě počká, až dospělák zajde někam za roh... a pak ubližuje dál. Dospělí si snad myslí, že život začíná, až když má člověk výšku nejméně půldruhého metru.

Jestliže Henry napadl nějakou starší paní, tak už vystoupil nad tu úroveň pohledu. A tohle víc než cokoliv jiného Benovi dokazovalo, že Henry už doopravdy zevoknul.

Beverly spatřila podle výrazu Benova obličeje, že už jí věří, a zalila ji vlna úlevy. Nebude mu muset říkat, jak pan Ross jednoduše složil svoje noviny a zašel do domu. To mu říkat nechtěla. Bylo to příliš úděsné.

„Běžíme na Kansas Street,“ řekl Ben a náhle otevřel padací dveře. „Připrav se na útěk.“

Stál ve dveřích a rozhlížel se. Okolní křoví byla tichá. Slyšel bublající říčku, švitoření ptáků a supění dieselové lokomotivy, blížící se k seřadišti. Nic jiného neslyšel a to ho trochu zneklidňovalo. Cítil by se mnohem klidnější, kdyby slyšel Henryho, Viktora a Krkavce, jak se s klením prodírají křovím někde dál po proudu. Ale neslyšel ani hlásek.

„Pojď,“ řekl a pomohl Beverly ven. Ta se také neklidně rozhlížela, uhlazovala si vlasy a šklebila se odporem, jak je má umaštěné.

Vzal ji za ruku a namířili si to skrze křoví směrem ke Kansas Street. „Raději snad nepůjdeme cestičkou.“

„Ne,“ řekla, „musíme si pospíšet.“

Přikývl. „Dobře.“

Dostali se na cestičku a rozeběhli se směrem ke Kansas Street. Jednu chvíli zakopla o kámen na cestičce a

7

Zahrada semináře, 2:17 v noci

těžce padnul na chodník, ozářený stříbrným světlem měsíce. Vyšlo z něj zachroptění a s tím zachroptěním vyšla i sprška krve, rozstříkla se na popraskaném betonu. V měsíčním světle byla černá jako krev z nějakého obrovitého brouka. Henry na ni chvíli omámeně hleděl, pak zvedl hlavu a rozhlédl se.

Kansas Street byla ponořená do nočního ticha, domy byly zavřené a tmavé, s výjimkou několika tlumených nočních světel.

Ležel u mřížového krytu kanálu.

K jedné z litinových mříží byl přivázaný balónek s kresbou smějícího se obličej. Kýval se a vznášel v mírném vánku.

Henry se opět postavil na nohy, jednou ulepenou rukou si tiskl břicho. Ten negr ho sice bodnul pořádně, ale on jeho ještě líp. Jo. Pokud jde o toho negra, tak měl Henry pocit, že bude brzo tuhej.

„Sou vyřízený,“ mumlal Henry a prošel kymácivě kolem vznášejšího se balónku. Na ruce se mu objevila čerstvá krev, vytékající stále z rány v břiše. „Všichni sou vyřízený. Toho hajzla sem vosolil. Vosolím je všechny. Já je naučím házet šutry.“

Svět kolem něj se točil a kýval v pomalých vlnách, velkých vzdutých vlnách jako ukazují vždycky na začátku toho seriálu *Havaj nula pět* v televizi na poschodí v Juniper Hillu a Henry skoro

(slyší ty chlapy jaké vydávají zvuky když se vlní a třesou)

(třesou třesou třesou)

(realita světa. „Potrubí“. Pamatuješ na „Potrubí“? „Potrubí“ byla paráda. „Vyhladit.“ Na začátku šílený smích. Asi Patricia Hockstettera. Zkurvenec. Vosolil se sám a pokud jde o mě, já)

Co mu dělalo starost bylo

(ještě větší paráda, to bylo prostě VONO, byla to prostě UKÁZKOVÁ PARÁDA)

(prima Potrubí střílej neotáčej se ne na my kluky, chyt' tu vlnu a)

(střílet)

(střílet střílet stříle)t

(vlna a chodník co se se mnou houpe střílet)

(střílet svět ale držet)

to ucho uvnitř hlavy: tím pořád slyší takový kvílivý zvuk; to oko uvnitř hlavy: tím pořád vidí Viktorovu hlavu na konci toho péra, obočí a tváře a čelo, potetované krvavými rozetami.

Henry pohlédl zakaleným zrakem doleva a spatřil dlouhou černou frontu živého plotu, který teď nahradil domy. Nad plotem se tyčila pochmurně viktoriánská budova teologického semináře. Nesvítilo v ní ani jediné okno. Poslední ročník v tomto semináři absolvoval v červnu roku 1974. To léto se

jeho brány zavřely a dnes už byl přístupný jen k prohlídkám... se svolením onoho upovídaného ženského klubu, nazývajících se Historická společnost Derry.

Došel k chodníčku, vedoucímu k předním dveřím. Byly zahrazeny těžkým řetězem, na kterém visela kovová tabulka s nápisem VSTUP ZAKÁZÁN, PORUŠENÍ TOHOTO ZÁKAZU BUDE POLICEJNĚ STÍHÁNO.

Henrymu se na chodníčku zamotaly nohy a on opět těžce padl na zem. Před ním zahnulo na Kansas Street z ulice Hawthorne nějaké auto. Jeho reflektory omývaly prázdnou ulici. Henry po chvíli namáhavě a nezřetelně rozeznal na střeše auta pulsující světla: bylo to policejní auto.

Proplížil se pod řetězem a zasunul se doleva, aby byl skrytý za živým plotem. Noční rosa mu nádherně ochlazovala obličej. Ležel tvář dolů, otáčel hlavu ze strany na stranu, zvlhčoval si tváře, olizoval tu rosu.

Policejní vůz projel kolem, aniž by zpomalil.

Pak se náhle rozsvítily jeho majáky, tmu prořízly ostré záblesky modrých světél. Ulice byly liduprázdné a nebylo třeba zapínat sirénu, ale Henry náhle zaslechl, jak se rozeznívá naplno. Pneumatiky zaskřípaly, jak se protočily na dláždění vozovky.

Chycenej, sem chycenej, proběhlo mu hlavou... a pak si uvědomil, že to policejní auto se od něj vzdaluje, jede dál po Kansas Street. O chvíli později prořízl noc nějaký příšerně hvízdavý zvuk, nesoucí se k němu od jihu. Představoval si nějakou obrovskou černou kočku, plížící se temnotou, se zelenýma očima a naježenou srstí, To v nové podobě, přicházející si pro něj, přicházející ho zhltnout.

Postupně mu však docházelo (když ten hvízdavý zvuk odezníval), že to je sanitka, jedoucí směrem, kam mělo namířeno i to policejní auto. Ležel na mokré trávě, teď už příšerně studené, tělo se mu otřásalo, pokoušel se

(lítej strejdo houkej strejdo válej sudy ve stodole máme kuřata jaký stodole čí stodole my)

zadržet zvracení. Měl strach, že kdyby teď začal zvracet, že by z něj vyšly celé jeho útroby... a on jich přeci musí dostat ještě pět.

Sanitka a policejní auto. A kam jedou? Pochopitelně že do knihovny. Za tím negrem. Ale jedou příliš pozdě. Vyřídil jsem

ho. Klidně si ty vaše sirény můžete vypnout, chlapi. Stejně je neuslyší. Ten už je tuhej jako žádněj druhej. Je –

Je ale tuhej?

Henry si olízl své rozpraskané rty naběhlým jazykem. Kdyby byl mrtvý, tak by nemuseli uprostřed noci zapínat sirény. Pokud je ovšem ten negr nezavolal. Takže možná – ale jen možná – že mrtvý není.

„Ne,“ zasupěl Henry. Převalil se na záda a zíral do oblohy, na ty miliardy hvězd tam. Odtamtud To přišlo, to věděl. Odněkud z té oblohy... To

(přišlo z prostoru s chutí na pozemšťanky přišlo aby okradlo všechny ženský a znásilnilo všechny chlapy říká Frank myslíš snad okrást všechny chlapy a znásilnit všechny ženský kdo to tady řídí, blbouně, ty nebo Jesse? Viktor tohle vždycky říkal a bylo to hodně)

přišlo z prostoru mezi hvězdami. Dívat se nahoru na ty hvězdy ho znervózňovalo: nebe bylo moc velké, moc černé. Až příliš snadno si šlo představit, jak se jeho barva mění na krvavě červenou, až příliš snadno si šlo představit, jak se tam v těch rudých plamenech formuje nějaká Tvář...

Zavřel oči, třásl se, držel si obě ruce na bříše a pomyslel si: *Ten negr je tuhej. Někdo prostě slyšel, jak se tam rveme, a zavolal policajty, aby se tam podívali, to je to celé.*

Proč ale tam pak jela také ta sanitka?

„Zavři hubu, zavři hubu,“ zasténal Henry. Opět pocítil ten starý divoký vztek; vzpomněl si, jak ho v těch starých časech znovu a znovu poráželi – v těch starých časech, které se teď zdály být tak živé a tak blízko – jak vždycky, když už si myslel, že je má, mu nějak proklouzli mezi prsty. Jako ten poslední den, co Krkavec uviděl tu píču, jak jde po Kansas Street do Lad. Na to si vzpomíná, ach ano, na to si vzpomíná úplně jasně. A pak tě nakopla do kulek, to si taky pamatuješ. To léto se ti tohle stalo několikrát.

Henry se pokusil posadit se, sykaje při každém šlehnutí bolesti v útrobach.

Viktor a Krkavec mu pomohli dolů do Lad. Šel, jak to šlo nejrychleji, i přes tu nepředstavitelnou bolest, ozývající se mu ve slabinách a v žaludku. Přišel čas už to všechno nějak skončit. Šli po cestičce až na mýtinu, z níž vycházelo pět nebo šest stezek na všechny strany jako nitky nějaké pavoucí

sítě. Ano, tady někde si hráli, na to nemusel být žádný detektiv, aby to poznal. Byly tu poházené papírky od bonbónů, rulička od lentilek. Bylo tu pár prkýnek a sem tam piliny, jako kdyby se tu něco stavělo.

Vzpomíná si, jak stál uprostřed té mýtiny a zkoumal okolní stromy, zda tam neuvidí nějaké to jejich doupě. Jakmile by ho spatřil, vylezl by nahoru, ta holka by tam byla schovaná, nožem by jí prořízl hrdlo a pak by jí pěkně mačkal kozy tak dlouho, dokud by se hejhaly.

Ale žádný úkryt na stromě neviděl; neviděl ho ani Viktor nebo Krkavec. V hrdle se mu opět usídlila ta stará známá frustrace. Nechal Krkavce, aby tu mýtinu hlídal, zatímco oni šli k řece. Ale ani tam po ní nebyla žádná stopa. Vzpomíná si, jak se shýbnul, sebral kámen a

8

Lada, 12:55 odpoledne

mrštil ho do proudu říčky se vztekem a zoufalstvím. „Kurva, kam mohla jít?“ ptal se s pohledem upřeným na Viktora.

Viktor pomalu zavrtěl hlavou. „Nevím,“ řekl. „Krvácíš.“

Henry pohlédl dolů a spatřil v rozkroku svých džín temnou skvrnu velikosti asi čtvrtáku. Bolest teď přešla do bodavého tupého pocitu, ale trenýrky měl moc malé a těsné. Kulky mu nabíhaly. Opět v sobě ucítil ten vztek, něco jako smyčku kolem srdce. Tohle udělala *vona*.

„Kde může bejt?“ syčel na Viktora.

„Nevím,“ řekl Viktor znovu tímž bezbarvým hlasem. Zdál se být jakoby hypnotizovaný, jako by měl úpal, jako kdyby byl duchem někde jinde. „Asi utekla. Teď může bejt zrovna tak až někde u Old Cape.“

„Nemůže,“ řekl Henry. „Skrejvá se. Někde tu mají ňáký místo a tam se vona skrejvá. Možná to není žádný doupě na stromě. Možná to je něco jinýho.“

„A co?“

„To... já... *nevím!*“ zařval Henry a Viktor leknutím ustoupil.

Henry teď stál v proudu Kenduskeag, studená voda mu tekla přes tenisky, a rozhlížel se. Oči mu spočinuly na válci,

vystupujícím z břehu asi deset metrů níž po proudu – přečerpávací stanice. Vylezl z vody a kráčel k němu, cítil, jak se v něm usazuje jakýsi děs. Pokožka mu tuhla, oči se mu rozšiřovaly, takže viděl víc a víc; cítil i šimrání a pohyb chloupků v uchu jako nějakých mořských řas, vinoucích se v podmořském proudu.

Z přečerpávací stanice vycházelo tiché hučení, o kus dál spatřil trubku, vyčnívající z břehu až nad říčku. Vytékal z ní neustálý proud splašek.

Naklonil se nad kruhový železný poklop válce.

„Henry?“ zavolal na něj Viktor nervózně. „Henry? Co to děláš?“

Henry mu nevěnoval žádnou pozornost. Přiložil oko na jeden z kruhových otvorů na poklopu, ale neviděl nic než tmu. Místo oka pak přiložil k otvoru ucho.

„Čekej...“

Z temnoty uvnitř se k němu nesl nějaký hlas a Henry ucítil, jak všechno uvnitř něj mrzne, krev v žilách mu tuhne na krystaly ledu. Ale zároveň s tím se dostavil i další, téměř neznámý pocit: láska. Oči se mu rozšířily. Na rtech se mu rozhostil široký klaunský úsměv v tupém oblouku. Byl to ten hlas z měsíce. To bylo teď dole v té přečerpávací stanici... dole v kanálech.

„Čekej... sleduj...“

Čekal, ale neozvalo se už nic víc: jen to neustálé uspávající hučení čerpacích strojů. Šel zpátky k místu, kde na břehu stál Viktor, udiveně ho sledující. Henry ho ignoroval a zavolal na Krkavce. Ten za chvíli přišel.

„Jdeme,“ řekl.

„Co chceš dělat, Henry?“ zeptal se Krkavec.

„Čekat. Sledovat.“

Plížili se zpátky k mýtině a tam si sedli. Henry se snažil odtáhnout si trenýrky od svých bolavých kulek, ale strašně to bolelo.

„Henry, co –“ začal Krkavec.

„Psst!“

Krkavec poslušně zmlkl. Henry měl camelky, ale nevytáhl je. Nechtěl, aby ta kráva ucítila kouř, jestli tu někde poblíž je. Mohl jim to říct, ale nebylo to třeba. Ten hlas mu řekl sice jen dvě slova, ta se však zdála vysvětlovat všechno. Ta jejich

parta si tu dole hrávala. Brzy se sem zase vrátí. Proč se starat jen o tu krávu, když můžou dostat všech těch sedm posránků?

Čekali a sledovali. Viktor a Krkavec jakoby usnuli s očima dokořán. To čekání sice netrvalo nijak dlouho, ale Henry měl čas probrat v duchu řadu věcí. Například jak ráno našel ten vystřelovací nůž. Nebyl to ten, co měl poslední den školy; ten někde ztratil. Tenhle ten vypadal mnohem perfektněji.

Přišel mu poštou, dalo by se říci.

Stál na verandě, koukal na jejich poničenou a nakloněnou schránku a snažil se pochopit, co to vlastně vidí. Schránka byla ověšená balónky. Dva byly přivázané ke kovovému háku, na který pošťák někdy zavěšoval balíčky; další byly přivázané k vlaječce. Červený, žlutý, modrý, zelený. Jako kdyby v noci táhl Witcham Road nějaký cirkus a nechal tu po sobě tyto vizitky.

Jak se blížil ke schránce, viděl, že na balóncích jsou namalované obličejy – obličejy těch dětí, které mu letos v létě dávají tak zabrat, těch dětí, které se mu posmívají, kde jen to jde.

Zíral na ty zjevy s otevřenou pusou a balónky pak začaly jeden po druhém praskat. To se mu líbilo; bylo to, jako kdyby praskaly už jen tím, jak na ně pomyslel, jako kdyby je tím pomyšlením zabíjel.

Dvířka schránky se náhle rozlétla dokořán. Henry ke schránce přistoupil a nahlédl dovnitř. I když pošťák k nim mohl dorazit až někdy odpoledne, nebyl Henry vůbec překvapen, když uvnitř spatřil plochý, hranatý balíček. Vytáhl ho. PAN HENRY BOWERS, SCHR. Č. 2, DERRY, MAINE, stálo na adrese. A dokonce tam byla i jakási adresa odesilatele: PAN ROBERT GRAY, DERRY, MAINE.

Otevřel balíček, hnědý balicí papír nechal spadnout na zem. Uvnitř byla bílá krabička. Otevřel ji. V ní na bílém plátnu ležel vystřelovací nůž. Vzal krabičku dovnitř do domu.

Jeho otec ležel ve svém kutlochu v ložnici, kterou měli společnou, obklopený prázdnými plechovkami od piva, břicho mu lezlo ze zažloutlých podvlékaček. Henry si vedle něj kleknul, poslouchal to chrápání a funění, sledoval, jak se koňské pysky jeho otce při každém vydechnutí nadouvají a pak propouští páchnoucí dech alkoholika.

Henry přiložil vystřelovací stranu nože k krásčitému krku

svého otce. Otec se trochu pohnul a pak zase upadl hluboko do svého pivního spánku. Henry držel takto přiložený nůž otci na krku skoro pět minut, oči měl vzdálené a zamyšlené, bříškem palce levé ruky laskal stříbrný knoflík, zapuštěný do držadla nože. Ten hlas z měsíce na něj promluvil – zašeptal jako jarní vánek, teplý, ale s chladným ostrím zachumlaným někde uprostřed, zabzučel jako papírové hnízdo plné vyrušených sršňů, zahlaholil jako pouťový politik.

Všechno, co ten hlas říkal, se Henrymu zdálo být jasné, a tak ten stříbrný knoflík stiskl. V noži se ozvalo cvak, jak pero spustilo a šest palců ocele projelo krkem Butche Bowerse. Čepel mu vjela do krku lehce jako vidlička do prsíček dobře grilovaného kuřátka. Její konec vykukoval na druhé straně a kapala z ní krev.

Butchovy oči se rozevřely. Zíral na strop. Čelist mu klesla. Z koutků mu začala vytékat krev stružkami po tvářích k ušním lalůčkům. Začal klokotavě bublat. Mezi rty se mu začala dělat velká krvavá bublina, která praskla. Jedna ruka mu sjela na Henryho koleno a v křeči ho sevřela. Henrymu to nevadilo. Pak ta ruka spadla. Bublání ustalo o chvíli později. Butch Bowers byl mrtvý.

Henry vytáhl nůž, otřel ho do špinavého prostěradla, pokrývajícího otcův pelech, a čepel pak zasunul, až uslyšel cvaknutí. Bez zvláštního zájmu se podíval na svého otce. Zatímco klečel vedle spícího otce s nožem přiloženým k jeho krku, řekl mu ten hlas, co ho ten den čeká za práci. Ten hlas mu všechno vysvětlil. A tak zašel do pokoje, aby zavolal Krkavce a Viktora.

Tak tu teď všichni tři seděli, a i když kulky ho pořád ještě příšerně bolely, přední kapsu kalhot měl příjemně vyboulenou tím nožem. Cítil, že začne brzy řezat. Oni ti ostatní brzy přijdou a budou pokračovat v nějaké té dětské hře, co hráli, a pak může začít řezat. Ten hlas z měsíce mu to jasně vyložil, když klečel vedle otce, a když šel do města, nedokázal spustit z toho bledého tajemného kotouče na nebi zrak. Viděl, že tam skutečně je na měsíci nějaký člověk – nějaká hrůza nahánějící, matně se třpytící strašidelná tvář se dvěma krátery místo očí a obrovitým šklebem, který se táhl až do poloviny lícních kostí. Mluvila

(my se tu vznášíme, Henry, všichni se tady vznášíme, budeš

se také vznášet)

na něj celou cestu do města. *Zabij je všechny, Henry*, říkal ten strašidelný hlas z měsíce a Henrymu se to líbilo; Henry cítil, že ten hlas jen doplňuje jeho vlastní emoce. Zabije je všechny, všechny ty, co ho mučí, a pak zmizí ty jeho pocity – pocity, že se mu věci začínají vymykat, že neodvolatelně přechází do nějakého většího světa, kde už nebude moci dominovat, jako dominoval na hřišti základní školy v Derry, že v tom větším světě by ho mohli ten tlustouch a ten negr a ten koktající spratek přerůst, zatímco on by jen stárnul.

Zabije je všechny, a ty hlasy – ty vnitřní i ten, co na něj mluví z měsíce – ho nechají na pokoji. Zabije je a pak půjde zpátky domů a sedne si na zadní verandu, japonskou šavli svého otce bude mít položenou v klíně. Vypije si jedno otcovo pivo. A taky si poslechne trochu rádio, ale žádný baseball. Baseball je výlučně pro pad'oury. On si místo toho poslechne rokenrol. Ačkoliv Henry to nevěděl (a i kdyby to věděl, bylo by mu to úplně jedno), v téhle jediné věci se shodoval se Smolaři: rokenrol byla paráda. Máme ve stodole kuřata, čí stodole, jaký stodole, mý stodole. Pak bude všechno v pohodě; všechno pak bude paráda; všechno pak bude žrádlo, a co snad bude dál, to celkem vzal čert. O to už se ten hlas postará – to cítil. Když se postará o To, To se postará zase o něj. Takhle to v Derry probíhalo vždycky.

Ale ty děti je potřeba zastavit, zastavit je brzy, zastavit je ještě dnes. Ten hlas mu to takhle řekl.

Henry vytáhl z kapsy svůj nový nůž, díval se na něj, různě jím otáčel a obdivoval, jak se slunce odráží a blyští na jeho pochromovaném povrchu. Pak ho chytil za rameno Krkavec a zasyčel. „Hele, Henry! No to mě podrž! Koukni na to!“

Henry vzhlédl a proběhlo jím jako blesk světlo poznání. Jakoby kouzlem se zvedal čtvercový kus paseky, obnažující zvětšující se výsek temnoty vespodu. Na chvíli se zachvěl hrůzou, protože ho napadlo, že možná z té temnoty vystoupí majitel toho hlasu... protože To naprosto jistě žije někde pod městem. Pak zaslechl zavržení písku v pantech a pochopil. Nemohli najít žádné doupě na stromě, protože prostě žádné neexistovalo.

„Do prdele, stáli sme přímo nad nima,“ zavrčel Viktor, a když se uprostřed paseky ve čtvercové jámě objevila Benova

hlava a ramena, učinil pohyb, jako že chce vyrazit dopředu. Henry ho chytil a zatáhl ho zpátky.

„Copak je nejdeme chytit, Henry?“ zeptal se Viktor když se Ben vysoukal.

„Ale neboj, chytíme je,“ řekl Henry, nespouštěje oči z nenáviděného tlust'ocha. To je další, co kope do kulek. *Ty hajzle jeden tlustej, ted' kopnu já do tvejch, a to ti vyletěj tak vysoko, že je budeš moct nosit místo náušnic. Vo co se vsadíš.* „Žádný strachy.“

Ten tlust'och ted' pomáhal vylézt z díry té kurvičky. Hleděla kolem sebe nedůvěřivě a jednu chvíli byl Henry přesvědčen, že se dívá přímo na něj. Pak ho její oči minuly. Oba si něco šuškali, pustili se do křoví a zmizeli v něm.

„Jdeme,“ řekl Henry, když zvuk lámaných větví a šustícího listí byl už téměř neslyšitelný. „Deme za nima. Ale držte se zpátky a potichu. Chci je všechny najednou.“

Všichni tři přešli přes mýtinu jako vojenská hlídka, sehnutí, oči široce dokořán a těkající. Krkavec se na chvíli zastavil, podíval se dolů do klubovny a obdivně zavrtěl hlavou. „To je v háji, seděl jsem jim přímo nad hlavama,“ řekl.

Henry ho nedočkavě pobídl dál.

Šli cestičkou, protože to bylo méně hlučné. Byli asi v polovině cesty ke Kansas Street, když se ta kurvička s tím tlust'ochem, držící se za ruce (*no není to dojemné?* pomyslel si Henry v jakémisi vytržení), objevili téměř přímo před nimi.

Naštěstí k nim byli obráceni zády a ani jeden z nich se neohlédl. Henry, Viktor a Krkavec strnuli a pak skočili do stínů podél cestičky. Brzy byli Ben a Beverly jen dvě košile, probleskující zmetí větví a křovin. Všichni tři se opět dali do pronásledování. Henry znovu vytáhl svůj nůž a

9

Henry se veze stopem, 2:30 v noci
stiskl chromovaný knoflík v rukojeti. Čepel vyskočila. Zasněně se na ni ve světle měsíce podíval. Líbilo se mu, jak ten odlesk měsíce klouže po čepeli. Neměl vůbec představu, kolik asi je hodin. Vypadával z reality a zase do ní vpadával.

Jeho pozornost ted' upoutal nějaký zvuk, který zesiloval.

Byl to motor automobilu. Zvuk se přibližoval. Henryho oči se v temnotě rozšířily. Sevřel nůž ještě pevněji, čekal, až to auto přejede.

Nepřejelo. Zajelo k chodníku u živého plotu semináře a prostě se tam zastavilo, motor mu zůstal běžet. Se zkřivenou tváří (břicho mu začínalo tuhnout, bylo teď už jako prkno, a krev, protékající mu pomalu mezi prsty, měla teď konzistenci šťávy, vytékající koncem března nebo začátkem dubna z javorů) se zvedl na kolena a rozhrnul tuhé větve živého plotu. Spatřil čelní reflektory a tvar toho auta. Policajti? Ruka sevřela nůž a povolila, sevřela a povolila, sevřela a povolila.

Poslal jsem ti auto, Henry, zašeptal ten hlas. Něco jako taxík, může se ti hodit. Musíme tě přeci co nejrychleji dopravit k Městskému domu. Noc už se začíná krátit.

Ten hlas pak ze sebe vypustil krátké suché zachechtání a odmlčel se. Bylo teď slyšet už jen cvrčky a stejnoměrné vrčení naprázdno běžícího motoru auta. *Jsou to zvuky, jako kdyby praskaly bouchací kuličky s tlumičem*, pomyslel si Henry trochu zmateně (bouchací kuličky řečené „třešňovky“ byly ve státě Maine zakázány v roce 1962).

Podářilo se mu postavit se na nohy a vkročil zpátky na chodník semináře. Vykoukl na to auto. Policejní vůz to nebyl: žadná světla na střeše, i ten tvar byl jiný. Ten tvar byl nějak... *zastaralý.*

Pak Henry znovu zaslechl to zachechtání... ale možná to byl jen větříček.

Vystoupil ze stínu živého plotu, protáhl se pod řetězem, znovu se postavil a vykročil směrem k tomu autu, jež tam stálo v černobílé polaroidové momentce kombinace světa měsíční záře a neproniknutelných stínů. Henry vypadal příšerně: košili měl zčernalou krví, džíny jí měl prosáknuté až téměř ke kolenům; jeho obličej byla bílá skvrna pod ústavním ježkem vlasů.

Došel k místu, kde se cestička od semináře napojovala na chodník, a prohlížel si to auto, snažil se rozeznat, kdo je za volantem. Ale nejdřív poznal to auto – byl to typ, o němž jeho otec prohlašoval, že jednoho dne ho bude mít – Plymouth typ Fury, model 1958. Měl červenobílou barvu a Henry věděl (cožpak mu to otec neříkal dost často?), že pod kapotou bublá osmiválec ve tvaru V s označením 327. Měl 255 koňských sil,

byl schopný dosáhnout rychlosti sto dvacet kilometrů v hodině za devět vteřin. *Ten auták musím mít, a až pak umřu, tak mě v něm pochovají,* říkával často chlubitě Butch... jenomže pochopitelně na ten auták nikdy neměl a o pochování se musel postarat stát poté, co Henryho, blouznícího a vykřikujícího něco o příšerách, odvezli do cvokhauzu.

Jestli tam uvnitř sedí on, tak to asi těžko s ním pojedu, pomyslel si Henry, svírající nůž a opile se potácející ze strany na stranu. Pořád ještě nepoznával řidiče.

Pak se dveře na straně spolujezdce otevřely dokořán, světlo uvnitř se rozsvítilo, řidič se k němu otočil a podíval se na něj. Byl to Krkavec Huggins. Jeho obličej vypadal jako rozervaný hadr. Jedno oko mu chybělo a hnisající díra v jedné pergamenové tváři otvírala pohled na zčernalé zuby. Na hlavě měl naraženou baseballovou čepici New York Yankees, kterou nosil ve dnech před svou smrtí. Měl ji nasazenou opačně. Kolem kšiltu byl nános šedozelené plísně.

„Krkavče!“ vykřikl Henry a příšerná bolest, která mu vyrazila z břicha, ho přinutila vykřiknout ještě jednou, tentokrát beze slov.

Mrtvé rty Krkavče se protáhly do šklebu, odhalily bělavě šedé bezkrevné dásně. Jednou zkroucenou rukou ukazoval na otevřené dveře v gestu pozvání.

Henry zaváhal, pak se posunul kolem masky auta, jednou rukou se dotkl emblému ve tvaru V na chladiči, stejně jako se ho vždy dotýkal, když ho otec brával do Bangoru do prodejní haly, když byl ještě malý kluk, dotýkal se tak stejného typu auta. Když přistoupil k otevřeným dveřím na straně spolujezdce, proběhla jím měkkou vlnou ta šedivost a on se musel zachytit otevřených dveří toho auta, aby se udržel na nohách. Stál tam s hlavou sklopenou, oddychoval s přerývaným funěním. Konečně se mu svět zase začal vracet – alespoň zčásti – a on byl schopen propracovat se kolem dveří a skácet se na sedadlo. Opět mu útroby vystřelila bolest a na ruku se mu vyřinula čerstvá krev. Na dotyk byla jako horký rosol. Zaklonil hlavu a zatnul zuby, na krku mu vyvstaly všechny žíly. Konečně bolest začala trochu ustupovat.

Dveře se zabouchly samy. Světlo uvnitř vozu zhaslo. Henry

spatřil rozpadlou a zahnívající ruku Krkavče, jak bere za řadicí páku a zařazuje rychlost. V šeru vnitřku vozu mu vystávaly z masa prstů bělavé uzle kotníků.

Auto se rozjelo po Kansas Street směrem k Horní míli.

„Tak jak se vede, Krkavče?“ uslyšel se Henry. Pochopitelně že to byla idiotská otázka – Krkavec tu přeci vůbec nemohl být, mrtvolý neumí řídit auto – ale nic lepšího ho nenapadlo.

Krkavec neodpověděl. Svým jediným zapadlým okem sledoval vozovku. Otvorem v tváři na Henryho nechutně zahlížely jeho zkažené zuby. Henry si začal nejasně uvědomovat, že chudák Krkavec parádně zavání. Chudák Krkavec – popravdě řečeno – páchnul jako kýbl zahnívajících rajčat.

Přihrádka na rukavice se najednou otevřela, její víko uhodilo Henryho do kolen, a ve světle žárovičky tam uvnitř zahlédl poloprázdnou láhev whisky laciné značky. Vytáhl ji, otevřel a dal si pořádný lok. Zajela do něj jako chladivé hedvábí a do žaludku mu dopadla jako žhavá láva. Otřásl se, zasténal... a pak se začal cítit trochu lépe, trochu víc napojený na svět....

„Díky,“ řekl.

Krkavec k němu otočil hlavu. Henry jasně slyšel, jak mu vrzají krční obratle. Byl to stejný zvuk jako vrzání starých, nenamazaných pantů síťových dveří. Krkavec na něj na chvíli hleděl svým jediným mrtvým okem a Henry si vůbec poprvé uvědomil, že Krkavci chybí skoro celý nos. Jako kdyby si tomu chudákovi Krkavci na nose něco pochutnalo. Možná nějaký pes. Spíš ale krysy. Ty tunely, kam tenkrát zahnali ty děti, byly přeci plné krysy.

Stejně pomalým pohybem Krkavec otočil hlavu zase zpátky. Henry byl rád. Když na něj chudák Krkavec takhle koukal, no, co si máme povídat, moc se to Henrymu zrovna nezamlouvalo. V tom jediném Krkavcově oku něco bylo. Výčitka? Hněv? Co?

Za volantem tohodle auťáku je mrtvej kluk.

Henry se podíval na svoji paži a spatřil, jak se mu tam dělá příšerná husí kůže. Rychle si dal ještě jeden lok z té láhve. Tentokrát jeho tělo whisky přijalo s menšími problémy, její teplo se mu rozlilo dál.

Plymouth si to šinul na Horní míli, projížděl kruhovým

objezdem... jenomže teď v noci tu byl nulový provoz; všechny semaforey byly přeprnuté na žlutou, osvětlující prázdné ulice a uzavřené budovy svým monotónním blikáním. Všude bylo takové ticho, že Henry jasně slyšel jak v každé skříňce semaforu cvakají relátka světél... nebo se mu to jenom zdá?

„Já sem tě tam tenkrát nechtěl nechat, Krkavče,“ řekl Henry. „Teda esli de vo tohle, rozumíš.“

A zase vrzání těch vyschlých šlach. Krkavec na něj zase kouká tím jediným zapadlým okem. A pysky se mu roztahují do příšerného šklebu, odhalujícího šedočerné dásně, také obrostlé šedozelelou plísní. *Co to má být za škleb?* ptal se Henry sám sebe, když auto klouzalo po Main Street, po jedné straně obchod pana Freeseho, Nanovo bistro a po druhé straně kino Aladdin. *Má to být škleb odpouštění? Nebo kamarádký škleb? Nebo škleb, který říká, stejně tě dostanu, Henry, dostanu tě za to, že jsi mě a Viktora nechal v bryndě? Co to je za škleb?*

„Musíš totiž pochopit, jak to tenkrát bylo,“ řekl Henry a pak se zarazil. Jak to vlastně bylo? Měl to všechno nějak popletené, jako přeházené kousky skládačky, co v Juniper Hillu byly na upatlaných stolech herny. Jak to vlastně bylo? Šli za tím tlustěochem a tou krávou až ke Kansas Street a pak číhali v křoví, sledovali je, jak se šplhají nahoru po náspu. Kdyby jim měli zmizet z dohledu, tak by se za nimi všichni tři prostě rozeběhli; dostat dva bylo vždycky lepší než žádného, na ty zbývající by časem stejně došlo.

Ale oni jim nezmizeli z dohledu. Jen se tam opřeli o plot, kecali a čuměli na ulici. Občas se koukli dozadu do Lad, ale Henry i jeho dva společníci byli dobře zamaskováni.

Jak si Henry vzpomínal, nebe se zatáhlo, od východu táhly mraky, začínalo být dusno. Odpoledne určitě začne pršet.

A co bylo potom? Co –

Jeho předloktí sevřela kostnatá a kožnatá ruka, Henry vykřikl. Už zase začal upadat do té šedivosti, ale dotek té děsivé Krkavcovy ruky a bodavá bolest v břichu ho přivedly zpátky k vědomí. Otočil hlavu a Krkavcův obličej byl asi pět centimetrů od jeho; zalapal po dechu a hned toho litoval. Chudák Krkavec vážně páchl jako zdechlina. Henrymu to znovu připomnělo rajčata, hnijící někde na haldě v rohu.

Žaludek se mu obracel.

Náhle si vzpomněl na ten konec – alespoň konec pro Krkavče a Viktora. Jak něco přišlo z temnoty, když stáli v té šachtě, nad sebou kanálovou mříž a přemítali, kterým směrem se dát. Něco... Henry nepoznával, co to je. Až Viktor zaječel, *Frankenstein! Je to Frankenstein!* A byl to on, byla to ta příšera Frankenstein, z krku jí vyčuhovaly šrouby a přes čelo se jí táhla hluboká jizva se švy, blížila se v botách, které vypadaly jako dětské dřeváky.

„*Frankenstein!*“ vykřikl Viktor, „Fr –“ a pak byl Viktor bez hlavy. Jeho hlava letěla šachtou, narazila na kamennou stěnu na jejím vzdálenějším konci s dutě mlaštivým zaduněním. Vodnaté žluté oči nestvůry spočinuly na Henrym a ten strnul. Močový měchýř mu povolil a on ucítil teplou záplavu, stékající mu po nohách.

Nestvůra se k němu nahnula a Krkavec... Krkavec...

„Hele, já vím, že sem utekl,“ řekl Henry. „To sem neměl dělat. Ale... ale...“

Krkavec zíral dál.

„Ztratil jsem se,“ zašeptal Henry, jako kdyby chtěl chudákovi Krkavci říci, že si také užil svoje. Znělo to zbaběle, jako kdyby říkal *Jasně, vím, že ty si tam byl zabítej, Krkavče, ale já sem měl nasráno v gatích.* Ale bylo to tam *fakt* zlý moc zlý. Motal se tam v ty smradlavý temnotě několik hodin a nakonec pak, jak si vzpomíná, začal křičet. Jednu chvíli někam padal – byl to dlouhý, příšerný pád, kdy ho napadalo jen *Ach, bože, za chvíli budu mrtvej, budu to mít už za sebou* – a pak byl někde v prudce tekoucí vodě. Asi pod kanálem. Vyplaval do zapadajícího slunce, dobabral se ke břehu a nakonec se mu podařilo vylézt z Kenduskeag necelých padesát metrů od místa, kde se o sedmadvacet let později měl utopit Adrian Mellon. Uklouzl, upadl, praštil se do hlavy a ztratil vědomí. Když se probral, byla už tma. Nějak se mu podařilo dostat se na silnici číslo dvě a tam stopnul někoho, kdo ho vzal domů. A doma na něj už čekali policajti.

To ale bylo tenkrát, a tohle je zase teď. Krkavec se postavil před tu příšeru Frankensteina a ta mu urvala levou tvář až na kost – alespoň tolik stačil Henry zahlédnout, ještě než utekl. Ale teď tu byl Krkavec zpátky a na něco ukazoval.

Henry si uvědomil, že už dojeli až před Městský dům, a

náhle všechno dokonale pochopil. Městský dům byl vlastně jediný opravdový hotel v Derry. Tenkrát v roce 1958 byl na konci Exchange Street ještě hotel Hvězda východu a na Torrault Street hotel Poutník. Oba zmizely při přestavbě města (o tom věděl Henry úplně všechno; v Juniper Hillu četl denně poctivě zdejší *Noviny*), Zůstal jen Městský dům a pár motelů, roztroušených podél dálnice.

Tady asi budou bydlet, pomyslel si. Přesně tady. Všichni, co ještě zbývají. Chrněj si ve svejch postelích a hlavama se jim honěj různý sny – třeba taky vo kanálech. A já je dostanu. Jednoho po druhým je dostanu.

Sáhl znovu po láhvi whisky a loknul si. Cítil, jak mu do klína prosakuje čerstvá krev, sedadlo pod ním bylo lepkavé, ale alkohol to dělalo lepší; alkohol pomáhal, způsoboval, že na ničem moc nezáleželo. Dal by si nějaký dobrý bourbon, ale i laciná whisky je lepší než nic.

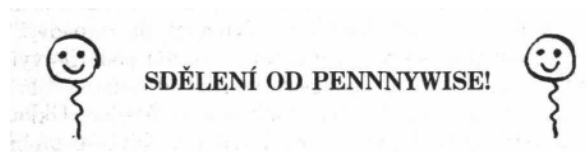
„Hele,“ řekl Krkavci „je mi líto, že sem utek. Nevim, proč sem utek. Prosim tě... nebud' nasranej.“

Krkavec poprvé a naposledy promluvil, ale nebyl to vlastně jeho hlas. Ten hlas, vycházející z Krkavcovy hníjící huby, byl dunivý, mocný, hrozivý. Henry se otřásl, když zazněl. Byl to ten hlas z měsíce, hlas toho klauna, ten hlas, co slýchal ve snech o kanálech a stokách, kde voda teče a teče.

„Zavři hubu a koukej je dostat,“ řekl ten hlas.

„Jasně,“ zablábolil Henry. „Jasně, v pořádku. Taky je chci, to nebude problém –“

Strčil láhev zpátky do přihrádky. Hrdlo jí zacvakalo jako zuby. A na místě, kde ležela, spatřil teď nějaký papír. Vyndal ho a rozložil, zanechávaje na něm v rozích skvrny od krve. Nahoře jako hlavička bylo jasně šarlatovým písmem natištěno:

A pod tím, úhledně natištěno velkými písmeny:

BILL DENBROUGH	311
BEN HANSCOM	404
EDDIE KASPBRAK	609
BEVERLY MARSHOVÁ	518
RICHIE TOZIER	217

Čísła jejich pokojů. To je paráda. To ušetří čas. „Díky, Krk–“

Ale Krkavec byl pryč. Sedadlo řidiče bylo prázdné. Ležela na něm jen baseballová čepice New York Yankees s plísni na kšiltu. A nějaká šlemovitá matérie na kouli řadicí páky.

Henry jen zíral, srdce mu bolestně bilo až v hrdle... a pak se mu zdálo, že slyší nějaké pohyby ze zadního sedadla. Zvedl se, otevřel dveře a jak spěchal, téměř vypadl na chodník. Obešel auto, stále tiše bublající ze zdvojeného tlumiče výfuku, širokým obloukem.

Kráčelo se mu obtížně; každý krok mu rval vnitřnosti. Ale dostal se na chodník a teď tu stál a hleděl na osmipatrovou cihlovou budovu, na kterou si ještě s knihovnou, kinem Aladdin a seminářem dost dobře pamatoval z těch starých časů. Většina světél ve vyšších patrech byla zhasnutá, ale koule z matného skla, osvětlující hlavní vchod, měkce zářily do temnoty, měly kolem sebe svatozáře ze závoje přzemní mlhy.

Henry potácivě mezi nimi prošel a ramenem si otevřel dveře.

Hala byla v tuto pozdní hodinu tichá. Na podlaze byl natažený vybledlý turecký koberec. Strop byl vykládaný čtvercovými panely, na nichž byly vyvedeny scény z dřevorubeckých časů města Derry. Stály tam polštářované lenošky a křesla a velký krb, teď ovšem vyhaslý, v železném kozlíku před ním březová polena – opravdová polena, žádný plyn; krb v Městském domě nebyl jen součástí výzdoby. Z mělkých květináčů se plazily různé pokojové květiny. Dvojitě skleněné dveře, vedoucí do baru a restaurace, byly zavřené. Odněkud z kanceláře Henry zaslechl slabě zvuk puštěného televizoru.

Přešel přes halu, kalhoty i košili nasáklé krví. Krev měl zažranou v záhybech kůže na pažích, tekla mu po tvářích a barvila mu čelo jako nějaká válečná hlinka. Oči měl

vytřeštěné, vylézaly mu z důlků. Kdyby ho tu v hale někdo spatřil, v hrůze by s jekem utekl. Ale nebyl tu nikdo.

Dveře výtahu se otevřely hned, jak stiskl tlačítko NAHORU. Pohlédl na papír, který držel v ruce, a pak na knoflíky výtahu. Po chvílce rozvažování stiskl šestku a dveře se zavřely. Kabina se s tichým šumem rozjela.

Nejlepší bude začít nahoře a propracovávat se dolů.

Opřel se o zadní stěnu kabiny, oči napůl zavřené. Hučení výtahu uspávalo. Jako hučení těch strojů v přečerpávacích stanicích odvodňovacího systému. Tenkrát: pořád se mu to vracelo. Jak se všechno zdálo být předem narafičené, jako kdyby všichni v tom jen hráli svoje úlohy. Jak Viktor, tak chudák Krkavec se tenkrát zdáli být... no, skoro omámeni.

Vzpomínal si –

Kabina výtahu se zastavila, cukla jím a přivolala další vlnu bodavé bolesti do břicha. Dveře se otevřely. Henry vystoupil do tiché chodby (byly tu zase kytky, plazící se, vypadaly jako pavouci, nechtěl by se žádné z nich dotknout, ani těch slizkých zelených šlahounů, až příliš mu připomínaly ty věci, co visely tam dole v temnotě). Znovu pohlédl na papír. Kaspbrak je v čísle 609. Henry se vydal chodbou k jeho pokoji, jednou rukou se přidržoval zdi a zanechával na tapetách slabou krvavou šmouhu (ale kdykoliv se přiblížila jedna z těch pavoukovitých kytek, dal ruku pryč; s těmi nechtěl nic mít). Dýchal chraplavě.

Tady to je. Henry vytáhl z kapsy vystřelovací nůž, olízl si jazykem suché rty a zaklepal na dveře. Nic. Zaklepal ještě jednou, tentokrát silněji.

„Kdo je?“ Ospalý hlas. Dobrý. To bude v pyžamu, jen napůl probuzený. A až otevře dveře, tak mu Henry zasune čepel nože přímo do prohlubně na krku, do zranitelné prohlubně přímo pod ohryzkem.

„Poslíček, pane,“ řekl Henry. „Vzkaz od vaší ženy.“ Má Kaspbrak vůbec ženu? Možná to byla blbost, že to řekl. Čekal s chladnou ostražitostí. Zaslýchl kroky – pleskání trepek.

„Od Myry?“ Měl poplašený hlas. Dobrý. Za chvíli bude ještě poplašenější. V pravém spánku Henry cítil tlukot pulsu.

„Asi ano, pane. Není tu žádné jméno. Je tu napsáno jen vaše žena.“

Po malé pauze se ozvalo zarachocení kovu, jak Kaspbrak

zápasil s řetízem. Henry se ušklíbl a stiskl stříbrný knoflík v rukověti nože. *Cvak.* Držel čepel připravenou na úrovni obličejů. Slyšel jak klapě západka. Za momentík ponoří čepel do krku toho hubeného kripla. Čekal. Dveře se otevřely a Eddie

10

Všichni Smolaři pohromadě, 1:20 odpoledne
spatřil Stana a Richieho, vycházející z cukrárny na Costello Avenue, oba s nějakým nanukem na špejli. „Hej!“ vykřikl. „Hej, počkejte!“

Otočili se a Stan mu zamával. Eddie se k nim rozběhl, jak mohl nejrychleji, tedy vlastně ani ne moc rychle. Jednu ruku měl v sádře a v podpaží druhé nesl desku na Člověče, nezlob se.

„Copá to říkáš, Eddie? Copá to říkáš, chlapče?“ zeptal se Richie svým nádherně lenivým Hlasem jižanského gentlemana (zněl ale spíš jako hlas Foghorna Leghorna z kreslených filmů společnosti bratří Warnerů). „A hle hle... a hle hle... vždyť ten chlapec má zlomenou ručičku! Hle hle... tak buď od té dobroty a vezmi tomu chlapci tu jeho hru!“

„Tu já unesu,“ řekl Eddie trochu udýchaně. „Co kdybys mi dal místo toho líznout svého nanuka?“

„To by asi tvoje matka neschválila, chlapče,“ řekl Richie smutně. Začal nanuka hltat. Dostal se právě k té čokoládě uprostřed, ta mu chutnala nejvíc. „Bacily, chlapče! Hle hle... mohl bys nachytat bacily, kdybys jedl po někom jiném, chlapče!“

„Já bych to risknul,“ řekl Eddie.

Richie váhavě natáhl ruku s nanukem až k Eddieho ústům... a okamžitě jak ten se pokusil si líznout, rychle ucukl.

„Jestli chceš zbytek mého, klidně si ho vezmi,“ řekl Stan. „Já jsem ještě plný od oběda.“

„Židi moc nejedí,“ poučoval Richie. „Je to součást jejich náboženství.“ Všichni tři teď bezstarostně kráčeli směrem ke Kansas Street a Ladům. Derry bylo v tom horkém, ospalém odpoledni jako vylidněné. Žaluzie u většiny domů, kolem kterých přecházeli, byly zatažené. Na trávnících ležely

opuštěné hračky, jako kdyby jejich vlastníci byli neočekávaně odvoláni nebo uloženi ke spánku. Od západu se neslo bouřkové hřmění.

„Fakt, jo?“ zeptal se Eddie.

„Ne, Richie si z tebe dělá srandu,“ řekl Stan. „Židi jedí jako normální lidi.“ Ukázal na Richieho. „Jako on.“

„Hele, ty jsi na Stana pěkně ošklivý,“ řekl Eddie Richiemu. „Jak by se tobě líbilo kdyby někdo vykládal takové blbosti o tobě jenom proto, že jsi katolík?“

„Copak katolíci, ti dělají všechno,“ řekl Richie. „Otec mi tuhle říkal, že Hitler byl taky katolík, a Hitler zabil milióny Židů. Nemám pravdu, Stane?“

„Jo, myslím, že jo,“ řekl Stan. Hleděl trochu zmateně. „A máti mohla zešít, když mi otec tohle říkal,“ pokračoval Richie. Na tváři měl pobavený úšklebek, jak na to vzpomínal. „Teda úplně šlela. My katolíci jsme také měli inkvizici, to byly ty věci s hákem, drcením palců a tak podobně. Stejně si myslím, že každé náboženství je pěkná pakárna.“

„Já taky,“ řekl Stan potichu. „My nejsme ortodoxní nebo tak. Teda, jíme i šunku a slaninu. Já vlastně ani nevím, jaké to je být Žid. Narodil jsem se v Derry a někdy jezdíme do Bangoru do synagogy, když je nějaký svátek, ale –“ Pokrčil rameny.

„Šunku? Slaninu?“ Eddie byl zmatený. Byli s matkou metodisté.

„Ortodoxní Židé totiž takové věci nejedí,“ řekl Stan. „V tóře se píše něco o tom, že se nesmí jíst nic, co se válí v blátě nebo chodí po dně oceánu. Ale vlastně ani nevím, jak to přesně je. Ale určitě sem patří prasata a také ústřice. Ale moji rodiče je jedí. A já taky.“

„To je divné,“ řekl Eddie a rozchechtal se. „To jsem nikdy ještě neslyšel, že existuje nějaké náboženství, které by ti předpisovalo, co můžeš jíst. To by ti taky mohlo prepisovat, jaké pití si můžeš kupovat.“

„Košeř pití,“ řekl Stan a zasmál se tomu. Ani Richie, ani Eddie nechápali, čemu se směje.

„Teda ale musíš uznat, Stane, že to je fakt dost divný,“ řekl Richie. „Myslím, jako že třeba nemůžeš jíst párky jenom proto, že jsi náhodou Žid.“

„Jo?“ řekl Stan. „A vy jíte v pátek maso?“

„No jasně, že ne!“ řekl pohoršeně Richie. „V pátek se přeci nemůže jíst žádné maso, protože –“ Trochu se zašklebil. „Nojo, dobrý. Už to chápu.“

„A to by se katolíci fakt dostali do pekla, kdyby jedli v pátek maso?“ zeptal se Eddie fascinovaně, vůbec si neuvědomuje, že ještě před dvěma generacemi jeho předkové, zanícení polští katolíci, nejedli v pátek maso se stejnou samozřejmostí, s jakou nechodili nazí na veřejnosti.

„No, já ti teda něco povím, Eddie,“ řekl Richie. „Já si fakt nemyslím, že by mě Bůh poslal do pekla jen proto, že bych se náhodou zapomněl a dal jsem si v pátek v obědu pěkně masitý sendvič, ale proč ho pokoušet, ne?“

„No jasně,“ řekl Eddie. „Ale stejně se mi to zdá být dost –“ Dost hloupé, chtěl říci, pak si ale vzpomněl na jeden příběh, který jednou vyprávěla paní Portleighová v nedělní škole, když byl ještě malý kluk – byl v prvním ročníku Služebníků Páně. Paní Portleighová vyprávěla, jak jednou jeden zlý chlapec vzal Tělo Páně, když kolovala miska. Vzal si ho domů a tam ho hodil do záchodové mísy, aby viděl, co se stane. A voda v té záchodové míse – alespoň tak to vyprávěla paní Portleighová malým Služebníkům Páně – se okamžitě zbarvila do červena. Byla to Kristova krev, říkala, a tomu klukovi se ukázala proto, že ten udělal něco opravdu ošklivého, čemu se říká ROUHÁNI.

Ukázala se mu proto, aby ho to varovalo, že když háže Kristovo tělo do záchoda, vydává Jeho nesmrtelnou duši všanc Dáblu.

Až do té doby chodil Eddie k přijímání, kam mohl teprve od loňska, celkem rád. Metodisté používali místo vína hroznovou šťávu a Tělo Krista představovaly nakrájené kostičky čerstvého, křupavého chleba značky Zázrak. Líbila se mu myšlenka přijímat jídlo a pít jako součást náboženského obřadu. Ale po vyslechnutí toho příběhu paní Portleighové jeho bázeň z onoho rituálu přerostla do něčeho mnohem silnějšího, do něčeho spíš strašidelnějšího. Jednoduchý pohyb sáhnutí po kousku chleba se stal aktem vyžadujícím odvahu, a on měl pořád strach, že dostane ránu jako z elektrické zásuvky... nebo že se stane něco ještě mnohem horšího, že ten chléb v jeho ruce náhle změní barvu, stane se chuchvalcem krve a nějaký nehmotný Hlas zahřímá

kostelem: *Nezaslouží si! Nezaslouží si! Do pekla! Do pekla!* Často se mu po přijímání hrdlo sevřelo a on začal sípat, s panickou netrpělivostí čekal, až bude po požehnání, aby mohl utéci do vestibulu a tam inhalovat z respirátoru.

Nemůžeš přeci být tak důvěřivý, říkal si, když vyrůstal. Vždyť je to jen takový příběh, a paní Portleighová také není žádný svatoušek – maminka říká, že je rozvedená a že jezdí do Bangoru hrát bingo, a že opravdoví křesťané nikdy nehrají žádné hazardní hry, opravdoví křesťané nechávají hazardní hry pohanům a katolíkům.

To všechno sice do sebe perfektně zapadalo, ale stejně mu to nepřinášelo žádný klid. Ten příběh o oplatce, co se v toaletní míse změnila na krev, mu dělal starost, pokoušel ho, dokonce mu způsoboval nespavost. Jednoho večera ho dokonce napadlo, že jediný způsob, jak se toho bude moci jednou provždy zbavit, asi bude vzít kousek chleba při přijímání, donést ho na záchod, hodit ho do toaletní mísy a čekat, co se stane.

Ale takový experiment daleko přesahoval hranice jeho odvahy; jeho racionální hlava by nesnesla tu příšernou představu krve, rozprostírající svoje oblaka obvinění a potenciálního prokletí v té vodě. *Toto je moje tělo, vezmi je, pozři je; toto je moje krev, prolitá pro tebe a pro jiné.* Ne, nikdy ten experiment neprovedl.

A teď Eddie říká: „Stejně si myslím že každé náboženství je pakárna.“ Ale *mocná*, dodává okamžitě, téměř *magická*... nebo to je ROUHÁNÍ? Pomyslel na tu věc, co viděli v Neibolt Street, a snad vůbec poprvé si uvědomil tu šílenou paralelu – ten vlkodlak vlastně vylezl ze záchodové mísy.

„Teda pánové, tady snad všichni spí,“ řekl Richie a odhodil nonšalantně obal od nanuku do strouhy. „Už jste někdy zažili takovéhle ticho? To snad všichni někde na celý den odjeli?“

„H-h-hej, kluci!“ křičel na ně zezadu Bill Denbrough. „P-p-počkejte!“

Eddie se otočil, jako vždy potěšený, když slyšel Billův hlas. Bill se řtil od Costello Avenue na Stříbrňákově, předjel Mika, i když ten jel na úplně novém kole značky Schwinn.

„Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALU!!!“ křičel Bill. Řtil se na ně rychlostí snad čtyřicet kilometrů v hodině, karty, připevněné do drátů zadního kola, rachotily jako kulomet. Pak

přestal šlapat, dupl na brzdu a předvedl nádherný smyk s dlouhou černou čarou klouzající gummy na vozovce.

„Koktavý Bill!“ řekl Richie. „Jak se vede, chlapče? Hle hle... hle hle... nu, jak se vede, chlapče?“

„Mně p-p-parádně,“ řekl Bill. „Viděli jste n-n-někdo Bena n-n-nebo Beverly?“

Dojel Mike a připojil se k nim. Byl celý zpocený. „Jak rychle ti vlastně to kolo jezdí?“

Bill se zasmál. „To přesně n-n-nevím. Dost r-r-rychle.“

„Já jsem je nikde neviděl,“ řekl Richie. „Asi jsou tam dole, na schůzce. Zpívají si tam dvojhlasně: ‚Ši-bum, ši-bum... ja-da-da-da-da... vypadáš dnes, lásko, jedna paráda.‘“

Stan začal vydávat zvuky jako že zvrací.

„Je normálně žárlivej,“ řekl Richie Mikovi. „Židi totiž neumějí zpívat.“

„P-P-P -“

„Píp píp, Richie,“ dořekl za něj Richie a všichni se rozesmáli.

Vydali se zase směrem k Ladům. Mike a Bill tlačili svoje kola. Konverzace byla zpočátku velmi živá, ale pak odumírala. Když se Eddie podíval na Billa, spatřil v jeho obličejí jakýsi neklidný výraz a pomyslel si, že možná i na něj působí to ticho kolem. Bylo mu jasné, že Richie to myslel jako vtip, ale ono to dnes ve městě *opravdu* vypadalo, jako kdyby všichni někam odjeli... *někam*. Na ulici nebylo ani jediné auto, ani jediná stará paní, tlačící vozík plný nákupu ke svému domu.

„Teda ale je tu fakt dneska ticho, ne?“ zkusil to Eddie, ale Bill jen přikývl. Přešli na druhou stranu Kansas Street a hned spatřili Bena a Beverly, jak k nim běží a křičí. Eddieho šokovalo, jak Beverly vypadá; normálně byla vždycky taková čistá a upravená, vlasy měla vždycky umyté a stažené do ohonu. Teď vypadala, jako kdyby byla pomatlaná veškerým svinstvem, co na světě existuje. Oči měla vyděšené a zdívocelé. Na jedné tváři měla nějaký škrábanec. A na džínách měla škrálopupy špíny, blůzku měla potřhanou.

Ben se hnal za ní, funěl a břicho mu běhalo nahoru a dolů. „Dolů do Lad nemůžeme,“ řekla udýchaně Beverly. „Jsou tam... Henry... Viktor... jsou tam někde... nůž... on má nůž...“

„U-u-uklidni se,“ řekl Bill, okamžitě téměř samozřejmě a nevědomky přebíraje vedení. Pohlédl na Bena, který doběhl s rudými tvářemi a dmoucí se mohutnou hrudí.

„Velký Bille, ona říká, že Henry už úplně zešlel,“ řekl Ben.

„Jdi do prdele, ty sis snad někdy myslel, že ten je *normální*?“ zeptal se Richie a odplivl si.

„T-t-ticho, Richie,“ řekl Bill a pohlédl opět na Beverly. „P-p-povídej,“ řekl. Eddie strčil ruku do kapsy a nahmatl respirátor. Nevěděl, o co se vlastně jedná, každopádně to ale nebude nic, co je v pořádku.

Snažíc se mluvit co možná nejklidněji, pokusila se Beverly podat zkrácenou verzi celého příběhu – příběhu, který začínal Henrym, Viktorem a Krkavcem, jak ji chytili na ulici. O svém otci jim nic neříkala – příšerně se styděla.

Když skončila, Bill chvíli nehybně stál, ruce měl v kapsách, bradu skloněnou, řídítka Stříbrňáka měl opřena o prsa. Ostatní čekali, občas vrhali kradmé pohledy k plotu, lemujícímu počátek srázu do Lad. Bill přemýšlel dlouho a nikdo se nepokusil ho přerušit. Eddie si náhle uvědomil, že tohle bude možná neodvolatelně poslední dějství. Stejně to už je nějak cítit v tom tichu, ne? I v tom pocitu, že celé město se někam odstěhovalo, a že tu zůstaly jen opuštěné domy.

Richie myslel na tu fotografii v Georgově albu, která najednou ožila.

Beverly zase myslela na svého otce, jak měl prázdné oči.

Mike myslel na toho ptáka.

Ben myslel na mumii a na ten skořicový pach hniloby.

Stan Uris myslel na džíny, černé a mokvající, a na ty bílé ruce, svraštlé jako pergamen a také mokvající.

„J-j-jdeme,“ řekl Bill konečně. „Jdeme tam d-d-dolů.“

„Bille –“ řekl Ben. Díval se velmi ztrápeně. „Ale Beverly říká, že Henry fakt zešlel. Že ji chtěl zabít –“

„T-t-to není *jejich*,“ řekl Bill a mávnul rukou směrem k té zelené změti divočiny Lad po jejich pravici a dolů – ke křoviskům, hájkům, bambusům, bažinám a třpytící se vodní hladině. „To není žádné jejich *v-v-vlastnictví*.“ Pohlédl na ně, obličeje teď měl vážný. „Už mě n-n-nebaví mít z nich s-s-strach. Vyhráli jsme nad n-n-nimi, když jsme po s-s-sobě házeli k-k-kamením, a když b-b-bude potřeba, tak nad nimi v-v-vyhrájeme znova.“

„Dobrý, Bille,“ řekl Eddie. „Ale co když nejde jenom o ně?“

Bill se otočil k Eddiemu a Eddie, naprosto šokovaný, spatřil, jak znavený a strhaný obličej Bill vlastně má – něco v tom obličejí ho děsilo, ale až mnohem, mnohem později, jako dospělý člověk, který upadal do spánku po večerním setkání v knihovně, měl pochopit, co vlastně ho v tom obličejí tolik děsilo: byl to obličej chlapce, doháněného k šílenství, chlapce, který vlastně už nebyl schopen kontrolovat svoje počínání nijak více nebo méně než Henry Bowers. Ale ten základní, původní Bill tu pořád ještě byl, hleděl na ně těma zmučenýma, vyděšenýma očima... ten rozzlobený, rozhodnutý Bill.

„Dobře,“ řekl, „a co když tedy n-n-ne?“

Nikdo mu neodpověděl. Ozvalo se zahřmění, teď už silnější a z větší blízkosti. Eddie pohlédl na oblohu a spatřil černé bouřkové mraky, ženoucí se ze západu. Asi přijde pěkná průtrž mračen.

„Teď v-v-vám něco p-p-povím,“ řekl Bill, pohlížeje na ně vážně. „Nikdo z vás se m-m-mnou nemusí jít, j-j-jestli nechce. To z-z-záleží jen na vás.“

„Tak já teda jdu, Velký Bille,“ řekl Richie tiše.

„Já taky,“ řekl Ben.

„Jasná věc,“ řekl Mike a pokrčil rameny..

Souhlasili i Beverly a Stan, a pak i Eddie.

„Pozor, Eddie,“ řekl Richie. „Řekl bych, že ta tvoje ruka není zrovna... jak bych to řekl, není zrovna v pořádku.“

Eddie pohlédl na Billa.

„Já ho p-p-potřebuji,“ řekl Bill. „P-p-půjdeš vedle mě, Eddie. Já na t-t-tebe dám p-p-pozor.“

„Díky, Bille,“ řekl Eddie. Ten Billův znavený, napůl pomatený obličej, mu náhle připadal velmi milý – milý a milovaný. Pociťoval takový nejasný údiv. *Klidně bych za něj asi položil život, kdyby si o to řekl. Co to je za sílu? Jestli to je taková síla, co nakonec člověku dává takový výraz, jako má Bill právě teď, tak to možná ani nebude žádná tak moc dobrá síla.*

„Jasně, Bill totiž má tu zbraň, co rozhodne,“ řekl Richie. „Biologickou bombu.“ Zvedl levou paži a pravou, kterou strčil do levého podpaží, zapumpoval. Ben a Mike se trochu

zasmáli, Eddie se jen nepatrně usmál.

Zahřmění se ozvalo znovu, tentokrát už velmi blízko a silně, přinutilo je trhnout sebou a srazit se víc dohromady. Začínal se zvedat vítr, honil škarpou odpadky. Přes slunce se začaly zatahovat první temné mraky, jejich stíny se prolínaly. Vítr byl studený, chladil pot na Eddieho obnažených pažích. Otřásl se chladem.

Bill pohlédl na Stana a řekl pak něco zvláštního.

„M-m-máš s sebou tu svoji knihu o p-p-ptácích, Stane?“

Stan se poplácal po zadní kapse kalhot.

Bill na ně znovu pohlédl. „Jdeme d-d-dolů,“ řekl.

Sestupovali dolů po jednom, pouze Bill držel Eddieho, jak mu to slíbil. Dovolil Richiemu, aby mu snesl Stříbrňáka, a když už byli všichni dole, zastrčil Bill kolo na obvyklé místo pod mostkem. Stáli tam v hloučku a rozhlíželi se.

Blížící se bouřka nepřinášela žádnou tmou; vlastně se ani moc nesetmělo. Ale něco v denním světle se změnilo, věci začínaly mít jakési snové pozadí: nevrhaly stíny, byly nějak příliš ostré, jako by byly vyřezané. Eddie pocítil hrůzu a obavy, když si uvědomil, proč mu to světlo připadá tak známé – stejné světlo si přeci pamatuje z toho domu na Neibolt Street číslo 29.

Klikatý blesk prořízl mraky, jasný blesk, který je přinutil přimhouřit oči. Dal si ruku na obličej a začal počítat: *Jedna... dvě... tři...* A pak se ozvalo zahřmění v jediném suchém štěknutí, exploze dělbuchu, která je srazila ještě víc dohromady.

„Ráno se v předpovědi o žádné bouřce nic nepsalo,“ řekl neklidně Ben. „V novinách psali, že bude teplo a zataženo.“

Mike studoval oblohu. Mraky na ní byly tmavé, těhotné vodou, vytlačovaly ten modrý závoj, který ještě zabíral celé nebe, když s Bilem vyšli po obědě od Denbroughů. „Blíží se rychle,“ řekl. „Takhle rychlou bouřku jsem ještě neviděl.“ A jako na potvrzení jeho slov se ozvalo znovu zahřmění.

„Jdeme,“ řekl Bill. „Eddieho hru odložíme v k-k-klubovně.“

Vydali se po cestičce, kterou si vyšlapali v posledních týdnech po tom incidentu s přehradou. Bill a Eddie šli jako první, rameny se prodírali zelení křovisek, ostatní je následovali. Vítr se opět zvedl, listy okolních keřů a stromů

zaševalily. Někde dál před nimi zachrastily bambusy jako nějaké bubny v příběhu z džungle.

„Bille?“ řekl Eddie tiše.

„Co je?“

„Možná to je jenom ve filmech, ale...“ Eddie se zasmál. „Připadá mi, jako kdyby mě někdo pozoroval.“

„No jistě, s tím p-p-počítej, že tu někde j-j-j-sou,“ řekl Bill.

Eddie se nervózně rozhlédl, stiskl v podpaží desku hry ještě pevněji a

11

Eddieho pokoj, 3:05 v noci

otevřel dveře příšeře z nějakého strašidelného kresleného seriálu.

Ve výřezu dveří stál nějaký příšerný zjev, a to mohl být jedině Henry Bowers. Henry vypadal jako mrtvola, právě se vracející z hrobu. Jeho tvář byla šamanská maska nenávisti a vraždy. Pravou ruku držel napřaženou ve výši obličeje a než stačil Eddie vůbec pořádně otevřít oči a nabrat dech, vystřelila ta ruka dopředu a s ní i blyštící se čepel nože.

Aniž by přemýšlel – na to nebyl vůbec čas; kdyby jen na chvíli zaváhal, zemřel by – přirazil Eddie dveře. Ty narazily na Henryho předloktí a odklonily dráhu letu nože do mocného bočního oblouku, jenž prolétl necelý palec od Eddieho krku.

Ozvalo se křupnutí, jak dveře přirazily Henryho paži k zárubni dveří. Z Henryho se vydralo tlumené zasténání. Ruka se mu otevřela a nůž mu z ní vypadl na podlahu. Eddie ho odkopl. Zaletěl pod televizor.

Henry se celou svojí vahou vrhl proti dveřím. Byl o padesát kilo těžší než Eddie a Eddie odletěl jako hadrový panák. Koleno se zarazil o postel a padl na ni. Henry byl v místnosti, zabouchl za sebou dveře. Otočil západkou, zatímco Eddie se posadil, oči rozšířené hrůzou, v hrdle se mu už začínalo ozývat sípání.

„Tak co, měkřejší,“ řekl Henry. Oči mu na chvíli sklouzly na podlahu, snažil se zjistit, kde je nůž. Neviděl ho. Eddie popadl jednu ze dvou lahví minerálky, stojících na nočním stolku, jež si den předtím nechal přinést. Tahle byla

plná; tu druhou vypil, než odešel do knihovny, protože měl nervy nadranc a příšerně ho páčila žába. A minerálka je dobrá na zažívám.

Když se Henrymu nepodařilo nikde zahlédnout nůž, vrhl se směrem k Eddiemu. Eddie uchopil zelenou láhev ve tvaru hrušky za hrdlo a rozbil ji o okraj nočního stolku. Minerálka vyšuměla a vystříkla po stolku, zaplavila většinu léků, které na něm stály. Henryho košile a kalhoty byly nacucané krví, čerstvou i napůl zaschlou. Pravá paže mu teď visela v nějakém podivném úhlu.

„Měkkejší zsranej,“ řekl Henry, já tě naučím házet kameny.“

Dopotácel se k posteli a sáhl po Eddiem, který si stále ještě pořádně neuvědomoval, co se vlastně děje. Od chvíle, kdy otevřel dveře, uplynulo snad půl minuty. Henry se po něm natahoval. Eddie proti němu nastavil rozeklaný spodek láhve od minerálky. Zaryl se Henrymu do obličeje, rozerval mu jednu tvář a propíchl pravé oko.

Henry ze sebe vydal bezdechý řev a potácivě začal couvat. Rozříznuté oko, z něhož tekla žlutavě bílá tekutina, mu viselo volně z důlku. Z roztržené tváře mu stříkala proudem krev. Eddieho výkřik byl hlasitější. Vstal z postele a šel k Henrymu – snad aby mu pomohl, ani vlastně nevěděl proč – a Henry se na něj znovu vrhl. Eddie udělal výpad s lahví minerálky jako s kordem a tentokrát se zubaté konce zeleného skla zaryly do Henryho levé ruky a pořezaly mu prsty. Další krev vystříkla. Henry ze sebe vydal přidušené zachroptění, zvuk skoro jako když si někdo pročišťuje hrdlo, a udeřil Eddieho pravou rukou.

Eddie odletěl dozadu a narazil na psací stůl. Padal, levá ruka zůstala nějak zkroucená pod ním a on na ni těžce dopadl. Vystřelila mu v ní příšerná bodavá bolest. Cítil, jak kost v místě té staré zlomeniny povolila a musel zatnout zuby, aby nezařval bolestí.

Mezi něj a světlo v pokoji vstoupil nějaký stín.

Henry Bowers stál nad ním, kymácel se sem a tam. Kolena se mu podlamovala. Z levé ruky mu kapala krev na Eddieho župan.

Eddie pořád držel v ruce pahýl té láhve od minerálky, a teď, když Henrymu úplně poklesla kolena, dal si láhev před sebe,

rozeklanou stranou nahoru, hrdlem ji opřel o svoji prsní kost. Henry se skácel jako padlý strom přímo na láhev. Eddie cítil jak se mu v ruce otřásla a v levé paži, kterou měl stále uvězněnou pod svým tělem, mu znovu vystřelila ta příšerná bolest. Zalila ho teplá vlna krve. Ani nevěděl zda jeho nebo Henryho.

Henry sebou škubal jako ryba na suchu. Boty mu vyklepávaly na koberci téměř synkopický rytmus. Eddie cítil jeho zkažený dech. Pak Henry ztuhnul a převalil se se na záda. Ze středu těla mu groteskně vyčnívala láhev, hrdlem směřovala do stropu, jako kdyby mu z těla vyrůstala.

„Gag,“ řekl Henry a to bylo vše. Díval se do stropu. Eddie si pomyslel, že je asi mrtvý.

Eddie bojoval s vlnami temnoty, jež se ho snažily zalít a stáhnout do bezvědomí. Zvedl se na kolena a se značným úsilím se mu podařilo postavit se na nohy. Když mu zlomená ruka vyklouzla před tělo, proběhla jím další vlna bolesti a ta mu trochu vyčistila hlavu. Sípaje a lapaje po dechu se dopotácel k nočnímu stolku. Z louže minerálky zvedl respirátor, strčil si ho do úst a stiskl. Otřásl se chutí jeho náplně a pak si dal ještě jeden šluk. Pohlédl na to tělo na koberci – tohle že je Henry? Je to možné? Bylo. Zestárlý, na krátko ostříhané vlasy spíš šedivé než černé, tělo tučné, bílé a rosolovité, ale přesto to nepochybně Henry byl. A Henry byl teď mrtvý. Konečně, po té dlouhé době, byl Henry –

„Gag,“ řekl Henry a posadil se. Ruce se mu křečovitě svíraly ve vzduchu, jako kdyby se snažily zachytit něco, co viděl jen on. Vypadlá oční bulva se mu chvěla v obličeji jako rosol, visela mu až v polovině líce. Rozhlédl se po místnosti, spatřil Eddieho, krčícího se u zdi a pokusil se povstat.

Otevřel ústa a vytekla mu z nich splaška krve. Henry se opět zhroutil.

S divoce tlukoucím srdcem se Eddie dopotácel k telefonu a podařilo se mu jen shodit ho se stolku na postel. Chňapl po něm a vytočil nulu. Telefon vyzváněl a vyzváněl.

Tak dělej, říkal si Eddie, co tam kurva dole děláš, onanuješ? Dělej, proboha, ber ten zasranej telefon!

Telefon vyzváněl a vyzváněl. Eddie nespouštěl zraky z Henryho, jako kdyby čekal, že se každou chvíli opět postaví na nohy. Krev. Můj bože, tolik krve.

„Recepce,“ řekl konečně nějaký rozespalý, rozmrzlý hlas.

„Spojte mi pokoj pana Denbrougha,“ řekl Eddie. „Ale rychle, prosím.“ Druhým uchem naslouchal, zda neuslyší něco z vedlejších pokojů. Jak byli vlastně hlasití? Přijde někdo zabouchat na dveře a zeptat se, zda je všechno v pořádku?

„Vážně chcete, abych vás spojil?“ zeptal se recepční. „Je deset minut po třetí hodině.“

„Ano, *spojte* mě!“ Eddie téměř vykřikl. Ruka, kterou držel sluchátko, se mu třásla v nezadržitelné křeči. Druhá ruka byla ohniskem nepříjemně bodavé bolesti. Nepohnul se Henry zase? Ne, určitě ne.

„Dobře, dobře,“ řekl recepční. „Uklidněte se, příteli.“

Ozvalo se cvaknutí a pak bzučivý tón telefonu, vyzvánějícího na pokoji. *Ber to, Bille, ber to, b –*

A náhle ho napadlo něco úděsného, co se docela klidně mohlo stát. Co když šel Henry nejdřív do Billova pokoje? Nebo Richieho? Benova? Beverly? Nebo co když šel Henry nejdřív do knihovny? Každopádně *někde* už byl; a kdyby už někdo Henryho takhle nepoznamenal, ležel by tu teď mrtvý na podlaze Eddie, z prsou by mu čouhal vystřelovací nůž stejným způsobem, jako teď vyrůstá Henrymu z prsou ta láhev od minerálky. A co když Henry už navštívil všechny ostatní, zastihl je rozespalé, stejně jako jeho? Co když jsou všichni už mrtví? A to bylo tak šílené pomýšlení, že Eddie byl přesvědčen, že okamžitě začne křičet, jestliže teď hned nebude v Billově pokoji nikdo brát telefon.

„Velký Bille, prosím tě,“ šeptal Eddie. „Prosím tě, člověče, buď tam.“

Telefon někdo zvedl a ozval se Billův hlas, nějak neobvykle ostražitý. „H-h-haló?“

„Bille,“ řekl Eddie... téměř mumlal. „Díky bohu, Bille.“

„Eddie?“ Billův hlas se na chvíli ztišil, mluvil k někomu, říkal mu, kdo volá. Pak se opět ozval hlasitě. „C-c-co se děje, E-E-Eddie?“

„Henry Bowers,“ řekl Eddie. Opět pohlédl na to tělo na podlaze. Nezměnilo nějak polohu? Tentokrát už bylo obtížnější, aby přesvědčil sám sebe, že ne. „Bille, on sem přišel... a já jsem ho zabil. Měl nůž. Myslím...“ Ztišil hlas. „Myslím, že to je ten stejný nůž jako měl tenkrát. Ten den, co

jsme vlezli do kanálů. Vzpomínáš si?“

„V-v-vzpomínám,“ řekl Bill pochmurně. „Eddie, teď p-p-poslouchej. Jdi prosím tě

12

Lada, 1:55 odpoledne

d-d-dozadu říci Benovi, ať s-s-sem přijde.“

„Dobře,“ řekl Eddie a hned odběhl. Blížili se už k mýtině. Po zatažené obloze hřměly hromy a ve zvedajícím se větru šustily křoviny kolem nich.

Ben k němu došel, jakmile vyšli na mýtinu. Padací dveře do klubovny byly otevřené, pod nimi se černala neskutečná díra temnoty uprostřed zeleně. Řeku teď bylo slyšet zcela zřetelně a Billa náhle napadlo s bláznivou jistotou, že tento zvuk na tomto místě teď slyší naposledy ve svém dětství. Zhluboka nabral dech, nasál pach vody, vzduchu a spáleniny ze skládky, z níž stoupal k nebi proužek kouře jako z nějakého vulkánu, který se nemůže rozhodnout, zda má vybuchnout či ne. Spatřil hejno ptáků, přelétajících od náspu železniční tratě k sídlišti Old Cape. Vzhlédl na vařící se mračna.

„Co je?“ zeptal se Ben.

„Proč se n-n-nepokusili nás chytit?“ zeptal se Bill. „Jsou někde t-t-tady. To m-m-má Eddie pravdu. Já j-j-je tu *cítím*.“

„Jo,“ řekl Ben. „Já myslím, že ti jsou tak pitomí, že si určitě myslí, že jdeme zpátky do klubovny. Že nás tu budou mít jako v pasti.“

„M-m-možná,“ řekl Bill a začal náhle mít bezmocný vztek na to svoje koktání, které mu znemožňovalo rychlejší hovor. Možná to stejně byly věci, jež by tak jako tak nebyl schopen vyslovit – jak má pocit, že je téměř schopen dívat se na svět očima Henryho Bowerse, jak má pocit, že i když jsou každý na opačné straně, že jimi manipulují jako figurkami nějaké rozdílné síly, že si ale vlastně jsou s Henrym velmi blízko.

Henry od nich čekal, že se mu postaví a budou s ním bojovat.

To od nich čekalo, že se mu postaví a budou s ním bojovat.

A že budou zabiti.

Hlavu mu náhle naplnila exploze bílého světla. Stanou se

oběťmi zabijáka, který sužuje Derry od chvíle, kdy zabil jeho bratra – oni všichni. Jejich těla se možná najdou, možná nenajdou. Všechno to záleží na okolnosti, zda To bude nebo nebude Henryho chránit – a v menší míře i Krkavce a Viktora. *Ano. Navenek, pro zbytek města, budeme oběťmi toho zabijáka. A konečně je to pravda, nějakým komickým způsobem to je vlastně pravda. To nás chce mrtvé. Henry je jen nástrojem, který to má provést, aby To nemuselo vystoupit. Já budu asi první – Beverly a Richie snad ostatní podrží, nebo Mike, ale Stan má strach, a asi i Ben, i když si myslím, že ten je silnější než Stan. A Eddie má zlomenou ruku. Proč je vlastně sem dolů vedu? Proč to dělám?*

„Bille?“ zeptal se Ben úzkostně. Stáli u klubovny a ostatní se k nim teď přidali. Opět se ozvalo zahřmění a okolní křoviska se teď pohybovala s větší naléhavostí. V bouřkovém šeru se ozývalo šustění těch bambusů.

„Bille –“ Tentokrát to byl Richie.

„Pssst!“ Stáli v neklidném tichu před jeho planoucíma očima.

Zíral do porostu, na cestičku vinoucí se mezi křovisky ke Kansas Street a pocítil, jak mu v hlavě něco přeskočilo na jiný stupeň, jako na nějakou jinou rovínu; měl pocit, jako kdyby mu myšlenky přinášel nějaký šílený proud intuice – jako kdyby mu přinášel všechno.

Na jednom konci je George, na druhém já a moji kamarádi. A pak se to zastaví

(zase)

zase, ano, zase, protože takhle se to dělo vždycky, vždycky na konci musí být nějaká oběť, nějaká strašná událost, aby se to zastavilo, nevím, jak tohle vím, ale vím to... a oni... oni...

„Oni to d-d-dopustí,“ zamumlal Bill a zíral rozšířenýma očima na stěží viditelnou stezku mezi křovisky. „J-j-jasně že to d-d-dopustí.“

„Bille?“ řekla Beverly prosebně. Z jedné strany měla Stana, malého a upraveného v modré košili s krátkými rukávy a plátěných kalhotách. Z druhé strany měla vedle sebe Mika, který se upřeně díval na Billa, jako kdyby mu četl myšlenky.

Oni to dopustí, vždycky to dopustí, a všechno se pak uklidní, všechno půjde dál, To... To...

(bude spát)

bude spát... nebo přezimuje jako medvěd... a pak začne znovu, a oni to vědí... lidé to vědí... vědí, že to tak musí být, aby To mohlo existovat.

„V-v-v-v-v -“

Ach, proboha, proboha, tlačí pěsti proboha na ty sloupy zbav mne toho na ty sloupy a přesto tvrdí ach bože, křiste pane PROSÍM AŽ JSEM SCHOPEN MLUVIT!

„V-v-vzal j-j-jsem v-v-vás s-s-sem, p-p-protože ž-ž-žádné m-m-místo n-n-není b-b-bezpečné,“ řekl Bill. Ze rtů mu stékaly sliny, otřel si je hřbetem ruky. „D-D-Derry je To. R-r-rozumíte?“ Rozhlížel se po nich; trochu ucouvli, oči měli lesklé, téměř opalizující strachem. „D-D-Derryje T-T-To! Ať p-p-půjdeme k-k-kamkoliv, oni n-n-nebudou n-n-nic v-v-vidět, oni n-n-nebudou nic s-s-slyšet, oni n-n-nebudou nic v-v-vědět.“ Pohlédl na ně prosebně. „C-c-copak n-n-nevidíte že j-j-je to t-t-tak? Teď už se m-m-můžeme jen p-p-pokusit d-d-dokončit, co jsme z-z-začali.“

Beverly spatřila pana Rosse, jak vstává, hledí na ni, skládá si noviny a prostě vchází do domu. *Nebudou nic vidět, nebudou nic slyšet, nebudou nic vědět. A můj otec*

(sundej si ty kalhoty, děvko).

ten ji chtěl zabít.

Mike si vzpomněl na oběd u Billa. Billova matka byla ve svém světě snů, zdálo se, že je ani nevidí, četla nějaký román od Henryho Jamese, zatímco kluci si dělali sendviče a pak je v koutě ve stoje hltali. Richie zase myslel na čistý, ale vlastně úplně prázdný dům Stanových rodičů. Stan byl trochu překvapený; jeho matka vždycky v poledne bývala doma. A když se třeba stalo, že někam musela odejít, nechala vždycky na stole lísteček se vzkazem, kde ji lze zastihnout. Ale dnes tu nebyl žádný vzkaz. Auto bylo pryč a to bylo všechno. „Možná jela nakupovat se svojí kamarádkou Debbí,“ řekl Stan a trochu se mračil. Dal se do přípravy sendvičů s vajíčkovým salátem. Richie na to zapomněl. Až teď si vzpomněl. Eddie myslel na svoji matku. Když si bral tu hru, neuslyšel nic z obvyklých připomínek: *Bud' opatrný Eddie, kdyby přšelo, tak se někam schovej, ne abys hrál nějaké nebezpečné hry, Eddie.* Ani se ho nezeptala na respirátor, neřekla mu, kdy má přijít domů, nevarovala ho před „těmi hrubiány co si s nimi hraješ“. Prostě se jen dál dívala na ten

svůj televizní seriál, jako kdyby neexistoval.

Jako kdyby neexistoval.

Stejná myšlenka se teď honila v hlavách všech: dnes, někdy mezi ránem a polednem se prostě stali duchy.

Duchy.

„Bille,“ řekl Stan chraplavě, „co kdybychom to vzali napříč? Přes Old Cape?“

Bill zavrtěl hlavou. „M-m-myslím že n-n-ne. Chytili by n-n-nás v těch b-b-bambusech... v b-b-bahnu... nebo by v Kenduskeag b-b-byly o-o-opravdové p-p-pirani... n-n-nebo n-n-něco j-j-jiného.“

Každý z nich si představoval různé verze se stejným koncem. Ben viděl křoviska, z nichž se náhle stanou masožravé rostliny. Beverly zase viděla létající pijavice, jako ty, co vyletěly z té staré ledničky. Stan viděl, jak se z té bažiny v bambusovém háji vynořují živé mrtvolky dětí, které tam stáhla ta bájná bezedná bažina. Mike Hanlon si představoval nějaké jurské malé hádky, kteří mají ústa plná zubů jako pilky, vylézající ze zahnívajících pařezů, jak je napadají a rozkousávají je na kusy. Richie viděl Plíživé oko, stékající na ně, když běží podél železničního náspu. A Eddie viděl, jak šplhají do srázu k Old Cape, a když pohlédnou nahoru, vidí tam stát toho malomocného, odpadají z něj kusy hnijícího masa, plné brouků a larev, a čeká na ně.

„Kdyby se nám nějak podařilo vypadnout z města...“ zamumlal Richie a trhl sebou, když se ozvalo další ostré zapraskání hromu. Začaly padat první kapky deště – zatím jen jednotlivé, ale brzy se asi pořádně rozprší, nebo se roztrhne a spustí pořádný liják. Klid toho dne byl teď definitivně fuč, jako kdyby vlastně ani žádný nebyl. „Byli bychom v bezpečí, jen kdyby se nám povedlo z tohoto zasraného města vypadnout.“

Beverly začala říkat: „Píp pí!“ A pak z hustého křoví přiletěl kámen a zasáhl Mika ze strany na hlavě. Mike se zapotácel, z hustých kudrn vlasů mu začala téci krev, kdyby ho Bill nezachytil, upadl by.

„Já vás naučím házet šutráky!“ donesl se k nim posměšný hlas Henryho Bowerse.

Bill viděl, jak se všichni rozhlízejí, oči vyděšeně, připraveni rozběhnout se do šesti různých směrů. A k tomu kdyby došlo,

to by byl opravdu konec.

„B-B-Bene!“ řekl ostře.

Ben na něj pohlédl. „Bille, musíme utéci. Oni –“

Z křoví vyletěly další dva kameny. Jeden zasáhl Stana do stehna. Vykřikl, spíš překvapením než bolestí. Druhý zasáhl Beverly. Odrazil se na zem a skutálel se do klubovny.

„V-v-vzpomínáte si, j-j-jak jsme t-t-tady byli p-p-první den?“ překřikoval Bill burácení hromu. „K-k-když skončila š-š-škola?“

„Bille –“ vykřikl Richie.

Bill ho panovačným pohybem ruky umlčel; oči měl i dál upřené na Bena, tím pohledem ho přibíjel k zemi.

„Jasně,“ řekl Ben a zoufale se snažil dívat se zároveň na všechny strany. Křoviska se teď všechna divoce zmítala a tančila v jakémisi běsnícím příboji.

„To p-p-potrubí,“ řekl Bill. „P-p-přečerpávací s-s-stanice. T-t-tam m-m-musíme jít. Ved' nás tam!“

„Ale –“

„V-v-ved' nás t-t-tam!“

Z křoví vyletěla záplava kamenů a Bill na malou chvíli zahlédl obličej Viktora Crisse, nějak vyděšený, omámený a zároveň těkavý. Pak ho do lícní kosti zasáhl kámen a tentokrát ho zase musel chytit Mike, aby nespádl. Na chvílku přestal vidět. Tvář mu úplně znečitlivěla. Pak se mu do ní začal cit vracet bodavou bolestí a on cítil, jak mu po tváři stéká krev. Sáhl si na ni, nahmatal bolestivou bouli, jež se mu tam tvořila, podíval se na krev na ruce a otřel ji do kalhot. Vlasy mu divoce vlály ve zvedajícím se větru.

„Já tě naučím házet šutráky, ty jeden koktávej sráči!“ Henry se napůl chechtal a napůl ječel.

„Ved' nás t-t-tam!“ zařval Bill. Ted' už pochopil, proč poslal Eddieho pro Bena; musí teď tam do té přečerpávací stanice, *právě do této*, a jen Ben ví přesně, která to je – byly podél Kenduskeag v nepravidelných rozestupech. „T-t-to je to m-m-místo! Tudy se t-t-tam leze! Tudy se d-d-dostaneme k T-T-Tomu!“

„Ale Bille, to přeci nemůžeš *vědět!*“ křičela Beverly.

Vykřikl na ni hněvivě – na všechny: „Já to *vím!*“

Ben ještě chvíli stál, olizoval si rty a díval se na Billa. Pak vyrazil přes mýtinu směrem k řece. Přes nebe se svezl klikatý

blesk, purpurově bílý, doprovázený zapraskáním hromu, při němž Billovi podklesla kolena. Kolem nosu mu prolétl kámen velikosti pěsti a zasáhl Bena do zadku. Ten vyjekl bolestí a chytil se za zasažené místo.

„*Ho ho, tlustochu!*“ zaječel Henry stejným hlasem jako předtím. Křoví zachrastilo a Henry se z něj vynořil právě v okamžiku, kdy propagační kapky deště přešly do pravidelného lijáku. Po nakrátko ostříhaném trávníku vlasů, přes obočí a dolů po tvářích mu stékala voda. Odporný škleb mu odhaloval všechny zuby. „Já tě naučím házet ka –“

Mike zvedl jeden z odřezků prken, které tu zůstaly, když stavěli střechu klubovny, a hodil ho po něm. Prkno se ve vzduchu dvakrát převrátilo a dopadlo Henrymu na čelo. Zařval, jednou rukou se rychle chytil za čelo jako v gestu člověka, který právě dostal nějaký dobrý nápad, a tvrdě dosedl na zem. „*U-u-utíkejte!*“ vykřikl Bill. „*Z-z-za Benem!*“ Křoví zapraskalo, a když se zbytek Smolařů rozběhl za Benem, vynořili se i Viktor a Krkavec, Henry se postavil na nohy a honička začala.

I později toho dne, když už bylo po všem, mohl si Ben vybavit jejich útěk křovisky jen útržkovitě. Vzpomínal si, jak ho pleskaly přes obličej větve, obtížené kapkami deště, polévaly ho studenou vodou; vzpomínal si, že blesky a hromobití téměř neustávaly, a také si vzpomínal, že Henryho výzvy, aby se vrátili a bojovali, jakoby splývaly s šuměním Kenduskeag, které se přibližovali. Kdykoliv zpomalil, strkal ho do zad Bill, aby ho popohnal.

Co když to nenajdu? Co když právě tuhle přečerpávací stanici nenajdu?

Začínal mu docházet dech, v hrdle ho pánilo a cítil v něm chuť krve. V boku ho píchalo. Zadek ho v místě, kam ho zasáhl kámen, příšerně bolel. Beverly říkala, že ji Henry se svými kumpány chtěl zabít a Ben tomu teď už věřil.

Doběhl ke břehu Kenduskeag tak náhle, že skoro sletěl dolů. Podařilo se mu udržet rovnováhu, ale pak se břeh, podemletý jarním táním, pod ním utrl a on stejně letěl dolů, jel po zádech až do vody, košile se mu vyhrnula a celá záda měl zmazaná bahnem. Bill sjel za ním dolů a pomohl mu na nohy.

Ostatní jeden po druhém začali vykukovat z křovin, visících

nad břehem. Poslední byli Richie a Eddie, Richie měl jednu ruku kolem pasu Eddieho, padající brýle mu visely až na konci nosu.

„K-k-kam?“ křičel Bill.

Ben se podíval nejprve doleva a pak doprava, bylo mu jasné, že nemá moc času. Řeka už byla trochu vzdutá a temné nebe dávalo její hladině nebezpečně olovnatě šedivou barvu. Břehy byly plné různého porostu a pahýlů stromů. Za sebou slyšel Eddieho sípání.

„K-k-kam?“

„Já ne –“ začal říkat a pak spatřil ten spadlý strom s jeskyňkou ve vyvrácených kořenech. Tady se ten první den schovával. Zdřímnul si, a když se probudil, slyšel Billa a Eddieho, jak si hrají. Pak ti velcí kluci přišli... uviděli... a zvítězili. *Tak čau, hoši, to byla fakt na houby přehrada, bez ní vám bude lip.*

„Támhle!“ vykřikl. „Tudy!“

Opět se zablesklo a tentokrát už Bill ten blesk i slyšel, bylo to bzucení jako z přetíženého transformátoru. Uhodil do stromu a ten klikatý modrobílý elektrický výboj ho rozštípl na třísky jako párátko pro nějakého obra z pohádky. Strom spadl s praskotem do vody, rozstříkl ji vysoko na všechny strany. Ben ucítil něco horkého a divokého. U kmene vyvráceného stromu se pohybovala nějaká ohnivá koule, zazářila ještě jasněji a najednou zmizela. Ozval se praskot zahřmění, ale ne nad nimi, nýbrž *kolem nich*, jako kdyby stáli právě uprostřed toho zahřmění. Déšť teď padal v nepřetržitých provázcích.

Bill ho šťouchl do zad, probudil ho z jeho ohromného rozjímání nad tím, co vidí. „U-U-UTÍKEJ!“

Ben utíkal, klopytal těsně vedle vody, vlasy mu padaly do obličeje. Doběhl k tomu stromu – ta malá jeskyňka v kořenech už nebyla – přešel jeho kmen, ruce a předloktí si poškrábal o jeho kůru.

Bill a Richie podávali přes kmen Eddieho, kterého na druhé straně chytal Ben. Oba se svalili na zem. Eddie zaúpěl.

„Jsi v pořádku?“ vykřikl Ben.

„Snad jo,“ křikl na něj Eddie a vstával. Snažil se vytáhnout z kapsy respirátor a téměř ho upustil. Ben mu ho chytil a Eddie mu věnoval vděčný pohled, když si respirátor strkal do úst a mačkal ho.

Přelezli Richie, Stan a pak Mike. Bill vysadil na strom Beverly a Ben s Richiem ji chytali na druhé straně, když slézala, vlasy měla spleené a původně modré džíny teď měla úplně černé.

Jako poslední vylezl na strom Bill a přehodil nohy na druhou stranu. Spatřil Henryho a ty dva další, jak se k nim řekou blíží, a jak se spouštěl na druhé straně dolů, křičel: „K-kameny! Házejte kameny!“

Kamenů tu na břehu řeky byly všude kolem spousty a vyvrácený strom byl vynikající barikádou. Netrvalo ani vteřinu nebo dvě a všichni pálili kamením na Henryho a jeho kumpány. Ti doběhli už skoro ke stromu; stali se snadným terčem. Byli teď hnáni zpátky, ječeli bolestí a vzteky, jak je kameny zasahovaly do obličejů, prsou, paží i nohou.

„Nauč nás, jak se házou šutrčky!“ křičel Richie a poslal kámen velikosti slepičího vejce na Viktora. Zasáhl ho do ramene a odrazil se přímo vzhůru do vzduchu. Viktor zavyl. „Povídám... povídám... pojď nás to naučit, chlapče! My jsme moc učenliví!“

„Jeee-ááá!“ křičel Mike. „Tak jak se vám to líbí? Jak se vám to líbí?“

Odpovědi se nedočkal. Ustupovali, až byli z dostřelu, a tam se pak shlukli. O chvíli později se začali škrabat nahoru po břehu, klouzali a padali na mokré zemi, která už byla protkána potůčky dešťové vody, zachycovali se větví, aby udrželi rovnováhu.

Zmizeli v porostu.

„Chtějí nás obejít, Velký Bille,“ řekl Richie a posunul si brýle na nose.

„To je v p-p-pořádku,“ řekl Bill. „P-p-pojď, Bene. My jdeme za t-t-tebou.“

Ben se brodil po břehu, občas se zastavoval (čekal, že každou chvíli na něj odněkud skočí Henry s těmi dvěma výtečníky), když vtom spatřil tu přečerpávací stanici necelých dvacet metrů dál u řečiště. Ostatní šli v závěsu za ním. Na druhém břehu viděli další válce, jeden dost blízko, druhý asi čtyřicet metrů proti proudu. Z obou vytékaly proudy kalné vody do Kenduskeag, ale z potrubí pod válcem na této straně vytékal jen tenký pramínek. A také nehučel, jak zaznamenal Ben. Strojní zařízení je rozbité.

Pohlédl na Billa zamyšleně... a také trochu ustrašeně.

Bill hleděl na Richieho, Stana a Mika. „M-m-musíme odsunout ten p-p-poklop,“ řekl. „P-p-pomozte mi.“

Na poklopu byla držadla, ale déšť je činil kluzkými, poklop byl mimoto velmi těžký. Ben se postavil vedle Billa a ten trochu posunul ruce, aby mohl zabrat i Ben. Uvnitř bylo slyšet kapání vody – nepříjemně se rozléhající zvuk, jako když voda kape do studně.

„TEĎ!“ vykřikl Bill a všech pět najednou zabralo. Poklop se s ošklivým zaskřipáním pohnul.

Beverly se chytila vedle Richieho a Eddie také přidal svoji zdravou ruku.

„Raz, dva, tři, teď!“ řekl Richie. Poklop se odsunul o další kousek. Bylo už vidět srpek temnoty vevnitř.

„Raz, dva, tři, teď!“

Srpek se zvětšil.

„Raz, dva, tři, teď!“

Ben tlačil, až mu před očima běhala červená kola.

„Ustupte!“ zakřičel Mike. „Už padá, pozor, už padá!“

Odstoupili od válce a sledovali, jak se ten velký kruhový poklop pomalu převažuje a pak padá. Vytlačil do mokré země díru a dopadl obráceně, jako nějaký obrovský oplatek. Z jeho teď obnaženého povrchu spodní strany se rozeběhli do všech stran do trávy různí podezřelí brouci. i

„Uf,“ řekl Eddie.

Bill nakoukl dovnitř. Kovové prstence žebříku klesaly do kruhové louže černé vody, na jejíž povrch teď dopadaly kapky deště. Uprostřed stálo tiché čerpadlo, napůl utopené ve vodě. Viděl, že voda do čerpací stanice přitéká ústím přítokového potrubí a se srdcem v kalhotách si pomyslel: *Tam musíme jít. Přesně tam.*

„Eddie. Z-z-zavěs se na mě.“

Eddie na něj nechápavě pohlédl.

„N-n-normálně na záda. Chytneš se z-z-zdravou rukou.“ Ukázal mu jak.

Eddie už chápal, ale váhal.

„Dělej,“ štěknul Bill. „Za chvíli jsou t-t-tady!“

Eddie se pověsil Billovi kolem krku; Stan a Mike ho vysadili, takže se mohl Billovi nohama zaháknout kolem pasu. Když se Bill přehoupl přes ústí válce, spatřil Ben, že

Eddie má oči pevně zavřené.

I přes ten déšť slyšel ještě jiné zvuky: praskání větví a hlasy. Henry, Viktor a Krkavec. Útok té nejhnusnější kavalerie na světě.

Bill se zachytil drsného betonového ústí válce a opatrně začal krok po kroku sestupovat. Kovové prstence byly kluzké. Eddie se ho držel téměř křečovitě a Bill si pomyslel, že má jedinečnou možnost zjistit, jak to vlastně je s tím Eddieho astmatem.

„Mám strach, Bille,“ zašeptal Eddie.

„J-j-já taky.“

Pustil betonový okraj a chytil se prvního prstence. Přestože Eddie ho skoro škrtl a on měl pocit, že je ještě mnohem těžší než ve skutečnosti, Bill se na chvíli zastavil, podíval se na Kenduskeag, na Lada, na běžící mraky. Nějaký hlas v něm uvnitř – ne žádný poděšený hlas, prostě jen realistický – mu říkal, aby se dobře rozhlédl pro případ, že tento svět už nikdy neuvidí.

A tak se rozhlédl, a pak začal sestupovat s Eddiem, zavěšeným na svých zádech.

„Já už se neudržím,“ vyrazil ze sebe Eddie.

„Už n-n-nebudeš ani m-m-muset,“ řekl Bill. „Už jsme skoro d-d-dole.“

Jedna noha se mu ponořila do studené vody. Hledal další prstenec a našel ho. Pod ním byl ještě jeden a tím žebřík končil. Stál po kolena ve vodě vedle čerpadla. Přidřepl, otrásl se, když mu studená voda promáčela kalhoty, a spustil Eddieho. Zhluboka se nadechl. Puch tu nebyl nijak silný, ale ulevilo se mu, že už nemá kolem krku škrtící Eddieho paži.

Pohlédl nahoru do ústí válce. Bylo asi tři metry nad ním. Všichni tam kolem něj stáli a dívali se dolů. „Polezte!“ zakřičel. „P-p-po jednom! Rychle!“

První lezla Beverly, lehce ručkovala dolů, po ní se spouštěl Stan. Ostatní je následovali. Poslední lezl Richie, ještě se na chvíli zastavil, aby zjistil, jak daleko jsou Henry a jeho kamarádi. Podle hluku, který dělali, se mu zdálo, že jsou asi kousek nalevo od čerpací stanice, ale určitě zase ne tak daleko, aby to pro ně znamenalo nějakou naději.

A právě v ten okamžik zařval Viktor: „Henry! Táhle! Tozier!“

Richie se otočil a spatřil, jak se k němu řítí. Viktor jako první... ale pak ho Henry odstrčil tak divoce, až Viktor padl na kolena. Henry měl v ruce nůž, parádní, opravdový zabiják. S čepele mu stékaly kapky vody.

Richie se podíval dolů do válce, spatřil Bena a Stana, jak pomáhají Mikovi ze žebříku, a zasunul se dovnitř. Henry pochopil, co dělá a zařval na něj, Richie, bláznivě se chechtaje, zvedl levou paži, ohnul ji do pravého úhlu směrem nahoru a sevřel ruku v pěst v snad nejstarším gestu na světě. A aby to Henrymu stoprocentně došlo, zvedl ještě prostředník.

„*Tam dole chcípnete!*“ zařval Henry.

„*A že ne!*“ vykřikl Richie se smíchem. Děsil se toho sestupu do téhle betonové hubice, ale nedokázal se přestat smát. Svým hlasem irského policajta zahlaholil: „Úplná jasňačka, Irčany štěstí nevopustí *nikdy*, přáteli můj milý!“

Henry uklouzl na mokré trávě a rozplácl se na zadku necelých šest metrů od místa, kde stál Richie s rukama na horním prstenci žebříku, zapuštěného do vnitřku šachty čerpací stanice, a vyčuhovala mu z ní hlava a prsa.

„*Hej, banánová šlupko, pěkně ti to klouže!*“ vykřikl triumfálně Richie a pak sjel dolů do šachty. Železné prstence byly kluzké a jednou skoro sletěl. Pak ho chytili Mike a Bill a on stál po kolena ve vodě s ostatními, v kruhu kolem čerpadla. Celý se třásl, bylo mu zároveň horko i zima, ale pořád ještě nedokázal přestat se chechtat.

„Teda, Velký Bille, škoda že si ho neviděl, blbečka jednoho, ten tam leží ještě teď roztaženej jako žába –“

Nahoře v kruhovém otvoru se objevila Henryho hlava. Po celém obličejí měl škrábance od větví a ostružin. Ústa se mu pohybovala, v očích měl plameny.

„Tak je to jasný,“ zařval na ně dolů. Jeho slova dutě rezonovala uvnitř betonové šachty, ale trochu jinak než ozvěnou. „Tak sem tady. Teď vás dostanu.“

Přehodil jednu nohu dovnitř, nahmatal jí první přičku a přehodil druhou nohu.

Bill řekl nahlas: „Až b-b-bude dost b-b-blízko dole, všichni po n-n-něm. Stáhnout ho. A p-p-potopit. J-j-jasný?“

„Jasný, šéfe,“ řekl Richie a předvedl třesoucí se rukou zasalutování.

„Jasná věc,“ řekl Ben.

Stan mrknul na Eddieho, který vůbec nechápal, co se děje – mimo toho, že se mu zdálo, že Richie se zbláznil. Chechtal se jako šílenec, zatímco Henry Bowers – ten obávaný Henry Bowers – se chystal slézt dolů a všechny je tu pobít jako nějaké krysy.

„Připraveni, Bille!“ zvolal Stan.

Henry strnul na třetí příčce. Přes rameno se podíval dolů na Smolaře. A snad poprvé se mu v obličejí objevila nejistota.

Eddie to konečně pochopil. Když by chtěli lézt sem dolů za nimi, tak by museli jeden po druhém. Bylo to moc vysoko, takže skákat se nedá, zvlášť když přímo pod šachtou je to čerpadlo, a mimoto jsou tady oni, jejich tady sedm a čekají na ně v kruhu.

„Tak p-p-polez, Henry,“ řekl Bill mile. „Na co č-č-čekáš?“

„Jasně,“ přidal si Richie. „Mlátíš přeci rád malé děti, ne? Tak pojď, Henry.“

„Čekáme na tebe, Henry,“ řekla sladce Beverly. „asi se ti to tu nebude líbit, ale jestli chceš, tak polez.“

„Pokud ovšem nejsi slepice podělaná,“ dodal Ben. Začal ze sebe vydávat kvokání, Richie se k němu okamžitě přidal a brzy kvokali už všichni. Ponižující kdákání se neslo nad vlhkými, mokvajícími stěnami šachty. Henry na ně hleděl, v levé ruce svíral nůž, jeho obličej měl barvu červených cihel. Vydržel to necelé půl minuty a pak se zase začal soukat ven. Smolaři za ním posílali mňoukání a urážky.

„S-s-stačí,“ řekl Bill. Mluvil teď tiše. „Musíme t-t-támhle do toho k-k-kanálu. Rychle.“

„Proč?“ zeptala se Beverly, ale Bill se ani neobtěžoval jí odpovědět. Nahoře se znovu objevil Henry a házel dolů kámen velikosti fotbalového míče. Beverly zaječela a Stan stačil s výkřikem strhnout Eddieho ke stěně. Kámen dopadl na rezavý kryt čerpadla s muzikálním zabubnováním. Odrazil se doleva a dopadl na betonovou stěnu, snad deset centimetrů vedle Eddieho. Úlomek betonu ho udeřil do tváře. Kámen spadl se šplouchnutím do vody.

„R-r-rychle!“ křiknul znovu Bill a všichni se shromáždili před přítokovým kanálem. Měl průměr asi půldruhého metru. Bill tam zahnal jednoho po druhém (hlavou mu bleskla taková cirkusová scéna – jak z malého auta vystupují velcí

klauni – bleskla jen jako nějaký meteor; o mnoho let později měl podobnou scénu použít v knížce s názvem *Černé peřeje*) a sám se tam zasunul jako poslední, když se ještě stačil vyhnout dalšímu kameni. Dolů jich teď začalo padat víc, většina zasahovala kryt čerpadla a odrážela se od něj na všechny strany.

Když kamení přestalo padat, Bill vykoukl a spatřil, jak Henry se znovu pokouší sestupovat do žebříku, tentokrát velmi rychle. „N-n-na něj!“ křikl na ostatní. Richie, Ben a Mike se vyhrnuli za Billem. Richie se natáhl nahoru a chytil Henryho za kotník. Henry zaklel a zatřásl nohou, jako kdyby se snažil setřepat nějakého malého psa s velkými zuby – třeba teriéra nebo nějakého pekinéze. Richie se chytil příčky žebříku, vylezl trochu výš a podařilo se mu zabořit zuby do Henryho kotníku. Henry zaječel a okamžitě se začal opět vysunovat ven. Jedna teniska se mu vyzula a spadla do vody, kam zahučela bez jakéhokoliv zvuku.

„Von mě kousnul!“ ječel Henry. „Kousnul mě! Ten čurák mě kousnul!“

„Nojo, naštěstí jsem letos na jaře dostal injekci proti tetanu!“ odpověděl mu Richie.

„Umlaťte je!“ Henry zuřil. „Umlaťte je, kurvy, vybombardujte je až do kamenného věku, vymlaťte jim mozky!“

Začaly létat další kameny. Smolaři zase rychle zalezli do kanálu. Mika zasáhl do paže menší kámen, rychle se za ni chytil, kroutil se a svíjel, dokud bolest nezačala polevovat.

„Je to nerozhodně,“ řekl Ben. „Oni nemohou sem a my zase nemůžeme ven.“

„My t-t-taky v-v-ven nepolezeme,“ řekl tiše Bill, „a vy v-v-všichni to v-v-víte. M-m-my už nikdy n-n-nevylezeme v-v-ven.“

Hleděli na něj, v očích bolest a strach. Nikdo nic neřekl.

Dolů k nim se nesl Henryho hlas, běsnící vztekem, avšak snažící se znít posměšně: „My tady klidně můžeme čekat třeba celý den, blbečci!“

Beverly se otočila a hleděla do hloubky vstupního kanálu. Světlo v něm rychle mizelo a tak nic moc neviděla. Viděla jen betonový tunel do spodní třetiny naplněný protékající vodou. Bylo jí teď nějak víc, než když sem vlezli poprvé, uvědomila

si; to bude asi tím, že to čerpadlo nefunguje a do řeky vytéká jen část celkového přítoku. Cítila, jak jí stoupá do hrdla klaustrofobie a pokožka se jí mění na něco, co na omak připomíná flanel. Jestli bude voda stoupat takhle rychle, utopí se tu.

„Bille, co budeme dělat?“

Pokrčil rameny. To říkalo všechno. Ano, musí; co jiného jim zbývá? Nechat se zabít Henrym, Viktorem a Krkavcem v Ladech? Nebo něčím jiným – možná ještě horším – ve městě? To teď pochopila velmi rychle; v tom jeho pokrčení ramen nebylo žádné koktání. Bude pro ně lepší, když půjdou navštívit To. Utkat se s ním čestně jako při rvačce v nějaké kovbojce. Statečně.

Richie řekl: „A co ten rituál, jak jsi nám o něm říkal, Velký Bille? Ten v té knížce z knihovny?“

„Chüü,“ řekl Bill a trochu se usmál.

„Chüü,“ přikývl Richie. „Ty kousneš do jazyku To a To kousne zase do tvého jazyku, ne?“

„S-s-správně.“

„A pak vyprávíš vtipy.“

Bill přikývl.

„To je zvláštní,“ řekl Richie, hledě do černého tunelu. „Nevzpomínám si teď ani na jeden.“

„Ani já,“ řekl Ben. Na prsou se mu usadil strach, tak těžký až ho dusil. Cítil, že jediná věc, která mu zabraňuje aby si sednul do té vody a začal brečet jako malé dítě – nebo prostě zešlel – je Billův klid, jistota jeho přítomnosti... a Beverly. Cítil, že by raději zemřel, než dal před Beverly najevo, jaký má strach.

„Ty víš, kam tohle potrubí vede?“ zeptal se Billa Stan.

Bill zavrtěl hlavou.

„A víš, jak najdeme To?“

Bill opět zavrtěl hlavou.

„To poznáme, až budeme blízko,“ řekl Richie náhle. Zhluboka se nadýchl. „Když to stejně musíme udělat, tak jdeme hned teď.“

Bill přikývl. „J-j-já půjdu p-p-první. Za m-m-mnou Eddie. Ben. Beverly. Stan. Mike. T-t-ty půjdeš p-p-poslední, Richie. Každý b-b-bude držet rukou t-t-toho před s-s-sebou za r-r-rameno. B-b-bude tam t-t-tma.“

„Tak vylezete?“ zařval na ně dolů Henry Bowers.

„Někde určitě vylezeme,“ zamumlal Richie. „Aspoň si myslím.“

Seřadili se jako nějaké procesí slepců. Bill se ještě jednou otočil, zkontroloval, zda každý má ruku na rameni osoby před ním. A pak, trochu nakloněný proti přitékajícímu proudu vody, vedl Bill Denbrough své kamarády do temnoty, v níž zmizela lodička, kterou už skoro před rokem udělal pro svého bratra.

KAPITOLA 20

Kruh se uzavírá

1

Tom

Tomu Roganovi se zdál pěkně nesmyslný sen. Zabíjel v něm svého otce.

Jedna část jeho mysli si uvědomovala, o jak nesmyslný sen jde; otec mu zemřel, když Tom chodil teprve do třetí třídy. Nu... možná slovo „zemřel“ není právě to nejpřesnější. Možná přesnější by bylo říci „spáchal sebevraždu“. Ralph Rogan si udělal koktejl z ginu a louhu. Udělal si prostě pití na cestu, dalo by se říci. Tom pak vlastně dostal na starost svého bratra a sestry, a když kdokoliv z nich něco provedl, dostával on „nakládačku“.

Takže svého otce zabít nemohl... jenomže v tom děsivém snu držel svému otci u krku nějakou neškodně vypadající rukověť... ale ona vlastně tak úplně neškodná přeci nebyla, ne? Na konci toho držadla byl takový knoflík, který když se stisknul, tak vyskočila čepel a projela otci krkem. Nic *takového neudělám, tati, neboj se*, pomyslel si jeho spící mozek těsně před okamžikem, kdy jeho prst stiskl ten knoflík a čepel vyskočila. Otcovy spící oči se otevřely a začaly zírat do stropu; čelist mu poklesla a začalo z něj vycházet bublavé chroptění. *Tati, to jsem neudělal já!* křičel jeho mozek. *To někdo jiný –*

Pokusil se probudit, ale nešlo to. Podařilo se mu jen (nakonec se ale ukázalo, že tím si nijak moc nepomohl) přejít do jiného snu. V něm se zase prodíral a potácel nějakým dlouhým temným tunelem. Varlata ho bolela a obličej ho příšerně pátil a bodal, protože ho měl úplně rozřezaný. Byly tam i nějaké další postavy, ale vnímal je jen v obrysech. Na

tom stejně nezáleželo. Hlavní bylo, že před nimi utíkaly nějaké děti. A ty měly dostat za vyučenou. Ty měly

(dostat výprask)

být potrestány.

Ať už to byl jakýkoliv očistec, tak především byl smradlavý. Odevšad kapala voda. Boty a kalhoty jí měl úplně nacucané. Ti posránkové byli v oné spleti tunelů někde vpředu, a možná si mysleli, že

(Henry)

Tom a jeho přátelé zabloudí, ale to se pěkně pletou,

(cha-cha-cha, sralbotkové!)

protože on tu má jednoho takového zvláštního přítele, jo jo, zvláštního přítele, a ten jeho přítel označoval postup těmi tunely takovými... takovými...

(balónky z Měsíce)

velkými kulatými věcičkami co byly zevnitř nějak prosvětlené, takže z nich šla tajemná záře, jako někdy vychází ze starých pouličních lamp. Na každém křížení tunelů visel a kolébal se jeden takový balónek a na něm byla nakreslená šipka, ukazující, kterým směrem se on a jeho nevidění přátelé

(Krkavec a Viktor)

mají dát. A to byl ten *správný* směr, jo jo: už ty děti před sebou slyšel, slyšel zkresleně jejich hlasy. Blížily se, protože je doháněli. A když je dohnali... Tom pohlédl dolů a spatřil, že v ruce má stále ještě ten vystřelovací nůž.

Na chvíli byl poděšený – bylo to jako nějaký ten bláznivý astrální zážitek, popisovaný ve společenských týdenících, kdy duch opustí svoje tělo a vstoupí do těla někoho jiného. Tvar toho těla se mu zdál nějak jiný, jako kdyby to nebylo tělo Toma, ale

(Henryho)

někoho jiného, někoho mladšího. Snažil se v panice probojovat ven z toho snu, a pak se najednou ozval nějaký hlas, uklidňující hlas, který mu do ucha šeptal: *Není důležité, kdy se to děje, není důležité, kým jsi. Důležité je, že tam vpředu je Beverly, je tam s nimi, můj milý příteli, a zdalipak víš, co dělá? Dělá něco sakra horšího, než že jen kouří. A víš co dělá? Šuká se svým starým kamarádem Billem Denbroughem! Jo jo! Rovnou na to s tím koktavým hajzlem vlítli! Udě –*

To je lež! snažil se vykřiknout. To by si nedovolila!

Ale bylo mu jasné, že to žádná lež není. Páskem ho přetáhla přes

(nakopala mě)

kulky, utekla a teď ho ještě podvádí, ta špinavá coura jedna ho *fakt podvedla*, a přísahám vám, přátelé a známí, že ta teď dostane výprask všech výprasků – nejdřív ona a pak ten Denbrough, ten její spisovatelský *kamarád*. A kdokoliv se mu pokusí postavit do cesty, tak ten může klidně taky počítat s tím, že slízne svůj díl.

Přidal na tempu, i když už teď byl tak udýchaný, až sípal. Před sebou zahlédl další kruh světla, kývajícím na něj z temnoty – další balónek. Slyšel před sebou nějaké hlasy a bylo mu už úplně jedno, zda to jsou hlasy nějakých dětí. Jak ten hlas řekl, nezáleží na tom *kde, kdy* nebo *kdo*. Tam vpředu je *Beverly*, a přátelé a známí –

„Tak pohyb, pohyb, hoši, trošku mrskněte prdelema,“ řekl, a v tu chvíli nezáleželo ani na tom, že jeho hlas nepatřil jemu, nýbrž nějakému chlapci.

A pak, jak se přibližovali tomu balónku, ohlédl se a vůbec poprvé se podíval na svoje společníky. Oba byli mrtví. Jeden byl bezhlavý. Tvář druhého byla rozervaná, otevřená jakoby nějakým obrovitým pazourem.

„Děláme, co můžem, Henry,“ řekl ten kluk s rozervanou tváří, a rty se mu rozevřely, groteskně a naprosto nekoordinovaně, a právě v tom okamžiku se Tomův sen roztříštil na kousky a on začal přicházet k sobě, motal se na pomezí jakéhosi velkého prázdného prostoru.

Snažil se udržet rovnováhu, ztratil ji a spadl na podlahu. Náraz sice ztlumil koberec, ale přesto mu vystřelila ochromující bolest ze zraněného kolena a další vlna bolesti mu proběhla předloktím.

Kde to jsem? Kde to vlastně, kurva, jsem?

Uvědomil si, že poblíž svítí nějaké slabé, nicméně jasné bílé světlo a na chvíli si s hrůzou pomyslel, že je zase zpátky v tom snu, že to je světlo jednoho z těch bláznivých balónků. Pak si ale vzpomněl, že nechal nedovřené dveře do koupelny, a že tam je rozsvícená zářivka. Vždycky nechává rozsvícené nějaké světlo, když je na podobných podivných místech, jako je toto; člověk si alespoň v noci neodře holeně, když jde na

záchod.

Realita už naskočila. Byl to jen sen, nějaký podivný sen. Tohle tady je Holiday Inn motel, jmenuje se to tu Derry a je to ve státě Maine. Je tady za svojí ženou a uprostřed té šílené noční můry prostě spadl z postele. Nic víc v tom není.

To ale nebyla jen noční můra.

Trhl sebou, když ta slova uslyšel vedle ucha, ne v duchu. Vůbec mu to nepřipadalo jako jeho vnitřní hlas – byl to takový studený, cizí hlas... ale nějak hypnotizující a důvěryhodný.

Pomalu vstal, vzal z nočního stolku vedle postele skleničku vody a vypil ji do dna. Hodiny na nočním stolku ukazovaly deset minut po třetí hodině.

Jdi zase spát. Počkej do rána.

Ten cizí hlas odpověděl: *Ale ráno bude všude spousta lidí až moc lidí. A mimoto, právě teď je tam dole můžeš dostat. Tentokrát bys tam byl první.*

Tam dole? Hned pomyslel na ten svůj sen: voda, temnota. To světlo se náhle zdálo být nějak jasnější. Otočil hlavu, vůbec sice nechtěl, ale nemohl si pomoci. Z úst mu vyklouzlo zaúpění. Ke klice dveří koupelny byl přivázaný balónek. Vznášel se na konci provázku dlouhého asi metr. A ten balónek zářil jakýmsi tajuplným světlem, fosforeskoval jako bludičky v bažině, pomalu se vznášející mezi stromy, porostlými šedivými pletenci mechu. Na vydutém povrchu balónku byla krvavě šarlatovou barvou nakreslená šipka.

Ukazovala ke dveřím, vedoucím do chodby.

Vůbec nezáleží na tom, kdo jsem, řekl ten hlas konejšivě a Tom si uvědomil, že teď už nezní ani z jeho hlavy, ani odněkud vedle jeho ucha, nýbrž z toho balónku, ze středu toho podivné příjemného bílého světla. *Záleží jen na tom, že já dohlédnu, aby všechno dopadlo ke tvé spokojenosti, Tome. Chci vidět, jak ona dostane ten výprask, chci vidět, jak všichni dostanou výprask. Už mi křížili cestu až moc často... a už moc často byli úspěšní. A tak mě poslouchej, Tome. Poslouchej mě pořádně. Půjdeme teď všichni... půjdeme za tím poskakujícím balónkem...*

Tom poslouchal. A ten hlas z balónku mu začal vysvětlovat.

Vysvětlil mu všechno.

Když skončil, s posledním zábleskem světla balónek praskl a Tom se začal oblékat.

2

Audra

Také Audra měla noční můry.

Se škubnutím se probudila, posadila se v posteli, deku staženou kolem pasu, její malá prsa se dmula rychlým, vzrušeným dechem.

Podobně jako Tomův sen, byl i ten její zmateným, tísnivým zážitkem. Stejně jako Tom měla i ona pocit, že je někým jiným – či spíše že propůjčila svoje vědomí jinému tělu a jiné duši. Byla na nějakém tmavém místě, několik osob kolem ní, a cítila tlak nějakého nebezpečí – šli do toho nebezpečí úmyslně a ona na ně chtěla vykřiknout, aby se zastavili, aby jí vysvětlili, co se vlastně děje... ale ta osoba, s níž splynula, byla patrně přesvědčena, že to všechno je nutné.

A také si uvědomovala, že jsou pronásledováni a že jejich pronásledovatelé je pomalu dohánějí.

V tom snu byl i Bill, ale asi musela myslet na ten jeho příběh o tom, jak zapomněl na svoje dětství, protože v tom jejím snu byl Bill ještě malý chlapec, bylo mu deset nebo jedenáct let – a měl spoustu vlasů! Držela ho za ruku a nejasně si uvědomovala, že ho strašně miluje a že její ochota následovat ho je založena na jejím nezvratném přesvědčení, že Bill jí a všechny ostatní bude chránit, že Bill, Velký Bill, je tím vším nějak provede a oni zase vyjdou zpátky na denní světlo.

Ale byla hrozně postrašená.

Přicházeli na křižovatky mnoha různých tunelů a Bill tam stál, díval se do jednoho, pak do druhého, pak do dalšího - a nějaký chlapec s rukou v sádře, která v té temnotě zářila podivnou bělostí – řekl: „Tudy, Bille. Tím spodním.“

„U-u-určitě? Víš to j-j-jisté?“

„Ano.“

A tak šli dál tudy a přišli k nějakým dveřím, dřevěným

dveřím, vysokým necelých devadesát centimetrů, k takovým dveřím, které se vyskytují v pohádkových knížkách, a na těch dveřích byla nějaká značka. Nemohla si vzpomenout, co to bylo za značku, jaká to byla podivná runa či symbol. Ale způsobila, že všechnu svoji hrůzu soustředila do jednoho bodu, že se z toho těla vyvázala, unikla z toho dívčího těla, ať už patřilo

(Beverly – Beverly)

komukoliv. Probudila se, napůl sedíc v nějaké podivné posteli, zpocená, oči vytřeštěné, dýchajíc, jako kdyby právě běžela o závod. Ruce jí sklouzly k nohám, skoro čekala, že je bude mít mokré a studené od vody, kterou se tam brodili. Ale měla je suché.

Náhle se cítila dezorientovaná – tohle přeci není jejich dům v Topanga Canyonu, ani ten pronajmutý dům ve Fleetu. Tohle je nějaké neosobní místo – nějaká samotka s jednou postelí, skříní, dvěma židlemi a televizorem.

„Ach bože, Audro –“

Promasírovala si dlaněmi obličej a ten pocit duševní závratě trochu ustoupil. Tohle přeci je Derry. Derry, stát Maine, kde její manžel prožíval dětství, na něž si dle vlastních slov nevzpomíná. Pro ni sice neznámé místo, ani nijak zvlášť příjemné (podle jejích pocitů), ale alespoň už ví, kde vlastně je. A je tady proto, že je tu Bill, ráno se s ním uvidí, bydlí v Městském domě. Ať už tu jde o jakou chce strašidelnost, ať už ty jeho nové jizvy na dlaních znamenají cokoliv, budou tomu čelit společně. Zavolá mu, řekne mu, že tu je, a pak se k nim připojí. A potom... nu...

Vlastně neměla ani ponětí, co bude potom. Ta závrať, ten pocit, že je v místě, které je ve skutečnosti naprosto neosobní, opět hrozila. Když jí bylo devatenáct, byla na turné s menší divadelní společností, hráli čtyřicet ubohých představení hry *Arzén a stará tkanička* ve čtyřiceti ubohých městech a městečkách. A to všechno během sedmačtyřiceti ubohých dnů. Začínali v divadle Peabody Dinner v Massachusetts a končili v Sausalitu. A někde uprostřed, v nějakém městě na Středozápadě, jako je Ames v Iowě nebo Grand Isle v Nebrasce, nebo snad Jubilee v Severní Dakotě, se probudila jako teď uprostřed noci s pocitem, že se ztratila, nevěděla, v jakém to je městě, kolikátého je a co tu vlastně dělá. I její

jméno se jí zdálo být nepravděpodobné.

A ten pocit se jí teď vrátil. Ty ošklivé sny se jí přenesly i do probuzení a ona cítila jakousi vše prostupující hrůzu, vznášející se tu ve vzduchu. To město se kolem ní omotalo jako nějaký hroznýš. Cítila ten tlak a jeho důsledkem byly ty ošklivé pocity. Zjistila, že si přeje, aby bývala poslechla Freddieho radu a nejela sem.

V duchu se teď fixovala na Billa, zachytila se té myšlenky na něj s křečovitostí, s jakou se topící žena chytí bidla, záchranného kola nebo něčeho, co se na vodě (*my se tu dole všichni vznášíme, Audro*) vznáší.

Proběhlo jí zamrazení a zkřížila paže přes svá nahá prsa. Oťásla se a spatřila, jak se jí na pokožce dělá husí kůže. Na chvíli se jí zdálo, že promluvil nějaký hlas, ale někde uvnitř, v její hlavě. Jako kdyby tam měla někoho cizího.

Copak začínám bláznit? Bože můj, začínám snad bláznit? Ne, odpovědělo jí něco v hlavě. *Je to jen dezorientace... změna času... starost o manžela. Nikdo ti v hlavě nemluví. Nikdo –*

„My se tu dole všichni vznášíme, Audro,“ řekl z koupelny nějaký hlas. Byl to nějaký skutečný, opravdový hlas. A zlomyslný. Zlomyslný, ošklivý a zlý. „A ty se budeš také vznášet.“ Ten hlas teď ze sebe vydal šfavnaté uchechtnutí, jehož tón klesal, až se změnilo na nějaké bublání, jako když je ucpaný odtok umyvadla. Audra vykřikla... a přitiskla si ruce na ústa.

Neslyšela jsem to.

Řekla to nahlas, bála se, že ten hlas jí to vyvrátí. Nevyvrátil. Místnost byla tichá. Někde daleko se ozvalo zapískání vlaku. Náhle potřebovala Billa tak strašně moc, že čekat až do rána se jí zdálo být nemožné. Byla ve standardním motelovém pokoji, stejném jako ostatních devětatřicet pokojů, ale i to na ni bylo moc. Moc všeho. Když člověk začne slyšet hlasy, je to prostě už příliš. To je už příšernost. Zdálo se jí, že se začíná zase propadat do té noční můry, z níž se jí právě předtím podařilo uniknout. Měla strach a cítila se hrozně sama. A *je to ještě horší,* pomyslela si. *Je to, jako kdybych byla mrtvá.* Srdce jí náhle poskočilo v hrudi, donutilo ji zalapat po dechu. Pocítila náhle moment děsu a klaustrofobie a napadlo ji, zda všechny ty hrůzy přeci jen nemají nějaký pitomě ordinérní

fyzický původ: možná se o ni pokouší srdeční záchvat. Nebo už ho má. Srdce se jí začalo zklidňovat.

Audra rozsvítila lampičku na nočním stolku a podívala se na hodinky. Dvanáct minut po třetí hodině. Bude spát, ale na tom jí teď nezáleželo – nezáleželo jí na ničem, potřebovala prostě slyšet jeho hlas. Chtěla už po zbytek noci být s ním. Když bude Bill vedle ní, zklidní se jí tep, ty ošklivé zlé můry budou zaplašeny. Bill předává ty noční můry dál – je to jeho povolání – ale pro ni má jen klid. Sáhla po Zlatých stránkách, našla telefon na Městský dům a vytočila ho. „Městský dům Derry.“

„Mohli byste mi, prosím, spojit pana Denbrougha? Pana Williama Denbrougha?“

„Volá tomu člověku také někdo ve dne?“ řekl recepční, a než ji napadlo zeptat se ho, co to má znamenat, spojil ji na jeho pokoj. Telefon zabučel jednou, dvakrát, třikrát. Představovala si ho, jak spí celý zachumlaný až po hlavu; představovala si, jak vysunuje jednu ruku, šmátrá po telefonu. Už ho jednou viděla, jak je buzen telefonem, a přes tvář jí přeběhl prchavý úsměv. Ten jí ale zmizel, když telefon zabučel počtvrté... a popáté, pošesté. V polovině sedmého zabuzení bylo spojení přerušeno. „Z toho pokoje se nikdo nehlásí.“

„Sakra, neblázněte, člověče,“ řekla Audra, teď navíc ještě rozzlobená. „Voláte vlastně na správný pokoj?“

„Ale jo,“ řekl recepční. „Pan Denbrough měl před pěti minutami hovor z jiného pokoje. A vím, že to bral, protože mi tady na ústředně minutu nebo dvě svítilo světýlko. Určitě šel do pokoje k té osobě.“

„Dobře, a který pokoj to byl?“

„To už si nepamatuji. Snad někdo ze šestého poschodí. Ale–“ Praštila sluchátkem do vidlice. Plížila se k ní podivná jistota. Byla to nějaká žena. Volala ho nějaká žena... a on k ní šel. A co teď, Audro? Jak zvládneme tohle?

Cítila, jak se o ni pokouší pláč. Slzy se jí tlačily do očí, hrdlo se jí svíralo. Žádný hněv, alespoň zatím ne... jenom nepřijemný pocit ztráty a opuštěnosti.

Audro, vzpamatuj se. Děláš unáhlené závěry. Je hluboká noc, měla jsi ošklivý sen a hned si představuješ, že Bill je s nějakou jinou ženou. To přeci vůbec nemusí být pravda.

Vstaň, rozsviř si a ři si ten román, co sis vzala s sebou do letadla. Vzpomínáš, jak to řiká Bill? Co je nejlepší uspávací? Knížka. A bude po mřách. Bude po hlasech. Dorotky Sayersová a Lord Peter, to je řešení. Devět krejřků. A hned tu bude ráno. To ře –

Světlo v koupelně se náhle rozsvřtilo; spatřila, jak prosvřtá pod dveřmi. Pak cvakl zámek a dveře se rozlřtly. S očima dokořán na to vše zírala, paže si opět instinktivně zkřřžila na prsou. Srdce se jí opět rozbuřilo a ústa jí zaplavila kyselá chuř adrenalinu.

Ten stejný hlas, tichý a protáhlý, řekl: „My se tu dole všichni vznášřme, Audro.“ Poslední slovo se stalo dlouhým, tichým zaskučením – *Audróóó* –, jež bylo opět zakončeno tím nechutným bublavým zvukem, trochu připomínajřím zachechtánřím.

„Kdo je tam?“ vykřřikla. *Tohle přeci není řádná moje představivost, to přeci ne, nechtěj si namluvit, že –*

Televizor se s cvaknutřím zapnul. Otočila se a na obrazovce spatřila poskakovat nějakého klauna ve střřbrném oblečení s velkými oranžovými knoflíky. V místech, kde měl mít oči, byly černé díry, a když rozevřel rty, zmalované do širokého úsměvu, spatřila uvnřtř zuby, připomínajřící řiletky. Držel nějakou useknutou hlavu, z níž kapala krev. Ta hlava měla oči bělmem dopředu a ústa dokořán, ale ona zřetelně poznávala hlavu Freddieho Firestona. Ten klaun se smál a tancoval. Hlava se kymácela a krev střřřkala zevnřtř na obrazovku. Jasně slyšela, jak kapky krve na ni dopadajří.

Audra se pokusila vykřřiknout, vyšlo z ní však jen jakési slabé zakřřučenřím. Poslepu uchopila řaty, visřící přes opěradlo řidle, a kabelku. Vyběhla do chodby a zabouchla za sebou dveře, sotva popadajříc dech a v obličeji bílá jako papřr. Kabelku si přřidrřžela koleny a přřetáhla si přes hlavu řaty.

„Vznášřme,“ ozval se za ní tichý, bublavý hlas a ona cítila, jak ji na bosé patě lechtá nějaký studený prst.

Opět se pokusila vykřřiknout a odskočila od dveřří. Zpod nich vyčnřřvaly mrtvolně bílé prsty, pohybujřící se sem a tam, odpadlé nehty obnařžovaly purpurově bílé bezkrevné živé maso. Jak se pohybovaly po hrubé textuře koberce v chodbě, vydávaly zvláštnřím řeplavý zvuk.

Audra chytila za pásek kabelku a utřřkala bosá ke dveřřím na

konci chodby. V naprostém zmatku a panice teď měla na mysli už jen jedině: najít Městský dům a Billa. Vůbec nebude záležet na tom, jestli je právě v posteli třeba s celým harémem ženských. Najde ho a donutí, aby ji odvezl od té příšerné věci, ať už to je cokoliv, která je tady v tom městě.

Hnala se po chodníčku k parkovišti, rozhlížela se, kde má svoje auto. Na chvíli se jí paměť úplně zablokovala a ona nebyla vůbec schopna vzpomenout si, jakým autem vlastně přijela. Pak se jí to vybavilo: Datsun, tabákově hnědá barva. Zahlédla ho stát u obrubníku, kapotu vlhkou od přízemní mlhy a rozběhla se k němu. Nemohla v kabelce najednou najít klíče. Hrabala se v ní zmateně se stále se zvyšující panikou, prohrabovala se divoce papírovými kapesníčky, kosmetikou, drobnými mincemi, slunečními brýlemi a plátky žvýkačky. Nezaznamenala ani otlučenou dodávku, zaparkovanou přímo proti jejímu autu, ani muže, sedícího za jejím volantem. Nezaznamenala, že dveře té dodávky se otevřely a ten muž z nich vystoupil; snažila se vyrovnat s rostoucí jistotou, že klíče od auta nechala v pokoji motelu. Zpátky jít nemůže; zpátky prostě jít nemůže.

Prsty nahmatala nějaký kousek kovu pod krabičkou s mentolovými bonbóny a uchopila ho s triumfálním výkřikem. Na chvíli ji napadla úděsná myšlenka, že to budou klíče k jejich roveru, který teď stojí ve Fleetu na parkovišti u nádraží, pět tisíc kilometrů odtud, pak ale ucítila v dlani velkou cedulku půjčovny, upevněnou na klíčích. Rychle vsunula klíč do zámku dveří a otočila jím. A v ten okamžik jí dopadla na rameno nějaká ruka. Vykřikla... tentokrát vykřikla hlasitě. Někde se ozvalo zaštekání psa, ale nic víc.

Ta ruka, tvrdá jako ocel, jí pevně sevřela rameno a donutila ji, aby se otočila. Obličej, který se nad ní skláněl, byl oteklý a plný modřin. Oči v něm žhnuly. Když se rty v tom obličejí roztáhly v jakémsi groteskním šklebu, viděla, že přední zuby má přeražené. Jejich pahýly vypadaly rozeklaně a divoce.

Pokusila se promluvit, ale nebyla schopna. Ta ruka jí začala svírat ještě pevněji, zaryla se jí do ramene.

„Neviděl já jsem vás v nějakém filmu?“ zašeptal Tom Rogan.

Eddieho pokoj

Beverly a Bill se beze slova rychle oblékli a šli do Eddieho pokoje. Na cestě k výtahu zaslechli, jak někde za nimi zvoní v některém pokoji telefon. Byl to tlumený zvuk, jakoby odněkud odjinud.

„Bille, nebylo to u tebe?“

„Je t-t-to možné,“ řekl. „Možná volá n-n-někdo z ostatních.“ Stiskl tlačítko NAHORU.

Eddie jim otevřel, obličej měl bílý a strhaný. Levá ruka mu visela v podivném úhlu, zvláštním způsobem připomínajícím staré časy.

„Já jsem v pořádku,“ řekl. „Vzal jsem si dva brufeny. Už to tak moc nebolí.“ Ale na první pohled nebyl v pořádku. Rty měl tak pevně sevřené, až mu téměř zmizely.

Bill pohlédl za něj a spatřil na podlaze tělo. Jedním pohledem se přesvědčil o dvou skutečnostech – je to Henry Bowers a je mrtvý. Prošel kolem Eddieho a poklekl vedle toho těla. Doprostřed těla měl Henry zaraženou láhev od minerálky, s lahví byla do rány zatažena v cárech i jeho košile. Henry měl oči napůl otevřené, sklovité. Ústa, plná sražené krve, byla dokofán. Jeho ruce připomínaly drápy.

Padl na něj nějaký stín a Bill vzhlédl. Byla to Beverly. Pohlížela bezvýrazně na Henryho.

„Celou tu dobu n-n-nás honil,“ řekl Bill.

Přikývla. „Ani nevypadá staře. Všímáš si toho, Bille? Vůbec nevypadá staře.“ Pohlédla na Eddieho, sedícího na posteli. Eddie naopak vypadal staře; staře a přepadle. Paži měl složenou v klíně, byla k nepotřebě. „Musíme Eddiemu zavolat doktora.“

„Ne,“ řekli naráz Bill i Eddie.

„Ale vždyť je zraněný! Má ruku –“

„Je to stejné jako minule,“ řekl Bill. Vstal a vzal ji za paže, díval se jí do tváře. „Jakmile p-p-půjdeme na policii... jakmile d-d-do toho zamotáme tohle m-m-město –“

„Tak mě zatknou pro vraždu,“ řekl Eddie bezvýrazně. „Nebo zatknou nás všechny. Nebo nás budou držet ve vazbě.“

Nebo přijdou s něčím jiným. Bude to nehoda. Jedna z těch zvláštních nehod, které se dějí jen v Derry. Strčí nás do vězení a zástupce šerifa zešílí a všechny nás postřílí. Nebo všichni zemřeme na otravu nějakým jedem, nebo se všichni rozhodneme oběsit se ve svých celách.“

„Eddie, to je přeci šílenost! To je –“

„Myslíš?“ zeptal se jí. „Nezapomínej, že tady jsi v Derry.“

„Ale teď už jsme dospělí! Snad si nemyslíš... chci říci, přišel přeci uprostřed noci... napadl tě...“

„Č-č-čím?“ řekl Bill. „Kde je ten n-n-nůž?“

Beverly se rozhlížela, nikde ho neviděla, klekla si a dívala se po něm pod postelí.

„Na to zapomeň,“ řekl Eddie tímž slabým, sípavým hlasem. „Narazil jsem mu dveře na paži, když mě s ním chtěl bodnout. Vypadl mu a já jsem ho kopnul pod televizor. Není tam. Už jsem se díval.“

„Beverly, zavolej o-o-ostatní,“ řekl Bill. „Já Eddiemu zkusím srovnat ruku.“

Chvilí na něj hleděla a pak se znovu podívala na tělo, ležící na podlaze. Pomyslela si, že podle toho jak to vypadá v tomto pokoji, by i každému přihlouplému policajtovi muselo být naprosto jasné, co se tu dělo. Eddie má zlomenou ruku. Ten člověk je mrtvý. Jasný případ sebeobrany proti nočnímu veřelci. Pak si ale vzpomněla na pana Rosse. Na pana Rosse, vstávajícího a prostě jen skládajícího noviny a pak vcházejícího do svého domu.

Jakmile s tím jednou vyjdeme na veřejnost... jakmile do toho jednou zamotáme tohle město...

A vzpomněla si na Billa jako kluka, když s bílým obličejem, znavený a napůl šílený říkal, *Derry je To. Chápete?... Ať půjdeme kamkoliv... když nás To dostane, oni nebudou nic vidět, nebudou nic slyšet, nebudou nic vědět. Cožpak vám to není jasné? My už se můžeme jen pokusit dokončit, co jsme začali.*

Když tu teď tak stála a hleděla na mrtvolu Henryho, pomyslela si: *Oba říkají, že jsme se zase stali duchy. Že se to zase začalo opakovat. Všechno. Jako dítě jsem tomu skoro věřila, protože děti jsou vlastně téměř duchové. Ale -*

„Jsi si úplně jistý?“ zeptala se ho zoufale. „Bille, jsi si úplně jistý?“

Seděl na posteli vedle Eddieho, jemně se dotýkal jeho paže. „A ty n-n-ne?“ zeptal se jí. „Po tom všem, co se d-d-dnes stalo?“

Ano. Po tom všem, co se dnes stalo. Po tom zmatku, kterým končil den jejich setkání. Když se krásná stará dáma před jejíma očima změnila na odpornou babiznu

(můj otec byl také moje madka)

když vyslechla večer v knihovně všechny ty příběhy i s tím šíleným doprovodem. Po všech těch věcech. A přesto... a její mysl na ni zoufale křičela, aby to všechno okamžitě přerušila, aby nastoupil zdravý rozum, protože jestli hned teď nenastoupí, tak tato noc bezpochyby skončí tak, že půjdou dolů do Lad a najdou tam jednu přečerpávací stanici a –

„Já nevím,“ řekla. „Já jen... já prostě nevím. I po tom všem, co se dnes stalo, Bille, přes to všechno si myslím, že bychom měli zavolat policii. Asi ano.“

„Zavolej o-o-ostatní,“ opakoval. „Uvidíme, jaký na to b-b-budou mít n-n-názor oni.“

„Dobře.“

Nejdřív zavolala Richieho, pak Bena. Oba řekli, že okamžitě přijdou. Ani jeden z nich se neptal, co se stalo. V telefonním seznamu našla číslo na Mika a zavolala ho. Nikdo se tam neozýval; když telefon vyzváněl asi desetkrát, zavěsila.

„Z-z-zkus knihovnu,“ řekl Bill. Vzal ze dvou menších oken Eddieho pokoje záclonové tyčky a upevňoval je Eddiemu k paži páskem od svého županu a pyžama.

Ještě než stačila najít číslo telefonu do knihovny, ozvalo se zaklepání na dveře. Ben a Richie dorazili současně. Ben v džínách a nezapnuté košili, Richie v šedivých kalhotách s pyžamovým kabátem přes ně. Jeho oči za obroučkami brýlí pozorně měřily místnost.

„Kriste pane, Eddie, co se ti –“

„Ach, proboha!“ vykřikl Ben. Spatřil na podlaze Henryho.

„B-b-bud' zticha!“ řek ostře Bill. „A z-z-zavři ty dveře!“

Richie zavřel dveře, nespouštíje oči s těla na podlaze. „Henry?“

Ben popošel tři kroky k mrtvole a pak se zastavil, jako kdyby pořád ještě z ní měl strach. Pohlédl bezmocně na Billa.

„P-p-pověz mu, c-c-co se s-s-stalo,“ řekl Eddiemu. „To z-z-z-“

zasraný k-k-koktání je čím dál t-t-tím h-h-horší.“

Eddie vysvětloval, co se stalo, zatímco Beverly se horečně snažila najít číslo do knihovny a vytočit ho. Napadlo ji, že Mike tam třeba usnul – možná má v kanceláři kanape. Ale každopádně nečekala to, co se stalo: na druhé zazvonění někdo telefon zvedl a ohlásil se hlas, který neznala.

„Haló,“ odpověděla, pohlédla na ostatní a rukou udělal gesto, aby byli zticha. „Je tam pan Hanlon?“

„Kdo volá?“ zeptal se ten hlas.

Olízla si jazykem rty. Bill na ni upřeně hleděl. Ben a Richie se ohlédli, začali být skutečně poděšení.

„A kdo je *tam*?“ opáčila. „Vy přeci nejste pan Hanlon.“

„Já jsem šéf policie v Derry, Andrew Rademacher,“ řekl ten hlas. „Pan Hanlon je právě teď v městské nemocnici. Před malou chvílí byl napaden a vážně zraněn. A teď mi, prosím, řekněte, kdo jste. Prosil bych vaše jméno.“

Poslední větu už skoro neslyšela. Proběhla jí vlna hrůzy, téměř jí zacloumala. Všechny svaly v žaludku, nohách i rozkroku se jí uvolnily a ona si s beznadějí pomyslela: *Tak takhle k tomu dochází, když si lidé načůrají do kalhot strachem. Jasně. Prostě ztratí kontrolu nad svými svaly –*

„Jak vážně byl zraněn?“ slyšela se, jak se ptá třesoucím se hlasem, a to už byl vedle ní Bill, držel ji rukou kolem ramen, z druhé strany byl Ben, Richie, a ona cítila nádhernou vděčnost vůči nim všem, že tu jsou s ní. Vztáhla volnou ruku a Bill ji uchopil. Richie položil ruku na rameno Billovi a Ben zase Richiemu. Pak přišel Eddie a položil svoji zdravou paži na jejich.

„Řekněte mi laskavě vaše jméno,“ řekl odměřeně Rademacher, a na prchavý moment nějaký zbrklý zbabělec někde uvnitř ní, ten, kterého kdysi živil její otec a později o něj pečoval její manžel, téměř odpověděl: *Jmenuji se Beverly Marshová a jsem tu v Městském domě. Pošlete sem, prosím, pana Nella. Je tu v pokoji nějaký mrtvý člověk, který je pořád napůl klukem, a my všichni tu máme velký strach.*

Rekla: „Já se... obávám se, že vám to nemohu říci. Zatím ne.“

„Co o tom víte?“

„Nic,“ řekla polekaně. „Jak vás napadlo, že bych o tom něco mohla vědět? Kriste pane!“

„Vy prostě jen máte takový zvyk volat do knihovny každou noc v půl čtvrté ráno,“ řekl Rademacher, „nemám pravdu? Tak dost srandiček, milostivá paní. Tohle je přepadení a podle toho jak ten chlápek vypadal, tak do rána to taky může bejt vražda. A tak se vám ptám znovu: kdo jste a co vlastně s tímhle máte společného?“

Zavřela oči, sevřela pevně Billovu ruku a znovu se zeptala. „Opravdu může zemřít? Neříkáte to jen proto, abyste mě poděsil? Opravdu může zemřít? Řekněte mi to.“

„Má velmi vážná zranění. A jestli tohle vás neděsí, slečno, tak by mělo. A teď bych rád věděl, kdo jste a proč –“

Jako ve snu sledovala svoji ruku, jak se vznáší prostorem a ukládá sluchátko telefonu do vidlice. Pohlédla na Henryho a pocítila ledový šok, jako kdyby na ni sáhla nějaká studená ruka. Jedno Henryho oko se zavřelo. To druhé, vyteklé, prostě nechávalo v jeho obličejí dál svůj temný otvor, jako předtím.

Zdálo se jí, že Henry na ni mrknul.

4

Richie volal do nemocnice. Bill odvedl Beverly k posteli, posadil ji vedle Eddieho, který tam jen bezmocně zíral do prostoru. Bála se, že se rozpláče, ale slzy se nedostavily. Jediný pocit, který si silně a bezprostředně uvědomovala, bylo přání, aby někdo přikryl Henryho Bowerse. To jeho přivřené oko jí vůbec nepřidávalo na klidu.

Jako bleskem se z Richieho stal reportér městských *Novin*. Dostali na vědomí, že hlavní městský knihovník, pan Michal Hanlon, byl v zaměstnání pozdě v noci přepaden. Může mu nemocnice sdělit, jaký je jeho stav?

Richie poslouchal a přikyvoval.

„To chápu, pane Kerpaskiane – píšete se se dvěma ká, vidíte? Ano. Dobře. A máte funkci –“

Naslouchal, teď už natolik ponořený do své fikce, že jedním prstem dělal pohyby, jako kdyby psal.

„Hm... aha... hm... ano. Ano, chápu. Víte, uděláme to, jako je obvyklé v případech, jako je tento, tedy budeme vás citovat jako ‚náš zdroj‘. A pak později můžeme... hm, hm... ano, správně! Přesně tak!“ Richie se srdečně zasmál a oťel si

pot s čela. Opět naslouchal. „Jistě, pane Kerpaskiane. Ano, pochopitelně... ano, píš si, K-E-R-P-A-S-K-I-A-N, tak! Jste český Žid, že? Vážně? To tedy... to je velmi zvláštní. Ano, spolehněte se. Dobrou noc. Děkuji vám.“

Zavěsil a zavřel oči. „Kriste pane!“ vykřikl potichu zajímavým hlasem. „Kriste pane!“ Udělal pohyb, jako kdyby chtěl telefon smést se stolku, pak nechal ruku volně klesnout. Sundal si brýle a otíral si je cípem pyžama.

„Je naživu, ale jeho stav je vážný,“ řekl ostatním. „Henry ho prošpikoval jako krocana k vánocům. Jedna bodná rána zasáhla stehenní tepnu a ztratil tolik krve, že normálně se to také nemusí přežít. Mikovi se podařilo nějak si nohu stáhnout, jinak by byl už mrtvý, když ho našli.“

Beverly začala plakat. Plakala jako malé dítě, obě ruce měla přitisknuté k obličejí. Na chvíli byly její vzlyky a Eddieho rychlý, sípavý dech jedinými zvuky v pokoji.

„Mike nebyl sám, kdo byl prošpikovaný jako krocán o vánocích,“ řekl konečně Eddie. „Henry vypadal, jako kdyby měl právě za sebou dvanáct kol proti Rockymu se sekáčkem na maso.“

„Pořád j-j-ještě chceš jít na p-p-policii, Beverly?“ Na nočním stolku byly papírové kapesníčky, ale ležely uprostřed louže minerálky, nasáknuté a slepené. Zvedla se a šla do koupelny, velkým obloukem obešla Henryho, vzala si zinku a pustila na ni studenou vodu. Cítila, že opět může myslet jasně – ne sice racionálně, ale jasně. Náhle si byla jista, že racionalita by ji teď zabila, pokud by se snažila ji používat. Ten policajt. Rademacher. Měl podezření. A proč také ne? Lidé přeci normálně nevolají do knihovny v půl čtvrté ráno. Předpokládal, že ona o tom něco ví. A co by si teprve asi pomyslel, kdyby zjistil, že ho volá z pokoje, kde leží na podlaze mrtvý člověk se střípem láhve zabořeným ve vnitřnostech? To prostě přijela ona a čtyři další cizí lidé do města den před jejich setkáním a tenhle člověk se u nich jen tak náhodou zastavil? Věřila by ona takovému za vlasy přitaženému příběhu? Věřil by mu vůbec někdo? Pochopitelně, mohou vyšperkovat svoji verzi příběhu tím, že sem přijeli proto, aby se utkali s nějakou příšerou, která žije v kanálech pod městem. To by tedy určitě dalo všemu punc reality.

Vyšla z koupelny a pohlédla na Billa. „Ne,“ řekla. „Nechci jít na policii. Myslím, že Eddie má pravdu – určitě by se s námi něco stalo. Něco neodvolatelného. Ale to není ten pravý důvod.“ Pohlédla na ně. „Přísahali jsme,“ řekla. „Přísahali jsme. Billův bratr... Stan... všichni ostatní... a teď Mike. Jsem připravena, Bille.“

Bill pohlédl na ostatní.

Richie přikývl. „V pořádku, Velký Bille. Jdeme na to.“

Ben řekl: „Tentokrát jsou karty rozdány úplně nejhůř. Teď už je nás o dva méně.“

Bill neřekl nic.

„Dobře,“ přikývl Ben. „Beverly má pravdu. Přísahali jsme.“ „Eddie?“

„Eddie se pokusil o chabý úsměv. „Tak zase se asi nechám snášet dolů po tom žebříku na něčích zádech, co? Jestli tam ten žebřík vůbec ještě bude.“

„Ale tentokrát alespoň nikdo nebude házet kamení,“ řekla Beverly. „Jsou už mrtví. Všichni tři.“

„Jdeme na to hned, Bille?“ zeptal se Richie.

„Ano,“ řekl Bill. „M-m-myslím, že je č-č-čas.“

„Mohu něco říci?“ zeptal se náhle Ben.

Bill na něj pohlédl a trochu se ušklíbl. „J-j-jasně.“

„Vy všichni pořád ještě jste ti nejlepší přátelé, které jsem kdy měl,“ řekl Ben. „Ať už tohle dopadne jakkoliv. Jenom to jsem... totiž, prostě tohle jsem vám chtěl říci.“

Pohlédl na ně a oni všichni hleděli vážně na něj.

„Jsem rád, že jsem na vás nezapomněl,“ dodal. Richie zachrochtal. Beverly se krátce zasmála. A pak se rozesmáli všichni, dívali se na sebe jako za mlada, a to i přes skutečnost, že Mike je v nemocnici, možná umírá nebo už je mrtvý, i přes skutečnost, že Eddie má zlomenou ruku (zase), i přes skutečnost, že právě teď je ta nejnehostinnější denní (noční) doba.

„Slamníku, ty to s těmi slovy tak krásně umíš,“ řekl Richie, směje se a otíraje si oči. „To on se měl stát spisovatelem, Velký Bille.“

Bill, stále ještě se usmívaje, řekl: „A t-t-taky by měl b-b-být na b-b-bankovkách –“

Vzali si Eddieho vypůjčenou limuzínu. Řídil Richie. Přízemní mlha teď byla hustší, válela se v ulicích jako cigaretový kouř, nedosahovala ani ke krytům pouličních svítlen. Nad hlavami jim zářily hvězdy jako kousky ledu, jarní hvězdy... ale když Bill vyhlédl napůl otevřeným oknem na straně spolujezdce, zaslechl v dálce letní hřmění. Někde za horizontem se chystaly mraky na déšť.

Richie pustil rádio a z něj se ozval Gene Vincent, zpívající rokenrol „Be-Bop-A-Lula“. Stiskl jiný knoflík a tam byl zase Buddy Holly. Na třetím knoflíku byl Eddie Cochran, zpívající „Letní blues“.

„Rád bych ti pomohl, synu, ale jsi moc mladý, nemůžeš ještě volit,“ řekl nějaký sonorní hlas.

„Vypni to, Richie,“ řekla Beverly tiše.

Natáhl se k rádiu a ruka mu náhle ztuhla. „Zůstaňte na poslechu, uslyšíte další část Přehlídky všech mrtvých Richieho Toziera!“ křičel přes tleskání a kytarové akordy Eddieho Cochrana klaunův smějící se a ječící hlas. „Nesahejte na ladění, nechtě tam rokenroly, nejsou už sice v tabulkách, ale ve vašich srdcích zůstávají, a vracejí se znovu a znovu! Budeme hrát všechny fláky! Všechny fláky! A jestli mi nevěříte, tak si to poslechněte od hosta v našem studiu, který se právě teď dostavil přímo z hrobu, od George Denbrougha! Řekni jim to, Georgi!“

A rádia náhle začal vycházet hlas Billova bratra.

„Poslal jsi mě ven a To mě zabilo! Myslel jsem si, že To je ve sklepě, Velký Bille, myslel jsem, že To je ve sklepě, ale To bylo v kanálech, To bylo v kanálech a To mě zabilo, ty jsi To nechal, aby mě zabilo, Velký Bille, nechal jsi To –“

Richie vypnul rádio tak násilně, až se jeho knoflík utrhl a spadl na kobereček na podlaze.

„Beverly má pravdu,“ řekl trochu chvějícím se hlasem, „rokenrol teď není ta správná muzika. Zkusíme to bez ní, co říkáte?“

Nikdo neodpověděl. Billův obličej byl bílý, klidný a zamyšlený v záři pouličních svítlen, jež míjeli, a když se ze západu opět ozvalo zahřmění, slyšeli ho už všichni.

Stále ten stejný mostek.

Richie zaparkoval vedle něj, vystoupili a přešli k zábradlí – stále stejnému zábradlí – a dívali se dolů.

Stále ta stejná Lada.

Posledních sedmadvacet let jako by se jich vůbec nedotklo; Billovi se nový dálniční nadjezd – což byla jediná věc, která sem přibyla – zdál být něčím téměř neskutečným, něčím tak efemerickým jako průsvitná kresba na matném skle, nebo efekt zadní projekce v nějakém filmu. Nízké stromy a křoviska vystupovaly z vinoucích se pásů mlhy a Bill si pomyslel: *Když se někde mluví o persistenci paměti, myslí se tím asi něco podobného, něco, co člověk vidí ve správný čas a ve správném úhlu, něco, co spouští emoce jako tryskový motor. Vidí to tak jasně, že všechny věci, jež se udaly v čase mezi tím, zmizí. Jestliže touha je to, co uzavírá kruh mezi světem a chutěním, pak se tedy ten kruh uzavřel.*

„P-p-pojďme,“ řekl a přešel přes zábradlí. Ostatní ho následovali dolů po náspu, plném suti a oblázků. Když byli dole, šel se Bill automaticky podívat, zda tam není Stříbrňák, a pak se sám sobě zasmál. Stříbrňák je přeci opřený o zeď Mikovy garáže. Zdá se, že Stříbrňák v tomhle nebude hrát žádnou roli, což je trochu zvláštní vzhledem k tomu, za jak podivných okolností ho objevil. „V-v-ved’ nás dál,“ řekl Bill Benovi.

Ben na něj pohlédl a Bill mu četl na očích, co si myslí – *Bille, klidně sni dál, ale už to přeci je sedmadvacet let* – pak ale přikývl a zamířil do divočiny.

Cestička – ta jejich cestička – už dávno zarostla a oni se museli prodírat spleť ostnatých křovisek, ostružiní a divokých hortenzií, vtíravě až omamně vonících. Všude kolem nich se ozývali cvrčci a šero prosvětlovalo pár světlušek, prvních předzvěstí léta. Bill si pomyslel, že děti si sem jistě pořád ještě chodí hrát, ale mají určitě své vlastní tajné přístupy a cestičky. Došli na mýtinu, kde kdysi stávala jejich klubovna, ale nebyla to už žádná mýtina. Celá její plocha byla zarostlá

křovisky a rozeklanými zakrslými borovicemi.

„Koukněte,“ zašeptal Ben a přešel mýtinu (v jejich vzpomínkách tam pořád ještě byla, prostě jen překrytá další průsvitnou kresbou na matném skle). Zatáhl za něco. Byly to mahagonové dveře, jež tenkrát našli na okraji skládky, a jimiž uzavřeli střechu klubovny. Povalovaly se tam a vypadaly, jako kdyby se jich nikdo nedotkl už deset či více let. Jejich špinavý povrch byl porostlý různými popínavými rostlinami.

„Nech to být, Slamníku,“ zamumlal Richie. „Je to staré.“

„Ved' nás tam, Bene,“ opakoval Bill zezadu. A tak šli za ním dál k řece, opustili mýtinu, která vlastně už neexistovala. Zvuk tekoucí vody trvale zesiloval, ale do Kenduskeag vlastně skoro spadli ještě dřív, než ji kdokoliv z nich vůbec spatřil: zeleň na jejím břehu prorostla do téměř nepropustné stěny. Pod patami Benových kovbojských vysokých bot se utrhł kus břehu a Bill ho stáhl za límec saka zpátky.

„Díky,“ řekl Ben.

„N-n-není zač. Za s-s-starých časů bys mě s-s-stáhnul dolů. T-t-tudy?“

Ben přikývl a vedl je podél zarostlého břehu, prodíraje se křovím a ostružiním, přemýšleje o tom, jak snazší to bylo, když byl člověk vysoký necelého půldruhého metru a mohl se většinou křovisek podplížit jedním nedbalým sehnutím se. Nu, změnilo se všechno. *A proto dnešní lekce, chlapci a děvčata, zní: čím víc se věci mění, tím víc věcí se mění. A kdo snad říká, že čím víc se věci mění, tím víc že zůstávají stejné, ten patrně trpí těžkou duševní zástavou. Protože –*

Noha se mu o něco zasekla a on se žuchnutím přepadl dopředu, málem si rozbil hlavu o betonový válec čerpací stanice. Byl téměř úplně zarostlý šlahouny ostružiní. Když vstával, zjistil, že má tvář, ruce i paže na mnoha místech poškrábány ostružiním.

„No to tedy vypadám,“ řekl a cítil, jak mu po tvářích stékají pramínky krve.

„Cože?“ zeptal se Eddie.

„Nic.“ Sehnul se, aby zjistil, o co to zakopl. Nejspíš o nějaký kořen.

Ale nebyl to žádný kořen. Byl to litinový poklop kanálu. Někdo ho sem shodil.

No pochopitelně, pomyslel si Ben. My jsme ho sem shodili.

Před sedmadvaceti lety.

Ale téměř okamžitě si uvědomil, že to je šílenost, ještě než zahlédl na rezavém poklopu blyštící se čerstvé škrábance. Tenkrát ta čerpací stanice nepracovala. Dřív nebo později sem někdo musel přijít a opravit ji, a ten by pochopitelně přeci poklop znovu nasadil na šachtu.

Stál tu a všichni ostatní se kolem něj shromáždili a hleděli dovnitř. Slyšeli neztetelně kapání vody. To bylo všechno. Richie měl s sebou všechny sirky z Eddieho pokoje. Zapálil jejich celý bloček a vhodil ho dovnitř. Na chvíli zahlédl tmavý vnitřek šachty a tichý obrys čerpadla. To bylo všechno.

„To musí být mimo provoz už hodně dlouho,“ řekl Richie neklidně. „To se muselo nutně stát –“

„To se stalo dost nedávno,“ řekl Ben. „Každopádně po posledním dešti.“ Vzal si od Richieho další bloček sirek, jednu zapálil a ukázal jim čerstvé škrábance.

„Něco t-t-tam je vespu,“ řekl Bill, když Ben sfoukával zápalku.

„Co tam je?“ zeptal se Ben.

„N-n-nevím. Vypadalo to jako nějaký p-p-pásek. Pomozte mi to o-o-obrátit.“

Chytili poklop a nadzvedli ho jako nějakou velkou minci. Tentokrát zažehla sirku Beverly a Ben opatrně zvedl kabelku, která byla pod poklopem. Držel ji za pásek. Beverly začala zhasínat sirku a přitom pohlédla Billovi do obličeje. Okamžitě znehybněla, když plamínek došel až k jejím prstům, upustila zápalku se syknutím. „Bille? Co se děje? Něco není v pořádku?“

Bill měl oči jako přibité na potřhané kožené kabelce s dlouhým koženým popruhem. Náhle si jasně vzpomněl na název písničky, která zněla z rádia v zadní místnosti obchodu koženým zbožím, kde jí tu kabelku kupoval. „Letní noce v Sausalitu“. V ústech měl náhle naprosto sucho. Slyšel cvrčky, viděl světlušky a cítil silný pach zelené, rostoucí všude kolem něj a pomyslel si: *Je to další trik a další iluze, kterou To zkouší, ona přeci je v Anglii a tohle je celkem laciný trik, protože To má strach, jasně, teď už si To není tak úplně jisté, jako když nás sem zpátky všechny svolalo, a vlastně, Bille, rozum do hrsti – kolik myslíš, že je na světě potřhaných kožených kabelek s dlouhými popruhy? Jeden milión? Deset*

milionů?

Možná víc. Ale jen jedna takováhle. Koupil ji pro Audru v jednom obchodu koženým zbožím v Burbanku, zatímco rádio v zadní místnosti hrálo písničku „Letní noce v Sausalitu“.

„Bille?“ Beverly měla ruku na jeho rameni a třásla jím. Byl daleko. Sedmadvacet mil pod mořem. Jak se jmenovala ta skupina, co zpívala písničku „Letní noce v Sausalitu“? Richie to určitě bude vědět.

„Vím to,“ řekl Bill klidně do Richieho tváře se široce rozevřenýma, vyděšenýma očima. „Jmenovala se Diesel. No není to totální paměť?“

„Bille, co se děje?“ zašeptal Richie.

Bill zaječel. Vyrval Beverly z ruky bloček sirek, jednu zapálil, a pak vytrhl Benovi z ruky kabelku.

„Bille, kriste pane, co –“

Otevřel zip kabelky a obrátil ji naruby. Ven vypadly věci, které na první pohled s naprostou jistotou patřily Audře, a on byl na chvíli tak ochromený, že ani nebyl schopen znovu vykřiknout. Mezi papírovými kapesníčky, plátky žvýkačky, pudřenkou a dalšími náležitostmi pro make-up zahlédl mentolové bonbóny Altoid... a šperk, který jí dal Freddie Firestone, když podepsala smlouvu na *Mansardu*.

„T-t-tam dole je m-m-moje žena,“ řekl, padl na kolena a začal všechny věci zase ukládat do kabelky. Odhrnul si rukou z čela vlasy, které už dávno neměl, aniž by si to uvědomoval.

„Tvoje žena? *Audra*?“ Beverlyina tvář byla vyděšená, oči měla vytřeštěné.

„To je j-j-její kabelka. Její v-v-věci.“

„Proboha, Bille,“ zamumlal Richie. „To přeci není možné, víš že-“

Našel její peněženku z krokodýlí kůže. Otevřel ji. Richie škrtl další sirkou a hleděl na tvář, již viděl v několika filmech. Fotografie Audry na řidičském průkaze státu Kalifornie byla sice trochu civilnějšší, nicméně naprosto přesvědčivá.

„Ale Henry je m-m-mrtvý, Viktor a Krkavec t-t-taky... kdo ji tedy dostal?“ Vstal a hleděl na ně horečným pohledem. „*Kdo ji dostal?*“

Ben položil Billovi ruku na rameno. „Asi bude lepší, když půjdeme dolů a zjistíme to, ne?“

Bill se k němu otočil, jako kdyby si nebyl jist kdo vlastně

Ben je, a pak se mu oči rozjasnily. „J-j-jo,“ řekl. „E-E-Eddie?“

„Bille, mně to je moc líto.“

„Můžeš si mi v-v-vlzt na z-z-záda?“

„Už jsem to jednou zkusil.“

Bill se sehnul a Eddie mu zahákl pravou paži kolem krku. Ben a Richie ho vysadili, aby se mohl nohama zachytit Billa v pase. Když Bill přehodil jednu nohu přes okraj válce, spatřil Ben, že Eddie má oči pevně zavřené... a v tu chvíli se mu zdálo, že slyší cval té nejpříšernější kavalerie na světě, jak se na ně řítí z křoví. Otočil se v očekávání, že spatří ty tři kluky, vybíhající z mlhy a ostružiní, ale uslyšel jen chrastění bambusů o necelého půl kilometru dál. Jejich staří nepřátelé už nebyli naživu.

Bill se zachytil drsného povrchu ústí válce a začal sestupovat dolů, krok po kroku, prstenec po prstenci. Eddie se ho držel křečovitě a Bill téměř nemohl dýchat. *Její kabelka, proboha, jak se sem dostala její kabelka? To je jedno. Ale jestli existuješ, Bože, a jestli tě mohu o něco požádat, prosím, ať se jí nic nestane, ať netrpí za to, co jsme Beverly a já dnes v noci dělali, nebo za to, co jsem kdysi dávno jednoho léta dělal já jako malý kluk... a byl to ten klaun? Byl to Bob Gray, který ji dostal? Jestli to byl on, tak mám pocit, že jí ani Bůh už nepomůže.* „Já mám strach, Bille,“ řekl Eddie slabým hlasem. Billova noha se dotkla hladiny studené vody. Spustil se do ní, připomněl si ten pocit i ten pach hniloby, připomněl si i jak klaustrofobicky na něj ty prostory kdysi působily... a jen tak mimochodem, jak to s nimi tenkrát dopadlo? Kam až se dostali těmi tunely a kanály? Kam přesně až došli a jak se vlastně dostali zase ven? Pořád ještě si na nic z toho nebyl schopen vzpomenout; byl teď schopen myslet jen na Audru.

„J-j-já t-t-taky.“ Sehnul se skoro až na bobek, otřásl se, jak mu studená voda promáčela kalhoty až k rozkroku, a spustil Eddieho. Stáli po kolena ve vodě a sledovali, jak ostatní slézají po žebříku k nim.

KAPITOLA 21

Pod městem

1

To, srpen 1958

Stalo se něco nového.

Poprvé za celou tu dobu se stalo něco nového.

Předtím vesmír tvořily jen dvě věci. Jednou bylo To a druhou Želva. Ta Želva, to byla taková stařešina debilní nikdy neopouštějící svůj krunýř. To bylo přesvědčeno, že Želva je možná už mrtvá, možná už je mrtvá poslední miliardu let, to určitě. A i kdyby nebyla, je to pořád jen taková stará debilní věc, a i když Želva vytvořila snad celý vesmír, nic to nemění na skutečnosti, že je debilní.

To sem přišlo dávno poté, co se Želva stáhla do svého krunýře, sem na Zemi, a To tady našlo netušené hloubky imaginace, jež pro To byly téměř nové, téměř zajímavé. Při takové imaginaci byla i jeho strava velmi bohatá. Jeho zuby těžily z exotických hrůz a rozkošnických děsů; vysnily si příšery noci a bezedné bažiny; proti své vůli uvažovaly v bezbřehých soustech.

Při takové bohaté krmi existovalo To v prostém cyklu buzení se ke žrádлу a ukládání se ke snění. Zabydlelo se ve světě dle svých představ a dohlíželo na něj pomocí světlíků, tvořených jeho očima. Jeho pastvinou bylo Derry, jeho ovečkami obyvatelé Derry. A tak to šlo pořád.

Ale pak... ty děti.

To bylo něco nového...

Poprvé za celou tu dobu.

Když To zabralo dům na Neibolt Street, když je chtělo všechny zabít, poněkud nejasně zneklidněné skutečností, že nebylo schopné je zabít už dávno (a i ten neklid byl pro To něco nového), stalo se něco naprosto neočekávaného, něco

nemyslitelného, doprovázeného bolestí, bolestí, strašlivou bolestí ve všech tvarech, jež To zaujímal, a na chvílku se objevil i strach, protože jediná věc, již mělo To společnou s tou hloupou starou Želvou a s kosmologií makrovesmíru, jež existuje nad záprdkem tohoto vesmíru, byla následující: všechna živá stvoření se musí řídit zákony tvarů, jež zaužívají. A poprvé si To uvědomilo, že jeho schopnost měnit svůj tvar může pracovat jak pro něj, tak proti němu. Předtím nikdy nepoznalo bolest – předtím nikdy nepoznalo bolest, a na chvíli si To dokonce pomyslelo, že snad zemře – ach, To mělo najednou hlavu plnou nějaké příšerné bílé, stříbrné bolesti, a To kňučelo, mňoukalo a řvalo a těm dětem se nějak podařilo uniknout.

Ale teď zase přicházely. Vstoupily do jeho říše pod městem, sedm bláznivých dětí, potácejících se temnotou bez jakéhokoliv světla nebo zbraně. Teď už je To určitě zabije.

To učinilo jeden velký objev: To se nechce už měnit nebo nějak překvapovat. Už nikdy nechce žádné novinky. Chce jen žrát a spát a snít a znovu žrát.

Po té bolesti a krátkém okamžiku úleku zažilo další nový pocit (neboť všechny skutečné pocity pro To představovaly něco nového, i když To se jakýmkoliv pocitům především vysmívalo): strach. Zabije ty děti už jen proto, že nějakou zvláštní náhodou To zranily. Ale To je nejdřív nechá trpět, než je zabije, protože na chvíli, na krátkou chvíli, donutily To, aby z nich mělo strach.

Tak jen pojdte, pomyslelo si To, naslouchaje jejich příchodu. Jen pojdte, dětičky, pojdte se podívat, jak se tu dole vznášíme... jak se všichni vznášíme.

Ale přesto existovala jedna myšlenka, která se tlačila na povrch, jakkoliv se To snažilo ji zapudit a potlačit. Ta byla prostě následující: jestliže všechny věci vycházejí z Toho (jako že nepochybně ano, v každém případě od doby, co Želva vytvořila vesmír a pak si zalezla do toho svého krunýře), jak je vůbec možné, že si jakékoliv stvoření z tohoto či jiného světa dovoluje šálit To nebo mu ubližovat, jakkoliv krátce či zanedbatečně? Jak je to možné?

A tak se připlížila další, pro To nová myšlenka, tentokrát žádný pocit, nýbrž studená úvaha: co když To není samo, jak bylo celou tu dobu přesvědčeno?

*Co když existuje ještě nějaké jiné To?
A co když právě tyto děti jsou nástrojem tohoto jiného Toho?
Co když... co když...
To se začalo chvět.
Ta nenávisť byla něco nového. Ta bolest byla něco nového. Mít zkřížené plány, to je také nová věc. Ale nejstrašnější z těchto nových věcí je ten strach. Ne strach z těch dětí, ten pominul, ale strach z toho, že To není samo.
Ne. Nic jiného neexistuje. Určitě ne. Snad proto, že to jsou děti, má jejich představivost určitou reálnou moc, již To krátce podcenilo. Teď ale přicházejí. To je nechá přijít. Ony přijdou, a To je jednoho po druhém hodí do makrovesmíru... do nedobytných světlíků svých očí.
Ano.
Až sem přijdou, To je hodí, křičící a rozumu zbavené, do těch světlíků.*

2

V tunelech, 2:15 odpoledne

Beverly a Richie měli dohromady snad deset zápalek, Bill jim ale nedovolil, aby je vyškrtali. Zatím bylo v kanalizaci pořád ještě slabé světlo. Nebylo ho sice moc, ale viděl na nejbližší tři nebo čtyři kroky dopředu, a pokud to půjde tak i dál, musí zatím sirkami šetřit.

Předpokládal, že to světlo sem proniká nejspíš větracími skružemi nad jejich hlavami, a možná i kruhovými otvory v poklopech šachet. Pomyšlení, že jsou pod městem, bylo překvapivě zvláštní, ale nepochybně už pod ním být musí.

Voda teď byla už hlubší. Třikrát kolem nich proplula mrtvá zvířata: krysa, kočka a nějaká nafouklá lesklá věc, která mohla být svištěm. Zaslechl, jak někdo z nich něco se znechucením zamumlal, když ta věc kolem nich proplouvala.

Voda, kterou se brodili, byla relativně klidná, ale to mělo brzy už skončit; nepříliš daleko před nimi bylo slyšet neustávající dunění. Zesilovalo, přecházelo do monotónního řevu. Kanál zahýbal doprava. Zašli za roh a před sebou měli troje potrubí, z každého vytékal do jejich kanálu proud vody.

Potrubí byla řazena vertikálně, jako světla na semaforech. Jejich kanál tu končil. Světla zde bylo trochu víc. Bill pohlédl nahoru a zjistil, že jsou v jakési čtvercové kamenné šachtě, vysoké asi pět metrů. Nahoře končila kanálovou mříží a v proudech na ně odtamtud tekla voda. Stáli tam jako v nějaké primitivní sprše.

Bill bezmocně zkoumal potrubí. Z horního vytékala voda, která byla téměř čistá, i když občas její proud vynesl listy, dřívka a nějakou špínu – nedopalky cigaret, obaly od žvýkaček a podobné věci. Z prostředního vytékal šedivý proud. A ze spodního potrubí se hrnul šedohnědý proud hustých splašků.

„E-E-Eddie!“

Eddie se k němu přibrodil. Vlasy měl přilepené k lebce. Sádru měl promáčenou vodou, v bílých kapkách se rozpouštěla.

„K-k-terou dál?“ Když chtěli vědět, jak se něco postaví, zeptali se Bena; když chtěli vědět, kterou cestou dál, zeptali se Eddieho. Nemluvili o tom, ale všichni to věděli. Když byli někde v neznámém prostředí a chtěli se dostat zpátky do bezpečí, Eddie je vždy vyvedl, zahýbal doleva či doprava s neomylnou jistotou, takže člověk ho prostě mohl jen následovat a doufat, že nakonec všechno dobře dopadne... a to také doposud činili. Bill jednou řekl Richiemu, že když si s Eddiem začali chodit hrát do Lad, že měl pořád strach, že tam zabloudí. Eddie vůbec strach neměl a vždycky je správně dovedl tam, kam řekl. „Kdybych se z-z-ztratil v Sherwoodském lese a b-b-byl se mnou Eddie, v-v-vůbec bych se n-n-neplašil,“ řekl Bill Richiemu. „Ten se p-p-prostě vyzná. Můj otec říká, že n-n-někteří lidé mají v h-h-hlavě kompas.“

„*Já tě neslyším!*“ křičel Eddie.

„*Povídám k-k-terou?*“

„*Kterou co?*“ Eddie svíral ve zdravé ruce respirátor a Bill si pomyslel, že vlastně vypadá spíš jako utopená ondatra, než jako jedenáctiletý kluk.

„*Kterou máme j-j-jít?*“

„No, to přeci záleží na tom, kam chceme jít,“ řekl Eddie a Bill by ho v tu chvíli s radostí zaškrtil, i když ta otázka dávala perfektní smysl. Eddie pochybovačně hleděl na trojici

potrubí. Vejdou se do kteréhokoliv z nich, ale to spodní bylo nejpřístupnější.

Bill je shromáždil do kruhu. „Kde, sakra, s-s-sídlí To?“ zeptal se jich.

„Uprostřed města,“ odpověděl okamžitě Richie. „Přímo pod středem města. Poblíž kanálu.“

Beverly přikyvovala. I Ben. Stan také.

„M-M-Miku?“

„Ano,“ řekl. „Tam je To. Poblíž kanálu. Nebo pod ním.“

Bill pohlédl na Eddieho. „Tak k-k-terou?“

Eddie váhavě ukázal na spodní potrubí... a i když Billovi kleslo srdce až do kalhot, nebyl vůbec překvapený. „Tímhle.“

„Ach, to je hnus,“ řekl Stan nešťastně. „Vždyť tím tečou sračky.“

„Nemůžeme –“ začal Mike, a pak se odmlčel. Napřimil hlavu v gestu naslouchání. V očích se mu objevilo zděšení.

„Co –“ začal Bill, ale Mike si položil na rty ukazováček v gestu pššt! A teď to uslyšel i Bill: plácavé zvuky. Blížící se. Funění a dušený hovor. Henry se pořád ještě nevzdal.

„Rychle,“ řekl Ben. „Jdeme.“

Stan se ohlédl směrem, odkud přišli, a pak pohlédl do spodního potrubí. Sevřel pevně rty a přikývl. „Jdeme,“ řekl. „Hovna se umejou.“

„Stan Puntičkář dostává jedničku!“ vykřikl Richie. „Hip –“

„Richie, proboha, buď zticha!“ zasyčela na něj Beverly.

Bill je vedl k potrubí, dělal obličej nad tím puchem a lezl dovnitř. A ten puch: jistě, byly to splašky, lejna, ale současně tu byl i nějaký další pach, ne? Nějaký živočišný. Kdyby mohlo páchnout chrochtání nějakého zvířete (a podle Billa, jestliže by se to případné zvíře krmilo odpovídající potravou, tak by takhle páchnout mohlo), silně by se to blížilo tomuto pachu. *Jdeme určitě správným směrem. To tady bylo.... a bylo tu dost často.*

Ušli sotva dvacet kroků a vzduch už byl silně zatuchlý a jedovatý. Pomalu se brodili dál, pohybovali se něčím, co už nebylo bláto. Ohlédl se přes rameno a řekl: „Pojď sem hned za m-m-mě, Eddie, b-b-budu tě potřebovat.“

Světlo teď ubylo do naprostého šera, krátce ještě vydrželo a pak zmizelo úplně a oni šli

(z jasu a do)

do temnoty. Bill se brodil dopředu tím pachem s pocitem, že se skrze něj snad přímo fyzicky prořezává, jednu ruku měl napřaženou před sebe, částečně předpokládaje, že v kterékoliv chvíli narazí na chlupy a zelené zářící oči, jež na něj vyskočí z temnoty. A koncem bude jediný žhavý záblesk bolesti, když mu To serve hlavu s krku.

Temnota byla nahuštěná různými zvuky, všechny se v kanálech odrážely a zněly ozvěnou. Slyšel své přátele, sunoucí se za ním, občas něco mumlající. Ozývalo se nějaké podivné bublání a chrčení. Jednu chvíli mu mezi nohama protekla silná vlna horké vody, namočila ho až k rozkroku a on málem ztratil rovnováhu. Cítil, jak se ho Eddie křečovitě drží za košili, a pak ta malá záplava pominula. Zezadu se ozval Richie s drsně humornou poznámkou: „Tak mám ten dojem, Bille, že nás právě pomohl nějaký obr.“

Bill slyšel tekoucí vodu či splašky v síti menších trubek, které teď asi měli právě nad hlavou. Vzpomněl si na rozhovor o kanalizační síti města Derry, který vedl se svým otcem, a bylo mu jasné, jaké potrubí je tohle jejich – byl to přepad pro zvládnutí průtoku během silnějších dešťů a v období záplav. Voda odtud je odváděna mimo Derry, vytéká někde do potoka Torrault a říčky Penobscot. Město nerado čerpalo svoje splašky do Kenduskeag, protože kanál, protékající městem, pak páchnul. Ale tak zvaná šedá voda vtékala do Kenduskeag, a když jí bylo moc, a normální kanalizační systém nestačil, tak odtékala přepadem... a to se právě teď děje. A jestli existuje tenhle jeden přepad, jistě existují i další. Neklidně vzhlédl, neviděl vůbec nic, ale bylo mu jasné, že ve vrcholu oblouku potrubí musí být mříže, možná i někde na bocích, a že kdykoliv už také může být –

Neuvědomil si, že už je na konci potrubí, až když letěl dopředu, mával pažemi v bezmocném úsilí udržet rovnováhu. Padl na břicho do nějaké polotuhé masy, asi půl metru pod ústím potrubí, ze kterého právě vypadl. S pištěním mu něco přeběhlo přes ruce. Zaječel a sednul si, ruku si okamžitě přitiskl na prsa, když si uvědomil, že mu přes ni právě přeběhla krysa; ještě na ni cítil hnusné zašimrání jejího lysého ocasu.

Pokusil se postavit a uhodil se do hlavy o nízký strop tohoto nového potrubí. Byl to tvrdý úder a v temnotě před ním se

rozsvítily obrovské rudé květy, explodující mu v hlavě.

„Dejte p-p-pozor!“ uslyšel se zakřičet. Jeho slova zněla dutou ozvěnou. „Taky to p-p-padá! Eddie! K-k-kde jsi?“

„Tady!“ Jedna Eddieho mávající ruka se otřela Billovi o nos. „Pomoz mi, Bille, nic nevidím! Je to –“

Ozvalo se hlasité šplouchnutí a Beverly, Mike i Richie všichni naráz vykřikli. Za denního světla by ta téměř dokonalá harmonie jejich výkřiku vzbudila veselí; tady dole v temnotě, v kanálech, naopak naháněla hrůzu. Náhle z potrubí vypadli všichni. Bill se snažil zachytit Eddieho, chráně jeho zlomenou ruku.

„Kriste pane, už jsem si myslel, že jsem utopený,“ zasténal Richie. „Pěkně jsme se namočili – to je vynikající sprcha v hovnech, paráda, sem si musíme někdy udělat výlet s celou třídou, Bille, mohl by nás sem vést třeba pan Carson –“

„A slečna Jimmisonová by nám pak mohla dát přednášku o čistotě těla,“ řekl Ben třesoucím se hlasem a všichni se zajíkávě zasmáli. Když jejich smích dozníval, Stan najednou propukl v zoufalý pláč.

„Nebreč, člověče,“ řekl Richie a položil mu na ramena svoji chvějící se paži. „Vždyť nás všechny rozbřečíš, člověče.“

„Já jsem v pořádku!“ řekl Stan nahlas. „Nevadí mi, že mám strach, ale nenávidím, když jsem takhle zasviněný, nenávidím, když nevím, kde jsem –“

„M-m-myslíš, že ty sirky b-b-budou ještě k něčemu?“ zeptal se Bill Richieho.

„Já jsem svoje dal Beverly.“

Bill ucítil, jak se ho ve tmě dotýká nějaká ruka, držící sirky. Zdály se být suché.

„Měla jsem je v podpaží,“ řekla Beverly. „Mohly by být suché. Každopádně je zkus.“

Bill vytáhl jednu sirku a škrtl. Chytla, a on ji držel před sebou. Jeho přátelé se choulili za ním, mžourali v krátkém, jasném záblesku světla. Jak byli všichni zmáčení a zmazáni

splaškami, vypadali velmi mladí a velmi poděšení. Za nimi bylo vidět potrubí, z něhož právě vypadli. To nové potrubí bylo menšího průměru. Vedlo přímo oběma směry, u země bylo plné nějaké hnusné usazeniny. A –

Zasykl a sfoukl sirku, když ho začala pálit do prstů. Naslouchal a slyšel zvuk rychle tekoucí vody, občasné

zaharašení přepadových ventilů, odpouštějících další vodu do Kenduskeag, která je teď už bůhvíjak daleko za nimi. Henryho a jeho druhy neslyšel – zatím.

Tiše seděl. „Po m-m-mojí pravici je n-n-nějaké mrtvé t-t-tělo. Asi d-d-deset metrů od n-n-nás. Asi to b-b-bude P-P-P-“

„Patrick?“ zeptala se Beverly, hlas na pokraji hysterie. „Je to Patrick Hockstetter?“

„Ano. Mám š-š-škrtnout ještě jednou s-s-sirkou?“

Eddie řekl. „Budeš muset, Bille. Když nevidím, kam to potrubí vede, tak nevím, kudy máme jít.“

Bill škrtnl další sirkou. V její záři všichni spatřili zelenou, napuchlou věc, jež bývala Patrickem Hockstetterem. Jeho mrtvola se na ně šklebila z temnoty s jakousi příšernou přítulností, ale jen polovinou obličeje; o jeho druhou polovinu se už stačily postarat krysy. Kolem Patricka byly rozházené jeho učebnice pro letní školu, mokro je nafouklo do tloušťky slovníků.

„Kriste Pane,“ řekl Mike chraplavě, oči rozšířené hrůzou.

„Už je zase slyším,“ řekla Beverly. „Henryho a ty dva.“

Akustika kanálů určitě nesla její hlas i k nim, protože z potrubí se náhle ozval řev Henryho a zněl, jako kdyby stál někde přímo u nich.

„Dostaneme vááááás!“

„Tak jen rovnou za nosem,“ vykřikl Richie. Oči mu horečnatě plály a tančily. „Jen pojd'te, vy banánový šlupky! Je to tady jako v bazénu na skautském táboře! Jen –“

Pak se z potrubí ozval tak příšerný řev strachu a šílené bolesti, že Billovi vypadla z prstů plápolající sirka a zhasla. Eddieho paže ho objala a on objal jeho, cítil jak se chvěje jako osika, z druhé strany se k němu přitiskl Stan. Ten řev mohutněl a mohutněl... a pak se ozval nějaký obscénní, šťavnatý zvuk a řev okamžitě přestal.

„Něco jednoho z nich dostalo,“ řekl s hrůzou v hlase Mike. „Něco... nějaká příšera... Bille, musíme se odtud dostat... prosím tě...“

Bill slyšel, jak jeden nebo dva, kteří přežili – nedalo se to říci přesně – se derou potrubím směrem k nim. „K-k-kudy, Eddie?“ zeptal se naléhavě. „Víš k-k-kudy?“

„Směřem ke kanálu?“ zeptal se Eddie, chvějící se Billovi v náručí.

„Ano!“

„Tak doprava. Kolem Patricka... nebo přes něj.“ Eddieho hlas náhle ztvrdnul. „To mi moc nevadí. Je to jeden z těch, co mi zlomili ruku. A plivnul mi do obličeje.“

„Tak j-j-jdeme,“ řekl Bill, ohlížeje se do potrubí, které právě opustili. „Po j-j-jednom! A d-d-držte se v-v-všichni toho p-p-před vámi, jako p-p-předtím!“

Vyrazil dopředu, šmátraje rukou po slizkém a hladkém povrchu potrubí, cvakaje zuby, snaže se nešlápnout na Patricka... nebo do něj.

A tak se plížili dál do temnoty, zatímco kolem nich tekla voda a zatímco venku zuřila bouře nad předčasnou temnotou města Derry – temnotou, v níž skučel vítr, šlehaly blesky a praskaly padající stromy v harmonii, jež zněla jako smrtelný řev nějakých prehistorických oblud.

3

To, květen 1985

Ted' tedy přicházejí znovu, a i když všechno zatím probíhá, jak To předpokládalo, vrací se i něco, co To nepředpokládalo: ten děsivý, zuřící strach... to vědomí něčeho Jiného. To strach nenávidělo, kdyby mohlo, vrhlo by se na něj a pozřelo by ho... ale ten strach mu poskakuje posměšně mimo dosah a To bude schopné zabít ten strach jen tehdy, když zabije je.

Nepochybně ten strach je zbytečný; oni ted' jsou už starší, místo sedmi je jich ted' už jen pět. Pětka je sice číslo moci, ale v žádném případě nemá tu mystickou vlastnost sedmičky jako šťastného čísla. Je pravda, že jím vyslaný poskok nebyl schopen vyřídit toho knihovníka, ten ale zemře v nemocnici. Později, až nastane svítání, vyšle To ošetřovatele s medicínou, která toho knihovníka vyřídí už jednou provždy.

Ženu toho spisovatele ted' má To ve své moci, živou a přeci neživou – její mozek totálně zničilo, když poprvé spatřila To jaké je ve skutečnosti, bez všech těch masek a kouzel kolem – všechna ta kouzla, to stejně byla jen zrcadla, pochopitelně že ano, zrcadla, odrážející na poděšeného zírajícího to nejhorší, co existuje v jeho mozku, vracející mu ty představy stejným způsobem, jakým je zrcadlo schopné vrátit odraz slunce do

otevřeného, nechráněného oka a oslepit ho.

Mozek té spisovatelovy ženy teď mělo ve své moci To, stal se jeho součástí někde za, hranicemi makrovesmíru; někde v temnotě za Želvou; někde v krajinách za hranicemi všech krajin.

Dostala se do jeho oka; dostala se do jeho mozku.

Dostala se do jeho světlíků.

Ale některá ta kouzla byla celkem zábavná. Tak třeba ten Hanlon. On si to nebude pamatovat, ne vědomě, ale jeho matka mu mohla říci, odkud se vzal ten pták, co ho viděl v železárnách. Když byl nemluvně ve stáří pouhých šesti měsíců, nechala ho matka spát v kolébce na dvorku, zatímco šla věšet prádlo na šňůru. Jeho křik ji přinutil přiběhnout. Na okraj kolébky si sedla velká vrána a začala nemluvně klovat jako nějaké zlé stvoření z pohádek. Ječel bolestí a hrůzou, neschopný odehnat vránu, která cítila bezbrannou oběť. Praštila ptáka pěstí a zahnala ho, spatřila, že na dvou nebo třech místech nemluvněti ta vrána rozklovala paži do krve, a proto ho vzala k doktoru Stillwagonovi, aby mu dal injekci proti tetanu. Nějaká část Mika si to stále ještě pamatuje – malé dítě, obrovský pták – a když k Mikovi přišlo To, Mike opět viděl toho obrovského ptáka.

Ale když ten poskok-manžel té dívky z dřívějška přivedl spisovatelovu ženu, nevzalo si To žádnou tvář – když je To doma, nebere si na sebe nic. Ten poskok-manžel se podíval jen jednou a padl mrtvý hrůzou, tvář šedivou a oči plné krve, která mu snad na deseti místech vystříkla z mozku. Ženu toho spisovatele napadla jediná mocná, hrůzná myšlenka – KRISTE PANE, VŽDYŤ TO JE ŽENA – a pak se jí myšlení zastavilo. Zapadla do světlíků. To pro ni přišlo ze svého útulku a postaralo se o její fyzické ostatky; připravilo si je pro pozdější zhltnutí. Audra Denbroughová teď visí uprostřed všech těch věcí, ukřížovaná v hedvábí, hlavu složenou na rameno, oči dokořán a sklovité, špičky nohou natažené k zemi.

Ale stále ještě nějaká moc v nich je. Je menší, ale přesto je. Tenkrát sem přišli jako děti a nějakým způsobem, proti všem předpokladům, navzdory všemu co se mělo stát, ošklivě To poranili, téměř zabili, donutili To, aby uprchlo hluboko pod zem, kde se zachumlalo, zraněné, nenávidějící a třesoucí se v

louži vlastní podivné krve.

A tak došlo k další nové věci: vůbec poprvé v jeho nikdy nekončící historii si To potřebovalo udělat nějaký plán; vůbec poprvé To zjistilo, že má strach brát si z Derry, z té své soukromé honitby, to, co potřebuje.

To mělo vždy potěšení z pozření dítěte. Řadu dospělých pozřelo, aniž by si to uvědomilo, a za ta léta vlastně To pozřelo i několik starých lidí – dospělí mají své vlastní hrůzy, jejich žíly se dají rozřezat a otevřít, takže všechny chemické složky strachu vytečou a maso ochutí. Ale jejich strachy jsou obvykle příliš komplikované. Strachy dětí jsou jednodušší a obvykle mocnější. Strachy dětí také lze obvykle vyvolat jediným obličejem... a když je potřeba nějaké vnadidlo, nu, kterépak dítě by nemělo rádo klauna?

To si nejasně uvědomovalo, že tyhle děti nějakým způsobem proti němu obrátily jeho vlastní zbraně – náhodným (pochopitelně že ne úmyslným, a už vůbec ne rukou něčeho Jiného řízeným) spojením sedmi výjimečně imaginativních myslí, jež zatlačilo To do zóny velkého nebezpečí. Kterékoli dítě z těchto sedmi, samotné, by posloužilo jako pokrm a nápoj pro To, a kdyby náhodou nepřišly najednou, To by si je určitě jednoho po druhém odebíralo, přilákané kvalitou jejich mozků, zrovna tak jako lva přiláká k určitému napajedlu pach zebry. Ale pohromadě objevily to znepokojivé tajemství, které si To vůbec neuvědomovalo: že víra má oboustranné ostří. Jestliže na jedné straně je deset tisíc středověkých rolníků, kteří vytvářejí příšery tím, že na ně věří, na druhé straně stačí jeden člověk – nejspíš dítě – které si představí potřebný kůl na jejich zabítí. Ale kůl je jen hloupý kus dřeva; mozek je tou potřebnou hnací silou, která ho nažene na správné místo.

Ano, To nakonec uniklo; zalezlo hluboko, a ty vyčerpané, vyděšené děti se rozhodly, že ho nebudou pronásledovat, a to právě v okamžiku, kdy To bylo nejzranitelnější. Raději se rozhodly uvěřit, že To je mrtvé nebo umírající a stáhly se.

To znalo jejich přísahu, a vědělo, že se vrátí, zrovna tak jako lev ví, že ta zebra se nakonec k napajedlu určitě také vrátí. To začalo kout svůj plán hned, jakmile začalo dřímat. Až se To probudí, bude uzdravené, znovu bude mít čerstvé síly – ale jejich dětství bude nenávratně pryč, vyhoří jako těch sedm svící. Bývalá moc jejich představivosti bude utlumená a

slabá. Už si nebudou představovat, že v Kenduskeag jsou pirani, nebo že když jim vyjde krok na nějakou prasklinu, že to může jejich mamince zlomit vaz, nebo že když zabijí berušku, která přiletne na jejich košili, že jim tu noc vyhoří dům. Budou místo toho věřit pojištění. Budou místo toho věřit na víno k večeři – nějaké lahodné, ale zase ne nic troufalého, třeba Pouilly-Fuissé ročník 1983, a číšníku, nechte ho chvíli dýchat, ano? Budou místo toho věřit kabelové televizi, Garymu Hartovi, běhání jako prostředku proti srdečním záchvatům, nepojídání červeného masa kvůli rakovině tlustého střeva. Budou věřit tomu sexuologovi doktoru Ruthovi, když půjde o to dobře si zasouložit, a gerontologovi, když půjde o dožití vysokého věku. A s každým uběhlým rokem budou jejich sny menší a menší. A až se To probudí, zavolá je zpátky, ano, zpátky, protože strach je plodný, jeho potomkem bude vztek a ten bude toužit po odplatě.

To je zavolá a pak je zabije.

Jenomže teď, když přicházejí, vrací se s nimi i ten strach. Sice vyrostli a jejich představivost zeslábla ale zase ne tolik, nakolik o tom To bylo přesvědčeno. To pociťovalo jakýsi zlověstný, rozčilující růst jejich moci, když se spojili, a To vůbec poprvé začalo přemítat, zda neučinilo nějakou chybu.

Ale proč propadat chmurám? Kostky jsou vrženy a šance nejsou ani zdaleka špatné. Ten spisovatel je naplň šílený kvůli své ženě, a to je dobře. Ten spisovatel je nejsilnější, ten si celá ta léta konfrontací cvičil hlavu, a jakmile ten spisovatel bude mrtvý, jakmile mu budou střeva viset z břicha, jakmile jejich milovaný „Velký Bill“ bude mrtvý, ostatní už rychle budou patřit Tomu.

To se dobře nakrmí... a pak možná opět zalezze tam hluboko. A bude dřímat. Nějaký čas.

4

V tunelech, 4:30 ráno

„Bille!“ vykřikl Richie do rezonujícího potrubí. Pohyboval se jak mohl nejrychleji, ale nestačilo to. Vzpomíná si, že jako děti musely jít v tomto potrubí, vedoucím od čerpací stanice v Ladech, sehnuté. Teď téměř lezl po čtyřech, potrubí se zdálo

být nesmyslně těsné. Brýle mu stále sklouzávaly z nosu a on si je neustále musel přidržovat a posunovat. Za sebou slyšel Beverly a Bena.

„Bille!“ štěknul znova. „Eddie!“

„Tady jsem!“ nesl se k němu Eddieho hlas.

„Kde je Bill?“ křikl Richie.

„Vpředu!“ zavolal Eddie. Byl někde blízko před ním a Richie spíš tušil kde je, protože ho neviděl. „Nechce čekat!“

Richieho hlava narazila na Eddieho nohu. O chvíli později narazila Beverlyina hlava na Richieho zadek.

„Bille!“ zakřičel Richie jak mohl nejhlasitěji. Potrubím se nesl jeho výkřik a vracel se zase zpátky, bolestně mu narážel na ušní bubínky. „Bille, počkej na nás! Musíme jít všichni společně, cožpak si to neuvědomuješ?“

Ozvěnou se k nim slabě donesl Billův hlas: „*Audro! Audro! Kde jsi?*“

„Jdi do háje, Velký Bille!“ řekl Richie tiše. Brýle mu opět padaly. Zaklel, chytil je a posunul si je po nose. Nadechl se a opět zařval: „*Bez Eddieho zabloudíš, blbečku jeden! Počkej! Počkej na nás! Slyšíš mě, Bille? ČEKEJ NA NÁS, SAKRA!*“

Místo odpovědi se ozvalo jen úděsné ticho. Nikdo ani nedýchal. Richie slyšel jen vzdálené kapání vody; potrubí bylo v tuto roční dobu suché, jen sem tam byla kaluž vody.

„Bille!“ Třesoucí se rukou si prohrábl vlasy a bojoval se slzami, deroucími se mu do očí. „*NEBLBNI... PROSÍM TĚ! POČKEJ! PROSÍM TĚ!*“

Z dálky se mu ozval Billův hlas: „Čekám na vás.“

„Zaplat' pámbů, aspoň něco,“ zamumlal Richie. Poplácával Eddieho po zadku. „Hyjé.“

„Nevím, jak dlouho mi to s tou rukou půjde,“ řekl Eddie omluvně.

„Jen jdi,“ řekl Richie a Eddie se opět začal plazit.

Bill vypadal přepadle a vyčerpaně, čekal na ně v šachtě, kde ze stěny vystupovaly tři trubky vertikálně nad sebou jako světla semaforu. Bylo tu dost místa pro všechny, aby se narovnali.

„Koukněte,“ řekl Bill. „Criss. A Krkavec.“

Pohlédli, kam ukazoval. Beverly zaúpěla a Ben jí položil paži kolem ramen. V rozpadajících se hadrech byla kostra Krkavce Hugginse, zdála se být více méně nedotčená. Ostatky

Viktora byly bez hlavy. Bill se podíval na druhou stranu šachty a spatřil tam šklebící se lebku. Otřásl se hrůzou.

Tato část odvodňovacího systému už nebyla používána. Richiemu bylo celkem jasné, proč je tomu tak. Její funkci přebrala čistička odpadních vod. Někdy v letech, kdy oni měli starost naučit se holit, udělat si řidičský průkaz, naučit se kouřit, honili holky a dělali podobné věci, byl založen Úřad pro ochranu životního prostředí a ten zakázal likvidování nezpracovaného a netříděného odpadu na skládkách a vypouštění nečištěných komunálních odpadů do řek a jiných vodních toků. Proto tato část odvodňovacího systému byla vyřazena z provozu a těla Viktora Crisse a Krkavce Hugginse tu trouchnivěla. Jako ti chlapi z pohádky o Peteru Panovi Viktor a Krkavec nikdy nevyrostli. Ležely tu kostry dvou kluků v rozpadlých zbytcích triček a džín. Zkroucená žebra hrudního koše Viktora byla porostlá mechem, podobně přezka jeho vojenského pásku.

„Ta příšera je dostala,“ řekl Ben tiše. „Vzpomínáte si? Slyšeli jsme, když se to stalo.“

„Audra je m-m-mrtvá.“ Billův hlas zněl úplně mechanicky. „Vím to.“

„Nic takového nevíš!“ řekla Beverly s takovým hněvem, který Billa donutil, aby se k ní otočil. „Určitě víš jenom to, že umřela spousta jiných lidí, většinou dětí.“ Přistoupila k němu a postavila se před něj s rukama v bok. Na tváři a rukách měla špínu, vlasy měla zmazané. Richie si pomyslel, že vypadá prostě skvěle. „A také víš, co to má na svědomí.“

„N-n-neměl jsem jí říkat, k-k-kam jedu,“ řekl Bill. „Proč jsem to dělal. Proč jsem jí –“

Ruce jí vystřelily a chytly jeho košili. Richie ohromeně sledoval, jak Billem zatřásla.

„A už dost! Víš, proč jsme sem přišli! Přísahali jsme, *a uděláme to! Rozumíš mi, Bille? Jestliže je mrtvá, je mrtvá... ale To mrtvé není!* A teď tě potřebujeme. Chápeš to? Potřebujeme tě!“ Teď už plakala. „Tak nás ved’! Ved’ nás jako tenkrát, nebo se odtud nikdo z nás nedostane živý!“

Dlouho na ni hleděl, aniž by promluvil a Richie si pomyslel: *No tak, Velký Bille. Seber se, seber se –*

Bill se ohlédl na ostatní a pak přikývl. „Eddie.“

„Jsem tady, Bille.“

„Pamatuješ si j-j-ještě, které p-p-potrubí to b-b-bylo?“
Eddie ukázal za Viktora a řekl: „Tohle. Je pěkně malé, co?“
Bill opět přikývl. „Svedeš t-t-to, Eddie? S tou z-z-zlomenou rukou?“
„Pro tebe to udělám, Bille.“
Bill se usmál: byl to nejpodivnější, nejúděsnější úsměv, který kdy Richie viděl. „T-t-tak nás ved', Eddie. Ať t-t-to máme za s-s-sebou.“

5

V tunelech, 4:55 ráno

Jak se plazili dopředu, připomněl si Bill ten stupínek na konci potrubí, ale přesto ho znovu překvapil. Jednu chvíli ještě jeho ruce ohmatávaly inkrustový vnitřek potrubí, a v následujícím okamžiku už bezmocně tápaly ve vzduchu. Letěl dopředu, instinktivně se stočil na bok a bolestivě přistál na rameni.

„Dejte p-p-pozor,“ zaslechl se křičet. „Tady t-t-to klesá! Eddie?“

„Tady jsem!“ Eddieho ruka šmátrala Billovi po předloktí.
„Můžeš mi pomoci?“

Položil paži kolem Eddieho a nadzvedl ho, snažil se brát ohled na jeho zlomenou ruku. Po něm sestoupil Ben, pak Beverly a nakonec Richie.

„Richie, m-m-máš nějaké s-s-sirky?“

„Já mám,“ řekla Beverly. Bill ucítil, jak se ho ve tmě dotýká nějaká ruka, držící sirky. „Je jich tam jen osm nebo deset, ale Ben má ještě další. Z toho pokoje.“

Bill řekl: „Držela jsi je v p-p-podpaží, Beverly?“

„Tentokrát ne,“ řekla a položila ve tmě kolem něj svoje paže. Pevně ji objal, oči zavřené, snažil se převzít od ní tu útěchu, kterou mu tak zoufale chtěla předat.

Jemně se vymanil a zapálil sirku. Síla paměti byla velká – všichni se naráz podívali napravo. Zbytky těla Patricka Hockstettera tam stále ještě ležely uprostřed hromady jakýchsi zarostlých věcí, jež kdysi byly školními učebnicemi. Jediná věc, která se dala identifikovat, byl půlkruh jeho zubů, dva nebo tři s plombami.

A něco poblíž. Nějaký třpytící se kroužek, sotva viditelný v

mihotavém světle sirky.

Bill zahodil sirku a škrtl novou. Zvedl ten kroužek. „Svatební prsten Audry,“ řekl. Hlas měl dutý, bezvýrazný.

Sirka mu zhasla v prstech.

V temnotě si prsten navlékl.

„Bille?“ řekl Richie váhavě. „Máš vůbec ponětí

6

V tunelech, 2:20 odpoledne

jak dlouho už bloudí v tunelech pod Derry od chvíle, kdy opustili místo, kde leželo tělo Patricka Hockstettera, ale Bill byl přesvědčen, že cestu zpátky už nenajde nikdy. Pořád musel myslet na to, co mu tenkrát řekl otec: *Tam se dá bloudit týdny. A jestli Eddieho teď opustí jeho orientační smysl, tak ani nebude potřeba, aby je zabíjelo To; budou tu bloudit tak dlouho, až zemřou... nebo dostanou-li se do nějakého špatného potrubí, utopí se jako krysy v sudu na dešťovou vodu.*

Eddie si ale nedělal žádné starosti. Občas požádal Billa, aby škrtl další ze zmenšující se zásoby sirek, zamyšleně se rozhlížel a pak opět udal směr. Zahýbali doleva a doprava jakoby nahodile. Někdy bylo potrubí tak velké, že Bill nedosáhl na strop ani když natáhl ruku, jak mohl nejvýše. Jindy zase museli jít sehnuti a jednou, na pět příšerných minut (které se zdály trvat víc než pět hodin), se museli plazit po břiše. Eddie teď šel jako první, za ním Bill a pak ostatní, každý ruku na rameni toho před ním.

Naprosto jist si Bill byl pouze jedinou věcí, a to tím, že se teď dostali do nepoužívané části odvodňovacího systému Derry. Všechna používaná potrubí zůstala buď daleko za nimi, nebo vysoko nad nimi. Dunění tekoucí vody teď bylo už jen vzdáleným hučením. Tyto tunely byly starší, jejich vnitřní povrch nebyl z vypalovaných cihel, nýbrž z jakéhosi drobcího se hliněného materiálu, jehož škvírami někdy prosakovaly čůrky nepříjemně páchnoucí tekutiny. Pach lidských výkalů -ten odporný plynový pach, z něhož se všem dělalo špatně – teď ustoupil, ale místo něj nastoupil další pach, zatuchlý a starý, který byl ještě horší.

Ben si pomyslel, že to je pach té mumie. Eddiemu zase připomínal toho malomocného. Richie si pomyslel, že takhle asi páchne nejstarší flanelový kabát na světě, už rozpadající se a hniјící – kabát nějakého dřevorubce, obrovský, možná na postavu jako je Paul Bunyan. Beverly zase připomínal smrad otcova šuplíku s ponočkami a ve Stanu Urisovi se probudila jedna hrůzná vzpomínka z jeho velmi raného dětství – podivná židovská vzpomínka chlapce, který sám si svoje židovství uvědomoval jen velmi nejasně. Ten pach mu připomínal hlínu smíchanou s olejem, a musel myslet na příšeru bez úst, nazývanou Golem, hliněného muže, kterého si údajně pořídili ve středověku nějakí odpadlí Židé, aby je chránili *predgóji*, kteří je okrádali, znásilňovali jejich ženy a pak je zabíjeli. Mike musel myslet na suchý pach peří v opuštěném hnízdě.

Když konečně dolezli na konec té úzké trubky, protáhli se jako úhoři další zakřivenou trubkou, která vedla šikmo k té předchozí, a pak už se zase mohli postavit. Bill zjistil, že jim zbývají už jen čtyři sirky. Ústa mu ztuhla a on se rozhodl, že ostatním neřekne, jak blízko už jsou konci světla... dokud nebude vyhnutí...

„Tak j-j-jak to jde, b-b-bando?“

Mumlali odpovědi a kývali ve tmě hlavami. Od posledního Stanova pláče už nevládla žádná panika, nebyly žádné slzy. To je dobře. Vzal je za ruce, a tak tam chvíli pohromadě stáli ve tmě, dodávali si těmi dotyky sílu. Bill v tom zřetelně cítil radost, pocit triumfu, že dohromady jsou schopni udělat něco víc, než by dokázal jen prostý součet schopností každého z nich. Stal se z nich celek, který je schopen dokázat mnohem víc.

Škrtl jednou z posledních sirek a uviděli úzký tunel, svažující se trochu dolů. U jeho stropu jako girlandy visely pavučiny, některé protržené vodou a prostě visící v pletencích. Když se na ně díval, cítil Bill jakési atavistické mrazení. Podlaha tunelu byla suchá, ale byla na ní vrstva mechu a něčeho, co možná je listí, plíseň... nebo nějaké podivné zbytky.

O kousek dál spatřil hromadu kostí a pásy nějakých zelených hadrů. Kdysi to mohly být montérky či nějaké pracovní oblečení. Bill si představil nějakého pracovníka

kanalizace města, jak zabloudil, došel až sem a tady byl objeven...

Sirka začala blikat. Obrátil ji, aby ještě chvíli vydržela svítit.

„Víš, k-k-kde teď j-j-jsme?“ zeptal se Eddieho.

Eddie ukázal do nepatrně zatáčejícího tunelu. „Kanál je tímhle směrem,“ řekl. „Asi půl kilometru daleko, ovšem pokud to nezahne někam jinam. Teď jsme přesně pod Horní mílí, řekl bych. Ale, Bille –“

Sirka začala Billovi pálit prsty a on ji pustil. Byli zase v temnotě. Někdo – Billovi se zdálo že to je Beverly – si povzdechl. Ale ještě těsně předtím, v posledním záblesku světla, spatřil na Eddieho tváři starost.

„C-c-co je? Co se d-d-děje?“

„Když říkám, že jsme teď pod Horní mílí, tak tím myslím, že jsme *opravdu* pod ní. Dost dlouho jsme teď už šli dolů. Takhle hluboko *nikdy* žádné odvodňovací potrubí nemůže být. Když je takhle hluboko nějaký tunel, tak se mu říká důlní chodba.“

„Jak hluboko myslíš, že jsme, Eddie?“ zeptal se Richie.

„Asi čtyři sta metrů,“ řekl Eddie. „Možná ještě hlouběji.“

„No potěš nás pámbů,“ řekla Beverly.

„Tohle stejně nejsou žádné kanalizační tunely,“ řekl za nimi Stan. „To se pozná už podle toho smradu. Je hnusný, ale každopádně to není smrad ze splašků.“

„To bych raději čuchal smrad ze splašků,“ řekl Ben. „Tohle smrdí jako –“

Donesl se k nim nějaký řev, vycházející z ústí potrubí, jež právě opustili, řev, při kterém Billovi vstávaly vlasy hrůzou. Semkli se dohromady a jeden druhého se chytili.

„– *vás dostaneme, zkurvenci. Dostaneme váááááás* –“

„Henry,“ vydechl Eddie. „Kriste pane, pořád jde za námi.“

„Mě to ani nepřekvapuje,“ řekl Richie. „Někteří lidé jsou prostě příliš pitomí na to, aby dokázali včas přestat.“

Slyšeli slabé oddechování, škrabání bot, šustění oděvu.

„– *vááááááás* –“

„J-j-jdeme,“ řekl Bill.

Vešli do tunelu, tentokrát po dvojicích, jen Mike jako poslední šel sám: před ním Bill a Eddie, Richie a Beverly, Ben a Stan.

„Jak d-d-daleko m-m-myslíš, že je Henry?“

„Těžko říct, Velký Bille,“ odpověděl Eddie. „Ozvěny to zkreslují.“ Ztišil hlas. „Vidíš tu hromadu kostí?“

„Ano,“ řekl Bill také potichu.

„Měl na šatech pracovní opasek na nářadí. Asi to byl někdo od městské kanalizace.“

„Taky si m-m-myslím.“

„Jak dlouho myslíš, že –“

„To n-n-nevím.“

Eddie sevřel ve tmě zdravou rukou Billovu paži.

Asi o patnáct minut později zaslechli, jak jim jde tmou něco vstříc.

Richie se zastavil, celý ztuhl. Náhle byl znovu starý tři roky. Naslouchal tomu mlaskavému, sunoucímu se zvuku – teď se k nim přibližoval – a šeplavému zvuku jakoby pohybujících se větví, který doprovázel ten první, a ještě než stačil Bill škrtnout sirkou, věděl už Richie, co to je.

„*Oko!*“ vykřikl. „*Kriste pane, to je Plíživé oko!*“

Ostatní si chvíli nebyli jisti, co to vlastně vidí (Beverly měla dojem, že ji našel její otec, dokonce i tady dole, a Eddie na jeden prchavý okamžik zahlédl oživlého Patricka Hockstettera, který je nějakým způsobem předběhl), avšak ten Richieho výkřik, ta Richieho jistota, je všechny zmrazila. Spatřili to, co viděl Richie.

Tunel vyplňovalo nějaké obrovské Oko, leskle černá bulva široká přes půl metru, se špinavě červenohnědou duhovkou. Bělmo mělo zduřelé, membránovité, prorostlé červenými žilkami, jež neustále pulsovaly. Byla to jakási rosolovitá hrůza bez víčka a bez obočí, pohybující se na loži masitých tykadél. Ta se sunula po drsném povrchu tunelu a zapadala do ní jako nějaké prsty, takže v plápolajícím světle Billovy sirky vznikala dojem, že to Oko má prsty, jimiž hýbe To.

Hledělo na ně s prázdnou, horečnatou dychtivostí. Sirka dohořela.

V temnotě Bill pocítil, jak ta prstovitá tykadla ohmatávají jeho kotníky, jeho holeně... ale nebyl schopen se ani pohnout. Cítil, že To se blíží, cítil horkost z něj vyzařující, a slyšel už i ten puls krve, zvlhčující jeho membrány. Představil si lepkavost, již pocítí, až se ho To dotkne, a přesto nebyl schopen ani vykřiknout. Nebyl schopen vykřiknout ani se

bránit, i když už se mu ta tykadla začala ovinovat kolem pasu, zahákla se mu za džíny a začala ho stahovat dopředu. Celého jeho těla se zmocnila jakási mrtvolná ospalost.

Beverly ucítila, jak se jí jedno tykadlo otřelo o ušní boltec a náhle jí zatáhlo do smyčky celé ucho. Prolétla jí bolest a cítila, jak je tažena dopředu. Kroutila se a sténala, jako kdyby ji učitelka táhla přes celou třídu za ucho do kouta, kde má stát na hanbě. Stan a Richie se snažili uskočit, ale les neviděných tykadel se teď vinul už i kolem nich. Ben dal paži kolem Beverly a snažil se ji stáhnout zpátky. Zoufale se ho chytila.

„Bene... Bene, To mě dostalo...“

„Ne, nedostalo... Počkej... stáhnu tě...“

Zabral vši silou a Beverly vykřikla bolestí, když jí z natrženého ucha začala téci krev. Jedno tykadlo, suché a tvrdé, se sunulo po Benově košili, na chvíli se zastavilo a pak se mu zavinulo bolestným sevřením kolem ramena.

Bill zvedl ruku a uhodil do té lepkavé poddávající se vlhkosti. *Okó!* ječelo mu v hlavě. *Bože můj, já mám ruku na Oku! Bože! Bože všemohoucí! Okó! Moje ruka na Oku!*

Začal teď bojovat, ale tykadla ho už neodvratně táhla dopředu. Ruka mu zmizela v tom vlhkém, chtivém teple. Pak předloktí. Pak tam měl zataženou paži až po loket. Každou chvíli přijde do styku s tím lepkavým povrchem zbytek jeho těla a on cítil, že v tu chvíli zešílí. Zoufale bojoval, druhou rukou sekal po těch tykadlech.

Eddie stál jako ve snu, slyšel tlumené výkřiky a zvuky boje, jak jeho přátelé byli zatahováni do té hmoty. Cítil, jak se tykadla o něj otírají, žádné se však zatím na něj nezaměřilo.

Utíkej domů! nařizoval mu rozum velmi důrazně. *Utíkej domů ke své mamince, Eddie! Cestu přeci najdeš!*

Bill ve tmě vykřikl – byl to ječivý, zoufalý výkřik, následovaný nějakým hrůzným čvachtáním a slintáním.

Eddieho ochromení náhle pominulo – To se snaží dostat Velkého Billa!

„*Ne!*“ zařval Eddie – bylo to hromové zařvání. Nikdo by nevěřil, že takový mocný ryk může vyjít z těch neduživých prsou, prsou Eddieho Kaspbraka, *plíc* Eddieho Kaspbraka, pochopitelně postižených nejvážnějším případem astmatu v celém Derry. Vrhł se dopředu, skákal po plazících se tykadlech, aniž by je viděl, svou zlomenou rukou se uhodil do

prsou, jak jí prosekával sem a tam tu nabotnalou hmotu. Sáhł do kapsy a vytáhl svůj respirátor.

(kyselina, tak to chutná, jako kyselina, kyselina, kyselina do baterií)

Narazil Billu Denbroughovi na zadek a mrsknul jím na stranu. Ozval se jakýsi vodový trhavý zvuk, následovaný tichým mňoukáním, jež Eddie ani tak neslyšel sluchem, jako ho cítil v duchu. Zvedl svůj respirátor

(kyselina, je to kyselina, jestli chceš, tak se jí nažer, nažer se, nažer se jí)

„**KYSELINA DO BATERIÍ, HOVADO!**“ zaječel Eddie a stiskl spoušť respirátoru. Současně Oko nakopl. Noha mu pronikla hluboko do rosolu rohovky Oka. Nohu mu zaplavila nějaká horká tekutina. Stáhl ji zpátky, jen nejasně si uvědomoval, že přitom přišel o botu.

„**VYPADNI! KOUKEJ TO ZABALIT, BURANE! OKAMŽITĚ ZMIZNI, JELITO! VODPAL! TÁHNI DO PRDELE!**“

Cítil, jak se ho tykadla dotýkají, ale nějak váhavě. Opět stiskl spoušť respirátoru, nastříkal na Oko mlhu a opět uslyšel či ucítil to mňoukání... teď jako jakýsi bolestný, překvapující zvuk.

„*Dejte mu!*“ vyzýval Eddie ostatní. „*Vždyť je jenom nějaké zasrané Oko! Namlaťte mu! Slyšíte mě? Bille, dej mu! Vykopej z něj vnitřek! Kriste Pane, ty rosole jeden zasranej, udělám z tebe bramborovou kaši, A TO JEŠTĚ MÁM ZLOMENOU RUKU!*“

Bill cítil, jak se mu síla vrací. Vytrhl svoji ruku, zatahovanou do Oka... a pak ho uhodil pěstí. V tu chvíli byl u něj Ben, naběhl na Oko, zafrkal překvapením a znechucením a začal jeho rosolovitý, třesoucí se povrch zasypávat ranami.

„*Pustíš ji!*“ ječel. „*Slyšíš mě? Pustíš ji! Koukej vocad' zmizet! Koukej vocad' zmizet!*“

„*Normální Oko! Jen normální zasraný Oko!*“ křičel zuřivě Eddie. Mačkal svůj respirátor znovu a znovu a cítil, jak se To stahuje zpátky. Tykadla, která se po něm plazila, nyní odpadla. „*Richie! Chyť to! Je to jenom Oko!*“

Richie klopýtl dopředu, neschopen uvěřit tomu, co dělá, že se vlastně přibližuje tomu nejhroznějšímu monstru na světě. Ale už je to tak.

Stačila jedna slabá rána pěstí a ten pocit, když se mu ruka zabořila do Oka – bylo husté, mokré a nějak děsivé – způsobil, že se mu okamžitě zvedl žaludek hnusem a on začal zvracet. Vyšlo z něj jen jediné zachrochtání a pomyšlení, že zvrací na to Oko, způsobil, že zvracení okamžitě zopakoval. Oko od něj dostalo sice jen jedinou ránu, ale protože tuto příšeru vytvořil on, asi stačila. Tykadla najednou zmizela. Slyšeli, jak se To stahuje... a pak jedinými zvuky bylo už jen Eddieho oddychování a Beverlyin tichý pláč s jednou rukou na krvácejícím uchu.

Bill zapálil jednu ze tří zbývajících sirek a tak tu stáli a hleděli jeden na druhého svými poplašenými, omámenými obličejí. Po Billově levé paži stékal hustý, chuchvalcovitý rosol, který vypadal jako směs ztuhlého vaječného bílku a soplů. Beverly pomalu stékal po krku pramínek krve a Ben měl čerstvou ránu na tváři. Richie si pomalu posunoval po nose brýle.

„Jste v-v-všichni v p-p-pořádku?“ zeptal se Bill chraplavě.

„Jsi v pořádku ty, Bille?“ zeptal se Richie.

„J-j-jo.“ Otočil se k Eddiemu a vášnivě toho prcka objal. „Zachránil j-j-ji mi ž-ž-život, člověče.“

„To ti sežralo botu,“ řekla Beverly a zachechtala se. „Nedopadl jsi nejhůř.“

„Až se odtud dostaneme, koupím ti nové kecky,“ řekl Richie. Poklepal Eddieho ve tmě po zádech. „Jak jsi to udělal, Eddie?“

„Stříkal jsem na něj mlhu z respirátoru. Předstíral jsem, že to je kyselina. Ono to totiž někdy tak chutná, když mám špatný den, chápeš. Fungovalo to ale bezvadně.“

„Udělám z tebe bramborovou kaši, rosole jeden zasranej, A TO JEŠTĚ MÁM ZLOMENOU RUKU,“ říkal Richie a chechtal se jako blázen. „To není zrovna žádná chuťovka, Ede. Vlastně je to dost na blití, to ti teda povím.“

„Nesnáším, když mi říkáš Ede.“

„Já vím,“ řekl Richie a objal ho, „ale někdo z tebe musí dělat chlapa, Ede. Až přestaneš vést svoji existenci dítěte a vyrosteš, chlapče, tak zjistíš, to ti povídám, povídám, že zjistíš, že život halt není peříčko, chlapče!“

Eddie se otfásal smíchy. „Teda to je nejblbější Hlas, jaký jsem zatím od tebe slyšel, Richie.“

„No, hlavně měj ten respirátor po ruce,“ řekla Beverly. „Ještě se nám může hodit.“

„Neviděl jsi někde To?“ zeptal se Mike. „Když jsi škrtnul sirkou?“

„T-T-To je p-p-pryč,“ řekl Bill, a pak chmurně dodal: „Ale už se d-d-dostáváme k němu b-b-blízko. Blízko k m-m-místu, kde To žije. A m-m-myslím si, že t-t-tentokrát jsme To z-z-zranili.“

„Henry se pořád přibližuje,“ řekl Stan. Mluvil tiše a chraptavě. „Slyším ho za námi.“

„Tak mizíme odtud,“ řekl Ben.

Vydali se dál. Tunel stále klesal a ten smrad – hustý, divoký puch – byl stále silnější. Občas za sebou slyšeli Henryho, jeho křik se jim však teď zdál být vzdálenější a nějak méně důležitý. Všichni začínali mít pocit – podobný onomu pocitu nesymetričnosti a nesouladu, který měli v tom domě na Neibolt Street – že už postoupili přes okraj světa do nějaké podivné nicoty. Bill cítil (i když mu chyběla slova, jimiž by to vyjádřil), že se blíží temnému a zničenému srdci Derry.

Mikovi Hanlonovi se zdálo, že téměř cítí nemocný, arytmiický tep toho srdce. Beverly cítila, jak kolem ní roste jakási nečistá síla, chce ji ovinout, snaží se ji oddělit od ostatních, aby zůstala sama. Neklidně sáhla nalevo i napravo a chytila se Billa a Bena za ruce. Zdálo se jí, že se po nich musí natahovat nějak daleko a zvolala nervózně: „Držte se za ruce! Vypadá to, že se začínáme navzájem nějak vzdalovat!“

Stan si jako první uvědomil, že zase vidí. Ve vzduchu kolem nich bylo nějaké tlumené, podivné záření. Zpočátku viděl jen ruce – jeho, držící na jedné straně Benovu a na druhé straně Mikovu ruku. Pak si uvědomil, že vidí knoflíky na Richieho zablácené košili a prstýnek – z kočičího zlata – který Eddie nosil na malíčku.

„Vidíte to také?“ zeptal se Stan a zastavil se. Ostatní se také zastavili. Bill se ohlédl, teprve teď si uvědomil, že vidí – sice jen nepatrně – a pak spatřil, že tunel se teď úžasně zvětšil. Nacházeli se v nějaké zakřivené komoře, prostorné snad jako Letní tunel v Bostonu. Ještě větší, upřesnil si, když se s rostoucí bázní rozhlédl.

Zvedli hlavu ke stropu, který teď byl snad patnáct metrů vysoko a nesly ho kamenné žebrované podpěry. Mezi nimi

visely sítě špinavých pavučin. Podlaha teď byla kamenná, ale pokrytá takovou letitou špínou, že zvuk jejich kroků se ani nezměnil. Vzhůru se zakřívující stěny byly od sebe vzdáleny asi patnáct metrů.

„Vodárny tady dole asi fakt zešlély,“ řekl Richie a neklidně se zasmál.

„Vypadá to jako nějaká katedrála,“ řekla Beverly tiše.

„Odkud přichází to světlo?“ chtěl vědět Ben.

„Vychází p-p-přímo ze s-s-stěn, jak se z-z-zdá,“ řekl Bill.

„Mně se tady moc nelíbí,“ řekl Stan.

„Pojďte, j-j-jdeme. Henry nám b-b-bude za chvíli zase v p-p-patách –“

Ticho prořízl hlasitý hýkavý křik a pak těžký tlukot křídel. Z temnoty se vynořil nějaký obrys, jedno oko mu žhnulo – druhé bylo černé jako vyhaslá lampa.

„To je ten pták!“ vykřikl Stan. „Pozor, to je ten pták!“

Snášel se na něj jako stíhací letoun, jeho tvrdý oranžový zobák se otvíral a zavíral a přitom se odhaloval jeho růžový vnitřek, vyložený sametem jako vnitřek rakve.

Letěl přímo na Eddieho.

Jeho zobák se mu zabořil do ramene a on pocítil, jak mu celým tělem začíná prostupovat bolest, jako kdyby do něj ten pták vstříkl nějakou kyselinu.

Po prsou mu začala stékat krev. Vykřikl, zatímco vír, způsobený máváním jeho křídel, mu vmetl do tváře páchnoucí proud vzduchu. Pták se obrátil k dalšímu útoku, oko mu zlomyslně zářilo, koulelo se ve svém důlku, trochu pohasínalo,

jen když se přes něj na zlomek vteřiny přetáhlo mžourající víčko, jež ho překrylo tenkou blankou. Jeho pařáty se natáhly po Eddie, který se s křikem přikrčil na bobek. Projely mu jako žiletky košilí na zádech, rozřízly ji a na lopatkách mu vyryly dlouhé rudé čáry. Eddie zaječel a pokusil se odplížit stranou, ale pták se už chystal k dalšímu náletu.

Mike vykročil, sáhl do kapsy a vytáhl nožík, rybičku s jednou čepelí. Když se pták opět snášel na Eddieho, máchnul jím rychlým obloukem přes jednu jeho pařátu. Zařízal se hluboko, z pařátu začala stříkat krev. Pták vzlétl, obrátil se, složil svá křídla a řítí se dolů jako kulka. Mike v poslední chvíli uskočil stranou a mávl nožíkem vzhůru. Minul a ptákův

pařát ho uhodil do zápěstí takovou silou, že mu ruka ochrnula a v celé paži mu začalo bodat. Nožík odlétl do temnoty.

Pták se vracel, triumfálně krákoraje, Mike se skulil přes Eddieho a čekal na nejhorší.

Před oba hochy, stulené na zemi, se teď postavil Stan. Stál tam, malý a takový úhledný i přes všechnu špínu, kterou měl na pažích, na nohách, na kalhotách i košili, a náhle zvedl ruce ve zvláštním gestu – dlaněmi nahoru a prsty dolů. Pták ze sebe vydal další skřek, smýkl sebou a minul Stana jen o několik centimetrů, pocuchal mu při svém průletu vlasy. Stan se otočil a čelem k ptákovi sledoval jeho návrat.

„Věřím na tanagry šarlatové, i když jsem nikdy žádnou neviděl,“ řekl jasně a zřetelně. Pták zaskřehotal a smýkl sebou na stranu, jako kdyby po něm Stan vystřelil. „Totéž platí pro kondory, guinejské lžičáky pestré a brazilské plameňáky.“ Pták zaskřehotal, zakroužil nad nimi a náhle s vřeštěním tunelem odletěl. „Věřím na zlatého orla holohlavého!“ křičel za ním Stan. „A jsem přesvědčen o tom, že fénix někde skutečně existuje! Ale na tebe nevěřím, tak vocad' koukej zmizet! Zmizni vocad'! Napal si to pryč, bulíku!“

Pak přestal křičet a nastalo neuvěřitelné ticho.

Bill, Ben a Beverly přistoupili k Mikovi a Eddiemu; Eddiemu pomohli na nohy a Bill mu prohlédl rány. „N-n-není to hluboké,“ řekl. „Ale asi to b-b-bude dost b-b-bolet, co?“

„Rozerval mi košili na cucky, Velký Bille.“ Eddiemu se dmula prsa a opět už sípal. Ten jeho hromový hlas byl zase pryč; nikdo by neuvěřil, že takovým hlasem skutečně vládne. „Co řeknu doma mamince?“

Bill se trochu usmál. „Spíš b-b-bychom se m-m-měli starat o to, j-j-jak se odtud d-d-dostaneme, ne? Dej si š-š-šluka, Eddie.“

Eddie zhluboka nasál směs z respirátoru.

„Teda, člověče, to byla paráda,“ řekl Richie Stanoví. „To byla fakt paráda na druhou!“

Stan se celý třásl. „Takoví ptáci prostě neexistují, to je to celé. Nikdy neexistovali a nikdy existovat nebudou.“

„Už na vás deme!“ zaječel za nimi Henry. Hlas měl už naprosto dementní. Chechtal se a vyl. Znělo to, jako kdyby se něco dralo ven prasklinou ve střeše pekla. „Já a Krkavec! Už na vás deme a podáme si vás, blbečci! Nám neutečete!“

Bill zakřičel: „K-k-koukej zmizet, Henry! Zmizni, d-d-dokud není pozdě!“

Henryho odpověď byl dunivý, neartikulovaný řev. Slyšeli klapání kroků a Bill náhle pochopil Henryho úmysl: Henry je skutečný, je smrtelný a nenechá se zastavit respirátorem nebo nějakou knížkou o ptácích. Na Henryho nebudou účinkovat žádná kouzla. Byl na ně příliš pitomý.

„Pojďme. M-m-musíme si před ním udržet n-n-náskok.“

A tak pokračovali dál, držíce se za ruce, za Eddiem vlála jeho rozervaná košile. Světla přibývalo, tunel byl stále větší. Podlaha se svažovala dolů a strop se současně zvedal nahoru, už ho téměř nebylo vidět. Zdálo se jim, že už nekráčí žádným tunelem, nýbrž že procházejí nějakým obrovským podzemním dvorem, přístupem k hradu nějakého kyklopa. Světlo, vycházející ze stěn, teď mělo zelenožlutý odstín. Pach byl silnější a začínali i vnímat nějaké vibrace, které možná byly skutečné, možná existovaly jen v jejich představivosti. Vibrace neustávaly a byly arytmičné.

Byl to tlukot srdce.

„Před námi to končí!“ vykřikla Beverly. „Je tu holá zeď!“

Ale když se přiblížili, malincí na obrovské podlaze ze špinavých kamenných kvádrů, každý kvádr byl rozlehlejší než park Bassey, uviděli, že zeď přeci jen není úplně holá. Byly v ní jediné malé dveře. A přestože se ta zeď tyčila nad nimi do výšky stovek metrů, byla ta dvířka velmi malá. Byla vysoká necelý metr, dvířka takového tvaru, jaká lze vidat v pohádkových knížkách, vyrobená z masivních dubových fošen, křížem krážem pobitých ocelovými pásy. Jak si všichni okamžitě uvědomili, byla to dvířka pouze pro děti.

Nějak strašidelně se Benovi v hlavě začala ozývat ta pohádka, kterou předčítala slečna knihovnice těm malým dětem: *Kdo mi to tu dup-dup dupe po mé lávce?* Děti napnuté, předkloněné, v očích se jim zračí ona věčná fascinace: bude netvor přemožen, nebo se dočká své kořisti?

Na těch dvířkách byla nějaká značka a dole před nimi hromádka kostí. Malých kostí. Kostí bůhví kolika dětí.

Dostali se až k místu, kde sídlí To.

A ta značka na dveřích: co to vlastně je?

Bill ji vnímal jako papírovou lodičku.
Stan v ní viděl nějakého ptáka, vzlétajícího k nebi – snad fénixe.
Mike viděl nějakou tvář v kapuci – možná tvář šíleného Butche Bowerse, nešla však přesně rozeznat.
Richie viděl pár očí za brýlemi.
Beverly viděla ruku, sevřenou v pěst.
Eddie byl přesvědčen, že je to obličej toho malomocného se zapadlými očima a zvrásněnými, vrčícími ústy – a v té tváři se zračily všechny nemoce, všechny choroby.
Ben Hanscom viděl rozházenou haldu papírových obalů a zdálo se mu, že cítí nějaké staré, zkysané koření.
Když později k těm dveřím dorazil Henry, jemuž stále ještě zněla v uších ozvěna Krkavcova křiku, když už zůstal sám, Henry Bowers tu značku viděl jako měsíc, plný, nadutý... a černý.
„Bille, já mám strach,“ řekl Ben chvějícím se hlasem.
„Opravdu musíme?“
Bill špičkou nohy rozhrmoval ty kosti, a náhle je s chrastivým zaprášením rozkopl. I on měl strach... ale musel brát v úvahu George. To utrhl Georgovi ruku. Jsou jeho kosti mezi těmito malými a křehkými kůstkami? Ano, pochopitelně že jsou.
Byli tu za všechny vlastníky těch kostí, za George i za ty druhé – za ty děti, jež sem byly zataženy, za ty, jež sem ještě mohou být zataženy, i za ty, jež byly pohozeny jinde, aby tam hnily.
„Musíme,“ řekl Bill.
„Co když jsou zamknuté?“ zeptala se Beverly nesměle.
„N-n-nejsou zamknuté,“ řekl Bill a pak jí odpověděl něco, co mu říkalo jeho nitro: „Místa jako tato n-n-nejsou nikdy z-z-zamčena.“

Zkusmo položil prsty pravé ruky na dvířka a zatlačil. Dvířka se rozletěla do záplavy ošklivého žlutozeleného světla. Zafuněl na ně pach zoologické zahrady, neskutečně silný, neskutečně potentní.

Jeden po druhém prošli těmi pohádkovými dvířky do říše, kde vládne To. Bill

7

V tunelech, 4:59 ráno

se zastavil tak náhle, že ostatní na něj narazili, jako na sebe naráží nákladní vagóny, když lokomotiva začne náhle brzdit. „Co se děje?“ zeptal se Ben.

„To b-b-bylo t-t-tady. To Oko. P-p-pamatujete se?“

„Já se pamatuji,“ řekl Richie. „Eddie ho zahnal respirátorem. Předstíral, že v něm má kyselinu. Říkal něco o nějakém rozmačkání. Něco dost drsného, ale už se přesně nepamatuji, co to bylo.“

„Na t-t-tom nezáleží. Stejně už n-n-nikdy neuvidíme to, co jsme v-v-viděli tenkrát,“ řekl Bill. Škrtl sirkou a podíval se po ostatních. Jejich tváře ve světle sirky světélkovaly a vypadaly mysticky. A také velmi mladě. „Tak j-j-jak to jde, b-b-bando?“

„Jsme v pořádku, Velký Bille,“ řekl Eddie, ale tvář měl strhanou bolestí. Billovy náhradní dlahy začínaly povolovat. „A co ty?“

„J-j-jde to,“ řekl Bill a sfoukl sirku, než jeho obličej stačil prozradit, že to je úplně jinak.

„Jak se to mohlo stát?“ zeptala se Beverly, dotýkajíc se ho ve tmě rukou. „Bille, jak se dozvěděla –?“

„Zmínil jsem se, o j-j-jaké m-m-město jde. Ale hned, jak jsem t-t-to vyslovil, něco uvnitř m-m-mi začalo říkat, že bych m-m-měl být zticha. Já jsem ale n-n-neposlechl.“ Bezmocně v temnotě zavrtěl hlavou. „Ale i k-k-kdyby do Derry p-p-přijela, tak naprosto n-n-nechápu, jak se m-m-mohla dostat sem d-d-dolů. Když ji sem n-n-nezatáhl Henry, k-k-kdo tedy?“

„To,“ řekl Ben. „To přeci nemusí nutně vypadat odporně, to víme všichni. To se prosté zjevilo a řeklo jí, že jsi v průšvihů.“

A vzalo ji sem, aby tě třeba vynervovalo. Aby zlikvidovalo našeho vůdce. Protože tím jsi vždycky byl, Velký Bille. Naším vůdcem.“

„Že by Tom?“ řekla Beverly tiše, téměř zasněně. „K-k-kdo?“ Bill škrtnul další sirkou.

Hleděla na něj s jakousi zoufalou upřímností. „Tom. Můj manžel. Ten to také věděl. Alespoň si myslím, že jsem se před ním o Derry zmínila, zrovna tak jako ty před Audrou. Já... nevím, zda to zaznamenal nebo ne. Ale byl na mě příšerně našťvaný.“

„Kriste pane, co má znamenat tenhle doják, kde se dřív nebo později každý objeví?“ zeptal se Richie.

„To není žádný doják,“ řekl Bill a cítil, jak se mu dělá špatně od žaludku. „Je to představení. Něco jako cirkus. Tady Beverly si vzala Henryho Bowerse. Když odjela sem, proč by on neměl přijít sem? Konečně, skutečný Henry přišel.“

„Ne,“ řekla Beverly. „Já jsem si nevezala Henryho Bowerse. Vzala jsem si svého otce.“

„Jestli tě mlátí, tak jaký v tom je rozdíl?“ zeptal se Eddie.

„Pojďte sem k-k-ke mně,“ řekl Bill. „B-b-blíž.“

Přistoupili k němu. Bill natáhl ruce a jednou uchopil zdravou ruku Eddieho, druhou Richieho. Za chvíli tam stáli v kruhu jako tenkrát, když jich bylo víc. Eddie cítil, jak mu někdo položil paži kolem ramen. Pocítil teplo, klid a přátelství.

Bill zase začal cítit onu sílu, na kterou si vzpomínal z dřívějšíka, ale se zoufalstvím si také uvědomoval, že všechno se opravdu změnilo. Ta síla už nebyla zdaleka tak mocná – blikala a skomírala jako plamínek svíčky v průvanu. Temnota teď byla nějak hustší a byla jim blíž, triumfovala. A cítil To. *Tady dál v tom tunelu, pomyslel si, a ani ne moc daleko, jsou taková dvířka se zvláštní značkou. Co je za těmi dvířkami? Vzpomínám si, jak mi prsty ztuhly, protože se chtěly třást, a vzpomínám si, jak jsem zatlačil na ta dvířka a ona se otevřela. Vzpomínám si dokonce i na tu záplavu světla, která se na nás vyhnula, i jak to světlo se zdálo téměř být živé, jako kdyby to ani nebylo světlo, nýbrž nějaký světélkující hadi. Vzpomínám si na ten smrad, jako v pavilónu opic v zoologické zahradě, ještě horší. A pak... nic.*

„Vzpomínáte si n-n-někdo, co To v-v-vlastně bylo?“

„Ne,“ řekl Eddie.
„Já myslím...“ začal Richie a Bill téměř cítil, jak v té tmě krouží hlavou. „Ne.“
„Ne,“ řekla Beverly.
„Hmm.“ To byl Ben. „To je snad už jediná věc, na kterou si nemohu vzpomenout. Co vlastně bylo To... nebo jak jsme s ním bojovali.“
„Chüd,“ řekla Beverly. „Tím jsme s ním bojovali. Ale už si nevzpomínám, co to vlastně znamená.“
„B-b-budte se m-m-mnou,“ řekl Bill, „a já b-b-budu s vámi, p-p-přátelé.“
„Bille,“ řekl Ben. Hlas měl velmi vážný. „Něco se blíží.“
Bill naslouchal. Slyšel, jak z temnoty se blíží nějaké šoupavé, potácivé kroky... a měl strach.
„A-A-Audro?“ zvolal... a hned mu bylo jasné, že ona to není. Ať už to bylo cokoliv, co se k nim sunulo, bylo to blíž a blíž. Bill škrtnul sirkou.

8

Derry, 5:00 ráno

První podivná věc se toho dne koncem jara roku 1985 stala dvě minuty před oficiálním východem slunce. Aby člověk mohl plně pochopit o jak podivnou věc šlo, musel by znát dvě skutečnosti, jež byly známy Míku Hanlonovi (který při východu slunce ležel v bezvědomí v Městské nemocnici), přičemž obě se týkaly baptistického kostela, který stál od roku 1897 na rohu ulic Witcham a Jackson. Těleso kostela bylo zakončeno štíhlou vížkou, jež byla apoteózou všech kostelních vížek v Nové Anglii. Na všech čtyřech bocích měla číselník hodin a hodinový stroj sám byl sestavený ve Švýcarsku, odkud byl také v roce 1898 přivezen. Jediné jim podobné hodiny měli ještě na náměstí v městě Haven Village, vzdáleném asi sedmdesát kilometrů.

Stephen Bowie, dřevobaron, bydlící na West Broadwayi, tyto hodiny v ceně 17 000 dolarů městu věnoval. Bowie si to mohl dovolit. Byl to hluboce věřící člověk a čtyřicet let diakon (a v pozdějších letech i prezident místní pobočky Legie bílé mravnosti). Mimoto byl známý i svými laickými

kázáními u příležitosti Dne matek, o kterémžto svátku mluvil vždy jako o Neděli matek.

Od doby, kdy byly instalovány, až do 31. května roku 1985 tyto hodiny poctivě odbíjely každou hodinu a každou půlhodinu – s jedinou významnou výjimkou. V den, kdy vybuchly Kitchenerovy železárny, neodbily poledne. Občané byli přesvědčení, že duchovní otec Jollyn ten den hodiny umlčel, aby ukázal, že církve truchlí za ty mrtvé děti, a otec Jollyn jim toto přesvědčení nikdy nevyvracel, ačkoliv pravda to nebyla. Hodiny prostě nebyly.

A podobně ty hodiny nebyly v pět hodin ráno 31. května roku 1985.

V ten okamžik staří lidé po celém Derry otevřeli oči a posadili se, vyrušeni ze spánku z důvodu, který si neuměli vysvětlit. Požili své léky, nasadili si falešné chrupy, zapálili si dýmky a doutníky. Staří lidé byli na stráži.

Jedním z nich byl i pan Norbert Keene, kterému teď bylo už přes devadesát let. Dobelhal se k oknu a vyhlédl na tmavé nebe. Předpověď počasí z předchozího večera sice uváděla, že bude jasno, jeho staré kosti mu však napovídaly, že bude pršet, a to hodně. Hluboko uvnitř sebe pociťoval zvláštní strach; nějakým podivným způsobem se cítil ohrožený, jako kdyby se mu k srdci neodvratně propracovával nějaký jed. Úplně nahodile pomyslel na ten den, kdy Bradleyho gang neopatrně vjížděl do Derry, na těch pětasedmdesát pistolí a pušek. Práce takového druhu zanechávala v člověku pocit tepla a pohodlí, všechno bylo takové... takové *potvrzené*. Jinak by to nedovedl popsat, ani pro sebe. Práce takového druhu dávala člověku pocit, že může žít snad navěky, a tomu se Norbert Keene už vlastně blížil. Šestadevadesát mu bude 24. června a pořád ještě chodí každý den na pětikilometrové procházky. Teď ale cítil strach.

„Tyhle děti,“ řekl, vyhlížeje z okna, ani si neuvědomuje, že promluvil nahlas. „Co to s těmi dětmi sakra je? S čím si to zahrávají tentokrát?“

Devětadevadesátiletý Egbert Thoroughgood, který byl ve Stříbrném dolaru toho dne, kdy si tam Claude Heroux naladil svoji sekeru a zahrál na ni čtyřem mužům pohřební pochod, se vzbudil ve stejnou chvíli, posadil se a vydal ze sebe skřehotavé zaúpění, jež nikdo neslyšel. Zdálo se mu o

Claudovi, jenomže tentokrát Claude šel po něm, sekera dopadla a chvíli nato spatřil Thoroughgood, jak se jeho useknutá ruka kroutí a svíjí na nálevním pultě.

Něco není v pořádku, pomyslel si zmateně, poděšený a třesoucí se v podvlékačkách se skvrnami od moči. Něco sakramentsky není v pořádku.

Dave Gardener, který objevil zohavené tělo George Denbrougha v říjnu roku 1957, a jehož syn objevil první oběť tohoto nového cyklu na jaře roku 1985, otevřel přesně v pět hodin oči a pomyslel si, aniž by se podíval na hodiny ve své pracovně: *Kostelní hodiny neodbily pátou... Co se děje?* Pocítil jakýsi strach, který ovšem nedokázal nijak definovat. Dave v posledních letech dobře prosperoval; v roce 1965 koupil obchod obuví Shoebot a nyní si druhý podobný obchod otevřel v nákupním středisku v Derry a třetí v Bangoru. Náhle se všechny tyto věci – věci, jimž věnoval celý svůj život – zdály být nějak ohrožené. Čím? vzlyknul sám pro sebe, dívaje se na svoji spící ženu. *Čím, proč jsi vlastně tak strašně vyplašený jen z toho, že nějaké hodiny nebily? Ale odpovědět si neuměl.*

Vstal a přešel k oknu, zavazoval si přitom pásek pyžama.

Nebe bylo zatažené, od západu se hnaly mraky a Davův neklid vzrůstal. Zjistil, že poprvé za velmi dlouhou dobu myslí na ty výkřiky, které ho před sedmadvaceti roky přivedly na verandu, odkud spatřil tu zmítající se postavu ve žluté pláštěnce. Pohlédl na přibližující se mraky a pomyslel si: *Jsmo v nebezpečí. My všichni. Celé Derry.*

Náčelník Andrew Rademacher, který byl upřímně přesvědčený, že udělal maximum pro to, aby se objasnila ta nová série vražd dětí, sužující Derry, stál na verandě svého domu, palce zastrčené za svým okovaným opaskem, hleděl na mraky a pociťoval tentýž neklid. *Něco se připravuje, něco se stane. Vypadá to, že bude lít jako z konve, to je jasné. Ale tím to neskončí. Zachvěl se... a jak tu stál na verandě, síťovými dveřmi se k němu nesla vůně slaniny, kterou jeho žena opékala k snídani, začaly první obrovské kapky deště smáčet chodník před jeho hezkým domem na Reynolds Street, a někde hned za horizontem parku Bassej zahřmělo.*

Rademacher se opět zachvěl.

George, 5:01 ráno

Bill zvedl zapálenou sirku... a vydal ze sebe dlouhé, zoufalé zaskučení.

Byl to George, blížící se k němu tunelem, George, oblečený pořád ještě do té krví zacákané žluté pláštěnky. Jeden její rukáv se volně, neužitečně kýval. George měl obličej bílý jako sýr a oči mu stříbřitě svítily. Upřeně hleděly přímo do Billových očí.

„*Moje lodička!*“ Georgův dětský hlásek se zvučně nesl tunelem. „*Nemůžu ji najít, Bille, hledal jsem ji všude a nemůžu ji najít, a teď jsem mrtvý a je to tvoje vina, tvoje vina, TVOJE VINA –*“

„G-G-Georgi!“ vykřikl Bill. Cítil, jak mu mozek šlípí, jako kdyby se chtěl vyrvat ze svého místa.

George se potácivě přibližoval, svoji jedinou paži teď napřáhl k Billovi, bílá ruka na jejím konci měla prsty zaťaté do hákovitých drápů. Nehty měl špinavé a zahnuté.

„*Tvoje vina,*“ zašeptal George a zašklebil se. Místo zubů měl jakési tesáky; čelisti se mu pomalu otevíraly a zavíraly jako zuby nějakých želez na medvěda. „*Poslal jsi mě ven a všechno to je... tvoje... vina.*“

„N-n-ne, G-G-Georgi!“ vykřikl Bill. „N-n-nevěděl jsem –“

„*Zabiju tě!*“ vykřikl George a z jeho úst vyšla změť zvuků, jež by snad mohl vydávat pes, postižený vzteklinou: vytí, kňučení, vrčení. A jakýsi chechtot. Bill ho i cítil, cítil hnijícího George. Byl to pach sklepa, pach jakési příšery se žlutýma očima, přihrbeně stojící někde v koutě, čekající na příležitost rozpárat nějakému malému chlapci břicho.

Georgovi zacvakaly zuby. Byl to zvuk, jako když na sebe naráží kulečnickové koule. Z očí se mu začal tlačit nažloutlý hnis, stékal mu po tvářích... a zápalka zhasla.

Bill cítil, že jeho přátelé mizí – utíkají, pochopitelně že utíkají, nechávají ho tu samotného. Kašlou na něj, zrovna tak jako na něj kašlali jeho rodiče, protože George má pravdu: je to všechno jeho vina. Už brzy ucítí tu jeho jedinou ruku, chytající ho za hrdlo, už brzy ucítí ty drápy, rvoucí mu hrdlo, a bude to správné. Bude to jen spravedlivé. To on poslal George ven, aby tam zemřel, to on strávil všechna léta své

dospělosti psaním o hrůze té zrady – dal té hrůze spoustu tváří, skoro takovou spoustu tváří, jakou si dává To, ale tou příšerou úplně dole je pouze George, vybíhající do končící plískanice se svojí papírovou lodičkou, napuštěnou parafínem. A teď je čas pykat.

„Za to, žes mě zabil, si zasloužíš zemřít,“ zašeptal George. Byl teď už velmi blízko. Bill zavřel oči.

Pak se v tunelu rozlilo žluté světlo a on oči otevřel. Richie držel zapálenou sirku. „Zabij To, Bille!“ křičel Richie. „Pro Krista Pána! Zabij To!“

Co *tady děláte*? Hleděl na ně zděšeně. Tak oni neutekli. Jak je to možné? Jak to, že neutekli hned, když slyšeli, jak odporně zavraždil svého vlastního bratra?

„Zabij To!“ ječela Beverly. „Ach, Bille, proboha, zabij To! Můžeš to udělat jenom ty! Prosím –“

George byl už jen necelé dva metry od něj. Náhle na Billa vyplázl jazyk. Měl na sobě silný bílý povlak plísně. Bill opět vykřikl.

„Zabij To, Bille,“ zařval Eddie. „To není tvůj bratr! Zabij To, dokud je malé! *Zabij To OKAMŽITĚ!*“

George pohlédl na Eddieho, stočil na něj na chvíli svoje stříbřité svítící oči a Eddie couvnuł a narazil na stěnu, jako kdyby do něj někdo strčil. Bill stál jako zmrazený, pozoroval svého bratra, jak se k němu blíží, zase po tolika letech vidí George, je to pořád ten stejný George, ano, a on slyší, jak šustí ta jeho žlutá pláštěnka, jak se George k němu blíží, slyší, jak mu zvoní přezky na přezůvkách a cítí něco jako mokré listí, jako kdyby právě to byl materiál, tvořící pod tou pláštěnkou Georgovo tělo, jako kdyby ty nohy v Georgových galoších byly nohy z listí, ano, listový mužík, to byl George, měl tvář jako ztrouchnivělý balónek a tělo z listí, takového listí, které někdy při záplavách ucpává kanalizaci.

Nejasně slyšel, jak Beverly ječí.

(tlučí pěstmi)

„Bille, prosím tě, Bille –“

(na ty sloupy a přesto tvrdí)

„Budeme hledat tu moji lodičku spolu,“ řekl George. Po tvářích mu jako nějaké odporné slzy stékal hustý žlutý hnis. Natáhl se k Billovi a hlava se mu nahnula ke straně, z čelistí se vycenily ty tesáky.

(vidí duchy, vidí duchy VIDI)

„Najdeme ji,“ řekl George a Bill ucítil jeho dech, páchnoucí jako přejetá zvířata, ležící o půlnoci na dálnici. Když se Georgova ústa otevřela, zahlédl nějaké červy, svíjející se v nich. „Musí být někde tady dole, tady dole se všechno vznáší, budeme se vznášet, Bille, všichni se budeme vznášet –“

Rybovitá ruka George se sevřela Billovi na krku.

(ON VIDÍ DUCHY MY VIDÍME DUCHY ONI VIDÍ DUCHY TY VIDÍŠ DUCHY)

Georgův znetvořený obličej se začal přibližovat k Billovi krku.

„– vznášet –“

„*Tlačí pěstmi na ty sloupy!*“ vykřikl Bill. Hlas teď měl hlubší, jako kdyby ani nebyl jeho a v jednom krátkém záblesku paměti si Richie vzpomněl, že Bill koktá jen svým vlastním hlasem: kdykoliv napodoboval hlas někoho jiného, nekoktal *nikdy*.

Ta věc, co byla Georgem, ucouvla a zasyčela. Ruka jí vylétla k obličejí, jako kdyby si ho chtěla chránit před úderem.

„To je vono,“ zařval Richie jako šílený. „Dej mu, Bille! Zabij To! Zabij To! Zabij To!“

„*Tlačí pěstmi na ty sloupy a přesto tvrdí že vidí duchy!*“ zahřměl Bill. Vykročil k té věci. „Ty žádný duch nejsi! George ví moc dobře, že jsem nechtěl, aby zemřel! Moji rodiče neměli pravdu! Svedli to na mě, a *to není pravda! Slyšíš mě?*“

Listový mužik se náhle otočil, zapištěl jako krysa. Pod žlutou pláštěnkou se jeho tělo začalo roztékat a hroutit. I pláštěnka se roztékala, bortila se na jednotlivé žluté kusy. To ztrácelo svůj tvar, stávalo se opět amorfním.

„*Tlačí pěstmi na ty sloupy, zkurvenče jeden!*“ křičel Bill Denbrough, „*a přesto tvrdí že vidí duchy!*“ Skočil na To a prsty mu zajely do žluté pláštěnky, která ovšem už žádnou žlutou pláštěnkou nebyla. To, do čeho sáhnul, byla jakási podivně horká karamela, roztékající se mu pod prsty v okamžiku, kdy v ní ruku sevřel v pěst. Padl na kolena. Pak Richie zaječel, sirka mu spálila prsty a oni byli opět ponořeni do temnoty.

Bill cítil, že mu v prsou začíná něco růst, něco horkého,

dušivého a bolestivého, jako bodavá kopřivka. Chytil se za kolena a přitáhl si je k bradě v naději, že tím tu bolest zastaví, nebo alespoň potlačí; cítil vděčnost, že kolem je tma, byl rád, že ostatní nevidí jeho agónii.

Uslyšel, jak z něj vyšel jakýsi zvuk – chvějivé zakňučení. Pak druhé, třetí. „Georgi!“ vykřikl. „Georgi, promiň mi to! Já jsem nikdy nechtěl, aby se t-t-ti stalo n-n-něco ošklivého!“

Možná chtěl říci ještě něco jiného, ale nemohl. To už vzlykal, ležel na zádech s jednou rukou přes obličej, vzpomínal na tu lodičku, vzpomínal na vytrvalé šumění kapek deště, dopadajících na okno jeho ložnice, vzpomínal na všechny léky a obvazy, které byly na nočním stolku, na bolest z horečky v jeho hlavě a po celém těle, a nejvíc vzpomínal na George: vzpomínal na George, George v jeho žluté pláštěnce s kapuci.

„Georgi, promiň mi to!“ vykřikl mezi slzami. „Promiň mi to, prosím tě! P-P-PROMIŇ –“

A pak už byli ostatní kolem něj, jeho přátelé, nikdo nezapálil sirku a někdo ho zvedal, nevěděl kdo, snad Beverly nebo Richie. Byli s ním, a na tu krátkou chvíli ta temnota byla milá.

10

Derry, 5:30 ráno

V půl šesté už silně přšelo. Meteorologové v rozhlasové stanici v Bangoru vyjádřili mírné překvapení a mírnou omluvu všem, kdo si na základě jejich včerejší předpovědi na dnešek naplánovali výlety a pikniky. Nečekaná změna, přátelé; jde o jeden z oněch náhlých zlomů vývoje počasí, jak k němu někdy nečekaně dochází v Penobscot Valley.

V rozhlasové stanici WZON popisoval meteorolog Jim Witt cosi, co nazýval „neobyčejně disciplinovaným“ systémem nízkého tlaku. To byl ovšem mírný výraz. Podmínky byly různé, od zataženo v Bangoru přes přeháňky v Hampdenu a mrholení v Bavenu k mírnému dešti v Newportu. Ale v Derry, vzdáleném jen padesát kilometrů od středu Bangoru, lilo jako z konve. Cestující na dálnici číslo 7 zjistili, že jedou vrstvou vody, jejíž síla místy dosahovala až dvaceti centimetrů a za

Rhulinovými farmami způsobil v provisu vozovky ucpaný kanál, jímž nemohla voda odtékat, že dálnice se stala prakticky neprůjezdnou. V šest hodin ráno už dálniční služba města Derry umístila z obou stran provisu oranžové značky OBJÍŽDKA.

Ti, kdo čekali pod přístřeškem na Main Street na první ranní autobus, který by je odvezl do zaměstnání, se dívali přes zábradlí do kanálu, kde se voda hnala betonovým korytem už zlověstně vzduť. Pochopitelně žádné záplavy nebudou, na tom se shodli všichni. Voda byla pořád ještě pod značkou, k níž se hladina zvedla v roce 1977, a toho roku také nebyly žádné záplavy. Ale déšť padal vytrvale, v nízkých mracích hřmělo ostošest. Po Horní míli tekla v proudech voda a s hučením se vlévala do dešťových jímek a kanálů.

Jistě, záplavy nebudou, na tom se shodli, nicméně v obličejích se jim zračil určitý neklid.

V 5:45 vybuchl v záblescích purpurových blesků vysokonapěťový transformátor na sloupu vedle opuštěných garáží firmy Autodoprava bratři Trackerové, na šindelovou střechu budovy pod ním se rozprskly zkroucené kusy roztaveného kovu. Jeden z letících kusů kovu přeťal drát vysokého napětí, který spadl na střechu, vinul se a kroutil jako had, chrlící téměř nepřetržitý proud jisker. Střecha chytila plamenem i přesto, že byla namočená deštěm a garáže byly brzo v jednom plameni. Drát vysokého napětí spadl se střechy na zaplevelenou cestu, vedoucí k odstavné ploše, kde kdysi kluci hrávali baseball. Městští hasiči vyjeli v 6:02 a na místě požáru byli v 6:09. Jedním z prvních hasičů, kteří z vozu vystoupili, byl Calvin Clark, jeden z dvojčat Clarkových, s nimiž chodili do školy Ben, Beverly, Richie a Bill. Třetím krokem stoupl podrážkou svých kožených bot na drát pod napětím. Během zlomku vteřiny byl uškvařen. Jazyk mu vyhřezl z úst a z jeho gumového požárníckého kabátu se začalo kouřit. Páchl jako pneumatiky, spalované na městské skládce.

V 6:05 pocítili obyvatelé Merit Street na sídlišti Old Cape něco jako podzemní výbuch. Z poliček padaly talíře a ze stěn obrazy. V 6:06 náhle ze všech záchodových mís na Merit Street vystříkl gejzír sraček a splašků, když v potrubí, vedoucímu k zásobním nádržím nové čističky odpadních vod

v Ladech, došlo k nevysvětlitelnému obrácení směru průtoku. V některých případech byly tyto exploze tak silné, že prorazily díry do stropu toalet. Zabita byla jedna žena jménem Anne Stuartová, když z jejího záchodu vystřelilo nějaké staré ozubené kolečko. Ozubené kolečko prorazilo matné sklo sprchového kouta a proletělo jí hrdlem jako nějaká příšerná kulka, právě když si myla vlasy. Téměř jí utrhlo hlavu. To ozubené kolečko byl pozůstatek z Kitchenerových železár, který se nějakým způsobem dostal do kanalizace před téměř pětasedmdesáti lety. Další žena byla zabita, když náhlý mocný obrácený výtok splašků, hnaný metanovými plyny, rozmetal její toaletní mísu jako výbuch bomby. Nešťastnice v tu chvíli právě na míse seděla a četla si poslední vydání katalogu obchodního domu; byla roztrhaná na kousky.

V 6:19 zasáhl blesk tak zvaný Most polibků, klenoucí se přes kanál mezi parkem Bassey a střední školou. Roztříštěné kousky dřevěného mostku vylétly do vzduchu a pak se sesypaly do rychle tekoucí vody v kanálu, která je odnesla.

Začal se zvedat vítr. V 6:30 ještě měřidlo v chodbě budovy soudu registrovalo rychlost jen necelých třicet kilometrů v hodině. Do 6:45 se jeho rychlost zvýšila na 43 km/hod.

V 6:46 se vzbudil ve svém pokoji v nemocnici Mike Hanlon. Jeho návrat k vědomí byl pomalý a postupný – ještě dlouho se mu zdálo, že jde o nějaký sen. A jestliže tomu tak je, je to nějaký podivný sen – sen o úzkosti, jak by ho nazval jeho starý psychoanalytik profesor doktor Abelson. Zdálo se mu, že žádný zjevný důvod k oné úzkosti neexistuje, ale pocit úzkosti v něm přetrvával; ten prázdný, bílý pokoj jako by vyzářoval nějakou hrozbu.

Postupně si začal uvědomovat, že je vzhůru. Ten prázdný bílý pokoj je pokoj v nemocnici. Nad hlavou má zavěšené láhve, jednu plnou nějaké čiré tekutiny, druhou temně rudé. Krev. U zdi byl televizní přijímač a Mike začal vnímat i trvalé šumění deště, dopadajícího na okenní tabulky.

Mike se snažil pohnout nohama. Jednou to šlo normálně, druhá se však ani nehнула. Neměl v ní skoro žádný cit a vtom si uvědomil, že je celý zabalený do obvazů.

Pomalu se mu všechno začalo vybavovat. Sedl si za pracovní stůl a chtěl udělat zápis do své knihy, když se objevil Henry Bowers. Posel z minulosti, zlaté hovado. Pak

začala rvačka a –

Henry! Co je s Henrym? A s ostatními?

Mike se natáhl po zvonku na sestru. Visel nad hlavou postele a Mike ho právě uchopil, když vtom se otevřely dveře pokoje. Stál v nich ošetřovatel. Dva knoflíky svého bílého pláště měl rozepnuté, tmavé vlasy rozčuchané. Na krku měl medaili svatého Kryštofa. I ve svém nereálném stavu, jen ze tří čtvrtin probuzený, ho Mike okamžitě zařadil. V roce 1958 byla v Derry zavražděna dívka jménem Cheryl Lamoniová, zavraždilo ji To. Ta dívka měla čtrnáctiletého bratra jménem Mark, a ten teď stál ve dveřích.

„Marku?“ řekl slabě. „Musím s tebou mluvit.“

„Pst,“ řekl Mark. Ruku měl v kapse. „Žádné mluvení.“

Vešel do místnosti, a když se zastavil u nohou jeho postele, spatřil Mike se zamrazením beznaděje, jak prázdné oči má Mark Lamonica. Hlavu měl trochu na stranu, jako kdyby poslouchal nějakou vzdálenou hudbu. Vyndal ruku z kapsy. Držel v ní injekční stříkačku.

„Po tomhle budeš spát,“ řekl Mark a přistoupil k posteli.

11

Pod městem, 6:49 ráno

„*Tiše!*“ vykřikl náhle Bill, ačkoliv mimo slabé ozvěny jejich kročejů se tunelem nenesl žádný jiný zvuk. Richie rozškrtnul zápalku. Stěny tunelu se vzdálily, zdáli se teď v tom prostoru pod městem být velmi malí. Semkli se dohromady a Beverly měla snový dojem *déjà-vu*, když pozorovala obrovské dlaždice podlahy a visící sítě pavučin. Už byli blízko. Blízko.

„Co slyšíš?“ zeptala se Billa, snažíc se zároveň dívat se na všechny strany, zatímco Richiemu zápalka v prstech pomalu dohořivala. Čekala, že z temnoty na ně vyskočí nebo vyletí nějaké nové překvapení. Někaký Rodan? Ten vetřelec z příšerného filmu, v němž hrála Sigourney Weaverová? Někaká obrovská běžící krysa s oranžovými očima a stříbrnými zuby? Ale nebylo tam nic – jen dusný pach temnoty a někde daleko, hodně daleko, dunění tekoucí vody, jako kdyby se všechny jímky plnily.

„Něco n-n-není v p-p-pořádku,“ řekl Bill. „Mike –“

„Mike?“ zeptal se Eddie. „Co je s Mikem?“

„Já to také cítím,“ řekl Ben. „Je to... Bille, zemřel?“

„Ne,“ řekl Bill. Oči měl zastřené a vzdálené, bez citu – všechna ostražitost byla v jeho hlase a v obranném postavení, jež zaujal tělem. „Je... j-j-je...“ Polkl. V hrdle se mu ozvalo lupnutí. Oči se mu rozšířily. „Ach. Ach, *ne* –“

„Bille?“ vykřikla Beverly poplašeně. „Bille, co se děje? Co –“

„Chytněte mě z-z-za ruce!“ vykřikl Bill. „*R-r-rychle!*“

Richie pustil sirku a chytil jednu Billovu paži. Beverly ho chytila za druhou. Druhou rukou čapla Eddieho za nadlokty nad sádrovým obvazem. Ben ho vzal za druhou ruku a uzavřel kruh tím, že chytil za ruku Richieho.

„*Pošlete mu naši sílu!*“ zakřičel Bill tímž podivným, silným hlasem. „*Pošlete mu naši sílu, ať už jste kdokoli, pošlete mu naši sílu! Teď hned! Teď hned!*“

Beverly cítila, jak z nich něco vychází směrem k Mikovi. Hlava se jí kroutila jakoby v extázi a chraptivé sípění Eddieho dechu splývalo s duněním vody v potrubí.

12

„Teď,“ řekl Mark Lamonica potichu. Vzdechl – bylo to vzdechnutí muže, cítícího, jak se mu blíží orgasmus.

Mike znovu a znovu mačkal zvonek na sestry nad hlavou. Slyšel, jak v jejich místnosti někde dál v chodbě zvoní, ale nikdo nepřicházel. Jakýmsi druhým zrakem pochopil, že sestry tam teď sedí, čtou si ranní noviny, popíjejí kávu, slyší zvonek, ale neslyší ho; slyší, ale nereagují, budou reagovat, až když bude pozdě, protože takhle to v Derry probíhá. V Derry je lepší, když některé věci nejsou slyšené či viděné... dokud není po všem.

Mike pustil zvonek.

Mark se k němu sklonil, špička jehly se blyštěla. Jeho medaile svatého Kryštofa se hypnoticky kývala sem a tam, když stahoval s Mika pokrývku.

„Tady,“ zašeptal. „Prsní kost.“ A znovu vzdechl.

Mike náhle pocítil, jak do něj proudí síla – nějaká primitivní síla, jež jeho tělo nabíjela jako elektřina. Ztuhl,

prsty se mu roztáhly jako v křeči. Oči se mu rozšířily. Vyšlo z něj zamručení a ten pocit mrtvolného ochromení z něj vyběhl jako mávnutím kouzelného proutku.

Jeho pravá ruka vystřelila k nočnímu stolku. Stál tam džbán z umělé hmoty a vedle něj těžká sklenička na vodu kavárenského typu. Ruka se mu sevřela kolem skla. Lamonica tu změnu ucítil; ono zasněné, rozkošnické světlo mu z očí zmizelo a místo něj se tam objevil jakýsi ostražitý zmatek. Trochu ucouvl a právě v ten okamžik Mike zvedl skleničku a zaryl mu ji do tváře.

Lamonica zaječel a klopýtavě začal couvat, injekční stříkačka mu vypadla z ruky. Ruce mu vyletěly k obličejí; začala mu po nich stékat krev a kapala mu na bílý plášť.

Mika síla opustila stejně rychle, jako přišla. Pohlédl na úlomky skla na posteli a na svoji krvácející ruku. Zaslechl rychlé, lehké mlaštění gumových podrážek, blížících se chodbou.

Ted' už jdou, pomyslel si. Ano, teprve ted'. A až odjedou, kdo další se objeví? Kdo další se pro změnu objeví?

Když do pokoje vtrhly sestřičky, které předtím klidně seděly ve své místnosti a nereagovaly na jeho zvonek, zavřel Mike oči a modlil se, aby už bylo po všem. Modlil se, aby jeho přátelé už byli někde pod městem, modlil se, aby byli v pořádku, modlil se, aby to už všechno skončilo.

Nevěděl přesně, ke komu se vlastně modlí... ale přesto se modlil.

13

Pod městem, 6:54 ráno

„J-j-je v pořádku,“ řekl Bill konečně.

Bill nevěděl, jak dlouho tam stáli v temnotě a drželi se za ruce. Zdálo se mu, že něco cítí – něco z nich, něco z jejich kruhu vycházející ven a zase se vracející. Ale nevěděl, kam to něco – pokud to vůbec existovalo – odcházelo, nebo co tam činilo.

„Víš to určitě, Velký Bille?“ zeptal se Richie.

„A-a-ano.“ Bill pustil Richieho a Beverlyinu ruku. „Ale musíme už t-t-tohle dokončit, jak to p-p-půjde nejrychleji. J-j-

jdeme.“

Šli dál, Richie nebo Bill občas škrtali sirkami. *Nikdo z nás nemá ani foukačku na střílení hrachu, natož nějakou opravdickou zbraň, pomyslel si Ben. Ale to k tomu také snad patří, ne? Chůd. Co to vlastně znamená? Co je vlastně To? Jakou mělo nakonec tvář? A i když jsme To nezabili, zranili jsme ho. Jak se nám to podařilo?*

Prostor, kterým procházeli – už se mu nedalo říkat tunel – byl stále rozlehlejší a rozlehlejší. Jejich kroky zněly ozvěnou. Ben si vzpomínal na ten pach, na ten silný pach zoologické zahrady. Všiml si, že už ani nepotřebují sirky – už tu bylo světlo, vlastně příšeří: jakási příšerná záře, která byla stále intenzivnější. V tomto bažinném osvětlení všichni jeho přátelé vypadali jako chodící mrtvoly.

„Před námi je zeď, Bille,“ řekl Eddie.

„Já v-v-vím,“ řekl Bill.

Ben pocítil, že srdce mu začíná nabírat obrátky. V ústech pocítil jakousi nakyslou příchut' a začala ho bolet hlava. Cítil se pomalý a postrašený. Cítil se tlustý.

„Dveře,“ zašeptala Beverly.

Ano. Byla tam ta dvířka. Tenkrát, před sedmadvaceti lety, když jimi procházeli, stačilo, aby jen trochu sehnuli hlavy. Teď budou muset prolézt po čtyřech, nebo plížit se po kolenou a loktech. Vyrostli; a tohle byl ten konečný důkaz, pokud vůbec takový konečný důkaz je potřeba.

Tepny na Benově krku a zápěstích byly horké a naběhlé krví; srdce mu bilo rychle a téměř arytmiicky. *Mám puls prasete*, pomyslel si nesouvisle a olízl si rty.

Zpod dvířek vycházelo jasné, zelenožluté světlo; vyzářovalo i ze zdobené klíčové dírky.

Na dvířkách byl onen znak, a všichni znovu spatřili každý něco jiného v té podivné runě. Beverly v ní poznávala Tomovu tvář. Bill viděl Audřinu useknutou hlavu s prázdnými očima, jež na něj zíraly příšerným obviňujícím pohledem. Eddie v ní spatřil šklebící se lebku nad dvěma zkříženými hnáty, symbol jedu. Richie spatřil zarostlou tvář zvrhlého Paula Bunyana, oči zúžené do zabíjácích štěrbin. A Ben spatřil Henry Bowerse.

„Bille, jsme dost silní?“ zeptal se. „Svedeme to?“

„N-n-nevím,“ řekl Bill.

„Co když jsou zamčené,“ zeptala se Beverly ustrašeně. Tomův obličej se jí posmíval.

„N-n-nejsou,“ řekl Bill. „Takovéhle d-d-dveře n-n-nikdy nejsou z-z-zamčené.“ Položil zkusmo prsty pravé ruky na dvířka – musel se sehnout, aby na ně dosáhl – a zatlačil. Otevřela se dokořán do záplavy ošklivého žlutozeleného světla. Fouknul na ně silný pach zoologické zahrady, ten pach minulosti se stal současností, byl úděsně živý a nějak obscénně vitální.

Tak se toč, kolečko, pomyslel si Bill a ohlédl se na ně. Pak poklekl, po něm Beverly, Richie, pak Eddie. Poslední byl Ben, prsty se mu zachvěly, když se dotkly té staré špíny na podlaze. Prolezl pod portálem dvířek a jak se narovnal v té podivné záři, odrážející se od kamenných stěn v hadovitých plamenech, naskočila mu ta poslední vzpomínka silou nějakého obrovského mentálního beranidla.

Vykřikl, zapotácel se, jedna ruka mu vylétla k hlavě a jeho první souvislou myšlenkou bylo: *Není divu, že Stan spáchal sebevraždu! Ach, Bože, kéž bych ji byl býval spáchal také!* Stejný výraz hrůzy, ohromení a poznání spatřil i na tvářích ostatních, když poslední klíč odemkl poslední zámek.

Pak začala ječet Beverly, přimkla se k Billovi, když To se spouštělo po své pavučinové síti jako nějaký příšerný obrovitý Pavouk odněkud z mimoprostoru a mimočasu, Pavouk jako neskutečný výplod horečnatých představ chovanců, přebývajících někde v nejhlubších patrech pekla.

Ne, pomyslel si chladně Bill, *není to ani Pavouk, vůbec ne, ale tento tvar si To nevybralo z našich mozků; jen se prostě nejvíc přibližuje naší představě o tom, jak*

(světlíky)

To ve skutečnosti asi vypadá.

To bylo snad čtyři a půl metru vysoké a černé jako bezměsíčná noc. Každá jeho noha byla silná jako stehno kulturisty. Jeho oči byly zářící zlomyslné rubíny, vystupující z důlků, naplněných jakousi kapající, chromově zbarvenou tekutinou. Jeho rozeklané čelisti se otvíraly a zavíraly, otvíraly a zavíraly, tekly z nich prstence zpěněných slin. Znehybnělý v záchvatu hrůzy, potácející se na okraji naprostého propadnutí šílenství, pozoroval Ben s klidem oka hurikánu, že tato pěna je živá; dopadala na vydlážděnou

podlahu a pak se plížila do jejích prasklin jako nějaká protoplazma.

Ale To je přeci něco jiného, existuje ještě nějaký konečný tvar, skoro ho vidím, jako člověk může vidět obrys postavy, pohybující se za plátnem během promítání filmu, nějaký jiný obrys, já ale nechci vidět To, prosím tě, Bože, nedej, abych viděl To...

Ale na tom přeci nezáleží, ne? Vidí to, co vidí. A Ben nějak pochopil, že To je uvězněné v tomto konečném tvaru, ve tvaru Pavouka, a to jejich společnou, nechtěnou představou. A jestli budou žít nebo zemřou, rozhodne se bojem s tímto tvarem, jenž na sebe To vzalo.

Příšera kňučela a mňoukala, a Ben si byl naprosto jist, že slyší zvuky, které To vydávalo už dvakrát – jednou v jeho hlavě, a pak o zlomek vteřiny později v jeho uších. *Je to telepatie, pomyslel si, čtu mu myšlenky.* Jeho stín vypadal jako zdeformované vejce, běžící po staré zdi tohoto úkrytu, který byl jeho brlohem. Tělo mělo To pokryté hrubou srstí a Ben spatřil, že To je vybaveno sosákem dostatečně dlouhým, aby probodl člověka. Z jeho konce skapávala nějaká průzračná tekutina a Ben spatřil, že ta je také živá; podobně jako ty zpěněné sliny zatékal i tento jed do prasklin v dlažbě. Mělo sosák, nebo vlastně žihadlo... ale pod ním se jeho tělo groteskně nadouvalo, téměř se vleklo po podlaze, když se teď To pohnulo, trochu změnilo polohu, neomylně směřovalo k jejich vůdci, k Velkému Billovi.

To je jeho vaječník, pomyslel si Ben a okamžitě v něm všechno zaječelo hrůzou, když si uvědomil dosah tohoto zjištění. Ať už je To cokoliv jiného mimo to, co právě teď vidíme, tak alespoň symbolicky je tato jeho prezentace správná: To je samice a To je březí... To bylo březí tenkrát a nikdo z nás to nevěděl mimo Stana, ano, kriste pane, byl to Stan, Stan, a ne Mike, Stan to pochopil, Stan nám to řekl... A proto jsme se museli vrátit, protože To je samice, To je březí nějakými nepředstavitelnými jikrami... a jeho čas se blíží.

Ač to bylo k neuvěření, Bill vykročil obłudě vstříc. „Bille, ne!“ zaječela Beverly.

„Z-z-zůstaň s-s-stát!“ křikl Bill, aniž se ohlédl. A pak se k němu rozběhl Richie, vykřikoval jeho jméno, a Ben zjistil, že se mu nohy také daly do pohybu. Zdálo se mu, že cítí, jak se

před ním pohupuje velké břicho a on ten pocit uvítal. *Musím se stát zase dítětem, pomyslel si nesouvisle. To je jediný způsob, jak zabráním tomu, aby mne To dohnalo k šílenství. Musím se zase stát dítětem... musím to přijmout. Nějak.*

Utíkal. Vykřikoval Billovo jméno. Nejasně si uvědomoval, že vedle něj běží Eddie, jeho zlomená ruka mu bezvládně visí podél těla, pásek od koupacího pláště, kterým Bill stáhl dlahy ze záclonových tyčí, táhl za sebou po podlaze. Eddie vytáhl svůj respirátor. Vypadal jako nějaký šílený podvýživný pistolník s podivnou zbraní.

Ben zaslechl, jak Bill řve: „Z-z-zabil jsi mi bratra, z-z-z-kurvenče jeden z-z-zasranej!“

Pak se To sklonilo nad Billem, přehodilo přes něj svůj temný stín, jeho nohy zahrabaly ve vzduchu. Ben slyšel, jak To vzrušeně mňouká a pohlédl do jeho nekonečných, zlem rudých očí... a na zlomek sekundy *skutečně* spatřil jeho tvar za tím tvarem: spatřil světla, spatřil nějakou nekonečnou, plazící se ochlupenou věc, jež byla tvořena světlem a ničím jiným, oranžovým světlem, mrtvým světlem toho klamného života.

Ten rituál začal podruhé.

KAPITOLA 22

Rituál Chüd

1

V brlohu, 1958

Byl to Bill, kdo je podržel, když ten obrovský černý Pavouk seběhl ze své pavučiny se závanem jedovatého vichru, který jim cuchal vlasy. Stan ječel jako malé dítě, hnědé oči měl vyvalené z důlků, prsty si rozdíral tváře. Ben pomalu couval, až svým rozměrným zadkem narazil na zeď nalevo od dvířek. Cítil, jak mu v kalhotách hoří jakýsi studený oheň a jako ve snu ustupoval dál. Tohle všechno určitě není skutečné; tohle je prostě ta nejhorší noční můra na světě. Zjistil, že není schopen zvednout ruce. Jako kdyby k nim měl přivázaná nějaká velká závaží.

Richieho oči byly přitahovány tou pavučinou. Všude na nich visela, částečně obalená hedvábnými nitěmi, jež se pohybovaly jako kdyby byly živé, řada shnilých, napůl sežraných těl. Zdálo se mu, že poznává poblíž stropu tělo Eddieho Corcorana, i když obě nohy a jedna paže mu chyběly.

Beverly a Mike, přimknuti k sobě jako Jeníček a Mařenka v hlubokém lese, ochromeně sledovali toho Pavouka, který se spustil na podlahu a sunul se k nim, jeho znetvořený stín běžel spolu s ním po stěně.

Bill se na ně ohlédl, dlouhý, hubený kluk s bahnem potřísněným tričkem, které kdysi bylo bílé, ve špinavých džínách a v bahnem prosáklých kečkách. Vlasy mu padaly do čela, oči mu plály. Pohlédl na ně trochu nepřítomně a pak se obrátil zase k tomu Pavoukovi. A i když se to zdálo být neuvěřitelné, vykročil dopředu směrem k němu, neběžel, nýbrž rychle krácel, lokty zvednuté, paže natažené, ruce sevřené v pěst.

„Z-z-zabil jsi mi b-b-bratra!“

„Ne, Bille,“ zaječela Beverly, vyprostila se z Mikova objetí a utíkala za Billelem, její rudé vlasy za ní vlály. „Nech ho na pokoji!“ zaječela na Pavouka. „Neopovažuj se ho dotknout!“

Sakra! Beverly! pomyslel si Ben a pak utíkal také, břicho se před ním pohupovalo nahoru a dolů, nohy vylétaly do výše. Nejasně si uvědomoval, že Eddie Kaspbrak běží po jeho levici, ve své zdravé ruce drží respirátor jako pistoli.

A pak se To začalo sklánět nad Billelem, který byl neozbrojený; To přes něj rozprostřelo svůj temný stín, jeho nohy zahrabaly ve vzduchu. Ben se natáhl po Beverlyině ramenu. Jeho ruka ji chytila a pak sklouzla. Otočila se k němu, oči rozšířené hrůzou, rty obnažující zuby.

„Pomoz mu!“ zaječela.

„Jak?“ zařval na ni. Otočil se k Pavoukovi, slyšel jeho dychtivé mňoukání a pohlédl do jeho nekonečných, zlých očí, a spatřil něco za tím tvarem; něco mnohem horšího než nějakého pavouka. Něco, co bylo celé jediným šíleným světlem. Odvaha ho začínala opouštět... ale požádala ho přeci Beverly. Beverly, a on ji přeci miloval.

„Zasranče jeden, koukej nechat Billa na pokoji!“ zaječel.

O zlomek vteřiny později ho praštila do zad nějaká ruka tak silně, že téměř upadl. Byl to Richie, a i když se mu po tvářích koulely slzy, Richie se šklebil jako šílenec. Koutky svých úst se téměř dotýkal lalůčků uší. Mezi zuby mu protékaly sliny. „Pojď, chytíme ji, Slamníku!“ ječel Richie. „Chüd! Chüd!“

Ji? zarazil se hloupě Ben. Řekl opravdu ji?

A nahlas: „Jasně, ale co to je? Co je Chüd?“

„Nemám ani šajna!“ zaječel Richie a pak utíkal k Billovi, do stínu Pavouka.

To se posadilo na zadní nohy. Předníma nohama mávalo ve vzduchu, právě nad Billovou hlavou. A Stan Uris, který byl donucený se přiblížit, donucený přiblížit se i přesto, že všechny instinkty jeho duše i těla se tomu bránily, spatřil Billa, zírajícího na To, své modré oči upřené do jeho nelidských oranžových očí, do očí, z nichž vycházelo to příšerné mrtvolné světlo. Stan se zastavil a pochopil, že rituál Chüd – ať už to je cokoliv – právě začíná.

Bill v Prostoru, Poprvé

– kdo jsi a proč ke mně přicházíš?

Jsem Bill Denbrough. Víš moc dobře kdo jsem a proč jsem tady. Zabíla jsi mého bratra a já jsem tady proto, abych zabil tebe. Vybrala sis nesprávného kluka, čubko.

– já jsem věčná, já jsem Žrout světů.

Jo? Fakticky? Tak v tom případě jsi měla poslední žrádlo, děvenko.

– nemáš žádnou moc; tady je moc; ochutnej ji, spratku, a pak zkus říci znovu, jak jsi přišel zabít Věčnost. Myslíš si, že vidíš mě? Vidíš jen to, co ti tvůj mozek dovolí. Chceš mě vidět? Tak pojď! Pojď, spratku! Pojď!

Vhozený –

(on)

Ne, ne vhozený, vystřelený, vystřelený jako živá kulka, jako Lidský projektil v cirkusu Svatyně, který každoročně v květnu zavítal do Derry. Byl zvednutý a proletěl přes komoru Pavouka. *To se děje jen v mojí hlavě!* křičel sám na sebe. *Moje tělo stále stojí tady, hledím na To, buď statečný, to je jen nějaký trik, buď statečný, vydrž, vydrž –*

(tlačí)

Letící dopředu, prorážející černý a vlhký tunel, obložený rozpadajícími se, drolicími se dlaždicemi, starými padesát, sto, tisíc, miliardu let, kdo ví, svištivě míjející v naprostém tichu křížení tunelů, z nichž některé byly osvětlené oním zelenožlutým svíjejícím se ohněm, některé byly plné zářících balónek, svítících příšerným bělavým světlem, některé byly mrtvolně černé. Prolétal rychlostí tisíce kilometrů kolem hromad kostí, některé byly lidské, některé ne, nabíral rychlost jako raketa, teď směřoval nahoru, ne ale ke světlu, nýbrž k temnotě, k nějaké titánské temnotě

(pěstmi)

a byl vystřelován někam ven do naprosté černoty, tou černotou bylo vše, tou černotou byl kosmos a vesmír, a podlaha té černoty byla *tvrdá, tvrdá*, byla jako leštěný ebonit a on po ní klouzal po prsou a břichu a stehnech jako puk po ledě. Byl na parketu věčnosti a věčnost byla *černá*.

(na ty sloupy)

– přestaň to říkat, proč to říkáš? To ti vůbec nepomůže, blbečku a přesto tvrdí že vidí duchy!

– přestaň s tím!

ilačí pěstmi na ty sloupy a přesto tvrdí že vidí duchy!

– přestaň s tím! přestaň s tím! žádám, nařizuji, abys s tím přestal!

Nelíbí se ti to, co?

A pomyslí si: *Kdybych to tak uměl říci nahlas, říci to bez zakoktání, narušil bych tu iluzi –*

– *tohle není žádná iluze, chlapečku potrhly – tohle je věčnost, moje věčnost, a ty jsi v ní ztracený, navždy ztracený, nikdy už nenajdeš cestu zpátky; teď jsi věčný a odsouzený bloudit v temnotě... až se se mnou setkáš tváří v tvář, tak*

Ale bylo tu i něco jiného. Bill to vnímal, cítil a nějakým zvláštním způsobem to i číchal: něco obrovitého, přítomného v temnotě před ním. Nějaký Tvar. Nepociťoval strach, ale nějakou vše prostupující bázeň; byla tu nějaká moc, proti níž To je jen trpaslík, a Bill měl čas jen nesouvisle si pomyslet: *Prosím, prosím, ať už jsi čímkoliv, pamatuj, prosím, že jsem velmi malý –*

Směřoval k tomu a spatřil, že to je velká Želva s krunýřem, zářícím mnoha barvami. Její stará, hadovitá hlava se pomalu vysunovala z krunýře a Billovi se zdálo, že ta Želva teď cítí nejasné opovržlivé překvapení vůči té věci, jež ho sem vrhla. Oči měla Želva milé. Bill si pomyslel, že je určitě tou nejstarší věcí, jakou si kdokoliv může představit, mnohem starší než To, které o sobě tvrdí, že je věčné.

Kdo jsi?

– *Já jsem Želva, synu. Já jsem stvořila vesmír, ale, prosím, nedávej mi za to žádnou vinu; měla jsem bolení břicha. Pomoz mi! Prosím tě, pomoz mi!*

– *Do takových věcí se já nepletu.*

– *Můj bratr –*

– *má svoje místo v makrovesmíru; energie je věčná, to jistě chápe i dítě jako ty.*

Letěl teď kolem Želvy, a i při té obrovské, klouzavé rychlosti měl její zářící krunýř stále po své pravici. Nejasně si pomyslel, že jede ve vlaku a mívá jiný vlak, jedoucí týmž směrem, který je tak dlouhý, až se mu zdá, že stojí nebo vlastně jede pomalu nazpátek. Pořád ještě slyšel To, jak ječí,

křučí a běduje. Hlas mělo vzrušený a hněvivý, nelidský, plný šílené nenávisti. Ale když promluvila Želva, jeho hlas úplně vymazala. Želva promluvila Billovi v hlavě a Bill náhle nějak začal chápat, že tu existuje ještě něco Jiného, a že toto konečné Jiné přebývá v prostoru za tímto. Toto konečné Jiné možná stvořilo Želvu, která jen sleduje, a To, které jen žere. Toto Jiné je silou nad vesmírem, silou nad všemi ostatními silami, stvořitel Všehomíra.

Náhle se mu zdálo, že to chápe: To ho chce prostrčit nějakou stěnou na konci vesmíru do toho jiného prostoru

(toho, jenž ta stará Želva nazývá makrovesmír),

kde To doopravdy žije; kde To existuje jako nějaké titánské zářící jádro, jež bude jen tou nejmenší mrvou v mysli toho Jiného; spatří tam To nahé, jako nějaké beztvaré, ničivé světlo, a tam bude buď milosrdně vyhlazen nebo bude žít navěky, zbavený rozumu a přesto při vědomí uvnitř vražedně nekonečného a beztvarého hladového tvora, jímž je To.

Prosím tě, pomoz mi! Kvůli ostatním –

– musíš si pomoci sám, synu.

Ale jak? Prosím tě, řekni mi to! Jak? Jak? JAK?

Sáhl teď na téměř zkamenělé zadní nohy Želvy; měl dost času, aby si prohlédl její prastarou pokožku, aby se podíval jejím obrovitým nehtům – měly zvláštní modrozluté zabarvení a v každém z nich viděl plavat celé galaxie.

Prosím tě, ty jsi hodná, já to cítím, já věřím, že jsi hodná, a já tě prosím... mohla bys mi pomoci?

– vždyť už to víš, je tu jen Chüd, a pak tvoji přátelé. Prosím, ach, prosím

– synu, musíš tlačit pěstmi na ty sloupy a přesto tvrdit že vidíš duchy... a to je všechno, co ti mohu říci, jak se jednou dostaneš do takovéhohle kosmologického svinstva, musíš zahodit všechny příručky a návody

Uvědomil si, že hlas Želvy se ztrácí. Byl už za ním, letící do temnoty, hlubší než všechny hloubky. Hlas Želvy teď byl překryt, přehlušen matlavým, jásavým hlasem té Věci, jež ho vzala a vhodila do tohoto černého prostoru – hlasem toho Pavouka, hlasem Toho.

– tak jak se ti tu líbí, přítelíčku? Líbí se ti tu? Je to tu hezké? Dal bys tomu jedničku, protože to má rytmus a dá se na to dobře tancovat? Líbilo se ti setkání s mojí kamarádkou

Želvou? Myslím si, že ta stará blbá kráva chcipla už před lety, a i kdyby ti mohla pomoci, jako že možná mohla, myslíš si, že by ti pomohla?

Ne ne ne ne tlačí ne t-t-t-lačí ne.

– přestaň blábolit! není moc času; mluvmě, dokud ještě můžeme, řekni mi něco o sobě, přítelíčku... řekni mi, líbí se ti tu ta studená tma? Jak se ti líbí tvůj výlet nicotou, ležící Vně? Jen počkej, až prorazíš na druhou stranu, přítelíčku! Jen počkej, až prorazíš tam, kde jsem já! Na to si počkej! Počkej si na světlíky! Koukneš na ně a zešílíš... ale budeš žít... a žít... a žít... v nich uvnitř... uvnitř Mne...

To se zasmálo jedovatým smíchem a Bill si začal uvědomovat, že ten hlas začíná jak mizet, tak nějak znít mohutněji, jako kdyby se zároveň dostával z jeho dosahu... a přitom do něj padal. Je možné, že se právě tohle děje? Ano. Byl přesvědčen, že ano. Protože i když ty hlasy byly perfektně synchronizované, tak ten, který se teď dostával na povrch, byl úplně cizí, pronášel slabiky, jež by žádný lidský jazyk či lidské hrdlo nebyly schopné reprodukovat. To je ten hlas světlíků, pomyslel si.

– není moc času; mluvmě, dokud ještě můžem. Lidský hlas, jímž mluvilo To, teď slábnul a unikal, stejně jako rozhlasové stanice z Bangoru slábly, když člověk seděl v autě a jel směrem na jih. Naplnila ho příšerná hrůza. Brzy bude za hranicí rozumné komunikace... a něco mu říkalo, že právě proto se To tak směje, proto To tak jásá, přesně tohle To chce. Ne pouze poslat ho někam, kde To žije, nýbrž i přerušit jejich mentální komunikaci. A jak ta přestane, bude on totálně zničen. Přerušit komunikaci znamená zapomenout na záchranu; to chápal ze způsobu, jakým se k němu chovali jeho rodiče po Georgově smrti. To byla jediná lekce, kterou mu dal jejich mrazivý chlad.

Opustit To... a přiblížit se k němu. Ale důležitější je opustit To. Pokud by To chtělo tady žrát malé děti, nebo vysát jim krev, nebo co vlastně s nimi zamýšlí, proč je sem tedy To neposlalo všechny? Proč jen jeho?

Protože To se potřebovalo zbavit své pavoučí části. Pavouk-To a ono To, jež To nazývalo světlíky, jsou propojeni. Cokoliv bude žít tam v černotě, bude nezranitelné, když To bude tam a nikde jinde... ale To je také na zemi, pod

Derry, ve formě, jež je fyzická. Jakkoliv odpudivé snad To je, v Derry je fyzické... a co je fyzické, dá se zabít.

Bill klouzal temnotou stále se zvyšující rychlostí.

Proč vlastně cítím, že většina toho, co říká To, není nic než blafování, nic než silácké řeči? Proč je tomu tak? Jak je to možné?

Věděl proč tomu tak je, možná... jen možná.

Je tu jen Chüd, řekla ta Želva. A co když tomu opravdu tak je? Co když se opravdu zakousnou hluboko jeden druhému do jazyka, ne fyzicky, nýbrž duchovně, mentálně? Co když To hodí Billa daleko do prostoru, tak daleko k jeho věčné části, že bude po rituálu? To ho rozpáře, zabije a vyhraje všechno najednou.

– vedeš si dobře, synu, ale už brzy bude příliš pozdě

To má strach! Má ze mne strach! Má strach z nás všech!

– klouzal se, klouzal, a před ním byla nějaká zeď, cítil ji, cítil ji v temnotě, zeď na konci kontinua, a za ní jiný tvar, světlíky –

– nemluv na mne, synu, a nemluv na sebe, tím se trháš, zakousni se, chceš-li, odvažuješ-li se, umíš-li být statečný, vydržíš-li to... zakousni se, synu!

Bill se zakousl – ne svými fyzickými zuby, nýbrž zuby ve své mysli –

Snížil hlas o celou oktávu, aby zněl jinak než jeho (udělal z něj vlastně hlas svého otce, i když do konce života se to nedozví; u některých věcí je lepší, když zůstanou navždy tajemstvím), zhluboka se nadýchl a vykřikl: „**TLAČÍ PĚSTMI NA TY SLOUPY A PŘESTO TVRDÍ ZE VIDI DUCHY, A TEĎ MĚ KOUKEJ PUSTIT!**“

Cítil, jak To v jeho mysli ječí, ječí frustrovaným, nedůtklivým vztekem... ale zároveň to také byl křik strachu a bolesti. To nebylo zvyklé, že by nebylo po jeho; taková věc se mu ještě nikdy nestala, a až do nedávných okamžiků své existence To nepředpokládalo, že by se to někdy stát mohlo.

Bill cítil, jak se To v něm kroutí, teď už netáhne, nýbrž tlačí – snaží se dostat ho pryč.

„TLAČÍ PĚSTMI NA TY SLOUPY, ŘEKL JSEM!“

„PŘESTAŇ S TÍM!“

„VRAŤ MĚ ZPÁTKY! MUSÍŠ! NAŘIZUJI TI TO! TRVÁM NA TOM!“

To opět zařvalo, jeho bolest teď byla již intenzivnější – částečně možná i proto, že To strávilo větší část své dlouhé, předlouhé existence tím, že bolest působilo, živilo se jí, nikdy ji samo neokusilo jako část sebe sama.

To se stále snažilo vytlačit ho, zbavit se ho, tvrdohlavě a slepě trvalo na tom, že zvítězí, jako vítězilo vždy předtím. To tlačilo... ale Bill cítil, že rychlost jeho pohybu směrem ven se zpomalila a v duchu se mu objevila groteskní představa: jazyk, který má To, pokrytý tím živým šlemem, natažený jako nějaký tlustý gumový pás, praskající, krvácející. A on viděl sebe, jak se zakusuje svými zuby do koncečku toho jazyku, po kouskách ho cupuje, obličej ponořený do odporné jíchy, jíž je krev té nestvůry, topí se v jejím mrtvolném pachu, ale stále je zakousnutý, stále se drží, zatímco To ve své slepé bolesti a zvyšujícím se vzteku bojuje, aby nepřišlo o jazyk –

(Chüü, tenhle Chüü, vydrž, buď statečný, buď pravdomluvný, stůj za svým bratrem, za svými přáteli; věř, věř ve všechny věci, v něž si věřil, věř, že když řekneš policistovi, že jsi se ztratil, že ten zařídí, aby ses dostal v pořádku domů, věř na princeznu, bydlící v krásném porcelánovém zámku, na Ježíška, který žije někde pod Severním pólem a vyrábí tam se svojí družinou skřítků hračky pro děti, věř i tomu, že Kapitán Korkorán skutečně existuje, i když starší bratr dvojčat Clarkových Carlton říká, že to jsou jen povídačky pro malé děti, věř tomu, že tvůj otec i matka tě budou zase mít rádi, že odvaha je možná a že slova z tebe zase budou vycházet hladce; už žádní Smolaři, už žádné zalézání do nějaké díry v zemi, které se říká klubovna, už žádný pláč v Georgově pokoji, že jsi ho neuchránil, že jsi nevěděl, věř v sebe, věř v teplo té touhy)

Náhle se v té temnotě začal smát, vůbec ne hystericky, jen v naprosto pobaveném úžasu.

„ACH, SAKRA, VŽDYŤ JÁ NA TOHLE VŠECHNO VĚŘÍM!“ zakřičel, a byla to pravda: i v jedenácti letech pozoroval, že všechny věci až směšně často dopadají dobře. Natáhl ruce před sebe a nad hlavu. Otočil obličej vzhůru, a náhle cítil, jak jím probíhá energie.

Znovu uslyšel, jak To křičí... a náhle byl tažen zpátky do směru, odkud přišel, pořád si v mysli držel tu představu svých zubů, hluboce zakousnutých do toho podivného masa jazyku

obludy, svých zubů, sevřených jako ve smrtelné křeči. Letěl temnotou, nohy letěly za jeho tělem, zablácené konce tkaniček jeho tenisek za ním vlály jako praporky, do uší mu funěl vítr toho prázdného prostoru.

Opět byl vlečen kolem té Želvy a viděl, že má hlavu zataženou do krunýře; její hlas zněl dutě, jako kdyby i ten krunýř, v němž přebývá, měl nekonečnou hloubku:

– není to špatné, synu, ale být tebou, dokončila bych to hned teď; nenech To uniknout, energie se totiž časem ztrácí; co můžeš udělat, když je ti jedenáct let, nemusíš už být schopen udělat nikdy potom.

Hlas Želvy slábnul, slábnul, slábnul. Kolem byla jen letící temnota... a pak ústí nějakého kyklopského tunelu... pach stáří a hniloby... o tváře se mu otíraly pavučiny jako rozpadající se hedvábné závěsy v domě, kde straší... zahlédl skvrny plísni porostlých dlaždic... křížovatky tunelů, teď temné, ty měsíční balónky už u nich nebyly, a To ječelo, ječelo:

– pust' mě, pust' mě, odejdu, už se nikdy nevrátím, PUST' MĚ, TO BOLÍ, TO BOLÍ, TO BOLÍ, TO BOLÍ, TO BOLÍÍÍÍ

„Tlačí pěstmi!“ zařval Bill, teď už téměř bez sebe. Viděl před sebou nějaké světlo, ale sláblo, plápolalo jako nějaká velká svíčka, která právě dohořívá... a na chvíli zahlédl sebe a ostatní, jak se drží v řadě za ruku, z jedné strany má Eddieho a z druhé Richieho. Viděl svoje tělo, podklesávající, s hlavou spadlou na krku, s očima, zírajícíma na Pavouka, který se kroutil a svíjel jako nějaký derviš. Jeho hrubé, zakřivené nohy mlátily do podlahy, ze sosáku mu kapal jed...

To křičelo ve smrtelné agónii.

Bill tedy upřímně věřil.

Pak zapadl zpátky do svého těla s nárazem, jako když hokejovému brankáři vletí do rukavice prudce vystřelený puk. Síla toho nárazu vyrvala jeho paže z rukou Richieho a Eddieho, vrhla jím na kolena a smýkla jím po podlaze až k okraji pavučiny. Aniž by přemýšlel, zachytil se rukou jednoho jejího provazce a ruka mu okamžitě znecitlivěla, jako kdyby do ní dostal umrtvující injekci. Provazec sám byl silný jako vodící lano, na kterém je zavěšené telefonní vedení.

„Nedotýkej se toho, Bille!“ zaječel Ben a Bill okamžitě rukou ucukl. Pod bříškou prstů se mu objevila čerstvá rána,

okamžitě se zaplňující krví. Bill se potácivě postavil na nohy, oči nespouštěl s Pavouka.

To se sunulo směrem od nich, zalézalo do temnoty na konci komory a světla celkově ubývalo. Nechávalo za sebou kaluže a louže černé krve; jejich konfrontace mu nějak rozervala vnitřnosti na desítkách, možná stovkách míst. „*Bille, ta pavučina!*“ vykřikl Mike. „*Pozor!*“ Ustoupil a narovnal se, provazce pavučin se začaly snášet od stropu, padaly na dlaždice všude kolem něj, jako těla nějakých masitých bílých hadů. Jakmile dopadly, začaly okamžitě ztrácet svůj tvar, vtékaly do štěrbin mezi jednotlivými kameny. Celá síť se rozpadala, uvolňovala se ve všech místech, kde byla zachycena. Jedno z těl, obalené jako nějaká obrovská moucha, se sneslo na podlahu a dopadlo s odporným zvukem shnilé dýně.

„*Pavouk!*“ zařval Bill. „*Kde je To?*“

Stále slyšel To ve své hlavě, jak kňučí a mňouká ve své bolesti, a nejasně pochopil, že To odešlo do stejného tunelu, do kterého hodilo jeho... ale odešlo tam proto, aby uteklo na místo, kam zamýšlelo poslat Billa... nebo aby se schovalo a vrátilo, až oni zase odejdou? Nebo aby zemřelo? Nebo uniklo?

„*Kriste Pane, ta světla!*“ vykřikl Richie. „*Ta světla mizí! Co se stalo, Bille? Kam jsi odešel? My jsme si mysleli, že už jsi mrtvý!*“

Ale Bill nějakou částí svého zmateného mozku pochopil, že to není pravda, protože kdyby si mysleli, že už je mrtvý, rozutekli by se a To by je snadno jednoho po druhém pochytilo. Ale možná bylo přesnější říkat, že si *mysleli*, že je mrtvý, ale nebyli o tom *přesvědčeni*.

Musíme se přesvědčit! Pokud To umírá, nebo vrací se odkud přišlo, tam, kde je jeho zbytek, je to v pořádku. Ale co když je jen zraněné? Co když se zase dá do pořádku? Co –

Jeho myšlenky přerušil Stanuv výkřik, ostrý jako skleněné střepy. Ve slábnoucím světle Bill spatřil, že jeden provazec pavučiny spadl Stanovi na rameno. Ještě než se k němu stačil Bill vrhnout, skočil na něj divoce Mike. Strhnul Stana stranou a pletenec spadl na podlahu, vzal s sebou i kus Stanovy košile.

„*Ustupte!*“ vykřikl na ně Ben. „*Ustupte, všechno to padá!*“

Chytil Beverly za ruku a strhnul ji k těm dětským dvířkům, zatímco Stan se pokoušel postavit na nohy, zmateně se rozhlížeje, a pak se chytil Eddieho. Oba vykročili směrem k Benovi a Beverly, vzájemně se podpírající, ve slábnoucím světle vypadali jako nějaké přeludy.

Nad hlavami se jim hroutila celá pavoučí síť, ztrácela svoji děsivou symetrii. Ve vzduchu se volně převalovala těla jako nějaké příšerné olovnice. Příčné provazce padaly jako trouchnivé příčle nějakého podivného komplexu žebříků. Dopadaly na kamennou podlahu, prskaly jako kočky, ztrácely svůj tvar a začaly se roztékat.

Mike Hanlon se mezi nimi proplétal, jako se v pozdějších letech měl proplétat mezi protihráči téměř desítky školních mužstev fotbalu, hlavu skloněnou, shýbal se a uhýbal. Za ním Richie. Ač je to neuvěřitelné, Richie se chechtal, i když vlasy měl na hlavě zježené jako dikobraz. Světlo teď bylo ještě slabší, ono fosforeskování, odrážející se od stěn, nyní odumíralo.

„Bille!“ křičel Mike. „Pojď! Mizíme odtud!“

„A co když *To není mrtvé?*“ křikl na něj Bill. „*Musíme za ním, Miku! Musíme mít jistotu!*“

Pletenec pavučin se prověsil jako padák a pak dopadl s odporným zvukem trhající se ztrouchnivělé kůže. Mike chytil Billa za paži a stáhl ho, klopýtajícího, na stranu.

„To je mrtvé!“ vykřikl Eddie a přidal se k nim. Oči mu svítily jako žárovky, dýchal sípavě. Padající provazce pavučin mu vypálily do sádry obvazu obrazce jizev. „Já jsem To slyšel, To umírá, už si ani neškrtně, slyšel jsem To. Přísahám!“

Z temnoty se natáhla Richieho ruka, chytila Billa a stáhla ho do Richieho drsné náruče. Začal Billovi vzrušeně bušit do zad. „Já jsem také slyšel To – umírá, Velký Bille! Umírá... *a ty nekotáš! Vůbec nekotáš!* Jak jsi to udělal? Jak jsi to sakra–“

Billovi se točila hlava. Vyčerpání na něj pokládalo své těžké, nemotorné paže. Už ani nepamatoval, kdy byl naposledy takhle unavený... ale v hlavě mu zněl táhlý, téměř znavený hlas té Želvy: *Být tebou, skončila bych to teď hned; nenech To uniknout... co můžeš udělat, když je ti jedenáct let, nemusíš už být schopen udělat nikdy potom.*

„Musíme si ale být úplně jisti –“

Stíny se začaly spojovat a temnota teď byla už téměř úplná. Ale ještě než světlo zmizelo úplně, zdálo se mu, že tu stejnou pekelnou pochybnost vidí i na Beverlyině tváři... a ve Stanových očích. A i když už poslední záblesk světla zmizel, stále ještě slyšel temné šeptání, šustění, dusání té příšerné, rozpadající se sítě pavučin.

3

Bill v Prostoru, Podruhé

– tak jsi tady znovu, přítelíčku! Ale copak se ti to stalo s vlasy? Vždyť máš hlavu lysou jako kulečnickovou kouli! to je smutné! Moc smutné, to je ten krátký život lidský! Život jako krátká brožura, sesmolená nějakým idiotem!

Pořád jsem Bill Denbrough. Zabíla jsi mého bratra a zabíla jsi Stana, zkusila jsi zabít Mika. A já ti něco povím: tentokrát nepřestanu, dokud práce nebude skončená.

– ta Želva byla hloupá, moc hloupá na to, aby lhala, řekla ti pravdu, přítelíčku... Ten čas přichází jen jednou, udělal jsi mi bolest... Překvapil jsi mě. Už nikdy víc. To já jsem tě zavolala, já.

Možná jsi zavolala, dobrá, ale nebyla jsi jediná

– tvoje přítelkyně Želva... zemřela před pár lety. Ta stará kráva se pozvracela ve svém krunýři a zadusila se, smutná věc, co? Ale také dost srandovní, zasloužila by si záznam v knížce Věřte nebo nevěřte, stalo se to zrovna v té době, co sis pořídil ten spisovatelský blok, musel jsi to čouhat, že natahuje bačkory, přítelíčku.,

Tomu stejně nevěřím

– ach, tomu uvěříš... uvidíš, tentokrát, přítelíčku, mám v úmyslu ukázat ti všechno, včetně těch světlíků

Cítil, jak hlas, jímž na něj To mluví, nabývá na intenzitě, hučí a ryčí – konečně slyšel naplno jeho vztek, a byl ohromen. Sáh po tom jazyku ve své mysli, soustředil se, zoufale se pokusil v plné míře zachytit tu dětskou víru a zároveň se snažil pochopit tu smrtelnou pravdu toho, co mu To řeklo: minule bylo To nepřipravené. Tentokrát... nu, i když To nebylo jediné, jež je zavolalo, nepochybně čekalo...

Ale stejně –

Cítil i svůj vlastní vztek, jasný a zuřící, a jeho oči se zasekly do očí té příšery. Cítil i ty staré jizvy, které příšeře udělali, cítil, že To bylo skutečně zraněno, a že To stále je zraněné.

A když ho To vhodilo, když jeho mysl vystřelila z jeho těla, soustředil všechno na to, aby se zakousl do jeho jazyka... *ale netrefil se.*

4

Richie

Zbývající čtyři ohromeně zírali. Bylo to přesně zopakované přehrávání toho, co se stalo tenkrát – poprvé. Ten Pavouk, který se právě chystal chytit Billa a pozřít ho, náhle znehybněl. Billovy oči se zasekly do očí příšery. Nastal kontakt... takový kontakt, který oni nebyli schopni posuzovat. Ale cítili tu bitvu, cítili to střetnutí vůlí.

Pak ale Richie pohlédl do pavučiny a spatřil první rozdíl.

Byla tam těla, některá napůl sežraná a napůl shnilá, to bylo stejné... ale nahoře, v jednom rohu, bylo ještě nějaké další tělo, a Richie si byl jist, že to je zbrusu nové, možná ještě živé. Beverly se nahoru nedívala – visela očima na Billovi a na Pavoukovi – ale i v hrůze, již pociťoval, nemohl si Richie nevšimnout podobnosti mezi Beverly a tou ženou v pavučině. Vlasy měla dlouhé a rusé. Oči měla otevřené, avšak skelné a nehybné. Z levého koutku úst jí přes bradu vytékaly sliny. Byla připevněna k jednomu z hlavních provazců sítě jakýmsi pavučinovým strojem, takže byla zavěšena v polovičním předklonu, paže a nohy jí volně visely. Byla bosá.

A Richie spatřil další tělo, zachumlané do pavučiny pod tělem té ženy, tělo muže, kterého neznal... a přesto jeho mysl zaznamenala jeho téměř podvědomou podobnost se zesnulým a neoplakávaným Henrym Bowersem. Z obou očí toho neznámého muže vytékala krev a kolem úst a na bradě měl koláč sražené krve. Měl –

Pak začala Beverly ječet. „*Něco není v pořádku! Něco je špatné, dělejte něco, pro smilování boží, cožpak nikdo nic NEUDEĚLÁ –*“

Richieho pohled sklouzl zpátky na Billa a na toho Pavouka... a zároveň slyšel a cítil jakýsi příšerný chechtot. Billova tvář byla strhaná. Pokožku měl pergamenově sinalou, lesklou, jako bývá kůže velmi starých lidí. Místo očí viděl jen jejich bělmo.

Ach, Bille, kde jsi?

Jak na něj Richie hleděl, Billovi náhle z nosu vystříkla zpěněná krev. Ústa se mu pohybovala, pokoušel se vykřiknout... a ten Pavouk se teď znovu snažil přiblížit se k němu. To se otáčelo, zaměřovalo svůj sosák.

To ho chce zabít... alespoň jeho tělo... zatímco jeho duše je někde jinde. To ho chce navždy odříznout. To začíná vítězit... Bille, kde jsi? Pro Krista pána, kde jsi?

A odněkud, slabě, z nějaké nepředstavitelné dálky, zaslechl Billa křičet... a ta slova, i když bez významu, byla křišťálově jasná a plná depresivního

(ta Želva je mrtvá ach Bože ta Želva je opravdu mrtvá)
zoufalství.

Beverly opět zaječela a dala si ruce na uši, jako kdyby chtěla zapudit ten skomírající hlas. Pavoukův sosák se zvedl a Richie pohlédl na To, ve tváři se mu usadil úšklebek, táhnoucí se mu až k uším, a nejlepším Hlasem irského policajta zahlaholil:

„Ale, ale, děvenko milá! Copak si to, sakra, vůbec tady dovoluješ? Dej si pohov, než ti zvednu sukýnku a pěkně ti naplácám na prdel!“

Pavouk se přestal smát a Richie cítil, jak se v hlavě příšery začíná zvedat vlna zlosti a bolesti. *Zranil jsem To!* pomyslel si triumfálně. *Zranil jsem To, co tomu říkáte, zranil jsem To, a jestlipak víte, co ještě? DOSTAL JSEM JEHO JAZYK! BILL SE ASI NETREFIL, ALE ZATÍMCO TO BYLO VE ZMATKU, JÁ JSEM DOSTAL –*

A pak, když To na něj ječelo a nasazovalo mu svým křikem do hlavy roj zuřících včel, Richie byl vytažen ze sebe a do temnoty, nejasně si uvědomoval, že To se snaží ho setřást. To se snažilo ze všech sil. Proběhla jím hrůza, jež byla brzy vystřídána pocitem jakési komické absurdity. Vzpomněl si na Beverly s jeho hračkou jo-jo, jak mu předváděla všechna kouzla, jež s ní lze dělat. A teď tu byl on, Richie, jakési lidské jo-jo, a provázkem byl jazyk té příšery. A jestli tohle není k

popukání, tak co už potom?

Richie se zachechtal. Jistě, není to zdvořilé, smát se s plnou pusou, ale dost pochyboval o tom, že by někdo ze zde přítomných znal knížku Jak se máme správně chovat k dámě. A to ho rozesmálo ještě víc, a on se zakousl ještě pevněji. Pavouk zaječel a zuřivě jím třásl, vyl vzteky, neboť byl opět překvapen – To bylo přesvědčeno, že se mu postaví jen ten spisovatel, a teď tenhle chlap, co se chechtá jako nějaký bláznivý kluk, chytil To v momentě, kdy bylo nejméně připravené.

Richie cítil, jak je setřásán.

– tak momentík, seňorito, deme vocad' pohromadě, nebo ti neprodám žádný ty losy do la loteria, vůbec žádný losy, a přitom vyhrává každéj, to přísahám při méně svý matky.

Cítil, jak opět zatíná zuby, tentokrát pevněji. A pocítil také slabou bolest, když To zabořilo svoje tesáky zase do jeho jazyku. Ale stejně, pořád je to pěkná sranda. I v té tmě, letět za Bille a jako jediné spojení se světem mít jazyk takové neuvěřitelné potvory, cítit bolestné zakousnutí jejich jedovatých tesáků v hlavě jako nějakou rudou mlhu, to tedy je sranda k popukání. *Klidně si to vyzkoušejte, přátelé. Pak uvěříte, i že disc-jockey umí létat.*

Však také letěl, a to parádně.

Richie byl ve větší temnotě, než jakou si kdy dokázal představit, než by vůbec řekl, že může existovat, cestoval snad rychlostí světla a něco s ním třepalo, jako pes třepe s myší. Cítil, že před ním je něco, nějaká obrovská mrtvola. Možná ta Želva, jak zaslechl Billa hořekovat slábnoucím hlasem? Určitě. Byla to jen nějaká slupka, nějaká mrtvá kůra. A pak ji minul, řítil se dál temnotou.

Začíná to být opravdu husté, pomyslel si a znovu pocítil to divoké nutkání zakdákat, Bille! Bille, slyšíš mě?

*– ten už je pryč, ten je ve světlících, pust' mě! PUST' MĚ!
(Richie?)*

Někde strašně daleko; nekonečně daleko v temnotě.

Bille! Bille! Tady jsem! Drž se! Pro smilování boží, drž se

– je mrtvý, vy všichni jste mrtví, už jste moc staří, cožpak to pořád ještě nechápeš? A teď mě PUST'!

Hele, čubko, na rokenrol nemůže být člověk nikdy moc starý.

– PUSTĚ MĚ!

Vezmi mě za ním a pak tě možná pustím.

Richie!

– blíž, teď to bylo někde blíž, díky Bohu –

*Už tam letím, Velký Bille! Richie jako zachránce!
Zachráním tvůj starý chlupatý zadek! Dlužím ti to ještě od
toho dne, co jsme byli na Neibolt Street, vzpomínáš si?*

– hned mě PUSTĚ!

To cítilo teď velkou bolest, a Richie pochopil, jak dokonale To překvapili – To bylo přesvědčeno, že bude mít na starosti jen Billa. Nu, dobrá. Paráda. Richiemu bylo jedno, že nezabije To teď hned; už si ani nebyl jist, zda To se vůbec dá zabít. Ale Bill by mohl být zabit a Richie cítil, že Bill má teď už velmi, velmi málo času. Bill už byl blízko nějakému velkému, ošklivému překvapení někde tam, nějakému překvapení, na něž je lépe ani nemyslet.

Richie, ne! Vrať se! Tady je konec všeho! Tady jsou světlíky!

Señore, to zní jako něco, čím se leze o půlnoci za seňoritou... A kdepak ses ty, děvenko naše milá? Usměj se trochu, abych viděl, kde jsi!

A Bill se náhle objevil, klouzal s ním

(nalevo? napravo? tady nebyl žádný směr)

po jedné nebo po druhé straně. A za ním, rychle se přibližující, Richie viděl či cítil něco, co konečně způsobilo, že ho smích přešel. Byla to nějaká bariéra, něco, co mělo jakýsi podivný, negeometrický tvar, který jeho mozek nedokázal pochopit. Místo toho si jej překládal jak uměl, jako si přeložil tvar, jež na sebe vzalo To – do Pavouka, a Richie tedy viděl nebetyčnou šedivou stěnu ze zkamenělých dřevěných kmenů. Ty kmeny se tyčily do nekonečné výšky a táhly se i nekonečně hluboko, jako tyče nějaké klece. A mezi nimi prosvítalo nějaké mohutné, slepé světlo. Zářilo a pohybovalo se, smálo a cenilo zuby. To světlo bylo živé.

(světlíky)

Bylo víc než jen živé: bylo plné nějaké síly – magnetismu, přitažlivosti, možná něčeho jiného. Richie cítil, jak je zvedán, pouštěn, kroucen, tažen, jako kdyby prolétal bouřícími peřejemi v nějakém pouzdru. Cítil, jak se mu to světlo přelévá dychtivě přes obličej... a to světlo přemýšlelo.

Tak tohle je To, tohle je To, tohle je jeho zbývající část.

– pusť mě, slíbil jsi mi, že mě PUSTÍŠ!

Já vím, ale děvenko naše milá, já totiž lžu – maminka mě za to bije, ale otec, ten už to vzdal.

Cítil, jak Bill se kutálí a plave k jedné z mezer v té stěně, cítil ty zlé prsty, jež po něm chmatají a v posledním zoufalém úsilí natáhl ruku ke svému příteli.

Bille! Ruku! Podej mi ruku! PODEJ MI RUKU, SAKRA! RUKU!

Billovi vystřelila ruka, prsty se mu otvíraly a zavíraly, ten živý oheň se mu plížil a kroutil kolem svatebního prstenu Audry v jakýchsi pohanských, maurských vzorech: kolech, hvězdících, půlměsících, svastikách, spojených kruzích přecházejících do řetězců, stejné světlo ovíjelo Billův obličej, vypadal jako tetovaný. Richie se natáhl, jak mohl nejdál, slyšel, jak To ječí a reptá.

(nechytí jsem ho, Kriste Pane, nechytí jsem ho, prolétně tam skrz)

Pak se Billovy prsty zachytily Richieho a Richie sevřel ruku v pěst. Billovy nohy prolétly jednou mezerou v tom zkamenělém dřevě, a na jednu šílenou chvíli si Richie uvědomil, že v nich vidí všechny jejich kosti, žíly a kapiláry, jako kdyby Bill napůl vlétl do bachoru největšího rentgenového přístroje na světě. Richie cítil, jak se mu svaly v ruce natahují jako nějaký karamelový bonbón, cítil, jak mu ramenní kloub vrže a praská na protest proti tomu šílenému tahu, působícímu na něj.

Sebral všechny zbývající síly a vykřikl: „Zatáhni nás zpátky! Zatáhni nás zpátky, nebo tě zabiju! Já... já tě ukecám k smrti!“

Pavouk opět zaskučel a Richie náhle pocítil, jak mu tělem probíhají jakési mocné šlehy biče. Místo paže měl do běla rozžhavenou tyč bolesti. Billova ruka mu začala z jeho sevření vyklouzávat...

„Drž se, Velký Bille!“

„Mám tě! Richie, držím tě!“

A buď rád, pomyslel si Richie trpce, protože mám ten dojem, že tam na druhé straně bys mohl projít klidně deset miliard kilometrů a nenašel bys ani veřejný záchodek.

Protahovali se zpátky, to šílené světlo bledlo, měnilo se na

řadu zářících bodů, které nakonec pohasly. Letěli temnotou jako nějaká torpéda, Richie držel svými zuby jazyk příšery a jednou bolavou rukou Billovo zápěstí. Zase tu byla ta Želva; byla tu a mžiknutím oka opět zmizela.

Richie cítil, jak jsou taženi blíž k tomu, co zůstalo ze skutečného světa (i když byl přesvědčen, že už na něj nikdy nepomyslí přesně jako na „skutečný“; bude na něj myslet jako na nějaké chytré vyšívání, které na spodní straně má spleť sítí spojovacích nití, křížících se jako vlákna nějaké pavučí sítě). *Ale budeme u pořádku, pomyslel si. Dostaneme se zpátky.*

Budeme –

Vtom opět začalo ono tlučení se ve vlnách – To se naposledy pokusilo setřást je a nechat je Vně. A Richie cítil, jak jeho sevření povoluje. Zaslechl, jak To temně zamručelo v očekávání triumfu a soustředil celou svoji bytost na to sevření... ale stále povolovalo. Zoufale se zakousl, ale jazyk příšery jako by ztrácel svoji podstatu a skutečnost; jako by se také stával pavučinou.

„*Pomoc!*“ zakřičel Richie. „*Ztrácím To! Pomoc! Pomozte nám někdo!*“

5

Eddie

Eddie si uvědomoval jen tak napůl, co se vlastně děje; nějak to cítil, nějak to viděl, ale jako přes gázovou oponu. Bill a Richie jsou někde pryč a bojují o návrat zpátky. Jejich těla jsou tady, ale všechno ostatní – všechno, co na nich je skutečné – je někde daleko.

Viděl, jak se Pavouk otáčí k Billovi, aby ho zasáhl svým sosákem, pak vyběhl Richie a zaječel na To tím směšným Hlasem irského policajta, který kdysi používal... jenomže Richie se musel za ta léta ale sakramentsky vylepšit, protože teď ten jeho Hlas zněl naprosto stejně jako hlas pana Nella ze starých časů.

Pavouk se otočil k Richiemu a Eddie spatřil, jak ty neuvěřitelné červené oči mu vylézají z důlků. Richie zaječel znovu, tentokrát zase svým Hlasem Pancho Vanilky, a Eddie

přímo *ucítil*, jak Pavouk řve bolestí. Ben hlasitě zařval, když spatřil, že v kůži příšery, podél jedné z jejích jizev od minule, se objevuje štěrbina. Vystříkla z ní jakási jícha, černá jako olej, rozstříkla se po podlaze. Richie začal říkat něco jiného... a jeho hlas se začínal ztrácet, jako doznívající konec nějakého šlágru. Hlava se mu kymácela na krku, jeho oči byly upřené na oči Pavouka. Pavouk se opět zklidnil.

Čas běžel – Eddie neměl ani potuchy, kolik času uplynulo. Richie a Pavouk se na sebe upřeně dívali; Eddie cítil to spojení mezi nimi, cítil ten vír hovoru a emocí někde daleko. Nevěděl přesně o co jde, ale cítil tón těch věcí v barvách a odstínech.

Bill ležel zhroucený na zemi, z nosu a uší krvácel, prsty se mu nepatrně kroutily, v obličeji byl bledý, oči měl zavřené.

Pavouk teď krvácel už ze čtyř nebo pěti míst, opět byl ošklivě zraněný, ošklivě zraněný, avšak stále ještě nebezpečně vitální, a Eddie si pomyslel: „*Proč tady jen tak stojíme kolem? Můžeme přeci To zranit, zatímco má práci s Richiem! Proč se někdo nepohne, pro Kristovy rány?*“

Pak pocítil divoký triumf – a byl to pocit stále jasnější, ostřejší. Bližší. *Vracejí se!* chtělo se mu vykřiknout, ale v ústech měl příliš sucho, hrdlo měl příliš sevřené. *Vracejí se!*

Pak se Richie začal pomalu převalovat ze strany na stranu. Jeho tělo jako by se mu v šatech *vlnilo*. Brýle mu chvíli visely na konci nosu... a pak spadly a roztrhly se o kamennou podlahu.

Pavouk se pohnul, jeho vřetenovité nohy suše zacvakaly po podlaze. Eddie zaslechl, jak To ze sebe vyráží řev příšerného triumfu, a o chvíli později se mu v hlavě jasně ozval Richieho hlas:

(pomoc! ztrácím To! pomozte mi někdo!)

Eddie vyběhl, zdravou rukou vytáhl z kapsy svůj respirátor, zuby obnažené v divokém šklebu, dech mu vyrážel z hrdla s bolestivým pískotem. Před očima mu tančil obraz jeho matky, která křičela: *Nepřibližuj se k té Věci, Eddie! Nechod' k ní! Z takových věcí můžeš dostat rakovinu!*

„*Zmlkni, matko!*“ zaječel Eddie vysokým, skřípavým hlasem – ze všech sil, jež mu zůstávaly. Pavoukova hlava se otočila za tím zvukem, na chvíli spustil oči z Richieho.

„*Tumáš!*“ vykřikl Eddie svým skomírajícím hlasem.

„*Tumáš, dej si trochu tohohle!*“

Přiskočil k příšeře a zároveň stiskl spoušť respirátoru; a v tu chvíli se mu vrátila všechna jeho dětská víra v ten lék, v ten dětský lék, který pomůže vyřešit všechno, který mu udělá lépe, když ho přeperou větší kluci, nebo když ho porazí ve dveřích při úprku ze školy, nebo když musí sedět u zdi stranou toho plácku v autoprovozu bratří Trackerových, vyřazený ze hry, protože matka mu nedovolí hrát baseball. Byl to dobrý lék, silný lék, a on skočil Pavoukovi do tváře, na chvíli ucítil zkažený, dusivý pach jeho dechu, pocítil, jak je pohlcován prvoplánovým vztekem příšery a jejím odhodláním všechny je zničit; stiskl spoušť respirátoru přímo do jednoho z vyhřezlých očí příšery.

Ucítil či uslyšel, jak To zaječelo – tentokrát ne vztekem, jen bolestí, v příšerné, děsivé agónii. Spatřil, jak kapičky mlhy dopadají na tu krví zalitou, vyvalenou bulvu, spatřil, jak v místech, kam dopadly, okamžitě mění barvu na bílou, spatřil, jak se do té bulvy zažirají, jako by to byly kapky kyseliny solné; spatřil, jak vyvalená bulva příšery začíná splaskávat jako nějaký krvavý našlehaný bílek a vytékat v příšerném proudu živé krve, jíchý a červivého hnisu.

„*Ted' pojd' zpátky, Bille!*“ vykřikl z posledních sil a pak uhodil To, cítil, jak se spalující horkost té příšery na něj přelévá a uvědomil si, že zdravá ruka mu zajela do Pavoukovy huby.

Opět stiskl spoušť respirátoru, tentokrát stříkal jeho náplň příšeře přímo do hrdla, přímo do jejího hnusného, zlého, páchnoucího chřtánu, a náhle pocítil záblesk bolesti, jako kdyby mu rukou pronikl nějaký obrovský nůž, když se čelisti Pavouka sevřely a vyrvaly mu ruku z ramene.

Eddie padl na podlahu, z rozeklaného pahýlu jeho paže mu stříkala krev, nejasně si uvědomoval, že Bill se potácivě zvedá na nohy, a že Richie k němu kolébavě přichází, jako nějaký opilec po dlouhém a perném večeru.

Daleko. Nic důležitého. Cítil, jak s jeho krví z něj odtéká všechno... všechen vztek, všechen strach, všechen zmatek a všechna bolest. Pomyslel si, že asi umírá, ale cítil se... ach, Bože, cítil se *tak průhledný, tak průzračný jako okenní tabulka, která byla umyta a nyní propouští všechno to nádherně děsivé světlo jakéhosi neočekávaného svítání; to*

světlo, ach Bože, to perfektně racionální světlo, jež někde na světě neustále vyjasňuje horizont.

„ – Ede, ach bože můj. Bille, Bene, někdo – on přišel o ruku, jeho –“

Vzhlédl na Beverly a spatřil, že pláče, slzy se jí koulejí po špinavých tvářích, když pod něj dává svoji paži, všiml si, že si sundala blůzku a pokouší se zastavit tu stříkající krev, že křičí o pomoc. Pak se podíval na Richieho a olízl si rty. Padal, padal někam dozadu. Všechno bylo jasnější a jasnější, vyprazdňoval se, všechny nečistoty z něj odtékaly, bude tak průzračný, že bude skrze něj pronikat světlo, a kdyby na to měl čas, přednesl by na to téma kázání: *Není to špatné, začal by. Tohle vůbec není špatné.* Ale ještě dřív chtěl říci něco jiného.

„Richie,“ zašeptal.

„Co je?“ Richie u něj klečel a zoufale na něj hleděl.

„Neříkej mi Ede,“ šeptl a usmál se. Pomalu zvedl levou ruku a dotkl se Richieho tváře. Richie plakal. „Já totiž....“ Eddie zavřel oči, rozmýšleje si, jak tu větu dokončit, a zatímco si to stále ještě rozmýšlel, zemřel.

6

Derry, 7:00 – 9:00 dopoledne

V sedm hodin ráno dosahovala rychlost větru v Derry již asi pětadesát kilometrů v hodině, v nárazech až osmdesát kilometrů v hodině. Harry Brooks, meteorolog Národní meteorologické služby na mezinárodním letišti v Bangoru, zavolal se znepokojením na ústředí NMS do Augusty. Řekl, že vítr přichází od západu a vane zvláště v půlkruhu způsobem, jaký on ještě nikdy neviděl... ale čím dál víc se mu zdá, že jde o podivný případ jakéhosi kapesního hurikánu, omezeného téměř výlučně na městskou oblast Derry. V 7:10 vysílaly hlavní bangorské rozhlasové stanice první varování před nepříznivými meteorologickými podmínkami. Výbuchem transformátoru u firmy Bratři Trackerové byla přerušena dodávka elektřiny pro celou část Derry za Lady na straně Kansas Street.

V 7:17 se vyvrátil rozložitý starý javor za Lady na straně

sídlíště Old Cape, padal s ohlušujícím praskotem a srovnal se zemí obchod Noční mûra na rohu Merit Street a Cape Avenue. Jeden starší zákazník jménem Raymond Fogarty byl přítom zabit překocným stohem bas s pivem. Byl to tentýž Raymond Fogarty, který jako duchovní První metodistické církve v Derry řídil pohřeb George Denbrougha v říjnu roku 1957. Javor též strhl většinu elektrického vedení, jež zásobovalo Old Cape a poněkud honosnější čtvrť Sherburn Woods za ní. Hodiny na vížce baptistického kostela neodbějely ani šestou, ani sedmou hodinu.

V 7:20, tři minuty poté, co se skácel javor v Old Cape a asi hodinu a čtvrt poté, co ve všech záchodech a výlevkách na této straně města se náhle obrátil tok protékajících tekutin, odbily hodiny na vížce třinákrát. O minutu později zasáhl vížku modrobílý blesk. Heather Libbyová, žena duchovního, se náhodou dívala z okna kuchyně na faře a později vyprávěla, že vížka „explodovala, jako kdyby byla naložená dynamitem“. Bílé natřená prkna, kusy trámů a hodinový stroj ze Švýcarska se rozletěly po ulici. Rozeklané zbytky vížky chvíli hořely, a pak je uhasil déšť, který se teď změnil na tropický liják. Ulice, směřující dolů do obchodního středu města, byly plné zpěněné vody, řítící se po nich v proudech. Stoupající hladina kanálu pod Main Street se stala jedinou hřmící a divokou bystřinou, nutící lidi neklidně na sebe pohlížet.

V 7:25, když se celým Derry stále ještě ozýval praskot hroutící se vížky baptistického kostela, jeden opilec, který každé ráno mimo neděle chodil uklízet do hospody Wallyho lázně, spatřil něco, co ho vyděsilo tak, že vyběhl s křikem do ulice. Tento člověk, který byl alkoholikem už od prvního semestru na univerzitě, což bylo před jedenácti lety, sice dostával za svoje služby jakousi symbolickou výslužku – jeho skutečnou odměnou však bylo právo dopít cokoli, co zůstalo v pivních sklenicích pod nálevním pultem od předchozího večera. Richie Tozier by si na něj možná vzpomněl, možná také nevpomněl: byl to Vincent Caruso Taliendo, svým spolužákům z páté třídy spíše známý jako Boogers Taliendo. Jak tak onoho apokalyptického jitra v Derry vytíral podlahu hospody a propracovával se postupně blíž a blíž k prostoru výčepního, spatřil, jak ze všech sedmi píp na čtyři různé

druhy piv jako by si točilo pivo sedm neviditelných rukou. Pivo z nich teklo v proudech zlatobílé pěny. Vince se rozběhl, vůbec nepomyslel na žádné duchy nebo fantomy, připisoval to spíš tomu rannímu dešti. Pak se okamžitě zastavil, oči navrch hlavy a prázdnou, pivem páchnoucí špeluňkou, již byla hospoda Wallyho lázně, se rozlehl jeho kvílivý, zděšený výkřik. Místo piva začínaly z píp vytékat proudy krve. Vířila v chromované výlevce pultu, přetékala a valila se po bocích pultu. Nyní začínaly pípy vyplivovat i vlasy a kousky masa. Boogers Taliendo na to strnule hleděl, nenašel v sobě dost síly ani na další výkřik. Pak se ozvalo zadunění a tlumené prasknutí, jak jeden z pivních soudků pod pultem explodoval. Všechna dvířka pod nálevním pultem se otevřela dokořán. Začal se z nich valit zelenavý kouř jako pozůstatek po nějakém triku kouzelníka. Boogers už toho viděl dost. S ječením vyběhl na ulici, která teď byla mělkým kanálem, plným valící se dešťové vody. Padl na zadek, vstal a vrhl poděšený pohled přes rameno. Jedno z oken hospody se s hlasitým výbuchem rozlétlo. Kousky rozbitého skla prolétly Vincovi kolem hlavy. O chvíli později explodovalo další okno. Opět zůstal nějakým zázrakem nezraněný... ale v ten okamžik se rozhodl, že je nejvyšší čas, aby jel navštívit svoji sestru v Eastportu. Okamžitě vyrazil a jeho cesta k hranicím města Derry a za ně by byla samostatným příběhem... ale stačí říci, že nakonec se mu podařilo z města se dostat. Jiní však takové štěstí neměli. Aloysius Nell, kterému bylo nedávno sedmdesát sedm let, seděl se svojí ženou v obývacím pokoji jejich domu na Strapham Street, odkud sledovali bouři, zuřící nad Derry.

V 7:32 ho ranila mrtvice. O týden později řekla jeho žena svému bratrovi, že Aloysiovi klesla ruka se šálkem kávy z ruky, ztuhl v sedě, oči měl dokořán, zírající do prázdna a vykřikl: *Ale, ale, děvenko milá! Co si to, sakra, tady vůbec dovoluješ? Dej si pohov, než ti zvednu sukýnnnn*—“ Pak spadl ze židle, šálek s kávou rozbil pod sebou. Maureen Nellová, která dobře věděla, jak špatné to v posledních třech letech manžel se srdíčkem má, ihned pochopila, že to asi už má za sebou, a když mu povolila límeček, běžela k telefonu, aby zavolala otce McDowella. Ale telefon nefungoval. Ozývaly se z něj jen takové komické zvuky, něco jako policejní sirény. A

tak, i když jí bylo jasné, že to nejspíš je rouhání, za něž se bude muset odpovídat Svatému Petrovi, pokusila se dát mu poslední pomazání. Byla si jista, jak řekla svému bratrovi, že Bůh ji pochopí, kdyby ji snad nepochopil Svatý Petr. Aloysius byl dobrý manžel a dobrý člověk, a jestli snad hodně pil, tak to se v něm jen projevoval jeho irský původ.

V 7:49 otřásla řada explozí nákupním střediskem v Derry, jež stálo na místě bývalých Kitchenerových železáren. Nikdo nebyl zabit; středisko se otvíralo až v 10:00 a denní směna pěti vrátných přicházela až v 8:00 (a v takové ráno, jako bylo dnešní, by stejně těžko dorazili všichni). Skupina vyšetřovatelů později vyloučila jakékoliv podezření ze sabotáže. Dospěla k poněkud nejasnému závěru, že explozi způsobila voda, která pronikla do systému elektrického rozvodu celého střediska. Ať už důvodem bylo cokoliv, do nákupního střediska pak dlouho nechodil nikdo nakupovat. Jedna exploze úplně zničila Zaleho zlatnictví. Diamantové prsteny, identifikační náramky, šňůry perel, tácy se snubními prstýnky a digitální hodinky značky Seiko létaly na všechny strany jako záplava třpytivých cetek. Jedna hudební skříň proletěla celým východním křídlem a přistála na fontáně před obchodem J. C. Penney's, kde krátce zahrála bublavou verzí ústřední melodie z filmu *Love Story*, než se odmlčela. Stejný výbuch prorazil otvor v sousedním obchodě a změnil jednatřicet druhů zmrzliny na zmrzlinovou kaši, která se rozpleskla po podlaze v mazlavých kopečcích. Výbuch, který nastal v obchodním domě Sears, zvedl kus střechy a poryv větru ji odnesl jako papírového draka; přistála o kilometr dál, kde čistě prořízla střechu stodoly farmáře jménem Brent Kilgallon. Jeho šestnáctiletý syn gřiběhl s fotoaparátem své matky a vyfotografoval si to. Časopis *National Esquire* od něj tu fotografii koupil za šedesát dolarů, jež synek použil na koupi dvou nových pneumatik na svoji motorku. Třetí exploze rozmetala obchod oblečením, rozsela košile, džíny a spodní prádlo po vodou zaplaveném parkovišti. A poslední exploze rozervalo pobočku banky Farmářského trustu města Derry jako mokrý kartón se sušenkami. Odtrhla také část střechy banky. Poplašný systém spustil sirěnu, již nebylo možné nijak umlčet, až o čtyři hodiny později byl zkratován druhý, nezávislý okruh bezpečnostního systému. Smlouvy o

půjčkách, vybavení banky, potvrzení o vkladech, formuláře a další papíry vylétly k nebi a odnášely je poryvy větru. A peníze: většinou deseti a dvacetidolarovky, doplňované pětidolarovkami a svazky padesátek a stovek. Podle bankovních úředníků vítr odnesl více než 75 000 dolarů... Později, když došlo k masivnímu otřesu ve vedení banky, přiznávali někteří vedoucí pracovníci – pochopitelně přísně neoficiálně – že to bylo více než 200 000 dolarů. Jedna žena v Haven Village, jménem Rebecca Paulsonová, našla padesátidolarovou bankovku na rohožce před zadním vchodem do domu, dvě dvacetidolarovky v kurníku a stovku nalípnutou na dub ve dvoře. Použili s manželem tyto peníze na dvě splátky na jejich nový automobil. Doktor Hale, lékař ve výslužbě, který bydlel na West Broadwayi již skoro padesát let, byl zabit přesně v 8:00. Doktor Hale se rád chlubil, že posledních pětadvacet let z oněch padesáti denně chodí stejnou tříkilometrovou procházkou od svého domu kolem parku Derry a Základní školy. Nic ho nezastaví; ani déšť, ani plískanice, kroupy, vítr či mráz. Vydal se na procházku i to ráno 31. května, přes starostlivé připomínky své bytné a správcové. Jeho poslední slova na tomto světě, vyslovená přes rameno, když vycházel ze dveří, narážeje si pevně klobouk na uši, byla: „Hildo, proboha, nebuď tak úzkoprsá. Vždyť to je jen normální déšť. Měla bys vidět tu bouřku v sedmapadesátém. To byla teprve bouřka!“ Když doktor Hale zahýbal na West Broadway, zvedla se náhle kanálová mříž před domem Muellerových a oddělila dobráku doktorovi hlavu tak čistě a rychle, že ten ušel ještě další tři kroky, než se skácel mrtvý na chodník. A vítr stále nabýval na rychlosti.

7

Pod městem, 4:15 odpoledne

Eddie je vodil těmi potměšilými tunely asi hodinu, možná hodinu a půl, než přiznal, spíš udiveným než vyděšeným tónem, že poprvé v životě zabloudil.

Stále slyšeli to temné hučení vody v kanalizaci, ale akustika všech těch tunelů byla tak zmatená, že se nedalo určit, odkud

přicházejí ty zvuky tekoucí vody, zda zepředu či zezadu, zprava či zleva, shora či zdola. A sirky jim došly. Byli ztraceni v temnotě.

Bill byl poděšený... velmi poděšený. Pořád se mu na mysl vracel ten rozhovor, který měl s otcem v jeho dílně. *Existuje asi pět kilo plánů, na kterých potrubí končí někde ve ztracenu... Chci říci, že nikdo neví, kam všechny ty prokleté kanály a potrubí vedou, a proč. Když fungují, je to každému jedno. Když nefungují, hned se musí tři nebo čtyři chudáci od městské kanalizace vydat hledat, které čerpadlo je zaplavené, nebo kde je co ucpané... Je tam tma, páchne to tam a jsou tam krysy. To všechno jsou dobré důvody pro to, aby se člověk držel stranou, hlavním důvodem ovšem je, že člověk tam může zabloudit. To už se také stalo.*

To už se stalo. Už se to stalo. Stalo se to –

Jistě, že se to už stalo. Však tam také byly hromady kostí a hadrů, které míjeli na cestě k brlohu té příšery.

Bill cítil, jak se ho zmocňuje panika a snažil se ji potlačit. Šlo to, ne však snadno. Cítil, jak se zase vrací jako něco živého, kroutí se, svíjí, snaží se vyklouznout na povrch. Mimoto tu stále ještě byla ta bodavá, nezodpovězená otázka, zda zabili či nezabili To. Richie je přesvědčen, že ano, Mike je přesvědčen, že ano, Eddie také. Ale Billovi se nelíbilo ten postrašený, pochybovačný pohled Beverly, ani pohled Stana, jak ho stačil zahlédnout, ještě než to světlo úplně zaniklo a oni se protáhli dvířky ven, pryč od těch ševlíčích, bortících se pavučin.

„A tak co budeme teď dělat?“ zeptal se Stan. Bill slyšel ve Stanově třesoucím se hlase strach a bylo mu jasné, že ta otázka je určena přímo jemu.

„No jo,“ řekl Ben. „Co? Sakra, kdybychom měli baterku... nebo aspoň svíč... svíčku.“

Billovi se zdálo, že zaslechl v jeho hlase zdušené vzlyknutí. To ho poděsilo víc, než cokoli jiného. Ben by asi byl ohromený, kdyby se to dozvěděl, ale Bill byl přesvědčen, že ten tlouštík je houževnatý a má výdrž, že je pevnější než Richie a méně náchylný k náhlému zhroucení se než Stan. A jestliže i Ben už je nahlodaný, tak stojí před skutečně vážnými problémy. Pořád se musel v duchu vracet ne k lebce toho nebožáka z Kanalizace města Derry, ale k Tomu

Sawyerovi a Bečky Thatcherové, kteří zabloudili v McDougalově jeskyni. Zapuzoval tu myšlenku, ona se však plíživě zase vracela.

Starosti mu dělalo něco jiného, ale bylo to příliš velké a příliš neurčité, než aby to jeho znavená dětská mysl byla schopná zvládnout. Možná že nemožnost pochopit tu myšlenku spočívá právě v její jednoduchosti: začínali se navzájem jeden druhému vzdalovat. To pouto, jež je po celé dlouhé letošní léto drželo pohromadě, začínalo povolovat. To stálo před nimi a zmizelo. To je možná mrtvé, jak si to myslí Richie a Eddie, nebo je To zraněné tak vážně, že teď bude spát sto, nebo tisíc let, nebo deset tisíc let. Postavili se té příšeře, spatřili To, když odložilo svoji poslední masku, a To bylo skutečně příšerné – brr, o tom není pochyb! – ale když ho už člověk jednou vidí, tak ten jeho fyzický tvar není tak špatný a jeho neúčinnější zbraň je mu vlastně odebrána. Každý z nich vlastně už pavouky viděl i předtím. Jsou podivní a nějak plíživě odporní, a on je přesvědčen o tom, že nikdo z nich už nebude nikdy schopen podívat se na nějakého pavouka,

(pokud se vůbec odtud dostaneme)

aniž by se neotřásl odporem. Ale pavouk je, koneckonců, jen pavouk. Možná až někde tam na konci, kde už jsou všechny masky hrůzy odložené, neexistuje nic, s čím by se lidský mozek nevyrovnal. To byla myšlenka, celkem dodávající odvalu. S čímkoliv, mimo

(těch světlíků)

toho, co bylo tam vně, ale možná i to nepopsatelné živé světlo, které se tam krčilo u brány do makrovesmíru, je mrtvé nebo umírá. Ty světlíky a ta cesta do temnoty k místům, kde byli, to všechno už nějak zarůstalo a obtížně si to vybavoval. Ale o to celkem nejde. Spíš jde o něco jiného, a sice prostě o skutečnost, že jejich přátelství končí... končí, a oni jsou stále ještě v temnotě. To Jiné bylo možná schopné za pomoci jejich přátelství učinit je něčím víc než dětmi. Ale oni se teď zase začínali stávat dětmi. Cítil to jak Bill, tak ostatní.

„Tak co teď, Bille?“ zeptal se Richie, konečně to vyslovil naplno.

„N-n-nevím,“ řekl Bill. Koptání se mu vrátilo, už ho cítil jako dřív. Slyšel to, oni to slyšeli, a on tu stál v temnotě,

čichal to vlhké aroma jejich rostoucí paniky a přemítal, jak dlouho bude ještě trvat, než někdo – Stan, nejspíš to bude Stan – to načne a řekne: *Hele, jak to, že nevíš? Namočil jsi nás přeci do toho ty!*

„A co Henry?“ zeptal se Mike neklidně. „Je pořád tady, nebo kde?“

„Ach, kriste pane,“ řekl Eddie... téměř zaskučel. „Tak na toho jsem úplně zapomněl. Jasně že je, jasně, ztratil se zrovna tak jako my a můžeme na něj kdykoliv narazit... Bille, proboha, nenapadá tě něco? Tvůj otec tady přeci pracuje! To tě nenapadá *vůbec* nic?“

Bill naslouchal vzdálenému posměšnému dunění vody a snažil se vyrovnat s pomyšlením, že Eddie – a oni všichni – mají plné právo to po něm požadovat. Neboť – ano, správně – on je tady do toho namočil a je teď na něm, aby je zase vyvedl zpátky. Nic ho nenapadalo. Nic.

„Já mám nápad,“ řekla Beverly potichu.

V temnotě Bill zaslechl zvuk, který nebyl schopen hned nikam zařadit. Takový šustivý zvuk, ale nic děsivého. A pak už trochu povědomější zvuk... zip. *Cože* -? pomyslel si, a pak si uvědomil, co se děje. Ona se svléká. Z nějakého důvodu se Beverly svléká.

„Co to *děláš*?“ zeptal se Richie a jeho šokovaný hlas se na posledním slově zlomil.

„Já něco vím,“ řekla Beverly v temnotě, a Billovi teď její hlas zněl jako nějak starší. „Vím to, protože mi to řekl můj otec. Vím, co nás zase svede dohromady. A když nebudeme pohromadě, nedostaneme se odtud.“

„Cože?“ zeptal se Ben, zmatený i vyděšený. „O čem to mluvíš?“

„Něco, co nás spojí navždy. Něco, co ukáže –“

„N-n-ne, B-B-Beverly!“ řekl Bill, náhle chápe, chápe všechno.

„- že vás mám ráda všechny,“ řekla Beverly, „že jste všichni moji přátelé.“

„Co si to m –“ začal Mike.

Naprosto klidně Beverly přerušila jeho slova. „Kdo bude první?“ zeptala se. „Myslím

V Brlohu, 1985

že umírá,“ plakala Beverly. „Jeho paže. To mu snědlo paži –“
Chytila se Billa, přimkla se k němu. Bill ji setřásl.

„*To zase utíká!*“ zařval na ni. Na rtech a na bradě měl koláč
zaschlé krve. „*Jdeme! Richie! Bene! T-t-tentokrát To n-n-
nesmíme nechat utéci!*“

Richie si otočil Billa k sobě a zahleděl se na něj, jako by se
díval na člověka, který beznadějně blouzní. „Bille, musíme se
postarat o Eddieho. Musíme mu stáhnout cévy, dostat ho
nějak odtud.“

Beverly teď seděla s Eddieho hlavou v klíně, kolébala ji.
Zavřela oči. „Jděte s Billem,“ řekla. „Jestli ho necháte zemřít
zbytečně... jestli se To vrátí za dalších pětadvacet let, nebo
padesát, nebo třeba za dvě stě let, tak přísahám... budu strašit
vaše duchy. *Jděte!*“

Richie na ni na chvíli nerozhodně hleděl. Pak si začal
uvědomovat, že její tvář začíná ztrácet obrysy, není už
obličejem, nýbrž jen světlejší skvrnou ve zvyšující se
temnotě. Světla začalo ubývat. To ho přesvědčilo. „Dobře,“
řekl Billovi. „Tentokrát uděláme štvanici.“

Ben stál za pavučinami, které se opět začaly pomalu
rozpadat. Také on zahlédl to tělo, visící vysoko nad nimi, a
modlil se, aby Bill nevzhlédl.

Ale když se pavučiny začaly v prstencích a provázcích
pomalu snášet k zemi, Bill vzhlédl.

Spatřil Audru, klesající, jako kdyby byla zavěšena na
nějakém velmi starém a vrzajícím elevátoru. Klesla asi o tři
metry, zastavila se, kývala se ze strany na stranu, pak náhle
klesla o dalších pět metrů. Výraz tváře se jí vůbec neměnil.
Modré oči měla otevřené dokořán. Bosé nohy se jí kývaly
sem a tam jako nějaké kyvadlo. Paže jí bezvládně visely. Ústa
měla otevřená.

AUDRO! zakřičel.

„Bille, pojď!“ křikl Ben.

Pavučiny se teď všude kolem nich začaly uvolňovat.
Dopadaly na podlahu a roztékaly se na ní. Richie náhle chytil
Billa kolem pasu a smýkl jím dopředu, aby unikli z třímetrové
mezery mezi podlahou a spodkem příčných lan stále víc se

prověšujících pavučin. „Pojď, Bille! Pojď! Pojď!“

„*To je Audra!*“ vykřikl Bill zoufale. „*T-t-to je AUDRA!*“

„I kdyby to byl sám papež, tak na to seru,“ řekl Richie student. „Eddie je mrtvý a my teď jdeme zabít To, pokud je ještě naživu. Tentokrát naši práci dokončíme, Velký Bille. Ona je buď naživu, nebo není naživu. Ale teď *jdeme!*“

Bill ještě chvíli nehybně stál, pak se mu ale před očima začaly míhat fotografie těch dětí, všech těch mrtvých dětí, běžely před jeho vnitřním zrakem jako ty ztracené fotografie z alba George. SPOLUŽÁCI.

„D-d-dobře. Jdeme. Bůh m-m-m-i snad o-o-odpustí.“

Proběhli s Richiem pod provazci pavučin pár vteřin před tím, než se celá síť zhroutila a připojili se k Benovi na druhé straně. Běželi za příšerou, zatímco Audra se kývala a točila patnáct metrů nad kamennou podlahou, obalená do kokonu, který byl upevněný na rozpadající se pavučinové síti.

9

Ben

Sledovali stopu krve příšery – olejnaté kaluže jíchy, stékající do štěrbin mezi kameny podlahy. Ale jak se začala podlaha zvedat směrem k půlkruhovému černému otvoru na druhé straně komory, spatřil Ben něco nového: řadu vajec. Každé bylo černé a s drsnou skořápkou, velké asi jako vejce pštrosa. Z jejich vnitřků vyzařovalo zastřené světlo. Ben si uvědomil, že jsou napůl průhledná, a spatřil uvnitř nějaké pohybuující se tvary.

To jsou jeho děti, pomyslel si a cítil, jak se mu zvedá žaludek. *Děti, jež To potratilo. Ach, Bože! Bože!*

Richie a Bill se zastavili a zírali na ta vejce s hloupým, ohromeným výrazem ve tvářích.

„Jděte! Jděte!“ zakřičel Ben. „Já se o ně postarám! Chytněte To!“

„Tumáš,“ křikl Richie a hodil Benovi krabičku sirek z Městského domu.

Ben je chytil, Bill a Richie běželi dál. Ben se za nimi chvíli díval, jak mizí v temnotě. Utíkali do tmy únikovou cestou příšery, už je neviděl. Pak se podíval na první vejce v tenké

skořápce, na ten černý stín uvnitř a cítil, jak ho jeho rozhodnost opouští. Tohle... no pánové, tak tohle je už trochu moc. Tohle je už trochu přespříliš úděsné. A mimoto, určitě chcípnu i bez jeho přičinění; vždyť To je sem nenakladlo, jen je prostě vypustilo.

Ale To už mělo na kahánku... a kdyby některé z těch vajec přežilo... i jen jedno jediné...

Vybudil v sobě všechnu odvahu, vzpomněl si na obličej umírajícího Eddieho a dupnul svými kovbojskými holínkami na první vejce. Rozbilo se s čvachtavým puknutím, a kolem bot se mu začala rozlévat nějaká páchnoucí placenta. Pak se po podlaze začal nemotorné plazit pavouk velikosti krysy, snažil se uniknout, a Ben slyšel v hlavě jeho pištivě křučivý křik, jako zvuk pily ohýbané tak, aby vydávala strašidelné zvuky.

Ben k němu vykročil na nohách, jež měl téměř toporné, a znovu na tu věc dupnul. Cítil, jak to pavoučí tělo křupe a rozstříkuje se mu pod podpatkem. Opět se mu zvedl žaludek, tentokrát se však už neudržel a začal zvracet, pak zakroutil podpatkem a zatlačil tu rozdrčenou věc do kamenů, zatímco ten křik, ozývající se mu v hlavě, odumíral.

Kolik jich je? Kolik je ještě těch vajec? Nečetl jsem někde, že pavouci kladou tisíce... či milióny vajíček? To přeci nesvedu, zešlím –

Musíš. Musíš. Bene, no tak... seber se trochu!

Vykročil k dalšímu vejci a opakoval celý proces v mizejícím světle. Všechno se opakovalo: čvachtavé puknutí, vytékání toho slizu, konečné *coup de grace*. A další. A další. Pomalu postupoval k černému oblouku, v němž zmizeli jeho přátelé. Tma teď byla už úplná, Beverly a ta hroutící se pavučina zůstaly někde za ním. Stále slyšel v hlavě to šustění, jak se bortila. Vejce ve tmě světélkovala jako nějaké sinálé kameny.

Vždy, když došel k dalšímu, škrtnul zápalkou a vejce rozdupnul. Zatím byl vždy schopen dostihnout toho plazícího se omámeného pavouka a rozdrtit ho, ještě než mu zápalka dohořela. Neměl vůbec představu, co bude dělat, jestli mu dojdou sirky dřív, než bude schopen zničit poslední z těch vajec a zabít všechny ty nevyslovitelné věci, tvořící jejich obsah.

To, 1985

Stále se blíží.

To cítilo, jak stále jdou za ním, blíží se, a Jeho strach rostl. To možná vůbec není nesmrtelné – je třeba konečně pomyslet i na to nemyslitelné. A co je horší, To cítilo smrt svého mládí. Tři z těch nenáviděných a nenávidějících mužů-chlapců kráčí odhodlaně po stezce Jeho zrození, téměř šílící hnusem a odporem, ale přesto pokračující, systematicky zašlapávající život v každém z Jeho vajec.

Ne! zakňučelo To, pohnulo se ze strany na stranu, cítilo, jak Jeho životní síla z něj utíká stovkami ran, žádná z nich sama o sobě sice není smrtelná, ale každá představuje výkřik bolesti, každá To zpomaluje. Jedna noha mu visela jen na svazku živého masa. Jedno oko mělo slepé. Uvnitř cítilo nějaké příšerné pálení, důsledek nějakého jedu, který se těm mužům-chlapcům podařilo nastříkat mu do hrdla.

A navíc stále po něm jdou, blíží se, jak se tohle mohlo stát? To kňučelo, mňoukalo, a když ucítilo, že jsou už skoro za ním, udělalo jedinou věc, kterou teď mohlo udělat: To se otočilo, připravilo se k boji.

Beverly

Než zmizel poslední záblesk světla a rozprostřela se naprostá temnota, spatřila, jak Billova žena sklouzla o dalších šest metrů dolů a pak byla znovu zachycena. Začala se otáčet, její dlouhé rusé vlasy kolem ní vlály jako vějíř. Jeho žena, pomyslela si. Ale já jsem byla jeho první láskou, a pokud si myslí, že jeho první láskou byla nějaká jiná žena, tak jenom proto, že zapomněl... že zapomněl na Derry.

A pak byla v naprosté temnotě, sama s těmi zvuky trhající se a padající pavouci sítě a nehybnou zátěží Eddieho hlavy.

Nechtěla ho pustit, nechtěla, aby jeho obličej ležel na špinavé podlaze této jeskyně. A tak mu dál držela hlavu v náručí svých paží, jež měla prokřehlé a téměř necitlivé,

hladila ho po vlasech a otírala mu vlhké čelo. Myslela na ty ptáky... to bylo něco, co asi měla od Stana. Chudák Stan, který neměl sílu postavit se tomu všemu.

Jich všech... byla jsem jejich první láskou.

Snažila se vzpomenout si na to – bylo dobré, že měla na co myslet v té naprosté temnotě, kde se ani nedalo poznat, odkud který zvuk přichází. Cítila se nějak méně sama. Zpočátku se jí žádné vzpomínky nevracely; pořád převládala představa těch ptáků – vran, vlhovců, špačků, jarních ptáků, kteří se odněkud vraceli, zatímco po ulicích ještě tekla voda z tajícího sněhu a na zastíněných místech se stále zmenšovaly poslední záplaty zledovatělých závějí tajícího, špinavého sněhu.

Zdávalo se jí, že tyto první jarní ptáky uslyšela a spatřila vždy v nějaký podmračený den, a přemítala, odkud se asi vzali. Náhle byli zase zpátky v Derry, naplňovali vlhký vzduch svým hádavým štěbetáním. Radili se na telefonních drátech, na střechách viktoriánských domů na West Broadwayi; soupeřili o místo na hliníkových prutech rozložené televizní antény na střeše hospody Wallyho lázně; obtěžkávali mokré černé větve jilmů na Lower Main Street. Usazovali se, štěbetali na sebe pištivými žvatlavými hlasy, jako v sobotu staré venkovanky, které si přijely do města zahrát bingo, a pak, na nějaký signál, jenž lidé nebyli schopni zaznamenat, se všichni najednou zvedli, nebe jejich počtem potemnělo... a pak se usadili zase někde jinde.

Ano, ti ptáci. Myslela jsem na ně, protože jsem se styděla. Nejspíš to způsobil můj otec, že jsem se styděla, a možná to také způsobil To. Možná.

Ta vzpomínka se vracela – vzpomínka na ty ptáky – ale byla zatím nezřetelná, nepospojovaná. Možná to už tak zůstane napořád. Měla –

Myšlenky se jí přetrhly, když si uvědomila, že Eddie

*Láska a touha, 10. srpna 1958
k ní přichází jako první, protože je nejvíc postrašený. Přichází
k ní ne jako její letní kamarád, nebo jako chvilkový milenec,
nýbrž tak, jak ještě před třemi nebo čtyřmi lety chodil za svojí*

matkou, aby to utěšila; neodtahuje se od její hladké nahoty a ona zpočátku zapochybuje, zdají vlastně cítí. Tře se, a i když ona ho drží, je temnota tak dokonalá, že i na takovou blízkost ho nevidí; nebýt té drsné sádry, mohl by zrovna tak být nějakým fantomem.

„Co chceš?“ ptá se jí.

„Musíš do mě strčit tu tvoji věc,“ říká ona.

Snaží se odtáhnout, ale ona ho drží a on se podvoluje. Slyší, jak někdo – Ben, pomyslí si – zalapá po dechu.

„Beverly, to nemůžu udělat. Já nevím, jak –“

„Já myslím, že to je jednoduché. Ale musíš se svléknout.“

Pomyslí na tu spleť při svlékání košile přes sáдру, jež je oddělí a pak zase spojí, a dodá: „Alespoň kalhoty.“

„Ne, nemůžu!“ Ale ona si pomyslí, že část Eddieho může a chce, protože teď už se netře a ona cítí něco malého a tvrdého, co se jí tlačí na pravou stranu břicha.

„Můžeš,“ řekne a stahuje ho k sobě dolů. Zem pod jejími holými zády a nohama je pevná, hlinitá, suchá. Vzdálené hřmění vody je trochu uspávající zvuk, uklidňující. Sáhne po Eddiem. Na chvíli se jí zjeví tvář jejího otce, přísna a zakazující

(chci se přesvědčit, zda jsi nedotčená)

a pak sevře svoje paže kolem Eddieho krku, jeho hladká tvář se dotýká její hladké tváře a když se zkusí dotknout jejích malých prsů, vzdychne a poprvé si pomyslí Tak tohle je Eddie a vzpomene si na jeden den v červenci – je to možné, že to bylo teprve minulý měsíc? Kdy se v Ladech neobjevil nikdo mimo Eddieho, který měl sebou spoustu kreslených knížek s Malou Lulu, a tak si celé odpoledne četli o Malé Lulu, hledající poklad a dostávající se do všech možných bláznivých situací, o čarodějnici Hazel a všech těch dalších postavách. Bylo to hezké odpoledne.

Začne myslet na ty ptáky; hlavně na vlhovce a špačky a vrány, kteří se na jaře vracejí, a ruce jí klouzají k jeho pásku, rozepínají ho, on znovu říká, že to nemůže udělat; ona mu říká, že může, ona to ví, že může, a pociťuje ne stud nebo strach, nýbrž jakýsi triumf.

„Kam?“ říká on, a ta tvrdá věc ji naléhavě tlačí na vnitřní stranu stehna.

„Sem,“ říká ona.

„Beverly, vždyť já na tebe spadnu!“ říká a ona slyší, jak mu dech začíná bolestně sípat.

„Já myslím, že právě tak to má být,“ říká mu, jemně ho drží a vede. On zatlačí dopředu příliš rychle, a jí se náhle dostaví bolest.

Ssssss! – zadrží dech, zakousne se zuby do spodního rtu a znovu začne myslet na ty ptáky, na ty jarní ptáky, lemující střechy domů, zabírající všechny dráty pod nízkými březnovými mraky.

„Beverly?“ zeptá se nejistě. „Jsi v pořádku?“

„Musíš pomaleji,“ řekne. „Bude se ti lépe dýchat.“ Pohybuje se pomaleji a po chvíli se mu dech opět začne zrychlovat, ona však chápe, že to není proto, že by s ním něco nebylo v pořádku.

Bolest ustupuje. On se náhle pohybuje rychleji, pak se zastavuje, tuhne a vydává nějaký zvuk prostě zvuk. Ona cítí, že je to něco, co se týká jeho, něco zvláštního a výjimečného, něco jako... jako kdyby letěl. Cítí se silná: cítí, jak v ní rychle stoupá pocit triumfu. Tak toho se bál její otec? To tedy měl proč! V tomto aktu je síla, nějaká správná síla, síla, trhající řetězy a zasahující až do krve. Necítí žádné fyzické potěšení, ale v té síle je jakási duševní extáze. Cítí tu blízkost. Eddie si položí tvář na její krk a ona ho drží. Eddie pláče. Ona ho drží. A cítí, jak ta jeho část, která je spojovala, začíná vadnout. Vlastně ji neopouští, jen prostě vadne, je jí méně.

Když se jeho váha odsune, ona si sedne a v temnotě se dotkne jeho tváře.

„Měl jsi to?“

„Co jestli jsem měl?“

„Cokoliv. Já přesně nevím.“

Zavrtí hlavou – ona to cítí, jak má ruku na jeho tváři.

„Nemyslím si, že to bylo přesně jako... totiž, víš, jak to říkají velcí kluci. Ale byl jsem... fakt to bylo něco zvláštního.“ Mluví potichu, aby ho ostatní neslyšeli. „Já tě mám rád, Beverly.“

Tady se jí vzpomínky trochu přerušují. Určitě bylo ještě nějaké povídání, něco šeptem, něco nahlas, ale už si nevzpomíná na obsah. Na tom ale nezáleží. Musí každého do toho přemlouvat? Ano, asi ano. Na tom ale nezáleží. Oni do toho musí být přemlouváni, do toho základního lidského

spojení mezi světem a nekonečnem, jediného místa, kde se krev dotýká věčnosti. Na tom ale nezáleží. Záleží na lásce a touze. Tady ta temnota je stejně dobrým místem jako každé jiné. Možná i lepší než některá jiná místa.

Přichází k ní Mike, pak Richie, a vše se opakuje. Teď už cítí trochu potěšení, doutnající teplo v jejím dětském, nezralém pohlaví, a když k ní přichází Stan, zavírá oči a myslí na ptáky, na jaro a na ptáky, a vidí je, znovu a znovu, jak letí, jak plní větve holých stromů, vidí jak znovu a znovu vzlétají, slyší třepot jejich křídel a pomyslí si: za měsíc už bude každé dítě v parku mít svého draka, budou pobíhat, aby se jim nezamotaly provázky. A znovu si pomyslí: Tohle je jako létání.

A se Stanem, stejně jako s ostatními, přichází ten lítostivý pocit vadnutí, opouštění, to, co opravdu od tohoto aktu potřebují – něco konečné – je blízko, avšak zatím ještě nenalezené.

„Měl jsi to?“ ptá se znovu, a i když přesně neví, co by to mělo být, ví, že to neměl.

Pak dlouhé čekání a přichází k ní Ben.

Celý se chvěje, ale není to ono bojácné chvění, jež cítila u Stana.

„Beverly, já nemohu,“ říká tónem, který chce být rozumný, ale je vším možným, jen ne rozumným.

„Ale můžeš. Já to cítím.“

A skutečně to cítí. Té jeho tvrdosti je víc; je tam víc jeho. Cítí to pod jemným tlakem jeho břicha. Jeho velikost vzbuzuje určitou zvědavost a ona se ho lehce dotýká. Sténá jí na krk a jeho dech způsobuje, že na obnaženém těle se jí dělá husí kůže. Cítí, jak jí probíhá první vlna skutečného tepla – ten pocit uvnitř ní je najednou velmi velký; poznává, že je pro ni příliš velký

(a on je také příliš velký, může si ho vzít dovnitř do sebe?)

a snad i příliš starý, jako něco, co chodí ve vysokých botách. Je to jako ten Henryho dělbuch, něco, co není určené pro děti, něco, co může vybuchnout a člověka roztrhat. Ale teď tu není ani prostor, ani čas na obavy; teď tu je jen láska, touha a temnota. A když neokusí těch prvních dvou, nepochybně tu zůstanou s tím třetím.

„Beverly, ne –“

„Ano.“

„Já...“

„Ukaž mi, jak se létá,“ říká s vážností, již necítí, uvědomujíc si dle vlhkého horka na její tváři a krku, že Ben začal plakat. „Ukaž mi to, Bene.“

„Ne...“

„Když jsi uměl napsat tu básničku, tak mi to ukaž. Pohlad' mne po vlasech, chceš-li, Bene. To je v pořádku.“

„Beverly... já...já...“

Nechvěje se; on se po celém těle třese. Ale ona opět cítí, že tato zimnice vůbec neznamená strach – je jen částí a předchůdcem muk, jež tvoří tento akt. Pomyslí na...

(ty ptáky)

jeho tvář, jeho milou, drahou a upřímnou tvář, a hned ví, že strach to není; je to chtíč, který on teď cítí, hluboký, vášnivý chtíč, který není téměř schopen udržet, a ona opět cítí onu sílu, je to jako kdyby letěla, jako kdyby shlížela shora a viděla všechny ty ptáky na střechách domů, na televizních anténách, na hospodě Wallyho lázně, viděla ulice, rozprostřené pod nijako na mapě, ach, touha, správně, to je ono, je to láska a touha, která tě naučí létat.

„Bene! Ano!“ vykřikne najednou a ta šňůra se přetrhne.

Cítí opět tu bolest, a na chvíli má děsivý pocit, že je drцена. Pak se Ben nadzvedne na dlaních rukou a ten pocit pomine.

Je velký, ach, ano – ta bolest se vrací, a on je mnohem hlouběji, než když do ní poprvé vstoupil Eddie. Opět se musí kousnout do rtu a musí myslet na ptáky, až ta bolest pomine. Ale bolest odchází a ona může zvednout ruku a dotknout se jedním prstem jeho rtů. Ben zasténá.

To teplo se vrací a ona cítí, jak se ta síla náhle přesunuje k němu; odevzdává ji ráda a jde s ní. Nejprve cítí, že je kolébána, s jemnou sladkostí, která ji nutí bezmocně otáčet hlavou ze strany na stranu, ze sevřených rtů jí začíná vycházet jakési bzučení, tak tohle je létání, tohle, ach, láska, ach, touha, ach, tohle je něco, co nelze potlačit... létání.

„Ach, Bene, Bene drahý, ano,“ šeptá, cítí, jak jí na obličejí vyvstává pot, cítí jejich spojení jako něco, co je pevně na svém místě, něco jako věčnost, jako číslice 8 v ležící poloze. Jích, drahý, já tě tak miluji.“

A cítí, že ta věc se začíná dít – něco, o čem ty holky, co si šeptají a chichotají o sexu na záchodě, nemají ani potuchy,

alespoň pokud jí je známo; jen se podivují, jak hnusný ten sex musí být, a právě teď si uvědomila, že pro řadu z nich musí sex představovat nějakou nepředstavitelnou, nedefinovatelnou příšeru; mluví o něm jako o Tom. Udělal ti To, dělá To tvoje sestra a její kluk, otec s matkou To pořád dělají, a ony by To nikdy nedělaly; ach, ano, člověk by si pomyslel, že všechny holky v páté třídě jsou budoucí staré panny, a Beverly bylo zřejmé, že žádná z nich by nepředpokládala tento... tento závěr, a jejímu výkřiku teď brání jen to, že jí je jasné, že ostatní by to uslyšeli a mysleli by si, že je nějak vážně zraněná. Strčí si hranu ruky do úst a pevně se do ní zakousne. Teď už lépe chápe ten pištivý smích Grety Bowieové a Sally Muellerové a všech těch ostatních holek: cožpak oni, jich sedm, nestrávili většinu tohoto nejdelšího, nejpodivnějšího léta jejich života tím, že se chechtali jako blázni? Člověk se směje, protože z čeho jde strach, to je také k smíchu, člověk se směje stejným způsobem, jako malé děti někdy pláčí a smějí se najednou, když se blíží tančící cirkusový klaun, vědí, že to má být legrační... ale je v tom také neznámo, je to plně neznámé, věčné síly.

Kousání do ruky ten výkřik nezastaví, a ona může jen uklidnit ostatní – a Bena – souhlasným výkřikem do tmy.

„Ano! Ano! Ano!“ Nádherné představy létání jí plní hlavu, mísí se s chraplavým zpěvem vlhvců a špačků, tyto zvuky teď tvoří nejsladší hudbu na světě.

A tak letí, a ta síla teď není u ní nebo u něj, je někde mezi nimi, a on vykřikne, ona cítí, jak se mu chvějí paže, a vypne se vzhůru a k němu, cítí tu jeho křeč, jeho dotek, jeho naprosté souznění s ní v té temnotě všude kolem. Vyráží společně do světla života.

A pak je po všem a drží se v náručí, a když on se snaží něco říci – patrně nějakou hloupou omluvu za to, že jí působil bolest, nějakou úplně hloupou omluvu, zavře mu ústa polibkem a pošle ho pryč.

Přichází k ní Bill.

Snaží se něco říci, ale je svým koktáním úplně zahlcen.

„Bud' zticha,“ říká ona, již bezpečná ve své nové zkušenosti, ale uvědomuje si, že už je unavená. Unavená a hodně odřená. Vnitřek a zadní část stehna má lepkavou, a pomyslí si, že to je asi proto, že Ben u ní byl až do konce,

nebo možná proto, že ona krvácí. „Všechno bude v pořádku.“

„J-j-ji si j-j-jista?“

„Ano,“ říká ona a sevře mu ruce kolem krku, cítí jeho zpocenou hřívu vlasů. „To si piš.“

„D-d-dělá t-t-ti t-t-to... d-d-dělá t-t-ti-“

„Psst...“

Je to jiné, než v Benem; je tu vášeň, ale trochu jiná. Být s Billem je ten nejlepší závěr toho všeho, co se stalo. Je milý; něžný; téměř zklidněný. Cítí jeho dychtivost, ale on ji ovládá, drží ho jeho starost o ni, možná proto, že pouze ona a Bill si uvědomují, o jakou obrovskou věc jde, že o ní nesmí nikdy mluvit, s nikým jiným, ale ani mezi sebou navzájem.

Ke konci je opět překvapena tím náhlým vzepětím a má čas si pomyslet: Ach! Stane se to znovu, jen nevím, jestli to vydržím –

Ale myšlenky jsou zapuzeny naprostou sladkostí toho všeho, téměř ho neslyší, když jí šeptá: „Miluji tě, Beverly, moc tě miluji. Budu tě pořád milovat,“ opakuje to znovu a znovu a vůbec přitom nekotá.

Přivine ho a chvíli tak zůstanou, své hladké tváře přitisknuté k sobě.

Odtahuje se od ní, aniž by mluvil, a ona je na chvíli sama, shledává své oblečení, obléká se a uvědomuje si tu bodavou, rezavou bolest, kterou oni, jako muži, nikdy nepoznají, uvědomuje si i určité znavené potěšení a úlevu, že už to má za sebou. Cítí tam dole teď takové prázdno, a přestože je ráda, že její pohlaví je už zase jen její, plní ji to prázdno takovou podivnou melancholií, kterou nebude nikdy umět vyjádřit... bude jen myslet na holé stromy pod bílým zimním nebem, opuštěné stromy, stromy, čekající na ptáky, kteří se vrátí jako vyslanci ke konci března, aby potvrdili konec vlády sněhu.

Hledá je, natahuje se po jejich rukách.

Chvíli nikdo nemluví, a když pak někdo promluví, ani ji nepřekvapí, že to je Eddie. „Já si myslím, že když jsme dvě křížovanky zpátky šli doprava, že jsme tam měli jít doleva. Kriste pane, mně to bylo jasné, ale byl jsem nějak zpoceny a přiblblý –“

„Celej svůj život jsi přibbllej, Ede,“ říká Richie. Jeho hlas zní příjemně. Nebezpečí paniky už úplně pominulo.

„A ještě na jiných místech jsme šli špatně,“ říká Eddie,

ignoruje Richieho, „ale nejhorší to bylo tam. Když najdeme cestu zpátky na to místo, možná, že dál už to půjde bez problémů.“

Seřadí se zase zhruba do řady, první Eddie, Beverly teď jako druhá, ruku na Eddieho rameni, na jejím zase Mikova ruka. Opět se vydávají tunely, tentokrát rychleji. Na Eddiem už vůbec nejsou znát žádné známky jeho předchozí nervozity.

Tak jdeme zase domů, pomyslí si Beverly a zachvěje se úlevou i radostí. Ano, domů. A to je dobře. Odvedli jsme svoji práci, kvůli které jsme sem šli, teď se můžeme vrátit a zase být dětmi. A to je také dobře.

A jak se pohybují tou temnotou, uvědomuje si náhle, že ten zvuk tekoucí vody se přibližuje.

KAPITOLA 23

Pryč

1

Derry, 9:00 – 10:00 dopoledne

Deset minut po deváté hodině byla v Derry změřená rychlost větru už na 100 km za hodinu, v nárazech až 120 km za hodinu. Anemometr v budově soudu zaregistroval poryv až 145 km za hodinu a pak ručička klesla a zastavila se až na nule. Vítr vyrval měřicí zařízení s otáčejícími se polokoulemi na střeše budovy z držáku a odnesl je do potměšlého dne s padajícími provazci deště. A podobně jako lodičku George Denbrougha, nikdo už ten přístroj nikdy neviděl. V půl desáté se věc, o které představitelé městských vodáren prohlašovali, že je nemožná, nejenže stala možnou, ale i hrozila uskutečněním: že střed města Derry bude zaplaven, poprvé od srpna roku 1958, kdy se řada starých potrubí ucpala nebo zborčila během dlouhotrvajících dešťů. Ve třičtvrtě na deset začínali přijíždět v autech a dodávkách k oběma stranám kanálu muži s vážnými tvářemi a poprvé od října roku 1957 se podél betonového koryta kanálu začaly vršit pytle s pískem. Oblouk, jímž se kanál před křižovatkou tří ulic přímo v srdci středu města nořil pod zem, byl vyplněný až skoro do svého vrcholu; Main Street, Canal Street a spodní část ulice Horní míle byly neprůjezdné, dalo se jimi chodit jen pěšky, a ti, kdo jimi spěchali k nábřeží, kde pak stavěli pytle s pískem, cítili, jak se jim ulice pod nohama otřásají, jako se otřásá dálniční nájezd, když po něm přejíždějí těžké nákladní automobily. To otřásání však neustávalo a lidé byli rádi, že jsou na severní straně středu města, stranou těch neustávajících vibrací, jež byly spíš cítit než slyšet. Harold Gardener křičel na Alfreda Zitnera, který měl v západní části města realitní kancelář, ptal se ho, zda se vozovky nezbortí.

Zitner řekl, že to spíš začne padat sníh a Harold dál skládal pytle s pískem. Voda teď byla už jen necelé tři palce pod úrovní betonového koryta. V Ladech se Kenduskeag už určitě vylila z břehů a do poledne budou bujný porost a křoviny vyčuhovat z jednoho rozlehlého, páchnoucího jezera. Muži pracovali dál, odpočívali, jen když vždycky došla zásoba pytlů s pískem... a pak, deset minut před desátou hodinou, strnuli, když se ozval jakýsi hlasitý trhavý zvuk. Harold Gardener později vyprávěl své ženě, že v tu chvíli si myslel, že snad nastává konec světa. Do země se nepropadal střed města – zatím ještě ne – ale propadal se vodojem. Viděl to vlastně jen Andrew Keen, vnuk Norberta Keena, a ten toho rána vykouřil už tolik silných marihuanových cigaret, že si zpočátku myslel, že má nějaké halucinace. Toulal se vodou zaplavenými ulicemi už asi od osmé hodiny a stalo se to zhruba ve stejnou dobu, kdy se doktor Hale odebral za tou velkou rodinou praktikujících lékařů do nebe. Byl promočený až na kůži (v suchu měl jen malý pytlík s marihuanou, schovaný v podpaží), ale vůbec si to neuvědomoval. Oči měl navrch hlavy, nemohl uvěřit tomu, co vidí. Došel právě k parku Memorial, který stál na úpatí vodojemu. A pokud ho oči nešálily, vodojem byl teď *nakloněný* jako ta přiblblá věž v Pise, která je na všech krabicích s makaróny. „No sakra!“ vykřikl Andrew Keene a vyvalil oči ještě víc – vypadaly teď, jako kdyby je měl na nějakých pérkách – když vtom se začaly ozývat ty praskavé zvuky. Vodojem se začal naklánět víc a víc, zatímco on tu stál v džínách nalepených na hubená stehna a z promáčené čelní pásky mu kapala voda do očí. Bílé šindele začaly z jedné strany obrovitého kruhového tělesa vodojemu postupně odskakovat... ne, to není přesné; spíš jako kdyby byly *odlupovány*. A pak se asi šest metrů nad kamennými základy vodojemu objevila velká prasklina. Začala jí utíkat ven voda, a šindele se začaly odlupovat už po celém obvodu vodojemu. Z vodojemu se ozval praskavý zvuk a Andrew spatřil, jak se vodojem pohybuje, jako kdyby se velká ručička hodin přesouvala z poledne na jednu a druhou hodinu. Pytlík s marihuanou mu vypadl z podpaží a zachytil se mu v košili někde u pásku. Ani si toho nepovšiml. Byl naprosto uchvácený. Z vnitřku vodojemu vycházely jakési brnkavé zvuky, jako kdyby jedna po druhé praskaly struny té

největší kytary na světě. Byla to lana uvnitř betonového válce, jež vyrovnávala tlak vody, působící na stěny. Vodojem se začal naklánět rychleji a rychleji, trámy a desky praskaly, trhaly se a létaly vzduchem. „*NO TEDA, KURVA!*“ zaječel Andrew Keene, ale jeho výkřik zanikl v rachotu konečného pádu vodojemu a řevu obrovského množství vody, řevu sedmi tisíc tun vody, jež se vyvalila roztrženým bokem vodojemu. Rozlévala se v obrovské šedivé přílivové vlně, a kdyby Andrew stál na straně pod vodojemem, už by nebyl mezi živými. Ale Bůh chrání opilce, děti a feťáky; Andrew stál na místě, odkud mohl sledovat všechno, a přitom mu voda neublížila. „*KURVA, FANTASTICKY ZVLÁŠTNÍ EFEKTY!*“ zařval Andrew, když se voda převalila parkem Memorial jako jedna kompaktní hmota a smetla sluneční hodiny, od nichž jeden malý chlapec jménem Stan Uris často pozoroval dalekohledem svého otce ptáky. „*STEVENE SPIELBERGU, KOUSNI SE DO PRDELE!*“ Kamenné koupadlo pro ptáky bylo také smetené. Andrew spatřil, jak se párkrát překulilo, podstavcem nahoru, pak podstavcem zase dolů, pak zmizelo úplně. Řada javorů a bříz, oddělující park Memorial od Kansas Street, byla smetena jako kuželky. Stromy s sebou vzaly i elektrické vedení. Voda se valila přes ulici, už se začínala roztékat, už začínala vypadat spíš jako voda než jako pevná zeď, pohlcující sluneční hodiny, koupadlo a stromy, ale pořád ještě měla dost síly na to, aby smetla pár domů na Kansas Street a vrhla je do Lad. Sklouzly tam bez zvláštního odporu, většina vcelku. Andrew Keene jeden z těch domů poznal – patřil rodině Karla Massensika. Pan Massensik ho učil v šesté třídě. Když jeho dům letěl přes okraj srázu do Lad, Andrew si uvědomil, že pořád ještě vidí svíčku, jasně svítící v jednom z oken. Pak se z Lad ozvala exploze, jak něčí plynová svítilna zapálila topný olej, vytékající z prasklé zásobní nádrže. Andrew zíral na druhou stranu Kansas Street, kde ještě před necelou minutou stály úpravné domy středně mohovitých obyvatel. Teď byly pryč. Místo nich se tam zubily díry po sklepech, které vypadaly jako nějaké bazény. Andrew chtěl vyjádřit názor, že to je naprosto největší hlína, ale nemohl už křičet. Jako by se mu hrdlo zaseklo. Bránci neovládal. Zaslechl několik křupavých zvuků, jako kdyby nějaký obr s botami plnými sušenek scházel se schodů. To se

vodojem kutálek po stráni, obrovský bílý válec, z něhož stále ještě vytékaly zbytky zásob vody, tlustá lana, která jej držela pohromadě, vylétala do vzduchu a pak dopadala na zem jako nějaké biče, vyrážela do měkké země rýhy, jež se okamžitě plnily vodou. Když se na to Andrew díval, bradu složenou někam mezi klíční kosti, tak vodojem, teď již ležící, dlouhý více než čtyřicet metrů, vyletěl do vzduchu. Na chvíli se tak zastavil v surrealistické představě jakéhosi rukávce, jehož rozeklané konce jsou smáčeny dešťovou vodou, s rozbitými okny a volně visícími okenicemi, s blikajícím světlem v horní části, které mělo být výstrahou pro nízko letící letadla, pořád ještě blikajícím, a pak s konečným zaduněním spadl do ulice. Kansas Street tekla spousta vody, která se teď začínala valit do středu města i Horní mlí. *Tak támhle naproti bývaly domy,* pomyslel si Andrew Keene, a náhle mu nohy úplně zeslábly, opustila ho veškerá síla. Těžce dosedl na zadek – plesk. Zíral na kamenné základy, na kterých po celý jeho život stával vodojem. Přemítal, zda tomu vůbec někdo uvěří.

2

Zabíjení, 10:02 dopoledne, 31. května 1985

Bill a Richie spatřili To, jak se k nim obrací, jeho kusadla se otvírají a zavírají. Zíralo na ně svým jediným okem a Bill si uvědomil, že To ze sebe vydává jakousi záři, že je vlastně jednou hrůznou a obrovitou světloušskou. Ale intenzita toho světla kolísala, bylo jaksi nejisté; To bylo ošklivě zraněno, myšlenky

(nechte mě na pokoji a dostanete všechno, co si budete přát – peníze, slávu, bohatství, moc – to všechno vám mohu dát) mu v hlavě tápaly a klopýtaly.

Bill se k Pavoukovi přibližoval s holýma rukama, nespouštěl zrak z jeho jediného, rudého oka. Cítil, jak v něm roste síla, jak ho naplňuje, zpevňuje mu paže na uzly svalů, plní mu sevřené pěsti úžasnou silou. Richie kráčel vedle něj, vzrušením měl ohrnuté rty, obnažovaly mu zuby.

(mohu ti vrátit tvoji ženu – mohu to udělat, jen já to mohu udělat nebude si pamatovat nic, stejně jako vás sedm si nepamatovalo nic)

Byli blízko, už byli velmi blízko. Bill cítil, jak To páchne a s náhlou hrůzou si uvědomil, že to je pach Lad, ten pach, který považovali za pach kanálů, splašků a hořící skládky... ale věřili vůbec někdy, že to byl jen tento pach? Tak páchlo To, a v Ladech byl ten pach možná silnější, ale ležel nad celým Derry jako nějaký těžký mrak a lidé ho prostě necítili, podobně jako ošetřovatel v zoologické zahradě za nějaký čas přestane vnímat pach svých svěřenců a někdy se i diví, proč ti návštěvníci tak štítlivě krčí nosy, když vstoupí do jeho pavilónu.

„Oba najednou,“ utrousil k Richiemu, a Richie přikývl, aniž by spustil oči z Pavouka, který teď ustupoval, jeho odporne nohy přitom nechutně chřestily.

(nemohu vám zajistit nesmrtelnost, ale mohu se vás dotknout a budete žít dlouhými, dlouhými životy – dvě stě let, tři sta, možná i pět set let – udělám vás bohy na zemi – jen mne nechte, jestli mne necháte, jestli mě pustíte –)

„Bille?“ zeptal se Richie chraplavě.

S řevem, který se v něm střádal, střádal se, až už se nedal zadržet, Bill zaútočil. Richie mu běžel po boku, společně zaútočili pěstmi pravé ruky, ale Bill pochopil, že neútočí jen svými pěstmi; útočí kombinací své síly, ještě zesílenou silou toho Jiného; byla to síla paměti a touhy; především to byla síla lásky a nezapomenutého dětství jako jednoho velkého kruhu.

Billovu hlavu zaplnil řev Pavouka, jako kdyby mu chtěl roztržít mozek. Cítil, jak se jeho pěst boří hluboko do té zmítající se vlhké masy. Paže mu do ní zajela až po rameno. Vytáhl ji, obalenou černou krví Pavouka. Z díry, kterou v jeho těle udělal, začala vytékat odporná jícha.

Spatřil, jak Richie stojí téměř pod nadmutým tělem Pavouka, postříkaný jeho temně světélkující krví, stojí v klasickém boxerském postoji, pažemi sází Pavoukovi série úderů pěstmi.

Pavouk po nich šlehnul svýma nohama. Bill ucítil, jak jedna ho škrábla do boku, roztrhla mu košili, roztrhla mu kůži. Sosákem zoufale bodal do podlahy. Jeho řev mu teď zněl v hlavě jako dunící zvony. To učinilo kymácivý výpad, pokusilo se ho kousnout a Bill místo toho, aby ustoupil, se vrhl dopředu, teď nezaútočil pěstmi, nýbrž celým tělem, jako

nějaké torpédo. Vlétl do břicha Pavouka jako sprintér, který skloní hlavu a prostě se vrhne do pásky.

Na chvíli cítil, jak páchnoucí maso Pavouka prostě povoluje, jako kdyby ho nechávalo vniknout dovnitř s tím, že pak se odrazí a vystřelí ho zase ven. S neartikulovaným řevem na rtech se hnál dál s ještě větší silou, tlačil dopředu a nahoru, kopal nohama a hrabal rukama. A prorazil; zaplavily ho horké tekutiny vnitřku Pavouka. Stékaly mu po obličejí, do uší.

Opět byl v temnotě, až po ramena zabořený ve svíjejícím se těle Pavouka. A ve svých ucpaných uších slyšel zvuk jako neustálé dunění nějakého velkého basového bubnu, takového, který když do města zavítá cirkus, vede průvod tančících klaunů.

Byl to tep srdce Pavouka.

Slyšel Richieho, jak ječí bolestí, jeho výkřik přecházel do rychlého, zajímavého sténání, náhle ukončeného. Bill náhle zatlačil oběma sevřenými pěstmi dopředu. Škrtil a dusil Pavoukův pulsující sak vnitřností a tekutin.

bum-BUM-bum-BUM-

Ponořil ruce do přišery, rval, trhal, odděloval, hledal zdroj toho dunění; rval orgány, jeho slizem pokryté prsty se otvíraly a zavíraly, zablokovaná hrud' se mu dmula nedostatkem vzduchu.

bum-BUM-bum-BUM -

A náhle ho měl v rukách, obrovitou živou věc, která pulsovala a vzpínala se mu v dlaních,

(NENENENENENENE)

Ano! zaječel Bill, dusil se a zahlcoval. Ano! Jen si užij, děvko! JEN SI TOHO UŽIJ! JAK SE TI TO LÍBÍ? LÍBÍ SE TI TO? ANO?

Spletl prsty obou rukou nad pulsující přívodní trubicí k srdci Pavouka, dlaně měl rozevřené ve tvaru písmena V – a vší silou, již byl schopen vyvinout, dlaně spojil.

Ozval se jeden poslední výkřik bolesti a strachu, když srdce Pavouka mu explodovalo pod rukama, vyhřezlo mu mezi prsty v rosolovitě se třesoucích provázcích.

bum-BUM-bum-BU -

Ten řev utichal, vzdaloval se. Bill cítil, jak tělo přišery k němu náhle ze všech stran lne, jako mokrá kožená rukavice.

Pak se všechno uvolnilo. Tělo Pavouka se začalo kácet, pomalu sklouzávalo na stranu. Současně začalo padat, jak ho opouštělo vědomí.

Pavouk se svalil na bok, obrovská hora horkého, podivného masa. Nohy se mu pořád ještě škubaly a třásly sebou, hmataly po stěnách tunelu a škrabaly po podlaze nekoordinovanými drápanci.

Bill potácivě ustupoval, dýchal sípavě, kašlal v úsilí vyčistit si hrdlo od té odporné chuti po Pavoukovi. Zakopl si o vlastní nohu a klesl na kolena.

A naprosto zřetelně zaslechl Hlas toho Jiného; Želva je možná mrtvá, ale ať už za ni mluvilo cokoliv, to mrtvé nebylo:

„Synu, počínal sis skutečně dobře.“

A pak to pominulo. A s tím pominula i ta síla. Cítil se slabý, dělalo se mu špatně, byl napůl šílený. Ohlédl se přes rameno a spatřil tu umírající noční můru, Pavouka, stále ještě se chvějící a cukající.

„Richie,“ vykřikl chraplavým, třesoucím se hlasem.
„Richie, kde jsi, člověče?“

Nic.

Světlo teď pohaslo. Odumřelo s Pavoukem. Prohraboval se kapsami košile, hledal poslední krabičku sirek. Měl ji tam, ale sirky hořet nebudou; měly hlavičky nasáknuté krví.

„Richie,“ vykřikl znovu a rozplakal se. Začal se plížit dopředu, hmatal v temnotě nejprve jednou, pak druhou rukou. Konečně narazil na něco, co se poddávalo jeho dotyku. Osahal to rukou... a když nahmátl Richieho obličej, ruce se mu zastavily.

„Richie! Richie!“

Stále bez odpovědi. Potáčeje se v temnotě, podsunul Bill jednu ruku pod Richieho záda a druhou pod jeho kolena. Kymácivě se postavil a klopýtavě se vydal cestou, kudy přišli, s Richiem v náručí.

3

Derry, 10:00 – 10:15 dopoledne

V 10:00 se ty vibrace, probíhající ulicemi ve středu města

Derry, změnilo na trvalé dunivé chvění. Místní *Noviny* později napsaly, že nosníky podzemní části kanálu, zeslabené divokými útoky povodně, se prostě zhroutily. Nicméně vyskytli se lidé, kteří s tímto názorem nesouhlasili. „Já jsem tam byl, já to přeci musím vědět,“ říkal později Harold Gardener své ženě. „Vůbec to nebylo tím, že by se nějaký nosníky kanálu zhroutily. Bylo to prostě *zemětřesení*, nic jiného v tom nebylo. Bylo to prostě normální zasraný *zemětřesení*.“

Tak či onak, ve svých důsledcích to stejně vyšlo nastejno. Jak to chvění zesilovalo a zesilovalo, začala praskat okna, padat omítka se stropů a ten nelidský řev bortících se trámů a základů přešel do děsivého chóru. Lana, držící markýzu kina Aladdin nad chodníkem, praskla, a markýza se s rachotem zřítla. Ulička Richard's Alley za obchodním střediskem na Center Street se náhle zaplnila lavinou žlutých cihel, když se sesypala budova Briana Dowda, postavená v roce 1952. Do vzduchu se zvedla clona žlutého prachu, kterou okamžitě odvál vítr.

Ve stejnou chvíli explodovala socha Paula Bunyana před Městským střediskem. Jako kdyby se splnila ta stará výhrůžka učitelky výtvarné výchovy, jež vyhrožovala, že sochu vyhodí do povětří. Šklebící se hlava s vousy vylétla vzhůru. Jedna noha vystřelila dopředu, druhá dozadu, jako kdyby se Paul pokusil předvést roznožku tak zaníceně, že v důsledku toho se roztrhnul. Střední část sochy se rozlétla v oblaku šrapnelovitých úlomků a čepel sekery z umělé hmoty stoupala k deštivému nebi, zmizela a pak se opět objevila, padala a převalovala se ve vzduchu.

A pak, v 10:02, se střed města Derry prostě propadlo.

Větší část vodní masy, vyteklé z prasklého vodojemu, se převalila přes Kansas Street a skončila v Ladech, ale další tuny vod se valily směrem k obchodnímu středisku ulicí Horní míle. A to bylo možná to poslední, rozhodující stéblo... a nebo, jak potom říkal Harold Gardener své ženě, skutečně došlo k *zemětřesení*. V povrchu vozovky na Main Street se objevily trhliny. Zpočátku byly úzké... ale pak se začaly rozvírat do zejících propastí jako nějaké hladové čelisti. Zvuk tekoucí vody, běsnící v kanálu, už nebyl tlumený, nýbrž propukl naplno. Všechno se začalo otřásat. Neónová reklama

před obchodem upomínkovými předměty Shortyho Squirese se utrhla, spadla na ulici a přistála ve vodě, dosahující teď již výšky téměř metr. O chvíli později se Shortyho dům, stojící vedle budovy, kde bylo knihkupectví, začal propadat do země. Jako první to spatřil Buddy Angstrom. Šťouchnul do Alfreda Zitnera, který na to hleděl s otevřenou pusou a pak šťouchl do Harolda Gardenera. Všechny práce s ukládáním pytlů s pískem byly během pár chvil zastaveny. Všichni muži, lemující obě strany kanálu, jen stáli a zírali v lijáku směrem do středu města, ve tvářích měli všichni stejný výraz hrůzy a nevěřícího. Squiresův dům jako by byl postavený na nějaké obrovské zdviži, která teď sjížděla dolů. Klesal do zdánlivě tvrdého betonu s těžkopádnou a majestátní důstojností. Když se jeho klesání zastavilo, mohl člověk, kdyby si na zaplaveném chodníku klekl, vejít do budovy některým z oken ve třetím patře. Všude kolem budovy stříkala do výšky voda, a o chvíli později se na střeše objevil sám Shorty a zoufale mával pažemi ve snaze přivolat nějakou záchranu. Ale byl ztracen ve chvíli, kdy se sousední budova, kde v přízemí bylo knihkupectví, také začala propadat do země. Naneštěstí však ne tak rovně, jako do země zajel Shortyho dům; tato budova se nejprve zřetelně naklonila (vlastně na chvíli silně připomínala tu příblblou šikmou věž v Pise, co je na všech krabicích s makaróny). A jak se nakláněla, začaly se shora a ze stran sypat spršky cihel. Několik jich zasáhlo Shortyho. Harold Gardener spatřil, jak couvá, rukama si chrání hlavu... a pak horní tři patra vedlejší budovy s ní sjely, čistě jako koláče s vrškem hromady. Někdo z řady lidí u pytlů s pískem vykřikl a pak už všechno začalo mizet v běsnící zkáze. Muži padali, pokoušeli se potácivé utéci od kanálu. Harold Gardener spatřil, jak řady budov po obou stranách Main Street se začínají k sobě naklánět jako staré dámy, kibicující při nějaké karetní hře, téměř se čely dotýkaly. Střed vozovky praskal, trhal se a propadal. A pak, jeden po druhém, se domy po obou stranách ulice prostě převážily a sesypaly do ulice. Jenomže to už vlastně neexistovala žádná ulice, kam by dopadly. Ta se začala propadat do kanálu zpočátku táhle jako žvýkačka, pak se začala trhat na vzdouvající se kusy asfaltu. Harold spatřil, jak ostrůvek pro dopravního policistu uprostřed křižovatky tří ulic se náhle propadl, a když na jeho

místě vystříkl gejzír vody, pochopil náhle, co se stane.

„*Musíme odtud okamžitě zmizet!*“ vykřikl na Ala Zitnera.
„*Ta voda se bude vracet! Ale! Ta voda se bude vracet!*“

Al Zitner nedal vůbec najevo, že by ho slyšel. Obličej měl jako náměsíčný, připomínal člověka, který je něčím hypnotizovaný. Stál tu v promočené kostkované sportovní bundě a košili s rozhalenkou značky Lacoste, s malým krokodýlem na levém prsu, modrých kalhotách, na nichž byly po stranách vyšité zkřížené golfové hole, na nohou měl gumáky. Díval se, jak snad milión dolarů jeho osobních investic se propadá do země, spolu se třemi či čtyřmi milióny investic jeho přátel – kamarádů, s nimiž hraje poker, s nimiž hraje golf, jezdí s nimi na lyže do společně pronajaté chaty v Rangely. Náhle jeho domov, město Derry ve státě Maine, pro krista pána, začalo vypadat skoro tak podivně, jako to přiblížlé město, kde přičmoudlíci odstrkují bidly takové špičaté kánoe, co na nich vozí lidi. Mezi budovami, které ještě nespady, se vařila a převalovala voda. Canal Street končila jako nějaké rozeklané černé skákací prkno nad okrajem jezera, v němž vířila voda. Nebylo ani divu, že Zitner Harolda neslyšel. Ostatní však dospěli ke stejnému závěru jako Gardener – že není možné, aby nevznikly s tou běsnící vodou problémy zásadního rázu, zvláště když se teď propadl skoro celý střed města. Někteří pustili pytle s pískem a vzali nohy na ramena. Patřil mezi ně i Harold Gardener, a proto zůstal naživu. Jiní tolik štěstí neměli a byli ještě někde v oblasti kanálu, jehož hrdlo se teď ucpalo tunami asfaltu, betonu, cihel, omítky, skla a různého zboží v hodnotě asi čtyř miliónů dolarů, takže se rozlil přes svoje betonové koryto a odnášel s sebou bez rozdílu jak lidi, tak pytle s pískem. Harold už byl přesvědčen, že ho ta záplava dostihne; ať utíkal, jak to šlo nejrychleji, voda ho stále doháněla. Nakonec se štěstím unikl tak, že se vyšplhal po příkrém srázu, porostlém nízkými křovinami. Jednou se ohlédl a spatřil někoho, možná to byl Roger Lerner, přednosta oddělení u kreditní banky, jak se snaží nastartovat svoje auto na parkovišti u nákupního střediska. I přes to hřmění vody a kvílení větru Harold slyšel, jak motor jeho auta vrčí jako nějaký šicí stroj, vrčí a vrčí, zatímco kolem něj se ženou černé vodní spousty až do výše kol. A pak se s temným zaduněním vylila Kenduskeag z břehů a smetla

jak nákupní středisko, tak Rogera Lernerda s jeho světle červeným autem. Harold opět šplhal výš a výš, chytal se za větve, kořeny, za cokoliv, co uneslo jeho váhu. Stále výš, bylo jediné východisko. Jak by řekl Andrew Keene, Harold Gardener skutečně toho dopoledne převzal jeho koncepci bezpečnosti ve vyšších sférách. Za sebou slyšel, jak se střed města Derry dál propadá. Znělo to jako dělostřelecká palba.

4

Bill

„Beverly!“ zakřičel. Záda a ruce ho příšerně bolely. Richie jakoby vážil nejméně půl tuny. *Tak ho polož, šeptalo mu něco. Stejně je mrtvý, víš to až moc dobře, tak proč ho prostě nepoložíš?*

Ale to by neudělal, to by nemohl udělat.

„Beverly!“ zakřičel znovu. „Bene! Kde jste někdo!“

Pomyslel si: *Tak sem mě To vhodilo – a Richieho také – jenomže ono nás vhodilo ještě dál – mnohem dál. Jak vlastně vypadalo? Už tu podobu ztrácím, zapomínám ji...*

„Bille?“ ozval se Benův hlas, třesoucí se a vyčerpaný, z poměrné blízkosti. „Kde jste?“

„Tady, člověče. Mám Richieho. Má... je zraněný.“

„Mluv dál.“ Ben byl teď blíž. „Mluv dál, Bille.“

„Zabili jsme To,“ řekl Bill a kráčel do směru, odkud přicházel Benův hlas. „Zabili jsme tu bestii. A jestli je Richie mrtvý –“

„Mrtvý?“ ozval se poplašeně Ben. Byl už velmi blízko... a pak se ze tmy vynořila jeho ruka a zašátrala Billovi po obličejí. „Co tím chceš říci, mrtvý?“

„Já... on...“ Společně teď Richieho podpírali. „Nevidím na něj,“ řekl Bill. „To je to. J-j-já na n-n-něj prostě n-n-nevidím!“

„Richie!“ křikl Ben a zatřásl jím. „Richie, vzpamatuj se! Vzpamatuj se, sakra!“ Ben měl teď hlas chraplavý, zastřený a třesoucí se. „**RICHIE, KURVA, TAK PROBEREŠ SE?**“

A z temnoty řekl Richie slabým, nedůtklivým, právě k sobě přicházejícím hlasem: „Klídek, Slamníku. Klídek. My přeci nepotřebujeme žádný posraný značky...“

„*Richie!*“ vykřikl Bill. „*Richie, jsi v pořádku?*“

„Ta mrcha se mnou praštila,“ zamumlal Richie tímž znaveným hlasem právě se probouzejícího člověka. „Padnul jsem na něco tvrdého. To je to celé... to je všechno, co si pamatuji. Kde je Beverly?“

„Někde tam vzadu,“ řekl Ben. Rychle jim vyprávěl o těch vejcích. „Rozdupal jsem jich asi stovku. Myslím, že to byly všechny.“

„No, to se tedy pomodli, aby to byly všechny,“ řekl Richie. Teď už mu zněl hlas trochu lépe. „Polož mě, Velký Bille. Mohu jít sám... Je už slyšet ta voda z větší blízkosti?“

„Ano,“ řekl Bill. Všichni tři se teď ve tmě drželi za ruce. „Co tvoje hlava?“

„Bolí jako čert. Co se stalo potom, když jsem omdlel?“

Bill jim vyprávěl všechno, na co si ještě vzpomínal.

„A To je mrtvé?“ staral se Richie. „Víš to stoprocentně, Bille?“

„Ano,“ řekl Bill. „Tentokrát to vím s-s-stoprocentně.“

„Díky Bohu,“ řekl Richie. „Počkejte na mě, Bille. Musím se vyblít.“

Čekali na něj a pak šli dál. Každou chvíli jim nohy narazily na něco křehkého, co se odkutálelo do temnoty. To jsou asi bytky těch Pavoucích vajec, jež Ben rozšlapal, pomyslel si a otfásl se hnusem. Dobré bylo, že podle toho poznali, že jdou správným směrem, ale přesto byl rád, že na ně nevidí.

„*Beverly!*“ křičel Ben. „*Beverly!*“

„*Tady –*“

Její hlas zněl slabě, byl skoro ztracený v neustávajícím hřmění vody. Přibližovali se k ní temnotou, stále na ni volali a zaměřovali ji.

Když k ní konečně došli, zeptal se Bill, zda jí zůstaly nějaké sirky. Vložila mu do dlaně napůl plnou krabičku. Škrtnul jednu a spatřil jejich tváře, změněné na obličejy nějakých strašidel – Ben držel Richieho kolem ramen, ten stál napůl zhrouteně, z pravého spánku mu vytékala krev. Beverly seděla a Eddieho hlavu měla v klíně. Pak se otočil na druhou stranu. Zhroutená na kamenné podlaze ležela Audra, nohy měla rozhozené, hlavu odvrácenou. Skoro všechny pavučiny se na ní rozpustily.

Sirka mu spálila prsty a on ji pustil. V temnotě špatně

odhadl vzdálenost, zakopl o Audru a téměř upadl.

„Audro! Audro, slyšíš m-m-mě?“

Podložil jí ruku pod záda a posadil ji. Proklouzl prsty pod hřívu jejích vlasů a přitiskl jí je zezadu ke krku. Cítil její puls: pomalý, pravidelný.

Škrtnul další sirkou a spatřil, jak se jí v okamžiku, kdy zazářila, panenky stáhly. Ale byla to nedobrovolná reakce, strnulost jejího pohledu se vůbec nezměnila, i když jí přiblížil sirku ke tváři, až jí ožehl pokožku. Byla živá, avšak nereagovala. Je to bohužel ještě horší a on si to uvědomuje. Je postižena katatonii.

I druhá sirka mu spálila prsty. Zahodil ji.

„Bille, to dunění vody se mi nějak nelíbí,“ řekl Ben.

„Myslím, že bychom se měli pokusit dostat se odtud.“

„Jak to dokážeme bez Eddieho?“ zamumlal Richie.

„Ben má pravdu, Bille,“ řekla Beverly. „Musíme odtud pryč.“

„Já ji vezmu s sebou.“

„Pochopitelně. Ale musíme jít hned.“

„Kudy?“

„Však ty už budeš vědět,“ řekla Beverly potichu. „Zabil jsi To. Budeš vědět kudy, Bille.“

Naložil si Audru jako předtím Richieho, a šel s ní k ostatním. Byla vláčná; byla jako nějaká dýchající vosková figurína.

„Kudy, Bille?“ zeptal se Ben.

„Já n-n-nevím,“ řekl Bill.

(však ty už budeš vědět, zabil jsi To, budeš vědět kudy)

„Nu, tak j-j-jdeme,“ řekl Bill. „Uvidíme, jestli n-n-najdeme cestu. Beverly, v-v-vezmi je.“ Podal jí sirky.

„Co bude s Eddiem?“ zeptala se. „Musíme ho vzít odtud pryč.“

„J-j-jak to chceš udělat?“ zeptal se Bill. „Tady... B-Beverly, t-t-tady se to začíná r-r-rozpadat.“

„My ho odtud *musíme* vzít pryč, člověče,“ řekl Richie.

„Pojď, Bene.“

Podařilo se jim naložit si mezi sebe Eddieho tělo. Beverly jim posvítla na ta pohádková dvířka. Bill jimi pronesl Audru, přidržoval ji nad zemí. Richie a Ben protáhli Eddieho.

„Položte ho,“ řekla Beverly. „Tady může zůstat.“

„Je tu moc tma,“ vzlykl Richie. „Totiž... je tu moc tma. Ed... on...“

„Ne, to je v pořádku,“ řekl Ben. „Možná že takhle to má být. Myslím, že to takhle má být.“

Položili ho a Richie Eddieho políbil na tvář. Pak slepě pohlédl na Bena. „Určitě?“

„Jasně. Pojd', Richie.“

Richie vstal a ohlédl se na ta dvířka. „*Jdi do prdele, bestie jedna!*“ zaječel náhle a jediným kopnutím nohy dvířka zabouchl. Ozvalo se suché prásknutí, jak se dvířka zavřela a zapadla závora.

„Proč jsi to udělal?“ zeptala se Beverly.

„Nevím,“ řekl Richie, ale věděl to dobře. Ohlédl se přes rameno, právě když sirka, kterou držela Beverly, začínala zhasínat.

„Bille – ten znak na dvířkách?“

„Co je s ním?“

Richie řekl: „Zmizel.“

5

Derry, 10:30 dopoledne

Skleněný koridor, spojující knihovnu pro dospělé s knihovnou pro děti, náhle explodoval v jediném zářivém světelném záblesku. Sklo se vzneslo ve tvaru deštníku nad větrem se ohýbajícími, deštěm šlehanými stromy, roztroušenými po zahradě knihovny. Tato nebezpečná sprška skla mohla někoho těžce zranit nebo dokonce zabít, ale naštěstí tu nikdo nebyl přítomen, ani v knihovně, ani v jejím okolí. Knihovna ten den nebyla vůbec otevřená. Ten tunel, který tak fascinoval Bena Hanscoma jako chlapce, už neměl být nikdy postaven; v Derry bylo třeba provést tolik nákladných rekonstrukcí, že se zdálo být jednodušší nechat obě knihovny jako separátní, nepropojené budovy. A časem si pak už nikdo z městské rady ani nevzpomněl, čemu ta skleněná pupeční šňůra vlastně sloužila. Jedině snad sám Ben Hanscom by jim mohl vyprávět, jaký to byl pocit, když stál venku za mrazivého lednového večera, z nosu mu tekly nudle, prsty v rukavicích zcitlivělé zimou a sledoval, jak vnitřkem skleněného tunelu

přecházejí sem a tam lidé, bez kabátů, obklopeni světlem. Mohl by jim to vyprávět... ale to možná nebyly právě ty věci, o kterých se vyprávělo při sezeních rady – jak člověk stojí venku ve studené temnotě a učí se mít rád světlo. Ale každopádně fakta jsou následující: skleněný koridor explodoval bez jakéhokoliv zřejmého důvodu, nikdo nebyl zraněn (naštěstí, protože konečný počet obětí oné ranní bouřky – alespoň pokud jde o oběti na životech – byl šedesát sedm mrtvých a tři sta dvacet zraněných) a koridor už nebyl nikdy znovu postaven. Když někdo chtěl po 31. květnu roku 1985 jít z knihovny pro děti do knihovny pro dospělé, musel vyjít ven z budovy. A když byla zima, sněžilo nebo přšelo, musel si vzít kabát.

6

Pryč, 10:54 dopoledne, 31. května 1985

„Počkejte,“ zasípal Bill. „Nechte mě chvíli... odpočinout.“

„Dovol, já ti s ní pomůžu,“ řekl znovu Richie. Eddieho nechali u Pavoukova brlohu, což bylo něco, o čem nikdo z nich nechtěl mluvit. Ale Eddie byl mrtvý a Audra stále ještě žila – alespoň technicky.“

„Já to zvládnu,“ řekl Bill, lapaje po dechu.

„Velký hovno. To tě spíš klepne pepka. Já ti s ní pomůžu, Velký Bille.“

„A c-c-co tvoje hlava?“

„Bolí,“ řekl Richie. „Ale nezamlouvej to.“

Bill váhavě Richiemu dovolil, aby ji nesl. Mohlo to být vlastně horší; Audra byla vysoká a normálně vážila téměř sedmdesát kilogramů. Ale postava, kterou hrála v *Mansardě*, představovala mladou ženu, již drží jako rukojmí psychopat, který se přehrává do úlohy politického teroristy. Protože Freddie Firestone si přál, aby všechny interiérové scény byly natáčeny nejdřív, držela Audra přísnou dietu (drůbež, sýry, ryby) a zhubla o deset kilogramů. Ale přesto, když s ní musí klopýtat v temnotě půl kilometru (nebo kilometr, dva, kdo vlastně ví, jak daleko), pak i těch šedesát kilogramů se zdá být jako metrák.

„D-d-děkuji ti, člověče,“ řekl Bill.

„Není zač. Pak jsi na řadě ty, Slamníku.“

„Píp-píp, Richie,“ řekl Ben a Bill se musel usmát. Byl to unavený úsměv a dlouho mu nevydržel, ale pořád lepší než nic.

„Tak kudy, Bille?“ zeptala se Beverly. „To dunění vody je stále hlasitější, nerada bych se tu dole utopila.“

„Rovně a pak doleva,“ řekl Bill. „Možná bychom měli zkusit jít trochu rychleji.“

Šli dál asi půl hodiny, Bill určoval, kde zabočit doleva či doprava. Zvuk tekoucí vody stále zesiloval, až je skoro obklopoval v jakémsi děsivém stereo efektu. Bill jednou rukou tápal po vlhké stěně tunelu za dalším křížením, když vtom mu přes boty začala téci voda. Její proud byl mělký a rychlý.

„Dej mi Audru,“ řekl Benovi, který už hlasitě oddechoval. „A jdeme proti proudu.“ Ben ji opatrně podával Billovi, který si ji přehodil přes rameno. Kdyby alespoň zaprotestovala... pohnula se... udělala něco. „Jak je to se sirkami, Beverly?“

„Už jich moc není. Snad pět, šest. Bille... víš ale, kam jdeme, ne?“

„M-m-myslím, že ano,“ řekl. „Pojďme.“

Sledovali ho za roh. Voda tu byla asi do výše kotníků, pak Billovi dosahovala do půli lýtek, pak jí bylo po kolena. Dunění vody teď bylo hlubší, slévalo se do nepřerušovaného basového řevu. Tunel, ve kterém teď byli, se celý třásl. Na chvíli se Billovi zdálo, že proud už je tak silný, že nebudou moci dál proti němu postupovat, pak ale minuli napájecí potrubí, z něhož stříkala silným proudem do tunelu voda – podívoval se nad silou toho tryskání – a proud se pak trochu zklidnil, i když voda byla stále hlubší a hlubší. Zdá –

Tohle napájecí potrubí jsem přeci už jednou viděl! Viděl jsem ho!

„H-h-hej!“ vykřikl. „Vidíte n-n-něco?“

„Poslední čtvrt hodiny už není taková tma!“ zakřičela Beverly. „Kde jsme, Bille? Víš, kde jsme?“

Už jsem si myslel, že vím, skoro pronesl Bill. „Ne! Jdeme dál!“

Byl přesvědčen, že se přibližují k vybetonované části koryta Kenduskeag, které se říkalo kanál... vedl částečně pod středem města a opět se vynořil v parku Bassey. Ale teď tu

bylo světlo, světlo, a v kanále pod městem přeci nemůže žádné světlo být. Ale současně světla přibývalo.

Bill začínal mít vážné problémy s Audrou. Ne kvůli proudu vody, ten se zvolnil, nýbrž kvůli její hloubce. *Brzy s ní budu muset plavat*, pomyslel si. Nalevo viděl Beverly, napravo Bena; když trochu otočil hlavu, spatřil za sebou Richieho. Chůze teď už byla značně obtížná. Dno tunelu bylo zaoblené a obložené jakýmsi cihlami. A před nimi něco z vody vyčnívalo, vypadalo to jako příď právě se potápějící lodi.

Ben se k tomu brodil, celý se v té studené vodě třásl. Do obličeje mu připlouvala promáčená krabice doutníků. Odstrčil ji na stranu a hrábl po té věci, vyčnívající z vody. Oči se mu rozšířily. Vypadalo to jako nějaká velká cedule. Přečetl písmena AL a pod tím ještě BUD. A náhle pochopil.

„Bille! Richie! Beverly!“ Ohromeně se rozesmál.

„Co to je, Bene?“ zavolala Beverly.

Uchopil to do obou rukou, zapotácel se. Ozvalo se zaskřípání, jak se jedna strana tabule otřela o stěnu tunelu. Teď to mohli přečíst: ALADDIN, a pod tím, ZPÁTKY DO BUDOUCNOSTI.

„To je markýza kina Aladdin,“ řekl Richie. „Jak –“

„Ulice se propadla,“ zašeptal Bill. Vytřeštil oči. Zíral dopředu do tunelu. Světla tam pořád přibývalo.

„Cože, Bille?“

„Co se to, sakra, stalo?“

„Bille? *Bille? Co–*“

„Všechna ta potrubí!“ řekl Bill vzrušeně. „Všechna ta stará potrubí! Byla další záplava! A myslím si, že tentokrát –“

Opět se začal brodit kupředu, Audru držel nad vodou. Ben, Beverly a Richie šli za nimi. O pět minut později Bill vzhlédl a spatřil modré nebe. Díval se prasklinou ve stropě tunelu, prasklinou, která se táhla v délce nejméně dvaceti metrů od místa, kde stáli. Voda před nimi byla narušena mnoha ostrůvky a souostrovími – hromadami cihel, kapotou plymouthu, parkovacím stojanem, opřeným o stěnu tunelu, s vyskočenou červenou vlaječkou PŘEKROČENÍ.

Další chůze teď už byla téměř nemožná – nepravidelně a neočekávaně naráželi na různé hromady čehosi, ideální terén na podvrknutí kotníku. Voda mírně proudila a měli ji až po ramena.

Teď už to je mírný proud, pomyslel si Bill. Ale kdybychom tudy procházeli před dvěma hodinami, nebo možná ještě před hodinou, už bychom asi nebyli mezi živými.

„Co tohle má, sakra, vůbec znamenat, Velký Bille?“ zeptal se Richie. Stál teď Billovi po levici a s tichým úžasem hleděl na prasklinu na stropě tunelu – *jenomže to není žádný strop žádného tunelu*, pomyslel si Bill. *Je to Main Street. Tedy alespoň to bývala Main Street.*

„Tak mám dojem, že větší část středu města je teď v kanále a plave do Kenduskeag. A brzy bude v Penobscot a pak v Atlantiku – zaplať pámbů. Richie, mohl bys mi pomoci s Audrou? Já už asi nemůžu –“

„Jasně,“ řekl Richie. „Jasně, Bille. Žádný strach.“

Převzal od Billa Audru. Teď v tom světle na ni už Bill viděl lépe, než mu vlastně bylo milé – její bledost byla částečně zastřena špínou a různými nečistotami, které jí ulpěly na čele a na tvářích. Oči stále měla dokořán... vytřeštěné a zbavené jakéhokoliv výrazu. Vlasy jí visely v mokrých splencích. Zrovna tak by mohla být jednou z těch nafukovacích panen, co je prodávají v horších čtvrtích New Yorku nebo u Reeperbahn v Hamburku. Jediným rozdílem bylo to její pravidelné, pomalé dýchání... a to by se také dalo zařídit pomocí nějakého hodinového strojku.

„Jak odtud vylezeme nahoru?“ zeptal se Richieho.

„Ben ti udělá stoličku,“ řekl Richie. „Ty si pak vezmeš na záda Beverly a oba vytáhnete tvoji ženu. Ben vysadí mě a my pak vytáhneme Bena. A pak vám předvedu, jak se organizuje volejbalový turnaj pro tisíc holek z univerzitního klubu.“

„Píp-píp, Richie.“

„Pípní si na prdel, Velký Bille.“

Vlnami jí probíhala únava. Zachytil Beverlyin pohled a chvíli se na ni díval. Trochu přikývla a on se na ni usmál.

„Uděláš mi stoličku, Bene?“

Ben, který byl už naprosto vyčerpaný, apaticky přikývl. Přes jednu tvář měl hluboký škrábanec. „Myslím, že to ještě zvládnou.“

Rozkročil se a sepnul před sebou ruce. Bill mu jednou nohou stoupl do stoličky a vyskočil. Nestačilo to. Ben začal stoličku z rukou zvedat, až se Bill zachytil okraje prasklého stropu tunelu. Vysoukal se nahoru. První věc, kterou uviděl,

byly bílé a oranžové silniční zábrany. Pak uviděl dav mužů a žen, motajících se před zábranami. A pak spatřil obchodní dům Freese's – jenomže byl nějak podivně vydutý a zkrácený. Chvilí mu trvalo, než si uvědomil, že téměř polovička obchodního domu se zabořila do ulice a kanálu pod ním. Jeho horní polovina se nakláněla nad ulicí a zdálo se, že se převrátí jako špatně postavený stoh knížek.

„Podívejte! Podívejte! Tam je někdo v ulici!“

Nějaká žena ukazovala na místo, kde vyčnívala z pukliny ve zborcené vozovce Billova hlava.

„Díky Bohu, ještě někdo!“

Rozeběhla se dopředu, starší paní v šátku uvázaném na venkovský způsob. Někáký policista ji zadržel. „Tam to není bezpečné, paní Nelsonová. Rozumíte? Zbytek vozovky se v kterémkoliv okamžiku může propadnout.“

Paní Nelsonova, pomyslel si Bill. *Na vás si vzpomínám. Vaše sestra občas hlídala George a mě. Zvedl ruku, aby jí ukázal, že je v pořádku, a když ona mu zamávala zpátky, zaplavila ho náhle vlna dobrých pocitů – a naděje.*

Otočil se, lehl si na propadající se vozovce tak, aby jeho váha byla co nejrovnoměrněji rozložená, jako kdyby ležel na tenkém ledě. Natáhl se dolů pro Beverly. Chytila se ho za zápěstí a on ji z posledních sil vytáhl. Sluníčko, které opět zmizelo, se teď znovu vynořilo zpoza rybovítých mráčků a vrátilo jim jejich stíny. Beverly vyplašeně vzhledla, zachytila Billův pohled a usmála se.

„Mám tě ráda, Bille,“ řekla. „A modlím se, aby byla v pořádku.“

„D-d-děkuji ti, Beverly,“ řekl, a jeho milý úsměv jí vehnal slzy do očí. Objal ji a malý dav, který se shromáždil za zábranami, jim začal tleskat. Fotograf místních *Novin* pořídil momentku. Objevila se ve vydání z 1. června, jež bylo tištěné v Bangoru, protože tiskové stroje v Derry poškodila voda. Titulek byl prostý a pravdivý. Bill si ho vystříhl a v dalších letech ho stále u sebe nosil v náprsní tašce: PŘEŽILI, zněl ten titulek. To bylo všechno, ale stačilo to.

Bylo to šest minut před jedenáctou hodinou dopoledne v městě Derry, Maine.

Derry, později toho dne

Skleněný koridor mezi knihovnou pro děti a knihovnou pro dospělé explodoval v 10:30 dopoledne. V 10:33 přestalo pršet. Déšť neustával postupně: přestal naráz. Jako kdyby Někdo tam nahoře prostě otočil vypínačem. Vítr se začínal uklidňovat tak rychle, že lidé na sebe hleděli neklidnými, podezřívavými pohledy. Uklidňoval se se zvuky, připomínajícími motory tryskového letadla, jež jsou vypnuty poté, co letadlo po přistání zaroluje ke své stojánce. Slunce poprvé vykouklo z mraků v 10:47. Po poledni se mraky rozptýlily úplně a zbytek dne už byl hezký a teplý. Ve 3:30 odpoledne dosáhla rtuť na venkovním teploměru na dveřích obchodu Bazarová růže, bazarové šatstvo 28 °C, což byla zatím nejvyšší teplota, dosažená toho jara. Lidé chodili po ulicích jako živé mrtvoly, ani moc nemluvili. Všichni měli pozoruhodně podobný výraz v obličejích: jakýsi přihlouplý úžas, který by i byl komický, kdyby zároveň nebyl tak jasně politováníhodný. K večeru už do města dorazili zpravodajové ABC, CBS, NBC a CNN, kteří teď měli lidem do jejich domovů přinést nějakou verzi toho, co se tu stalo; měli z toho, co se stalo, vlastně udělat realitu... i když by se mohli najít i takoví, kteří by říkali, že realita je vysoce nespolehlivá koncepce, nic solidního. Nazítří ráno měli do Derry dorazit moderátoři televizní show *Dnes*, Bryant Gumble a Willard Scott. Během programu bude mít Gumble rozhovor s Andrewem Keenem. „Celý vodojem se prostě převalil a skutálel se s kopce,“ řekl Andrew. „To tedy byla paráda. Chápete to? To by se Steven Spielberg musel kousnout do prdele, kdyby to viděl, chápete? Hele, vždycky, když jsem na vás čuměl v televizi, tak jste mi připadal o dost větší, chápete?“ Když člověk vidí sebe a své sousedy na televizi – to se hned všechno zdá být skutečné. To člověk najde prostor, z kterého se pak může pokusit pochopit tuhle nepochopitelnou, strašnou záležitost. Byla to BOUŘE BĚSŮ. Následující den POČET MRTVÝCH stoupne V DŮSLEDKU ZABIJÁCKÉ BOUŘE. Byla to vlastně NEJHORŠÍ JARNÍ BOUŘE V HISTORII MAINE. Všechny tyto titulky, jakkoliv byly děsivé, byly i užitečné – pomohly odhalit tu zásadní

podivnost toho, co se stalo... i když možná slovo *podivnost* je tu příliš slabé. Slovo šílenost by se sem snad hodilo lépe. Vidět se na televizní obrazovce, to všechno zkonkretizuje, učiní to méně šíleným. Ale v hodinách, než dorazily zpravodajské týmy, tu byli jen lidé z Derry, procházeli ulicemi svého města, plnými ruin a bahna, s výrazy ohromené nevěřivosti v obličejích. Jen lidé z Derry, mlčící, pohlížející na věci kolem sebe, občas něco zvedající a pak opět odhazující, snažící se srovnat si v hlavách, co se to tu v posledních sedmi nebo osmi hodinách vlastně stalo. Muži stáli na Kansas Street, kouřili a hleděli na převrácené domy, ležící v Ladech. Další muži a ženy stáli za bílými a oranžovými zábranami a hleděli do té černé díry, jež bývala až do deseti hodin dopoledne středem města. Titulek v nedělních novinách zněl: PUSTÍME SE DO PŘESTAVBY, SLIBUJE STAROSTA DERRY, a možná se i pustí. Ale během následujících týdnů, zatímco městská rada se dohadovala, jak a kde s tou přestavbou začít, se ten obrovský kráter na místě středu města nenápadně, avšak trvale rozšiřoval. Čtyři dny po bouři se do té jámy zřítily správně budova Hydroelektrárny Bangor. A po dalších třech dnech tam spadl dům firmy Létaující země, kde se prodávaly nejlepší pepřené plněné země ve východní části státu. V rodinných domech, činžovních bytech i kancelářích se opakovaně a pravidelně ucpávaly odpady. Na sídlišti Old Cape to bylo tak vážné, že lidé se začali stěhovat pryč. Desátého června byl první večer koňských dostihů v parku Bassey; první rozběh měl začít v osm hodin a zdálo se, že všichni se na to těší. Ale část bariér se zhroutila, když klusáci v prvním rozběhu dobíhali do cílové rovinky a asi šest lidí bylo zraněno. Jedním z nich byl Foxy Foxworth, který byl až do roku 1973 ředitelem kina Aladdin. Foxy strávil dva týdny v nemocnici, měl zlomenou nohu a proražené varle. Po propuštění z nemocnice se rozhodl, že odjede ke své sestře do Somersworthu ve státě New Hampshire.

A nebyl jediný. Derry se začalo rozpadat.

Sledovali ošetřovatele, jak zabouchává zadní dveře ambulance a obchází vůz na místo spolujezdce. Ambulance se rozjela do kopce směrem k městské nemocnici. Richie měl rozmíšku se zlostným řidičem, který tvrdil, že se mu do ambulance už nikdo nevejde. Nakonec došli ke kompromisu a Audra byla položena na podlahu.

„A co teď?“ zeptal se Ben. Měl pod očima obrovské hnědé kruhy a na krku slepenec špíny.

„J-j-já jdu zpátky do Městského domu,“ řekl Bill. „B-b-budu spát nejmíň š-š-šestnáct hodin.“

„K tomu se připojuji,“ řekl Richie. Pohlédl s nadějí na Beverly. „Nemáte čirou náhodou cigaretu, krásná dámo?“

„Ne,“ řekla Beverly. „Myslím, že asi zase přestanu kouřit.“

„Velmi jemná myšlenka.“

Pomalou začali kráčet do kopce, šli všichni čtyři vedle sebe.

„T-t-tak je p-p-po všem,“ řekl Bill.

Ben přikývl. „Zmákli jsme to. Ty jsi to zmáknul, Velký Bille.“

„Všichni jsme to zmákli,“ řekla Beverly. „Škoda, že jsme nemohli vynést Eddieho. To bych si přála ze všeho nejvíc.“

Došli na roh ulic Upper Main a Point Street. Nějaký kluk v červené pláštěnce a zelených galoších pouštěl papírovou lodičku v živém pramínku vody ve strouze vedle chodníku.

Vzhlédl, viděl že se na něj dívají a váhavě na ně zamával. Billovi se zdálo, že to je ten kluk se skateboardem – ten, jehož kamarád viděl v kanálu Čelisti. Usmál se a přikročil k chlapci.

„Teď už to je v p-p-pořádku,“ řekl.

Chlapec se na něj vážně zadíval a pak se zašklebil. Ten úsměv byl veselý a plný naděje. „Jo,“ řekl. „Už asi jo.“

„Na to můžeš vsadit kšandy.“

Kluk se zasmál.

„B-b-budeš opatrný na tom s-s-skateboardu?“

„Ani ne,“ odpověděl kluk a tentokrát se zasmál Bill. Potlačil touhu prohrábnout tomu klukovi vlasy – ten by to nepochybně neměl rád – a vrátil se k ostatním.

„Kdo to byl?“ zeptal se Richie.

„Jeden přítel,“ řekl Bill. Zasunul si ruce do kapes. „Pamatuješ si to? Jak jsme se dostali ven tenkrát?“

Beverly přikývla. „Eddie nás zavedl zpátky do Lad. Jenomže nějak jsme skončili na druhé straně Kenduskeag.

Tam, co je sídliště Old Cape.“

„Ty a Slamník jste odsunuli poklop na jedné z těch čerpacích stanic,“ řekl Richie Billovi, „protože jste nejvíc vážili.“

„Jo,“ řekl Ben. „To tedy ano. Ještě bylo světlo, ale slunce už zapadalo.“

„Ano,“ řekl Bill. „A byli jsme tam všichni.“

„Ale nic netrvá věčně,“ řekl Richie. Pohlédl dolů s kopce, na který právě došli a povzdechl si. „Podívejte se na příklad na tohle.“

Ukázal dlaně. Ty malé jizvy byly pryč. Beverly ukázala svoje; totéž udělal Ben; Bill se přidal. Všichni měli dlaně špinavé, nicméně bez jakýchkoliv jizev.

„Nic netrvá věčně,“ opakoval Richie. Pohlédl na Billa a Bill spatřil slzy, prodírající se špínou na Richieho tvářích.

„Možná mimo lásky,“ řekl Ben.

„A touhy,“ řekla Beverly.

„A co přátelství?“ zeptal se Bill a usmál se. „Co ty na to, Kecale?“

„No,“ řekl Richie, usmál se a otřel si oči. „Chlapče, tak vo tom budu muset přemejšlet; povídám, povídám, že vo tom budu muset *přemejšlet*.“

Bill napřáhl ruce a ostatní se k němu přidali; chytili se a chvíli tam tak stáli, sedmička, která se scvrkla na čtyřku, ale stále tvořila ten kruh. Hleděli na sebe. Teď tekly slzy i Benovi, ale přitom se usmíval.

„Já vás mám strašně rád, bando,“ řekl. Stiskl na chvíli pevně ruce Beverly a Richiemu a pak je pustil. „Co myslíte, je nějaká naděje, že se tady v tom městě dostane něco takového jako snídaně? A taky musíme zavolat Mika. Říci mu, že jsme v pořádku.“

„Správně, seňóorre,“ řekl Richie. „Já vždycky říkat, že vy nakonec dobrá parta. Co voni myslet, voni Velkej Bill?“

„Voni myslet, že ty se jít bodnout,“ řekl Bill.

Se smíchem přicházeli k Městskému domu, a když Bill zatlačil na skleněné vstupní dveře, zahlédla Beverly v jejich odraze něco, o čem nikdy nemluvila, ale na co nikdy nezapomněla. Na chvíli v tom skle zahlédla odraz jejich postav – jenomže jich bylo šest, ne čtyři, protože Eddie šel za Richiem a za Billem zase Stan, s tím svým záhadným

Pryč, soumrak, 10. srpna 1958
Slunce už sedí na horizontu, jemně rozostřená rudá koule, vrhající ploché, horečnaté světlo na Lada. Litinový poklop na jedné z čerpacích stanic se nadzvedne, klesne zpátky, zase se nadzvedne a začne se odsunovat.

„Z-z-zatlač, Bene, vždyť mi t-t-to zlomí r-r-ruku –“

Poklop se odsune ještě kousek, nakloní se a spadne do divoké zelené, obrůstající ten betonový válec. Jedno po druhém se zevnitř souká sedm dětí, jež se rozhlížejí, mžourají jako sovy v tichém úžasu. Vypadají jako děti, které ještě nikdy neviděly denní světlo.,

„Je tu takový klid,“ říká tiše Beverly.

Jedinými zvuky je hlasité bublání vody a ospalé bzučení hmyzu. Už je sice po bouřce, ale voda v Kenduskeag je pořád ještě vysoko. Blíž k městu, nedaleko od místa, kde je řeka spoutána do betonového korsetu a nazývá se kanálem, se vylila z břehů, i když tato záplava nebyla ani zdaleka vážná – maximálně pár zatopených sklepů. Tentokrát.

Stan od nich trochu odstupuje, obličej má bezvýrazný a zamýšlený. Bill se ohlíží a zprvu si pomyslí, že Stan zahlédl na břehu říčky nějaký ohníček to je jeho první dojem: nějaká rudá záře, do níž skoro nejde pohlédnout. Ale když Stan bere ten ohníček do pravé ruky, úhel světla se změní a Bill spatří, že to je jen láhev od coca-coly, jedna z těch nových, z čirého skla, kterou sem někdo hodil. Sleduje Stana, jak láhev obrací, bere ji za hrdlo a rozbíjí ji o kámen na břehu říčky. Teď už se dívají všichni na Stana, probírajícího se roztráštěnými zbytky láhve, v obličejích vážný, zamýšlený a soustředěný. Zapadající slunce od nich odráží rudé záblesky a Bill si znovu pomyslí: jako oheň.

Stan vzhlédne a Bill náhle pochopí: je mu to naprosto jasné, a je to naprosto správné. Vykročí ke Stanovi, s předpaženými rukama, dlaněmi vzhůru. Stan couvá do vody. Těsně nad jejím povrchem víří oblak nějakého černého hmyzu a Bill zahlédne duhově zářící vážku, odlétající jako nějaká

malá létající duha do rákosí na druhé straně říčky. Nějaká žába začíná svůj podvečerní basový koncert, a když mu Stan vrývá hranu střepe do dlaně, prořezává kůži a objeví se tenký pramínek krve, Bill si s jakýmsi vytržením pomyslí: Tady dole je tolik života!

„Bille?“

„Jasně, Obě.“

Stan mu nařezává druhou ruku. Trochu to bolí, ale nijak moc. Někde začíná houkat lelek, je to studený, pokojný zvuk. Bill si pomyslí: Ten lelek volá měsíc, aby vyšel.

Pohlédne na své dlaně, obě teď krvácejí, a pak se podívá za sebe. Stojí tam ostatní – Eddie, s respirátorem pevně sevřeným v jedné ruce; Ben, obrovité břicho mu probleskuje zbytky jeho potrhané košile; Richie, bez brýlí s tváří podivně obnaženou; Mike, tichý a vážný, silné rty teď sevřené do tenké linky. A Beverly, hlavu vztyčenou, oči dokořán a jasné, vlasy pořád stejně hezké i přes tu všechnu špínu na nich.

My všichni. Jsme tady všichni.

A tak je vidí, skutečně je vidí, naposledy, protože nějak chápe, že už nikdy nebude moci vidět je takhle pohromadě, všech sedm – takhle už ne. Nikdo nemluví. Beverly nastaví dlaně a po chvíli pak i Richie a Ben. Totéž učiní Mike a Eddie. Stan jim jednomu po druhém nařezává dlaně, zatímco slunce začíná klouzat pod obzor a ta rudá blyštivá záře přechází do matně růžové. Lelek se ozve znovu a Bill spatří nad vodní hladinou první prstence mlhy. Má pocit, jako kdyby se stával součástí toho všeho – je to takové krátké vzepětí, o kterém nebude nikdy mluvit, podobně jako Beverly později nikdy nebude mluvit o tom okamžiku, kdy v odraze skla dveří spatří ty dva mrtvé muže, kteří kdysi v době jejího dětství byli jejími přáteli.

Stromů a keřů se teď dotkne jemný vánek, zašvelel a on si pomyslí: Tohle je nádherné místo, a já na něj nikdy nezapomenu. Je nádherné, a oni jsou také nádherní; každý z nich je nádherný. Lelek zahouká znovu, měkce a vznosně, a Bill se na chvíli do něj mívá, umí zpívat a létat.

Pohlédne na Beverly a ta se na něj usměje. Zavře oči a roztáhne ruce. Bill ji vezme za levou ruku, Ben za pravou. Bill cítí teplo její krve, mísící se s jeho. Ostatní se k nim připojí a tak tu stojí v kruhu, ruce mají tím zvláštním, důvěrným

způsobem spojené.

Stan hledí na Billa s jakousi naléhavostí, s jakýmsi strachem.

„P-p-přísahaňte mi, že s-s-se vrátíte,“ říká Bill „Přísahaňte mi, že j-j-jestliže To není m-m-mrtvé, že se v-v-vrátíte.“

„Přísahám,“ řekl Ben.

„Přísahám.“ Richie.

„Ano – přísahám,“ Beverly.

„Přísahám,“ zamumlá Mike Hanlon.

„Ano. Přísahám.“ Eddieho hlas je slabý a sípavý.

„Také přísahám,“ zašeptá Stan, ale hlas se mu láme a on přitom hledí do země.

„J-j-já p-p-přísahám.“

A bylo to; to bylo všechno. Ale stojí tu ještě chvíli, cítí tu sílu, která je v jejich kruhu, v tom uzavřeném těle, jež tvoří. Světlo jim kreslí na obličejích bledé odstíny barev; slunce již zapadlo a kolem padá soumrak. Stojí tu společně v kruhu, zatímco do Lad se plíží temnota, padá na cestičky, které si toto léto prošlapali, na mýtiny, kde si hráli, na tajná místa podél břehů říčky, kde sedávali a probírali nekonečné otázky dětství, nebo kouřili Beverlyiny cigarety, nebo prostě potichu seděli a sledovali, jak běží mraky, zrcadlíci se na vodní hladině. Oko dne se zavírá.

Ben konečně vyprostí svoje ruce. Začíná něco říkat, pak zavrtí hlavou a odchází. Richie jde za ním, pak Beverly s Mikem. Nikdo nemluví; vyšplhají se po svahu na Kansas Street a prostě se rozejdou. A když na to po sedmadvaceti letech Bill pomyslí, uvědomí si, že se vlastně už nikdy znovu všichni nesešli. Dost často se sešli čtyři, někdy pět z nich, a snad jednou nebo dvakrát jich bylo šest. Ale už nikdy všech sedm.

Odchází jako poslední. Dlouho stojí s rukama na tom bílém laťkovém plotě a hledí do Lad, zatímco nad hlavou se mu rozsvěcují první hvězdy letního nebe. Stojí pod temně modrou oblohou a sleduje, jak na Lada padá temnota.

Už si tam nikdy nebudu chtít hrát, pomyslí si náhle a je ohromen zjištěním, že ta myšlenka pro něj není nijak strašná nebo tísnivá, nýbrž nádherně osvobodivá.

Stojí tam ještě chvíli a pak se od Lad odvrátí a vydá se domů, kráčí po temném chodníku s rukama v kapsách, občas

pohlédne na domy, lemující ulice, měkce osvětlené proti noční obloze.

Když přejde jeden nebo dva bloky, přidá do kroku, pomyslí na večeri... a o další jeden nebo dva bloky dál si začíná pískat.

DERRY:

POSLEDNÍ MEZIHRA

„Oceán, ten je dnes prostě jedna velká flotila lodí; když se na něm plavíme, nevyhneme se různým setkáním. Je to jen takové křížování,“ řekl pan Micawber, pohrávaje si s brýlemi, jen křížování. Ta vzdálenost je úplně imaginární.“

Charles Dickens,
David Copperfield

4. června 1985

Před asi dvaceti minutami přišel Bill a přinesl mi můj zápisník – našla ho Carole v knihovně na stole a dala mu ho, když ji o něj požádal. Myslel jsem si, že si ho možná vezme náčelník Rademacher, ale ten s ním zřejmě nechtěl mít nic společného.

Billovo koktání opět mizí, ale ten chudák za poslední čtyři dny zestárnul o čtyři roky. Řekl mi, že čeká zítra propuštění Audry z městské nemocnice (kde stále ještě smrdím i já), ale hned ji převezou soukromou ambulancí na sever do bangorského Institutu duševního zdraví. Fyzicky je na tom výborně – menší rány a škrábance se jí už skoro zhojily. Duševně...

„Zvedneš jí ruku, a ta zůstane zvednutá,“ řekl Bill. Seděl u okna, pohrával si rukama s plechovkou od limonády. „Prostě se vznášej tak dlouho, dokud ji někdo zase nestáhne dolů. Má reflexy, ale velmi pomalé. EEG vykazuje silně potlačenou alfa vlnu. Je k-k-katatonická, Miku.“

Řekl jsem: „Já mám nápad. Možná není dobrý. Když se ti nebude líbit, tak mi to řekni.“

„Jaký?“

„Já tady budu ještě další týden,“ řekl jsem. „Místo toho, abys Audru poslal do Bangoru, co kdybyste se ubytovali u mě, Bille? Strávil bys tam s ní ten týden. Mluvil bys na ni, i když neodpovídá. Je... udrží moč?“

„Ne,“ řekl Bill ponuře.

„Můžeš – tedy, chci říci, chtěl bys –“

„Jestli bych ji chtěl změnit?“ Usmál se, a byl to tak bolestný úsměv, že jsem se musel na chvíli odvrátit. Stejným způsobem se usmíval můj otec, když mi vyprávěl o Butchi Bowersovi a těch kuřatech. „Ano. Myslím, že to bych snad ještě chtěl.“

„Neříkám ti, abys to bral sportovně, když na to zřejmě nemáš,“ řekl jsem, „ale, prosím tě, nezapomeň na jednu věc – sám jsi přeci byl toho názoru, že většina toho všeho, co se stalo, byla téměř jistě předem určena, naordinována. A možná to zahrnovalo i nějakou úlohu Audry v tom všem.“

„Měl jsem prostě držet hubu a n-neříkat jí, kam se chystám.“

Někdy je lepší neříkat nic – a tak jsem byl zticha.

„Dobře,“ řekl nakonec. „Jestli to myslíš vážně –“

„Myslím to vážně. Klíče od domu mají v přijímací kanceláři nemocnice. V mrazáku jsou nějaké steaky. Ty možná také jsou naordinované.“

„Ona jí většinou nějaké měkké věci a t-tekutiny.“

„No,“ řekl jsem a dál jsem mluvil lehkým tónem, „možná bude nějaký důvod k oslavě. Pro ten případ tam je ve špižárně na horní polici láhev dobrého vína. Mondavi, z kalifornského údolí Napa. Domácí, ale vynikající.“

Přistoupil ke mně a vzal mě za ruku. „Děkuji ti, Miku.“

„Kdykoliv jsem k dispozici, Velký Bille.“

Pustil mi ruku. „R Richie dnes ráno zase odletěl do Kalifornie.“

Přikývl jsem. „Myslíš, že zůstanete ve styku?“

„M-možná,“ řekl. „Alespoň na čas. Ale...“ Pohlédl na mne zpřímá. „Myslím, že se to stane znovu.“

„To zapomínání?“

„Ano. Ono to vlastně už začalo. Zatím jen maličkosti. Podrobnosti. Ale jsem přesvědčený, že se to bude šířit.“

„Možná to tak je lepší.“

„Možná.“ Pohlédl z okna, stále ještě si pohrával s tou plechovkou a téměř určitě myslel na svoji ženu s očima dokofán, tichou, krásnou a tvárnou. *Katatonická*. Zní to, jako když se práskne dveřmi a zamkne, povzdechl si. „Možná že ano.“

„A Ben? Beverly?“

Pohlédl na mne a trochu se usmál. „Ben ji pozval, aby se s ním vrátila do Nebrasky a ona souhlasila, alespoň na nějaký čas. To víš, že v Chicagu má přítelkyni?“

Přikývl jsem. Beverly to řekla Benovi a ten mi to včera vyprávěl. Když ten případ trochu zmírím (*groteskně* zmírím), tak pozdější Beverlyin popis jejího nádherného fantastického manžela Toma byl mnohem pravdivější, než ten její původní. Nádherný fantastický Tom svázal Beverly v posledních asi čtyřech letech emocionálním, duchovním a někdy i fyzickým poutem. Nádherným fantastickým. Tom se sem dostal tak, že vytloukl informace z Beverlyiny jediné přítelkyně.

„Řekla mi, že příští týden zaletí do Chicaga a nahlásí ho jako pohřešovaného. Tedy myslím Toma.“

„To je rozumné,“ řekl jsem. „Tam dole ho nikdy nikdo nenajde.“ *Ani Eddieho*, pomyslel jsem si, ale nahlas jsem to neřekl.

„Ne, asi ne,“ řekl Bill. „A vsadím se, že tam poletí s Benem. A víš co ještě? Něco opravdu šíleného?“

„Co?“

„Myslím si, že ona si vlastně už ani nevzpomíná, co se s Tomem stalo.“

Jen jsem na něj hleděl.

„Zapomněla na to, nebo na to zapomíná,“ řekl Bill. „A já zase si už vůbec nevzpomínám, jak vypadala ta *dvířka*. Když se snažím vzpomenout si, napadá mne taková šílenost – vidím před sebou kůzlata, přecházející nějakou lávku. Z té pohádky ‚O neposlušných kůzlátkách‘. Šílenost, ne?“

„Každopádně až do Derry Toma Rogana vystopují,“ řekl jsem. „Ten po sobě nechal stopu kilometr širokou. Půjčene auto, letenky.“

„Ani si nejsem tak jist,“ řekl Bill a zapálil si cigaretu. „Za letenky mohl platit hotovostí a udat falešné jméno. A auto si možná koupil nějaké z druhé ruky, nebo ho ukradl.“

„Proč?“

„Ale jdi,“ řekl Bill. „To si myslíš, že se sem táhnul celou tu štreku jen proto, aby jí naplácal na prdelku?“

Naše oči na sebe dlouze hleděly a Bill pak vstal. „Poslouchej, Miku...“

„Přestaň v nejlepším,“ řekl jsem. „Neposlouchám.“

Zasmál se tomu, a když zase zvažněl, řekl: „Díky, že budeme moci bydlet u tebe, Miku.“

„Já ale vůbec netvrdím, že to nějak pomůže. Ten dům nemá žádné terapeutické působení, alespoň já o tom nevím.“

„No... tak zatím.“ A pak udělal takovou zvláštní věc, zvláštní, ale docela milou. Políbil mne na tvář. „Opatruj se, Miku. Já se nějak ukáži.“

„Možná bude zase všechno v pořádku, Bille,“ řekl jsem. „Neztrácej naději. Možná to zase bude v pořádku.“

Usmál se a přikývl, ale jsem přesvědčen o tom, že v tu chvíli jsme měli oba na mysli stejné slovo: *katatonie*.

5. června 1985

Ben a Beverly se dnes přišli rozloučit. Nepoletí – Ben si

půjčil od firmy Hertz obrovského cadillaka a tak pojedou, bez jakéhokoliv spěchu. Mají něco v očích, když se na sebe podívají, a já bych klidně vsadil svůj celý důchod na to, že jestli to nedělají už teď, že to budou mít za sebou, než dojedou do Nebrasky.

Beverly mne objala, popřála mi rychlé uzdravení a pak se rozplakala.

Ben mne také objal a už asi potřetí nebo počtvrté se mě zeptal, jestli mu budu psát. Ujistil jsem ho, že mu opravdu budu psát... alespoň nějaký čas určitě. Protože tentokrát se to děje i mně.

Zapomínám.

Jak říkal Bill, zatím to jsou jen maličkosti, detaily. Ale jasné cítím, že se to bude rozšiřovat. Možná že za měsíc, nebo za rok, mi bude už jen tento zápisník připomínat věci, které se staly tady v Derry. A možná že i ta napsaná slova začnou blednout a můj zápisník bude nakonec stejně prázdný, jako když jsem ho vzal poprvé do ruky v oddělení školních potřeb obchodního domu Freese's. Je to ošklivé pomýšlení a za denního světla i silně paranoidní... ale za nočního bdění se zdá být dokonale logické.

To zapomínání... vyhlídka na zapomínání mne plní hrůzou, ale na druhé straně nabízí také určitou plíživou úlevu. Víc než cokoli jiného mi říká, že tentokrát jsme *skutečně* zabili; že teď už není třeba, aby zůstal nějaký hlídač na stráž a čekal na začátek dalšího cyklu.

Tupá panika, plíživá úleva. A beru tu úlevu, ať už je plíživá nebo není.

Zavolal Bill, aby mi řekl, že se s Audrou ke mně přestěhovali. Není s ní žádná změna.

„Nikdy na tebe nezapomenu,“ řekla mi Beverly, než s Benem odešla.

Myslím, že jsem jí v očích viděl jinou pravdu.

6. června 1985

Dnes je v *Novinách* na titulní stránce zajímavý článek. Má titulěk BOURE PŘÍČINOU, PROČ SE HENLEY VZDÁVÁ SVÝCH PLÁNŮ. Oním Henleyem je Tim Henley, multimilionář a podnikatel, který přišel do Derry jako vichr koncem šedesátých let – právě Henley a Zitner dali

dohromady konsorcium, odpovědné za výstavbu nákupního střediska v Derry (jež – jak nám říká další článek z titulní stránky – patrně vyhlásí totální bankrot). Tim Henley si usmyslel, že Derry se bude rozrůstat. Nepochybně myslel i na zisky, ale bylo v tom i něco víc: Henley skutečně chtěl Derry povznést. A že se tak najednou vzdává všech svých plánů, to ukazuje na několik věcí. Že Henley na Derry zahořkl, což je celkem pochopitelné. Možná i proto, že už není finančně tak silný v kramflecích v důsledku zničení nákupního střediska.

Ale z toho článku vyplývá, že Henley není sám; i jiní investoři a potenciální investoři pro budoucnost teď přehodnocují svoje možnosti. Pochopitelně. Al Zitner si už vrásky nedělá; Bůh ho poslal do důchodu ve chvíli, kdy se střed města zhroutil. A před dalšími, kteří uvažovali jako Henley, teď stojí obtížný problém – jak přestavět městskou oblast, jež je pod vodou z více než poloviny?

Myslím si, že po tom dlouhém a zvrhlém období vitální existence teď bude Derry skomírat... jako rulík zlomocný, jehož čas květu pominul.

Odpoledne jsem zavolał Billa Denbrougha. S Audrou žádá změna.

A asi před hodinou jsem udělal další hovor, tentokrát jsem volal Richiemu Tozierovi do Kalifornie. Vzal to jeho záznamový telefon, v pozadí bylo slyšet zpěv skupiny Creedence Clearwater Revival. Tyhle mašinky mě vždycky vyvedou z míry. Nechal jsem tam svoje číslo a jméno, zaváhal jsem trochu a pak jsem ještě dodal, že doufám, že bude moci zase nosit kontaktní čočky. Už jsem se chystal zavěsit, když vtom vzal telefon sám Richie a řekl: „Miku! Tak jak se daří?“ Hlas měl potěšený a vřelý... ale bylo v něm cítit i určitý zmatek. Vyjadřoval se jako někdo, kdo byl právě chycen při něčem nepřístojném.

„Ahoj, Richie,“ řekl jsem. „Se mnou to celkem jde.“

„Prima. Máš ještě velké bolesti?“

„Někdy. Ale ustupují. Horší je to svědění. Už se nemůžu dočkat, až mi sundají ty obvazy z žeber. A mimochodem, ti Creedencové se mi líbili.“

Richie se zachechtal. „Ale houby, to nejsou žádní Creedencové, to je písnička ‚Holky rokenrolky‘, z nové desky Fogartyho. Jmenuje se *Středové pole*. Tu asi neznáš, co?“

„Hm-m.“

„Tu si poříd', je vynikající. Je jako...“ Na chvíli hledal přirovnání a pak řekl: „Je skoro jako za starých časů.“

„Pořídím si ji,“ řekl jsem, a asi si ji skutečně koupím. Johna Fogartyho jsem měl vždycky rád. Vůbec nejraději jsem asi měl „Zelenou řeku“ od Creedenců. Těsně před koncem, než jde píseň do ztracena, tam zpěvák říká *vrat' se domů*.

„Co je s Billem?“

„Udržuje mi s Audrou domácnost, zatímco já jsem tady.“

„Prima. To je prima.“ Na chvíli se odmlčel. „Hele, Miku, chceš slyšet něco ale fakt podivného, starý brachu?“

„Jasně,“ řekl jsem. A bylo mi předem jasné, co mi řekne.

„No... tak si tu sedím v pracovně, poslouchám si nějaké věci, co připadají v úvahu pro ten můj pořad, prohlížím si inzeráty, čtu si vzkazy... mám toho tady štosy, potřeboval bych na prohlédnutí tak měsíc, a čtyřicet hodin denně. Tak mám zapnutý záznamový telefon, ale mám ho nahlas, abych slyšel, kdo volá, a abych to eventuálně mohl vzít. A důvod, proč jsem té nechal mluvit na kazetu tak dlouho, je ten—“

„— je ten, že jsi neměl ani ponětí, kdo ti to vlastně volá.“

„Kriste pane, jasně! Jak jsi to věděl?“

„Protože už zase zapomínáme. Tentokrát všichni.“

„Miku, víš to určitě?“

„Jak se jmenoval Stan druhým jménem?“ zeptal jsem se ho.

Na druhé straně bylo ticho – dlouhé ticho. A v něm jsem slyšel mluvit nějakou ženu v Omaze.... nebo to možná bylo někde úplně jinde. Slyšel jsem ji úplně potichu, jako nějakého cestovatele vesmírným prostorem, opouštějícího naši sluneční soustavu v kuželovitém nose vyhořelé rakety, jak někomu děkuje za koláče.

Pak řekl Richie nejistě: „Myslím, že se jmenoval Underwood, to ale není židovské jméno, ne?“

„Jmenoval se Uris.“

„Uris!“ vykřikl Richie, znělo to jak úlevně, tak zahanbeně.

„Kriste pane, to mě tedy může naštvat, když mám něco na jazyku a zaboha si na to nevzpomenu. To někdo chce začít hrát tu hru na země, město, zvíře – znáš to, ne – a já musím říct že se omlouvám, že se mi vrátil průjem a jít domů. Ale ty si to přeci pamatovat budeš, Miku, ne? Jako dřív.“

„Ne. Já jsem si to musel najít v adresáři.“

Zase dlouhé ticho. A pak: „Ty sis to nepamatoval?“

„Ne.“

„Fakt ne?“

„Fakt ne.“

„Tak tentokrát je už opravdu po všem,“ řekl a z jeho hlasu zazněla zřetelná úleva.

„Ano, taky si myslím.“

A zase to dlouhé meziměstské ticho – na celé té trase z Maine do Kalifornie. Myslím, že oba jsme přemýšleli o jedné věci: je po všem, ano, a za šest týdnů, nebo za šest měsíců zapomeneme na všechno. Je po všem a stálo nás to naše přátelství a životy Stana a Eddieho. A já jsem na ně už skoro zapomněl, chápete? Ať už to zní jakkoliv příšerně, já jsem už skoro zapomněl na Stana a Eddieho. Eddie měl astma nebo chronickou migrénu? Ať se propadnu, ale už si vůbec nejsem jist, i když si myslím, že to byla nejspíš migréna. Zeptám se Billa. Ten to bude vědět.

„No jo, tak pozdravuj Billa a tu jeho krásnou ženu,“ řekl Richie s veselostí, která zněla trochu strojeně.

„Jasně, Richie,“ řekl jsem, zavřel oči a třel si čelo. Pamatuje si, že Billova žena byla v Derry... ale už si nevzpomene na její jméno, ani na to, co se s ní stalo.

„A kdybys někdy byl v Los Angeles, tak moje číslo máš. Sejdeme se a trochu si podrbeme.“

„Jasně.“ V očích jsem cítil horké slzy. „A kdybys ty měl někdy cestu sem, tak platí totéž.“

„Miku?“

„Jsem tady.“

„Mám tě rád, člověče.“

„Totéž.“

„Prima. Tak si na to držíme palce.“

„Píp-píp, Richie.“

Zasmál se. „No jo, no jo. Strč si ho do ucha, Miku. Povídám, do *ucha*, hošane.“

Zavěsil a já také. Pak jsem ležel na polštářích, oči jsem měl zavřené a dlouho jsem je neotvíral.

7. června 1985

Náčelník policie Andrew Rademacher, který se stal šéfem

po náčelníku Bortonovi koncem šedesátých let, je po smrti. Byla to taková bizarní nehoda, již si chtě nechtě musím spojovat s tím, co se dělo v Derry... s tím, co právě v Derry skončilo.

Budova, v níž je soud i policejní stanice, stojí na kraji prostoru, který se propadl do kanálu, a i když se nezhroutila, tak v ní musely ty záplavy – nebo posuvy podloží – způsobit nějaké fatální závady, jichž si nikdo nevšiml.

Rademacher se včera zdržel v úřadě až do noci, jak uvádí ten článek, jako konečně každý den od té bouře a záplav. Kancelář náčelníka policie byla přestěhována do pátého patra – za starých časů bývala ve třetím – těsně pod půdu, která byla plná různých archiválií a bezcenných artefaktů, týkajících se nějak města. Jedním z těch artefaktů byla i ona železná židle na vagabundy, kterou jsem už na těchto stránkách popisoval. Byla z litiny a vážila snad dva metráky. Do budovy zatekla při bouři 31. května spousta vody, která musela nějak narušit podlahu půdy (alespoň tak se to píše v tom článku). Každopádně, ať již to bylo z jakéhokoliv důvodu, to křeslo na vagabundy prorazilo strop a spadlo přímo na náčelníka Rademachera, který seděl za svým pracovním stolem a právě pročítal zprávy o nehodách. Byl okamžitě mrtvý. Do místnosti přiběhl poručík Bruce Andeen a našel ho za troskami stolu, v ruce ještě držel pero.

Mluvil jsem telefonicky s Billem, Audra začíná přijímat i tuhou potravu, jinak však žádná změna. Zeptal jsem se ho, zda Eddie měl problémy s astmatem či s migrénou.

„Měl astma,“ řekl okamžitě. „Cožpak si nevzpomínáš na ten jeho respirátor?“

„Jistě,“ řekl jsem, vzpomněl jsem si na něj. Ale jen proto, že se o něm Bill zmínil.

„Miku?“

„Ano?“

„Jak se jmenoval dál?“

Pohlédl jsem na adresář, který ležel na nočním stolku vedle postele, ale nevzal jsem ho do ruky. „Já se už nepamatuji.“

„Bylo to něco jako Kerkorian,“ řekl Bill a znělo to trochu nešťastně, „ale nejsem si úplně jist. Ty ale máš všechno zapsané, ne?“

„Mám,“ řekl jsem.

„Díky Bohu za to.“
„Napadá tě, co s Audrou?“
„Něco mě napadá,“ řekl. „Ale je to tak šílené, že o tom nechci mluvit.“
„Vážně?“
„Jo.“
„No dobře.“
„Míku, to je ale děsné, co? Takhle zapomínat.“
„Ano,“ řekl jsem. A je to pravda.

8. června 1985

Raytheon, který měl v červenci začít v Derry stavět svoji továrnu, se na poslední chvíli rozhodl, že místo toho bude stavět ve Waterville. Úvodník na titulní straně *Novin* vyjadřuje zklamání... a jestli jsem četl správně mezi řádky, i trochu strachu.

Myslím že už vím, jaký nápad má Bill. Ale bude muset jednat rychle, než tohle město opustí i zbytek té magie. Pokud ho už neopustil.

Mám dojem, že to, co se mi ještě nedávno zdálo být paranoidní, přeci jen vůbec paranoidní nebude. Jména a adresy těch ostatních v mém adresáři blednou. Podle barvy a tónu inkoustu by člověk řekl, že ty záznamy byly učiněny o nejméně půl století dříve než ty zbývající. Děje se to v posledních čtyřech či pěti dnech. Jsem přesvědčen, že do září jejich jména zmizí úplně.

Myslím, že bych je nějak měl zachovat. Mohl bych je třeba okopírovat. Ale jsem přesvědčen, že by to bylo marné, že by stejně vybledla znovu, bylo by to jen takové cvičení se v marnosti – jako když jsme museli pětsetkrát ve škole opisovat *Nebudu ve třídě prskat kuličky*. Psal bych jména, jež by nic neznamenal, protože bych se na ně už nepamatoval.

Ať zmizí, ať zmizí.

Bille, jednej rychle... buď ale opatrný!

9. června 1985

Probudil jsem se uprostřed noci z nějakého příšerného snu, který jsem si nepamatoval, probudil jsem se v panice, lapal jsem po dechu. Sáhl jsem po zvonku na sestru a pak jsem nebyl schopen ho stisknout. Měl jsem úděsnou představu

Marka Lamonicy, který by na zazvonění přišel s injekční stříkačkou.

Sáhl jsem po adresáři a zavola jsem Bena Hanscoma do Nebrasky... adresa a číslo byly ještě vybledlejší, ale stále ještě čitelné. Kdepak. Jen nějaký hlas z pásky mi sděloval, že toto číslo už neexistuje.

Byl Ben tlustý, nebo měl něco jako ploché nohy?

Až do rána jsem už nespál.

10. června 1985

Řekli mi, že zítra budu moci jít domů.

Zavola jsem Billa a řekl jsem mu to – asi jsem ho chtěl také varovat, že už také má málo času. Bill je jediný, na koho si pamatuji úplně zřetelně a jsem přesvědčen o tom, že já jsem jediný, na koho se *on* pamatuje zřetelně. Asi proto, že oba zůstáváme tady, v Derry.

„Dobře,“ řekl. „Do zítřka vypadneme.“

„Pořád máš ten svůj nápad?“

„Jo. Asi už je čas, abych to zkusil.“

„Bud' opatrný.“

Zasmál se a řekl něco, čemu jsem rozuměl i nerozuměl: „Na skateboardu nemůžeš být o-o-patrný, člověče.“

„Jak se dozvím, jak to dopadlo, Bille?“

„Dozvíš se to,“ řekl Bill a zavěsil.

Moje srdce je s tebou, Bille, ať už to dopadne jakkoliv. Moje srdce je s nimi všemi a myslím si, že i když na sebe zapomeneme, že v našich snech se na sebe pamatovat budeme.

Svůj deník jsem už skoro dopsal – a jsem přesvědčen o tom, že zůstane jen ten deník, že záznam o starých skandálech a výstřednostech města Derry se mimo tyto stránky nikdy nedostane. Pokud jde o mě, nevádí mi to; stejně si myslím, že až mě zítra odtud pustí, že už bude načase, abych se konečně začal ohlížet po nějakém novém životě... i když mi vůbec není jasné, jaký život by to měl být.

Já jsem vás, bando, totiž měl moc rád.

Měl jsem vás moc rád.

EPILOG

BILL DENBROUGH JEDE S ČERTEM O ZÁVOD (II)

„Znal jsem tu nevěstu, ještě když opisovala z taháků
znal jsem tu nevěstu, ještě když se toulala po nocích
znal jsem tu nevěstu, ještě když byla samé mejdany
znal jsem tu nevěstu, ještě když řádila na parketech.“

Nick Lowe

„Na skateboardu se nedá jezdit opatrně, člověče.“

jeden kluk

Poledne letního dne.

Bill stál nahý v ložnici Mika Hanlona, prohlížel si svoje štíhlé tělo v zrcadle na dveřích. Jeho lysá hlava zářila ve světle, jež dopadalo do místnosti oknem a vrhalo stíny na podlahu a zdi. Prsa měl bez ochlupení, stehna a holeně sice kostnaté, nicméně svalnaté. *Ale přesto, pomyslel si, je to tělo dospělého, o tom není pochyb. Má břicho, to je z přebytku dobrých steaků a přebytku láhví piva, přebytku dobrých večeří, kdy místo dietní mísy si dával mastná jídla a omáčky. A zadek ti také klesá, starý brachu. Ještě sice umíš dát eso, když nejsi moc utahaný a soustředíš se, ale už se nemůžeš honit s raketou, jako když ti bylo sedmnáct. Máš kolem pasu pneumatiky a prsa dostávají ten pokleslý vzhled jako u pánů středního věku. Ve tvářích máš vrásky, které tam nebyly, když ti bylo sedmnáct let... Kruci, nebyly ani na tvé první fotografii jako spisovatele, na té, kde jsi se snažil vypadat, jako když něco víš... cokoliv. Jsi už moc starý na to, co tě teď napadlo udělat, Bille. Zabijete se oba.*

Navlékl si slipy.

Kdybychom měli takhle uvažovat, tak bychom nikdy... nikdy bychom nedokázali to, co jsme dokázali.

Protože si už vlastně ani dobře nepamatoval, co vlastně dokázali, nebo co změnilo Audru na takovou strnulou ruinu. Věděl jen, co chce udělat *teď*, a věděl, že pokud by to neudělal *teď*, že by na to také zapomněl. Audra seděla dole v Mikově lenošce, vlasy jí spihle ležely na ramenou a s napjatou pozorností sledovala televizní program, kde zrovna probíhala soutěž *Zavolejte si o peníze*. Nemluvila a pohybovat se mohla pouze když byla vedena.

Tohle je něco jiného. Jsi prostě už moc starý, člověče. Věř tomu.

Nevěřím.

Tak si tu v Derry klidně chcípni. To je tedy terno.

Natáhl si sportovní ponožky, džíny, které si s sebou přivezl a tričko, včera koupené v Bangoru. Tričko bylo jasně oranžové. Na přední straně melo nápis KDE VŮBEC JE TO

DERRY, MAINE? Sedl si na Mikovu postel – na níž v posledních dnech trávil noce se svou teplou ženou-mrtvolou – a zavazoval si kecky, které si také včera koupil v Bangoru.

Vstal a znovu na sebe pohlédl do zrcadla. Spatřil muže ve středních letech, který má na sobě dětské oblečení.

Vypadáš směšně.

Které dítě nevypadá směšně?

Ty nejsi žádné dítě. Na to zapomeň!

„Ale houby, jdeme si prostě trochu zajezdit,“ řekl Bill tiše a opustil pokoj.

2

Ve snech, jež bude v pozdějších letech mít, opouští Derry vždy sám, při západu slunce. Město je opuštěné; všichni odjeli. Teologický seminář a viktoriánské domy na West Broadwayi se tyčí k sinavému nebi, všechny letní západy slunce, které kdy viděl, se slévají do jednoho.

Slyší ozvěnu svých bot, kráčejících po betonovém chodníku. Jediným dalším zvukem je zvuk vody, protékající dešťovými jímkami.

3

Vytlačil Stříbrňáka na příjezdovou cestu, postavil ho na stojan a znovu zkontroloval, zda jsou nahuštěné pneumatiky. Přední byla v pořádku, ale zadní byla trochu měkká. Vzal hustilku, kterou koupil Mike, a nasadil ji. Po dohuštění ji zase uložil a zkontroloval hrací karty a kolíčky na prádlo, držící je. Dráty stále vydávaly ty vzrušující zvuky kulometné střelby, jež si Bill pamatoval z dětství. Dobrá práce.

Ty jsi zešílel.

Možná. Uvidíme.

Zašel znovu do Mikovy garáže, vzal mazničku a naolejoval řetěz a ozubené kolečko. Pak se narovnal, pohlédl na Stříbrňáka a stiskl jen tak na zkoušku balónek houkačky. Zněla dobře. Přikývl a šel dovnitř do domu.

A vidí znovu všechna ta místa, nedotčená, jako byla tenkrát: cihlovou pevnost základní školy, Most polibků s celou jeho sbírkou nápisů a iniciál, gymnazisty, připravené poprat se s celým světem, z nichž pak vyrostou pojišťováci, prodavači aut, číšnice a kosmetičky; vidí sochu Paula Bunyana proti tomu vybledlému soumráčnému nebi a nízký bílý plůtek, táhnoucí se podél chodníku na Kansas Street, oddělující ulici od Lad. Vidí všechno tak, jak to bývalo, a jak to v nějaké části jeho mysli bude už pořád... a srdce mu praská láskou a hrůzou.

Odjíždíme, odjíždíme z Derry, pomyslí si. Odjíždíme z Derry, a jestli tohle byl nějaký příběh, tak už ho zbývá jen pár stránek; pak se ta kniha zasune do regálu a zapomene se na ni. Slunce zapadá a neozývá se už nic jiného, než moje kroky a ta voda v kanálech. Je to čas k

odjezdu.

A tak odjedeš a cítíš nutkání ohlédnout se, ještě jednou se ohlédnout do zapadajícího slunce, ještě jednou a naposledy se podívat na to nehostinné nebe Nové Anglie – na vížky domů, na vodojem, na Paula s jeho sekerou přes rameno. Ale možná to ani není ten nejlepší nápad, ohlížet se – alespoň ve všech příbězích se to tvrdí. Jen vzpomeňme, co se stalo Lotově ženě. Nejlepší je neohlížet se. Nejlepší je věřit, že všechno nakonec dopadne dobře – a možná že také opravdu všechno dopadne dobře, říká snad někdo, že takové věci se nedějí? Ne všechny lodě, jež vyplují do temnoty, doplují zase někdy ke slunci; pokud život vůbec něčemu naučí, je to skutečnost, že existuje mnoho šťastných konců a ten, kdo je přesvědčený o neexistenci Boha, nutně zpochybňuje i svoji racionalitu.

Odjedeš; a odjedeš rychle, zatímco slunce padá pod obzor, pomyslí si ve svém snu. Tak to uděláš. A jestli budeš mít nějakou poslední myšlenku, bude to myšlenka na ty duchy, trápící tě... na duchy dětí, stojících při západu slunce ve vodě,

stojících v kruhu, stojících se spojenýma rukama, obličejé mají mladé, sebejisté, ale tvrdé... každopádně dost tvrdé na to, aby zrodily dospělé, jimiž se stanou, možná i dost tvrdé na to, aby pochopily, že ti lidé, kterými se stanou, budou muset dát život dětem, jimiž byli předtím, než budou schopni vyrovnat se se skutečností smrtelnosti. Kruh se uzavírá, kolo se točí dál a tak je to pořád.

Nemusíš se ohlížet, abys ty děti viděl; část tvé mysli je bude vidět už jednou provždy, bude s nimi žít už jednou provždy, bude je mít ráda už jednou provždy. Nejsou třeba tou nejlepší částí tebe, ale bývaly schránkou se vším, čím ses mohl stát.

Děti, mám vás rád. Mám vás tolik rád.

A proto odjed' rychle, odjed' dřív, než poslední paprsky slunce zapadnou pod obzor, ujed' Derry, ujed' vzpomínkám... ale ne touze. Ta zůstane, zářivá kamej toho všeho, čím jsme byli a v co jsme jako děti věřili, toho, co nám zářilo v očích i ve chvílích, kdy jsme bloudili a nocí vál vítr.

Odjed' a snaž si podržet úsměv. Pusť si na rádiu nějaký rokenrol a jed' vstříc životu se vší odvahou, kterou najdeš a se vší vírou, již dáš dohromady. Mluv pravdu, bud' statečný, vydrž.

Všechno ostatní je temnota.

6

Soutěžní pořad *Zavolejte si pro peníze* teď vystřídala soutěž *Kolo štěstí*. Audra pasivně seděla před televizorem a nespouštěla z něj oči. Když Bill televizor vypnul, její chování se nijak nezměnilo.

„Audro,“ řekl, přistoupil k ní a vzal ji za ruku. „Pojď, půjdeme.“

Nepohnula se. Její ruka ležela v jeho, teplý vosk. Bill vzal i její druhou ruku z opěradla Mikovy lenošky a zvedl ji na nohy. Ráno ji oblékl tak jako později sebe – měla na sobě džíný a modré tričko. Vypadala by docela hezky, nebýt těch dokořán otevřených očí s prázdným pohledem.

„P-pojď,“ řekl znovu a vedl ji ke dveřím, do Mikovy kuchyně a nakonec ven. Šla dost ochotně... ale spadla by z verandy a přistála by dole pod schody, kdyby ji Bill nevezl

kolem pasu a nevedl ji dolů.

Vedl ji k místu, kde stál v jasném poledním slunci na stojanu Stříbrňák. Audra se zastavila vedle kola a hleděla netečně na stěnu Mikovy garáže.

„Nasedni, Audro.“

Nepohnula se. Bill jí trpělivě přehodil jednu nohu přes nosič, upevněný na zadním blatníku kola. Konečně tam stála s nosičem mezi nohama, v rozkroku se ho ale nedotýkala. Zatlačil jí jemně na hlavu a ona se posadila.

Vyšvihl se do sedla Stříbrňáka a sklopil tyčku jeho stojanu.

Chystal se vzít Audřiny ruce a dát si je kolem pasu, když vtom se mu tam vsunuly samy jako dvě malé, omámené myšky.

Pohlédl na ně, srdce mu začalo bít rychleji a někde výš, spíš v hrdle než v hrudi. Byl to první samostatný pohyb, který Audra za celý týden udělala, alespoň pokud si byl schopen vzpomenout... první samostatný pohyb, který udělala od chvíle, kdy se *To* stalo... ať již *To* bylo cokoliv.

„Audro?“

Žádná odpověď. Snažil se otočit hlavu tak, aby na ni viděl, ale nedařilo se mu to. Jen její ruce kolem jeho pasu, na nehtech poslední ostrůvky rudého laku, který jí tam nanesla jedna milá, šikovná dívka z malého anglického města.

„Trochu si zajezdíme,“ řekl Bill a rozjel Stříbrňáka směrem k Palmer Lane, naslouchaje skřípění šterku pod pneumatikami kola. „Musíš se držet, Audro. Myslím... myslím že pojedu dost r-r-rychle.“

Jestli se ovšem nepodělám do gati.

Vzpomněl si na toho kluka, kterého potkal hned poté, co přijel do Derry, když se *To* pořád ještě dělo. *Na skateboardu se nedá jezdit opatrně*, řekl ten kluk.

Větší pravda snad ani neexistuje, hochu.

„Audro? Jsi připravená?“

Žádná odpověď. Stáhly se jí ruce pevněji kolem jeho pasu? Možná že tu je jen přání otcem myšlenky.

Dojel ke křižovatce a pohlédl doprava. Palmer Lane tu končila v Upper Main Street, a když tam zahne doleva, dostane se na prudký spád, nabere tam rychlost. Při té představě se otrásl strachy a hlavou mu proběhla zneklidňující myšlenka (*staré kosti se snadno lámou, milý brachu*) tak

rychle, že ji ani nestačil pořádně zaznamenat. Ale... Ale nebyla přeci tak úplně zneklidňující, nebo ano? Ne. Byla v ní i touha... ten pocit, který měl, když spatřil toho kluka, jak jde se skateboardem v podpaží. Touha řídit se, cítit, jak vítr kolem vás letí a vy nevíte, zda se řítíte k něčemu či od něčeho, prostě se řítíte.

Neklid a touha. Ten celý rozdíl mezi světem a chtěním – například rozdíl mezi dospělým, kalkulujícím náklady, a dítětem, které prostě nasedne a jede. Celý ten svět mezi tím. Ani vlastně ne tak velký rozdíl. Jen příbuznost. Takový má člověk asi pocit, když se třeba vozík horské dráhy blíží k prvnímu prudkému padání, kde ta jízda vlastně teprve *opravdu* začíná.

Neklid a touha. Co člověk chce a o co se bojí požádat.. Kde byl a kam chce jít. Jako v té písničce, jak hrdina chce dívku, auťák a místo, kde zakotví a budou žít. Ach, Bože, dá se to pochopit?

Bill na chvíli zavřel oči, cítil na zádech tu měkkou, mrtvou váhu své ženy, cítil ten spád někde před sebou, cítil svoje bušící srdce. *Bud' statečný, bud' svůj, vydrž.*

Opět Stříbrňáka rozkýval. „Audro, napálíme to trochu?“

Žádná odpověď. Ale to je v pořádku. Je připraven.

„Tak se drž.“

Opřel se do pedálů. Zpočátku to bylo těžké. Stříbrňák se nebezpečně kymácel ze strany na stranu, váha Audry ještě zvyšovala tu nestabilitu... ale stejně, *musí* přeci alespoň trochu vyrovnávat, třeba podvědomě, protože jinak by už dávno s kola spadli. Bill stál v sedle, rukama svíral řídítka křečovitým stiskem maniaka, obličej měl obrácený k nebesům, oči sevřené, žíly na krku napnuté.

Rozplácnete se tu na ulici, rozbijí hlavu jí i sobě -

(nerozplácnete se, vydrž, Bille, vydrž, krucifix, vydrž)

Stál v sedle, opíral se do pedálů, cítil každou cigaretu, kterou vykouřil v posledních dvaceti letech, cítil ji ve svém zvýšeném krevním tlaku a na srdečním tepu. *Toho kouření taky nechám, a hotovo!* pomyslel si, proběhla jím vlna bláznivé rozjařenosti a začal se šklebit.

Hrací karty, které zatím střílely jednotlivé rány, začaly nyní klapat rychleji. Protože byly úplně nové, vydávaly nádherné hlasité pleskání. Bill pocítil první závany větru na své holé

lebce a šklebil se čím dál tím víc. *Ten vítr jsem způsobil já, pomyslel si. Způsobil jsem ho tím, že pořádně šlapu do pedálů.*

Blížila se značka STOP na konci uličky. Bill začal brzdit... a pak (šklebil se teď už jako šílenec, zuby měl vyceněné) začal znovu šlapat.

Úplně ignorujíc stopku, vřítel se Bill Denbrough na Upper Main Street nad parkem Bassey. Opět ho váha Audřina těla splekla, kolo se převážilo a oni téměř spadli. Stříbrňák se zakymácel a pak se zase vyrovnal. Vítr už teď byl silnější, chladil mu pot na čele, vysušoval mu ho, svištěl mu kolem uší se zvukem, který mu připomínal šumění moře ve velké mušli, ale nedal se vlastně přirovnat k ničemu na světě. Bill si pomyslel, že ten kluk se skateboardem ten zvuk nepochybně zná. *Ale to je zvuk, který také jednou zapomeš, chlapče, řekl si. Všechno se prostě mění. A je to podfuk, na který bys měl být připravený.*

Šlapal teď rychleji, nacházel v rychlosti lepší rovnováhu. Po levé straně měl právě ruiny sochy Paula Bunyana jako nějakého padlého obra. Bill vykřikl: „Hyjéé, Stříbrňáku, DO CVALUUUU!“

Sevření Audřiných rukou kolem jeho pasu teď zesílilo; cítil, jak se mu tiskne k zádům. Ale necítil nutkání obrátit se a podívat se na ni... ani nutkání, ani potřebu. Šlapal rychleji a rychleji, chechtal se nahlas, dlouhý, hubený plešatec na kole, nakloněný nad řídítky, aby snížil odpor vzduchu. Když se řítily kolem parku Bassey, lidé se za nimi otáčeli.

Nyní Upper Main Street začala klesat směrem k poničenému středu města a nějaký hlas uvnitř mu šeptal, že jestli už pomalu nezačne brzdit, tak třeba pak už bude pozdě; jednoduše proletí do zborcené křižovatky tří ulic a oba se zabijí.

Místo toho, aby začal brzdit, znovu se opřel do pedálů, nutil kolo do ještě rychlejší jízdy. Letěl teď po Main Street Hillu a už viděl bílé a oranžové silniční zábrany, výstražné lucerny, pochmurně čoudící za červenými skly, označující začátek propadlé ulice, viděl vršky budov, vyčnívající z ulice jako výplod představivosti nějakého šílence.

„Hyjé, Stříbrňáku, DO CVALUUUUU!“ křičel Bill Denbrough jako smyslů zbavený a řítel se s kopce, naposledy

myslel na Derry jako na své rodné město, vědom si především toho, že *žil a existoval pod skutečným nebem*, a že všechno byla touha, touha, touha.

Jel s kopce na Stříbrňákovi: jel s čertem o závod.

7

„Hej!“

„Haló, pane, vy –“

„Blázen jeden, vždyť –“

Ta slova k němu doléhala jen jako nějaká šlehnutí, zbytečná jako třepotání se praporků ve větru. Už měl před sebou dopravní zábrany, už cítil štiplavý pach petroleje z výstražných lamp. Spatřil zející temnotu v místech, kde bývala ulice, nezřetelně slyšel téci vodu v tom temném bludišti a musel se tomu smát.

Strhnul Stříbrňáka doleva, tak blízko k bariérám, až mu o jednu z nich brnkla nohavice džín. Kola Stříbrňáku byla snad pět centimetrů od místa, kde asphalt vozovky končil ve volném prostoru a nezůstávalo mu už žádné místo k manévrování. Vpředu voda vymlela celou vozovku a před zlatnictvím firmy Cash až do poloviny i chodník. Zbytek chodníku byl uzavřený bariérami.

„Bille?“ Byl to hlas Audry, udivený a trochu chraplavý. Zněl, jako kdyby se právě probouzela z hlubokého spánku.

„Bille, kde to jsme? Co to *provádíme*?“

„*Hyjé, Stříbrňáku!*“ křikl Bill a nasměroval řítící se střelu, jíž teď kolo bylo, přímo na bariéru, postavenou v pravém úhlu k prázdné výloze zlatnictví. „*HYJÉ, STRÍBRŇÁKU, DO CVALU!*“

Stříbrňák narazil na bariéru rychlostí snad sedmdesát kilometrů v hodině. Ta vylétla do vzduchu, její střední část na jednu stranu, podpěry ve tvaru A letěly na druhou stranu. Audra vykřikla a stiskla Billa tak mocně, že z něj téměř vymáčkla dech. Na Main Street, Canal Street a Kansas Street se zastavovali lidé a ohromeně zírali.

Stříbrňák vletěl na můstek, položený přes podemletou část chodníku. Bill cítil, jak levým bokem a kolenem uštípl kus výlohy zlatnictví a zároveň zaznamenal, že zadní kolo

Stříbrňáku se náhle propadá a uvědomil si, že chodník se za nimi bortí –

– a pak je setrvačný pohyb kola opět přenesl na pevnou vozovku. Bill strhnul kolo na stranu, aby se vyhnul převrácené popelnici a znovu se dostal na pevnou půdu vozovky. Zaskřípaly brzdy. Viděl, jak se přibližuje maska obrovského nákladáku a přesto se nedokázal přestat smát. Prolétl prostorem, který měl ten nákladák vyplnit jen o zlomek vteřiny později.

Billovy se koulely slzy z očí a s ječením mačkal houkačku Stříbrňáku, slyšel, jak se každým stisknutím toho gumového balónku její hýkání rozléhá v jasném jarním dnu.

„Bille, vždyť nás oba zabiješ!“ křičela Audra a i když měla v hlase hrůzu, také se smála.

Bill Stříbrňáka naklonil a cítil, že Audra se tentokrát naklání s ním, takže kolo se mu snadněji ovládá, jsou s ním oba srostlí, jako kdyby teď byli tři živé bytosti, alespoň na tento krátký časový úsek.

„Myslíš, že ano?“ křikl na ni.

„Já to vím!“ vykřikla a pak ho chytila za rozkrok, kde měl parádní a příjemnou erekci. „Ale nezastavuj!“

Na to neodpověděl nic, ale na Horní míli začal Stříbrňák ztrácet na rychlosti, kulometný rachot karet se opět změnil na jednotlivé rány. Bill zastavil a pohlédl na ni. Byla bledá, oči měla vytřeštěné, nepochybně byla vystrašená a zmatená... ale byla vzhůru, vnímala a *smála se*.

„Audro,“ řekl a smál se s ní. Pomohl jí sesednout s kola, opřel ho o cihlovou zeď a objal ji. Líbal ji na čelo, na oči, na tváře, na ústa, na krk, na prsa.

Ona ho přitom objímala.

„Bille, co se to dělo? Pamatuji se, že jsem v Bangoru vystoupila z letadla, ale pak už si nevzpomínám vůbec na nic. Jste všichni v pořádku?“

„Ano.“

„Jsem já v pořádku?“

„Ano. Teď už ano.“

Odstrčila ho od sebe, aby se na něj mohla lépe podívat.

„Bille, pořád ještě koktáš?“

„Ne,“ řekl Bill a políbil ji. „Moje koktání je už pryč.“

„Nadobro?“

„Ano,“ řekl. „Myslím, že tentokrát už nadobro.“

„Říkal jsi něco o rokenrolu?“

„To nevím. Říkal jsem něco takového?“

„Miluji tě,“ řekla.

Přikývl a usmál se. A když se smál, vypadal velmi mladě, nic na tom neměnila jeho pleš. „Já tě také miluji,“ řekl. „A je ještě něco, na čem by záleželo?“

8

Budí se z toho svého snu a není schopen vzpomenout si, o čem přesně byl, nevzpomíná si už vůbec na nic, ví jen, že se mu zdálo, jak je znovu dítětem. Dotkne se hladkých zad své ženy, spící svým vlastním teplým spánkem a snící své vlastní sny; pomyslí si, že je hezké být dítětem, ale je také hezké být dospělým a být schopen myslet na záhady dětství... na jeho víry a touhy. O tomhle všem jednoho dne napíše, pomyslí si a ví, že to je taková ranní myšlenka, takové doznívání snu. Ale je hezké mít v tom čistém ranním klidu takové myšlenky, myslet na to, jak dětství má svá sladká tajemství a potvrzuje smrtelnost, jak smrtelnost definuje veškerou odvahu a lásku. Myslet na to, že co se dívá dopředu, musí se dívat také dozadu, a že každý život dělá svou vlastní napodobeninu nesmrtelnosti: kruh.

Neboť tak někdy myslí Bill Denbrough na ta časná jitra hned po probuzení, když si téměř vzpomíná na svoje dětství a na přátele, s nimiž ho prožíval.

Tuto knihu jsem začal psát v Bangoru, Maine
9. září 1981
a dokončil jsem ji v Bangoru, Maine
28. prosince 1985

Edice Světová próza

Z anglického originálu IT, vydaného nakladatelstvím Viking Penguin, Inc., New York 1986, přeložil Gabriel Gössel. Obálku navrhl Jan Weber. Graficky upravil Roman Řepa. Vydalo nakladatelství Melantrich, Václavské náměstí 36, 112 12 Praha 1, v roce 1993. Odpovědná redaktorka Dana Bryndová. Technický redaktor Roman Řepa. Ze sazby Moravských tiskáren Olomouc vytiskla Těšínská tiskárna a. s. AA 71,45; VA 73,5 (il. 0,05).

Stran 1056. První vydání.

13/34
32-007-93

Cena doporučená nakladatelstvím 142 Kč.

STEPHENU KINGOVI (nar. 1947, žije se ženou a čtyřmi dětmi ve městě Bangor v americkém státě Maine) vyšel první román v roce 1974 a od té doby se každým rokem pravidelně umisťovaly jeho další mistrovské horory na špičkách bestsellerových žebříčků.

King ve svých románech používá náměty, odvozené z arzenálu klasických hororů minulosti, jak je představují například obecně známé postavy Frankensteinova vlkodlaka a dalších příšer, ovšem doplňuje a rozvíjí je o postavy a děje, jež jsou typické pro technické a, bohužel, obecně kruté prostředí reality současného světa. Všechny jeho knihy byly zfilmovány a některé se staly předlohou pro televizní seriály, ovšem kvalita převedení ohňostroje autorovy fantazie na plátno je proměnná a je dána též osobou režiséra. Mezi nejlepší nepochybně patří slavný film Stanley Kubricka ZÁŘENÍ (The Shining) s Jackem Nicholsonem a De Palmova CARRIE se Sissy Spacekovou.

Kingovy knihy vycházejí v dalších a dalších vydáních, jak dorůstají nové generace jeho čtenářů, a ve většině velkých knihkupectví je mu dnes vyhrazen zvláštní prostor. Pro kluby jeho fanoušků vycházejí publikace, pomáhající orientovat se v záplavě postav jeho knih a sešity kvízů, kde si čtenáři mohou ověřit, zda jejich znalosti dějů a postav Kingových románů jsou dostatečné.

Z řady jeho knih jmenujme ještě CUJO, MRTVA ZÓNA (The Dead Zone), ODVRÁCENÁ STRANA (The Dark Half), CHRISTINE, TALISMAN, DRACÍ OČI (Eyes of the Dragon), VLKODLAK SE VRACÍ (Cycle of the Werewolf) a HRBITOV ZVIRATEK (Pet Sematary).

Nyní mají tedy čtenáři možnost seznámit se s Kingovým mistrovským dílem hodnoceným ve své kategorii jako jeden z nejlepších hororů, jaký kdy byl napsán.

13/34

32-007-93

ISBN 80-7023-148-3

